RADIO UNIVERSUL

Nr 506
7 IULIE 1944
24 LEI

Frene Meyendorff

38205

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

7.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7.30: DUNAREA (325,4 m.) şi (49,92 m.)

13.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

17.30: DUNĂREA (325,4 m.) şi DOX (49,92 m.).

19.50: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

31.20: ROMA (2RO) (31,5 m. —25,4 m. 19,61 m.).

22.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

22.15: DUNĂREA (325,4 m.) şi DOX (49,92 m.).

IN LIMBA GERMANA

8: ZEESEN (19—19—25—31 m.).

11.30: ZEESEN (16—19—25—31 m.).

15: ZEESEN: (16—19—25—31 m. 25,31 m.).

20.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

22.00: BEROMUNSTER (529).

22.50: POSTUL ELVEŢIAN (48,66).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23: ZEESEN (1.85 m. — 25.49 m. — 31,01 m. — 40,83.).

24.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

IN LIMBA FRANCEZA

8.15: POSTUL ELVEŢIAN (48 m.).

12.00: ANKARA (19.74 m.).

21.20: ROMA (2RO) 19—41 m).

21.30: ROMA (2RO) 18,7 m.— 31.15 m. — 25.51 m.).

20: RADIO-PARIS (1634 m.).

21: ANKARA (21—31 m.).

DE LA POLUL NORD LA POLUL SUD

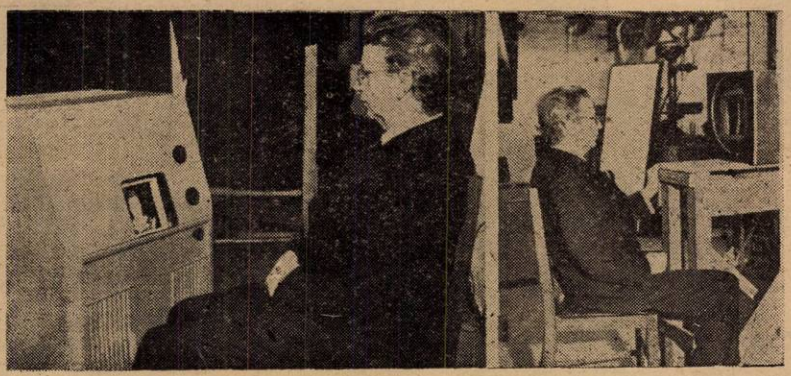

John L. Baird, unul dintre pionierii televiziunii, în faţa ultimului său aparat de televiziune

● *Radiofonia ţărilor baltice s'a desvoltat considerabil în ultimii ani. Posturile de radio existente au fost preluate de armata germană şi putinţa lor a fost sporită, iar alte posturi noui au fost instalate atât pentru localnici cât şi pentru forţele germane de ocupaţie. Emiţătorul din Riga stă în frunte prin calitatea artistică a programelor sale.*

● *In Danemarca va apare în curând pe piaţă gramofonul viitorului, pe ale cărui discuri se pot înregistra bucăţi muzicale de 15—45 minute durată. Nowa invenţie este patentată în nouă ţări şi pare într'adevăr senzaţională. Succesul ei este cu atât mai asigurat cu cât noul gramofon, împreună cu discurile, este mai ieftin decât gramofoanele, pick-upurile şi discurile de astăzi. Noul aparat n'are nici motor, nici diafragmă şi nici ac, diafragma fiind înlocuită cu o celulă foto-electrică, ce trece pe deasupra unei plăci de sticlă pe care sunetele sunt înregistrate prin micro-fotografie, umbra imaginei aruncată pe celulă fiind transformată de difuzor în sunete. Prin aceasta se evită sgomotul supărător al acului patefonului obişnuit. Discurile noui se uzează foarte încet; au formatul de 24×30 cm., iar pe un disc se pot înregistra simfonii, opere, sau o serie de bucăţi muzicale, aparatul fiind astfel întocmit încât pot fi redate una sau mai multe dintre piesele înregistrate pe disc.*

Gramofonul viitorului va costa circa 350 de coroane daneze, iar discurile respective circa 10—12 coroane.

● *Posturile de radio cehe pregătesc comemorarea celor 30 ani dela naşterea compozitorului Leo Janacek printr'o retransmitere a operei sale „Jenufa". Orchestra simfonică din Praga îşi va da concursul, sub conducerea dirijorului şef al postului de radio Brno, Bretislav Bakala. Bakala este un elev al lui Janacek şi unul dintre cei mai buni interpreţi ai operelor sale, astfel că retransmiterea „Jenufei" va avea oarecum un caracter autentic.*

A 40-a aniversare a morţii lui Dvorak a fost şi ea comemorată printr'o serie de concerte din opera marelui compozitor, între care şi celebrul său concert pentru violoncel.

„RADIO — UNIVERSUL"

Jroprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat STELIAN POPESCU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul

Radio-reportaj cu 110 km. pe oră...

O idee care ar putea fi imitată

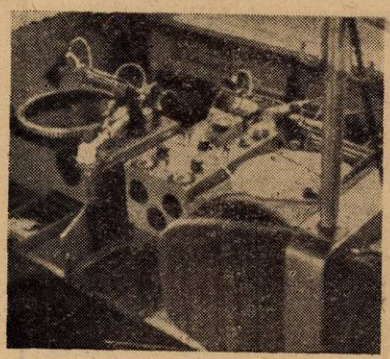

Instalate pe fotoliile unui compartiment, aparatele de înregistrare funcţionează din plin în timp ce trenul aleargă cu peste 100 km. pe oră.

In această clipă, tehnicianul supraveghează înregistrarea sgomotului pe care-l produce trecerea unui expres peste marele viaduct din Chexbres

In gara din Zürich, reporterul lui Radio-Geneva îşi încheie emisiunea. In dreapta, specialiştii discutând problemele radio-reportajului

Calea ferată va fi socotită de istoria omenirii drept unul dintre cei mai importanţi factori a progresului.

Inventatorii şi tehnicienii au perfecţionat fără încetare reţelele de cale ferată, construind viaducte îndrăzneţe, străpungând munţii prin tuneluri lungi, realizând locomotive din ce în ce mai puternice, vagoane din ce în ce mai uşoare şi mai confortabile.

Căile ferate elveţiene sunt în avant-garda progresului pe tărâmul feroviar. Locomotivele elveţiene de tip Saint-Gothard, cu 12.000 cai putere, sunt cele mai puternice din lume; reţeaua căilor ferate elveţiene este reputată pentru îndrăzneala ei care îşi râde de obstacole iar când nu se poate căţăra pe Alpi, îi străbate prin cele mai lungi tuneluri din lume.

Serviciul de reportaje al lui Radio Geneva şi-a dat seama ce excelent material de reportaj constitue căile ferate federale. S'a trecut imediat la realizare şi pentru întâia oară în analele radiofoniei elveţiene s'au instalat într'un tren aparate înregistratoare. Intr'un vagon special, pus la dispoziţia echipei de radio-reporteri şi tehnicieni, s'au făcut încercări pe diferite rute, pe distanţe de sute de kilometri; s'au întins cabluri şi s'au instalat microfoane în locurile cele mai neprevăzute: pe osiile vagoanelor, pe locomotivă, pe platforma ultimului vagon, spre a prinde sgomotele caracteristice ale unui tren în mers.

Incrucişările trenurilor, trecerile peste ace, intrările în gări, ritmul unui tren care goneşte cu 110 km. pe oră — totul a fost înregistrat şi difuzat în cursul unui ciclu de reportaje intitulat „In călătorie".

Pe traseul Zürich—Geneva, reporterul lui Radio-Geneva a prins viaţa însăşi a trenului, descriindu-şi impresiile de pe locomotivă şi luând interview-uri, pe nepregătite, călătorilor surprinşi de brusca apariţie a microfonului într'un tren în mers.

Cercetări ştiinţifice

cu colaborarea tineretului

„Ora Tineretului", la multe posturi de radio, îşi propune, între altele, să înveţe pe ascultătorii ei cum să observe natura. Tinerii ascultători capătă astfel cunoştinţe pe care şcoala nu are timp să le dea, încărcată cum este de programele oficiale care trebuesc împlinite într'un anumit timp. Emisiunile pentru tineret ale radiofoniei australiene merg însă şi mai departe: ascultătorii sunt chemaţi să-şi dea concursul la unele cercetări, şi această colaborare a dus până acum la o serie de descoperiri interesante. De pildă, o ascultătoare de 15 ani din Nowa Galie de Sud a descoperit un şoarece de câmp de o specie excepţional de rară. Muzeul australian de ştiinţe naturale cuprinde numeroase animale rare, între care unele necunoscute până de curând, şi care au fost adunate prin colaborarea dintre conducătorul ştiinţific al „Orei Tineretului" şi ascultătorii săi.

Nu de mult, când din interiorul Australiei s'au semnalat ploi după o secetă de ani de zile, tineretul a fost făcut atent asupra apariţiei probabile a unei specii de ţipari care pot trăi ascunşi zeci de ani, ca să apară la suprafaţa pământului la cele dintâi semne de umezeală.

Urmarea a fost descoperirea a nu mai puţin de cinci astfel de ţipari. Tinerii ascultători au descoperit şi minereuri preţioase, iar indicaţiile lor au servit la trimiterea unor expediţii de specialişti. Un copil din Tasmania a vestit căderea unui meteorit, cercetat apoi de mai mulţi specialişti. Toţi aceşti colaboratori ştiinţifici sunt admirabili cercetători — afirmă oamenii de specialitate: darul lor de observaţie, zelul şi memoria lor sunt excelente, astfel că plante şi animale descrise în cursul emisiunilor sunt recunoscute adesea după luni de zile.

POSTURILE GERMANE

STAȚIUNI PRINCIPALE

Breslau 950 Kc. 315,8 m. 100 Kw.
Viena 592 Kc. 506,8 m. 120 Kw.
Boemia 1113 Kc. 269,5 m. 60 Kw.
Alpen 886 Kc. 338,6 m. 100 Kw.
Dunărea 922 Kc. 325,4 m. 100 Kw.
Vistula 224 Kc. 1339 m. 120 Kw.
Poznan 1204 Kc. 249,2 m 50 Kw.
Praga 638 Kc. 470,2 m. 120 Kw.
Grno 1158 Kc. 259,1 m. 32 Kw.

STAȚIUNI SECUNDARE

Unda comună pentru : Germania de Sud 519 Kc. 578 m. 1 Kw.
Frankfurt 1195 Kc. 251 m. 17 Kw.
25 Kw.
w Saarbruecken 850 Kc. 340,2 m.
Unda comună a Sileziei 1231 Kc. 243,7 m.
Unda comună a Mărcii Orientale 1285 Kc. 233,5 m. 15 Kw.
Unda comună a Germaniei de Nord 1330 Kc. 225,6 m. 5
Danzig II 1305 Kc. 230,2 0,5 Kw.
Danzig III 1429 Kc. 209,9 m.
Drezda 1465 Kc. 204,8 m. 0,25 Kw.
Katowice 868 Kc. 345,6 m. 50 Kw.
Koenigsberg II 1348 Kc. 222,6 m. 2 Kw.
Linz 1267 Kc. 236,8 m. 15 Kw.
Litzmannstadt 1324 Kc. 224 m. 10 Kw.
Memel 1384 Kc. 216,8 m. 10 Kw.
Moravska-Ostrava 1384 m. 22,6 m. 2 Kw.
Cracovia 1022 Kc. 293,5 m. 10 Kw.
Varșovia 1366 Kc. 219,4 m. 10 Kw.

CÂND ASCULTAȚI RADIO—JURNALUL

...și comunicatele vă aduc nume pe care nu le-ați întâlnit niciodată, aruncați o ochire în pagina aceasta. Veți găsi, pe scurt, tot ce trebue să știți despre câmpurile de bătae, oamenii și evenimentele acestui război.

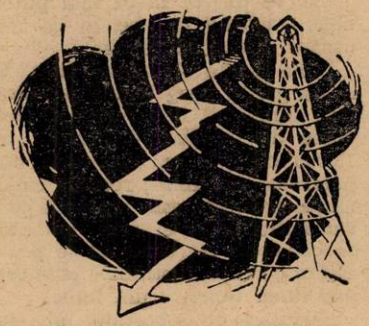

ȚĂRILE BALTICE

Trei state mici, trei ferestre spre Baltica : Estonia, Letonia și Lituania. Deși soarta lor a fost aceiaș în decursul timpurilor, ele nu constitue o unitate nici din punct de vedere etnic și nici din punct de vedere istoric. Lituanienii și letonii se aseamănă întru-câtva, sunt catolici și sunt orientați spre vest ; estonii, înrudiți cu finlandezii, sunt luterani.

La întretăierea intereselor marilor puteri, aceste mici țări cu o populație totală mai mică decât a unei mari capitale apusene, au trebuit să se supună când unui stăpân, când altuia. Numai lituanienii s'au ridicat odată până la gloria unui stat ce s'a întins până la țărmurile Mării Negre.

Dupăce au fost sub influența ordinelor teutonice care s'au întins din Prusia Orientală pe tot litoralul Balticei, aceste trei provincii au trecut sub stăpânirea rusească până la revoluția bolșevică. Intocmai ca Finlanda, ele au profitat atunci de principiul auto-determinării și s'au proclamat independente. Viața lor, ca state de sine stătătoare, a fost plină de greutăți. Cu o populație prea mică, cu o industrie prea redusă și o armată minusculă, ele au făcut sforțări uriașe spre a-și păstra rangul de stat suveran.

PROVINCIA HONAN

In nordul Chinei se găsește importanta unitate geografică numită „Câmpia Mare" sau „Câmpia Galbenă", care la răsărit se mărginește cu marea, și în vest cu munți mai mult sau mai puțin prăpăstioși. Această câmpie este de secole una dintre regiunile agricole cele mai dens populate ale Chinei. Locuitorii ei sunt în necontenită luptă cu fluviul căruia această câmpie își datorește nașterea și fertilitatea, Fluviul Galben sau Hoang-Ho, care își rupe mereu digurile împrăștiind până la distanțe imense un noroiu roditor dar și masse de nisip sterile.

In acest peisagiu se găsește provincia Honan, unde se desfășoară astăzi luptele dintre japonezi și China guvernată de Ciung-King. Provincia are 172.700 kmp. și o populație foarte densă : 198 oameni pe kmp. Afară de grâu, ea produce porumb,(orez, meiu, mac, bumbac, fructe și mătase. Câmpia Husiking dela nord de Hoang-Ho se numește pe drept cuvânt „Grădina Chinei". Clima blândă permite cultura până pe cele mai înalte dealuri.

Honan are și o însemnată industrie de mătase și sticlărie.

Capitala provinciei este Kaifoeng, așezat la eșirea din munți a lui Hoang-Ho. Astăzi numără 450.000 locuitori. Orașul este o veche reședință imperială, înconjurat, ca majoritatea vechilor orașe chinezești, cu un zid întrerupt de cinci porți care fac legătura cu lumea din afară.

Provincia Honan este importantă prin aceea că este punitea de trecere între munții Vestului și câmpia întinsă a Estului. Trecătorilor muntoase care duc în provinciile Shang-Si și Shen-Si se află la o altitudine foarte mică față de înălțimea munților. Acest fapt explică valoarea strategică a provinciei Honan în luptele dintre Japonia și Ciung-King.

„CEL MAI FIN NAS AL FRANȚEI"

LA MICROFON

„Radiodifuziunea națională franceză" a consacrat de curând un reportaj industriilor de lux care fac faima mondială a Parisului. Industria parfumurilor este desigur una dintre cele mai importante și ascultătorii au putut urmări sforțările pe care le face astăzi această ramură spre a-și menține activitatea. Ei au aflat cu acest prilej că „cel mai bun nas al Franței" aparține pentru prima dată unei femei : *Germaine Cellier*. Se poate spune chiar că acest nas este cel mai bun din lume, pentrucă el ajută la prepararea parfumurilor franceze care sunt cele mai bune din lume !

Până acum, „nasurile fine" au aparținut bărbaților : Justin Dupont, Band Nivière, Guerlain, Coty. Astăzi, Germaine Cellier prepară unele dintre parfumurile cele mai celebre. Croitorii cumpără cu prețuri de aur — până la 85.000 de franci kg. de esență — secretul unora din aceste descoperiri.

Se pare că meseria de a compune un parfum va deveni o profesiune feminină. Germaine Cellier formează eleve. Femeile vor păstra poate de acum înainte monopolul „nasurilor fine", dar meseria nu este prea bine plătită când ne gândim la milioanele pe care le câștigă parfumerii. Germaine Cellier primește doar 10.000 de franci pe lună.

Meseria prezintă riscuri. Respirând neîncetat esențe în alcool, devii alcoolic fără să vrei. Ficatul și splina suferă și în primul rând sinusul, care este atacat încetul cu încetul și devine dureros, aproape necontenit.

Crearea unui parfum de lux este o meserie periculoasă și o meserie delicată, în acelaș timp.

Un parfum bun cere uneori cincizeci de esențe. E drept că în zece minute Germaine Cellier a realizat unul din cele mai bune parfumuri ale ei, dar acesta a fost un capriciu al inspirației. Trei game determină un parfum : nota „ușoară" care se evaporă aproape imediat ; nota „medie" sau „inima" care persistă câteva ore ; „fondul" care durează o zi sau două. Arta este de a armoniza cele trei note. Germaine Cellier întinde întâi pe o hârtie specială nota dominantă. O înconjură apoi cu treizeci de produse, indicând greutățile. Când parfumul îi pare echilibrat, îl fixează. Uneori, ia operația dela început de trei, patru sau cinci ori. Și numai nasul judecă în ultimă instanță.

Multe produse lipsesc astăzi în Franța pentru realizarea parfumurilor : anumite corpuri grase și chiar esențele naturale exotice ce vin din Java, din Ceylon, din Bulgaria. Fixatoarele de natură animală ce dădeau „rotunjimea" parfumurilor nu mai există, ca și castoreum din Alaska sau moscul din Tonkin. Lipsește mai ales ambra marină, al cărui frumos nume ascunde un cancer, un fel de secretie a balenelor care capătă această boală mâncând caracatițe. Violeta de Parma servește de bază câtorva parfumuri.

Ea este esența cea mai scumpă: 600.000 de franci kilogramul.

Parfumurile sunt foarte capricioase. Ele își schimbă valoarea după piele.

Germaine Cellier are meritul de a fi creiat parfumul pe măsură. Acesta va fi ultimul rafinament după război. Fiecare femee elegantă va avea parfumul ei, care va putea fi preparat repede și ușor.

ȘTIRI DIN RADIOFONIA TURCA

De trei ori pe an se întrunește comitetul de programe al radiofoniei turcești, spre a discuta planul general al programelor. Cu acest prilej se stabilește, pentru următoarele 4 luni, care emisiuni sunt menținute și care sunt înlocuite, ca și proporția dintre emisiunile vorbite și cele muzicale.

Orchestra simfonică a radiofoniei turcești se compune din 60 membri, orchestra de stat din 51 membri, orchestra de cameră din 18 membri, orchestra de dans din 11 și mica orchestră radio din 10 membri.

Noutăți din Finlanda...

Societatea finlandeză de radiofonie și-a ținut de curând adunarea generală anuală și a hotărît, între altele, să-și schimbe numele de până acum, „O. Y. Suomen Yleisradio A. B." („Societatea generală finlandeză de radiofonie, pe acțiuni") în „O. Y. Yleisradio A.B." („Societatea generală de radiofonie pe acțiuni". Emblema radiofoniei finlandeze — un mănunchi de unde deasupra vârfurilor brazilor — rămâne neschimbată.

Beneficiul net realizat pe anul 1943 atinge cifra de 1.185.257 mărci finlandeze. S'a acordat un dividend de 6% și s'au rezervat 203.257 mărci pentru noui construcții.

Președintele consiliului de administrație, Linturi, și-a dat demisia și în locul său a fost numit directorul general al poștelor și telegrafului, Ahola. (Consiliul de administrație se compune din 18 membri, care sunt aproape toți reales).

La câteva zile după adunarea generală anuală s'a ținut o ședință de lucru a tuturor conducătorilor studiourilor din provincie. In această ședință s'au fixat liniile principale ale viitorului program de toamnă. S'a prevăzut desvoltarea programelor distractive și introducerea unei serii de romane radiofonice detective. Emisiunile pentru copii și tineret vor fi sporite.

...DIN SUEDIA

După datele comunicate de radiofonia suedeză, numărul ascultătorilor suedezi a sporit în 1943 cu 80.940 și a atins cifra de 1.709.012. Timpul total de emisiune, în cursul lui 1943, a fost de 4280 ore, dintre care 752 ore prin posturile de unde scurte.

La Stockholm au fost convocați directorii programelor celor 18 studiouri provinciale pe care le numără radiofonia suedeză. S'a discutat importanța emisiunilor posturilor din provincie și participarea lor la programul național. Colaborarea radiofonică dintre capitala Suediei și diferitele centre culturale din provincie va fi adâncită.

...DIN NORVEGIA

Cântărețul Ostvig a fost numit director al programelor radiofoniei norvegiene. Noul director este un elev al compozitorului german Max von Schillings și a cântat mai mulți ani la Opera de Stat din Viena.

MIC DICȚIONAR MUZICAL
pentru uzul ascultătorilor la radio

II

M

Madrigal: compoziție vocală în mai multe părți. Madrigalul își pierde importanța odată cu apariția „operei".

Marș: piesă muzicală scrisă într'o măsură de doi timpi ce corespund mersului regulat al omului (marș militar).

Mazurka: dans, în trei timpi, de origine poloneză.

Măsură: model ritmic și metric, limitat în scris prin două bare, care se repetă în cursul unei piese muzicale de atâtea ori, de câte ori este nevoie, pentru a exprima și încheia fraza muzicală.

Melodie: un șir de sunete succesive și coordonate, ce încântă auzul, formând o frază muzicală.

Melodramă: dramă acompaniată discret de muzica instrumentală.

Menuet: dans vechiu francez în trei timpi.

Messa: ceremonia principală a liturghiei catolice. Messa este compusă din cinci părți: Kiria, Gloria, Credo, Sanctus și Agnus Dei.

Mezzo-soprană: voce feminină între vocea de soprană și de contralto.

Mod: din felul aranjării intervalurilor între tonurile unei game reies două moduri: modul major și modul minor.

Modulație: trecerea dintr'o tonalitate într'alta.

Muzică de cameră: Compoziții muzicale scrise pentru un număr restrâns de instrumente.

Muzică de scenă: muzică destinată să întovărășească acțiunea dramatică a unei piese de teatru.

N

Nonă: intervalul de nonă este un interval compus din suprapunerea unor intervale simple: intervalul de octavă suprapunându-i-se intervalul de primă.

Nonetto: reuniune de nouă instrumentiști sau cântăreți. Piesă muzicală scrisă pentru nouă instrumente diferite.

O

Octavă: distanța (intervalul) dela prima la a opta treaptă a unei game, ultima fiind repetarea celei dintâi.

Octet: reuniune de opt instrumentiști sau cântăreți. Piesă muzicală pentru opt instrumente diferite.

Opera: poem dramatic, fără dialoguri vorbite, compusă din recitative și arii susținută de orchestră, având câteodată intercalate și dansuri (balete).

Opera-comică: piesă muzicală, jumătate serioasă, jumătate comică, în care muzica alternează cu dialoguri vorbite.

Opera bufă: în opoziție față de opera serioasă.

Operetă: mică operă bufă cu caracter lejer.

Opus: termen indicând numărul, în ordine cronologică, a unei piese muzicale.

Oratoriu: gen de dramă muzicală cu subiect religios sau laic, prezentată în mod obișnuit fără decor sau costume.

Orchestrare: arta a grupa și de a combina timbrele diverselor instrumente.

P

Partită: piesă muzicală formată dintr'o suită de dansuri, scrisă pentru un instrument autonom.

Partițiune: așezarea tuturor părților instrumentale, ale unei compoziții muzicale, unele sub altele. Fiecare instrument ocupă un portativ în partitură.

Pavană: vechiu dans spaniol lent și grav.

Piano: termen indicând diminuarea intensității sunetului.

Pizzicato: termen indicând că un anumit pasagiu al unei piese muzicale trebuie executat — la instrumentele de coarde — ciupind coardele instrumentului.

Poem simfonic: gen de muzică simfonică cu caracter descriptiv.

Poloneză: dans grav în trei timpi.

Polifonie: întrebuințarea simultană a mai multor voci sau instrumente cari nu cântă la unison.

Portativ: semn muzical format din cinci linii paralele ce cuprind între ele patru spații.

Presto: termen indicând mișcare rapidă.

Psalm: formă de liturghie religioasă, tratată ca o mare operă lirică cu soliști, cor, orgă și orhestră de coarde.

Q

Quarta: intervalul de cvartă este distanța dela prima la a patra treaptă a gamei.

Quaret: reuniune de patru cântăreți sau instrumentiști (quartet vocal, quartet de coarde, quartet de suflători). Piesă muzicală scrisă pentru patru instrumente sau patru voci.

Quinta: intervalul de cvintă este distanța dela prima la a cincea treaptă a gamei.

Quintet: reuniune de cinci cântăreți sau instrumentiști. Piesă muzicală scrisă pentru cinci instrumente diferite sau cinci voci.

R

Rapsodie: utilizarea fantezistă a temelor populare.

Recital: concert în care se produce un singur virtuoz.

Recitativ: un fel de a cânta, fără a respecta măsura, fiind susținut de rare acorduri.

Registru: întinderea scării vocale sau instrumentale.

Requiem: messa morților, sau cantată funebră.

Ricaudon: dans provencal (regiune din Sudul Franței) foarte vioiu și scris într'o măsură de doi timpi.

Romanță: piesă muzicală scrisă pentru voce și divizată în strofe.

Rondo: piesă muzicală cu refren, având un caracter vioiu.

Ritm: Succesiunea mai mult sau mai puțin rapidă a sunetelor.

S

Sarabandă: dans nobil de origină spaniolă.

Scherzo: piesă muzicală cu caracter vesel. Partea a treia dintr'o simfonie, parte introdusă de Beethoven, în locul formei de menuet.

Septet: reuniune de șapte instrumentiști sau cântăreți. Piesă muzicală pentru șapte instrumente diferite.

Septimă: intervalul dela prima la a șaptea treaptă a unei game.

Sextet: reuniune de șase cântăreți sau instrumentiști. Piesă muzicală scrisă pentru șase instrumente diferite.

Siciliană: dans popular italian cu caracter galant și languros.

Simfonie: sonata de orchestră. Simfonia este compusă din patru părți. Prima parte un Allegro, a doua o parte lentă: Andante, a treia Scherzo iar a patra Finale cu caracter vioiu. Părintele simfoniei a fost Ioseph Haydn.

Sincopă: figura ritmică în care accentul suferă o mutație de pe timpul tare pe timpul slab, timpul tare fiind prelungirea prin legatto a unui timp slab.

Sonata: formă muzicală compusă din trei părți. Creatorul ei este cel de al doilea fiu al lui I. S. Bach: Filip Emanuel Bach. Acesta din urmă nu și-a putut duce până la capăt intențiile, acela care a desăvârsit forma de sonată a fost Beethoven. Prima parte a sonatei are o mișcare vie a doua o mișcare lentă, iar a treia la fel ca și cea dintâi.

Soprana: voce feminină în registrul acut.

Suită: grupare de dansuri franceze. Suită simfonică: o formă muzicală cu caracter mai fantezist decât aceea a formei „sonate".

Tarantelă: dans vioiu originar din sudul Italiei (Napoli).

Tenor: voce bărbătească în registrul acut.

Temă: melodie scurtă servind drept punct de plecare într'o compoziție muzicală.

Timbru: calitatea sunetului cu ajutorul căruia putem deosebi între ele diferitele instrumente.

Toccata: piesă muzicală scrisă pentru piano.

Ton: interval între două trepte consecutive ale gamei, ce se succed în mod diatonic. Gama în care este compusă o piesă muzicală (tonalitate).

Transpoziție: schimbarea tonalității unei piese muzicale.

Tril: baterea rapidă a două sunete consecutive.

Trio: compoziție pentru trei instrumente sau trei voci. Partea a doua a unui menuet.

Unison: mai multe voci sau instrumente cari intonează acelas sunet.

Vals: dans turnant în trei timpi.

Variațiuni: ornamentări asupra unei arii, în așa fel încât elementele temei principale să fie păstrate.

NESTI

Reproducerea totală sau parţială interzisă

9 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială.
RADIO JURNAL.
Concertul dimineţii.
Jurnal recapitulativ.
9.15: **ORA SATULUI** Anton Pann, de vorbă cu sătenii, d-l L. Moldoveanu.
Muzică românească.
Sfaturi gospodăreşti.
Gazeta sătenilor.
10.00: **ORA MUNCA şi LUMINA**
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Taraful Ion Matache.
13.30: Muzică variată (discuri).
14.00: Ora oficială.

RADIO JURNAL
14.20: D-na Joujou Pavelescu voce acompaniată de d-l Alfred Pagoni.
14.40: Orchestră.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.20: **POŞTA MILITARA RADIO.**
15.45: Muzică variată (discuri).
16.00. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21. Deschiderea emisiunii. Uverturid in operete şi opere (discuri).
21,30. **CRONICA RASBOIULUI.**
21.40. Muzică de dans (discuri).
22.00. Ora oficială. RADIO JURNAL.
22.15. Orchestra **LUCEAFARUL.**
23.15. Orchestra Fraii Stănescu.
24.00. Muzică variată (discuri).
1.00. Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Concert de orchestră. ■ 17.30 Ora copiilor. ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Slujba. ■ 20.30. Conf. ■ 20.50. Muzică uşoară. ■ 21.35. Reporaj. ■ 22.15. Muzică de cameră. ■ 22.45. Recitări. ■ 23. Inf. Meteor.

Zürich-Basel-Berna

16.40. Dansuri kaucaziene. ■ 17. Muzică de dans. ■ 18. Emisie pentru soldaţi. ■ 19.20. Concert. ■ 19.25. Concert de orchstră. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 21. Retransmitere teatrală. ■ 22.50 Inf.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Concert. ■ 17.40. Teatru radiofonic. ■ 18. Recital la pian. ■ 18.25. Conf. ■ 18.40. Piesă radiofonică. ■ 19. Recital la orgă. ■ 19.30. Conf. 19.45. Plăci ■ 19.50. Divertisment muzical. ■ 20.15. Inf.. ■ 20.40 Conf. ■ 20.55. Evocare radiofonică. ■ 21.20. Concert. ■ 22.50 Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47,28 m. — 7.20. Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană ■ 8.15 Inf. în franceză. ■ 8.25. Muzică. 68.45 Serviciu religios catolic şi protesant. ■ 12.00 Muzică. ■ 13.30. Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31.46 m.— 14.15. Inf. în germană. ■ 14.35 Inf. în franceză. ■ 14.45. Sfârşitul emisiei.
47,28 m.— 20 Muzică. ■ 20.15. Inf. în limba franceză. ■ 20.30. Inf. în germnaă. ■ 20.40. Emisiune muzicală sau orbită aleasă din prgramul a trei emitători naţionali.
47,28 m. — 22.50 Cronica mondială a zilei în engleză.
25,48. m. — 23. Cronica zile în germenă şi franceză. ■ 23.15. Muzică. ■ 23.30. Ultimele ştiri în germană si franceză. ■ 23.45. Imnul elveţian.

10 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30. Deschiderea emisiunii.
Ora oficială.
RADIO JURNAL.
Concertul dimineţii.
Jurnal recapitulativ.
8,30. Muzică variată.
9.00. Seleciuni şi fantezii
10.00. Cântăreţi şi cântăreţe.
10.30. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00. Deschiderea emisiunii.
13.03. **ORA OSTAŞULUI.**
13.50. Ştirile serviciului german.
14.00. Ora oficială.
RADIO JURNAL.
14.20: Orchestra Gr. Albu.
15.20. Poşta Militară Radio.
15.45. Jurnal în limba rusă.
16.00. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

21.00. Deschiderea emisiunii.
Ora oficială.
Muzică: Marş.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.05. Jurnal în limba turcă.
21.05. Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15. Muzică de cameră.
21.40. Conferinţa d-lui Al. Bădăuţă, secretar General la Ministerul Propagandei Naţionale: „Intre om şi technică".
22.00. Ora oficială.
RADIO JURNAL.
22.15. Orchestra de muzică Radio dir. de d. M. Constantinescu.
23.00. **TEATRU.**
24.00. Muzică variată (discuri).
1.00. Inchiderea emisiunii

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Melodii țărănești. ■ 18.25. Pentru femei ■ 18.40. Plăci. ■ 19.40. Conf. ■ 19.30. Cabaret. ■ 21. Conf. ■ 21.30. Muzică militară. ■ 22.05. Reportaj. ■ 22.20. Concert de orchestră. ■ 23. Inf. ■ Meteor.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de muzică de cameră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora femeii. ■ 18.40. Concert la pian. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 20.50. Fantezie radiofonică. ■ 21.30. Piesă radiofonică. ■ 22.20. Concert. ■ 22.50. Inf.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18 05. Plăci. ■ 18.20. Varietăți. ■ 19 Concert. ■ 19.25. Pentru toți și pentru fiecare. ■ 19.40. Plăci ■ 19.45. Concert de orchestră. ■ 20.15. Inf. ■ 20.25. Conf. ■ 20.50. Cronică. ■ 21. Concert variat. ■ 21.30. Sketch radiofonic. ■ 21.50. Conf. ■ 22. Concert de orchestră. ■ 22.50 Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.

31.46 m. — 14.15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.

47,28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20.15. Inf. în franceză. ■ 20.30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emițătoare naționale.

47,28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză.

25,48 m.— 23. Cronica zilei în germană și franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferită ■ 23.30. Ultimele inf. în germană și franceză. ■ 23.45. Imnul elvețian

11 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30. Deschiderea emisiunii.
Ora oficială
Jurnal recapitulativ.
Concertul dimineții.
Verdi (discuri).
RADIO JURNAL.
8.30. Uuverturi din Rossini și Verdi (discuri).
9.00. **SUITE** (discuri).
10.00. Fanfara Aviației condusă de d-l Locot. Buzatu : Concert de promenadă.
10.30. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13. Deschiderea emisiunii.
13.03. Orchestra Nicolae Cireș.
13.50. Știrile serviciului german.
14.00. Ora oficială.
RADIO JURNAL.
14.20. Orchestra Dinu Șerbănescu.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.20. **POŞTA MILITARA RADIO.**
15.45. Jurnal în limba rusă.
16.00. Inchderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00. Deschiderea emisiunii.
Ora oficială.
Muzică : Marș.

RADIA ROMÂNIA

21.05. Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05. Știrile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21..15. Orchestra simfonică Radio, dirijată de d. Alfred Alessandrescu, voce : D-na Valentina Crețoiu și d. Șerban Tassian.
20.00. Ora oficială.
RADIO JURNAL.
22.15. Continuarea concertului simfonic.
23.00. Muzică din operete (disc.).
24.00: Ansamblul Stângaciu, voce: Lia Crăciunescu
24.30. Muzică variată ușoară discuri).
1.00. Inchidera eemisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert coral. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 21.10. Muzică de dans. ■ 21.40. Dialog. ■ 22. Plăci. ■ 22.30. Conf. ■ 23. Inf. Meteor. ■ 23.15. Concert de orchestră.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Varietăți ■ 18.25. Conf. ■ 19.05. Sport. ■ 19.25. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Concert de orchestră. ■ 21.20. Conf. ■ 22.10. Plăci. ■ 22.20. Cronică. ■ 22.50.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză. ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.

31,46 m. — 14.15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.

47,28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20.15. Inf. în franceză. ■ 20.30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul e trei emițătoare naționale.

47,28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză

25,48 m.— 23. Cronica zilei în germană și franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferită. ■ 23.30. Ultimele inf. în germană și franceză. ■ 23.45. Imnul elvețian.

12 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30. Deschiderea emisiunii.
Ora oficială.
RADIO JURNAL.
Concertul dimineții.
Jurnal recapitulativ.
8.30. Muzică din opere (discuri).
10.00. Coruri de Cameră și coruri de copii discuri).
10,30. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.03. Deschiderea emisiunii.
13.03. **ORA OSTAŞULUI.**
13.50. Știrile serviciului german.
14.00. Ora oficală.
RADIO JURNAL.
14.20. Orchestra de Salon Radio dirijată de d. M. Constant nescu.
10.20. **POŞTA MILITARA RADIO .**
15.45. Jurnal în limba rusă.
16.00. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21. Deschiderea emisiunii.
Ora oficială.
Muzică: Marş.

RADIO ROMÂNIA

21.15. Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05. Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.05. **ORA GERMANIEI.**
22.00. Ora oficială.

RADIO JURNAL

22.15: Mari concerte (discuri).
23.00. **„PELLEAS et MELISANDE" de Debussy.**
24.00. Muzică variată (discuri).
1.00. Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17.30. Plăci. ■ 18.05. Bucăţi la flaut ■ 18.25. Reportaj. ■ 19. Plăci. ■ 20.30 Concert coral. ■ 21. Piesă radiofonică

Zürich-Basel-Berna

17. Concert-Mozart. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora veselă. ■ 18.20. Lieduri. ■ 18.30. Conf. ■ 18.45. Concert de orchestră. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.20. Conf. ■ 19.58. Inf. ■ 20. Muzică variată. ■ 20.15. Conf. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Muzică distractivă. ■ 21.10. Conf. ■ 21.30. Varietăţi. ■ 22.40. Concert. ■ 22.50. Inf.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59 Ora. ■ 18 Inf.. ■ 18.05. Conf. ■ 18.40. Concert de orchestră. ■ 19.05. Conf. ■ 19.15. Varietăţi. ■ 19.55. Plăci. ■ 20.05. Cronică. ■ 20.15. Inf. ■ 20.25. Plăci. 20.45. Cinf. ■ 21. Piesă radioforică. ■ 21 15. Concert de orchestră. ■ 22.50. Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31,46 m. — 14.15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.
47,28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20.15. Inf. în franceză. ■ 20 30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emiţătoare naţionale.
47,28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză.
25,46 m.— 23 Cronica zilei în germană şi franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferită ■ 23.30. Ultimele inf. în germană şi franceză. ■ 23.45. Imnul elveţian

13 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială.

RADIO JURNAL.

Concertul dimineţii.
Jurnal recapitulativ.
8.30. Muzică variată.
9.15. Concert Grieg (discuri).
10.00. Fanfara Batalionului de Gardă Regală condusă de d. Căpitan Crăciunescu: Concert de promenadă.
10,30. Inchiderea emisiunii.

CONCERTUL EUROPEAN

Europa este un continent plin de putere creatoare. Una din mijloacele sale de exprimare cele mai vii, este muzica. Posturile germane de radio, şi-au propus — in ciuda războiului — să cultive muzica provenită din toate regiunile Europei, transmiţând generaţiilor viitoare tezaurul acesta al culturii.

In luna Iunie a inceput un nou ciclu de emisiune intitulat „Concertul European". In cadrul acestor emisiuni nu se vor cânta numai operele unui Bach, Beethoven, Schubert sau Wagner, ci totodată şi creaţiunile cunoscute ale altor compozitori europeni.

Spre a imprima diferitelor opere muzicale caracteristica ţării in care s'au născut şi spre a accentua specificul lor muzical, dirijori şi solişti din ţările respective şi-au anunţat colaborarea lor. Intâlnim nume ca Furtwängler, Georgescu, Perlea, Mengelberg, v. Haapanen, v. Matacic şi mulţi alţii. Fiecare dintre aceste emisiuni este inchinată unei anumite ţări.

Puteţi asculta concertul în fiecare Miercuri seara între orele 22.30 — 23.30 la postul de radio „Alpen", pe 338.6 metri lungime de undă.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13.00. Deschiderea emisiunii.
13.03. Orchestra Virginica Negulescu.
13.50. Ştirile serviciului german.
14.00 Ora oficială.
RADIO JURNAL.
14.20. Orchestra Urziceanu.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15,20. **POŞTA MILITARA RADIO.**
15.4.5. Jurnal în limba rusă.
16.00. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00. Deschiderea emisiunii.
Ora oficială.
Muzică: Marş.

RADIO ROMANIA

21.00. Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05. Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15. Recital de piano.
21.40: „Viaţa noastră culturală" de d. Em. Bucuţa.
22.00. Ora oficială
RADIO JURNAL.
22.15. Orchestra Simfonică Radio.
23 30. PREZENTARE.
24.00. Orchestra Fraţii Stănescu.
1.00. Inchiderea emisiunii.

14 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30. Deschidere aemisiunii.
Ora oficială.
RADIO JURNAL.
Concertul dimineţii.
Jurnal recapitulativ.
8.30. Concert vocal (discuri).
9.00 Concert Sibelius (dicuri).
10.00. Muzică de balet (discuri).
10.30. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13.00 Deschiderea emisiunii
13.03. Ora ostăşească româno-germană.
14.00. Ora oficială
RADIO JURNAL.
1420. Orchestra de Café concert Radio, dir. de d. M. Constantinescu.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15,20. **POŞTA MILITARA RADIO.**
15.40. Jurnal în limba rusă.
16.00. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21. Deschiderea emisiunii .
Ora oficială.
Muzică : Marş.

RADIO ROMANIA

21.05. Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05. Ştirile serviciului german.
21.15. Recital de violoncel.
21.40. Conferinţa d-lui Doctor Aurel Voina : „Căsătoria şi ştiinţa".
22.00. Ora oficială.
RADIO JURNAL.
22.15: Opera „Tannhäuser" de R. Wagner.
1.00. Inchiderea emisiunii.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59 Ora. ■ 18. Inf. ■ Plăci. ■ 18.15. Muzică din America de Sud. ■ 18.35. Jazz hot. ■ 19.05. Conf. ■ 19.15 Concert. ■ 19.35. Concert. ■ 19.55 Plăci. ■ 20.05. Conf. ■ 20.15. Inf. ■ 20.25 Conf. ■ 20.35. Muzică distractivă. ■ ■ 21. Varietăţi. 21.30 Muzică uşoară ■ 21, 30. Conf. ■ 21.50. Seară de varietăţi. ■ 22 50. Inf

15 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30. Deschiderea emisiunii.
Ora oficială.
RADIO JURNAL.
Concertul dimineţii.
Jurnal recapitulativ.
8.30. Muzică din filme .
9.00 .Concert Dvorak-Smetana.
10.00: Fanfara Comandamentului local german dirijată de d. Locotenent Kaiser : Concert de promenadă.
10.30. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00. Deschiderea emisiunii.
13.03. **ORA OSTAŞULUI.**
13.50. Ştirile serviciului german.
14.00. Ora oficială .
RADIO JURNAL.
14.20. Orchestra de café concert Radio dir. de d. M. Constantinescu.
15,20. **POŞTA MILITARA RADIO.**
15.45. Jurnal în limba rusă.
16.00. Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00. Deschiderea emisiunii.
Ora oficială.
Muzică : Marş.

RADIO ROMANIA

21.05. Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.50. Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15. Concert de Orgă şi voce executat de d. Profesor Paschill şi D-ra Anna Kleine. (Transmisie de la Catedrala Sf. Iosif).
21.40. Conferinţa d-lui Prof. Octav Onicescu: „Apărarea Ştiinţei".
22. Ora oficială.
RADIO JURNAL.
22.15. Orchestra de salon Radio dir. de d. D. Teodoru.
23.15. Orchestra Fraţii Stănescu.
24.00. Ansamblu Stângaciu, voce Lia Crăciunescu.
24.30. Muzică variată (discuri).
1.00. Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17.40. Concert. ■ 18.05. Recital la acordeon. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Conf. 21.20. Cabaret. ■ 22.05. Reportaj ■ 23.35. Muzică de dans veche. ■ 23 Meteor. ■ 23.05. Muzică modernă de dans ■ 24.

RL 5064

Amplificator de joasă frecvenţă push-pull cu o putere modulată de 9 waţi. Utilizarea exclusivă a lămpilor triode îi asigură o remarcabilă fidelitate.

Amplificatorul a cărui descriere o găsiţi în rândurile de mai jos este destinat fie reproducerii discurilor prin intermediul unui pick-up, fie amplificării tensiunilor muzicale în urma detecţiei la un receptor de tip normal. Cele două triode finale AD1 montate în push-pull, îi asigură o putere modulată de 8,5—9 waţi.

In circuitul de intrare găsim o lampă preamplificatoare 6C5, după care urmează o lampă de atac, tot o triodă 6C5. Montarea a două lămpi înaintea etajului push-pull este justificată de utilizarea celor două AD1 în push-pull.

Amplificatorul descris în numărul de faţă ese din comun şi în consecinţă, toate elementele lui au fost calculate şi calculele verificate de experienţă.

Examinând caracteristicele lămpii AD1, vom vedea că pentru a modela până la capăt această lampă, avem nevoe de 30 volţi eficace la grătar. Trebue deci să dispunem de 30 volţi la fiecare din secundarele transformatorului T_3, adică în total 60 volţi. Să luăm un transformator cu un raport de transformare egal cu 1/3 (primar: totalul secundarului). Aşa dar, trebue să avem 20 volţi la bornele primarului. Cuplajul nostru făcându-se prin transformator, nu putem adopta în circuitul de atac decât o lampă triodă, cu alte cuvinte o lampă cu o amplificare relativ slabă. Pe de altă parte, dacă admitem că valoarea mijlocie a tensiunilor de intrare este în jurul cifrei de 0,25 volţi, se vede că avem nevoe de o amplificare egală cu 800. Ori, nu există nici o triodă capabilă să ne furnizeze o asemenea amplificare. Iată deci, dece este justificată utilizarea a două lămpi preamplificatoare.

S'ar putea obiecta că există pick-up-uri care dau 1,5—1,8 volţi, adică o cifră suficientă, astfel ca a doua lampă este inutilă. Din păcate, cifrele indicate pe un pick-up, nu corespund totdeauna cu realitatea (de cele mai multe ori piesa nu are nici o indicaţie). Un pick-up, care conform prescripţiilor trebue să ne dea 1 volt, ne dă abia 0,1—0,2 volţi, măsuraţi cu un voltmetru amplificator, la 1000 perioade.

Prima lampă este o triodă 605 al cărei grătar este direct atacat de tensiunea detectată a receptorului sau de tensiunea muzicală a pick-up-ului. Conexiunea grătarului va fi blindată pe toată întinderea ei. Rezistenţa de sarcină a lămpii este R_3 în valoare de 50.000 ohmi. Circuitul de placă este prevăzut cu o celulă de decuplare, alcătuită din rezistenţa R_4 de 5000 ohmi şi condensatorul C_6 în valoare de 0,5 MF. Curenţii reziduali de înaltă frecvenţă se scurg la pământ prin condensatorul C_4.

Elementul de cuplaj între primele două lămpi este condensatorul C_5 în valoare de 10.000 cm. A doua triodă este şi ea prevăzută cu o celulă de decuplare alcătuită din rezistenţa R_7 şi condensatorul C_9.

Să vedem acum, care este modalitatea de polarizaţie a lămpilor. In acest montaj polarizaţia nu se face după procedeul clasic, cu ajutorul rezistenţelor catodice, ci ea se obţine direct la grătar, fiind luată la un punct cu potenţial negativ fix. Trebue să determinăm acest punct. Dacă între mijlocul înfăşurării de înaltă tensiune şi massă, intercalăm o rezistenţă, curentul anodic va circula prin această rezistenţă şi punctul A va fi la un potenţial negativ în raport cu massa. Este tocmai ce ne trebue.

Dacă adoptăm o rezistenţă ajustabilă cu ajutorul unor prize intermediare, vom putea stabili tensiunile optime de polarizaţie, pentru o bună funcţionare a amplificatorului. Polarizaţia primelor două lămpi se obţine la cei doi cursori ai rezistenţei R_{10} cu o valoare totală de 150 ohmi. Pola-

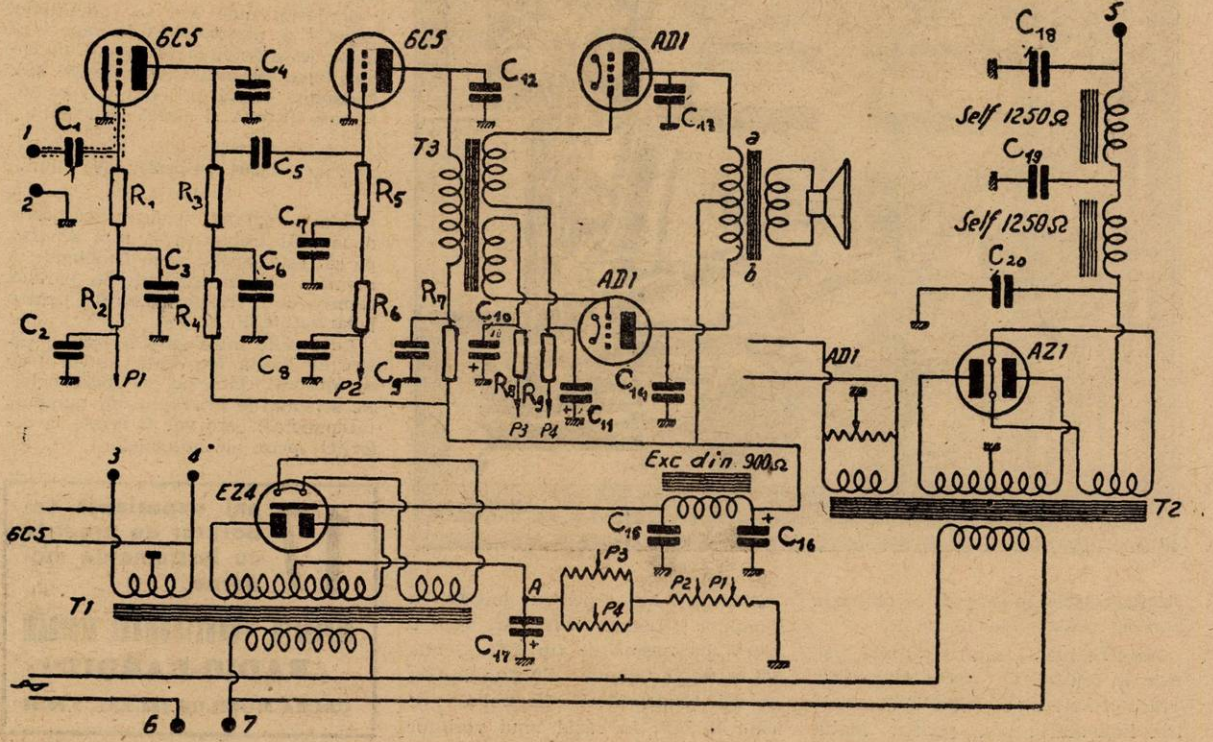

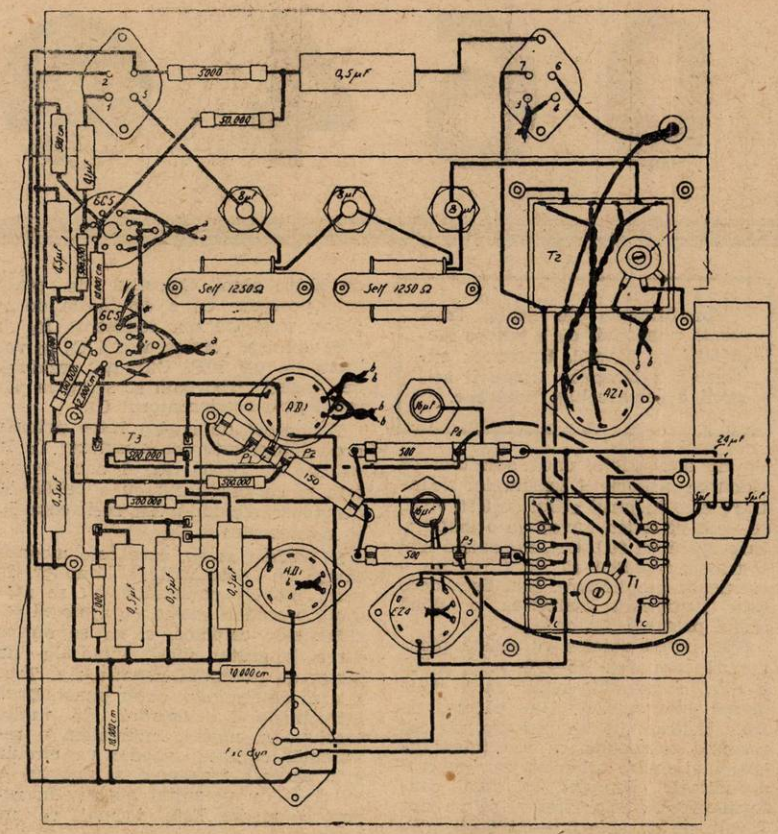

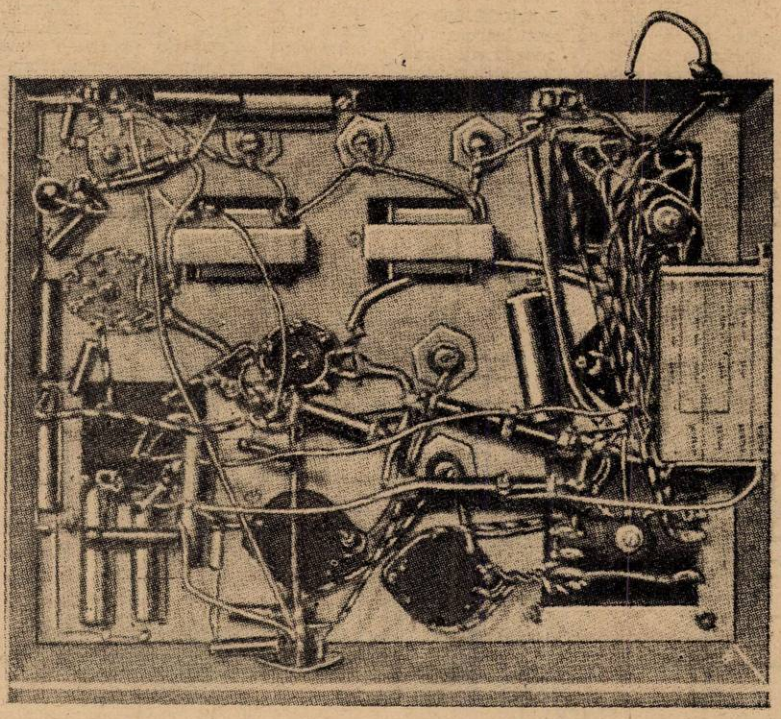

rizația etajului push-pull se obține la bornele rezistențelor P_3 și P_4.

Alimentarea amplificatorului se face la rețeaua de curent alternativ. Transformatorul de rețea T cuprinde trei înfășurări: una pentru înalta tensiune, alta pentru încălzirea lămpilor. Lampa redresoare este o valvă europeană de tip EZ4. Celula de filtraj se compune dintr'un drossel și doi condensatori electrolitici de câte 16 MF. In cazul unui vorbitor electro-dinamic, drosselul se poate înlocui cu selful de excitație al vorbitorului.

Alimentarea șasiului de înaltă frecvență (în cazul unui receptor) se va face separat cu ajutorul unui al doilea etaj de alimentare, cu o redresoare AZ1 și două celule de filtraj.

Încălzirea celor două finale AD1 se face din transformatorul T_2 în timp ce încălzirea celor două triode 6C5 se obține la transformatorul T_1.

Bine înțeles la dimensionarea alimentării, trebue să ținem seama de debitul total și de valorile polarizației.

In regim normal de funcționare, fiecare AD1 consumă 60 mA, adică în total 120 mA. Dacă adăogăm 10 mA pentru consumația celor două 6C5, obținem 130 mA.

Pentru funcționarea lămpilor, trebue să obținem 250 volți după filtraj. Pe de altă parte, vom pierde circa 50 volți în lungul rezistenței de polarizație, între punctul A și massă. Dacă utilizăm un dinamic de 900 ohmi, vom avea o cădere de tensiune de 117 volți în bobina de excitație a acestuia.

Trebue deci să dispunem de 250+50+117, respectiv 420 volți înaintea filtrajului. Eventual, excitația dinamicului poate avea și 1000 ohmi.

Construcția aparatului se va face respectând planurile anexate. Massa comună va fi stabilită cu multă îngrijire. Să nu uităm că la un amplificator cu trei etaje de joasă frecvență, acroșajele sunt de temut și o massă defectuoasă poate ocaziona turburări și sforăituri a căror cauză este greu de stabilit.

Circuitele de încălzire se vor face cu sârmă blindată, blindajul fiind pus la massă.

Spuneam mai sus că potențialul negativ al punctului A în raport cu massa este de circa 50 volți. Cum intensitatea curentului este de 130 mA, rezistența totală pe care o vom intercala între A și massă va avea:

$$\frac{50}{0{,}13} = 384 \text{ respectiv } 400 \text{ ohmi}$$

Cum reglajul polarizației celor două AD1 trebue să se facă separat, pe cât este posibil, vom fi obligați să montăm două rezistențe în paralel, urmate de o rezistență simplă pentru polarizațiile P_1 și P_2.

Legăturile între amplificator și șasiul de înaltă frecvență se vor face cu ajutorul celulelor și bușoanelor. Pe schema de principiu am numerotat punctele care vor fi legate la diferitele prize ale bușoanelor.

17 ani experiență. Laborator de precizie cu instrumente moderne.

REPARAȚII, TRANSFORMĂRI, ACORDĂRI

„RADIO-BARDIZ"

CALEA MOȘILOR 191 TEL. 2.99.44

Câteva cuvinte cu privire la înfăşurările de încălzire. Dacă aceste înfăşurări sunt prevăzute cu o priză mediană, vom pune la massă această priză. In caz contrariu, vom monta la bornele acestei înfăşurări un mic potenţiometru ajustabil (circa 100 ohmi) pe care îl vom regla astfel ca zgomotul de sector să fie imperceptibil. Selfurile de filtraj vor fi de preferinţă blindate.

Punctele 6 şi 7 alcătuesc o întrerupere în circuitul primar al celor doi transformatori. Dacă utilizăm un şasiu de înaltă frecvenţă, această întrerupere va fi legată la întrerupătorul şasiului de înaltă frecvenţă.

Vom fi foarte atenţi la branşarea condensatorilor electrochimici de decuplare în circuitul de polarizaţie, aceştia se vor monta cu plusul la massă, deoarece diversele puncte de polarizaţie sunt negative în raport cu massa.

Punerea la punct este uşoară şi se va face cu ajutorul unui pick-up. Deoarece în cazul acesta nu alimentăm un şasiu de înaltă frecvenţă, vom scoate lampa AZ1 pentru a împiedica redresorul corespunzător să lucreze în vid, ceeace ar putea provoca dacarea condesatorilor electrolitici. Bornele 6 şi 7 se vor scurtcircuita cu ajutorul unui întrerupător sau printr'un mijloc oarecare.

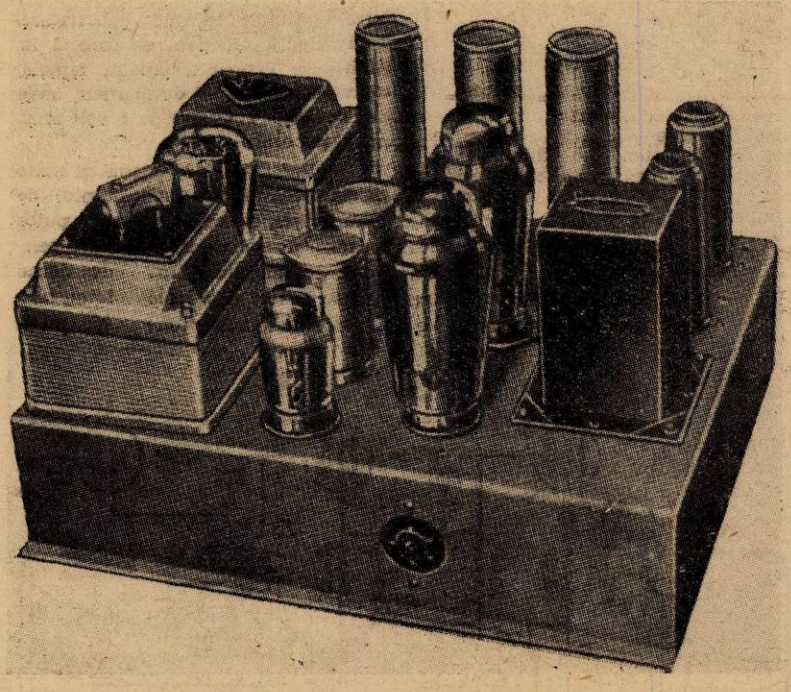

Cursorii prizelor de polarizaţie se vor regla cu aproximaţie şi vom introduce fişa în priză. Dacă pick-upul nostru nu este prevăzut cu un reglaj de putere, vom braşa un potentiometru de 500.000 ohmi între punctele 1 şi 2. Firul care leagă pick-upul cu amplificatorul va fi riguros blindat şi blindajul bine pus la massă.

După ce lămpile s'au încălzit, vom măsura tensiunea după filtraj şi va trebui să găsim o valoare ceva mai mare de 250 volţi.

Trecem apoi la reglajul etajului final. Incepem prin a intercala un miliampermetru în punctul a şi ajustăm cursul P_4 astfel ca intensitatea să fie întocmai 60 mA. Facem acelaşi lucru pentru punctul b şi reglăm P_3 pentru a obţine 60 mA.

Rămâne să reglăm cursorii P_1 şi P_2. Vom face acest lucru măsurând exact tensiunile, direct între P_1, P_2 şi massă. Trebue să găsim circa 5 volţi pentru P_1 şi 8 volţi pentru P_2.

LISTA DE MATERIALE

Transformator de reţea T_1 (vezi textul).

Transformator de reţea T_2 (vezi textul).

Două selfuri de filtraj cu miez de fer de 1250 ohmi.

Un transformator de joasă frecvenţă cu două secundare (push-pull) raport 1/3.

Un transformator de eşire push-pull pentru vorbitorul electro-dinamic.

C_1 Condensator fix de 0,1 MF.

C_2, C_3, C_6, C_7, C_8, C_9 Condensatori fixi de 0,5 MF.

C_4 Condensator fix de 500 pF.

C_5 C_{13}, C_{14} Condensatori fixi de 10.000 pF.

C_{10}, C_{12} Condensatori electrolitici de 5 MF.

C_{15}, C_{16} Condensatori electrolitici de 16 MF.

C_{17} Condensator electrolitic de 25 MF.

C_{12} Condensator de 2000 pF.

C_{18}, C_{19}, C_{20} Condensatori electrolitici de 8 MF.

R_1, R_2, R_5, R_6, R_8, R_9 rezistenţe de 0,5 MO.

R_3 rezistenţă de 50.000 ohmi.

R_4, R_7 rezistenţe de 500 ohmi.

P_{12} rezistenţă cu două cursoare de 150 ohmi (3 w.).

P_3, P_4 rezistenţe cu un cursor de 500 ohmi (10 w.).

Un şasiu metalic.

Piese mărunte.

Următoarele lămpi: 6C5, 6C5 ADI, AD1, EZ4, AZ1.

Pe scurt!

4973. **CRACIUNESCU AXENTE, Iaşi, Sc. Normală „V. Lupu".** — Abonamentul vi se face numai după recepţia costului, trimis prin mandat poştal.

4974. **Prof. C. F. ISTRATESCU, com. Carligaţi-Teleorman.** — Nu m'am ocupat niciodată cu turbina care vă interesează. Cu părere de rău, nu vă pot fi de folos.

4975. **IONEL MELINESCU, Craiova.** — Este o mare greşeală să mai construiască cineva astăzi, un aparat cu 3—4 lămpi, fără schimbare de frecvenţă. In momentul de faţă, randamentul unui astfel de aparat nu poate mulţumi, iar costul său este destul de ridicat.

Coeficientul de selfinducţie al bobinelor pe care le aveţi se poate măsura, numai că este nevoie de câteva aparate de laborator — ampermetru, voltmetru, frecventmetru — şi de... oarecari cunoştinţe. Dacă aveţi la îndemână aceste aparate şi vreţi să duceţi operaţia la capăt — operaţie care de altfel nu este prea grea — reveniţi şi am să vă spun ce aveţi de făcut.

Puteţi încălzi fără dificultate, lampa pe care o numiţi, din curent continuu.

4976. **NEUHAUSER ION, Colegiul Naţional „N. Filipescu" Predeal.** — Primele bobine — începând din stânga — sunt de antenă; următoarele sunt bobinele de acord, iar deasupra, în partea de sus a schemei se află cele trei bobine de reacţie. Primul condensator variabil, începând tot din stânga este folosit pentru reacţie; următorul serveşte pentru acord. Căutarea posturilor se face manevrând acest de al doilea condensator, după ce veţi plasa aparatul, cu ajutorul condensatorului de reacţie, cât mai aproape de limita de acrosaj, unde beneficiaţi de randamentul maxim.

Este inutil să vă dau prea multe amănunte, în ce priveşte bobinele indicate în revistă, cu simboale: va trebui să căutaţi aceste bobine la negustorul de radio dela care vă aprovizionaţi şi care vă va da şi schema de folosinţă respectivă.

O armătură a condensatorului C_4 se leagă la pământ, — acesta este figurat pe schemă, cu o linie groasă.

Obişnuit lampa DLL21 nu se găseşte. Iată pentru ce vă sfătuesc să construiţi un aparat cu două lămpi obişnuite-distincte.

4977. **SLT. AL. STOLZ. Sibiu.** — In principiu, aparatul care vă interesează este realizabil. In practică realizarea este imposibilă astăzi, când lipsesc cel puţin jumătate dintre piesele principale ale aparatului: vibratorul, redresorul metalic, anumite lămpi, etc. Chiar dacă ar exista aceste piese, construcţia ar fi extrem de complicată şi greu de manevrat — dezavantaje care o fac cu totul nerecomandabilă.

4978. **ELEV HAŢEGANU ION. Ploeşti.** — Conformându-ne prescripţiunilor autorităţilor A. P. nu mai păstrăm numere vechi ale publicaţiei noastre. Iată pentru ce nu vă putem satisface.

Inginer I. C. FLOREA

Cuplarea directă în montajele push-pull

Cea mai mare parte din amplificatorii actuali au cuplajul dintre etaje făcut prin rezistențe și capacități, cu excepția montajelor în push-pull, unde găsim și transformatori driver. Acest mod de cuplaj a devenit familiar tuturor cititorilor noștri și rezultatele interesante care au fost obținute prin alegerea judicioasă a valorilor rezistențelor și capacităților, în montajele obișnuite de amplificatori asimetrici, arătau că nici nu se putea face mai bine alți amplificatori.

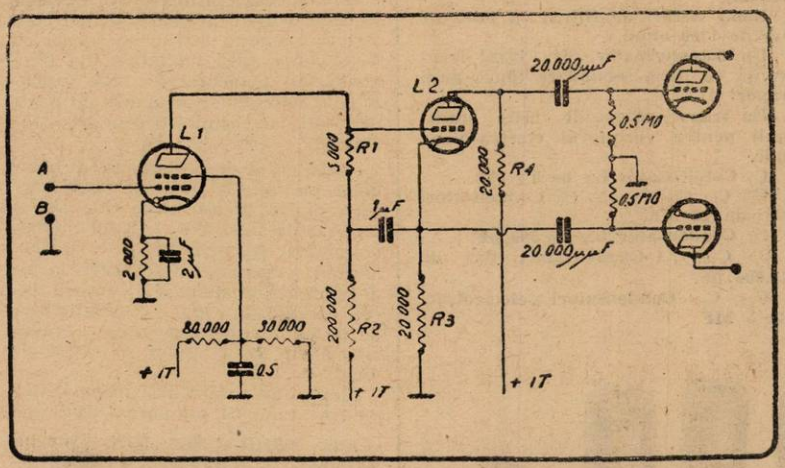

Dacă se trasează curba de amplificare a unui astfel de amplificator se găsește însă o ușoară deficiență pentru frecvențele foarte joase și obligatoriu pentru frecvențele ridicate, datorită condensatorilor de decuplaj, care să evite în întregime orice organ de cuplaj. Prima sa realizare era aceea a catodinei, în care catoda lămpi de intrare se găsește legată cu grila lămpii următoare.

Pentru o polarizare convenabilă a lămpii de intrare, aveam astfel un amplificator cu legătură directă, de clasă A. Ceeace părea interesant pentru un amplificator cu două lămpi, poate deveni și mai interesant pentru un amplificator montat în push-pull, precedat de o lampă preamplificatoare. Dar aci, problema legării directe, nu poate fi soluționată de aceeaș manieră căci trebue să cuplăm anoda lămpii prime cu grila lămpii a doua.

Polarizarea de catodă a celei de a doua lămpi va necesita o asemenea valoare, încât va trebui să dispunem de o tensiune anodică de 500 sau 600 volți pentru a asigura funcționarea corectă. Din contră, dacă se folosește ca lampă de intrare o pentodă în locul unei triode, tensiunea de placă a acesteia poate lua o valoare relativ mică, fără ca lampa să fie supusă la o rea funcționare. In fig. 1 se poate vedea noul mod de cuplare, care ne-a părut cel mai apt pentru a reda o reproducere fidelă, a unei game de frecvențe cât mai largă.

Tensiunea pick-up-ului sau tensiunea detectată a unui receptor este aplicată între A și B. Curentul permanent al lămpii L_1 produce tensiunea de polarizare a grilei lămpii L_2 la bornele rezistenței R_1.

Sub influența unei variații de tensiune sau a unei modulări între A și B, curentul permanent va varia și el, ca și tensiunea de polarizație a lămpii L_2.

Cuplajul se face deci prin intermediul rezistenței R_1. Să aplicăm între A și B o tensiune alternativă de 1 volt. Tensiunea amplificată pe care o vom găsi între anodă și massă la lampa L_1 va fi:

$$V = S_1 \times (R_1 + R_3) \times \frac{R_1}{R_1 + R_1 + R_3} - (K_0 \times S_2 \times R_3)$$

în care

S_1=panta lămpii L_1

S_2=panta lămpii L_2

R_i=rezistența internă.

$K_0 \times S_2 \times R_3$=tensiunea reactivă a lămpii L_2.

In formulă am neglijat pe R_2 a cărei valoare e cu mult mai mare decât aceleia a lui R_3. Tensiunea alternativă aplicată între grilă și catoda lămpii L_2 nu va fi decât o parte din tensiunea V:

$$Vg - C = V \frac{R_1}{R_1 + R_2}$$

Cu titlu de exemplu, să luăm un pick-up a cărui tensiune medie este de 0,2 volți. Dacă panta lămpii L_1 este de 1 m A pro volt, tensiunea V este aproximativ de:

$0{,}001 \times 25.000 \times 0{,}2 = 5$ volți

și tensiunea aplicată lămpii L_2 prin variația de polarizație la bornele lui R_1:

$$Vg - C = 5 \frac{5.000}{25.000} \cong 1 \text{ volt.}$$

Tensiunea Vg—c este amplificată de lampa L_2 și cu ajutorul rezistențelor R_3 și R_1, din care prima se găsește în circuitul catodic, în timp ce a doua este intercalată în circuitul anodic, vom găsi două tensiuni alternative, a căror valori vor fi suficiente pentru a ataca două lămpi finale de 14 wați fiecare. Defazajul între tensiunile aplicate pe fiecare grilă asigură funcționarea corectă în push-pull. Pentru a preciza faptele, să reluăm exemplul de mai sus, unde am aplicat o tensiune de 1 volt lămpii L_2.

Dacă aceasta este o triodă cu mare rezistență internă, avem dreptul de a simplifica formula, pentru a putea spune că amplificarea în volți pentru o punte este egală cu produsul pantei dinamice prin valoarea rezistenței de încărcare a punții, sau dacă vreți, expresia matematică este:

$$K = S \times R.$$

Aplicând o tensiune de 1 volt pe grila lămpii L_2 și folosind o triodă cu o pantă de 1 m A pro volt, tensiunea alternativă pe fiecare ramură a

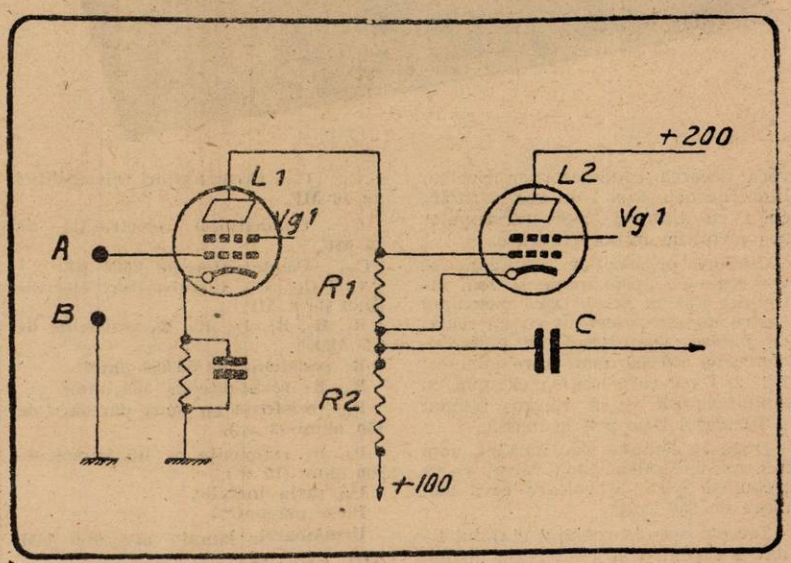

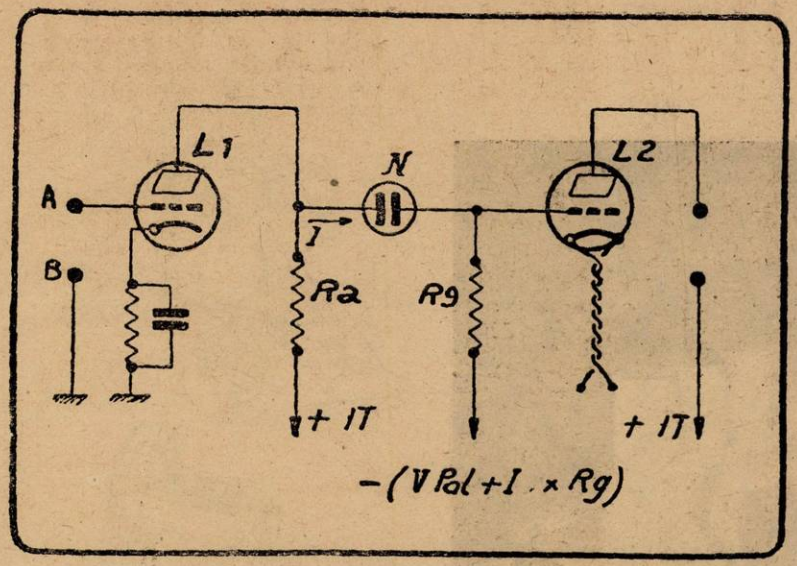

push-pull-ului va fi de 0,001×1× 20.000=20 volţi pe grila fiecărei lămpi finale. Acest echilibru este deci corect. Privind schema şi apreciind valorile pieselor, putem fi tentaţi a crede că ramura considerată catodă amplifică mai mult, datorită faptului că ea este supusă la două tensiuni: aceea a lămpii L_1 şi a lămpii L_2. Prin faptul că tensiunea lui L_2 se găseşte în fază cu aceea a lui L_1 va fi un oarecare desechilibru al push-pull-ului, în avantajul părţii catodei, dacă valorile rezistenţelor fiecărui circuit ar fi identice. Dar funcţionarea exactă a lămpii L_1 este aceea ce corespunde la o rezistenţă de sarcină mai ridicată decât aceea găsită prin calcul. Pentru a înţelege mai bine faptele, să luăm două lămpi cu caracteristice identice, pe care să le montăm, ca în fig. 2. Va fi uşor de a regla amplificarea între tensiunea de grilă a lămpii L_2 şi aceea a lămpii de intrare. Dacă amplificarea este egală cu unitatea, tensiunea aplicată pe grila celei a doua lămpi, este egală cu aceea a pick-up-ului. Rezistenţa de sarcină a fiecărei lămpi este aceea pe care o plasăm între catodă şi massă, la cea de a doua lampă, în aşa fel încât celelalte rezistenţe au valori neglijabile, pentru a influenţa funcţionarea.

Ori, dacă tensiunile placă-catodă ale fiecărei lămpi sunt egale, este acelaş lucru şi pentru amplificare. Variaţiile de tensiune la bornele rezistenţei de sarcină, sunt de două ori mai mari, decât în cazul unei singure lămpi.

Totul se petrece ca şi când panta lui L_1 s'a dublat, sau ceeace revine la acelaş lucru, ca şi când rezistenţa de sarcină s'ar fi mărit la dublu valoarea sa. Aceasta e valabil numai pentru lămpile cu mare rezistenţă internă, lucrând cu rezistenţe de sarcină de mică valoare. Dar în schema din fig. 1, prima lampă este o pentodă şi a doua, o triodă. Cum la intrare cerem o amplificare foarte mică, tensiunea desvoltată de lampa preamplificatoare la bornele rezistenţei catodice, este neînsemnată în raport cu acea a lămpii catodine, a cărei pantă este cu mult mai ridicată. Aceasta ne conduce la utilizarea a două rezistenţe de aceeaş valoare, înserate respectiv în circuitul de anodă şi de catodă . Ajungem astfel la schema dela fig. 1, unde valorile au fost verificate în ceeace priveşte echilibrul cu ajutorul unui voltmetru cu lampă. Curba amplificatorului, arată o amplificare liniară pentru frequenţe cuprinse între 200 şi 4000 perioade, adică toată gâma radiofonică uzuală. Reproducerea frequenţelor foarte joase este deci remarcabilă şi nu poate fi depăşită decât prin cuplaju cu neon. Interesul pe care îl prezintă cuplarea prin legătură directă este indiscutabil, dacă ni se cere amplificarea unei benzi de frequenţe largi aşa cum e de pildă cazul în televiziunea prin raze catodice. Există amplificatori, cum e cel din fig. 3, în care cuplajul se face prin tuburi cu neon (notat cu N în figură), care satisfac şi mai bine aceste desiderate. Dar despre ei, vom pomeni altădată.

st. ing. L. MACOVEANU

Scala avion dintr'un cadran vechiu

Majoritatea vechilor condensatori variabili, au butoanele de comandă pe un cadran circular cu diviziuni cifrate pe jumătate din cadran, totul fiind înconjurat de o bordură metalică.

Vom înlocui cadranul cifrat printr'o hârtie albă groasă şi o vom aşeza conform figurei 1, cu o rondelă de aluminiu şi o dulie. La capătul unei tije filetate de 3 mm. vom suda o rondelă-piuliţă şi un ac încastrat în ramură şi sudat (fig. 3).

Gâtul bornei fixate la celălalt capăt al tijei, va avea un diametru egal cu jumătate din acela al arcului condensatorului variabil, în locul prin care va trece cureaua de transmisiune, alcătuită dintr'un fir gros. Rotaţia condensatorului o antrenează pe aceea a tijei filetate şi aceasta din urmă plimbă acul pe cadran.

Vom înscrie posturile principale la locul lor pe cadran, cu un punct drept reper în dreptul fiecăruia.

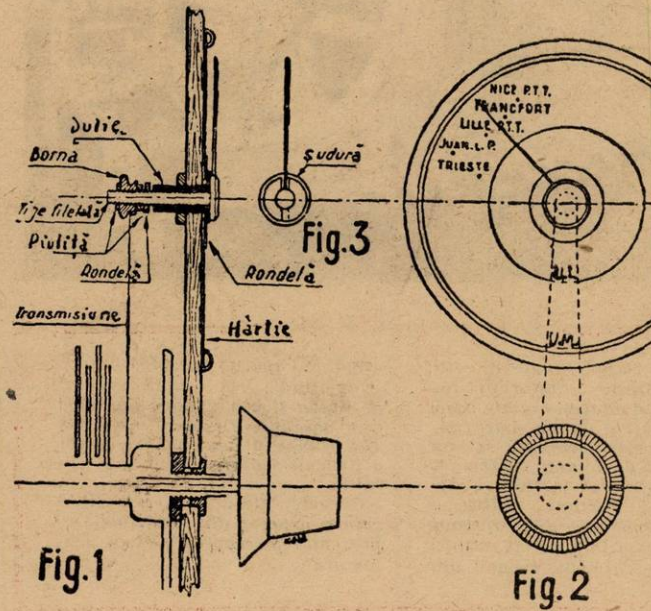

Fig.1

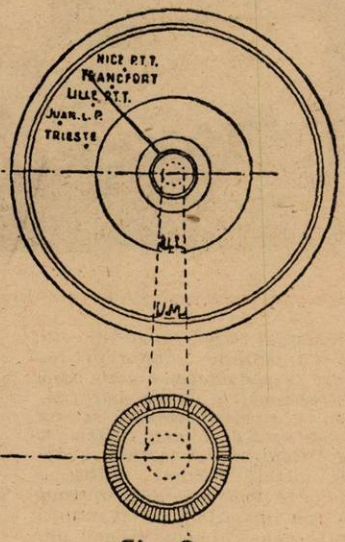

Fig.2

Fig.3

RADIO IN IMAGINI

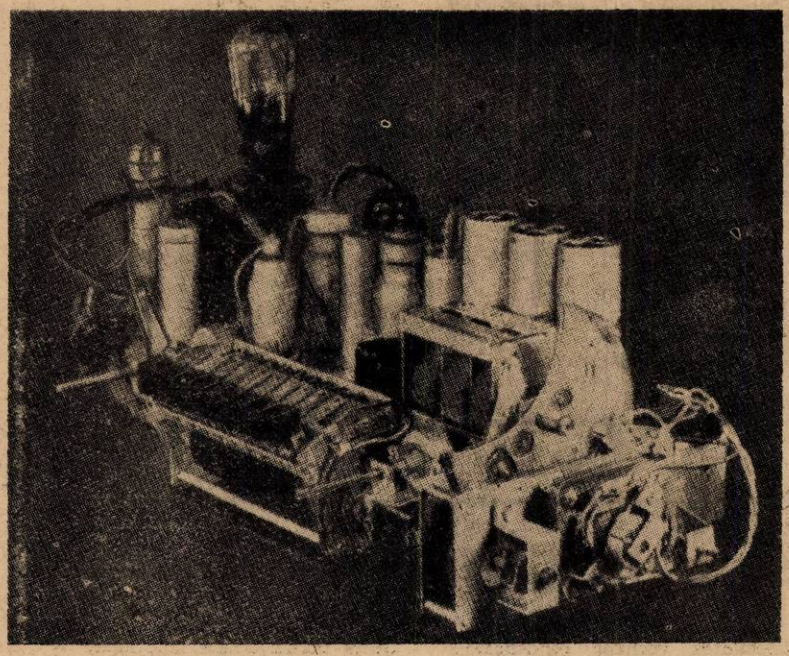

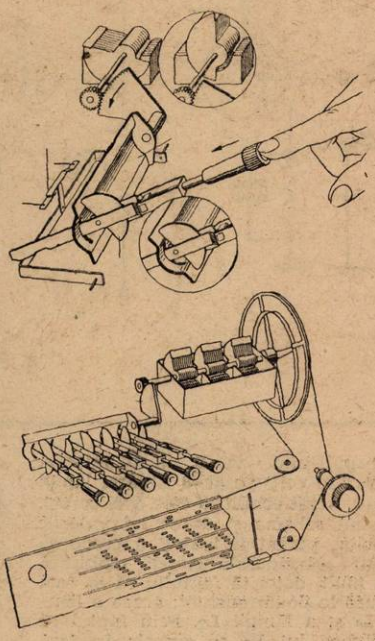

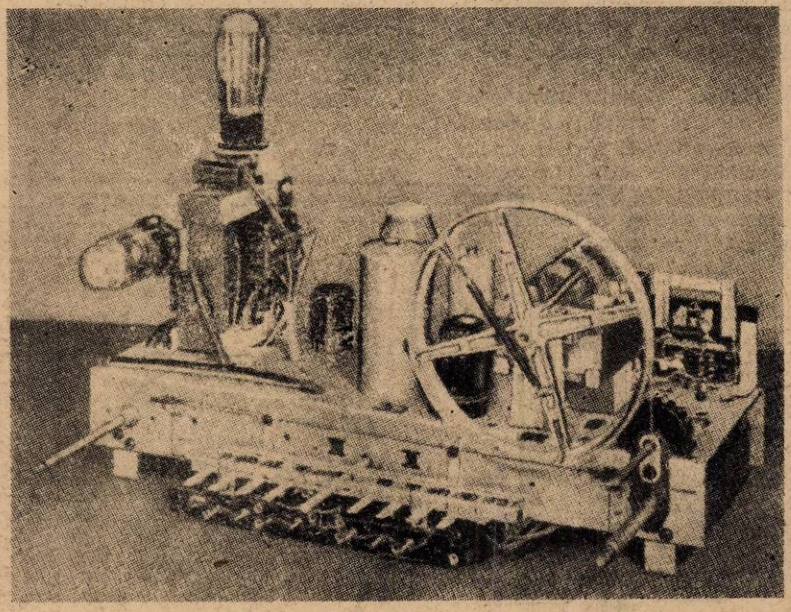

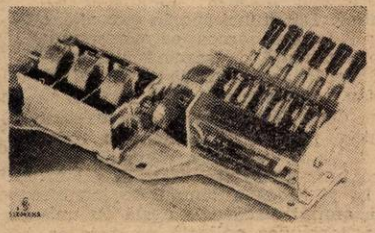

Evoluția *receptoarelor de radio s'a petrecut uimitor de repede. Vă mai aduceți aminte oare, de receptoarele cu un mare număr de circuite acordate și un număr egal de butoni pentru reglaj? Câtă muncă trebuia să depue bietul amator pentru a smulge o emisiune din capriciosul său aparat! Dar de atunci multe s'au schimbat. In anii din urmă au apărut receptoarele cu „claviatură". O simplă apăsare de buton și postul dorit apare ca prin minune. Desigur, aparatele s'au complicat, dar mânuirea lor a devenit mai simplă și mai comodă.*

Clișeele alăturate reprezintă câteva aspecte din construcția și prezentarea receptoarelor cu „claviatură".

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 București — România

Radio Universul

Dna Rodica Gologan

Nr 507
14 IULIE 1944
24 lei

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANĂ

7.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7.30: DUNAREA (325,4 m.) și (49,92 m.)

13.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

17.30: DUNĂREA (325,4 m.) și DOX (49,92 m.).

19.50: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

31.20: ROMA (2RO) (31,5 m. —25,4 m. 19,61 m.).

22.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

22.15: DUNĂREA (325.4 m.) și DOX (49,92 m.).

IN LIMBA GERMANĂ

8: ZEESEN (19—19—25—31 m.).

11.30: ZEESEN (16—19—25—31 m.).

15: ZEESEN: (16—19—25—31 m. 25,31 m.).

20.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

22.00: BEROMUNSTER (529).

22.50: POSTUL ELVEȚIAN (48,66).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23: ZEESEN (1.35 m. — 25.49 m. — 31,01 m. — 40,83.).

24.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

IN LIMBA FRANCEZĂ

8.15: POSTUL ELVEȚIAN (48 m.).

12.00: ANKARA (19.74 m.).

21.20: ROMA (2RO) 19—41 m).

21.30: ROMA (2RO) 18,7 m.— 31.15 m. — 25.51 m.).

20: RADIO-PARIS (1634 m.).

21: ANKARA (21—31 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

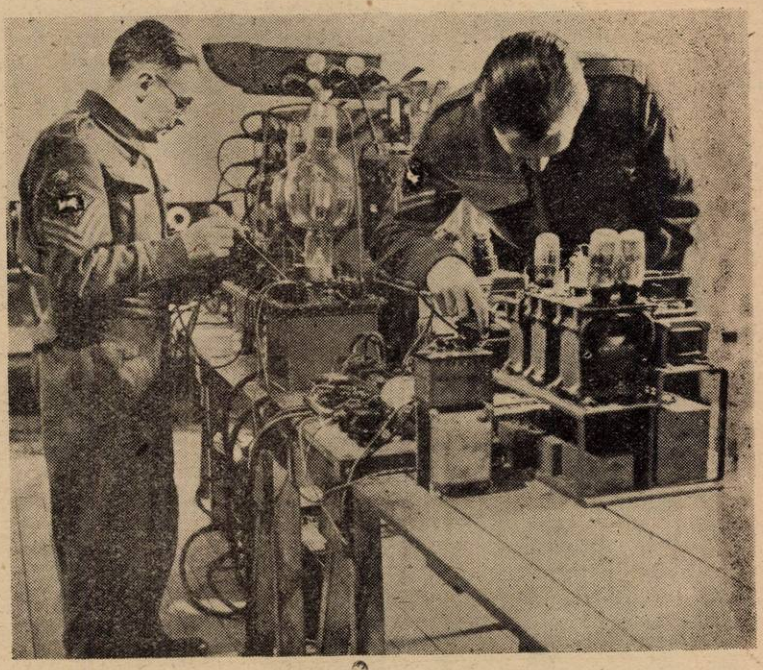

◆ *Dela începutul războiului, fabricarea aparatelor de radio pentru consumul civil a fost întreruptă în Anglia. Guvernul britanic a permis acum uzinelor de radio ca în viitoarele 12 luni să fabrice 175.000 aparate de recepție pentru curent alternativ și 75.000 aparate pentru baterii, dar numai tipuri standardizate, conform unor planuri aprobate în prealabil. Prețul unui aparat la priză nu va depăși 13 lire sterline, iar al unui aparat la baterii nu va depăși 11 lire, inclusiv taxele.*

◆ *Încă din secolul al 17-lea un inventator a propus să se lege toate casele unui oraș prin țevi acustice, ca să se transmită tuturor locuitorilor predica de Duminică, fără ca ei să fie nevoiți să-și părăsească locuința. Ideea aceasta nu este oare precursoarea radiofoniei?*

◆ *S'a calculat că pentru alimentarea unui emițător de televiziune care ar funcționa dela ora 8 dimineața până la 2 noaptea, ar fi nevoie de 27.000 metri de film. Această cifră arată cât de importantă va fi pentru televiziune problema programelor — care va fi mult mai dificilă decât problemele tehnice. Industria cinematografică va trebui să-și dubleze sau să-și tripleze personalul și producția, spre a umple golurile programelor marilor posturi de televiziune — sau ca să asigure întreg programul posturilor mai mici. In asemenea condițiuni, bugetul unui emițător de televiziune va atinge zeci de milioane pe lună și numai adoptarea publicității va permite acoperirea cheltuelilor.*

● *Vechea revistă radiofonică elvețiană „Radio Actualité" cere, într'un articol recent, crearea unui muzeu al radiofonie elvețiene, la Lausanne. Amintim că muzee asemănătoare există la Copenhaga și la Stockholm.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, București. — Director și ad-tor delegat STELIAN POPESCU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul

SE IMPLINESC 50 ANI

dela cele dintâi experienţe ale lui MARCONI

Se împlinesc în curând cincizeci de ani de când într'o grădină din Pontecchio, în Italia, un tânăr de 21 ani, Guglielmo Marconi, improvizând câteva aparate electrice, căuta să găsească un sistem de telegrafie prin undele electrice pe care un fizician german abia le descoperise.

In faţa acestui tânăr se aflau dificultăţi imense — dificultăţi care ar fi impresionat pe oricare altul. Probabil că părinţii lui surâdeau cu îngăduinţă şi ridicau resemnaţi din umeri: „Lasă-l să se ocupe de aceste copilării; nu face rău nimănui..."

Persistenţa acestui tânăr trebuia să ducă la o strălucită realizare. Din laboratorul lui improvizat avea să se nască ceva menit să schimbe întregul mers al treburilor lumii, obiceiurile şi preocupările oamenilor.

Viaţa d-voastră şi a fiecăruia dintre noi a fost adânc influenţată de aceste experienţe din grădina de la Pontecchio. Astă-noapte, două vase vorbeau între ele, în largul oceanelor, peste vuetul furtunii. Astă-noapte, o simfonie de Beethoven a umplut poate camera dvs. cu melodia ei divină. La capătul pământului, în cine ştie ce insulă izolată, un alt om, în faţa aparatului său de radio, ascuta aceiaş melodie...

Experienţele din grădină au fost duse mai departe cu răbdare şi persistenţă — şi aceste experienţe au început deodată să dea rezultate. Incepea să se deschidă, încet, uşa prin care se întrevedeau posibilităţi imense. Şase ani mai târziu, undele hertziene emise din aparatele tânărului Marconi străbăteau Oceanul, într'una din cele mai mari zile din istoria lumii.

Omul căruia omenirea îi datora această minune şedea în ziua aceea atent, cu telefonul la ureche, încrezător doar pe jumătate în puterea aparatului său. Timpul trece. Nu se aude nimic, afară de vuetul vântului... Ora douăsprezece şi treizeci, la amiază... **Ce-a fost aceasta?..** O slabă ciocănitură... mai multe... regulat... litera **S**... apoi altele. Marconi a vrut să le audă de mai multe ori înainte de a-şi lua curajul să treacă telefonul colaboratorului său Kemp. Auzea şi **el** ceva?...

Da, auzea. Apoi, ciocăniturile slabe au încetat, conform înţelegerii. Cei din cealaltă parte a oceanului respectau planul de lucru. Inimile ascultătorilor băteau cu violenţă. Apoi, din nou, la ora 1 şi 10 minute, şi la 1 şi 20 minute, se auzi succesiunea de mici ciocănituri. Uriaşa întindere a oceanului fusese învinsă de undele herţiene...

Care trebue să fi fost sentimentele lui Marconi în acel moment suprem? Reuşita lui fixa o epocă în istoria omenirii. Posibilităţile comerciale ale invenţiei erau incalculabile. Continentele puteau

1895 — Experienţele tânărului Marconi merg din succes în succes. Iată-l demonstrând funcţionarea unui post de emisie-recepţie.

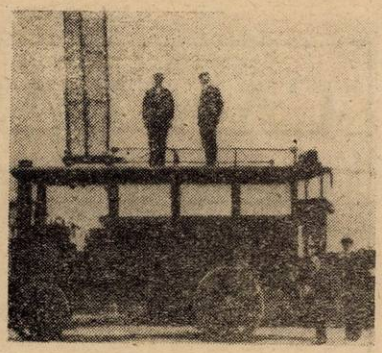

1899 — Un emiţător mobil pentru experienţele lui Marconi.

să-şi vorbească prin spaţiu fără nici-o dificultate. Un vas în primejdie putea fi salvat. O lume nouă se născuse...

Marconi avea să se bucure de cele mai mari onoruri, de avere şi glorie. Dar spiritul său, mereu în căutarea perfecţiunii, nu şi-a găsit liniştea până la moarte. Cea mai mare satisfacţie nu i-a dat-o nici averea şi nici gloria, ci mulţumirea că tot ceeace calculase, tot ce gândise şi încercase era corect.

1901 — Cu o antenă fixată de un zmeu s'au recepţionat cele dintâi semnale transatlantice.

Instrumentele lui erau primitive şi grosolane — după cum ştim astăzi. Nu existau pe-atunci nici lămpi cu trei sau mai mulţi electrozi, nici amplificatoare şi nici super-heterodine. Totuş, cu cele mai simple aparate posibile, un om de geniu a încercat şi a isbutit!

După 1901, data când Oceanul Atlantic a fost străbătut de undele telegrafei fără fir, cele dintâi mesagii oficiale între Anglia şi Canada au fost schimbate în 1902 iar în 1907 publicul se putea folosi de un serviciu regulat de telegrafie fără fir transatlantică. Din 1912, telegrafia fără fir a fost introdusă pe bordul aeronavelor, iar zece ani mai târziu, în 1922, începeau în Anglia cele dintâi emisiuni regulate de concerte, informaţii şi conferinţe destinate marelui public.

CÂND ASCULTAȚI RADIO—JURNALUL

...și comunicatele vă aduc nume pe care nu le-ați întâlnit niciodată, aruncați o ochire în pagina aceasta. Veți găsi, pe scurt, tot ce trebue să știți despre câmpurile de bătae, oamenii și evenimentele acestui război.

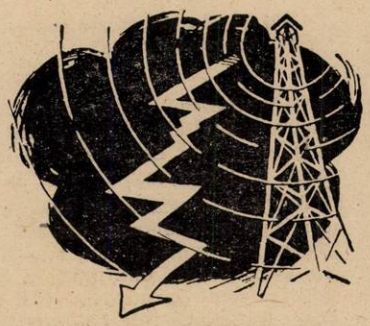

RĂZBOAE LUNGI ȘI SCURTE

Epoca dintre 1919 și 1939 n'a fost deloc pașnică, ci plină de razboae, fiecare fiind consecința unuia și prologul celuilalt. Epocă plină de crazime, de sângeroase lupte interne și de răscoale. Tot așa cum razboiul de 30 de ani a cuprins în realitate o serie de războae răzlețe, distanțate prin puțini ani de pace, istoria ce se va scrie mai târziu asupra perioadei dintre 1914 și sfârșitul războiului actual va vorbi de un singur război mondial. In orice caz, acest război este unul dintre cele mai lungi din istorie, fiind au existat numai 6 războae care au durat 30 de ani sau mai mult.

Cel mai lung dintre toate a fost războiul dintre Franța și Anglia (1339—1453), cunoscut prin apariția Fecioarei din Orléans, un război în care nu s'a luptat 114 ani, dar în care luptele și anii de liniște se succedau mereu. Foarte mult a durat și războiul de eliberare al Țărilor de Jos, împotriva Spaniei, (1568-1648), apoi războiul saxon al lui Carol cel Mare (772—804), războiul perșilor sub Xerxes și Artaxerxes (480—449), războiul de 30 de ani și actualul război mondial începând din 1914, primul război punic (264—241), al doilea război al samniților (326—304) și războiul nordic (1700—1721).

Mai mult decât dublu de mare este numărul războaielor scurte, până la 3 ani, dintre care antichitatea a cunoscut 8, Evul Mediu 6 și epoca modernă 27. Mult mai mare este numărul războaielor cu o durată de 3—10 ani. Este interesant numărul mare al războaielor scurte din vechime, și fenomenul se explică prin aceea că până în secolul XIX armata înceta ostilitățile la sfârșitul toamnei, odihnindu-se toată iarna, pentru ca în primăvară să reia luptele. Pe de altă parte, mijloacele de luptă de pe atunci nu provocau pierderi de oameni și materiale atât de repede ca astăzi. Prima campanie mai mare de iarnă a fost războiul lui Napoleon contra Rusiei (1812). Războaiele devenind tot mai scurte, s'a crezut cu neputință ca în epoca modernă — cu mijloacele de distrugere de care dispune — un război să poată dura mai mult de câteva zile. Și totuși, odată cu războiul burilor a început o nouă serie de conflicte lungi.

Cel mai scurt război din toate timpurile, primul „război-fulger", asupra căruia avem cele d'intâi și cele mai laconice comunicate militare, a fost campania lui Caesar împotriva lui Pharnakes din Pont (47 a. Chr.). Comunicatul militar suna: „Veni, vidi, vici!" El s'a sfârșit în 5 zile. Războiul dintre Turcia și Grecia din 1897 a durat 8 zile și s'a terminat cu victoria neașteptată a turcilor la Larissa.

Un constructor celebru

MESSERSCHMIDT
constructorul cunoscutelor avioane germane

MONITOARELE

In rândurile flotei de invazie au apărut, afară de cuirasate și crucișătoare, monitoarele.

Datele generale în privința monitorului „Terror" permit să se arunce o privire asupra felului de construcție al acestor vase. Monitorul „Terror" avea o deplasare de 7200 tone, o lungime de 123 metri, lățimea de 27 metri și călcătura de 3,4 metri. Era prevăzut cu blindaj special contra torpilelor. Viteza, numai de 12 mile marine pe oră. Cuirasa punții era până la 16 cm., cea a artileriei până la 35 cm. Monitorul avea ca armament principal două tunuri de 38 cm. și 8 tunuri de 10,2 cm., apoi 6 tunuri antiaeriene și numeroase mitraliere pentru apărarea contra avioanelor.

De unde vine numele „monitor"? In anul 1862, în războiul civil nord-american, s'au găsit față în față primele vase cuirasate din lume. Ele se numeau „Merrimac" și „Monitor". Acesta din urmă, aparținând statelor nordice, construit de suedezul Ericsson, a învins pe „Merrimac" datorită supleței și puterii de foc mai mare. Vasul cuirasat „Monitor" era primul vas cu o turelă blindată rotativă, așa cum este astăzi tipul dominant al artileriei de bord.

LACUL TRASIMENE

Lacul Trasimene, din provincia Perugia, unde se dau acum lupte, are 135 km. pătrați, fiind situat într'un peisagiu minunat. Pe lac se află trei mici insule. Malul de Nord al lacului a fost în cursul celui de al doilea războiu punic, teatrul unor evenimente istorice. După înfrângerea dela Trebia, în Decembrie 218 înainte de Christos, senatul roman a însărcinat pe consulii Flaminius și Geminus să închidă cele două drumuri spre Italia centrală la est peste Ariminum (Rimini) și la vest peste Arretium (Arezzo) în fața înaintării punilor. Senatul voia să silească pe Hanibal să-și macine forțele, lovindu-se de cele două fortărețe. In primăvara lui 217, Hanibal și-a putut continua marșul peste Apenini la Faesula (Fiesole lângă Florența). La Arezzo îl aștepta Flaminius cu forțe puternice, pe care Hanibal vroia să le evite, părăsind subit șoseaua spre Arezzo și intrând în mlaștinile întinse depe cursul superior al lui Arno, spre a înconjura Arezzo din Nord, lăsând în spate două armate romane. Geminus îl urmări din Rimini. Hanibal și-a iuțit în aparență marșul, dar nu departe de lacul Trasimene a atras pe Flaminius într'o vale strîmtă, închisă. Aci, romanii au fost atacați prin surprindere, fiind aruncați parte în lac, parte nimiciți. Flaminius însuși, cuceritorul văii Padului, a căzut.

Noui posibilităţi ale tehnicei radiofonice

Războiul a pus adesea tehnicienilor radiofoniei probleme care păreau insolubile la cea dintâi privire. In teritoriile ocupate după o campanie violentă şi bogată în distrugeri, emiţătoarele de radio nu mai erau găsite decât sub forma unor resturi de instalaţii şi de clădiri. Cum poate funcţiona un post de radio fără studiouri sau fără un cablu prin care să se facă legătura cu alte posturi intacte ? Emisiunea trebuia asigurată, în proporţie de 100% prin mijloacele proprii. In această situaţie fără ieşire a intervenit, salvator, magnetofonul.

Aparatul acesta minunat înregistrează, pe cale magnetică, pe o simplă panglică de oţel, orice program, fie cât de lung, reproducându-l apoi cu cea mai mare fidelitate. Cu programe înregistrate pe mosoare de magnetofon şi transportate cu avionul sau cu automobilul de la depărtări destul de mari, un post de radio se putea reduce la cabina crainicului şi la instalaţia emiţătorului propriu zis. Un asemenea emiţător nu mai avea nevoe de instalaţii vaste şi, în regiunile ameninţate de bombardamentele aeriene, se putea ascunde într'o pivniţă adâncă.

Reuşita acestei „radiofonii comprimate" a fost atât de desăvârşită încât mulţi specialişti cred că această experienţă de război va putea fi valorificată cu succes şi în timp de pace. Fiecare oraş care posedă astăzi o gazetă locală va putea să aibă un emiţător local, al cărui program să fie alcătuit din înregistrări pe magnetofon şi ştiri locale. Repertoriul muzical — spun experţii — n'ar avea decât de câştigat prin această metodă. Radiofonia trebue să-şi împrospăteze continuu repertoriul ei muzical — chiar în ce priveşte operele clasice. Gustul ascultătorilor evoluează cu timpul şi fiecare dirijor imprimă ceva din personalitatea lui celei mai desăvârşite opere clasice. Este suficient să ne gândim la faptul că un concert simfonic înregistrat pe discuri, în 1923, are astăzi doar un interes istoric.

Inregistrarea pe magnetofon asigură posturilor de radio un repertoriu de prima calitate şi, în acelaş timp, scuteşte emiţătoarele de sarcina studiourilor şi a personalului artistic. Anumite centre culturale vor deveni centre de înregistrare pentru concerte sau piese de teatru, pentru muzică de dans sau varietăţi — şi aceste producţii, înregistrate, vor fi puse la dispoziţia tuturor emiţătoarelor, mari şi mici. Acustica marilor studiouri din aceste centre de înregistrare va fi optimă, astfel ca ele să ofere producţiile muzicale cele mai perfecte, din punctul de vedere al sonorizării.

In legătură cu problema acusticei studiourilor, trebue să observăm că arhitecţii sunt astăzi în posesia unor cunoştiinţe suficient de vaste spre a realiza cu succes studiouri cu cât mai puţine defecte. Dimensiunile studiourilor, valoarea coeficientului de absorbţie şi a coeficientului de ecou sunt astăzi termeni care nu pot fi neglijaţi de nici-un arhitect căruia i se oferă prilejul de a construi pentru radio.

In sfârşit, nu trebue neglijată o altă posibilitate a radiofoniei de mâine : libertatea mai mare faţă de timp şi spaţiu. Când se va retransmite un concert al cărui principal solist va cânta într'un studio din Paris iar orchestra va cânta într'un studio din Roma sau Viena, radiofonia va cunoaşte o nouă epocă de înflorire. Mulţumită unei noui aparaturi, capabilă să păstreze contactul între mai multe studiouri, cu o precizie de sutime de secundă, problema marilor concerte internaţionale va fi rezolvată şi radiofonia va căpăta o nouă atracţie.

Cititi

„Ziarul Ştiinţelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARŢI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 20 lei

POSTURILE GERMANE

STAŢIUNI PRINCIPALE

Breslau 950 Kc. 315,8 m. 100 Kw.
Viena 592 Kc. 506,8 m. 120 Kw.
Boemia 1113 Kc. 269,5 m. 60 Kw.
Alpen 886 Kc. 338,6 m. 100 Kw.
Dunărea 922 Kc. 325,4 m. 100 Kw.
Vistula 224 Kc. 1339 m. 120 Kw.
Poznan 1204 Kc. 249,2 m. 50 Kw.
Praga 638 Kc. 470,2 m. 120 Kw.
Grno 1158 Kc. 259,1 m. 32 Kw.

STAŢIUNI SECUNDARE

Unda comună pentru : Germania de Sud 519 Kc. 578 m. 1 Kw.
Frankfurt 1195 Kc. 251 m. 17 Kw.
25 Kw.
w Saarbruecken 850 Kc. 340,2 m.
Unda comună a Sileziei 1231 Kc. 243,7 m.
Unda comună a Mărcii Orientale 1285 Kc. 233,5 m. 15 Kw.
Unda comună a Germaniei de Nord 1330 Kc. 225,6 m. 5
Danzig II 1305 Kc. 230,2 0,5 Kw.
Danzig III 1429 Kc. 209,9 m.
Drezda 1465 Kc. 204,8 m. 0,25 Kw.
Katowice 868 Kc. 345,6 m. 50 Kw.
Koenigsberg II 1348 Kc. 222,6 m. 2 Kw.
Linz 1267 Kc. 236,8 m. 15 Kw.
Litzmannstadt 1324 Kc. 224 m. 10 Kw.
Memel 1384 Kc. 216,8 m. 10 Kw.
Moravska-Ostrava 1384 m. 22,6 m. 2 Kw.
Cracovia 1022 Kc. 293,5 m. 10 Kw.
Varşovia 1366 Kc. 219,4 m. 10 Kw.

EDUARD LALO

Lalo înscrie un nume strălucit în pleiada de muzicieni ai şcoalei franceze din secolul trecut. Este unul din protagoniştii de seamă ai „Societăţii naţionale de muzică", societate înfiinţată în anul 1871, primul ei preşedinte fiind compozitorul Camille Saint-Saëns.

Eduard - Victor - Antoine Lalo s'a născut la 28 Ianuarie 1823, în oraşul Lille. Urmează în acelaş timp Facultatea de litere şi Conservatorul din oraşul său natal. La Conservatorul din Lille studiază vioara şi armonia. Apoi se înscrie ca elev al Conservatorului din Paris, unde urmează vioara cu Habeneck. Profesorii săi de compoziţie au fost : Schulhoff şi Crèvecœur. In anul 1855 intră ca violist în celebrul quartet de coarde Armingaud—Jacquard, fondat chiar în acelaş an. Primele sale lucrări n'au fost deloc apreciate la justa lor valoare. Cele câteva compoziţii de muzică de cameră prin care a debutat, în calitate de compozitor, n'au avut succesul dorit din care cauză Lalo este oarecum descurajat. Doi ani după căsătoria sa cu d-şoara Bermer de Maligny, una din elevele sale, o nouă compoziţie, de data aceasta o operă : „Fiesque" este refuzată de toţi directorii de teatre. Cu toate acestea în diferite concerte se executau fragmente din opera sa. Complect descurajat, Lalo îşi reia după un timp activitatea componistică, scriind lucrarea care l-a consacrat definitiv : „Regele Ys-ului". Câteva pagini din această capo-d'operă au fost executate în concertele din anul 1876. „Le Roi d'Is" a fost reprezentată la Opera Comică, în anul 1888. La moartea sa, în 22 Aprilie 1892, la Paris, Lalo lasă o partiţiune neterminată „La Jacquerie", terminată mai târziu de Arthur Coquard şi reprezentată la 8 Martie 1895 la Opera din Monte Carlo.

Eduard Lalo a scris pe lângă cele două opere pe care le-am amintit mai sus, dintre care una i-a adus gloria, un număr de lucrări ce aparţin genului muzicii instrumentale: trei concerte pentru violină, dintre care unul dedicat lui Pablo de Sarasate, altul cunoscut sub numele de „Simfonia spaniolă" şi al treilea cunoscut sub denumirea de „Concertul rus" ; un concert pentru violoncel, un concert pentru piano, o sonată pentru violină şi una pentru violoncel, cu acompaniament de piano ; trei trio-uri cu piano, un quartet de coarde (în tonalitatea Mi bemol major). Pe lângă acestea Lalo a mai scris şi o simfonie „Simfonia în Sol minor", o rapsodie norvegiană şi un Scherzo.

Lalo a compus un balet intitulat „Namouna", reprezentat cu mult succes la Opera Mare din Paris, în anul 1881. Zece ani mai târziu, adică cu un an înainte de moarte, Lalo scrie o pantomină intitulată „Nero".

Dintre toate lucrările sale, cele mai caracteristice sunt : opera „Regele Ys-ului" şi concertul pentru violină : „Simfonia spaniolă".

„Simfonia spaniolă", o lucrare considerată ca piatră de încercare pentru celebrii violonişti, prezintă suavităţile caracteristice unui compozitor romantic. Lalo posedă ritmul şi culoarea, tandreţea şi forţa, fiind unul din compozitorii cei mai pasionaţi din secolul al XIX-lea. O operă ca „Regele Ys-ului" va rămâne în istoria muzicei ca lucrare de căpetenie a romanticului Eduard Lalo.

NESTOR

IN SPAŢIUL AERIAN...

Ascultătorul de radio este un om cu personalitate. Dela burghezul cumsecade, până la modernul extravagant, toţi au opiniile, preferinţele preferinţele şi exigenţele lor. Fiecare abonat se simte capabil să alcătuiască un program mai bun, bine înţeles după gustul său. Egoism ? Poate ; dar oare nu este egoismul acesta o reacţie naturală a individului ameninţat cu absorbţia în colectivitate...

Există totuşi în programele noastre o singură emisiune asupra căreia toţi ascultătorii sunt de acord. Din oră în oră, toate urechile se ciulesc cu aceeaşi încordare pentru a asculta buletinul situaţiei aeriene. Programul acestor emisiuni este foarte variat, auditorii preferă totuşi să asculte în permanenţă aceeaşi frază plină de o calmă şi savuroasă melodie „în spaţiul aerian al ţării domneşte liniştе deplină". La ore pline, par'că fără să vrem, consultăm ceasul şi mâna noastră răsuceşte automat butonul aparatului de radio.

*

In fiecare zi primesc vizita zeţarului meu în biroul redacţiei.

— Ce-i cu tine, Vasile ?

— Puneţi radio, vă rog, că acum spune „Aftung".

*

Duminica trecută am avut o surpriză plăcută. Un vecin grijuliu mi-a bătut în uşă, anunţându-mă că este... mărită. Să nu cumva să credeţi că asta a fost surpriza plăcută ; fereasca sfântul ! Răsucind însă întrerupătorul aparatului de radio mi-a fost dată o mare bucurie : se cânta Bach. Muzica aceasta limpede, calmă, de o puritate fără egal, m'a făcut să uit de pericolul aerian. Vocea crainicului m'a adus însă la realitatea imediată : „formaţiunile de bombardiere inamice se îndreaptă către sud-est". Bach şi bombardierele inamice ! Este de necrezut că o aceeaşi lume îi poate cuprinde !

Şi astfel, toţi malagambiştii au fost nevoiţi să asculte un concert Bach, între două buletine ale situaţiei aeriene...

*

Muzica difuzată între două buletine este calmantă, efectul ei fiind aidoma cu al unei băuturi răcoritoare pe vreme de arşiţă. Ce păcat însă că uneori este înlocuită cu o altă muzică, o muzică disonantă, macabră, însoţită de tunete şi fulgere apocaliptice.

Va fi oare influenţată muzica viitorului de repetarea acestor diabolice concerte ?

Răspunsul la precedenta întrebare mi l-a dat de curând audiţia unui post străin ; piesa muzicală difuzată se numea „Spitfire prelude", sau pe românește : preludiu la scuipă foc. Vă amintim că Spitfire este un model de avion.

„Inter, arma silent musae" ? Inexact ! Am fi preferat totuşi alte motive de inspiraţie.

A

Reproducerea totală sau parţială interzisă

16 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.

8.30 : Ora satului. De vorbă cu sătenii. Muzică. Sfaturi gospodăreşti. Gazeta sătenilor.

9.30 : Transmisia slujbei religioase duminicale dintr'un sat din Ardeal.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13.00 : Deschiderea emisiunii.
13.05 : Ora Muncă şi Lumină.
13.30 : Tarafuri româneşti.
13.50 : Ştirile serviciului german.
14.00 : Ora oficială. Radio jurnal.
14.20 : D-ra Virginia Eremia : voce.
14.40 : Orchestra Dinu Şerbănescu.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.20 : Poşta militară Radio.
15.45 : Muzică variată (discuri).
16.00 : Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00 : Deschiderea emisiunii. Muzică variată (discuri).
21.30 : Cronica războiului.
21.40 : Muzică de dans (discuri).
22.00 : Ora oficială. Radio jurnal.
22.15 : Orchestra Luceafărul.
23.15 : Orchestra Traian Lăscuţ. Cântec şi joc ardelenesc.
23.45 : Rapsodii româneşti.
24.00 : Muzică variată (discuri).
1.00 : Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Concert de orchestră. ■ 17.30. Ora copiilor. ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Slujba. ■ 20.30. Conf. ■ 20.50. Muzică uşoară. ■ 21.35. Reporaj. ■ 22.15. Muzică de cameră. ■ 22.45. Recitări. ■ 23. Inf. Meteor.

Zürich-Basel-Berna

16.40. Dansuri kaucaziene. ■ 17. Muzică de dans. ■ 18. Emisie pentru soldaţi. ■ 19.20. Concert. ■ 19.25. Concert de orchstră. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 21. Retransmitere teatrală. ■ 22.50 Inf.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Concert. ■ 17 40. Teatru radiofonic. ■ 18. Recital la pian. ■ 18.25. Conf. ■ 18.40. Piesă radiofonică. ■ 19. Recital la orgă. ■ 19.30. Conf. 19.45. Plăci ■ 19.50. Divertisment muzical. ■ 20.15. Inf.. ■ 20.40 Conf. ■ 20.55. Evocare radiofonică. ■ 21.20. Concert. ■ 22.50 Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47, 28 m. — 7.20. Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană ■ 8.15 Inf. în franceză. ■ 8.25. Muzică. 68.45 Serviciu religios catolic şi protesant. ■ 12.00 Muzică. ■ 13.30. Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.

31.46 m.— 14.15. Inf. în germană. ■ 14.35 Inf. în franceză. ■ 14.45. Sfârşitul emisiei.

47,28 m.— 20 Muzică. ■ 20.15. Inf. în limba franceză. ■ 20.30. Inf. în germnaă. ■ 20.40. Emisiune muzicală sau vorbită aleasă din prgramul a trei emiţători naţionali.

47,28 m. — 22.50 Cronica mondială a zilei în engleză.

25,48. m. — 23. Cronica zile în germană şi franceză. ■ 23.15. Muzică. ■ 23.30. Ultimele ştiri în germană şi franceză. ■ 23.45. Imnul elveţian.

17 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30 : Deschiderea emisiunii. Ora ooficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30 : Muzică variată (discuri).
9.00 : Concert italian (discuri).
10.00 : Muzică corală (discuri).
10.30 : Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00 : Deschiderea emisiunii.
13 03 : Ora ostaşului.
13.50 : Ştirile serviciului german.
14.00 : Ora oficială. Radio jurnal.
14.20 : Orchestra Grigore Albin.
15.20 : Posta militară Radio.
15.45 : Jurnal în limba rusă.
16.00 : Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00 : Deschiderea emisiunii.
Muzică : Marş.

RADIO ROMÂNIA

21.05 : Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05 : Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15 : Muzică de cameră.
21.40 : Conferinţa d-lui P. Papacostea. Muzică.

22.00 : Ora oficială. Radio jurnal.
22.15 : Orchestra de muzică modernă Radio dir. de d. M. Constantinescu.
23.00 : Teatru.
24.00 : Muzică variată (discuri).
1.00 : Închiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Melodii țărănești. ■ 18.25. Pentru femei ■ 18.40. Plăci. ■ 19.40. Conf. ■ 19.30. Cabaret. ■ 21. Conf. ■ 21.30. Muzică militară. ■ 22.05. Reportaj. ■ 22.20 Concert de orchestră. ■ 23. Inf. ■ Meteor.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de muzică de cameră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora femeii. ■ 18.40. Concert la pian. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20 30. Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 20.50. Fantezie radiofonică. ■ 21.30. Piesă radiofonică. ■ 22.20. Concert. ■ 22.50. Inf.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18.05. Plăci. ■ 18.20. Varietăți. ■ 19 Concert. ■ 19.25. Pentru toți și pentru fiecare. ■ 19.40. Plăci ■ 19.45. Concert de orchestră. ■ 20.15. Inf. ■ 20.25. Conf. ■ 20.50. Cronică. ■ 21. Concert variat. ■ 21.30. Sketch radiofonic. ■ 21.50. Conf. ■ 22. Concert de orchestră. ■ 22.50. Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31,46 m. — 14.15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.
47,28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20.15. Inf. în franceză. ■ 20.30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emițătoare naționale.
47,28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză.
25,48 m.— 23. Cronica zilei în germană și franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferită. ■ 23.30. Ultimele inf. în germană și franceză. ■ 23.45. Imnul elvețian.

18 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30 : Deschiderea emisiunii.
Ora ooficială. Radio jurnal. Concertul dimineții. Jurnal recapitulativ.
8.30 : Muzică variată (discuri).
9.00 : Concert Richard Strauss (discuri).
10.00: Fanfara Aviației condusă de d. locot. Buzatul : Concert de promenadă.
10.30 : Închiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13.00 : Deschiderea emisiunii.
13.03 : Orchestra Virginica Negulescu.
13.50 : Știrile serviciului german.
14.00 : Ora oficială. Radio jurnal.
14.20 : Orchestra Dinu Șerbănescu.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.20 : Poșta militară Radio.
15.45 : Jurnal în limba rusă.
16.00 : Închiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00 : Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Muzică : Marș.

RADIO ROMÂNIA

21.05 : Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05 : Știrile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15 : Orchestra simfonică Radio dir. de d. Alfred Alessandrescu.
22.00 : Ora oficială. Radio jurnal.
22.15 : Continuarea Concertului simfonic.
23.00 : Conferința d-lui Ion Timuș.
23.15 : Muzică spaniolă (discuri).
24.00 : Ansamblul Stângaciu, voce Lia Crăciunescu.
24.30 : Muzică variată ușoară (discuri).
1.00 : Închiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert coral. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 21.10. Muzică de dans. ■ 21.40. Dialog. — 22. Plăci. ■ 22.30. Conf. ■ 23. Inf. Meteor. ■ 23.15. Concert de orchestră.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Varietăți ■ 18.25. Conf. ■ 19.05. Sport. ■ 19.25. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Concert de orchestră. ■ 21.20. Conf. ■ 22.10. Plăci. ■ 22.20. Cronică ■ 22.50.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză. ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31,46 m. — 14.15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.
47,28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20.15. Inf. în franceză. ■ 20.30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emițătoare naționale.
47,28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză
25,48 m.— 23. Cronica zilei în germană și franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferită. ■ 23.30. Ultimele inf. în germană și franceză. ■ 23.45. Imnul elvețian.

19 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30 : Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineții. Jurnal recapitulativ.
8.30 : Muzică variată (discuri).
9.00 : Concert Wagner (discuri).
10.00 : Cântăreți și cântărețe (discuri).
10.30 : Închiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00 : Deschiderea emisiunii.
13.03 : Ora ostașului.
13.50 : Știrile serviciului german.
14.00 : Ora oficială. Radio jurnal.
14.20 : Orchestra de salon Radio dir. de d. M. Constantinescu.
15.20 : Poșta militară Radio.
15.45 : Jurnal în limba rusă.
16.00 : Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21.00 : Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Muzică : Marș.

RADIO ROMÂNIA

21.05 : Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREȘTI

21.05 : Știrile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21.15 : Ora Germaniei.
22.00 : Ora oficială. Radio jurnal.
22.15 : Concert de muzică în stil galant (discuri).
23.15 : Fragmente din „Ernani", de Verdi.
24.00 : Muzică variată (discuri).
1.00 : Inchiderea emisiunii.

20 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30 : Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineții. Jurnal recapitulativ.
8.30 : Muzică variată (discuri).
9.15 : Concert Massenet.
10.00 : Fanfara Batalionului de Gardă Regală condusă de d. căpitan Crăciunescu.
10.30 : Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

13.00 : Deschiderea emisiunii.
13.03 : Orchestra frații Stănescu.

CONCERTUL EUROPEAN

O maestoasă simfonie din inima Europei, o operă romantică din Sud, o compoziție muzicală plină de gravitate din Nord, o muzică nuanțată de temperament din Sud-est, sau o delicată suită de balet din Vestul Europei, — sau, pe scurt, — o trecere în revistă a vieței muzicale Europene, în întregimea ei, iată ceeace vă oferă noul ciclu de emisiuni radiofonice ale posturilor germane.

„CONCERTUL EUROPEAN"

Radiodifuziunea germană și-a luat însărcinarea de a cultiva și a conserva, mai ales în timpul războiului, cultura originară din toate regiunile Europei, care își găsește — în special în muzică — felul său de manifestare cel mai expresiv. Fiecare emisiune din acest ciclu nou va fi dedicată unei țări anumite. Colaborarea dirijorilor și a soliștilor din țările respective, va face posibilă o interpretare plină de efect. Întâlnim nume ca Furtwängler, Georgescu, Perlea, Mengelberg, v. Haapanen, v. Matacic și mulți alții.

Emisiunile din ciclul „Concertul European" le puteți asculta în fiecare Miercuri între orele 22,30—23,30 la postul de radio „Alpen" pe 338,6 m. lungime de undă.

13.50 : Știrile serviciului german.
14.00 : Ora oficială. Radio jurnal.
14.20 : Orchestra Nicolae Cireș.
15.00 : „Bâlciul Sf. Ilie" de d. M. Țican Rumano.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.20 : Poșta militară Radio.
15.45 : Jurnal în limba rusă.
16.00 : Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică : Marş.

RADIO ROMÂNIA

21.05 : Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05 : Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15 : Recital de piano.
21.40 : „Viaţa noastră culturală" de d. Emanoil Bucuţa : Muzică.
22. 0 : Ora oficială. Radio jurnal.
22.15 : Orchestra simfonică Radio dir. de d. E. Elenescu.
23.30 : „Album muzical" (muzică şi poezie), (discuri).
24.00 : Muzică variată (discuri).
1.00 : Inchiderea emisiunii.

21 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30 : Muzică variată.
9.00 : Concert de uverturi, preludi şi intermezzii (discuri).
10.00 : Muzică din filme.
10.30 : Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00 : Deschiderea emisiunii.
13.03 : Ora ostăşească germano-română.
13.50 : Ştirile serviciului german.
14.00 : Ora oficială. Radio jurnal.
14.20 : Orchestra de café concert Radio dir. de d. M. Constantinescu.
15.20 : Poşta militară Radio.
15.45 : Jurnal în limba rusă.
16.00 : Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică : Marş.

RADIO ROMÂNIA

21.05 : Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05 : Ştirile serviciului german.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Ansamblul d coarde Radio.
21.40: CONFERINŢA.
22.00: Ora oficială; RADIO JURNAL.
22.15: OPERA : „NORMA" de Bellini; Muzică variată uşoară.
1.00: Inchiderea emisiunii.

22 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială RADIO JURNAL; Concertul dimineţii; Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.00: Muzică religioasă apuseană (Bach, Haendel, Mozart, Beethoven).
10.00: Fanfara germană condusă de d. Locotenent Kaiser: Concert de promenadă.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMANA

13.00: Deschiderea emisiunii..
13.03: ORA OSTAŞULUI.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Ora oficială; RADIO JURNAL.

14.20: Orchestra de café concert Radio dir. de d.. M. Constantinescu.
15.20: POŞTA MILITARA RADIO.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică: Marş.

RADIO ROMANIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05: Ştirile serviciului german.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Ansamblul de suflători Radio.
21.40: Conferinţa d-lui Tudor Vianu „Crize istorice".
22.00: Ora oficială.
22.00: Ora oficială; RADIO JURNAL.
22.15: Orchestra de salon Radio dir. de d. D. Teodoru.
23.15: TEATRU.
24.00: Ansamblul Stângaciu, voce Lia Crăciunescu.
24 30: Muzică variată uşoară.
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17.40. Concert. ■ 18.05. Recital la acordeon. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Conf. 21.20. Cabaret. ■ 22.05. Reportaj ■ 23.35. Muzică de dans veche. ■. 23 Meteor. ■ 23.05. Muzică modernă de dans. ■ 24.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47.28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză ■ 8.25. Muzică. ■ 13 30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31.46 m — 14.15 Muzică ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14 35. Inf. în franceză.
47.28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20 15. Inf. în franceză. ■ 20 30. Inf. în germană. ■ 20.40 Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emiţătoare naţionale.
47 28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză.
şi franceză. ■ 23 15. Muzică sau confe-
25,48 m.— 23. Cronica zilei în germană rită. ■ 23.30. Ultimele inf. în germană şi franceză. ■ 23.45. Imnul elveţian.

5073

Inaugurăm astăzi rubrica cititorilor, publicând montajul d-lui Casetti Șerban. Repetăm că primim cu plăcere colaborarea cititorilor noștri, ba chiar îi invităm să-și încerce... forțele. Incurajarea radiofoniei autohtone a fost și este preocuparea noastră de căpetenie.

Desigur mulți sunt aceia cărora aparatele simpe cu reacție nu le pot satisface gusturile din cauza lipsei de selectivitate și sensibilitate. Cu o superheterodină natural că mulțumirea e deplină, dar construcția unui super necesită aparate speciale de pus la punct, apoi construcția e grea pentru cei neinițiați și în fine scumpă în realizarea ei.

Montajul de față nu e un super, totuși se apropie mult de calitățile unui astfel e aparat și contrariul acestuia, este relativ eftin și mai ales ușor de construit. Dealtfel se vede din schemă că e un bicircuit aproape clasic. Acest gen de aparate se bucură, datorită unui etaj amplificator în înalta frecvență de o selectivitate și o sensibilitate mult superioare unuia monocircuit. Ceeace este particular însă e dispozitivul Anti-Fading automat.

Se știe că în toate superheterodinele moderne se folosește acest artificiu de montaj care dă calități remarcabile aparatului. Din cauza efectului Fading posturile se pierd și își revin succesiv, mai ales în gama de unde scurte, obligându-ne să stăm mereu cu mâna pe butonul de volum-control, întărind semnalele atunci când se pierd sau invers. Adoptarea dispozitivului Anti-Fading ne scutește de această manevrare incomodă îndeplinind-o el automat, dându-ne astfel un nivel constant al recepției. Tensiunea de A. F. se obține la una din diodele lămpii EBF 11 și este aplicată primei lămpi (EF9). Elementul pentodă din EBF_{11} lucrează ca detectoare și dela placă prin C_6 oscilațiile de I. Fr. ajung la diodă pentru a fi detectate de aceasta obținându-se astfel tensiunea A.F. aplicată primei lămpi prin R_5 .

Undele captate de antenă sunt acordate de transformatorul de In. Fr. TR_1 și de condensatorul variabil CV_1. In undele scurte, bobina de antenă lipsește, oscilațiile trecând prin C_1 direct la bobina de acord. Negativarea lămpii se face de grupul R_1 C_2. Oscilațiile de înaltă frecvență amplificate sunt acordate din nou de TR_2 și CV_2 și apoi aplicate detectoarei. Dozarea reacției se face cu CR și prin bobinele de reacție. Atât S_1 cât și S_2 sunt șocuri de înaltă frecvență. Tensiunea la placa detectoarei e redusă de R_7 și ea trebue să fie bine filtrată pentru a nu avea zgomot de fond (R_8, C_7).

Lampa a treia e dublă cuprinzând o triodă cu rol de preamplificatoare de joasă frecvență și o pentodă finală. Joasa frecvență ajunge la grila de comandă a triodei prin C_9 și potențiometrul P cu rol de volum control. Pentoda finală este destul de puternică așa că s'a adaptat și reacția negativă aplicată prin R_{10} C_{13}. Ea reduce mult zgomotul de fond și face ca amplificatorul de joasă frecvență să se bucure de o foarte bună fidelitate. Paralel pe transformatorul de ieșire al difuzorului este C_{12} de 2000 cm. pentru ton plăcut. Dealtfe , dacă valoarea lui se mărește la 30.000 cm. și este pus în serie cu un potențiometru de 30.000 ohmi, putem realiza astfel și ton control.

Difuzorul va fi sau electro-dynamic, a cărui bobină de execitație va folosi la filtraj împreună cu C_{17}, C_{16}), sau un permanent dynamic în acest caz cu rezultate mai bune, însă va trebui un șoc de filtraj aparte.

Alimentarea lămpilor se face din sectorul de curent alternativ printr'un transformator de rețea. Primarul va avea prize pentru diferite ten-

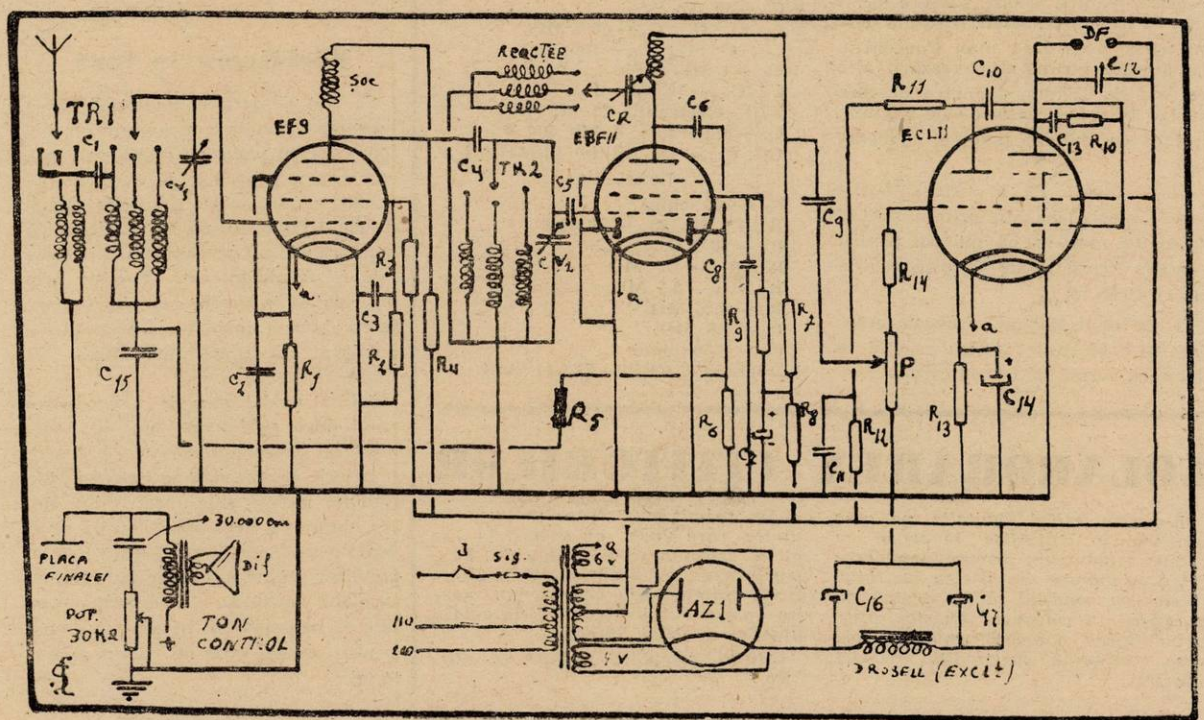

siuni ale rețelei (110—220). Secundarele vor fi unul de 2×270 V 50 mA, apoi 6,3 V 1,5 A și în fine 4V 1,1A pentru încălzirea redresoarei AZ1.

Bobinele de înaltă frecvență se vor construi în regim propriu astfel:

T R 1 Unde scurte (acordul) 7 spire cu sârmă de 1 mm. iz. cu email bobinate pe o carcasă de 30 mm. diam. și cu o distanță de 1 mm. între spire.

Unde medii. Pe o carcasă ferrobart se bobinează pentru antenă 14 spire 0,2 mm. izolată cu mătase în primul șanț. Pentru acord se vor bobina 60 spire cu liță de 12×0,06 mm.

Unde lungi. Pe o altă carcasă ferrobart bobinăm pentru antenă 45 spire 0,2 mm. izolată cu 2 × mătase. Acordul are 260 spire din sârmă de 0,15 izolată cu email mătase.

mătase. Acordul are 260 de spire 0,15 izolată cu email și mătase.

Bobinele se vor blinda și așeza cât mai departe de transformatorul de rețea. Dedesuptul lor se montează comutatorul de unde.

CASETTI ȘERBAN
R. Sărat

LISTA DE MATERIALE

CV_1 CV_2 condensator 2×500 cm. cu aer.

CR condensator variabil cu mică 500 cm.

Comutator cu 4×3 contacte și 3 poziții.

Transformator de înaltă frecvență (construit după text).

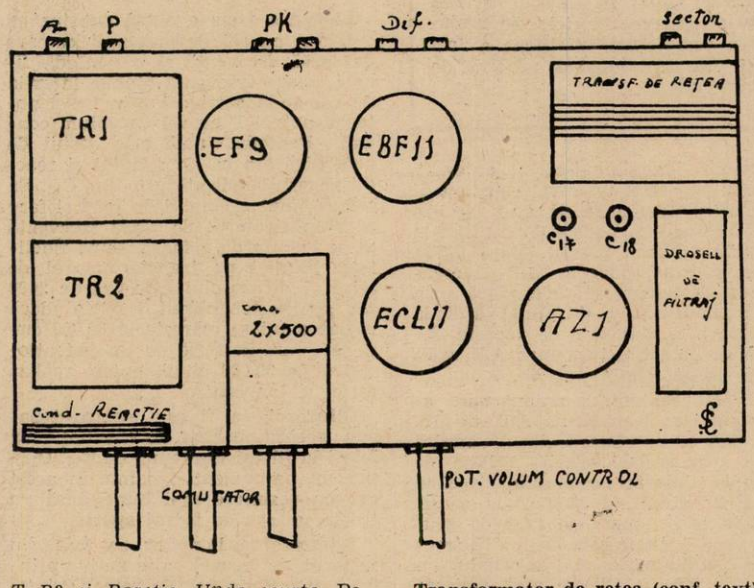

T R2 și Reacție. Unde scurte. Pe o carcasă de 30 mm. diametru se bobinează pentru acord 7 spire de 1 mm. și izolată cu email. Distanța dintre spire este de 1 mm. Concentric cu această bobină se fixează o altă carcasă de 25 mm. diametru pe care se fac 14 spire cu sârmă de 0,4 mm. izolată cu mătase (bobina de seacție).

Unde medii. Pe o carcasă ferrobart se bobinează în primul șanț 8 spire 0 2 mm. iz. cu mătase pentru reacție. Acordul are 60 spire cu liță de 12×0,06 mm.

Unde lungi. Tot pe o carcasă ferrocart se bobinează pentru reacție 40 spire cu sârmă de 0,2 mm. izolată cu

Transformator de rețea (conf. text).

Capacități

C_1 — 50 cm.
C_2, C_3, C_{11}, C_{15} — 0,1 MF.
C_{13}, C_4, C_5, C_6 — 100 cm.
C_8 — 1 MF.
C_9, C_{10} — 10.000 cm.
C_{12} — electrolitic 25 MF-20V.
C_7 — electrolitic 4 MF 400 V.
C_{16}, C_{17} — electrolitic 16 MF 450 V.

Rezistențe:

R_1 — 300 ohmi.
R_2, C_3, R_8, R_{12} — 50 KO.
R_4 — 70 KO.
R_5, R_{10} — 1,5 MO.
R_6, R_{11} — 0,5 MO.
R_7 — 0,25 MO.
R_9 — 0,8 MO.
R_{13} — 150 ohmi 1.

Lămpi: EF9, EBF11, ECL11, AZ1.

COLABORAREA CITITORILOR

Repetăm astăzi invitația pe care am făcut-o cititorilor în urmă cu câteva săptămâni: primim cu plăcere orice colaborare din partea lor, bine înțeles cu condiția să fie demnă de a apărea în coloanele revistei. Este o încurajare a amatorismului românesc, conformă cu tradiția revistei noastre.

Am primit numeroase manuscrise, dintre care unele au mers... la coș, altele așteaptă să fie publicate. Pentru început, publicăm astăzi două articole primite dela cititori' un montaj datorit d-lui Casseti și un articol din partea d-lui Stanciu.

Cititori, așteptăm colaborarea voastră!

PE SCURT

4979. **BORANDA ION. Loco.** — Nu putem da referințe decât asupra schemelor publicate în revista noastră.

5000. **VEZA CAROL. Com. Câmpuri-Surduc, Jud. Hunedoara.**—Schema de conexiuni nu putem da din lipsă de spațiu. Pentru costul pieselor trebue să vă adresați unui magazin de specialitate; în această chestiune, chiar dacă aș vrea să vă răspund — răspunsul nu v'ar fi de folos: prețurile variază dela o zi la alta și deasemenea se prea poate să nu mai găsiți piesele când veți primi informația cerută. Astăzi nu mai poate fi vorba de stocuri de piese și prețuri stabile — mă refer firește, la materialul importat.

5001. **MARIN I. VOICU. Inv. com. Costești Deal. Dâmbovița.** — Nu se mai găsesc curent lămpi din seria „D".

5002. **EUGEN FILIPESCU. Craiova.** După informațiile pe care le am, secțiunea de receptori", care vă interesează nu mai funcționează

5003. **GH. PASCARENCU. R.-Sărat.** Nu se mai găsesc piesele de care aveți nevoie pentru realizarea aparatului care vă interesează.

5004. **I. PARVULESCU. Craiova.** — Nu se mai găsesc revistele care vă interesează; motivul îl găsiți în răspunsul 4978. V'am înapoiat mărcile.

5005. **GOREANU MIHAI. Comuna Dumbrăveni.** — Nu vă putem satisface; citiți răspunsul 4978.

5006. **B. NICULESCU. Constanța.** — Trebuie să începeți cu niște investigații la negustorii de radio pe cari îi aveți la îndemână: trebue să vedeți dacă găsiți piesele necesare — aceasta înainte de orice. Dacă rezultatul este favorabil, reveniți și veți primi îndrumările suplimentare de care aveți nevoie.

Ing. **I. C. Florea**

Vorbitoare în fază

Se știe că dacă la un amplificator de putere, montăm mai multe vorbitoare vecine unele cu altele, este necesar ca membranele să execute împreună aceeași mișcare, cu alte cuvinte ele trebue să fie în fază. Dacă membranele nu se deplasează în același fel, remediul este simplu: este suficient să inversăm conexiunile care unesc bobina mobilă cu bornele secundare ale transformatorului de eseră.

Iată și modalitatea de a recunoaște când două vorbitoare sunt în fază: ele fiind convenabil excitate, branșăm o baterie de 4,5 volți la extremitățile bobinei mobile ale unela din ele. Membrana se deplasează într'un sens, înainte sau înapoi, după cum notăm, conform sensului curentului. Pentru celelalte vorbitoare, membrana trebue să se deplaseze în sensul primei, pentru același sens de curent al bateriei.

REACŢIA IN INALTA FRECVENŢĂ

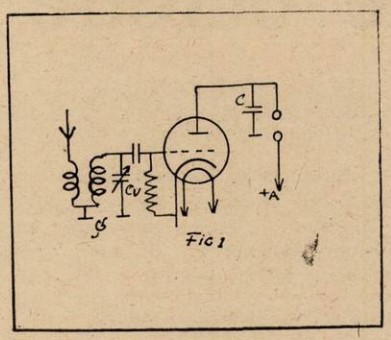

Reacţia este o binefacere pentru aparatele cu amplificare directă deoarece cu ajutorul ei putem mări până aproape la jumătate amplitudinea oscilaţiilor care atacă grătarul lămpii.

Să studiem acum mai de aproape în ce constă aceasă reacţie. Să luăm întâi un montaj fără reacţie. In figura 1 oscilaţiile de înaltă frecvenţă care atacă grila lămpii sunt detectate şi în acelaş timp amplificate, la placa lămpii găsind oscilaţii de joasă frecvenţă care pot acţiona membranele unor căşti sau să atace mai departe grătarul unei lămpi amplificatoare de joasă frecvenţă montată în cascadă. La placa lămpii găsim însă şi oscilaţii de înaltă frecvenţă care au rămas nedetectate şi iată cum: electrozii lămpii şi în special grila şi placa constituesc prin aşezarea lor apropiată o capacitate. Această capacitate este extrem de mică dar totuşi există. Spre exemplu oscilaţiile ce atacă grila sesoarg prin placă de 0,007 picrofarad (p. F); EF6: 0,003 p. F.; EBL1: 0,8 p. F.; EBF2: 0,002 p. F. etc. O mică parte din oscilaţiile ce atacă grila scapă prin această capacitate direct la placă. Ele sunt canalizate spre pământ de condensatorul care shuntează casca. Astfel fără acest condensator oscilaţiile s'ar scurge prin capacitatea grilă-placă, ceeace ar da naştere la distorsiuni şi la amortizarea circuitului de acord căci ar frâna oscilaţiile aplicate la acest circuit pe grilă.

S'a căutat să se folosească aceste oscilaţii de înaltă frecvenţă nedetectate aducându-le din nou prin'r'un oarecare dispozitiv în circuitul de grilă şi amplificate încă odată.

Pentru aceasta vom intercala între placă şi căşti un şoc de înaltă frecvenţă care va opri oscilaţiile de înaltă frecvenţă. Acestea vor fi obligate să parcurgă bobina Lr care este cuplată inductiv cu bobina de sită (acord) Fig. 2.

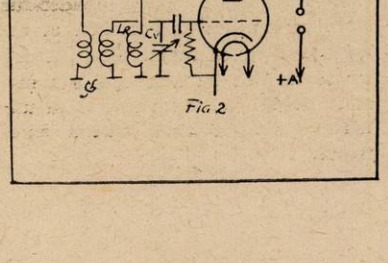

Curentul indus de Lr în Lc depinde de cuplajul (apropierea sau depărtarea) dintre ele. Când cuplajul trece de o anumită limită şi anume când este prea strâns (Lr prea aproape de Lc sau condensatorul Cr aproape cu capacitatea maximă) lampa numai amplifică ci intră în oscilaţie (acrosaj). Aceasta se produce astfel: curentul indus este amplificat de lampă apoi iar introdus în circuitul de sită şi amplificat din nou şi aşa mai departe. Curentul creşte mereu până la o limită când rămâne constant. Aici frecvenţa oscilaţiilor rămâne constantă ca fiind determinată de caracteristicile circuitului oscilant. Noi trebuie să ne oprim cu împingerea reacţiei sub punctul de acrosaj pentru posturile modulate. Cele de telegrafie fiind nemodulate le vom modula noi făcând ca printr'un cuplaj strâns să oscileze lampa Oscilaţiile din antenă se suprapun peste cele ale lămpii şi apoi sunt detectate. In difuzor se aud ca nişte bâzâituri de diferite tonuri şi unele mai lungi altele mai scurte după cum reprezintă linii sau puncte.

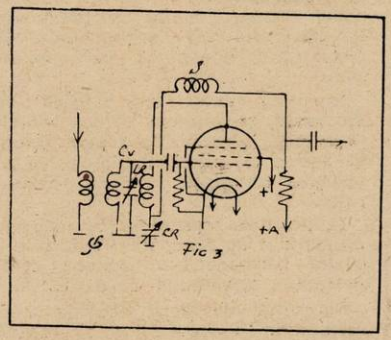

Obţinerea cuplajului. La montajele vechi bobina de reacţie se depărta sau apropia printr'un oarecare sistem mecanic de bobina de acord. Astăzi cuplajul între cele două bobine este fix iar cu un condensator variabil Cr se variază intensitatea curentului ce străbate bobina de reacţie spre pământ. Când capacitatea lui Cr creşte, reactanţa lui pentru înaltă frecvenţă scade şi deci bobina va fi străbătută de un curent intens care va induce în Lc un curent de aceiaşi valoare.

Curentul indus de Lr în Lc acţionează asupra circuitului oscilant Lc Cv ca şi cum i-ar micşora reactanţa de înaltă frecvenţă şi deci crescând intensitatea curentului ce atacă grila amplificarea va fi mai mare. Când rezistenţa lui Lc Cv devine zero, lampa intră în oscilaţie.

Cuplajul trebuie schimbat pentru fiecare post căci dacă cuplajul este bun pentru o anumită lungime de undă, pentru alta mai mică lampa va intra în oscilaţie iar pentru alta mai mare cuplajul va fi prea larg.

Montajele cu reacţie. Toate montajele cu reacţie au acelaş principiu

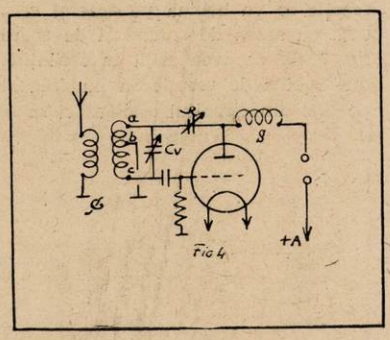

cu toate că diferă ca schemă. Montajele mai întrebuinţate azi sunt „Reinartz şi Schnell". Un montaj Reinartz este reprezentat în fig 2. La aceasta bobina de reacţie este aşezată în paralel pe lampă sau mai bine zis cu înalta tensiune. La montajul Schnell alimentarea se face în serie cu bobina de reacţie fig. 3. Primul este preferabil pentru undele lungi şi celălalt pentru undele scurte.

Un montaj care se întrebuinţează mai rar este Hartley-ul fig. 4. Bobina de reacţie este porţiunea a-b a bobinei L2. Un alt montaj care astăzi se întrebuinţează mai rar este Colpitts-ul reprezentat în fig. 5. Montajul Colpitts se deosebeşte de Hartley prin faptul că în loc de Cv are doi condensatori care se învârtesc în sens invers unul faţă de altul. Ei sunt legaţi în serie, punctul median fiind la pământ. Deci: C1+C2=Constant. Prin faptul că unul îşi măreşte capacitatea iar altul şi-o micşorează se obţine acelaş efect ca şi cum am deplasa priza mediană dela montajele Hartley dela un cap la altul. Observăm că pe când la montajele Schnell şi Reinartz cuplajul reacţiei este inductiv la montajele Hartley şi Colpitts cuplajul este şi inductiv şi capacitiv (prin Cv.).

Montajul Hartley se întrebuinţează foarte mult în emisie. Pentru aceasta spirele de reacţie sunt mai multe decât cele de acord sau M este strâns mult aşa că lampa se află mereu în oscilaţie. Numai rămâne altceva decât să-i adăugăm un etaj modulator pentru a putea face emisie în telefonie. Un alt sistem de reacţie care se întrebuinţează astăzi mai ales în undele scurte este prin varierea tensiunii aplicată grătarului ecran. Acest montaj se realizează în electron-coupled

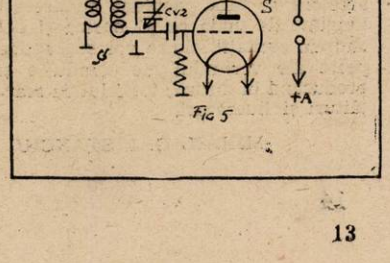

(sau reacție ECO). fig. 6, reprezintă un montaj de unde scurte prevăzut cu reacția ECO; catoda lămpii se găsește la un potențial de înaltă frecvență. Condensatorul Cv2 este pentru extensia benzii (Bandspread).

Considerațiuni practice. Bobina de reacție se va bobina pe aceeași carcasă cu aceea de antenă și de acord fig. 7. Se va avea grijă ca oscilațiile din bobina de reacție să nu frâneze pe cele din circuitul oscilant ci să se

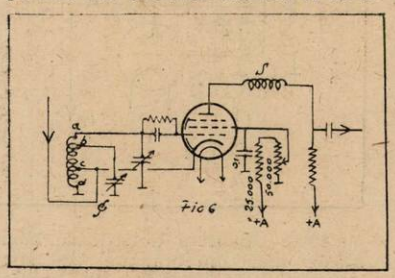

adune. Pentru aceasta bobina de reacție se va lega invers: sfârșitul bobinajului la placă și începutul la Cr. Avem un montaj de reacție bun când trecerea dela reacție la acrosaj să nu se facă brusc ci cât mai lent. Când trecerea se face brusc vom reduce spirele bobinei de reacție sau vom monta o rezistență de 10-20.000 ohmi paralel pe Lr. Se zice că am „îndulcit" reacția. Deasemenea trebuie ca punctul de acrosaj să corespundă cu cel de desacrosaj. Reacția se îmbunătățește când lampa detectoare lucrează cu tensiuni anodice mai scăzute (100 V). Condensatorul C2 din fig. 7 este tot pentru îmbunătățirea reacției. La executarea bobinelor vom fi foarte atenți căci o reacție neîngrijită va produce fluerături, slăbirea amplificării datorită amortizării circuitului oscilant, etc. Trebuie să se știe că aparatul oscilând emite oscilații pe o rază de 100-200 metri fiind astfel un mic emițător.

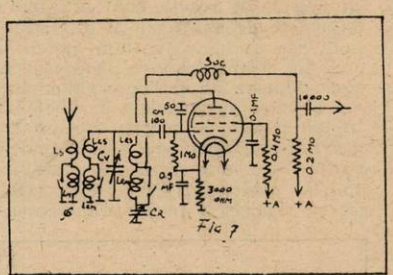

Și acum încheind sfătuim pe posesorii aparatelor cu reacție să nu incomodeze vecinii, căci dacă un aparat al acestora se află acordat pe aceeași lungime de undă cu al nostru și noi emitem oscilații, ele se vor suprapune peste ale vecinului modulându-le și producând în difuzor tot felul de scârțâituri și fluerături.

MIHAIL G. I. STANCIU

Sgomotul de fond la lămpile octode

Sgomotul de fond produs de o lampă de radio, provine în primul rând din efectul „Schottky".

Intr'o lampă electronică, efectul Schottky este o consecință a unor anumite iregularități ale curentului anodic. Aceste iregularități dau naștere unor curenți alternativi de foarte mică amplitudine și de frecvențe foarte diferite. Ansamblul acelor frecvențe care se găsesc în bandele de acord ale primelor lămpi, este amplificat de ele și se traduce în vorbitor prin acel sgomot bine cunoscut, mai puternic sau mai slab, după lampă și după circuitele utilizate. Se înțelege că cel mai redutabil este sgomotul de fond pe care îl produce prima lampă, deoarece acesta este amplificat de toate lămpile următoare.

Deși sgomotul de fond ia naștere în circuitul anodic, este mai comod să-l considerăm ca fiind provocat de un ansamblu de de tensiuni alternative virtuale care atacă grătarul. Aceste tensiuni virtuale sunt de 8 ori mai mici față de curentul alternativ al sgomotuli de fond în circuitul anodei. Pentru o lampă amplificatoare P este panta; la o schimbătoare de frecvență P este panta de conversiune.

In cazul unei schimbătoare de frecvență, se înțelege că frecvențele tensiunilor virtuale de grătar, diferă de acelea ale circuitului de placă cu valoarea frecvenței locale a oscilatorului.

In practică, tensiunilor virtuale ale sgomotului de fond, li se substitue o singură tensiune; este tensiunea echivalentă a sgomotului de fond.

Sgomotul de fond, considerat ca rezultantă a curenților alternativi parazitari ai circuitului anodic, este proporțional cu rădăcina pătrată a curentului de anodă Ia. Tensiunea echivalentă a sgomotului de fond este:

$$V = c\,\frac{\sqrt{Ia}}{P}$$

Dacă Ia se exprimă în mA și P în mA/V, c fiind un coeficient de proporționalitate egal cu 0,9, găsim pe V în microvolți.

Să calculăm tensiunea echivalentă V la o pentodă de înaltă frecvență, de pildă EF6 cu un curent anodic Ia de 3 mA și o pantă P de 1,8 mA/V. Obținem:

$$V = 0{,}9\,\frac{\sqrt{3}}{1{,}8} = 0{,}865\ \mu V$$

Pentru o octodă, de pildă EK2 cu un curent anodic Ia de 1 mA și o pantă de conversiune P de 0,55 mA/V, avem:

$$V = 0{,}9\,\frac{\sqrt{1}}{0{,}55} = 1{,}64\ \mu V$$

Se înțelege acum dece o preamplificare de înaltă frecvență este recomandabilă din punctul de vedere al sgomotului de fond.

Deasemenea, o triodă hexodă produce un sgomot de fond mai puternic decât o octodă. Intr'adevăr tensiunea echivalentă a unei triode-hexode ECH3 este:

$$V = 0{,}9\,\frac{\sqrt{3}}{0{,}65} = 2{,}4\ \mu V$$

Pentru heptodele americane găsim o cifră și mai mare și anume 3,5 microvolți, cifră respectabilă față de 1,64 μV ai unei EK2.

Nu este suficientă totuși o octodă pentru a elimina sgomotul de fond. La rândul ei, antena trebue să fie suficientă pentru ca valoarea raportului dintre muzică și sgomotul de fond să fie astfel determinată, încât muzica să se detașeze net de sgomotul de fond.

In general, acest raport nu trebue să fie mai mic de 100. Să luăm un exemplu numeric pentru a fixa ideile.

Se știe că intensitatea sonoră a unei recepții depinde de amplitudinea undei purtătoare și de profunzinea modulației.

Pentru simplificare, să presupunem că această modulație ar fi alcătuită dintr'o singură frecvență muzicală. Să presupunem că gradul de modulație atinge 80%. Dacă admitem un raport egal cu 100 între muzica și sgomotul de fond este tot una cu a spune că modulația corespunzătoare sgomotului de fond trebue să fie a 100-a parte din aceea corespunzătoare muzicii. In cazul nostru, modulația sgomotului de fond trebue să fie de cel mult 0,8%. Cu o lampă octodă EK2, am văzut că tensiunea echivalentă a sgomtului de fond este 1,64 μ v. Această tensiune, corespunzând la o modulație de 0,8%, oscilație purtătoare de atac trebue să fie de cel puțin:

$$\frac{1{,}64}{0{,}008} = 205\ \mu V$$

Toate semnalele corespunzând la mai puțin de 205 μv. ne dau un raport de o valoare insuficientă: sgomotul de fond devine supărător.

Cifra pomenită privește desigur atacul grătarului de comandă al octodei. Pentru ca majoritatea posturilor să ne dea un atac egal sau mai mare de 200 μv, avem interes să utilizăm o cât mai bună antenă exterioară.

SFATURI PRACTICE

Cum să măsurăm rezistența voltmetrului

Precisia unei măsuri făcută cu voltmetrul, depinde de rezistența interioară a acestuia. Cunoscând valoarea acestei rezistențe, putem face corecțiuni asupra măsurilor, apropiindu-ne de valoarea exactă.

Rezultă că este necesar să cunoaștem rezistența interioară a voltmetrului sau sensibilitatea exprimată în ohmi pe volt. Dacă ea nu figurează pe cadranul instrumentului, o putem măsura, conformându-ne instrucțiunilor de mai jos

Bine înțeles, metoda cea mai simplă este montarea directă la bornele unui ohmmetru. Dacă acul pentru indicația găsită, care este un anumit număr de ohmi. Impărțind această cifră cu maximum de direcție al scării voltmetrului în momentul măsurii, obținem sensibilitatea voltmetrului.

Să presupunem de pildă că scara voltmetrului în timpul măsurii este de 300 volți și că la ohmmetru găsim 300.000 ohmi. Rezultă că sensibilitatea este egală cu 300.000/300, respectiv 1000 ohmi pe volt.

Dar chiar dacă nu posedăm un ohmmetru, putem măsura rezistența voltmetrului cu ajutorul unui miliampermetru auxiliar. Este o metodă indirectă. Trebue să dispunem în acest caz de o baterie de circa 20 volți și de un potențiometru de 50.000 ohmi, realizând schema din fig. 1.

Voltmetrul de măsurat este utilizat pe o scară redusă, de pildă 30 volți. Vom pune potențiometrul în scurt-circuit, pentru a măsura tensiuneaV la bornele pilei Mărim apoi rezistența potențiometrului, până când citim o tensiune cât jumătate din precedenta, lăsăm potențiometrul în această poziție. In această poziție, rezistența lui este egală cu aceea a voltmetrului, deoarece tensiunea se împarte egal între potențiometru și voltmetru.

Trebue să măsurăm acum rezistența utilizată a potențiometrului. In acest scop, debranșăm voltmetrul și în locul lui intercalăm un miliampermetru cu scară cât mai redusă. După legea lui Ohm, avem :

$$V = R \times I$$

$$R \text{ ohmi} = \frac{V \text{ volți}}{1000 \; I \; m \; A}$$

Este rezistența voltmetrului în ohmi.

Dacă sensibilitatea voltmetrului este mai mică decât 100 ohmi pe volt, nu prezintă nici un interes pentru măsurile în radio-electricitate. Dacă sensibilitatea lui este de 500—1000 ohmi pe volt, îl putem folosi cu succes, măsurând chiar tensiunea la bornele unor rezistențe de mare valoare, bine înțeles, făcând apoi corecțiunile necesare.

Dar dacă nu avem miliampermetru? In cazul acesta vom înlocui potențiometrul cu o rezistență a cărei valoare este cunoscută și vom utiliza voltmetrul la o sensibilitate și mai mică, de pildă 6 volți. In cazul acesta bateria va fi o simplă baterie de buzunar de 4,5 volți. Dacă R este rezistența etalon. r rezistența voltmetrului pentru scara respectivă V, tensiunea pilei și i curentul care parcurge curentul. vom avea conform legii lui Ohm.

$$V = Ri + ri$$

Dar r i este tensiunea citită pe voltmetru, respectiv e. Așa dar :

$$V = Ri + e$$

Din prima ecuație scoatem :

$$i = \frac{V}{R + r}$$

Inlocuind mai sus și efectuând toate calculele, găsim:

$$r = \frac{Re}{V - e}$$

Să luăm un exemplu. Rezistența etalon are o valoare de 1000 ohmi. Măsurând tensiunea pilei obținem V=4 5 volți. Prin introducerea rezistenței de 1000 ohmi, citim e=3,4. Așa dar

$$r = \frac{1000 \times 3,4}{4,5 - 3,4} = 3090$$

Ne oprim la cifra de 3000 ohmi care este probabilă. Deoarece măsura a fost făcută la o scară de 6 volți, rezultă că sensibilitatea voltmetrului este 3000/6 respectiv 500 ohmi pe volt.

Bine înțeles această din urmă metodă este cea mai puțin exactă din câte am descris mai sus, astfel că valorile obținute sunt aproximative.

UN RADIO–DULAP

Figura alăturată ne indică un procedeu simplu pentru instalarea unui receptor într'un dulap de perete. O deschizătură în ușa dulapului permite accesul la butoanele de comandă. Adoptând acest procedeu, câștigăm spațiu în cameră și suntem scutiți de cheltuiala unei cutii pentru șasiul aparatului. In plus, ne vom distra urmărind privirile musafirilor care nu se dumiresc dece aud muzică dar nu văd aparatul receptor !

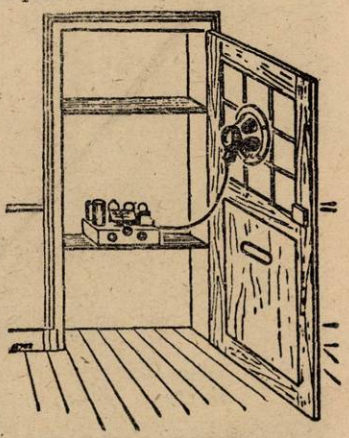

CONCURSUL ERORILOR

Soluțiile problemelor

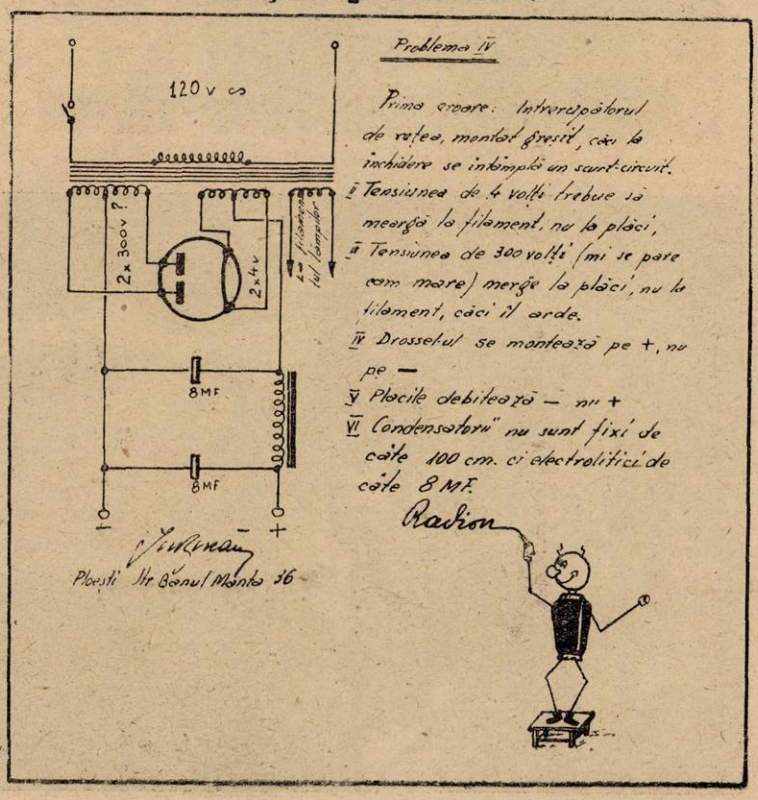

RADIO IN IMAGINI

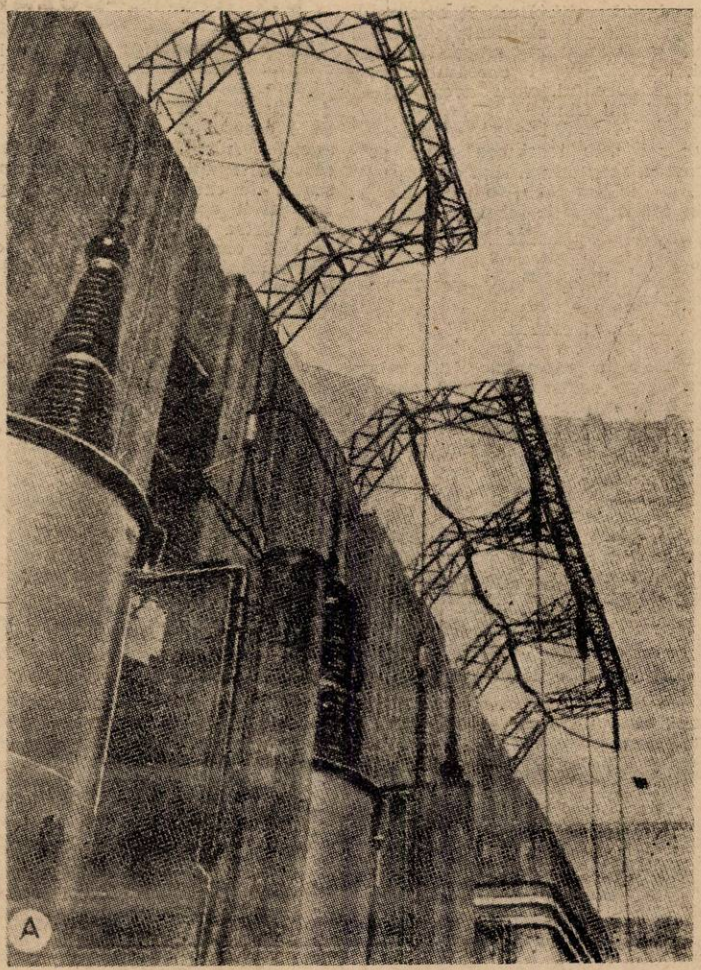

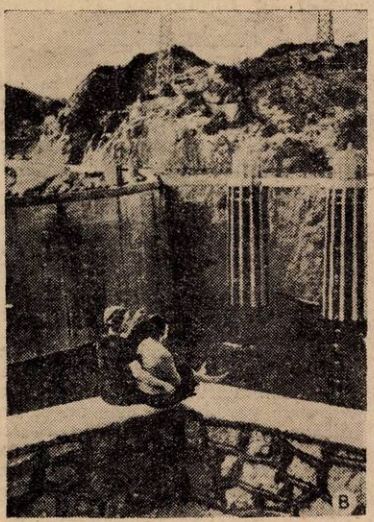

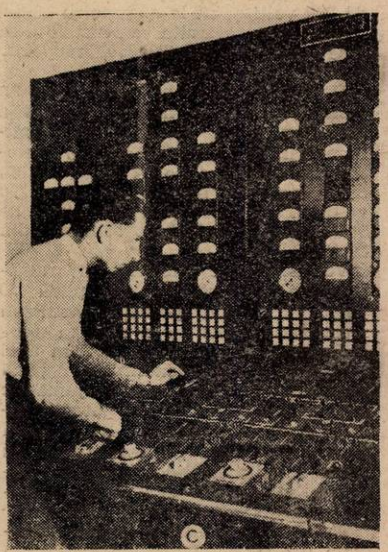

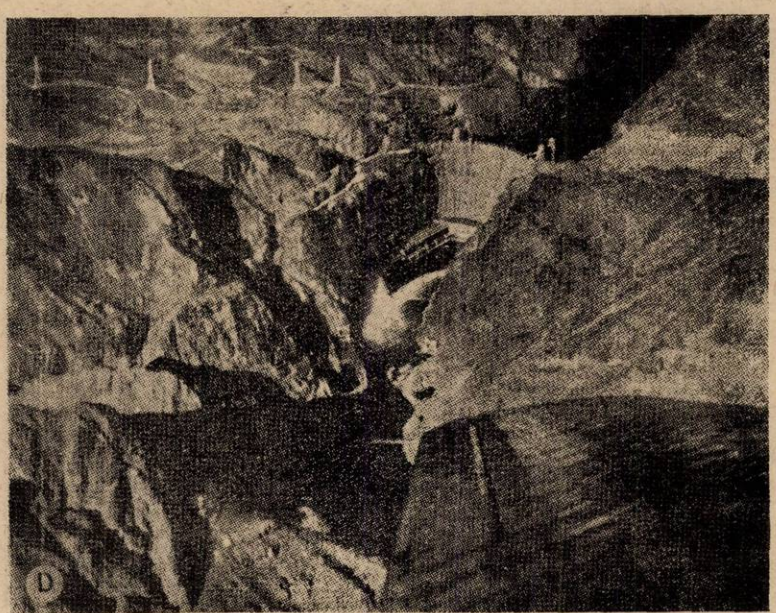

Intr'un laborator radio-tehnic militar

Clișeele noastre reproduc câteva aspecte din barajul Boulder, lângă Las Vegas în masivul Sierra Nevada. Apele lacului Mead furnizează o cădere de apă artificială mai înaltă decât aceea a faimoasei Niagara, grație unui baraj de 220 m. care o canalizează. Instalațiile cuprind patru turbo-alternatori de 115.000 CV.

A) Grupul de transformatori de înaltă tensiune (la distribuția curentului).

B) Rezervorul superior al lacului Mead.

C) Pupitrul de comandă al vaselor.

D) Topografia aeriană a barajului.

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 București — România

RADIO Universul

BIBLIOTECA ... „ASOCIAȚIUNII” SIBIU

Nr. 508
21 IULIE 1944
24 lei

In acest număr : Muzica şi Dansul

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

7.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7.30: DUNAREA (325,4 m.) și (49,92 m.).

13.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

17.30: DUNĂREA (325,4 m.) și DOX (49,92 m.).

19.50: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

31.20: ROMA (2RO) (31,5 m. —25,4 m. 19,61 m.).

22.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m — 32,4 m.).

22.15: DUNĂREA (325.4 m.) și DOX (49,92 m.)

IN LIMBA GERMANA

8: ZEESEN (19—19—25—31 m.).

11.30: ZEESEN (16—19—25—31 m.).

15: ZEESEN (16—19—25—31 m. 25,31 m.).

20.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

22.00: BEROMUNSTER (529).

22.50: POSTUL ELVEȚIAN (48,66).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23: ZEESEN (1.85 m. — 25.49 m. — 31,01 m. — 40,83.).

24.00: TOATE POȘTURILE GERMANE.

IN LIMBA FRANCEZĂ

8.15: POSTUL ELVEȚIAN (48 m.).

12.00: ANKARA (19.74 m.).

21.20: ROMA (2RO) 19—41 m)

21.30: ROMA (2RO) 18,7 m.— 31.15 m. — 25.51 m.).

20: RADIO-PARIS (1634 m.).

21: ANKARA (21—31 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

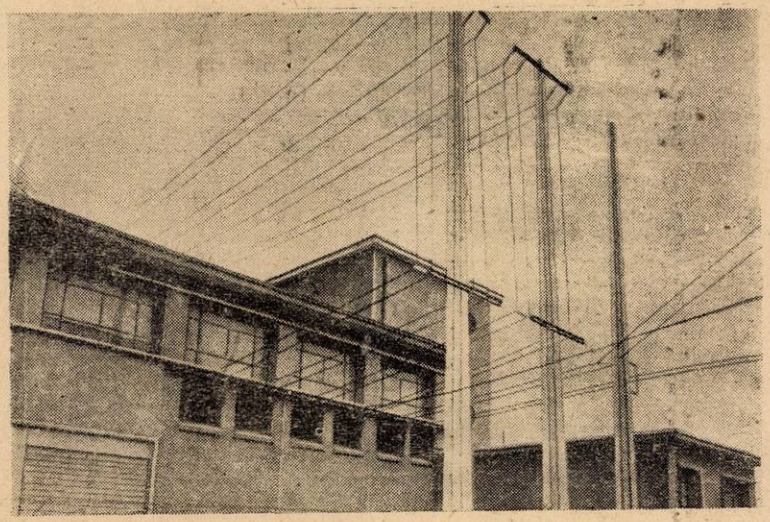

Antenele postului de emisiune pe unde scurte „La Voix de la France"

● *Radiofonia slovacă a început o serie de emisiuni cu durata de o oră, în care sunt executate piese muzicale scrise de cei mai mari compozitori pentru copiii lor. Afară de cunoscutele sonete pentru vioară op. 100 de Dvorak și „Childrens Corner" de Debussy, vor fi retransmise opere de Bach, Foerster, Smetana, etc.*

● *In legătură cu ministerul instrucțiunii publice și al artelor, radiofonia olandeză a numit o comisiune pentru studiul și stabilirea vocabularului de specialitate al radiofoniei.*

Președintele comisiei este ing. Dubois, unul dintre cei dintâi pionieri ai radiofoniei în Olanda.

● *De câtva timp, posturile radiofonice argentiniene sunt obligate să difuzeze numai informațiile serviciului de presă oficial. Acum câteva săptămâni, postul „Radio Libertad" a retransmis o știre care nu provenea din izvor oficial. Postul a fost pedepsit: o zi întreagă el n'a avut permisiunea să introducă în programul său nici-o reclamă plătită.*

● *In Canada a fost creiată o nouă rețea de emițătoare care a primit numele „Dominion Network" și care cuprinde 25 posturi de radio dintre Sherbrooke și Victoria. In acelaș timp, rețeaua „National Network" își schimbă numele în „Trans-Canada Network"; ea numără deasemeni 25 emițătoare — dintre care 19 stațiuni particulare și 6 ale societății radiofonice canadiene.*

● *Radiofonia finlandeză a introdus un nou semnal de pauză: el începe cu clopotele bisericii catedrale din Turku. După a douăsprezecea lovitură a ceasornicului secular se cântă o melodie patriotică.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, București. — Director și ad-tor delegat STELIAN POPESCU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul

Cu aparatul pus la punct, fantezia și auzul se completează...

Lupii urlă, pădurea geme, vântul șuieră... dar iată ce se petrece în culisa sonoră a radio-dramei pe care o ascultăm.

REGIA SONORĂ

Câtă vreme televiziunea nu și-a făcut încă apariția în toate emisiunile radiofonice, teatrul transmis la microfon mai poate utiliza la maximum trucurile sonore, spre a da ascultătorului iluzia realității. In teatrul real, spectatorul participă la iluzia pe care i-o prezintă scena în proporție de cel puțin 40% — afirmă experții. In teatrul radiofonic, participarea lui este de 95%, de oarece aci nimic nu turbură iluzia ci totul — cuvinte, sunete, sgomote — contribue s'o facă mai puternică.

Iată dece toate posturile de radio au o bogată culisă sonoră, o mare rezervă de discuri pe care sunt înregistrate cele mai variate sgomote și un mănunchiu de specialiști capabili să jongleze cu sunetele, rezolvând cele mai complicate situații. Din amestecarea sunetelor înregistrate pe discuri, a celor create cu „mașinile de vânt" sau „mașinile de ploaie", și a sunetelor imitate de actorii care apar la microfon se creiază atmosfera sonoră în care evoluează eroii și se desfășoară acțiunea piesei.

Simplu, în teorie. Dar pentru ca această contopire de elemente artistice și mecanice să se realizeze în limitele voite și cu efectele căutate, câte repetiții, câte greutăți, câtă răbdare!

...dând naștere lui Făt-Frumos...

Marea orchestră simfonică este în realitate înregistrată pe plăci...

„...care își strigă ura, durerea, tristețea, prin vocea actorilor din fața microfonului.

CÂND ASCULTAȚI RADIO—JURNALUL

...și comunicatele vă aduc nume pe care nu le-ați întâlnit niciodată, aruncați o ochire în pagina aceasta. Veți găsi, pe scurt, tot ce trebue să știți despre câmpurile de bătae, oamenii și evenimentele acestui război.

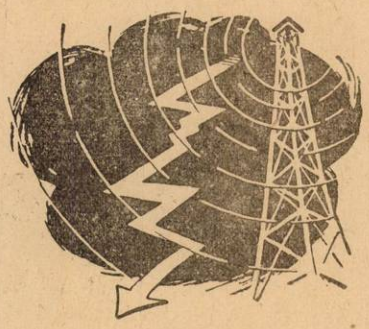

MINELE TERESTRE

Fabricarea acestor mine, utilizate astăzi pe o scară întinsă, a fost posibilă abia atunci când chimiștii au reușit să prepare trinitrotoluolul se prezintă sub forma midabilă putere brizantă. Trinitrotolnolul se prezintă sub forma unor bastoane inofensive, care se topesc la 80 grade C, ard cu fum mult ca celuloidul și se pot presa în cele mai variate forme. Viteza de propagare a exploziei este însă de 6700 metri pe secundă: ea provoacă o presiune uriașă, la care se adaogă temperatura ridicată a gazelor exploziei.

Minele terestre au fost perfecționate în ultimul timp, construindu-se exemplare cu sensibilități diferite; unele explodează numai la trecerea unui om, în timp ce altele nu fac explozie decât sub apăsarea de câteva sute de kilograme, a unui vehicul sau de mii de kilograme, a unui tanc. Această perfecționare a devenit necesară de oarece pentru curățarea câmpurilor de mine se foloseau vite sau chiar porci: minele săreau în aer la cea mai mică apăsare și acțiunea lor militară era pierdută.

DIPLOMAȚII ȘI DIPLOMAȚIA

Diplomația este războiul zâmbetelor înaintea războiului armelor. Profanul își închipue de obicei că există două stări posibile și bine deosebite: război și pace. In realitate relațiile internaționale, dominate de raporturi de forță mereu variabile, sunt în continuă mișcare. In plină pace unele raporturi slăbesc în timp ce altele devin mai puternice. Nici un guvern nu poate, sub pedeapsă de moarte, să rămână pasiv. Fiecare lucrează, țintește un rezultat, are o „politică". Când vrea să-și atingă rezultatul „prin toate mijloacele ce le are la dispoziție", înseamnă războiul. Dar între loviturile de tun și prietenia sinceră există o mulțime de trepte. Diplomația permite parcurgerea lor.

In ochii profanului, soarta diplomatului este de invidiat. Este un om fericit, mereu îmbrăcat în uniforme strălucitoare, numai în mașină, copleșit de onoruri și totdeauna, orice s'ar întâmpla, sub atotputernica protecție a unei imunități sacrosancte. Aparent, diplomatul trăește în adevăr o existență strălucită. Nu trebue el „să reprezinte", adică să desfășoare destul fast pentru a creia o părere bună despre bogăția și puterea țării sale? In evul-mediu, când nu existau încă diplomați cu reședințe permanente în străinătate, rolul lor se limita la misiunile speciale. Ei făceau atunci exces de splendoare pentru a uimi pe interlocutori, spre a-i intimida poate, și a-i învinge mai ușor în negocieri. Uneori, ei se ruinau cu ostentație pentru gloria suveranului lor. Această tradiție s'a păstrat atât de bine încât diplomații trebue și astăzi să dispună de o avere personală, ca să-și păstreze rangul.

Odinioară, încetineala și nesiguranța comunicațiilor făcea să se dea ambasadorilor puteri depline. Deacea ei se numeau „plenipotențiari" și „trimiși extraordinari".

Aceste titluri au supraviețuit. Dar funcțiile s'au schimbat mult. Telecomunicațiile moderne permit guvernului să țină el însuși în mână frânele politicii: diplomatul nu mai trebue să hotărască. El nu este decât o antenă. Ca să exercite o influență, trebue ca personalitatea lui să impună, ca în țara lui și în străinătate sfaturile lui să fie ascultate. Acțiunea lui se desfășoară între culise. In regulă generală, diplomatul nu cunoaște gloria decât după moarte.

Strălucită în aparență, viața diplomatului nu este deci un dolce farniente. Obligat să urmărească deodată o mulțime de afaceri încurcate, diplomatul modern trebue să măsoare dintr'o dată toate perspectivele, toate consecințele actelor, vorbelor și gesturilor lui. Memoria lui trebue să rețină cu precizie tot ce i se spune.

Diplomatul trăește într'o lume de paradă. El se apropie zilnic de puternicii pământului. El vede rotițele secrete ale istoriei. Uneori, el le poate modifica mersul.

Dar el plătește totdeauna aceste privilegii cu liniștea lui, uneori cu viața.

SAN MARINO

Această republică în miniatură este o rămășiță interesantă din Evul Mediu, una din organizațiile de stat care existau pe vremuri în mare număr în Italia și care a rămas în viață până în zilele noastre.

Cei 14.000 de locuitori ai acestei republici se ocupă aproape exclusiv de agricultură și creșterea vitelor. Mica lor republică se întinde pe o suprafață de abia 64 kmp. Statul lor independent a fost, începând din sec. 13-lea, sub protecția Ducatului Urbino, din 1631 sub protecția statului papal și în 1862 a încheiat un tratat de amiciție și de protecție cu Italia unită, tratat care în 1914 a fost reînoit. De repetate ori San Marino a cerut ca puterile protectoare să-i confirme libertatea. Nici Napoleon nu a atins libertatea republicii San Marino.

Statutul constituțional al republicei provine din sec. 13 și în 1599 și 1926 a suferit schimbări care însă n'au atins esența lui. „Marele Consiliu" care are puterea legislativă și execută supravegherea generală, este alcătuit din 60 de membri aleși pe 9 ani de toți cetățenii cu drept de vot. Ei sunt 20 nobili, 20 de cetățeni din oraș și 20 țărani. Marele Consiliu alege Consiliul celor 12 care este Colegiul guvernamental și instanța judecătorească supremă. Președinția o au doi „căpitani guvernamentali" cari se schimbă la 6 luni. Italia administrează poștele și telegraful. San Marino are culori naționale proprii — alb și albastru — întreține miliție și jandarmerie, mărci poștale proprii, conferă un ordin de cavaler și dă foarte ușor certificate de nobleță. In această țărișoară există aproape 100 de familii nobile. Mulți străini bogați și-au cumpărat din San Marino un titlu de nobleță cu sunet frumos. Este interesant că în jandarmerie nu sunt încadrați cetățeni ai republicii, ci numai cetățeni italieni.

Biblioteca din San Marino reprezintă o comoară prețioasă. Ea cuprinde 100.000 volume și peste un milion de manuscrise. In general, nivelul de educație al țărișoarei este foarte ridicat.

DORIȚI să SCRIEȚI o piesă de teatru pentru microfon ?

— Citiți sfaturile de mai jos, date de un specialist —

Intr'un număr precedent al revistei noastre am publicat un interesant articol al specialistului elveţian Marcel Merminod asupra stilului radiofonic.

Reproducem astăzi, din revista „Radio Actualités", un adevărat ghid pentru iniţierea celor care vor să scrie o piesă radiofonică. D. Marcel Merminod, regisor al studioului din Lausanne, dispune de o experienţă destul de largă pentru ca sfaturile sale să fie dintre cele mai utile.

SUBIECTUL

Fie că scrieţi o operă originală, fie că adaptaţi un roman sau o nuvelă, alegerea subiectului este o problemă capitală. Radiofonia, adresându-se unui public foarte larg, se poate spune chiar unui popor întreg, acţiunea pe care vă propuneţi s'o dramatizaţi trebue să fie capabilă să intereseze cel mai larg auditoriu şi nu numai câteva cercuri restrânse. O discuţie între tăbăcari, cu privire la diferite piei, tabloul clinic a unei boli anumite, deci chestiuni ce nu interesează decât anumiti specialişti, nu sunt subiecte de radiodrame. Pe de altă parte, neplăcerile zilnice pe care le întâmpină fiecare femee în gospodăria ei, micile infidelităţi ale soţilor, suspiciunile unui soţ gelos, sunt teme atât de răsuflate încât trebue mult talent pentru a le ridica şi a le menţine pe un plan de mare interes dramatic. Alegând un subiect din viaţa modernă, căutaţi în orice caz o problemă ce se pune în viaţa activă şi nu complicaţiile sentimentale sau financiare ale celor fără grija zilei de mâine.

Examinaţi apoi dacă subiectul ales convine unei dramatizări radiofonice. Prin dialoguri, nu se transformă o inepţie în comedie. Un roman care este studiul unui mediu, al unei ţări, este puţin potrivit unei adaptări dramatice. O radiodramă, întocmai ca o piesă de teatru, cere o acţiune. Trebuesc alese pentru radio subiectele ce dau maximul de efect atunci când microfonul se apropie de ele, când microfonul ne permite să auzim emoţiile cu o claritate şi o fineţe cât mai mare.

In sfârşit, trebue să ne cunoaştem subiectul, adică personagiile pe care le vom face să evolueze. Mai ales în cazurile în care creem o operă originală, trebue să căutăm un material dintr'un domeniu care ne este familiar, altfel riscăm să fabricăm dialoguri din care viaţa este absentă şi care sunt chiar ridicule.

PLANUL

Inainte de a începe orice lucru de amănunt, trebue să facem un plan. Nu este vorba de a stabili repede, într'un sfert de oră, ordinea scenelor. Nu; acest plan trebue să fie bine copt.

El trebue stabilit o primă dată pe hârtie, apoi să revenim după câtva timp şi să nu-l părăsim decât atunci când avem impresia că am găsit o ordine definitivă.

Intr'o piesă de teatru, actul este o construcţie organică, bucurându-se de o mare independenţă: fiecare act are expunerea lui, punctul culminant şi încheerea lui. Piesa radiofonică se compune din scene. Aceste scene n'au autonomie, ele sunt părţile unei mişcări integrale care nu cunoaşte nici o întrerupere. Lungimea scenei este variabilă, dar practica a demonstrat că media este între şase şi zece minute. Ceeace este important, este ca ele să se înlănţue logic, în ordinea dintre cauză şi efect. Scena nr. 1 trebue fatal să ne ducă la scena nr. 2. Prima scenă trebue să ne pună dela început în plină acţiune, sau în plin conflict. Trebuesc evitate expunerile lungi. După câteva minute, trebue să dati auditorului o „promisiune de interes". Această promisiune poate fi făcută prin cunoaşterea caracterelor ce vor intra în conflict, prin legarea unei intrigi interesante, printr'o atmosferă, o problemă originală şi în special captivantă.

Efectele sonore completează fericit o piesă pentru microfon

Prin opoziţia caracterelor, autorul face să ţâşnească acţiunea. Dinamismul personagiilor face să progreseze această acţiune. Căci, după începutul promiţător, trebue să ţineţi auditoriul captivat. Intriga trebue să fie concepută astfel încât să n'aibă întreruperi nefireşti, ci să progreseze prin mijloacele sale proprii. Nu trebue să recurgeţi la evenimentele exterioare pentru a o face să înainteze. Germenul piesei d-voastră trebue să conţină toate elementele ce o vor conduce până la desnodământ.

Nu trebue ca schimbând locul, să fim obligaţi să ascultăm noi expuneri sau povestiri asupra unor fapte situate între scene. Indată ce o scenă este începută auditorul trebue să ştie cu ce personagiu are de aface. Cu cât numărul lor se micşorează, cu atât conflictul dramatic este mai violent. Progresul continuu al acţiunii nu este o succesiune de evenimente exterioare. După cum am mai spus, o bună piesă radiofonică este o dramă interioară. Şi această dramă poate avea momente de repaos. Când acţiunea ajunge la punctele ei culminante, poetul se poate lăsa pradă lirismului.

Dacă am insistat asupra înlănţuirii scenelor, asupra mersului lor rapid şi dramatic născut din dinamismul personagiilor, este că cea mai mare parte a manuscriselor primite de serviciile teatrale ale posturilor de radio au un caracter foarte static. Lipsa lor de elemente dramatice aduce plictiseala. Cea mai mare parte din piesele radiofonice propuse sunt simple dialoguri. Personagiile îşi povestesc fapte, în loc să le trăiască.

S'a adaptat pentru radio un mare număr de romane. S'a procedat în modul cel mai uşor cu putinţă. Cineva povesteşte acţiunea şi din timp în timp eroii aventurii stau puţin de vorbă. Pentru decupare imită metoda cinematografului : povestitorul introduce uneori scene care n'au mai mult de două replici, sau chiar un mic monolog. Bine înţeles că această tehnică de leneşi şi complet falsă este absolut inaptă pentru arta radiofonică. Mai multă valoare ar avea citirea unui extras din roman de către un bun lector.

MUZICA ȘI DANSUL

Nu există între două arte legături mai puternice decât acelea care unesc muzica și dansul. Dintre cele nouă muze, Terpsichora și Euterpa sunt legate de o strânsă prietenie.

Dansul și muzica se înrudesc în poate deveni poporție spațială; exagerate a ritmului. Dansul ne face să înțelegem cum măsura timpului poate dovedi poporție spațială; exprimând ritmul muzicii prin gest, îl exteriorizează, îl materializează, îl transformă în figuri care se mișcă în spațiu.

Să nu greșim însă, afirmând că dansul ar fi o prelungire a muzicii. Artă mixtă, în același timp succesivă și plastică, sculptură animată, arhitectură vie, mimică a dramei și soră bună a muzicii, dansul rămâne totuși o artă autonomă, o artă care trăiește prin propria ei respirație. Se afirmă chiar că dansul s'a născut înaintea muzicii, fiind anterior tuturor celorlalte manifestatări artistice. Pentru a lucra mai ușor, primitivul dădea muzicii sale o formă ritmică. Unele actiuni complexe, cum ar fi muncile câmpului, iau forma unor adevărate dansuri. Ceilalti muncitori lucrează privind la dansatorul care în fața lor mimează ritmic munca respectivă. La un moment dat ei încep să marcheze aceste mișcări prin strigăte ritmice. Desigur că această teorie conține mult adevăr și o explicație în plus pentru înrudirea dintre dans și muzică.

„Dansul a influențat muzica"? Iată o legitimă întrebare al cărei răspuns îl veți găsi citind articolul de mai jos al colaboratorului nostru.

•

Încă din cele mai vechi timpuri dansul era întovărășit de muzică. Muzica și dansul sunt expresia spontană a sentimentului. Legătura lor este de nautră congenitală. Când încă muzica nu cunoștea diversitatea de astăzi a instrumentelor, când mijloacele sale de producere se limitau la vocea și mâna omului, dansul apărea sub forma lui primitivă. La început, dansul era întovărășit numai de ritmul sacadat bătut de mâna omului pe un instrument asemănător tamburului. Bazându-se eminamente pe ritm, dansul era satisfăcut, în această primă perioadă, de unicul instrument cu ajutorul căruia se imprima ritmul mișcărilor.

In prima decadă a secolului nostru, deci după o trecere considerabilă de timp, apare la Negrii din America o muzică, întovărășită de dans, ale cărei caracteristici sunt asemănătoare acelora descrise mai sus. Datorită Negrilor americani ia naștere un nou gen de muzică: „Jazzul". Genul acesta de muzică, care în esență este de origine populară, are ca element predominant ritmul, a cărui funcțiune în muzica de jazz poate fi comparată cu aceea a unui centru de greutate în jurul căruia gravitează o armonie și orchestrație ce au de scop să susțină ritmul, dând muzicii un colorit instrumental caracteristic. Forma inițială a muzicii de jazz a suferit numeroase modificări, principiul original, rămânând identic. Jazzul este ritm este o beție de sunete și zgomote, el corespunde sentimentului nostru de viteză și de dezordine; este imaginea vieții noastre trepidante și scurte. Jazzul este o muzică primitivă pentru „oamenii civilizației mașiniste". Iată deci rațiunea netăgăduită a existenței acestei muzici și importanța ei pentru unicul scop căruia îi este destinat: dansul. Din acest punct de vedere trebuie să privim jazzul, înțelegând că el este o muzică de pur agrement.

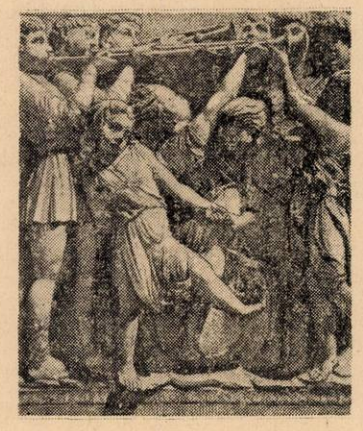

Copii dansând (Baso-relief)

Muzica și dansul au creat dela început, dintr'un îmbold natural, un tot unitar și indisolubil, ceeace muzica și literatura n'a putut s'o facă decât foarte târziu sub arta genialului Claude Debussy. Muzica procură dansului ritmul, iar dansul exteriorizează gândirea muzicală a compozitorului. Această caracteristică a dansului a evoluat atât de repede în concepția compozitorilor încât curând s'a ajuns la așa numita „artă coregrafică". Arta coregrafică a luat o desvoltare impresionantă, constituind împreună cu o muzică fericit inspirată, forma cultă a dansului: „baletul".

Primele dansuri de ansamblu erau dansurile de inspirație religioasă, ce aveau aspectul unor cortegii coregrafice. Baletul începe să se organizeze din momentul când este utilizat drept „spectacol muzical și dansant", la curtea regelui Ludovic al XIV-lea. Până la el „baletul de curte" era considerat ca divertisment, fiind prezentat fie ca tablou trăit, fie sub formă de mascaradă. Sub domnia lui Ludovic al XIII-lea rolul muzicii în baletul de curte era foarte restrâns. abia în timpul domniei Regelui Soare baletul capătă o formă autonomă din punct de vedere muzical și coregrafic. Lulli, pe lângă cele 18 opere scrise pentru curtea Regelui, mai scrie și un număr de 25 de balete, ale căror reprezentări erau pretexte de luxoase puneri în scenă. Baletul continua să fie întrebuințat și în marea operă derpt divertisment coregrafic.

Până în cea de a doua jumătate a secolului al XIX-lea, baletul nu era considerat ca o lucrare muzicală originală. In epoca romantismului, însă, baletul prezintă un real interes muzical. Primele balete din această epocă sunt: „Giselle" de Adam și „Coppelia" de Delibes. Din momentul apariției acestor balete, cari corespund cerințelor de ordin muzical, compozitorii încep să se intereseze în deaproape de arta coregrafică. Compozitori ca Lalo, Menager, Raynaldo, Hahn scriu lucrări în care muzica se asociază dansului și pantomimei. In Rusia, Ceaikovsky provoacă o extraordinară emulațiune coreografică, scriind baletele: „Le lac des Cygnes", „Casse-Noisette" și „La Belle au Bois Dormant".

Arta coregrafică este revoluționată prin apariția — în anul 1909 — a „Baletelor rusești" ale lui Sergiu de Diaghilew. Această revoluționare a baletului găsește ecoul potrivit la anumiți compozitori. Astfel Igor Stravinsky scrie în anul 1910 „Pasărea de foc", în 1911 „Petruşka", iar doi ani mai târziu baletul „Le Sacre du Printemps", a cărui concepție muzicală a dat naștere multor critici. Maurice Ravel scrie în anul 1912 baletul de răsunet „Daphnis et Chloé". Florent Schmitt compune „La Tragédie de Salomé". Eric Satie scrie baletul „Parade", De Falla scrie în anul 1919 baletul „Le Tricorne", Auric compune două balete în anul 1925: „Les Fâcheux" și „Les Matelots". Toți acești compozitori inaugurează o nouă eră: a „baletului simfonic", continuată apoi de Paul Dukas cu baletul „Le Péri" și de Darius Milhaud cu lucrarea „Salade".

Pentrucă baletul de operă nu mai corespunde exigențelor publicului, poemul coregrafic este acela care îi ia locul. Compozitorii își găsesc expresia favorabilă a gândirii lor muzicale în poemul coregrafic, iar publicul avid de noui creațiuni muzicale este pe deplin satisfăcut.

NESTI

Reproducerea totală sau parţială interzisă

23 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30:: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30: Ora satului. De vorbă cu sătenii. Muzică. Sfaturi gospodăreşti. Gazeta sătenilor.
9.30: Transmisia slujbei religioase.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13 00: Deschiderea emisiunii.
13 05: Ora Muncă şi Lumină.
13 30: Tarafuri româneşti.
13.50: Ştirile serviciului german.
14 00: Ora oficială. Radio jurnal.
14 20: Muzică.
14.40: Orchestra.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15 20: Posta militară Radio.
15 45: Muzică variată (discuri).
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii.
Muzică variată (discuri).
21.30: Cronica războiului.
21.40: Muzică de dans (discuri).
2ţ.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.15: Orchestra.
23.15: Orchestra.
23.45: Rapsodii româneşti.
24.00: Muzică variată (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Concert de orchestră. ■ 17.30. Ora copiilor. ■ 18.05. Plăci ■ 19. Slujba. ■ 20.30. Conf. ■ 20.50. Muzică uşoară. ■ 21.35. Reporaj. ■ 22.15. Muzică de cameră. ■ 22.45. Recitări. ■ 23. Inf. Meteor.

Zürich-Basel-Berna

16.40. Dansuri kaucaziene. ■ 17. Muzică de dans. ■ 18. Emisie pentru soldaţi. ■ 19.20. Concert. ■ 19.25. Concert de orchstră. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 21. Retransmitere teatrală. ■ 22.50 Inf.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Concert. ■ 17 40. Teatru radiofonic. ■ 18. Recital la pian. ■18.25. Conf. ■ 18.40. Piesă radiofonică. ■ 19. Recital la orgă. ■ 19.30. Conf. 19.45. Plăci ■ 19.50. Divertisment muzical. ■ 20.15. Inf.. ■ 20 40 Conf. ■ 20 55. Evocare radiofonică.■ 21.20. Concert.■ 22.50 Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47, 28 m. — 7.20. Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană ■ 8 15 Inf. în franceză.■ 8.25. Muzică. 68.45 Serviciu religios catolic şi protesant. ■ 12.00 Muzică. ■ 13.30. Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31.46 m.— 14.15. Inf. în germană. ■ 14.35 Inf. în franceză. ■ 14.45. Sfârşitul emisiei.
47,28 m.— 20 Muzică. ■ 20.15. Inf. în limba franceză. ■ 20.30. Inf. în germnaă. ■ 20.40. Emisiune muzicală sau vorbită aleasă din prgramul a trei emitători naţionali.
47.28 m. — 22.50 Cronica mondială a zilei în engleză.
25.48. m. — 23. Cronica zile în germană şi franceză ■ 23 15. Muzică. ■ 23 30. Ultimele ştiri în germană şi franceză. ■ 23.45. Imnul elveţian.

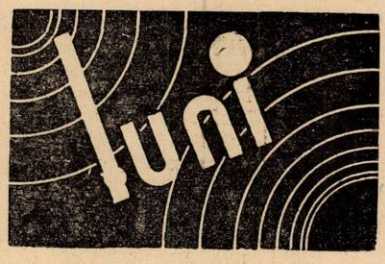

24 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.00: Concert (discuri).
10 00: Muzică corală (discuri).
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13 00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Ora ostaşului.
13.50: Ştirile serviciului german.
14 00: Ora oficială. Radio jurnal.
14 20: Orchestra.
15 20: Poşta militară Radio.
15 45: Jurnal n limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii.
Muzică: Marş.

RADIO ROMÂNIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

SIEMENS-RADIO

RADIO BUCUREȘTI

21.05: Știrile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

21.15: Muzică de cameră.
21.40: Conferința. Muzică.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.15: Orchestra de muzică modernă.
23.00: Teatru.
24.00: Muzică variată (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Melodii țărănești. ■ 18.25. Pentru femei ■ 18.40. Plăci. ■ 19.40. Conf. ■ 19.30. Cabaret. ■ 21. Conf. ■ 21.30. Muzică militară. ■ 22.05. Reportaj. ■ 22.20. Concert de orchestră. ■ 23. Inf. ■ Meteor.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de muzică de camră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora femeii. ■ 18.40. Concert la pian. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 20.50. Fantezie radiofonică. ■ 21.30. Piesă radiofonică. ■ 22.20. Concert. ■ 22.50. Inf.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18.05. Plăci ■ 18.20. Varietăți. ■ 19 Concert. ■ 19.25. Pentru toți și pentru fiecare. ■ 19.40. Plăci ■ 19.45. Concert de orchestră. ■ 20.15. Inf. ■ 20.25. Conf. ■ 20.50. Cronică. ■ 21. Concert variat. ■ 21.30. Sketch radiofonic. ■ 21.50. Conf. ■ 22. Concert de orchestră. ■ 22.50. Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elvețiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31,46 m. — 14.15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.
47.28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20.15. Inf. în franceză. ■ 20.30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emițătoare naționale.
47.28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză.
25,48 m.— 23. Cronica zilei în germană și franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferită. ■ 23.30. Ultimele inf. în germană și franceză. ■ 23.45. Imnul elvețian.

25 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineii. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.00: Concert (discuri).
10.00: Fanfara.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Orchestra.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.20: Poșta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

21.00: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Muzică: Marș.

RADIO ROMÂNIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREȘTI

21.05: Știrile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

21.15: Orchestra simfonică.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.15: Continuarea Concertului simfonic.
23.00: Conferință.
23.15: Muzică spaniolă (discuri).
24.00: Muzică variată.
24.30: Muzică variată ușoară (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert coral. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 21.10. Muzică de dans. ■ 21.40. Dialog. ■ 22. Plăci. ■ 22.30. Conf. ■ 23. Inf. Meteor. ■ 23.15. Concert de orchestră.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Varietăți ■ 18.25. Conf. ■ 19.05. Sport. ■ 19.25. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Concert de orchestră. ■ 21.20. Conf. ■ 22.10. Plăci. ■ 22.20. Cronică ■ 22.50.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Muzică distractivă. ■ 17. Inf. ■ 17.15. Conf. ■ 18.30. Meteor. ■ 19. Conf. 19.15. Inf. de pe front. ■ 19.30. Intermezo muzical. ■ 19.45. Conf. ■ 20. Inf. ■ 20.15. Concert de orchestră. ■ 21. Muzică aleasă. ■ 22. Inf. ■ 22.15. Muzică ușoară. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elvețiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză. ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31,46 m. — 14.15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.
47,28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20.15. Inf. în franceză. ■ 20.30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emițătoare naționale.
47,28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză
25,48 m.— 23. Cronică zilei în germană și franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferită ■ 23.30. Ultimele inf. în germană și franceză. ■ 23.45. Imnul elvețian.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18.05. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 19.05. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 19.15. Realizarea radiofonică. ■ 19.40. Plăci. ■ 19.45. Conf. ■ 20 Concert. ■ 20.15 Inf. ■ 20.30. Conf. ■ 20.40. Prezentare radiofonică. ■ 21. Foileton ■ 21.30. Cónf. ■ 21.50. Varietăți. ■ 22.30. Concert. ■ 22.50. Inf.

SIEMENS-RADIO

26 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.00: Concert.
10.00: Cântăreţi şi cântăreţe (discuri).
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Ora ostaşului.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra.
15.20: Poşta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Muzică: Marş.

RADIO ROMÂNIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05: Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Ora Germaniei.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.15: Concert de muzică n stil galant (discuri).
23.15: Fragmente din opere.
24.00: Muzică variată (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17.30. Plăci. ■ 18.05. Bucăţi la flaut ■ 18.25. Reportaj. ■ 19. Plăci. ■ 20.30 Concert coral. ■ 21. Piesă radiofonică

Zürich-Basel-Berna

17. Concert-Mozart. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora veselă. ■ 18.20. Lieduri. ■ 18.30. Conf. ■ 18.45. Concert de orchestră. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.20. Conf. ■ 19.58. Inf. ■ 20. Muzică variată. ■ 20.15. Conf. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Muzică distractivă. ■ 21.10. Conf. ■ 21.30. Varietăţi. ■ 22.40. Concert. ■ 22.50. Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză. ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31,46 m. — 14.15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.
47,28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20 15. Inf. în franceză. ■ 20.30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emiţătoare naţionale.
47,28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză.
25,48 m.— 23. Cronica zilei în germană şi franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferinţă. ■ 23.30. Ultimele inf. în germană şi franceză. ■ 23.45. Imnul elveţian.

27 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.00: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.15: Concert.

10.00: Fanfară.
10.30: Inchiderea emsiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Orchestră.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestră.
15.00: Muzică variată.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.20: Poşta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Muzică: Marş.

RADIO ROMÂNIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05: Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Recital de piano.
21.40: „Viaţa noastră culturală" Muzică.
22.00: Ora oficială Radio jurnal.
22.15: Orchestra simfonică.
23.30: „Album muzical' (muzică şi poezie), (discuri).
24.00: Muzică variată (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17.40. Concert. ■ 18.05. Recital la acordeon. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Conf. 21.20. Cabaret. ■ 22.05. Reportaj ■ 23.35. Muzică de dans veche. ■ 23 Meteor. ■ 23.05. Muzică modernă de dans ■ 24.

SIEMENS-RADIO

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59 Ora. ■ 18. Inf. ■ Plăci. ■ 18.15. Muzică din America de Sud. ■ 18.35. Jazz hot. ■ 19.05. Conf. ■ 19.15 Concert. ■ 19.35. Concert. ■ 19.55 Plăci. ■ 20.05. Conf. ■ 20.15. Inf. ■ 20.25 Conf. ■ 20.35. Muzică distractivă. ■ ■ 21. Varietăți. 21.30 Muzică ușoară ■ 21. 30. Conf. ■ 21.50. Seară de varietăți. ■ 22 50. Inf

Zürich-Basel-Berna

17. Din Geneva. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. O oră interesantă. ■ 19 20. Muzică distractivă ■ 19 58. ■ Inf. ■ 20. Clopotele. ■ 20.10. Conf. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăți. ■ 21.10. Comedie radiofonică. ■ 22.15. Muzică de dans. ■ 22.50.

28 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineții. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată.
9.00: Concert de uverturi, preludi și intermezzii (discuri).
10.00: Muzică din filme.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13 00: Deschiderea emisiunii.
13 03: Ora ostășească germano-română.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra de café concert.
15.20: Poșta militară. Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21.00: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Muzică: Marș.

RADIO ROMÂNIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREȘTI

21.05: Știrile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21.15: Muzică.
21.40: Conferință.
22.00: Ora oficială: Radio jurnal.
22.15: Opera.
1.00: Inchiderea emisiunii.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59 Ora. ■ 18 Inf.. ■ 18.05. Conf. ■ 18.40. Concert. de orchestră. ■ 19.05. Conf. ■ 19.15. Varietăți. ■ 19.55. Plăci. ■ 20.05. Cronică. ■ 20.15. Inf. ■ 20.25. Plăci. 20.45. Cinf. ■ 21. Piesă radioforică. ■ 21 15. Concert de orchestră. ■ 22.50. Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elvețiene
pe unde scurte

47.28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45 Inf. în franceză.
31.46 m. — 14 15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană ■ 14 35. Inf. în franceză.
47.28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20 15. Inf. în franceză. ■ 20 30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emițătoare naționale.
47 28 m. — 22 50. Cronica mondială a zilei în engleză.
25 48 m.— 23. Cronica zilei în germană și franceză ■ 23 15. Muzică sau conferită ■ 23.30. Ultimele inf. în germană și franceză. ■ 23.45. Imnul elvețian.

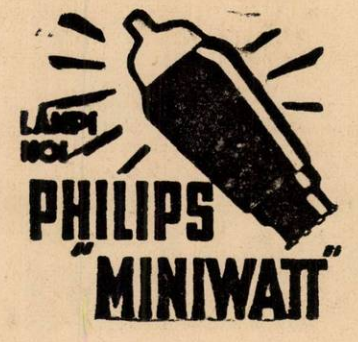

29 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineții. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.00: Muzică religioasă.
10.00: Fanfară.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Ora ostașului.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Ora oficială; Radio jurnal.
14.20: Orchestră.
15.20: Poșta militară radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21.00: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Muzică: Marș.

RADIO ROMÂNIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREȘTI

21.05: Știrile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21.15: Ansamblul de suflători Radio.
21.40: Conferință.
22 00: Ora oficială.
22.00: Ora oficială; Radio jurnal.
22.15: Concert.
23 15: TEATRU.
24.00: Muzică variată.
24.30: Muzică variată ușoară.
1.00: Inchiderea emisiunii.

RL 508

Lupta impotriva paraziților rămâne una din preocupările esențiale ale radio-amatorului. In următoarele rânduri veți găsi descrierea unui aparat pentru atenuarea paraziților de rețea.

Suprimarea totală aparaziților constitue deocamdată o veritabilă utopie; putem totuși obține rezultate mulțumitoare, într'un mare număr de cazuri particulare. Un mare număr de perturbări care supără audiția, provin după cum se știe datorită curenților de înaltă frecvență sau chiar de joasă frecvență, care se propagă în lungul liniilor de rețea și sunt transmise receptorului prin intermediul cablelor de alimentare. Inainte de toate, trebue să evităm deci, această transmisiune supărătoare.

In general, dispozitivele anti-parazite sunt foarte simple, fiind compuse de cele mai multe ori din bobine de șoc și condensatori telefonici. Sunt deci rar aparate costisitoare și concepția lor pare de cele mai multe ori foarte simplă. Importante sunt detaliile de construcție și modurile de aplicare, ele fiind dependente de cazurile considerate, astfel că nu este posibilă stabilirea unei legi generale.

Bine înțeles, nu poate fi vorba de o suprimare totală a paraziților. Ceeace putem spera este numai o ameliorare și se înțelege că trebue să depunem toate eforturile pentru a face cât mai eficace această ameliorare.

De unde provine oare această dificultate în lupta contra paraziților? Răspunsul nu este simplu; am putea

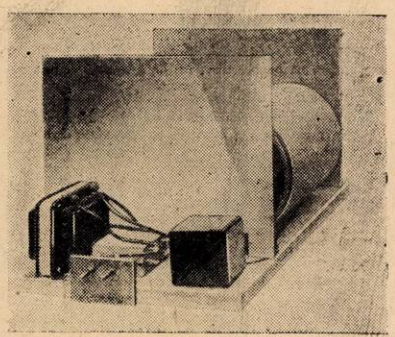

spune: din complexitatea fenomenelor puse în joc, din cauza frecvenței nedeterminate a curenților de înaltă frecvență care produc paraziții, din cauza transmisiunei lor pe căi multiple până la receptor, din cauza diversității cauzelor care le dau naștere. Este clar că dacă nu ne putem opune într'o oarecare măsură paraziților industriali, micșorându-le efectul la sursă, paraziților atmosferici nu ne putem împotrivi în nici un chip.

Activitatea noastră se va limita așa dar la atenuarea paraziților industriali. Cea mai bună metodă este împiedicarea directă a producerii curenților parazitari de înaltă frecvență sau în orice caz împedicarea propagării în vecinătatea imediată a aparatului care le-a dat nastere.

Această metodă directă nu poate fi însă totdeauna adoptată; cu toate că există o lege care obligă pe toți proprietarii aparatelor producătoare de paraziți să ia măsuri pentru a împiedica producerea și propagarea acestora, ea nu se aplică și astăzi apli-

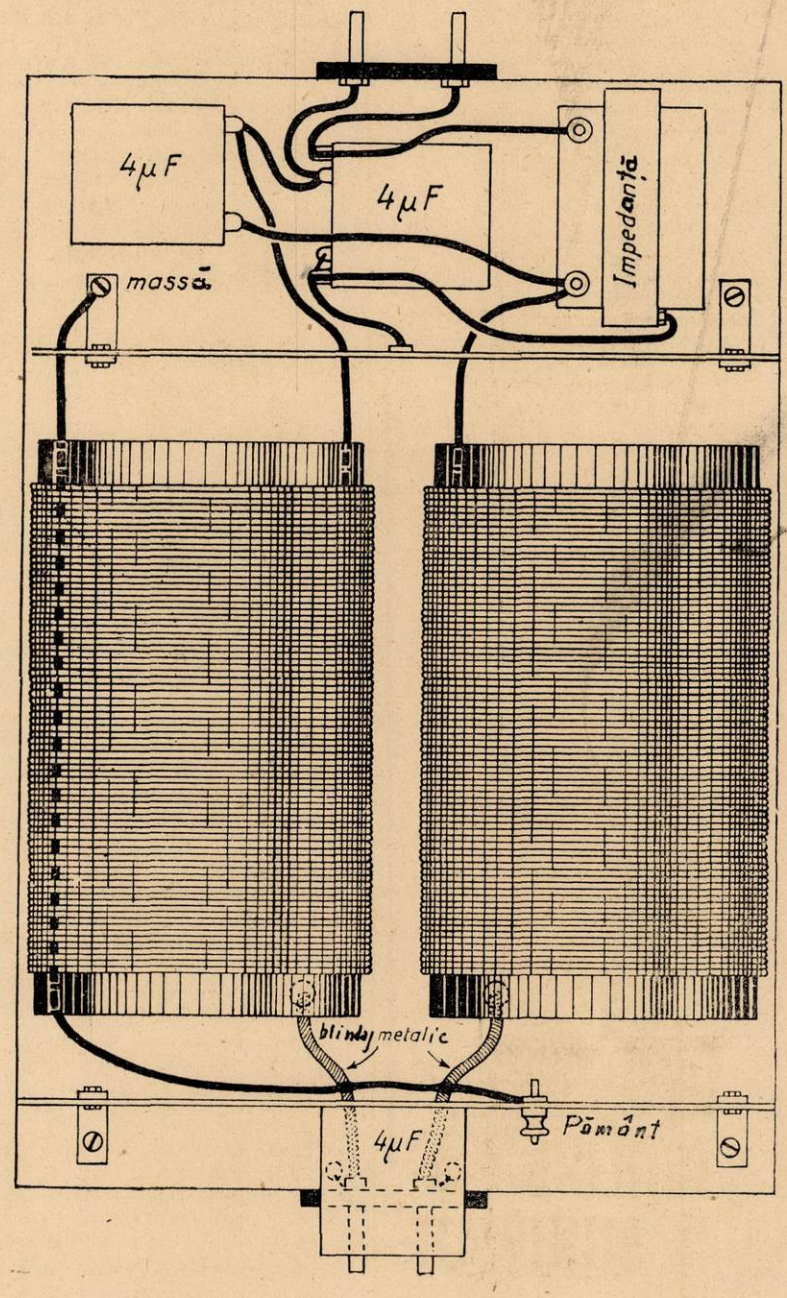

carea ei ar fi chiar imposibilă din lipsă de materiale.

Trebue deci să recurgem la o metodă indirectă, bine înţeles mai puţin eficace. Receptorul nostru va fi prevăzut cu un sistem protector care în măsura posibilităţilor va împiedica propagarea curenţilor perturbatori, până la etajele de recepţie ale aparatului.

In general, cablele de alimentare ale reţelei, odată cu transportul curentului alternativ sau continuu necesar pentru alimentarea receptorului, transportă şi oscilaţii perturbatoare de înaltă frecvenţă. Trebue deci să utilizăm un dispozitiv care să remedieze acest inconvenient, realizând o adevărată piedică pentru înalta frecvenţă, permiţând totuşi alimentarea normală a receptorului. Bine înţeles, în cazul acesta trebue să renunţăm la ideea unui colector de unde improvizat dintr'o priză de pământ sau dintr'o antenă de priză. Vom adopta o antenă exterioară, sau în cel mai rău caz o antenă interioară care să nu intre în categoria celor de mai sus.

Dispozitivele concepte pentru a evita trasmiterea curenţilor paraziţi de înaltă frecvenţă prin liniile reţelei de distribuţie spre receptor, se compun din bobine de şoc şi condensatori telefonici.

Putem utiliza bobina de şoc de înaltă frecvenţă care se opun numai la trecerea curenţilor perturbatori, sau care sunt dispuse astfel, încât să determine un anumit efect de compensaţie. Aşa de pildă, putem utiliza bobine înfăşurate în sens contrar care induc una asupra alteia şi astfel anulează mai mult sau mai puţin influenţa curenţilor perturbatori care parcurg înfăşurările.

Dispozitivul nostru este alcătuit dintr'un ansamblu de bobine şi capacităţi, convenabil dispuse şi aşezate între priza de curent şi receptor; el realizează o adevărată piedică pentru înalta frecvenţă, micşorând în mare măsură influenţa paraziţilor industriali.

Schema de principiu ne arată cât de simplu este dispozitivul. El se compune în principiu, dintr'un filtru cu două celule. Important este să alegem elementele componente cu multă îngrijire să le dispunem cu precauţiune şi să le utilizăm cât mai judicios.

Intregul ansamblu este dispus pe o plachetă de lemn de 30 cm. lungime şi 20 cm. lăţime. De o parte se află o priză de curent pentru legătura cu reţeaua şi de cealaltă parte o altă fişă pentru legătura cu receptorul. In circuitul sectorului vom introduce şi două fuzibile pentru securitatea receptorului.

Ansamblul este împărţit în trei compartimente, cu ajutorul a două plăci de blindaj din aluminiu, fixate cu ajutorul unor mici echere. Aceste blindaje se opun la transmiterea oscilaţiilor parazite prin inducţiune.

Cei doi condensatori C_2 şi C'_2 au fiecare o valoare de 0,1 MF. Cele două armături comune sunt legate la blindaj şi la priza de pământ. Se produce astfel o derivaţie a curenţilor de înaltă frecvenţă către pământ.

Socul S_1 este o bobină cu miez de fer blindată; ea trebue să oprească curenţii de frecvenţă relativ joasă, dar ea trebue să permită bine înţeles, trecerea curentului de alimentare al receptorului, curent a cărui mărime este de ordinul amperului.

In aceste condiţiuni se înţelege că nu putem utiliza o independenţă oarecare; trebue să recurgem la un soc cu o înfăşurare din sârmă groasă, cu o rezistenţă cât mai redusă pentru a nu provoca o cădere de tensiune apreciabilă.

Condensatorul C_2 al celulei de filtru este un condensator încercat la 500 volţi cel puţin, cu o valoare de 4—6 MF. Cât priveşte bobinele S_2 şi S'_2, sunt două şocuri identice de înaltă frecvenţă. Le putem construi singuri, înfăşurând câte 100 spire din sârmă de 1 mm., pe o carcasă cu un diametru de 8 cm.

Al doilea condensator de filtraj C_3 are o valoare de 4—6 MF şi este încercat la o tensiune de 500 volţi. Este drept că cele două bobine ocupă un volum cam mare. Am putea reduce dimensiunile, dacă am recurge la bobine mici montate în serie; în cazul acesta ar trebui însă să le blindăm una faţă de alta, pentru a evita efectele lor mutuale.

Utilizarea dispozitivului de mai sus este că se poate de simplă; nici un reglaj nu este necesar. Repetăm însă că rezultatele vor fi nesatisfăcătoare, dacă antena aparatului se montează la reţea sau la ţeava instalaţiei de apă.

Cele mai bune rezultate se obţin când receptorul funcţionează fără priză de pământ, cu o antenă şi o contragreutate electrică. Când utilizăm totuşi priză de pământ, este preferabil să adoptăm pentru dispozitivul antiparazit, o priză de pământ deosebită de aceea a receptorului. Dacă dispunem de o singură priză de pământ, aceasta va fi de bună calitate, cu un cablu de legătură scurt şi gros, astfel ca rezistenţa lui să fie cât mai mică, şi să ofere un drum avantajos curenţilor de înaltă frecvenţă.

Dacă ne luăm aceste precauţiuni, va fi uşor să constatăm totdeauna o ameliorare a audiţiei, chiar în cazurile cele mai defaborabile.

LISTA DE MATERIALE

Un şoc de joasă frecvenţă.
Două socuri de înaltă frecvenţă
Doi condensatori de 0,1 MF (1000 v)
Două fuzibile.
Doi condesatori de 4—6 MF (500 v)
O plachetă de lemn
Două blindaje de aluminiu
Material mărunt.

17 ani experienţă. Laborator de precizie cu instrumente moderne.

REPARAŢII, TRANSFORMĂRI, ACORDĂRI

„RADIO-BARDIZ"

CALEA MOŞILOR 295 TEL. 3.99.44

POSTURILE GERMANE

STAŢIUNI PRINCIPALE

Breslau 950 Kc. 315,8 m. 100 Kw.
Viena 592 Kc. 506,8 m. 120 Kw.
Boemia 1113 Kc. 269,5 m. 60 Kw.
Alpen 886 Kc. 338,6 m. 100 Kw.
Dunărea 922 Kc. 325,4 m. 100 Kw.
Vistula 224 Kc. 1339 m. 120 Kw.
Poznan 1204 Kc. 249,2 m. 50 Kw.
Praga 638 Kc. 470,2 m. 120 Kw.
Grno 1158 Kc. 259,1 m. 32 Kw.

STAŢIUNI SECUNDARE

Unda comună pentru: Germania de Sud 519 Kc. 578 m. 1 Kw.
Frankfurt 1195 Kc. 251 m. 17 Kw.
25 Kw.
w Saarbruecken 850 Kc. 340,2 m.
Unda comună a Sileziei 1231 Kc. 243,7 m.
Unda comună a Mărcii Orientale 1285 Kc. 233,5 m. 15 Kw.
Unda comună a Germaniei de Nord 1330 Kc. 225,6 m. 5
Danzig II 1305 Kc. 230,2 0,5 Kw.
Danzig III 1429 Kc. 209,9 m.
Drezda 1465 Kc. 204,8 m. 0,25 Kw.
Katowice 868 Kc. 345,6 m. 50 Kw.
Koenigsberg II 1348 Kc. 222,6 m. 2 Kw.
Linz 1267 Kc. 236,8 m. 15 Kw.
Litzmannstadt 1324 Kc. 224 m. 10 Kw.
Memel 1384 Kc. 216,8 m. 10 Kw.
Moravska-Ostrava 1384 m. 22,6 m. 2 Kw.
Cracovia 1022 Kc. 293,5 m. 10 Kw.
Varsovia 1366 Kc. 219,4 m. 10 Kw.

Dimensionarea transformatorilor de reţea

Una din piesele principale ale unui aparat de radio alimentat din orice reţea de curent alternativ, este transformatorul de reţea. In rândurile ce urmează, vom da datele practice necesare construirii transformatorului de alimentare chiar de către amator.

După cum se ştie, fenomenul de transformare a curentului alternativ se bazează pe formarea unui câmp magnetic în miezul transformatorului, care-şi schimbă sensul după frecvenţa curentului.

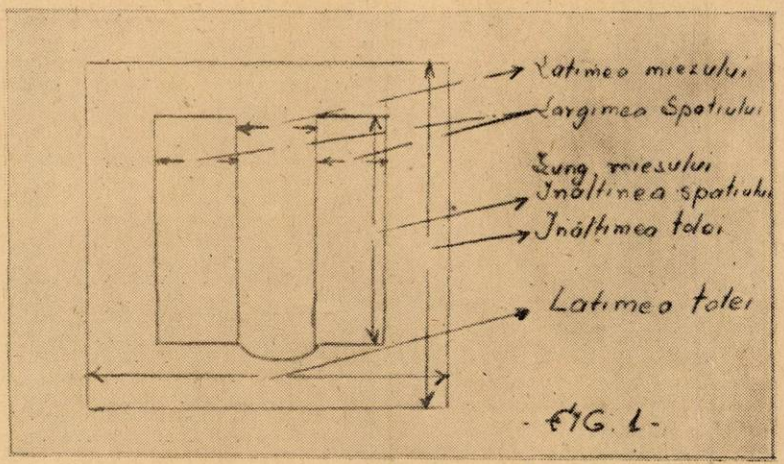

FIG. 1

Miezul transformatorului este făcut din tole (table) de 0,3—0,5 mm. grosime iar materialul din care sunt făcute tolele este ferosiliciul. Ferosiliciul se recunoaşte în materialul tolelor prin faptul că tolele prezintă în masa lor mici cristale de siliciu. O tolă de ferosiliciu produce uşoare pocnituri la îndoire. Cu cât siliciul este în cantitate mai mare în aliajul din care sunt făcute tolele, cu atât inducţia miezului va fi mai mare. Inducţia miezului ese socotit în Gaussi, Gaussul fiind unitatea de măsurare a inducţiilor electromagnetice.

Un miez de ferosiliciu nu poate avea o inducţie mai mare de 14000 Gauss. Scara după care sunt făcute calculele alăturate este cuprinsă între 6000 şi 1300 Gauss.

Tolele vor avea forma din figura 1, iar dimensiunile se vor lua în raport cu Watajul pe care trebuie să-l suporte transformatorul. Aceste dimensiuni se găsesc în tablcul I.

Tolele vor fi izolate pe una din părţi cu hârtie subţire sau cu un lac izolator. Numărul de spire pentru un volt depinde nu numai de inducţia miezului ci şi de suprafaţa secţiunii miezului aşa că este de la sine înţeles că vom alege un miez cât mai mare ca secţiune, pentru a avea un număr cât mai mic de spire pe volt. Intre numărul de spire pe un volt şi suprafaţa secţiunii miezului este un raport invers: cu cât miezul va avea suprafaţa secţiunii mai mare, cu atât numărul de spire pe volt va fi mai mic.

Deci este în interesul constructorului să pună cât mai multe tole şi de dimensiuni cât mai mari pentru a economisi sârma. Dacă, spre exemplu, vom avea tole de 30 mm. lăţimea miezului, iar grosimea lor va fi de 0,5 mm., vom căuta să luăm cel puţin atâtea tole câte vor fi necesare pentru a căpăta un miez cu o grosime de 3 cm., adică 60 tole.

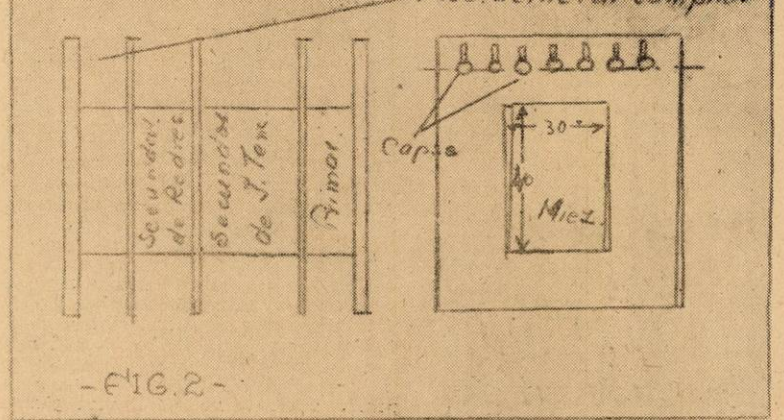

FIG. 2

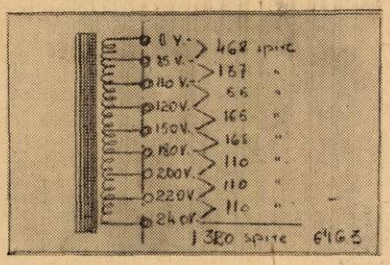

FIG. 3

Carcasa se va construi după dimensiunile miezului de fier şi va fi împărţită în atâtea despărţituri câte bobinaje separate vom avea de făcut. (Figura 2). Acest lucru îl vom face pentru a nu suprapune bobinajele, ceeace ar duce la o muncă inutilă de debobinare şi rebobinare a unui bobinaj inferior.

In figura 2 este un model de carcasă necesară unui transformator de reţea pentru alimentarea unui aparat super cu 4+1 lămpi roşii. Carcasa are 4 despărţituri pentru faptul că transformatorul are 4 bobinaje

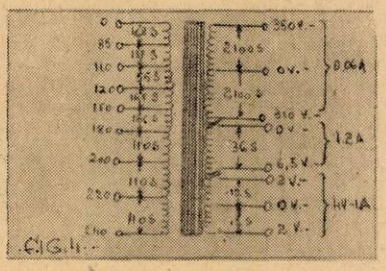

FIG. 4

separate: primarul, secundarul de încălzile al lămpii redresoare, secundarul de încălzire al lămpilor amplificatoare şi secundarul de înaltă tensiune.

Mărimea despărţiturilor variază în raport cu mărimea bobinajului respectiv. Capetele marginale ale carcsei se vor prevedea cu capse pentru sudat la care se vor face legăturile capetelor bobinajelor. Această măsură se ia pentru a preîntâmpina eventualele ruperi de fire chiar din interiorul bobinajului, prin îndelungată manipulare.

Bobinajele se vor face toate în acelaş sens şi cât mai regulate pentru a preîntâmpina scurt circuitările între spire şi pierderile inutile de sârmă. Intre fiecare strat de sârmă se va pune un strat de hârtie subţire parafinată (în genul celei întrebuinţate la condensatorii neinductivi),

TABLOU CUPRINZAND RAMURA DE TOLE - IN MUNTE - PENTRU DIFERITE PUTERI (WATTI).

Puterea wați	Tensiunea primarului	Tensiuni de secundare.	Intensitatea secundarelor	Lățimea tolei	Lățimea miezului	Spațiu
	Volți	Volți	Amperi	mm.	mm.	mm
10	220-110	3-5-8-	0,8-1,2	40	5	10
20	220-110	8-15-20	0,8 - 1	40	10	10
30	220-110	0-20-30	0,8-1,2	45	10	15
40	220-110	0-0,3 0-0.25o 0 - 4	- 0,045 1,2	60	15	15
50	220-110	0-4,5 0-6,3 0-2.3oo	1,2 1 0,15o	80	20	20
60	220-110	0 - 4,5 0-2.25o	1,2 0,060	80	30	20
80	220-110	0-4,5 0-6,3 0-2.35o	1,2 1 0,075	90	35	30
100	220-110	0-3-4,5 0-15o-35o	1 - 3 0,200	100	45	40
200	220-110	0-4o-60o	0-0,85o	130	50	40
500	220-110	0-15oo	0-0,600	200	70	70

TABLOUL No. II CUPRINZAND NUMARUL DE SPIRE PE VOLT PENTRU INDUCTII

Secțiunea miezului	Numărul de spire pentru diferite inducții											
	8000 Gauss		9000 Gauss		10000 Gauss		11000 Gauss		12000 Gauss		13000 Gauss	
cmp.	Fir.	Sec.	Fir.	Sec.	Fir.	Sec.	Fir.	Sec.	Fir.	Sec.	Fir.	Sec.
1	38	43	35	4o	31	35	2o	34	29	31	27,8	3o	26	29
2	28	33	27	31,5	25	3o	24	28,5	22	26	2o	24	17	23
3	21	26	2o	25	17	23	16	21	14,5	2o	14	18	13	16
4	17	22	16	2o	14	18	12,5	18	11,5	17	1o	16	9	14
5	14	19	13	18,5	12	17,5	9,5	16	8,5	15	8	14	7	12
6	13	18	12	16	9	15	8	14	7	13	6,5	12	6	11
7	11	16	1o	15	7,9	14	7	13	6,4	12	5,8	1o	4,7	9
8	9	14	8,5	13	6,8	12	6	11	5,5	1o	4,9	9	4,5	8
9	8	13	7,5	12	6	11	5,5	1o	4,5	9	4,5	8,5	4	8
1o	7	12	6,8	11	5,6	1o	5	9	4,5	8	4	7,8	3,3	7
11	6,5	11	6,3	1o	5,3	9	4,5	8	4,3	7	3,8	6,8	3	6
12	6	1o	5,8	9	5	8	4,4	7	4	6	3,6	6,9	2,8	5
13	5,5	9	5,2	8	4,8	7	4	6	3,8	5	3,4	4,5	2,1	4
14	5	8,5	5,1	7,8	4,4	6,2	3,9	5,8	3,5	5,5	3	5	2,6	3
15	4,8	8	4,6	7	4,1	6	3,7	5,6	3,2	5,3	2,6	4,8	2,4	3,
16	4,6	7	4,4	6,5	3,8	5,8	3,5	5,4	2,9	5,1	2,4	4,6	2,2	3

TABLOUL V. CUPRINZAND NUMARUL DE SPIRE PE VOLT PENTRU SECUNDARE DE INCALZIRE AL REDRESOAREI.

Voltaj	Secțiunea miezului în cmp.-													
	1	1,2	1,5	1,8	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6,2
1	42	31	2o	17	11	1o,5	9,5	7	6	5,7	5,3	5	4,5	4,2
1,2	5o,4	37,8	24	2o,4	13,2	12,6	11,4	8,4	7,2	6,75	6,36	6	5,4	5
1,5	63	47,2	3o	25,2	16,5	15,8	14,2	1o,5	9	8,5	7,9	6,8	6,8	6,2
1,8	75,6	56	36	3o,3	19,8	18,9	17	12,6	1o,8	1o,2	9,5	9	8,1	7,5
2	84	62	4o	34	22	21	19	14	12	11,2	1o,6	1o	9	8,3
2,5	1o5	77,5	5o	42,5	27,5	26,2	23,8	17,5	15	14	13,2	12,5	11,2	1o,4
3	126	93	6o	51	33	31,5	28,5	21	18	17	15,9	15	13,5	12,5
4	168	124	8o	68	44	42	38	28	24	22	21	2o	18	16,6
4,2	176	13o	84	71,4	46,2	44,2	39,9	29,4	25,2	23,8	22,2	21	18,9	17,4
5	21o	155	1oo	85	55	52,5	47,5	35	3o	28	26,5	25	22,5	2o,8
6	252	186	12o	1o2	66	63	57	42	36	33	32	3o	27	25
6,2	26o	192	124	1o7	69	66	59	44	38	35	33	31,2	28	26
8	336	248	16o	136	88	84	76	56	48	45	42	4o	36	33
1o	42o	31o	2oo	17o	11o	1o5	95	7o	6o	57	53	5o	45	42
11	462	341	22o	187	121	115,5	1o4	77	66	62	59	55	5o	46
12,5	525	388	25o	211	138	131	118	88	75	71	67	62	57	52
15	63o	465	3oo	255	165	158	142	1o5	9o	86	8o	75	68	
2o	84o	62o	4oo	34o	22o	21o	19o	14o	12o	114	1oo	1oo	9o	

pentru a izola cât mai bine stratele de spire între ele.

Capetele și prizele intermediare vor fi vârâte prin tub Warniș până la punctul unde sunt sudate la capse.

BOBINAJELE. — Primarul. Numărul de spire pentru un volt îl aflăm din tabloul II în funcție de inducția miezului și suprafața lui în cm. Presupunem că avem nevoie de un transformator de rețea pentru alimentarea unui super ca cel despre care am vorbit mai sus. Alimentarea se va face din rețeaua de curent alternativ de 220 volți, dar bobinajul va fi prevăzut cu prize intermediare pentru toate voltajele obicinuite dela 0 la 240 volți.

Considerăm că avem un miez de 9 cmp. secțiune și 10.000 Gauss inducție. In tabloul II vom găsi în dreptul coloanei de 10.000 Gauss și în punctul unde se intersectează cu linia de 9 cmp., 4,35 spire pentru un volt al primarului. De aci putem calcula cu ușurință datele primarului transformatorului. Spre ușurință, în tabloul III se găsesc gata calculate aceste date pentru toate voltajele aplicate primarului precum și pentru diferitele secțiuni ale miezului.

Astfel, pentru transformatorul despre care am vorbit mai sus, vom găsi următoarele date: dela 0 la 85 volți vom bobina 468 spire; dela 85 la 110 volți vom bobina încă 137 spire; dela 110 la 120 volț vom bobina încă 55 spire; dela 120 la 150 volți vom bobina încă 165 spire; dela 150 la 180 volți încă 165 spire; dela 180 la 200 încă 110 spire; dela 200 la 220 volți încă 110 spire și dela 220 la 240 volți încă 110 spire. In total vom avea bobinate 1320 spire. Primarul se va bobina în prima despărțitură a carcasei. Schema acestui primar este în figura 3.

Diametrul firului, se va calcula în raport cu consumul total al secundarelor. Dcă, spre exemplu, secundarele au un consum total de 58 Wați, vom dimensiona diametrul firului pentru 60 wați.

In tabloul VI găsim diferitele secțiuni ale firului pentru diferite intensități de curent. Pentru transformatorul de mai sus care se alimentează din rețeaua de 220 volți, vom calcula intensitatea curentului ce va străbate primarul pentru un consum de 60 wați, împărțind 60 la 220. Vom găsi că intensitatea curentului ce va trece prin primar va fi de 0,272 Amperi. Vom lua un plus pentru a evita eventualele pierderi din transformator și vom socoti intensitatea curentului ce va trece prin primar de 0,330 Amperi. In tabloul VI vom găsi diametrul firului pentru un curent cu intensitatea de 0,3 amperi care va avea 0,3 mm.

Pentru ca să fie utilizabil și la un curent de un voltaj mai mic — în acest caz intensitatea curentului ce va trece prin primar va fi mai mare — până la 100 volți vom bobina cu sârmă de 0,4 mm. iar de aci până la 240 volți vom bobina cu 0,3 mm.

Secundarul de încălzire al redresoarei. Se întrebuințează un secundar de încălzire al redresoarei separat de cel al încălzirii lămpilor amplficatoare, pentru a nu introduce distorsiuni în amplificarea lămpilor prin variațiile de curent din circuitul redresoarei. Numărul de spire pentru diferitele voltaje îl vom găsi în tabloul V. Diametrul firului îl vom găsi în tabloul VI. Astfel vom

TABLOUL No. III CUPRINZAND NO. DE SPIRE NECESARE PRIMARULUI

Secțiunea miezului. Cmp.-r	No. de spire pentru diferite voltaje. VOLT 80	100	110	120	150	180	200	220	240
1	2975	3500	3850	4200	4250	5100	7000	7700	8400
2	2040	2040	3640	3280	3600	4320	4080	5280	5520
3	1360	1600	1760	1920	2400	2880	3200	3520	3840
4	1020	1200	1320	1440	1800	2160	2400	2640	2880
5	765	900	990	1080	1350	1620	1800	1980	2160
6	680	800	880	960	1200	1440	1600	1760	1920
7	595	700	770	840	1050	1260	1400	1540	1680
8	550	600	660	720	900	1080	1200	1320	1440
9	468	550	605	660	825	990	1100	1210	1320
10	425	500	550	600	750	900	1000	1100	1200
11	412	485	526	567	728	874	970	1067	1149
12	366	430	473	516	645	774	860	946	1032
13	340	400	440	480	600	720	800	880	960
14	298	350	385	420	525	630	700	770	840
15	255	300	330	357	448	423	490	544	565
16	235	260	277	294	345	423	472	544	564

TABLOUL No. VI CUPRINZAND DIA. SIRMEI PENTRU DIFERITE I. MAXIME A MIEZULUI A CĂR CUPRINDERE ÎNTRE 50 ȘI 100 GAUSS ȘI DENSITATEA DE CURENT ÎNTRE 1 ȘI 100 A.

Intens. maxima.	mA.	2,5	14,8	25	50	100	200	300	500	1000	2000	3000	4000
Diametr. firului	mm.	0,02	0,07	0,1	0,15	0,2	0,25	0,3	0,4	0,6	0,9	1	1,1
Rezist. pt. 1 m.	Ohm	24,3	5,56	2,20	1	0,7	0,36	0,25	0,19	0,14	0,11	0,09	0,08
Rezist. pt. 1 cm.	Ohm	1430	556	228	100	70	36	25	19	14	11	9	8
GREUTATE pt. 100 m.	Gr.	1,7	3,8	8	17,	31,4	48,7	70	94,6	122	154	188	227

TABLOUL VII CUPRINZAND No. DE SPIRE NECESARE SECUNDARULUI PE 1 V.

Volți	Secțiunea miezului în cmp. 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
100	4200	3100	2000	1700	1100	1050	850	700	600	575	550
150	6300	4650	3000	2550	1650	1575	1275	1050	900	863	795
200	8460	6240	4000	3400	2200	2100	1700	1400	1200	1150	1060
250	-	6750	5000	4250	2750	2625	2125	1750	1500	1438	1325
300	-	-	6000	5100	3300	3150	2550	2100	1800	1725	1590
400	-	-	-	6800	4400	4200	3400	2800	2400	2300	2120
500	-	-	-	-	5500	5250	4250	3500	3000	2875	2650
600	-	-	-	-	6600	6300	5100	4200	3600	3450	3180
700	-	-	-	-	-	7350	5950	4900	4200	4025	3710
800	-	-	-	-	-	-	6800	5600	4800	4600	4240
1000	-	-	-	-	-	-	8500	7000	6400	5750	5300
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	16000	11500	10600

afla pentru acest bobinaj — în cazul când redresarea se va face cu o lampă de 4 volți — 24 spire necesare pentru 4 volți și din tabloul VI 0,9 mm. diametrul sârmei.

Datele din toate tablourile sunt calculate pentru o inducție a miezului de 10.000 Gauss.

Secundarul de încălzire al lămpilor amplificatoare. Pentru aparatul despre care am vorbit mai sus vom avea nevoie de 36 spire care corespund la 6,3 volți. Diametrul firului întrebuințat va fi de 0,8 mm. (Tabloul V și VI).

Secundarul de înaltă tensiune. Pentru dimensionarea acestui secundar ne vom servi de tabloul VII și VI. Pentru alimentarea aparatului pe care l-am luat ca exemplu, vom avea nevoie de un bobinaj de înaltă tensiune de 2 ori 350 volți cu 60 m.a.

Acest bobinaj este compus din două bobinaje propriu zise care se leagă în serie între ele, punctul lor de contact formând punctul 0 al bobinajului.

Pentru a bobina prima parte a acestui bobinaj vom găsi în tabloul VII că pentru 350 volți corespund — la un miez de 9 cmp. 2100 spire. După bobinarea acestor 2100 spire vom face o priză continuând apoi a bobina încă 2100 spire. Diametrul firului îl vom afla din tabloul VI unde găsim pentru 60 mA. intensitate un fir cu diametrul de 0,15 mm.

La un transformator de alimentarea aparatelor de radio din rețea, pentru a înlătura sgomotul de fond prea persistent, se va bobina peste secundarul de încălzire al lămpii redresoare, un strat de 10-15 spire de sârmă de 0,8-1 mm. diametru. Unul din capetele acestui bobinaj se izolează, iar celălalt se leagă la massa transformatorului (Miezul de fier).

Schema transformatorului de mai sus se găsește în figura 4.

Pentru orice alt fel de transformator ne vom servi de calculele din tablourile alăturate, procedând după modelul transformatorului de mai sus.

Elev Ing. C. N. C.

Citiți

„Ziarul Științelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARȚI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 20 lei

RADIO IN IMAGINI

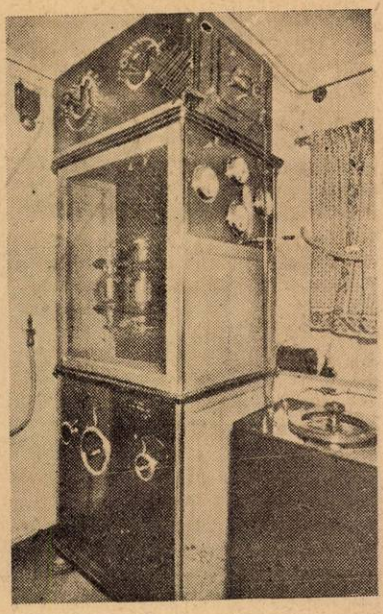

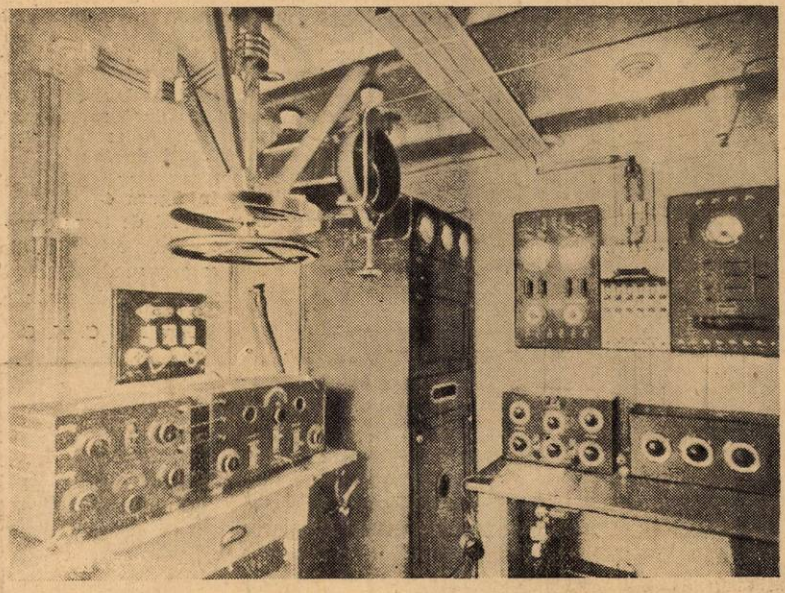

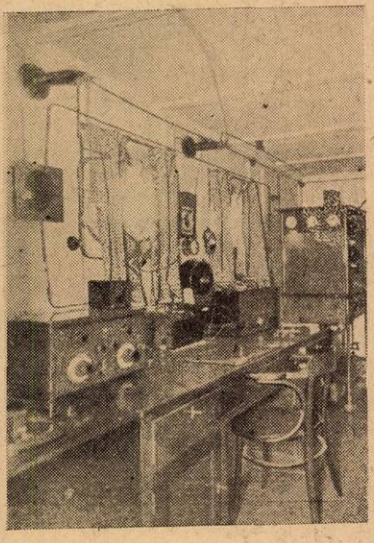

Navigația maritimă și-a sporit securitatea odată cu apariția radio-electricității. Fiecare vas este astăzi echipat cu o stație de radio, emisie și recepție. Ba chiar vasele de pescari sunt uneori prevăzute cu o asemenea instalație, bine înțeles mai modestă Pe umerii radio-telegrafistului apasă o mare răspundere și cu excepția căpitanului, el este ultimul care părăsește vasul în caz de naufragiu. Mai ales astăzi, în timp de război, instalația de radio a unui vas a devenit absolut indispensabilă.

Clișeele noastre reproduc câteva aspecte din cabinele radio-telegrafice ale vaselor moderne.

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 București — România

RADIO Universul

Nr. 509-28 IULIE 1944

BIBLIOTECA ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

Victoria Medeea

24 lei

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANĂ

7.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7.30: DUNAREA (325,4 m.) şi (49,92 m.)

13.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

17.30: DUNĂREA (325,4 m.) şi DOX (49,92 m.).

19.50: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

21.20: ROMA (2RO) (31,5 m. —25,4 m. 19,61 m.).

22.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

22.15: DUNĂREA (325,4 m.) şi DOX (49,92 m.).

IN LIMBA GERMANĂ

6: ZEESEN (19—19—25—31 m.)

11.30: ZEESEN (16—19—25—31 m.).

15: ZEESEN: (16—19—25—31 m. 25,31 m.).

20.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

22.00: BEROMUNSTER (529).

22.50: POSTUL ELVEŢIAN (48,66).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23: ZEESEN (1.85 m. — 25.49 m. — 31,01 m. — 40,83.).

24.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

IN LIMBA FRANCEZĂ

8.15: POSTUL ELVEŢIAN (48 m.).

12.00: ANKARA (19.74 m.).

21.20: ROMA (2RO) 19—41 m).

21.30: ROMA (2RO) 18.7 m.— 31.15 m. — 25.51 m.).

20: RADIO-PARIS (1634 m.).

21: ANKARA (21—31 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

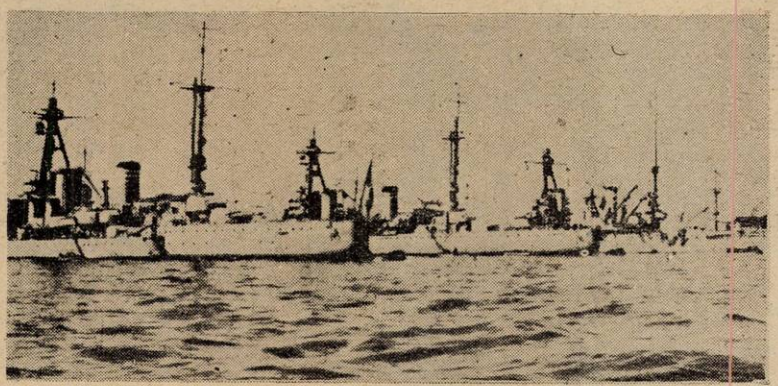

Telemecanica a făcut progrese uimitoare în ultimii ani. Pe când o flotă condusă prin radio?

◆ *Cererea de aparate de radio uzate fiind din ce în ce în mai mare şi dând naştere la o adevărată speculă, comisariatul danez al preţurilor a decretat de curând reguli pentru vânzarea acestor aparate — reguli valabile atât pentru comercianţi cât şi pentru particulari. Preţul maximal fixat aparatelor reprezintă un anumit procent din preţul iniţial al aparatului nou.*

Dacă se renunţă la lista de preţuri a fabricanţilor şi se împart aparatele după „grupe de sezon" (un sezon este socotit dela 1 Iunie la 30 Iunie), atunci preţul aparatelor vândute de particulari altor particulari este de 100% din preţul iniţial când vânzarea se face în sezonul în care a fost cumpărat aparatul. După trecerea unui sezon, aparatul nu poate fi vândut decât cu 85% din preţul lui iniţial; după două sezoane, cu 50%, după trei cu 40%, după patru cu 33 1/3%, iar dela al cincilea sezon înainte cu 30% din preţul iniţial. La vânzarea prin comercianţi, procentele suferă o modificare: 100, 95, 75, 65 şi 55%. Aceste dispoziţiuni sunt valabile pentru aparatele de model obişnuit. La aparatele de lux, sau cu gramofon electric, procentele rămân aceleaş pentru comercianţi dar sunt mai ridicate pentru vânzătorii particulari.

Când un aparat uzat este cumpărat dela un comerciant, acesta trebue să-l predea reparat şi cu o garanţie scrisă pentru buna lui funcţionare timp de 3 luni, cu specificarea exactă a caracteristicelor aparatului şi principalelor sale piese componente. Garanţia nu se aplică lămpilor.

◆ *Radio Belgrad şi-a modificat semnalul de miezul nopţii. Exact la ora 12 noaptea se transmite un „motto" după care urmează un semnal de clopote şi o fanfară militară.*

◆ *După cum arată ultimul raport de activitate al societăţii radiofonice suedeze „Radiotjänst", numărul ascultătorilor suedezi a sporit cu 80.940 în 1943 şi atinge acum cifra de 1.709.012 abonaţi. Radiofonia suedeză a emis în 1943 un total de 4289 ore, dintre care 752 prin emiţătoarele pe unde scurte.*

„Radiotjänst" a plătit acţionarilor săi, pe 1943, un dividend de 4%. Încasările societăţii au atins totalul de 4.750.000 coroane suedeze.

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat STELIAN POPESCU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul

LUMINA care vorbeşte

O ingenioasă noutate pe tărâmul comunicaţiilor la distanţă

Toată lumea cunoaşte telegrafia optică, în care fiece corespondent foloseşte un reflector înzestrat cu o mică lampă electrică. Un întrerupător aprinde sau stinge lampa la intervale corespunzătoare semnalelor Morse (puncte şi linii).

Se înţelege că o comunicaţie mai lungă este greu de făcut prin această telegrafie optică, de oarece trebuesc făcute două traduceri şi textul transmis literă cu literă. Laboratoarele Philips au realizat acum un telefon optic, în care aparatul emiţător este construit tot dintr'o mică lampă electrică instalată într'un reflector, dar receptorul cuprinde de asemenea o celulă foto-electrică.

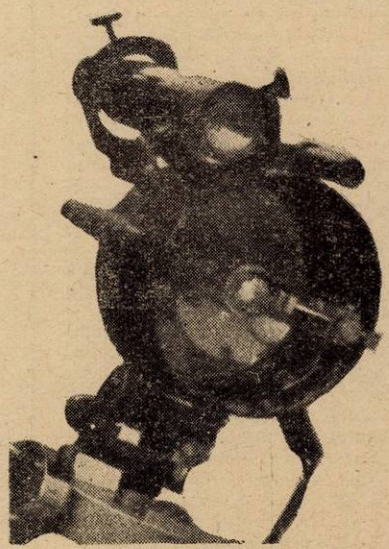

Aparatul emiţător (sus) este constituit dintr'o mică lampă electrică, un proector şi o lunetă de reglaj. Schema de jos arată cum funcţionează un post de telefonie optică.

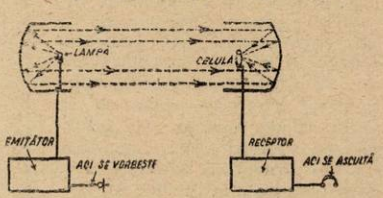

Aparatul receptor (dreapta) cuprinde o celulă foto-electrică în cilindrul de sus, o lunetă de reglaj, un amplificator şi o cască. Chiar atunci când distanţa dintre cele două aparate este ***de 5 km. recepţia este destul de bună.***

Iată cum se face transmisiunea: se vorbeşte în faţa unui microfon, care transformă vibraţiile luminoase în variaţiuni ale intensităţii curentului care alimentează mica lampă electrică. Mănunchiul luminos proectat este deci mai mult mai puţin puternic, după silabele pronunţate la microfon. La postul de recepţie, celula foto-electrică înregistrează toate aceste variaţiuni luminoase şi le transformă în curenţi electrici, care la rândul lor acţionează un telefon.

Postul complet de telefonie optică—emiţător şi receptor — se poate transporta cu mâna şi este instalat în câteva minute. S'au realizat bune legături telefonice între două puncte situate la 5 km. Aparatul funcţionează atât ziua cât şi noaptea. Telefonia optică are un avantaj asupra radiofoniei: secretul conversaţiilor.

O asemenea instalaţie de telefonie optică este utilă în împrejurări când instalarea unui post de radio-emisiune pentru comunicaţii pe distanţe scurte este prea constisitoare. Afară de împrejurările de ordin militar, telefonia optică este întrebuinţată de inginerii topometri spre a păstra legătura în cursul unei operaţiuni pe teren. Câteva baterii electrice sunt suficiente spre a face să funcţioneze atât emiţătorul cât şi receptorul. În timp ce un post de radio portativ cere o alimentare mai pretenţioasă şi mai multă atenţie în reglarea lui.

In unele mari uzine din străinătate telefonia optică face legătura între diferitele secţiuni.

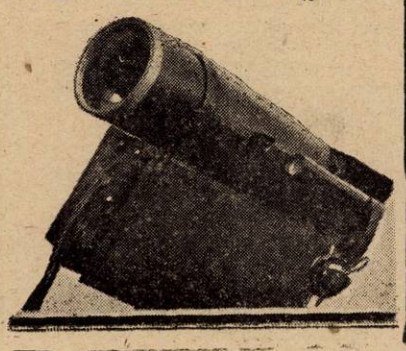

ORA COPIILOR ARE 20 ANI... IN SUEDIA

S'au împlinit zilele acestea 20 ani de când posturile de radio suedeze transmit cu regularitate „Ora copiilor" — condusă din prima zi de unul dintre cei mai cunoscuţi oameni suedezi, Sven Jerring. Alături de buletinele de informaţie şi de buletinele meteorologice, „Ora copiilor" este cel mai stabil capitol din programul emiţătoarelor suedeze.

„Unchiul Sven" nu se mulţumeşte să corespondeze prin radio cu ascultătorii lui, ci la aproape fiecare emisiune invită în studio mici colaboratori care declamă şi cântă. Alteori, el se deplasează cu microfonul în provincie şi atunci emisiunea se face dintr'o clasă, dintr'o grădiniţă de copii sau dintr'un spital de copii. Sven Jerring spune despre „ora lui" că ea este „fără fund", ca lada cu comori din poveste. Cei dintâi ascultători credincioşi, de acum 20 ani, au crescut şi sunt astăzi oameni maturi dar ei au păstrat legăturile cu „Unchiul Sven", pentru copiii lor.

Cu ocazia jubileului, „Ora copiilor" suedeză a primit vizita „unchiului" finlandez, Markus Rantio. In Finlanda, ora copiilor se bucură de acelaş succes ca în Suedia, şi este chiar la fel organizată.

„Unchiul Sven" primeşte zilnic 30—50 scrisori, şi tuturor le răspunde prin microfon sau printr'o carte postală. Cea mai bogată corespondenţă vine din partea copiilor bolnavi, pentru care radiofonia, şi în special „Ora copiilor", este o adevărată binecuvântare.

Pe când vom avea din nou, în programele româneşti, emisiuni regulate pentru copii?

POSTURILE GERMANE

STAȚIUNI PRINCIPALE

Breslau 950 Kc. 315,8 m. 100 Kw.
Viena 592 Kc. 506,8 m. 120 Kw.
Boemia 1113 Kc. 269,5 m. 60 Kw.
Alpen 886 Kc. 338,6 m. 100 Kw.
Dunărea 922 Kc. 325,4 m. 100 Kw.
Vistula 224 Kc. 1339 m. 120 Kw.
Poznan 1204 Kc. 249,2 m. 50 Kw.
Praga 638 Kc. 470,2 m. 120 Kw.
Grno 1158 Kc. 259,1 m. 32 Kw.

STAȚIUNI SECUNDARE

Unda comună pentru: Germania de Sud 519 Kc. 578 m. 1 Kw.
Frankfurt 1195 Kc. 251 m. 17 Kw.
25 Kw.
w Saarbruecken 850 Kc. 340,2 m.
Unda comună a Sileziei 1231 Kc. 243,7 m.
Unda comună a Mărcii Orientale 1285 Kc. 233,5 m. 15 Kw.
Unda comună a Germaniei de Nord 1330 Kc. 225,6 m. 5
Danzig II 1305 Kc. 230,2 0,5 Kw.
Danzig III 1429 Kc. 209,9 m.
Drezda 1465 Kc. 204,8 m. 0,25 Kw.
Katowice 868 Kc. 345,6 m. 50 Kw.
Koenigsberg II 1348 Kc. 222,6 m. 2 Kw.
Linz 1267 Kc. 236,8 m. 15 Kw.
Litzmannstadt 1324 Kc. 224 m. 10 Kw.
Memel 1384 Kc. 216,8 m. 10 Kw.
Moravska-Ostrava 1384 m. 22,6 m. 2 Kw.
Cracovia 1022 Kc. 293,5 m. 10 Kw.
Varșovia 1366 Kc. 219,4 m. 10 Kw.

CÂND ASCULTAȚI RADIO—JURNALUL

...și comunicatele vă aduc nume pe care nu le-ați întâlnit niciodată, aruncați o ochire în pagina aceasta. Veți găsi, pe scurt, tot ce trebue să știți despre câmpurile de bătae, oamenii și evenimentele acestui război.

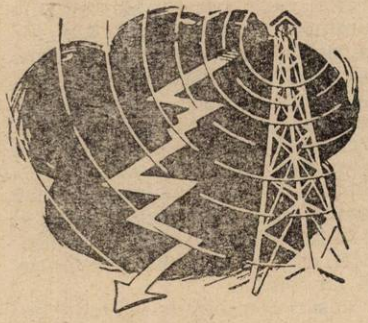

ALUMINIUL

Numele acestui metal revine atât de des în viața noastră de toate zilele și în mecanismul războiului modern încât, după epoca de fier și de bronz, omenirea cunoaște azi a treia epocă a unui metal, „epoca aluminiului".

Aluminiul și aliajele sale prezintă mari avantagii față de celelalte metale. In raport cu greutatea, aliajele aluminiului sunt mai tari decât oțelul apoi ele sunt mai ușor de prelucrat, nu ruginesc sunt bune conducătoare de căldură, pot înlocui cuprul în conductele electrice și pot fi fabricate în diferite culori.

Războiul absoarbe astăzi, în toate ramurile sale, mari cantități de aluminiu. După război, acest metal ușor va găsi cele mai variate întrebuințări; specialiștii au și pus la punct locuințe de aluminiu. Aceste locuințe vor fi nu numai excepțional de ieftine, dar și foarte higienice, de oarece pereții lucioși de aluminiu praful nu se poate depune ca pe zidurile noastre de astăzi.

Industria mobilelor plănuește o mare ofensivă pentru înlocuirea tuturor mobilelor de lemn, atât în locuințe și birouri cât și pe vapoare sau avioane.

De altfel se construesc chiar de pe acum vagoane de pasageri și avioane de aluminiu.

Sutele de posibilități de utilizare ale aluminiului vor înflori din plin odată cu restabilirea păcii.

INSULELE BONIN ȘI GUAM

De când războiul bântuie în Pacific auzim mereu nume de insule și arhipelaguri care altfel ar fi rămas în întuneric. Americanii au întreprins de curând un atac asupra insulelor Bonin care aparțin Japoniei și se găsesc numai la 500 mile marine de teritoriul japonez. Acest grup de insule este situat în afara liniilor de navigație, și deaceea este foarte rar vizitat de vapoare. Insulele Bonin ar fi rămas nebăgate în seamă dacă o întâmplare n'ar fi atras atenția asupra lor: curând după convenția navală dela Washington, episcopul anglican de Tokio, în dioceza căruia cad și insulele Bonin, a vrut să facă o vizită pastorală enoriașilor săi din aceste insule. japonezii i-au făcut atunci cunoscut că există un ordin strict care oprește oricărui străin accesul în insule. De atunci, o taină adâncă învăluie arhipelagul.

Insulele Bonin, descoperite de portughezi în secolul al 16-lea, au fost luate în posesie de vasul de război englez „Blossom" în anul 1827. Dar Anglia n'a dat nici o atenție acestei posesiuni și a cedat-o în 1875 Japoniei care a început colonizarea insulelor.

Dacă trasăm pe hartă o linie dreaptă dela insulele Bonin la arhipelagul Carolinelor, rezultă o poziție de flanc de cea mai mare însemnătate strategică.

Insula Guam a aparținut până 1898 Spaniei. După războiul împotriva Statelor Unite, pe care Spania l-a pierdut, Madridul și-a vândut posesiunile insulare Reichului german pentru 2,5 milioane dolari. Guam nu era cuprins în actul de vânzare, fiindcă americanii ocupaseră insula chiar în cursul războiului. Această luare în posesie a avut un caracter destul de comic. Guvernatorul spaniol al depărtatei insule neavând legătură prin cablu nu știa că izbucnise războiul. Când crucișetorul american „Charleston" s'a apropiat de insulă și a tras câteva lovituri de tun, guvernatorul s'a îmbrăcat repede în costum de gală și s'a dus cu o șalupă de paradă până la vasul american pentru a se scuza că n'a răspuns la „salut" neavând tunurile în bună stare.

Când Japonia a preluat mandatul asupra Carolinelor și Marianelor, după primul război mondial, arhipelagul Marianelor a fost transformat într'un puternic punct de sprijin care oprește accesul spre teritoriul japonez.

CĂUTAREA COMORILOR

Un volum apărut de curând cuprinde un capitol care a provocat cel mai mare interes în rândurile cititorilor. Aproape zilnic primim scrisori prin care cititorii ne cer părerea despre planurile și îndrumările de lucru din capitolul consacrat „radio-balanței pentru descoperirea comorilor și a zăcămintelor metalice" din volumul „Radio 44" — căci despre el este vorba. Corespondenții noștri vor să știe dacă un asemenea aparat poate funcționa în realitate cu bune rezultate, dacă nu este prea complicat sau prea simplu, dacă descoperă în adevăr metalele ascunse în pământ și până la o adâncime — și așa mai departe.

Folosim forma aceasta a răspunsului colectiv spre a asigura pe cititorii noștri că aparatul pentru descoperirea comorilor descris în volumul mai sus citat nu are nimic misterios și nimic nu-l poate împiedica să funcționeze corect, dacă a fost realizat întocmai după instrucțiunile autorului. Este adevărat că acest aparat este descris pentru întâia oară în literatura tehnică românească, dar peste hotare el este cunoscut de mult, sub cele mai felurite variante, și a dat totdeauna satisfacție. De altfel, o variantă a radio-balanței este și aparatul pentru semnalizarea minelor terestre, aparat foarte mult întrebuințat în acest război.

După cum arată și studiul consacrat acestui aparat în „Radio 44", principiul radio-balanței este simplu: un corp metalic introdus în câmpul unui emițător produce o perturbare sensibilă în acest câmp — perturbare ce poate fi semnalată printr'un sgomot special în casca telefonică, prin deviația acului unui miliampermetru sau prin clipirea unui „ochi magic". Radio balanța se compune deci dintr'un mic emițător, acordat odată pentru totdeauna pe o anumită frecvență și dintr'un receptor acordat pe aceiași frecvență. Câtă vreme între emițător și receptor nu se află nici un depozit metalic, acordul aparatelor nu dă naștere nici unui sgomot în casca telefonică. Indată însă ce între emițător și receptor se află un obiect metalic, câmpul se desacordează și acest desacord se traduce printr'un sunet special în cască.

Aparatul pentru descoperirea comorilor descris în „Radio 44" este astfel realizat încât emițătorul și receptorul se află pe același suport. Este soluția cea mai potrivită și mai confortabilă. Alte variante ale radio-balanței folosesc un emițător care lucrează la oarecare distanță de receptor.

Aplicații moderne ale radiofoniei

Când privim strânsa legătură care există astăzi între radiofonie și reproducerea muzicii, nu ne mai surprinde de faptul că lampa — cu trei sau mai mulți electrozi — își face drum încetul cu încetul în construcția instrumentelor muzicale. Un simplu generator cu lămpi poate fi acordat astfel ca să dea toată gama muzicală, și un condensator variabil introdus în circuit sporește considerabil posibilitățile muzicale ale acestui generator. Prin metode ingenioase s'au putut depăși cu mult aceste posibilități, astfel că flueratul unei supereterodine, odinioară isvor de necazuri pentru ascultătorii de radio, a fost utilizat pentru crearea instrumentului numit, după inventatorul său, **„Thereminovox"**. Cu acest instrument, care produce note muzicale cu un timbru foarte frumos și caracteristic, înălțimea șueratului heterodinei este controlată prin poziția uneia din mâinile executantului iar tăria sunetului este reglată prin poziția celeilalte mâini deasupra unei mici vergele metalice. Executantul produce sunete din acest aparat electric agitând mâinile în aer în jurul sau deasupra acestei vergele metalice.

O celebră fabrică de piane a creat instrumentul numit „Neo-Bechstein", ale cărui note sunt reproduse de un vorbitor. Când executantul lovește clapele acestui instrument, coardele lui vibrează în fața unor electromagneți ce dau naștere unor curenți electrici; amplificați prin mai multe lămpi, acești curenți dau sunete asupra cărora executantul are nebănuite posibilități de intervenție. Sistemul electric înlocuește placa sonoră a pianului obișnuit și coardele nu trebue să fie lovite decât foarte slab de „micro-ciocănașe", de oarece lămpile dau toată amplificarea necesară. Metode asemănătoare au fost folosite pentru înlocuirea camerei de resonanță a unor instrumente cu coarde și se cunosc până acum numeroase tipuri de viori, viole și violoncele electrice.

Aceste aplicațiuni ale radiofoniei nu reprezintă însă decât marginile noului domeniu al aplicațiilor radiofoniei. Aplicațiile radiofoniei pe tărâmul medicinei suscită astăzi cel mai mare interes, de oarece progresul care contribue la ușurarea relelor de care suferă omenirea ne bucură în mod deosebit.

De pildă, cele mai multe spitale sunt înzestrate azi cu electro-cardiografe, în care amplificatoare sensibile înregistrează bătăile inimii, cu foarte delicate instrumente muzicale. Ultimele tipuri din aceste aparate merg mai departe și utilizează un tub cu raze catodice. Aparate asemănătoare sunt utilizate pentru verificarea sistemului nervos auditiv, și chiar pentru diagnosticul epilepsiei. Stetoscopul obișnuit are acum un succesor în stetofonul electric, care ușurează considerabil diagnosticul.

Nu numai medicina și muzica, dar chiar și geologia trage astăzi foloase de pe urma aplicațiilor radiofoniei. In operațiile moderne pentru căutarea depozitelor petrolifere ascunse în adâncurile scoarței se cere adesea să se știe de ce natură este formația unui teren, înainte de a se învesti sumele importante necesare unor săpături la mare adâncime. Se provoacă atunci un mic cutremur de pământ cu ajutorul unor explozii locale și se înregistrează efectele acestor explozii printr'un amplificator.

Studiul acestor înregistrări desvălue structura terenului și lasă să se întrevadă dacă este probabilă sau nu existența petrolului în terenul examinat.

Citiți

„Ziarul Științelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARȚI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 20 lei

MUZICA POPULARĂ

„Dacă vrem să cunoaștem un popor după artă sa — scrie Oscar Wilde — este necesar să studiem arhitectura și muzica lui".

Ceeace înseamnă că muzica, conform afirmației lui Wilde, este un element capabil să caracterizeze un popor. Lucrul ar părea foarte simplu la prima vedere. Totuși, din capul locului ne lovim de un neajuns, pe care îl vom analiza mai la vale.

Wilde ne recomandă să studiem „muzica" pentru ca astfel să cunoaștem, după artă o națiune. Dar care muzică este aceea pe care trebue s'o căto va compozitor celebr aparținând unei națiuni, sau muzica poporului însuși, adică aceia inventată și cântată de el?

Wagner este considerat de către conaționalii săi drept muzicianul specific german. Intr'adevăr Wagner, în afară de muzica și de poemele sale germane n'a pierdut niciodată ocazia să se afirme ca naționalist înflăcărat. Cum putem însă, să-l considerăm pe Wagner drept compozitorul specific poporului german, când muzica lui și în genere întreaga muzică germană, pe care o putem considera ca artă muzicală specific germană începând cu două secole în urmă, a fost mai mult decât oricând influențată de curente mai mult sau mai puțin autchtone. Muzica lui Wagner este plăsmuită în spiritul vremii, integrată în substanța mintală a epocii și supusă fluctuațiilor vieții colective.

In consecință, muzica — din afirmația scriitorului englez mai sus citat — pe care vom trebui s'o studiem, nu este muzica așa zisă „savantă" ci muzica poporului însuși: muzica populară.

Pentru a nu da naștere unui echivoc, vom face deosebire între noțiunea de „muzician specific unei națiuni" și „muzică specifică unei națiuni": pe când prin compune muzică în intenții le poporului, compozitorul însuși fiind un muzician celebru aparținând unei națiuni carecari, cea de a doua „muzica specifică unei națiuni", este muzica poporului însuși, muzică compusă de un muzician necunoscut a cărui personalitate se confundă cu întreaga massă a poporului.

Așa dar, muzica populară, muzica inventată și căutată de popor este aceia care prezintă caracteristicile poporului respectiv.

O lucrare aparținând muzicii culte este concepută și înscrisă pe hârtie de compozitorul ei. Aceasta înseamnă că ori de câte ori se va executa lucrarea, se va reproduce nealterat gândirea muzicală a compozitorului. Acest lucru nu se întâmplă, însă, cu cântecul popular, care, spre deosebire de lucrările muzicii „savante", nu este nici decum bine stabilit și înscris dintr'un început. Ceiace face, însă, ca acest cântec popular, oricât de vechi ar fi să se reproducă mai mult sau mai puțin exact, este tocmai caracterul principal al muzicii populare: tradiția.

Cântecul popular se transmite din generație în generație prin două căi: fie pe cale orală, fie pe cale instrumentală. Am spus mai sus că totuși cântecul popular este reprodus mai mult sau mai puțin identic cu prima lui interpretare. Explicația nu este atât de greu de găsit cu atât mai mult, cu cât ne vom da seama că există mai multe. Una dintre ele și cea mai logică este următoarea: în decursul vremilor cântecul popular suferă diferite modificări aduse de unii compozitori populari necunoscuți cari se cred capabili a îmfrumuseța cântecul moștenit din străbuni.

Muzicografia etnico-geografică este știința muzicală care se ocupă cu culegerea și studierea cântecelor populare; în acest fel un alt punct obscur al muzicii populare este în parte luminat; cântecul popular odată cules capătă o formă definită. Poporul însă, pare să nu ție seama de această formă definitivă căpătată prin culegere el urmându-și legile ancestrale în ceiace privește evoluția continuă și transformările inerente ale cântecului popular.

Aproape în toate timpurile folklorul constitua un vast domeniu de inspirație din care compozitorii au căutat să tragă cât mai mari foloase. In deosebi în secolul trecut anumiți compozitori au căutat să reproducă muzica populară în lucrările lor, dând astfel un caracter național muzicei culte. Astfel amintim pe Glinka și apoi „Grupul celor cinci": Cui, Balakirew, Borodin, Rimsky-Korsakow, Musorgsky, în Rusia: Albeniz în Spania: Smetana și Dvorak în Cehoslovacia: Grieg și Sinding în Norvegia și în fine Doret și Dalcroze în Elveția. Toți acești compozitori s'au silit să creieze un stil muzical propriu țării lor și pentru aceasta au apelat în cea mai largă măsură la folklor.

Tendințe folkloristice găsim și în Franța. Așa de pildă muzicieni ca Lekeu, Vincent d'Indy, Déodat de Severac și-au reîmprospătat inspirațiile, luând ca teme minunatele melodii ale ritmicității cântecului popular.

Odată cu cântecul popular, dansurile populare au contribuit deasemenea la desvoltarea artei populare, ocupând un loc important în domeniul folklorului. Fiecare națiune, fiecare provincie și-a păstrat dansurile sale locale: tarantela, barcarola și siciliana în Italia: mazurka și poloneza în Polonia: boleroul, fandangoul și segidilla în Spania: habaneia iavaneză, rumba cubană, biguina martiniceană etc. etc., toate aceste dansuri erau acompaniate de muzică și instrumente originale. Dintre cele mai cunoscute instrumente populare amintim: guitara, în Italia și Spania: balalica în Rusia: tambalul în Ungaria; naiul în România, etc., tot felul de tamburi și corni, fără a mai numi multitudinea de instrumente ale Negrilor și cele din Extremul Orient.

In toate epocile în toate țările și în toate provinciile muzica acompania și acompaniază încă acte'e importante ale vieții: nașterea, dragostea, căsătoria, moartea.

NESTI

DREAPTA: *Clișeul reprezintă primul post de emisiune instalat în Olanda în 1919. Simplu, nu?*

JOS: *Una dintre cele mai renumite orchestre de jazz se produce în fața microfonului.*

Reproducerea totală sau parțială interzisă

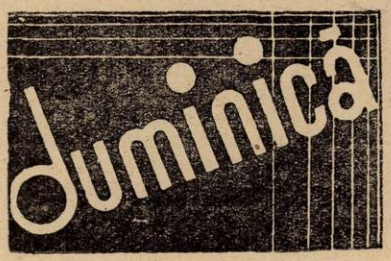

30 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineții. Jurnal recapitulativ.

8.30: Ora satului. De vorbă cu sătenii Al. Lascarov Moldoveanu; Taraful Traian Lăscuț. Sfaturi agricole. Gazeta sătenilor.

9.30: Transmisia slujbei religioase duminicale dintr'un sat din Ardeal.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.05: Ora Muncă și Lumină.
13.30: Tarafuri românești.
13.50: Stirile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra N. Cireș.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMANA

15.15: Posta militară Radio.
15.45: Muzică variată (discuri).
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21.00: Deschiderea emisiunii. orchestra Fr. Stănescu.
21.45: Cronica războiului.
21.40: Muzică de dans (discuri).
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.15: Orchestra Luceafărul.
23.15: Muzică de dans (discuri).
24.00: Muzică variată (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Concert de orchestră. ■ 17.30 Ora copiilor. ■ 18.05. Plăci ■ 19. Slujba. ■ 20.30. Conf ■ 20.50. Muzică ușoară. ■ 21.35. Reporaj. ■ 22.15. Muzică de cameră. ■ 22.45. Recitări. ■ 23 Inf. Meteor.

Zürich-Basel-Berna

16. Conf. ■ 16.45. Cronică. ■ 17.50. Plăci. ■ 18. Emisie pentru soldați. ■ 18.50. Plăci. ■ 19. Conf. ■ 19.20 Concert de orchestră. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45. Concert de lieduri. ■ 21.20. Muzică variată. ■ 22.20. Emisie pentru Răforomani. ■ 22.50. Inf.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Concert. ■ 17.40. Teatru radiofonic. ■ 18. Recital la pian. ■18.25. Conf. ■ 18.40. Piesă radiofonică. ■ 19. Recital la orgă. ■ 19.30. Conf. 19.45. Plăci ■ 19.50 Divertisment muzical. ■ 20.15. Inf.. ■ 20.40 Conf. ■ 20.55. Evocare radiofonică.■ 21.20. Concert.■ 22.50 Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elvețiene pe unde scurte

47.28 m. — 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană ■ 8.15 Inf. în franceză ■ 8.25 Muzică 68.45 Serviciu religios catolic și protestant ■ 12.00 Muzică ■ 13.30 Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.

31.46 m.— 14.15 Inf. în germană ■ 14.35 Inf. în franceză. ■ 14.45. Sfârșitul emisiei.

47.98 m — 20. Muzică ■ 20.15 Inf în limba franceză. ■ 20.30 Inf. în germană ■ 20.40 Emisiune muzicală sau vorbită aleasă din pgramul a trei emițători naționali.

47.98 m. — 22.50 Cronica mondială a zilei în engleză.

25.48. m. — 23. Cronica zile în germană și franceză ■ 23.15 Muzică. ■ 23.30. Ultimele știri în germană și franceză. ■ 23.45. Imnul elvețian.

31 Iulie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineții. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.30: Orchestra Soc. de Editură.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMANA

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Ora ostașului.
13.50: Stirile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra de Café concert Radio dirij. de D-l M. Constantinescu.
15.20: Posta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREȘTI

21.00: Deschiderea emisiunii. Muzică; Marș.

RADIO ROMANIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREȘTI

21.05: Știrile serviciului german.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Recital instrumental de d. I. Paschill.
21.40: Conferinţa d-lui Gib Mihăilescu. Muzică.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.20: Mari concerte (discuri).
23.00: Selecţiuni din operete (discuri).
24.00: Muzică variată (discuri)
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Melodii ţărăneşti. ■ 18.25. Pentru femei ■ 18.40. Plăci. ■ 19.40. Conf. ■ 19.30. Cabaret. ■ 21. Conf. ■ 21.30. Muzică militară. ■ 22.05. Reportaj. ■ 22.20. Concert de orchestră. ■ 23. Inf. ■ Meteor.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Muzică uşoară. ■ 19 Ora copiilor. ■ 19.20. Dansuri de pe vremea lui Shakespeare. ■ 19.40. Conf. ■ 14.55. Inf. ■ 20. Muzică de dans. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 20.50. Lieduri. ■ 21.25. Conf. ■ 21 40. Concert de soliști. ■ 22 Emisie pentru Elveienii din străinătate. ■ 22.50. Inf.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18 05. Plăci. ■ 18.20. Varietăţi. ■ 19 Concert. ■ 19.25. Pentru toţi şi pentru fiecare. ■ 19.40. Plăci ■ 19.45. Concert de orchestră. ■ 20.15. Inf. ■ 20.25. Conf. ■ 20.50. Cronică. ■ 21. Concert variat. ■ 21.30. Sketch radiofonic. ■ 21.50. Conf. ■ 22. Concert de orchestră. ■ 22.50. Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31,46 m. — 14 15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.
47,28 m. — 20, Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20 15. Inf. în franceză. ■ 20 30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emiţătoare naţionale.
47:28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză.
25,48 m.— 23. Cronica zilei în germană şi franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferinţă. ■ 23.30. Ultimele inf. în germană şi franceză. ■ 23.45. Imnul elveţian.

1 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.00: Concert Richard Strauss (discuri).
10.00: Fanfara reprezentativă a Aerului, condusă de Lt. Buzatu: concert de promenadă.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREŞTI

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Orchestra Virginica Negulescu.
13 50: Stirile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra Dinu Şerbănescu.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMANA

15.20: Poşta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii.
Ora oficială. Muzică: Marş.

RADIO ROMANIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05: Ştirile serviciului german.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Orchestra simfonică Radio.
21.45: Conferinţă, d. I. Timuş Muzică.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.20: Continuarea Concertului simfonic.
23.00: Voci celebre (discuri).
23.15: Muzică umoristică (disc.)
23.30: Muzică de stradă (discuri)
23.45: Muzică mecanică (disc.)
24.00: Taraful Ion Matache.
24.30: Muzică variată uşoară (discuri).)
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert coral. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 21.10. Muzică de dans. ■ 21.40. Dialog. — 22. Plăci. ■ 22.30. Conf. ■ 23. Inf. Meteor. ■ 23.15. Concert de orchestră.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17 59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.30. Concert. ■ 19. Muzică variată. ■ 19 10. Ora fe'e'a. ■ 19.25. Concert la pian. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20 30 Inf. 20 40. Concert de orchestră. ■ 22. Conf. ■ 22.50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Muzică distractivă. ■ 17. Inf. ■ 17.15. Conf. ■ 18.30. Meteor. ■ 19. Conf. 19.15. Inf. de pe front. ■ 19.30. Intermezo muzical. ■ 19.45. Conf. ■ 20. Inf. ■ 20.15. Concert de orchestră. ■ 21. Muzică aleasă. ■ 22. Inf. ■ 22.15. Muzică uşoară. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47.28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf în germană ■ 8.15 Inf în franceză. ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45 Inf. în franceză.
31.46 m. — 14 15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.
47.28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20 15. Inf. în franceză. ■ 20 30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emiţătoare naţionale.
47.28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză
25.48 m.— 23. Cronica zilei în germană şi franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferinţă. ■ 23.30. Ultimele inf. în germană şi franceză. ■ 23.45. Imnul elveţian.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18.05. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 19.05. Conf. ■ 19 10. Plăci. ■ 19.15. Realizarea radiofonică. ■ 19.40. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20 Concert. ■ 20.15 Inf. ■ 20 30. Conf. ■ 20 40. Prezentare radiofonică. ■ 21 Foileton ■ 21.30. Conf. ■ 21.50. Varietăţi. ■ 22.30. Concert. ■ 22.50. Inf.

2 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.00: Concert Wagner (discuri).
10.00: Cântăreţi şi cântăreţe (discuri).
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMANA

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Ora ostaşului.
13.50: Ştirile serviciului german.
14 00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra de café concert Radio, dirij. de d. M. Constantinescu.
15.20: Poşta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii Ora oficială. Muzică: Marş.

RADIO ROMANIA

21.05: Jurnal în lmba turcă

RADIO BUCUREŞTI

21.05: Ştirile serviciului german.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Ora Germaniei.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.15: Teatru..
23.00: Concert de muzică franceză (discuri).
24.00: Muzică variată uşoară (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17.30. Plăci. ■ 18.05. Bucăţi la flaut ■ 18.25. Reportaj. ■ 19. Plăci. ■ 20.30 Concert coral. ■ 21. Piesă radiofonică

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.35. Concert de orchestră. ■ 19.50. Conf. ■ 19.58. Inf. ■ 20 Conf. 20.15. Varietăţi. ■ 20.30. Inf. ■ 20 40. Muzică distractivă. ■ 21.30. Comedie radiofonică. ■ 22.50. Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză. ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45. Inf. în franceză.
31,46 m. — 14.15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germană. ■ 14.35. Inf. în franceză.
47,28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20 15. Inf. în franceză. ■ 20.30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emiţătoare naţionale.
47,28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză.
25,48 m.— 23. Cronica zilei în germană şi franceză. ■ 23 15. Muzică sau conferiţă. ■ 23.30. Ultimele inf. în germană şi franceză. ■ 23.45. Imnul elveţian.

3 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
10.00: Fanfara Reg. 6 Dorobanţi de gardă „Mihai Viteazul" condusă de Maior Giugariu. Concert de promenadă.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Orchestra Vasile Julea.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra Societăţii de Editură.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMANA

15.20: Poşta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii Ora oficială. Muzică: Marş.

RADIO ROMANIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05: Ştirile serviciului german

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Recital de violoncel.
21.40: „Viaţa noastră culturală" de d. Emanoil Bucuţa: Muzică.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal
22.20: Orchestra simfonică Radio dir. de d. Alfred Alessandrescu.
23.30: Muzică vieneză (discuri)
24 00: Muzică variată (discuri)
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17.40. Concert. ■ 18.05. Recital la acordeon. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Conf. 21.20. Cabaret. ■ 22.05. Reportaj ■ 23.35. Muzică de dans veche. ■ 23 Meteor. ■ 23.05. Muzică modernă de dans. ■ 24.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59 Ora. ■ 18. Inf. ■ Plăci. ■ 18.15. Muzică din America de Sud. ■ 18 35. Jazz hot. ■ 19.05. Conf. ■ 19.15 Concert. ■ 19 35. Concert. ■ 19 55 Plăci. ■ 20.05. Conf. ■ 20.15. Inf ■ 20.25 Conf. ■ 20.35. Muzică distractivă ■ ■ 21. Varietăţi. 21.30 Muzică uşoară ■ 21. 30. Conf. ■ 21.50. Seară de varietăţi. ■ 22 50. Inf

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 18.35. Concert. ■ 19. Varietăţi. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Plăci ■ 20.05. Concert. ■ 20.05. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf..

4 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMANA

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Ora ostăşească germano-română.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra de café concert Radio dir de d. M. Constantinescu.
15.20: Poşta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică: Marş.

RADIO ROMANIA
21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI
21.05: Ştirile serviciului german.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Ansamblul de coarde Radio.
21.40: CONFERINŢA. Muzică.
22.00: Ora oficială; Radio jurnal.
22.15: OPERA: TANNHAUSER" de Wagner; La sfârşitul operei muzică variată uşoară (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59 Ora. ■ 18 Inf.. ■ 18.05. Conf. ■ 18.40. Concert. de orchestră. ■ 19.05. Conf. ■ 19.15. Varietăţi. ■ 19.55. Plăci. ■ 20.05. Cronică. ■ 20.15. Inf. ■ 20.25 Plăci. 20.45. Cinf. ■ 21. Piesă radiofonică. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 22.50. Inf.

SCHWARZENBOURG
Emisiuni elveţiene pe unde scurte

47,28 m.— 7.20 Gimnastică. ■ 7.45 Inf. în germană. ■ 8.15 Inf. în franceză ■ 8.25. Muzică. ■ 13.30 ■ Inf. în germană. ■ 13.45 Inf. în franceză.
31.46 m. — 14.15. Muzică. ■ 14.25 Inf. în germenă. ■ 14.35. Inf. în franceză.
47,28 m. — 20. Muzică sau emisiune vorbită. ■ 20.15. Inf. în franceză. ■ 20.30. Inf. în germană. ■ 20.40. Emisie muzicală sau vorbită aleasă din programul a trei emităţoare naţionale.
47.28 m. — 22.50. Cronica mondială a zilei în engleză.
25.48 m.— 23. Cronica zilei în germană şi franceză. ■ 23.15. Muzică sau conferinţă. ■ 23.30. Ultimele inf. în germană şi franceză. ■ 23.45. Imnul elveţian.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.10. Varietăţi. ■ 18.20. Plăci. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.20. Muzică militare. ■ 19.35. Conf. ■ 19.50. Plăci. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Lieduri ■ 20.10 Conf. ■ 20.25. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Muzică variată. ■ 21.15. Concert. ■ 22.10. Muzică de dans. ■ 22.50. Inf.

5 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială Radio jurnal; Concertul dimineţii; Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică varată (discuri)'
10.00: Fanfara comandamentului

german condusă de Lt. Kaiser: Concert de promenadă.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMANA

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: ORA OSTASULUI.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Ora oficială: Radio jurnal.
14.20: Orchestra Petrică Moţoi.
15.20: Poşta Militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică; Marş.

RADIO ROMANIA
21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI
21.05: Ştirile serviciului german.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Valsuri din Opere (disc.)
21.40: Conferinţa: Muzică.
22.00: Ora oficială: Radio jurnal.
22.20: Orchestra de salon Radio
23.15: PREZENTARE.
24.00: Muzică variată (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17.59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18.05. Plăci ■ 19. Conf. ■ 19.40. Cronică ■ 20. Reportaj. ■ 20.05. Inf. ■ 20.25. Varietăţi ■ 20.40. Concert ■ 21. Fantezie radiofonică ■ 21.20. ■ Plăci. ■ 22.25. Piesă radiofonică. ■ 22.50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Geneva. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Clopotele. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Plăci. ■ 20.45. Varietăţi. ■ 21.35 Muzică distractivă. ■ 22.50. Inf.

RL 5093

Superheterodină miniatură cu alimentare universală

Moda receptoarelor „miniatură" este în plină desvoltare. Preferința publicului pentru asemenea aparate este explicabilă: ele ocupă un volum foarte redus la o greutate minimă, fiind deci ușor transportabile, sunt mai eftine decât receptoarele mari numărul redus al lămpilor reduce din costul unei eventuale înlocuiri și aspectul lor exterior este agreabil tocmai datorită formatului redus, armonizându-se cu orice interior, fără a necesita o mobilă auxiliară specială.

Majoritatea receptoarelor de acest tip cuprind două sau trei lămpi, exclusiv redresoarea. Schimătoarele de frecvență cu două lămpi sunt mai puțin accesibile amatorului, constructia lor fiind oarecum greoae și necesitând bobine speciale care nu se găsesc în comerț. Deaceea, ne vom opri la o superheterodină cu trei lămpi și alimentare universală. Transformatorul de rețea ar ocupa un loc prea mare, contrazicând intențiile noastre inițiale. Aparatul propriu zis cuprinde trei lămpi, dintre care două octode și o duo-diodă-pentodă. Prima octodă este schimbătoare de frecvență; a doua octodă este amplificatoare de medie frecvență prin elementul pentodă și preamplificatoare de joasă frecvență prin elementul triodă; ultima lampă este detectoare, detectoare anti-fading și amplificatoare finală. In definitiv cele trei lămpi de mai sus echivalează cu șapte lămpi cu funcțiuni simple: oscilatoare, modulatoare, amplificatoare de medie frecvență, detectoare, regulatoare antifading, preamplificatoare de joasă frecvență și amplificatoare finală. Toate funcțiunile pomenite mai sus fiind concentrate în trei lămpi, volumul aparatului se reduce considerabil.

Să examinăm în câteva cuvinte schema de principiu a receptorului.

In circuitul de antenă se găsește un condensator C, în valoare de 200 pF pentru acomodarea antenei. Priza de pământ este izolată de șasiu, trecerea înaltei frecvențe fiind asigurată de un condensator C_3 de 20 000 cm (C_{19}). Intr'un receptor universal este o precautiune normală, destinată să evite arderea siguranțelor.

Bobinele aparatului se vor procura din comerț sub forma unui kit de superheterodină. Este preferabil ca transformatorul de înaltă frecvență și oscilatorul să formeze un bloc compact împreună cu comutatorul de unde; suntem astfel scutiți de complicația unor conexiuni dificile. Cei doi condensatori variabili se vor procura odată cu blocul de bobine sau în orice caz vor avea valoarea prescrisă de kitul respectiv (în general 2×450 pF). Din kit, fac parte și cei doi transformatori de medie frecvență, acordați pe 470 KC. Este preferabil ca odată cu kitul respectiv să ne procurăm și o scală potrivită, pentru a ușura armonizarea între posturile însemnate pe scală și acordul receptorului.

Catoda schimbătoarei de frecvență primește rezistența de polarizație R_5 în valoare de 200 ohmi; această rezistență este shuntată de un condensator de 0,1 MF. In circuitul de grătar al oscilatoarei, găsim obicinuita rezistență de 50.000 ohmi și condensatorul de 50 cm. Anoda oscilatoarei primește tensiunea anodică integrală a receptorului. Același lucru se poate afirma despre ecranul octodei. Placa octodei primește tensiunea anodică prin bobina primară a primului transformator de medie frecvență. Tensiunea de medie frecvență culeasă la bornele secundarului se aplică direct la grătarul elementului pentodă al lămpii CK1.

Lampa CK1 este polarizată de rezistența R_5 în valcare de 500 ohmi, shuntată de un condensator cu o capacitate de 10 MF. Ecranul pentodei se alimentează printr'un sistem potentiometric alcătuit din rezistențele R_8 și R_{10} și condensatorul de decuplare C_8. Placa primește tensiunea anodică integrală prin bobina primară a celui de al doilea transformator de medie frecvență.

Tensiunea de medie frecvență cu-

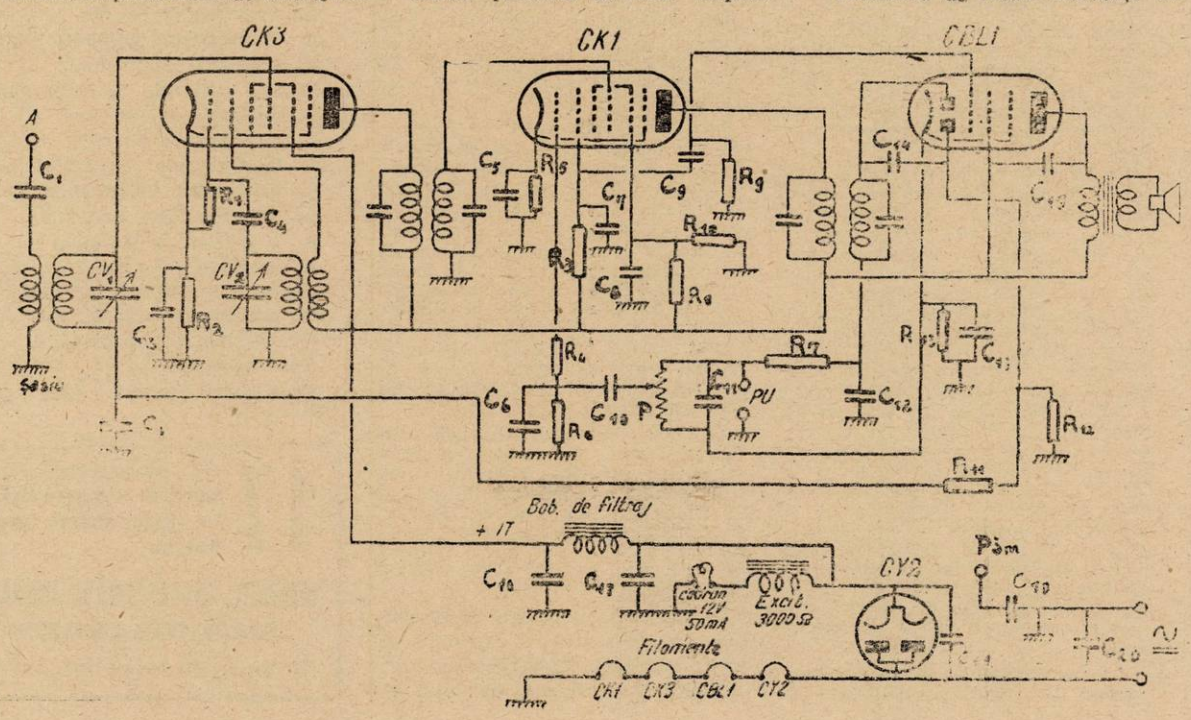

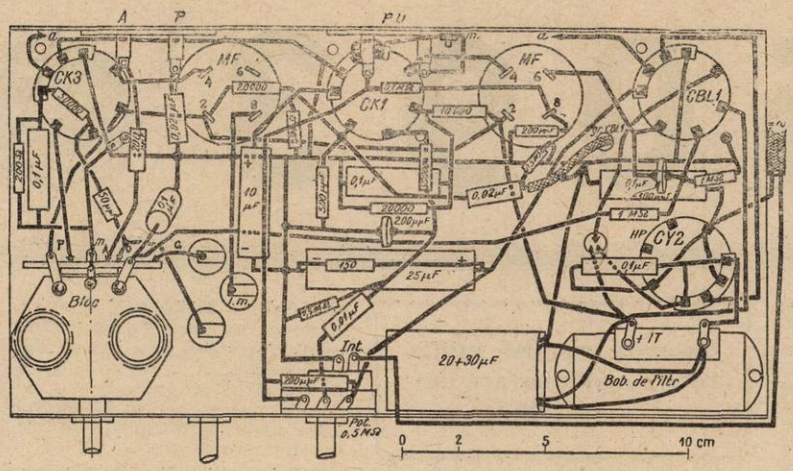

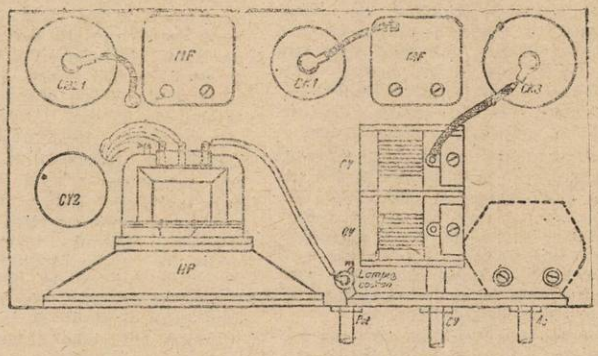

leasă la bornele secundare se aplică la prima diodă a lămpii CBL1. Tensiunea detectată o găsim la bornele rezistenței de sarcină. Rezistența de sarcină este alcătuită din rezistența R^7 în valoare de 0 1 MO și potențiometrul P în valoare de 0 5 MO. Totodată, potențiometrul P face și serviciul de volum-control.

Dela potențiometru, oscilațiile detectate trec la grătarul preamplificatoarei de joasă frecvență (lampa CK1) Placa acestei lămpi (al doilea grătar al octodei) își primește tensiunea prin rezistența R_3 decuplată de condensatorul C_7.

De aci. prin condensatorul C_9, oscilațiile de joasă frecvență trec la grătarul finală CBL1. In circuitul de placă al acestei lămpi găsim vorbitorul electro-dinamic. Polarizația lămpii se obtine prin rezistența catodică R_{12} shuntată de condensatorul C_{13}.

A doua diodă a lămpii CBL1 detectează tensiunea necesară pentru controlul automat al efectului fading. Tensiunea anti-fading este culeasă la bornele rezistenței R_{11} în valoare de 1 MO și trimisă la grătarul octodei prin celula de decuplare R_{14}, C_{16}. Observăm că extremitatea rezistenței R_{13} se află la masă în timp ce catoda lămpii CPL1 este pozitivată de rezistența catodică R_{14}. Obținem astfel un anti-fading întârziat: dioda anti-fading nu începe să detecteze decât pentru emisiunile de o anumită intensitate. In consecință, dispozitivul anti-fading nu slăbește sensibilitatea pentru emisiunile slabe sau depărtate.

La un aparat cu alimentare universală, o importanță deosebită are celula de alimentare a aparatului. Lămpile receptorului se vor încălzi în serie. Tensiunile necesare sunt 23 v pentru CK3, 13 v pentru CK1, 44 v pentru CBL1 și 30 v pentru CY2, în total 110 volți. In cazul unei rețele de 110 volți, nu mai avem nevoe de rezistență reducătoare pentru circuitul de încălzire al lămpilor. In cazul unei rețele de 120 volți, vom intercala în circuit o rezistență de 50 ohmi și 2 wați. La o rețea de 220 volți, rezistența de reducere va avea 550 ohmi și 25 wați.

Luminarea cadranului se face cu un bec de 12 v și 50 mA, montat în serie cu bobina de excitație. Intregul ansamblu este branșat în derivație pe circuitul anodic al receptorului (cazul rețelei de 110—120 volți). Astfel, lampa de cadran este alimentată de curentul anodic debitat de lampa redresoare. Ea se aprinde numai când aceasta din urmă începe să debiteze curent, ceeace necesită aproape un minut, tocmai timpul de încălzire al lămpilor. In felul acesta, cadranul se luminează numai când aparatul începe să funcționeze.

Ordinea filamentelor nu este indiferentă, vom respecta indicațiile schemei de principiu. Filtrajul curentului anodic este asigurat de socul S și condensatorii de filtraj C_{12} și C_{17}.

Montarea pieselor se face pe un șasiu de 260 × 135 mm. cu o înălțime de 65 mm.

Amplasamentul pieselor și dispoziția conexiunilor rezultă clar din schițele alăturate. Deși aparatul este comprimat ca volum, montajul nu este îmbâcsit, astfel că funcționarea aparatului poate fi comparată cu aceea a unui receptor de dimensiuni normale. Acest amănunt este remarcabil, mai ales pentru gama undelor scurte.

Deasupra șasiului, singurele conexiuni sunt acelea care leagă grătarele lămpilor și legăturilor vorbitorului și ale lămpii de cadran. Condensatorul C_{15} se sudează direct la primarul transformatorului de eșire.

Rezultatele receptorului descris mai sus, sunt comparabile cu acelea ale unui receptor normal, oferindu-ne însă avantajul unui format redus, al unei greutăți mici și al unui pret acceptabil.

LISTA DE MATERIALE

Un kit de superheterodină compus din înaltă frecvență, oscilator, comutator și două medii frecvențe pe 470 KC.

Doi condensatori variabili pentru kitul de mai sus.

O scală cu posturile scrise.

Un drossel de filtraj.

C_2 condensator fix de 200 pF.

C_3, C_8, C_{20} condensatori fixi de 0,1 F.

C_4 condensator fix de 50 pF.

C_5 condensator electrochimic de 10 MF (20 v).

C_7 condensator fix de 500 pF.

C_9, C_{10}, C_{19} condensatori fixi de 20.000 pF.

C_{13} condensator electrochimic de 25 F 50 v).

C_{14} condensator fix de 100 pF.

C_{15} condensator fix de 5000 pF.

C_{16}, C_{17} condensatori electrolitici de 30 F (200 v).

C_{18} condensator fix de

R_1, R_4 rezistențe de 50.000 ohmi.

R_2 rezistență de 200 ohmi.

R_3, R_{20} rezistențe de 20.000 ohmi.

R_5 rezistență de 500 ohmi.

R_7 rezistență de 0,1 MO.

R_6, R_9 rezistențe de 0.5 MO.

R_8 rezistență de 10.000 ohmi.

R_{11}, R^1_2 rezistențe de 1 MO.

R_{13} rezistență de 150 ohmi.

R_{14} eventual (vezi textul).

Un șasiu de 265×135×1,5 mm.

Un potențiometru de 0 5 MO.

Un vorbitor electro-dinamic.

Piese mărunte.

Următoarele lămpi: CK3, CK1, CBL1 și CY2.

17 ani experiență. Laborator de precizie cu instrumente moderne.

REPARAȚII, TRANSFORMĂRI, ACORDĂRI

„RADIO-BARDIZ"

CALEA MOȘILOR 198 TEL. 3.99.44

Paraziţii industriali

Problema este foarte vastă şi în parte a mai fost tratată, dar s'a insistat prea puţin asupra capitolului pe care vrem să-l tratăm în acest articol. Este vorba de paraziţii provocaţi de firmele luminoase, cu neon, argon, vapori de mercur sau altele. Mulţi radioamatori suferă de paraziţi provocaţi de aceste firme, ce e drept acum, în timp de războiu, mai puţin, din cauza camuflajului, dar în timpurile normale, era ceva obişnuit. Ridicând pretenţii asupra proprietarilor acestor reclame luminoase, în scopul de a se înlătura paraziţii provocaţi de ele, în mod normal, se răspundea că tehnica actuală nu posedă încă mijloace suficient de eficace pentru înlăturarea paraziţilor. Acest răspuns care nu putea satisface pe nimeni, este emis în general de tehnicieni ce cunoşteau rău cauzele perturbaţiilor, sau le atribuiau la alte fenomene decât cele ce existau în realitate.

In acest articol vom căuta să lămurim cauzele reale ale acestor perturbaţii, pentruca în situaţii adequate să se ştie ce măsuri pot fi luate. Este constatat experimental că un tub cu neon, nu radiază direct paraziţi decât pe o rază de maximum patru metri.

Ori, cum paraziţii provocaţi de reclamele luminoase cu neon se propagau la distanţe mult mai mari, cauzele sunt cu totul altele. Deobiceiu aceşti paraziţi nu sunt provocaţi de tuburile însăşi, ci de o serie de contacte defectoase sau de un rău izolament al cablurilor.

In general capetele electrozilor dela tuburile cu gaze rarefiate sunt legate la transformatori de înaltă tensiune, prin fire care sunt deobiceiu răsucite în jurul lor. Când legătura este proaspătă şi toate piesele metalice sunt bine desizolate şi curăţate, sistemul nu produce paraziţi. Insă, după un timp mai mult sau mai puţin lung, din cauza oxidării, rezistenţa contactelor creşte, ceeace, sub influenţa curentului, se traduce printr'o mulţime de scântei microscopice. Uneori aceste scântei sunt chiar destul de mari, atât de mari încât când trecem pe lângă o astfel de firmă luminoasă, se aude un sgomot specific descărcărilor electrice.

In mare parte, aceste scântei sunt cauza perturbaţiilor paraziţare provocate în aparatele de radio, şi având o gamă de frequenţe foarte largă, vor deranja recepţiile pe toate lungimile de undă. Pe de altă parte, intemperiile praful din atmosferă şi mai ales particulele metalice microscopice ce se găsesc în aerul oricărui oraş mare şi industrial, fac să se depună la suprafaţa tuburilor de sticlă un strat semi-rezistent, care provoacă drumuri de fugă, de rezistenţă variabilă, de o valoare mai mult sau mai puţin mare şi mai ales schimbătoare după starea atmosferică. Când plouă, această rezistenţă se micşorează din cauza măririi conductibilităţi, iar tuburile produc în general paraziţi, în cantităţi destul de apreciabile

Pentru a împiedeca ca o instalaţie de acest gen să producă paraziţi, trebue să ţinem cont de următoarele lucruri:

1) a. Să se evite contactele defecte şi să se sudeze toate conexiunile, fără excepţie, fie cele de joasă fie cele de înaltă tensiune, şi mai ales firele de înaltă tensiune, care leagă electrozii la transformator. Această operaţie este foarte uşor de executat, făcând uz de ferul de sudat electric sau de izolarea contactelor cu parafină, ţinând însă seama să nu crape sticla tuburilor.

b) Dacă tuburile nu sunt ferite de intemperii, este necesar a se curăţa suprafaţa tuburilor cât mai des de praf fapt care nu dăunează cu nimic bunei funcţionări ci, din contră, măreşte luminozitatea. Unele instalaţii însă nu permit acest lucru, din cauza poziţiei lor. In acest caz, la capetele tuburilor se vor pune nişte capişoane de cauciuc, cum sunt cele dela automobile, pentru protecţia întrării firelor la magnetou sau distribuitor. Rolul lor este de a mări rezistenţa totală exterioară a tubului şi de a micşora căile de scăpări.

c) Trebue deasemeni să se evite cu orice chip formarea de efluvii sau egrete, care se produc din cauza unui defect de isolament la suporţii metalici ai tubului sau din alte cauze.

2) Trebue să se blindeze absolut orice legătură fie de înaltă sau joasă tensiune, pentru a împedeca propagarea curenţilor de înaltă frequenţă direct sau prin sector, care în cazul acesta joacă rolul unei antene emiţătoare de paraziţi. Este evident că pentru liniile de înaltă tensiune este necesar a se lua precauţiuni deosebite, adică un isolament foarte gros al firului conductor, iar blindajul trebue să aibă un diametru mai mare decât al firului isolat, pentru a asigura o bună aerisire în interiorul său, pentru a evita condensarea de vapori care aproape totdeauna se produce şi are ca urmare producerea de efluvii producătoare de paraziţi radiofonici mai jenanţi decât chiar scânteile sau un amorsaj net. Liniile de înaltă tensiune trebuesc blindate pe tot parcursul lor şi mai ales între diferiţi electrozi, nefiind decât circa 5 cm. de conductor, între doi din aceşti electrozi.

Toate blindajele, fără excepţie, inclusiv massa transformatorului, trebuesc legate la pământ.

Alimentarea de joasă tensiune trebue deasemeni blindată şi pusă la pământ, din mai multe puncte ale parcursului său, iar blindarea se va face pe o porţiune cât mai lungă. Dacă sistemul e alimentat de un contor special, este necesar a se blinda legătura dela contor până la grila de distribuţie a curentului şi de a pune deasemeni şi acest blindaj la pământ, în mai multe puncte ale parcursului său.

3) Literele, desenele sau semnele metalice ce constitue partea vizibilă ziua a reclamei luminoase, şi care în general servesc ca fond al tubului cu neon, trebuesc legate între ele în mod electric prin fire şi puse la pământ deasemeni în mai multe puncte dar de aşa manieră încât să nu se producă efluvii între ele şi tub. In cazul când în dosul tubului nu se găseşte nici-un paravan metalic de felul celor de mai sus, este preferabil a se monta unul fie pentru a consitui un fond, mărimea sa depăşind cu câţiva centimetri întrega lungime a tubului, fie constituind un blindaj în spatele tubului, format dintr'o sită metalică, preferabil de cupru, care va împiedeca o mare parte din paraziţii emişi de tubul însăşi. Această pânză metalică trebue să aibă un fir gros de 0,5 mm. în diametru şi ochiurile să fie de 2/2 mm.

Datorită acestor precauţiuni şi modificări, perturbaţiile emise de tuburile cu neon sunt, în cea mai mare parte a cazurilor în aşa fel anihilate, încât nu mai pot fi percepute.

Totuşi în cazuri excepţionale, paraţizii pot fi percepuţi, ce e drept mai slab, chiar cu aceste mijloace. In aceste cazuri, pot fi introduse pe linia de joasă tensiune şocuri de filtraj, cu miez de fer şi condensatori microfaradici, uscaţi care vor înlătura complet emisiunea parazitară.

Natura gazului folosit şi care în general determină culoarea tubului luminos în funcţiune nu are decât o influenţă relativă asupra producerii perturbaţiilor şi practic vorbind este o eroare a se crede că cutare sau cutare gaz nu dă naştere la paraziţi. Cu titlu informativ, neonul dă o culoare roşiatecă, vaporii de mercur o culoare albastru-violetă iar culoarea verde este obţinută tot cu vapori de mercur, dar cu o sticlă colorată care permite trecerea exclusivă a razelor de culoare verde. Există tuburi cu vapori de mercur şi cu neon amestecate. Acestea, dau o nuanţă intermediară, între roşu şi albastru, după cantităţile părţiale fie de gaz neon, fie de vapori de mercur ce sunt introduse în tub.

Numai de buna realizare din punct de vedere electric a sistemului depinde existenţa sau lipsa paraziţilor. Aceste recomandaţii sunt aplicabile în cazul sistemelor alimentate cu curent alternativ, furnizat de sector. Ele îşi găsesc însă aplicaţie şi în cazul sistemelor alimentate din curent continuu în care curentul alternativ necesar funcţionării lor este produs de o comutatrice.

In aceste cazuri, ca şi în cazul firmelor cu funcţionare intermitentă, alternativă, este necesar a se folosi în plus, obligatoriu un sistem antiparazit adequat, constituit fie din condensatori microfaradici puşi la pământ, fie din şocuri şi condensatori microfaradici, montat ori la comutatrice, ori la întreruptorul rotativ, unde se produc scânteie în timpul funcţionării.

Pentru a termina, sper că cititorii se vor folosi de aceste câteva rânduri, în scopul urmărit de noi, de a scădea cât mai mult nivelul paraziţilor industriali.

Ing. ST. L. MACOVEANU

Recepţie în telegrafie nemodulată

Cu toate că în timpul de astăzi, dat fiind starea de războiu emisiunile de amator sunt cu desăvârşire interzise, să nu ne surprindă titlul articolului de faţă, căci dacă emisiunea este interzisă, în schimb recepţia este liberă. Există o categorie, compusă numai din începători şi cari vor să înveţe limba păsărească a amatorilor. Acestora din urmă li se adresează articolul de faţă.

Prin posibilitatea de a recepţiona semnalele morse, o avem şi pe aceea de a le învăţa.

Principalul este însă, să le putem recepţiona.

Cu receptoarele obişnuite nu se pot asculta decât staţiunile comerciale care sunt modulate cu o frecvenţă muzicală oarecare, ori aceste staţiuni emit numai cifrat, astfel că nu putem deslega ceeace spun.

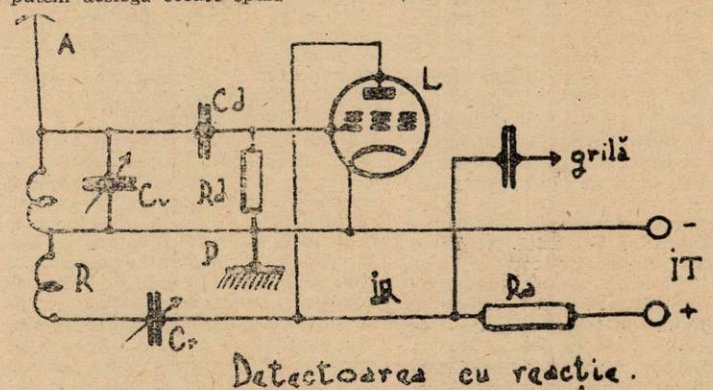

Detectoarea cu reacţie.

Singurele staţiuni cari emit codul amatorilor sunt cele de amatori, şi cum acestea nu sunt modulate, căci aceasta ar fi costisitor, rezultă că ele nu pot fi auzite cu aparatele receptoare normale. Este necesar ca acestea să posede în interior un mecanism care să moduleze emisiunile captate, spre a putea fi auzite. Despre acest mecanism, ne vom ocupa în rândurile următoare, urmărind cum se poate adăoga în orice aparat receptor normal.

Pornind dela cel mai simplu receptor cu lămpi, detectoarea cu reacţie, vom spune că acesta, deşi cel mai simplu, este singurul care posedă, inevitabil, un astfel de dispozitiv. Schema unei detectoare cu reacţie, o putem vedea în fig. 1.

Mecanismul reacţiei a fost de multe ori explicat în coloanele revistei, astfel că nu insistăm asupra lui. Principial, este întoarcerea unei părţi din energia de pe placă, pe grilă, pentru o nouă amplificare. Aceasta se realizează cu o bobină (R) cuplată inductiv cu cea de acord. Cantitatea de energie readusă pe grilă, este dozată de condensatorul Cr. Sistemul măreşte foarte mult amplificarea, sporind deasemeni şi sensibilitatea. Păcatul este însă, că nu se poate face aceasta în limite largi, deoarece lampa începe să oscileze, ceeace are ca rezultat un sunet strident în telefon. In acel moment, reactanţa inductivă şi capacitivă a circuitului oscilant, este nulă. Deci lampa începe să oscileze, pe frecvenţa proprie a circuitului oscilant.

Oscilaţia întreruptă şi nemodulată, venită pe firul eterului, dacă are aceeaşi frecvenţă cu a circuitului din receptor, va ajuta producerea oscilaţiilor de către lampă, adică telefonul va sbârnâi mai puternic (tot timpul, avem un sunet de fond în telefon).

Aceasta înseamnă, că fiecare tren de unde întreţinute venit în receptor, va putea fi pus în evidenţă, de reproducător. Inconvenientul este însă, că avem tot timpul un sunet în vorbitor, care sunet este neplăcut. Cu vremea însă el ajunge să nu se mai perceapă, în virtutea proprietăţii urechii omului de a da întâietate sunetelor care sunt aşteptate de creer.

Mecanismul de reacţie, la detectoare, poate diferi, principiul rămâne însă acelaşi, şi recepţia în telegrafia nemodulată, se face la fel, adică în zona cadranului piesei ce dozează reacţia, în care lampa emite oscilaţii proprii.

Aparatele concepute pe acest principiu, sunt destul de vechi, pentru a avea unde scurte, domeniul amatorilor emiţători. In acest caz, este necesar un adaptor cu schimbare de frecvenţă, care se va monta la intrarea receptorului, alimentându-se din surse separate. Acesta va fi deobicelu cu intrare desacordată, căci simplifică foarte mult montajul şi înlătură orice problemă de aliniere. Recepţia se face tot prin punerea detectoarei în stare de oscilaţie. Totuşi nu sunt rare nici aparatele de acest gen, care să posede şi unde scurte.

Să trecem acum la receptorul cu schimbare de frecvenţă. Schimbările pe care va trebui să le aducem, sunt indicate de figurile următoare:

Figura 2 ne indică cel mai simplu fel în care se poate face recepţia în telegrafie nemodulată, la un receptor super.

In etajul de medie frecvenţă, se cuplează capacitiv placa lămpii, cu grila, ceeace are ca urmare, intrarea în oscilaţie a lămpii, repetându-se

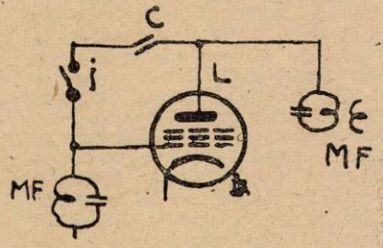

fenomenul descris mai sus. Diferenţa este numai că pe grilă nu mai vine frecvenţa undei purtătoare, ci o alta, rezultată din heterodinarea electrică, făcută de oscilatoare-modulatoarea, după formula:

$fr = f_2 - f_1$

fr = frecvenţa rezultantă

f_2 = frecvenţa locală

f_1 = frecvenţa incidentă.

Fenomenul este însă acelaşi.

Un comutator (I), ajută la trecerea dela recepţia în fonie la recepţia în grafie nemodulată, printr'o simplă apăsare.

Un alt montaj, oarecum mai perfecţionat, se poate vedea în figura 3.

Aici intrarea lămpii în oscilaţie este provocată, de cuplarea inductivă făcută de bobina L cu secundarul primului transformator de medie frecvenţă.

Condensatorul C permute trecerea dela o recepţie la alta. Am pomenit că acest montaj are o oarecare perfecţionare. Intr'adevăr, el ne permite prin mijlocirea condensatorului C, o alegere, dealtfel în limite destul de restrânse, a frecvenţei muzicale, care se va auzi în reproducător. Avem astfel o posibilitate de a mări randamentul aparatului, căci

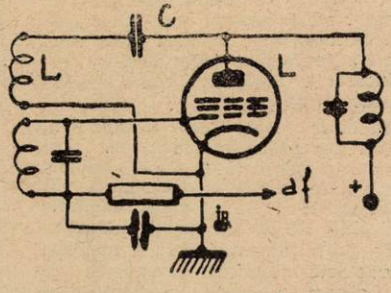

după cum se ştie, nu toată gama de frecvenţe audibile, influenţează în mod egal nervul auditiv uman. Şi anume, cu cât ne apropiem de 1KC (1000 cicli) urechea percepe mai bine sunetul, şi invers. Aceasta înseamnă, că dacă ne alegem o frecvenţă muzicală, cât mai în jurul lui 1000 cicli, sau ideal chiar această vibraţie, urechea o va percepe mai uşor decât una de 100 cicli de exemplu.

Un alt avantaj al procedeului din

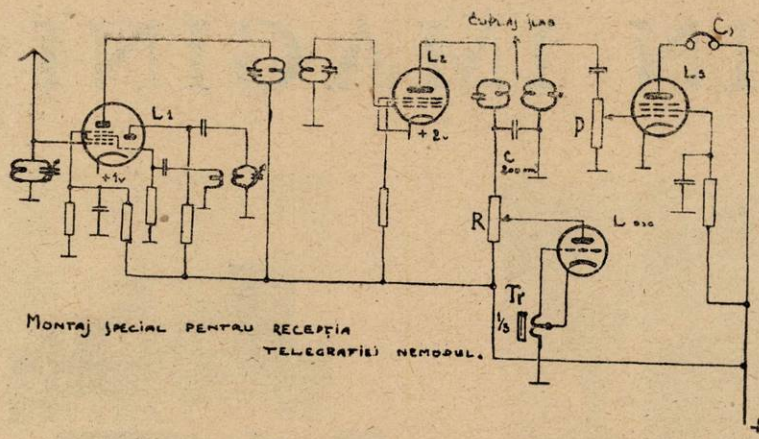

figura 3, este acela că ne permite să obținem maximum de sensibilitate și selectivitate, prin punerea condensatorului cât mai aproape de limita de aerosaj a lămpii.

Un alt montaj, capabil să ne aducă în cască telegrafia nemodulată, este autoraruajul, experimentată peste ocean de Armstrong, și care și-a avut o epocă de glorie în istoria radiofoniei. Totuși astăzi nu mai este întrebuințată decât la recepția undelor sub 10 metri, unde aduce reale servicii. Deocamdată lăsăm la o parte acest montaj, deoarece este în afara scopului nostru, acela de a recepționa semnale telegrafice pentru a învăța alfabetul morse, căci aceste semnale nu ne-ar putea veni decât din țara noastră (să nu uităm particularitatea undelor metrice, de a se propaga liniar pe suprafața pământului și numai la câteva zeci de kilometri), iar la noi în țară, emisiunea este interzisă.

Totuși, niciuna din soluțiile de mai sus, nu este ideală. Recepționarea pe detectoarea cu reacție, este lipsită de sensibilitate și selectivitate, apoi sgomotul continuu care persistă tot timpul în difuzor, ca un fluerat neîntrerupt, poate deveni extrem de supărător pentru unele persoane.

Prin recepția pe super se câștigă în sensibilitate și selectivitate, dar rămâne supărătorul fluerat, și apoi dispozitivul de nivelare al volumului sonor, ar trebui îndepărtat la recepționarea telegrafiei, ceeace nu se poate face decât odată pentru totdeauna. Receptorul însă va supăra la recepția în fonie, prin obișnuitul fading, mai ales în gama undelor scurte. Soluția cu un comutator, care să-l scoată și să-l pună în funcțiune, este destul de greoaie, pentru a putea fi aplicată la un receptor gata construit. Super-reacția este și ea puțin selectivă.

In definitiv, aparatul poate fi făcut din orice super, cu care se schimbă rolurile preamplificatoarei de joasă frecvență, și ale finalei, și anume prima o facem finală, și a doua lampă oscilatoare.

Montajul comportă o schimbătoare de frecvență normală, un etaj de medie frecvență, un etaj de oscilație pe o frecvență audibilă, în jurul a 1000 cicli/sec. și un etaj de joasă frecvență.

De preferat ar fi, ca aparatul să aibă numai gama undelor scurte, pentru simplificarea construcției. **Totuși nimic nu împiedecă pe amator**, să monteze și celelalte game. Particularitatea acestui aparat este însă montarea etajului oscilator suplimentar. Lampa L generează oscilații audibile, cu ajutorul cărora se pot modula semnalele de medie frecvență, pentru a le face astfel perceptibile, prin detecție. Alimentarea anodică a lămpii de medie frecvență și a lămpii oscilatoare, se face printr'o rezistență comună, R.

Presupunem că ne aflăm la un moment dat, când potențialul sitei oscilatoarei crește, deci curentul anodic crește, diferența de potențial dela capetele lui R crește și ea, iar tensiunea anodică scade implicit și pentru oscilatoare și pentru amplificatoarea de medie frecvență. Deci coeficientul M al acesteia scade și odată cu el și tensiunea de MF. Când potențialul sitei oscilatoarei scade, fenomenul este invers, adică amplificarea de medie frecvență crește. Astfel semnalul de MF suferă variații, comandate de oscilatoare, sau mai bine zis, sunt modulate cu frecvența audibilă, emisă de aceasta.

Pentru obținerea unui maximum de randament din partea oscilatoarei, este necesar ca R să fie egal cu rezistența internă a lămpii. Nu mai există niciun inconvenient prin producere de distorsiuni, căci aici finala nu este montată ca amplificatoare care să acționeze un vorbitor, aici are rolul de a produce o oscilație cât mai stridentă. Putem alege orice finală normală, cu condiția ca să corespundă la încălzire, celorlalte lămpi din aparat. Ca amplificatoare de joasă frecvență, putem monta un CF7, EF6, EF9, EF11, EF12 etc., în rolul de detectoare pe sită. Detecției pe sită i s'a reproșat lipsa de fidelitate totuși în cazul de față nu avem nevoie de ea. Se poate adăoga și o reacție, care să mărească sensibilitatea și selectivitatea aparatului, dar ne putem lipsi de ea receptorul fiind însuși destul de apt pentru scopul propus.

Audiția se face în cască, fiind mai sensibilă pentru stațiuni slabe și îndepărtate. Amatorul are însă toată libertatea să monteze un etaj final cu un difuzor adequat.

Dispozitivul anti-fading este înlăturat, deoarece ar reduce randamentul aparatului.

Marea calitate a receptorului de față, este aceea că nu se percep în cască sau vorbitor, decât semnalele de telegrafie, fără orice alte fluerături supărătoare. Explicația este simplă: transformatorul de MF nu oferă un drum de trecere, decât unor frecvențe malte, frecvențele joase, sunt oprite cu desăvârșire. Totuși, pentru orice eventualitate, cuplajul acestui transformator, este necesar să fie cât mai slab. In definitiv, în felul acesta, câștigăm în selectivitate.

Se va avea în vedere, că lampa de joasă frecvență, lucrează ca detectorul pe sită, deci catoda ei nu va fi supusă niciunei tensiuni pozitive, ea se va lega direct la massă. Media frecvență va fi de 480 Kc.

In sfârșit un comutator, branșat între Tr și massă poate face ca aparatul să lucreze, atât în grafie ,cât și în fonie. Totuși acest receptor, rămâne conceput, numai pentru recepția telegrafiei nemodulate, precum și a celei modulate.

Radu Ionescu

R. U. 508

Dintr'o eroare de paginație, schema de principiu a montajului din numărul trecut al revistei, a fost omisă. Revenim publicând mai jos clișeul omis.

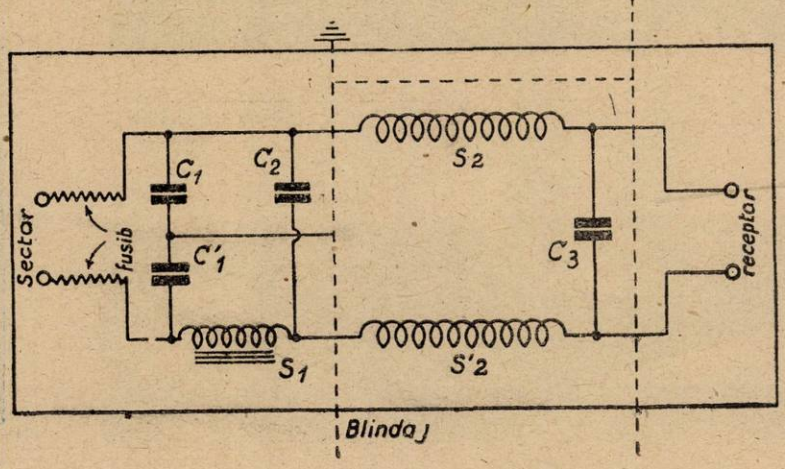

RADIO IN IMAGINI

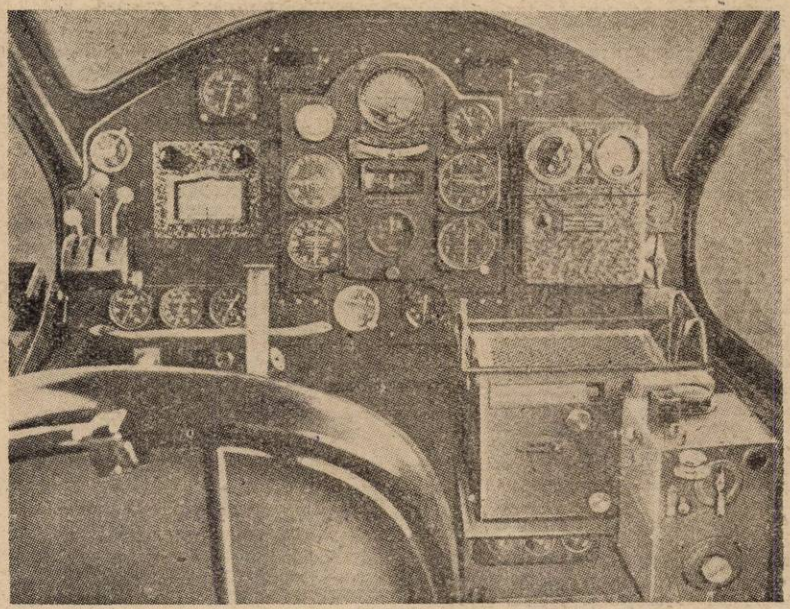

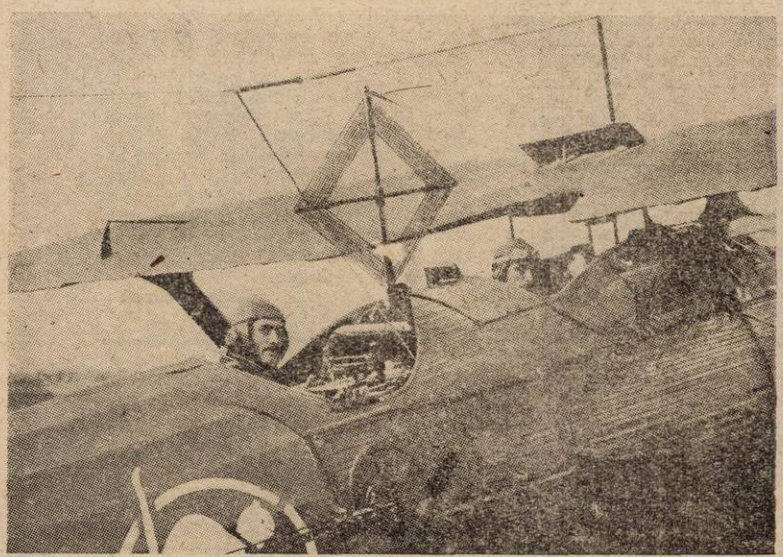

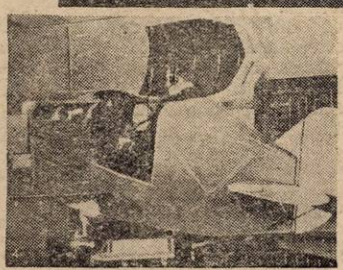

Aviaţia joacă astăzi un rol din ce în ce mai important. Desigur că serviciile pe cari radiofonia le aduce aviaţiei sunt neprecupeţite, fie în timp de pace, fie în timp de războiu. Ba de curând s'a vorbit chiar de avioane fără pilot, conduse prin radio. Reproducem mai jos câteva aspecte din colaborarea dintre radio şi aviaţie.

Atelierele ziarului „UNIVERSUL ", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 Bucureşti — România

RADIO Universul

№ 510
4 AUGUST 1944

BIBLIOTECA CENTRALĂ
ASOCIAȚIUNII
SIBIIU

Mary Teodorescu

24 lei

DACĂ VA INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

7.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7.30: DUNAREA (325,4 m.) şi (49,92 m.)

13.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

17.30: DUNĂREA (325.4 m.) şi DOX (49,92 m.).

19.50: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364.5 m — 1875 m. — 32,4 m.).

31.20: ROMA (2RO) (31,5 m. —25,4 m. 19,61 m.).

22.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

22.15: DUNĂREA (325,4 m.) şi DOX (49,92 m.).

IN LIMBA GERMANA

8: ZEESEN (19—19—25—31 m.).

11.30: ZEESEN (16—19—25—31 m.).

15: ZEESEN: (16—19—25—31 m. 25,31 m.).

20.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

22.00: BEROMUNSTER (529).

22.50: POSTUL ELVEŢIAN (48,66).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23: ZEESEN (1.85 m. — 25.49 m. — 31,01 m. — 40,83.).

24.00: TOATE POSTURILE GERMANE

IN LIMBA FRANCEZA

8.15: POSTUL ELVEŢIAN (48 m.).

12.00: ANKARA (19.74 m.).

21.20: ROMA (2RO) 19—41 m).

21.30: ROMA (2RO) 18,7 m.— 31.15 m. — 25.51 m.).

20: RADIO-PARIS (1634 m.).

21: ANKARA (21—31 m.).

DE LA POLUL NORD LA POLUL SUD

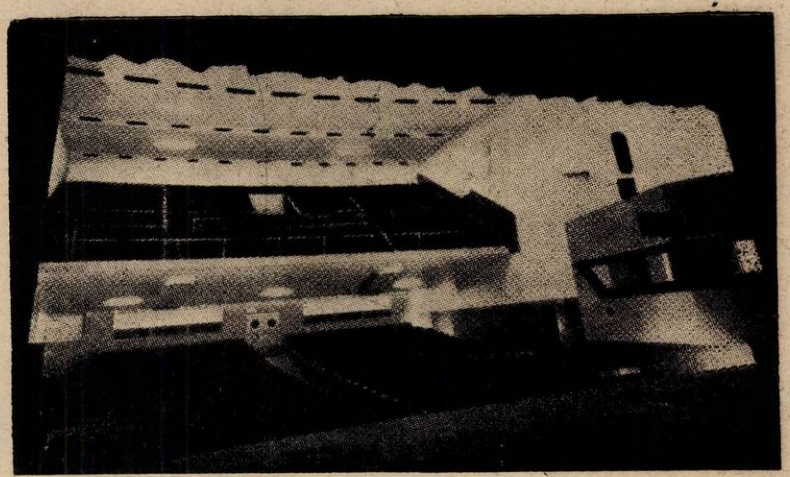

Un studio radiofonic modern, amenajat pentru câteva sute de spectatori

● *La 25 Iulie trecut, cunoscutul radio-tehnician şi popularizator dr. Eugen Nesper a împlinit 65 ani. Imdată după încheerea studiilor a intrat în 1904 la Telefunken, după care a trecut la uzinele Lorenz. In 1918, el a construit la Viena cel dintâi receptor cu 8 lămpi pe cadru, funcţionând în vorbitor. Nesper şi-a continuat activitatea la Berlin, unde a editat, începând din 1923, cunoscuta revistă de specialitate „Der Radio-Amateur". Astăzi, el îşi continuă activitatea, neobosit, pentru progresul radiofoniei şi al amatorismului.*

● *Sub titlul „Glas Hrvatska", postul de radio Zagreb transmite de câtva timp programe în croată, spaniolă şi engleză, destinate croaţilor cari trăesc în străinătate.*

● *Dintr'o declaraţie recentă, făcută în parlamentul britanic, rezultă că de la începutul războiului încasările lui B. B. C. nu mai sunt suficiente pentru acoperirea cheltuelilor diferitelor ei servicii. Se crede că actuala taxă de abonament de 10 şilingi va fi sporită.*

● *Radio Lausanne a deschis un concurs pentru o piesă radiofonică de 25 până la 60 minute. Concursul se închee la 1 Noembrie 1944. Premiile sunt de 500, 300, 200, 150 şi 100 franci elveţieni.*

● *Răspândirea pe care a luat-o radiofonia în Danemarca a dat naştere unei probleme a antenelor, în special a antenelor comune din locuinţele cu mai multe apartamente. De mai bine de un an se duc tratative între industria radio-electrică daneză şi ministerul de interne, pentru recunoaşterea antenei ca insalaţie de uz domestic — întocmai ca apa, gazul, lumina electrică — şi în consecinţă instalarea ei să fie prevăzută prin lege la fiecare construcţie nouă. Ministerul a adoptat acest punct de vedere dar o dispoziţie oficială n'a apărut până acum. Direcţiunea generală a poştelor sprijină cererea industriaşilor şi pregăteşte proectul mai multor tipuri de antene comune, care vor fi singurele autorizate.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat STELIAN POPESCU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

TELEVIZIUNEA în CULORI NATURALE

Ea va fi la dispoziția radiofoniștilor în 1945

Războiul, stânjenind răspândirea televiziunii — care era aproape pusă la punct în 1939 — a adus în acelaș timp un serviciu marei masse a radiofoniștilor amatori de spectacole la domiciliu: laboratoarele de cercetări au continuat să lucreze în acești cinci ani de război și au reușit să transforme televiziunea în alb și negru, din 1939, în televiziunea în culori naturale. Radiofoniștii care vor pune în funcțiune aparatele lor de televiziune în 1945, vor avea plăcuta surpriză de a urmări pe ecranul televizorului imagini în culori.

Metodele utilizate de televiziunea în culori sunt prea complicate spre a le descrie aci, pe scurt. Clișeele pe care le reproducem arată că s'a realizat o aparatură specială, care nu așteaptă decât să intre în funcțiune.

Proectoarele utilizate în televiziunea în alb și negru sunt înlocuite pentru televiziunea în culori prin aceste tuburi fluorescente. Ele dau o lumină rece, foarte bogată în raze chimice, și care permite să se păstreze în studio o temperatură acceptabilă.

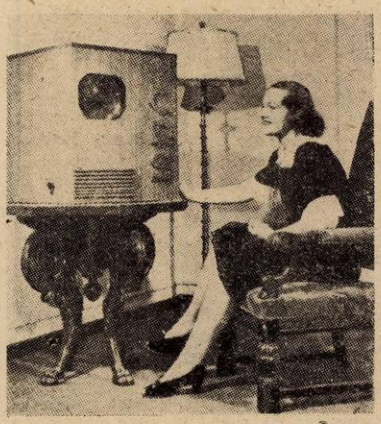

Unul dintre cele dintâi aparate de recepție pentru televiziunea în culori. Aparatul cuprinde de-asemeni un receptor de radiofonie, pentru unde scurte și ultra-scure.

Televiziunea în culori este posibilă mulțumită acestui iconoscop supersensibil. Manevrarea lui este la fel de simplă ca și a iconoscopului pentru televiziunea în alb și negru.

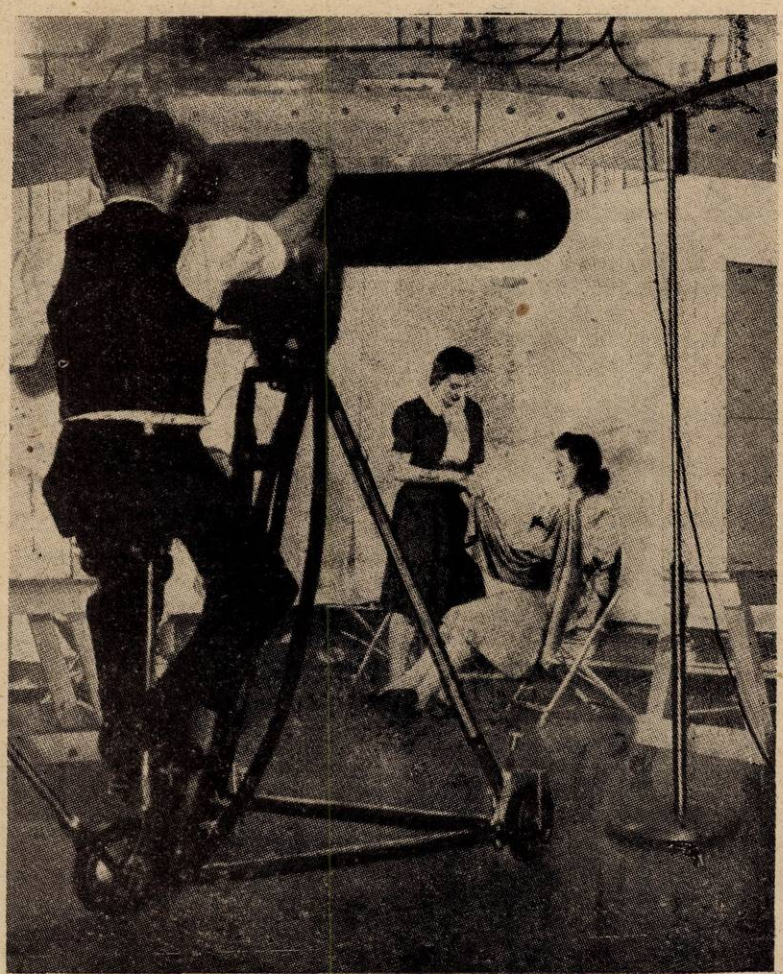

Cele dintâi experiențe de televiziune în culori. Noua metodă deschide televiziunii cele mai frumoase perspective.

POSTURILE GERMANE

STAȚIUNI PRINCIPALE

Breslau 950 Kc. 315,8 m. 100 Kw.
Viena 592 Kc. 506,8 m. 120 Kw.
Boemia 1113 Kc. 269,5 m. 60 Kw.
Alpen 886 Kc. 338,6 m. 100 Kw.
Dunărea 922 Kc. 325,4 m. 100 Kw.
Vistula 224 Kc. 1339 m. 120 Kw.
Poznan 1204 Kc. 249,2 m. 50 Kw.
Praga 638 Kc. 470,2 m. 120 Kw.
Grno 1158 Kc. 259,1 m. 32 Kw.

STAȚIUNI SECUNDARE

Unda comună pentru: Germania de Sud 519 Kc. 578 m. 1 Kw.
Frankfurt 1195 Kc. 251 m. 17 Kw. 25 Kw.
w Saarbruecken 850 Kc. 340,2 m.
Unda comună a Sileziei 1231 Kc. 243,7 m.
Unda comună a Mărcii Orientale 1285 Kc. 233,5 m. 15 Kw.
Unda comună a Germaniei de Nord 1330 Kc. 225,6 m. 5
Danzig II 1305 Kc. 230,2 0,5 Kw.
Danzig III 1429 Kc. 209,9 m.
Drezda 1465 Kc. 204,8 m. 0,25 Kw.
Katowice 868 Kc. 345,6 m. 50 Kw.
Koenigsberg II 1348 Kc. 222,6 m. 2 Kw.
Linz 1267 Kc. 236,8 m. 15 Kw.
Litzmannstadt 1324 Kc. 224 m. 10 Kw.
Memel 1384 Kc. 216,8 m. 10 Kw.
Moravska-Ostrava 1384 m. 22,6 m. 2 Kw.
Cracovia 1022 Kc. 293,5 m. 10 Kw.
Varșovia 1366 Kc. 219,4 m. 10 Kw.

CÂND ASCULTAȚI RADIO—JURNALUL

...și comunicatele vă aduc nume pe care nu le-ați întâlnit niciodată, aruncați o ochire în pagina aceasta. Veți găsi, pe scurt, tot ce trebue să știți despre câmpurile de bătae, oamenii și evenimentele acestui război.

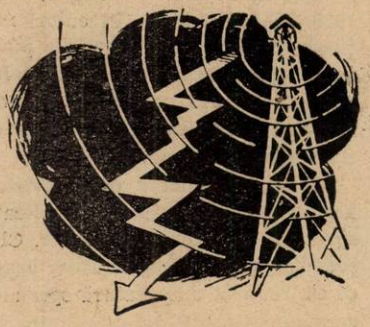

ARGENTINA...

...a cărei atitudine de independență față de Statele Unite face subiectul telegramelor din ultimele zile, este o țară de zece ori mai întinsă decât România, dar cu o populație de abia 13.000.000 suflete — dintre care 3 milioane locuesc în capitală, la Buenos Aires. Ceeace constiue însă forța politică a Argentinei este faptul că întreaga ei populație este de rasă albă (abia 100.000 locuitori de culoare) spre deosebire de celelalte republici sud-americane, unde proportia populației de culoare este destul de ridicată.

Argentina este astăzi o republică federală. Până în 1816 ea era dependentă de Spania, de altfel ca și celelalte țări din America de Sud. Sistemul bicameral conduce viața politică a republicii, în fruntea statului fiind un președinte ales pentru o perioadă de 6 ani.

Argentina are bogății fabuloase și abia când toate aceste bogății vor fi puse în valoare printr'o industrie desvoltată se va vedea cât de darnic a fost Creatorul cu acest colț de pământ. Afară de cereale și carne, agricultura argentiniană produce mari cantități de lână — Argentina fiind după Australia și Africa de Sud, a treia furnizoare de lână a globului.

Solul republicii ascunde petrol (industria petroliferă argentineană numără mai mulți ingineri români în posturi de conducere), plumb, zinc, cărbune și metale rare ca wolframul.

INSULA SF. ELENA

Riza Șah Pahlevi, fostul șah al Persiei, a murit zilele trecute după trei ani de exil în insula care adăpostise acum un secol pe Napoleon. După cum se știe, după ocuparea Persiei de englezi și ruși, în 1941, șahul a abdicat la 16 Septembrie 1941 în favoarea fiului său. Transportat întâi la Aden, fostul șah a fost instalat apoi în insula Sf. Elena.

Insula aceasta, care a trecut în istorie prin celebrul ei captiv, a fost descoperită la 21 Mai 1502, în ziua Sf. Constantin și Elena, de portughezul Joao de Nova, care se înapoia în patrie dintr'o călătorie în India.

Pe la mijlocul secolului al 17-lea, olandezii s'au instalat pentru scurt timp pe insulă, care a fost ocupată de Compania britanică a Indiilor. In 1658 ea construește un fort, pe care-l botează Jamestown, după numele fiului regelui Carol I. In 1673, insula avea 1000 locuitori, jumătate dintre ei sclavi negri.

In secolul al 19-lea, Compania Indiilor aduse în insulă chinezi. Impreună cu imigranții de origină malaeză, acești locuitori de culoare au constituit un curios amestec de rase, în care predomină elementul negroid.

Napoleon a fost urmat pe insulă de alți captivi. Pe la 1860 mai multe căpetenii zuluse au avut onoarea de a-și petrece exilul pe aceiași insulă ca și Corsicanul. Ceva mai târziu, sultanul din Zanzibar apăru și el în Sf. Elena. In timpul războiului burilor, câteva mii de prizonieri au fost internați în insulă.

Astăzi, insula este vizitată de aproximativ 50 vase anual, între care și un vas poștal care ancorează în port odată pe lună. Deschiderea canalului de Suez, în 1869, a dat o lovitură mortală navigației prin Atlantic și Colonia Capului spre India. Din când în când, turiștii de pe vasele de lux care fac croaziere în jurul lumii debarcă la Sf. Elena și în patru sau cinci ore se grăbesc să vadă și să fotografieze tot ce cred că reprezintă o amintire despre Napoeon.

Două cabluri submarine ale lui „Eastern Telegraph Company" se încrucișează în insulă, dar odată cu utilizarea universală a telegrafiei fără fir prezența acestui nod de cabluri nu sporește cu nimic prestigiul insulei.

RADIO-BELGRAD
emite acum și pentru populația SERBIEI

După cum anunță *„Funk-Express”*, postul de radio Belgrad, cunoscut până acum numai ca emițător destinat armatei germane din sud-estul Europei, și-a luat însărcinarea de a transmite un program și pentru populația Serbiei. In fiecare dimineață, între orele 5 și 6, Radio Belgrad transmite un program pentru țărani, însoțit de muzică populară — și după informațiile primite acest program se bucură de mare simpatie în rândurile ascultătorilor. Afară de informațiile în limba sârbă, transmise de 7 ori pe zi, la sfârșitul buletinelor de informație în limba germană, Radio Belgrad mai consacră ascultătorilor săi, în fiecare zi, o emisiune națională, între orele 16 și 18,10. Fracțiuni din această emisiune sunt retransmise prin vorbitoarele publice instalate pe străzile din Belgrad și din alte orașe sârbești. Aceste emisiuni cuprind muzică națională, cu orchestre și soliști, și chiar muzică modernă și de dans. Programul destinat ascultătorilor sârbi mai cuprinde emisiuni literare, informații culturale, piese de teatru, reportaje și varietăți. Un comentar politic este transmis zilnic.

Numărul ascultătorilor din Serbia este mic: între 30 și 40.000. Nu trebue să uităm însă că multe aparate de radio au un cerc de ascultători mult mai mare decât familia și vecinii proprietarilor lor. Cifra reală a ascultătorilor este deci cel puțin de 6 ori mai mare decât cifra ascultătorilor înregistrați de autorități.

O IDEE INTERESANTA

Șeful programelor muzicale slovace a avut ideea ingenioasă de a introduce în emisiunile acestei veri o serie de emisiuni intitulate „Apa în muzică”. Emisiunile din această serie au oferit ascultătorilor tot ce s'a scris despre apă în muzica populară, simfonică, de operă, etc. Ciclurile erau intitulate „Isvorul”, „Fluviul”, „Marea”, „Lacul”, „Ploaia”, „Fântânile arteziene”, etc. Succesul acestor cicluri a fost desăvârșit.

STUDIOURI MODERNE

Admirabila instalație a unui studio în care totul a fost studiat astfel ca să ofere o cât mai bună acustică

ȘTIRI DIN ȚARILE NORDICE

Finlanda examinează problema radiofoniei prin fir telefonic

Retransmiterea programelor de radio prin fir telefonic — metodă întrebuințată în multe țări europene — a făcut progrese simțitoare în ciuda războiului. Radiofonia finlandeză, după ce a examinat de-aproape posibilitățile de succes ale introducerii acestei metode, a trebuit să renunțe la ea, din cauza slabei desvoltări a rețelei telefonice din țara celor o mie de lacuri și a imposibilității de a introduce acum, în plin război, noi linii telefonice.

Intre timp, în Suedia, radiofonia prin fir cunoaște aderenți din ce în ce mai numeroși. In regiunea Gotland se numără 18.000 abonați la radiofonia prin fir — costul instalării rețelei revenind la 1.800.000 coroane suedeze, adică 100 coroane de abonat.

Danemarca are 1.000.000 abonați

Radiofonia daneză aștepta încă de anul trecut ca numărul abonaților ei să atingă cifra de un milion. Milionul a fost depășit la 1 Iulie 1944, când totalul abonaților atinged 1.013.452. Dacă ținem seama că populația Danemarcei este de 3.850.000 locuitori, densitatea radiofonică a țării este de 26,31%, una dintre cele mai mari de pe tot globul.

Suedezii apreciază conferințele radiofonice

Din raportul de activitate al Radiofoniei suedeze rezultă că programul emis în 1943 a cuprins 1156 conferințe, însumând 521 ore de emisiune. Față de totalul timpului de emisiune, conferințele reprezintă un procent de 14,8%, iar numericește ele sunt cu 86 mai multe decât în 1942.

Cele mai numeroase au fost conferințele cu subiecte asupra economiei, comerțului și industriei (229), apoi emisiunile școlare (132) și cele de sociologie, drept, statistică (109). Cele mai puține conferințe au fost acelea consacrate problemelor tehnice, literaturii și bibliofiliei. O sporire simțitoare a înregistrat capitolul conferințelor despre problemele războiului — 40 conferințe față de 20 în 1942, dar față de 145 în 1940, când conferințele despre război au ocupat locul al doilea în statistică.

GABRIEL FAURÉ

S'a născut în orașul Pamiers la 13 Mai 1845. Încă din fragedă copilărie Gabreil Fauré manifestă o puternică îndinare pentru muzică. La vârsta de 9 ani micul Gabriel este trimis de către părinții săi la Paris, pentru a se înscrie la „Școalla de muzică religioasă", fondată de Niedermayer. Datorită talentului și muncii asidue, Fauré se evidențiază foarte repede, primind drept recompensă întreținerea gratuită din partea școlii.

Din profesorii de seamă ai lui Fauré, Niedermayer, Dietsch și Camille Saint-Saëns ocupă locul de frunte.

In anul 1865 Fauré părăsește școalla lui Niedermayer absolvind clasele de pian, orgă, compoziție și armonie ca premiant. Peste un an Fauré acceptă funcțiunea de organist la biserica Saint Sauveur de Rennes. Revine în anul 1870 la Paris, unde ocupă funcțiunea de organist acompaniator la biserica Notre-Dame-de-Clignacourt.

In timpul războiului franco-german Fauré se înscrie ca voluntar al „Gărzii". După armistițiu i se oferă direcția unei clase la școala lui Niedermayer. In același timp devine organist la Saint-Honoré d'Eylau, apoi organsit acompaniator la biserica Saint-Suplice. In anul 1877 devine maestru de capelă la biserica Madeleine. Chiar în același an a făcut primul său voiaj în Germania, pentru a asista la prima reprezentație a operei „Samson și Dalila" a lui Saint-Saëns. In anii următori are ocazia să asculte la Colonia și Munich operele lui Wagner.

Mai târziu Fauré își inaugurează cariera sa de dompozitor la Paris. „Orchestra Colonne" execută pentru prima dată, în anul 1874, la „Sala Herz" „Suita de orchestră în la", pe care n'a publicat-o niciodată. In 1878 se execută în primă audiție „Sonata pentru pian și violină în la" opus 13, cu ocazia concertului de muzică de cameră dela Trocadero. Cu această ocazie Camille Saint-Saëns scrie un articol entuziast, elogiând personalitatea muzicianului și originalitatea lucrărilor lui Fauré. Cu toate acestea numele lui Fauré era încă ignorat de marele public.

Numele lui Fauré nu era destul de cunoscut deoarece scria prea puțin pentru orchestră și mai ales fiindcă nu scria deloc pentru Operă.

Un concert pentru violină și orchestră n'a fost tipărit decât în 1879, iar o „Simfonie în re minor", executată la „Concertele Colonne" la 15 Martie 1885 a rămas în manuscris. Fauré a scris și muzică de scenă ca de pildă: „Caligula" în anul 1888, „Shylock" în anul 1889. Acestea însă, n'au contribuit deloc la renumele lui Fauré. Numele lui n'a apărut niciodată pe afișele Operei sau Operei-Comice. In lucrarea sa „Prometeu", reprezentată la arenele din Béziers în 1900 și 1901, delicatul muzician părea puțin jenat din cauza necesității de a vorbi un limbaj făcut pentru mulțime.

Până la această epocă adevăratele titluri de glorie ale lui Gabriel Fauré erau, în afară de „Sonata în la" cele două quartete pentru pian și orchestră de coarde (scrise între anii 1882 și 1887), „Requiemul" compus în 1887, culegerile sale de lieduri și piesele de pian.

Este dela sine înțeles că aceste lucrări cari poartă pecetea originalității componistice a lui Fauré, nu puteau fi apreciate decât de cunoscători și de melomani rafinați.

Reputația lui Fauré avea să se răspândească foarte repede, cuprinzând un număr din ce în ce mai mare de admiratori. Titlurile, funcțiunile și omagiile acordate succesiv eminentului artist, marchează progresul reputației sale în sânul opiniei publice.

In 1885 Academia de Belle-Arte acordă lui Fauré premiul „Chartier" pentru lucrările sale de muzică de cameră. In anul 1892 succede lui Ernest Guiraud în funcțiunea de inspector al Belle-Artelor. In ziua de 2 Iunie 1896, devine titularul marei orgi dela biserica Madeleine și în 10 Octombrie a aceluiași an profesor de compoziție, de contrapunct și fugă la Conservator. Deține din 1905 până în 1920 directoratul Conservatorului, ca succesor al lui Théodor Dubois. In anul 1909 este ales membru al Institutului și în 30 Decembrie 1910 numit ofițer al „Legiunii de Onoare" în gradul de comandor.

Spuneam că Fauré n'a scris, până într'o anumită epocă, deloc pentru Operă, abia târziu, prin anul 1913, Fauré reprezentă la teatrul din Champs-Elysées, la Paris, drama lirică: „Penelopa" — care va rămâne una din capo'd'operele „Școlii Franceze".

Muzica lui Fauré, ca și muzica lui Debussy, a suferit influențe de ordin extramuzical. Concepția muzicală a lui Fauré trebue înțeleasă ținând seama de relațiile, până la el necunoscute în Franța, între muzicienii și poeții dela finele secolului trecut.

Prin anul 1885, s'a constituit așa numita „Școală Smbolistă" al cărei strălucit reprezentant a fost Paul Verlaine (1844-1896) în poezie, alături de Rimbaud, Stephane Malarmé, Henri de Regnier, Verhaëren, Maeterlinck și Albert Samain.

Dintre toți poezii francezi, mai ales simboliștii au simțit o puternică atracție către muzică. Ei cer, pentru poezia lor, dreptul de a visa. Simboliștii nu neglijează aspectele realității, ci caută să „pătrundă în misterul cotidian care compune viața însăși".

Dintre poeții simboliști citați mai sus Gabriel Fauré s'a inspirat din versurile lui Paul Verlaine „Bonne Chanson" și din anumite versuri ale lui Samain, scriind admirabile pagini de muzică.

Fauré este totuși un compozitor clasic. Clasicismul lui nu este nicidecum al unui Saint-Saëns, adică un clasicism tip Haydu, sau Mozart. Fauré este nu le depășește clasic de maniera lui François Couperin sau Rameau — compozitori de un clasicism german înclinat spre romantism.

Fraza muzicală a lui Fauré este concepută în contururi precise, încadrată în limite definite, pe care compozitorul nu le depășește păstrând astfel sensul proporțional al gândirei muzicale.

Tonul limbajului său muzical este moderat, dar niciodată evasiv. Fauré nu simte nevoia să țipe, atunci când exprimă sentimente dintre cele mai arzătoare. Ar fi, poate, o greșeală de gust! Emoția, în muzica lui Fauré, este subînțeleasă.

Gabriel Fauré nu cunoaște niciuna din violențele, exagerările, din stările afective ale compozitorilor romantici.

Sensibilitatea vie și delicată este capabilă să înțeleagă toate subtilitățile. Sensibilitatea lui Fauré sezizează toate nuanțele pretându-se la toate analizele. Acest caracter esențial în arta lui Fauré îi permite să pătrundă frumuseți dintre cele mai ascunse ale artei simboliste, devenind unul dintre cei mai buni interpreți ai ei.

Bogăția conținutului poetic al lucrărilor sale, multiplicitatea intențiilor sale se ascund sub o formă în aparență simplă — din care cauză unii o judecă atât de superficial, neînsemnat și fără profunzime.

Pentru a aprecia aceste intenții, trebuie ca cel ce o face să fie înzestrat cu cunoștințe dintre cele mai vaste în domeniul universului sonor.

Ambiguitatea funcțiunilor anumitor acorduri, rezolvarea lor neașteptată, întrebuințarea unor moduri învechite, toate acestea neliniștesc în mod vădit cunoștințele noastre despre ceia ce numim tonalitate, făcându-ne să credem că însuși compozitorul ne conduce la întâmplare și că ne pierdem într'o aventură fără sfârșit — până când apare cadența finală. In acest moment ne putem da seama de ceia ce s'a petrecut în realitate. Compozitorul ne-a condus cu o mână sigură în tot ceia ce imaginația noastră a numit „lume plină de incertitudini sau aventură fără sfârșit. Scopul urmărit de compozitor apare în momentul cadenței finale, când constatăm cu satisfacție surpriza pe care a produs-o asupra noastră această înlănțuire de idei muzicale.

Fauré este una dintre cele mai reprezentative figuri muzicale dela sfârșitul secolului al XIX-lea, cu toate acestea încă nu s'a ajuns să se dea acestui mare compozitor înțelegerea cuvenită și prin aceasta locul pe care-l merită în rândul muzicienilor de geniu.

NESTI

Reproducerea totală sau parţială interzisă

6 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.

8.30: Ora satului. De vorbă cu sătenii: Al. Lascarov Moldoveanu. Muzică. Sfaturi agricole. Gazeta sătenilor.

9.20: Transmisia slujbei religioase duminicale dintr'un sat din Ardeal.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.05: Ora Muncă şi Lumină.
13.30: Tarafuri româneşti.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.15: Poşta militară Radio.
15.45: Muzică variată (discuri).
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra.
21.45: Cronica războiului.
21.40: Muzică de dans (discuri).
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.15: Orchestra.
23.15: Muzică de dans (discuri).
24.00: Muzică variată .discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17. Ciruri. ■ 17,30. Conf. ■ 18,05. Plăci. ■ 19. Slujba. ■ 20,30. Reportaj. ■ 21,10. Concert. ■ 22,10. Conf. ■ 22,40. Recital la pian. ■ 23 Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Reportaj. ■ 18,45. Plăci. ■ 19. Teatru radiofonic. ■ 19,30. Concert simfonic. ■ 19.45. Conf. ■ 20. Plăci. ■ 20,25. Sport. ■ 20,40. Conf. ■ 21. Fantezie radiofonică. ■ 21.15. Plăci. ■ 21,20. Piesă radiofonică. ■ 22,10. Concert. ■ 22.50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 18. Emisie pentru soldaţi. ■ 18,55. Ora tineretului. ■ 19 20. Concert de orchestră. ■ 20,20. Conf. ■ 20,30. Inf. ■ 20,45. Conf. ■ 21,15. Teatru radiofonic. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Pentru soldaţi. ■ 17. Inf. ■ 18. Concert. ■ 19 Reportaj. 20. Inf. ■ 20.15. Muzică distractivă. ■ 22. Inf ■ 22,15. Varietăţi. ■ 23. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30: Radio jurnal ■ 7.05: Gimnastică ■ 8.30: Radio jurnal ■ 11.35: Soliştl ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55: Muz. uşoară (disc.) ■ 10.33: Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16 03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

7 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.

8.30: Muzică variată (discuri).

9.30: Orchestra.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Ora ostaşului.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra.
15.20: Poşta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii. Muzică. Marş.

RADIO ROMÂNIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05: Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Muzică.
21.40: Conferinţă. Muzică.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.20: Mari concerte (discuri).
23.00: Selecţiuni din operete (discuri).
24.00: Muzică variată (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18,05. Muzică la accordeon. ■ 18,25. Conf. ■ 18.45 Plăci. ■ 19,45 Conf. ■ 20,15. Reportaj. ■ 20.30. Cabaret. ■ 20 55 Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 22,15. Dialog. ■ 22,35. Concert. ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beroninnsten. ■ 17.50. Ora. ■ 18,05. Plăci. ■ 18,20. Evocare literală și muzicală. ■ 19. Conf. ■ 19,15. Concert. ■ 19,30. Muzică aleasă. ■ 19.55. Conf. ■ 20 Plăci. ■ 20.05. Gimnastică. 20,15. Inf. ■ 20,25. Intrebați-ne și vă vom răspunde! ■ 20,50. Camera penală a romanului polițist. ■ 25,10. Muzică de țigani. ■ 21,30. Conf. ■ 21.50. Cronică. ■ 22. Concert. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Ora copiilor. ■ 18,45. Muzică populară. ■ 19. Ora tineretului. ■ 19,20. Muzică rusească. ■ 19,30. Conf. ■ 19,55. Inf. ■ 20. Muzică militară. ■ 20,30. Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 20,50. Concert. ■ 22.50 Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert. ■ 17. Inf. ■ 17,15. Varietăți. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Conf ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ 19,30. Intermezo muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20,15. Pentru fiecare ceva. ■ 22. Inf. ■ 22.15 Melodii variate. ■ 23. Muzică distrativă. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8.30 : Radio jurnal ■ 11.35 : Soliști ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 13.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. ușoară (disc.) ■ 10.33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

8 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineții. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.00: Concert.
10.00: Fanfara.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Orchestra.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.20: Poșta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.. Muzică.. Marș.

RADIO ROMÂNIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREȘTI

21.05: Știrile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21.15: Orchestra.
21.45: Conferință.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.20: Continuarea Concertului.
23.00: Voci celebre (discuri).
23.15: Muzică umoristică (disc.).
23.30: Muzică de stradă (disc.)
23.45: Muzică mecanică (disc.)
24.00: Muzică românească.
24.30: Muzică variată ușoară (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426.1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18,05. Concert de soliști. ■ 18.30. Reportaj. ■ 19. Plăci. ■ 20,30. Muzică ușoară. ■ 21,15. Conf. ■ 21,45. Plăci. ■ 22,30. Conf. ■ 23. Inf. Mettor. ■ 23,15. Muzică de cameră.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Plăci. ■ 17,15. Concert. ■ 17,35. Recital de pian. ■ 17,55. Plăci. ■ 17.59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18.05. Plăci. ■ 18.15. Conf. ■ 18.30. Desene animate radiofonice. ■ 19. Plăci. ■ 19,05. Muzică ușoară. ■ 19.25. Conf. ■ 19.35. Plăci. ■ 19.45. Conf. ■ 20. Plăci. ■ 20.15. Inf. ■ 20,25. Conf. ■ 20.40. Concert. ■ 21. Comedie radiofonică. ■ 22.50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18,20. Muzică populară. ■ 18.35. Concert. ■ 18.55. Varietăți. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Cântece soldățești. ■ 20,30. Inf. 20,40. Concert de orchestră. ■ 21,15. Piesă radiofonică. ■ 22. Concert. ■ 22,25. Suită radiofonică. ■ 22.50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. melodii variate. ■ 17. Inf. ■ 17,15. Conf. ■ 18,30. Meteor. ■ 19. Conf. ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ 19.30. Intermezo muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20. Inf. ■ 20,15. Concert de orchestră. ■ 21. Muzică aleasă. ■ 22. Lnf. ■ 22,15. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8.30 : Radio jurnal ■ 11.35 : Soliști ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. ușoară (disc.) ■ 10.33 : Muz. variată ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45 Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

9 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineții. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
9.00: Concert Wagner (discuri).
10.00: Cântăreți și cântărețe (discuri).
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Ora osașului.
13.50: Știrile serviciului german.

14.00: Ora oficială. Radio jurnal..
14.20: Orchestra.
15.20: Poșta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Închiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

21.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică: Marș.

RADIO ROMÂNIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREȘTI

21.05: Știrile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21,15: Ora Germaniei.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.15: Teatru.
23.00: Concert de muzică franceză (discuri).
1.00: Închiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18 05. Melodii populare. 18,30. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20,15. Reportaj. 20,30. Cabaret. ■ 20,55. ■ Conf. ■ 21.20. Concert de orchestră. ■ 22,15. Piesă norvegiană. ■ 22,45. Concert. ■ ■ 23 nf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beromünster. ■ 17,59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18,05 Conf. ■ 18,40. Concert de orhestră. ■ 19,10. Muzică modernă. ■ 19,30. Conf. ■ 19.55. Plăci ■ 20,05. Conf. ■ 20,15. Inf. ■ 20,25. Conf. ■ 20.50. Evocare istorică. ■ 21.30. Concert simfonic. ■ 22,35. Conf. ■ 22.50. Inf

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18,20. Concert. ■ 18,30 Conf. ■ 18,40. Muzică variată. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19,20. Plăci. ■ 19,30. Conf. ■ 19.50 Inf. ■ 20. Revistă instrumentală. ■ 20,15. Conf. ■ 20,30. Inf. ■ 20,40. Piesă radiofonică. ■ 22,20. Conf. ■ 22.40. Plăci. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert. ■ 17. Inf. ■ 17,15. Muzică variată. ■ 18.30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Inf. de pe front. ■ 19,30 Intermezo muzical. ■ 19.45. Conf. ■ 20.20. Inf. ■ 20,15. Muzică variată. ■ 21. O oră de varietăți. ■ 22 Inf. Amintiri plăcute. ■ 23. Concert. ■ 24. Inf. concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8.30 : Radio jurnal ■ 11.35 : Soliști ■ 12.30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. ușoară (disc.) ■ 10.33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

10 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineții. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
10.00: Fanfara.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Orchestră.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra Societății de Editură.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.20: Poșta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii..

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

21..00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică: Marș.

RADIO ROMANIA

21.05: Jurnal în limba turcă..

RADIO BUCUREȘTI

21.05: Știrile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

21.15: Recital de violoncel. .

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21,15: Recital de violoncel.
21.40: „Viața noastră culturală". de d. Emanuel Bucuța: Muzică.
22.00: Ora oficială. Radio jurnal.
22.20: Orchestra simfonică.
23.30: Muzică vieneză (discuri).
24.00: Muzică variată (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18 05. Slujba. ■ 18,30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20,30. Muzică ușoară. ■ 21,10. Reportaj. ■ 21,45. Bucăți de vicară. ■ 22,15. Plăci. ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beromünster. ■ 17,54. Ora ■ 18. Inf. ■ 18,05. Plăci. ■ 18,20. Pentru doamne. ■ 19,15. Conf. ■ 19,20. Plăci. ■ 19,30. Două suite pentru copii. ■ 19,45. Conf. ■ 20. Plci. ■ 20,15. Inf. 20.25. Conf. ■ Evocare radiofonică. ■ 21. Teatru radiofonic. ■ 21.30. Cabaret. ■ 22. Fantezie radiofonică. ■ 22.25. Concert. ■ 22,50 Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică variată. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19. Muzică distractivă. ■ 19.35. Conf. ■ 19,55. Inf. ■ 20. Muzică populară. ■ 20,10. Conf. ■ 20,20 Muzică ușoară. ■ 20,30. Inf. ■ 20,40. Conf. ■ 21. Concert de orchestră. ■ 21,30. Varietăți. ■ 22.50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Muzică din operete. 17. Inf. Varietăți. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Inf. de pe front. ■ Intermezi muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20 Inf. ■ 20.15. Varietăți. ■ 21.15. Concert de soliști. ■ 22. Inf. ■ 22,15. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8.30 : Radio jurnal ■ 11.35 : Soliști ■ 12.30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. ușoară (disc.) ■ 10.33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

11 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii. Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Ora ostăşească germano-română.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Ora oficială. Radio jurnal.
14.20: Orchestra de café concert.
15.20: Poşta militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică: Marş.

RADIO ROMANIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05: Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Ansamblul de coarde.
21.40: CONFERINŢA. Muzică.
22.00: Ora oficială; Radio jurnal.
22.15: OPERA.
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18,05. Muzică variată. ■ 18,30. Recitări. ■ 18,30. Plăci. ■ 20,15. Reportaj. ■ 20,30. Conf. ■ Concert popular. ■ 21.35. Piesă radiofonică. ■ 22,35. Concert la pian. ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Monte-Ceneri. ■ 17,59. Ora. ■ 18, 05. Concert de orchestră. ■ 18,20. Conf. ■ 18.31 Jazz Lot. ■ 19,05. Reportaj. ■ 19,25. Concert de vioară. ■ 19,35. Conf. ■ 19,55. Plăci ■ 20,05. Conf. ■ 20,45. Cronică. ■ 21,30 Muzică distractivă. ■ 22,10. Ora veselă. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Ora femeii. ■ 18.30. Concert. ■ 19. Ora tineretului. ■ 19,20. Plăci. ■ ■ 19.35. Conf. ■ 19,55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20,25. Plăci. ■ 20,30. Inf. 20,40. Pentru soldaţi. ■ 21,10. Concert de orchestră. ■ 22,25. Varietăţi. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Muzică din operete. ■ 17. Inf. 17,15. Varietăţi. ■ 18,30. Repirtaj. ■ 19. Conf. ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ 19,30. Intermezo muzical. ■ 19,45. Varietăţi. ■ 20. Inf. ■ 20,15. Muzică distractivă. ■ 21. Concert. ■ 22. Inf. ■ 22,15. Muzică uşoară. 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8.30 : Radio jurnal ■ 11.35 : Soliști ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. uşoară (disc.) ■ 10.33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

12 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială Radio jurnal; Concertul dimineţii; Jurnal recapitulativ.
8.30: Muzică variată (discuri).
10.00: Fanfara comandamentului german.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: ORA OSTAŞULUI.
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Ora oficială; Radio jurnal.
14.20: Orchestra.
15.20: Poşta Militară Radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Ichiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică; Marş.

RADIO ROMÂNIA

21.05: Jurnal în limba turcă.

RADIO BUCUREŞTI

21.05: Ştirile serviciului german.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

21.15: Valsuri din Opere (disc.).
21.40: Conferiţa; Muzică.
22.00: Ora oficială; Radio jurnal.
22.20: Orchestra de salon Radio.
23.15: PREZENTARE.
24.00: Muzică variată (discuri).
1.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17,50. Conf. ■ 18,05. Concert la vioară. ■ 18,30. Conf. ■ 19. Clopotele. ■ 19,10. Plăci. ■ 20,30 Conf. ■ 21. Varietăţi. ■ 22 Muzică de dans. ■ 22,30 Reportaj. ■ 23. Inf Meteor. ■ 23,15. Muzică de dans.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Concert. ■ 17,20. Plăci. ■ 17,30. Varietăţi. ■ 17,50. Oro. ■ 18. Inf. ■ 18.05. Muzică de dans. ■ 18,25. Conf. ■ 19. Din Lausana. ■ 19,45. Conf. 20. Plăci. ■ 20,15. Inf. ■ 20,25. Conf. ■ 20,40. Crinică. ■ 21. Varietăţi. ■ 21,20. Muzică populară. ■ 21.30. Fantezie radiofonică. ■ 21.55. Concert de orchestră. ■ 22,10. Piesă radiofonică. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Geneva. ■ 17,55. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18,15. Cronică. ■ 18,30. Concert coral. ■ 18,45. Conf. ■ 19,05. Muzică distractivă. ■ 19,55. Inf. ■ 20. Clopotele. ■ 20,10. Conf. ■ 20,25. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20,40. Muzică populară. ■ 21. Conf. ■ 21,15. Cântece studenţeşti. ■ 21,35. Piesă dadiofonică. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert de după amiază. ■ 17. Inf. 17,15. Muzică variată. ■ 18. Concert. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ Intermezo muzical. ■ 19.45. Conf. ■ 20. Inf. ■ 20,15. Muzică distractivă. ■ 22. Inf. ■ 22,15. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8.30 : Radio jurnal ■ 11.35 : Soliști ■ 12.30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23 20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. uşoară (disc.) ■ 10.33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16 03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

RL 5102

Heterodină modulată cu frecvenţe fixe; printr'o simplă răsucire de buton obţinem principalele valori utilizate la alinierea receptoarelor. Construind această heterodină, veţi îmbogăţi laboratorul d-stră cu un instrument de bună calitate.

Necesitatea unei heterodine modua devenit astăzi o axiomă pentru toţi amatorii sau profesioniştii; este inutil să mai pledăm pentru utilitatea ei. Exigenţele de selectivitate şi muzicalitate ale unui receptor modern, fac imposibilă punerea la punct a unui receptor, fără ajutorul heterodinei modulate.

Efectuând alinierea unui receptor, avem nevoe de un număr de emisiuni de frecvenţe diferite. Suntem astfel obligaţi să întoarcem butonul contactorului de schimbare a gamelor şi apoi să plimbăm acul cadranului de demultiplicare pentru a-l aduce în dreptul frecvenţei căutate. Este desigur un timp pierdut, când operatorul este grăbit, când are de pildă de acordat mai multe receptoare. Şi apoi, mai este un inconvenient la care ne gândim deobiceiu mai puţin: pentru a avea o undă de frecvenţă determinată, trebue ca acul cadranului să fie cât mai exact cu putinţă în faţa semnului indicator; ori, operatorul nu se află totdeauna în aceeaşi poziţie pentru a vedea acul, ceeace antrenează erori de „paralaxă". Operaţiunea poate fi de lungă durată; pe de altă parte jocul acului depe cadranul demultiplicatorului ne poate induce în eroare.

Heterodina noastră introduce o simplificare, eliminând inconvenientele pomenite. Printr'un simplu joc al comutatorului, determinăm frecvenţele utile şi necesare. Diversele frecvenţe se pot obţine, fie cu ajutorul circuitelor separate, fie introducând în circuit diferite capacităţi. La bornele capacităţilor fixe se adaogă condensatori ajustabili pentru reglajul primitiv şi pentru eventuale rectificări ale acestui reglaj. Aparatul este totdeauna precis, păstrându-şi totuşi o anumită suplete, graţie posibilităţilor de modificare.

O altă particularitate a aparatului este adaptarea unui ochi magic, alimentat în întregime din circuitul corespunzător al heterodinei. La receptoarele care urmează a fi aliniate şi care nu au ochi magic, este suficient să legăm borna corespunzătoare grătarului ochiului magic, cu circuitul

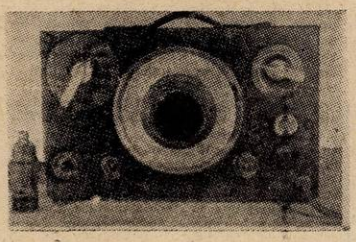

anti-fading; legătura se face cu ajutorul unui cablu şi al unui crocodil. Este desigur mult mai comod decât să bronzăm ochiul magic la receptor. In cazul unui receptor cu alimentare universală, această operaţie ar prezenta, chiar dificultăţi serioase, din cauza alimentării filamentelor; în plus, luminozitatea ecranului şi claritatea zonelor de delimitare sunt mai puţin bune, când tensiunea este mai mică de 250 volţi. Vom mai adaoga că acelaşi ochi magic constitue un excelent voltmetru de mare rezistenţă pentru măsura micilor tensiuni.

Eventual, putem adăoga o lampă cu neon (în serie cu o rezistenţă) pentru a verifica continuitate circuitelor, condensatorii, rezistenţele, etc.

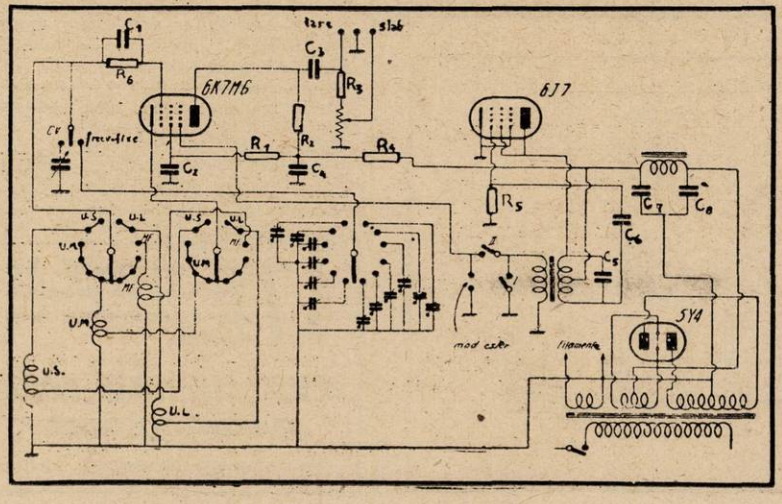

Schema de principiu se poate vedea în fig. 1. Lampa 6K7 este o oscilatoare montată în cuplaj electronic. Lampa 6J7 îndeplineşte funcţiunea de modulatoare, în timp ce redresoarea este o biplacă 5Y4.

Circuitul oscilant se montează la grătarul de comandă al lămpii 6K7. Aceasta din urmă este legată printr'o rezistenţă shuntată la un comutator pentru funcţionarea succesivă în unde scurte, unde mijlocii, unde lungi şi medie frecvenţă. Rezistenţa shuntată se intercalează pentru autopolarizaţie. Deasemenea, grătarul este conectat la un comutator care pune în circuit fie dispozitivul cu frecvenţe fixe, fie un condensator variabil pentru a acoperi în întregime o gamă de frecvenţă. Aşa dar, este suficient să răsucim comutatorul pentru a emite frecvenţe fixe sau variabile. Când ne aflăm în poziţia „frecvenţă variabilă" putem aşeza comutatorul în orice punct al gamei corespunzătoare, deoarece bobina este totdeauna în circuit. In poziţia „frecvenţe fixe" se montează condensatorii fixi care acordează bobinele.

Bobinele se vor construi după datele pe care le dăm mai jos.

Unde scurte. Pe o carcasă de 15 mm. diametru, vom bobina 11 spire cu priză de catodă la 3½ spire (gama acoperită este 18—60 m.). Diametrul sârmei va fi 1 mm.

Unde mijlocii. Pe o carcasă de 15 mm. diametru vom bobina 180 spire cu priză la spira 60 din sârmă de 0,15 mm. dublu izolată cu mătase. Vom executa un bobinaj cilindric pe o lungime de circa 45 mm. (gama 180—580 m.).

Unde lungi. Pe un tub de lemn strunjit la un diametru de 15 mm., vom introduce forţat două rondele de carton sau prespan vom regla distanţa la circa 5 mm. între cele două cantoane şi vom muia totul în parafină. Bobinăm 140 spire din sârmă de 0,15 mm., facem o priză de catodă, apoi din aceeaşi sârmă continuăm să bobinăm încă 280 spire (gama 800—3000 m.).

Media frecvenţă. Pe o carcasă asemănătoare cu precedenta, între două rondele la 5 mm. distanţă, din sârmă de 0,15 mm. vom bobina 300 spire cu priză la spira 100.

Catoda lui 6—7 este comutată la prizele respective ale bobinelor cu ajutorul unei secţiuni a comutatorului. Comutatorul are trei secţiuni, având

în total 12 poziții. Antena este cuplată cu placa printr'un condensator cu mică de 1000 cm. Pentru semnalele slabe, bornele de ieșire se conectează printr'un atenuator alcătuit de o rezistență de 5000 ohmi și un potențiometru de 500 ohmi. Alimentarea plăcii și a ecranului nu prezintă nicio particularitate deosebită.

Grătarul de frânare al lămpii 6K7 se cuplează pentru modulație cu secundarul unui transformator de joasă frecvență; primarul acestui transformator este banzat între placă și grătarul lămpii modulatoare 6J7. Intrarea și ieșirea secundarului se conectează la două borne; în chipul acesta dispunem exterior de o tensiune modulată cu o frecvență muzicală.

Transformatorul oscilatorului de joasă frecvență îl vom construi dintr'un vechi transformator de joasă frecvență. Vom scoate blindajul acestuia și vom detasa tolele care îl compun. Cu ajutorul unui cuțit vom tăia bobinele transformatorului. După ce carcasa a rămas liberă și bine înțeles întreagă, vom bobina 2×1300 spire din sârmă de 0,15 mm. dublu izolată cu mătase. Acoperim bobinajul cu două fășii de hârtie și bobinăm apoi 250 spire din aceeași sârmă.

Tolele au în general forma din fig. Le tăiem cu o foarfecă pentru a le aduce la forma circuită. Vom remonta apoi tolele alternându-le (vezi fig. pag. 13). Cu valorile indicate în schemă frecvența de modulație cade în intervalul 400—600 per/sec.

Pentru a avea o undă pură (nemodulată), grătarul de frânare și secundarul sunt legate la massă printr'un întrerupător I. Un al doilea întrerupător II este prevăzut pentru a utiliza o modulație exterioară.

Rămâne însfârșit alimentarea aparatului. Transformatorul de alimentare utilizat are următoarele date:

Secțiunea miezului de fer: 4 cmp.

Primarul: 115V, 1322 spire din sârmă de 0,12 mm; 125V, 115 spire în plus.

Secundarul de înaltă tensiune: 2×4140 spire din sârmă de 0,12 mm.

Incălzirea lămpilor: 5,6V (în loc de 6,3) cu 76 spire din sârmă de 0,5 mm.

Incălzirea redresoarei: 4,5V (în loc de 5V) cu 62 spire din sârmă de 0,5 mm.

Montarea pieselor se face conschițelor cunoscute, destul de detailate pentru o bună și completă îndrumare. Șasiul metalic se asamblează cu panoul frontal, tot metalic. In stânga cutiei practicăm o deschidere pentru trimmeri. O placă fixată cu patru șuruburi îi protejează de praf, completând totodată blindajul. Cutia se proptește pe rondele de cauciuc pentru amortizarea șocurilor, aparatul fiind protejat contra trepidațiilor. La partea superioară a cutiei se fixează un mâner.

In interiorul aparatului, celula de alimentare este riguros blindată pentru a evita o inducție parazită asupra oscilatorului sau modulatorului.

Conexiunile circuitului oscilant vor fi cât mai scurte cu putință și suficient de rigide. Bobinele și plachetele cu trimmerii vor fi bine fixați, pentru a asigura aparatul împotriva instabilității de emisie.

Etalonarea în frecvență variabilă se face după procedeele clasice. Pentru reglarea condensatorilor ajustabili pe frecvențele fixe, vom recepționa diverse emisiuni. Frecvențele fixe alese sunt următoarele:

Unde scurte: 12 MC, 7,5 MC.

Unde mijlocii: 1393, 1205, 959, 695, 574, 556 KC.

Unde lungi: 160 și 212 KC.

De pildă, frecvența corespunde postului Stuttgart. Acordăm un receptor oarecare pe emisiunea acestui post.

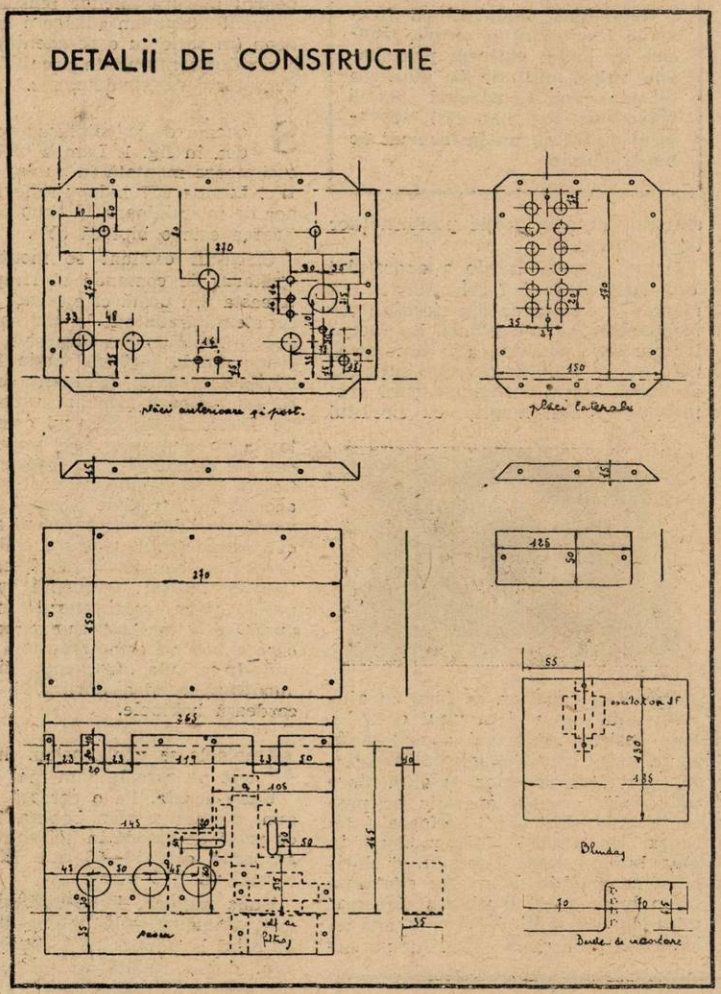

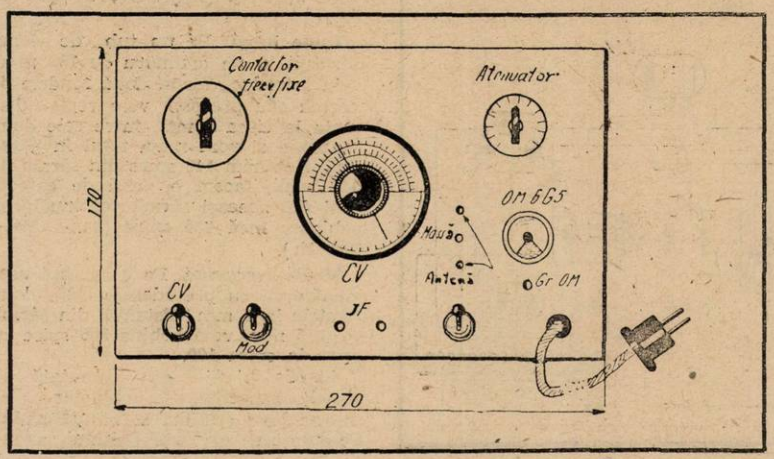

17 ani experiență. Laborator de precizie cu instrumente moderne.

REPARAȚII, TRANSFORMĂRI, ACORDĂRI

„RADIO-BARDIZ"

CALEA MOȘILOR 295 TEL. 3.99.44

Punem în funcție heterodina modulată în poziția „frecvențe fixe" cu comutatorul la 1393 KC. Cu o șurubelniță izolată ajustăm trimmerul corespunzător. Auzim în vorbitor un șuerat și nota modulației amestecată cu emisia. Intrerupem modulația și încercăm să reglăm condensatorul ajustabil pentru a obține o notă gravă în vorbitor. Pentru mai multă precizie, vom aștepta un moment în care postul de emisie nu modulează, de pildă între două piese muzicale (se aude un suflu în vorbitor). In momentul acesta obținem o bătae distinctă. Idealul este reglarea pe o bătae nulă, adică că nu auzim nimic în vorbitor și dereglând ajustabilul să auzim o notă gravă, transformându-se apoi într'un șuerat. Bine înțeles cu ajutorul trimmerilor, putem stabili alte frecvențe fixe apropiate celor precedente.

Construind aparatul de mai sus veți avea o heterodină de bună calitate, serviciul pe care îl va aduce constructorului ei fiind neprețuite. Este un aparat pe care îl recomandăm călduros cititorilor noștri.

PLAN DE CABLAJ

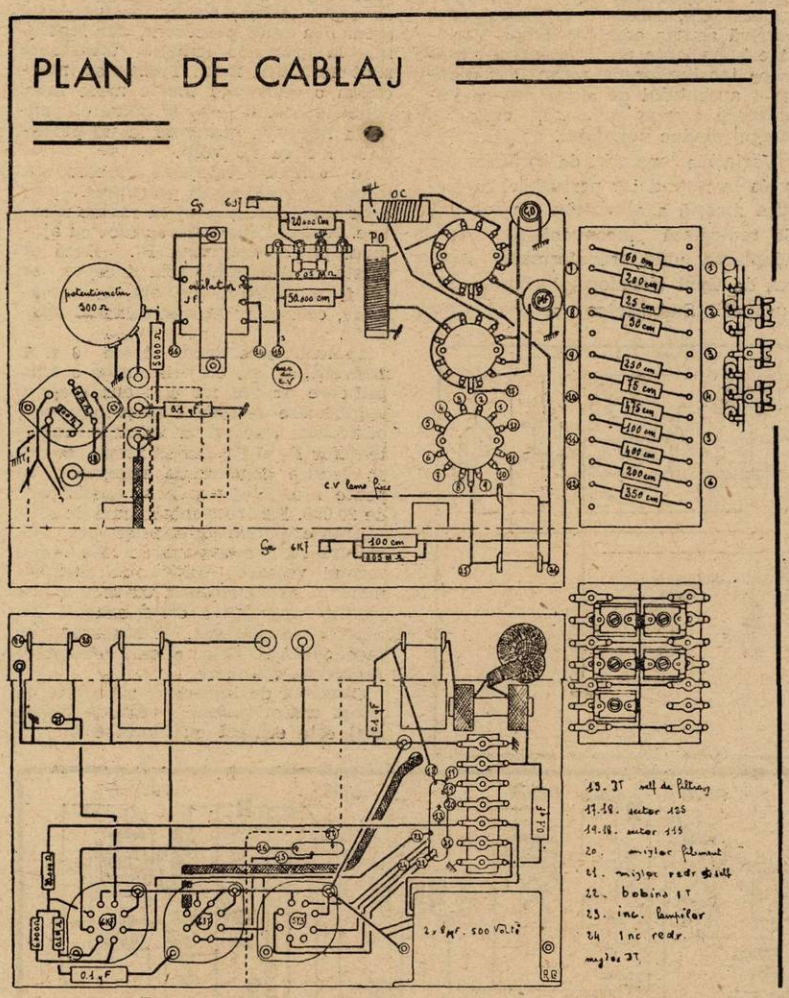

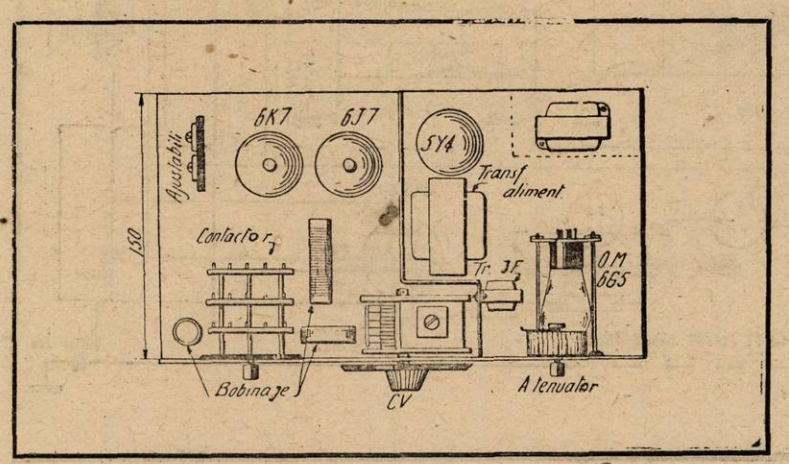

LISTA DE MATERIALE

Un grup de bobini (vezi textul).
Un condensator variabil de bună calitate de 500 pF.

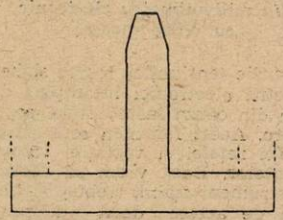

Un demultiplicator cu reglaj fin.
Un trasformator de joasă frecvență (vezi textul).
Un comutator cu trei sectoare (tip american).
Un transformator de rețea (vezi textul).

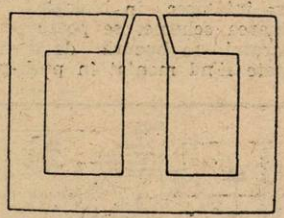

Un drossel de filtraj.
C_1 condensator fix de 100 pF.
C_2, C_3 condensatori fixi de 0,1 MF.
C_3 condensator fix de 1000 pF (cu mică).
C_5 condensator fix de 50.000 pF.
C_6 condensator fix de 20.000 pF.

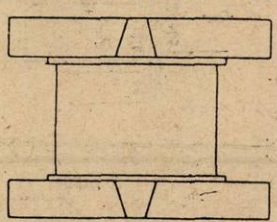

C_7, C_8 condensatori electrolitici de 8 MF.
R_2 rezistență de 0,1 MO.
R_2 rezistență de 6000 ohmi.
R_3 rezistență de 5000 ohmi.
R_4 rezistență de 20.000 ohmi.
R_5 rezistență de 50.000 ohmi.

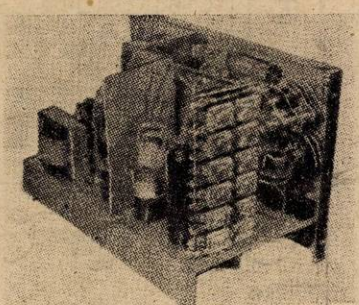

P potențiometru de 500 ohmi.
Un comutator bipolar.
Patru comutatori unipolari.
Un șasiu metalic.
12 trimmeri de 100 pF.
Piese mărunte.
Următoarele lămpi: 6K7, 6J7, 5Y4.

Noutăţi Radiotehnice

Un milivoltmetru electronic cu citire directă

Măsurile tensiunilor foarte slabe cu voltmetrii electronici întâmpină dificultăţi din cauza instabilităţii poziţiei lui zero. Acest fenomen este atribuit variaţiei reţelei şi variaţiei valorilor elementelor. Dacă vrem să realizăm un instrument stabil, trebue să ţinem seama de aceste două dificultăţi, stabilind o alimentare stabilă şi circuite invariabile.

In fig. 1 găsim schema unui voltmetru amplificator, alimentat la reţeaua de curent alternativ şi interesant mai ales pentru măsura tensiunilor foarte slabe, cum ar fi acelea care se întâlnesc în biologie. Din examinarea schemei se poate vedea că aparatul se bucură de o mare stabilitate fiind montat în push-pull. Electrozii se conectează la grătarele de comandă ale celor două pentode de intrare. La eşirea acestor lămpi, găsim variaţii de potenţial care apar la bornele rezistenţelor de sarcină, dar decalate cu 180°. Dacă există variaţii de tensiune, ele sunt puţin supărătoare, deoarece se produc deopotrivă asupra ambelor lămpi. Variaţiile importante pot fi datorite variaţiilor tensiunilor de ecran, dar montajul aparatului de citire reduce importanţa acestui fenomen, astfel că efectul devine neglijabil.

Variaţiile tensiunei de încălzire pot creia la rândul lor perturbări în lectura directă a aparatului de măsură. Se remediază inconvenientul prin adoptarea unui transformator separat de tipul transformatorilor cu saturaţie. Stabilitatea se mai poate ameliora încă, aşezând regulatori de tensiune în circuitul de eşire.

Dacă tensiunile de măsurat sunt foarte slabe, putem adăoga unul sau mai multe etaje intermediare de amplificare. Plăcile le putem conecta direct la grătarele lămpilor următoare; în cazul acesta, etajul următor este asemenea celui precedent, dar tensiunile la grătarele lămpilor următoare sunt mult mai mari. Trebue să intercalăm o rezistenţă foarte mare între catodele acestui etaj şi pământ, pentru a negativa grătarele la un potenţial de circa 1,5 volţi.

In timpul reglajului preliminar, trebue să veghiem ca potenţialele plăcilor unui acelaşi etaj să rămâe identice. Această egalizare se face cu ajutorul potenţiometrului P_1. Dacă ar exista o diferenţă dela început, ea ar fi amplificată de etajele următoare, ceeace ar face inutilizabil aparatul.

Aparatul este linear între 0 şi 4 milivolţi; cu un etaj se obţine o amplificare de 202 iar cu două etaje o amplificare de 6000. Putem mări amplificarea, micşorând valorile rezistenţelor P_1 şi P_2, dar în chipul acesta se reduce câmpul de regulare; se poate ajunge astfel la o amplificare de 20.000. Pentru a mări gama de sensibilitate, putem shunta aparatul de lectură cu o rezistenţă de 1200 ohmi, tocmai valoarea critică de amortisment a instrumentului cu care a fost realizat aparatul a cărui schemă am reprodus-o alăturat. Etalonarea se face plecând dela o pilă etalon şi rezistenţe etalonate.

Circuitul de intrare este echipat cu lămpi antimicrofonice 1603; al doilea etaj este echipat cu lămpi 657.

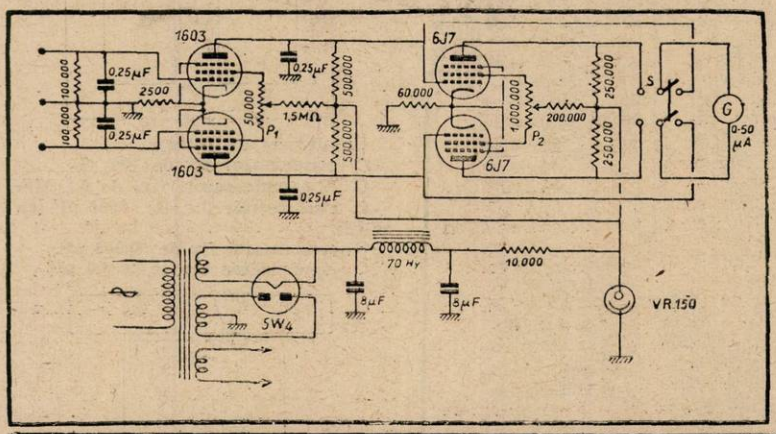

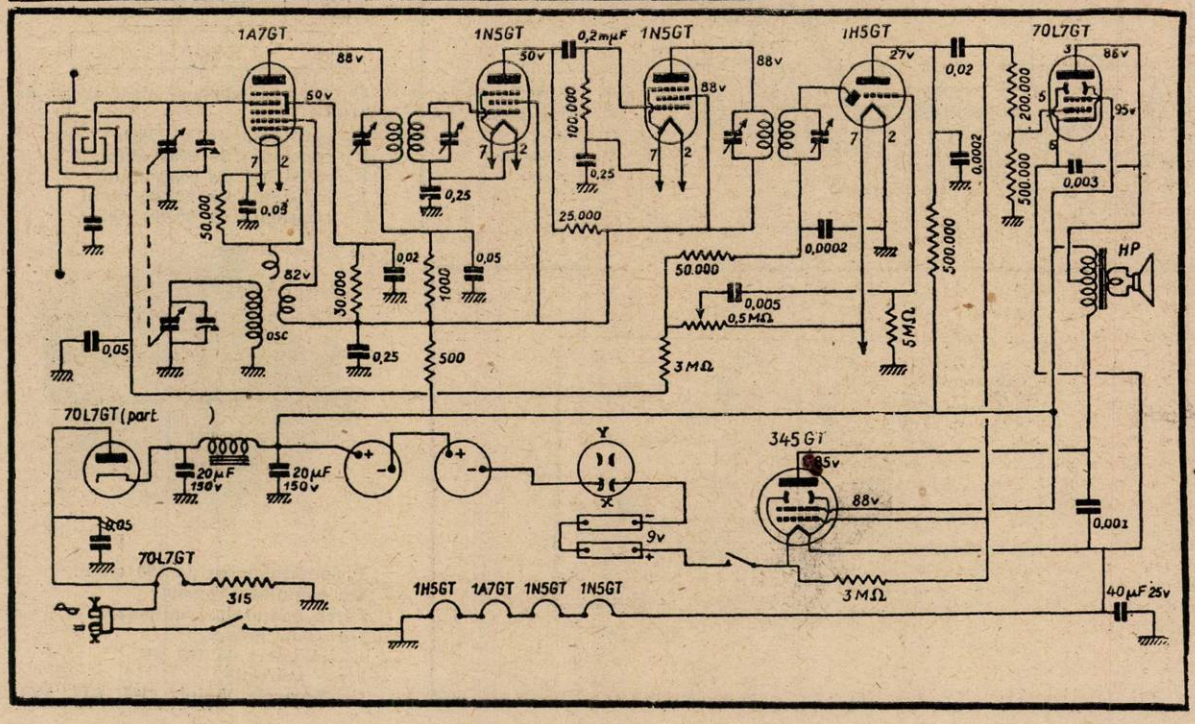

Înainte de a utiliza aparatul pentru măsuri, trebue să aşteptăm circa 20 minute, timpul necesar ca toate elementele să atingă temperatura de echilibru. Montăm galvanometrul pe primul etaj (cu ajutorul întrerupătorului 5) şi reglăm P_1 pentru a obţine echilibrul etajului. Punem apoi galvanometrul în etajul următor şi operăm întocmai ca în cazul precedent, căutând zero prin reglajul lui P_2. Electrozii se vor reuni cu bornele de intrare prin cabluri blindate, pentru a evita captarea tensiunilor parazite pe care le-ar putea întâlni în drum.

Se poate observa că graţie montajului fără condensator de legătură, puţine modificări sunt necesare pentru a face din acest aparat un amplificator pentru studii oscilografice.

Un receptor portativ de mare randament, pentru baterie, curent continuu sau curent alternativ.

Aparatul a cărui schemă se poate vedea în fig. 2, utilizează noua lampă 70L7GT, alcătuită dintr'o lampă de putere cu fascicol electronic concentrat (beam-power) combinată cu o redresoare monoplacă. Partea redresoare furnizează tensiunea continuă pentru plăci şi filamente, iar pentoda poate furniza 1,5 waţi putere modulată.

Interesantă este noua metodă de alimentare a filamentelor. Cum 70L7GT necesită 50 m A curent anodic, putem conecta cele patru lămpi de 1,4 volţi şi 50mA pentru a lua locul rezistenţei catodice a acestei lămpi. In afară de economia realizată, montajul acesta prezintă două avantaje importante: la un procentaj egal de sforăituri, trebue să filtrăm mai puţin şi în plus avem o bună regulare a tensiunei (astfel dacă tensiunea reţelei variază cu 10%, tensiunea filamentului variază numai cu 3—5% ; compensarea se obţine prin curentul de placă al lămpii.

La alimentarea din baterii, cablul de alimentare este utilizat pentru a stabili legătura cu bateria anodică ; astfel, bateria nu poate debita, câtă vreme această legătură nu este efectuată. In cazul alimentării la reţea, consumul este de 30 waţi.

Lămpile utilizate sunt următoarele: o oscilatoare - modulatoare 1A7GT, două amplificatoare de medie frecvenţă 1N5GT, o detectoare amplificatoare 1H5GT, o lampă de putere funcţionând exclusiv la alimentarea din baterii 3Q5GT şi o finală pentru reţea combinată cu o redresoare 70L7GT.

Cele patru filamente de 1,4 volţi ale primelor patru lămpi, împreună cu filamentul lămpii 3Q5GT sunt în serie la alimentarea din baterii. Bateria de încălzire este de 9 volţi şi consumă 50mA, iar bateria anodică măsoară 9 volţi la un consum de 11mA.

O altă particularitate a montajului este colectorul de unde; antena a fost înlocuită cu un cadru. Odată recepţionată staţiunea dorită, vom roti aparatul oprindu-ne în poziţia care ne oferă maximum de intensitate a audiţiei. Pentru recepţia posturilor depărtate, putem recurge la o antenă ; în acest scop au fost prevăzute borne speciale pentru antenă şi pământ.

Aparatul acoperă o gamă de unde dela 540 la 1600 Kc, adică dela 556 la 188 m. Mediile frecvenţe sunt acordate pe 455 Kc şi sunt cuplate prin rezistenţe şi capacitate. Comanda automată anti-fading acţionează numai asupra primei lămpi.

Pentru a putea utiliza puterea modulată importantă pe care o obţinem la reţea, utilizăm un vorbitor cu magnet permanent de 16 cm. Transformatorul de eşire comportă o priză pentru funcţionarea pe 70L7GT, toată înfăşurarea primară fiind destinată lămpii finale de baterie. Această schimbare de impedenţă este necesară dacă vrem să obţinem puterea normală şi calităţile optime pentru fiecare din cele două finale.

CAPACITATEA
CONDENSATORILOR ELECTROLITICI

Pentru curenţii de înaltă frecvenţă, condensatorii electrolitici nu prezintă totdeauna o rezistenţă suficient de joasă şi, în unele cazuri este recomandabil a-i shunta printr'o mică capacitate cu isolament în hârtie sau umică. Această observaţie este foarte importantă şi trebue laută în seamă atunci când în vreun montaj în care avem legături de înaltă frecvenţă decuplate cu condensatori electrolitici, nu strică să-i shuntăm şi cu câte un condensator de câteva sute de centimetri.

Condensatorii electrolitici cu lichid liber, de înaltă tensiune, sunt livraţi deobiceiu la capacităţi standard de 8, 10, 16 şi 29 μ F. Rareori se găsesc cu capacităţi de 6 sau 12 12 μ F Peste aceste capacităţi, nu găsim decât electrolitici cu lichid imobilizat, sau uscaţi, care nu prezintă însă ca primii, nici aceeaş durată şi nici aceeaş siguranţă.

Dăm aci caracteristicile tipului Philips 4090, care oferă o capacitate în serviciu, de 32μF.

Capacitatea : 32μF.

Rezistenţa în serie: 15 ohmi.

Tensiunea de regim: 320 volţi curent continuu.

Tensiunea de vârf: 350 volţi curent continuu.

Tensiunea de pulsaţie maximă, admisibilă la 50 perioade: 16 volţi efectiv; la 100 perioade: 7,5 volţi efectiv.

Curentul de fugă pe MF : 0,06 m.A.

Temperatura de regim : 60° Celsius.

Greutatea : 170 grame.

Înălţimea totală: 140 mm.

Înălţimea şaşiului după montare: 115,5 mm.

Diametrul corpului : 35 mm.

Diametrul porţiunii filetate, de fixare : 18 mm.

Doi condensatori electrolitici de câte 32 μ F pot da o nivelare a curentului redresat, cât se poate de bună. In Statele Unite, în numeroase conferinţe, industria condensatorilor electrolitici, a stabilit condiţiile standard în care este în măsură să producă condensatori pentru necesităţi răspunzând tuturor cerinţelor. Aceste condiţii, rezumate pe scurt, sunt următoarele: în privinţa capacităţii, pentru elemente ce funcţionează până la o tensiune de 100 volţi, se admite o toleranţă de 10%+100, din capacitatea nominală. Pentru unităţi cu tensiunea de lucru între 0-200 volţi, o toleranţă de 10%+50%.

Pentru unităţi de 3μF sau mai puţin, destinate să lucreze la mai mult de 200 volţi, se admite 10%+ 50%. Pentru capacităţi mai mari de 3 α F lucrând la mai mult de 200 volţi, se admite o toleranţă de 10%+ 20%.

Mărirea capacităţii, nu trebue să fie obţinută prin diminuarea timpului de formare a armăturilor, căci altfel se compromite durata utilă a condensatorului. Nu există nici-o standardizare pentru curentul de fugă. Constructorii trebue să evite a căuta limite prea joase, căci altfel, preţul de cost ar fi prea mare, în raport cu timpul de formare necesar. Un curent de ordinul la 0,1 mA. pe microfarad este considerat deja ca o limită joasă. Calitatea electrolitului folosit este un factor important în ce priveşte păstrarea îndelungată a condensatorului. Condensatorii electrolitici se pot monta fie în serie, fie în paralel, ca orişice condensator obişnuit. Dacă se montează în paralel, se obţine o mărire a capacităţii, sub aceeaş tensiune de lucru, după formula :

$$C = C_1 + C_2 + C_3 + \ldots + C_n$$

unde C este capacitatea totală, iar C_1, C_2, C_3... Cn sunt capacităţile parţiale. Dacă se montează în serie, se obţine o micşorare a capacităţii, mărindu-se însă, tensiunea de lucru. Valoarea capacităţii va fi:

$$\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \frac{1}{C_3} + \ldots + \frac{1}{C_n}$$

unde simboalle au aceeaş significaţie. In privinţa tensiunii de lucru, dacă de pildă avem trei condensatori montaţi în serie, fiecare de câte 20 μ F, cu o tensiune de lucru individuală de 500 volţi, sistemul va putea fi capabil să lucreze la 1000 volţi, capacitatea totală fiind aproximativ 6,5 u F Dacă se montează electrolitici în serie, trebue neapărat ca fiecare să fie shuntat cu câte o rezistenţă de câte 0,5 sau 0,25 megohni ,chimică, pentru a uniformiza diferenţele de potenţial aplicate fiecărui condensator. Cam aceasta ar fi tot ce s'ar putea spune despre condensatorii electrolitici umezi. Despre alte tipuri, vom mai pomeni în articolele viitoare.

Ing. St. Liviu Macoveanu

RADIO IN IMAGINI

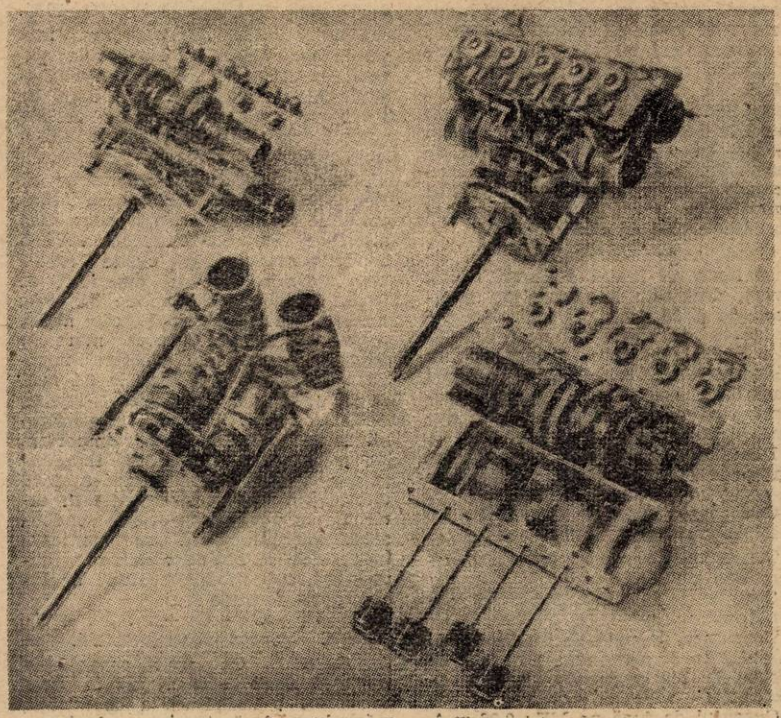

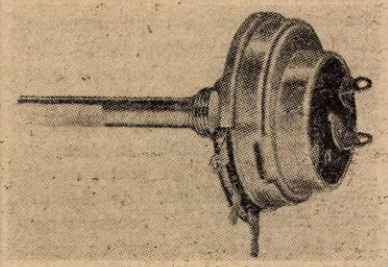

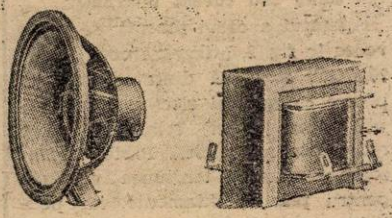

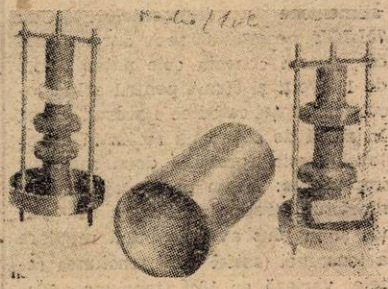

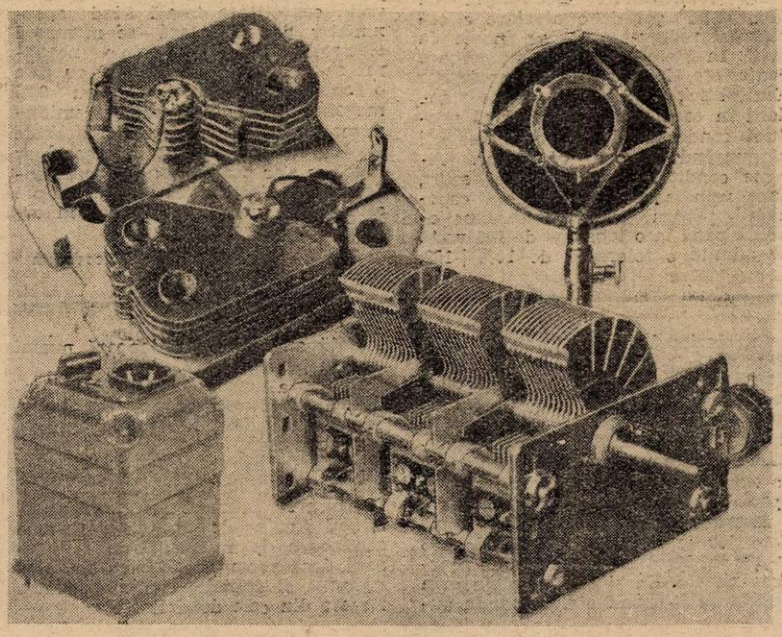

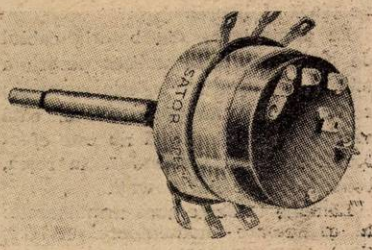

Piesele de radio, atât de scumpe amatorului ca și profesionistului, au început să dispară din comerț. Să sperăm că în curând ele vor reveni, spre satisfacția amatorilor

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 București — România

RADIO Universul

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA RADIO
BIROU

Nr. 511 – 11 AUGUST 1944

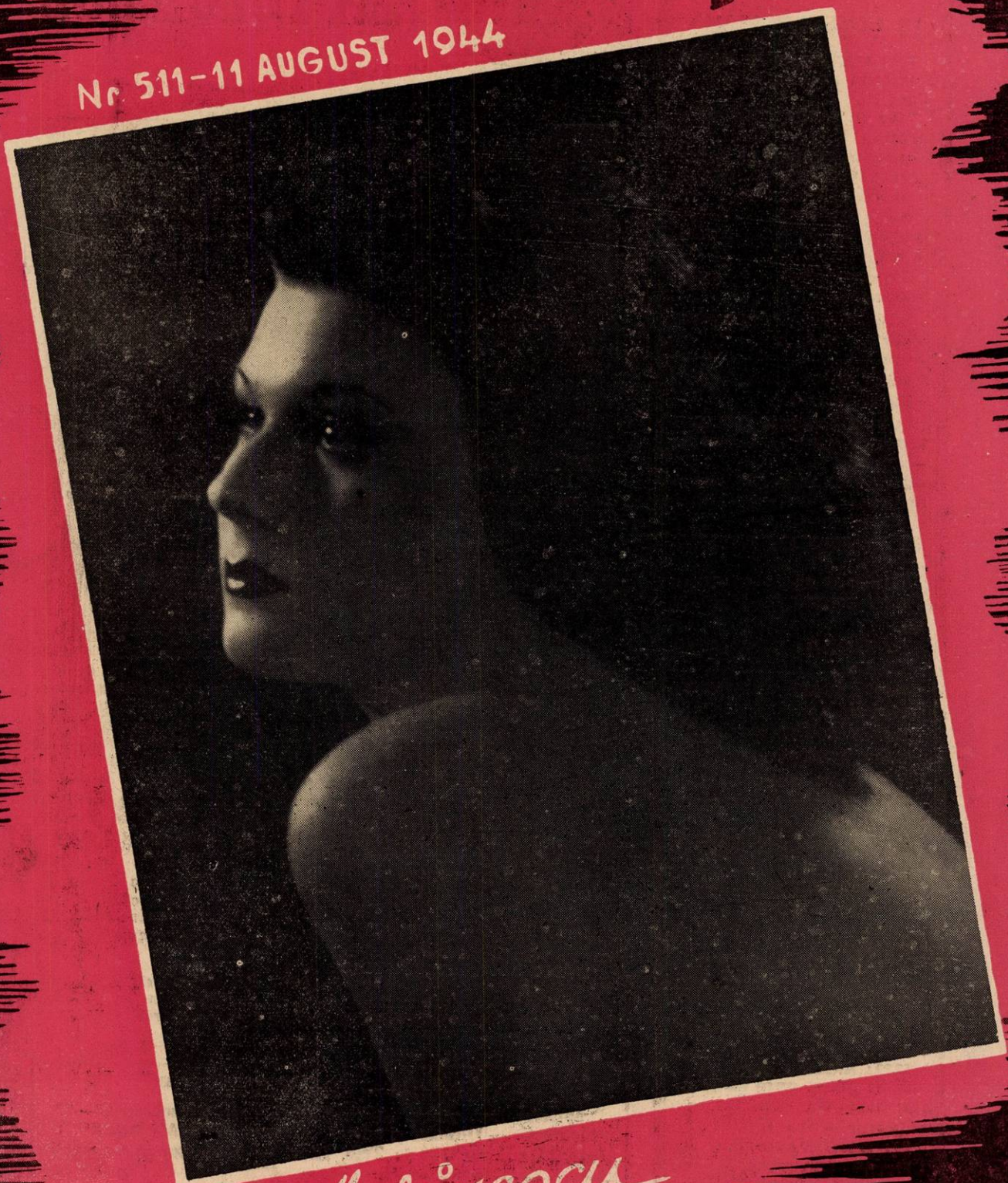

Marga Marinescu

24 lei

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANĂ

7.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7.30: DUNAREA (325,4 m.) și (49,92 m.)

13.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

17.30: DUNĂREA (325,4 m.) și DOX (49,92 m.).

19.50: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32.4 m.).

21.20: ROMA (2RO) (31,5 m. —25,4 m. 19,61 m.).

22.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

22.15: DUNĂREA (325,4 m.) și DOX (49,92 m.).

IN LIMBA GERMANĂ

8: ZEESEN (19—19—25—31 m.).

11.30: ZEESEN (16—19—25—31 m.).

15: ZEESEN: (16—19—25—31 m. 25,31 m.).

20.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

22.00: BEROMUNSTER (529).

22.50: POSTUL ELVEȚIAN (48,66).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23: ZEESEN (1.85 m. — 25.49 m. — 31,01 m. — 49,83.).

24.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

IN LIMBA FRANCEZĂ

8.15: POSTUL ELVEȚIAN (48 m.).

12.00: ANKARA (19.74 m.).

21.20: ROMA (2RO) 19—41 m)

21.30: ROMA (2RO) 18,7 m.— 31.15 m. — 25.51 m.).

20: RADIO-PARIS (1634 m.)

21: ANKARA (21—31 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

La masa de control, un inginer supraveghează în permanență calitatea emisiunii.

◆ *Trei cicluri de conferințe rostite la postul de radio din Praga, au apărut de curând în volum, de oarece „vorbele sboară, scrisul rămâne". Este vorba de conferințele cu titlul „Medicul stă de vorbă cu femeile", „Cuvinte vii" și „Cum se scrie o piesă radiofonică?"*

◆ *Pick-up-urile cu cristal și cu safir sunt utilizate de câtva timp pentru reproducerile de pe discuri în care se pune accentul pe o mare fidelitate. Din nefericire, ambele dispozitive au desavantajul de a fi foarte sensibile la influențele mecanice: este suficient să fie manevrate cât de puțin brusc și ele se deteriorează. Iată dece specialiștii salută cu entuziasm apariția unui nou pick-up care întrunește avantagiile dispozitivelor cu cristal și safir dar nu mai suferă de desavantajul de a fi foarte sensibil la lovituri.*

Proprietățile electrice ale noului pick-up cu cristal sunt foarte interesante. Curba frecvențelor are o pantă continuă între 50 și 6500 Hz. Capacitatea cablurilor de legătură nu influențează gama frecvențelor. Placa de cristal și vârful de safir sunt montate astfel încât orice lovire nu le poate atinge.

● *Radiofonia suedeză, care intenționa să instaleze la Upsala un studio regional, a descoperit, după cercetări amănunțite, că încăperea cea mai potrivită pentru un studio se află într'o sală a universității din Upsala. Ministerul instrucțiunii și-a dat consimțământul pentru transformarea acestei săli în studio.*

● *Emițătorul american din Pittsburgh, care a făcut cele dintâi emisiuni din Statele Unite, în 1920, a fost grav avariat de un ciclu. Pilonul antenei a fost smuls din fundamentul său și aproape distrus.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, București. — Director și ad-tor delegat STELIAN POPESCU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

Casa condusă prin radio

—O simplă deplasare a unui cadran telefonic și un instrument intră în acțiune—

Gospodăria minunată, condusă prin radio, nu mai este un vis. Cu ajutorul unui emițător de radio și al unei cutioare ce poartă pe deasupra un disc de telefon automat, toate instrumentele electrice ale unei locuințe pot fi manevrate de la depărtare.

Tot secretul stă în cutioara misterioasă, care nu este altceva decât un mic emițător portativ capabil să transmită impulsuri electrice fiecărui instrument. Aparatul de radio-recepție, acordat pe lungimea de undă a emițătorului, primește aceste impulsuri și le distribue instrumentului corespunzător, fie el ventilator electric, leagăn electric sau mașină de prăjit feliile de pâine.

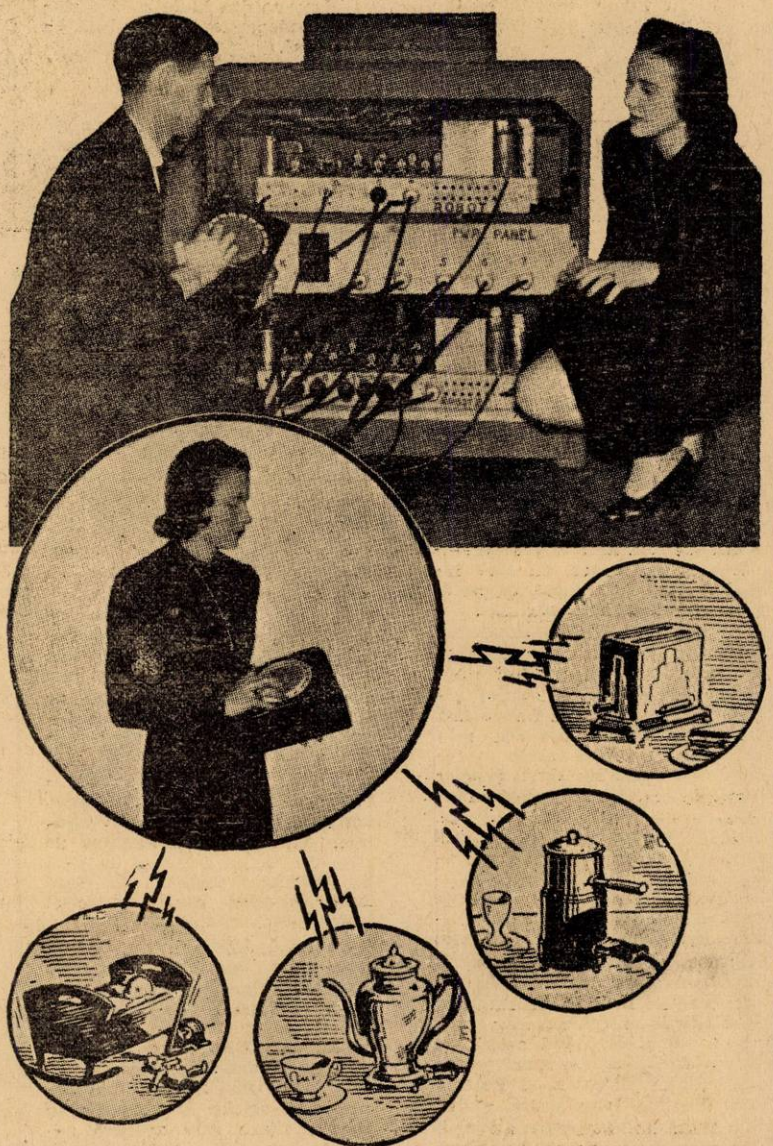

O simplă învârtire a discului de telefon și un instrument din gospodărie începe să funcționeze.

MAI MULTĂ GRIJĂ PENTRU APARATUL D-V!

Reparațiile aparatelor de radio costă astăzi din ce în ce mai mult și adesea înlocuirea unei piese constitue o problemă dintre cele mai grele. Nu este în interesul ficăruia să-și ferească aparatul de avarii și să-l manevreze cu cât mai multă grijă?

Asupra acestei griji de care trebue să se bucure aparatul de radio există multe păreri false. De pildă, este foarte răspândită ideea că aparatul trebue să funcționeze numai cu o intensitate sonoră redusă, spre a obosi cât mai puțin lămpile. In realitate, durata lămpilor nu depinde de tăria cu care funcționează un aparat de radio. Viața lămpilor depinde de timpul, de numărul de ore cât funcționează un aparat de radio. Cu cât ascultați mai multe ore zilnic, cu atât lămpile obosesc mai repede. Nu există greșală mai mare decât să lăsați aparatul să funcționeze din zori și până la miezul nopții.

Un alt menajament de care trebue să se bucure aparatul de radio este să fie lăsat în liniște la locul unde se află, să fie cât mai puțin transportat — afară de cazul când e vorba de un aparat transportabil, construit anume. Printr'o deplasare neatentă se pot lovi butoanele de reglaj, se pot sgudui lămpile, etc. Cu cât un aparat este mai complicat, cu atât el trebue să fie mai puțin deplasat de la locul lui.

O greșală gravă, de care își dau seama prea puțini, este manevrarea bruscă a aparatului. Există ascultători care nu pun în funcțiune aparatul decât pentru câteva minute, de exemplu ca să afle situația aeriană. Punerea în funcțiune și întreruperea imediat după aceea provoacă descărcări electrice care distrug condensatorii electrolitici din etajul de alimentare al aparatului. De-aceea, lăsați aparatul să funcționeze cel puțin zece minute după ce ați aprins lămpile.

NOUL ORAR

al emisiunilor asupra situației aeriene

Informațiunile transmise de Radio Belgrad sunt valabile numai pentru Banat și vestul Olteniei

Se aduce la cunoștința populației din Capitală și provincie că începând de Luni 7 August 1944, este prevenită asupra incursiunilor aviației inamice, prin posturile de radio, astfel:

Prin postul Radio România pe 1875 metri lungime de undă și Radio București pe 364 metri lungime de undă, între orele:
7.30—9.30
13.00—16.00
21.00—2.00.

Prin postul Radio-Bucegi în banda de 48 metri lungime de undă, între orele:
9.30—13.00.
16.00—21.00.

Anunțurile radio vor fi date de posturile de mai sus, primul la începerea emisiunii (7.30), următoarele la ore pline și la închiderea emisiunii.

Se amintește totodată că de multe ori, posturile de radio românești anunță că în spațiul aerian al țării domnește liniște completă, în timp ce posturile de radio Belgrad anunță incursiuni inamice dinspre Sud-vest.

Din această cauză numeroase persoane se neliniștesc și reclamă ca și posturile românești să anunțe aceste incursiuni.

Posturile de radio românești nu pot da aceleași informațiuni asupra incursiunilor aviației inamice, pe care le dă postul de radio Belgrad, deoarece o formație inamică semnalată la sud-vest de Belgrad, se poate îndrepta nu numai spre nord-est dar și spre nord și nord-vest, spre teritoriul Ungariei și al Germaniei.

In acest caz s'ar produce o stare de neliniște inutilă, în sânul populației noastre.

Știrile postului de radio Belgrad asupra situației aeriene, pot fi de folos în special populației din Banat și vestul Olteniei, care pot fi prevenite mai din timp pe această cale.

Pentru restul populației informațiile date de posturile de radio românești, sunt suficiente și se dau la timp.

CÂND ASCULTAȚI RADIO—JURNALUL

...și comunicatele vă aduc nume pe care nu le-ați întâlnit niciodată, aruncați o ochire în pagina aceasta. Veți găsi, pe scurt, tot ce trebue să știți despre câmpurile de bătae, oamenii și evenimentele acestui război.

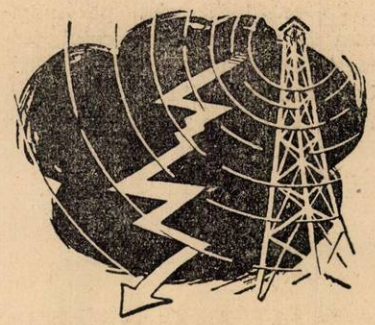

LITUANIA

Pe cursul mijlociu al fluviului Niemen (Memel) între Marea Baltica și Duna, se întinde Lituania, șes uniform sau ușor ondulat, unde padurile de conifere alternează cu lacurile, mlaștinile, pășunile și ogoarele.

Limba poporului lituanian, dintre toate limbile europene, este cea mai apropiată de sanscrită. Lituanienii sunt un popor de țărani cari cultiva secară, ovaz, orz, cartofi, cânepă. Creșterea vitelor pune accentul mai ales pe oi și porci. Industria este puțin desvoltată, cu excepția orașului Kovno, iar rețeaua de șosele și căi ferate este redusă. La Marea Baltică, Lituania are o coastă de numai 25 km. Aici se găsește micul port Palangros, cu 2200 locuitori, important pentru pescuit și extragerea chihlimbarului.

Lituanienii au fost totdeauna un popor stabil. Au adoptat creștinismul cei din urmă dintre europeni. Inceputurile istoriei Lituaniei sunt destul de furtunoase. De pe la 850 s'au creiat mici principate care au intrat în relații comerciale cu slavii și suedezii. In sec. XI au început luptele cu marii duci ruși, în sec. XIII cu tătarii. După prăbușirea imperiului rus al Kievului, principele lituanian Gedimin (1316—1341) ajunge singur stăpânitor și supuse Rutenia Albă. Imperiul lituanian se întindea atunci peste Nipru până la Marea Neagră. Iagello, nepotul lui Gedimin, s'a creștinat în 1387 și s'a căsătorit cu Hedwiga, moștenitoarea tronului polon, căpătând astfel și tronul Poloniei. Uniunea personală dintre Lituania și Polonia sub dinastia Iagellonilor a dus la o epocă de mare putere a țării, dar pătura superioară lituaniană — nobilimea și clerul — au fost complet polonizate. In 1569 Lituania a fost alipită la Polonia. A treia împărțire a Poloniei, în 1795, a dat cea mai mare parte din Lituania Rusiei.

Secolul 19 aduse trezirea națională a Lituaniei, limba fu îngrijită, literatura cunoscu o înflorire nouă. In 1917 națiunea se proclamă independentă. Pacea de la Moscova din 12 Iulie 1920 stabilea independența absolută a Lituaniei.

SECRETE IN PACIFIC

De când războiul bântue în Pacific, sunt amintite adesea insule și grupuri de insule lipsite de interes pentru cei mai mulți. Astfel, americanii au atacat de curând insulele Bonin, ce aparțin administrativ de Tokio, dar totuși se află la 500 mile marine de Japonia. Acest grup de insule se află în afara liniilor de navigație, și de aceea rar ancorează acolo vreun vapor. Japonezii nu au permis nici unui străin să pășească pe teritoriul acestor insule și un mister adânc a înconjurat în ultimul timp existența lor.

Inainte de război, numărul locuitorilor se ridica la 6000, în special japonezi și indigeni din Caroline, precum și câțiva albi, urmași de naufragiați sau pirați. Portul celei mai mari insule din această grupă, Chichi-Jima, este accesibil vaselor cu pescaj mare și se spune că s'au amenajat acolo mari depozite de carburanți. Portul insulei Coffin, a doua ca mărime, ar avea o importantă bază de hidroavioane. Date precise nu se cunosc totuși.

In ce privește insulele Caroline și Mariane, inclusiv Guam, până în 1898 au aparținut Spaniei. Guam are o lungime de circa 50 km. și o lățime de 10-15 km. Capitala, Agana, are cam 10.000 locuitori care vorbesc și astăzi limba spaniolă.

De când Japonia, după primul război mondial, a căpătat mandatul Carolinelor și Marianelor și după ce chiar la începutul ostilităților a cucerit Guam dela USA, ea a transformat acest arhipelag alcătuit din 1400 insule mai mari și 2500 insule mai mici, în importante baze militare care acoperă accesul spre metropola japoneză.

Inregistrarea pe discuri, la radio Bucureşti. Aceste discuri sunt folosite apoi în emisiunile româneşti.

NOUTAŢI din lumea radiofonică

● *La Stockholm se fac de câtva timp încercări de înregistrare pe discuri a desbaterilor judiciare, ceeace simplifică foarte mult munca grefierilor. Dificultatea principală stă în faptul că nu se poate fixa un microfon în faţa tuturor celor care iau cuvântul în cursul judecării unui proces.*

In orice caz, metoda este prevăzută de noua procedură judiciară suedeză, care intră în funcţiune în 1947.

● *Asociaţia inginerilor radiofonici englezi plănueşte crearea unui institut pentru cercetări radiofonice, care să fie finanţat de stat şi de industria radiofonică. Conducerea institutului ar fi încredinţată unui consiliu de specialişti.*

Principalele şcoli particulare de radio din Anglia s'au reunit într'o „Uniune naţională a şcolilor de radio".

Acest aparat funcţionează pretutindeni

După acest război, când uzinele radio-tehnice vor începe să lucreze din nou pentru consumul civil, desigur că printre aparatele preferate de amatori cele transportabile vor ocupa un loc de frunte. Prevăzând acest lucru, industriaşii au început să pregătească de pe acum aparate transportabile, unele mai ingenioase decât altele.

Aparatul pe care-l reprezintă clişeul nostru nu are nevoe decât de o antenă foarte redusă — iar dacă pretenţiile posesorului nu sunt prea mari, el funcţionează bine şi fără antenă. Alimentarea este asigurată prin baterii uscate foarte compacte, încălzirea lămpilor fiind sub 1,5 volţi, iar bateria anodică de 65—70 volţi. Şasiul este construit din aluminiu, iar tot aparatul nu cântăreşte decât 2 kg. 300 grame.

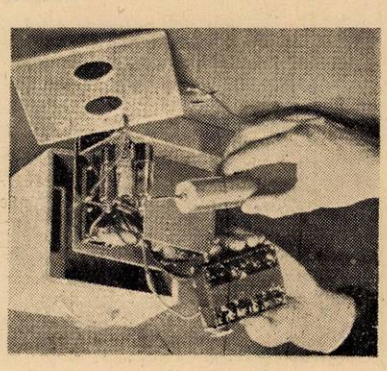

Anatomia micului aparat transportabil.

Gata de funcţionare, în orice loc, fără nicio legătură exterioară.

TERAPIE MUZICALA

Bucurându-se de o receptivitate particulară, marii muzicieni primesc mesagii care le vin dintr'o regiune aflată dincolo de contingențele umane. Depozitari ai unui secret divin, geniile musicale devin și colportorii lui.

Legendele antichității sunt bogate în efecte miraculoase ale musicii. In mitologia assiro-babiloniană, întâlnim idea musicii victorioasă asupra morții. Istar coboară în infern pentru a încerca să-l salveze pe iubitul ei Tamuz. Obține eliberarea acestuia dar devine ea însăși captivă în regatul morților. Până în cele din urmă, Tamuz o înduplecă pe Belili, zeița infernului, cântându-i din flaut și numai astfel Istar se poate întoarce în lumea celor vii.

Când Tamuz îmi cântă din flautul de lapis-lazuli, morții se întorc la viață".

Astfel grăește Belili, zeița infernului.

Dela mitologie la realitatea științifică este desigur o distanță apreciabilă. Iată însă că persoane autorizate vorbesc astăzi despre o terapie musicală. Citim în ziarul „Curentul" cu data de Miercuri 2 August:

„La Stockholm, specialistul pentru boli nervoase doctorul Alex Pontvik, a deschis un sanatoriu care este unic în lumea întreagă. Acest medic a conceput tratamentul de a vindeca asthma, precum și alte maladii nervoase cu ajutorul muzicei clasice. Senzația de plăcere, resimțită de pacienți, are efecte curative și deși tratamentul pare a constitui o inovare revoluționară, mulți specialiști suedezi îl recomandă ca foarte eficace".

Tămăduirea bolilor nervoase prin muzică? Posibil! Unii pretind însă dimpotrivă, că musica ar avea un efect deprimant. Ba asemenea păreri au fost chiar consfințite de literatura universală. Unul dintre eroii lui Tolstoi, ascultând la un concert „Sonata Kreutzer", suferă o depresiune nervoasă progresivă, care îl duce până la făptuirea unei crime.

Pentru omul de rând înfeudat la tirania unei vieți automate și incolore, musica este perspectiva unei lumi superioare, o panoramă feerică a cărei viziune trezește aspirații fără deslegare; conflictul este deschis și omul se sufocă în tiparele propriei sale existențe. Așa trebue să se fi petrecut cu eroul lui Tolstoi, dar cazul poate depăși cadrul ipotetic al unui roman. Insuși Romain Rolland afirmă „La musique est une des grands dissolvants modernes. Sa langueur chaude d'étuve ou d'automne énervant, excite les sens et tue la volonté. „Dar tot el spune mai încolo: Mais elle est une détente pour une âme contrainte à une activité excessive et sans joie".

Musica este așa dar o doctorie periculoasă și medicul trebue să fie foarte prudent al administrarea ei.

Informația citată precisează că sensația de plăcere urmată de efecte curative o produce musica clasică. In cazul acesta, ce ne facem cu malagambistii? Pentru ei, sărmanii, tratamentul este inaplicabil. Din fericire, maladiile nervoase nu prea frecventează cercurile malagambiste. Dar tratamentul este abia la început; el se află în faza experientală. Cine ar putea afirma că el nu s'ar putea extinde și asupra altor maladii! O asemenea terapie în stil mare ar impune însă discriminări serioase cu privire la natura musicii. Efectul unui oen musical oarecare poate fi valabil pentru un anume individ, pentru natura particulară a construcției sale sufletești.

Și astfel, marii creatori ai musicii clasice vor fi prescriși după cazuri. De pildă, Mozart împotriva melancoliei, Bach pentru scăderea temperaturei, Respighi pentru bolile de stomac, Strawinsky pentru paralitici, etc...

Retetele medicale vor lua o nouă înfățisare: 30% sonată în „fa diez", 40% preludiu și fugă, 20% concerto grosso, 5% oioă și 5% coral. (Se va lua înainte de masă). Farmacistii vor angaja compositori renumiți pentru dosarea rețetelor. Posturile de radio vor inaugura și ele emisiuni speciale: La ora 21 emisiunea pentru gutoși, la 21.15 emisiune pentru astmatici, etc... Arta (înțelege musica) spunea Remy de Gourmont este o chirurgie a cărei trusă este bogată și o farmacopee cu fiole de toate formele și toate mirosurile.

Fără îndoia'ă că musica acționează nemijlocit asupra marilor centri afectivi. Cât privește efectul curativ, un scepticism blestemat mă împiedică să-l iau în serios. O consecință binefăcătoare tot ar putea să aibă, însă, o asemenea terapie: ar stimula gustul pentru musica clasică; după un tratament aplicat cu forța, pacientul s'ar convinge că dacă musica nu este bună ca medicament, ea merită să fie ascultată fără prescripții medicale.

Sunt convins că la noi, inaugurarea unui sanatoriu după modelul aceluia despre care vorbește telegrama citată, ar avea un deosebit succes; toți melomanii s'ar interna de bună voe. Mărturisesc că eu însumi, m-asi supune fără împotrivire unui tratament „Bach".

A.

Carl Maria von Weber

Compozitor romantic al cărui merit este acela de a fi instaurat în Germania, ceia ce Wagner va desvolta, după el, la maximum: drama muzicală germană.

Intr'adevăr Weber inaugurează cu „Freischütz" opera națională germană, fiind astfel precursorul dramei wagneriene.

S'a născut la Eustin, un mic oraș din Holstein ,la 18 Decembrie 1786. Era rudă prin alianță cu Mozart, fiind vărul primar al soției lui Mozart: Constanța Weber. Copilăria lui nu a fost una dintre cele mai fericite, ci din contra La o vârstă fragedă își pierde mama, în urma unei boli de plămâni. El însuși era un copil debil. Debilitatea fizică se poate explia cu lesne având în vedere consecințele eredității bolii mamei sale. Tot din această cauză Weber moare de timpuriu în vârstă de 40 de ani. Dar să reluăm firul — atât de șubred — al vieții lui Carl Maria, după moartea mamei sale.

Educația micului Carl cădea de-acum înainte exclusiv în sarcina tatălui său, care fiind director al unui teatru ținea pe fiul său lângă el, astfel că de mic copil eber începea să cunoască secretele culiselor.

Inainte de a se dedica eminamente muzicii către care avea o deosebită înclinare și căreia și se dedică la vârsta de treizeci de ani, Weber a lucrat în arta litografiei, perfecționând chiar procedeul de litografiere.

La vârsta de 17 ani dirijează la Breslau orchestra operei. Devine apoi Kopelmeister la curtea ducesei de Wurtenberg, la Carlsruhe. In acest timp scrie două simfonii.

In anul 1806 abandonează pentru scurt timp muzica ,intrând în serviciul ducelui de Wurtenberg, la Stuttgart, ca secretar intim. Din pricina proastei reputații a tatălui său, se văzu ogligat să părăsească această situație

Titlul de glorie al lui Weber îl constituie operele sale. Lucrările aparținând genului muzicii simfonice sau de cameră, nu prezintă un real interes. Demn de amintit este „Sonata în la bemol" pentru piano, „Invitația la Vals" și „Concertstück". Deasemeni cele două uverturi la operele „Euryanthe" și „Oberon" sunt piese foarte interesante din punct de veder orchstral și componistic.

Weber este inventatorul unei technici noi în domeniul pianului al cărui virtuoz era.

Unul din defectele sale este acela de a nu fi scris nici o lucrare perfect. Spiritul lui imagnativ ,pe de o parte, improvizațiile nestatornicia ideilor sale, au contribuit la imperfectiunea lucrărilor, însă tocmai acestea fac din Weber ,un compozitor original.

Muzica lui Weber a influențat în special pe Wagner, ale cărui opere trădează reminiscențe Weberiene. Astfel divizarea operelor în acte și nu în arii: duo-uri, triouri sau quartete vocale. Introducerea unui motiv conductor, care va determna pe Wagner la crearea acelui „leit motiv" și în fine sentimentul romantic al naturii ,cari dau operelor lui Weber un farmec atât de pătrunzător, anunță muzica misterioasă, simbolică și metafizică a „Tetralogiei" wagneriene.

Weber a influențat deasemenea majoritatea muzicenilor romantici: Berlioz Schumann, List, Chopin,, toți acești compozitori au trecut prin filtrul purificator al concepției compozitorului lui „Freischütz".

Reproducerea totală sau parțială interzisă

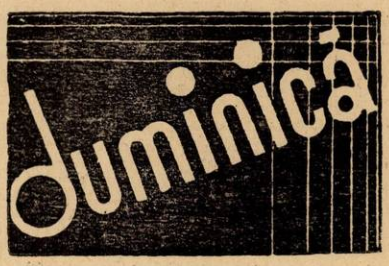

13 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineței.

8.30: Jurnal recapitulativ.

9.30: Închiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

13.00: Deschiderea emisiunii. **Ora Muncă și Lumină.**

13.50: Știrile serviciului german.

14.00: Radio jurnal — Publicitate.

14.20: Orchestra Petrică Moțoi.

RADIO ROMÂNIA. RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.15: **Poșta militară Radio.**

16.00: Închiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra Luceafărul.

22.00: Radio jurnal.

22.15: Cronica Războiului.

22.25: Marșuri.

2230: Muzică variată (discuri).

23.00: Muzică de dans (discuri).

24.00: Rezumatul programului. **Conferința d. Mihail Țican Romano Virginica Negulescu acordeon.**

1.00: **Radio jurnal. Cum cântau orchestrele în trecut.**

2.00: Închiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17. Cîruri. ■ 17,30. Conf. ■ 18,05. Plăci. ■ 19. Slujba. ■ 20,30. Reportaj. ■ 21,10. Concert. ■ 22,10. Conf. ■ 22,40. Recital la pian. ■ 23 Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Reportaj. ■ 18,45. Plăci. ■ 19. Teatru radiofonic. ■ 19,30. Concert simfonic. ■ 19,45. Conf. ■ 20. Plăci. ■ 20,25. Sport. ■ 20,40. Conf. ■ 21. Fantezie radiofonică ■ 21.15. Plăci. ■ 21 20. Piesă radiofonică. ■ 22,10. Concert. ■ 22.50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 18. Emisie pentru soldați. ■ 18,55. Ora tineretului. ■ 19,20. Concert de orchestră ■ 20,20. Conf ■ 20,30. Inf. ■ 20,45. Conf. ■ 21,15. Teatru radiofonic. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Pentru soldați. ■ 17. Inf. ■ 18. Concert. ■ 19 Reportaj. 20. Inf. ■ 20.15. Muzică distractivă. ■ 22. Inf ■ 22,15. Varietăți. ■ 23. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30: Radio jurnal ■ 7.05: Gimnastică ■ 8.30: Radio jurnal ■ 11.35: Soliști ■ 12.30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55: Muz. ușoară (disc) ■ 10.33: Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

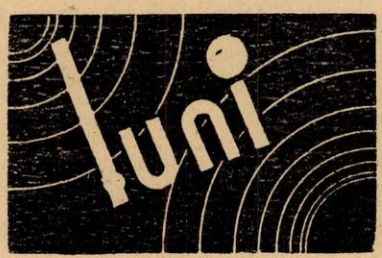

14 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiuni. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineții.

830: Jurnal Recapitulativ. Orchestra Soc. de Editură.

9.30: Închiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA. RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii.

ORA OSTAȘULUI.

13.50: Știrile serviciului german.

14.00: Radio Jurnal. Publicitate.

14.20: Orchestra de Café concert Radio dir. de M. Constantinescu.

15.15: **Poșta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Închiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

20.50: Știrile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiuni. Salon muzical. (Muzică de Cameră).

22.00: Radio jurnal.

22.15: Muzică variată (discuri).

22.30: Conferințe D. I. Conea.

22.45: Muzică variată (discuri).

23.00: Muzică de masă compozitori. Seara II Beethowen: Simfonia II-a.

24.00: Rezumatul programului; Muzică.

1.00: Radio jurnal; Muzică variată (discuri).

2.00: Închiderea emisiunii..

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18,05. Muzică la accordeon. ■ 18.25. Conf. ■ 18.45 Plăci. ■ 19,45. Conf. ■ 20,15. Reportaj. ■ 20,30. Cabaret. ■ 20 55 Conf. ■ Concert de orchestră ■ 22,15. Dialog. ■ 22,35. Concert ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beroninnsten. ■ 17.50. Ora. ■ 18,05. Plăci. ■ 18,20. Evocare literală şi muzicală. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Concert. ■ 19.30. Muzică aleasă. ■ 19.55. Conf. ■ 20 Plăci. ■ 20.05. Gimnastică. 20,15. Inf. ■ 20,25. Intrebaţi-ne şi vă vom răspunde! ■ 20,50. Camera penală a romanului poliţist. ■ 25.10. Muzică de ţigani. ■ 21,30. Conf. ■ 21.50. Cronică. ■ 22. Concert. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Ora copiilor. ■ 18,45. Muzică populară. ■ 19. Ora tineretului. ■ 19,20. Muzică rusească. ■ 19,30. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20 Muzică militară. ■ 20,30. Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 20,50. Concert. ■ 22.50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert. ■ 17. Inf. ■ 17.15. Varietăti. ■ 18.30. Reportaj. ■ 19. Conf ■ 19 15. Inf. de pe front. ■ 19,30. Intermezo muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20.15. Pentru fiecare ceva. ■ 22. Inf. ■ 22.15 Melodii variate ■ 23. Muzică distrativă. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7 05 : Gimnastică ■ 8 30 : Radio jurnal ■ 11 35 : Solisti ■ 12 30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13 50: Conc. orch. ■ 14 50: Caustrie ■ 13 40: Orch. ■ 19 30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21 20: R. jurnal ■ 21 45: Jazz simf ■ 22 25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m — (182 kHz) — 120 kw

5 55 : Muz. uşoară (disc) ■ 10 33 : Muz. variată. ■ 11 00: Muzică turcească. ■ 11 30—12 30: Mica orch. Radio. ■ 16 03: Orch. de dans Radio ■ 16 45: Muzică turcă ■ 17 55: Muzică turcă. ■ 19 15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

15 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii.

8.30: Jurnal recapitulativ. Muzică variată (discuri); Fanfara aviaţiei: concert de promenadă.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora ostăsească închinată Mării şi Marinei.

13.50: Ştirile serviciului german.

14 00: Radio jurnal. Publicitate.

1420: Orchestra N. Cires.

15.15: **Poşta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

20.50: Ştirile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra simfonică Radio dir. de Th Rogalsky.

22 00: Radio jurnal.

22.15: Continuarea concertului.

22 40: Conferinţă.

23 00: Muzică sentimentală (discuri).

23 30: Tarafuri boereşti.

24 00: Rezumatul programului; Muzică.

1 00: Radio jurnal: Cântăreţi şi Tarafuri româneşti; Muzică românească orchestrată (discuri).

2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
428.1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18 05. Concert de solişti. ■ 18.30. Reportaj. ■ 19. Plăci. ■ 20,30. Muzică uşoară. ■ 21,15. Conf. ■ 21.45. Plăci. ■ 22.30. Conf. ■ 23. Inf. Mettor. ■ 23,15. Muzică de cameră.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Plăci. ■ 17.15 Concert. ■ 17.35. Recital de pian. ■ 17,55. Plăci. ■ 17 59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18 05. Plăci. ■ 18 15. Conf. ■ 18,30 Desene animate radiofonice. ■ 19. Plăci. ■ 19.05. Muzică uşoară ■ 19.25 Conf. ■ 19 35. Plăci ■ 19.45. Conf. ■ 20. Plăci. ■ 20 15. Inf. ■ 20.25. Conf. ■ 20.40. Concert. ■ 21. Comedie radiofonică. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59 Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.20. Muzică populară. ■ 18 35. Concert. ■ 18 55 Varietăti ■ 19.30. Plăci. ■ 19 55 Inf ■ 20 Cântece soldătesti. ■ 20.30 Inf. 20.40 Concert de orchestră. ■ 21 15 Piesă radiofonică ■ 22 Concert. ■ 22,25. Suită radiofonică. ■ 22.50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. melodii variate. ■ 17. Inf. ■ 17 15. Conf. ■ 18,30. Meteor. ■ 19 Conf. ■ 19.15. Inf. de pe front. ■ 19 30. Intermezo muzical. ■ 19.45. Conf. ■ 20. Inf. ■ 20,15. Concert de orchestră ■ 21. Muzică aleasă. ■ 22. Lnf. ■ 22,15. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8.30 : Radio jurnal ■ 11.35 : Soliști ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18 40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. uşoară (disc.) ■ 10 33 : Muz. variată ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12 30: Mica orch. Radio. ■ 16 03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45 Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19 15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

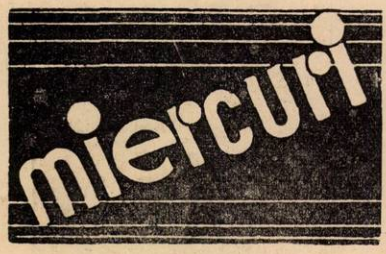

16 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii.. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii.

8.30: Jurnal recapitulativ; Muzică variată (discuri); Fanfara Reg. 6 Mihai Viteazul: Concert de promenadă.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii. **Ora ostaşului.**

13.50: Ştirile serviciului german.

14,00: Radio jurnal. Publicitate.

14,20: Orchestra de Café concert radio dir. de M. Constantinescu.

15.15: **Poşta Militară. Radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20.50: Ştirile serviciului german.
21.00: Deschiderea emisiunii. Teatru.
22.00: Radio jurnal.
22.15: Ora Germaniei.
23.00: Prezentare de d. Horia Furtună.
24.00: Rezumatul programului; Muzică.
1.00: Radio jurnal; Muzică variată (discuri).
2.00: Inchiderea emisiunii.

ATELIER DE BOBINAJE

SPECIALIST IN ORICE FEL DE TRANSFORMATORI

Reparaţii de difuzoare ; înlocuirea membranelor; rebobinarea transformatorilor de eşire; transformatori de reţea pentru orice scop; autotransformatori; schasiuri pentru aparate Radio; Radio reparaţiuni execută ireproşabil

„M. GROBOCOPATEL"

Str. Domniţa Anastasia, 12-14. — Et. I, ap. 3. — Tel. 5.08.23

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18 05. Melodii populare. 18,30. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20,15. Reportaj. 20,30. Cabaret. ■ 20,55. ■ Conf. ■ 21.20. Concert de orchestră. ■ 22,15. Piesă norvegiană. ■ 22,45. Concert. ■ ■ 23 nf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beromünster. ■ 17,59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18.05 Conf. ■ 18.40. Concert de orhestră. ■ 19.10. Muzică modernă. ■ 19.30. Conf. ■ 19.55. Plăci ■ 20,05. Conf. ■ 20,15. Inf. ■ 20.25. Conf. ■ 20.50. Evocare istorică. ■ 21.30. Concert simfonic. ■ 22,35. Conf. ■ 22.50. Inf

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18,20. Concert. ■ 18.30 Conf. ■ 18,40. Muzică variată. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci. ■ 19,30. Conf. ■ 19.50 Inf. ■ 20. Revistă instrumentală. ■ 20,15. Conf. ■ 20,30. Inf. ■ 20.40. Piesă radiofonică. ■ 22.20. Conf. ■ 22.40. Plăci. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert. ■ 17. Inf. ■ 17,15. Muzică variată. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ 19,30 Intermezo muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20.20. Inf. ■ 20,15. Muzică variată. ■ 21. O oră de varietăţi. ■ 22 Inf. Amintiri plăcute. ■ 23. Concert. ■ 24. Inf. concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8 30 : Radio jurnal ■ 11.35 : Solişti ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30. Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. uşoară (disc.) ■ 10 33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12 30: Mica orch. Radio. ■ 16 03: Orch. de dans Radio. ■ 16 45: Muzică turcă. ■ 17 55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

22.40: Viaţa noastră culturală de Em. Bucuţa; Muzică.
23.00: Baluri din diferite epoci.
24.00: Rezumatul programului; Muzică.
1.00: Rado jurnal; Putpuriuri de fantezii (discuri).
2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Slujba. ■ 18,30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20,30. Muzică uşoară. ■ 21,10. Reportaj. ■ 21,45. Bucăţi de vioară. ■ 22,15. Plăci. ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beromünster. ■ 17,54. Ora ■ 18. Inf. ■ 18,05. Plăci. ■ 18.20. Pentru doamne. ■ 19.15. Conf. ■ 19,20. Plăci. ■ 19.30. Două suite pentru copii. ■ 19,45. Conf. ■ 20. Plci. ■ 20,15. Inf. 20,25. Conf. ■ Evocare radiofonică. ■ 21. Teatru radiofonic. ■ 21.30. Cabaret. ■ 22. Fantezie radiofonică. ■ 22,25. Concert. ■ 22,50 Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică variată. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19. Muzică distractivă. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică populară. ■ 20,10. Conf. ■ 20,20 Muzică uşoară. ■ 20,30. Inf. ■ 20,40. Conf. ■ 21. Concert de orchestră. ■ 21,30. Varietăţi. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Muzică din operete. 17. Inf. Varietăţi. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19.15 Inf. de pe front. ■ Intermezi muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20 Inf. ■ 20.15. Varietăţi. ■ 21.15. Concert de solişti. ■ 22. Inf. ■ 22,15. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8 30 : Radio jurnal ■ 11 35 : Solişti ■ 12 30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18 40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21 30: R. jurnal ■ 21 45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23 20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5 55 : Muz. uşoară (disc.) ■ 10 33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11 30—12 30: Mica orch. Radio. ■ 16 03: Orch. de dans Radio. ■ 16 45: Muzică turcă. ■ 17 55: Muzică turcă. ■ 19 15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

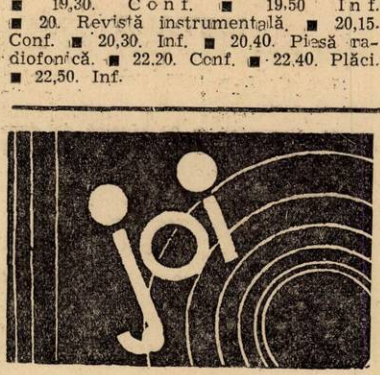

17 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

7 30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul d'mineţii.

8 30: Jurnal recapitulativ; Fanfara germană.

9.00: Ora administrativă; Muzică variată.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra Petrică Moţoi.
13 50: Stirile serviciului german.
14 00: Radio jurnal. Publicitate.
1420: Orchestra Soc. de Editură.
15 15: Poşta militară radio.
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

20.50: Ştirile serviciului german.
21.00: Deschiderea emisiunii; Orchestra simfonică radio dir. de Alfred Alesandrescu..
22.00: Radio jurnal.
22.15: Recital.

18 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii.. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii.

8.30: Jurnal recapitulativ; Muzică variată (discuri); Fanfara Batalionului de Gardă: Concert de promenadă.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora ostăşească germano-română.

13.50: Stirile serviciului german.

14.00: Radio jurnal. Publicitate.

14.20: Orchestra Dinu Şerbănescu.

15.15: **Posta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCURESTI

20.50: Stirile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiunii; Orchestra de salon radio dir. de Darcleé.

22.00: Radio jurnal.

22.15: Opera Trovatore.

24.00: Rezumatul programului; Muzică.

1.00: Radio jurnal; Muzică variată (discuri).

2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426.1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică variată. ■ 18.30. Recitări ■ 18.30. Plăci. ■ 20.15. Reportaj. ■ 20.30. Conf. ■ Concert popular. ■ 21.35. Piesă radiofonică. ■ 22,35. Concert la pian. ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Monte-Ceneri. ■ 17,59. Ora. ■ 18, 05. Concert de orchestră. ■ 18,20. Conf. ■ 18.31 Jazz Lot. ■ 19,05. Reportaj. ■ 19,25. Concert de vioară. ■ 19,35. Conf. ■ 19,55. Plăci ■ 20,05. Conf. ■ 20,45. Cronică. ■ 21,30 Muzică distractivă. ■ 22,10. Ora veselă. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lungano. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Ora femeii. ■ 18.30. Concert. ■ 19. Ora tineretului. ■ 19,20. Plăci. ■ ■ 19.35, Conf ■ 19,55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20,25. Plăci. ■ 20.30. Inf. 20,40 Pentru soldaţi. ■ 21,10. Concert de orchestră. ■ 22,25. Varietăţi. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Muzică din operete. ■ 17. Inf. 17,15. Varietăţi. ■ 18.30. Repirtaj. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Inf. de pe front. ■ 19.30. Intermezo muzical. ■ 19.45. Varietăţi. ■ 20. Inf. ■ 20,15. Muzică distractivă. ■ 21. Concert. ■ 22. Inf. ■ 22,15 Muzică uşoară. 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30: Radio jurnal ■ 7.05: Gimnastică ■ 8.30: Radio jurnal ■ 11.35: Solişti ■ 12.30: Radio jurnal ■ 13.30 Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55: Muz. uşoară (disc.) ■ 10.33: Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00. Muzică variată.

19 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii.. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii.

8.30: Jurnal recapitulativ; Muzică variată (discuri).

9.00: Fanfara germană: Muzica de promenadă.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA. RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora ostaşului.

13.50: Ştirile serviciului german.

14.00: Radio jurnal. Publicitate.

1420: Orchestra de Café concert Radio dir. de M Constantinescu.

15.15. Poşta militară radio.

1545: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

20.50: Ştirile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiunii. Concert spiritual.

22.00: Radio jurnal.

22.15: Recital.

22.40: Concert de dansuri (disc.).

24.00: Rezumatul programului; Muzică.

1.00: Radio jurnal; Muzică variată (discuri).

2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426.1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17,50. Conf. ■ 18,05. Concert la vioară. ■ 18,30. Conf. ■ 19. Clopotele. ■ 19,10. Plăci. ■ 20.30 Conf. ■ 21 Varietăţi. ■ 22 Muzică de dans. ■ 22.30 Reportaj. ■ 23. Inf Meteor. ■ 23,15. Muzică de dans.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Concert. ■ 17.20. Plăci. ■ 17.30. Varietăţi. ■ 17.50. Oro. ■ 18 Inf. ■ 18.05. Muzică de dans. ■ 18.25. Conf. ■ 19. Din Lausana. ■ 19.45 Conf. 20. Plăci. ■ 20.15 Inf. ■ 20.25 Conf. ■ 20.40 Cronică ■ 21 Varietăţi. ■ 21.20 Muzică populară ■ 21.30 Fantezie radiofonică ■ 21.55. Concert de orchestră ■ 22,10. Piesă radiofonică. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Geneva. ■ 17.55. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Cronică. ■ 18.30. Concert coral ■ 13.45. Conf. ■ 19,05. Muzică distractivă. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Clopotele. ■ 20,10. Conf. ■ 20,25. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Muzică populară. ■ 21. Conf. ■ 21,15. Cântece studenţeşti. ■ 21,35. Piesă dadiofonică. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert de după amiază ■ 17. Inf. 17,15. Muzică variată. ■ 18. Concert. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ Intermezo muzical. ■ 19.45. Conf. ■ 20 Inf. ■ 20,15 Muzică distractivă. ■ 22. Inf. ■ 22,15. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

RL 5112

Respectând promisiunea făcută cetitorilor noştri, de a le deschide paginile revistei pentru colaborare, publicăm astăzi montajul d-lui G. Georgescu.

Receptor cu două lămpi de baterie din seria „K". Construcţie simplă şi randament superior, iată calităţile acestui aparat.

Reproducem mai jos schema unui aparat la baterii, cu două lămpi. Aparatul, fiind echipat cu lămpi din seria K, dă rezultate excelente cu un consum foarte redus.

Obişnuita dedectoare triodă este înlocuită printr'o pentodă de înaltă frecvenţă. Prin aceasta, sensibilitatea aparatului este mărită; numărul posturilor recepţionate în condiţiuni optime este dublat.

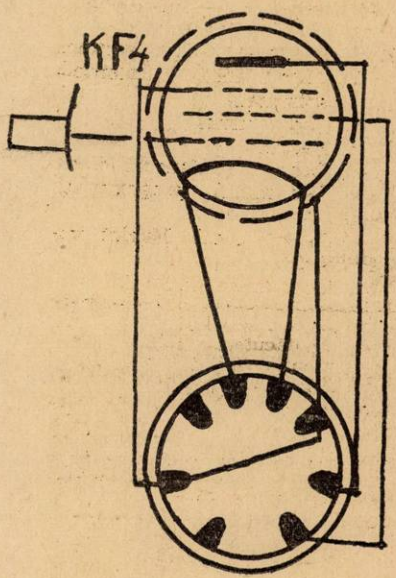

O altă caracteristică a acestui montaj este amplificarea mixtă, obţinând astfel maximul de amplificare şi fidelitate. In rezumat, aparatul elaborat şi descris mai jos, oferă calităţile unui montaj avantajos (cu amplificare directă) la baterii. Putem înşira aceste calităţi.

1. Costul relativ mic.
2. Consumul redus.
3. Putere suficientă.
4 Sensibilitatea oferită de lampa KF4.
5. Selectivitate excelentă.
6. Pe lângă priza de pământ, mai necesită o antenă doar de 10 m. Construcţia aparatului este simplă şi constituie un examen necesar amatorului care vrea să treacă la construirea de aparate cu două circuite acordate su depriză.

SCHEMA DE PRINCIPIU...

ne rată în circuitele de placă şi grilă ale primei lămpi un transformator de înaltă frecvenţă pe două lungimi de undă. Practic se va folosi ori un transformator de înaltă frecvenţă descris într'un număr al revistei, ori o bobină prevăzută cu comutator, de bună calitate, procurată din comerţ.

In caz că receptorul se află în apropierea unui post emiţător, undele electro-magnetice ce sunt captate de antenă, vor fi introduse în bobină prin intermediul unui grup selector, folosind bucşa A3. In mod general se va folosi oricare din cele patru bucşe notate A1, A2, A3 şi A4, căutând să se obţină o audiţie cât mai perfectă.

Grupul dedector este format dintr'un condensator fix de 150 pf. Cd şi o rezistenţă de 2MO Rd.: care se vor fixa la căciula lămpii KF4 (Vezi schema pentru amenajarea şasiului).

(Continuare în pag. 15)

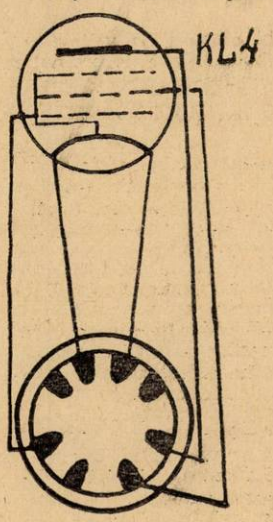

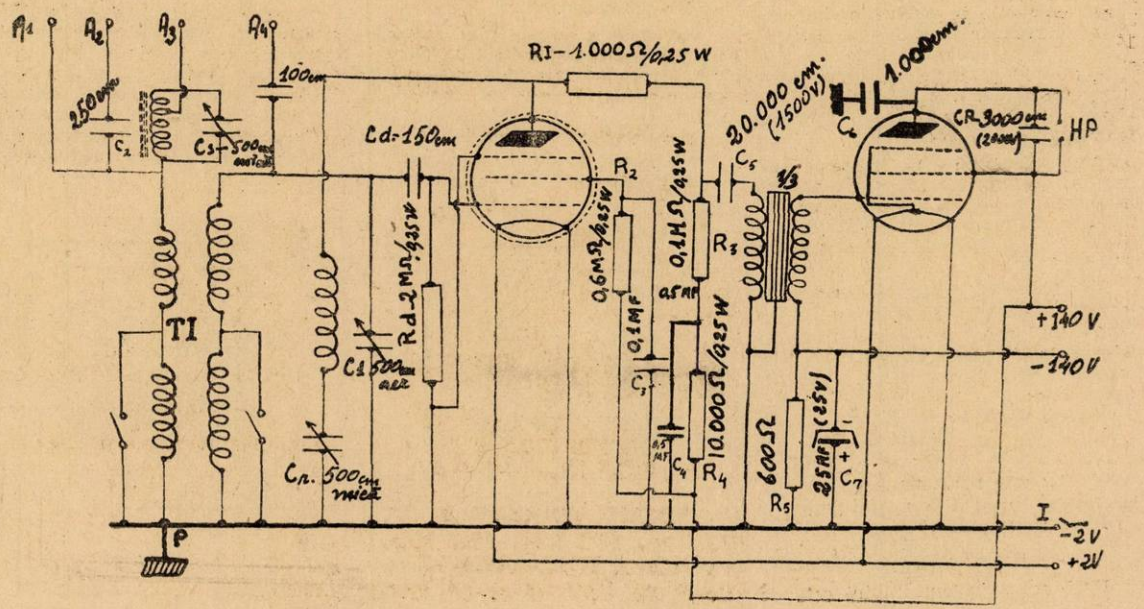

Instrumente de măsură

Printre primele aparate din laboratorul unui începător sunt voltmetrul și ampermetrul. Funcționarea lor se bazează pe proprietatea ce o are un ac magnetic de a fi deviat atunci când se găsește în apropierea unui circuit electric, deviere ce este direct proporțională cu intensitatea curentului ce străbate circuitul. Diferența dintre cele două aparate constă în rezistența bobinei mobile a instrumentului.

La ampermetre rezistența este foarte mică — câțiva ohmi — pentrucă trebuie străbătute ușor chiar de cei mai

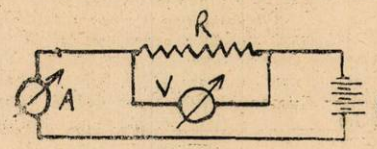

slabi curenți. La voltmetru rezistența bobinei este de ordinul miilor de ohmi el servind la măsura diferenței de potențial electric între două puncte.te. Spre deosebire de ampermetru ce se montează în serie, voltmetrul se montează în paralel, fig. 1.

Dacă avem un miliampermetru cu o scară cât mai mică, îl putem folosi și ca ampermetru și ca voltmetu printr'un joc de rezistențe în paralel sau în serie cu instrumentul

Să luăm un exemplu: Dacă miliampermetrul are scara de 1 mA și vrem să măsurăm un curent de 10 mA trebuie să punem în paralel cu instrumentul o rezistență Rx (se numește rezistență shunt sau de protecție) în așa fel ca prin ea să treacă 9 mA iar prin instrument 1 mA. Rezultatul citit se va înmulți cu zeci pentru a afla valoarea adevărată a curentului.

Aceasta nu altceva decât o aplicație a legii lui Kirschoff care spune că prin rezistențe în derivație, intensitățile curenților sunt invers proporționale cu rezistențele respective. Cu alte cuvinte printr'o rezistență mare trece un curent mic și invers.

Măsurile tensiunilor se fac prin adăugare de rezistențe în serie cu instrumentul. Dacă n'am pune aceste rezistențe, tensiunea dela bornele instrumentului, ar da naștere la un curent foarte mare în rezistența de câțiva ohmi a bobinei, aceasta putând fi arsă.

Schema unui astfel de instrument se află în fig. 2. Miliampermetrul cu scara de 1 mA are o rezistență interioară de 100 ohmi. Formulele pentru aflarea rezistențelor shunt sunt următoarele:

Pentru scara de 5 mA.

$$Rx = \frac{Ri}{5-1}$$

unde Rx este rezistența shunt iar Ri rezistența internă a aparatului.

Pentru scara de 10 mA.

$$Rx = \frac{Ri}{10-1}$$

Dacă scara instrumentului este de 2 mA vom scădea la numitor cifra 2 în loc de 1.

Să zicem că folosind scara de 10 mA am citit pe cadran 0.6 mA. Curentul adevărat va fi:

$$0.6 \times 10 = 6 \text{ mA.}$$

Aflarea rezistențelor serie se va face după legea lui Ohm.

$$Rx = \frac{V\,max}{I\,max}$$

unde Rx este rezistența serie
V max=tensiunea maximă ce vrem s'o măsurăm.
I max=devierea maximă a miliampermetrului folosit(în cazul nostru 1 mA=0,001A).

Astfel pentru scara de 1 V Rx va avea

$$Rx = \frac{1}{0.001} = 1000 \text{ ohmi}$$

Pentru scara de 10 V

$$Rx = \frac{10}{0.001} = 10.000 \text{ ohmi}$$

Rezistențele shunt se vor face din sârmă de cekas pe o plăcuță de hares. Astfel pentru scările de 1; 10; 50; 100; 250; 500; 1000 volți R serie va avea respectiv 1000; 10.00; 50.000 ; 100.000 ; 250.000 ; 500.000 ; 1.000.000 ohmi.

Să zicem că așezând pe Si pe plotul 3 corespunzător scării de 50 V am citit pe scara instrumentului 0.8 mA (Rezist. serie=50.000 ohmi).

Valoarea tensiunei la bornele A B va fi de

$$V = IR = 0{,}0008 \times 50.000 = 40 \text{ V}$$

Aparatul din fig. 2 poate fi folosit și ca ohmetru (măsurarea rezistențelor necunoscute,

Pentru aceasta se montează miliampermetrul în serie cu o rezistență necunoscută Rx și cu o sursă electrică de tensiune cunoscută. Pentru a găsi valoarea exactă a rezistenții scădem din rezultatul obținut rezistența internă a miliampermetrului (în cazul nostru 100 ohmi).

Este bine ca atunci când măsurăm unul din elementele legii lui Ohm — rezistență, tensiune, curent — să începem măsurătoarea cu scara cea mai mare a instrumentului. Dacă acul nu deviază sau prea puțin, trecem la scara imediat inferioară..

Să zicem că vrem să măsurăm o rezistență Rx Sursa de alimentare V=100 volți. Așezând contactele pentru scara de 1 mA acul nu deviază. La scara de 500 mA instrumentul indică 0.2 A. Deci un curent de :

$$0.2 \times 500 = 100 \text{ mA}$$

$$Rx = \frac{V}{I} = \frac{100}{0.1} = 1000 \text{ ohmi}$$

Montarea aparatului e cea din fig. 3.

ALTE MASURATORI

Când vrem să măsurăm tensiunile aplicate lămpilor, le scoatem și alimentăm aparatul (lăsăm numai lampa redresoare). Prindem crocodilul (—) de șasiul aparatului iar cu vârful încercător (+) atingem plăcile și ecranele lămpilor. Dacă tensiunea citită nu corespunde cu cea din caracteristice ne dăm seama dacă o rezistență anodică e întreruptă sau dacă o valoare este nepotrivită.

Pentru măsurarea negativării, crocodilul (—) se prinde de grilă iar vârful încercător (+) la catoda lămpii (șasiu la aparatele de baterii). La măsurarea curenților de placă sau ecran se va avea grije ca borna — (crocodilul) să se prindă de placă sau ecran.

Așezarea instrumentului pentru aceste măsurători se vede în fig. 4. La măsurătorile făcute la lămpi, știind cam ce curenți avem de măsurat, așezăm aparatul direct pe scara corespunzătoare.

Cu acest aparat putem măsura și factorul de uzură al unei lămpi. Pentru aceasta facem montajul din fig. 5. Montându-i pe un șasiu metalic vom face legăturile ca în fig. 6. C va fi o baterie de negativare de 20 v. Rotim potențiometrul P+ până când aparatul așezat ca voltmetru ne indică negativarea cerută de lampă. Așezăm apoi aparatul în circuitul de placă și citim curentul indicat. Citim apoi și curentul grătarului-ecran. Placa și ecranul vor fi alimentate la o tensiune cerută de caracteristice. Curentul citit poate scădea cu 25% din valoarea normală, după care lampa trebuie înlocuită. Cu montajul

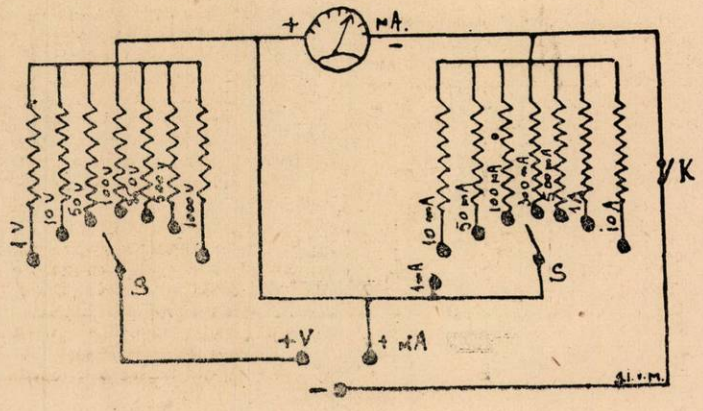

din fig. 5—6 putem trasa şi curbele caracteristice ale unei lămpi ale cărei caracteristici nu le avem.

Pe o hârtie milimetrică notăm în abicise idferite negativări iar în ordonate curenţi anodici fig. 7. Vom

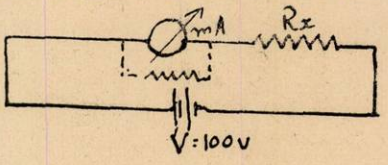

trasa întâi curba pentru Va=250 v. Manevrăm potenţiometrul până ce voltmetrul indică o negativare de 1 volt. Citim şi curentul anodic care va fi spre exemplu 20 mA.

La intersecţia orizontalei 20 mA

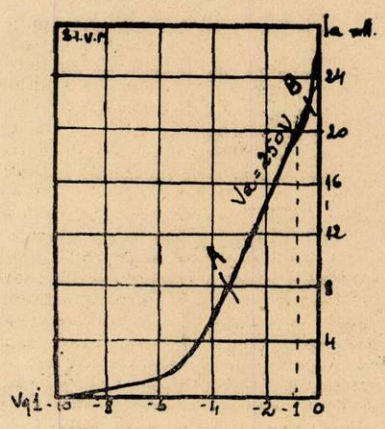

cu verticala 1 v notăm un punct. Vom proceda analog pentru negativările de 2, 3, 4, 5, etc. volţi notând diferite puncte. Am mers din volt în votl de oarece curba va fi mai pre-

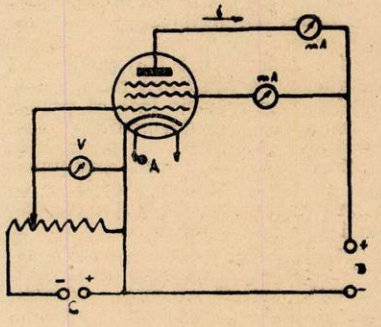

cisă. Unim apoi toate punctele obţinute şi vom găsi curba dorită.

Punctul de funcţionare pentru ca lampa să nu producă distersiuni va fi în mijlocul porţunei drepte AB a caracteristicii. Deci vom da grilei o

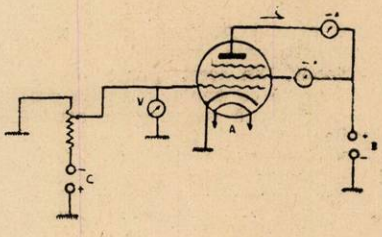

negativare de —2 volţi. Pentru Va 100 volţi vom găsi o altă curbă. In mod analog vom trasa şi curbele ecranelo.

Am arătat în aceste rânduri unele din multele întrebuinţări ale aparaaelor de măsură. Voiu reveni într'un număr viitor arătând şi alte întrebuinţări ale miliampermetrului. Cred că ar fi timpul ca radioamatorii începători să dea o mai mare întrebuinţare aparatelor de măsură fără să mai lucreze prin tatonări. Incheind dau un ultim sfat: Când schimbăm ploturile la miliampermetru — fig. 2 — vom întrerupe în punctul K căci aparatul rămas fără shunt se va arde.

VALERIUS I. STANCIU

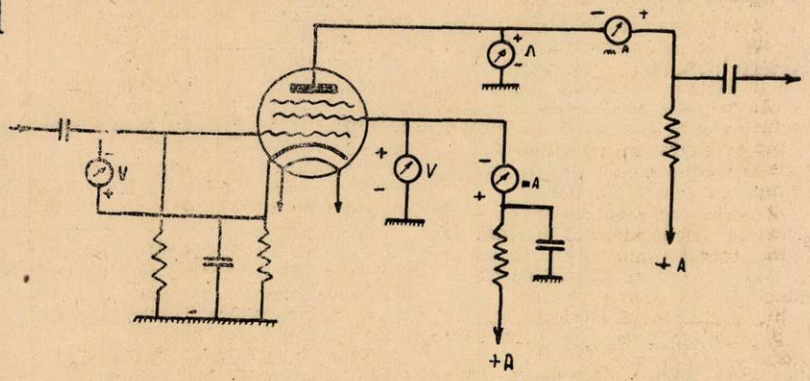

Colaborarea cititorilor

Masa cititorilor este de cele mai multe ori ignorată. Opinia lor nu este cerută de nimeni şi nimeni nu se interesează de cuvântul sau de ideile cititorului. Noi socotim însă că cititorii au şi ei de spus câte ceva şi suntem gata să-i ascultăm. Ba chiar dacă au de spus ceva interesant, suntem gata să împărtăşim şi altora munca lor, deschizându-le paginile acestei publicaţii.

Oricine ne poate trimite rodul muncii sale. Colaborarea cititorilor este condiţionată numai de calitatea materialului trimis. Orice articol găsit publicabil, va vedea lumina tiparului. Bineînţeles că materialul trimis trebue să fie redactat cu îngrijire. Pentru orientare, publicăm câteva norme:

1) Textul va fi scris cu cerneală, citeţ şi pe o singură parte a hârtiei.

2) Desenele se vor face în tuş, cu rigla şi compasul. Schiţele neîngrijite nu se vor publica.

3) Planurile de conexiuni se vor face de preferinţă în mărime naturală.

4) Articolele vor fi scrise într'un limbaj curat, limpede şi în bune relaţii cu ortografia.

5) Subiectele vor fi alese de colaborator, dându-le un caracter de popularizare.

Articolele vor fi examinate cu îngăduinţă şi eventual corectate pentru a deveni publicabile, dacă acest lucru este posibil. Suntem siguri că această încurajare a amatorismului, va fi primită cu bucurie de cititorii revistei.

Pentru a înlesni nu mai strâns contact între redacţie şi cititorii care doresc să colaboreze, inaugurăm astăzi o rubrică în cadrul căreia vom sta de vorbă asupra articolelor, întrebărilor sau sugestiilor primite.

A. Martinescu, Bucureşti. — Am primit articolul d-stră şi îl găsim remarcabil. Nu se poate publica însă, deoarece caracterul pur ştiinţific al lucrării d-stră depăşeşte cu mult caracterul de popularizare cu care se îndeletniceşte revista noastră. Calculul infinitesimal nu se potriveşte unei reviste de popularizare.

Din păcate, o revistă ştiinţifică serioasă care ar putea cuprinde articole de genul acesta nu avem. Cât priveşte manuscrisul vă stă oricând la dispoziţie. Treceţi pe la redacţie în orice după amiază.

N. T., Braşov. — Articolul dv. este copiat aproape „ad literam" după una din cele mai valoroase lucrări în limba romană. Spun aproape „ad literam", deoarece unele fraze au fost modificate în dauna ortografiei. Procedeul nu este lăudabil. Desigur, vă puteţi inspira din alte lucrări, cărţi sau reviste, dar toate aceste surse de inspiraţie să fie sudate printr'o contribuţie personală; aranjarea materialului, modul de expunere, trebue să fie rodul muncii d-stră.

G. Georgescu. — Montajul d-stră a apărut în numărul de faţă. Intârzierea se explică prin rătăcirea manuscrisului. Câteva observaţii: descrierea montajului trebue să cuprindă un spaţiu mai larg, înglobând mai multe detalii şi să fie completată cu lista de materiale. Schema de principiu trebue să fie însoţită de planul de conexiuni.

Al. Banu, Timişoara. — Textul este publicabil, dar din schiţele dvs. nu se înţelege nimic. Refaceţi desenele şi vă vom publica articolul. Aşteptăm.

Valerius Stanciu. — „Mieux vaut tard que jamais" spune o zicală franceză. De aceeaşi părere am fost şi noi, publicând articolul d-stră. Pe viitor schiţe mai îngrijite.

Modulația de încrucișare

Modulația de încrucișare (transmodulația sau „cross-modulation") este un inconvenient resimțit de toți ascultătorii de radio.

Să presupunem că am reglat receptorul nostru pe o anumită emisiune. Se poate întâmpla ca pe lângă emisiunea căutată să auzim marginile de modulație a unei alte emisiuni. Avem impresia că numai frecvențele înalte se suprapun nepoftite, făcându-ne impresia că un pițigoi, muscă din auditia postului nostru.

Fenomenul se produce ori de câte ori o semisiune puternică lucrează pe o undă vecină cu aceea a emisiunii pe care o ascultăm. Efectul de transmodulație se poate produce chiar pentru posturi depărtate în spațiu, când condițiunile de propagare sunt bune.

Ne aflăm oare în fața unui defect de selectivitate? Desigur că nu, deoarece oricât am mări selectivitatea receptorului, nu constatăm nici o ameliorare a inconvenientului. Defectul se poate observa chiar la receptoarele ultra-selective. Curba de rezonanță a circuitelor indică o selectivitate de 4 Kc. totuși încrucișarea se produce pentru două emisiuni la o distanță de 10 Kc. una de alta.

O observație interesantă este următoarea, dacă unda purtătoare a emisiunii ascultate dispare, încrucișarea dispare și ea. Dacă ar fi fost vorba de o simplă insuficiență de selectivitate, altfel s'ar fi petrecut lucrurile.

Vom remarca totuși că de cele mai multe ori transmodulația se manifestă la receptoarele cu selectivitate redusă. Această constatare nu este de fel în contradicție ca afirmația precedentă; ea are oarecum o rațiune indirectă. De obiceiu, un receptor selectiv este sgârcit cu reproducerea notelor înalte; ori transmodulația se raportă mai ales la notele înalte. Dacă suprimăm notele înalte, practic suprimăm fenomenul. Se înțelege că rolul selectivității este cu totul secundar. Același rezultat (suprimarea notelor înalte) l-am fi putut obține, acționând pur și simplu asupra etajului de joasă frecvență.

După ce am făcut cunoștință cu aspectul fenomenului, să vedem care sunt cauzele lui.

Fenomenul se petrece ca și când, după primul etaj de amplificare, modulația postului nepoftit ar fi încorporată la aceea a postului pe care vrem să-l ascultăm. Cauza inițială este curbura caracteristicei.

De înadtă ce folosim pentru amplificare o lampă a cărei caracteristică nu este dreaptă ia naștere un amestec al diverselor frecvențe admise la grătarul de comandă. Astfel, dacă la grătar se găsește o tensiune parazită produsă de un emițător vecin sau rezultată dintr'o inducție nedorită, această tensiune va fi încorporată la unda purtătoare. In aceste condițiuni repararea componentelor devine imposibilă. Este suficient să trasăm diagrama amplificării, pentru a înțelege cum se produce fenomenul. In rândurile următoare vom insista însă mai mult asupra posibilităților pentru remedierea defectului.

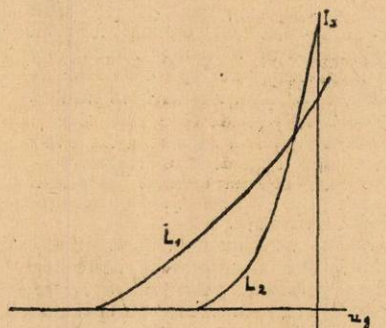

Se știe că o undă modulată se poate asimila cu o undă întreținută flancată de două bande de modulație. Frecvențele acustice corespunzătoare sunt cu atât mai depărtate, de frecvența purtătoare, cu cât ele sunt mai mari, adică cu cât corespund unor frecvențe mai mari. Astfel, marginile benzilor de modulație aparținând la două emisiuni vecine, corespund notelor ascuțite. Se explică astfel dece fenomenul privește mai ales sunetele înalte. Să vedem care sunt factorii de care trebue să ținem seamă.

Se înțelege că în primul rând trebue să ne oprim la gradul de curbură al caracteristicei tensiune grătar-curent placă a lămpii respective. O lampă a cărei caracteristică ar fi dreaptă ar da loc la o transmodulație practic nulă. Constructorii de lămpi au studiat problema transmodulației, elaborând tipuri de lămpi prevăzute pentru a micșora efectul atribuit acestui fenomen. Bine înțeles că nu poate fi vorba de lămpi cu caracteristica dreaptă. Trebue să obținem un reglaj progresiv al amplificării, ceeace nu este posibil decât cu lămpi cu panta variabilă. Ori dacă panta este variabilă, caracteristica trebue să aibă o curbură apreciabilă.

In figura alăturată se pot vedea două curbe aparținând unor lămpi diferite. Prima lampă (L_1) produce o transmodulație mult mai mică decât cea'altă. Vom constata însă că prima lampă necesită pentru controlul automat al volumului o polarizație considerabilă. In aceste condițiuni, totul se explică, deoarece curbura în fiecare punct este mai puțin importantă la prima lampă.

Amplitudinea tensiunilor admise la grătar, are deasemenea o mare importanță. Această afirmație devine limpede, decă ne gândim că porțiunea de caracteristică utilizată va fi cu atât mai mare cu cât amplitudinea tensiunei de grătar va fi mai mare.

Pe o mică întindere a caracteristicei, putem neglija curbura, dar nu putem face acest lucru pentru o regiune întinsă. Vom remarca de altfel că la lămpile cu pantă variabilă, tensiunea admisă pentru o transmodulație determinată, crește odată cu polarizația. Din acest punct de vedere lămpile cu pantă variabilă prezintă o evidentă superioritate asupra lămpilor cu pantă fixă.

Bine înțeles, circuitul de intrare al receptorului trebue să fie selectiv: tensiunea produsă de postul căutat va fi astfel favorizată cu **hotărîre față de celelalte.**

Un amplificator simetric atacat de o dublă-diodă

Montajul push-pull, ale cărui rezultate sunt excelente, mai ales în anumite cazuri, prezintă dificultăți de realizare din cauza defazării pe care o necesită. Transformatorul push-pull de bună calitate este foarte scump, montajul cu rezistența necesită o lampă de defazare și montajul catodic impune măsuri care es din comun în realizarea lui.

Un constructor de peste ocean semnalează o aplicație particulară și interesantă a diodei 6H6; este o diodă dublă cu catode separate, ceeace permite utilizarea ei in scopul menționat.

Privind schema, recunoaștem principiul redresării cu dublare de tensiune. Circuitul este excitat de o înfășurare conectată cu masa, ceeace elimină unele dificultăți ale catodinei push-pull. Dimpotrivă, catodele celor două joase frecvențe se află la potențiale ușor diferite, ceeace necesită un divizor de tensiune. Dea tfel, această dificultate o putem elimina, introducând un cuplaj cu capacități și rezistențe în grătare.

Valorile lui R_1 și R_2 sunt egale (circa 0,5 MO). O ușoară disimetrie a capacităților în lampă, poate necesita o ajustare a valorilor lui C_1 și C_2, valori de ordinului lui 1 pF. Rezistența R_4 trebue să fie ajustată astfel ca tensiunea la bornele ei, să fie egală cu tensiunea existentă între grătarele celor două triode, produsă de curentul diodei în R_1 și R_2.

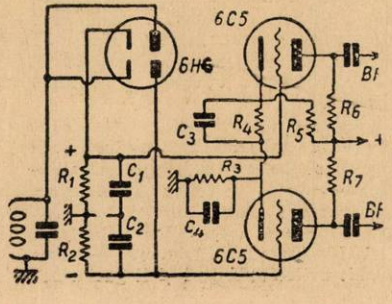

R. U. 5112

Continuare din pag. 11

O ameliorare a transmodulaţiei se poate obţine slăbind tensiunea pentru batoare, graţie unui filtraj eficace. Preselectorul are însă de cele mai multe ori numai o acţiune neglijabilă asupra selectivităţii laterale a unui receptor.

Să presupunem că ne aflăm în faţa unui receptor cu o puternică transmodulaţie. Antena este direct cuplată la primul circuit de acord. In aceste condiţiuni să recepţionăm o emisie oarecare Prin jocul regulatorului antifading, polarizaţia aplicată lămpii de intrare este de —10 volţi. Putem admite o anumită tensiune la grătar fără să apară transmodulaţia. Să intercalăm apoi între antenă şi circuit, un al doilea circuit acordat .

Pentru a obţine un efect selectiv, cuplajul între ce e două circuite trebuie între cele două circuitejjpsnrdiutaoih bue s ăfie cel mult egal cu cuplajul critic. Efectul va fi cu atât mai mare cu cât cuplajul va fi mai mic. Dar această reducere a cuplajului, antrenează o reducere notabilă a tensiunei la care este supus grătarul lămpii. Această consecinţă ar fi favorabilă reducerei transmodulaţiei, dacă nu ar antrena o altă consecinţă: mărirea pantei. Intr'adevăr, graţie controlului automat al volumului, aparatul amplifică mai mult şi acest rezultat se obţine printr'o micşorare a polarizaţiei. Ori noi ştim că această ameninţare antrenează o mărire a transmodulaţiei. Riscăm să pierdem pe o parte ce am câştigat pe de alta.

Din cele de mai sus, se poate vedea că problema nu este uşoară şi soluţia ei trebue adaptată după cazurile care se ivesc în practică. Vom da câteva indicaţiuni de ordin general:

1) **Circuitul de intrare.** Acesta trebue să fie cât mai selectiv cu putinţă. Dacă apelăm la un preselector, trebue să fim foarte atenţi ca în nici un caz energia iniţială să nu treacă direct dela colectorul de unde sau dela sector la circuitul care comandă grătarul primei lămpi.

2) **Alegerea primei lămpi.** Dacă aparatul este prevăzut cu o preamplificare în unaltă frecvenţă, trebue să alegem cu multă îngrijire această lampă.

3) **Anti-fadingul.** Controlul automat al volumului se poate ajusta astfel ca în condiţiunile de funcţionare normală, polarizaţia lămpii de intrare să fie mai importantă decât a celorlalte.

Mai multe bucşe de antenă vor fi prevăzute, pentru a face posibilă variaţia condiţiilor de funcţionare a lămpii de intrare. Astfel, pentru o lampă dată există în general o anumită valoare a pantei care reduce la minimum fenomenul supărător.

Deşi constitue o problemă destul de importantă, transmodulaţiei nu i se acordă importanţa pe care efectele ei o reclamă. Sunt numeroşi constructori cari elaborează receptoare cu o selectivitate exagerată, pentru a evita transmodulaţia. Scopul este atins, dar numai fiindcă receptorul devine incapabil să reproducă notele înalte. Se sacrifică însă o întreagă zonă de frecvenţe acustice, indispensabilă pentru o bună audiţie.

Invelişul metalic al căciulei se conectează cu şasiul.

După cum am mai spus la început, cuplajul între prima şi a doua lampă este mixt, fiind format dintr'un transformator de joasă frecvenţă raport 1/3 şi un grup de condensatori şi rezistenţe.

La bornele HP se leagă difuzorul care este o paletă liberă, sau mai bine un permanent dinamic prevăzut cu transformator de eşire pentru lampa finală. Condensatorul fix, montat pe bornele difuzorului, are drept scop îndulcirea tonului. Poate să lipsească, nu însă fără oarecari invonveniente.

Rezistenţa R_1 joacă rol de şoc, nelăsând curenţi de înaltă frecvenţă să treacă în etajul amplificator.

REALIZAREA APARATULUI

Se începe cu amenajarea şasiului, care se face după schemele anexate. Soclul lămpii KF4 precum şi difuzorul se vor fixa pe bucăţi de cauciuc spongeos, lampa KF4 având tendinţe microfonice. La spatele şasiului se montează o regletă de hares sau bachelită, pe care sunt plasate bucşele de antenă şi condensatorul Cs al grupului selector. Bucşa de pământ se fixează direct pe şasiu.

Nu dăm schema de conexiuni de oarece orice radiofonist şi-o poate realiza. Dealtfel celelalte scheme şi explicaţiuni sunt suficiente, aparatul fiind foarte simplu.

Şi acum încheiem, urându-vă, dragi colegi, reuşită deplină.

LISTA DE MATERIALE

Un bloc de bobine cu comutator interior pentru un aparat cu reacţie.
Un condensator variabil cu aer de 500 cm (Cr).
O scală cu posturile scrise.
Un condensator variabil cu mică de 500 cm (Cs).
Un condensator variabil cu mică de 500 cm (Cr).
O bobină pentru selector.
Cd condensator fix de 150 cm.
C_2 condensator fix de 250 cm.
C_3 condensator fix de 0,1 MF.
C_4 condensator fix de 0,5 MF.
C_5 condensator fix de 20.000 cm.
C_6 condensator fix de 2000 cm.
C_7 condensator electrochimic de 25 MF (25 v).
R_1 rezistenţă de 1000 ohmi (0,25 w).
R_2 rezistenţă de 0.6 MO (0,25 w).
R_3 rezistenţă de 0,1 MO (0,25 w).
R_4 rezistenţă de 10.000 ohmi (0,25 w)
R_5 rezistenţă de 600 ohmi (1 w).
Rd rezistenţă de 2 MO (0,25 w).
Un întrerupător simplu.
Soclu de lampă, material măruntş.
Următoarele lămpi KF4, KL4.

GEORGE GEORGESCU
elev L. S. V.

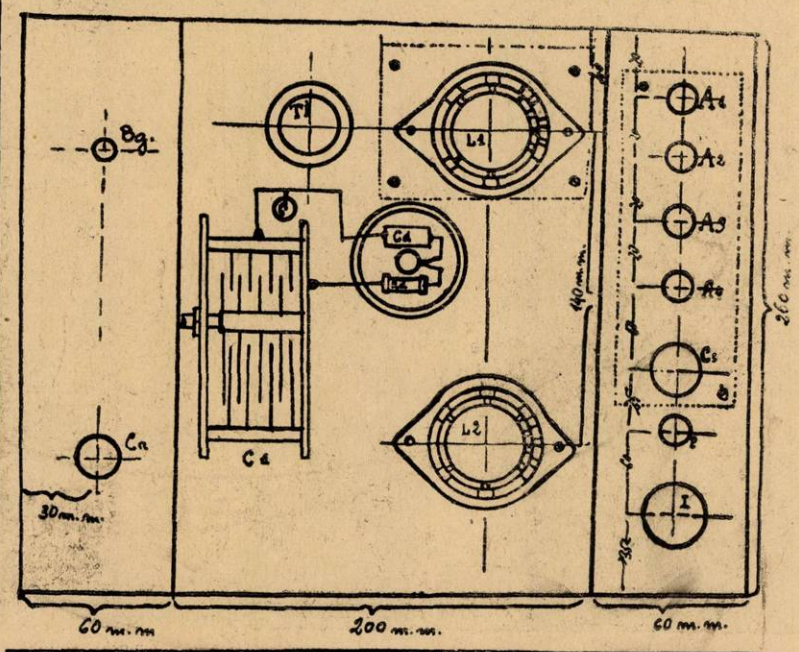

Cum se construeşte o bună priză de pământ

Dacă dispunem de un teren, o bună priză de pământ se poate realiza prin îngroparea unui tub metalic la care se sudează firul de pământ. Tubul se îngroapă la o adâncime care depinde de umiditatea solului, cu atât mai adânc cu cât pământul este mai puţin umed. In general o adâncime de 50 cm. se dovedeşte a fi convenabilă în toate cazurile.

Pentru a înlătura inconvenientul unui sol uscat, putem înconjura priza de pământ cu clorură de calciu: este o sare higrometrică şi deci întreţine o oarecare stare de umiditate.

RADIO IN IMAGINI

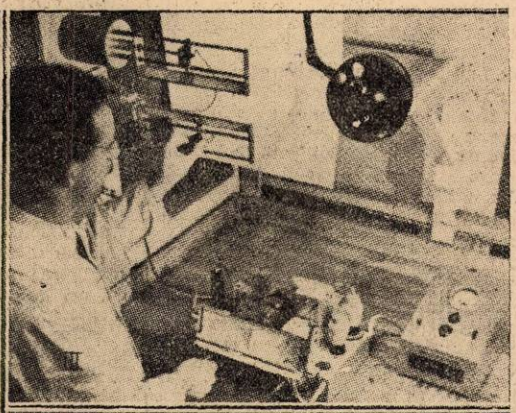

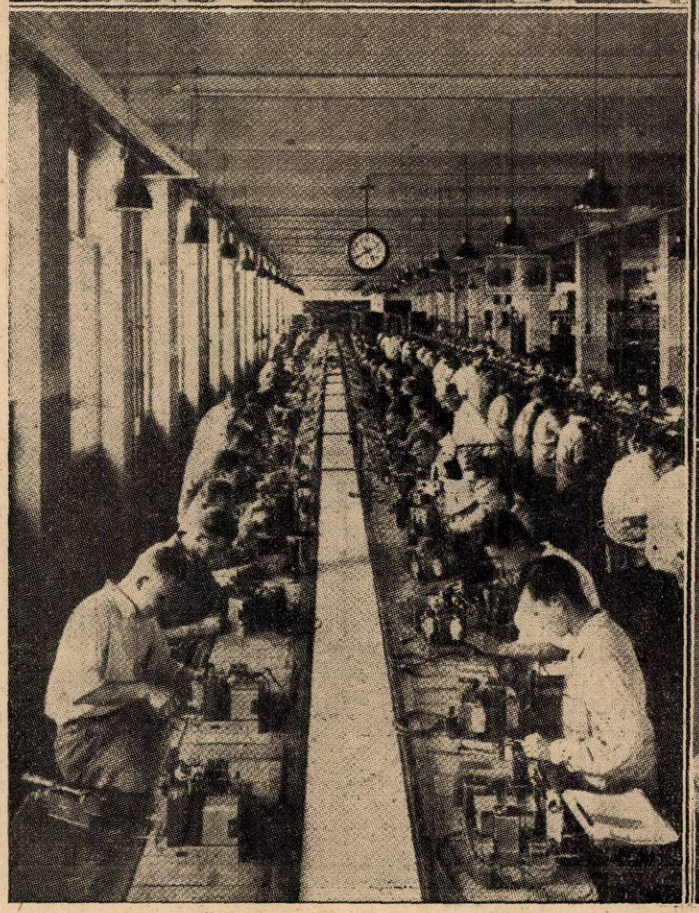

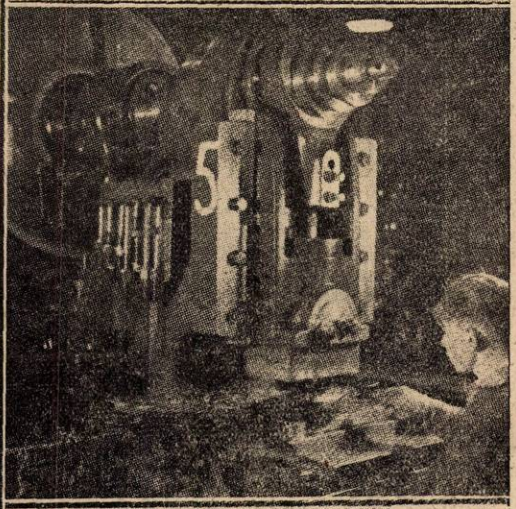

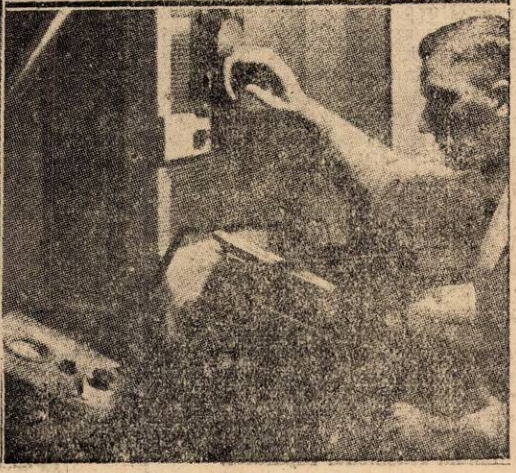

Cliseul nostru reprezintă operațiunile succesive care dau naștere unui receptor în serie 1). Sala de desen. Inginerul șef colaborează cu ceilalți specialiști la stabilirea și amplasamentul pieselor pe viitorul șasiu. 2). Șasiul prototipului este stanțat la presă (IV). 3) Primul reglaj al șasiului experimental. Inginerul este așezat într'o cușcă blindată, pentru ca astfel aparatul să fie sustras dela orice influențe și perturbări exterioare (V). 4). Toate caracteristicile operatorului sunt riguros măsurate. In chipul acesta, specialistul își dă seama dacă aparatul necesită modificări și care anume (III). 5). Fabricarea în serie

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxaplătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1926 București — România

Nr. 512
18 AUGUST 1944

ROU

BIBLIOTECA CENTRALĂ
„ASOCIAȚIUNII"
SIBIIU

RADIO Universul

24 LEI

Lenita Arteza

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

7.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7.30: DUNAREA (325.4 m.) şi (49,92 m.)

13.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

17.30: DUNĂREA (325.4 m.) şi DOX (49,92 m.).

19.50: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

21.20: ROMA (2RO) (31,5 m. —25,4 m. 19,61 m.).

22.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

22.15: DUNĂREA (325,4 m.) şi DOX (49,92 m.)

IN LIMBA GERMANA

8: ZEESEN (19—19—25—31 m.)

11.30: ZEESEN (16—19—25—31 m.).

15: ZEESEN: (16—19—25—31 m. 25,31 m.).

20.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

22.00: BEROMUNSTER (529).

22.50: POSTUL ELVEŢIAN (48,66).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23.00: ZEESEN (19—25—31—49 m.).

23: ZEESEN (1.85 m. — 25.49 m. — 31,01 m. — 40,83.).

24.00: TOATE POSTURILE GERMANE.

IN LIMBA FRANCEZA

8.15: POSTUL ELVEŢIAN (48 m.).

12.00: ANKARA (19.74 m.).

21.20: ROMA (2RO) 19—41 m)

21.30: ROMA (2RO) 18,7 m.—31.15 m. — 25.51 m.).

20: RADIO-PARIS (1634 m.).

21: ANKARA (21—31 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

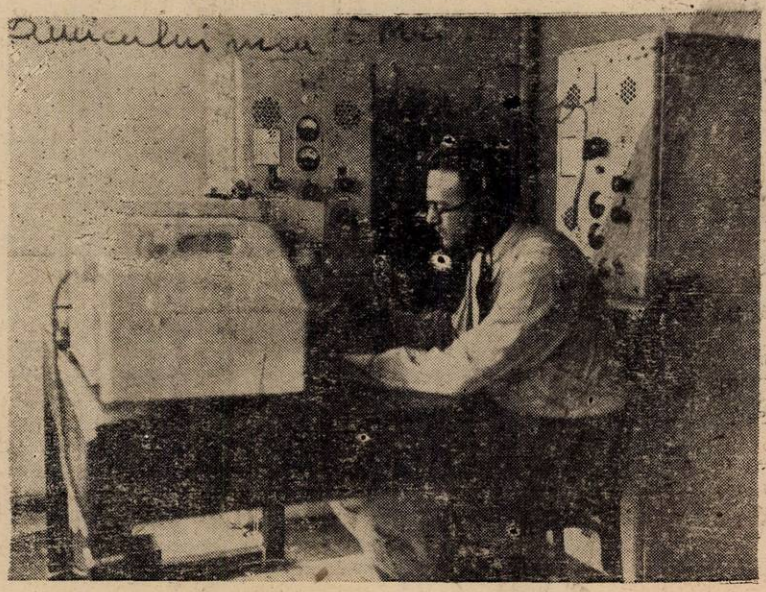

Un amator român în faţa emiţătorului său.

● *Direcţiunea poştelor germane a realizat de curând un interesant film care permite şi proiectanilor să arunce o privire în funcţionarea uriaşului mecanism al poştei — şi în acelaş timp arată tot ce s'a realizat până acum în Germania în domeniul televiziunii.*

La 22 Martie 1935, după ani îndelungaţi de cercetări de laborator, televiziunea germană a apărut în public. In 1936 şi-a făcut apariţia telefonul cu televiziune, între Berlin şi Leipzig, iar în 1938 legătura a fost prelungită până la München.

Filmul realizat acum explică, prin exemple practice, principalele fenomene care stau la temelia televiziunii, modul cum se face analiza imaginilor şi reconstruirea lor, cum se propagă undele ultra-scurte şi cum se fac retransmisiile prin cablu. Numeroase scene, luate în studiourile de televiziune, în posturile de emisie şi în aer liber, arată tot mecanismul unei emisiuni.

Filmul durează 25 minute — deci ceva mai mult decât un film cultural obişnuit.

● *Postul de radio din Belgrad face acum emisiuni în româneşte şi bulgăreşte, cuprinzând informaţii, un comentar asupra situaţiei militare şi politice şi muzică variată.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat STELIAN POPESCU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

RAZBOI CONTRA SGOMOTULUI...

...cu ajutorul celulei foto-electrice şi al „creerului electric"

Dupăce a dăruit lumii fonograful şi radiotonia, motoarele cu explozie, motoarele electrice şi atâtea maşini, instrumente şi aparate sgomotoase, omul de ştiinţă se străduieşte acum din răsputeri să pună o surdină sgomotului asurzitor pe care-l provoacă toate aceste creaţiuni ale ingeniozităţii lui. In lupta pe care o dău spre a transforma lumea de mâine într'o lume mai liniştită decât aceea de azi, oamenii de ştiinţă şi-au luat ca aliat, „ochiul electric", celula foto-electrică.

Un „ochi electric" este utilizat de pildă, pentru măsurarea dilatării metalelor sub acţiunea fenomenului de magneto-stricţiune — proprietatea pe care o au metalele magnetice, în frunte cu fierul, de a se lungi sau scurta când sunt introduse într'un câmp electromagnetic. Alungirea şi scurtarea metalului provoacă vibraţii şi acestea, la rândul lor, fac să vibreze aerul şi dau naştere unui bâzâit continuu.

Din cauză că aceste modificări de lungime sunt foarte mici, inginerii n'au reuşit multă vreme necum să le împiedice, dar nici să le măsoare. In cele din urmă, cu un dispozitiv destul de complicat spre a fi discutat aci în amănunt, şi în care o celulă foto-electrică, foarte sensibilă, joacă rolul principal, s'a isbit să se înregistreze şi să se măsoare magneto-stricţiunea. Curentul dat de celula foto-electrică este amplificat şi acţionează după aceea acul unui instrument de măsură care arată, dintr'o dată, cu cât s'a lungit sau s'a scurtat o piesă de metal expusă într'un câmp electromagnetic.

Dar acesta este numai unul din aspectele luptei contra sgomotului inutil. Alt aparat utilizat în această luptă este un adevărat creer electric pentru suprimarea vibraţiilor rotoarelor, ca şi a tuturor părţilor care se mişcă în motoare şi alte maşini. Acest aparat simte, vede şi înregistrează decentrarea rotoarelor — cauza sgomotelor, asurzitoare în marile generatoare sau simple zornăituri la motoraşul unui aspirator de praf. Creerul electric face calcule rapide, care economisesc ore întregi de cercetări şi de muncă pentru îndepărtarea decentrării. Dispozitivul lui de detecţie înregistrează vibraţii chiar de două sutimi de miimi de milimetru şi le transformă în curenţi electrici. Transmişi unui amplificator, aceşti curenţi sunt analizaţi şi „creerul" aparatului calculează decentrarea rotorului şi prescrie greutatea de care e nevoe pentru restabilirea echilibrului.

Sus: *Măsurarea fenomenului de magneto-stricţiune*
Jos: *Măsurarea sgomotului într'un automobil.*

SITUAŢIA AERIANA

Populaţia din Capitală şi provincie este prevenită asupra incursiunile aviaţiei inamice:

Prin Radio România pe 1875 metri lungime de undă şi Radio Bucureşti pe 364 metri lungime de undă, între orele:

7.30— 9.30
13.00—16.00
21.00— 2.00.

Prin Radio-Bucegi în banda de 48 metri lungime de undă, între orele:

9.30—13.00.
16.00—21.00.

Anunţurile vor fi date de posturile de mai sus, primul la începerea emisiunii (7.30), următoarele la ore pline şi la închiderea emisiunii.

CÂND ASCULTAȚI RADIO—JURNALUL

...și comunicatele vă aduc nume pe care nu le-ați întâlnit niciodată, aruncați o ochire în pagina aceasta. Veți găsi, pe scurt, tot ce trebue să știți despre câmpurile de bătae, oamenii și evenimentele acestui război.

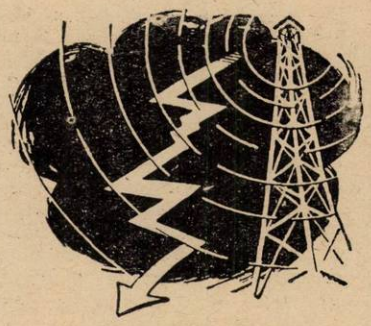

PISA

Pe vremea Cruciadelor, orașul toscan Pisa, astăzi situat la 10 km. de mare, era alături de Veneția și de Genua unul din cele mai importante centre maritime și comerciale ale Mării Mediterane. Cea mai mare parte a comerțului și traficului de mărfuri din și spre Orient era deținută pe vremea aceea de cele trei republici maritime italiene. Legăturile lor comerciale precum și agențiile lor bancare se întindeau până la Marea Neagră și chiar dincolo, până adânc în inima Asiei, iar spre nord în Franța și Anglia. Forța ascendentă a Pisei s'a manifestat în secolele XI-XIII și din această perioadă provin și cele mai splendide monumente de marmoră care sunt adunate pe un spațiu atât de redus: Domul Camposanto și vestitul turn înclinat din care Galileu a făcut experiențele sale care l-au dus la legea căderii libere. La fel ca și Domul, acest turn reprezintă o marturie a acelui stil pisan care a amestecat tradițiile romane cu particularități locale. Meșterii constructori ai Pisei au fost cei care au realizat și au răspandit coloanele împodobite în relief, amintind influențele sudice și orientale. Tradiția romană domina la Pisa nu numai în stilul arhitectonic dar chiar și în jurisdicție și în numeroase organizații publice.

Puterea navală a Pisei se întindea mult în Mediterana, iar fâșia de coastă dintre Spezia și Civita Vecchia se afla deasemeni sub influența din ce în ce mai mare a republicii.

Perioada de splendoare a comerțului pisan a oferit un teren favorabil pentru forțele artistice creatoare. Giovanni Pisano, care a avut ocazia să viziteze Franța și să vadă desăvârșita artă a catedrelor din Paris și Rennes, a întrunit condițiunile care l-au putut face întemeietorul goticei italiene. El și elevii săi au răspândit apoi noile idei artistice la curtea lui Robert Înțeleptul din Neapole, la Milano, iar Andrea și fiul său Nino Pisano la Florența și Veneția.

După ce flota genoveză a bătut în mod decisiv pe pisani în 1284, lângă insula Meloria, forța politică a Pisei a decăzut. După o perioadă de certuri între nobilime pentru dominarea orașului, nobilii au vândut Florenței, în 1405, vechea așezare întemeiată de greci. In acest secol a fost terminat vestitul Campo Santo a cărui construcție a fost începută de Giovanni Pisano încă din 1278. Campo Santo reunește în circa 600 morminte tot ce odinioară avea la Pisa un rang și un nume. Artiști de frunte din Toscana au făcut monumentele în piatră și bronz, amintirea celor mai mari cetățeni ai Pisei.

RĂZBOI ȘI PACE

Războaiele sunt pietre de demarcație în istoria mondială. Soarta popoarelor s'a decis aproape totdeauna numai pe câmpiile de bătălie. Aici au fost pecetluite ascensiunile sau decăderile diferitelor imperii.

Istoria număr în perioada dela 1569 dinainte de Christos și până în zilele noastre cam 3138 de ani de război și doar 287 de ani de pace adevărați. Numai în ultimele trei secole au fost 110 războaie de importanță decisivă și numai dela 1900 și până în August 1939 s'au desfășurat în lume 22 de războaie cu o durată totală de circa 50 ani.

Dintre cele 110 războaie din ultimele trei secole, 75 au fost purtate pe pământ european.

La cele 75 de războaie europene din ultimele trei secole, Franța a participat cu 453 ani de război, Anglia cu 205 și Germania cu 153 ani. Polonia a purtat în acest timp 16 războaie cu o durată totală de 448 ani. Incepând din 1618 și până în 1939, Germania totalizează 300 de ani de război mai puțin decât Franța, 295 de ani de război mai puțin decât Polonia și 52 de ani de război mai puțin de cât Anglia.

Dintre cele 20 de războie ale sec. XVII, numai patru au durat mai puțin de un an. 11 războaie au durat mai mult de 5 ani, iar 4 au avut o durată de peste 20 ani. In sec. XVIII-lea au fost purtate 23 de războaie, dintre care 11 războaie mai lungi de 5 ani și unul care a durat peste 20 de ani. Dintre cele 44 de războaie al sec. XIX numai patru au avut o durată mai mare de 5 ani. Cel mai lung război al sec. XX a fost până acum războiul mondial care a durat 4 ani și 4 luni.

BAZINUL VISTULEI

Vistula izvorăște din munții Iablunka, din fosta Silezie austriacă. La izvoare, ea are trei ramuri: Vistula Albă, Neagră și Mică. Izvoarele ei sunt situate la 1214 metri altitudine. Vistula curge în regiunea muntoasă spre nord, apoi printr'un arc larg, atingând Cracovia spre Est, dela confluenta cu San către Nord trecând prin Varșovia. Dincolo de Varșovia, Vistula curge într'o albie cu maluri abrupte până la 60 metri înălțime. După ce a trecut pe lângă Kulm, Graudenz și Schwetz începe delta Vistulei. Aci se desparte ramura Noget, care curge pe lângă Marienburg și se varsă prin mai multe brațe în golful Frisch. Ramura principală are trei brațe, dintre care una se varsă tot în golful Frisch, ramura denumită „Vistula danzigheză" se varsă lângă Neufaehr în Marea Baltică. Cursul vechi al acestei ramuri, închis de zăgazuri, alcătuește portul Danzig sub forma Vistulei Moarte.

Vistula, cu o lungime de 1075 km. este fluviul cel mai mare din regiunea baltică. Lățimea ei este lângă Cracovia de 175 m., iar dincolo de confluența Sanului de 400—1000 metri. Lângă Ivangorod albia se îngustează la 420 m. șovia la 400 de metri. In Prusia Orientală, unde albia fluviului a fost consolidată între 1875 și 1901, ea are o lățime de 375 metri. Spre vărsare luviul își lățește unul din brațe la 400 metri iar altul la 900 metri. Vistula este înghețată în medie 108 zile de an începând dela sfârșitul lui Noembrie și până la mijlocul lunei Martie. Primăvara, câte odată și vara, provoacă mari inundații.

Vistula este navigabilă până la Cracovia pentru vase mici, dincolo de confluența Sanului pentru vase mai mari. Navigația pe Vistula este mai intensă începând dela Varșovia. De aici și până la Putiusk circulă vase de pasageri. Porturi mai însemnate pe malurile Vistulei sunt Thorn și Dirschau. Pe cursul mijlociu, navigația este împiedicată de bancuri de nisip. Vistula este legată de Oder prin canalul Brombe, cu Niemenul prin canalul dela Augustowo și cu Niprul prin canalul Nipru-Bug.

De vorbă cu d-na Maria Voluntaru despre viitorul artei radiofonice

In ultimele mele peregrinări prin satele din jurul Capitalei, — peregrinări provocate de bombardamentele aeriene — am ajuns într'o bună zi şi în comuna Gălbinaşi-Ilfov. Auzisem, de altfel, mai înainte de această comună, prin încercarea temerară întreprinsă de d-na Maria Voluntaru şi d. I. Horaţiu, actori ai teatrului Naţional, de a coborî printre săteni, între tânguirile şi bucuriile lor puţine, împărtăşindu-i cu darurile minţii şi talentului lor.

Era deci firesc ca, aflându-mă aci, să caut s'o văd pe d-na Maria Voluntaru şi să stau puţin de vorbă despre îndemnurile generoasei sale întreprinderi. Nu mi-a fost greu s'o descopăr şi între o cafeluţă, — o! nu prea autentică — făcută într'un colţ al cerdacului, pe o spirtieră, şi câteva „Regale", convorbirea s'a înfiripat uşor şi a alunecat, încet, încet, spre cele ce mă interesau, în special.

PENTRU O ARTĂ RADIOFONICĂ

— Această mare pasăre migratoare care îşi întinde aripile deasupra lumii întregi, — radiofonia — nu-i desigur vinovată şi, mai puţin încă, responsabilă, de prostiile şi erorile, de crimele şi slăbiciunile pe cari le-a produs lipsa de cultură morală a celor cari s'au servit de ea. Dar nu-i mai puţin adevărat că, dacă radiofonia n'are încă decât posturi, staţiuni, ea îşi aşteaptă marii realizatori, n'a ajuns să fie încă o adevărată artă.

— Dar n'ar putea să ajungă?

— Fără discuţie că da. Dar deocamdată...

Vezi, n'aş vrea să-ţi apar ca o detractoare a radio-ului. Şi nici n'aş putea să fiu, ca una dintre artistele ce a fost solicitată dela începutul radiofoniei la noi.

Dar, dacă lăsăm deoparte muzica instrumentală, singurul element respectat de transportul radiofonic, şi ne oprim asupra cuvintelor, cântate sau vorbite, ele se prezintă, — cum să-ţi spun? — amputate de comentariul mimic, care face parte integrantă din limbaj: mutilate!

Sub această formă anevoie le mai recunoşti! Intr'adevăr, dacă noi luăm cuvintelor partea lor producătoare de senzaţii, va rezulta de aci un vid. Eu socot că acest vid ar putea fi înlăturat printr'o muzică, susţinând, sau mai bine încă, însoţind textul, întocmai ca în filmele sonore, care ar capta sensibilitatea auditorilor şi i-ar stăpâni.

Alegerea unui limbaj fonic e prima etapă de edificare a unei tehnici de adaptare care, după părerea mea, e cheia viitorului unei arte proprii radiofoniei şi ale cărei amănunte n'aş putea să ţi le înşir acum.

Din clipa când se va recunoaşte că nici un fapt nu poate fi prezentat auditorilor înainte de a fi „pus în undă", nici un text înainte de a fi rescris în stil radiofonic, un câmp imens se va deschide programelor radiofonice.

Conferinţe, reportaje, fapte diverse vor putea apărea în noile lor vestminte unui auditor pe care radiofonia nu-l va mai obosi. Teatrul, opereta şi opera, scrise sau adaptate special pentru microfon, vor fi tot atâtea divertismente noui. Iar teatrul radiofonic va deveni atunci cel mai frumos, cel mai neaşteptat din toate teatrele.

Atunci microfonul va subjuga şi captiva imaginaţia auditorilor, transportându-i departe de jugul vieţii de toate zilele...

M.

Cinematograf pe discuri

Transformând lumina în sunet şi sunetul în unde electrice, tehnicienii au reuşit să transmită un film la sute de kilometri depărtare, prin radio sau prin cablu. Metoda a fost pusă la punct pentru trasmiterea rapidă a jurnalelor cinematografice, a programelor de televiziune şi pentru identificarea răufăcătorilor.

Experienţele au dovedit că într'un interval de un minut se pot transmite 60 cm. de film, fără ca filmul să piardă ceva din claritatea lui.

Imaginile cinematografice sunt transformate în vibraţii care sunt înregistrate pe un disc, ca orice vibraţii sonore obişnuite. Discul e retransmis apoi printr'un circuit

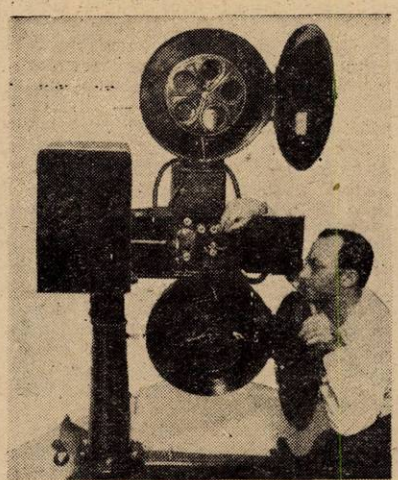

Trei aspecte ale aparaturii folosite pentru înregistrarea imaginilor pe discuri şi pentru reproducerea lor

de televiziune, cu un pick-up sensibil şi un tub catodic pe al cărui ecran este reprodus filmul original. Pe acelaş disc se înregistrează şi acompaniamentul sonor al filmului.

Inventatorul acestei ingenioase metode întrevede ziua când cinematografele nu vor mai folosi decât filme înregistrate pe discuri, iar cinematografele de amator vor fi simplificate de extrem, utilizând de-aşemeni discuri.

PE MARGINEA PROGRAMULUI MUZICAL

Fără îndoială că repetatele alarme aeriene, nu au reușit să sdruncine moralul populației. Nu putem afirma totuși că ele au rămas fără efect. Într'o oarecare măsură, ele au constituit chiar un examen pentru nervii individuali. Diversitatea reacțiunilor produse, marchează diferențe de sensibilitate, puncte de reper pentru o mai bună cunoaștere a semenilor noștri. Un efect deosebit se pare că a suferit orchestra simfonică a societății noastre de radiodifuziune. Este o explicație pe care o preferăm, ca fiind în același timp și o scuză.

In seara zilei de Joi 10 August, am ascultat Simfonia 35 de Mozart. Despre calitățile remarcabile ale acestei opere muzicare, nu este cazul să vorbim. Vom vorbi însă despre interpretarea ei și vom spune cu părere de rău că ne-a mâhnit. Să ne înțelegem! Nu este vorba de o interpretare originală care ar fi în contradicție cu ideile noastre despre această simfonie, ci pur și simplu auditța ne-a dezamăgit fiindcă opera lui Mozart a fost slab executată. Imi făcea impresia că orchestranții, apucați întrodată de subite accese anarhice, refuzau să-și asculte dirijorul; unul o lua înainte, altul rămânea în urmă, însfârșit un dezacord total domnea între membrii orchestrei, desigur spre marea disperare a șefului acestui autoritate e vedea amenințată. Toate subtilitățile, toate momentele specific mozartiene, se topeau fără urmă în această agitație. Ba unii, cu mai multă personalitate socoteau că ar fi bine să-l corecteze pe Mozart, așa, pe ici pe colo...

S'ar cuveni o pregătire mai serioasă a concertelor difuzate. Dacă este nevoe, să se facă mai multe repetiții, să se realizeze un contact mai strâns între orchestră și dirijor. Concertele difuzate la Radio nu rămân între noi, ele trec pragul țării, pentru a purta mândria noastră pe aripile undelor. Pentru orchestra Radio am avut și avem o deosebită stimă, astfel că socotim emisiunea de Joi ca un simplu accident.

*

Că execuția de Joi a fost un simplu accident, ne-o demonstrează o altă audiție, transmisă cu două zile mai târziu. Este vorba de concertul spiritual transmis dintr'o biserică evanghelică sub conducerea d-lui N. Rădulescu. Am ascultat un concert de orgă de Haendel, un concert brandenburghez de Bach și două arii de Haendel, interpretate cu multă înțelegere de d-ra Valentina Cretoiu. Execuția concertului a fost la înălțimea programului ales, meritul cel mai mare fiind al d-lui N. Rădulescu neobositul animator al acestui cen muzical. Subliniem deasemenea, fericita inițiativă a societății de Radio pentru transmiterea acestor concerte In timpurile de restriște prin care trecem, este lăudabil efortul depus pentru îmbunătățirea programului muzical.

*

Intr'una din serile trecutei săptămâni, s'a transmis între orele 24—1 noaptea, un program intitulat: „Finaluri din simfonii". Ideea este foarte bună, socotim însă ora nepotrivită. In definitiv, prelungirea programului peste miezul nopții, este dictată mai ales de necesitatea de a informa ascultătorii asupra situației aeriene. E deci normal ca între orele 24—2, să se transmită un program așa zis de umplutură. Ori, se întâmplă uneori ca înainte de ora 24 să se transmită muzică ușoară și de jazz, iar după ora 24 muzică simfonică și de cameră, cum a fost în seara pomenită mai sus. Pe drept cuvânt ne putem întreba atunci, care poate fi considerată muzică de umplutură, un fox de Brown sau o romanță de Beethoven? Nu avem nimic împotriva muzicii de jazz, nici împotriva programului în general, dar fixarea lor n program ni se pare nepotrivită.

A.

CAMILLE SAINT SAENS

Numele lui Saint-Saëns se leagă de începutul muzicii naționale franceze. Intr'adevăr Saint-Saëns și în special Școala lui César Franck, aduc spre îndeplinire ceia ce „Societatea Națională de Muzică", și-a propus să făurească: arta muzicală franceză.

Camille Saint-Saëns s'a născut la Paris, dintr'o familie de origină normandă, în ziua de 9 Octombrie 1835. Mama sa care era pictoriță a vrut să facă din fiul ei un muzician. Micul Camille s'a arătat a fi la fel de precoce ca și Mozart (însă spre deosebire de acesta, muzica lui Saint-Saëns este lipsită de originalitate. De mic, încă, distingea la perfecție sunetele muzicale recunoscându-le chiar în sunetele paharelor și clopotelor bisericii.

Studiază din compozitorii clasici pe Haydn, Mozart și Grétry Mai târziu studiază muzica lui Rameau, simțindu-se atras de o simpatie naturală pentru acest muzician atât de francez, îndrăgostit de ordine, de claritate și de precizia științifică în mânuirea procedeelor artistice.

La vârsta de 7 ani devine elevul lui Stamaty, dând dovadă în foarte scurt timp de o uimitoare virtuozitate a pianului. In ziua de 2 Iunie 1846 (deci la vârsta de 11 ani) se produce în fața publicului dând primul său concert în sala „Pleyel" din Paris. Programul concertului anunța „Concertul în si bemol" de Mozart, o „Fugă" și „Arie variată" de Haendel și un „Concerto" de Ludwig van Beethoven. „A cântat — scria pe vremea aceia „Gazette musicale" — fără text în fața sa, fără a depune efort, desenând o desăvârșită eleganță și expresivitate, în mijlocul efectelor unei orchestre ce tuna din toate puterile instrumentelor sale! — Își continua apoi studiile muzicale învățând armonia și contrapunctul. La vârsta de 14 ani intră în clasa de orgă a lui Benoist, unde are prilejul să studieze pe Haendel și mai ales Bach, înțelegând arta religioasă într'o altă manieră, deosebită de aceia a contemporanului său César Franck.

De aci înainte Saint-Saëns se consacră progresiv artei. Intelegând să evidențeze în arta sa muzicală nu pasiunea romanticilor ci sensul estetic și intelectual al „muzicei pure".

La vârsta de 25 ani are la activul său un număr destul de mare de lucrări dintre care: „Odă la Sainte-Cécile, trei simfonii, „Oratoriul de Crăciun", „Quintetul pentru piano și instrumente de coarde și un „Concerto" de vioară.

Saint-Saëns nu s'a mărginit să studieze numai muzica. Pe lângă studiile muzicale își făceau loc uneori studiile literare (compunând chiar și versuri), filozofia, științele și în special astronomia. In anul 1860 a dat un concert din operele sale la Erard, cântându-se „Quintetul" duo-uri pentru piano și harmonium, o „Fantasie" pentru clarinet și un „Concerto" pentru vioară.

In anul 1865 a avut loc prima audiție a Trioului în fa op. 18. Aceasta este o dată importantă pentru istoria muzicii de cameră franceză. Grație, prospețime, eleganță, puritate a liniei melodice, delicateță a tușeului, toate acestea reunindu-se pentru a face din aceste pagini o delicioasă bijuterie muzicală.

In anul 1871 un grup de tineri muzicieni a întemeiat „Societatea Națională de Muzică" — despre care am vorbit la începutul acestui articol — a cărei președinție Saint-Saëns o împarte cu Bussine.

Din acest moment viața compozitorului intră într'o perioadă de muncă intensă. In mai puțin de 10 ani scrie cele patru „Poeme simfonice", „Sonata pentru violoncel", „Quartetul opus 41", „Psalmul XVIII", cel de al patrulea „Concerto", „Le Déluge", opera „Samson și Dalila", „Recviemul", „La Lyre et la Harpe" și „Septuorul". Deasemenea abordă genul muzicii de teatru astfel scrie: „la Princesse Jaune", „le Timbre d'argent", „Etienne Marcel", „Henry VIII", „Proserpine", „Ascanio", etc. etc.

Saint-Saëns a fost mult timp discutat, totuși în anul 1892 când s'a reluat la operă „Samson și Dalila", reputața a devenit universală în Franța. In Germania chiar era considerat ca cel mai mare compozitor francez. In Anglia calitățile sale de noblețe, de soliditate și claritate, plăceau în cel mai înalt grad.

Franța i-a conferit toate onorurile și bine înțeles Legiunea de onoare i-a fost acordată.

Viața și-a petrecut-o fie în Franța, în Orient, în insulele Canare și Africa.

Camille Saint-Saëns moare subit la Alger în ziua de 16 Decembrie 1921 în vârstă de 86 de ani.

Saint-Saëns este un compozitor clasic. Forma este pentru el quintesența artei sale, care-și găsește armonios echilibrul mai mult în rațiune decât în sensibilitate.

Limbajul său muzical este clar și ușor accesibil.

Din punct de vedere istoric rolul lui Saint-Saëns este considerabil. El a întreprins educația muzicală a Franței, în momentul când Berlioz s'a îndoit de reușită, și a pregătit publicul pentru marea „Școală" a simfoniștilor dela sfârșitul secolului al XIX-lea.

NESTI

Reproducerea totală sau parțială interzisă

20 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineții.
8.30: Jurnal recapitulativ.
9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

13.00: Deschiderea emisiunii. **Ora muncă și Lumină.**
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Radio jurnal — Publicitate.
14.20: Orchestră.

RADIO ROMÂNIA. RADIO BUCUREȘTI SI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.15: **Posta militară Radio.**
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestră.
22.00: Radio jurnal.
22.15: Cronica războiului.
22.25: Marșuri.
22.30: Muzică variată (disc.)
23.00: Muzică de dans (disc.).
24.00: Rezumatul programului. **Conferință. Muzică.**
1.00: **Radio jurnal. Muzică.**
2.00: Inchiderea emisiuniii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17. Ciruri. ■ 17,30. Conf. ■ 18,05. Plăci. ■ 19. Slujba. ■ 20,30 Reportaj. ■ 21.10. Concert. ■ 22.10. Conf. ■ 22,40. Recitat la pian. ■ 23 Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Reportaj. ■ 18.45. Plăci. ■ 19. Teatru radiofonic. ■ 19,30. Concert simfonic. ■ 19.45. Conf. ■ 20. Plăci. ■ 20,25. Sport. ■ 20,40. Conf. ■ 21. Fantezie radiofonică. ■ 21.15. Plăci. ■ 21 20. Piesă radiofonică. ■ 22,10. Concert. ■ 22.50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 18. Emisie pentru soldați. ■ 18.55. Ora tineretului. ■ 19 20. Concert de orchestră ■ 20,20. Conf. ■ 20.30. Inf. ■ 20,45. Conf. ■ 21,15. Teatru radiofonic. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Pentru soldați. ■ 17. Inf. ■ 18. Concert. ■ 19 Reportaj. 20. Inf. ■ 20.15. Muzică distractivă. ■ 22. Inf ■ 22,15. Varietăți. ■ 23. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30: Radio jurnal ■ 7,05: Gimnastică ■ 8 30: Radio jurnal ■ 11 35: Soliști ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55: Muz. ușoară (disc) ■ 10 33: Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12 30: Mica orch. Radio. ■ 16 03: Orch. de dans Radio. ■ 16 45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19 15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

21 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineții.
8.30: Jurnal recapitulativ.
9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

13.00: Deschiderea emisiunii. **Ora ostașului.**
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Radio jurnal — Publicitate.
14.20: Orchestră.

RADIO ROMÂNIA. RADIO BUCUREȘTI SI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.15: **Posta militară radio.**
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

20.50: Știrile serviciului german.
21.00: Deschiderea emisiunii. Muzică.
22.00: Radio jurnal.
22.15: Muzică variată (disc.).
22.30: Conferință.
22.45: Muzică variată (disc)
23.00: Muzică.
24.00: Rezumatul programului. Muzică.
1.00: Radio jurnal; Muzică variată (discuri).
2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426.1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică la accordeon. ■ 18,25. Conf. ■ 18.45 Plăci. ■ 19,45. Conf. ■ 20.15. Reportaj. ■ 20,30. Cabaret. ■ 20 55 Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 22,15. Dialog. ■ 22,35. Concert. ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beromünster. ■ 17.50. Ora. ■ 18.05. Plăci. ■ 18,20. Evocare literală și muzicală ■ 19. Conf. ■ 19.15. Concert. ■ 19 30. Muzică aleasă. ■ 19.55. Conf. ■ 20 Plăci. ■ 20 05. Gimnastică. 20.15. Inf. ■ 20,25. Întrebați-ne și vă vom răspunde! ■ 20 50. Camera penală a romanului polițist. ■ 25 10. Muzică de țigani. ■ 21.30. Conf. ■ 21.50. Cronică. ■ 22. Concert. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17 59. Meteor. ■ 18. Ora copiilor. ■ 18 45. Muzică populară. ■ 19. Ora tineretului. ■ 19.20. Muzică rusească ■ 19.30 Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20 Muzică militară ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Conf ■ 20,50. Concert. ■ 22.50 Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert. ■ 17. Inf. ■ 17,15. Varietăți. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Conf ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ 19,30. Intermezo muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20.15. Pentru fiecare ceva. ■ 22. Inf. ■ 22.15 Melodii variate. ■ 23. Muzică distrativă. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8 30 : Radio jurnal ■ 11 35 . Solisti ■ 12 30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13 50: Conc. orch ■ 14.50: Caustrie ■ 13 40: Orch. ■ 19 30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21 45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5 55 : Muz. ușoară (disc) ■ 10 33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16 03: Orch. de dans Radio. ■ 16 45: Muzică turcă. ■ 17 55: Muzică turcă. ■ 19 15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

Zürich-Base' Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18,20. Muzică populară. ■ 18 35. Concert. ■ 18.55. Varietăți. ■ 19,30. Plăci. ■ 19,55. Inf. ■ 20. Cântece soldățești. ■ 20,30. Inf. 20,40. Concert de orchestră. ■ 21,15. Piesă radiofonică. ■ 22. Concert. ■ 22,25. Suită radiofonică. ■ 22.50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. melodii variate. ■ 17. Inf. ■ 17,15. Conf. ■ 18,30. Meteor. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Inf. de pe front. ■ 19.30. Intermezo muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20. Inf. ■ 20.15. Concert de orchestră. ■ 21. Muzică aleasă. ■ 22. Lnf. ■ 22,15. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8.30 : Radio jurnal ■ 11 35 : Solisti ■ 12 30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18 40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21 45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. ușoară (disc) ■ 10 33 : Muz. variată ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12 30: Mica orch. Radio. ■ 16 03: Orch. de dans Radio. ■ 16 45: Muzică turcă. ■ 17 55: Muzică turcă. ■ 19 15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

22 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineții.

8.30: Jurnal recapitulativ. Muzică variată (discuri); Fanfară.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

13.00 : Deschiderea emisiunii. **Ora ostășească.**

13.50: Știrile serviciului german.

14.00: Radio jurnal — Publicitate.

14.20: Orchestră.

15.15: **Poșta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

20.50: Știrile serviciului german.

21.00 : Deschiderea emisiunii. Orchestra simfonică.

22.00: Radio jurnal.

22.15: Continuarea concertului.

22.40: Conferință.

23.00 : Muzică sentimentală (discuri).

23.30: Tarafuri boerești.

24.00 : Rezumatul programului: Muzică.

1.00: Radio jurnal: Cântăreți și tarafuri românești: Muzică românească orchestrală (discuri).

2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426.1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert de soliști. ■ 18.30. Reportaj. ■ 19. Plăci. ■ 20,30. Muzică ușoară. ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Plăci. ■ 22.30 Conf. ■ 23. Inf. Mettor. ■ 23,15. Muzică de cameră.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Plăci. ■ 17.15 Concert. ■ 17.35. Recital de pian. ■ 17,55. Plăci. ■ 17.59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18.05. Plăci. ■ 18 15. Conf. ■ 18.30. Desene animate radiofonice. ■ 19. Plăci. ■ 19.05. Muzică ușoară. ■ 19.25. Conf. ■ 19 35. Plăci ■ 19.45. Conf. ■ 20. Plăci. ■ 20 15. Inf. ■ 20.25. Conf. ■ 20.40. Concert. ■ 21. Comedie radiofonică. ■ 22,50. Inf.

23 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineții.

8.30: Jurnal recapitulativ; Muzică variată (discuri); Fanfară.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora ostașului.

13.50: Știrile serviciului german.

14.00: Radio jurnal — Publicitate.

14.20: Orchestra de Café con-

15.15: **Poșta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

cert.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

20.50: Știrile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiunii. Teatru.

22.00: Radio jurnal.

23.00: Prezentare.

24.00: Rezumatul programului; Muzică.

1.00: Radio jurnal; Muzică variată (discuri).

2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Melodii populare. 18,30. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20,15. Reportaj. 20,30. Cabaret. ■ 20,55. ■ Conf. ■ 21.20. Concert de orchestră. ■ 22,15. Piesă norvegiană. ■ 22,45. Concert. ■ ■ 23. nf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beromünster. ■ 17,59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18,05 Conf. ■ 18,40. Concert de orhestră. ■ 19,10. Muzică modernă. ■ 19,30. Conf. ■ 19.55. Plăci ■ 20,05. Conf. ■ 20,15. Inf. ■ 20,25. Conf. ■ 20.50. Evocare istorică. ■ 21.30. Concert simfonic. ■ 22,35. Conf. ■ 22,50. Inf

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18,20. Concert. ■ 18.30 Conf. ■ 18,40. Muzică variată ■ 19. Ora copiilor. ■ 19,20. Plăci. ■ 19,30. Conf. ■ 19.50 Inf. ■ 20. Revistă instrumentală. ■ 20,15. Conf. ■ 20,30. Inf. ■ 20,40. Piesă radiofonică. ■ 22.20. Conf. ■ 22,40. Plăci. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert. ■ 17. Inf. ■ 17,15. Muzică variată. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ 19,30 Intermezo muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20.20. Inf. ■ 20,15. Muzică variată. ■ 21. O oră de varietăți. ■ 22 Inf. Amintiri plăcute. ■ 23. Concert. ■ 24. Inf. concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30: Radio jurnal ■ 7.05: Gimnastică ■ 8.30: Radio jurnal ■ 11.35: Solisti ■ 12.30: Radio jurnal ■ 13.30. Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55: Muz. ușoară (disc.) ■ 10.33: Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

24 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineții.

8.30: Jurnal recapitulativ; Fanfara germană.

9.00: Ora administrativă; Muzică variată.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii. Orchestră.

13.50: Știrile serviciului german.

14.00: Radio jurnal — Publicitate.

14.20: Orchestră.

15.15: **Poșta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

20.50: Știrile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra simfonică Radio.

22.00: Radio jurnal.

22.15: Recital.

22.40: Viața noastră culturală de Em. Bucuța; Muzică.

23.00: Prezentare.

24.00: Rezumatul programului: Muzică.

1.00: Radio jurnal; Muzică.

2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Slujba. ■ 18,30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20,30. Muzică ușoară. ■ 21,10. Reportaj. ■ 21,45. Bucăți de vioară. ■ 22,15. Plăci. ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beromünster. ■ 17,54. Ora ■ 18. Inf. ■ 18,05. Plăci. ■ 18,20. Pentru doamne. ■ 19,15. Conf. ■ 19,20. Plăci ■ 19.30. Două suite pentru copii. ■ 19,45. Conf. ■ 20. Plci. ■ 20,15. Inf. 20,25. Conf. ■ Evocare radiofonică. ■ 21. Teatru radiofonic. ■ 21.30. Cabaret. ■ 22. Fantezie radiofonică. ■ 22,25. Concert. ■ 22,50 Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică variată. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19. Muzică distractivă. ■ 19.35. Conf. ■ 19,55. Inf. ■ 20. Muzică populară. ■ 20,10. Conf. ■ 20,20 Muzică ușoară. ■ 20,30. Inf. ■ 20,40. Conf. ■ 21. Concert de orchestră. ■ 21,30. Varietăți. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Muzică din operete. 17. Inf. Varietăți. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19.15 Inf. de pe front. ■ Intermezi muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20 Inf. ■ 20,15. Varietăți. ■ 21.15. Concert de soliști. ■ 22. Inf. ■ 22,15. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30: Radio jurnal ■ 7.05: Gimnastică ■ 8.30. Radio jurnal ■ 11.35: Solisti ■ 12.30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30:

Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55: Muz. ușoară (disc.) ■ 10.33: Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

25 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineții.

8.30: Jurnal recapitulativ; Muzică variată (discuri); Fanfară.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA. RADIO BUCUREȘTI SI POȘTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora ostășească germano-română.

13.50: Știrile serviciului german.

14.00: Radio jurnal — Publicitate.

14.20: Orchestră.

15.15: **Poșta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

20.50: Știrile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra de salon Radio.

22.00: Radio jurnal.

22.15: Operă.

24.00: Rezumatul programului; Muzică.

1.00: Radio jurnal; Muzică variată (discuri).

2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18,05. Muzică variată. ■ 18,30. Recitări. ■ 18,30. Plăci. ■ 20,15. Reportaj. ■ 20,30. Conf. ■ Concert popular. ■ 21.35. Piesă radiofonică. ■ 22,35 Concert la pian. ■ 23. Inf. Meteir.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Monte-Ceneri ■ 17.59. Ora ■ 18.05. Concert de orchestră ■ 18.20. Conf. ■ 18.21. Jazz. Lot. ■ 19.05. Reportaj ■ 19.25. Concert de vioară. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Plăci ■ 20.05. Conf. ■ 20.45. Cronică. ■ 21.30. Muzică distractivă. ■ 22.10. Ora veselă. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lungano. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Ora femeii. ■ 18.30. Concert. ■ 19. Ora tineretului. ■ 19,20. Plăci. ■ 19.35. Conf ■ 19,55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20,25. Plăci. ■ 20.30. Inf. 20,40 Pentru soldați. ■ 21,10. Concert de orchestră. ■ 22,25. Varietăți. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Muzică din operete. ■ 17. Inf. 17.15. Varietăți. ■ 18.30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Inf. de pe front. ■ 19.30. Intermezo muzical. ■ 19.45. Varietăți. ■ 20. Inf. ■ 20.15. Muzică distractivă. ■ 21. Concert. ■ 22. Inf. ■ 22,15. Muzică ușoară. 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30: Radio jurnal ■ 7.05: Gimnastică ■ 8.30: Radio jurnal ■ 11.35: Solisti ■ 12.30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch ■ 14.50: Causerie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m — (182 kHz) — 120 kw.

5.55: Muz. ușoară (disc.) ■ 10.33: Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

26 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineții.

8.30: Jurnal recapitulativ; Muzică variată (discuri).

9.00: Fanfară.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA. RADIO BUCUREȘTI SI POȘTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii. **Ora ostașului.**

13.50: Știrile serviciului german.

14.00: Radio jurnal — Publicitate.

14.20: Orchestra de Café concert.

15.15: **Poșta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI

20.50: Știrile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiunii. Concert spiritual.

22.00: Radio jurnal.

22.15: Recital.

22.40: Concert de dansuri (discuri).

24.00: Rezumatul programului: Muzică.

1.00: Radio jurnal; Muzică variată (discuri).

2.00: Inchiderea emisiunii

CQ de YR5ML

Deşi timpurile prin care trecem astăzi sunt foarte grele, totuşi spiritul amatoricesc, nu a încetat de a exista, după cum probabil, că nu va înceta niciodată. Este foarte just că amatorii care până acum nu au intrat încă în eter — emisiunile de amator fiind interzise la noi în ţară încă din 1939 — nu-şi pot da seama prea bine de nostalgia care ne cuprinde pe noi, amatorii mai vechi, care am gustat din plin plăcerea sboru-lui pe unde, la amintirea zilelor din trecut. Emisiunile de amator îţi rezervau surprize nu numai prin legăturile la distanţe atât de mari, dar şi prin unele întâmplări hazlii.

Am să vă povestesc aci câteva situaţii amuzante în care am fost pus. Prin 1938, într'o bună zi, găsesc printre scrisorile venite din străinătate, un plic uriaş, cu proveniență din U. S. A., trimis recomandat, prin avion. Desfac plicul, curios de conţinut. Nu mică mi-a fost surprinderea, când am găsit înăuntru o colecţie completă de mărci, nestampilate, din Persia, o alta din Heyderabad, şi încă vro 10 mărci extrem de rare şi valoroase. Ca text, scrisoarea conţinea

două pagini, scrise pe o foae de caet, semnate de un oarecare Philips, din Brooklyn.

Eu nu lucrasem niciodată prin unde cu acest Philips şi nici nu-l cunoşteam! Probabil că el îmi luase odresa din Call-Book, dar deşe mă ale ese tocmai pe mine, asta nu ştiu, deoarece nu-mi scrie nimic în acest sens. Partea mai amuzantă a chestiunii este aceea că în text, nu-mi pretinde nici un fel de plată sau mărci în schimb şi, mai curios, îmi vorbeşte despre o carte de istorie a Angliei, editată de curând. Drept răspuns la acest cadou neaşteptat am trimis şi eu o scrisoare de mulţumire, dar sincer spun, nici până azi, nu văd ce legătură este între d. Philips istoria Angliei, mărcile trimese şi mine. Probabil, pur şi simplu, excentricităţi americane. O altă situaţie comică, mi-a furnizat-o firma R. C. A., din New-York.

Toţi amatorii mai vechi ştiu că la

(Continuare în pag. 15)

RL 5122

Receptor cu calităţi excepţionale, pentru audiţia undelor scurte.

Schema de receptoare cu reacţie, pentru unde scurte, sunt foarte multe: montajul Beauvais, Reinartz, Schnell, Bourne, şi cel mai modern E. C. O. (Electron Coupled Oscillator). Fiecare are avantagiile şi desavantagiile sale are în mare măsură depind de piesele folosite, şi de felul cum este efectuat montajul. Este lucru cunoscut că în domeniul undelor scurte, felul cum dispunem piesele, mai ales acelea prin care circulă curenţi de înaltă frequenţă, constitue o condiţie de funcţionare bună sau rea. In acest articol, vom descrie un receptor de tip E. C. O., care a fost în deosebi studiat, fiind capabil a funcţiona până la lungimi de undă de 5 metri.

In definitiv monajele de tip E. C. O pentru amatorii noştri nu prezintă o noutate, deoarece astfel de aparate au mai apărut în colecţia noastră. Noutatea acestui montaj, constă însă în folosirea lămpilor AF3 şi AF7 şi reacţia obţinută prin varierea tensiunii grilei supresoare, iar nu a tensiunii de placă cum se foloseşte de obiceiu. Deasemeni, bobina de şoc este astfel dimensionată încât aparatul poate funcţiona şi pe gama undelor medii, dând rezultate excelente.

In afară de aceste caracteristice acest aparat, spre deosebire de altele similare, nu prezintă niciun fel de bâzâit de fond putând fi recepţionate deci şi posturile cele mai slabe. Primele montajej de tip E. C. O. au fost realizate în America, prin 1930 şi funcţionau cu lămpi 27. Ulterior, în Europa au fost folosite vechile lămpi E415 şi E425.

Aparatele acestea prezentau sgomot de fond. Mai târziu, folosindu-se noile lămpi încălzite indirect, funcţionarea aparatului a devenit cu mult mai bună.

Lămpile americane actuale dau rezultate foarte bune în montaje E. C. O. dar pe piaţa noastră găsindu-se greu acum lămpi americane, în schema de faţă folosim lămpi europene, care se găsesc lesne.

Să studiem puţin schema. Oscilaţiile de înaltă frequenţă culese de antenă, trec în circuitul oscilant format de selful 1 şi condensatorul de acord variabil 3, prin intermediul condensatorului 4, care de asemeni este variabil şi serveşte la modificarea capacităţii antenei, pentru o mai bună ajustare pentru gama respectivă. Din circuitul oscilant, curenţii de înaltă frequenţă trec mai departe prin condensatorul de detecţie 5, shuntat cu rezistenţa de negativare 16, ajungând la grila lămpii AF3. Curenţii de înaltă frequenţă, odată detectaţi trec mai departe prin şocul 2, spre condensatorul de cuplaj 10.

Eventualele oscilaţii de înaltă frequenţă, nedetectate care scapă, sunt oprite în drumul lor de şocul 2 şi sunt conduse la pământ prin condensatorii 7 şi 8. Reacţia este obţinută prin intermediul prizei de pe bobina 1 şi prin varierea tensiunii grilei supresoare, cu ajutorul potenţiometrului 17.

Curenţii de joasă frequenţă, obţinuţi după detecţie, străbat condensatorul de cuplaj 10 ataçând grila lămpii amplificatoare AF7. După amplificare, curenţii de joasă frequenţă intră în primarul transformatorului de eşire 23. Căştile sunt branşate, indirect pe secundarul acestui transformator. Tensiunea alternativă este furnizată de transformatorul 22, redresată de lampa AZ1 şi filtrată prin drosselul 24 şi condensatorii electrolitici 12 şi 13. După cum se vede ca principiu aparatul este foarte simplu. Punctul vital la un montaj E. C. O. este circuitul oscilant adică bobina şi condensatorul de acord. De perfecta execuţie a primei şi de calităţile celui de-al doilea, vor depinde şi rezultatele.

Bobinele sunt schimbătoare, pentru a micşora pierderile, întrucât altfel am putea folosi un comutator. La fiecare bandă, va corespunde deci câte o bobină Schema din fig. 1 ne arată că fiecare bobinaj posedă o priză intermediară, legată la catodă. Bobinele sunt construite fie spiră lângă spiră, fie cu spirele distanţate ori pe culote de lămpi, uzate, ori pe carcase cu diametre mai mari sau mai mici după cum se vede din tabloul de mai jos:

Bobinele vor fi montate pe culote de lămpi vechi arse şi, oricare ar fi diametrul şi natura suportului bobinelor, extremităţile bobinelor, vor fi neapărat sudate la picioruşele socului. Selfurile dela grupa a treia din tablou, vor putea fi bobinate pe carcase de pertinax Pentru banda dela 180 la 425 m se va folosi şi un condensator adiţional de 500 cm. ce va fi montat în paralel cu condensatorul de acord 3. Felul cum se construesc bobinele, se poate veda în fig. 2, 3 şi 4. Menţionez aci pentru amatorii dornici de experienţe, că rezultatele sunt cu mult mai bune cu cât diametrul bobinelor e mai mic. Natural că folosind bobine pe carcase cu un diametru mai mic, numărul de spire va fi mai mare. In felul acesta, cele mai bune rezultate se obţin bobinând pe tuburi de quarţ de 10—16 mm. diametru.

Şocul de înaltă frequenţă va fi confecţionat tot în regim propriu. Acest şoc trebue să corespundă atât frequenţelor ridicate ale undelor

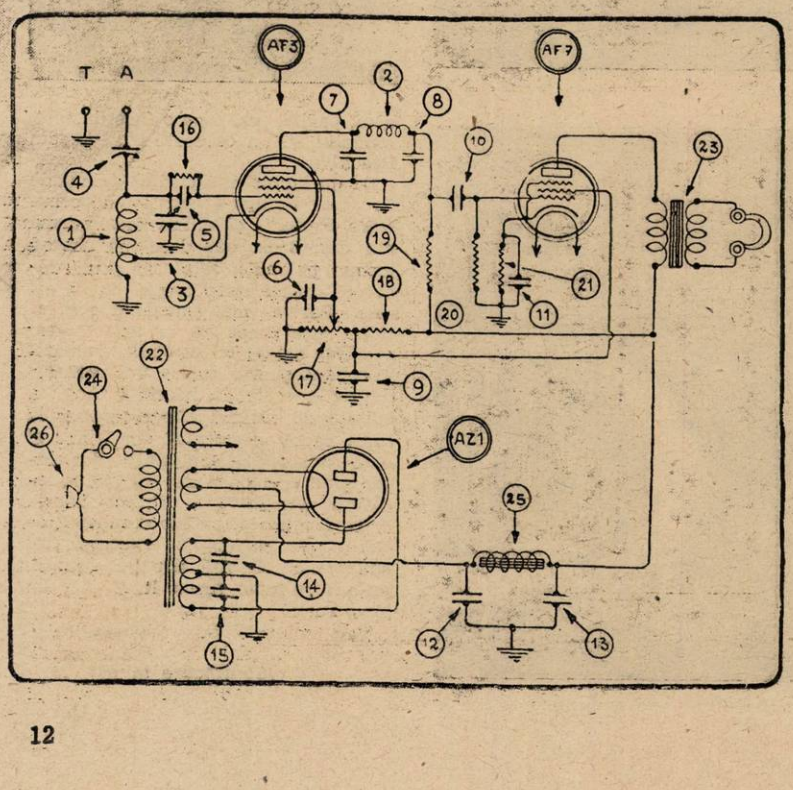

scurte, cât şi frecvenţelor undelor medii. Felul cum se prezintă acest şoc, poate fi văzut în fig. 5. După cum reese din figură, şocul este constituit din cinci secţiuni de bobinaje, şi anume patru pentru unde scurte (A, B C şi D) şi una pentru unde medii, E.

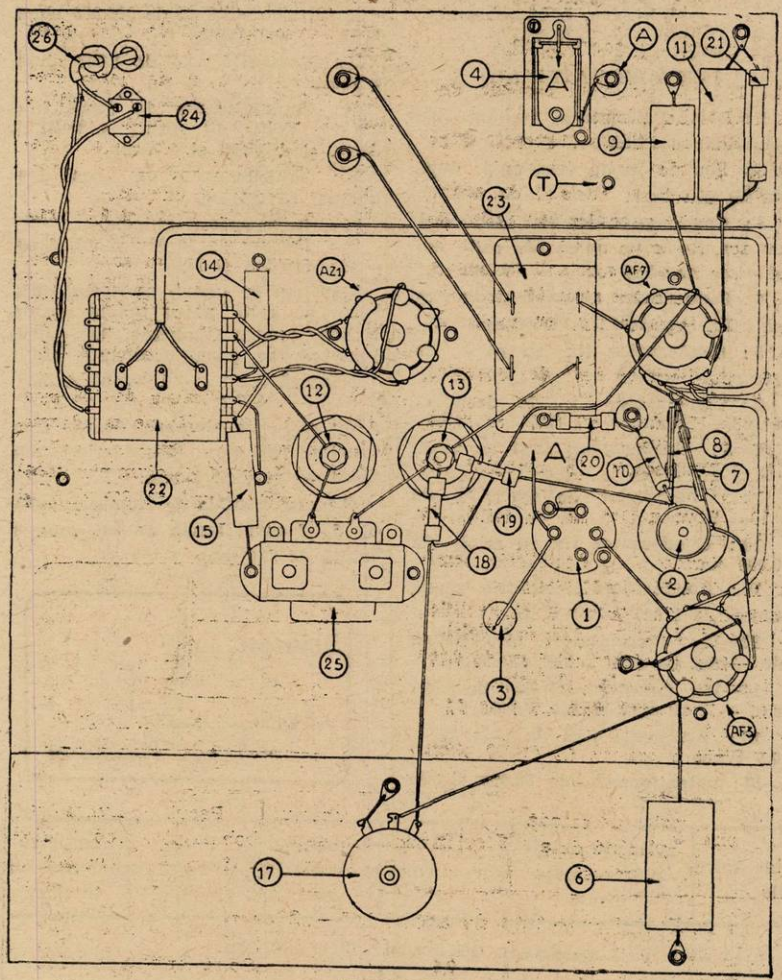

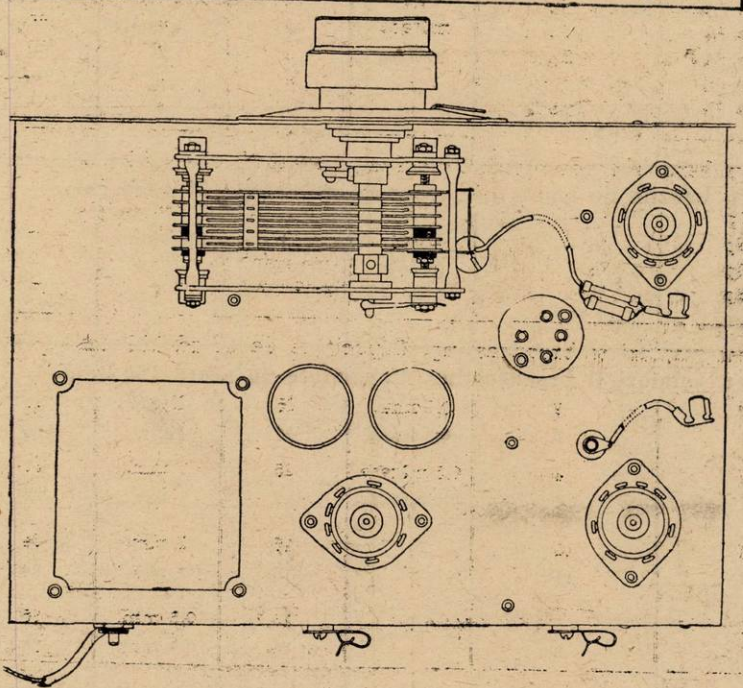

Ansamblul este dispus pe un tub de pertinax de 20 mm. diametru. Firul folosit, pentru unde scurte este de 0,1 mm. diametru izolat cu email şi mătase. Prima porţiune, notată cu A este legată direct la placa lămpii AF3. Spirele acestei secţiuni sunt distanţate. Secţiunea B, are deasemeni spire distanţate, dar mai puţin ca secţiunea A. In secţiunea C. şi D, spirele sunt una lângă alta. Secţiunea E în continuarea celorlalte este o bobină fagure, cu acelaş fir de 0,10 mm. diametru izolat cu email şi mătase. Această bobină va avea 20 spire. Eventual bobinarea în fa-

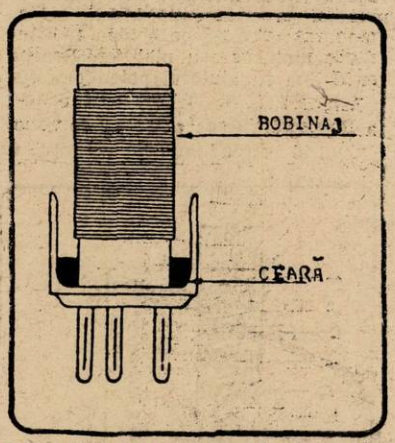

gure, daca nu va putea fi efectuată se vor lipi pe carcasă două rondele de carton, între care se vor bobina cele 200 de spire. Nu mai indic aci numărul de spire al fiecărei secţiuni, deoarece bobina de şoc se va realiza întocmai ca în figură, unde sunt date şi cotele secţiunilor

Pentru extensiunea benzii, cu condensatorul de acord 3, se va pune în paralel un al doilea cu o capacitate foarte mică de circa 10—20 cm.

Se poate face montajul A dela fig. 6 sau montajul B. In montajul B se vede că se mai ia o priză pe bobină. Este de preferat montajul A, deoarece nu mai este necesară nici-o priză suplimentară pe bobină.

Condensatorul de acord va fi de cea mai bună calitate şi izolat pe calit. Condensatorul „band spread"

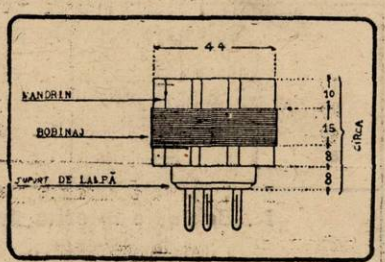

va fi şi el deasemeni de cea mai bună calitate şi va avea o lamă la stator şi una la rotor.

Acest condenstator serveşte pentru obţinerea benzii de amatori pe cât mai multe diviziuni ale scalei, sau cu alte cuvinte, pentru uşurinţa acordului. In legătură cu acest condensator, este recomandabil a se folosi totodată şi o scală cât mai bună, cu demultiplicaţie fină. Deobiceiu se procedează astfel: cu condentorul

CV_1 (fig. 6 A) ne așezăm în mijlocul benzii de amatori, iar cu CV_2 (condensatorul „band-spread") obținem extensiunea benzii.

Piesele vor fi montate, conform schemelor de conexii Legăturile vor fi cât mai scurte și bine suda e. La circuitele de înaltă frequență este recomandabil a se folosi pentru conexii, bandă de cupru, lată de 8 mm. și groasă de 0 5 mm., argintată. Condensatorul de detecție va fi unul cu aer izolat pe calit, sau în lipsă un condensator „Ducatti", izolat cu mică din cei de tipul cu „mustăți". Dacă aparatul s'ar întâmpla să nu intre în reacție pe o anumită bandă, se va modifica priza de pe bobina 1, luându-se mai sus sau mai jos. Reacția se obține cu ajutorul potentiometrului 17.

Respectându-se schema de conexiuni și lucrând îngrijit, aparatul va funcționa dela început, redând în cască orice stațiune, fie cât de îndepărtată.

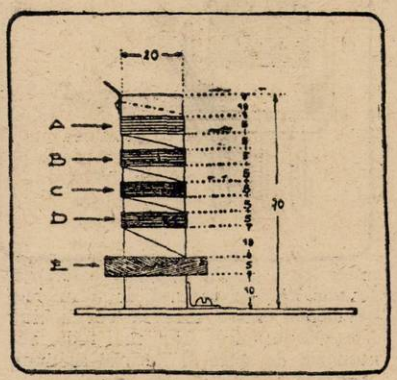

St. ing. I. Macoveanu
YR5ML

LISTA DE MATERIAL:

1: Bobina circuitului oscilant, după datele din tablou.

2: Șoc de înaltă frequență, după datele din text.

3: Condensator variabil de acord, cu aer, isolat pe quarț sau calit, capacitate maximă.

4: Condensator ajustabil (trimmer), pe calit, capacitate max. 50 cm.

5: Condensator fix, cu mică, de 100 cm.

6: Condensator fix, de decuplaj, de 0,5—1 MF.

7—8: Condensatori fiși cu mică, de câte 100 cm.

9: Condensator de decuplaj, de 0,1—1 MF.

10: Condensator fix cu mică, de 6.000 cm.

11: Condensator electolitric, semiumed, de 1 MF la 30 Volți.

12—13: Condensatori electrolitici, de filtraj, de câte 8 MF, 550 Volți.

14—15: Condensatori fiși de 6.000 cm. — 0,01 MF, la 550 Volți.

16: Rezistență fixă de 1—3 M 0,5 Watt.

17: potențiometru de 50.000 ohmi.

18: Rezistență fixă de 100.000 ohmi 2 Watt.

19: Rezistență fixă de 300.000 ohmi 600.000 1 Watt.

20: Rezistență fixă de 500.000 ohmi 1 M 0,5 Watt.

21: Rezistență fixă de 1.000 ohmi 1 Watt.

23: Transformator de joasă fre- 2×300 Volți, 0 1 Amp., 4 Volți, 3 Amp. și 4 Volți și 2 Amp.

22: Transformator de joasă frequență, raport 1/5.

24: Intrerupător unipolar.

25: Drossel de 10 Hy și 0,1 Amp.

26: Cordon și fișe.

3 socluri de lămpi, un soclu american pe calit, patru bobine, cablu blindat pentru filamente, axe, șuruburi, cositor, pastă decapantă etc.

1 lampă AF3 1 lampă AZ1
1 „ AF7

Un șasiu de aluminiu de 286 mm. lungime, 205 mm. lățime și 80 mm. înălțime, gros de 1 mm.

O placă frontală de aluminiu, groasă de 2 mm., lungă de 306 mm. și înaltă de 210 mm.

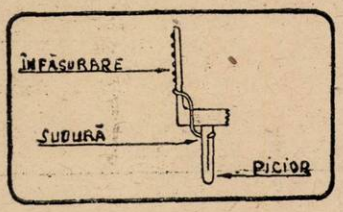

Benzi	lungimea de und în m.	numărul de spire totale	priza de catodă plecând dela massă	Firul în mm.	Diametrul bobinei în mm	Pasul bobinajului în mm.	Lungimea bobinajului în mm.
I. Bobinaje dela 7 la 200 m. Capacitate de acord 100—120 cm.							
5	7 — 15	3 Sp. 1/2	1/3 Sp.	0,5	40	Spire lipite	—
10	12 — 30	7 Sp. 1/2	1/4 Sp.	mătase	„	„	—
20	18 — 50	13 Sp. 1/2	3/8 Sp.	„	„	„	—
40	40 — 95	27 Sp 1/2	1 Sp. 1/4	„	„	„	—
80	85 — 200	54 Sp. 1/2	3 Sp. 1/4	„	„	„	—
II. Bobinaje speciale pentru benzile de amatori. Capacitate de acord 120—150 cm.							
10	—	3 Sp	1/4 — 1/3	0,6	Soclu de	distanțate	—
20	—	5 Sp	1/3	mătase	lampă	lipite	—
40	—	12 Sp	1/2	„	americană	„	—
80	—	25 Sp	1 1/2	„	tip 10 sau 80	„	—
III. Bobinaje diferite pentru amatori și broadcasting. Capacitate de acord 150 cm.							
Broadcasting unde medii	130 — 425	87	9	0,3 email	25	lipite	25
Broadcasting banda de 25 și 31 m.	23 — 42	17	4	0,5 mătase	25	1 mm.	38
Broadcasting banda de 20-25-31 m.	13 — 35	40	11	„	16	1 mm.	84
Broadcasting banda de 25 și 31 m.	20 — 39	40	9	„	13	0,5 mm.	65

CALCULUL ELEMENTAR AL UNEI ANTENE

Rezultatele unui emițător sunt în mare măsură dependente de montarea corectă a antenei cu care este echipat. Rolul antenei de emisie este de multe ori neglijat, ceeace este o mare greșeală. Lungimea zonei radiante, punctul de legătură, dimensiunile și dispoziția feederilor, toate acestea au o importanță covârșitoare. Cu o antenă insuficientă, comunicațiile la distanțe mari, nu sunt posibile: corespondenții depărtați nu aud semnalele svârlite în eter de amatorul care ignorează rolul antenei. O antenă trebue să fie corect dimensionată dela început; altfel, rezultatele mediocre ne vor sili s'o demontăm ulterior și s'o montăm din nou așa cum trebue.

In primul rând trebue să determinăm lungimea firului radiant. Există mai multe formule pentru antenele uzuale ale amatorului emițător; toate pornesc dela expresia fundamentală care se confundă cu însăși definiția antenei:

$$L = \frac{\lambda}{2}$$

Lungimea firului radiant al unei antene în jumătate de undă, este egal cu jumătatea lungimei de undă pe care trebue să fie acordată antena.

Practic însă, pentru a ține seama de viteza de propagare a unde, în conductorul care constitue firul radiant, trebue să introducem un factor de corecție; valoarea acestuia este variabilă, după autori.

Luând pentru acest factor, o valoare egală cu 0,95, formula devine:

$$L = 0{,}95 \frac{\lambda}{2}$$

unde L este lungimea firului în metri și d lungimea de undă.

In general, formula se poate scrie:

$$L = (K - 0{,}05) \frac{\lambda}{2}$$

unde K este numărul de semi-lungimi de undă pe firul radiant. Dacă acesta trebue să vibreze în jumătate undă K=1; când vibrează pe armonică, în unda întreagă K=2, etc....

Dacă această formulă este simplă, ea nu este practică pentru amatorul care dorește să-și acorde antena exact pe frecvența cuarțului din etajul pilot.

Pentru a calcula lungimea L pornind dela frecvențe, vom face transformarea clasică și vom obține:

$$L = \frac{(K - 0{,}05) \cdot 1\,0000}{F}$$

In această formulă am exprimat pe L în metri și pe F în KC.

Aplicând această formulă, găsim că pentru banda de 40 m., firul radiant al unei antene semi-undă (K=1) trebue să aibă 20,44 m. Dacă el este destinat la realizarea unei antene Hertz cu feeder unic, acesta din urmă va fi atașat la 6 90 m. de o extremitate, astfel ca antena să poată funcționa satisfăcător pe 40, pe 20 și pe 10 m. Dacă același fir constitue firul radiant al unei antene Zeppelin, feederul va fi atașat la una din extremități, paralel cu feederul liber.

Publicăm mai jos un tablou cu lungimea teoretică a firului radiant al unei antene în semi-undă, acordată pe frecvența indicată. Tabloul este valabil pentru antenele Hertz, Zeppelin, Levy, Doublet...

Frecvență					L	
3550	KC	.	.	.	40,10	m.
3600	„	.	.	.	39,60	„
3700	„	.	.	.	38,50	„
3800	„	.	.	.	37,10	„
3900	„	.	.	.	36,60	„
3950	„	.	.	.	36,10	„
7050	„	.	.	.	20,25	„
7005	„	.	.	.	20,35	„
7100	„	.	.	.	20,10	„
7150	„	.	.	.	19 95	„
7200	„	.	.	.	19.80	„
7250	„	.	.	.	19,65	„
7295	„	.	.	.	19,55	„

Frecvență					L	
14005	KC	.	.	.	10,15	m.
14005	„	.	.	.	10,15	„
14050	„	.	.	.	10,12	„
14100	„	.	.	.	10,10	„
14150	„	.	.	.	10,07	„
14200	„	.	.	.	10,03	„
14250	„	.	.	.	10,00	„
14300	„	.	.	.	9,97	„
14350	„	.	.	.	9,93	„
28500	„	.	.	.	5,00	„
29000	„	.	.	.	4,92	„
29500	„	.	.	.	4,83	„
30000	„	.	.	.	4.75	„

Aceste lungimi corespund cazului ideal al unei antene suficient degajată de masele învecinate. După dispoziția locului, aceste date se pot eventual modifica.

CQ de YR5 M L

(Continuare din pag. 11)

limita benzii de 14.000 Kc, adică 14410 Kc există o stație oficială engleză, GMR, care lucră deobicei cu New-York, și anume cu o stație a firmei R. C. A. Pe vremurile aceea, aveam la postul de emisie un oscilator pe quartz, a cărui frequență, eșea puțin din bandă, fiind de 14.40ɜ Kc. Putința cu care lucram era 1ɔɔ Watt. Ei bine într'o zi, primesc o scrisoare oficială dela R. C. A., din America, care în mod insistent și foarte politicos, mă roagă să-mi schimb neapărat lungimea de undă, deoarece emisiunile stației G. M. R. nu pot fi bine auzite la New-York, din cauza mea, datorită interferenței.

Mi s'a părut foarte distractiv ca eu, cu 150 Watt să stânjenesc o stație ce are cel puțin 5 sau 10 Kw, și care este mult mai aproape de America, decât eram eu. Totuși, am dat ascultare rugămințli și de atunci, mi-am modificat lungimea de undă, eliminând quarțul și lucrând în E.C.O., rezervându-mi plăcerea de a supăra pe G M R. numai în concursuri sau alte situații excepționale

De multe ori fotografiile trimese dela diferiți amatori, erau motive de surprize. Am primit foarte multe, din care pe unele, cu titlu de curiozitate, le reproduc și aci, dar cea mai originală, desigur că este aceea dela W9KMN tot din America. Fotografia reprezintă trei „ind vizi" și pe dos este scris astfel: dela stânga la dreapta: W9CCI (probabil un prieten al lui W9KMN), apoi W9KMN, iar pe al treilea personaj, nu-l cunoaște nimeni. Ca amănunt, cel de al treilea personaj are un profund aspect de haimana. Ce vreți mai americănesc, decât asta? Probabil că W9KMN, spera că-l cunosc eu pe cel de al treilea, pe care nici el nu-l cunoștea. Sper că între timp că-i fi făcut cunoștință! Tot din seria amintirilor, adaug la acest articol și fotografia lui YR5AR, unicul amator preot dela noi din țară și fotografia lui YR5FB. presedintele A A R U.S.-ului, cu vechea sa stație de tip Meany, cu care a realizat multe legături frumoase în fonie. Și acum, vă întreb, amatori, poate muri vreodată spiritul amatoricesc? Eu cred că nu!

LIVIU MACOVEANU

PE UNDE SCURTE

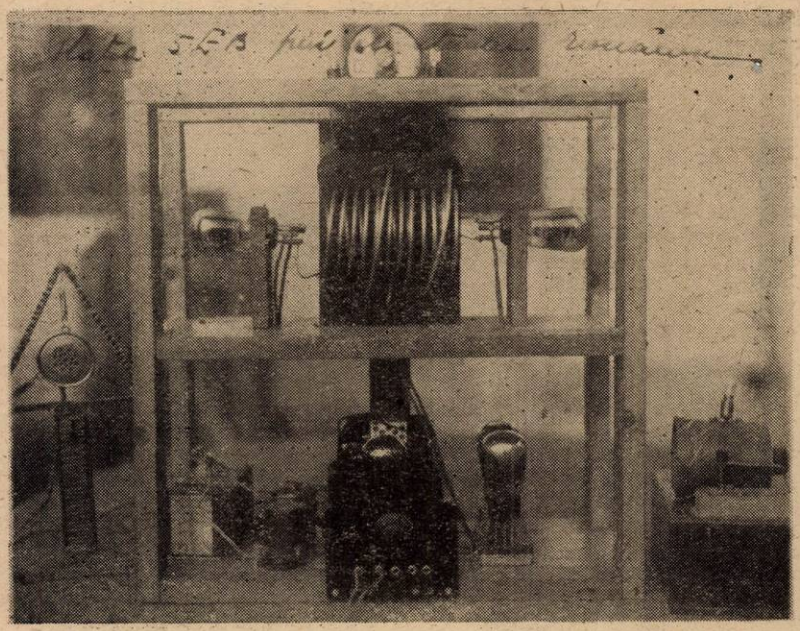

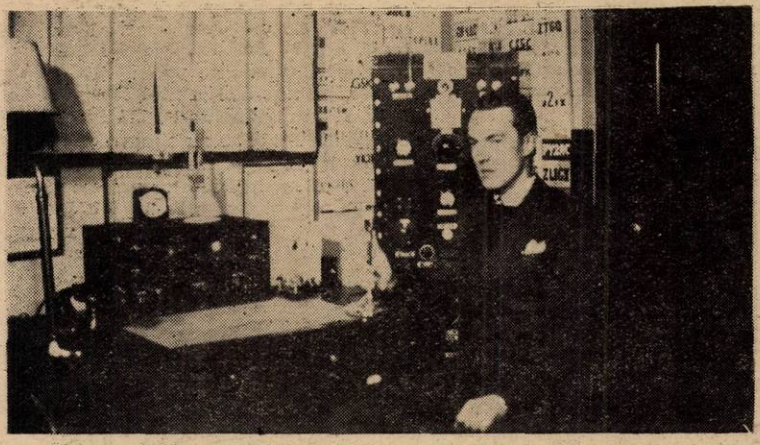

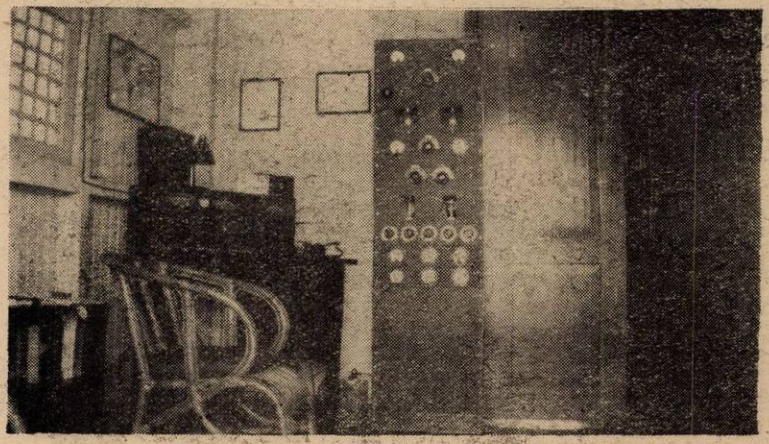

Clişeele noastre reprezintă câteva posturi ale amatorilor din lumea întreagă. Primul clişeu (stânga sus) reprezintă staţia românească YR5EB. Celelalte clişee provin din meleagurile cele mai îndepărtate

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 Bucureşti — România

RADIO Universul

Nr. 513
5 AUGUST 1944.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
ASOCIAȚIUNEA
SIBIIU

24 lei

Nora Piacentini

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

7.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).
7.00: MOSCOVA (41, 42 m.).
8.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
9.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
12.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
13.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
14.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
15.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).
19.50: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
20.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
22.00: BUCUREȘTI ȘI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m — 32,4 m.).
23.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).
23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

IN LIMBA FRANCEZĂ

7.00: MOSCOVA (25, 28, 31 m.)
8.30: LONDRA (31—41—49 m.)
8.15: POSTUL ELVEȚIAN (48 m.).
12.00: MOSCOVA (28 m.).
12.00: ANKARA (19.74 m.).
12.30: LONDRA (31—41—49 m.)
13.00: MOSCOVA (25 m.).
13.30: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
14.30: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)
20.00: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
20.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
[illegible]ARA (21—31 m.).
21.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.15: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
23.00: MOSCOVA (43 m.).
23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
24.30: LONDRA (31, 41, 49 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

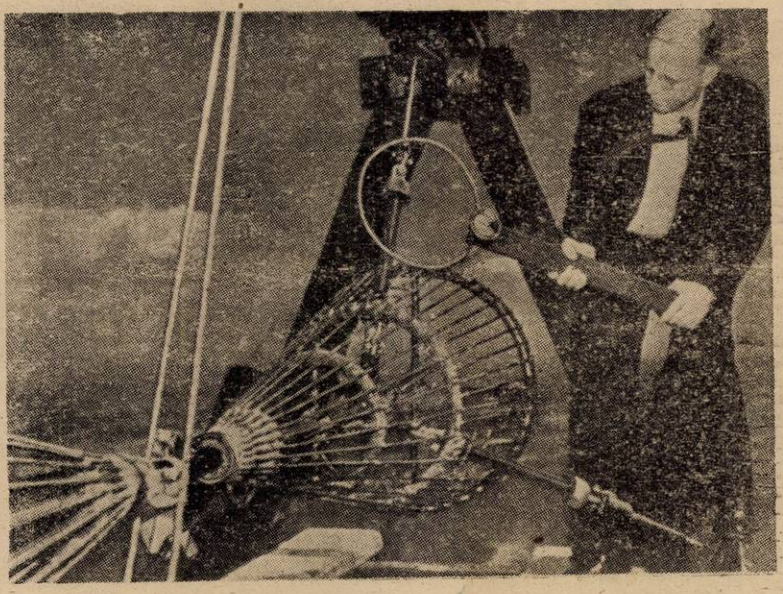

In bătaia vântului, pe vârful unui pilon, inginerul din fotografia noastră măsoară intensitatea câmpului unei antene de televiziune. Antena este „plasa de fluturi", care se vede în centrul clișeului.

DELA 8 LA 34.

● La începutul acestui război, în Septembrie 1939, radiofonia britanică număra 8 emițătoare pe unde scurte, destinate propagandei în Europa și în restul lumii. In Decembrie 1943, numărul acestor emițătoare crescuse la 34.

DESEN ȘI RADIOFONIE

● In „Revista institutorilor elvețieni", un institutor din Tessin scrie despre interesantele observații pe care le-a făcut asupra școlarilor săi în cursul audițiilor programelor școlare. Adesea, unii școlari nu erau capabili să povestească, pe hârtie, cuprinsul celor ascultate la radio. Dacă li se cerea însă să deseneze cele ascultate și li se punea la dispoziție creioane colorate sau aquarele, ei reprezentau pe hârtie, cu cea mai mare claritate, subiectul conferinței. Copiii pot fi împărțiți deci în unii care își pot exprima în scris sentimentele, și alții care se exprimă mai ușor prin forme și culori. Un institutor bun psiholog trage concluzii interesante dintr'o asemenea anchetă și le poate folosi în comportarea sa față de micii elevi.

ORCHESTRA BRUCKNER

● Radiofonia germană a creiat acum câțiva ani un Institut pentru instruirea muzicanților și cântăreților destinați posturilor de radio. Cele dintâi roade ale acestei organizații au fost prezentate în public prin „Orchestra radiofonică Bruckner". Această orchestră simfonică cuprinde peste 100 membri și este dirijată de Jochum. Cele dintâi concerte ale tinerei orchestre au fost retransmise prin Radio Viena.

Tot-odată a fost creiat un mare cor profesionist, care face repetiții și studiază de mai bine ca un an. Această formație a fost intitulată „Corul Bruckner".

„RADIO — UNIVERSUL"
Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, București. — Director și ad-tor delegat ION LUGOSIANU
Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

Radiofonia norvegiană a împlinit 20 de ani

O țară ca Norvegia, foarte întinsă și îngustă, cu o populație rară, cu mari regiuni nelocuite, cu puține centre culturale dar cu o populație dornică totuș de cât mai multă cultură, era predestinată să cunoască o mare desvoltare radiofonică. Radiofonia, care pătrunde pretutindeni aducând știri, muzică și cunoștințe variate, este idealul pentru norvegianul izolat.

Acum 20 de ani, radiofonia norvegiană se năștea din inițiativa particulară și în special prin silințele lui „*Oslo Radio Amateur Club*" și „*Norge Radio Amateur Union*". Abia mai târziu o societate particulară pe acțiuni, „*Kringkasting*", căpăta concesiunea emisiunilor radiofonice. Intre acționarii acestei societăți se numărau mai multe firme radiotehnice și numeroși radio-amatori.

In anul 1933 societatea s'a transformat în „*Norsk Rikskringkasting*", întreprindere de stat subordonată ministerelor finanțelor, comerțului și cultelor — ceeace a provocat oarecari dificultăți bunei ei funcționări. In 1940, după ocuparea Norvegiei de trupele germane, radiofonia a fost pusă sub ordinele unui împuternicit special, care nu era legat de ministerul propagandei. Programul emisiunilor a fost și el transformat în sensul vederilor ocupanților germani.

Televiziunea în culori pasionează pe toți tehnicienii

Publicațiile străine de specialitate ne aduc din ce în ce mai multe informații asupra televiziunii în culori — care va fi o realitate după război.

Dispozitivul pe care-l arată cliseele noastre transmite filme în culori și inventatorul său este convins că va fi capabil să înlăture și ultimele obstacole tehnice spre a transmite și scene din studio, sau din aer liber, în culori naturale. Aparatul folosește, pentru transmisiunile în culori, o serie de filtre speciale. Când nu se utilizează aceste filtre, imaginea televizată apare în alb și negru.

Aparatul de recepție al noului sistem de televiziune în culori

Ascultați emisiunile în limba română ale posturilor aliate!

Emisiunile românești pot fi ascultate prin posturile *Bucegi* și Carpați.

In pagina 2-a din acest număr al revistei noastre dăm programul emisiunilor în limba română ale posturilor aliate. In clipa când acest număr intra sub presă era prea târziu ca să ne putem procura programele complete ale posturilor aliate și să înlocuim programele pagînate și gata tipărite.

Din motive tehnice, provocate de acțiunea de teroare a aviației inamicului, posturile Radio România și Radio București au fost nevoite să-și întrerupă emisiunile. Până la reluarea emisiunii prin aceste posturi, emisiunile românești pot fi ascultate prin posturile de unde scurte *Bucegi* (48 metri) și *Carpați* (50 metri).

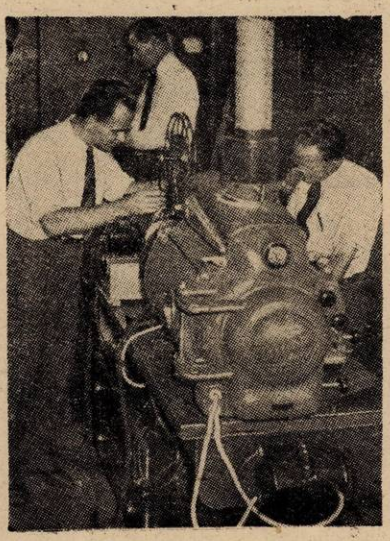

Noul dispozitiv de televiziune în culori transmite pentru moment numai filme. Sunt speranțe că el va fi capabil să transmită în culori și scene din studio.

CÂND ASCULTAȚI RADIO—JURNALUL

...și comunicatele vă aduc nume pe care nu le-ați întâlnit niciodată, aruncați o ochire în pagina aceasta. Veți găsi, pe scurt, tot ce trebue să știți despre câmpurile de bătae, oamenii și evenimentele acestui război.

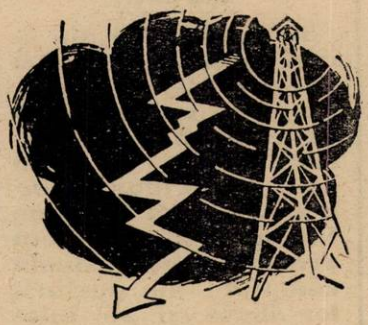

STRÂMTORILE

După ultimele evenimente petrecute în Turcia și în jurul Turciei, atenția lumii s'a îndreptat din nou asupra strâmtorilor europeano-asiatice, pentru a căror stăpânire s'au dat atâtea lupte. Din timpurile legendarului război troian și până după primul război mondial, regiunea aceasta a fost mult dorită și disputată ca fiind calea de trecere din Marea Egee în Marea Neagră. Când s'a început acțiunea de colonizare elenă în secolul 8 în. Cr., numeroase state elene se întreceau între ele în întemeierea orașelor înfloritoare, bogate, de ambele părți ale Helespontului, la Marea de Marmara și la Bosfor. Nu departe de ruinele mult disputatei Troia, distrusă de repetate ori și larăși reclădită, Xerxes și-a construit puntea de vase spre a trece imensa lui armată în Europa, pentru cucerirea Greciei (480), după ce predecesorul său Darius creiase de ameble părți ale Helespontului și Bosforului câteva baze fixe pentru a cuceri de aici teritorii mai mari în Tracia. In acelaș loc, după aproape un secol și jumătate, Alexandru cel Mare a trecut cu mica lui armată pentru cucerirea imperiului persan. Bizanțul, întemeiat în anul 657 în. Chr. la Bosfor, era ultima bază a Perșilor în Europa și el a fost cucerit de atenianul Aristide care a pus aci bazele alianței navale ateniene (450). Din ea s'a născut în curând statul atenian al lui Pericles, care cuprindea pe lângă numeroasele insule și orașe din Asia Mică, aproape toate orașele de pe ambele maluri ale Strâmtorilor. Gelozia Spartei împotriva acestei puteri a dus la războaiele peloponeziene, în care Strâmtorile au fost mult disputate și în cele din urmă izbânda a fost a Spartei, în bătălia de pe râușorul Aigospotamoi, din peninsula Gallipoli de astăzi (404). Stăpânirea Strâmtorilor a fost mult disputată sub regii diadochi, rivali, din Tracia, Macedonia, Bitinia, până după cucerirea acestor state de către Roma, când însfârșit s'a făcut liniște pentru un timp mai îndelungat. Dintre toate aceste colonii grecești, Bizanțul a fost cel care a căpătat o importanță mai mare, când împăratul roman Constantin și-a stabilit aci reședința și când orașul a început să concureze Roma în splendoare și mărime.

Mai mult decât un mileniu, cu scurta întrerupere a „Imperiului Latin" (1204—1261), imperiul bizantin a rezistat la atacurile inamice aproape neîntrerupte, atât terestre cât și maritime. Sub domnia sultanului Urchan, turcii au trecut peste Hellespont, după ce au cucerit restul imperiului bizantin din Asia Mică, stabilindu-se la Gallipoli (1356), de unde au cucerit apoi și partea europeană a imperiului bizantin și, în sfârșit, în 1452, și capitala Constantinopole, vechiul Bizanț. Incepând din sec. XVIII intrarea în Dardanele, vechiul Hellespont, a fost barată de turci pentru vasele străine de război prin amenajarea unor puternice fortificații de ambele părți ale Strâmtorilor. Prima încercare de a trece pe aci cu forța a făcut-o în 1770 englezul Elphinstone, din serviciul rușilor, urmărind vasele de război turcești, fără să poată trece.

Pe lângă pretenția de a poseda Constantinopole, unul din țelurile cele mai importante ale politicii ruse este de secole libera trecere prin strâmtori. Pentru acest motiv, fortificațiile lor au fost extinse, întărite și modernizate. Marile puteri europene au pus un zăvor în fața acestor pretenții rusești, hotărînd în tratatul încheiat în anul 1841 cu Turcia, la Londra, că nici un vas de război străin nu are voie să treacă prin Strâmtori fără permisiunea turcilor. Tratatul a fost confirmat prin pacea dela Paris din 1856, după războiul Crimeii, și de conferința dela Berlin din 1878. Este cunoscută deasemenea și ultima încercare de a forța trecerea și de a cuceri fortificațiile Dardanelelor, încercare pe care au făcut-o englezii și francezii, în urma planului Churchill, pe atunci Prim Lord al Amiralității, în primul război mondial (1915-1916)

COASTA DE AZUR

Riviera franceză, sau Coasta de Azur, fâșia ngustă de coastă dela frontiera italiană și până la Marsilia, a devenit teatru celei de a doua invazii. Coasta de Azur este cea mai frumoasă parte a Rivierei și se caracterizează printr'o foarte bogată vegetație subtropicală și o climă dulce care în Ianuarie face ca temperatura medie să fie de 8 grade, iar în luna lui Cuptor de 24 grade. Datorită acestui climat plăcut, majoritatea localităților de pe Riviera franceză sunt foarte frecventate ca localități balneare și climaterice.

Una din orașele amintite în comunicate, Cannes, este o localitate climatérică cu circa 47.000 locuitori și unde se refugiază iarna foarte mulți străini. Menton, deasemeni foarte frecventat în timpul iernii, are circa 23.000 locuitori.

Nisa, situată între primele două localități amintite este așezată în semicerc la poalele Alpilor Maritimi. A fost un comitat medieval care în 1338 a trecut la Savoya-Piemont și în anul 1860 a fost cedat Franței; ea este una dintre cele mai importante stațiuni climaterice ale Rivierii franceze și numără 220.000 locuitori. Vegetația sudică iese puternic în evidență în acest oraș, fermecând pe vizitatorii ce vin din țările nordice.

Monte Carlo, situat în imediată apropiere de Nisa, este un oraș frumos și captivant. Toată lumea cunoaște acest oraș de pe Riviera franceză mai ales datorită faimosului casinou, unde vizitatorii din toate colțurile pământului și-au lăsat adesea întreaga lor avere.

Toulon, un important port de război, numără circa 150.000 locuitori. A fost în antichitate o colonie greacă. In lupta împotriva Iacobinilor în 1793, s'a predat flotei engleze, dar a fost curând recucerit. Cu această ocazie s'a evidențiat pentru prima oară Napoleon Bonaparte.

Toulon se află situat pe un spațiu îngust între masivul muntos destul de înalt Faron și Marea Mediterană. Muntele este golaș, la fel ca toate stâncile din Provence. El continuă spre mare cu o peninsulă tot golașe. Peisajul amintește unele locuri din Dalmația.

Casele de pe chei sunt înalte, unele cu 6 etaje. Ele sunt lipite unele de altele, alcătuind șiruri frumoase, tăiate de străzi laterale. Catedrala orașului datează din sec. XI—XVIII.

Intre Toulon și Cannes se află mica localitate Hyères cu 23.000 locuitori, deasemenea frecventată ca localitate climatérică și balneară. In fața acestei localități se află insulele Hyères, două insule stâncoase nelocuite și trei insule mai mari, Ile du Levant, Port Cros și Porquerolle.

Conservați-vă lămpile !

Lămpile de radio sunt astăzi foarte scumpe, foarte rare și uneori de neînlocuit. De-aci datoria fiecărui radiofonist de a-și conserva la maxim lămpile aparatului său. Cum ?

In primul rând, limitând auditiile la cele care merită în adevăr să fie ascultate și economisind de la început o oră sau două de ascultare în fiece zi.

Unele aparate de radio, prevăzute cu dispozitivul numit „economisitor de curent", permit să se facă economie și cu viața lămpilor. Aceste aparate au pe secundarul transformatorului de rețea un comutator prin care se poate micșora tensiunea anodică dela 2x350 volți, de exemplu, la 2x200 volți. Prin această micșorare de tensiune sensibilitatea aparatului nu scade câtuși de puțin și numai volumul sonor este redus — în orice caz audiția este destul de puternică pentru o încăpere mijlocie. De oarece prin micșorarea tensiunii cu 1/3 lampa finală este mai puțin încărcată, se conservă atât această lampă, foarte sensibilă, cât și celelalte lămpi ale aparatului.

Durata vieții lămpilor de recepție se micșorează foarte repede atunci când lămpile sunt supra-voltate. Acesta este, mai ales, cazul receptoarelor care lucrează pe rețele supravoltate. Există, în adevăr, rețele electrice a căror tensiune crește uneori cu 5—7%. La aparatele care funcționează pe curent alternativ remediul constă din a regla transformatorul de rețea pentru o tensiune mai ridicată — de exemplu la 240 volți pentru o rețea de 220 volți. La aparatele universale acest sistem nu poate fi utilizat — dar se recomandă introducerea unei rezistențe larg dimensionate înaintea alimentării aparatului. Rezistența absoarbe supra-voltarea și ferește lămpile de uzura prematură.

Acest microfon, instalat pe un teren de foot-ball, intră în pământ, prin simpla apăsare a unui buton, astfel că permite radio-reportaje de la cea mai mică apropiere.

ȘTIRI DE PRETUTINDENI

GRIJA DE VIITOR, IN ARGENTINA

● **Mai multe țări apusene au creiat în ultimul timp muzee radiofonice, sau au luat măsuri pentru instalarea unor asemenea muzee. Aflăm acum că și radiofonia argentiniană a creiat o arhivă radiofonică. Incepând de la 1 Decembrie 1943, oricine vorbește sau cântă la posturile de radio argentiniene este obligat să-și înregistreze pe o placă o parte a producției sau conferinței. Se speră ca în felul acesta să se strângă un material prețios pentru viitorii cercetători ai radiofoniei.**

O IDEE BUNĂ

● **La începutul lui August, Institutul tehnologic din Copenhaga și-a reluat cursurile pentru constructorii și negustorii de aparate de radio și piese detașate. Cursurile sunt alcătuite din lecțiuni teoretice și aplicații practice.**

Tribuna Cititorilor

D. prof. Ghinea, din Deva, ne trimite următoarele rânduri cuprinzând doleanțe foarte îndreptățite și care vor fi luate în seamă, ne place să credem, de organele conducătoare ale Societății de Radiodifuziune :

Stimate Domnule Director,

In privința începerii emisiunii de seara, ar fi de dorit să înceapă mai de vreme, cel puțin dela 8 seara, nu la 9, și să se termine la 12 noaptea. Acuma, când se doarme pe apucate, nu e nevoie să se prelungească noaptea atât de mult emisiunea.

La începutul emisiunii să nu se dea jurnale în limbi străine și mai ales în limba turcă. Din cauza aceasta, seara, nici nu mai deschid aparatul.

Câteodată, după limba turcă, se mai dă o conferință și încă una ; iarăși nepotrivit. Un program trebue să se deschidă cu ceva recreativ, nu cu limba turcă, nici cu conferințe.

Pentru comunicatele situației aeriene, acestea ar trebui să se dea la fiecare oră întreagă, dela 7.30 până la 24, pe unda lungă, căci pe cea mijlocie nu se aude și pe cele scurte se dau zadarnic. Posturile pe unde scurte este imperios să-și mărească putința, cel puțin la 10—20 kw.

Radio Belgrad dă aceste comunicate în limba română, toată ziua, pe când Radio România le dă numai de câteva ori. E puțin mustrător !

Când se anunță o alarmă, să se comunice din 10 în 10 minute evoluția incursiunilor aeriene.

Dacă se termină programul, fie la 10.30, fie la 24, să nu se închidă emisiunea, pe unde lungi, până nu trece pericolul aerian, postul continuând să transmită din 10 în 10 minute comunicatele.

Nu e un motiv de încetarea emisiunii, darea prealarmei sau alarmei în Capitală. Dintr'un bun adăpost, emisiunea să continue prin darea comunicatelor din 10 în 10 minute.

In speranța că aceste păreri vor contribui la ameliorarea situațiilor vizate, prin intermediul dvs., vă rog să primiți salutul meu.

Prof. D. GHINEA
Deva, Aurel Vlaicu 25

O prelungire de 5 ani în Egipt

Guvernul egiptean a încheiat de curând un contract cu Societatea Marconi, prin care această societate rămâne pentru o durată de încă cinci ani administratoarea radiofoniei egiptene.

Franz Liszt

S'a născut la Raiding, în Ungaria la 22 Octombrie 1811. In tot timpul copilăriei sale are ocazia să asculte muzica ţiganilor unguri şi mai ales muzica lui Beethoven. La vârsta de 9 ani era un remarcabil virtuoz al pianului, producându-se în public.

La vârsta de 15 ani (în anul 1826) scrie „Douăsprezece studii pentru piano" cari au devenit mai târziu (în 1838) cele „Douăsprezece studii de execuţie transcendentă", din care al patrulea studiu avea să capete forma unui poem simfonic: „Mazeppa".

Liszt a avut crize de misticism, intenţionând chiar să se facă preot. însă din pricina revoluţiei din 1830 îşi schimbă opiniile, pentru a îmbrăţişa ideile democrate şi socialiste.

„Simfonia Fantastică" a lui Berlioz este pentru Liszt o revelaţie compunând chiar un admirabil aranjament pentru piano. Se entuziasmează atât de mult de autorul „Simfoniei Fantastice", încât devine un adept al concepţiei componistice al acestuia, abordând genul muzicii poetice şi descriptive al muzicii programate.

La vârsta de 36 de ani Liszt se îndrăgosteşte de prinţesa de Wittgenstein, în timpul şederii sale la Kiew, cu ocazia unui concert dat de el în scop de binefacere Această nouă legătură de dragoste a lui Liszt a avut drept consecinţă instalarea lui la Altenburg (fiind numit director de muzică al marelui duce de Weimar) unde creă un „foyer d'art' care a influenţat timp de cincisprezece ani întreaga Germanie.

Această perioadă este cea mai fecundă în compoziţii din toată viaţa sa: „Dante-Symphonie" (1847—1848), „Tasse" (1849), „Ce qu'on entend sur la montagne" (1849), Mazeppa (1850), „Bruits de fête" (1851), „Faust Symphonie" (1853—1854) „Orfeu" şi „Preludiile". Admirabila „Sonata în si minor" pentru piano a scris-o în 1853 iar „Mesa de Gran" în anul 1855.

In acest timp Liszt a muncit şi pentru alţii. Astfel la 16 Februarie 1849 a reprezentat la Weimar opera „Tanhäuser" de Wagner; la 28 August 1850 „Lohengrin", la 20 Martie 1852 „Benvenuto Cellini" de Hector „Bărbierul din Bagdad" de Peter Cornelius.

Liszt are satisfacţia (în schimbul refuzului lucrărilor sale de către contemporanii său) să asiste la triumful lui Richard Wagner la Bayreuth. Tot la Bayreuth, se stinge din viaţă în anul 1866.

Viitorul a reparat ceiace contemporanii săi n'au recunoscut. Interesul care se atribuie lucrărilor lui Liszt este mereu crescând şi putem vedea din ce în ce mai bine locul considerabil pe care acest îndrăsneţ inovator îl ocupă în muzica secolului al XIX-lea.

Am putea să imputăm lui Lizst defectul de a întrebuinţa în lucrările sale teme de o calitate inferioară şi desvoltări uneori fără legătură şi goale.

Liszt a fost prin excelenţă un geniu improvizator. In domeniul improvizaţie am putea spune că numai Chopin l-ar putea egala. Ceiace a creat Liszt poartă pecetea unui dinamism de natură beethoveniană şi mai ales o mişcare şi o mulţime de inventii de detaliu, fie armonice, fie orchestrale, fie chiar melodice cari anunţă direct pe Wagner şi într'o măsură oarecare pe impresioniştii ruşi şi chiar pe Debussy.

NESTI

Pe marginea programului muzical

Deşi primăvara acestui an ne-a găsit mai puţin voioşi ca odinioară, nu ne-am putut înăbuşi totuşi, acea copilărească veselie care ne îmbată an de an, odată cu înmugurirea primelor frunze, cu întoarcerea pasărilor călătoare. Dar în anul acesta, cocorii şi rândunelele, s'au însoţit în drum de întoarcere, cu alte pasări care veneau şi ele din ţări streine, anume pentru ţara-noastră. Mari, albe, strălucitoare, cu aripi de oţel, aceste sburătoare n'au venit să ne înveţe cântul, nici să ne asculte glasul. Ele ne-au adus solia neînduplecată a morţii, întunecând bucuria plămădită de întoarcerea primăverii.

Ceva s'a schimbat de atunci, de când aspecul morţii s'a împletit cu firul procupărilor noastre cotidiane. Obiceiurile noastre s'au sustras legilor suverane de până atunci; unele obiceiuri au murit, altele s'au născut până când o viaţă normală s'a înscăunat din nou.

Cum era de aşteptat, primele şocuri au sguduit puternic Societatea de Radiodifuziune. Evacuarea pripită a personalului şi mai ales „dispersarea" instrumentiştilor, cântăreţilor şi conferenţiarilor, au stânjenit programele muzicale şi vorbite. Câteva săptămâni n'am primit nici un fel de programe. Considerând că perioada de confuzie se prelungeşte mai mult decât împrejurările o impun, am intervenit pe atunci, sugerând o schemă pe program, după modelul emisiunilor streine, ceeace sa şi întâmplat. Au mai trecut alte săptămâni şi am socotit că ar fi timpul ca schema să capete o oarecare perspectivă. Intr'adevăr, programul schematic, anunţa în termen lapidari: „muzică variată" sau pur şi simplu „muzică".

Manifestând cele mai bune intenţii, Societatea de Radio ne-a întrecut şi înainte ce doleantele noastre să fi văzut lumina tiparului, programele au fost ameliorate, anunţându-se şi genul muzical al emisiunei: muzică instrumentală, muzică uşoară, muzică simfonică etc..

Multe alte săptămâni sau scurs deatunci. Emisiunile noastre şi-au revenit la normal. Orchestra Radio şi-a reluat locul în Studio, vechii solişti s'au întors din pribebie şi conferenţiarii şi-au regăsit verva în faţa microfonului. Avem din nou emisiuni complete, transmise din studiourile Societăţii de Radio. Este meritul acestei instituţi de-a-şi fi regăsit echilibrul întreg. Un lucru nu înţelegem însă: dece nu ni se anunţă dinainte cuprinsul emisiunilor? Schematizarea programelor şi-a pierdut astăzi actualitatea Odată ce avem emisiuni întregi este drept să avem şi programe întregi.

Emisiunile posturilor noastre de Radio nu mai sunt astăzi improvizate, totuşi în programele primite găsim numai indicaţii generale: muzică de dans, muzică de cameră, operă, etc.

Astăzi, mai mult ca totdeauna. abonatul zăboveşte îndelung în faţa aparatului de radio, evitând teatrul şi cinematograful, de teama incursiunilor aeriene. Răbdător şi modest, omul nostru nu ridică nicio pretenţie cu privire la calitatea programelor; dacă-i place ascultă, dacă nu-i place răsuceşte butonul. Dar cel puţin vrea să ştie ce să asculte şi când să asculte. Atât cere omul şi nu-i mult: să apară programe complete cu emisiunile muzicale şi vorbite. E uşor fiindcă se poate!

Un program deosebit de frumos am ascultat în seara zilei de Luni 14. Indeosebi am apreciat arcusul de eminent violoncelist al d-lui Th. Lupu şi delicatele interpretări din Chopin ale d-rei Nadia Chebap. Mărturisim însă că prezentarea programului ni s'a părut cam... deplasată. Mândru pe spiritul său de observaţie, crainicul tinea morţiş să ne comunice şi nouă, impresiile culese în urma bogatelor sale investigaţii. Am auzit de pildă: d-l Botez se pregăteşte să cânte, în momentul acesta d-l Lupu s'a aşezat pe scaun, etc... Nu ne-ar fi mirat să auzim în continuare: d-l Botez se scarpină după ureche d-l Manoliu îşi leagă şireturile dela pantofi şi alte amănunte la fel de importante.

Ei bine, să ştie d-l crainic că pe noi nu ne interesează ce fac d-nii instrumentişti în timpul concertului, când se aşează, când îşi freacă arcusul cu sacâz. sau când se apără de muşte. Treaba d-lor! Pe noi ne interesează un singur lucru: să cânte bine. Restul...

Cât priveşte calitatea audiţiei d-l crainic a găsit cu cale să se amestece şi acolo. D-lui ne-a anunţat un quartet de Schumann, asigurându-ne de o admirabilă execuţie cu interpreţi atât de străluciti. Ba. să ne fie cu ertare: aprecierile le facem noi ascultătorii şi asta, după auditie. Bănuim că dacă ar fi asculat emisiunea. crainicul ar fi avut altă părere despre interpretarea quartetului de Schumann şi ar fi tăcut.

A.

Reproducerea totală sau parţială interzisă

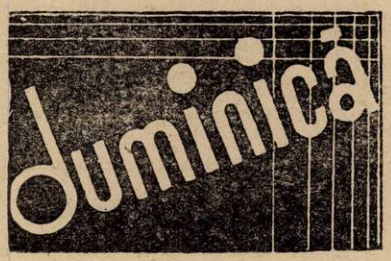

27 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal.

7.45: Transmisia slujbei religioase dela Biserica Antim din Bucureşti. La sfârşitul slujbei jurnal recapitulativ. **Ora satului.** Muzică românească.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13.00: Deschiderea emisiunii. **Ora muncă şi lumină.**

13.50: Ştirile serviciului german.

14.00: Radio jurnal — Publicitate.

14.20: Orchestra N. Cireş.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.15: **Poşta militară Radio.**

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra Luceafărul.

22.00: Radio jurnal.

22.15: Cronica războiului.

22.25: Marşuri.

22.30: Uverturi la operete de Johan Strauss.

23.00: Muzică variată (disc.).

24.00: Rezumatul programului pe a doua zi. Orchestra Dinu Şerbănescu.

1.00: Radio jurnal.

2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17. Ciruri. ■ 17,30. Conf. ■ 18,05. Plăci. ■ 19. Slujba. ■ 20,30. Reportaj. ■ 21,10. Concert. ■ 22,10. Conf. ■ 22,40. Recitat la pian. ■ 23 Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Reportaj. ■ 18,45. Plăci. ■ 19. Teatru radiofonic. ■ 19,30. Concert simfonic. ■ 19,45. Conf. ■ 20. Plăci. ■ 20,25. Sport. ■ 20,40. Conf. ■ 21. Fantezie radiofonică. ■ 21.15. Plăci. ■ 21,20. Piesă radiofonică. ■ 22,10. Concert. ■ 22.50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 18. Emisie pentru soldaţi. ■ 18,55. Ora tineretului. ■ 19,20. Concert de orchestră. ■ 20,20. Conf. ■ 20,30. Inf. ■ 20,45. Conf. ■ 21,15. Teatru radiofonic. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Pentru soldaţi. ■ 17. Inf. ■ 18. Concert. ■ 19 Reportaj. 20. Inf. ■ 20.15. Muzică distractivă. ■ 22. Inf. ■ 22.15. Varietăţi. ■ 23. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30: Radio jurnal ■ 7.05: Gimnastică ■ 8.30: Radio jurnal ■ 11.35: Soliști ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55: Muz. uşoară (disc.) ■ 10.33: Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

CITIŢI

IN FIECARE MARŢI

„ZIARUL ŞTIINŢELOR"

— 24 LEI EXEMPLARUL —

28 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineţii.

8.30: Jurnal recapitulativ. Muzică variată.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13.00: Deschiderea emisiunii. **Ora ostaşului.**

13.50: Ştirile serviciului german.

14.00: Radio jurnal — Publicitate.

14.20: Orchestră.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

15.15: **Poşta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20.50: Ştirile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiunii. **Salon muzical.**

22.00: Radio jurnal.

22.15: Muzică variată (disc.).

22.30: Conferinţă.

22.45: Muzică variată (disc.).

23.00: Mari compozitori: Ciclul Beethoven: Simfonia IV-a.

24.00: Rezumatul programului: Muzică.

1.00: Radio jurnal; Muzică de cabaret (discuri).

2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18,05. Muzică la accordeon. ■ 18,25. Conf. ■ 18.45 Plăci. ■ 19,45. Conf. ■ 20,15. Reportaj. ■ 20,30. Cabaret. ■ 20.55 Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 22,15. Dialog. ■ 22,35. Concert. ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beroninnsten. ■ 17.50. Ora. ■ 18,05. Plăci. ■ 18,20. Evocare literală și muzicală. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Concert. ■ 19.30. Muzică aleasă. ■ 19.55. Conf. ■ 20 Plăci. ■ 20.05. Gimnastică. 20,15. Inf. ■ 20,25. Intrebați-ne și vă vom răspunde! ■ 20.50. Camera penală a romanului polițist. ■ 25.10. Muzică de țigani. ■ 21,30. Conf. ■ 21.50. Cronică. ■ 22. Concert. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Ora copiilor. ■ 18,45. Muzică populară. ■ 19. Ora tineretului. ■ 19,20. Muzică rusească. ■ 19,30. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică militară. ■ 20,30. Inf. ■ 20.40. Conf ■ 20,50. Concert. ■ 22.50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert. ■ 17. Inf. ■ 17,15. Varietăți. ■ 18.30. Reportaj. ■ 19. Conf ■ 19.15. Inf. de pe front. ■ 19.30. Intermezo muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20.15. Pentru fiecare ceva. ■ 22. Inf. ■ 22.15 Melodii variate ■ 23. Muzică distrativă. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8 30 : Radio jurnal ■ 11 35 : Soliști ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13 50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 13.40: Orch. ■ 19 30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21 45: Jazz simf. ■ 22.25· Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. ușoară (disc.) ■ 10.33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

29 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineții.

8.30: Jurnal recapitulativ. Cântăreți de muzică ușoară (discuri).

9.00: Cântece populare de pretutindeni (discuri).

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Orchestra Fr. Stănescu.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Radio jurnal — Publicitate.
14.20: Orchestra Dinu Șerbănescu.
15.15: **Posta militară radio.**
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI

20.50: Stirile serviciului german.
21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra simfonică Radio dirij de Th. Rogalsky.
22.00: Radio jurnal.
22.15: Muzică variată (disc.).
22.40: Conferință. Muzică.
23.00: Muzică vocală și corală (discuri).

P. Munteanu cântă cantonete.
Arta Florescu cântă romanțe.
Onofrei cântă cantonete.

Alexandra Feraru cântă cântece populare românești.

Muzică corală.

23.30: Tarafuri boerești.
24.00: Rezumatul programului. Muzică.
1.00: Radio jurnal. Muzică variată ușoară (discuri).
2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18,05. Concert de soliști. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Plăci. ■ 20,30. Muzică ușoară. ■ 21,15. Conf. ■ 21,45. Plăci. ■ 22,30 Conf. ■ 23. Inf. Mettor. ■ 23,15. Muzică de cameră.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Plăci. ■ 17,15. Concert. ■ 17,35. Recitat de pian. ■ 17,55. Plăci. ■ 17,59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18,05. Plăci. ■ 18,15. Conf. ■ 18,30. Desene animate radiofonice. ■ 19. Plăci. ■ 19,05. Muzică ușoară. ■ 19,25 Conf. ■ 19.35. Plăci. ■ 19.45. Conf. ■ 20. Plăci. ■ 20.15. Inf. ■ 20,25. Conf. ■ 20,40. Concert. ■ 21. Comedie radiofonică. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18,20. Muzică populară. ■ 18.35. Concert. ■ 18.55. Varietăți. ■ 19,30. Plăci. ■ 19,55. Inf. ■ 20. Cântece soldățești. ■ 20,30. Inf. 20,40. Concert de orchestră. ■ 21,15. Piesă radiofonică. ■ 22. Concert. ■ 22,25. Suită radiofonică. ■ 22.50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. melodii variate. ■ 17. Inf. ■ 17,15. Conf. ■ 18,30. Meteor. ■ 19 Conf. ■ 19.15. Inf. de pe front. ■ 19.30. Intermezo muzical. ■ 19.45. Conf. ■ 20. Inf. ■ 20.15. Concert de orchestră ■ 21. Muzică aleasă. ■ 22. Lnf. ■ 22.15. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8 30 : Radio jurnal ■ 11 35 : Soliști ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18 40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21 45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. ușoară (disc.) ■ 10 33 : Muz. variată ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12 30: Mica orch. Radio. ■ 16 03: Orch. de dans Radio. ■ 16 45 Muzică turcă. ■ 17 55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

30 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

MIERCURI, 30 AUGUST 1944
RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineţii
8.30: Jurnal recapitulativ; Muzică din filme.
9.00: Selecţiuni din operete.
9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii. **Ora ostaşului.**
13.50: Ştirile serviciului german.
14.00: Radio jurnal — Publicitate.
14.20: Orchestra de Café concert.
15.15: **Poşta militară radio.**
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20.50: Ştirile serviciului german.
21.00: Deschiderea emisiunii. Teatru.
22.00: Radio jurnal.
23.00: Muzică de Calude Debussy (discuri) a) Colţul copiilor; b) Iberia; c) Martiriul Sfântului Sebastian.
24.00: Rezumatul programului; Muzică.
1.00: Radio jurnal; Tarafurile noastre şi cântăreţi de romanţe (disc).
2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Melodii populare. 18.30. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.15 Reportaj. 20.30. Cabaret. ■ 20.55. ■ Conf. ■ 21.20. Concert de orchestră. ■ 22,15. Piesă norvegiană. ■ 22,45. Concert. ■ ■ 23 nf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beromünster. ■ 17.59. Ora. ■ 18. Inf. ■ 18.05 Conf. ■ 18.40 Concert de orhestră. ■ 19.10. Muzică modernă. ■ 19.30 Conf. ■ 19.55 Plăci ■ 20.05 Conf. ■ 20.15. Inf. ■ 20.25 Conf. ■ 20.50 Evocare istorică. ■ 21.30 Concert simfonic. ■ 22,35. Conf. ■ 22.50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.20. Concert. ■ 18.30 Conf. ■ 18,40. Muzică variată ■ 19 Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci. ■ 19.30 Conf. ■ 19.50 Inf. ■ 20 Revistă instrumentală. ■ 20.15. Conf. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40 Piesă radiofonică ■ 22.20. Conf. ■ 22.40. Plăci. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert. ■ 17. Inf. ■ 17,15. Muzică variată. ■ 18,30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ 19,30 Intermezo muzical. ■ 19,45. Conf. ■ 20.20. Inf. ■ 20,15. Muzică variată. ■ 21. O oră de varietăţi. ■ 22 Inf. Amintiri plăcute. ■ 23. Concert. ■ 24. Inf. concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30: Radio jurnal ■ 7.05: Gimnastică ■ 8.30: Radio jurnal ■ 11.35: Solişti ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30. Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55: Muz. uşoară (disc.) ■ 10.33: Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

31 August 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCURESTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-jurnal. Concertul dimineţii.
8.30: Jurnal recapitulativ; Muzică variată.
9.00: Ora administrativă; Muzică variată.
9.30: Taraful Ion Matache.

RADIO ROMÂNIA. RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii.
13.03: Orchestra Vasile Julea.
13.50: Ştrile serviciului german.
14.00: Radio jurnal — Publicitate.
14.20: Orchestră.
15.15: **Poşta militară radio.**
15.45: Jurnal în limba rusă.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20.50: Ştirile serviciului german.
21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra simfonică Radio, dirijată de d. Alfred Alessandrescu.
22.00: Radio jurnal.
22,15: Recital.
22.40: Viaţa noastră culturală de Em. Bucuţa; Muzică.
23.00: Prezentare. Balurile.
24.00: Rezumatul programului; Muzică.
1.00: Radio jurnal; Taraful boeresc şi muzica de cabaret.
2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Slujba. ■ 18,30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20,30. Muzică uşoară. ■ 21,10. Reportaj. ■ 21,45. Bucăţi de vioară. ■ 22,15. Plăci. ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Beromünster. ■ 17.54. Ora ■ 18. Inf. ■ 18.05. Plăci. ■ 18.20. Pentru doamne. ■ 19.15. Conf. ■ 19,20 Plăci ■ 19.30. Două suite pentru copii. ■ 19.45. Conf. ■ 20. Plci. ■ 20.15. Inf. 20.25 Conf. ■ Evocare radiofonică. ■ 21. Teatru radiofonic. ■ 21.30. Cabaret ■ 22. Fantezie radiofonică. ■ 22,25 Concert. ■ 22.50 Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică variată. ■ 17.59 Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19. Muzică distractivă ■ 19.35 Conf. ■ 19.55 Inf. ■ 20. Muzică populară. ■ 20.10 Conf. ■ 20.20 Muzică uşoară. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21. Concert de orchestră. ■ 21,30. Varietăţi. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Muzică din operete. 17. Inf. Varietăţi. ■ 18.30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19.15 Inf. de pe front. ■ Intermezi muzical. ■ 19.45 Conf. ■ 20 Inf. ■ 20.15. Varietăţi. ■ 21.15 Concert de solişti. ■ 22. Inf. ■ 22,15. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30: Radio jurnal ■ 7.05: Gimnastică ■ 8.30: Radio jurnal ■ 11.35: Solişti ■ 12.30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA
1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55: Muz. uşoară (disc.) ■ 10.33: Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

1 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii.

8.30: Jurnal recapitulativ; Muzică de stradă.

9.00: Potpuriuri de fantezii.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI SI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora ostăşească germano-română.

13.50: Ştirile serviciului german.

14.00: Radio jurnal — Publicitate.

14.20: Orchestra Petrică Moţoi.

15.15: **Poşta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREŞTI

20.50: Ştirile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra de salon Radio, dirij. de Ion Hartulary Darclé

22.00: Radio jurnal.

22.15: Opera „Tosca" de Puccini. La sfârşitul operei rezumatul programului de a doua zi. Muzică variată.

1.00: Radio jurnal; Diseuri, diseuze şi orchestre de jazz.

2.00: Inchiderea emisiunii.

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18,05. Muzică variată. ■ 18,30. Recitări. ■ 18.30. Plăci. ■ 20,15. Reportaj. ■ 20,30. Conf. ■ Concert popular. ■ 21.35. Piesă radiofonică. ■ 22,35. Concert la pian. ■ 23. Inf. Meteor.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Din Monte-Ceneri. ■ 17.59. Ora. ■ 18, 05. Concert de orchestră. ■ 18.20. Conf. ■ 18.31 Jazz Lot. ■ 19,05. Reportaj. ■ 19,25. Concert de vioară. ■ 19,35. Conf. ■ 19,55. Plăci ■ 20,05. Conf. ■ 20,45. Cronică. ■ 21,30 Muzică distractivă. ■ 22,10. Ora veselă. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lungano. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Ora femeii. ■ 18.30. Concert. ■ 19. Ora tineretului. ■ 19,20. Plăci. ■ 19.35, Conf ■ 19,55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20,25. Plăci. ■ 20,30. Inf. 20,40. Pentru soldaţi. ■ 21,10. Concert de orchestră. ■ 22,25. Varietăţi. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Muzică din operete. ■ 17. Inf. 17,15. Varietăţi. ■ 18,30. Repirtaj. ■ 19. Conf. ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ 19,30. Intermezo muzical. ■ 19,45. Varietăţi. ■ 20. Inf. ■ 20,15. Muzică distractivă. ■ 21. Concert. ■ 22. Inf. ■ 22,15. Muzică uşoară. 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8.30 : Radio jurnal ■ 11.35 : Solişti ■ 12,30: Radio jurnal ■ 13.30 Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m. — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. uşoară (disc.) ■ 10.33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

2 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio jurnal. Concertul dimineţii .

8.30: Jurnal recapitulativ; Muzică de stradă (discuri).

9.00: Potpuriuri şi fantezii.

9.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL DACIA ROMÂNĂ

13.00: Deschiderea emisiunii. **Ora ostaşului.**

13.50: Ştirile serviciului german.

14.00: Radio jurnal — Publicitate.

14.20: Orchestra Grigore Albin.

15.15: **Poşta militară radio.**

15.45: Jurnal în limba rusă.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20.50: Ştirile serviciului german.

21.00: Deschiderea emisiunii. Orchestra de Café-concert Radio, dirij. de M. Constantinescu.

22.00: Radio jurnal.

22.15: Recital.

22.40: Rezumatul programului; Muzică.

23.00: Prezentare de d. Horia Furtună.

24.00: Rezumatul programului de a doua zi. Muzică.

1.00: Radio jurnal; Muzică variată uşoară (discuri).

2.00: Inchiderea emisiunii..

MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

17,50. Conf. ■ 18.05. Concert la vioară. ■ 18,30. Conf. ■ 19. Clopotele. ■ 19,10. Plăci. ■ 20,30 Conf. ■ 21. Varietăţi. ■ 22 Muzică de dans. ■ 22,30 Reportaj. ■ 23. Inf Meteor. ■ 23,15. Muzică de dans.

SOTTENS
443 m., 100 kw.

17. Concert. ■ 17.20. Plăci. ■ 17,30. Varietăţi. ■ 17,50. Oro. ■ 18. Inf. ■ 18,05. Muzică de dans. ■ 18.25. Conf. ■ 19. Din Lausana. ■ 19.45. Conf. 20. Plăci. ■ 20,15. Inf. ■ 20,25. Conf. ■ 20.40. Crinică. ■ 21. Varietăţi. ■ 21,20. Muzică populară. ■ 21.30. Fantezie radiofonică. ■ 21.55. Concert de orchestră. ■ 22,10. Piesă radiofonică. ■ 22,50. Inf.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Geneva. ■ 17.55. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Cronică. ■ 18.30. Concert coral. ■ 19,45. Conf. ■ 19,05. Muzică distractivă. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Clopotele. ■ 20,10. Conf. ■ 20,25. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20,40. Muzică populară. ■ 21. Conf. ■ 21,15. Cântece studenţeşti. ■ 21,35. Piesă dadiofonică. ■ 22,50. Inf.

DEUTSCHLANDSENDER

16. Concert de după amiază. ■ 17. Inf. 17,15. Muzică variată. ■ 18. Concert. ■ 18.30. Reportaj. ■ 19. Conf. ■ 19,15. Inf. de pe front. ■ Intermezo muzical. ■ 19.45. Conf. ■ 20 Inf. ■ 20,15. Muzică distractivă. ■ 22. Inf. ■ 22,15. Concert. ■ 24. Inf. Concert nocturn.

Radiodifuziunea franceză

6.30 : Radio jurnal ■ 7.05 : Gimnastică ■ 8.30 : Radio jurnal ■ 11.35 : Solişti ■ 12.30: Radio jurnal ■ 13.30: Radio jurnal ■ 13.50: Conc. orch. ■ 14.50: Caustrie ■ 18.40: Orch. ■ 19.30: Radio jurnal ■ 19.50: Emis. lirică ■ 21.30: R. jurnal ■ 21.45: Jazz simf. ■ 22.25: Concert ■ 23.20: Variet. ■ 23.45: Radio jurnal.

ANKARA

1648 m — (182 kHz) — 120 kw.

5.55 : Muz. uşoară (disc.) ■ 10.33 : Muz. variată. ■ 11.00: Muzică turcească. ■ 11.30—12.30: Mica orch. Radio. ■ 16.03: Orch. de dans Radio. ■ 16.45: Muzică turcă. ■ 17.55: Muzică turcă. ■ 19.15: Muzică turcă. ■ 20.00: Muzică variată.

RL 5132

Unele manuscrise au o soartă ciudată: se tupilează prin cine ştie ce colţuri ascunse, de-ţi face impresia că se ascund de ochii redactorului pentru ca în cele din urmă să apară când nu te aştepţi. Această soartă a avut-o şi manuscrisul d-lui I. Moldovanu. A apărut într'o zi pe biroul nostru, nu ştim în ce fel, deşi se pare că ne-a fost trimis de multă vreme. S'a întâmplat însă ceva şi mai ciudat; la scurtă vreme după apariţie, manuscrisul a dispărut, urmând probabil aceeaşi orbită misterioasă. Au rămas însă clişeele! Şi fiindcă nu vrem să-l nedreptăţim pe d. Moldovanu vom publica totuşi montajul d-sale însoţindu-l cu un text corespunzător. Reţinem deci: Montajul publicat mai la vale aparţine d-lui I Moldovanu şi face parte din seria de articole publicate în cadrul „colaborării cititorilor".

Receptor 2 + 1 cu alimentare universală şi finală de putere.

Receptorul publicat astăzi, cuprinde două lămpi şi corespunde întocmai montajelor clasice din clasa respectivă. Lampa EF 9 asigură o sensibilitate mulţumitoare şi pentoda finală CL 6 asigură o putere suficientă pentru o bună audiţie. Redresarea curentului alternativ se face cu ajutorul lămpii CY 1.

Filamentele lămpilor se alimentează în serie. Pentru a ne asigura împotriva variaţiunilor reţelei vom monta în circuit o lampă regulatoare 200 R1. Eventual, această lampă poate fi înlocuită cu o rezistenţă bobinată. In cazul sectorului de 120 volţi, această rezistenţă va avea 300 ohmi, fiind dimensionată pentru a suporta o dissipaţie de 12 wati.

In circuitul de eşire, vom folosi un vorbitor permanent dinamic de bună calitate, potrivit lămpii finale CL 6.

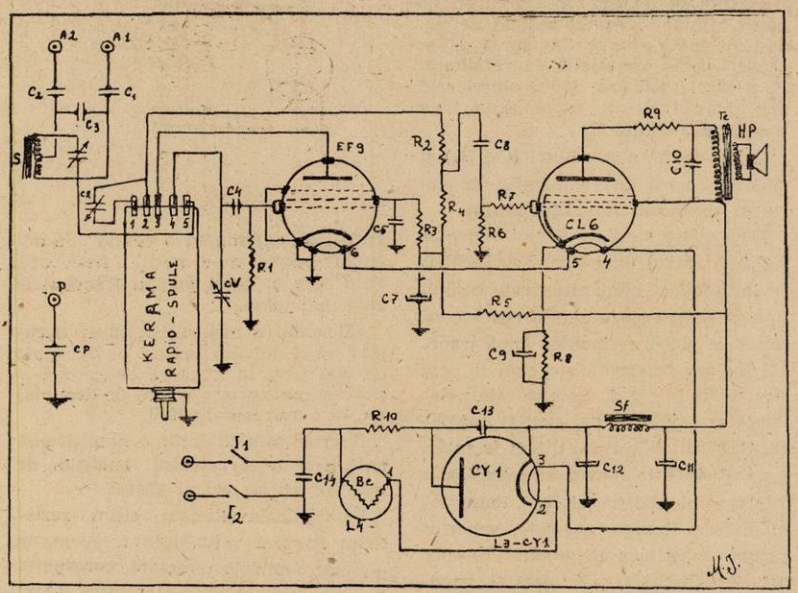

SCHEMA de PRINCIPIU

LISTA DE MATERIALE

Un transformator de înaltă frecvenţă cu reacţie şi comutator interior.

Un condensator variabil cu aer de 500 pF (CV).

Un condensator variabil cu mică de 500 pF (CR).

Un selector alcătuit dintr'un condensator variabil şi o bobină pe ferrocart.

C_1 condensator fix de 100 pF.
C_2 condensator fi xde 200 pF.
C_4 condensator fix de 200 pF.
C_5 condensator fix de 0 1 MF.
C_6 condensator fix de 1000 pF.
C_7 condensator electrolitic de 4 MF.
C_8 condensator fix ed 10.000 pF.
C_9 condensator electrochimic de 50 pF (30 v.).
C_{10} condensator fix de 10.000 pF.
C_{11} condensator electrolitic de 16 MF (300 v.).
C_{12} condensator electrolitic de 16 MF (300 v.).
C_{03} condensator fix de 0,1 pF.
C^{14} condensator fix de 0,1 MF.
R_1 rezistenţă de 1,5 MO.
R_8 rezistenţă de 0,5 MO.
R_3 rezistenţă de 0,8 MO.
R_4 rezistenţă de 0,2 MO.
R_5 rezistenţă de 0,05 MO.
R_6 rezistenţă de 0,8 MO.
R_7 rezistenţă de 1000 ohmi.
R_8 rezistenţă de 200 ohmi.
R_9 rezistenţă de 100 ohmi.
R_{10} rezistenţă de 150 ohmi.
Un drossel de 30 Henry, 60 mA.
Piese mărunte.
Lămpile: EF 9, CL 6, CY 1.

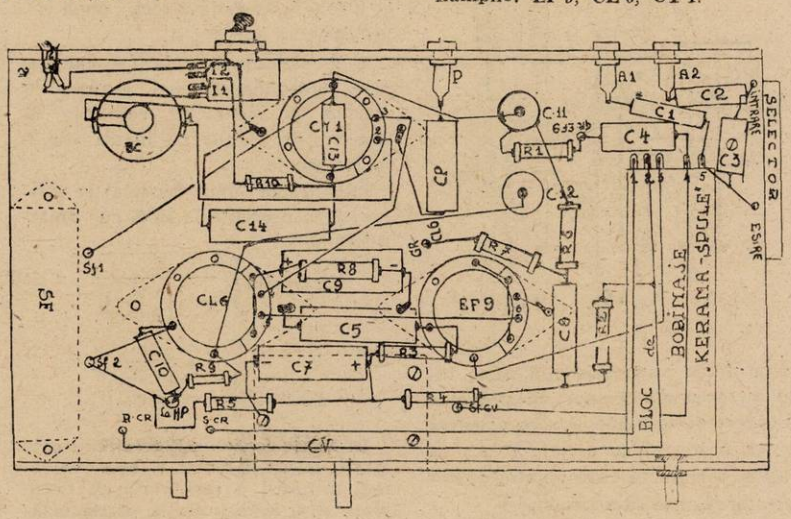

SCHEMA de CONEXIUNI

DECUPLAREA CIRCUITELOR

Prin decuplare înțelegem în general, acțiunea de compensare a cuplajelor parazitare. Mai ales la lămpile cu electrozi multiplii, nu este suficient să blindăm diversele elemente ale circuitelor sau chiar ale etajelor. Trebue să asigurăm și un decuplaj, pentru compensarea cuplajului care se produce automat între circuitele ecranelor și placă. Prin decuplare, se evită circulația curenților de înaltă frecvență inoportuni, care s'ar putea traduce, printr'o amorsare spontană a osicilațiilor.

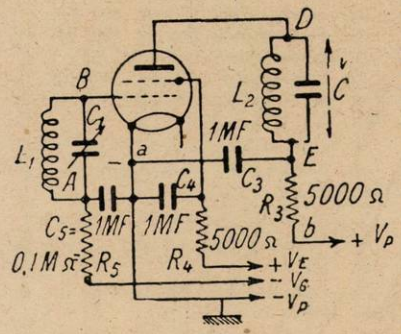

Practic, efectul de decuplare se realizează cu ajutorul unui condensator care îndrumează curenții parazitari de înaltă frecvență, către massă; în circuit se intercalează o rezistență care îndeplinește rolul unui șoc de înaltă frecvență. Curenți de înaltă frecvență trec mai lesne prin condensator decât prin rezistență. Bine înțeles, rezistența respectivă provoacă o cădere de tensiune, deacea valoarea ei va fi aleasă cu atenție și nu va depăși o anumită cifră impusă de alimentarea anodică a lămpii.

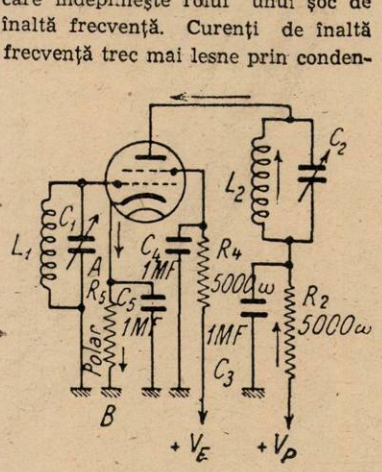

Figurile 1 și 2 reproduc detaliile circuitelor de decuplare, prima în cazul unei lămpi de baterie, a doua la o lampă cu încălzire indirectă. In primul caz, grătarul primei lămpi este atacat în înalta frecvență, de tensiunea pe care semnalul incident o produce la bornele lui C_1. Intre E și O, la bornele circuitului de placă, obținem o tensiune **v.** Pentru a evita ori ce circulație a curenților de înaltă frecvență către sursa de placă se intercalează în circuit o rezistență R_3 de 5000 ohmi și se decuplează cu condensatorul C_3 în valoare de 1MF, în aceste condițiuni, curentul de înaltă frecvență se închide, în circuitul de placă, urmând drumul indicat de fig. 3 și nu poate ajunge la sursa +Vp, aceasta fiind protejată de rezistența R, a cărei valoare (5000 ohmi) este mai mare față de capacitanța $1/C\omega$ a condensatorului C_3.

Cele două ansambluri (C_4, R_4) și (C_5, R_5), joacă un rol identic, în circuitul ecranului și al grătarului.

Dispozitive similare se pot vedea în fig. 2, în cazul unei lămpi cu încălzire indirectă; pământul este constituit de massa șasiului. Curentul continuu de placă, se închide după traectul indicat de săgeți, așa cum se poate urmări în fig. 2. Lampa este polarizată cu ajutorul rezistenței catodice. Grătarul este legat direct la selful L_1; catoda este legată la massă prin intermediul rezistenței R_5. Potențialul catodei (punctul A) este superior potențialului massei (punctul B) cu o cantitate $R_5 I_p$, tocmai valoarea negativării. Curentul de înaltă frecvență al plăcii, se închide direct, după calea săgeților din fig. 4.

Elementele de decuplare se vor dispune totdeauna, cât mai aproape cu putința de contactul respectiv al lămpii; conexiunile cu massa vor fi foarte scurte.

Eficacitatea unui decuplaj se evaluează în procente la sută, cu ajutorul relației:

$$e\% = 100\sqrt{\frac{R}{R^2 + \left(\frac{1}{RC\omega}\right)^2}}$$

sau:

$$e\% = 100\sqrt{1 + \left(\frac{1}{RC\omega}\right)^2}$$

In aceste formule, R este rezistența de decuplare în ohmi, C este valoarea în farazi a capacității de decuplare și ω este pulsația corespunzătoare frecvență ($\omega = 2\pi f$).

Eficacitatea decuplajului exprimă fracțiunea de curent scursă către massă în raport cu curentul total. Cu cât valoarea calculată din formulă va fi mare, cu atât și celula va fi mai eficace. (Celula de decuplare ideală ar fi aceea în care tot curentul ar fi derivat către sursă prin C și în care R ar opune o barieră absolută la trecerea acestui curent).

Din examinarea formulei, se vede că eficacitatea este cu atât mai mare, cu cât R și C sunt mai mari, și cu cât f este mai mare. Rezultă că dacă va

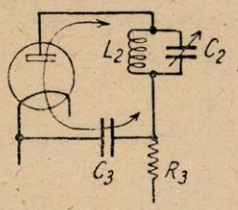

trebui să examinăm o celulă de decuplaj pentru mai multe frecvențe, vom face calculul pentru frecvențele cele mai joase.

Eficacitatea mijlocie a unui decuplaj se calculează pentru o frecvență de 800 per In general, se consideră practic ineficace, o celulă de decuplaj cu un e mai mic de 70%.

Reproducem mai jos o nomogramă care înlocuește calculul analitic de mai sus cu un calcul grafic.

Pe verticala (stângă) citim rezistența în ohmi și (dreapta) frecvența în per/sec. Oblicele punctate, corespund la capacități de decuplaj între 0,1 și 100 MF. Oblicele pline (jos) corespund la valori ale eficacității, cuprinse între 70% și 99,9%.

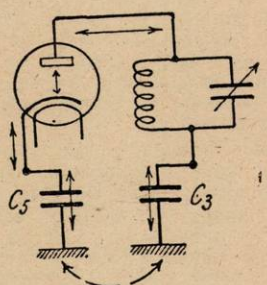

Să luăm un exemplu și anume: pentru o lampă EF6, să calculăm eficacitatea mijlocie a decuplajului din circuitul ecranului, realizat cu o capacitate de 0,1 MF și o rezistență de 10.000 ohmi.

Din valoarea frecenţă (800), ducem o orizontală care tae oblic punctată a lui 0,147 într'un punct. Ducem verticala acelui punct şi orizonta punctului de rezistenţă 10.000 ; cele două drepte se tae între oblicele marcate 95 şi 99. Eficacitatea decuplajului va fi de circa 98%,

Un al doilea exemplu: ce capacitate trebue să adoptăm, pentru a obţine o eficacitate de 99,5% la 100 per/sec, cu o rezistenţă de 5000 ohmi ?

Prin valoarea rezistenţei (5000), ducem o orizontală, care tae dreapta lui 99,5% într'un punct. Verticala acestui punct şi orizontala lui 100 per/sec se tae între dreptele punctate 2 şi 3MF. Vom adopta o capacitate de 2,5 MF.

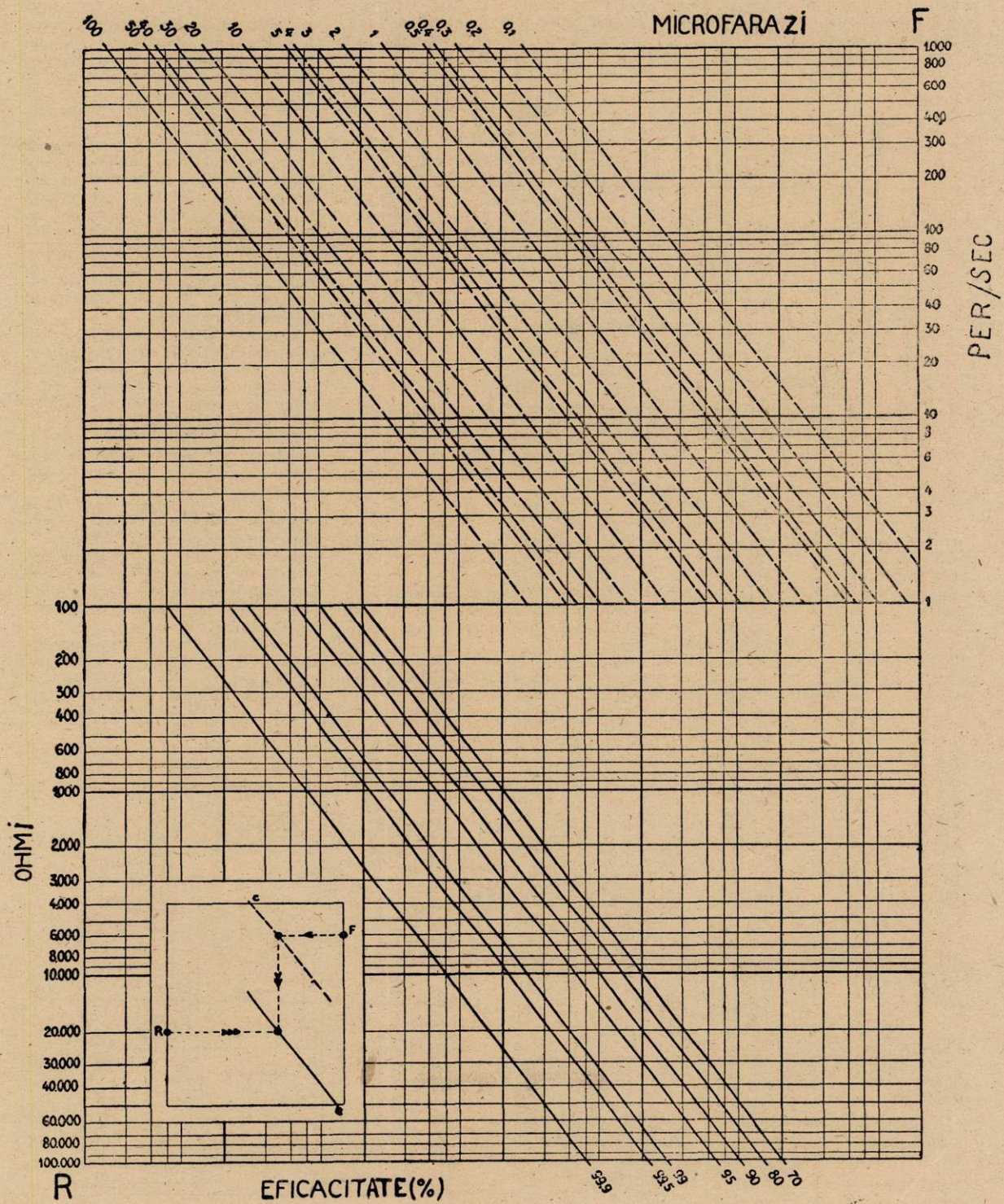

Reglarea automată a amplificării de joasă frecvență

Proectarea unui amplificator de mare putere, destinat să deservească o audiție într'o sală sau în aer liber, este legată de o mulțime de condiții, pe care aparatul trebue să le îndeplinească. Două din aceste condiții, provin din funcția pe care trebue s'o îndeplinească amplificatorul :

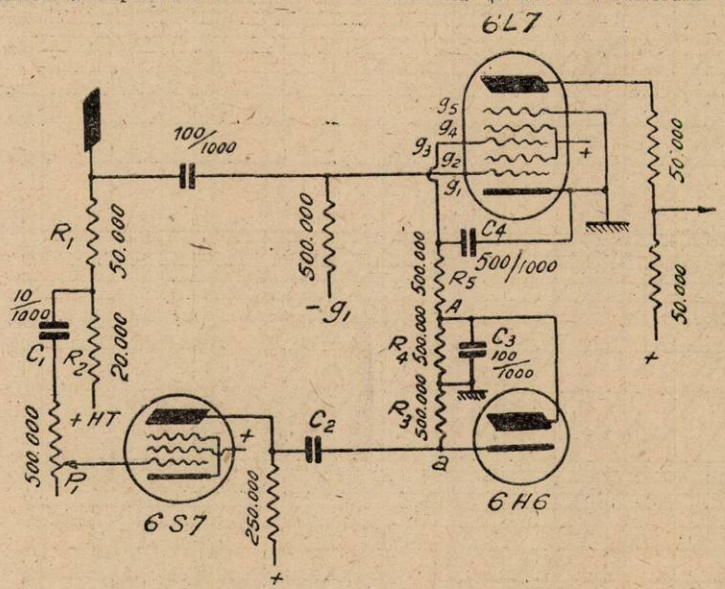

1) Acest amplificator este destinat uneori să reproducă, de pildă, cuvântarea unui orator ; în consecință el trebue să fie prevăzut cu un reglaj automat al amplificării. Intr'adevăr, oratorul nu vorbește pentru microfon ; el vorbește pentru public. El se află pe o estradă pe care o poate parcurge în lung și în lat, se poate deci apropia sau depărta de microfon, se poate adresa auditoriului său, mișcând capul într'o parte sau într'alta. In toate aceste cazuri, volumul sonor furnizat de amplificator trebue să fie constant. Ori, cum microfonul nu poate urmări toate mișcările oratorului, se impune neapărat ca amplificarea aparatului să fie automat variabilă și vocea vorbitorului să fie aceea care să comande modificăcările de amplificare.

Amplificatorul trebue să niveleze contrastele, să frâneze ridicarea vocii și să amplifice șoaptele. Este desigur o condițiune care nu este ușor de îndeplinit.

2) Acelaș amplificator trebue să fie capabil să reproducă discuri fonografice. Ori, prin însăși construcția lui, un disc comprimă contrastele. Notele „forte" sunt mai puțin „forte" decât în realitate, iar „pianissimi" sunt mai puternice decât în realitate. Pentru a reda naturaleța acestei muzici, trebue să mărim contrastele pe cale artificială ; trebue să facem deci, întocmai contrariul operațiunilor necesitate de precedenta condiție : să micșorăm amplificarea notelor slabe și să mărim pe aceea a notelor puternice. Este ceeace peste ocean se numește „automatic volume expander" sau prescurtat A. V. E.

Bine înțeles, principiul acesta este contestabil, dacă ne gândim la valoarea artistică a reproducerii. Este desigur o lipsă de bun simț să modifici dinamismul unui „crescendo" pus la punct de Toscanini sau Bruno Walter. Când este vorba de o „rumbă" se schimbă povestea : expansiunea sonoră nu poate strica efectul.. artistic, dimpotrivă ea poate da reproducerii un caracter mai viu.

Această expresie sonoră este însă întocmai contrariul condițiunilor fixate la punctul 1. Este oare posibil să impunem unui amplificator să se comporte când într'un fel, când în felul diametral opus ?

Răspunsul este afirmativ. Soluția problemei este posibilă datorită combinațiilor multiple pe care lămpile actuale le permit.

In revista „Electronics" găsim o ingenioasă soluție a problemei. Reproducem mai jos schema completă a amplificatorului. Inainte de a trece însă la descrierea acestui amplificator, vom spune câteva cuvinte despre mecanismul expansiunei și compresiunei sonore.

Cheia dispozitivului este lampa 6L7, o heptodă destinată în mod normal să funcționeze ca schimbătoare de frecvență. In cazul acesta însă, lampa este utilizată oarecum după mo-

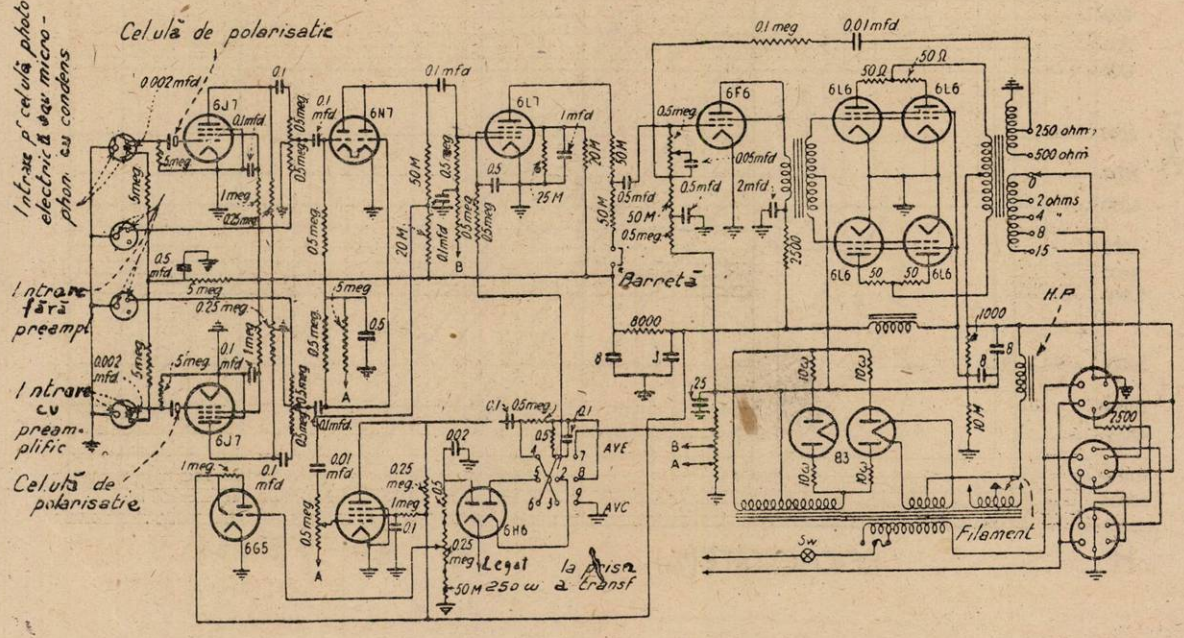

delul unei hexode anti-fading, adică tensiunile de amplificat sunt aplicate asupra unuia din electrozii de comandă (primul grătar), iar o polarizație aplicată asupra unui alt electrod de comandă, permite modificarea amplificării.

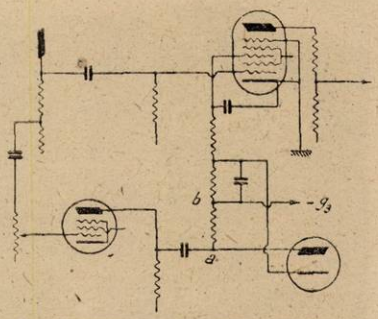

Dacă vrem să obținem compresiunea sonoră, este suficient să imaginăm un circuit astfel ca o mărire a amplitudinei curenților de amplificat, să se traducă prin aplicarea unei tensiuni mai negative asupra acestui electrod. Dacă dimpotrivă, trebue să obținem expansiunea, trebue ca mărirea amplitudinii să aibă drept consecință o micșorare a polarizației asupra electrodului de comandă.

Să ne ocupăm în primul rând cu realizarea compresiunei sonore. Schema din fig. 1 este reprodusă pentru înțelegerea modalității de funcționare a dispozitivului. Lampa 6J7 furnizează curenții pe care trebue să-i utilizăm. O parte din tensiunea disponi- R_1, R_2 este aplicată la grătarul de bilă în circuitul de placă, luată cu ajutorul unui divizor de tensiune comandă al unei lămpi 6J7 (pentodă cu panta fixă). Această tensiune se poate regla după voe cu ajutorul potențiometrului P.

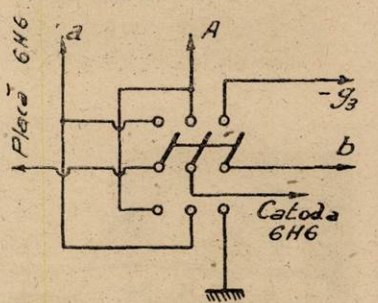

In circuitul anodic al lămpii 6J7, aceleași componente, puternic amplificate, sunt aplicate între catode și anoda unei diode 6H6. Tensiunea aplicată este redresată și în consecință în rezistențele R_3 și R_4 apare o componentă continuă. Această tensiune va fi cu atât mai mare, cu cât amplitudinea sonoră va fi și ea mai mare. Sensul ei este astfel că punctul A devine negativ în raport cu șasiul, cu alte cuvinte se aplică o polarizație grătarului lămpii 6J7. Rezultatul este că amplificarea se micșorează, pe măsură ce tensiunea aplicată lămpii este mai mare ; este tocmai ceeace urmărim.

Rezistențele R_4, R_5, asociate condensatorilor C_3, C_4, alcătuesc un filtru destinat să elimine cu desăvârșire componentele variabile. Acest ansamblu este determinat pentru o constanță de timp suficient de mare, pentru ca sistemul să nu aibă timp să intervie în intervalele de tăcere care separă cuvintele. In absența sunetului, după câteva fracțiuni de secundă, polarizația pe grătarul G este nulă, ceeace corespunde la maximum de amplificare. Vom doza acțiunea sistemului cu ajutorul potențiometrului P.

Să trecem acum la reversul medaliei, la expansiunea sonoră. Pentru aceasta, vom inversa conexiunile diodei 6H6 (fig. 2) și în plus, vom aplica la grătarul b_2, o polarizație inițială $-b_3$. Operând astfel, se înțelege că amplificarea este frânată în absența tensiunei de amplificat. De astădată, o mărire de amplitudine corespunde la o micșorare de polarizație, adică la o mărire a amplificării.

Cum se face trecerea dela un sistem la altul ? Trebue să inversăm dioda și să înlocuim legătura la masă a electrodului b_3 printr'o legătură la $-b_2$. Pentru aceste trei operațiuni este suficient un inversor bipolar cu două poziții (fig. 3). In poziție superioară se produce expansiunea, iar în cealaltă compresiunea.

Bine înțeles, un asemenea sistem trebue realizat cu o deosebită îngrijire. Lampa 6L7 nu a fost construită pentru a răspunde întocmai cerințelor acestui montaj. Trebue să ne ferim de o supraîncărcare, altfel se pot produce distorsiuni considerabile.

O atenție deosebită vom acorda constantei de timp a sistemului. Dacă aceasta este prea mică, vom avea distorsiuni de amplitudine și întonațiile oratorului vor fi complet deformate ; fiecare cuvânt va începe printr'o voce tunătoare și se vo încheia în șoaptă. Dacă dimpotrivă, constanta de timp este prea mare, sistemul devine incapabil să urmărească oratorul.

Amplificatorul descris în „Electronics" este prevăzut și cu alte dispozitive ingenioase, ceeace face ca montajul să fie foarte interesant ; pretându-se la combinații multiple (figura 4).

Patru dispozitive de intrare sunt prevăzute ; două corespund la utilizarea lămpilor preamplificatoare 6J7, fiecare din cele două artere de amplificare, având lampa preamplificatoare separată.

Aceste borne (1) care corespund preamplificării pot servi la conectarea microfoanelor de mare impedență (electro-statice, dinamice, piezo-electrice) sau a celulelor foto-electrice (cinematografie sonoră). In cazul acesta, amplificatorul furnizează tensiunea de excitație necesară (la bornele celor două rezistențe de 5M0) și amplificarea corespunde la un nivel de 127 decibali.

Alte borne corespund la eliminarea lămpilor preamplificatoare. In cazul acesta, putem branșa un receptor de radio (după detecție), un pick-up sau un microfon de mică impedență. Nivelul amplificării este de 88 decibali.

Doi potențiometri de reglaj permit amestecul după voe al diverselor surse sonore. Putem trece progresiv dela una la alta, s'o micșorăm pe una, s'o amplificăm pe cealaltă sau egal pe amândouă.

Sforăitul sectorului

Alimentarea în curent alternativ pune o problemă inexistentă la receptoarele alimentate din baterii și acumulatori : sgomotul rețelei. Problema a fost parțial rezolvată, odată cu apariția lămpilor cu încălzire indirectă.

Cu toate perfecționările înregistrate, sforăiturile parazite ale rectorului nu au fost complet înlăturate. Importanța acestor sgomote se poate aprecia din raportul celor două niveluri : semnalul și sforăitul. Este limpede că dacă sforăitul este reprezentat numai printr'o tensiune egală cu a mia sau a suta parte din aceea a semnalului, sgomotul trece neobservat. Pe de altă parte, în radio, amplitudinea semnelului nu este constantă, deoarece suferă fluctuații și întreruperi, mai mult sau mai puțin lungi.

De cele mai multe ori se pune vina pe un defect de filtraj, datorită insuficienței condensatorilor electrolitici, fie că am vrut să facem economie la construirea aparatului, fie că valoarea lor scăzut cu timpul.

Pentru a ne da seama de acest lucru este suficient să ne procurăm un condensator electrolitic, să-i punem blindajul la masșă și cu ajutorul unei sârme flexibile să-i punem polul pozitiv în contact cu polul pozitiv al condensatorului incriminat; vom observa sau nu o micșorare a sforăitului. Bine înțeles, experiența de mai sus exclude cazul unei clacări.

Deobiceiu, valoarea șocului și a capacităților de filtraj, reprezintă un compromis între eficacitatea și prețul minimum de cost. O dublă celulă de filtraj este totdeauna mai eficace și se poate adapta și unui repector existent, adăogându-i un șoc de 20-50 henry și un condensator electrolitic ; loc pentru așezarea lor se găsește totdeauna.

O altă cauză a sforăiturilor, poate fi capacitatea înfășurării secundare a transformatorului de înaltă tensiune în raport cu massa, când celula de filtraj se găsește în ramura negativă între secundar și massă. Această capacitate, existentă prin construcție, poate atinge valori destul de importante și se găsește în paralel pe șocul de filtraj. Montajul acesta este mai rar, se întâlnește totuși, când vrem să dispunem de o tensiune auxiliară de polarizație. Remediul este simplu : montarea unei celule suplimentare în ramura pozitivă.

17 ani experiență. Laborator de precizie cu instrumente moderne.
REPARAȚII, TRANSFORMĂRI, ACORDĂRI
„RADIO-BARDIZ"
CALEA MOȘILOR 885 TEL. 2.99.44

RADIO IN IMAGINI

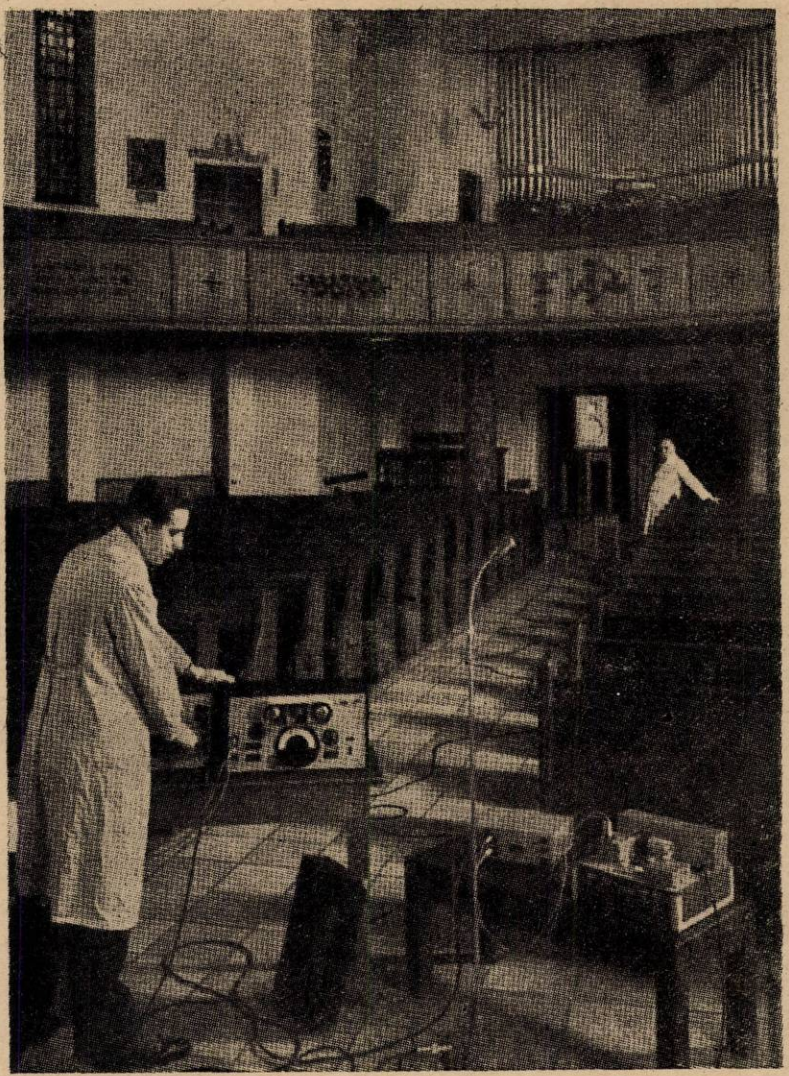

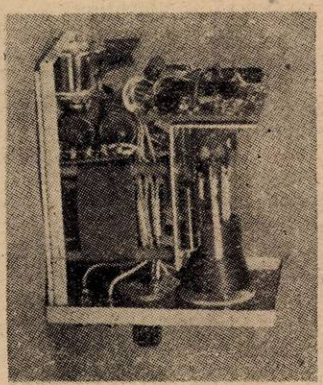

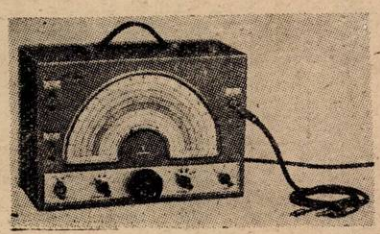

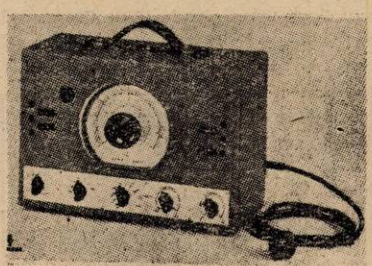

Perfecționarea aparatelor de măsuri a contribuit în mare parte la progresul radiotęchnicei. Astăzi, dela marea uzină până la micul laborator, dela profesionistul experimentat până la amatorul începător, nimeni nu se ***mai poate lipsi de aparatele de*** *măsuri. Reproducem mai sus câteva aspecte din tehnica perfecționată a acestor instrumente.*

Atelierele ziarului „UNIVERSUL". Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 București — România

RADIO Universul

Nr. 514
8 SEPTEMBRIE 1944

BIBLIOTECA ... ASOCIAȚIEI ... SIBIU

Marga Constantinescu

24 LEI

DACĂ VA INTERESEAZĂ

RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

6.00 : MOSCOVA (22,04 m.).
6.45 : NEWYORK (19 m.).
7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).
7 25 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
8.00 : MOSCOVA (22,04 m.).
8.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
9.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
12 00 : MOSCOVA (22,04 m.).
12.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
13.30 : MOSCOVA 22,04 m.).
14.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
14.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
15.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).
18.45 : MOSCOVA (42 m.).
19.00 : NEW-YORK (16; 19 m.).
19.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.45 : ALGER (31 şi 49 m.).
20.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
21.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
22.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
22.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).
22.30 : ALGER (49 m.).
23 00 : BARI (283 3 m.).
23.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).
23.15 : BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).
23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.
0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZA

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)
20.00: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
20.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.15: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
23.00: MOSCOVA (43 m.).
23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

Actorii britanici interpretând în faţa microfonului versiunea radiofonică a lui „Război şi Pace" de Tolstoi

● *Acum 70 ani, Tolstoi a terminat capo d'opera lui, „Război şi Pace", despre care s'a spus că este „cel mai mare roman al lumii". Cartea aceasta, care arată rezistenţa poporului rus în faţa invaziei napoleoniene, este deosebit de actuală astăzi prin paralelismul situaţiilor. Radiofonia britanică (B.B.C.) a prelucrat romanul într'o piesă radiofonică şi l-a transmis în mai multe emisiuni duminicale. Cliseul nostru arată scena în care contele Rostow şi familia sa citesc scrisoarea fiului mai mare, Nicolae, care luptă pe front.*

● *Radiofonia australiană a instituit un concurs literar care este deschis autorilor din toată lumea. Operele prezentate trebue să aibe ca subiect teme din istoria Australiei, din viaţa australienilor sau evenimente în legătură cu Australia. Mai multe premii de câte 1000 lire sterline sunt oferite pentru cele mai bune piese radiofonice, nuvele, poezii sau esseuri.*

Concursul s'a bucurat de cel mai deplin succes. La câteva săptămâni după anunţarea lui au sosit mii de scrisori cerând amănunte şi anunţând pregătirea a tot atâtea lucrări.

● „Union Internationale de Radiodiffusion" *din Berna publică o statistică a tuturor posturilor de radio-emisiune depe globul pământesc. Conform acestei statistici reese că pe tot pământul existau până la sfârşitul anului 1942—2.686 de posturi. America se află în frunte cu 1.897 posturi. Urmează Europa cu 416 posturi, Asia cu 175, Oceania cu 155 şi Africa cu 43 posturi de radio-emisiune. Aceste cifre nu pot fi totuşi privite ca definitive dat fiind că din cauza războiului informaţiunile sosite la Berna nu sunt complete.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

SOCIETATEA DE RADIO SUB BOMBE

Clădirea Soc. de Radio din str. General Berthelot 60

In zilele turburi, de mare încordare, pe care le-am trăit de curând, atunci când lipsa altor surse de informare sănătoasă mărea haosul și nesiguranța în care se sbătea fiecare — aparatul de radio a însemnat o adevărată binefacere. In adăpostul în care m'am refugiat câteva zile și nopțile intermediare, am văzut strânși ghiorcîne, în jurul receptorului, zeci de tovarăși de refugiu, care așteptau cu înfrigurare vești îmbucurătoare. La un moment dat, n'am mai avut emisiuni — și lipsa acestora a sporit încordarea și nesiguranța. Credeam că ne-a uitat Soc. de Radio. In orice caz nu bănuiam că lipsa din văzduhul radiofonic, a undelor românești era încă una dintre multele fațete ale dramei sângeroase pe care o trăiam.

Neașteptata teroare deslănțuită de foștii noștri aliați a sângerat serios radiodifuziunea românească. In Joia de pomină, dela ora 8,30 și până la ora 4 după masă, valuri după valuri de avioane au căutat să atingă și să nimicească sediul din str. Gen. Berthelot al emițătorului care atunci oferea singura legătură cu restul lumii. Puțin după orele 16, au fost atinse și distruse sediul și studiourile —după ce toate casele din vecinătate fusese dărâmate în cursul încercărilor nereușite de a lovi Soc. de Radio. Personalul societății — dela director până la ultimul funcționar — a înțeles să-și facă datoria în orice condiții, cu abnegație dusă până la sacrificiu; din păcate, o parte a plătit cu viața temerara încercare. Toți câți am folosit și apreciat balsamul informațiilor radiodifuzate în aceste zile de restriște să îndreptăm un gând pios către aceia care s'au sacrificat ca să ne ofere aceste informații. Îi numim pe acești eroi ai radiodifuziunei românești: ing. Cristovici din serv. tehnic al Soc. de Radio, Alfred Pagoni și Gh. Ciocârlan din direcția programelor, telefonistul de serviciu Gh. Georgescu și 13 soldați din garda militară a institutiei.

Tot Joi 24 August, după ce bombardase simțitor Băneasa, trupele nemțești au ocupat, aproape de prânz, și localul emițătorului, făcând prizonieri pe ingînerul și mecanicul de serviciu și câțiva soldați din gardă. Prin clocănări și tăeri, ocupanții au stricat legăturile electrice ale mașinilor, conducte pentru transportul energiei electrice, țevăria, etc. Postul a fost ocupat până în ziua de 29 August când trupele române au reintrat în posesia lui. In aceiași zi s'au eliberat din lagărul nemțesc ingînerul și mecanicul de serviciu al postului și s'au prezentat în localul emițătorului, unde îi aștepta o muncă dintre cele mai grele. Grație eforturilor depuse, după o muncă necurmată de două zile, emițătorului Radio București a fost redat traficului regulat în ziua de 31 August.

Emițătorul dela Bod a suferit și el atacul terorist. Luni 28 August la orele 12.45, când tehnicienii postului pregăteau începutul emisiunii au apărut 20 de avioane Stuka și au pornit un infernal bombardament în picaj. Au fost aruncate vreo 70 de bombe de toate calibrele, cele mai mari ajungând până la 1000 kgr. Rezultatul a fost scoaterea emițătorului din funcțiune. In clipa aceasta tehnicienii Soc. de Radio muncesc din răsputeri pentru identificarea distrugerilor și remedierea lor. Concomitent, a fost reparat cablul de legătură cu București, care fusese distrus înainte de Ploești.

Deplângem din toată inima pierderile omenești — care încă odată arată cu prisosință prezența la datorie a personalului, sub ploaia de bombe cu care a fost acoperită Soc. de Radio. In ce privește pierderile materiale— acestea trebuesc remediate: înlocuirea materialului stricat, ruperea și reechiparea studiourilor sunt operațiuni care nu suferă amânare. Aceste cerințe acute ale radiodifuziunii românești nu pot fi însă soluționate fără concursul radioamatorilor. Este de dorit ca, astăzi măcar, să se termine cu ascultătorii fără plată. Nu pledăm o cauză a cărei apărare nu ne aparține. Totuși spiritul de echitate ne obligă să îndemnăm pe ascultătorii clandestini să treacă pe ghișeurile Soc. de Radio, — cel puțin ca recunoștință pentru sprijinul scump plătit, dat zilele trecute, și pentru viitoarele servicii pe care este chemată să le presteze radiodifuziunea românească.

Ing. F.

Un nou post de emisiune al Societății Române de Radiodifuziune

Societatea Română de Radiodifuziune aduce la cunoștință că începând de la 3 Septembrie a. c. a dat în exploatare un nou emițător pe unde medii, denumit BUCUREȘTI II.

Lungimea de undă pe care lucrează este de 212,4 metri iar puterea 10 kw.

Programul de emisiune va fi anunțat la timp.

Până la acea dată, — care va fi foarte apropiată, — va transmite numai radiojurnalele dela orele 7.30; 8.30; 14; 22 și 24, cum și orice alte informațiuni date în afara cadrului Radiojurnalelor.

Şefa emisiunilor în limba italiană ale postului de radio Londra

„VOCILE DE AUR" ale posturilor aliate

De când staţiunile de bruiaj germane nu mai turbură audiţia posturilor aliate, ascultătorii români regretă că televiziunea nu este încă introdusă, ca să poată vedea, nu numai auzi, pe posesorii vocilor care atâţia ani au susţinut moralul celor aflaţi sub dictaturi sau sub ocupaţia germană. In curând, revista noastră va prezenta fotografiile tuturor crainicilor aliaţi. Până atunci ne mulţumim să reproducem aceste trei portrete, reprezentând pe crainica şefă a emisiunilor italieneşti ale lui Radio Londra şi pe Betty Stockfeld, care cântă adesea în emisiunile franceze din Londra.

In războiul invizibil al undelor, vocile feminine au avut un rol de frunte. In timp de pace, crainicele cu voci frumoase nu întârziau niciodată prea mult la posturile lor, de oarece li se ofereau căsătorii strălucite, ca în poveşti, cu milionari fermecaţi de vocea lor. Războiul n'a mai permis asemenea escapade şi vocile crainicelor au rămas ani la rând un balsam şi o îmbărbătare pentru cei asupriţi, obligaţi să asculte radio în ascuns.

Betty Stockfeld, vorbeşte şi cântă la fel de bine în franceză şi engleză

Uşor de transportat acest emiţător-receptor poate aduce mari servicii pompierilor

RADIO pentru pompieri

După mai multe luni de experienţe, doi pompieri din New-York au pus la punct un post de radio emisie-recepţie, uşor ransportabil, care poate fi folosit până în liniile cele mai înaintate ale unui incendiu. Emiţătorul are o bătae de 2 km. El permite conducătorului operaţiei de stingere să păstreze legătura cu oamenii săi din interiorul unei case incendiate.

„METROPOLITAN OPERA"

își recoltează stelele dintre cântăreții pe care-i descoperă microfonul

Cel dintâi pas: o audiție de probă în studioul lui „National Broadcasting Company"

Din toate colțurile Statelor Unite speranțele tinerilor cântăreți și cântărețe se îndreaptă spre New-York, conduse de un singur gând: un debut la *„Metropolitan Opera"* din New-York. O șansă pentru acest debut le oferă emisiunile de Duminică după amiază ale companiei de radio *National Broadcasting Company* „Blue Nework", care oferă microfonul ei vocilor frumoase dar necunoscute.

Directorul general al lui *„Metropolitan Opera"* este totodată și președintele comisiei de examinare a lui *National Broadcasting*. In fiecare an, două dintre cele mai frumoase voci sunt răsplătite cu premiul suprem: un contract la *„Metropolitan Opera"*.

Al doilea pas: concursul public, retransmis prin radio și ascultat de toată America. O cântăreață de coloratură și un bariton dispută premiul întâi într'un duet. In dreapta, directorul general al lui „Metropolitan Opera", mereu în căutare de noi talente

Două stele care au ajuns pe scena lui „Metropolitan Opera" după un concurs radiofonic: Anna Kaskas (stânga) astăzi primadonă a marei opere și Jean Dickenson (dreapta), celebra „Mignon" a lui „Metropolitan Opera", astăzi cunoscută în lumea întreagă

Ascultați emisiunile în limba română ale posturilor aliate!

Emisiunile românești pot fi ascultate prin posturile *București II*, *Bucegi* și *Carpați*.

In pagina 2-a din acest număr al revistei noastre dăm programul emisiunilor în limba română ale posturilor aliate.

Din motive tehnice, provocate de acțiunea de teroare a aviației inamicului, posturile Radio România și Radio București au fost nevoite să-și întrerupă emisiunile. Până la reluarea emisiunii prin aceste posturi, emisiunile românești pot fi ascultate prin posturile de unde scurte *Bucegi* (48 metri) și *Carpați* (50 metri) și prin postul pe unde medii *București II*, pe 212,4 m. lungime de undă.

Surditatea lui Beethoven

Despre viața și opera lui Beethoven s'a scris atât de mult, încât nume de contemporani și de scriitori ca de pildă: Romain Rolland, René Fauchois, Alexander Wheelock Thayer, A. B. Marx, Ludwig Nohl, Theodor von Frimmel, J. G. Prod'homme, Richard Wagner, Gerhard von Breunig, etc. etc., au ilustrat din toate punctele de vedere și sub diferite aspecte viața și creația nemuritorului „erou" (așa după cum îl numește Romain Rolland pe Beethoven — înțelegând prin erou nu cel ce a triumfat prin gândire sau forță ci acela care a fost mare prin inima sa, așa după cum însuși eroul afirmă: „nu recunosc alt semn al superiorității decât bunătatea").

Deasemenea asupra infirmi'ății (care s'a abătut asupra sa „slăbind partea cea mai nobilă a corpului său: auzul", surdita'e care, cicatrizându-se progresiv, formând cu timpul o cuirasă impenetrabilă pentru sensațiunile sonore, a contribuit într'o mare măsură la izolarea sa de restul societății și i-a luat totodată unica mulțumire, pe care ar fi putut-o avea când geniul său a fost recunoscut, ascultându-și propriile sale lucrări) s'a scris deasemenea foarte mult. Voiu cita câteva din lucrările, mai importante, asupra surdității lui Beethoven: C. G. Kunn: scrie un articol foarte interesant în „Wiener medizinische Wochenschrift" din Februarie 1892. Wilibad Nagel: publică un remarcabil articol în revista „Die Musik" din Martie 1902; Doctorul Klotz-Forast publică un studiu în revista „Chronique médicale" din data de 15 Mai 1905; Theodor von Frimmel scrie, în numărul din Iulie 1912 al revis'ei „Der Merker", un articol foarte bine documentat.

Ceeace ne preocupă în articolul de față este să stabilim în ce măsură a influențat starea sa de surditate raporturile cu societatea și mai ales concepția sa de creație.

Beethoven a păstrat timp de șease ani de zile teribilul secret al boalei. Când speranța unei vindecări rapide s'a spulberat, chinuit de gândul unei „boale durabile" acuzând pe medici de ignoranța lor în privința tratamentului, înțelegând că boala se agrava din an în an, se văzu silit să se destăinuiască mai întâiu prin două scrisori adresate, una pastorului Amanda și alta doctorului Wegeler. Din aceste scrisori și mai ales din „Testamentul dela Heiligenstadt, sentimentul unei dureroase desnădejdi învăluit într'unul și mai puternic: resemnarea, caracterizează întreaga perioadă a anilor 1799—1802.

Starea sufletească era dintre cele mai dezastruoase. Con'actul cu societatea era din ce în ce mai rar, până când izolarea a devenit complectă: „duc o viață mizerabilă — scrie Beethoven în aceiași scrisoare adresată lui F. G. Wegeler — de doi ani evit toate societățile, pentrucă mi-e imposibil să conversez". Auzul slăbea mereu: „la teatru trebuie să stau cât mai aproape de orchestră pentru a înțele actorul. Nu aud deloc sunetele înalte ale instrumentelor sau ale vocilor. Când mi se vorbește încet abia aud și, pe de altă parte când mi se țipă, aceasta îmi este intolerabil. Adesea îmi blestem existența..." „și, mai mult, în „Testamentul dela Heiligenstadt" sentimentul disperării apare mai puternic: „...și nu mult a lipsit ca eu însumi să-mi pun capăt vieții". Ce l-a reținut dela un astfel de gest? „Arta, ea singură care m'a reținut. Ah! îmi părea imposibil să părăsesc această lume înainte de a îndeplini tot ceeace mă simțeam îndatorat. Și as'fel am prelungit această mizerabilă viață, — cu adevărat mizerabilă — un corp atât de iritabil, încât cea mai mică schimbare mă poate arunca din starea cea mai bună în starea cea mai rea! — Răbdare!... pe ea trebuie s'o aleg acum drept ghid". Și aceasă răbdare, caracteristică geniului creator, avea să evolueze la o vie dorință de a trăi (pentrucă, într'adevăr după redac'area „Testamentului dela Heiligenstadt", adică în anul 1802, Beethoven a mai trăit încă douăzeci de ani). „Forța mea fizică — scrie Beethoven doctorului Wegeler într'o scrisoare datată în 1802 — crește mai mult decât niciodată odată cu forța mea intelectuală. Tinerețea mea o simt. Ea nu face alteeva decât să înceapă. Vreau să apuc destinul de gură! Nu va reuși să mă încovoaie de tot!... Ah! aceasta este atât de frumos, să trăiești viața de mii de ori!".

Zorile unei vieți mai fericite părea că încep să mijească luminând treptat gândurile întunecate ale unei resemnări chinuitoare. Dragostea, ca o fata Morgana, pentru întreaga viață de martir a lui Beethoven îi deschide poarta de a trăi și de a se bucura de viață. Aparenta fericire nu avea să dăinuiască, căci și aci una din cauzele rupturii cu „iubita nemuritoare" în persoana Therezei Brunswick a fost însăși infirmitatea lui: surzenia.

Prin anul 1816, surzenia a devenit completă: după toamna anului 1815, Beethoven n'a mai avut relațiuni de cât prin scris cu restul oamenilor. Una dintre cele mai tragice întâmplări din această perioadă este incidentul petrecut cu ocazia cererei lui Beethoven de a dirija personal repetiția generală a operei sale „Fidelio". Nu cred ca Beehoven a putut simți o mai profundă durere decât aceea pe care a încercat-o când și-a dat seama de imposibiltatea unei participări la interpretarea propriei sale opere.

Despre originea boalei s'au formulat diferite păreri: Astfel doctorul Leo Iacobsohn, medicul șef al spitalului municipal al lui Moabit-Berlin, a publicat în „Deutsche Medizinische Wochenschrift" în anul 1910, un remarcabil articol: „Ludwig van Beethovens Gebörleiden", unde a vrut să dovedească că surzenia era de origină sifilitică. Un alt studiu reluat pe noi baze de către Romain Roland împreună cu doctorul Marage, a ajuns la o interesantă concluzie. El atribuie cauzele boalei unei concentrațiuni exaltate și surmenajului cerebral cari au provocat congestia urechei interne și a centrilor auditivi. Nu este mai puțin adevărat că și înclinarea către alcoolism a contribuit într'o oarecare măsură la agravarea boalei, căci așa după cum l-a caracterizat doctorul Malfati (unul dintre ultimii medici curanți ai lui Beethoven) „sedebat et bibebat" pare foarte concludent.

„Ceeace reprezintă Beethoven din punct de vedere istoric — afirmă Jules Combarieu — în lucrările sale simfonice, este emanciparea definitivă a unei arte care a început să se elibereze de vechea tutelă a epocii Reformei și Renașterii, și care de acum înainte, nu cunoaște decât umanitate natura și religia naturală". Deci întreaga creație beethoveniană păstrează caracterul umanitar și mai mult, este influențat de natură. Așa după cum s'a afirmat că Beethoven în pasagiile din „Simfonia Pastorală" în care imită cântatul cucului și al altor pasări sau al tunetului, etc., toate fenomene ale naturei pe care Beethoven le reproduce în acele pasagii, s'a afirmat spuneam că Beethoven a făcut o așa zisă „scriere imitativă".

Ei bine, Romain Roland neagă aceastâ afirmație amintind esteticienilor că Beethoven nu putea scrie imitativ deoarece el nu auzea nimic: el creia în spiritul său o lume care pentru el era moartă. Singurul mijloc care-i rămânea pentru ca să audă toate fenomenele naturei, era să le creieze în el, căutându-le în sinea lui.

Întreagă creație era plăsmuită sub semnul unei profunde interiorizări sufletești. Surditatea a avut o influență binefăcătoare în această privință. Lumea pe care a creat-o în muzica sa este o lume plină de suferinți și rareori presărată cu mici bucurii. Însăși martirul vieții sale se oglindește în capod'operele nemuritoare. Singura zi de bucurie pe care și-o dorește în viața sa, îl frământă atât de multe încât „Imnul bucuriei" din „Simfonia a noua", simfonie pe care o compune în cele mai grele împrejurări din viața sa, relevă abia o slabă imagine a dorinței arzătoare care l-a chinuit până la cea din urmă suflare: să dea lumii cel puțin imaginea bucuriei pe care el n'a avut-o niciodată.

Lumea ar voi — mărturisește Beethoven lui Wagner — ca să iau drept reguli ideile cari se formează din frumos și nicidecum ale mele, dar eu nu se gândesc că în trista mea stare de surditate, nu pot asculta decât inspirațiile mele intime și că îmi este imposibil să pun în muzica mea altceva decât propriile mele sentimente și că cercul restrâns al gândirii mele nu îmbrățișează deloc, ca ea, miile de percepțiuni îmbălătoare, cari îmi sunt absolut necunoscute — adăugă el cu ironie — și iată deci nenorocirea mea!"

NESTI

Reproducerea totală sau parţială interzisă

10 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii ; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală uşoară. Dansuri clasice
9.30: Concert de promenadă.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
13.03 : Muzică românească, tarafuri şi orchestre.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

14.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.
20.00 : Ora oficială. Orchestra de salon Radio dif. d. Hartulary Darclée.
21.00 : Ora oficială. Mari cântăreţi. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

22.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

22.20 : Muzică franceză, engleză, italiană şi rusă.
23.00 : Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăţi. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40 Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0.7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12 30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 13.45 Program francez. ■ 22 şi 23 Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203.5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calendar muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

(8,45.)31,46- m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) — Ştiri, în italiană. ■ 13,15 (31 46-31.22 m) ■ Ştiri în germană. ■ 13 30. ■ Stiri în franceză. ■ 13 45 (31.22 m.) ■ Ştiri în italiană ■ 14.45 (31.46-31 22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15.45 Ştiri în italiană ■ 17 30 (31.46). ■ Stiri în italiană. ■ 18 30 Stiri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Stiri în franceză. ■ 20.30. (49.79-33.48). ■ Stiri în germană si italiană ■ 21 30 (49,79-49.67-33,48 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază ■ 18 Emisie pentru soldaţi. ■ 18.50 Conf. ■ 19 05. Varietăţi. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20 30. Inf. ■ 20 40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

11 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii ; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală uşoară. Dansuri clasice
9.30: Concert de promenadă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

10.30: Inchiderea emisiunii.
13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
13.03: Muzică românească, tarafuri şi orchestre.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.
20.00: Ora oficială. Orchestra de salon Radio.
21.00: Ora oficială. Mari cântăreţi. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

22.20: Muzică franceză, engleză, italiană și rusă.

23.00: Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30 Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 07.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calendar muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08.45.)31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11.15 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31.22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14.45 (31,46-31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15.45 Știri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30 Știri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33.48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză

Zürich-Basel-Berna

de opere. — snrdluu m cm m cmcssn 17. Muzică de cameră. ■ 17.30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora pilor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19.55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora conică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30 Conf. ■ 22.50 Inf.

12 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală ușoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03: Muzică românească, tarafuri și orchestre.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică rimânească.

20.00: Ora oficală. Orchestra de salon Radio.

21.00: Ora oficială. Mari cântăreți. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

22.20: Muzică franceză, engleză, italiană și rusă.

23.00: Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21 Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23 Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 07.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calendar muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08.45.)31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31.22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14.45 (31,46-31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15.45. Știri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33.48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf ■ 21.15 Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21.50. Concert. 22.50. Inf.

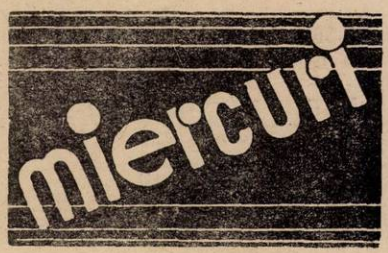

13 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală ușoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03: Muzică românească, tarafuri și orchestre.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

20.00 : Ora oficială. Orchestra de salon Radio.

21.00 : Ora oficială. Mari cântăreți. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

22.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

22.20 : Muzică franceză, engleză, italiană și rusă.

23.00 : Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Reportaj 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Varietăți ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci ■ Conf. ■ 19.58. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.15. Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăți. ■ 20.45. Concert de orchestră. ■ 21.20. Concert. ■ 22. Conf. ■ 22.20. Plăci ■ 22.30 Ora părinților. ■ 22.50. Inf.

14 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii ; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală ușoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Închiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03 : Muzică românească, tarafuri și orcheste.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

14.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

20.00 : Ora oficială. Orchestra de salon Radio.

21.00 : Ora oficială. Mari cântăreți. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

22.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

22.20 : Muzică franceză, engleză, italiană și rusă.

23.00 : Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

24.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30 Conf ■ 19 Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33.48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59 Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19 Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert. de orchestă. ■ 22.50. Inf.

15 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

Ora oficială; Radio-jurnal.

7.30: Deschiderea emisiunii ;

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală uşoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03 : Muzică românească, tarafuri şi orchestre.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

14.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

20.00 : Ora oficială. Orchestra de salon Radio.

21.00 : Ora oficială. Mari cântăreţi. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

22.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

22.20 : Muzică franceză, engleză, italiană şi rusă.

23.00 : Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30 Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45. (31.46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45 Ştiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49.79-33.48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45 Concert. ■ 19 Ora copiilor. ■ 19.30 Plăci. ■ 19.35 Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică uşoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră ■ 21.50 Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

16 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii ; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală uşoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03 : Muzică românească, tarafuri şi orchestre.

RADIO BUCURESTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

14.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

20.00 : Ora oficală. Orchestra de salon Radio.

21.00 : Ora oficială. Mari cântăreţi. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

22.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

22.20 : Muzică franceză, engleză, italiană şi rusă.

23.00 : Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15. Conf. ■ 21.40. Cabaret. ■ 22.25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m.) ■ Ştiri în germară. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33.48 m.) Ştiri în franceză ■ 20.30. (49,79-33.48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Geneva. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Conf. ■ 18.20. Muzică distractivă ■ 19. Muzică populară ■ 19.10. Conf. ■ 19.35. Concert. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Clopotele ■ 20.10. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Plăci ■ 20.45. Cronică ■ 20.55. Concert simfonic. ■ 22.50 Inf.

RL 514

Doleanțele cititorilor care ne vizitează la redacție, precum și numeroasele scrisori primite, ne îndreptățesc să credem că aparatul cu galenă, se păstrează încă în actualitate.

Răspundem astăzi tuturor cititorilor interesați pentru un asemenea montaj, publicând un aparat cu galenă a cărui construcție este la îndemâna tuturor și ale cărui piese se găsesc în mod curent Cu o instalație de bună calitate, acest aparat este capabil de excelente audiții

Amintim pe această cale, că una din condițiunile esențiale pentru buna funcționare a unui aparat cu galenă este calitatea pieselor și a instalației. Cu o bună instalație și cu piese de bună calitate, putem fi siguri de o bună audiție Dealtfel, numărul pieselor fiind mic ne putem permite să le alegem dintre cele mai bune N'ciodată nu vom regreta un surplus de cheltuială făcut în favoarea calității.

Bobina aparatului va fi construită de amator, conform instructiunilor care urmează. Ne vom procura o carcasă de pertinax de 8 cm diametru și 20 cm. lungime și circa 100 grame de sârmă de cupru de 0 4 mm dublu izolată cu mătase.

Uneori, amatorul ezită când este vorba de construcția unei bobine, chiar dacă bobina este foarte simplă. De cele mai multe ori, ezitarea provine dintr'o experiență anterioară nereușită. Un amator nu trebue însă să descurajeze, el trebue să persevereze până la obținerea unor bune rezultate. Dacă există o technică a construcției bobinelor, ea este în orice caz foarte simplă și deaceea rândurile noastre se adresează mai ales începătorilor, vom da câteva lămuriri cu privire la această construcție.

Receptor cu galenă. Prin ușurința construcției, acest aparat se află la îndemâna tuturor începătorilor; rezultate excelente.

Numeroasele schițe publicate mai jos, reprezintă toate fazele prin care trece construcția bobine Fig. 1 reproduce primele operațiuni în cele mai mici amănunte. Începem prin a practica două găuri de 0,5 mm. diametru depărtate între ele cu 1 mm., la o distanță de circa 2 cm. de extremitatea mandrinului (1). Apoi trecem firul de bobinat printr'una din găuri către interiorul carcasei și îl scoatem prin cealaltă, pentru a obține astfel fixitatea capătului, necesară pentru a putea bobina. Eventual, putem pune un lac (gen Duco) pentru a evita ca firul să alunece sau să facă o buclă.

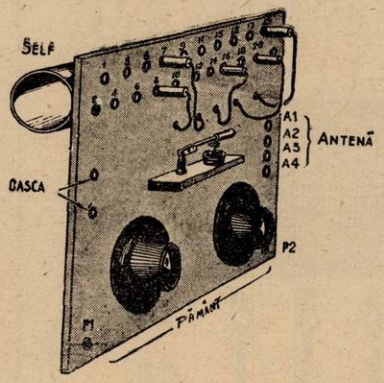

Toate operațiunile pomenite mai sus sunt foarte ușcare. In special, vom fi precauți la efectuarea găurilor; vom apăsa ușor, pentru a evita ruperea carcasei sau pătrunderea în cealaltă parte. In cazul laculul vom aștepta până la uscarea acestuia apoi vom începe a bobina.

Selful cuprinde în total 300 spire, cu numeroase prize intermediare. Indicăm mai jos amplasamentul acestor prise. împreună cu numerele atribuite : de pildă, priza 8-a corespunde cu 85 spire.

Priza 1 la începutul înfășurării.
Priza 2 la spira 25.
Priza 3 la spira 35.
Priza 4 la spira 45.
Priza 5 la spira 55.
Priza 6 la spira 65.
Priza 7 la spira 75.
Priza 8 la spira 85.
Priza 9 la spira 95.
Priza 10 la spira 115.
Priza 11 la spira 135.
Priza 12 la spira 155.
Priza 13 la spira 175.
Priza 14 la spira 195.
Priza 15 la spira 215.
Priza 16 la spira 225.
Priza 17 la spira 255.
Priza 18 la spira 275.
Priza 19 la spira 285.
Priza 20 la spira 300.

Marele număr de prize intermediare nu trebue să ne sperie, deoarece confecționarea lor este destul de sim-

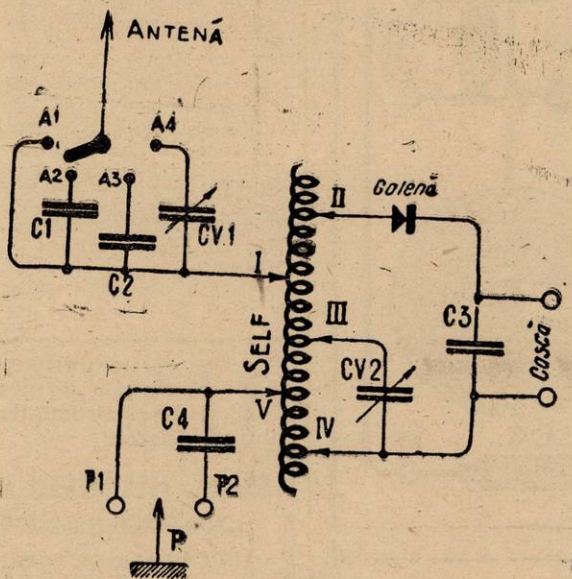

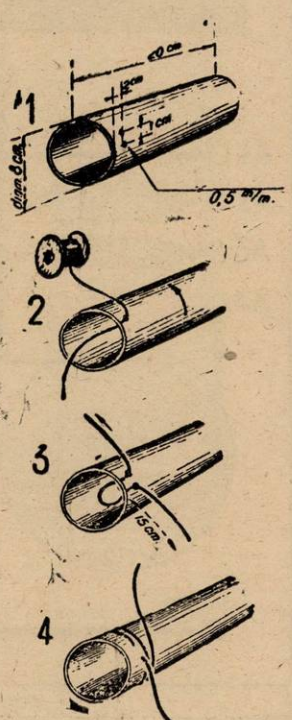

plă dacă urmărim instrucțiunile schitate în fig. 2. Când ajungem de pildă la spira 25, dezizolăm sârma pe o lungime de circa 2 cm., cu ajutorul unei lame. Vom fi atenți să nu tăiem firul. Vom fi avut grijă, ca înainte de a începe bobinajul, să fi pregătit 20 bucăți de sârmă de 0,4 mm., lungi de 15 cm., cu un capăt dezizolat pe o lungime de 2 cm. Acest capăt, îl înfășurăm pe porțiunea dezizolată a bobinei și sudăm pentru perfectarea contactului. Cu ajutorul lacului menținem firul pe carcasă și apoi continuăm să bobinăm.

Pentru a evita orice eroare și pentru a facilita cablarea diverselor prize, este recomandabil să dispunem două prize consecutive, după două generatoare decalate cu 90°.

Odată bobina terminată, nu este necesar s'o acoperim în întregime cu o pătură de lac, deoarece este suficient de rigidă, dacă am respectat condițiunile pomenite. Ea se fixează în spatele unui panou de ebonită sau bachelită, cu ajutorul șeherelor metalice și șuruburilor. Fiecare priză intermediară se va suda la o bucșă montată pe panoul de ebonită. Douăzeci de asemenea bucșe se montează în două rânduri paralele.

Planul de conexiuni indică limpede montarea și cablarea tuturor pieselor. Prizele I, II, III, IV și V sunt alcătuite din sârmă flexibilă, la capătul căreia se montează o banană. Firul trebue să fie suficient de lung, pentru a se putea introduce în oricare din bucșele prevăzute. Este bine ca bananele să aibe culori diferite, pentru a facilita reperarea lor.

Cu ajutorul numeroaselor prize, putem realiza un mare număr de combinații, ceeace ne permite să obținem o putere suficientă și o bună selectivitate. Bine înțeles combinațiile vor fi stabilite de amator, dela caz la caz. Cu titlu de indicație, vom spune că bananele I și V se vor găsi în general la mijlocul bucșelor II și IV către extremități, iar III între mijloc și primele bucșe.

Se pot obține rezultate diferite, branșând antena în A, (legătură directă: mai multă putere și mai puțină selectivitate), în A_2 (C. de altă capacitate: mai multă selectivitae) sau în A_4 (capacitate variabilă: toate reglajele intermediare). După cum antena se găsește într'una sau alta din pozițiile de mai sus pozițiile prizelor intermediare ale bobinei sunt diferite.

Există deasemenea două poziții pentru priza de pământ: P. și P_2. Priza P_2 va fi obligatoriu utilizată, în cazul când folosim rețeaua de curent în loc de antenă.

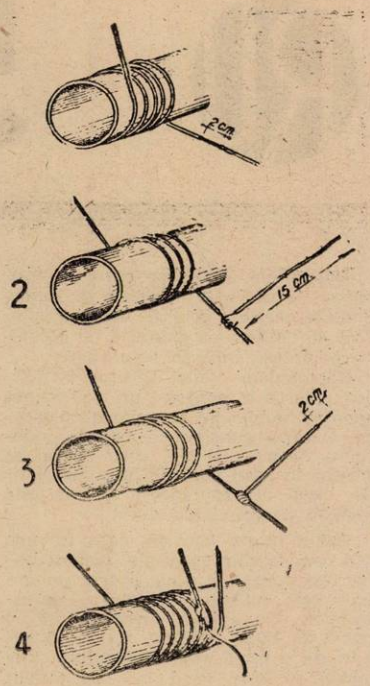

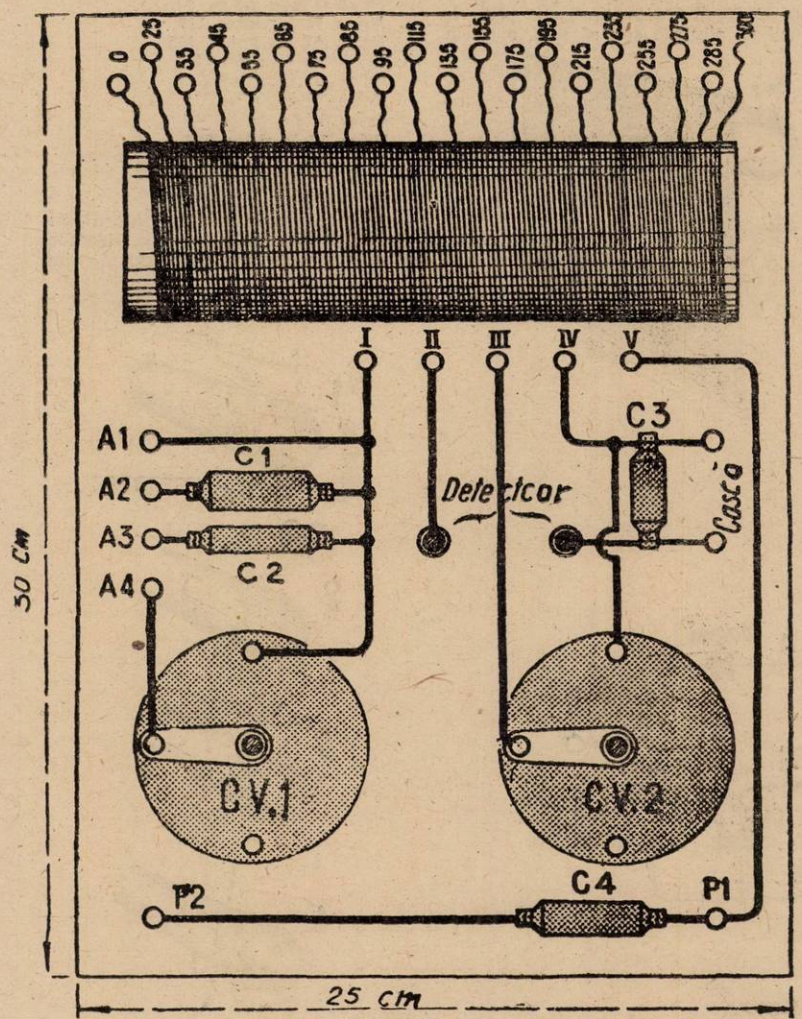

FIGURE 5

Conexiunile se vor face cu sârmă izolată de 1 mm. grosime. Sudurile se vor face cu cea mai mare îngrijire; vom utiliza numai bucșe cu cap de sudat. Condensatorul variabil CV_2 va fi de preferință cu aer. Detectorul și casca vor fi de cea mai bună calitate.

Montajul de mai sus este interesant mai ales datorită marelui număr de combinații posibile, ceeace ne permite să obținem rezultatele cele mai bune în condițiunile particulare de instalație.

LISTA DE MATERIALE

O carcasă de pertinax de 8 cm diametru și 20 cm. lungime.
100 gr. sârmă de 0,4 mm. dublu izolată cu mătase.
Un condensator variabil de 500 cm CV2 (de preferință cu aer).
Un condensator variabil de 500 cm. CV.
C_1 condensator fix de 100 pF.
C_2 condensator fix de 500 pF.
C_3 condensator fix de 2000 pF
C_4 condensator fix de 250 pF.
30 bucșe cu cap de sudat.
Un panou de ebonită sau hares
Circa 2 m. sârmă izolată de conexiuni.
Două butoane de acord
Un detector.
O cască.
Suruburi, echerașe metalice, cositor de sudat.

17 ani experiență. Laborator de precizie cu instrumente moderne.
REPARAȚII, TRANSFORMĂRI, ACORDĂRI
„RADIO-BARDIZ"
CALEA MOȘILOR 191 TEL. 2.99.44

Propagarea undelor scurte

Radioamatorii cari ascultă mai des emiţătoarele pe unde scurte, au în general neplăceri şi nemulţumiri pentru aceste recepţii. Spre a explica inconvenientele ivite la recepţia pe unde scurte, vom căuta a expune fără prea multe detalii propagarea acestor unde.

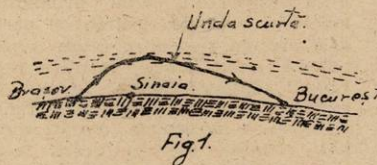

Fig. 1.

SOARELE ŞI NOI

Dintre aştri, soarele este acela de care depinde existenţa pământeană. Fără el viaţa ar fi imposibilă. In ultimă instanţă toate isvoarele noastre de energie sunt născute de soare. De aceea din cele mai vechi timpuri astronomii s'au ocupat cu studiul lui. Multe din tainele lor au fost descoperite sau ne putem face o idee despre ele, sunt însă altele cari au rămas neexplicate.

Astronomul englez Eddington — prin studiile sale — ne-a făcut cunoscute câteva noţiuni privitoare la fenomenele ce se petrec în interiorul soarelui. Astfel se admite că în interiorul lui domneşte o temperatură de 40 milioane grade centigrade. Deasemeni s'a ajuns la concluzia că activitatea soarelui urmează un ciclu destul de regulat. Acest ciclu are un maximum la fiecare 11,1 ani. In momentul acestui maximum, numărul petelor solare se măreşte. Suprafaţa incandescentă este sediul unor furtuni năpraznice. Se produc explozii ce nu se pot închipui, cari trimit în spaţiu şiroaie de flacări. Aceste maxime de activitate solară nu sunt fără acţiuni asupra vieţii de pe pământ. S'a căutat să se lege aceste fenomene îndepărtate de apariţia pe pământ a anumitor boale şi a anumitor fenomene meteorologice.

Dovada acestor influenţe nu a fost încă găsită. Referindu-ne la ceeace ne interesează pe noi, este sigur că activitatea soarelui acţionează asupra propagării undelor scurte.

Ultimul maximum de activitate prin care a trecut soarele a fost în anul 1939. S'a observat în acel an, că la anumite ore, ascultarea posturilor de radio îndepărtate, se făcea foarte greu. Astfel posturi americane de radio pe banda de 16 m., se puteau asculta cu mult mai târziu ca de obiceiu. Cum se explică acest lucru? Răspunsul la această întrebare va rezulta din cele ce urmează

ANOMALII INŞELĂTOARE

Multă vreme s'a considerat că undele scurte n'au nici-o importanţă. Acest lucru s'a crezut mai cu seamă în perioada înainte de anul 1923 când erau încă greutăţi la producerea curenţilor de înaltă frecvenţă. Chiar când tehnica a realizat progrese în acest domeniu, nu s'au făcut prea multe cercetări asupra undelor scurte. Experienţele făcute asupra undelor scurte au dat totdeauna aceleaşi rezultate. Astfel s'a observat că există o zonă de recepţie în jurul postului de emisie, dar la câteva zeci de km. recepţia devine nestabilă şi dispare complet. Se admite că energia radiată este absorbită. Cum se poate presupune că radiaţiile dispărute se regăsesc dincolo de o zonă de tăcere a cărei lărgime atinge uneori mai multe sute de kilometri? Această zonă nu are o situaţie precisă. Ea trece foarte simplu în afara regiunii de emisie într'un mediu care ne apare inaccesibil. Faptul este următorul:

Să facem o emisie pe unde scurte la Braşov. Radiaţiile nu se recepţionează de loc la Buşteni şi Sinaia, dar se recepţionează foarte uşor la Bucureşti şi Giurgiu. Trebue să admitem că pe la Buşteni şi Sinaia radaţiile trec prin altă parte. Dacă am considera linia dreaptă am fi conduşi a crede că undele trec pe sub picioarele locuitorilor din Buşteni şi Sinaia

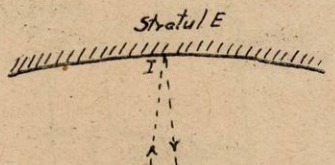

Fig. 2.

căci între Braşov şi Bucureşti sunt Munţii Carpaţi. Această ipoteză a propagării radiaţiilor prin pământ nu poate sta în picioare, fiindcă pământul e un excelent conductor şi radiaţiile prin urmare sunt absorbite şi transformate în curenţi de înaltă frecvenţă. Rămâne cealaltă ipoteză că radiaţiile trec pe deasupra locuitorilor din Buşteni şi Sinaia (Fig. 1). Făcându-se experienţe s'a ajuns lo concluzia că undele scurte se propagă în două feluri şi anume:

1) Unele radiaţii merg dealungul pământului şi se numesc *unde directe*.

2) Alte radiaţii merg prin straturile superioare ale atmosferii şi se numesc *unde indirecte*.

INTAIUL STRAT IONIZAT

In împrejurări obicinuite gazele sunt izolatori. Intâmplător ele pot deveni bune conducătoare de electricitate. Reclamele luminoase atât de cunoscute sunt formate din tuburi umplute cu neon. In aceste tuburi neonul lasă să treacă curentul şi produce o lumină frumoasă roşiatică. Se zice că neonul este ionizat. Din punct de vedere fizic, se consideră că un gaz este ionizat când anumite molecule au fost parţial desfăcute. In momentul când gazul este ionizat moleculele pierd unul sau mai mulţi din electronii lor periferici. Rezultatul este identic şi dacă molecula absoarbe un electron suplimentar. De obiceiu, sarcina electrică a electronilor echilibrează sarcina electrică a nucleului şi molecula este din punct de vedere electric neutră. Nu se petrece acelaş lucru când molecula este ionizată. O moleculă ionizată aşezată într'un câmp electric, se deplasează, ceeace ne arată că nu este neutră ci are o sarcină electrică Prin urmare o moleculă ionizată are curent electric pentrucă este sediul unei mişcări de sarcini electrice.

METODA TOPURILOR

Fie (Fig. 2) un post de emisie situat în E, la distanţă apropiată de un recepţor R. Emitem un semnal scurt — un top cu o durată de ordinul de mărime 1/1000 din secundă de exemplu. In R, recepţionăm semnalul, dar se constată că-l recepţionăm de două ori. Obţinem un prim semnal foarte puternic şi un al doilea mai slab. Natural, depărtarea între cele două semnale nu poate fi deosebită cu urechea. Oscilograful însă se încarcă. El ne permite chiar să măsurăm cu precisie intervalul dintre sosirea semnalului şi ecoului său. Ecoul e produs de radiaţiunile cari au fost reflectate de stratul ionizat şi cari astfel au fost îndreptate către pământ. Acest fenomen este asemănător cu iluzia optică produsă călătorilor în deşert aşa numită „fata morgană" sau mirajul. Iluzia aceasta se datoreşte unor refracţii succesive — cari în ultimă instanţă produc o reflexie. Refracţiile succesive se produc din cauză că în imediata apropiere a nisipului încins, aerul este mai puţin dens. Călătorul are impresia că o oază cu apă — atât de mult dorită — este în apropiere. In cazul metodei de mai sus, măsurând timpul T. (Fig. 3) putem să deducem distanţa E. I. R. fiindcă cunoaştem viteza de propagare. Se remarcă că metoda este exact aceeaşi ca metoda sondagiilor fundului mării cu ajutorul ultrasunetelor. Acest procedeu al topurilor sau metoda lui Breit şi Tuve, permite a cunoaşte minut cu minut şi secundă cu secundă cum se comportă stratul ionizat. Mai mult ea ne permite a preciza şi alte învăţăminte interesante.

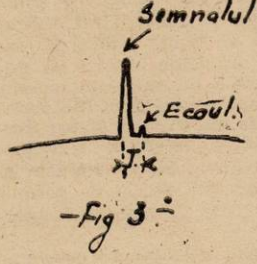

Fig. 3.

DENSITATEA DE IONIZARE

Dacă modificăm lungimea de undă a topurilor se constată că înălțimea de reflexiune variază. Aceasta ne permite a înțelege că nu avem de a

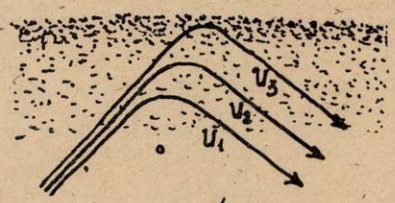

-Fig 4-

face cu o reflexiune propriu zisă, ci mai curând cu o *refracție*. Pentru ca să fie o reflexiune, radiația trebue să treacă brusc dela mediul obicinuit la mediul ionizat. Ori așa ceva nu se întâmplă. Logic este să admitem că radiația trece din ce în ce într'un mediu mai ionizat. Altfel vorbind densitatea de ionizație trebue să fie crescătoare. Densitatea aceasta se măsoară după numărul de electroni liberi pe centimetru cub. Există chiar o relație între frecvența de radiație și densitatea de ionizare. Cu cât frecvența este mai mare cu atât densitatea trebue să fie mai mare, pentru a produce refracția. Astfel, o undă mai scurtă va pătrunde mai mult în stratul E ca o undă mai lungă. Ea pătrunde până în momentul când găsește o ionizare convenabilă. Aces lucru este exact și se poate cerceta prin metoda ecourilor. Se poate închipui ușor că mărirea ionizării nu poate crește la infinit. Pentru o anumită frecvență, care va fi frecvența critică, nu vom avea nici un ecou.

AL DOILEA STRAT IONIZAT

Tot ceeace am arătat mai sus este adevărat pentru undele cuprinse între 150 și 2000 metri. Dar pentru undele scurte în general frecvența este superioară frecvenții critice. Căutând să măsurăm aceasta frecvență, observăm de cele mai multe ori faptele următoare:

Înălțimea echivalentă (E I. Fig. 2) se mărește desul de regulat cu frecvența. La un moment dat se ajunge la frecvența critică. Atunci se observă alt ecou, care coresponde unei înălțimi echivalente mult mai mari. Înălțimea care era de 70 până la 100 km., trece brusc la 200 sau 250 km. Mersul fenomenului este arătat pe diagrama din Fig. 5. In fața acestui fenomen ,suntem conduși a crede că există un al doilea strat ionizat. Acest strat s'a numit stratul F sau stratul lui Appleton. Astăzi nu este nici o îndoială de existența acestui al doilea mediu refringent. Se observă destul de des în vecinătatea frecvenții critice, refracții simultane din două regiuni. Să examinăm acum cum această teorie ne permite a explica toate fenomenele observate:

a) *In jurul postului de emisie*

Recepția este puternică și stabilă în imediata apropiere a postului de emisie. Este vorba evident de radiațiile directe dintre antena postului de emisie și a celui de recepție. In mod obicinuit nimic nu poate modifica mediul de propagare și recepția care rămâne neschimbată ziua și noaptea.

b) *La o sută de kilometri de postul de emisie*

Probabil că la câțiva zeci de kilometri radiația directă este absorbită de obstacole. Pentru ca radiația să fie refractată, trebue ca raza incidentă să pătrundă în mediul de refracție sub un unghiu diferit de al normalei. O rază normală N (Fig. 6) nu este deviată. O rază puțin înclinată OA este refractată puțin. O rază ca B este refractată mai mult. In sfârșit o rază ca C, corespunde incidenței limite. Ea este refractată tangențial la suprafața de refracție.

Din contră o rază ca OD sufere o refracție totală și este îndreptată din nou spre pământ. Toate razele incidente inferioare nu corespund la nici o întoarcere. Astfel dela OD nu putem avea decât recepție directă. Aceasta însă începează în imediata apropiere a lui O. Există deci o zonă unde recepția este imposibilă. Aceată zonă se numește zonă de tăcere. Intinderea ei depinde de mai mulți factori dintre care putem să citäm:

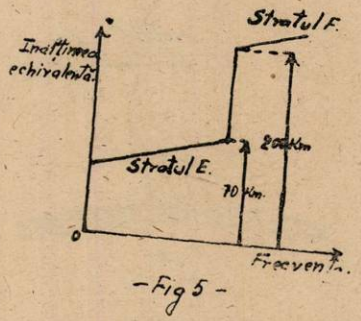

-Fig 5-

— Inălțimea stratului.
— Densitatea de ionizare.
— Lungimea de undă.

c) *Dincolo de 100 km. de postul de emisie*

Dincolo de 100 km. sosesc razele refractate. Ele pot urma drumuri diferite. In anumite cazuri, există o primă refracție în stratul F, întoarcerea razei la pământ, reflecția razei pe suprafața pământului, a doua refracție și o nouă întoarcere la pământ.

RECEPȚIA LA DISTANȚE MARI

In lumina acestor ipoteze se admite destul de mult posibilitatea recepțiilor mai îndepărtate. Radiația care o recepționăm nu vine dealungul pământului. Ea se propagă prin regiuni unde există o atmosferă foarte rarefiată și unde în consecință absorbția este foarte slabă. Puterea radiată a postului de emisie, nu este împrăștiată în toate direcțiile spațiului. Ea este pentru cea mai mare parte, păstrată și dirijată între pământ și o zonă relativ apropiată. Pentrucă absorbția este foarte slabă în zonele superioare ale atmosferei, înțelegem foarte bine că factorul „distanță" trece pe al doilea plan. Ceeace intervine este ușurința cu care radiația este reabătută către antena receptoare. Este deci densitatea de ionizare care intervine. In cea mai mare parte aceasta depinde de factori pur geografici și atmosferici.

RECEPȚIA ZIUA ȘI NOAPTEA

Am văzut ca radiațiile pot fi refractate fie de stratul E, fie de stratul F. Stratul E este produs de razele ultravioiete emise de soare. Stratul F ia naștere din cauza bombardamentului solar de electroni și particule precum și a altor cauze necunoscute. Acest strat se menține și în timpul noptilor polare. Stratul E, există în realitate numai ziua, fiindcă noaptea moleculele ionizate pierd sau primesc electronii cari le-au transformat în ioni și devin molecule neionizate și astfel stratul dispare. La răsăritul soarelui, razele ultraviolete produc iar ionizarea moleculelor și deci formarea stratului E. Acest strat absoarbe aproape toate undele între 30—60 m., și mai puțin undele mai scurte de 15—25 cm. numite unde decimetrice. Iată dar faptul care face ca emițătorii cu unde decimetrice să fie bine recepționați ziua. Noaptea stratul E dispare, iar stratul F devine mai rar. Rarefierea stratului F face ca undele de 15—25 metri să pătrundă mai mult în interiorul lui și să capete o atenuare foarte mare. Undele de 30—60 m. nu sunt absorbite de loc ele sunt refractate în condițiuni identice ca și ziua. Astfel noaptea emițătorii cu unde de 30-60 m se aud mai bine ca cei cu unde cuprinse între 15—25 m. In condițiuni analoage și anotimpurile influențează recepționarea undelor scurte. Vara soarele fiind mai aproape de pământ ionizarea este mai puternică și bătaia este mai mică. Invers, iarna bătaia posturilor pe unde scurte este mai mare. De aceea unele posturi de emisie emit pe o lungime de unde ziua și pe alta noaptea. Aceste lungimi de undă sunt schimbate și după anotimp.

DISPARIȚIA RECEPȚIEI SAU FADING-UL

Am arătat în figura 6 că în același punct radiația poate veni pe mai multe drumuri. La distanță relativ mică între 300—500 km., numărul drumurilor este destul de mic. La aceste drumuri corespund lungimi diferite. Deosebitele componente nu vor fi totdeauna în fază. Ele se com-

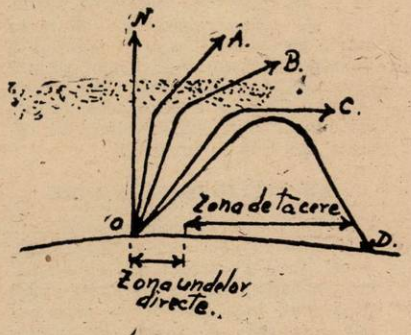

-Fig 6-

pun geometric şi rezultanta lor poate avea o valoare oarecare cuprinsă între zero şi o valoare maximă. Drumurile parcurse de radiaţii sunt variabile din cauza densităţi de ionizare şi a înălţimii stratului ionizat. Prin urmare intensitatea recepţiei este aproape continuu variabilă. In momentul când rezultanta e nulă, nu avem recepţie, nu avem ceeace se numeşte faling. Rezultanta e nulă când se produce fenomenul de interferenţă adică diferenţa de drum a diferitelor radiaţii este un multiplu fără soţ de ½. Fadingul se mai poate produce şi prin devierea razelor refractate dacă postul de recepţie se află situat aproape de marginea fascicolului de radiaţii ce au fost trimise spre pământ.

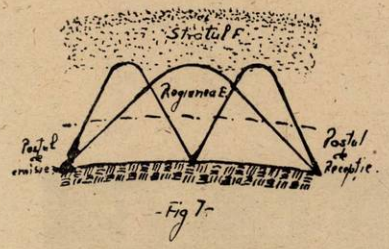

Fig 7.

EFECTUL DELLINGER

In anul 1935, I. M. Dellinger a observat că uneori toate emisiile pe unde scurte (sub 200 m.) se opresc complet şi foarte iute aproximativ timp de un minut. In timpul acestui fenomen, radioamatorul are impresia că aparatul de recepţie e defect fiindcă tăcerea se produce pe toată gama undelor scurte. Câteodată efectul Dellinger durează dela câteva minute la o oră şi chiar mai mult. Este interesant de constatat că fenomenul se produce simultan pe toată suprafaţa globului care este luminată de soare.

I. M. Dellinger care a studiat acest fenomen a ajuns la concluzia că el se datoreşte ionizării straturilor inferioare ale atmosferii sub 120 km. Această ionizare împiedică trecerea radiaţiilor la straturile de reflexie cunoscute şi se datoreşte unei emisiuni instantanee şi foarte puternică a soarelui de raze ultraviolete. Acest fenomen se repetă aproximativ la o perioadă de două cicluri solare — circa 55 de zile.

ECOURILE CARI FAC OCOLUL PAMANTULUI

Pentru a merge dela Bucureşti la New-York putem merge către Apus până la coasta Franţei din marea Mânecii şi apoi să traversă oceanul Atlantic. Putem să facem acest drum mergând şi către Est, traversând oceanu Pacific. Aceste două drumuri au lungimi diferite. Acest lucru nu are nicio importanţă pentru radiaţii cari precis nu cunosc distanţele. Dacă emitem un „top" foarte scurt la New-York, un post de recepţie situat la Bucureşti poate să recepţioneze două semnale succesive. cepţioneze două semnale succesive. Va fi deci un ecou corespunzător celui de al doilea drum. Când condiţiile de propagare sunt prielnice receptorul poate foarte bine percepe, nu numai semnalul direct şi semnalul indirect ci şi un nou semnal care a făcut odată, de două ori şi chiar de trei ori ocolul pământului. Timpul care separă toate ecourile ne dă o măsură a drumului parcurs.

ECOURILE DE LUNGA DURATA

Se constată uneori că ecoul se aude după mult mai mult timp. Astfel în loc de a fi auzit după o fracţiune de secundă, se aude după câteva secunde. Destul de rar ce e drept s'e observat că unele ecouri sosesc la 15 secunde după semnal. Un timp atât de mare ne uimeşte. Semnalul în acest timp ar putea să călătorească până în jurul Lunii şi chiar mai departe şi apoi să revie la noi. Că a plecat putem înţelege foarte uşor, dar nu ne putem explica din ce cauză se întoarce. De ce obstacol se poate lovi? Ce devine stratul ionizat peste care am văzut că nu se poate trece? S'au făcut multe ipoteze. Cea mai verosimilă pare aceea dată de Karl Störner. Acest învăţat admite că există între pământ şi soare nişte nori de particule ionizate. Aceşti nori pot reflecta radiaţiile hertziene şi astfel se pot produce ecourile de lungă durată. Prin urmare ecourile de lungă durată sunt produse de semnale cari au călătorit în spaţiile interplanetare.

Coltul practic

Construcţia bobinelor fagure

Iată un mijloc pentru construirea bobinelor fagure în regim propriu:

Vom lua un mandrin de lemn de diametru corespunzător şi de o lungime egală cu circa 15 cm. Apoi ne

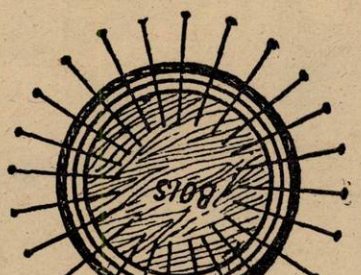

procurăm o bandă de hârtie de 6 cm. lărgime şi o înfăşurăm pe mandrin, după care tăiem unul din capete întocmai la marginea celuilalt. La mijlocul hârtiei, trasăm două linii paralele, distanţa dintre ele fiind egală cu grosimea bobinajului (2—3 cm.) După această operaţie, împăturim hârtia în două de patru ori succesiv, astfel că obţinem 16 dungi la distanţe egale. Le numerotăm precum urmează: la stânga, cifrele impare până la 31 şi la dreapta cifrele pare până la 32 (fig.) Lipim foaia

1-12-23-2-13-24
3-14-25-4-15-26
5-16-27-6-17-28
7-18-29-8-19-30
9-20-31-10-21-32
11-12-

1 = 11 Sp.

de hârtie astfel numerotată, pe mandrin şi în faţa fiecărei cifre, înfigem câte un ac. Tăiem apoi o foae de hârtie groasă, pentru a o înfăşura între ace şi lipim extremităţile ei.

Pentru a bobina, vom începe prin a lăsa o bucată liberă pentru conexiune, apoi vom începe dela acul 1. vom sări 11 ace, (ceeace ne duce la acul 12), apoi iar 11 (ceeace ne duce la acul 23) ş. a. m. d. Pentru a evita orice greseală, vom urmări ta-

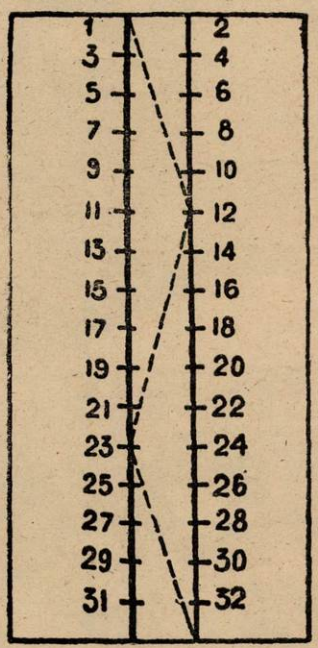

blou care însoţeşte figurile. De câte ori revenim la acul 1. înseamnă că am bobinat 11 spire. Rezultă că este suficient să numărăm straturile. De pildă, 4 straturi echivalează cu 44 spire, 9 straturi cu 99 spire.

Pentru prizele intermediare, lăsăm o buclă de 20 cm. şi continuăm cu bobinarea. După terminarea bobinării, consolidăm bobina cu ajutorul unui lac şi o scoatem după mandrin.

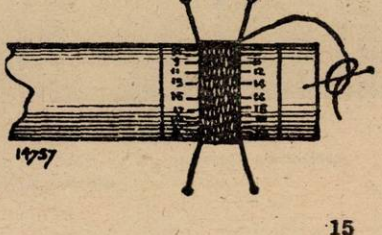

RADIO IN IMAGINI

CUM SE FABRICA DISCURILE

1) *Discul gata fabricat este încercat la o presă hidraulică*
2) *Materialul pentru discuri este tăiat la dimensiunile potrivite*
3) *Discul își capătă forma definitivă într'o matriță specială, fiind apoi curățat și polizat.*

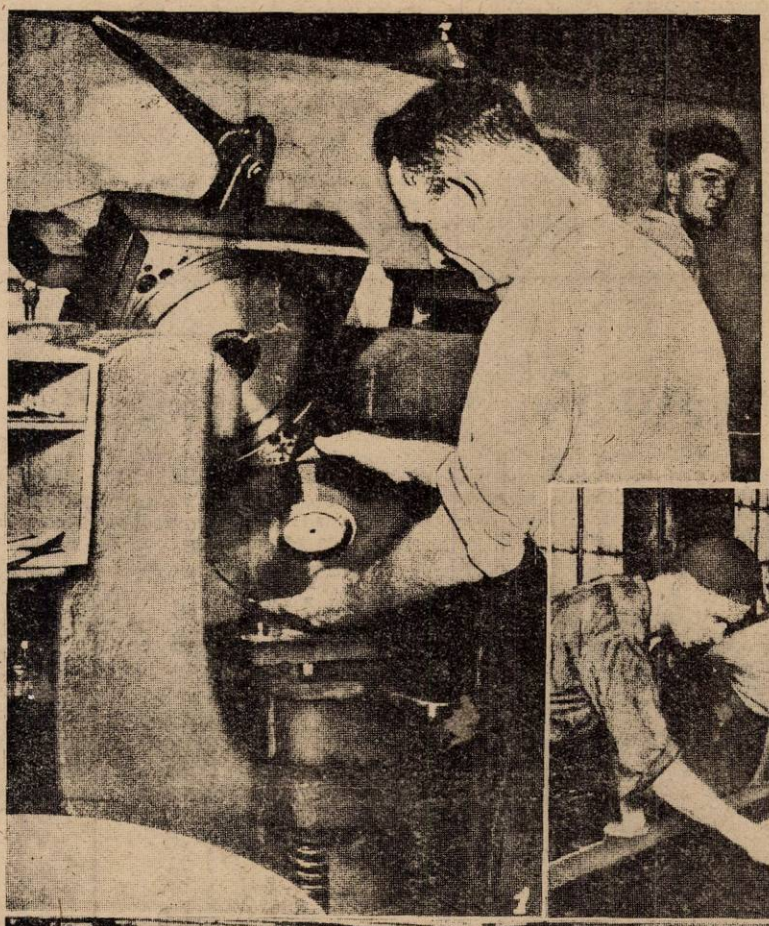

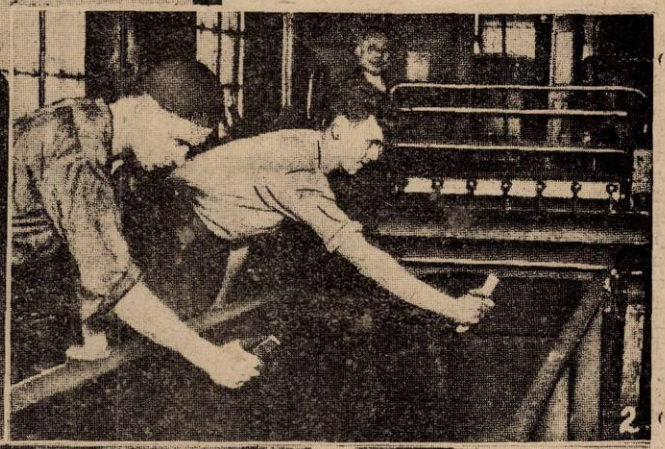

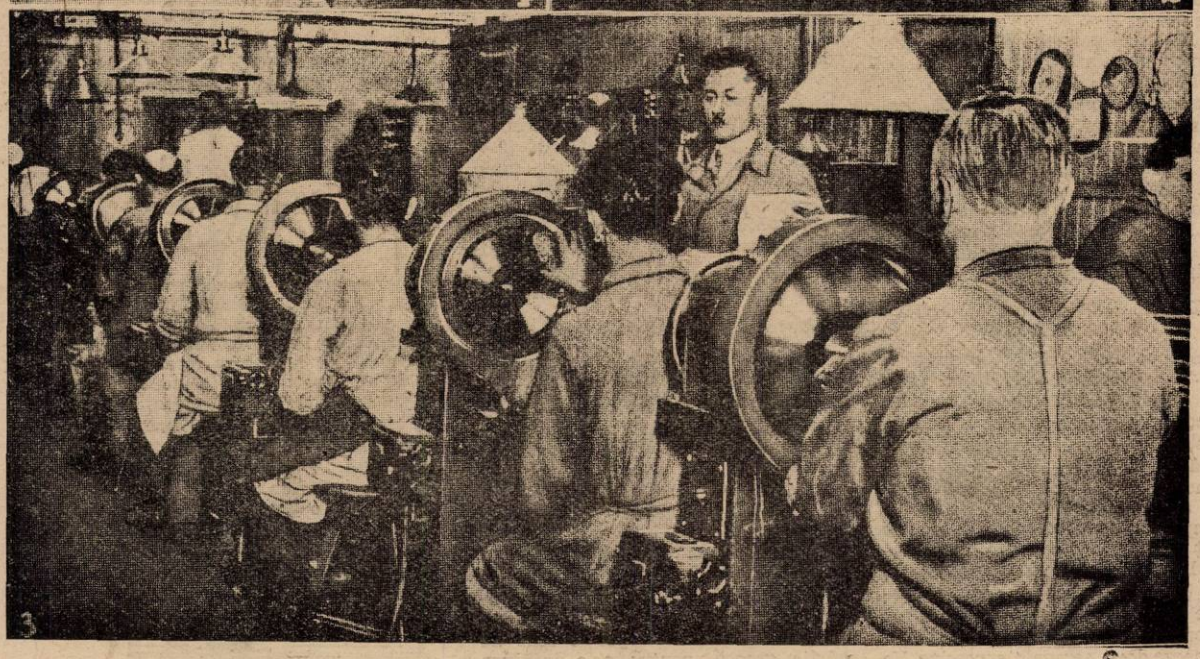

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 București — România

RADIO Universul

BIRO
Nr 515
15 SEPTEMBRIE
1944

BIBLIOTECA CENTRALĂ
ASOCIAȚIUNEA
SIBIU

24 lei

Nina Russu

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ

RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

6.00 : MOSCOVA (22,04 m.).
6.45 : NEWYORK (19 m.).
7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).
7 25 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
8.00 : MOSCOVA (22,04 m.).
8.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
9.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
12.00 : MOSCOVA (22.04 m.).
12.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
13.30 : MOSCOVA 22,04 m.).
14.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
14.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
15.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).
18.45 : MOSCOVA (42 m.).
19.00 : NEW-YORK (16; 19 m.)
19.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.45 : ALGER (31 şi 49 m.).
20.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
21.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
22.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
22.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).
23.00 : ALGER (49 m.).
23 00 : BARI (283 3 m.).
23.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).
23.15 : BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).
23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.
0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZA

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)
20.00: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
20.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.15: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
23.00: MOSCOVA (43 m.).
23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

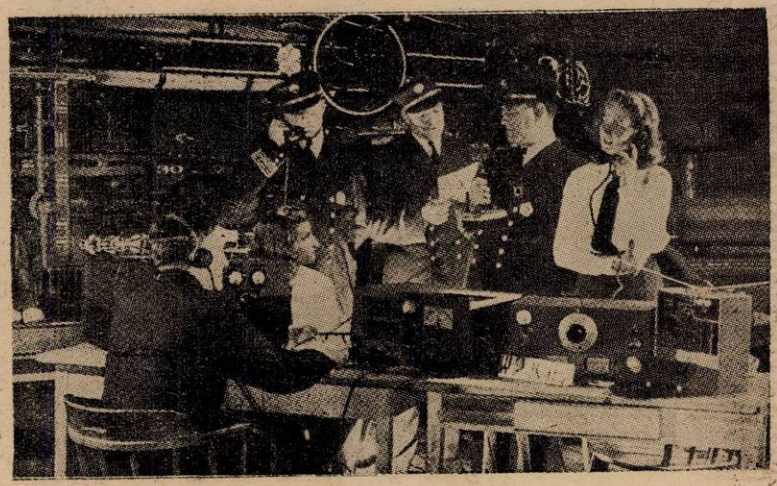

Amatorii americani colaborează cu armata pe un aerodrom civil.

● *Milioane de ascultători aşteaptă cu nerăbdare, în fiecare zi, buletinele de informaţii ale celor patru mari companii radiofonice americane — informaţii care vin direct de pe frontul de la graniţa Germaniei. La câteva ore după ce s'au făcut cele dintâi debarcări în Normandia, radio-reporterii au şi sosit la faţa locului, cu avioane speciale, înarmaţi cu aparatele de înregistrare sonoră, spre a putea să transmită ascultătorilor, cât mai repede cu putinţă, cele dintâi ştiri autentice.*

In acelaş timp, în pivniţa ministerului informaţiilor din Londra, s'a instalat o centrală de emisiune pentru comentatorii militari şi politici ai ziarelor şi radiofoniei americane. Reprezentanţii celor patru mari companii de peste ocean, Nat.onal Broadcasting Co, Columbia Broadcasting Co, Mutual Broadcasting System şi The Blue Network, *şi-au instalat acolo cartierul general, uitând pentru întâia oară teribila lor concurenţă şi combinându-şi sforţările spre a realiza cel mai complete radio-reportaje pe care le-au auzit vreodată americanii. Programele comerciale ale posturilor americane au fost anulate spre a face loc serviciilor de informaţii. După rezultatele anchetei făcute de* Columbia Broadcasting System, *în prima zi a invaziei au ascultat radio cu 82% mai multe persoane decât de obicei.*

● *Profesorul suedez Johannes, dela Universitatea din Upsala, s'a ocupat de curând de influenţa radiofoniei asupra atenţiei şcolarilor. Rezultatele publicate de institutul Gallup, arată între altele că obiceiul pe care l-au căpătat mulţi copii de a asculta radio în timp ce se joacă, sau în timp ce îşi fac lecţiile, le distruge încetul cu încetul, facultatea de a se concentra. Urmează de-aci că şi la şcoală, vocea profesorului riscă să nu mai fie urmărită şi copilul visează cu ochii deschişi.*

In unanimitate, anchetatorii au constatat că acei copii care provin din case în care emisiunile radiofonice sunt ascultate cu discernământ sunt. în general, înzestraţi cu o mai mare capacitate de atenţie. Fenomenul de care vorbeam la începutul acestor rânduri va dispare atunci când lumea va învăţa să se servească inteligent şi cu discernământ de aparatele de radio.

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

APARATELE DE RADIO TREBUESC PREDATE CIRCUMSCRIPȚIILOR DE POLIȚIE

Cu excepțiile prevăzute în ordonanța comandamentului militar al Capitalei, toată lumea trebue să depună aparatele de radio.

Citiți amănunte în rândurile de mai jos.

Comandamentul militar al Capitalei, prin ordonanța nr. 18 din 9 Septembrie 1944, ordonă predarea tuturor aparatelor particulare de radio emisiune și recepție, până la data de 15 Septembrie 1944. circumscripțiilor de poliție respective.

Sunt exceptați dela această obligație : înalții demnitari ai țării, ofițerii și funcționari de Stat, precum și membrii Corpurilor constituite de baze de legi de organizare.

Departamentele, instituțiile publice și corpurile respective vor întocmi, pe a lor răspundere și garanție, tablouri cu numele persoanelor autorizate a poseda aparate de recepție pe care le vor comunica acestui Comandament.

Mai pot poseda aparate de recepție și alte persoane care nu fac parte din categoriile de mai sus, însă numai cu autorizația acestui Comandament, obținută în termenul prescris mai sus.

Vânzarea aparatelor de radio de orice fel este interzisă

Toate magazinele în care se vând aparate de radio se închid până la noui dispoziții

Proprietarii acestor magazine sunt obligați a întocmi în 24 de ore, în prezența delegatului Circumscripției de poliție respectiv, inventare de aparatele de radio ce posedă trimițând acestui Comandament câte 2 exemplare de pe aceste inventare.

După această dată oricine va poseda aparate de radio de orice fel, fără autorizație, va fi pedepsit cu închisoarea corecțională dela 6 luni la 4 ani.

Departamentele, instituțiile și corpurile constituite vor elibera autorizațiuni numerotate și ștampilate persoanelor îndreptuite de a păstra aparatele de radio recepție.

Aceste autorizațiuni nu scutesc pe deținătorii de aparate de radio de îndeplinirea formalităților prevăzute de legea Radio difuziunei.

Constatarea infracțiunilor la prezența ordonanță se va face de orice ofițer de poliție judiciară militară și ordinară, iar actele de constatare vor fi înaintate parchetului Curții Marțiale a Comandamentului Militar al Capitalei.

Prefectura Poliției Capitalei, căreia, potrivit dispozițiunilor Ordonanței nr. 18/1944 C. R. C., îi revine sarcina să primească aparatele de radio dela posesorii obligați a le depune, comunică următoarele :

Posesorii vor depune aparatele de radio legate în patru părți și prevăzute cu o etichetă care va cuprinde următoarele date :

Numele și prenumele; domiciliul; marca aparatului; câte lămpi are; dacă e la priză și ce curent are (alternativ, continuu sau universal); dacă e la baterie și nr. abonamentului la Soc. de Radio.

Posesorii răspund singuri de exactitatea datelor cuprinse în etichetă, întrucât organele poliției, la primire, nu pot face controlul interior al aparatului.

Eticheta poate fi fixată cu ceară roșie sau orice alte semne de identificare ale posesorului.

La depunere vor primi o adeverință numerotată și prevăzută cu timbru sec.

POȘTA REFUGIAȚILOR ȘI A DISPERSAȚILOR

Ministerul de Interne având în vedere lipsa de comunicații rapide și în grija ce o are pentru binele public, a hotărît să-i vie în ajutor prin Societatea Română de Radiodifuziune și să-i înlesnească astfel posibilitatea de informare.

In acest scop Societatea Română de Radiodifuziune a înființat — cu începere din ziua de 10 Septembrie a. c. — în emisiunile ei zilnice, pe postul de emisiune București I, lungime de undă 364,5 m și București II. pe lungime de undă 212. m, poșta refugiaților (dispersaților), ce se va difuza între orele 15,30 și 16.

Interesații se vor adresa Ministerului de Interne, Biroul Presei, Calea Victoriei Nr. 141, telefon Nr. 4.21.00 prin carte poștală sau telefon, dând doar mențiunile strict necesare pentru cobrilor familiei.

Exemplu :

1) Elena Gheorghe Ștefănescu din Bârlad str. Nicolae Iorga Nr. 10, refugiată din Tg. Jiu, anunță soțul din Bârlad că este sănătoasă, împreună cu copiii.

2) Familia Gheorghe Grigorescu din Iași, str. Lăpușneanu Nr. 30, caută pe fiul lor, Ioan Gh. Grigorescu în etate de 18 ani. refugiat Cei ce știu ceva despre el, sunt rugați să anunțe părinții.

Pentru abonații evrei

Societatea Română de Radiodifuziune aduce la cunoștința abonaților săi evrei că prin efectul Decretului Regal Nr. 1626 din 31 August 1944, prin care se repune în vigoare Constituția din 1866 cu modificările din 1923, implicit s'a abrogat și tariful special publicat în M. Of. No. 172 din 26 Iulie 1944.

In consecință, Societatea Română de Radiodifuziune aplică tuturor abonaților săi tariful unic.

Lămuririle Comandamentului Capitalei privitoare la obligația depunerii armelor și aparatelor de radio

In legătură cu aplicarea ordonanței Nr. 18 din 9 Septembrie 1944 a acestui Comandament, se dă următoarele lămuriri:

Măsurile luate prin ordonanța Nr. 18, au fost dictate de situația militară în care se găsește țara în clipa de față și orice încercare de neexecutarea lor, pot atrag pe lângă sancțiunile prevăzute în ea pentru cei vinovați, dar și alte consecințe mai grave pentru toată populația Capitalei.

Deaceea invităm pe toți locuitorii să execute întocmai măsurile dictate din citata ordonanță și să nu mai încerce prin tot felul de mijloace și intervenții să se sustragă de la executarea lor.

Alineatul ultim din art. 2 al susciatei ordonanțe a fost anulat, astfel că nici o cerere pentru eliberare de autorizațiuni pentru aparatele de radio, adresată acestui Comandament, nu a fost și nu va fi luată în considerație și deci depunerea lor este inutilă.

Pentru cei exceptați în art. 1 de obligația de a depune aparatele este și poliția. Prin poliție se înțeleg atât ofițerii de poliție judiciară de orice categorie, deci și magistrații, cari au această calitate în baza legilor în vigoare, cât și agenții forței publice.

Prin înalții demnitari se înțeleg membrii guvernului și toți acei prevăzuți în protocolul Președinției Consiliului de Miniștri.

Prin funcționarii superiori de stat se înțeleg salariații Statului, comunelor, județelor, regiilor autonome de Stat cu gradul de la subdirector inclusiv în sus și cei cu salarii echivalente cu aceștia.

Prin corpuri constituite nu se înțeleg toate asociațiunile cari au personalitate juridică, ci numai acelea cari au fost create prin legi speciale de organizare, cum sunt: colegiul inginerilor, medicilor, corpul avocaților, etc.

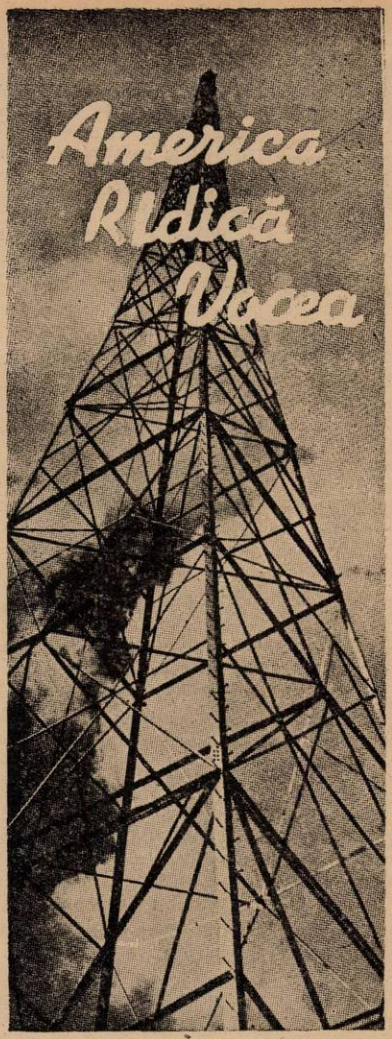

O vastă expansiune a emiţătoarelor sale pe unde scurte dă Statelor Unite locul pe care-l merită pe scara prestigiului radiofonic.

Milioane de dollari au fost investiţi în ultimii doi ani pentru construirea şi instalarea unor emiţătoare cu o putinţă dublă sau triplă decât a emiţătoarelor europene. Emisiunile de informaţie ale acestor posturi de radio au pătruns până în cele mai depărtate colţuri ale Europei şi ale Americii de sud. Există pe continentul nostru peste 20.000.000 aparate receptoare de unde scurte şi peste 3.000.000 asemenea receptoare în America de sud. Toate aceste aparate prind cel puţin odată pe zi o emisiune americană.

Cele mai multe dintre noile staţiuni americane pe unde scurte au 50 kilowaţi putinţă. In realitate, putinţa lor este mult mai mare decât 50 kilowaţi, de oarece emisiunile se fac cu antene speciale care dirijează mănunchiul undelor emise şi-l concentrează spre orice parte a globului. In interiorul acestui fascicol de unde dirijate, o staţiune de 50 kw., are tăria uneia de 500 kw.

In 1930 existau în toată Europa numai trei staţiuni de unde scurte. Astăzi există cel puţin cincizeci şi altele vor fi construite îndată după sfârşitul războiului. Dar nici-o staţiune europeană nu se bucură de serviciile unor antene dirijabile cum sunt acelea americane. Doctorul Alexanderson, marele specialist în radio al lui „General Electric", a creat cea dintâi antenă de acest fel spre a face legătura prin radio între Schenectady şi expediţia amiralului Byrd, la Polul Sud. Rezultatele au fost atât de bune încât aceste antene au devenit indispensabile emiţătoarelor moderne pe unde scurte.

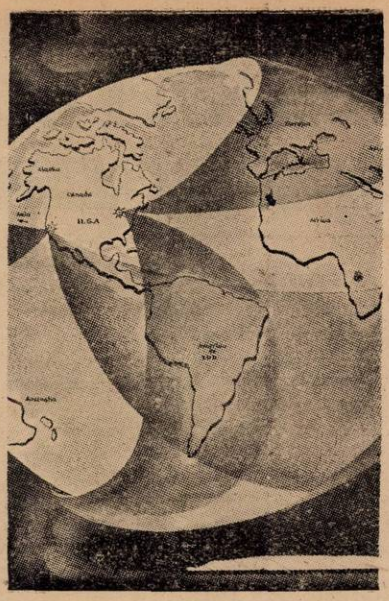

Emiţătoarele americane cu unde dirijate acoperă cu emisiunile lor toate cele 5 continente.

Fascicolul de unde împrăştiat de antenele dirijate s'a dovedit uneori atât de puternic încât semnalele emise au răsbit până în cealaltă parte a pământului. Un ascultător din Melbourne, în Australia, acordând aparatul său din întâmplare pe emisiunea dirijată spre America de Sud a avut impresia că aparatul va sări în aer — atât de puternică era recepţia.

De la intrarea Statelor Unite în război, cele mai multe dintre emiţătoarele americane pe unde scurte transmit necontenit buletine de informaţii în aproape 40 limbi diferite din Asia, America centrală şi de sud şi Europa. Uneori, informaţiile staţiunilor americane corespund unor adevărate recorduri de reportaj. De pildă, în primăvara lui 1940, ascultătorii englezi au aflat prin staţiunile americane cele dintâi ştiri despre debarcarea trupelor britanice în Norvegia.

Cuvântările preşedintelui Roosevelt sunt transmise pentru America de sud, în portugheză şi spaniolă, doar la 30 minute după ce au fost rostite. In cursul unei singure nopţi, o cuvântare prezidenţială este repetată de trei ori în spaniolă şi de două ori în portugheză, pentru ca toată America de Sud, care se întinde de la est la vest pe şase fuse orare, s'o poată asculta.

Unul dintre cei 180 crainici pe care National Broadcasting Company *îi utilizează pentru serviciile de informaţii în limbi străine transmise prin emiţătoarele sale de unde scurte.*

TEATRU

„Gioconda și aliații săi"

Peste câteva zile Teatrul Gioconda va prezenta publicului bucureștean noua premieră: *„Gioconda și aliații săi"*. Noua revistă este opera d-lor Nicușor Constantinescu, Eugen Mirea, H. Mălineanu și Ion Vasilescu.

Distribuția se sprijină pe umerii lui G. Groner, St. Nicolaide, Virginica Popescu, Sily Popescu, Cornelia Teodosiu, Puiu Șerbu și Gică Petrescu.

„Amantul de carton"

Compania artistică a d-lui Sică Alexandrescu inaugurează stagiunea de toamnă la Teatrul Regina Maria, cu mult așteptata lucrare: *„Amantul de carton"*. In rolurile principale apar d-nele Tanți Cocea, Tiți Harand, Nineta Gusti și d-nii: G. Dimitru, Radu Beligan și Marcel Anghelescu.

Știri teatrale

Tănase a intrat în tratative cu mai multe săli centrale. Se citează între altele numele circului „Paladium".

Angela Vasilescu

o tânără speranță a teatrului românesc, înzestrată cu o voce remarcabilă, va apare în ansamblul unui mare teatru de revistă.

***

Au început repetițiile dramei *„Oedip Rege"* care se va reprezenta pe ruinele Teatrului Național. Această premieră sui-generis va avea loc peste două săptămâni. George Vraca va apare în rolul titular.

***

„La răscruce de vânturi" cu Eliza Petrăchescu în rolul principal va fi una din premierele pe care le pregătește Naționalul pentru stagiunea de toamnă.

CINEMATOGRAF

Insfârșit, vom vedea în curând bogata producție, americană, cea (cu totul nouă pentru noi) sovietică precum și ultimele realizări franceze (operele lui Cocteau și Marcel Carn, care nu au putut trece frontiera din cauza refuzului lor de a se lăsa exploatați de casele germane).

Vom avea astfel prilejul să constatăm că progresul însemnat realizat în domeniul tehnicei, departe de a o fi transformat într'un fel de robot care, odată pus în mișcare, nu mai poate fi stăpânit, a făcut din tehnica cinematografică o aliată devotată a spiritului, ajutându-l să-și realizeze eterna dorință: supremația timpului și a spațiului, trecerea dincolo de hotarele lumii noastre.

Vom vedea că U. S. A., țara tineretului, se îngrijește într'adevăr să creeze în fiecare an o pleiadă de talente. Un spirit nou plutește, au dispărut calculele comerciale și orgoliul de vedetă care făceau ca rareori un film să aibe în distribuție mai mult de două-trei vedete; el a permis realizarea unor producții de talia lui „Manhattan tales" și „A soldieres love story" („Povestiri din Manhattan" și „Povestea de dragoste a unui soldat"). Dealtfel, regisorul lui „Manhattan tales" e J. Duvivier, al cărui „Carnet de Bal" producea o impresie de unitate perfectă, deși era constituit din 7 fragmente legate de firul fragil al unui pretext.

Insfârșit, vom avea prilejul să verificăm marea necunoscută care este încă pentru noi cinematografia sovietică. Spunem necunoscută pentrucă prea puține filme din producția de primă calitate au pătruns și la noi. Ne referim la „Alexandru Newsky", „Guliver" și „Locotenentul invizibil", o reușită șarjă al cărei succes a fost curmat arbitrar după trei zile.

De astă dată sperăm însă că vom putea admira și operele clasice ale marilor cinematografiști ruși, care sunt păstrate cu grijă în toate cinotecile din lume, ca de exemplu simfoniile colective ale neîntrecutului mânuitor de masse Pudowkin („Furtună în Asia"), poezia simplă din „Mama" de același Pudowkin, frământarea patetică din „Ultimele zile ale Petersburgului" de Eisenstein, epicul sobru și asupru din „Arsenalul" lui Dwoicenko.

Ceeace este esențial la filmul rus, afară de simțul montajului și puterea de concentrare a regizorilor—care nu înlătură cultivarea amănuntului expresiv — e calitatea artiștilor de a șterge cu totul contururile personalității lor și a dispare într'un ansamblu omogen.

După această privire generală, prea sumară față de multiplicitatea aspectelor ce ni se oferă putem deduce un caracter comun, care sapă o prăpastie de netrecut între cinematografia țărilor aliate și cea a axei: premize esențială dela care se pornește, că Arta nu trebue pusă în slujba unei propagande de moment, ci că orice operă de artă e implicit o strălucită propagandă pentru țara care a produs-o. Numai câțiva de această idee au putut cineastii americani, englezi și sovietici să realizeze filme de propagandă vădită în care până la urmă tot scopul artistic să fie atins. „Ciapaiew", povestea eroului aproape legendar al revoluției, sau „Jurnal din Guadalcanar" nu sunt filme în cinstea armatei roșii sau americane, ci sunt pur și simplu excelente filme de război, după cum „San Demetrio, London" și „Acolo unde servim" al lui Noel Coward n'au ridicat un imn flotei engleze, ci au săpat în imagini epopeea veșnică a marinarului.

E. B. M.

Melvyn Douglas și Norma Shearer în „Dans în jurul vieții"

Un portret de epocă din „Alexandru Newsky"

MUZICĂ ŞI ŞOVINISM

Un scriitor francez din veacul trecut, prevăzând pentru viitor perspective mai negre decât contemporanii săi, a ţinut totuşi să-şi afirme convingerea că dintre toate sanctuarele, arta va rămânea în veci i veci lor neatinsă de vicisitudinile omeneşti. Scriitorul francez a greşit şi am greşit şi noi, împărtăşind aceleaşi convingeri într'un trecut nu prea depărtat. Am greşit, fiindcă în vremea aceea ne aflam la o vârstă care nu îngăduia o credinţă şubredă ; energia noastră cerea o atmosferă de largă respiraţie cu o încredere nemărginită faţă de marile idealuri ale umanităţii. Permanenţa artei ni se părea de nediscutat şi nu ne puteam închipui că lanţurile ruginite ale ignoranţei ar putea-o fereca vreodată. Ne-am înşelat şi cât de amară a fost această înşelăciune !

Epicentrul cutremurului nu a fost în Asia, nici în ţinuturile sălbatice ale Africei. Nu ! El a fost în centrul Europei, într'o ţară cu oameni blonzi şi muncitori. La un moment dat a apărut printre ei un predicator cu mustaţa pătrată şi glasul de tunet. Desigur un rău predicator, fiindcă în scurtă vreme oamenii blonzi şi-au părăsit îndeletnicirile paşnice, năpustindu-se asupra semenilor lor, sub pretextul unei aşa zise superiorităţi rasiale, de care nu-şi aminteau până la venirea omului cu mustaţă. O nouă morală a fost proclamată, o morală inspirată de junglă. Şi vai de acela care nu cânta în corul lor, şi vai de acela care păcătuise, născându-se din părinţi mai puţin nordici şi mai puţin blonzi. In scurtă vreme, fluviul acesta de ură a inundat totul şi de astă dată nici arta n'a scăpat. Valoarea şi talentul au fost înmormântate pentru a înscăuna alte criterii ; prăbuşirea Germaniei începuse. Victoriile militare de mai târziu, n'au putut-o evita !

In Germania şi mai târziu în ţările satelite, muzica a fost şi ea infectată de morbul fascist. Criterii care nu aveau nimic deaface cu muzica au fost introduse pentru selecţionarea operelor muzicale. O atmosferă de teroare a făcut imposibilă orice manifestare artistică liberă. Amprente de cismă ce întipăreau adânc acolo unde numai spiritul călca înainte.

Marele Toscanini a fost nevoit să părăsească Italia, fiindcă a refuzat să glorifice fascismul ; Bruno Walter a fost izgonit din Germania, fiindcă era de altă rasă decât Horst Wessel ; incomparabilul Pablo Casals a fost fugărit de autorităţile naziste fiindcă a refuzat să împărtăşească doctrina lor ; Fritz Kreisler a fost determinat să părăsească Germania din motive asemănătoare. Muzica lui Mendelssohn fusese interzisă, fiindcă origina etnică a acestui nu era pe placul mai marilor naziști. Aceeaşi soartă au avut-o Mahler, Honnegger, Milhaud bănuiţi de aceeaşi vină. Am putea continua ; lista prigonitilor şi a exilaţilor este mare. Socotim însă că este suficient pentru a ne face o idee de amestecul ignoranţei în muzică. Noi nu-l vom scoate din program pe Liszt fiindcă a fost ungur şi nu vom nesocoti valoarea muzicală a lui Bela Bartock, pentru acelaşi motiv. Şovinismul nu are ce căuta în artă. Esenţa artei este libertatea şi ea nu se poate supune niciunui cod. Simţul estetic este singurul care guvernează arta şi nimic nu o poate îngrădi. Oricât de grele ar fi lanţurile, ele se vor rupe, copleşindu-l pe acela care le-a făurit.

Monopolizând totul, fascismul german a încercat să monopolizeze şi muzica Wagner a fost decretat muzicianul specific german, fiind calificat drept unul din primii naţional-socialişti. Este drept că Wagner şi-a manifestat adeseori sentimente ultranaţionaliste, dar confuzia este periculoasă ; opiniile sale politice pe care şi le-a schimbat de nenumărate ori sunt independente de opera lui muzicală. Ba chiar Tetralogia lui Wagner este o operă socialistă, al cărei înţeles profund, este valabil pentru toate popoarele.

Muzica este desigur o forţă socială, dar ea nu poate fi naţionalizată. Muzica este o limbă universală, una din legăturile cele mai puternice care există între oameni şi popoare. Scriitorul şi medicul Duhamel povesteşte undeva o întâmplare emoţionantă. In trecutul război, în timp ce pansa un rănit german, fredona inconştient o temă beethoveniană. Dintr'odată, faţa germanului s'a luminat şi el a început să vorbească. Duşmănia dispăruse ; muzica lui Beethoven disolvase ura.

Păstrându-şi caracterul universal, muzica pluteşte deasupra limbilor şi raselor ; ea este un patrimoniu comun al tuturor naţiunilor, al tuturor raselor. O operă de artă nu poate dura dacă ea nu reuşeşte să îmbrăţişeze caracterul de universal.

Desigur că există o muzică specifie naţională. In ce ne priveşte susţinem promovarea ei, fiind un bogat şi permanent isvor de inspiraţie pentru muzicienii de talent. Ea nu exclude însă manifestările muzicale ale altor popoare. Dimpotrivă, fiindcă şi noi vrem ca muzica noastră să fie ascultată peste hotare.

Vom încheia cu un pasagiu din cartea lui Romain Rolland, „Musiciens d'autrefois".

„La musique, qui est un art intime, peut etre aussi un art social. Elle se plie au caractères de tous les peuples et de tous les temps. Elle s'adapte à toutes les conditions de la société. Elle est un art de cour galante et poétique sous François I et Charles IX ; un art de foi est de salon pendant le XVIII siècle ; elle devient, aux approches de la Révolution l'expression lyrique de personnalités révolutionnaires ; elle sera la voix des sociétés démocratiques de l'avenir, comme elle fut celle des sociétés aristocratiques du passé. Nulle formule ne l'enferme. C'est le chant des siècles et la fleur de l'histoire, elle pousse sur le douleur comme sur la joie de l'humanité"

A.

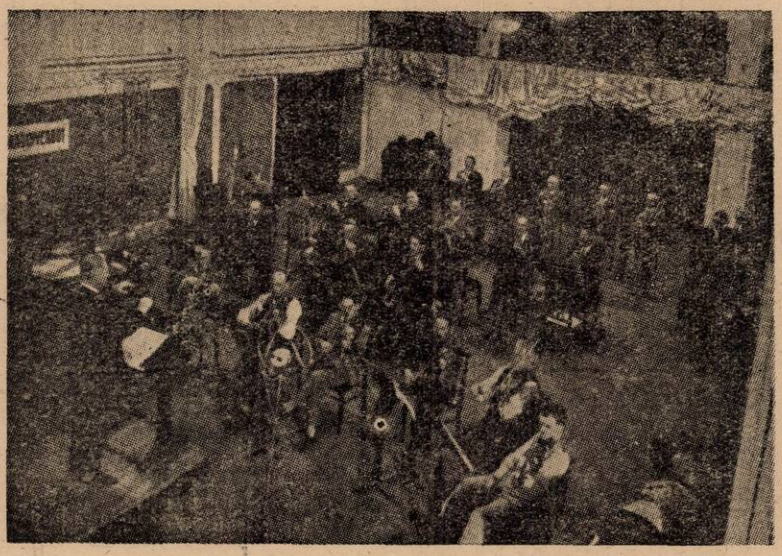

O emisiune din studioul postului de radio Londra

CITIŢI

IN FIECARE MARŢI

„ZIARUL ŞTIINŢELOR"

— 24 LEI EXEMPLARUL —

Reproducerea totală sau parţială interzisă

17 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii ; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală uşoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03 : Muzică românească, tarafuri şi orchestre.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

14.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

20.00 : Ora oficală. Orchestra de salon Radio dif. d. Hartulary Darclée.

21.00 : Ora oficială. Mari cântăreţi. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

22.00 : Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

22.20 : Muzică franceză, engleză, italiană şi rusă.

23.00 : Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17 30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăti. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40 Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0.7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12 30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 şi 23 Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11 30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18 45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

(8,45.)31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31 22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) — Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31 46-31.22 m) ■ Ştiri în germană ■ 13 30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13 45 (31.22 m.) ■ Ştiri în italiană ■ 14.45 (31.46-31 22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15.45 Ştiri în italiană ■ 17.30 (31.46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18 30 Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20 30. (49.79-33.48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază ■ 18. Emisie pentru soldaţi. ■ 18.50 Conf. ■ 19.05. Varietăţi. ■ 19.20 Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20 30. Inf. ■ 20 40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

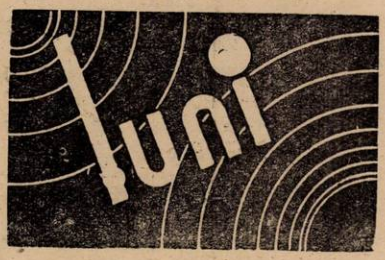

18 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii ; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală uşoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

10.30: Inchiderea emisiunii.

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03: Muzică românească, tarafuri şi orchestre.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

20.00: Ora oficială. Orchestra de salon Radio.

21.00: Ora oficială. Mari cântăreţi. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

22.20: Muzică franceză, engleză, italiană și rusă.

23.00: Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 07.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calendar muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08.45.)31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

de opere. — snrdluu m cm m cmossn 17 Muzică de cameră. ■ 17.30. Duet de opere. ■ 17.59 Meteor. ■ 18. Ora pilor ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19.55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert ■ 20.30 Inf. ■ 20.40 Cronică ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora cronică ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

19 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală ușoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03: Muzică românească, tarafuri și orchestre.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică rimânească.

20.00: Ora oficală. Orchestra de salon Radio.

21.00: Ora oficială. Mari cântăreți. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

22.20: Muzică franceză, engleză. italiană și rusă.

23.00: Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21 Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 07.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calendar muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31,22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de solisti. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf. ■ 21.50. Concert. 22.50. Inf.

20 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală ușoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I, ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03: Muzică românească, tarafuri și orchestre.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II și POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

20.00: Ora oficală. Orchestra de salon Radio.

21.00: Ora oficială. Mari cântăreţi. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

22.20: Muzică franceză, engleză, italiană şi rusă.

23.00: Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Reportaj 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calendar muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08.45. (31,46 m.) ■ Ştiri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14.45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15.45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15 Varietăţi. ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci ■ Conf ■ 19.58. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.15 Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăţi. ■ 20.45. Concert de orchestră. ■ 21.20. Concert. ■ 22. Conf. ■ 22.20. Plăci. ■ 22.30. Ora părinţilor. ■ 22.50. Inf.

21 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală uşoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Închiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03: Muzică românească, tarafuri şi orcheste.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

20.00: Ora oficială. Orchestra de salon Radio.

21.00: Ora oficială. Mari cântăreţi. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

22.20: Muzică franceză, engleză, italiană şi rusă.

23.00: Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Închiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30 Conf ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calendar muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08.45. (31,46 m.) ■ Ştiri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14.45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15.45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59 Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20 Concert. ■ 20.30. Inf ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert. de orchestă. ■ 22.50. Inf.

22 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

Ora oficială; Radio-jurnal.

7.30: Deschiderea emisiunii;

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală uşoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03: Muzică românească, tarafuri şi orchestre.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

20.00: Ora oficală. Orchestra de salon Radio.

21.00: Ora oficială. Mari cântăreţi. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

22.20: Muzică franceză, engleză, italiană şi rusă.

23.00: Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30 Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45. (31.46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13 30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18 30. Ştiri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21 30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45 Concert. ■ 19 Ora copiilor. ■ 19.30 Plăci. ■ 19.35 Conf. ■ 19.55 Inf. ■ 20. Muzică uşoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră ■ 21.50 Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

23 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

8.35: Muzică din filme: Muzică vocală uşoară. Dansuri clasice

9.30: Concert de promenadă

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03: Muzică românească, tarafuri şi orchestre.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

20.00: Ora oficală. Orchestra de salon Radio.

21.00: Ora oficială. Mari cântăreţi. Muzică franceză modernă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI POSTUL CARPAŢI

22.20: Muzică franceză, engleză, italiană şi rusă.

23.00: Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi POSTUL CARPAŢI

24.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15 Conf. ■ 21 40. Cabaret. ■ 22,25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii ■ 12. Program de muzică ■ 12.30 şi 13.30 Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14.45 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15.45 Ştiri în italiană ■ 17.30 (31.46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Ştiri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21 30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Geneva. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Conf. ■ 18.20. Muzică distractivă ■ 19. Muzică populară ■ 19 10. Conf. ■ 19.35. Concert. ■ 19 55. Inf. ■ 20. Clopotele ■ 20.10. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Plăci ■ 20.45. Cronică. ■ 20 55. Concert simfonic. ■ 22.50 Inf.

RL 5155

Este neîndoios că radiotechnica americană a depăşit de mult şi cu mult, nivelul radiofoniei europene. Enormele resurse ale industriei americane, precum şi entuziasmul uneori copilăresc chiar al amatorilor şi specialiştilor, au contribuit la acest incontestabil progres. Din păcate, noi ne-am bucurat prea puţin de rezultatele radiofoniei americane, deoarece piese n'am avut niciodată pe piaţă, iar lămpile americane au dispărut sau se găsesc pe ici pe colo la preţuri astronomice. Sperăm că odată cu reînodarea firului de firească prietenie între ţara noastră şi Statele Unite ale Americei, vom avea plăcerea să lucrăm şi noi cu piese şi lămpi americane.

Superheterodină americană cu cinci lămpi, trei medii frecvenţe, alimentare universală.

Receptoarele cu alimentare universală se bucură de o deosebită favoare în America. Ele ocupă un spaţiu redus, nu au transformator de reţea şi sunt adaptabile oricărui sector de curent electric. In curent alternativ, o lampă specială redresează curentul; în curent continuu, lampa redresoare se comportă ca o rezistenţă.

Bine înţeles că în lampa redresoare şi în selful de filtraj, se produce o cădere de tensiune, astfel că tensiunea scade de la 110 volţi la cca. 95 volţi. Trebue deci să alegem o lampă redresoare cu o cădere de tel, adică bobina de excitaţie se tensiune cât mai mică şi un self filtru cu o rezistenţă cât mai redusă.

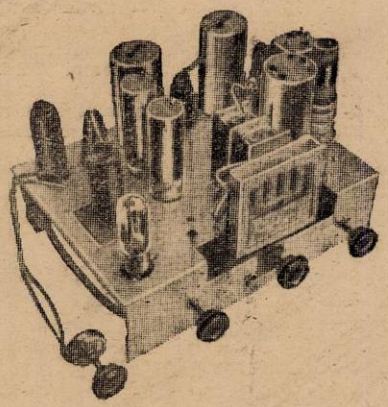

Excitaţia vorbitorului electro-dinamic nu se poate face în serie, aşa cum se face în receptoarele de curent alternativ. Ea se face în paralel, adică bobina de excitaţie se bagă în serie cu filtrul, iar difuzorul se bagă în paralel cu filtrul.

Receptorul este un aparat cu schimbare de frecvenţă, prevăzut cu două etaje de amplificare în media frecvenţă. Circuitul de antenă este comun pentru undele mijlocii şi lungi, separat pentru undele scurte. Bobinele se vor construi de amator sau se vor procura din comerţ sub forma unui kit corespunzător.

In serie cu circuitul de antenă se află un condensator de 2.000 cm. Acest condensator este indispensabil pentru a evita anumite scurtcircuite grave, care se pot produce dacă utilizăm pământul în locul antenei. Intr'adevăr, se vede că unul din polii sectorului se află direct la massă. Oscilatorul se compune şi el din trei grupuri de bobine separate, a căror comutare se face după modelul circuitului de intrare.

Schimbătoarea de frecvenţă este o

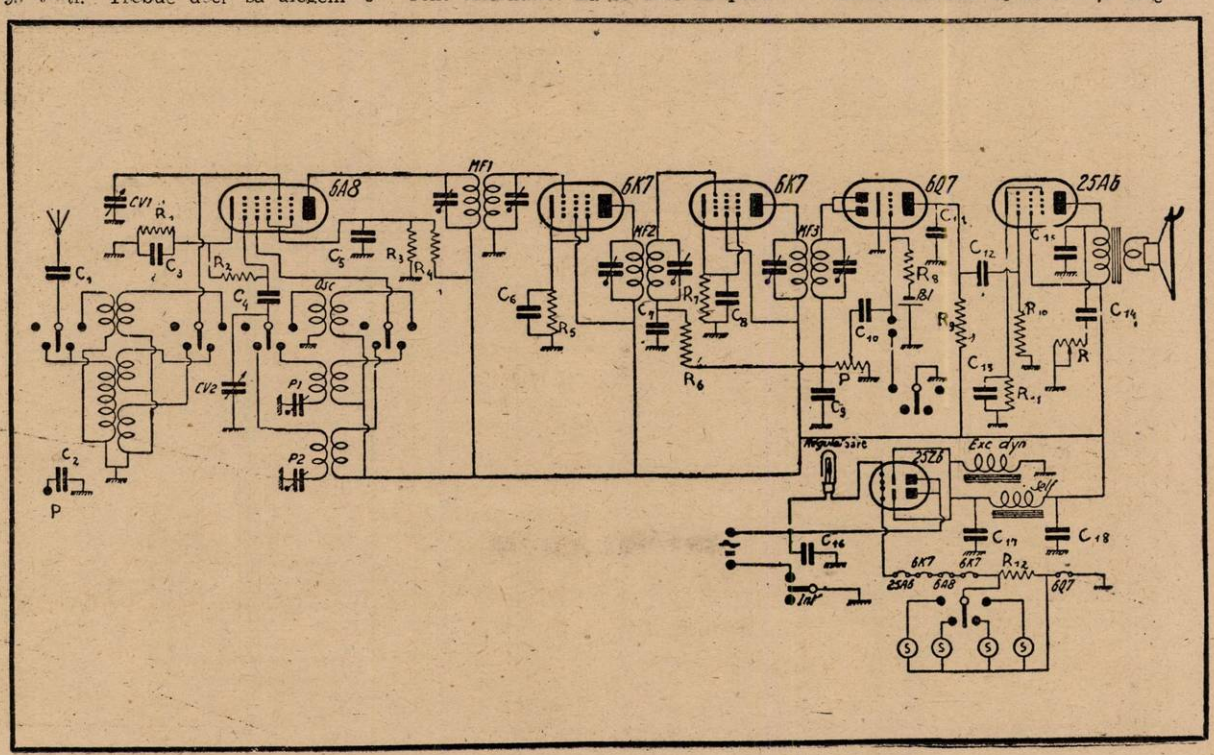

heptodă (pentagriol) 6 A 8. Polarizația ei se face printr'o rezistență de 250 ohmi, intercalată în circuitul catodic și decuplată cu ajutorul unui condensator de 0,1 MF. Tensiunea de ecran se obține potențiometric, printr'o punte alcătuită de rezistențele R_3 și R_4, cu respectivul condensator de decuplaj C_5.

Tensiunea anodică a oscilatoarei se obține direct, fără intermediul unei rezistențe reductoare. Rezistența de grătar a oscilatoarei este în contact direct cu șasiul.

Cele două amplificatoare de medie frecvență, sunt montate după procedeul clasic, cu două pentode 6 K 7. Ecranul lor este legat direct la înalta tensiune. Ele sunt polarizate separat: prima cu ajutorul unei rezistențe de 750 ohmi și a doua cu ajutorul unei rezistențe de 400 ohmi. Cele două rezistențe se decuplează cu doi condensatori de câte 0,1 MF.

Cele două diode ale lămpii 6 Q 7 se utilizează pentru detecție. Potențiometrul P de 500.000 ohmi este rezistența de sarcină a detectoarei. Cursorul potențiometrului se leagă la grătarul elementului triodă al lămpii 6 Q 7 prin intermediul unei capacități de 10.000 cm. Rezistența de grătar a acestei lămpi nu se conectează la masă, ci la polul negativ al unui element de polarizație, al cărui pol pozitiv se unește cu masa.

Lampa finală este o pentodă de tipul 25 A 6, care corespunde în seria metalică, lămpii de sticlă 43. Legătura cu lampa precedentă se face prin rezistențe și capacitate.

Rezistența de polarizație este intercalată în circuitul catodic și shuntată de condensatorul C_{12} în valoare de 50 MF. Placa finalei este decuplată de un condensator de 5.000 cm. și este prevăzută cu un tonocontrol, alcătuit dintr'un condensator de 50.000 cm., în serie cu un potențiometru de 50.000 ohmi.

Dispozitivul anti-fading nu este prevăzut cu întârziere. El se aplică numai celei de a doua lămpi amplificatoare de medie frecvență. Tensiunea de regulare se ia la ieșirea celui de-al treilea transformator de medie frecvență.

Redresarea curentului alternativ se face cu ajutorul unei lămpi 25 Z 6, corespunzătoarea metalică a lui 25 Z 5. Plăcile și catodele sunt reunite două câte două, după cum se poate vedea din schema de principiu. Tensiunea redresată este filtrată de o celulă, compusă dintr'un self cu miezul de fer și doi condensatori electrolitici de câte 32 MF. Bobina de excitație a dinamicului, cu o rezistență de 2.500—3.500 ohmi, se montează între catode și masă. Filamentele se montează în serie, respectând ordinea prevăzută în schema de principiu. In cazul unei lămpi regulatoare, în serie cu filamentele, vom monta și o rezistență de 50 ohmi, pentru încălzirea beculețelor de scală. Cu ajutorul unui comutator, vom branșa în paralel pe această rezistență, unul sau altul din beculețele respective. In cazul când lampa regulatoare este înlocuită cu o rezistență de reducere, valoarea acestei rezistențe va fi calculată, ținând seama de cei 50 ohmi ai rezistenței R_{12}.

Construcția aparatului este destul de simplă și poate fi întreprinsă de orice amator cu oarecare experiență. Cu atât mai simplă este construcția, dacă utilizăm un bloc de acord-oscilație cu comutator interior.

Vom fi atenți la montarea ele-

(Continuare în pag. 15)

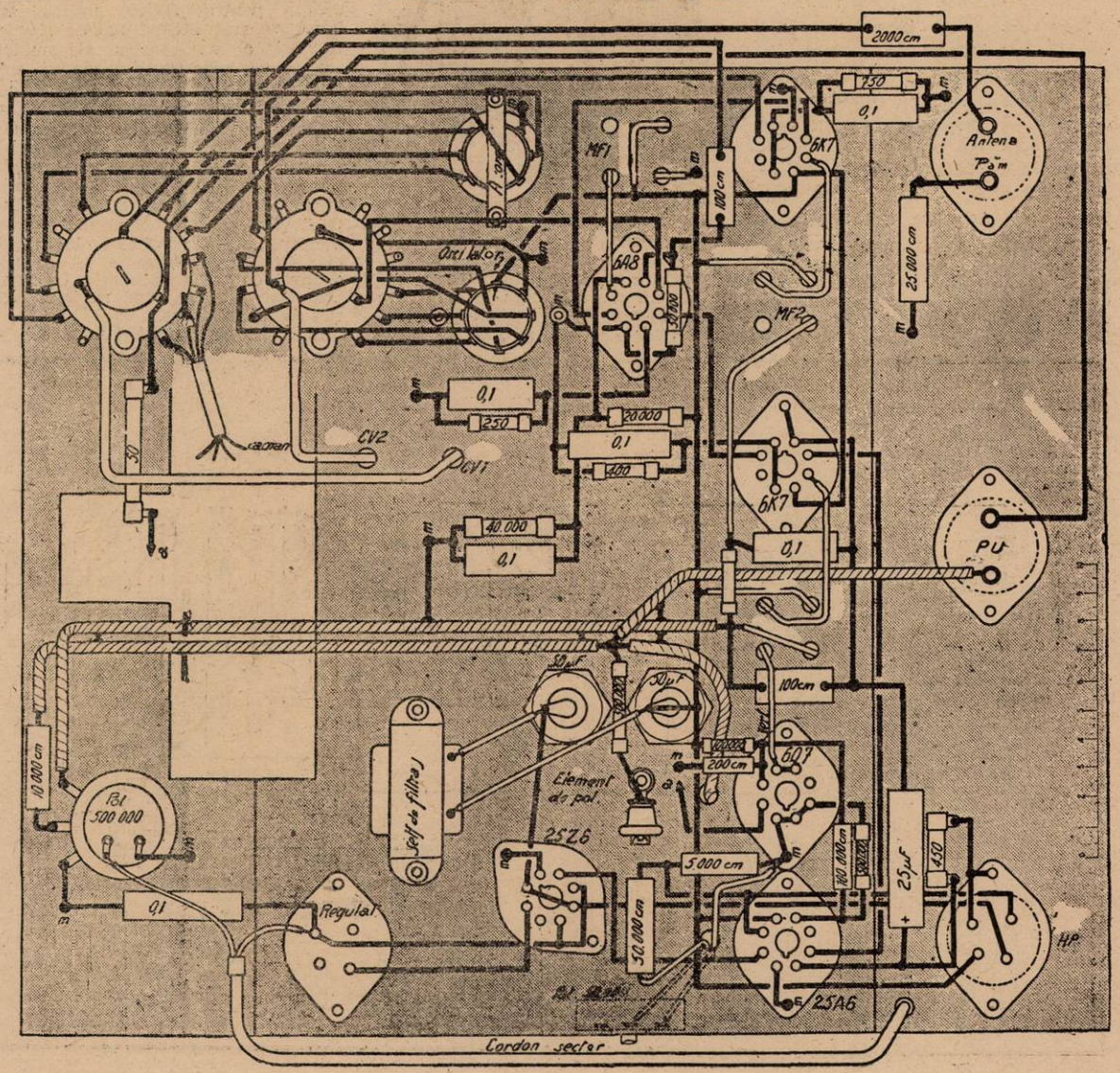

LĂMPI NOUI DE BATERII

Lămpile americane ne-au atras totdeauna prin cele două mari avantaje față de lămpile europene:

2) marea stabilitate de funcționare.

Nu putem uita triodele americane care nu-și aveau corespunzătoare în seriile europene; dar lămpile finale de tipul 6L6? Un amplificator cu lămpi americane, era desigur superior unui amplificator cu lămpi din seria europeană. Lămpile americane se pretează la tot felul de utilizări, manifestând o suplețe și o stabilitate surprinzătoare. Dela o vreme, lămpile americane au dispărut depe piață. De atunci, alte tipuri de lămpi au fost elaborate de uzinele americane. In speranța că aceste lămpi vor apărea în curând și pe piața noastră, reproducem astăzi datele unei serii de lămpi la baterie.

Ing. B.

Până anul trecut, constructorii americani întrebuințau pentru receptorii la baterie următoarele lămpi:

1A6 beptodă schimbătoare de frequență.

32, lampă cu ecran pentru amplificare în înaltă și medie frequență.

34, pentodă cu pantă variabilă, pentru amplificare înIF.

30, triodă pentru detecție și — IF sau MF, preamplificare în joasă frequență (JF).

31, triodă JF de putere.

19, duotruodă JF pentru amplificare clasa B.

49, tetrodă de putere JF.

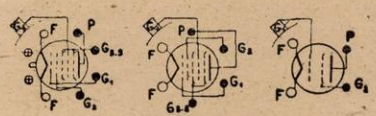

fig. 1, 2, 3

33, pentodă JF de putere.

Aceste lămpi au la filament o tensiune sub 2 volți adică e nevoie de un singur element de acumulator cu plumb.

In timpul din urmă fabricanții americani de lămpi au scos două serii noui: prima cu soclu de tip vechi cu 4, 5 și 6 contacte încălzite la aceeași tensiune însă cu caracteristici ameliorate față de lămpile enumerate și cu o consumație la filament mult mai redusă; a doua, caracteristici identice cu prima însă cu soclu de tip octal; acest tip de soclu s'a generalizat pentru lămpile metallice, metal sau de sticlă utilizate în receptorii americani și în Europa, pe o scară destul de mare.

Lămpile americane pentru baterie din seria doua, sunt de sticlă și grupul de cifre și litere care le indică sunt urmate de un G (caracteristica de sticlă.

Credem că e interesant pentru amatori să cunoască caracteriticile principale a acestor două serii noi de lămpi și, în scopial, corespondența între contacte și electrozi absolut necesară unei construcții noi sau unei depanări.

1 D 7 G

Heptodă schimbătoare de frequență.

Se aseamănă cu lampa veche 1A6. Această lampă ar putea fi întrebuințată în diodă-tetrodă și ca detectoare, control automat de volum și preamplificare în JF, pentru aceasta ar trebui conectată grila 1 la filament. Atunci grila ar fi utilizată ca placă la diodă, grila 4 ca grilă de intrare.

In această utilizare, condițile de funcționare ar fi următoarele:

Tensiunea de placă 135 volți.
Curentul filamentului 0,060 A.
Tensiunea de placă 135, 180 max.
Tensiunea grilei de control (G) —3, —3, volți.
Tensiunea de grilă (Gs) 67.5, 67.5 volți.
Tensiunea de grilă anodă (Ga) 135, 190
Rezistența de încărcare în circuitul 50.000, 50.000 ohmi.
Curentul de placă 1.2, 1.5 mA.
Curentul de grilă ecran 2.5, 2.0 mA.
Curentul de grlă anodă 2.0, 1.8 mA.
Curentul grlă oscilatoare 0.2, 0.2 mA.
Curentul catodic total 6.2, 5.3 mA.
Rezistența interioară 0.4, 0.5 megohmi.
Conductanța de conversiune 0.275, 0.300 mA/
Conductanța la —22.5 volți grilă 0.004, 0.004 mA/
Tensiunea de placă 1.35 volți.
Tensiunea de ecran 22.5 volți.
Tensiunea grilei de control (G4) —1,5
Rezistența de încercare în circuitul placă 500.000 ohmi.
Curentul de placă 0,12 mA.
Curentul de ecran 1.60 mA.

1 C 6 și 1 C 7 G

Heptode schimbătoare de frequență.

Cu o astfel de lampă întrebuințată ca schimbător de frequență, dacă frequența intermediară este mai mare decât frequența incidentă, se pot produce fenomene de reacție care să antreneze o funcționare instabilă; în acest caz capacitățile de acord ale circuitelor de frequență medie trebue să fie mai mari decât 50 microfarazi.

Lampa 1C6G are un soclu cu 6 contacte. Corespondența contactelor și a electrozilor este arătată în fig. 2.

Tensiunea filamentului 2 volți.
Curentul filamentului 0,12 amp.
Tensiunea de placă 135, 130 max.
Tensiunea grilei de control (G) —3, —3 volți.
Tensiunea grilei ecran (G 3,5) 67.5, 67.5 volți.
Tensiunea grilei anode (G 2) 135, 180 volți.
Rezistența de grilă oscilatoare 50.000, 50.000 ohmi.
Curentul de placă 1.7, 1.5 mA.
Curentul grilei ecran 2.3, 2.3 mA
Curentul grilei anode 3, 4.5 mA.
Curentul grilei oscilatoare 0.25, 0.4 mA.
Curentul catodic total 7,25, 9,0 mA.
Rezistența interioară 0,50, 0,60 megohmi.
Conductanța de conversiune 0,400, 0,400 mA/v.
Conductanța pentru —16 v. grilă de control 0,004, 0,004 mA/v.

Lampa 1C7G are aceleași caracteristici ca și lampa 1C6G dar are un soclu octal.

Corespondența contactelor și electrozilor ai acestei lămpi este aceeași ca și a lămpii 1D7G din figura 1.

1B4 și 1ESG

Lămpi cu ecran IF cu pantă fixă.

Lampa 1B4 poate fi întrebuințată ca detectoare cuplată prin rezistență sau ca lampă preamplificatoare în JF.

Utilizată ca amplificatoare în IF sau MF, această lampă trebuie să lucreze cu un transformator al cărui primar să aibă o mare impedanță de încărcare.

Lampa 1B4 are un soclu cu 4 contacte cu bornă în vârf. Corespondența dintre contacte și electrozi este arătată în fig. 3.

Tensiunea filamentului CC 2 volți.
Curentul filamentului 0,06 amp.

fig. 4, 5, 6

Tensiunea de placă 180 volți.
Tensiunea ecranului 67,5 volți.
Tensiunea de grilă —3 volți.
Curentul de placă 1,7 mA.
Curentul de ecran 0,4 mA.
Rezistența interioară 1,0 megohmi.
Conductanța mutuală 0,650 mA/v.
Coeficientul de amplificare 650.
Tensiunea de grilă pentru anularea curentului de placă —8 volți.

Lampa 1E5G are aceleași caracteristici ca și lampa precedentă, are însă un soclu octal. Pentru corespondența contactelor și a electrozilor a se vedea figura 4.

17 ani experiență. Laborator de precizie cu instrumente moderne.

REPARAȚII, TRANSFORMĂRI, ACORDĂRI

„RADIO-BARDIZ"

CALEA MOȘILOR 105 TEL. 3.99.44

1A4 și 1D5G

Pentode cu pantă variabilă pentru amplificatori IF și MF.

Caracteristicile lămpii 1A4 sunt următoarele:

Lampa 1A4 are un soclu cu 4 contacte. Corespondența între contacte și electrozi este arătată în figura 5.

Tensiunea filamentului 2 volți.
Curentul filamentului 0,060 amp.
Tensiunea de placă 180 volți.
Tensiunea de ecran 67,5 volți.
Tensiunea de grilă —3 volți.
Rezistența interioară 750.000 ohmi.
Coeficientul de amplificare 525.
Conductanța mutuală 0,700 mA/v.
Conductanța mutuală la —15 v. grilă 0,015 mA/v.

Lampa 1D5G are aceleași caracteristici ca și precedenta are însă un soclu octal. Corespondența dintre contacte și electrozi este arătată în figura 6.

Unii fabricanți de lămpi construesc lampa 1A4 ca o lampă cu ecran cu pantă variabilă.

1H4G

Triodă detectoare și amplificatoare.

Are următoarele caracteristice:

Lampa poate fi utilizată ca detectoare sau preamplificatoare JF poate funcționa deasemenea și ca driver într'un amplificator de clasa B.

Tensiunea filamentului 2 volți.
Curentul filamentului 0,060 amp.
Tensiunea de placă 90, 135, 180 volți.
Tensiunea de grilă —4,5 —9,0, —13,5 volți.
Curentul de placă 2,5, 3,0, 3,1 mA.
Rezistența interioară 11.000, 10,300, 10,300 ohmi.
Conductanța mutuală 0,850, 0,900, 0,900 mA/v.

Coeficientul de amplificare 9,3, 9,3, 9,3.

Lampa 1H4G are un soclu octal. Corespondența dintre contacte și electrozi este dată de fig. 7.

1B5/25S și 1H6G

Duo-diodă-triodă.

Lampa 1B5/25S poate să servească ca detectoare diodă, comandă automată de volum și preamplificatoare JF.

Comanda de volum poate fi întârziată sau nu: în cazul al doilea anoda care învăluește extremitatea negativă a filamentului este întrebuințată singură și întoarcerea, în acest caz, este făcută prin extremitatea negativă a filamentului.

Lampa 1B5/25S are un soclu cu 6 contacte. Corespondența între contacte și electrozi este arătată în fig. 8.

Tensiunea filamentului CC 2 volți.
Curentul filamentului 0,06 amp.
Tensiunea de placă 135 vmax.
Curentul de placă 0,8 mA.
Rezistența interioară 355.000 ohmi.
Tensiunea de grilă —3 volți.
Conductanța mutuală 0,575 mA/v.
Coeficientul de amplificare 20.

Lampa 1H6G are aceleași caracteristice ca și lampa 1B5/25S, însă are soclu octal. Corespondența între contacte și electrozi se vede în figura 9.

1F6

Duo-diodă-pentodă

Această lampă are caracteristicile următoare (încălzire):

Tensiunea filamentului 2 volți.
Curentul filamentului 0,06 amp.

Elementul pentodă poate fi utilizat ca amplificator IF și MF cu caracteristicile următoare:

Tensiunea de placă 180 volți.
Tensiunea grilei ecran 67,5 volți
Tensiunea grilei —1,5 volți.
Curentul de placă 2 mA.
Curentul grilei ecran 0,6 mA.
Rezistența interioară (aprox.) 1 megohm.
Coeficientul de amplificare (aprox.) 650.
Conductanța mutuală 0,650 mA/v.
Conductanța mutuală (polarizat — 12 v.) 0,015 mA/v.

Iată și condițiile de utilizare a elementului triodă în amplificare JF cu cuplaj prin rezistență:

Tensiunea de alimentare anodică 135 135 135 volți.
Tensiunea de alimentare a ecranului 135 135 135 volți.
Rezistența de placă 0,25 0 25 0,25 megohmi.
Rezistența grilei ecran 0,1 0.8 megohmi.
Tensiunea CC de grilă —1 —1,5 —2 volți.
Tensiunea de vârf JF a grilei 0,64 0,63 0,62 volți.
Curentul de placă (semnal nul) 0,42 0,42 0,42 mA.
Curentul de placă (semnal max.) 0,34 0,34 0,34 mA.
Rezistența de grilă 0,5 0,5 0,5 me- 1 0,5 megaohmi.
Tensiunea de vârf de ieșire 30,8 28 29,4 26,5 28 25,2 volți.
Distorsiune totală 5 5 5 5 5 5.
Amplificare în tensiune 48 43 47 42 46 41.

Lampa 1F6 are un soclu cu 6 contacte cu bornă la vârf. Corespondența între contacte și electrozi este arătată în fig. 10.

1J6G.

Duo-triodă JF (clasa B).

Lampa aceasta are următoarele caracteristice:

Poate fi uilizată ca amplificatoare JF clasa B cu 135 sau chiar 180 volți la placă. Poate fi excitată de o lampă 1H4G sau o lampă tetrodă 49 din seriile vechi.

Tensiunea filamentului 2 volți.
Curentul filamentului 0.26 amp.
Tensiunea de placă 135 135 135 volți.
Tensiunea de grilă 0 —3 —6 v.
Curentul de placă fără semnal 10 4 1 mA.
Curentul de placă 27 25 22 mA.
Putința de intrare primită 170 130 95 mw aprox.
Putința modulată 2,1 1,9 1,6 w.
Impedanta de sarcină (placă la placă) 10.000 10.000 10.000 ohmi.

Lampa 1J6G are un soclu octal. Corespondența între contacte și electrozi se vede în fig. 11.

1F4 și 1F5G

Pentodă JF de putere.

Lampa pentodă 1F4 are următoarele caracteristice:

Poate fi folosită singură sau în push-pull. Două lămpi 1F4 montate în push-pull clasa A pot furniza 800 milliwatți cu 5% distorsiune.

In clasa B putința de ieșire poate fi ridicată la 1,4 watti cu 12% distorsiune.

Lampa 1F4 are un soclu cu 5 contacte. Corespondenta între contacte și electrozi este dată de fig. 12.

Curentul filamentului 0,120 amp.
Tensiunea filamentului (CC) 2 v.
Tensiunea de placă 135 volți.
Tensiunea de grilă (întoarcere la filament) —4,5 volți.
Tensiunea de ecran 135 volți.
Curentul de placă 8 mA.
Curentul grilei ecran 2,6 mA.
Rezistența interioară 200.000 ohmi.
Conductanța mutuală 1,700 mA/v.
Coeficientul de amplificare 340.
Impedanța de sarcină 16.000 ohmi.
Putința de eșire pentru un semnal de 3,5 volți eficace 0,340 watti.

Lampa 1F5G are caracteristicile asemănătoare cu acelea ale lămpii 1F4, soclul însă este octal. Corespondența între contacte și electrozi se vede în figura 13.

1E7G.

Duo-pentodă de putere.

Caracteristicile fiecăruii element a acestei lămpi sunt identice cu cele ale celor 2 lămpi precedente (1F4 și 1F5G).

Aceste elemente sunt montate în același balon cu un filament al grilelor ecran G_2 G'_2 și a grilelor supresoare G_3 G'_3 comune.

După construcție lampa aceasta poate înlocui 2 lămpi 1F4 și 1F 5G montate în push-pull.

Lampa 1F 7G are un soclu octal. Corespondența între contacte și electrozi este dată în fig. 14.

1E1 și 1G1

Lămpi balast.

Aceste lămpi au rolul de a menține, într'un receptor la baterie, cu-

rentul constant în ciuda variațiunilor importante ale tensiunei bateriei.

Lampa 1E1 este prevăzută pentru un curent de 480 miliamperi și o cădere de tensiune mijlocie de 1 volt. Se poate utiliza un montaj cu 5 sau 6 lămpi cu bec de cadran având aceeași consumație ca și o lampă receptoare normală.

Lampa balast 1G1 este prevăzută pentru 420 miliamperi și o cădere de tensiune mijlocie de 1 volt. Poate fi utilizată într'un receptor analog însă fără bec de cadran.

Corespondența între contacte și electrozi se vede în fig. 15.

O schemă tip.

Figura 16 reprezintă schema unui receptor tip schimbător de frequență cu 2 grame de undă făcut cu lămpile expuse mai sus.

O lampă cu ecran cu pantă variabilă 1A4 ca amplificatoare IF cuplată prin transformator cu o heptodă 1C6 schimbătoare de frequență bobinajele oscilatoare ale lămpii fiind montate după cuplajul gen Hartley; o lampă pentodă cu pantă variabilă amplificatoare MF, 1A4; o lampă duo-diodă-triodă 1B5/25S detectoare, preamplificatoare de JF și control de volum. Elementul triodă al acestei lămpi este cuplat prin rezistență cu lampa pentodă 1F4, amplificatoare JF de putință.

Pe acest montaj sunt utilizate o

lampă de balast 1E1 și un bec de cadran.

Difuzorul este cu magnet permanent; la ieșirea lămpii de putință este montat un filtru de tonalitate.

Ing. B.

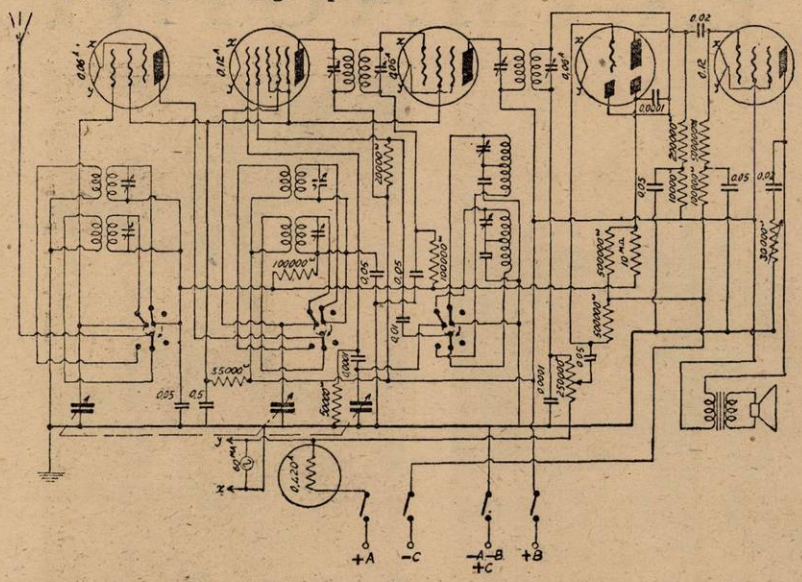

R. U. 5155

(continuare din pag. 12)

mentului de polarizație, polul pozitiv este acela care se va pune la massă. Deasemenea vom fi foarte atenți la polaritatea condensatorilor electrolitici; polul negativ al acestora se va pune la massă.

Eventual, lămpile metalice de mai sus se pot înlocui cu lămpi de sticlă, precum urmează: 6A7 în loc de 6A8, 78 în loc de 6K7 (sau 6D6), 75 în loc de 6Q7, 43 în loc de 25A6 și 25Z5 în loc de 25Z6. Deasemenea, putem recurge la lămpile corespunzătoare din seria „G" (soclu octal).

După terminarea cablajului, vom efectua câteva încercări, pentru a ne asigura că nu am comis nici o eroare. Fără să branșăm antena și pământul, trimitem curent în aparat. Așteptăm 30—40 secunde, pentru încălzirea filamentelor și măsurăm apoi diversele tensiuni la electrozii lămpilor. Această verificare se va face cu un voltmetru, a cărui rezistență proprie este cel puțin 330 ohmi pe volt.

Iată valorile găsite cu un mavometru universal:

Tensiunea anodică înaintea filtrajului	110	volți
Tensiunea anodică după filtraj	100	„
Placa 25A6	90	„
Catoda 25A6	12	„
Placa 6Q7	40	„
Plasa 6K7	100	„
Ecran 6K7	100	„
Catoda 6K7 (1)	4	„
Catoda 6K7 (2)	1,3	„
Placa 6A8	100	„
Ecran 6A8	45	„
Anoda oscilatoare 6A8	100	„
Catoda 6A8	1,1	„

Aceste măsuri au fost făcute fără bobina de excitație a dinamicului. Pentru tensiunile mai mari de 30 volți, sensibilitatea voltmetrului era de 750 volți. Pentru măsura tensiunilor de polarizație a fost utilizată sensibilitatea de 30 volți. Cu bobina de excitație, valorile sunt ceva mai mici, astfel tensiunea după filtraj, scade la 90—95 volți.

Alinierea mediei frecvențe și a acordului se face după procedeul clasic, cu ajutorul unei heterodine modulate. Să nu uităm că sensibilitatea aparatului depinde în mare măsură de precizia alinierii.

LISTA DE MATERIALE

Un kit de „superheterodină" cu comutator și trei medii frecvențe pe 470 KC.

Dublu condensator variabil (CV_1, CV_2) de 2×470 cm.

O scală cu posturile scrise.

C_1 condensator fix de 2000 cm.

C_2 condensator fix de 25.000 cm.

C_3, C_5, C_6, C_7, C_8, C_{16} condensatori fixi de 0,1 MF.

C_4, C_9 condensatori fixi de 100 cm.

C_{10}, C_{12} condensatori fixi de 10.000 cm.

C_{11} condensator fix de 200 cm.

C_{13} condensator electrochimic de 25 MF (25 V).

C_{14} condensator fix de 50.000 cm.

C_{15} condensator fix de 5000 cm.

C_{17}, C_{18} condensatori electrolitici de 32 MF (300 V).

R_1 rezistență de 250 ohmi.

R_2 rezistență de 50.000 ohmi.

R_3 rezistență de 40.000 ohmi.

R_4 rezistență de 20.000 ohmi.

R_5 rezistență de 750 ohmi.

R_6, R_8, R_{10} rezistențe de 0,5 MO.

R_7 rezistență de 400 ohmi.

R_9 rezistență de 0,1 MO.

R_{11} rezistență de 450 ohmi.

R_{12} rezistență de 50 ohmi.

R potențiometru de 50.000 ohmi.

P potențiometru de 0,5 MO cu întrerupător.

Un self filtru de 50 henry.

Un șasiu metalic.

Piese mărunte.

Lămpile americane: 6A8, 6K7, 6Q7, 6Q7, 25A6 și 25Z5.

Variația selfinducției cu temperatura

Până de curând, se admitea că o inductanță normal realizată, avea un coeficient de variație în funcție de temperatură, egal cu coeficientul de dilatație lineară al conductorului, respectiv 17 milionimi de grade contigrade pentru cupru. Ori experiențele au arătat existența unor variații de ordinul a 50 milionimi de grad, pentru spirele din cupru din atându-se liber. Problema este interesantă pentru măsurile de mare precizie și chiar pentru schimbătoarele de frecvență de unde foarte scurte cu o mare selectivitate. De pildă, pentru o variație de temperatură de 10^0 C, obținem o variație relativă a selfului de 0,5/1000, respectiv o variație relativă de frecvență de 0,25/1000. Așa dar, decalajul atinge o valoare absolută de 5 KC pentru o undă purtătoare de 20 Mc cifre care demonstrează importanța problemei.

Pentru a explica diferența între coeficientul de variație teoretic și cel relevat de experiență, E. B. Moulin introduce coeficientul de temperatură al capacității repartizate, diferențe între dilatațiile axiale și radiale, deformații ale spirelor. Acești factori determină o corecție asupra coeficientului teoretic, totuși nu explică o diferență atât de importantă între factorul teoretic și factorul empiric.

I. Groszowski a realizat două bobinaje asemănătoare: unul de cupru și altul de constantan, metale care au coeficienții de dilatație foarte învecinați, dar coeficienții de variația rezistenței cu temperatura sunt foarte deosebiți. El a obținut următoarele rezultate:

Dilatație	16,5		1,52
Rezistență	4,200		8
Selfinducție	45		17

Din cifrele de mai sus se poate conclude că diferența dintre teorie și experiență se leagă direct de variația de rezistență. Dar influențează aceasta oare direct asupra valorii inductanței sau asupra lămpii oscilatoare? A doua ipoteză a fost exclusă de experimentator, prin introducerea în serie cu circuitul a unei rezistențe pure de cupru pe care o încălzea: variația de frecvență nu depășea unu la un milion, de acord cu teoria dinatronului.

Cât privește interpretările rezultatului, autoru emite următoarea ipoteză: massa metalică existând în interiorul conductorului poate fi considerată ca un soi de secundar cuplat magnetic și în scurt-circuit și deci micșorând selful: încălzind, rezistivitatea metalului se mărește și reacțiunea acestui secundar asupra primarului scade, ceeace contribue la a mări se ful aparent.

G. W. O. Howe emite o altă ipoteză bazată pe efectul de piele și pe faptul că profunzimea de penetrație a curentului variază cu rădăcina pătrată a rezistivității. Această rezistivitate variază ea însăși cu temperatura, astfel că repartiția curentului în conductor, și deci selfinducția aparentă variază deasemenea.

RADIO IN IMAGINI

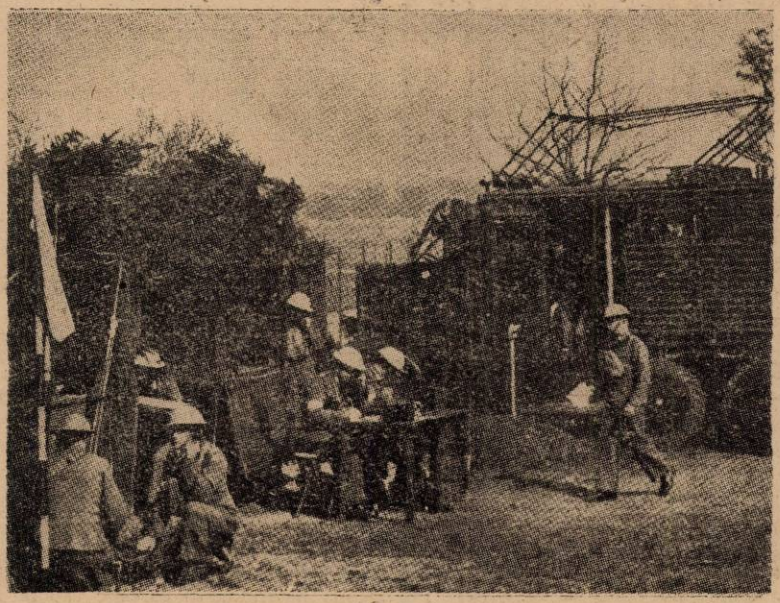

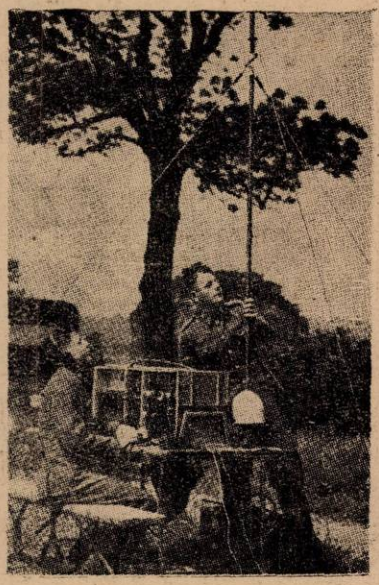

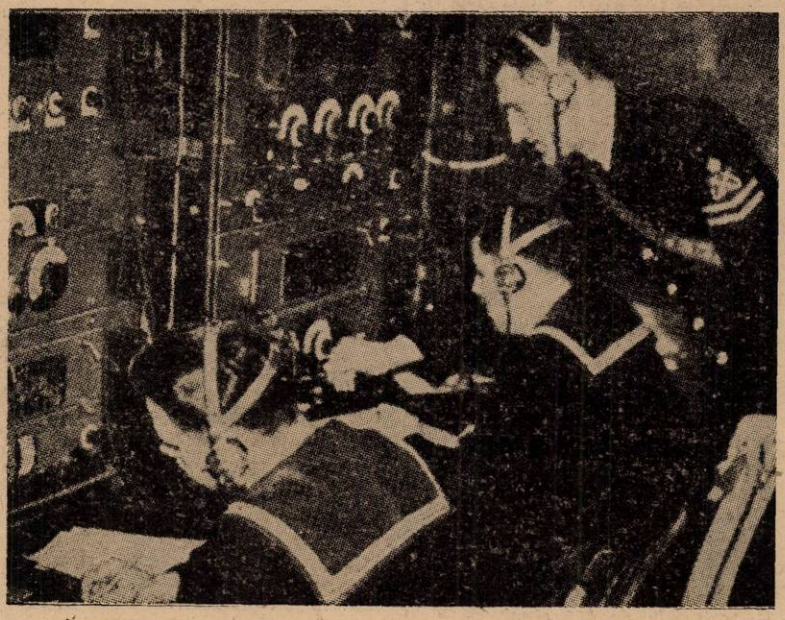

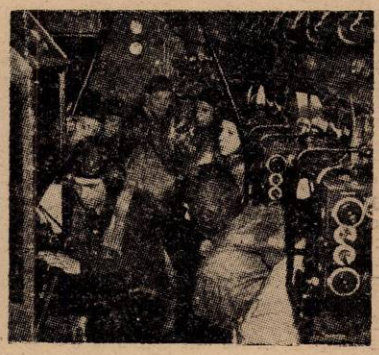

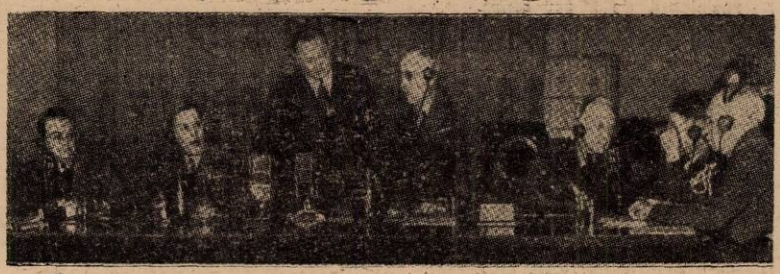

Radio în armata britanică

Stânga sus. *Un detaşament de transmisiuni, operează în zona frontului.*

Mijloc. *In serviciile marinei, se instruesc operatori dela vârsta cea mai fragedă; iată câţiva dintre ei, învăţând semnalele Morse. Supraveghetorul lor pare mulţumit.*

Stânga jos. *Ofiţeri superiori ai marelui stat major american, organizează o transmisiune de propagandă pentru apărarea naţională.*

Dreapta sus. *Doi ostaşi din serviciul transmisiunilor, instalează o antenă mobilă.*

Dreapta jos. *Operatori ai R.A.F-ului primesc instrucţiuni în timpul zborului. Ei sunt echipaţi cu cele mai moderne instalaţii.*

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 Bucureşti — România

Radio-UNIVERSUL

Nr. 51
22 SEPTEMBRIE
1944

BIROU
BIBLIOTECA
ASOCIAȚ
BIBLIU

24 lei

Mircea Septilici

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ

RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

6.00: MOSCOVA (22,04 m.).
6.45: NEWYORK (19 m.).
7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).
7.25: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
8.00: MOSCOVA (22,04 m.).
8.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
9.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
12.00: MOSCOVA (22.04 m.).
12.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
13.30: MOSCOVA 22,04 m.).
14.00: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
14.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
15.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).
18.45: MOSCOVA (42 m.).
19.00: NEW-YORK (16; 19 m.).
19.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.45: ALGER (31 şi 49 m.).
20.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
21.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
22.00: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
22.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).
23.00: ALGER (49 m.).
23.00: BARI (283,3 m.).
23.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).
23.15: BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).
23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.
0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZA

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)
20.00: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
20.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.15: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
23.00: MOSCOVA (43 m.).
23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

DE LA POLUL NORD LA POLUL SUD

In Danemarca a isbucnit „războiul radiofoniştilor nemulţumiţi"

◆ *Plângerile împotriva programelor de radio, împotriva conferinţelor plicticoase şi a concertelor prea indigeste, nu sunt nici noi şi nici originale. In Danemarca, aceste plângeri au provocat însă în ultimul timp un adevărat „război al ascultătorilor" care a luat formele cele mai neaşteptate. Reclamaţiile ascultătorilor danezi n'au fost adresate însă posturilor de radio, şi nici nu s'au transformat în plângeri publicate în ziare sau metamorfozate în articole.*

Un mare negustor din Copenhaga a procedat într'un mod cu totul original: el a publicat într'un foarte răspândit ziar un anunţ prin care ruga pe ascultători să-i comunice printr'o carte poştală dacă au păţit acelaş lucru cu concertul de amiază din ziua precedentă: spre a-şi înviora personalul, negustorul cu pricina pusese în funcţiune aparatul de radio şi recepţionase concertul de amiază — cu consecinţa că toţi funcţionarii săi au adormit.

Un profesor de muzică, citind acest anunţ, a dat la rândul său un alt anunţ rugând pe toţi cei care au găsit concertul de amiază înviorător, vesel şi interesant să-i comunice părerile lor printr'o carte poştală. Până în clipa de faţă nu ştim nimic despre rezultatul acestui plebiscit particular...

Presa daneză, cunoscută prin numeroasele şi spiritualele ei interview-uri, s'a grăbit să însoţească aceste discuţii în jurul programelor radiofonice prin numeroase articole, fotografii şi caricaturi. Intre alţii, a fost interviewat şi directorul Jensen, şeful suprem al radiofoniei daneze. Directorul Jensen, deşi nu este autorul programelor radiofonice este însă răspunzător, în ultimă instanţă, de ceeace se petrece la postul de radio din Copenhaga.

Un ziarist l-a întrebat care dintre scrisorile ascultătorilor i-a făcut cea mai puternică impresie. Fără să şovăe, directorul Jensen trase o scrisoare din muntele de scrisori, cărţi poştale şi telegrame şi o înmână ziaristului, spunându-i: „Scrisoarea aceasta mi-a făcut cea mai mare bucurie!..."

A doua zi, acest interview a apărut în ziar. Ziaristul publica totodată şi textul scrisorii pe care o alesese directorul. Ea cuprindea următoarele rânduri: „Stimate domnule director, n'am înţeles nici-odată dece programul postului nostru de radio este atât de plicticos. Privind însă fotografia d-vs. într'un ziar, înţeleg dece"...

Emisiuni educative permanente, spre a remedia lipsa profesorilor

◆ Un cunoscut profesor englez cere, — într'o scrisoare care a provocat multe discuţii — instituirea unei universităţi radiofonice britanice pentru perioada ce va urma imediat după război. Demobilizarea — scrie profesorul — va sili mii şi zeci de mii de tineri să înveţe meserii noi, în timp ce în toate sectoarele învăţământului numărul profesorilor şi al specialiştilor va fi inferior cererilor. Deaceea el propune să se atribue cursurilor radiofonice o lungime de undă specială, auzibilă, în bune condiţiuni, din toată Anglia. Elevii, cu cele mai simple aparate, vor putea să asculte la ore fixe lecţiile predate de cele mai bune elemente culturale şi pedagogice ale ţării.

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

Harold Graves și J. R. Snedeker (pe scaun) urmărind o emisiune de propagandă

AMERICA ASCULTĂ...

Inregistrând zi cu zi propaganda germană. centrul de ascultare din Princeton a descoperit toate trucurile ei.

Intr'o clădire din Princeton (New Jersey) au fost înregistrate pe cilindri de ceară, traduse, transcrise, cifrate și înșirate pentru studii zeci de mii de emisiuni de propagandă. Aci, zi de zi, America ascultă. Sub direcția lui Harold N. Graves, Jr., și finanțată de Fundația Rockefeller, Centrala de ascultare din Princeton lucrează necontenit din 27 Noembrie 1939. Ea reprezintă cea dintâi încercare serioasă a Americii de a analiza propaganda pe calea undelor. Posturi asemănătoare de ascultare au fost înființate în diferite puncte ale Statelor Unite de Comisia Federală de Comunicații și Consiliul de apărare al comunicațiilor, deși metodele lor de lucru sunt diferite din unele puncte de vedere.

Dela amiază până la miezul nopții, în fiecare zi, J. R. Snedeker, technicianul Centrului, este ocupat cu două aparate de recepție pe unde scurte, legate direct la aparatele electrice de înregistrare.

Aproximativ 9000 de cilindri de ceară, reprezentând 100.000 de minute de vorbire, au fost înregistrați în fiecare an din acest război la Centrul din Princeton. Adesea, translatorii găsesc pe masa lor câte 40 de cilindri, fiecare cu eticheta lui, așteptând să fie traduse.

Cu căștile la urechi, cei patru translatori transcriu la mașină, în engleză, cuvântările înregistrate. Pe fiecare foae scrisă, pe marginea dreaptă, un expert în cifrare notează simbolurile care indică tema propagandistică folosită de crainic. Aceste simboluri permit cercetătorilor de mai târziu să urmărească desvoltarea unei teme date cu o sforțare minimă. După codificare, paginile sunt legate, după limba și postul de emisie, și adunate într'o cameră specială. Cu ajutorul graficelor, experții au redus propaganda germană la elementele ei simple, de bază.

Germania, bombardând cu emisiunile ei pe unde scurte Anglia și America, folosește șase tipuri deosebite de propagandă. Centrul de ascultare dela Princeton le-a clasi-

CELE ȘASE FELURI DE PROPAGANDA ALE AXEI

1. PROPAGANDA DE TEROARE. Scopul ei este să sdruncine moralul public în țările dușmane prin amenințări radiofonice.

2. PROPAGANDA DE PARALIZARE. Scopul ei a fost să țină America inactivă, împărțind sentimentele și împiedicând poporul să ia o hotărâre comună.

3. PROPAGANDA DE DIVIZARE. Ea a căutat să creeze o ruptură între Anglia și America, provocând fricțiuni.

4. PROPAGANDA DE DISENSIUNE Scopul ei a fost să provoace turburări în Anglia, ridicând clasele una împotriva alteia.

5. PROPAGANDA DE CONFUZIE. Ea a încercat să împiedice acțiunile prompte ale oficialităților, risipindu-le în diferite direcții.

6. PROPAGANDA VARIETĂȚII. Oferind un număr mare de orgumente și scuze pentru acțiunile naziste, a căutat să convingă pe fiecare. Acela care respingea o explicație trebuia să accepte o alta.

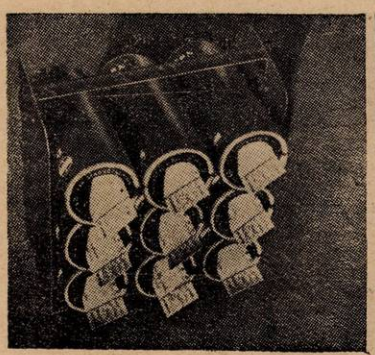

Cilindrele de ceară, înregistrate, așteaptă să fie transcrise.

Clișeul din dreapta reprezintă un aparat electric, folosit pentru înregistrarea pe cilindri de ceară a emisiunilor de propagandă. Jos: Eticheta care identifică o înregistrare.

ficat: propagandă de terorizare, de paralizare, de disensiune, de confuzie, de varietate şi de diviziune. Aceste diferitele tipuri sunt folosite sau părăsite odată cu mersul evenimentelor.

Propaganda de terorizare începea totdeauna cu puţin înaintea unui atac aerian brutal. Ea este cea mai simplă şi cea mai puţin subtilă dintre armele folosite în războiul nervilor. Distrugerea Varşoviei, distrugerea Rotterdamului, teroarea suferită de copiii şi femeile oraşelor bombardate, sunt temele accentuate mereu. Ca să sporească efectul de descurajare provocat de pierderile engleze pe mare, posturile germane de radio precedau anunţarea fiecărui vas torpilat cu sunetele unui clopot.

In primele luni ale războiului, Germania a început o propagandă de paralizare prin radio împotriva Statelor Unite. Intr'o sforţare menită să doboare pornirea normală spre ajutorarea Angliei, germanii au încercat să discrediteze presa americană şi să facă poporul american să suspecteze cele tipărite şi împrăştiate de oficialitate. Emisiunile germane făceau să reiasă defetismul şi siguranţa prăbuşirii Angliei. Ele lăudau declaraţiile de neparticipare în afacerile străine şi hotărîrea Americii de a-şi ţine vasele în afara apelor europene. Inaintea fiecărei invazii a unei ţări neutre, când America putea fi ispitită să intre în acţiune, ritmul acestei propagande era accelerat.

In acelaş timp, încercarea de a provoca o ruptură între Anglia şi Statele-Unite, prin propagandă, se producea totdeauna înaintea oricărei mişcări a armatei germane. Propaganda germană afirma atunci că poşta curierilor diplomatici ameri-

Isotta Masoni, una dintre cei patru translatori, la lucru.

cani a fost confiscată de englezi şi amintea diferendele anterioare dintre cele două naţiuni, Revoluţia şi chiar războiul din 1812...

Un alt fel de propagandă era propaganda de disensiune. Sgândărind nemulţumiri, supărări şi ura de clasă în interiorul Statelor-Unite, ea căuta să provoace turburări interne denaturând ştirile; această propagandă atrăgea atenţia asupra diferendelor dintre muncă şi capital, dintre creştini şi evrei, dintre negri şi albi. Ţinta acestui fel de propagandă era să producă veşnice fricţiuni şi să împiedice naţiunea să devină un tot dornic de muncă.

Insfârşit, era propaganda de diversiune. Pentru fiecare agresiune a Reichului, posturile pe unde scurte germane invocau o serie nesfârşită de motive, explicaţii şi argumente. Dând un număr mare de argumente, propagandistul căuta să fie pe gustul fiecăruia. Dacă una din ele părea nepotrivită, alta putea fi convingătoare. Astfel propaganda se servea de o serie întreagă de argumente ca să prezinte faptele în cea mai favorabilă lumină.

Un studiu amănunţit asupra acestor tipuri diferite de propagandă a permis Centrului din Princeton, de mai multe ori, să prevadă evenimentele viitoare. Propaganda de diviziune, de exemplu, s'a ridicat la apogeu în primăvara în care soldaţii germani invadau ţinuturile Belgiei, Olandei şi Franţei. Târziu, în vară, ea începu să se liniştească şi experţii din Princeton au tras concluzia că invazia Angliei a fost amânată. După o puternică propagandă pe calea undelor, experţii au fost din nou capabili să prezică ofensiva aeriană asupra Londrei. Toate diferitele tipuri de propagandă precedau un atac aerian sau marin.

Ca să poată face faţă lucrărilor, Centrul de ascultare din Princeton a fost nevoit să mărească numărul personalului dela patru la zece. Munca acestui grup reprezintă o activitate de interes naţional de un gen nou. Este „al patrulea front" al războiului, frontul propagandei.

(Popular Science)

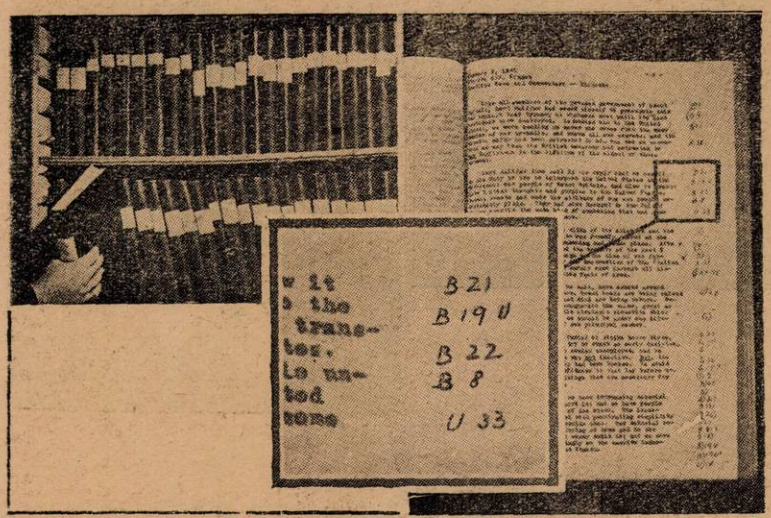

Emisiunile de propagandă înregistrate, traduse şi transcrise la maşină, sunt legate şi aranjate pe staţiuni şi pe limbi. Simbolurile cifrate de pe margini permit identificarea diferitelor tipuri de propagandă sau diferite teme. In cazul de faţă „B8" reprezintă „Scopurile britanice de război".

Poşta cititorilor

D-l Marius Cuţan-Braşov. — *Am primit manscrisul d-voastră şi m'am înarmat cu cea mai mare răbdare pentru a-l citi. Articolul ar fi publicabil, dar este mult prea lung; dacă am consacra întreaga revistă numai articolului d-voastră şi încă ar trebui cel puţin două reviste succesive. Reveniţi cu articole mai scurte. Mai puţină cantitate, deci... Vă stăm la dispoziţie cu cele 60 pagini ale manuscrisului.*

D-l I. Moldovanu. — *In loc de răspuns, citiţi pagina 11 a revistei. Lampa utilizată de d-voastră se mai găseşte prin arsenalul de piese al vechilor amatori, dar nu se găseşte în comerţ. Pe viitor, vă rugăm să ne trimiteţi montaje cu lămpi uzuale.*

D-l Anton Buzescu-Bucureşti. — *Nu putem opina asupra manuscriselor d-voastră înainte de a le vedea. Montaje cu lămpi ghindă americane nu ne interesează deocamdată, deoarece ele nu au apărut încă pe piaţă. Fără îndoială că toţi amatorii aşteaptă apariţia lămpilor şi pieselor americane. Până atunci răbdare şi pentru fumători... tutun!*

D-l V. Stângă, comuna Clorani-Romanaţi. — *Articolul d-voastră despre acumulatori va lua în curând drumul tiparului. Vă felicităm pentru conştiinţa d-voastră de bun amator.*

D-l V. Stancu-Craiova. — *Am primit articolul, dar lipsesc tablourile despre care se vorbeşte în cuprins. Aşteptăm.*

A. H.

SOSESC FILMELE AMERICANE !

Producţia de filme americane pe anul 1944 este foarte bogată astfel că ne mărginim să prezentăm o serie de filme interesante care sunt pe punctul de a părăsi Hollywood sau au fost terminate de curând.

Filmele de război sunt desigur pe primul plan. Intre ele semnalăm :

„Benghazi" un film de mari proporţii consacrat luptelor din Africa; *„Casablanca"* un film de spionaj cu Conrad Veidt, Peter Lorre şi Ingrid Bergman; *„Districtul şapte"* interpretat de Ann Sheridan şi Pat O Brien, o epopee a soldaţilor americani care luptă pe front; *„Cargobotul nevinovaţilor"* cu Charles Laughton şi Robert Taylor.

Printre filmele care vor fi programate în actuala stagiune se găsesc o serie de pelicule selecţionate din producţia „de aur" a studiourilor *„Paramount"* şi *„Metro - Goldwin-Mayer"*.

Astfel, casa *Atlanta-Film* care reprezintă filmele produse de studiourile *„Paramount"* anunţă programarea următoarele premiere pe ecranele Capitalei :

GEORGE BRENT

„Ritmul dragostei" mare film muzical cu Bing Crosby şi Basil Rathbone; *„Luna de miere în Bali"* o delicioasă comedie cu Fred Mc Muray şi Madeleine Caroll; *„A opta nevastă a lui Barbă Albastră"* capodopera lui Ernest Lubitsch cu Claudette Colbert şi Gary Cooper; *„Great Mac Ginty"* cu titlul românesc : „In umbra trecutului" cu Akim Tamiroff; *„Instrucţia"* cu Barbara Stanwyk şi *„Vasul Nelson"* cu Randolph Scott.

Un alt buchet de premiere va fi prezentat de *„Metro-Goldwin Mayer"* prin reprezentanţa sa pentru România, Casa „Astoria-Film".

Citâm în primul rând excepţionala realizare *„Viva Villa"* cu impetuosul Wallace Berry. *„Marie Antoinette"*, marele film istoric, magistrala creaţie a Normei Shearer în rolul principal şi a lui Tyrone Power, interpretul contelui Fersen ; originala peliculă *„Femei"* interpretată exclusiv de reprezentantele sexului frumos în frunte cu Norma Shearer şi Rosalind Russel. *„Great Guns"* (Artileria grea) cu renumitul cuplu Stan şi Bran; *„Drumul spre Singapore"* cu Dorothy Lamour.

TEATRU

RECHIZIŢIONAREA SALILOR DE PERIFERIE

In cercurile teatrale se discută proectul după care toate sălile de spectacole din Bucureşti, chiar şi acelea ale liceelor, vor fi rechiziţionate. Pe scenele folosite până în prezent de companii teatrale de minimă importanţă, vor juca în viitor echipe ale Teatrului Naţional, realizându-se în acest mod o excelentă propagandă pentru teatrul serios.

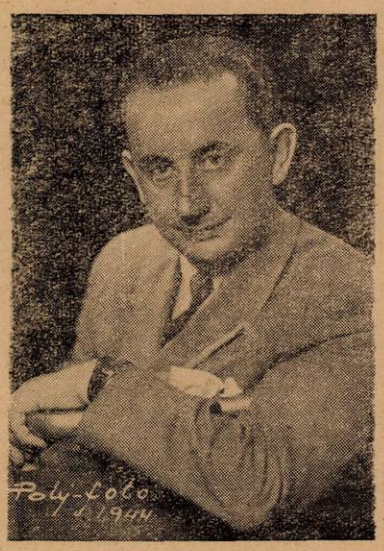

VASILIU-BIRLIC
obţine un mare succes în valoroasa comedie „O călătorie prin rai"

MARE CONCERT DE MUZICĂ AMERICANĂ

Duminică 24 Septembrie are loc în sala Teatrului „Alhambra" un mare concert de muzică americană dat de cunoscutul maestru Jose Raineger. Soliştl: Virginica Popescu, Cornelia Teodosiu, etc. Prezentarea: H. Nicolaide.

FORY ETTERLE LA TEATRUL MIC

D-na Eugenia Zaharia, directoarea teatrului Mic de pe calea Victoriei, a început pregătirile pentru alcătuirea unei noi trupe şi a unui repertoriu.

Deocamdată s'a aflat că Fory Etterle, apreciatul actor dela Teatrul Nostru, va trece alături de Eugenia Zaharia şi Petru Nove.

TEATRUL NOSTRU JOACĂ PE SCENA MUNICIPALULUI

Sala Teatrului Nostru fiind încă în reparaţie, d-na Dina Cocea a decis să reia frumoasa piesă a lui Sutton Vane „Călătoria cea mare" pe scena Municipalului. Această piesă a fost întreruptă din cauza evenimentelor.

Mircea Şeptilici, pe care-l înfăţişează coperta noastră, provoacă hilaritatea spectatorilor în rolul lui Hitler, la Alhambra.

*

Mia Apostolescu, populara vedetă a Cărăbuşului, a semnat un contract cu direcţiunea Teatrului Alhambra şi va apare în viitoarea revistă botezată : *„Alhambra 1944"*.

COLEA RĂUTU
lansează în actuala revistă a Teatrului Alhambra o bucată de mare succes, intitulată :
„Hai Zidar"

MUZICA RUSĂ

Prin jurul anului 1810, marele scriitor Stendhal scria următoarele: „Pentruce toți Francezii iluștri în arta literaturii, ca de pildă: La Fontaine, Corneille, Molière, Racine, Bossuet, și-au dat întâlnire în jurul anului 1660? Pentruce toți marii pictori au apărut prin anul 1510? Pentruce, după aceste epoci norocoase, natura a fost atât de avară. Oare muzica — se întreabă Stendhal — va avea aceeași soartă?"

Astăzi, însă, putem răspunde cu certitudine temerilor marelui scriitor. Într-adevăr secolul al XIX-lea, numit pe bună dreptate „secolul muzicei.", a fost în întregime traversat de majoritatea geniilor muzicale, cunoscute până în ziua de azi. Nume ca Beethoven, Schumann, Brahms, Wagner, Chopin, Liszt, Berlioz, Debussy, Mussorgsky, pentru a nu aminti decât o parte din întreaga pleiadă de compozitori cari au înscris câte un nume strălucit în Istoria Muzicii, fac parte integrantă din muzicienii secolului al XIX-lea.

Totodată secolul al XIX-lea aduce și un element nou în muzică. Tendințele către o muzică națională, specifică fiecărui popor, păreau că încep a căpăta forme din ce în ce mai precise. Compozitorii ai diferitelor națiuni: spanioli, danezi, elvețieni, ceho-slovaci, polonezi și ruși, fac eforturi pentru a reda în muzică geniul particular al rasei lor. Muzica rusă este importantă tocmai pentru acest lucru. Valoarea muzicei ruse este pusă în evidență de către compozitorii care, pentru a ilustra caracterul național al muzicei ruse, întrebuințează bogata sursă de inspirație a folclorului.

Spre sfârșitul secolului al XVIII-lea, un număr de compozitori ruși au început să culeagă cântecele populare, constituind astfel nenumărate colecții. Așa de pildă Pratsch publică în anul 1796, un număr de 149 de cântece populare, ale căror „teme ruse" au fost întrebuințate chiar de Beethoven, în diferite lucrări. Mai târziu a fost publicată o altă serie de cântece populare, datorită lui Danilow și Kircha. Rând pe rând, compozitori ca Balakirow sau Rimsky-Korsakow, au publicat câte un număr de cântece populare. Aceste cântece, însă, în majoritatea lor, nu erau destinate numai cântatului propriu zis, ci ele se și dansau totodată având aspectul unor mici drame muzicale.

O altă latură a muzicii ruse, era muzica religioasă, care data încă din secolul al VIII-lea. Berezovsky și Bortniansky au fost doi dintre cei mai renumiți directori de muzică religioasă la curtea imperială din secolul al XVIII-lea.

In ceia ce privește muzica profană, aceasta n'a ocupat decât foarte târziu un loc important în viața artistică rusă. Încă din vremea lui Petru cel Mare, o mică orchestră de concert care funcționa pe lângă curtea imperială, concerta diferite lucrări de Telemenn, Keiser, Schütz, Corelli, Tartini, etc. Reprezentațiile de operă au fost introduse de Impărăteasa Ana Ivanovna în anul 1737. Operele ce se reprezentau erau cele italiene. Proiectul expus de către Impărăteasa Elisabeta Petrovna, pentru crearea unei opere naționale ruse, întâmpinând dificultăți, fie din pricina cântăreților, fie din pricina compozitorilor, a căzut în întregime. Opera așa numită rusă — pentrucă era rusă numai în limba în care era cântată — a ajuns totuși la un compromis. Compozitori italieni au scris câteva opere ale căror librete erau în limba rusă. Prima operă al cărei libret și muzică erau ruseți, datează din epoca Impărătesei Ecaterina II. Ea însăși a scris un număr de cinci librete, dintre care unul „Fedola", a fost pus în muzică de către un compozitor rus anume Fomin. Deasemenea, un număr de compozitori, ca de pildă Matinsky, Bulan și puțin mai târziu Volkow, Alabiew și frații Titow, cari au încercat odată cu Fomin să pună bazele unei opere ruse, au fost înăbușiți de curentul muzicii de operă franceză, introdusă la curtea Impăratului Alexandru I și care a luat locul operelor italiene, cari continuau să se reprezinte la Petersburg.

Compozitorul care reușește să impue muzicii de operă, caracterul național rus este Glinka, fiind totodată șeful Școalei Ruse. In anul 1830, când a plecat în Italia pentru a studia, simțind dorința de a promova muzica rusă, spunea următoarele: „Nostalgia patriei mele mă conduce puțin câte puțin, la ideia de a scrie muzică rusă. Iar, după ce se reîntoarse din Berlin, unde a învățat arta compoziției cu Dehn, era absolut decis să creeze opera națională rusă. Revenind la Petersburg, intră în relațiuni cu Pușkin, Gogol și Kubdinic. Jukowskp, însă, fu primul care i-a inspirat lui Glinka prima operă rusă: „Viața pentru țar", fiind reprezentată pentru prima dată la 27 Noiembrie 1836. Influența operii italiene se făcea simțită mai cu seamă în ariile cântate de personagiile principale. Totodată cântecul popular își găsea locul potrivit în anumite paisagii din operă. O a doua operă, ale cărei calități muzicale sunt uneori superioare primeia, dar al cărei libret este inferior, a fost reprezentată la anul 1842, sub titlul „Ruslan și Ludmila".

Continuatorul lui Glinka, compozitorul Dargomyzky, are un rol în muzica rusă, de mare însemnătate, fiind inițiatorul și primul director al „Societății de muzcă rusă". Dargomyzky strânge în jurul lui elemente tinere exercitând asupra lor o influență binefăcătoare. Acele elemente tinere, cari se vor intitula mai târziu „Grupul celor Cinci", vor lua curând conducerea Societății, răspândind ideia muzicii naționale ruse în întreaga țară.

Cezar Cui, Balakirew, Borodin, Mussorgsky și Rimsky-Korsakow, formau grupul, ale cărui concepții compoziștice se îndreptau spre arta poporului rus: folclorul. Dintre aceștia, primul, a cărui îndeletnicire era atât de diferită de cea a compoziției muzicale, a jucat rolul cel mai redus în cadrul „Grupului puternic" — așa după cum ei înșiși se denumeau. Cezar Cui, profesor de arta fortificațiilor la Academia de ingineri din Petersburg, este totuși compozitorul a câtorva opere, a căror valoare este mai mult istorică, decât artistică.

Balakirew a avut un rol predominant, luându-și, la început, rolul de educator al grupului. In anul 1856, Balakirew, legând o strânsă prietenie cu Cui, a enunțat, împreună cu acesta, următorul principiu, după care s'a ghidat întreaga muzică rusă. „Muzica dramatică — declară ei — trebuie să aibe totdeauna o valoare întrinsecă ca muzică absolută, abstracție făcând de text.

Personalitatea cea mai puternică, însă, care a dominat întregul grup, a fost a lui Mussorgsky. De origine nobilă, fiind totodată și ofițer, Mussorgsky a jucat un rol mult mai important decât oricare alt membru al grupului. Calitățile sale de muzician distins, i-au permis o mai mare desvoltare a concepției, enunțate în comun, în ceia ce privește promovarea muzicei naționale ruse, bazată pe folklor. Dându-și demisia din armată, Mussorgsky se dedică exclusiv carierei compoziștice. In urma exceselor, din tot timpul vieții sale, Mussorgsky moare de timpuriu, lăsând un număr de lucrări, dintre cari opere de valoare artistică, ca de pildă libreturi: „Camera copiilor", „Seminaristul", „Hopak", etc. Lucrarea de căpetenie rămâne totuși opera „Boris Godunow", ale cărei calități muzicale sunt astăzi încă mult apreciate.

Rimsky-Korsakow, este prin excelență, teoreticianul și technicianul grupului. Opera sa este considerabilă: poeme simfonice, ca de pildă: „Sadko", „Antar", diferite quartete de coarde și un mare număr de opere, care îl caracterizează drept cel mai fecund compozitor al grupului.

In opoziție cu Rimsky-Korsakow, Borodin este compozitorul cel mai puțin fecund. Opera „Prințul Igor" este caracterizată ca având pagini de o frumusețe surprinzătoare. Borodin a mai scris un număr de simfonii și un poem simfonic: „In stepele Asiei Centrale".

Afară de acești compozitori, cari au avut o influență covârșitoare, nu numai asupra compozitorilor ruși, ci și asupra celor francezi (la cari concepția componistică a „Grupului" a găsit un puternic ecou), alți compozitori, ca de pildă: Ceaikowsky și Rubinstein, au înscris în școala rusă nume mai puțin importante.

Astăzi muzica rusă este integrată concepției muzicii moderniste. Dintre compozitorii ruși contemporani, amintim pe Sostakovici, a cărui simfonie „Leningrad" a fost dirijată, în cadrul unui concert festiv, de marele dirijor Toscanini.

NESTI

Reproducerea totală sau parțială interzisă

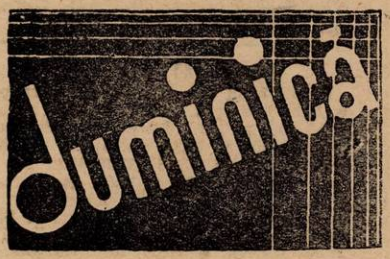

24 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
8.35: CONCERT SPIRITUAL.
9.30: Concert de promenadă.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI II (212,4 m.)
Dela orele 9.00 până la 10.00 **Poșta Presei.**

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.
13.03: Muzică românească.
13.50: Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
14.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
14.15: Orchestra de café concert Radio.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO BUCUREȘTI II
15.30: POȘTA REFUGIAȚILOR.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; RADIO-JURNAL.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
19.15: Tarafurile noastre.
20.00: Ora oficială; **Orchestra Luceafărul.**

RADIO BUCUREȘTI II (212,4 m.)
Dela orele 20.00 până la 21.00 **Poșta Presei.**
21.00: Cântă: Grigoraș Dinicu, Fănică Luca, Jean Marcu.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
22.15: Selecțiuni din operete.
23.00: Muzică variată ușoară.

RADIO BUCURESTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăți. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40 Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0.7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12 30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23 Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18 45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) — Știri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31.22 m) ■ Știri în germană. ■ 13 30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33.48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază. ■ 18. Emisie pentru soldați. ■ 18.50. Conf. ■ 19.05. Varietăți. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

25 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCURESTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
Continuarea concertului dimineții.
9.30: Muzică variată.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI II (212,4 m.)
Dela orele 9.00 până la 10.00 : **Poșta Presei.**

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.
13.03: Muzică românească.
13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCURESTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
14.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
14.15: Orchestra de café concert Radio, dirij. de d. Em. Gheorghiu.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II
15.30: Poșta refugiaților.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
19.15: Muzică din Ardeal.
20.00: Ora oficială.

RADIO BUCUREȘTI II (212,4 m.)
Dela orele 20.00 până la 21.00 **Poșta Presei.**
21.00: Concert de muzică franceză.

RADIO BUCURESTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI
22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

22.15: Rapsodii.

23.00: Muzică variată uşoară.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 07.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen- muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. **Ştiri în italiană.** ■ **19.30** (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ **Ştiri în germană** şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17.30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora pilot. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19 55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora conică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

26 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Continuarea concertului dimineţii.

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI II (212,4 m.)

Dela orele 9.00 până la 10.00 : **Poşta Presei.**

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

13.03: Muzică românească.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

14.15: **Orchestra Luceafărul.**

RADIO BUCUREŞTI I ŞI BUCURESTI II

15.30: Poşta refugiaţilor.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

19.15: Muzică din filme.

20.00: Ora oficială.

RADIO BUCUREŞTI II (212,4 m.)

Dela orele 20.00 până la 21.000 **Poşta Presei.**

21.00: Muzică vocală şi corală rusă.

RADIO BUCUREŞTI I BUCURESTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială ; Radio jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

22.15: Muzică exotică.

23.00: Muzică uşoară.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23 Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 07.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449.1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391.1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen- muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19 55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21 50. Concert. 22.50. Inf.

27 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Continuarea concertului dimineţii.

9.30: Muzică variată.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI II (212,4 m.)

Dela orele 9.00 până la 10.00 **Poşta Presei.**

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

13.03: Muzică de compozitori ardeleni.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

14.15: Orchestra de café concert Radio.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI BUCUREŞTI II

15.30: Poşta refugiaţilor.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială; RADIO-JURNAL.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

19.15: Muzică şi jazz.

20.00: Ora oficală; Muzică pariziană.

RADIO BUCUREŞTI II (212,4 m.)

Dela orele 20.00 până la 21.00 **Poşta Presei.**

20.30: Vals după vals.

21.00: Concert Berlioz.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

22.15: Muzică engleză şi americană.

23.00: Muzic-hall.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Reportaj 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30 Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18 45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08.45.)31,46 m.) ■ Stiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Stiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31.22 m.) ■ Stiri în germană. ■ 13.30. ■ Stiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 14.45 (31,46-31.22 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 15.45. Stiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Stiri în italiană. ■ 18.30. Stiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33.48 m.) Stiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33.48). ■ Stiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49.79-49.67-33,48 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Stiri în franceză.

28 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCURESTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCURESTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Continuarea concertului dimineţii.

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI II (212,4 m.)

Dela orele 9.00 până la 10.00: **Poşta Presei.**

RADIO BUCURESTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

13.03: Muzică de café concert.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCURESTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCURESTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

14.15: Orchestra simfonică Radio. dirijat de d. Theodor Rogalski.

RADIO BUCURESTI I BUCURESTI II

15.30: Posta refugiatilor.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCURESTI I BUCURESTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCURESTI I ŞI POSTUL CARPATI

19.15: Muzică românească.

20.00: Ora oficială; Selecţiuni din operete; SALON MUZICAL.

RADIO BUCURESTI II (lungime undă 212,4)

Dela orele 20.00 până la 21.00: **Posta Presei.**

21.00: Concert Ravel.

RADIO BUCURESTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

22.15: Cele mai frumoase părţi din diferite opere.

23.00: Muzică de cabaret.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Conf ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15 45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18 45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Stiri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Stiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31.22 m.) ■ Stiri în germană. ■ 13.30. ■ Stiri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 14.45 (31,46-31.22 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 15.45. Stiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Stiri în italiană. ■ 18 30. Stiri în italiană. ■ 19 30 (31,46-33.48 m.) Stiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33.48). ■ Stiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49.79-49.67-33,48 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Stiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert. de orchestă. ■ 22.50. Inf.

29 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

Continuarea concertului dimineții.

9.30: Muzică variată.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI II (212,4 m.)

Dela orele 9.00 până la 10.00: **Poșta Presei.**

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

13.03: Jocuri românești din Ardeal.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.15: Orchestra de salon Radio, dirij. de d. Ion Hartulary-Darclée.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI BUCUREȘTI II

15.30: **Poșta refugiaților.**

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCURESTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Deschiderea emisiusii. Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

19.15: Muzică variată.

20.00: Ora oficială; Cântăreți și cântărețe; Dansuri și balete rusești.

RADIO BUCUREȘTI II (212,4 m.)

Dela orele 20.00 până la 21.00: **Poșta Presei.**

RADIO BUCURESTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

21.00: Școala celor 5: Rimski-Korsakof, Moussorski, Borodin, Malakiew, Cesar Cui.

22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Mari concerte.

23.00: Selecțiuni din „Louise" de Charpentier.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30. Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45. (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31,22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19 35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică ușoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

30 Septembrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

8.30: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

Continuarea concertului dimineții.

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI II (212,4 m.)

Dela orele 9.00 până la 10.00: **Poșta Presei.**

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03: Muzică românească.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.15: Orchestra de salon Radio. dirijată de d. D. Theodoru.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI BUCUREȘTI II

15.30: **Poșta refugiaților.**

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

19.15: Muzică variată.

20.00: Ora oficială; Cântăreți români; Dansuri de compozitori mari.

RADIO BUCUREȘTI II (212,4 m.)

Dela orele 20.00 până la 21.00: **Poșta Presei.**

21.00: Muzică variată simfonică.

RADIO BUCURESTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Muzică din filme.

23.00: Sub umbrele de toamnă ale țării.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15. Conf. ■ 21.40. Cabaret. ■ 22.25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31,22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

RL 5161

De câtva timp piesele pentru construirea aparatelor de radio au început să dispară, iar puținele ce se mai găsesc sunt enorm de scumpe, o cauză care-l face pe amator să-și limiteze visurile la aparate cât mai simple și ieftine. In numărul de față prezentăm un aparat universal ce poate fi numit cu drept cuvânt „Liliput 1+1", putând fi montat în

Continuăm publicarea articolelor primite din partea cititorilor. Pentru astăzi, un montaj cu o lampă, conceput și lucrat de d. I. Moldovanu.

densatorul C_1 de 5000 cm.

Aparatul a fost destinat în primul rând pentru recepția în difuzor. In felul acesta nu putea să fie realizată o selectivitate mare ci în primul rând o putere mulțumitoare pentru o singură lampă. De aceea nu s'a prevăzut un self de antenă. Condensatorul de detecție are o capacitate de 50 cm. iar rezistența de detecție nefiind legată ca deobiceiu la minus ci la un potențial pozitiv. Deoarece acest „aranjament" nu este propriu zis normal pentrucă emisiunea (curentul de placă) ar putea să crească peste limita permisă, vom lucra mereu cu circuitul de reacție în preajma accosajului. In felul acesta intensitatea curentului scade la normal, iar amplificarea va fi cu mult mărită. Detecția nu va suferi cu nimic. Reacția constă dintr'un self de 16 spire și un condensator de 500 cm. cu mică. Tot în circuitul de placă al lămpii detectoare se montează difuzorul ce va fi de preferință — în primul rând pentru ton — un permanent dinamic pentru M43.

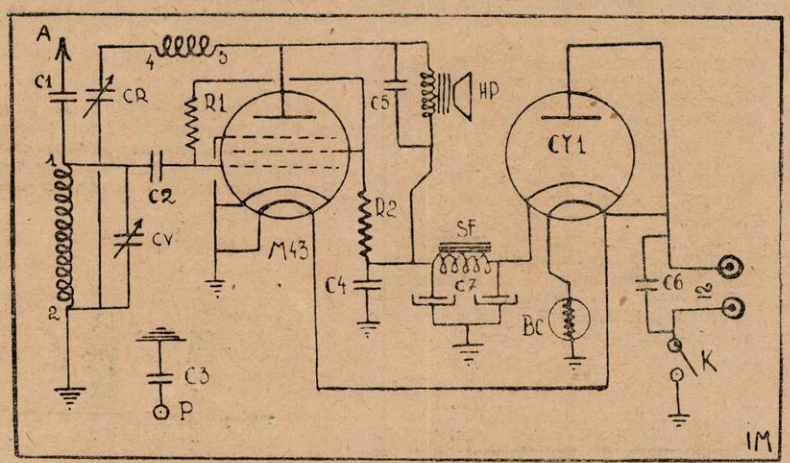

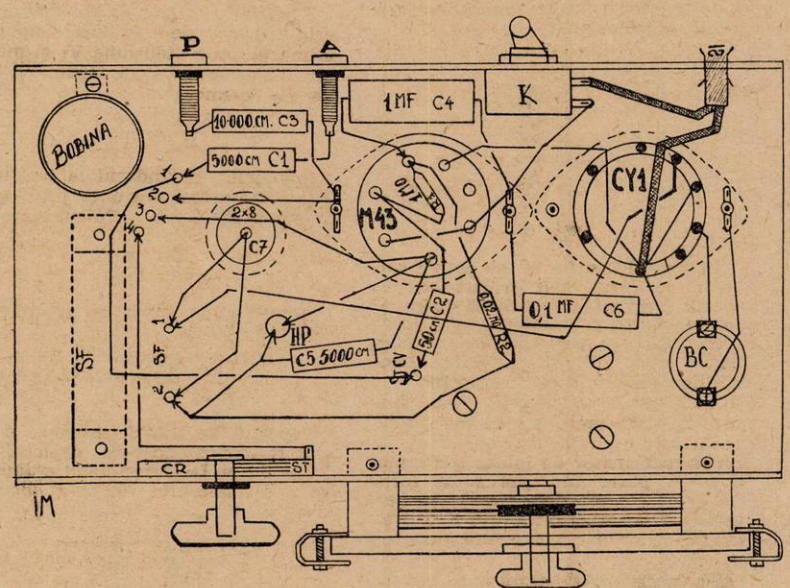

Inălțimea variază după mărimea difuzorului. Schema de principiu ne arată aparatul destul de... simplu lucru ce-l face accesibil oricărui amator nu prea pretențios.

Undele sunt „canalizate" prin antenă spre circuitul oscilant prin con-

Alimentarea filamentului al lămpii detectoare se face direct dela rețea. Pentru lampe redresoare CY1 vom intercala în circuitul filamentului un bec de bună calitate de 25 wați. Condensatorii de filtraj îi putem lua — dacă găsim — într'un singur bloc pentru economisirea spațiului. Aparatul fiind alimentat universal o priză de pământ directă este primejdioasă. De aceea vom intercala un condensator fix de 10.000—50.000 cm. Cablul de coborire al antenei vom căuta să fie cât mai blindat pentru a nu avea zgomote parasitare inutile. După schema de conexiuni ne orientăm și pentru așezarea pieselor. Dacă nu vom prevedea aparatul cu scală, economisim spațiu putând în acest chip să micșorăm sasiul. După construirea aparatului nu ne rămâne decât... să-l încercăm. Rezultatul va răsplăti destul de bine pe constructor deoarece în afară de Bucuresti putem prinde seara după ora 9 câteva posturi străine. Cu bani puțini construim un aparat de un real folos mai ales în timpul de față, când materialele sunt scumpe și aparatele comerciale rare.

IOAN MOLDOVEANU
elev lic. Sf. Andrei

Lista de materiale

SF = Self feltru de 50 MA 20 Hy. — 100 A.
Cv = Cond. acord 500 cm. aer.
CR = Cond. reacție 500 cm. mică.
HP = Difuzor mic — permantent dinamic pentru M 43.
C_1 = Cond. fix de 5000 cm.
C_2 = Cond. fix de 50 cm.
C_3 = Cond. fix de 10.000 — 50.000 cm.

(Continuare în pag. 15)

CUPLAJUL INDUCTIV

Transformatorul de înaltă frecvenţă

Oscilaţiile de înaltă frecvenţă captate în circuitul de intrare al unui receptor de fonie sau telegrafie, parcurg etajele respective ale aparatului, pentru a impresiona celula detectoare. Ele nu se pot transmite direct dela o lampă la alta, pentru simplul motiv că nu putem lega placa pozitivă a unei lămpi cu grătarul negativ al lămpii următoare (excepţând cazurile particulare). Aşa dar, între o lampă şi alta se va intercala o celulă de cuplaj care va mijloci trecerea energiei de înaltă frecvenţă. Acelaşi lucru se întâmplă şi în circuitul de intrare: antena nu se leagă dierct la grătarul lămpii (pentru a nu compromite selectivitatea aparatului); ea se cuplează printr'un procedeu oarecare cu circuitul de grătar al lămpii.

In general, spunem că două circuite sunt cuplate, când energia electrică apărută într'unul din ele, se comunică şi celuilalt. Circuitul generator este *primarul;* circuitul căruia i se transferează energia este *secundarul.* Mai precis, două circuite se consideră cuplate, când au în comun o rezistenţă sau o reactanţă (self sau capacitate). Reactanţa comună poartă numele de *reactanţă mutuală.* Gradul de cuplare (mai strâns sau mai slab)

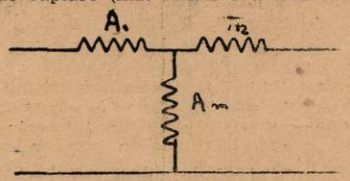

Fig. 1

este definit de un coeficient denumit *factor de cuplaj.* Valoarea lui este cuprinsă între 0 şi 1 şi se poate exprima cu ajutorul formulei:

$$s = \frac{Am}{\sqrt{A_1 A_2}}$$

In această formulă, Am este reactanţa mutuală şi A_1, A_2 componentele reactantei în cele două circuite (primar şi secundar).

Când k se apropie de 1, se spune că avem un cuplaj strâns; invers, când k se apropie de 0 avem un cuplaj slab.

Cuplajul este *direct* când cele două circuite au o porţiune comună şi *indirect* când ele sunt aparent independente.

Insfârşit, cuplajul poate fi magnetic sau inductiv, electric sau capacitiv şi mixt. Ne vom ocupa astăzi numai de cuplajul magnetic sau inductiv.

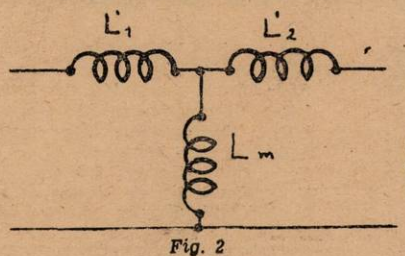

Fig. 2

Amatorul care năzueşte să depăşească faza primară a uceniciei de atelier, trebue să-şi însuşească cunoştinţe temeinice cu privire la fenomenele intime care se petrec în interiorul receptorului său. Citind articolul de mai jos, veţi pătrunde în tainele uneia din probleme'e care vă întâmpină la studiul oricărui receptor, dela cel mai simplu până la cel mai complicat.

Spuneam că un cuplaj poate fi direct sau indirect. Figurile 2 şi 3 reprezintă cele două cazuri în ordinea pomenită mai sus.

Cuplajul indirect reprezintă cazul tipic al transformatorului de înaltă frecvenţă. Funcţionarea acestuia se bazează pe fenomenul inducţiei. Circuitul primar fiind parcurs de un curent altenativ, dă naştere unui flux variabil. Liniile de forţă ale acestuia, îmbrăţişează bobina secundară şi provoacă o forţă electromotrice de inducţiune.

Din teoria şi practica transformatorilor de joasă frecvenţă, ştim că între tensiunea apărută la bornele secundarului V_2 şi tensiunea aplicată la bornele primarului V_1 există o relaţie bine determinată şi anume:

$$\frac{V_2}{V_1} = n$$

Am însemnat cu n raportul de trasformare al transformatorului adică raportul între numărul de spire n_2 al secundarului şi numărul de spire n_1 al primarului.

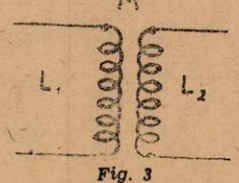

Fig. 3

Ei bine, lucrurile nu se petrec astfel şi în cazul transformatorului de înaltă frecvenţă. Trebue să luăm aminte că transformatorul de joasă frecvenţă este prevăzut cu un miez de fer şi că liniile de forţă care emană din primar sunt „înghiţite" de miezul transformatorului, fiind obligate să traverseze şi bobina secundară; foarte puţine scapă (fig. 4). La un transformator de înaltă frecvenţă, o mare parte din liniile de forţă „scapă"; ele se „dispersează" în aer, astfel că numai o parte din fluxul emanat de primar, poate îmbrăţişa secundarul (fig. 5).

Să precizăm; fie O, fluxul emanat de primar. Numai o parte Φ_2 ajunge la primar, cealaltă Φs se pierde, scapă. Se defineşte astfel coeficientul de scăpare:

$$s = \frac{\Phi s}{1}$$

Se înţelege că vom defini coeficientul de cuplaj prin raportul între fluxul primit în secundar şi fluxul emanat de primar:

$$k = \frac{\Phi_2}{\Psi_1}$$

Intre s şi k există o relaţie complimentară care se poate stabili cu uşurinţă din expresiile de mai sus, exprimând valoarea fluxului primar $\Phi s + \Phi_2 = \Phi_1$. Relaţia este:

$$s + k = 1$$

La un cuplaj strâns nu se pierd linii de forţă, odică $s = o$ sau $k = 1$. k mai mic decât 1. Raportul tensiunea primară există relaţia simplă:

$$\frac{V_2}{V_1} = n$$

Este relaţia cunoscută din studiul transformatorilor de joasă frecvenţă şi pomenită mai sus. Pentru oricare alt cuplaj, s este mai mare ca zero şi l3 mai mic decât 1. Raportul tensiunilor devine:

$$\frac{V_2}{V_1} = nk$$

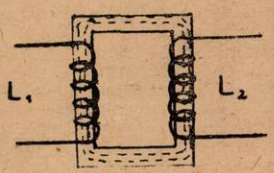

Fig. 4

Valorile lui n şi k se pot determina prin măsuri de tensiuni. Supunem primarul la o tensiune V_1 şi măsurăm tensiunea secundarului în gol, fie V_2. Avem:

$$\frac{V_2}{V_1} = nk$$

Supunem secundarul la tensiunea V'_2 şi măsurăm tensiunea primarului în gol, respectiv V'_1. Putem scrie:

$$\frac{V'_2}{V'_1} = \frac{n}{k}$$

Inmulţind şi împărţind relaţiile de mai sus, obţinem:

$$n = \sqrt{\frac{V_2\ V'_2}{V_1\ V_1'}} \text{ şi } k = \sqrt{\frac{V_2\ V'_1}{V_1\ V'_2}}$$

Raportul de transformare se poate afla şi cunoscând cele două selfinducţii L_1 şi L_2, aparţinând primarului şi secundarului; raportul lor este

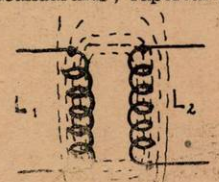

Fig. 5

egal cu pătratul raportului de transformare, astfel că putem scrie:

$$\frac{V_2}{V_1} = k\sqrt{\frac{L_2}{L_1}}$$

Cuplajul se poate modifica prin apropierea (strângerea cuplajului) sau distanțarea (slăbirea cuplajului) celor două bobine. Pentru exprimarea gradului de cuplaj, se definește un coe-

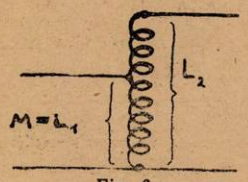

Fig. 6

ficient M denumit coeficient de inducțiune mutuală și exprimat prin relația:

$$M = k\sqrt{L_1 L_2}$$

Cuplajul direct (Oudin) reprezentat de fig. 2 se poate aduce la cazul cuplajului indirect prin transformările:

$$L_1 = L'_1 + Lm$$

$$L_2 = L'_2 + Lm$$

$$M = Lm$$

In aceste condițiuni, coeficientul de cuplaj devine:

$$k = \frac{M}{\sqrt{L_1 L_2}} = \frac{Lm}{\sqrt{(L_1' + Lm)(L_2' + Lm)}}$$

Intâlnim uneori, dispozitivul de cuplaj schițat de fig. 6 (sistem autotransformator). In cazul acesta M este alcătuit de L_1, porțiunea comună a celor două bobine. In practică, se cunoaște deobiceiu valoarea lui L_2 și numărul de spire corespunzător prizei intermediare, astfel că bazându-ne pe relația pomenită mai sus:

$$\frac{L_2}{L_1} = n^2$$

și observând că L_1 este egal cu M, putem determina valoarea acestuia din urmă:

$$M = \frac{L_2}{n^2}$$

Insfârșit, se mai pune următoarea problemă elementară: Care este tensiunea V_2 indusă în secundar când primarul este parcurs de un curent I_1. Răspunsul este simplu:

$$V_2 = \omega M I_1$$

In această expresie ωM este rezistența inductivă, adică formula de mai sus este expresia legii lui Ohm (Amintim că ω este pulsația, adică $2\pi f$ dacă însemnăm cu f valoarea frecvenței în perioade pe secundă).

Cât privește curentul în secundar, el va circula de îndată ce o impedență R va fi montată la borne și va

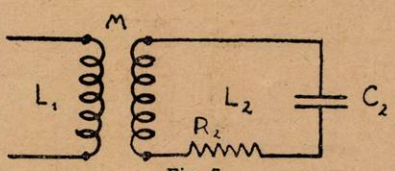

Fig. 7

avea o valoare dată de legea lui Ohm:

$$I_2 = \frac{V_2}{R}$$

Să luăm un exemplu. Ce tensiune apare la secundarul unui transformator cu un coeficient de inducțiune mutuală M, de 100 microheny, dacă primarul este parcurs de un curent cu o intensitate de 0,01 amperi și o frecvență de 500 KC. Vom avea:

$$\omega = 2 \times 3.14 \times 500.000 = 3.140{,}000$$

$$M = 0{,}0001 \text{ henry}$$

$$V_2 = 3.140.000 \times 0{,}0001 \times 0{,}01 = 3{,}14 \text{ volți}$$

Transformator de I. F. cu secundarul acordat

Este unul din cazurile cele mai importante în radioelectricitate. Practic, secundarul cuprinde o rezistență, o inductanță și o capacitate (fig. 7). Să vedem care este reacțiunea secundarului asupra primarului.

Primarul induce în secundar o tensiune V_2. Această tensiune

$$V_2 = {}_1\omega ML$$

poate fi considerată ca provenind dela o sursă alternativă intercalată în circuitul secundar (fig. 8). Să presupunem că frecvența generatorului este egală cu frecvența de rezonanță a circuitului. Vom aplica legea lui Ohm pentru a calcula curentul în circuitul secundar:

$$I_2 = \frac{V_2}{R} = \frac{\omega M}{R} I_1$$

Tensiunea la bornele condensatorului va fi desigur:

$$Vc = Rc\, I_2 = \frac{1}{\omega c} \cdot \frac{\omega M}{R} I_1 = \frac{M}{RC} I_1$$

Mărimea $\frac{M}{CR}$ este o rezistență dinamică, echivalentă cu rezistența dinamică (la rezonanță) $\frac{L}{RC}$ a unui circuit oscilant paralel.

Curentul care circulă în secundar, induce la rândul lui o tensiune în primar. Această nouă tensiune se însumează la tensiunea dinainte existentă. Dacă secundarul nu ar exista, tensiunea la bornele primarului ar fi:

$$Vp = Z_1 I_1$$

Am însemnat cu Z_1 impedența primarului. Cu ajutorul unor calcule matematice al căror loc nu este în cadrul articolului de față, se poate demonstra că odată cu apariția secundarului, tensiunea la bornele primarului devine:

$$Vp = I_1 \left[Z_1 + \frac{(\omega M)^2}{Z_2} \right]$$

Așa dar, cuplarea secundarului cu primarul, modifică impedența acestuia din urmă. Totul se petrece, ca și când în serie cu impedența Z_1 a primarului, se introduce o *impedență de cuplaj:*

$$Zk = \frac{(\omega M)^2}{Z_2}$$

Această rezistență crește rapid odată cu M și micșorează valoarea curentului în circuitul primar.

Când M este mic (cuplaj slab), acțiunea secundarului asupra primarului este slabă; curentul primar diferă foarte puțin de acela care s'ar putea măsura dacă secundarul n'ar exista. Dimpotrivă, dacă M este mare (cuplaj strâns) și Z_2 mic, impedența de cuplaj este mare și influența secundarului asupra primarului este considerabilă.

Impedența Z_2 se compune după cum spuneam, din rezistență, self și

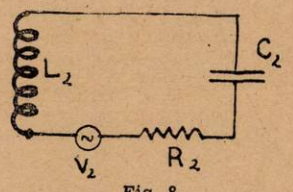

Fig. 8

capacitate. La rezonanță, impedența Z_2 se confundă cu rezistența pur ohmică R_2; impedența de cuplaj Zk are cea mai mare valoare. Pentru frecvențe mai mici, crește reactanța capacitivă și Zk scade. Același lucru se întâmplă pentru frecvențe mai mari când crește reactanța inductivă. (fig. 9)

Curba de rezonanță a curentului secundar se poate vedea în fig. 10. Punctat este reprezentată curba de rezonanță a secundarului isolat de primar. Se vede că efectul primarului este acela de a mări rezistența efectivă a circuitului secundar acordat.

Ambele circuite acordate. Filtrul de bandă

Să presupunem (fig. 11) că ambele circuite sunt acordate, cazul tipic al transformatorilor de medie frecvență. Aplicăm circuitului primar, o tensiune alternativă V de frecvență variabilă. Cu ajutorul unor galvanometre intercalate în cele două circuite, putem urmări fenomenele care se petrec pentru frecvențe în jurul frecvenței de rezonanță și pentru valori deosebite ale cuplajuluiM.

Pe o hârtie milimetrică, să trasăm curbele de rezonanță ale circuitului secundar, respectiv variațiile de intensitate, în funcție de frecvență. Pentru fiecare cuplaj (o anumită poziție mutuală a celor două bobine), facem să varieze frecvența și determinăm o curbă de rezonanță (fig. 12).

Pentru cuplaje foarte slabe (k între 0,001 și 0,002), curentul în primar

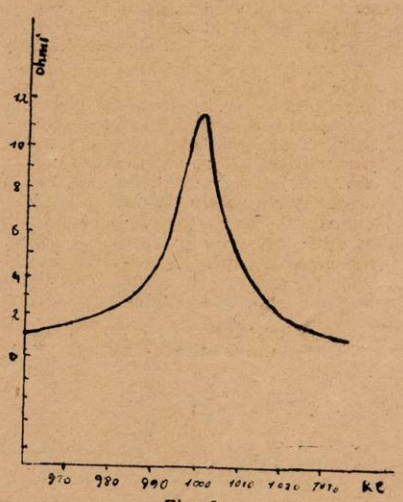

Fig. 9

este aproximativ egal cu acela care ar circula independent de existența secundarului. In secundar, maximum de curent are loc la rezonanț((curba A). Acest maximum este foarte slab și curba este foarte ascuțită, mar-

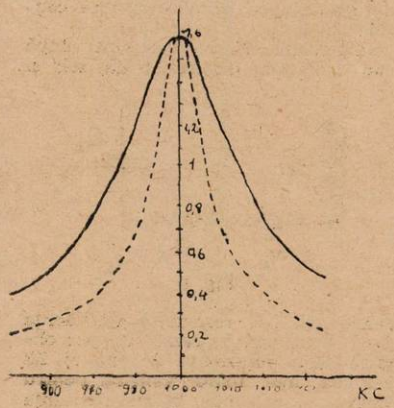

Fig. 10

când o selectivitate mare, chiar prea mare pentru un receptor căruia i se pretinde o bună fidelitate. Repetăm: cuplaj slab echivalează cu selectivitate mare.

Mărind cuplajul (apropiem cele două bobine), impedența de cuplaj se mărește, reacțiunea secundarului devine puternică și variația curentului în primar este turburată. La rezonanță, reacțiunea este maximă și curentul primar devine minim, fiind flancat de două maxime, la stânga și la dreapta punctului de rezonanță. Iată și o explicație elementară a fenomenului. Pentru frecvențe mai mici (față de rezonanță), partea inductivă a impedenței de cuplaj este cea mai mare și caută să neutralizeze o parte din impedența primară respectiv reactanța capacitivă a acesteia; impedența primară se micșorează și curentul crește, trecând printr'un maxim. Pentru frecvențe mai mari, reactanța capacitivă este mai mare în impedența de cuplaj, astfel că ea tinde să neutralizeze o parte din impedența primară, mai ales reactanța inductivă; impedența se micșorează și curentul primar crește, trecând printr'un maxim. Pentru frecvențe mai mari, reactanța capacitivă este mai mare în impedența de cuplaj, astfel că ea tinde să neutralizeze o parte din impedența primară, mai ales reactanța inductivă; impedența se micșorează și curentul primar crește, trecând printr'un maxim.

Ce se întâmplă în circuitul secundar? Curba de rezonanță își păstrează aspectul numai că maximul curentului crește odată cu strângerea cuplajului. Cu cât strângem cuplajul, cu atât maximul curentului secundar crește, până la un moment dat. Din momentul acela, maximul este înlocuit cu un minim, flancat de două maxime, de o parte și de alta. Cu cât cuplajul devine mai strâns, cele două maxime apar mai evidente și se de-

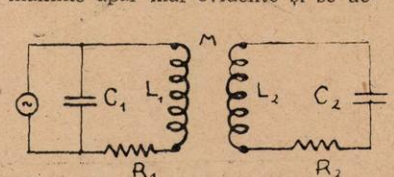

Fig. 11

părtează unul de altul, valorile lor scad însă foarte încet (fig. 12).

Cuplajul acesta care schimbă aspectul fenomenului, se numește *cuplaj critic*. El se produce atunci când impedența de cuplaj este egală cu rezistența primarului:

$$\frac{\omega_0^2 M_0^2}{R_2} = R_1$$

$$\omega_0 M_0 = \sqrt{R_1 R_2}$$

Am însemnat cu ω_0 pulsația de rezonanță și cu M_0, coeficientul de inducție mutuală care satisface cuplajul critic. Dacă Q_1 și Q_2 sunt coeficienții de supratensiune ai celor două bobine, valoarea coeficientului de cuplaj este:

$$k_0 = \frac{1}{\sqrt{Q_1 Q_2}}$$

Coeficientul de supratensiune fiind cel puțin 100, coeficientul de cuplaj critic este cel mult 0,01. Dacă cele două circuite sunt identice, formula de mai sus se simplifică:

$$k_0 = \frac{1}{Q}$$

Pentru această valoare critică, are loc maximul de transfer al energiei din primar în secundar.

Cât privește cele două frecvențe de maxim, ele sunt echidistante și pentru un anumit cuplaj critic k, ele se pot determina în funcție de frecvența de rezonanță:

$$f_1 = \frac{f_0}{\sqrt{1+k}}$$

$$f_2 = \frac{f_0}{\sqrt{1+k}}$$

Să privim curba C din fig. 10. Ea se apropie de curba ideală. Circuitul permite trecerea tuturor frecvențelor cuprinse între f_1 și f_2, dar absoarbe toate celelalte frecvențe. Un asemenea circuit, care lasă liberă numai trecerea unei bande de frecvențe este un *filtru de bandă*.

Cu o eroare de ordinul lui k (de ordinul 0,01), putem stabili lărgimea benzei frecvențelor trecătoare:

$$f_2 - f_1 = f_3 f_0$$

Dacă cele două circuite sunt identice, ($L_1 = L_2$, $C_1 = C_2$, $R_1 = R_2$, $Q_1 = Q_2$), se poate demonstra că efectul filtrului de bandă este condiționat de relația:

$$k\,Q = \frac{3}{2}$$

Să luăm un exemplu și anume cazul cunoscut al unui transformator de medie frecvență cu datele L = 500 microhenry, f_0 = 470 KC și R = 10 ohmi.

Pulsația este:

$$\omega = 2 \times 3{,}14 \times 470.000 = 628 \times 4700$$

$$\omega L = \frac{628 \times 4700 \times 500}{1000.000} = \frac{628 \times 47 \times 5}{100}$$

$$Q = \frac{\omega L}{R} = \frac{628 \times 47 \times 5}{1000} = 147{,}5$$

Efectul filtrului de bandă, începe să se manifeste pentru:

$$k = \frac{3}{2Q} = \frac{3}{2 \times 147{,}5} = 0{,}01$$

$$f_2 = f_1 = 0{,}01 \times 500 = 5\ KC$$

Pentru un cuplaj mai strâns, res-

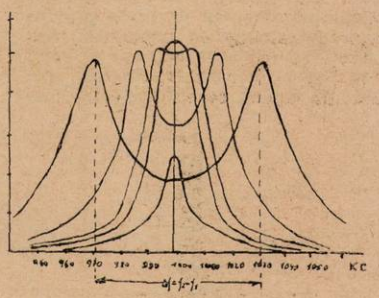

Fig. 12

pectiv pentru o valoare mai mare a lui k, obținem o bandă mai largă de 5 KC. Realizând un procedeu pentru modificarea progresivă a valorii lui k obținem *selectivitatea variabilă*, astăzi la modă în toate receptoarele de lux.

Până aci, am presupus că cele două circuite sunt riguros acordate pe aceeași frecvență. Simetria curbelor de rezonanță, se strică pentru cel mai neînsemnat dezacord și efectul filtrului de bandă dispare. In aceste condițiuni, se înțelege cât este de importantă alinierea exactă a circuitelor.

Cercuitul de intrare

In circuitul de antenă al oricărui receptor se află deobiceiu un transformator de înaltă frecvență. Oscilațiile de înaltă frecvență captate de bobina primară din circuitul antenei (fig. 13) sunt induse în bobina secundară, pentru a fi aplicate la grătarul primei lămpi. Este cazul mai sus pomenit al transformatorului cu secundarul acordat, primarul desacordat fiind alimentat de antenă. In acest caz, se poate demonstra că tensiunea la bornele secundarului este:

$$V_2 = Q_2\, \omega\, I_1 \times n\, L_1$$

In această formulă Q_2 este factorul de supratensiune al circuitului secundar și n raportul de transformare. După cum se poate vedea, factorul de supratensiune joacă un rol deosebit de important. Să luăm cazul unui receptor modern pentru patru game de unde și să calculăm pentru fiecare valoare mijlocie a gamei, factorul de supratensiune:

$$Q_2 = \frac{\omega L_2}{R_2}$$

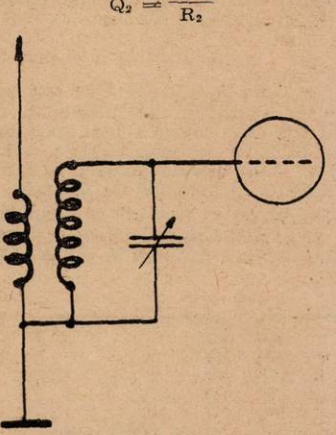

Fig. 13

Se poate observa că factorul de supratensiune scade pe măsură ce undele se scurtează, cu alte cuvinte, tensiunea scade la bornele secundarului, odată cu lungimea de undă. Este contrar interesului nostru, care este acela de a lucra cu o tensiune constantă. De fapt, acest lucru se face automat, deoarece deşi Q_2 scade cu lungimea de undă, dar în acelaşi timp creşte pulsaţia ω. Pe de altă parte, vom adopta valori deosebite pentru n în cele patru game.

In undele lungi cuplajul este slab şi raportul de transformare variază deobiceiu între 0,2 şi 0,4. In undele mijlocii, raportul este cuprins între 0,1 şi 0,2. Dimpotrivă, în undele scurte, cuplajul se măreşte şi uneori transformatorul devine o bobină unică montată în autotransformator, raportul fiind 1 sau mai mare.

In general, amplificarea, adică raportul tensiunilor între secundar şi primar, este de ordinul 10—50. Un semnal slab (circa 30 microvolţi pe metru) va da naştere la o tensiune de 200 microvilţi aplicată la grătarul lămpii; un semnal puternic 0,3 volţi pe metru), va da naştere unei tensiuni în secundar de circa 2 volţi.

CUPLAREA LĂMPILOR DE INALTĂ FRECVENŢĂ

Transformatorul de înaltă frecvenţă care cuplează placa unei lămpi cu grătarul lămpii următoare, are deasemenea un primar desacordat şi un secundar acordat (fig. 14). Deoarece lămpile utilizate astăzi, au o mare rezistenţă interioară (0,5—2M0), se poate admite că primarul se închide pe capacitatea catodă placă a lămpii amplificatoare, capacitate care atinge numai 5—10 pF în lămpile moderne.

Prima condiţie pe care trebuie s'o îndeplinească un asemenea transformator este amplificarea uniformă, într'o bandă determinată. In acest scop se impune ca lungimea de undă proprie ca şi cuplajul bobinelor să fie cât mai strâns.

Practic, o amplificare uniformă nu se poate obţine. Chiar dacă circuitul acordat s'ar afla în ramura anodică a lămpii, acest lucru nu se poate obţine. Impedenţa de utilizare este egală cu L/RC, ori chiar dacă L este constant, C creşte şi R descreşte, iar resultanta descreşte în lungul gamei.

Rezultatele măsurate cu o inductanţă de 180 microhenry sunt concludente în această privinţă. La punctul zero al condensatorului variabil (1520 Kc) impedenţa era de 215000 ohmi; la 1000 KC, variabil, impedenţa scădea la 50.000 ohmi. Bine înţeles, amplificarea variază în acelaş raport.

Variaţia este şi mai mare în transformatorul nostru (fig. 14). In definitiv amplificarea lămpilor moderne fiind foarte mare, vom pretinde transformatorului mai multă selectivitate decât sensibilitate. Circuitul acordat se va realiza după modelul clasic. Primarul se va bobina cât mai compact şi se va bobina strâns cu circuitul secundarului. Amplificarea creşte cu numărul de spire al primarului, dar în acelaş timp distanţa între susul şi josul gamei devine mai mare, deoarece lungimea de undă proprie a primarului se apropie de lungimea de undă inferioară a secundarului. Vom evita totuşi ca lungimea de undă proprie a primarului să se apropie de o lungime de undă de funcţionare, deoarece în acest caz ne-am afla în prezenţa a două circuite oscilante cuplate, ceeace ar da loc la anomalii.

Practic vom adopta un cuplaj strâns, facilitând acest lucru prin adoptarea unui miez magnetic. Raportul de transformare variază între 10/1 şi 2/1, după cum vrem să obţinem o relectivitate sau o sensibilitate mai mare.

Deoarece pentoda corespunde unei rezistenţele paralele de circa 1MO, amortismentul circuitului este forate slab. Rezultă că selectivitatea unui etaj, poate fi destul de mare, pentru a introduce o atenuare apreciabilă a bandelor laterale.

In rândurile de mai sus, am expus numai câteva din aspectele problemei propuse. O expunere completă, presupune o aparatură matematică prea desvoltată şi un spaţiu neîngăduit de coloanele unei reviste. Intre aparenta simplitate şi reala complexitate a unei probleme este totdeauna o deosebire remarcabilă; este deosebirea de optică între privirea neofitului şi aceea a cercetătorului.

ARNO HILF

UN CONCURS ORIGINAL

Amatori!

Verificaţi-vă spiritul de observaţie!

Tudorel a rămas singur acasă şi se plictiseşte. Şcoala nu a început încă şi prietenii lui sunt evacuaţi. Ce să facă? Insfârşit, o idee! Să asculte radio. Dar aparatul este împachetat. Ce are face! Il va despacheta frumuşel şi până la întoarcerea părinţilor îl va împacheta din nou. Insfârşit, aparatul a fost despachetat şi Tudorel se gârbeşte să facă legătura cu antena, cu pământul şi cu priza, dar de auzit nu se aude nimic. Care să fie cauza?

Cititorii noştri vor privi cu atenţie clişeul nostru şi vor găsi că unele lucruri, nu sunt tocmai la locul lor. Ii rugăm să ne semnaleze toate greşelile şi să ne trimită răspunsul pe adresa revistei, până la data de 1 Octombrie cel mai târziu. Numele deslegătorilor vor apărea în revistă la locul de cinste.

R. U. 5161

(continuare din pag. 11)

C_4 = Cond. fix de 1 MF.
C_5 = Cond. fix de 5000 cm.
C_6 = Cond. fix de 0,1 MF/1500 V.
C_7 = Cond electric 2×8 MF./350 V.
R_1 = Rezistenţe fixă de 1 MO.
R_2 = Rezistenţă fixă de 0,02 MO.
Be = Bec de 25 waţi.
K = Intrerupător.

Sârmă pt. bobine de 0,25 email şi mătase precum şi un cilindru de hares de 3 cm. diametru şi înalt de 10 cm.

Bucse, banane, sârmă de conexiuni, 1 soclu european cu contacte laterale, 1 soclu cu 7 picioare.

Lămpile:
Tungsram M 43 şi
Philips CY1.

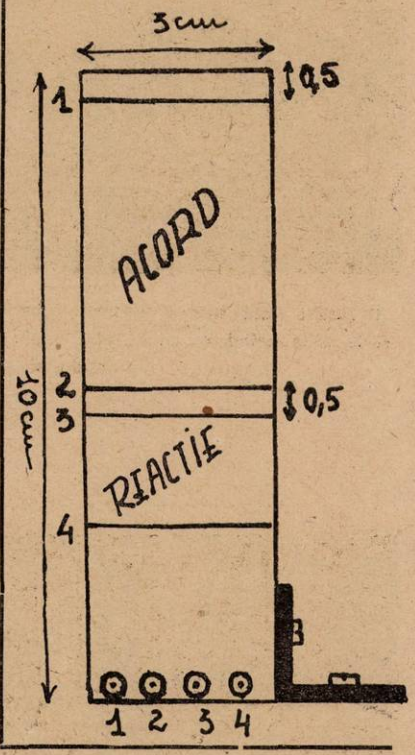

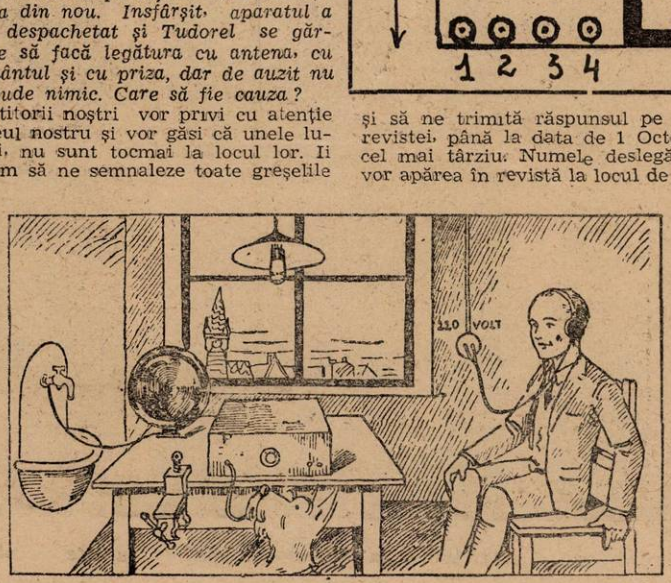

RADIO IN IMAGINI

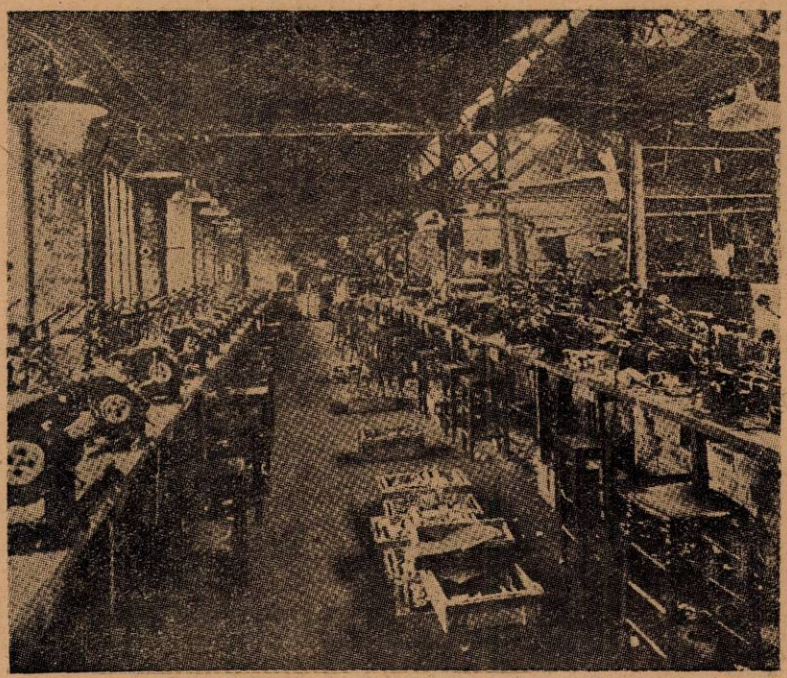

1) *Iată o hală uriaşă dintr'o mare uzină, unde se fabrică receptoare în serie. Este neîndoios că utilajul unei asemenea uzine depăşeşte cu mult pe acela al amatorului.*

3) *Prototipul este studiat de specialişti cu ajutorul oscilografului catodic. El este acordat cu precizie şi apoi i se măsoară procentajul de distorsiuni, selectivitatea, etc.*

4) *Aparatul este supus unui ultim examen. Specialistul este atent la tabloul instrumentelor şi aşteapă să dea ultima sentinţă. După aceea aparatul— dacă sentinţa este favorabilă — trece la vânzare*

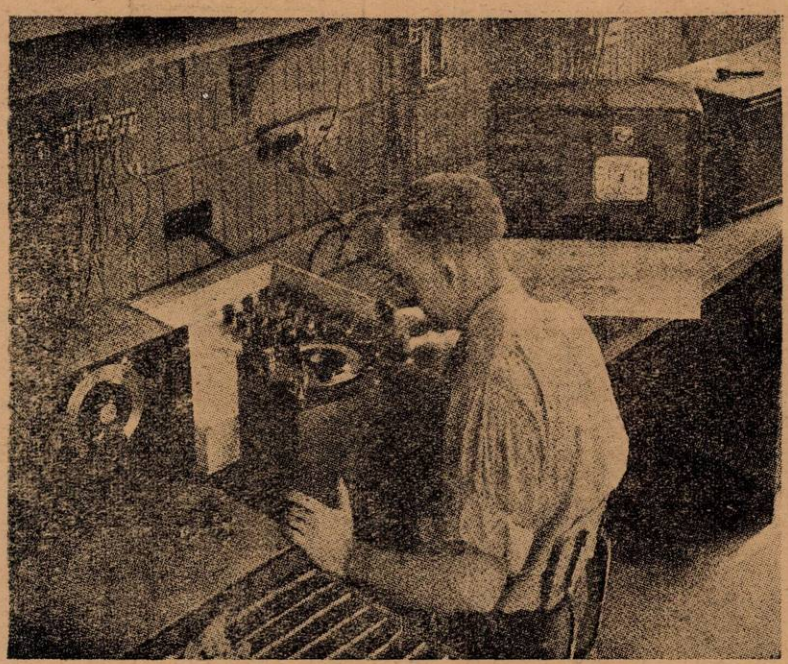

2) *Fiecare receptor este încercat în laboratoare speciale, utilate cu cele mai moderne instrumente. El este studiat cu cea mai mare atenţie şi toate modificările eventuale sunt trecute într'o fişă specială.*

5) *Iată un aspect din sala difuzoarelor. La rândul lor, difuzoarele sunt supuse şi ele unei întregi serii de examene, apoi se montează la receptoarele respective*

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 Bucureşti — România

RADIO Universal

Nr. 517-29 SEPT. 1944

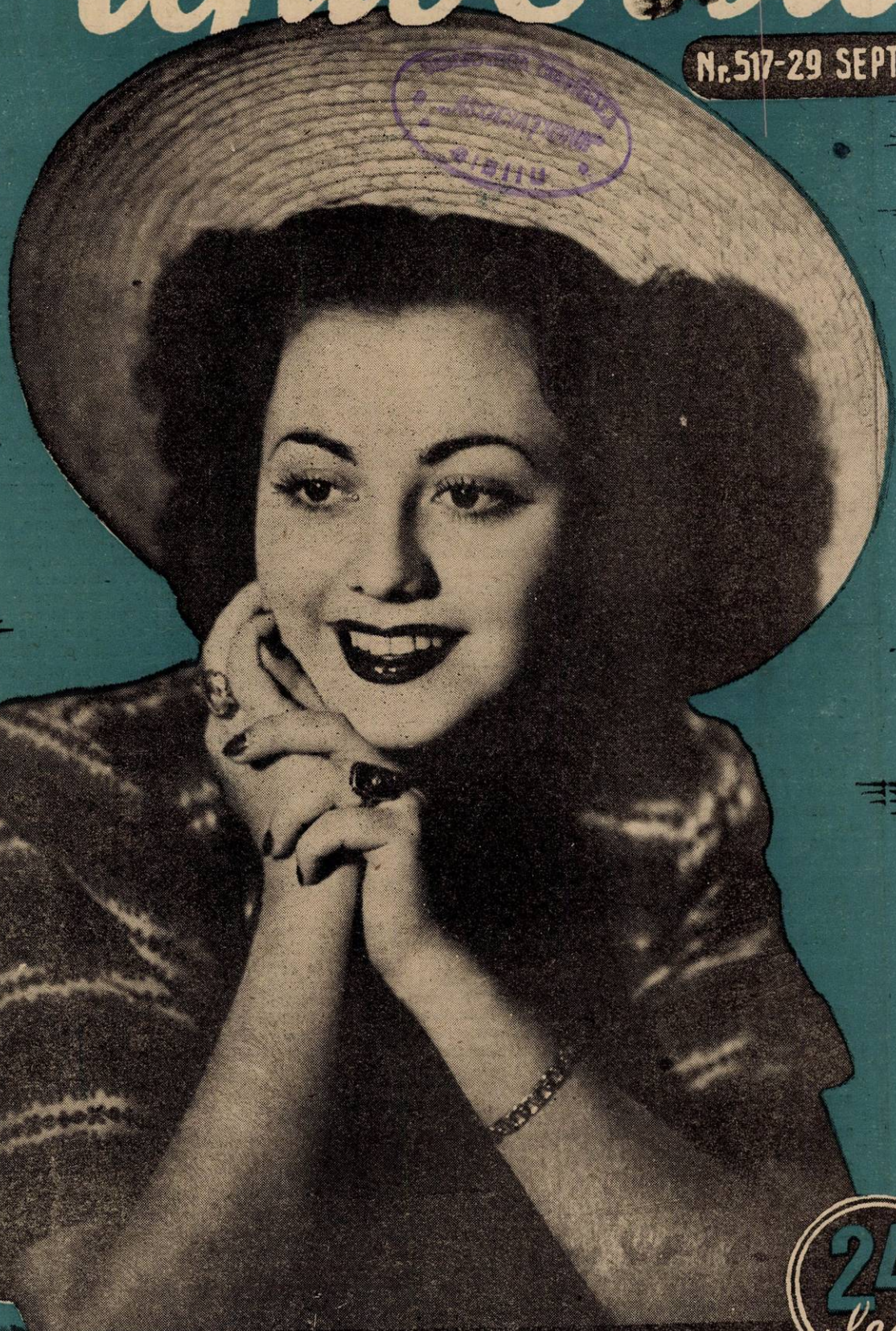

24 lei

Angela Vasilescu

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ

RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

6.00 : MOSCOVA (22,04 m.).
6.45 : NEWYORK (19 m.).
7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).
7.25 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
8.00 : MOSCOVA (22,04 m.).
8.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
9.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
12.00 : MOSCOVA (22.04 m.).
12.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
13.30 : MOSCOVA 22,04 m.).
14.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
14.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
15.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).
18.45 : MOSCOVA (42 m.).
19.00 : NEW-YORK (16; 19 m.).
19.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.45 : ALGER (31 şi 49 m.).
20.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
21.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
22.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
22.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).
23.00 : ALGER (49 m.).
23.00 : BARI (283,3 m.).
23.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).
23.15 : BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).
23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.
0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZĂ

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)
20.00: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
20.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.15: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
23.00: MOSCOVA (43 m.).
23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

Un colaborator preţios al radiofoniei de peste ocean : publicul

● *Cea mai mare deosebire între radiofonia anglosaxonă şi aceea a celorlalte ţări constă în partea foarte activă pe care o ia publicul la diferite emisiuni. Ascultătorul este transformat astfel într'un colaborator al microfonului, într'un prieten care are totdeauna ceva interesant de spus. Inainte de acest război nu era o surpriză pentru nimeni radioreporterul englez sau american care oprea pe stradă un trecător ca să-l întrebe ce părere are despre ultimele evenimente. Chiar în studio, americanii caută să atragă cât mai mulţi ascultători în acele discuţii în contradictoriu pe care programele de radio le intitulează* Forum. *Aceste discuţii, care n'au fost întrerupte nici în cursul războiului, au ca subiect probleme politice, culturale sau ştiinţifice ; la ele participă oameni de ştiinţă, specialişti, scriitori şi artişti, ca şi „oameni de pe stradă", reprezentanţii ascultătorului mijlociu.*

Cel mai mare succes l-au înregistrat programele intitulate „Quiz", jocuri, cu întrebări şi răspunsuri, în care cei obligaţi să răspundă arată nu numai cunoştinţele lor dar şi humorul cu care sunt înzestraţi. Autorităţile militare americane au vrut să interzică aceste programe, la un moment dat, de oarece exista primejdia transmiterii informaţiunilor interzise, sub o mască inofensivă. Dar pentrucă prin suprimarea programelor „Quiz" s'ar fi răpit sarea emisiunilor radiofonice, s'a recurs la o soluţie mijlocie: aceste programe au fost supraveghiate de-aproape de cenzura militară americană. S'a ajuns la concluzia că în măsura în care numărul participanţilor este mai mare, cu atât este mai mică primejdia ca inamicul să poată obţine informaţii prin microfon. Au fost părăsite de-aceea interview-urile cu trecătorii de pe stradă şi au fost permise discuţii în faţa microfonului cu grupuri de peste 50 persoane. Conducătorii emisiunilor sunt obligaţi să ia o serie de măsuri de precauţiune care le sunt indicate de cenzură, înainte de fiecare emisiune.

Cu aceste îngrădiri, programele „Quiz" continuă să instruiască şi să distreze pe ascultătorii americani. Bine înţeles că pentru conducerea acestor discuţii în faţa microfonului este nevoe de un om foarte instruit, capabil să facă faţă oricărei situaţiuni şi care să dirijeze jocul întrebărilor şi al răspunsurilor cu mult tact şi humor. Aceşti conducători de „Quiz" se numără printre cei mai bine plătiţi colaboratori ai radiofoniei americane.

Ştiri din industria şi radiofonia britanică

● *Industria radio-electrică britamică a simplificat considerabil producţia lămpilor de radio. Dela 700, tipurile de lămpi au fost reduse la 350 şi, în cele din urmă, la 110. Numărul tipurilor de transformatoare a fost redus dela 55 la 14, iar condensatoarele de hârtie nu se mai fabrică decât în 11 tipuri. — Compania radiofonică britanică (B.B.C.) a creiat o sucursală la New-York — Industria engleză speră să obţină din Ceylon şi Uganda mari cantităţi de cristale de quarţ. Uganda, în special, livrează cristale foarte bune, utilizabile în emiţătoarele de unde scurte. — Acţiunile industriilor radio-electrice sunt în continuă urcare la bursa din Londra. Cole şi Cosor cotează astăzi triplu decât în 1942, iar* Electro Musical *şi* Philco, *dublu.*

„RADIO — UNIVERSUL"
Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

PRINTRE RUINELE DIN Str. G-ral Berthelot 60...

Cum lucrează Societatea de Radio în urma bombardamentelor germane? Care sunt proectele de viitor ale posturilor noastre de radio? De unde se fac emisiunile? Iată câteva întrebări la care veți găsi răspuns în următoarele rânduri.

In ultimul timp, s'au rostit unele afirmații cu privire la deficiența programelor muzicale și la calitatea technică a emisiunilor Societății de Radiodifuziune. Pentru lămurirea cititorilor noștri și convinși fiind că o judecată nepărtinitoare nu se poate fabrica în biroul redacției, ne-am deplasat în strada General Berthelot, la sediul Societății.

Știam că imobilul fusese bombardat de avioanele germane, dar nu-mi închipuiam că voi afla o priveliște atat de sinistră. Ravagiile sunt imense și pagubele incalculabile. Rămăsesem uimit și nu știu cum m'ași fi descurcat printre mormanele de cărămizi și moloz, dacă d. ing. Guy Ionescu, șeful studiourilor, nu m'ar fi scos din încurcătură. D-sa, căruia îi mulțumim pe această cale pentru bunele oficii de gazdă, ne-a condus printre ruinele cladirii, insuflețind în amintirea noastră fiecare morman de ruine, evocând prin fraze simple, momentele de teroare prin care a trecut. In glasul calm și nepărtinitor al d-lui ing. Ionescu, am ghicit uneori o emoție greu stăpânită, provocată de aducerea aminte a camarazilor de lucru, uciși mișelește de răzbunarea stupidă a unor asasini recidiviști. Șaptesprezece oameni au fost răpuși la datorie de bombele inamice. Unul a fost proectat pe fereastră, rămășițele trupului său fiind găsite în curtea vecină; un altul și-a dat sufletul în brațele unui coleg care a scăpat cu viață, dar care va purta deapururi imaginea înspăimântătoare a unei scene care nu se poate uita; aceeași soartă a avut-o inginerul Bonifaciu Hristovici care cu câteva zile înainte mă vizitase la redacție. Povestea fiecăreia dintre victime este la fel de impresionantă. Pe zidurile rămase în picioare, se mai pot vedea încă urmele măcelului. O atmosferă grea domnește între aceste ruine pătate de sângele nevinovat al unor oameni care înainte de a intra în veșnicie, abia că au avut timpul să deslușească din negura care începuse să-i învăluie, pofta bestială de sânge a unor canalii, care în megalomania specifică maeștrilor asasini, își închipue că fac parte dintr'o „rasă superioară".

Clădirea a fost distrusă aproape în întregime. Câteva ziduri exterioare au rămas în picioare, încercând parcă să mascheze dezastrul. Se pare însă că nici ele nu vor dura multă vreme. Totul este șubred; grinzile aplecate și planșeele gata de prăbușire, amenință viața aceluia care se aventurează în mijlocul lor. D. ing. Ionescu sfidează pericolul, iar noi îl urmăm, călcând în vârful picioarelor; o mișcare greșită, un pas prea greu și planșeul se poate prăbuși. Urcăm pe o scară în spirală, calculând fiecare pas, observând cu atenție zidăria care numai încredere nu ne inspiră. Ajungem în studioul cel mare; aici a explodat o bombă din cele șapte. „Nu muzicanți, ci generații de muzicanți au trecut prin studioul acesta", ne explică d. ing. Ionescu. In locul studioului mic, am găsit un morman de moloz; în locul centralei telefonice, la fel. Și alte încăperi au avut aceeași soartă.

Studiouri, instalații, birouri — totul a fost transformat în ruine. Grinzile stau gata să se prăbușească, amenințând viața celor care se aventurează în mijlocul lor

Teutonii şi-au lăsa cartea de vizită. Uzurpatorii propriului lor cuvânt, asasinii cu cazier în mai toate ţările Europei, au înţeles că în faţa voinţei de neclintit a acestui popor, partida este pierdută. *Das Lied ist aus!* Adio petrol, adio mâncare, adio băutură. Bună ziua doamnelor, bună ziua domnilor! Şi ca amintire vă voi lăsa o mostră de civilizaţie „made in Germany", aşa cum o înţelege fuehrerul nostru Adolf Hitler. „Sieg Heil"!

Staţia dela Otopeni nu a fost bombardată. O asemenea operaţie nu era necesară, deoarece gangsterii se aflau la faţa locului. Ei au pătruns în interiorul clădirii, satisfăcând-şi pofta de distrugere cu ajutorul grenadelor, topoarelor şi armelor automate. Imi amintesc de unele scene dintr'un film sovietic văzut în urmă cu câţiva ani: Alexandru Newsky. Se puteau admira în acest film isprăvile cavalerilor teutoni porniţi să cucerească „spaţiu vital" în inima Rusiei. Strămoşii batalioanelor SS spulberau totul în calea lor, vărsând din belşug sânge nevinovat. Sute de ani de cultură şi civilizaţie europeană n'au reuşit să-i aducă pe calea omeniei. Mentalitatea ucigaşă nu este în Germania un simplu accident. Ea a depăşit mediul omului de rând, infiltrându-se în felul de a gândi al intelectualului, transformându-se în norme de conduită generală. Filosoful şi poetul german Nietzsche, a cărui operă este mult apreciată în Germania de astăzi, mărturiseşte fără ocol: „Drepturi egale! Societate liberă!" Aceste lozinci nu ne atrag. Noi nu găsim că este de dorit ca domnia dreptăţii şi a bunei înţelegeri să fie întemeiată pe pământ. Noi ne numărăm printre învingători, noi reflectăm la o „ordine nouă" şi la un nou sclavaj. Noi nu suntem umanitari şi nu ne permitem niciodată să vorbim de dragostea noastră pentru umanitate".

Şi totuşi pentru a fi un „bun german" se cere mai mult chiar, fiindcă autorul continuă:

„Noi nu iubim umanitatea şi totuşi nu suntem destul de „germani" pentru a fi purtătorii de cuvânt ai naţionalismului sau ai urei de rasă, pentru a ne bucura de otrăvirea sângelui care asmute popoarele Europei, unul contra celuilalt. Noi, aceştia fără ţară, suntem prea amestecaţi, pentru a fi tentaţi să participăm la această mincinoasă admiraţie de sine, la această impudicitate de care Germania face paradă".

Nu ne îndoim că graţie unui spirit deosebit de pătrunzător, Nietzsche a reuşit să descifreze cu certitudine constantele sufleteşti ale marelui său popor.

Vocea d-lui ing. Ionescu mă trezeşte din această întunecată reverie. Ascult explicaţiile d-sale cu mult interes. Aflăm astfel amănunte despre munca uriaşă pe care tehnicienii Societăţii de Radio au depus-o pentru restabilirea emisiunilor. Intreaga instalaţie a fost desgropată de sub dărâmături, reparată cu mijloace rudimentare şi repusă în funcţiune. S'a lucrat zi şi noapte fără întrerupere şi încă se lucrează. Instalaţia funcţionează astăzi într'o clădire particulară, amenajată peste noapte pentru o destinaţie care nu i se potriveşte. Camere strâmte adăpostesc servicii care dispuneau înainte de încăperi spaţioase. Studio nu există. Centrala telefonică redusă la cea mai simplă expresie, a fost totuşi refăcută. De fapt, totul a fost refăcut şi este într'adevăr un miracol cum s'a putut desăvârşi o asemenea muncă cu un personal redus şi într'un interval de timp de numai câteva zile.

Am stat de vorbă cu d. director general. D-sa ne-a explicat pe larg toate greutăţile prin care a trecut şi trece Societatea de Radio. „Postul Bucureşti a renăscut din cenuşa lui", ne spune d-sa. In starea rudimentară în care se află instalaţiile, se transmit uneori trei programe diferite. Discurile sunt limitate, deoarece o parte a fost evacuată, o parte distrusă. Pagubele depăşesc suma de un miliard Să nu uităm, ni se spune, că postul de radio a fost acela care primul a înştiinţat ţara, despre actul istoric dela 23 August. Actualmente, se duc tratative pentru instalarea unui studio. Cum teatrele au suferit şi ele în urma bombardamentelor, sălile mari sunt suprasolicitate, astfel că este posibil ca studioul să fie amenajat în sala de recepţie a liceului Sf. Sava. Proecte de viitor? In primul rând se va lucra la refacerea totală a posturilor distruse. După aceea poate fi vorba de un nou program constructiv. Probabil că noul post Bucureşti II va căpăta o mai mare extindere. Despre o reorganizare a programelor muzicale nu se poate vorbi înainte de amenajarea unui studio.

Am plecat convins că prin muncă totul se poate reface. In noua orientare politică a ţării, nu poate fi ignorat un instrument de propagandă atât de preţios şi tocmai deaceea suntem siguri că departamentele de resort vor ajuta reţeaua de Radiodifuziune şi vor contribui la democratizarea programelor vorbite, luând toate măsurile pentru încadrarea Radioului în noua stare de lucruri. Programele emisiunilor noastre trebue să fie întocmite potrivit cu noul suflu de viaţă democratică şi vechile pocedee de propagandă fascistă definitiv înlăturate. Pentru realizarea acestor deziderate se impun, bine înţeles oameni curaţi şi hotărîţi să meargă fără şovăire pe drumul trasat de voinţa populară, la 23 August.

A. Hilf.

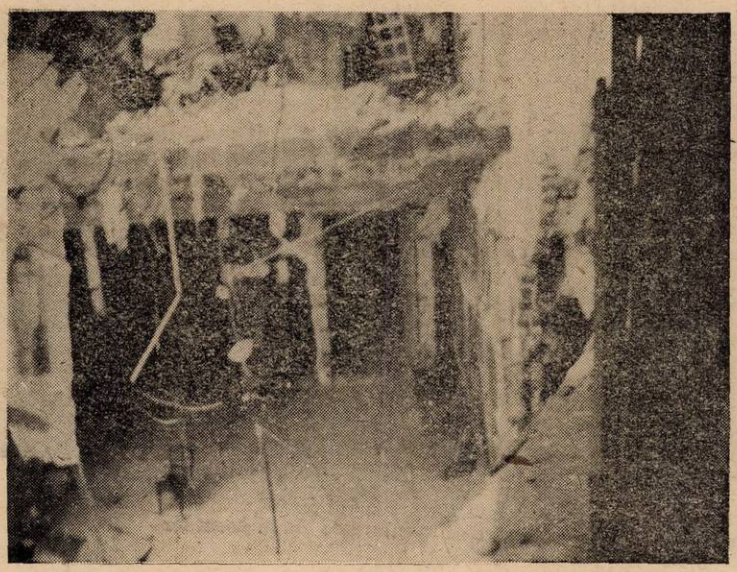

Ruinele studioului mic, văzute de sus

CALEIDOSCOP CINEMATOGRAFIC

ACTORII AMERICANI PE FRONT

Războiul n'a cruțat nici pe actorii americani, care au îmbrăcat haina militară și luptă pe front.

Astfel Clark Gable, înaintat recent la gradul de căpitan, se află actualmente concentrat în Anglia, într'o unitate de aviație. Tot într'o escadrilă de aviație, care a fost trimisă pe front de mai multe ori, se află și James Stewart.

Tyrone Power este locotenent în marina americană, ca și Douglas Fairbanks Jr. John Howard și Cesar Romero. Henry Fonda, talentatul june prim ajuns astăzi celebru peste ocean, recoltează acum succese pe bordul unui avion de vânătoare. Dintre artiștii mai vechi sunt astăzi mobilizați pe câmpurile de luptă: Lewis Stone, Donald Crisp și David Niven. John Ford și Frank Capra, unii dintre cei mai buni regisori, se află de doi ani concentrați pe front la serviciile de propagandă care realizează jurnalele de război.

ERROL FLYNN VĂDUV!

Cel mai neașteptat divorț la Holywood este cel dintre Lilly Damita și Erol Flynn care erau căsătoriți de mult timp și se înțelegeau foarte bine, iar acum au divorțat prin bună înțelegere.

PROIECTELE BETTEI DAVIS

Bette Davis care a obținut un succes record în rolul frumoasei „Mademoiselle D", eroina unui mare scandal parisian din secolul trecut, n'a dormit pe lauriî ei. După „Iubirea lor" a terminat un film modern senzațional: „Scrisoarea" și după aceia „Minciuna cea mare". Are un plan de viitor interesant va interpreta principalul rol feminin din „Mireasa a venit cu ramburs" o comedie delicioasă în care James Cagney va fi partenerul vedetei.

TEATRU

UN NOU TEATRU IN CAPITALĂ

Suntem în posesia unei știri deosebit de interesante: d-na Nora Piacentini, talentata actriță, a închiriat sala fostului bar Atlantic depe strada Academiei.

Excelenta comediană și-a alcătuit un nou ansamblu din care vor face parte: Mircea Șeptilici, Gaby Rădulescu, Angela Vasilescu, etc.

Muzica va fi regisată de maestrul Ely Roman. Noul sediu artistic va purta numele de Teatrul Atlantic.

IANCOVESCU JOACĂ LA COLORADO

Viitoarea premieră a Teatrului Colorado va fi comedia lui Pugliese „Corabia lui Noe". *Rolurile principale vor fi deținute de Ion Iancovescu, Vasiliu Birlic, Angela Mateescu, Niculescu-Buzău și Ion Talianu*

„SECRETUL" LA TEATRUL MIC

Peste o săptămână, Teatrul Mic va juca reluarea marelui succes *„Secretul"* a cărui serie a fost întreruptă de evenimente. Distribuția va fi aceiași dela premieră, afară de rolul creiat de V. Valentineanu, pe care-l va prelua Fory Etterlé care s'a despărțit de Dina Cocea.

PRIMA PREMIERĂ LA NAȚIONAL

La 2 Octombrie Teatrul Național va prezenta prima... premieră în noua stagiune, piesa originală a debutantului Dinu Bandy, „Cântecul vieții". In rolurile principale apar G. Storin, Natașa Alexandra, Migri Nicolau, Hilda Radovici și Al. Clonaru.

DINU ȘERBĂNESCU LA PALLADIUM

Duminică 1 Octombrie 1944 cunoscut muzician Dinu Șerbănescu va prezenta în arena circului Palladium un mare concert de muzică americană. Surpriza acestui concert o va constitui apariția unui original... american care va cânta câteva bucăți.

NEGUSUL LA ALHAMBRA

Mussolini, sinistratul dictator, va apare pe scena teatrului Alhambra în viitoarea premieră: *„Alhambra Brodway"*. Noul sketch va fi intitulat: *„Negusul și Mussolini"* și va fi interpretat de Al. Giugariu.

SINDICATUL ARTIȘTILOR VA FI RECLĂDIT

D. George Vraca, activul prezident al Sindicatului artiștilor, a hotărît să se procedeze de urgență la repararea întregului imobil, care după cum se știe a fost greu avariat în cursul ultimului bombardament asupra Capitalei.

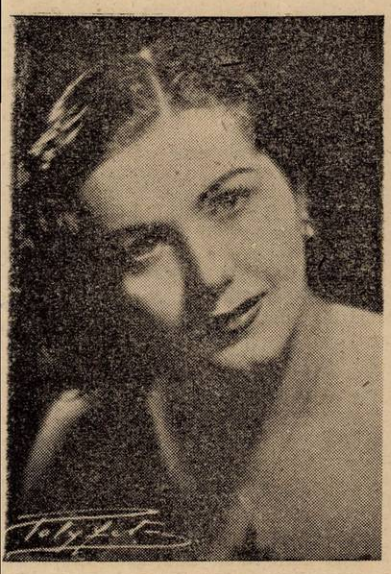

GABY RĂDULESCU
obține un frumos succes în „In spațiul Alhambrei... liniște deplină"

NINA FLORESCU

N. STROE
apare în curând într'o piesă care va provoca senzație

EVOLUȚIA JAZZULUI

Au trecut mai mult de trei decenii de când și-a făcut apariția, în mod „oficial", prima orchestră de jazz: ORIGINAL DIXIELAND JAZZBAND. Improvizația colectivă era principiul călăuzitor al acestei formații. Hot-ul se limita la efecte exterioare și grosolane: „glissandourile" abundau și surdina „wah-wah" era în mare favoare.

Gruparea Dixieland a fost urmată de o altă formație, comupsă tot din albi: The New-Orleans Rhythm Kings. Stilul a devenit mai rafinat, swing-ul a progresat dar orchestra are o personalitate mai mică decât precedenta. Unul din discurile remarcabile al acestei formații este: „Oh, Suzanna" (1924). Deasemenea, bucata intitulată: „Bugle Call Blues". (Aceste bucăți nu trebue să fie necunoscute acelora care au ascultat diversele emisiuni ale postului de radio Londra, închinate jazzului).

Prima orchestră care a înțeles adevăratul spirit al jazzului este aceea fondată în 1918 și condusă de unul din cei mai mari trompetiști ai perioadei eroice: JOE „KING" OLIVER. In componența acestei grupări intrau: Louis Armstrong-trompetă, Johnny Dodds-clarinet, (cine nu cunoaște faimosul său „Too Tight"?), Kid Ory-trombon, pianista Lillian Hardin, (care devine mai târziu Lil Armstrong), Boddy Singerebanjo și Babe Dodds-baterie. Joe Oliver a înființat stilul negru, numit și stilul „New-Orleans", stilul alb, numit și stilul „Chicago" fiind acela înființat de Dixieland Jazzband.

Intre 1925 și 1930 se situează perioada regretabilă a jazzului pitoresc, rprezentat prin Jack Hylton, Ted Lewis, Paul Whiteman și alții. Acesta din urmă are totuși câteva înregistrări, aproape hot, la care participă vedetele: Léon „Bix" Beiderbecke, Frankie Trumbauer și Eddie Lang. Relevăm: „Coquette", „When" și „Old Man River".

După 1930, hot-ul se stabilizează grație câtorva pioneri ai jazzului: Fletcher Henderson, Louis Armstrong și Duke Ellington. Primul ne-a dat acel celebru „Sugar Foot Stomp" (Vocalion H 6443); al doilea e în plină glorie și ne-a lăsat: „St. Louis Blues", „Georgia Bobo", „Mahogany Hall Stomp", „Dallas Blues", și în special „Tight like this"; al treilea, Duke Ellington, e primul care a înțeles cât e de necesar să ai și puțin bun simț în jazz. Aranjamentele lui „Duke" pot fi numite, cu drept cuvânt, excelente. Stilul negru, înființat de Joe Oliver cu 15 ani în urmă, domină, dar pe lângă aceasta, nenumăratele combinațiuni de timbre noi, îndrăznețe și suave, stranii și grandioase precum și armoniile uluitoare, ne cuceresc cu totul.

Evoluția orchestrei lui Ellington dela 1933 și până astăzi, reprezintă evoluția jazzului însăși în ultimii 10 ani.

La început, improvizația era în floare. Rolul lui Duke se mărginea doar la faptul că el decidea când va cânta cutare sau cutare solist. Prin 1937—1938 apărură primele discuri în cari aranjamentul ocupa deja un loc de frunte. Incetul cu încetul șefii de orchestră începură să-și dea seama de avantajele acestui lucru. Și astfel am ajuns la situația de astăzi.

O nouă epocă a început pentru jaz.. Un nou stil s'a format. Nu este așa zisul „stil european" pe care-l prevedeau sau îl prevăd adversarii muzicei negre. Negrii și albii au fuzionat. Arta și-a făcut mai mult loc în noua orientare a muzicei de jazz. Hot-ul nu a dispărut și nu va dispare niciodată. Dar în loc să fie improvizat pe loc, el este preparat și studiat dinainte. Vor fi poate unii care o să susțină că acesta numai este hot. Le voiu răspunde că în origina lui acest fel de hot este tot o improvizație dar o *improvizație reținută*. Se înțelege că pentru marii soliști, hot-ul improvizat pe loc va rămâne totdeauna un mijloc de exprimare a personalității și va avea, ca atare, o valoare muzicală bine definită.

Leader-ul noului stil este — cred c'ați ghicit — faimosul GLENN MILLER. Dar despre el într'un număr viitor.

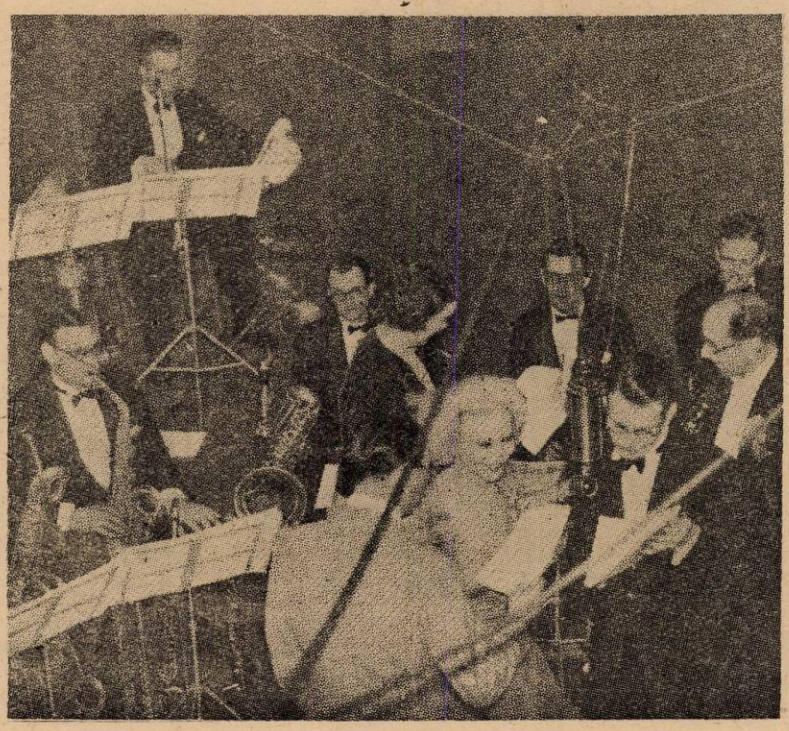

ȘTIRI ȘI COMENTARII

Știați că...

Talentatul șef de orchestră, Bibi Alexandrescu, pregătește un concert care va depăși tot ce s'a realizat până astăzi, în acest domeniu, la noi. D-sa are intenția ca afară de un program compus numai din bucăți absolut recente (ne-am săturat de „Congo, Liza and Comp.), să înfățișeze pentru prima oară publicului bucureștean un COR, după modelul american, compus dintr'o femeie și patru bărbați, care vor interpreta câteva refrene vocale: Chattanoga Choo Choo, Blues in the night, etc. Aranjamentele pentru orchestră sunt deasemeni cu totul noi și în parte originale. D. Bibi Alexandrescu ne-a promis în plus, că va lansa noi vedete în arta swingului. Așteptăm...

•

După cum relatează câțiva ofițeri americani aflați în Capitală, unul din stâlpii jazzului — Duke Ellington — ar fi decedat de curând. O pierdere ireparabilă...

•

Vineri, 22 Septembrie 1944, a luat ființă în Capitală o asociație projazzistă, numită „Swing Club București". Doritorii a deveni membri, pot cere informații chemând telefonic la No. 54015. Malagambiști nu sunt primiți.

•

Glenn Miller a cântat mult timp alături de Benny Goodman și Gene Krupa în vechea orchestră a lui Ben Pollack.

•

Titlurile bucăților din filmul „Serenada din valea Soarelui" sunt: I know why — In the mood — At Last — Chattanoga Choo Choo — It happened in Sun Valley — The world is waiting — To waltz again— I'm Lena, the Ballerina — The Kiss Polka.

— JOJO —

Reproducerea totală sau parțială interzisă

1 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineții.
8.30: Jurnal recapitulativ; Continuarea concertului dimineții.
9.30: Concert de promenadă.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.
13.03: **Ora armatei.**
13:50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**
14.15: **Orchestra Luceafărul.**

RADIO BUCUREȘTI I

15.30: Poșta refugiaților.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**
19.15: Muzică românească.
20.00: Ora oficială; Concert de muzică variată slavă.
21.00: Concert Grieg.
22.00: Ora oficială; **Radio Jurnal.** Publicitate.
22.15: Poeme muzicale.
23.00: Muzică ușoară.
24.00: **Radio-Jurnal;** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăți. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

(8,45.)31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) — Știri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază. ■ 18. Emisie pentru soldați. ■ 18.50. Conf. ■ 19.05. Varietăți. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

2 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineții.
8.30: Jurnal recapitulativ; Continuarea concertului dimineții.
9.30: Muzică variată.
10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.
13.03: Muzică românească.
13:50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**
14.15: Orchestra de café concert Radio, dirijată de d. Em. Gheorghiu.

RADIO BUCUREȘTI I

15.30: Poșta refugiaților.
16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**
19.10: **Ora Transilvaniei.**
20.00: Ora oficială; Cântăreți și cântărețe.
20.30: Muzică corală; Mari instrumentiști.
21.00: Selecțiuni din Verdi și Puccini.
22.00: Ora oficială; **Radio Jurnal;** Publicitate; Noaptea în muzică.
23.00: Muzică variată ușoară.
24.00: **Radio-Jurnal;** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45. Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. **Ştiri în italiană.** ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ **Ştiri în germană şi italiană.** ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17.30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora piilor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19 55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora cronică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

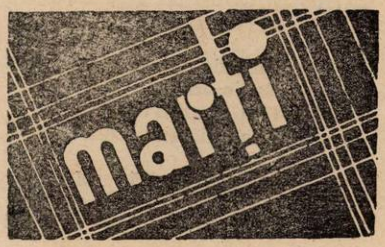

3 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineţii.

8.30: Jurnal recapitulativ; Continuarea concertului dimineţii.

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

13.03: Muzică variată.

13:50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

14.15: Orchestra Radio, dirijată de d. I. Ghiga.

RADIO BUCUREŞTI I

15.30: Poşta refugiaţilor.

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

19.15: Muzică românească.

20.00: Ora oficială; Dansuri: Dansuri antice; Dansuri meridionale; Dansuri slave; Dansuri nordice.

21.00: Concert Cesar Franck.

22.00: Ora oficială; **Radio Jurnal;** Muzică de cameră

23.00: **Cabaret.**

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0.7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08.45)31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13.15 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14.45 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15.45 Ştiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49.79-33.48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49.79-49.67-33.48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49.67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19 55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21 50. Concert. 22.30. Inf.

4 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineţii.

8.30: Jurnal recapitulativ; Continuarea concertului dimineţii.

9.30: Muzică variată.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCURESTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

13.03: Muzică românească.

13:50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

14.15: Orchestra de café concert Radio. dirijată de d. Em. Gheorghiu.

RADIO BUCUREŞTI I

15.30: **Poşta refugiaţilor.**

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCURESTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

19.10: **Ora Transilvaniei.**

20.00: Ora oficială; Concert Rimski-Korsakoff.

21.00: Concert de dansuri.

22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate. Fragmente din Pelleas et Melisande de Debussy.

23.00: Muzică variată uşoară.

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

ÇITIŢI
IN FIECARE MARŢI
„ZIARUL ŞTIINŢELOR"
— 24 LEI EXEMPLARUL —

5 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineţii.

8.30: Jurnal recapitulativ; Continuarea concertului dimineţii.

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

13.03: Muzică variată.

13:50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

14.15: Orchestra simfonică Radio

RADIO BUCUREŞTI I

15.30: **Poşta refugiaţilor.**

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

19.15: Muzică românească.

20.00: Ora oficială; Valsuri de compozitori mari; **Salon muzical.**

21.00: Concert George Enescu.

22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

22.15: Mici poeme.

23.00: Muzică uşoară.

24.00: **Radio-Jurnal;** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Reportaj 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii. m.) ■ Ştiri în franceză.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen- muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14.45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Conf ■ 19 Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen- muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Ştiri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15.45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33.48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59 Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19 Conf. ■ 19.16. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert de orchestră. ■ 22.30. Inf.

6 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineţii.

8.30: Jurnal recapitulativ; Continuarea concertului dimineţii.

9.30: Muzică variată.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

13.03: Muzică românească.

13:50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

14.15: Orchestra de salon Radio, dirijată de d. D. Theodoru.

RADIO BUCUREŞTI I

15.30: **Poşta refugiaţilor.**

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

19.10: **Ora Transilvaniei.**

20.00: Ora oficială; Muzică din filme; Selecţiuni din operete.

21.00: Concert de muzică inspirată de credinţă.

17 ani experienţă. Laborator de precizie cu instrumente moderne.

REPARAŢII, TRANSFORMĂRI, ACORDĂRI

„RADIO-BARDIZ"

CALEA MOŞILOR 205 TEL. 2.89.44

22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

22.15: Muzică de cameră.

22.45: **Seară de Operă: „Cavaleria Rusticana"** de Mascagni.

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30. Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45. (31.46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18,30. Știri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19 35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică ușoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

7 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineții.

8.30: Jurnal recapitulativ; Continuarea concertului dimineții.

9.30: Concert de promenadă.

10.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

13.03: Muzică variată.

13:50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

14.15: Orchestra Radio, dirijată de d. Ion Hartulary Darclée.

RADIO BUCUREȘTI I

15.30: **Poșta refugiaților.**

16.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

19.15: Muzică românească.

20.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.** Publicitate.

22.15: **Uverturi** și **balete** din **opere.**

23.00: **Cabaret.**

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15. Conf. ■ 21.40. Cabaret. ■ 22,25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23,15. Muzică modernă de dans.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45.)31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Varietăți. ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci ■ Conf. ■ 19.53. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.15. Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăți. ■ 20.45. Concert de orchestră. ■ 21.20. Concert. ■ 22. Conf. ■ 22.20. Plăci. ■ 22.30. Ora părinților. ■ 22.50. Inf

Citiți

„Ziarul Științelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARȚI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 20 lei

RL 5172

Construcţia unui voltmetru cu lampă simplu şi eficace. Fiind alimentat numai din baterii aparatul se poate construi sub forma unei valize transportabile.

O mare parte din amatori, îşi închipue că voltmetrul electronic este o „pasăre rară", prezenţa ei fiind justificată numai în marile laboratoare şi bine înţeles, că este un aparat a cărui construcţie necesită o deosebită îndemânare, puţini fiind aceia care s'or putea încumeta s'o ducă la bun sfârşit.

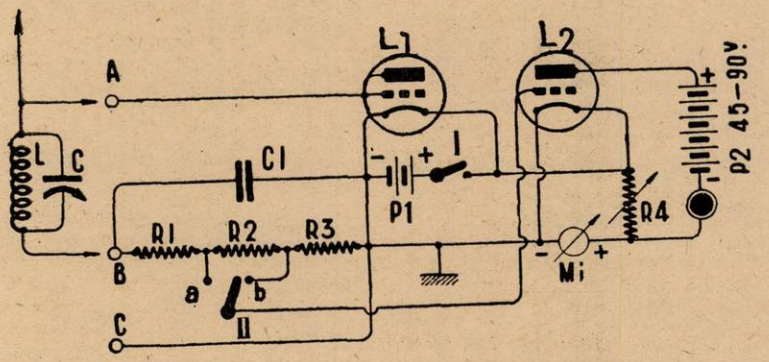

Acelora care împărtăşesc o asemenea părere le răspundem: nu este adevărat! In primul rând fiindcă un asemenea aparat este de o reală utilitate atât profesionistului, cât şi amatorului; în al doilea rând, fiindcă orice amator îşi poate construi un astfel de aparat. Dealtfel, rândurile următoare vor ţine loc de orice alte argumente, pentru afirmaţiile noastre.

Fig. 1, reprezintă schema de principiu a aparatului. La bornele A, B se aplică tensiunile alternative pe care urmează să le măsurăm. La bornele B, C se aplică tensiunile continue. Etalonarea aparatului se face când maneta II se află în poziţia *a*. Când acelaş comutator este în poziţia *b*, tensiunile citite se vor înmulţi cu 10.

Lampa L1 este o triodă care funcţionează ca diodă, grătarul şi placa fiind reunite. Rezistenţa de sarcină este alcătuită de ansamblul rezistenţelor R_1, R_2, R_3, decuplate de condensatorul C_1.

Componenta continuă detectată, apare la bornele acestei rezistenţe. O parte din tensiunea detectată este aplicată la grătarul lămpii L_2. Aceasta din urmă funcţionează ca amplificatoare lineară de tensiune continuă.

In circuitul de placă al lămpii L_2 se intercalează bateria anodică P_2 şi un miliampermetru Mi, montat după cum arată figura, contra curentului de placă.

Tensiunea de încălzire P_1 (luată dintr'un acumulator sau dintr'o pilă uscată), este utilizată pentru a provoca un contra-curent în instrumentul Mi, adică un curent de sens contrar curentului anodic. Intensitatea acestui contra-curent se poate regla cu ajutorul rezistenţei variabile R_4.

Acesta este tot aparatul. Nicio complicaţie în montaj, niciun număr impresionant de piese, nici piese de construcţie specială.

Reproducem şi o schiţă utilă pentru aşezarea şi asamblarea pieselor componente ale montajului. Figura este ea însăşi suficient de explicită. In spatele cutiei a fost rezervat un spaţiu pentru adăpostirea surselor de alimentare. Pe panoul de comandă se află butonul rezistenţei variabile R_4, butonul comutatorului I care scoate încălzirea din circuit şi miliampermetrul. Comutatorul II se va aşeza în ecinătatea imediată a bornelor A, B, C.

In afară de elementele care compun aparatul propriu zis, au făcut şi un circuit oscilant LC care se poate intercala între A şi B, pentru a permite utilizarea aparatului şi în cazul când am vrea să efectuăm măsuri relative la câmp.

Aparatul traduce tensiunile aplicate la intrarea lămpii L_1 în valori de curent placă în circuitul de eşire al lămpii L_2, ele fiind măsurate cu ajutorul instrumentelor Mi.

Intregul ansamblu fiind linear (cel puţin între anumite limite de funcţionare), curba de etalonare a aparatului va fi o dreaptă. Pentru a efectua etalonarea, vom recurge la tensiunea alternativă a reţelei industriale, reducând valoarea ei cu ajutorul unui transformator (fig. 3). In secundarul transformatorului vom monta un potenţiometru, pentru a ne putea prevala numai de o parte din tensiunea secundarului. Potenţiometrul va avea o valoare cuprinsă între câteva sute de ohmi şi câteva mii de ohmi. pentru tensiuni de etalonare cuprinse între câţiva volţi şi câteva zeci de volţi.

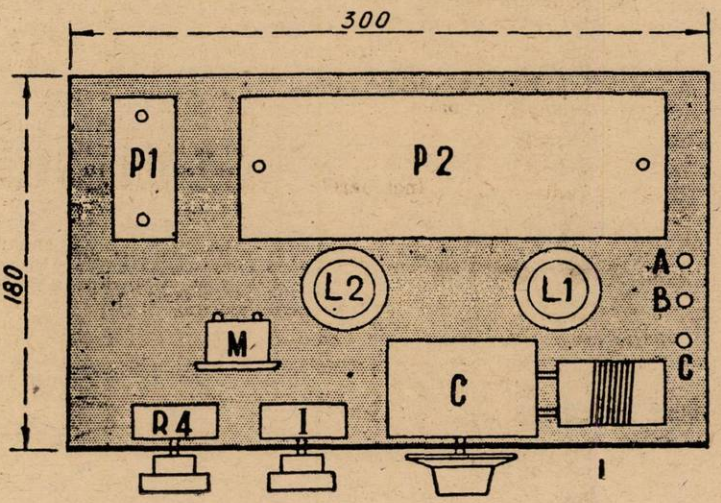

Pentru etalonarea aparatului, ne vom înarma cu o hârtie milimetrică, şi cu un creion bine ascuţit, plus tradiţionala răbdare. Pe această hârtie milimetrică vom trasa două axe perpendiculare: una orizontală, alta verticală. Pe axa orizontală vom însemna toate tensiunile citite pe cadranul voltmetrului V, iar pe acea verticală vom însemna valorile corespunzătoare citite pe cadranul miliampermetrului Mi. Pentru fiecare măsură, obţinem o anumită tensiune V şi o anumită intensitate A, adică un punct în planul axelor de coordonate. Unind toate punctele marcate într'o serie de măsuri, obţinem o curbă asemănătoare cu aceea din fig. 4.

Se poate observa că porţiunea de curbă OM este complet rectilinie. Incepând din punctul M, curba se în-

Calculul transformatorilor de eşire

In literatura ştiinţifică românească, până acum nu au apărut niciodată metodele de calcul ale transformatorilor de eşire. Una din caze poate fi aceea că aceste calcule nu sunt prea simple şi al doilea în unele publicaţii străine se găseau mai multe metode de calcul, pe diferite căi, care nu duceau toate la acelaş rezultat.

Deci, chiar amatorii care ar fi citit astfel de publicaţii, ar fi fost puşi în situaţia de a nu şti asupra cărei metode să se oprească.

D-l A. H. combinând mai multe procedee de calcul a reuşit să stabilească un procedeu pe care subsemnatul l-a verificat pe cale experimentală, dovedindu-se că procedeul se poate aplica la calculul oricărui transformator de eşire.

Mai înainte de a începe tratarea acestei chestiuni, voi face o mică introducere, referitoare la termenii ce vor fi folosiţi în calcule.

Primele noţiuni de care ne lovim în acest domeniu, sunt acelea de rezistenţă statică sau internă şi rezistenţă dinamică sau externă. Atât rezistenţa statică, cât şi cea dinamică sunt caracteristice lămpilor de radio. Se ştie că filamentul emite electroni, atunci când este încălzit. Aceşti electroni, încărcaţi cu electricitate negativă, sunt atraşi de placa lămpii, când aceasta este legată la un potenţial positiv. Intre filament şi placă se găseşte grila, cu o încărcare negativă variabilă, care face ca electronii emişi de filament să ajungă total sau parţial la placă, după cum grila este mai puţin negativă sau mai mult negativă. Electronii vor fi complet respinşi, atunci când grila va avea un potenţial negativ egal cu cel positiv al plăcii.

Dacă o lampă funcţionează în mod normal, cu tensiunea de placă respectivă şi cu tensiunea de grilă respectivă, prescrise de fabricant, pentru o clasă de amplificare anumită, fluxul electronic dela filament la placă constitue un circuit a cărui rezistenţă, constitue tocmai rezistenţa dinamică de care am pomenit mai sus. Această rezistenţă se măsoară prin metode anumite şi este dată de fabricant în caracteristica fiecărei lămpi, sub menţiunea de rezistenţă externă optimă. Natural că fiind vorba de o rezistenţă, valoarea ei se va exprima în ohmi. Ordinul de mărime, după tipul de lampă, este cuprins cam între 1000 ohmi şi 100.000 ohi.

Rezistenţa dinamică este însă de fapt o rezistenţă medie, între valori maxime şi minime ale potenţialului grilei, adică exact fenomenul care se întâmplă atunci când lampa funcţionează şi grila este atacată de un curent ce variază în ritmul unei frequente variabile cum este cazul unei orchestre, al vorbei, etc. Spre deosebire de rezistenţa dinamică, rezistenţa statică este măsurată în situaţia că potenţialul de grilă rămâne fix, la o anumită valoare, ţinându-se cont numai de negativare.

Rezistenţa internă poate fi şi de ordinul megohmilor, mai ales în cazul lămpilor de înaltă frequenţă. Ea este deasemeni indicată de fabricant, în cacarteristicile fiecărei lămpi. În mod curent, în calcule, rezistenţa internă sau statică o vom nota cu Ri iar rezintenţa externă optimă sau dinamică cu Re.

Alt termen cae intră în calcule este pulsaţia, notată în mod curent cu ω (omega). Pulsaţia este egală cu $2\,\pi\,f$ în care $\pi = 3{,}14$ iar f este frequenţa.

Frequenţa la transformatorii de eşire se ia între 25 Hertz şi 5000 Hertz (perioade pe secundă). De fapt în calcule se alege freqeunţa de 25 Hertz şi apoi se verifică prin alte calcule, dacă transformatorul astfel dimensionat, este capabil să reproducă şi frequenţe de ordinul a 5000 Hertz sau peste. Nu sunt necesare frequenţe mai mari de 5—6000 Hertz, deoarece gama sonoră audibilă este cuprinsă cam între 50 şi 6000 perioade pe secundă.

De fapt teoretic, audibilitatea este cuprinsă între 16 şi 11.000 perioade pe secundă, dar în practică s'a văzut că media este cea indicată mai sus.

Numai urechile extrem de fine pot percepe sunete mai multe de 10.000 Hertz. Peste această frequenţă intrăm în domeniul ultrasunetelor, ce nu pot fi percepute cu urechea.

Alt termen, folosit în calculul transformatorilor de eşire, este inducţia ferului, măsurată în gauss. De obiceiu, valoarea acesteia se ia între 5000 şi 14.000 gauss, după natura ferului. Tolele de bună calitate au inducţia măsurată şi indicată de fabricant.

Inducţia se notează cu B. Factorul de permeabilitate, notat cu μ (mű), este de asemeni o caracteristică a ferului şi este cuprins cam între 500 şi 3500, în funcţie de inducţia în gauss. Valoarea sa este scoasă dintr'o diagramă, pentru uşurinţa calculelor, diagramă pe care o public şi în acest articol (a se vedea fig. 1). Şi acum, după scurtă introducere, să vedem cum se calculează un astfel de transformator de eşire. Menţionez aci că voi indica formulele de calcul ale unui transformator pentru montaje în push-pull, care sunt cele mai folosite în cazul amplificatorilor de joasă frequenţă.

Pentru ceilalţi transformatori, numărul de spire se va lua pe jumătate, în caz că montajul nu e în push-pull.

Prima valoare care se va calcula este selfinducţia bobinajului primar. Formula este următoarea:

$$L_A = \frac{2\,R_i\,R_e}{\omega_{min}\,(R_i + R_e)}$$

în care L_A = selfinducţia în Henry.
R_i = rezistenţa internă a fiecărei lămpi.
R_e = rezistenţa externă optimă a fiecărei lămpi.
ω_{min} = pulsaţia minimă, în care se ia f=25 Hz.

Valoarea lui ω_{min} este $\omega_{min} = 2\pi f$ unde $\pi = 3.14$
f=25 Hertz (perioada pe secundă).

Secţiunea miezului, în centimetri patraţi, se obţine din formula:

$$\Sigma = \sqrt{\frac{2.\ W.\ 1{,}5.\ 10^6}{B.\ f.\ i}}$$

în care W = putinţa în waţi modulaţi pentru fiecare lampă.
B = inducţia în Gauss; de obiceiu se ia B = 10.000.
f = frequenţa în Hertz; de obiceiu se ia f = 25.
i = intensitatea admisă pe mm. patrat de sârmă.

De remarcat că aci se ia i = 1 Amp. /mm² de sârmă, spre deosebire de transformatorii de reţea la care se ia i = 3 Amp/mm².

Furnizând tensiunile şi intensităţile prescrise de fabricant fiecărei lămpi, pentru putinţa respectivă, tensiunea ce va străbate bobinajul primar, va fi dată de formula:

$$V = \sqrt{2\ W.\ R_e}$$

Numărul de spire pro volt pentru primar va fi scos din relaţia:

$$n_p = \frac{10^8\,\sqrt{2}}{\omega_{min}\ B.\ \Sigma}$$

Numărul de spire total al primarului va fi deci:

$$n_p = V.\ n_v$$

Pentru a verifica dacă miezul calculat şi numărul de spire sunt bine dimensionate, recalculăm selfinducţia din formula următoare:

$$L = 0{,}4\,\pi \cdot \frac{\Sigma}{\delta'} \cdot n_p^2 .\ 10^{-8}$$

în care $\delta' = \delta + 1{,}1\,\frac{l}{\mu}$

δ' = intreferul redus.
δ = intreferul brut, măsurat pe tolă, în mm.
l = lungimea circuitului magnetic.
μ = permeabilitatea ferului, care pentru 10.000 gauss este de 2300, după cum rezultă şi din diagrama dela fig. 2.

Valoarea lui l este următoarea:

$$l = 2\,(b+a) + \pi\,a$$

în care b = lungimea ferestrei tolei.
a = lăţimea feerstrei tolei (a se vedea şi fig. 1).

După ce am calculat valoarea lui L, trebue să avem condiţia:

$$L \geq L_A$$

adică selfinducţia astfel calculată să fie mai mare sau cel mult egală cu selfinducţia L_A calculată iniţial. Trebue să facem aci menţiunea că valoarea lui np este numai pentru o ramură a primarului. Cum am considerat un transformator de eşire pentru montaje în push-pull, pentru cea de a doua romură a primarului vom mai bobina un număr egal de spire cu np. Deci, în definitiv, numărul de spire total al primarului va fi egal cu 2 np, cu o priză mediană, la care se va aplica tensiunea positivă, pentru alimentarea plăcilor lămpilor. Intensitatea ce străbate primarul va fi:

$$I = \frac{V}{R_e}$$

Grosimea sârmei din primar va rezulta din relaţia:

$$d_p = 0{,}56\sqrt{\frac{100\ \Sigma}{n_p}}$$

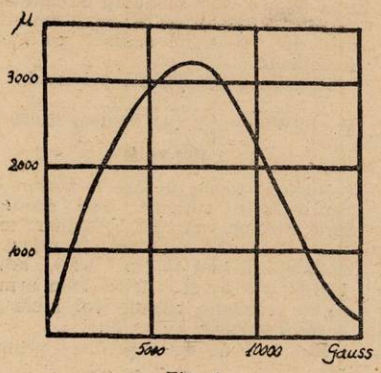

Fig. 1

Dimensiunea lui dp este dată în mm.

Calculăm acum raportul de transformare. Relaţia care ne dă valoarea lui este :

$$N = \sqrt{\frac{2Re}{r}}$$

unde r = rezistenţa bobinajului secundar. Se ştie că secundarele transformatorilor de eşire se calculează ori pentru o mică impedanţă (max. 12 ohmi), pentru cazul difuzoarelor dinamice, ori pentru o mare impedanţă (2—3000 ohmi), pentru difuzoarele magnetice-permanente. De aci se deduce că valoarea lui N va fi variabilă, după rezistenţa pe care am ales-o. Cunoscând raportul de transformare, putem determina numărul de spire din secundar, din formula :

$$n_s = \frac{2n_p}{N}$$

unde n_s = numărul de spire din secundar.
n_p = numărul de spire din primar.
N = raportul de transformare.

Grosimea sârmei din secundar o vom determina din formula

$$d_s = 0{,}55\sqrt{\frac{100\,\Sigma}{n_s}}$$

Grosimea este exprimată tot în mm.

Insfârşit după ce am determinat toate aceste date, vom verifica acum dacă transformatorul astfel calculat reproduce şi frequenţele superioare. Pentru aceasta, calculăm în primul rând inducţia de dispersiune, din relaţia :

$$S = 0{,}5\,\frac{l_m \cdot 10^{-8}}{h'}\,n^2 p\,(2\Delta + d)$$

în care : $l_m = 2\,(D+C) + \pi a$
unde D = grosimea miezului (tolă peste tolă).
C = lăţimea lamei tolei (a se vedea fig. 1).

Deasemeni, valoarea lui h'o căpătăm din formula :

$$h' = \sqrt{\left(\frac{l_m}{2\pi}\right)^2 + h^2} - \frac{l_m}{2\pi}$$

In expresiile de mai sus
h = lungimea bobinajului.
d = înălţimea bobinajului primar + secundar.
Δ = isolamentul dintre primar şi secundar (vezi fig. 3).

Valorile lui h, d şi se vor exprima în centimetri.

După ce am calculat inducţia de dispersiune, calculăm factorul de dispersiune, din formula :

$$\sigma = \frac{S}{L_A}$$

Frequenţa până la care va funcţiona transformatorul va rezulta din expresia :

$$\omega_{sup} = \frac{R_i + R_e}{\sigma\, L_A}$$

în care ω_{sup} = pulsaţia superioară, egală cu 2 f. Cu alte cuvinte vom avea :

$$f = \frac{R_i + R_e}{2\,\pi\,\sigma.\,L_A}$$

Valoarea lui f, dacă transformatorul a fost bine dimensionat, trebue să fie peste 5000 de Hertz. Impedanţa primarului se poate calcula fie din expresia :

$$X = 2\,\pi f\,L_A$$

unde valoarea lui X este exprimată în ohmi, fie din expresia mai precisă :

$$X = \sqrt{R^2 + \omega^2 L^2 A}$$

în care R = rezistenţa ohmică a bobinajului.

$$\omega = 2\pi f$$

Formulele acestea servesc tot ca un mijloc de control, pentru verificarea

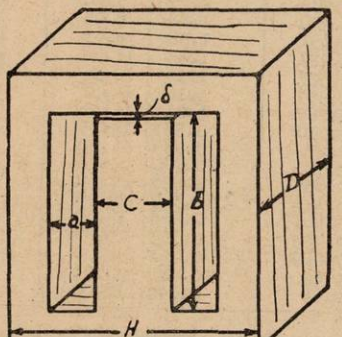

Fig. 2

calculelor şi anume, pentru o frequenţă aleasă, de pildă 25 Hertz, introducând în formulă datele celelalte, adică R şi L_A, trebue ca X să fie aproximativ egal cu Re.

După ce am calculat secţiunea ferului, numărul de tole se va determina astfel, din formula :

$$P = \frac{\Sigma}{0{,}9.\,p.C}$$

în care P = numărul total de tole.
Σ = secţiunea rezultată din calcule, în comp.
p = grosimea unei tole, în cm.
C = lăţimea lamei tolei (vezi fig. 1).

Din această formulă se vede că grosimea miezului, rezultată din suprapunerea tolelor, va fi ceva mai mare decât cea rezultată din simpla împărţire a lui Σ cu p, din cauză că intervine coeficientul 0,9.

In consecinţă, carcasa se va dimensiona puţin mai mare. Valoarea lui C se va alege de aşa manieră încât, pachetul de tole să permită bobinarea atât a primarului cât şi a secundarului, exact, adică să nu rămână prea mult spaţiu liber. Pentru transformatorii de push-pull, este recomandabil a se împărţi carcasa în două compartimente şi apoi, jumătate din primar se va bobina într'un compartiment, iar cealaltă jumătate, în al doilea compartiment. Secundarul se va bobina în acelaş sens cu primarul şi de aceeaş manieră, adică jumătate într'un compartiment, peste primar, iar cealaltă jumătate, în al doilea compartiment, tot peste primar deci. In felul acesta se păstrează mai bine caracterul de simetrie, care e absolut necesar bunei funcţionări, a montajelor push-pull. Deasemeni, pentru a se păstra rigiditatea bobinajelor, după fiecare bobinaj primar se va fierbe întreaga carcasă cu sârmă, în parafină pură, timp de 5 minute, după care se va lăsa să se răcească şi apoi se va bobina mai departe secundarul, bine înţeles interpunând între bobinaje un isolament bun format din 2-3 înfăşurări de presspan. După ce va fi bobinat secundarul, se va fierbe din nou în parafină. Imersiunea aceasta în parafină mai are şi rolul foarte important de a isola mai bine spirele între ele şi mai ales a împiedica pătrunderea vaporilor de apă din atmosferă, între spire, fapt care ar produce o schimbare în caracteristicile de funcţionare. După ce toate bobinajele vor fi făcute, se vor introduce tolele.

Foarte important este faptul că tolele, la transformatorii de eşire, sau de modulaţie, în general, se introduc toate în acelaş sens, pentru menţinerea intreferului, ca la drossele, spre deosebire de transformatorii de reţea unde tolele se introduc în carcasă şi într'un sens şi în altul.

Dealtfel la transformatorii de modulaţie se caută tole cu intrefer cât mai mare, în scopul împiedicării saturaţiei fierului. Se pot construi transformatori de modulaţie şi cu tole obişnuite de transformatori de reţea, adică fără întrefer aproape, dar în cazul acesta, pe lângă că se va respecta regula aşezării tolelor, se va alege o secţiune mai mare decât cea rezultată din calcule. De pildă dacă în calcule rezultă o secţiune de 5 cmp., se va alege o secţiune de cel puţin 8 cmp. Mărirea secţiunii ferului, dacă tolele nu au întrefer prea mare este deci favorabilă. Bineînţeles că şi la aceşti transformatori, tolele trebuesc bine isolate unele de altele, fie prin hârtie, fie prin vopsea în strat mai gros. După cum se ştie, sunt multe tipuri de tole. Cele mai bune şi mai proprii acestui gen de transformatori sunt cele de tip E sau T sau L. Tolele închise, de tip comun, tola cuirasată, nu sunt recomandabile, deoarece deobiceiu nu au întrefer. Din păcate însă, în comerţ se găsesc numai astfel de tole. In acest caz, întreferul se va lua egal

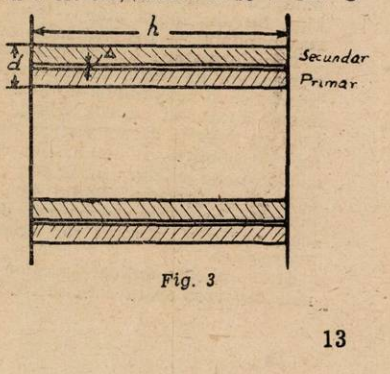

Fig. 3

DIMENSIONAREA TRANSFORMATORILOR

Diam.	Densitatea curentului			Secțiunea	Rezistența	Greutatea	Diametru
in mm.	2A/mm²	2,5A/mm²	3A/mm²	mm²	100 m. ohmi	pe metru gr.	acoperit în mm
0.05	0.004	0.005	0.006	0.00196	908	0.021	0.08
0.07	0.008	0.010	0.011	0.0038	468	0.040	0.10
0.08	0.010	0.013	0.015	0.0050	356	0.049	0.115
0.09	0.013	0.016	0.019	0.0064	278	0.0627	0.127
0.10	0.016	0.02	0.024	0.0078	228	0.0806	0.138
0.12	0.022	0.028	0.034	0.0113	158	0.115	0.163
0.15	0.035	0.045	0.053	0.0177	100.4	0.1785	0.200
0.16	0.040	0.050	0.061	0.0201	87.0	0.203	0.212
0.18	0.051	0.063	0.076	0.0254	70.2	0.256	0.236
0.20	0.063	0.080	0.094	0.0314	56.7	0.314	0.259
0.22	0.076	0.095	0.114	0.0380	46.8	0.379	0.282
0.25	0.098	0.120	0.147	0.0491	36.3	0.487	0.316
0.27	0.114	0.143	0.171	0.0572	31.1	0.557	0.342
0.28	0.123	0.154	0.184	0.0616	28.9	0.602	0.350
0.30	0.141	0.175	0.212	0.0707	25.2	0.694	0.374
0.32	0.161	0.201	0.241	0.0884	21.9	0.868	0.396
0.35	0.190	0.240	0.289	0.0962	18.5	0.946	0.430
0.38	0.227	0.283	0.340	0.1134	15.17	1.11	0.460
0.40	0.251	0.310	0.377	0.1257	14.2	1.22	0.487
0.45	0.318	0.400	0.477	0.157	11.2	1.54	0.540
0.50	0.390	0.490	0.588	0.196	9,08	1.88	0.595
0.55	0.476	0.600	0.714	0.238	7.48	2.27	0.650
0.60	0.566	0.700	0.849	0.283	6.29	2.69	0.700
0.65	0.664	0.830	1.0	0.332	5.36	3.17	0.750
0.70	0.770	0.960	1.16	0.385	4.62	3.65	0.810
0.75	0.884	1.1	1.33	0.442	4.03	4.30	0.860
0.80	1.01	1.25	1.51	0.503	3.54	4.96	0.920
0.85	1.14	1.41	1.70	0.568	3.13	5.48	0.970
0.90	1.27	1.6	1.91	0.736	2.80	6.00	1.03
0.95	1.42	1.77	2.13	0.709	2.51	6.70	1.08
1.00	1.57	1.96	2.36	0.785	2.27	7.40	1.13
1.10	1.90	2.38	2.85	0.950	1.88	8.95	1.23
1.20	2.26	2.83	3.39	1.131	1.58	10.65	1.34
1.25	2.45	3.06	3.68	1.227	1.45	11.58	1.39
1.30	2.65	3.32	3.98	1.327	1.34	12.5	1.44
1.40	3.08	3.85	4.62	1.539	1.16	14.52	1.55
1.50	3.53	4.42	5.30	1.767	1.01	16.40	1.64
1.60	4.02	5.03	6.03	2.010	0.887	18.85	1.75
1.70	4.54	5.67	6.81	2.27	0.785	21.20	1.86
1.80	5.09	6.36	7.64	2.545	0.700	23.80	1.96
1.90	5.67	7.08	8.50	2.835	0.628	26.50	2.07
2.00	6.28	7.87	9.42	3.141	0.567	29.40	2.18
2.20	7.60	9.5	11.40	3.801	0.468	35.60	2.40
2.50	9.82	10.3	14.73	4.909	0.363	45.80	2.80
3.00	14.14	17.7	21.20	7.069	0.252	66.00	3.35
3.50	19.24	24.05	28.86	9.62	0.185	90.50	3.90
4.00	25.14	31.43	37.71	12.57	0.142	118.00	4.45

Acest tablou dă diversele grosimi ale sârmei întrebuințate la bobinarea transformatorilor de rețea, în funcție de densitatea curentului

cu 0,01 mm. și se va introduce în calcule sub această valoare.

De asemeni, când se va strânge pachetul de tole, pentru fixare, cu șuruburi, se vor evita șuruburile de fer sau oțel și se vor folosi șuruburi nemagnetice, de alamă, bronz, cupru sau aluminiu. Dacă totuși se vor folosi șuruburi magnetice, acestea se vor isola în varnish (schlauch), în tot lungul lor, pentru a evita o scurtcircuitare magnetică între tole.

Este preferabil ca între straturile de sârmă să se pună din 200 în 200 spire, câte o bucată de hârtie parafinată, ca isolatoare. Spirele se pot bobina fie una lângă alta — ceea ce e recomandabil — fie fără nicio ordine.

Transformatorii lucrați după aceste norme, vor da rezultate excelente, întocmai ca și cei produși de fabrici. Ca anexă a acestui articol, adaug o tabelă cu diferite caracteristice ale sârmei de bobinaj cu email. Pentru caracteristicile tolelor, recomand cititorilor să-și procure „Radio 44", unde în articolul „Transformatorii de rețea", vor găsi absolut tot ceeace îi interesează.

Și acum, ca o aplicare a celor spuse mai sus, vom arăta cum se calculează practic un transformator de eșire, pentru două lămpi CL 4, montate în push-pull, cu o putință modulată de 8 Wați. Menționez că acest transformator îl folosește chiar subsemnatul, într'un amplificator universal.

Incep prin a determina valoarea lui LA.

După datele fabricantului, pentru lampa CL4 rezistența internă este $R_i = 45.000$ ohmi, iar rezistența eternă optimă, $R_e = 4500$ ohmi.

Aleg ω_{min}, pentru $f = 25$ Hz.

$$\omega_{min} = 2\pi f = 2 \times 3{,}14 \times 25 = 157.$$

$$L_A = \frac{2 \times 45.000 \times 4500}{157(45\,000 + 4500)} = \frac{405.000.000}{7.771.500} \cong$$

52 Henry.

Secțiunea miezului în cmp:

$$\Sigma = \sqrt{\frac{2.\ W.\ 1{,}5.\ 10^6}{B.f.i}} = \sqrt{\frac{2 \times 4 \times 1{,}5 \times 1.000.000}{10.900 \times 25 \times 1}} =$$

$$\sqrt{48} \cong 7 cm^2$$

Valoarea aceasta a rezultat din faptul că W = 4 Wați modulați de lampă, iar B = 10.000 gauss, deoarece am ales niște tole de bună calitate, cu mult ferosiliciu.

Tensiunea ce străbate primarul:

$$V = \sqrt{2WR_e} = \sqrt{2 \times 4 \times 4500} = \sqrt{35.000} \cong$$

190 volți

Intrucât tolele pe care le aveam, erau de tipul cuirasat, deci aproape fără intrefer, am luat o secțiune mai mare decât cea rezultată în calcul și anume, am luat 12 cm.² brut, adică $12 \times 0{,}9 = 10{,}8$ cm.² netto. Prin urmare, în celelalte calcule voi lucra cu această valoare.

Numărul de spire pentru primar, pro volt:

$$n_v = \frac{10^8 \sqrt{2}}{\omega_{min} B \Sigma} = \frac{100.000.000 \times 1{,}41}{2 \times 3{,}14 \times 25 \times 10.000 \times 10{,}8} = \frac{1410}{263} \cong 7 Sp/volt.$$

Numărul total de spire la primar: $n_p = V n_v = 190 \times 7 = 1330$ **spire**, pentru o ramură.

Fiind vorba de montaj în push-pull, voi bobina însă $1330 \times 2 = 2660$ Spire, cu o priză la 1330 Spire.

Pentru verificare, recalculez selfinducția:

$$L = 0{,}4\ \pi\ \frac{\Sigma}{\delta'} n^2 p\ 10^{-8}$$

$$\delta' = \delta + 1{,}1\ \frac{1}{\mu} = 00{,}1 + 1{,}1 \frac{1}{\mu}$$

Valoarea lui l este, la tolele alese:

$$l = 2\ (b + a) + \pi.\ a\ 2\ (7{,}5 + 2{,}25) + (3{,}14 \times 2{,}25) = 27{,}15$$

Valoarea lui μ, din graficul dela fig. 2, rezultă a fi pentru 10.000 ganss, de 2300. Prin urmare vom avea:

$$\delta' = 0{,}01 + 1{,}1\ \frac{27{,}15}{2300} = 0{,}01 + 0{,}011 = 0.021$$

De aci deducem:

$$L = \frac{0{,}4 \times 3{,}14 \times \frac{10{,}8}{9{,}021} \times (1330)^2}{100.000.000} = \frac{0{,}4 \times 3{,}14 \times 5{,}14 \times 1.768.900}{100.000.000} =$$

$$= \frac{1.141.973.527{,}6}{100.000.000} = \mathbf{114{,}197\ Henry}$$

Condiția valorii optime este însă îndeplinită, deoarece $L_A = 52$ Henry, iar L = 114,197 Henry, deci L este mai mare decât $L_e A$

Intensitatea ce străbate primarul, este:

$$I = \frac{V}{R} = \frac{190}{4500} = 0{,}042\ Am.$$

Grosimea sârmei din primar:

$$d_p = 0{,}56 \sqrt{\frac{100.\ \Sigma}{n_p}} = 0{,}56 \sqrt{\frac{105 \times 10{,}9}{1330}} =$$

$$= 0{,}56 \sqrt{0{,}81} = 0{,}56 \times 0{,}9 = 0{,}5\ mm.$$

Raportul de transformare:

$$N = \sqrt{\frac{2R_e}{r}}$$

Am ales două bobinaje secundare: unul cu impedența de 12 ohmi și altul de 2500 ohmi.

Deci vom avea:

$$N = \sqrt{\frac{2 \times 4500}{12}} = \sqrt{750} \cong$$

și de asemeni

$$N = \sqrt{\frac{9000}{2500}} = \sqrt{3,6} \cong 2$$

Numărul de spire din secundar:

$$n_s = \frac{2n_p}{N} = \frac{2660}{28} = 95 \text{ Spire pentru 12 ohmi}$$

$$n_s = \frac{2n_p}{N} = \frac{2660}{2} = 1330 \text{ Spire pentru 2500 ohmi.}$$

Grosimea sârmei din secundar:

$$d_s = 0,56 \sqrt{\frac{100\ \Sigma}{n_s}} = 0,56 \sqrt{\frac{100 \times 10,8}{95}} =$$

$$= 0,56 \sqrt{11,30} = 0,56 \times 3,3 = \mathbf{1,8\ mm}$$

pentru 12 ohmi.

$$d_s = 0,56 \sqrt{\frac{100\ \Sigma}{n_s}} = 0,56 \sqrt{\frac{100 \times 10,8}{1330}} =$$

$$= \mathbf{0,5\ mm}$$ pentru 2500 ohmi

Să calculăm acum până la ce frecvență poate lucra transformatorul. Pentru aceasta, mai întâi vom calcula inducția de dispresiune:

$$S = 0,5 \frac{l_m \cdot 10^{-8}}{h'} n^2_p (2\Delta + d)$$

$$l_m \times 2 (D + C) + \pi a = 2 (4 + 3(+ (3,14 \times 2,25) = 21$$

Valoarea lui D este 4 cm., la tolele alese de mim.

$$h' = \sqrt{\left(\frac{l_m}{2\pi}\right)^2 + h^2} - \frac{l_m}{2\pi} =$$

$$\sqrt{\left(\frac{21}{6,28}\right)^2 + 3,75^2} - \frac{21}{6,28} = \sqrt{11+14-3,3}$$

$$= \sqrt{25 - 3} = 5 - 3 = 2.$$

$$S = \frac{0,5 \times 21 \times 1.768.900\ (2\Delta + d)}{2}$$

$$100.000.000$$

$$\Delta = 1 \text{ mm.}$$

$$d = 1 \text{ mc}$$

$$S = \frac{0,5 \times 21 \times 1.768.900\ [(2 \times 0,1) + 1}{2}$$

$$100.000.000$$

$$= \frac{11.144.070}{100.000.000} = 0,111$$

Factorul de dispersiune:

$$\sigma = \frac{S}{L_s} = \frac{0,112}{L_A} = \mathbf{6,0021}$$

Frequența până la care va funcționa transformatorul:

$$f = \frac{R_i + R_e}{2\pi\sigma\ L_A} = \frac{45.000 + 4500}{2 \times 3,14 \times 0,0021 \times 52} =$$

$$\frac{40.500}{0,685} \cong \mathbf{7225\ Herz}$$

Se vede că prin urmare transformatorul va reda fidel frequențele în jurul lui 5000 Hertz.

Spre verificare, să calculăm și impedența primarului:

$$X = 2\pi f L_A = 2 \times 3,14 \times 25 \times 52 = \mathbf{7164 ohmi}$$

Valoarea este destul de apropiată, deci calculul e verificat.

Numărul de tole:

$$P = \frac{\Sigma}{0,9.p.C} = \frac{10,8}{0,9 \times 0,03 \times 3} =$$

în care

$$\frac{10,8}{0,081} = 133 \text{ tole}$$

Numărul acesta de tole a rezultat din faptul că am ales tole groase de 0,3 mm. și cu o lamă lată de 3 cm. Bobinajul intră exact în fereastra acestui pachet de tole. Transformatorul a fost bobinat în două compartimente, și fiert în parafină, atât primarul cât și secundarul. Lungimea sârmei folosite se poate calcula considerând o spiră medie, pe care o vom multiplica cu numărul total de spire. Cunoscând lungimea sârmei, din tabloul alăturat vom putea stabili și greutatea de sârmă necesară. În alt articol viitor, vom reveni cu dimensionarea transformatorului de intrare (driver) pentru amplificare.

St. ing. LIVIU MACOVEANU

R. U. 5172

(Continuare din pag. 11)

doae, astfel că vom utiliza numai porțiunea rectilinie OM. In exemplul ales, tensiunea eficace cea mai mare care se poate aplica la intrare este egală cu circa 2,9 volți, ceeace corespunde la o tensiune de vârf de 4,1 volți (sau 41 volți pentru sensibilitatea mini'mă).

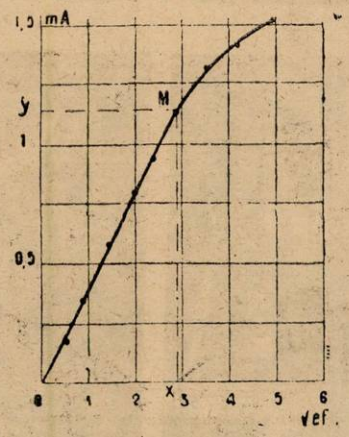

Porțiunea utilizabilă OM este cu atât mai mare, cu cât tensiunea de placă este mai mare. Pentru P_2=50 volți, OX=2,0 volți eficace și 0Y=1,13 mA. Amintim că tensiunea de vârf este tensiunea maximă și ea se obține înmulțind valoarea tensiunei eficace cu 1,414. Așa de pildă în exemplul de mai sus: 2,9×1,414=4,1.

Etalonarea în curent continuu se face în acelaşi chip, aplicând tensiunea de etalonare la bornele B, C.

Utilizarea aparatului decurge din cele de mai sus. Se încălzesc lămpile, închizând comutatorul I. Acul miliampermetrului Mi deviază în sens invers. Aducem acul la zero cu ajutorul rezistenței R_4. Aplicăm tensiunea de măsurat, conform procedeului expus mai sus și citim valoarea curentului, care traversează miliampermetrul Mi. Ne raportăm apoi la curba de etalonare, pentru a afla valoarea tensiunei de intrare, ținând seama de poziția comutatorului II.

Este indispensabil ca circuitul de intrare să fie închis, astfel ca circuitul lămpii L_1, să fie fără soluție de continuitate. Astfel, dacă sursa alternativă cuprinde în serie un condensator, vom shunta bornele de intrare printro rezistență, valoarea acestei rezistențe fiind destul de mare pentru a nu supra-încărca sursa circa 1 megohm). Vom remarca deasemenea că exceptând cazul curentului continuu (când L_7, nu este utilizată) sarcina reprezentată de rezistențele R_1, R_2, R_3 este foarte redusă.

Voltmetrul descris în aceste rânduri se pretează la o mulțime de utilizări, cum măsuri de tensiuni alternative, măsura coeficientului de amplificare dinamică a unei lămpi (în înalta sau joasa frecvență), măsuri asupra amplificatorilor fonografici, măsuri ale raportului de transformare în joasa frecvență, asupra tensiunilor microfonice, măsuri asupra dozelor pick-up, trasarea curbelor de fidelitate, etc...

Un asemenea aparat se poate utiliza și la controlul auditiv al modulației. Tensiunea de joasă frecvență care apare la extremitatea rezistențelor de sarcină, este și ea aplicată la grătarul lămpii L2 și dacă condensatorul de cuplaj C_1 este suficient de mic, o cască așezată în circuitul de placă al lămpii L_2, ne va da o reproducere perfectă din punctul de vedere al fidelității.

Aparatul este simplu. Se cere nu-

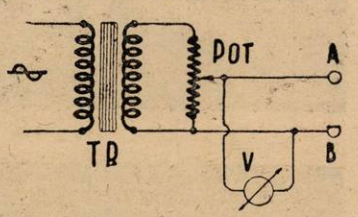

mai răbdare și oarecare îndemânare la etalonarea lui. Cât privește utilizarea, după un scurt timp, amatorul se familiarizează cu aparatul, astfel că mânuirea lui devine o jucărie.

LISTA DE MATERIALE

Un miliampermetru 0-1 mA.
Un condensator fix de 200 pF (de bună calitate).
R_1 rezistență de 100.000 ohmi, ½ w.
R_2 rezistență de 1 MO, 1 w.
R_3 rezistența de 111.000 ohmi (100.000 + 10.000 + 1000), ½ w.
R_4 rezistență variabilă (tip potențiometru, cu ax) 20.000 ohmi.
Un șasiu metalic.
Material mărunt.
Lămpile: KCl, KCl.

RADIO IN IMAGINI

— Fabricarea receptoarelor în serie —

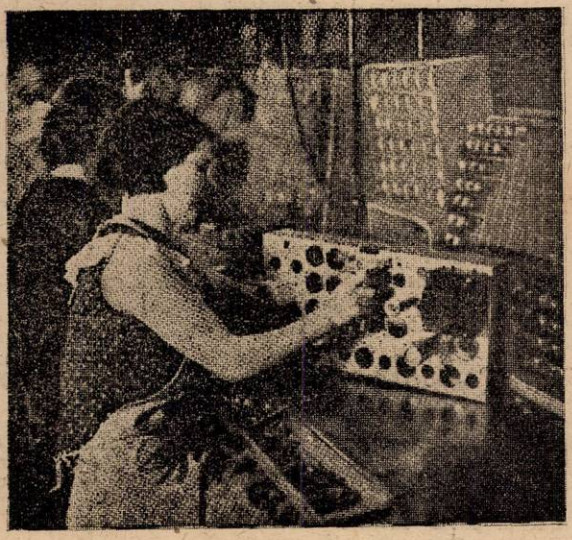

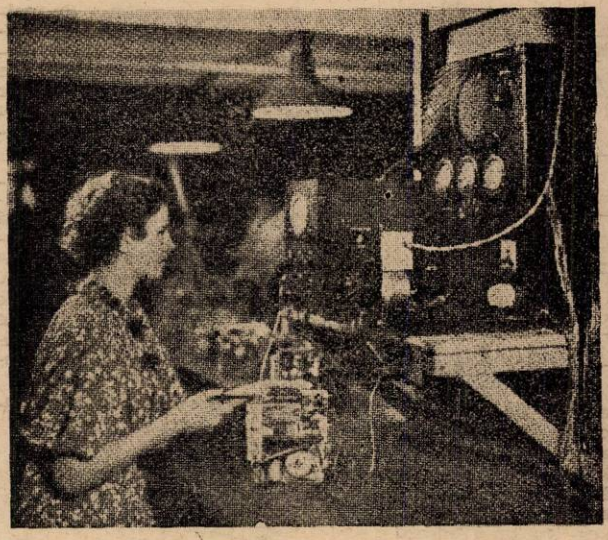

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 București — România

Nr. 518 - 6 OCT. 1944

24 lei

BIBLIOTECA ASOCIAȚIUNII SIBIIU

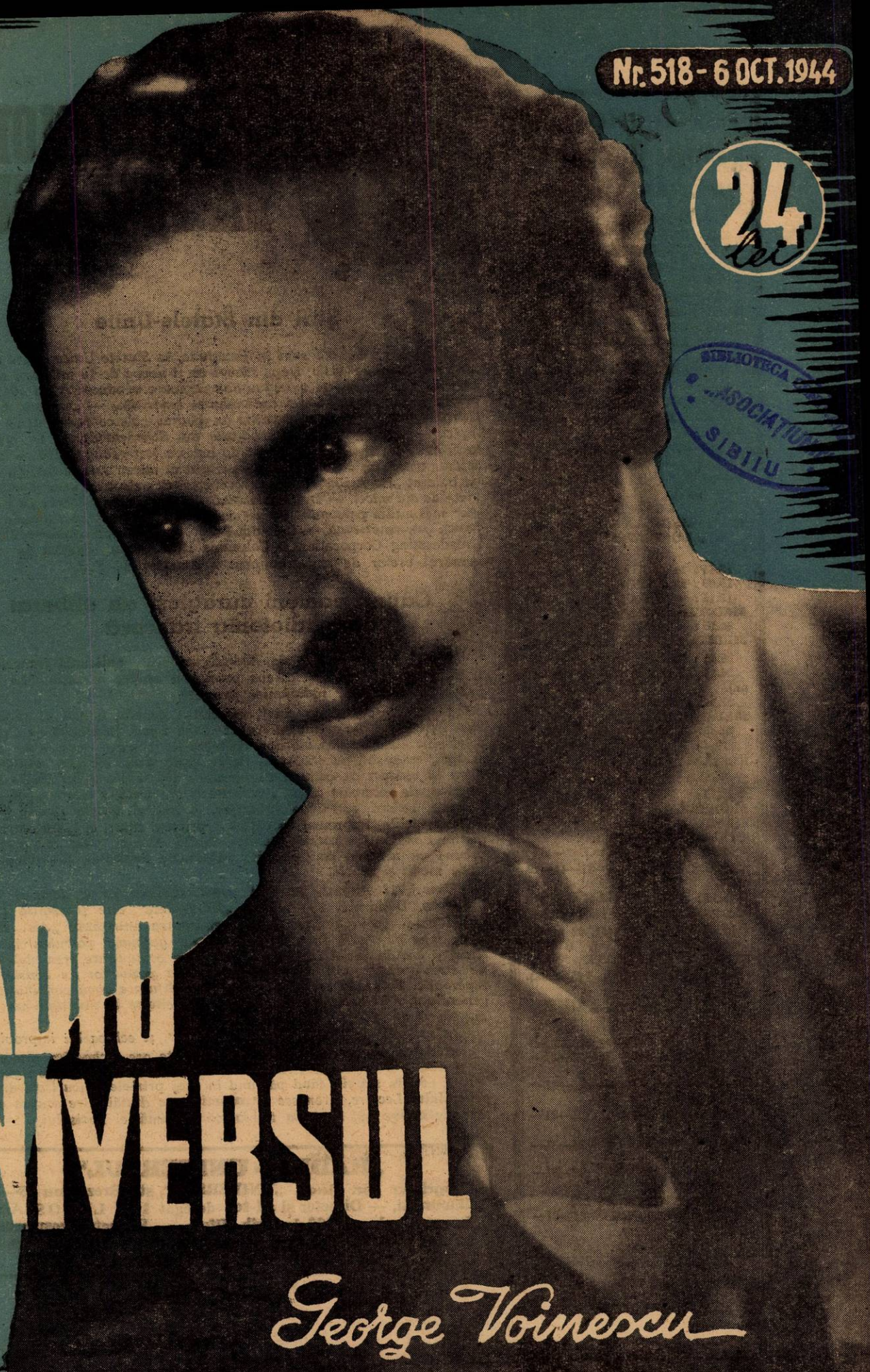

RADIO UNIVERSUL

George Voinescu

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ

RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

6.00: MOSCOVA (22,04 m.).
6.45: NEWYORK (19 m.).
7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).
7.25: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
8.00: MOSCOVA (22,04 m.).
8.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
9.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
12.00: MOSCOVA (22.04 m.).
12.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
13.30: MOSCOVA 22,04 m.).
14.00: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
14.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
15.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).
18.45: MOSCOVA (42 m.).
19.00: NEW-YORK (16; 19 m.).
19.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.45: ALGER (31 şi 49 m.).
20.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
21.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
22.00: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
22.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).
23.00: ALGER (49 m.).
23.00: BARI (283,3 m.).
23.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).
23.15: BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).
23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.
0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZA

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)
20.00: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
20.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.15: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
23.00: MOSCOVA (43 m.).
23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

Ştiri din Statele-Unite

◆ *In clipa de faţă sunt în funcţiune, în Statele Unite, peste 50 milioane aparate de radio. După războiu va fi nevoe de 10 milioane aparate anual — faţă de cele 14 milioane de receptoare vândute în anul 1941, cifră record în istoria industriei radiotehnice americane — „General Electric Company" construeşte în Brazilia un laborator de cercetări. El va păstra legături strânse cu celebrul laborator din Schenectady. — In ultimele luni, numărul tipurilor de lămpi de radio a fost redus la 110 — Un cercetător american a descoperit un surogat al micei: este materialul sintetic botezat „Polectron", ale cărui caracteristice electrice sunt foarte apropiate de ale micei. — După exemplul „Uniunii internaţionale de radiofonie" mai multe personalităţi americane vor să întemeieze o uniune radiofonică pan-americană. — Cele două mari companii de emisiune,* National Broadcasting Corporation *şi* Columbia Broadcasting System *au dublat numărul orelor de emisiune pentru America de Sud.*

Câţiva oameni curagioşi au eliberat radiofonia franceză

◆ *Pierre Crenesse, dela Radiodifuziunea naţională franceză, publică în ziarul „France" câteva preciziuni asupra modului cum a fost pregătită eliberarea radiofoniei franceze.*

In 1942, Jean Guignebert, directorul general actual al radiodifuziunii franceze, trăia într'un sat de lângă Lyon. Impreună cu Crenesse a stabilit lista colaboratorilor radiofoniei franceze care n'au trădat şi apoi, amândoi, au plecat la Paris unde s'au instalat, căutând să intre în contact cu oameni de încredere din serviciul lui Radio Paris. Studioul de încercări al lui Radio Paris era instalat într'o clădire particulară, izolată, şi Pierre Schaeffer, directorul acestui studio, şi-a oferit serviciile. Impreună cu câţiva prieteni siguri el lucra seara înregistrând muzică şi poezii interzise. La 15 August, totul era gata, impreună cu un mic emiţător din suburbiile Parisului, funcţionând pe unde medii şi scurte.

Vineri, 18 August, patrioţii ocupă studioul iar a doua zi ocupă discoteca. Duminică, 20 August, „Marseilleza" este transmisă pentru întâia oară, apoi Crenesse închee emisiunea anunţând: „Aici Radiodifuziunea naţională franceză". Tancurile germane patrulau încă pe străzi şi era de temut ca transmiterea unor comunicate prea violente să nu atragă distrugerea de către germani a posturilor de emisie, uşor reperabile. Totuş, în seara de Luni sunt difuzate două comunicate ale generalului de Gaulle iar Marţi seară se citeşte la microfon un prim buletin complet de informaţii.

In noaptea de Joi, 24 August, Schaeffer şi echipa lui improvizează o emisiune monstră care durează mai multe ore. Schaeffer rămâne în permanenţă la microfon citind ştirile care veneau, sfaturi de siguranţă, ordine, etc. In sfârşit, când pătrund în oraş primele tancuri ale diviziei generalului Leclerc, Crenesse retransmite cea dintâi ştire asupra eliberării definitive din centrala telefonică a primăriei Parisului.

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

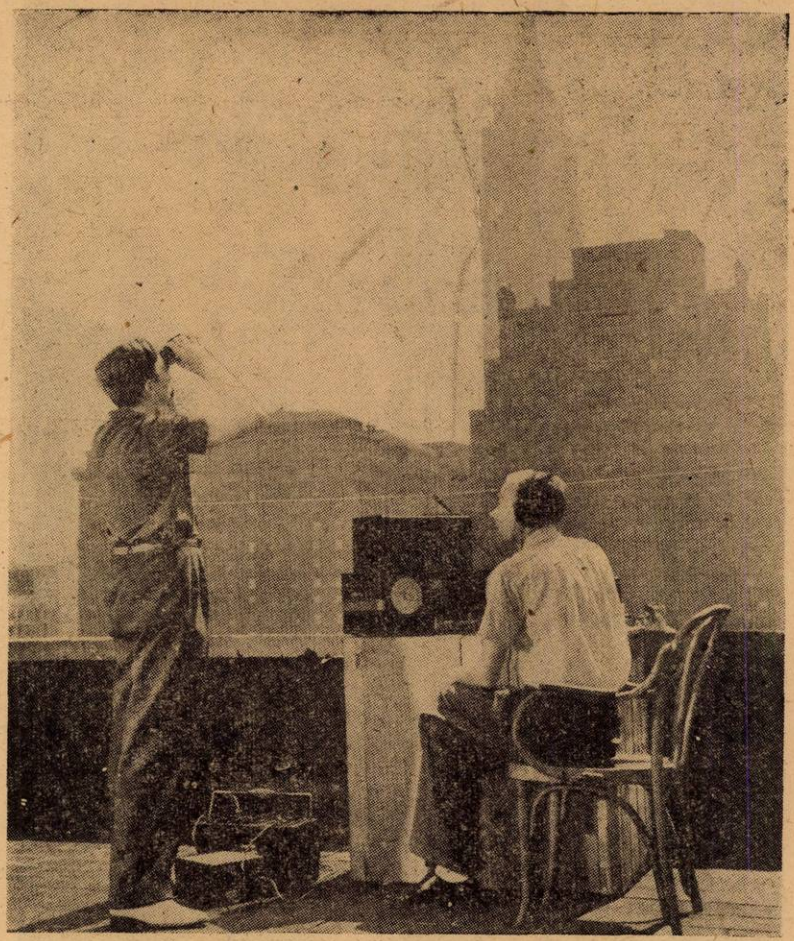

De veghe pe terasa unui sgârie-nori

AMATORII AMERICANI în serviciul ARMATEI

Cei cincizeci şi şapte de mii de radio-amatori americani lucrează astăzi în serviciul armatei şi contribue la câştigarea războiului. In trecut, aceşti amatori au colaborat cu autorităţile în timpul uraganelor, inundaţiilor şi epidemiilor. Acum, ei lucrează pentru nevoile urgente ale războiului.

Peste 20.000 de staţiuni de emisiune pe unde scurte, aparţinând amatorilor împrăştiaţi prin oraşe, sate şi ferme au fost organizate în grupuri sau reţele.

O staţiune de amator, în activitate

Funcţionând ca dinţii unui angrenaj, ele alcătuesc un sistem auxiliar de comunicaţie de o valoare deosebită pentru semnalizarea atacurilor aeriene şi pentru dirijarea activităţii în localităţile care au suferit un atac aerian. Amatorii acestor 20.000 de staţii primesc săptămânal indicaţii din partea celor 600 de membri ai comisiei de coordonare, numiţi de „American Radio Relay League".

Afară de această organizaţie, care este purtătoarea de cuvânt oficială a emiţătorilor amatori americani, alte două organizaţii activează pentru instruirea amatorilor în scopul apărării. Ele sunt „Navy Communications Reserve" şi „Army Amateur Radio System". De curând, pentrucă aproape toţi membrii ei au fost chemaţi în serviciul activ, „Navy Communications Reserve" a încetat operaţiunile de amatori. In prealabil, ea a instruit peste 6000 de amatori în problemele şi procedeele radiofoniei navale. , „Army Amateur Radio System" şi-a sporit însă activitatea. Pentru întâia dată în 15 ani, membrii ei au rămas la posturile lor tot timpul verii trecute. Inainte, activitatea lor se încheia în ultima Luni a lunei Mai. Faptul că aceşti amatori transmit mii de mesagii soldaţilor de pe fronturi, ca şi situaţia internaţională încordată, a dictat hotărîrea ca ei să rămână activi tot timpul anului.

Cei 2500 de membri ai lui A. A. R. S. sunt instruiţi pentru emisiuni atât în telegrafie cât şi în telefonie. Se fac mereu concursuri pentru sporirea vitezei de transmitere. In cursul unui asemenea concurs, un amator a atins viteza de 65 cuvinte pe minut.

La recrutarea amatorilor pentru armată, nu există restricţii de vârstă, sex sau condiţii fizice. Orice amator autorizat, care ia parte la exerciţiile regulate şi este capabil să emită şi să primească 15 cuvinte pe minut este primit în această asociaţie. Membrii sunt împărţiţi în grupuri care corespondează cu una dintre armatele Statelor-Unite. Fiecare regiune are o organizaţie centrală, care transmite exerciţiile. Uneori, staţiunea principală, **W. L. M.** din Washington, are această sarcină. Exerciţiul durează 7 zile săptămânal. Mulţi amatori care fac parte din A.A.R.S. sunt deasemeni membrii unui „grup de alarmă" al lui „American Radio Relay League".

Una dintre cele mai complete organizaţii de amatori lucrează în Westchester Country, statul New-York. Această regiune vitală se întinde la nord de New York dealungul râului Hudson. Peste 100 de amatori iau parte în fiecare Sâmbătă la repetiţii de alarme pentru timp de război şi timp de pace. Unii, cu aparate portative, supraveghează

Amatorii la un concurs de telegrafie Morse

ghează aeroplanele, ţin evidenţa sau ocupă singuri poziţii strategice, unor imaginare coloane a cincea cum ar fi stăvilarele sau sistemul de aprovizionare cu apă al oraşului. Alţii, din casele lor, transmit mesagii pompierilor, poliţiei, spitalelor şi Crucii Roşii, unde alţi amatori le recepţionează. Unul dintre amatorii fruntaşi ai acestei reţele lucrează cu un tansmiţător de 1000 waţi, cu altele de 500 waţi şi 300 waţi, şi cu şase transmiţătoare de alarmă care lucrează cu 6 până la 100 waţi. Antena dirijată pe care o foloseşte pentru multiplele lui emisiuni măreşte puterea emiţătoarelor de 20 de ori.

Când a început războiul actual, oficialităţile din Anglia, Canada şi Australia au descoperit că abia şase la sută dintre radio-amatorii acestor ţări erau capabili să treacă examenul de telegrafie Morse cerut pentru militari. Intensificând antrenamentul amatorilor din Statele-Unite, guvernul american şi-a constituit o rezervă pe care s'o poată folosi din plin, la nevoe.

Peste două treimi din numărul total al amatorilor de emisie din lume locuesc în Statele-Unite. Experienţa şi aparatura lor pot fi folosite în timp de război în cele mai variate moduri. Ca ajutoare pentru centrele de informaţie ale apărării anti-aeriene, ei pot anunţa apropierea avioanelor duşmane. Când liniile telefonice şi telegrafice sunt distruse de inamic, ei pot transmite mesagii pe unde scurte.

O indicaţie asupra importanţei actuale a amatorilor este faptul că de curând guvernul american a făcut apel la toţi amatorii care au cunoştinţe speciale asupra microundelor şi în tehnica razelor catodice.

Când a intrat America în războiul trecut, în 1917, autorităţile au sigilat toate staţiunile pe unde scurte ale amatorilor. Acum în loc să pună amatorilor lacăt, oficialităţile caută cel mai bun mijloc pentru folosirea priceperii şi experienţei lor în interesul ţării.

Al. B.

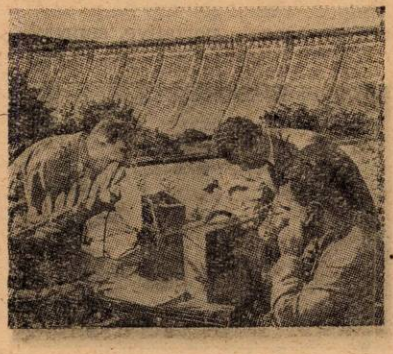

Un stăvilar de importanţă vitală, apărat contra sabotajului de o echipă de alarmă

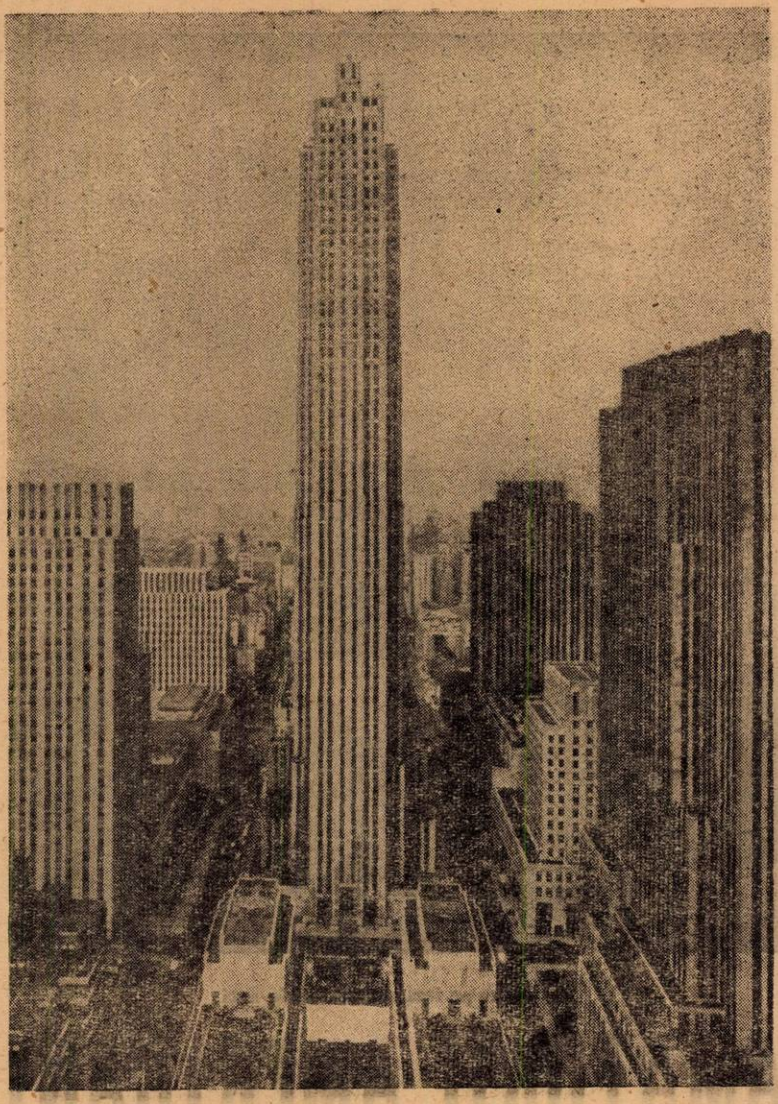

Radio-City, **cu cele 65 etaje ale sale, constitue un monument arhitectonic al New-York-ului**

Pentru Direcţiunea generală a Soc. de Radio

Cu ocaziunea depunerii aparatelor de radio, conform ordonanţei nr. 18/1944 a Comandamentului Militar al Capitalei, o parte din foştii abonaţi s'au prezentat la serviciul abonamentelor, pentru obţinerea anulării autorizaţiunilor.

Cerând restituirea garanţiei, care restituire trebuia să fie făcută în conformitate cu regulamentul şi legea de organizare a Soc. de Radio, foştii abonaţi trebuiau să depună, odată cu cererea de anularea autorizaţiunei, şi chitanţele pentru plata abonamentului, prevăzute cu cupoanele de achitarea garanţiei.

Cum, datorită evenimentelor, majoritatea abonaţilor au pierdut chitanţele de plata abonamentului, foştii abonaţi s'au văzut în situaţia de a nu mai putea încasa garanţia.

Aceasta, deoarece, după declaraţia şi lămuririle date de funcţionarii serviciului de abonamente (str. Doamnei 2), Soc. de Radio nu posedă o organizaţie contabilă care să facă posibilă ţinerea de evidenţe pentru fiecare abonat în parte, adică aşa cum am fi crezut că trebue să lucreze o societate comercială.

Rugăm Soc. de Radio să studieze această chestiune şi să găsească o soluţie care să nu nedreptăţească o categorie de foşti buni abonaţi şi, — să sperăm, — viitori conştiincioşi platnici de abonamente.

C.

NOUTĂȚI DIN LUMEA TEATRULUI

„STROE IN ATLANTIC"

Compania artistică „Nora Piacentini—N. Stroe — Elly Roman și Mircea Șeptilici" — care și-a stabilit noul sediu în sala fostului bar Atlantic din strada Academiei, pregătește pentru 15 Octombrie premiera fanteziei muzicale „Stroe în Atlantic", cu muzica excelentului compozitor Elly Roman.

RADU BELIGAN

obține un mare succes alături de Tanți Cocea în comedia „Amantul de carton"

Alături de Nora Piacentini, Stroe, Mircea Șeptilici vor figura pe afișul acestui spectacol Gaby Rădulescu, Nina Florescu, Coca Sasu, Geta Tiescu, Mița Alhambrista, Colea Răutu și Angela Vasilescu, o debutantă care va constitui o agreabilă surpriză.

LIANA MIHĂILESCU

va apare din nou pe scenă, jucând în viitoarea premieră a Cărăbușului

O NOUĂ PREMIERĂ LA BARAȘEUM

Zilele trecute ansamblul de dramă și comedie al teatrului Baraseum și-a inaugurat activitatea în noua stagiune, prezentând piesa „Potopul", a dramaturgului american Berger. Distribuția cuprinde pe d-nii Aurel Athanasescu, societar al Teatrului Național, Al. Finți, C. Vârtejeanu, N. Tomazoglu și d-nele Beate Fredanov și Ana Negreanu.

VICTOR PREDESCU LA PALLADIUM

Duminică 8 Octombrie 1944, ora 16.30, cunoscutul violonist Victor Predescu prezintă la Palladium cel mai mare concert de jazz intitulat: *„Parada notelor în Jazz"*.

Programul este alcătuit din cele mai noi melodii ale jazzului. Refrenele vocale vor fi cântate de Toto Gruia, Colea Răutu, Ovidiu Teodorescu și Ionel Brănișteanu.

„FRAȚII KARAMAZOF" LA TEATRUL MIC

După epuizarea actualului succes dela Teatrul Mic „Secretul", d-na Eugenia Zaharia va pune în repetiție viitoarea premieră, „Frații Karamazof" după Dostoiewski, cu Nineta Gusti care va interpreta rolul jucat acum șapte ani la Teatrul Regina Maria de d-na Tanți Cocea.

DESCHIDEREA OPEREI ROMÂNE

Opera Română deschide stagiunea cu *„Eugen Oneghin"* de Ceaikowski. Vor urma *„Boris Gudunov"* și *„Mireasa vândută"* de Smetana.

THEO COVALI

va juca alături de Benny și Sandu Fayer în „Alhambra Brodway" un rol de mare răsunet.

„CIRCUL TĂNASE"

Compania „Cărăbuș" își începe activitatea artistică în circul „Palladium", din bulevardul Elisabeta.

Revista de inaugurare este „Circul Tănase", o super-revistă scrisă de N. Stroe și St. Cristodulo, cu balete de Siomin și având ca interpreți pe Mia Apostolescu, Liana Mihăilescu, Zizi Șerban, Titi Botez, Ion Antonescu, Dan Demetrescu și N. Roman.

CINEMATOGRAF

◆ *Cele mai mari salarii din lume pe anul 1945 au fost încasate de Sonia Henie, cântărețul Bing Crosby și L. B. Mayer, directorul casei de filme Goldwin-Mayer.*

◆ *Renumitul creator al rolurilor de compoziție Lionel Barrymore, a suferit paralizia picioarelor.*

El nu va mai filma de aci înainte decât așezat în fotoliu.

◆ *Cel mai răsunător succes din lume, l-a obținut filmul* „Pe aripile vântului". *El rulează la cinematograful „Ritz" din Londra de 3 ani în șir. Turnat în 1939, filmul cuprinde în distribuție pe regretații Clark Gable și Leslie Howard.*

◆ *Rosalind Russel, care era considerată la Hollywood drept cea mai frecventă adeptă a celibatului, s'a căsătorit cu Fred Brisson, agentul ei comercial.*

Ceremonia s'a desfășurat în biserica din San Ives (California). Cary Grant și Loretta Young au fost martorii miresei, iar Frank Vincent și Charlotte Wynthers ai mirelui.

◆ *Simpaticii Stan și Bran despre care s'a afirmat că s'au despărțit, desmint, turnând la Hollywood un amuzant film de sezon intitulat* „Apărarea Pasivă".

ULTIMELE CĂSĂTORII LA HOOLYWOOD

Inregistrăm mai jos o serie de căsătorii care au stârnit la rândul lor multă vâlvă.

Priscilla Lanne s'a căsătorit acum un an cu locotenentul aviator Joseph Howard. Hedy Lamar, o demnă înlocuitoare a Dodathy-ei Lamour, a divorțat succesiv în ultimii doi ani de comerciantul Fritz Mandl și producătorul Gane Markey, căsătorindu-se recent cu actorul John Loder. Ann Sheridan s'a căsătorit din Mai 1942 cu George Brent. Charlie Chaplin s'a căsătorit pentru a patra oară cu o tânără debutantă, Dana O'Veil. Shirley Temple, azi în vârstă de 20 de ani, este căsătorită cu un bogat industriaș american cu care are acum un „baby" de câteva luni. Jean Gabin a părăsit-o pe Michelle Morgan, căsătorindu-se zilele trecute cu o nouă vedetă, Gene Tierney. John Crawford este căsătorită cu actorul Philip Terry.

Un interview microscopic cu maestrul Bibi Alexandrescu

Dela ultimul concert dat de Bibi Alexandrescu a trecut mai bine de un an.

Nu rare ori în acest interval de timp, în lumea îndrăgostiților de jazz, am auzit circulând diverse întrebări:

— „S-a retras din muzică Bibi Alexandrescu?"

— „Bibi Alexandrescu pregătește vreo surpriză?"

Ei bine, explicația nu trebue căutată nici într'o direcție nici într'alta. Intâmplarea ne-a pus eri în prezența lui, grăbit, agitat. Deabia a avut timp să răspundă câtorva întrebări ce am găsit de cuviință să-i punem spre a satisface curiozitatea ta, cititorule.

..... ?

— „Intr'adevăr a trecut cam mult timp de când n'am apărut în fața publicului în cadrul unui concert, dar în tot timpul acesta n'am stat".

..... ?

— „Am lucrat mai intens ca oricând, căci mi-am dat seama că publicul dorește să cunoască adevărata muzică de jazz, prezentată în ambianța-i caracteristică".

..... ?

— „Este foarte just că, pentru cei ce nu cunosc jazzul decât din cele văzute la noi, afirmația de mai sus va ridica multe semne de întrebare. Asta a fost munca mea de peste un an: să arăt ce înseamnă muzica de jazz, și te asigur că la concertul pe care-l voi da în ziua de 15 Octombrie, publicul va avea una din cele mai mari surprize".

..... ?

— „Sunt prea grăbit acuma pentru a intra în detalii. Dacă dorești însă să le cunoști, dar te voiu ruga să nu divulgi nimic, să fixăm o întâlnire pentru una din zilele viitoare ca să stăm mai mult de vorbă. Acuma mă grăbesc să angajez pe cineva al cărui nume va face senzație și apoi să repet.

..... ?

— „Și pentru că insistați, pot afirma acuma, că repertoriul va cuprinde cele mai noi bucăți de jazz americane. O precizare în plus este că niciuna din bucățile ce le voiu prezenta, nu au mai fost executate în București".

Și grăbit, Bibi Alexandrescu s'a îndepărat de noi, continuând să păstreze o serie de mistere în legătură cu viitoarea sărbătoare a jazzului, care va fi concertul din 15 Octombrie.

Cum însă, curiozitatea dumitale a fost fără voia noastră excitată, promitem ca la capul investigațiilor ce vom face, să-ți lămurim aceste mistere.

D-l BIBI ALEXANDRESCU

Ştiri şi comentarii

La concertul lui Bibi Alexandrescu își va face reintrarea excelentul cântăreț „hot" Niculiță Teodoru. Pentru cei care poate l-au uitat, voiu reaminti că el s'a produs la microfon în anul 1936, într'un trio vocal, împreună cu Dorel Livianu și Liza Heidt, fiind acompaniat de „Jazzul Radio".

Publicul bucureștean l'a revăzut în anii 1942—1943, la concertele din sala Dalles.

Niculiță Teodoru este unul din rarii noștri cântăreți care cunosc taina „hotului" vocal. O vedetă de război, ca Gică Petrescu, e poate „swing" (și asta mai rămâne de văzut), dar în niciun caz „hot".

In plus, N. Teodoru e dotat cu o fantezie nemărginită și cu o voce potrivită pentru jazz-hot. Acesta este motivul de altfel, pentru care la Soc. de Radio i s'a spus în 1943 că ar cânta „ca la Harlem..." (și n'a fost primit din cauza aceasta).

Niculiță Teodoru e foarte cunoscut în cercurile amatoare și profesioniste din București, iar reintrarea lui în viața artistică și muzicală a Capitalei ne va face ceă mai mare plăcere.

•

Bucăți vechi, pe care le auzim de mai bine de 10 ani, continuă să fie programate la fiecare concert de jazz din Capitală. Aranjamentele perimate și fără nici un fel de relief sonor, au devenit plictisitoare, iar șefii de orchestră nu vor să înțeleagă că acest gen de muzică a evoluat foarte mult în ultimii ani. De ce acest lucru? Dacă bucăți ca „Jungle Rhythm" sau „Liza" sau „Sing Sing Sing" și atâtea altele au devenit clasice, în jazz și au avut mare succes odinioară, ele nu trebue să facă loc altor bucăți și în special altor aranjamente?

In numele lui Dumnezeu, d-lor șefi de orchestră, nu uitați că noi vrem 19 m. și 25 m.

•

Reamintesc amatorilor, că fiecare Sâmbătă, la orele 14—14,30, postul radio Londra transmite un program executat de orchestra lui Glenn Miller. Această emisiune se poate asculta pe lungimile de undă de: 16 m., 19 m. și 25 m.

•

„Swing Club București" continuă să primească înscrieri de noui membri. Pentru informațiuni, adresați telefonic la Nr. 5.40.15. Corespondența pe adresa: Str. Plantelor 23, Parterre.

JOJO

Cronica discului

„Four or five times" Jimmie Lunceford and his Orchestra Brunswick 02758

„Four or five Times" e una din cele mai bune bucăți a lui Jimmie Lunceford. Aranjamentul e scris de Sy Oliver care e și cântăreț. în acelaș timp.

Remarcabil, la această înregistrare, este solo-ul de trompetă al lui Eddie Tompkins. El cântă într'un registru mult mai adânc decât ar obiceiul.

Aranjamentul pentru cele trei trombone e deasemenea foarte bun.

In concluzie, un disc care face onoare jazzului.

Incepând din numărul acesta, Cronica Discului va apare în mod regulat. Voi trece în revistă discurile noi, precum și discurile cele mai de seamă, anterioare războiului.

JOJO

Reproducerea totală sau parțială interzisă

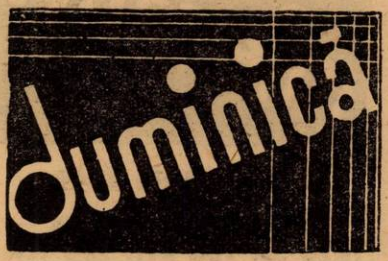

8 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

8.25 : Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI BUC. II

8.30: Poșta Refugiaților.

9.00 : Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00 : Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

13.03 : Ora Armatei.

13.50 : Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.20: Orchestra Luceafărul.

15.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

19.10: Lectură din Ion Minulescu.

19.25: Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

20.00: Ora oficială. Cântăreți ruși și englezi.

20.20: Fantezii.

20.40: Mici piese simfonice.

21.00: Ora oficială. Concert de compozitori români.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: „Toamna la vie" : Muzică românească.

23.00: Muzică variată ușoară.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăți. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203.5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calendar muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08.45 31.46 m.) ■ Stiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Stiri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) — Stiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31.22 m) ■ Stiri în germană. ■ 13.30. ■ Stiri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 14.45 (31.46-31.22 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 15.45. Stiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Stiri în italiană. ■ 18.30. Stiri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Stiri în franceză. ■ 20.30. (49.79-33.48). ■ Stiri în germană și italiană ■ 21.30 (49,79-49.67-33.48 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49.67 m.) ■ Stiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază ■ 18. Emisie pentru soldați. ■ 18.50 Conf. ■ 19.05. Varietăți. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21 Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă ■ 22.50. Inf.

9 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI BUC. II

8.30: Poșta Refugiaților.

9.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică românească.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.20: Orchestra de café concert Radio.

15.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

19.10: Ora Ardealului.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

20.00: Ora oficială. Concert de masă.

21.00: Ora oficială. Salon Muzical.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Suite.

23.00: Muzică variată ușoară.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426.1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0.7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.

203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20 30 Cronică.

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18 30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21 30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22 30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17.30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora pilor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19 55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30 Inf. ■ 20 40. Cronică. ■ Piesă radio-fomeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora cronică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22 30 Conf. ■ 22.50 Inf.

10 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Oro oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I, ŞI BUC. II

8.30: Poşta Refugiaţilor.
9.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică variată.
13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială; Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

14.20: Orchestra simfonică Radio.
15.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică românească.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Ora oficială; Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

19.10: Jazz;
20.00: Muzică varată.
21.00: Ora oficială; Concert Chopin.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială; Radio Jurnal; Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

22.15: Muzică vocală şi corală.
23.00: Cabaret.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

24.00: Radio Jurnal; Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0.7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16 30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45)31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15.45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18 30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49.67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19 55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21 50. Concert. 22.50. Inf.

11 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio Jurnal; Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

8.30: Poşta refugiaţilor.
9.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială; Radio jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

14.20: Orchestra de café concert Radio.
15.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică de jazz.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Ora oficială; Radio jurnal.
19.10: Ora Ardealului.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

20.00: Ora oficială; Concert de masă.
21.00: Ora oficială; Concert Ravel.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială; Radio jurnal; Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

22.15: Concert de compozitori slavi.
23.00: Muzică variată uşoară.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

24.00: Radio Jurnal; Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Reportaj 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații. m.) ■ Știri în franceză.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30 Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15.45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67

12 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio Jurnal; Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

8.30: Poșta refugiaților.
9.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.
13.03: Ora Armatei.
13.50: Publiciate; Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială; Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.20: Orchestra Simfonică.
15.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică românească.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Ora oficială; Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

19.10: Seara de operă: „Carmen" de Bizet; La sfârșitul operei Muzică variată ușoară.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială; Radio-Jurnal; Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Concert de Dansuri.
23.00: Cabaret.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: Radio Jurnal; Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Conf ■ 19 Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15 45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.). ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33.48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59 Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19 Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert. de orchestă. ■ 22.50. Inf.

ECOURI

Societatea de Radio nu mai dispune, în urma bombardamentelor aeriene germane, de nici un studio în Capitală.

Studio-ul dela Bod al postului România a scăpat teafăr, deși emițătorul a fost grav avariat de bombele germane.

De aceea, de pe acum Soc. de Radio încearcă să-și creeze un nou studio în Capitală.

Este vorba să se amenajeze un studio modern, construit după toate regulele științei radiofonice. Pentru aceasta s'ar rechiziționa o parte din localul Colegiului Național „Sfântul Sava", din București, str. General Berthelot.

Birourile direcțiunii generale ar urma să fie instalate într'un imobil situat tot pe strada General Berthelot (la nr. 41, se pare) care va fi închiriat de către Soc. de Radio, cu începere dela Sf. Dumitru.

13 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio Jurnal; Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

8.30: Poșta refugiaților.
9.00: Inchiderea emisiunii.

17 ani experiență. Laborator de precizie cu instrumente moderne.

REPARAȚII, TRANSFORMĂRI, ACORDĂRI

„RADIO-BARDIZ"

CALEA MOȘILOR 295 TEL. 3.99.44

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică variată.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială; Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.20: Orchestra Radio, dirijată de d. Ion Hartulari Darclée.

15.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiuni; Ora oficială; Concert spiritual.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Ora oficială; Radio Jurnal.

19.10: Ora Ardealului.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

2000: Ora oficială; Concert de masă.

21.00: Ora oficială; Concert de muzică rusă.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială; Radio Jurnal; Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Muzică de cameră.

23.00: Muzică variată ușoară.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

2400: Radio Jurnal; Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30. Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45. (31.46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18,30. Știri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19 35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică ușoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

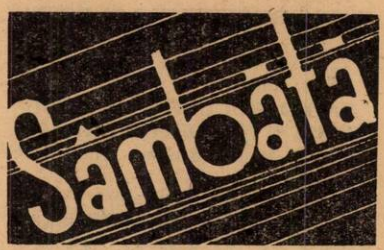

14 Octombrie 1944

RADIO ROMANIA

1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio Jurnal; Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

8.30: Poșta refugiaților.

9.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Concert de masă.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială; Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.20: Orchestra de salon Radio, dirijată de d. D. Teodoru.

15.30: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Concert de fanfare.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Ora oficială; Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

19.10: Muzică variată.

20.00: Ora oficială; Dansuri din secolul trecut.

20.30: Uverturi de operete.

21.00: Ora oficială; Concert de muzică cehă.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială; Radio Jurnal; Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Muzică vocală și corală.

23.00: Muzică ușoară.

RADIO BUCUREȘTI I BUCUREȘTI II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: Radio Jurnal; Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15 Conf. ■ 21 40. Cabaret. ■ 22.25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0.7.30. Informații ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germară. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18 30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15 Varietăți. ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci ■ Conf. ■ 19.53. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20 15. Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăți. ■ 20.45. Concert de orchestră ■ 21 20. Concert. ■ 22. Conf. ■ 22.20. Plăci. ■ 22.30. Ora părinților. ■ 22.50. Inf.

CQ de YR5ML

Intr'o seară, pe calea undelor, ni s"a adus la cunoştiinţă cea mai neaşteptată veste : armistiţiul între armatele noastre şi cele aliate.

Membrana difuzoarelor vibra cu tot atâta putere, după cum vibrau şi inimile tuturor românilor ce au auzit această veste.

Armistiţiu, înseamnă mult, înseamnă noui perspective de viitor, ţara făgăduinţei.

Epoca de obscuritate a trecut, făcând loc speranţelor ce în decurs de atâţia ani au format spiritul amatorilor români.

După 5 ani de tăcere, poate că în curând legăturile d'ntre amatori vor fi reluate, sub noui auspicii.

Din cauza situaţiei de război dintre noi şi aliaţi, care însfârşit a încetat acum, nu am putut scrie în această serie de articole înserate în numerele de unde scurte, aproape nimic despre amatorismul din Rusia, Statele Unite şi Anglia.

Sunt foarte bucuros acum că am prilejul să pot spune câte ceva şi de prin aceste state. Amatorismul în America era extrem de răspândit şi, cel puţin până în 1938—39, numărul amatorilor americani se ridica la peste 50.000. Cred că nu e nevoie să reamintesc amatorilor de felul în care lucrau americanii : staţii uriaşe, de ordinul a 1 kw. şi peste, puse perfect la punct, fiind construite cu cele mai moderne şi mai bune piese de care tehnica radiofonică americană dispune din belşug.

Staţiunile americane se auzeau în România foarte puternic şi aproape în tot cursul zilei, nu numai noaptea, când condiţiile de propagare erau optime. Amatorii români erau foarte apreciaţi şi căutaţi ca „raritâţi" de către americani. Era destul să se audă vreun indicativ românesc pe bandă, că o întreagă armată de „hami" de peste ocean îl asaltau, dorind care mai de care să poată lucra cu el. Imi aduc aminte că prin 1938, eu care lucram foarte mult cu americanii seara, trebuia să-i rog cu insistenţă să nu mă mai cheme, şi să mă lase să mă culc. De cum auzeau că îmi făceam apariţia pe bandă, zeci de W mă chemau încontinuu şi natural, trebuia să lucrez cu fiecare în parte.

De multe ori, lucram şi cu câte trei în acelaş timp, din diferite puncte ale Statelor Unite. Odată cu începerea războiului însă, în U. S. A. emisiunile au fost suspendate ca şi la noi în ţară şi deci n'am mai putut coresponda unii cu alţii. Piesele americane erau considerate aci drept cele mai bune, cum de fapt aşa şi este şi cea mai mare decepţie a amatorilor români a fost atunci când acestea au dispărut de pe piaţă sau puţinele lămpi ce se mai găseau, ajunseseră la preţuri fantastice. Aşa de pildă, lampa 6L6G, care înainte era 400 lei, ajunsese în ultima vreme la 3000 lei. Sperăm că în curând, îşi vor face apariţia din nou pe piaţă mult aşteptatele piese şi lămpi americane.

In Anglia, deasemeni amatorismul număra mulţi membri, totalul lor ridicându-se la câteva mii, exceptând coloniile şi dominioanele, unde deasemeni sunt foarte mulţi amatori. Coloniile şi dominioanele engleze ofereau cele mai rare şi mai frumoase dx-uri.

Erau amatori prin cele mai mici şi mai îndepărtate insule ale Pacificului sau Atlanticului, prin Tibet, prin Africa unde mai existau antropofagi, sau cine ştie în ce alte regiuni improprii vieţii civilizate.

Printre amatorii englezi se numără unii care au o vechime apreciabilă. Aşa de pildă este cazul amatoarei G6YL, Barbara Dunn, din Northumberland, care lucrează din 192 A. Cred că o vechime de 20 ani înseamnă ceva !...

Ca şi materialul american, cel englezesc era deasemeni de foarte bună calitate, dar ceva mai puţin răspândit pe piaţă, pentru motive pe care nu le înţeleg. In schimb însă, în technica radiofonică mare, era mai răspândit decât cel american, întrucât majoritatea instalaţiilor dela noi din ţară erau făcute de firma Marconi din Londra. Deasemeni, nu trebue să uităm nici firma „Standard", care lucra aproape exclusiv cu piese de proveniență britanică. Poate că odată cu schimbarea situaţiei, vor apare şi pe pietele noastre piese şi materiale de radio englezeşti.

Cât privesc pe amicii dela răsărit, aci amatorismul este de o proveniență relativ mai recentă, fapt care nu a împiedicat Rusia să aibă mulţi amatori şi aceştia să realizeez performanţe frumoase. Unul dintre cei mai cunoscuţi amatori ruşi, era U2NE, Mihail Sokolov, din Smolensk, care

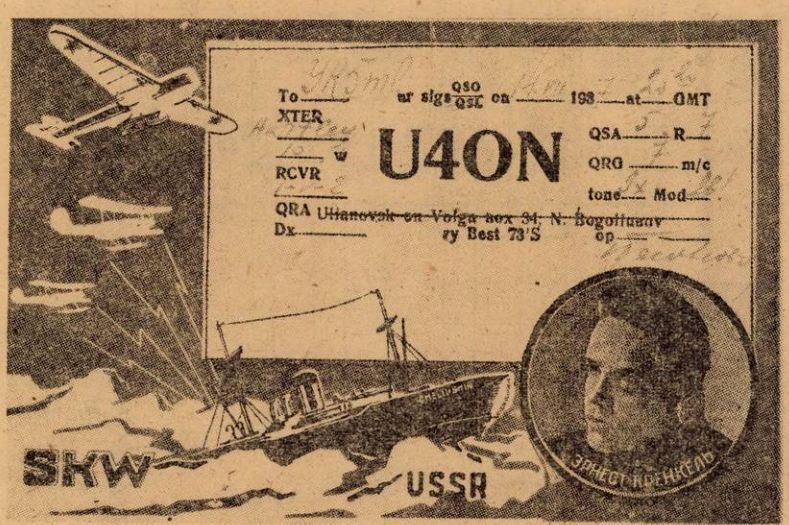

5188

Superheterodină de trafic pentru recepţia undelor scurte, de la 8 la 80 metri. Opt lămpi, oscilator de bătăi în media frecvenţă pentru recepţia undelor întreţinute.

Este neîndoios că recepţia pe unde scurte a unui receptor pentru toate undele, nu se pot compara cu aceea a unui receptor anume creat în acest scop. Datele problemei sunt fundamental diferite şi soluţiile adûse de un receptor pentru toate undele, nu se potrivesc cu acelea pe care le aduce un receptor de unde scurte.

Este natural ca un circuit dimensionat pentru o funcţionare optimă în gama frecvenţelor mijlocii. va da rezultate inferioare, dacă va fi nevoit să lucreze în frecvenţe foarte mari. Intr'un receptor pentru toate gamele de unde, chiar dacă comutatorul introduce în circuit diverse bobine, scoţându-le pe celelalte, anumite elemente comune tuturor gamelor, persistă totuşi în circuit. Aşa de pildă, să ne oprim la condensatorul de grătar şi la rezistenţa de grătar a oscilatoarei. Acolo unde 150 pF sunt necesari pentru o bună funcţionare în undele mijlocii, se cer 50 pF numai, pentru o bună funcţionare în undele scurte. Mai este ceva: multiplicitatea comutărilor este o sursă importantă de pierderi în înalta frecvenţă, cu atât mai importantă cu cât isolamentul, cablajul, natura dielectricilor, nu au fost studiate în vederea unor frecvenţe foarte mari. Se adaogă motive de economie care înclină şi ele balanţa în defavoarea audiţiei pe undele scurte.

In rândurile de mai jos, vom descrie un receptor, anume studiat pentru recepţia undelor scurte, acoperind o gamă dela 8—80 m. Rezultatele acestui receptor sunt incomparabil mai bune decât acelea ale unui receptor pentru toate undele.

Aparatul nostru este o superheterodină şi cuprinde opt lămpi corespunzând următoarelor funcţiuni: o înaltă frecvenţă aperiodică, o schimbătoare de frecvenţă compusă dintr'o octodă cuplată cu o oscilatoare triodă, două etaje de medie frecvenţă, detecţie şi anti-fading prin dublă diodă, preamplificare de joasă frecvenţă printr'o pentodă de mare pantă şi finală de putere.

Lămpile fac parte din seria roşie şi ele au fost preferate lămpilor americane, deoarece se găsesc mai lesne pe piaţa noastră. Ele sunt: EF5, EK2, EF6, EF5, EF5, EBC3, EF6, EL2. In cazul alimentării la reţeaua de curent alternativ, redresarea se face prin lampa EZ3. Alimentarea se face printr'un bloc separat. Eventual, receptorul se poate alimenta şi dintr'o baterie de automobil de 6—12 volţi, ceeace îl face indicat şi pentru serviciu în câmp, de pildă pentru armată.

Detecţia şi anti-fadingul sunt asigurate de diodele lămpii EBC3. Partea triodă a acestora, este utilizată ca oscilatoare de medie frecvenţă; graţie acestui dispozitiv se determină bătaia necesară pentru audiţia undelor întreţinute, prin determinarea unei interferenţe cu unda de medie frecvenţă obţinută.

Schema de principiu ne indică mai amănunţit, principiile generale enunţate mai sus. Colectorul de unde este o antenă „doublet", transforma

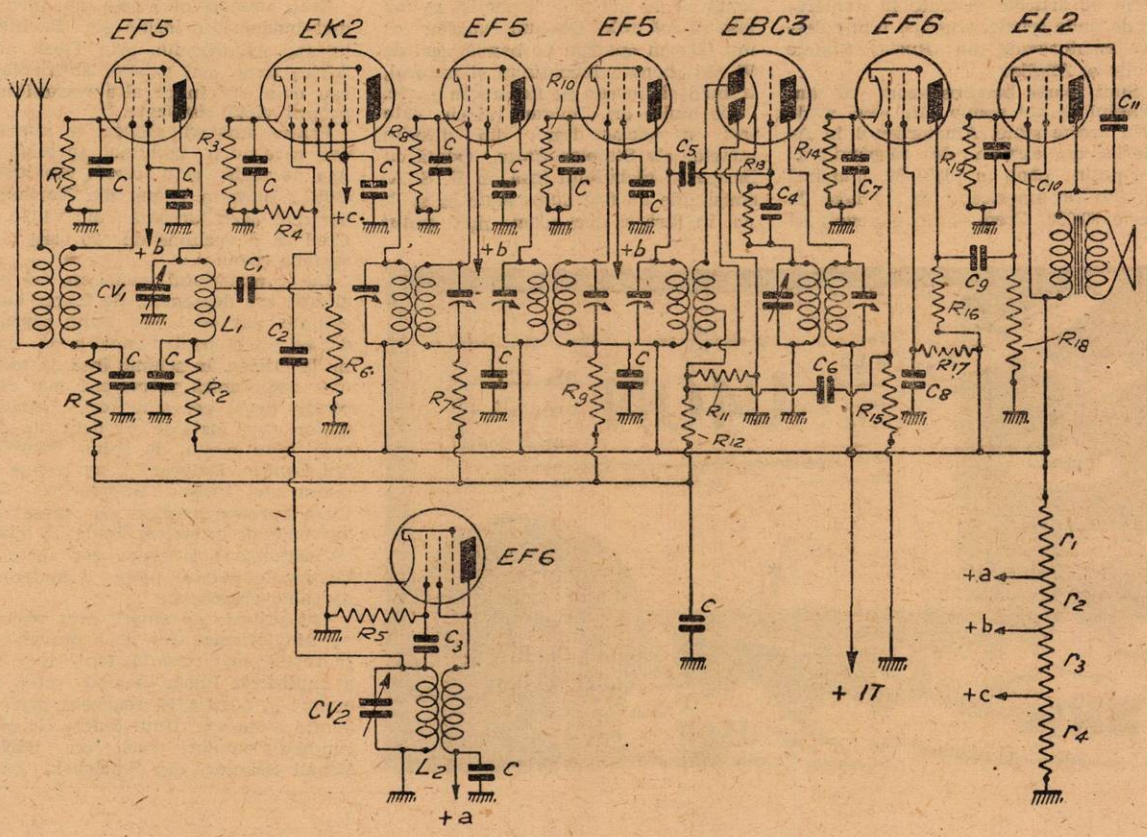

torul de intrare fiind destinat să conjuge acțiunea celor două ramuri. Este un transformator aperiodic realizat pe un tub dintr'un material izolant de cea mai bună calitate (cuarț, amenită, calit), cu un diametru de 35 mm. Secundarul aperiodic care atacă grătarul lămpii EF5, cuprinde 120 spire din sârmă de 0 2 mm. dublu izolată cu mătase. Primul cuprinde 25 spire din sârmă de 2 mm Schița alăturată ne arată cum trebue să bobinăm. In cazul unei antene normale, aceasta se va branșa direct la bornele secundarului, acesta îndeplinind rolul unui soc.

Prima lampă este o pentodă EF5 polarizată printr'o rezistență R_1 de 500 ohmi, în punctul a al unui divizor potențiometric. Condensatorul de decuplare are o valoare de 0,1MF Tensiunea obținută este de 100 volți

Legătura etajului de înaltă frecvență cu octoda se realizează prin bobina L_1, acordată printr'un condensator variabil de 250 cm. Această bobină se află în circuitul de placă al lămpii EF5, cu o priză după modelul Oud'n, de unde oscilațiile sunt conduse printr'un condensator, la grătarul de comandă al octodei. O rezistență R_8 de 500.000 ohmi, conduce la massă grătarul pomenit.

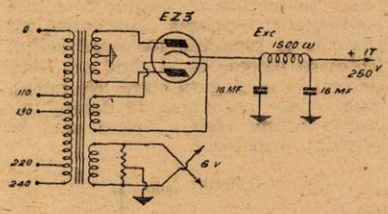

Oscilatorul este compus dintr'o lampă EF6 montată ca triodă. Grătarul ei este legat printr'un condensator C_2 la grătarul b_1 al octodei. Astfel, octoda îndeplinește funcțiunea de modulatoare și lampa EF6 funcțiunea de oscilatoare, realizându-se o remarcabilă stabilitate și o perfectă constanță a oscilației. Fenomenul alunecării de frecvență, redutabil în undele scurte, este astfel practic evitat.

Transformatorii de medie frecvență vor fi construiți cu multă îngrijire pe carcase de ferrocart, pentru o frecvență mijlocie de 500 KC. Trimmerii sunt condensatori variabili cu aer, comandați de un buton exterior.

Cele două pentode de veche frecvență EF5, sunt polarizate separat prin rezistențele R_8 și R_{10}, fiecare de 1000 ohmi. Ecranele lor se alimentează împreună în punctul b al divizorului de tensiune. Grătarele celor două lămpi sunt legate la linia de comandă a dispozitivului anti-fading. Este recomandabil ca una din lămpi să fie sustrasă acțiunii anti-fading; evităm astfel un cuplaj indezirabil între cele două etaje. Acțiunea regulatorului este suficientă la două lămpi.

Legătura între media frecvență și detectoare este realizată printr'un transformator cu primarul acordat. Secundarul este realizat cu priza riguros mediană, pentru a realiza o detecție simetrică.

Cele două diode ale lămpii EBC_3, asigură detecția simetrică. Tensiunea detectată apare la bornele rezistenței R_{11}; dela această rezistență oscilațiile de joasă frecvență trec la grătarul lămpii EF6 prin intermediul condensatorului C_8. Tot la bornele acestei rezistențe se obține tensiunea de control a sistemului anti-fading.

Elementul triodă al lămpii EBC3 este montat în oscilatoare, grație ansamblului L_3. Condensatorul C_4 și rezistența de grătar R_{13} se găsesc în interiorul blindajului care protejează această bobină.

Acest oscilator local trebue să funcționeze numai pentru recepția telegrafiei în undă întreținută pură. Vom prevedea în acest scop un inversor bipolar. In poziția 1, el scurtcircuitează oscilatorul, punând la massă grătarul lămpii EBC3; în poziția 2, el liberează grătarul, dar în acelaș timp întrerupe întoarcerea circuitelor de grătar a lămpilor comandate de anti-fading, pentru a le repune la massă. Astfel, acțiunea dispozitivului anti-fading este întreruptă pentru recepții în unde întreținute, puterea oscilatorului local, riscând printr'un aport de energie, să desensibilizeze etajele amplificatoare.

Lampa EF6 este o pentodă cu pantă fixă, montată ca preamplificatoare de joasă frecvență. Rezistența de placă R_{16} are 300.000 ohmi, rezistența de ecran R_{17} este de 1 MO, cu un condensator de decuplaj de 0,5 M F.

Polarizația lămpii EF6 este fixată de ansamblul R_{14}—C_7 având respectiv 5000 ohmi și 5 M F. Rezistența de grătar R_{15} va fi realizată potențiometric, pentru asigurarea unui decuplaj eficace; în acest scop, este recomandabil și un condensator de 500 cm. între placă și massă.

Etajul final este echipat cu lampa EL2, polarizată prin rezistența R_{19} în valoare de 450 ohmi. Vorbitorul este un electrodinamic cu o excitație de 1500 ohmi, sau un permanent dinamic, ceeace este preferabil.

Realizarea aparatului trebue să beneficieze de toată arta amatorului, pentru a scoate maximum de randament din montajul realizat. Bobinele se vor realiza pe cuarț sau amenită. Deasemenea suporturile bobinelor, suporturile lămpilor de înaltă frecvență, octodei și oscilatoarei vor fi din cuarț sau calit.

Condensatorii variabili se montează separat, din motive de simplificare; eventual ei se pot monta pe același ax, dacă găsim o asemenea piesă. Valoarea lor este 250 pF, de preferință. S'ar putea însă să nu găsim această valoare; recurgem atunci la piesa pe care o găsim. Valorile bobinelor se vor determina după capacitatea condensatorilor utilizați.

Montarea pieselor pe șasiu se va face cu multă chibzuință, pentru a scurta conexiunile. Este indispensabil să evităm radiația oscilatorului triodă, pentru recepția undelor întreținute; conexiunile care leagă acest circuit cu inversorul bipolar, va fi riguros blindată; deasemenea, legătura de grătar a lămpii EBC3. O schiță alăturată ne indică montajul redresorului, în cazul când aparatul este alimentat la rețeaua de curent alternativ.

Lista de materiale

Un kit de bobine.

Cv_1, Cv_2 condensatori variabili de 250 pF.

C condensatori fixi de 9,1 MF.

C_1, C_2, C_3 condensatori fixi de 50 cm.

C_4 condensator fix de 100 cm.

C_5 condensator fix de 3 cm.

C_6, C_9 condensatori fivi de 10.000 cm.

C_7 condensator fix de 5 MF.

C_8 condensator fix de 0,5 MF.

C_{10} condensator electrochimic de 20 MF (30 v.).

C_{11} condensator fix de 6.000 cm

R_1 rezistență de 500 ohmi.

R_2, R_{14} rezistență de 5.000 ohmi.

R_3 rezistență de 250 ohmi.

R_4, R_5, R_{13} rezistență de 50.000 ohmi

R_6, R_7, R_9, R_{11}, R_{12}, R_{15} rezistență de 0,5 MO.

R_8, R_{10} rezistență de 1.000 ohmi.

K_{16}, R_{18} rezistență de 300.000 ohmi.

R_{17} rezistență de 1 MO.

R_{19} rezistență de 450 ohmi.

r_1, r_2, r_3, r_4 rezistență de 50.000 ohmi (4 wați) cu 3 cursoare.

Un șasiu metalic.

Piese mărunte.

Următoarele lămpi: EF5, EK2, EF5. EF5, EBC3, EF6, EL6, EL2.

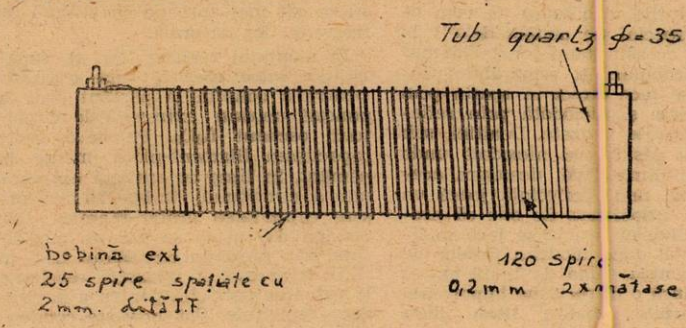

COMUNICAȚII RADIO-ELECTRICE CU UNDE FOARTE SCURTE

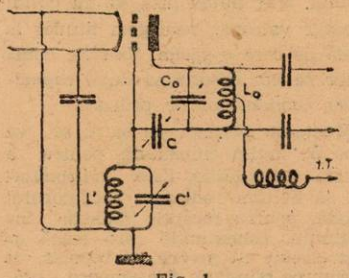

Fig. 1

Propagarea undelor foarte scurte se face după legi foarte ciudate, legi a căror intimitate ne scapă de multe ori. In locul legilor clasice și permanente ne găsim în fața unor capricii asupra cărora nu putem spune mare lucru. Desgur că în asemenea condițiuni, comunicațiile radio-telegrafice sau radio-telefonice în undele foarte scurte, capătă și ele un aspect deosebit. Ne vom ocupa în rândurile următoare cu producerea și utilizarea undelor cu o lungime de undă mai mică de 10 m.

Pentru utilizarea acestor unde, este de mare importanță ca generatorul să rămână stabil, fără să necesite o complicație exagerată a montajului și fără să necesite un etaj pilotat cu quarț, urmat de numeroase etaje cu dublare de frecvență; iată deci ne vom ocupa în special de examinarea unui asemenea generator.

Abia în cursul ultimilor zece ani, lucrările asupra undelor mai mici de 10 m. au căpătat o remarcabilă desvoltare prin studiile îndelungate efectuate în marile laboratoare. Rezultatele extrem de interesante care au fost obținute, au îndemnat cercetătorii la o examinare mai atentă a problemei și în special la determinarea noilor aplicații posibile.

Din punct de vedere practic, am putea împărți, domeniul aflat, dedesubtul lungimii de 10 m., în două regiuni diferite: una cuprinde undele dela 1 la 10 m. și cealaltă undele mai mici de 1 m. Această clasificare nu este cu totul arbitrară, ci corespunde modului de producere unde între 1 și 10 m., ne putem adresa procedeelor clasice, câtă vreme pentru undele mai mici de 1 m., trebue să recurgem la principii cu totul diferite (procedeele Barkhansen, Hollmann, etc.)

In rândurile următoare ne vom ocupa în special de undele dela 1 la 10. m. La această gamă constatăm mai multe particularități remarabile: propagarea se face direct în spațiu prin unde directe și niciodată prin reflexie pe păturile ionizate. Dealtfel, sub 14 m., nu găsim mai niciodată unde reflectate; dimpotrivă, deasupra acestui plafon, unda reflectată joacă un rol foarte important. Se știe că propagarea undelor scurte se face în linie dreaptă, după modelul razelor de lumină, pentru gama de 1—10 m., se produce însă o difracțiune importantă care permite abateri dela linia dreaptă.

Insfârșit, altă caracteristică importantă a acestor unde este aceea că ele nu sunt afectate de turburările atmosferice și nu suferă practic influențele activității solare, așa cum se petrece cu undele dela 10 la 100 m.

Ceeace limitează în special utilizarea acestor unde este însă bătaia redusă care se poate realiza, astfel că legături la distanțe mai mari nu se pot obține. Este posibil ca nereușita legăturilor la mare distanță să fie datorită insuficientelor cunoștințe pe care le avem despre propagarea acestor unde. Astăzi suntem încă în domeniul tatonărilor și nu putem ști ce ne rezervă un viitor mai mult sau mai puțin apropiat.

Când vrem să construim un emițător de unde foarte scurte, ne găsim în fața unor dificultăți foarte importante: la frecvențe atât de mari, fiecare element posedă un self și o capacitate valori care nu pot fi neglijate. Astfel, lămpile au capacități interelectrodice importante, conexiunile au o selfinducție lineară suporturile au o capacitate. Este foarte greu să micșorăm sau să neutralizăm aceste efecte. De cele mai multe ori, aceste diverse elemente, formează o parte importantă a caracterstice cir-

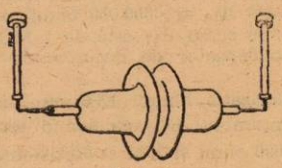

Fig. 2

cuitului oscilant propriu zis și rezultă că orice variație de tensiune (sursa de alimentare) sau de rezistență (prin încălzire), se traduce printr'o variație de amplitudine sau de frecvență în unda emisă.

In rândurile următoare, vom descrie în paticular, tipul de emițător realizat de inginerul F. A. Kolster dela „International comunication Laboratories". Autorul acestui emițător a căutat să reducă importanța impedanțelor lămpii și să mărească efectele datorite circuitului oscilant propriu zis. Studiul teoretic ne conduce la realizarea unui circuit cu un factor de supratensiune wL/R cât mai mare și să determinăm acest circuit să oscileze cât mai aproape cu putință de frecvența lor naturală.

In montajul realizat (fig. 1), capacitățile între eletrozi sunt utilizate pentru a conecta la pământ (sau la punctul neutru) extremitățile circuitului oscilant L_0C_0. Pe de o parte capacitatea filament-placă merge la pământ, în timp ce cealaltă extremitate a circuitului, trebue să traverseze capacitatea grătar-filament, dar aceasta din urmă se găsește modificată prin prezența circuitului L'C', al cărui scop este să ajusteze reactanța la valoarea potrivită pentru a se produce oscilațiile. Cât privește condensatorul C el servește nu numai la o-

prirea înaltei tensiuni, dar și la regularizarea funcționării grătarului.

Putem considera circuitul L_0C_0 ca fiind excitat de un generator în serie cu o rezistență R și o capacitate C. R este rezistența interioară dintre placă și grătar, iar C capacitatea circuitului în raport cu pământul (fig. 2).

In urma acestor considerații, se găsește că pentru a funcționa foarte aproape de frecvența proprie L_0C_0, trebue ca C_0 să fie foarte mare față de C. Ori această condiție este realizabilă cu ușurință, deoarece C este totdeauna mai mic decât capacitatea placă-filament; putem realiza deci un raport C_0/C destul de mare. Să nu uităm însă că circuitul trebue să aibă o mică rezistență. Kolster a reușit să realizeze un circuit care să răspundă și acestei condiții. In loc să utilizeze pentru alcătuirea circuitelor materialul clasic alcătuit din selfuri și capacități de tipi uzual, Kolster a stabilit circuite formate din mari suprafețe de cupru. Acese suprafețe afectează forme ciudate (fig. 3 și 4) și se montează pe un tub de cupru. Cochiliile suprafețelor formează capacitatea, iar tuburile și cochiliile formează selful. Totul se petrece ca și când am avea un self cu o singură spiră. Ne putem face o idee aproximativă despre valoarea acestui self, făcând apel la formula următoare:

$$L = 0{,}0046\, l \log. \sqrt{\frac{r_2}{r_1}}$$

In această formulă, L este selful în microhenry, l este lungimea tubului în centimetri și r_1, r_2 razele interioară și exterioară a cochiliei.

Cât privește capacitatea, ne putem face o idee despre valoarea ei cu ajutorul formulei:

$$C = 0{,}0695\, \frac{D_0^2 - D_1^2}{S}$$

In această expresie, C este capacitatea în picofarazi, D_0 și D_1 diametrele cochiliei în centimetri și S distanța care le separă (în cm).

Bine înțeles, formulele de mai sus sunt aproximative și ne oferă numai ordinul de mărime al cantităților exprimate. Pentru ca sisteme construite să oscileze pe circa 5 m., s'au montat tuburi cu un diametru de 2,5—8 cm., având o lărgime constantă de 25 cm., un raport $r_2/r_1 = 5$ și o distanță de 8 mm. între plăci. Pentru factorul $L\omega/R$ s'au găsit valori între 1000 și 3000, ceeace este în particular remarcabil.

Pentru anumite modele de circuite cu tuburi de mare diametru, este interesant să adoptăm cochilii cu margini largi. In cazul acesta, capacitatea este dată de expresia:

C este capacitatea în picofarozi.

$$C = 0{,}555\, \frac{a\, r}{s}$$

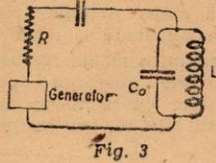

Fig. 3

este lărgimea marginei, r este raza mijlocie a cochiliei și s distanța între plăci (toate în cm.).

Pe unul din circuitele astfel alcătuite, s'a montat un șurub tangent, care permite modificarea distanței dintre plăci și în consecință variația lungimei de undă; această variație poate fi foarte lentă și dacă adoptăm un șurub cu pasul micrometric, obținem un reglaj foarte fin.

La diferitele modele construite de Kolster, găsim pentru selful L, valori de 0,03, 0,05, 0,010 microhenry; pentru capacitatea C găsim 300 pF; pentru LW/R găsim valori de ordinul 300, 600, 2000; pentru raportul L/C găsim valori cuprinse între 100 și 1100.

Cu asemenea circuite, se pot stabili oscilatori cari să funcționez până la 15 sau chiar 20 m. cu putință până la 20 Kw. Astfel a fost realizat un oscilator pe 15 m., cu platouri de 1,25 m. diametru și un tub de cupru de 60 cm., dar un sistem special de răcire prin circulația apei a fost prevăzut.

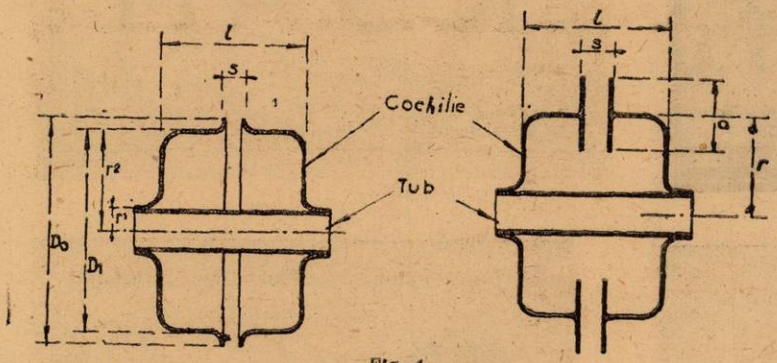

Fig. 4

Asemenea circuite au demonstrat că stabilitatea frecvențelor pe undele scurte este superioară aceleia a unui oscilator cu cuarț urmat de etaje cu dublare de frecvență.

Dacă urmărim o stabilitate deosebit de bună, trebue să luăm precauțiuni speciale, pentru a evita variațiile de temperatură ale circuitului; practic însă, după o anumită perioadă de funcționare, echilibrul de temperatură este atins și variația în funcție de temperatură atinge 1/25 milioane pe grad centigrad; o mare stabilitate se poate obține, construind circuite din metal cu un slab coeficient de dilatație.

S'au făcut experiențe, pentru a studia variația frecvenței în funcție de tensiunea de alimentare; rezultatele au fost practic remarcabile. Astfel, un oscilator pe 5 m. (60.000 Kc) a variat numai cu 100 perioade, pentru o variație dela 60% la 180% a tensiunei de alimentare. Se poate afirma că aparatul lui Kolster este un oscilator de foarte mare frecvență, cu o stabilitate remarcabilă și de o construcție simplă.

Pentru utilizarea practică a undelor foarte scurte, trebue să fim foarte atenți la instalația emițătorului. Amplasamentul aparatului și tipul antenei, depind în mare măsură de natura terenului peste care se face propagarea sa de locul recepției. In primul rând, trebue să studiem antena emițătorului.

Socotim interesant să comunicăm primele rezultate, obținute în urmă cu zece ani, în California. La acea epocă s'au experimentat legături între un avion și sol. Emisiunile se făceau pe 4 m. lungime de undă, și pentru a obține un fascicol regulat, s'a construit un reflector parabolic din cupru, cu o deschidere de 8 m.; acest reflector era montat pe un cărucior și se putea orienta în diferite azimuturi.

Aceste prime încercări au fost astăzi mult depășite; ele au permis totuși, încă de atunci, un studiu asupra proprietăților undelor foarte scurte, mai ales asupra condițiilor de propagare.

O aplicație interesantă a acestor unde este în transmisiunea radio-reportajelor. Intre postul de emisie și locul reportajului, nu mai sunt necesare instalații de linii speciale. S'au făcut încercări pe distanțe mai mari de 100 km.

Vom nota că în experiențele efectuate, linia de vizare nu trecea prin stația de recepție, ci 110 m. mai jos într'un caz și 1000 m. deasupra în altul (fig. 5). In primul caz, recepția era foarte puternică și semnalele riguros stabile; unde emisia era de 5,83 m. (51,4 m.) și puterea emițătorului era de 200 W., cât privește receptorul, acesta cuprindea trei etaje de amplificare.

In al doilea caz, s'au observat efecte mai importante de variație a intensității și uneori chiar un slab efect de fading; în perioadă normală, nivelul de recepție este acela al unei bune recepții normale. Pentru a asigura însă o bună recepție comercială, trebuia mărită putința emițătorului.

Rezultatele acestor diverse încercări, demonstrează limpede că este posibilă stabilirea unor legături pe unde foarte scurte, între două puncte, chiar dacă ele nu sunt în linie dreaptă directă. Mai târziu, când propagarea acestor unde va fi mai bine cunoscută, se poate spera că se vor obține rezultate mult mai bune.

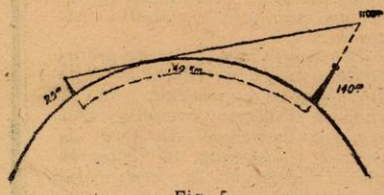

Fig. 5

CQ de YR5ML

(Continuare din pag. 11)

pe lângă că avea o stație splendidă, era însă și un telegrafist desăvârșit. Eu am intrat de foarte multe ori în legătură cu el și mă „cunoștea" atât de bine, încât, mai nu era nevoie să-mi dau indicativul.

Era suficient să-l chem doar, fără a semna.

Mă recunoștea însă după faptul că lucram pe bug (manipulator semi-automat), cu maximum de viteză posibilă, adică circa 200 semnale pe minut!

Dealtfel și U2NE, lucra cam în aceleași condiții, (adică tot cu viteze foarte mari. Un alt amic era U9ML, tizul meu, cu care am făcut legături pe 10, 20 și 40 metri, și mult experiențe cu privire la propagare. Imi pare rău că, deși am făcut legături cu toate districtele rusești, îmi lipsește însă districtul UO, din regiunea Vladivostok. De când sunt amator, adică de prin 1935, nu am auzit niciodată acest district. Poate că acum îl vom putea auzi. Am primit multe qsl-uri din Rusia, dintre care pe unele le reproduc și în această revistă. O foarte interesantă dovadă de recepție, am primit-o dela un amator, Dukanov, din Tadjikistan, care se găsește între Afganistan și podișul Pamir. Amicul Dukanov este probabil aviator, deoarece scrisoarea pe care mi-a trimes-o, poartă adresa Kalaj-Humb-Airport.

Qsl-urile rusești, erau — unele — standardizate. După cum se poate vedea de pe coperță, qsl-ul reprevedea qsl-ul reprezintă niște hidroavioane, un vapor cuprins de ghețari și un medalion cu figura unui bărbat.

Acest ansamblu este simbolic și are următoarea semnificație: se știe că acum mai mai mulți ani, plecase într'o expediție la Polul Nord, vasul rusesc Chelluskin, care însă a fost blocat de ghețari și echipajul adus în situația de a muri.

La semnalele de S. O S. lansate, nu a răspuns decât un amator rus, pe cât mi se pare din Siberia, al cărui nume este Sriest Krenkel, și a cărui fotografie este reprodusă pe qsl, și care apoi, prin intermediul stației sale, a dat de veste de soarta vaporului. căruia ulterior i s'au trimes în ajutor mai multe hidroavioane.

In Rusia există fabrici de piese de radio și lămpi, care se pare că sunt de o bună factură. La noi nu se cunosc aceste materiale, deoarece nu au existat deloc pe piață. Este posibil însă ca în viitor, să apară și la noi în țară aceste materiale.

Insfârșit, pentru a încheia, ca vechi amator, transmit tuturor amatorilor națiunilor unite, salutările amatorilor români și în același timp aștept cu nerăbdare reluarea emisiunilor, când relațiile dintre amatori, vor fi din nou mai strânse.

LIVIU MACOVEANU

RADIO IN IMAGINI

Q S L-uri primite dela amatorii Naţiunilor Unite

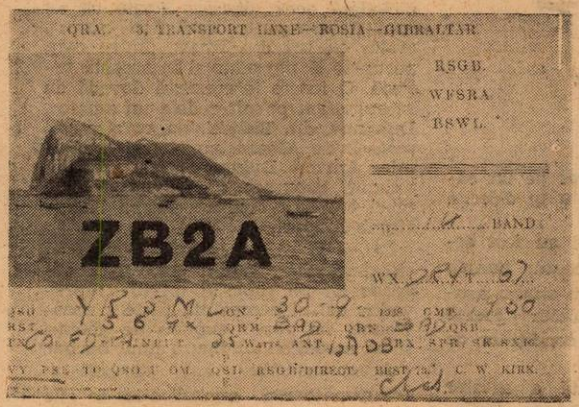

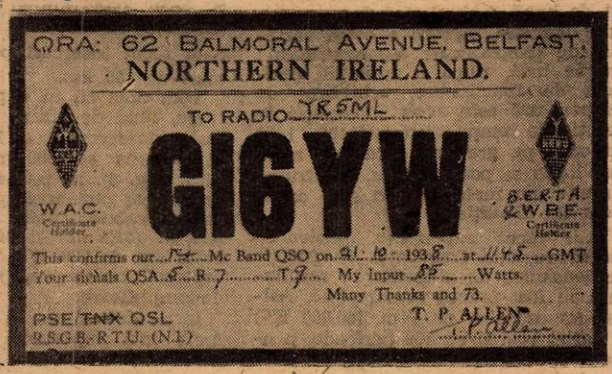

Sub cenzura de tristă amintire a defunctului regim dictatorial, publicarea unui QSL întâmpina dificultăţi serioase. Celebra cucoană Anastasia, cu foarfeca în mână şi ochelarii pe nas, era dispusă să găsească peste tot motive de suspiciune. Publicarea QSL-urilor anglo-saxone echivala cu acte de spionaj. Nu odată, cenzorul ne-a oprit astfel de reproduceri, închipuindu-şi că o asemenea carte de confirmare cuprinde un cifru al... inamicului.

Astăzi, putem publica fără teamă, QSL-uri ale Naţiunilor Unite.. Amatorul de radio este prin excelenţă un rol al frăţiei între popoare. Ura nu are ce căuta în sufletul lui. Dar cum ar putea fi altfel, când amatorul nu cunoaşte rigiditatea graniţelor, când prietenii lui se află răspândiţi pe întreaga suprafaţă a globului pământesc ?

Prieteniile amatorilor de pretutindeni sunt o fericită contribuţie la înfrăţirea popoarelor; ele se sudează deasupra josniciilor vremelnice, indiferent de ţara de baştină, indiferent de culoarea pielei, indiferent de certificatul de naştere.

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 Bucureşti — România

Radio Universul

Nr. 519
13 OCTOMB. 1944

Nina Florescu

24 lei

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ

RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMÂNĂ

6.00 : MOSCOVA (22,04 m.).
6.45 : NEWYORK (19 m.).
7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).
7.25 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
8.00 : MOSCOVA (22,04 m.).
8.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
9.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
12.00 : MOSCOVA (22.04 m.).
12.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
13.30 : MOSCOVA 22,04 m.).
14.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
14.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
15.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).
18.45 : MOSCOVA (42 m.).
19.00 : NEW-YORK (16; 19 m.).
19.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
20.45 : ALGER (31 şi 49 m.).
20.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
21.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31 şi 42 m.).
21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
22.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
22.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).
23.00 : ALGER (49 m.).
23.00 : BARI (283,3 m.).
23.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).
23.15 : BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).
23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.
0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZA

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)
20.00: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
20.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.00: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
21.15: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
23.00: MOSCOVA (43 m.).
23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

DE LA POLUL NORD LA POLUL SUD

CE VOR SPUNE PASAGERII ?

● *Hotelurile din New-York, care anunţă „radio în fiecare cameră", vor realiza în viitor noi venituri dacă planurile unui ingenios om de afaceri devin realităţi.*

Acest întreprinzător afacerist vrea să introducă emisiuni de publicitate, suprapuse emisiunilor recepţionate de aparatele de radio ale hotelurilor. De exemplu, după ce va asculta un concert de jazz, un simfonic sau un reportaj, pasagerul hotelului va trebui să asculte reclamele câtorva magazine din împrejurimi, înainte ca vorbitorul să reia continuarea concertului.

Rămâne de văzut dacă ideea va fi şi pe placul pasagerilor...

CÂND MAHARADJII ŞI COMANDĂ APARATE DE RADIO

● *Una dintre cele mai mari uzine americane de aparate de radio, Philco Company, fabrica înainte de acest război aparate cu preţuri între 10 şi 100 dollari. Cu toate acestea, Philco producea şi aparate speciale, după comandă. Cel mai scump dintre aceste aparate a costat 3000 dollari şi a fost comandat de un maharadjah indian. Pe lângă calităţile lui electrice, acest aparat se bucura de un dulap de lemn scump şi era încrustat cu pietre preţioase.*

JAPONEZII NU MAI AU PE CINE SĂ IMITE

● *După informaţiile de care dispun publicaţiile americane de specialitate, radiofonia japoneză se loveşte de acum de mari dificultăţi tehnice. In timpuri normale, japonezii copiau tot ce produceau mai bun uzinele americane şi apoi inundau pieţele asiatice cu piese detaşate şi aparate foarte eftine, asemănătoare ca aspect pieselor şi aparatelor americane dar de o calitate cu totul inferioară. Trei ani de izolare şi de rupere a legăturilor cu America şi Europa au fost fatale industriei radiotehnice japoneze. Specialiştii japonezi s'au dovedit lipsiţi de idei, şi, după cum rezultă din materialul radiofonic capturat recent de americani, în insulele din Pacific, ei n'au ştiut să facă faţă lipsei unora dintre materiile prime şi nici să inoveze acolo unde n'au mai putut imita.*

RADIO LA ŢARĂ... IN ARGENTINA

● *Guvernul argentinian face toate sforţările spre a spori numărul radio-ascultătorilor în regiunile depărtate de centru. In acest scop, a fost constituit un oficiu special care, în legătură cu ministerul agriculturii, va alege aparatele de radio cele mai potrivite pentru satele şi oraşelele situate departe de marile staţiuni de emisie.*

RADIO-TELEFON IN TRENURILE SUEDEZE

● *Mai multe trenuri suedeze au fost înzestrate cu emiţătoare de unde scurte şi cabine telefonice. Orice pasager poate obţine în cinci minute legătura cu principalele oraşe de pe linia pe care circulă trenul în care se află.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

DOMNIEI SALE DOMNULUI...

— Scrisoare deschisă —

Stimate domn, iartă-mă dacă îndrăznesc să-ţi fac o mărturisire, pe care, ţin să te previn, nu trebue să o iei în nume de rău.

Iar dacă te va surprinde mirarea pe care o manifest, să ştii că nu e vina mea, ci a dumitale.

Da, da... A dumitale !..

Pentrucă, stimate domn, mai întâi de toate, eu nu înţeleg un lucru : de ce ai tăcut ?

Ne jicneşti, stimate domn.

Suntem deprinşi (aşa ne-ai învăţat dumneata !) să-ţi auzim glasul, oridecâteori se schimbă regimul sau stăpânul.

Suntem obicinuiţi să ascultăm cuvântul radiofoniei româneşti la câte o astfel de schimbare, prin glasul dumitale mieros, foarte blând şi extrem de imparţial. Zic: foarte imparţial, pentrucă dumneata ai fost de principiul, veşnic popular, după care nu trebue să te abaţi dela cel mai avantajos adevăr : „trăiască ai noştri".

Dumneata, stimate domn, ai schimbat mereu numai subiectul. Predicatul, atributele şi, mai ales... complimentele au rămas aceleaşi. Le-ai aninat în vârful sorcovei şi ţi-ai sorcovit stăpânii, care, drept plată şi recunoştinţă, te-au lăsat mai departe, lângă borcanul cu pelteaua dulce a radiofoniei noastre naţionale.

Imi aduc aminte, câte bucheţele de flori presărai printre cuvintele frumos ticluite, când umblai cu colindul, în noaptea de anul nou. Ce mai pluguşor, ce mai vasilcă fredonai în game minore de cobzar convins...

Câtă tămâie puneai în glas, câtă însufleţire dădeai cuvintelor dumitale seci şi cum le rosteai de rotund şi de cuviincios, spre a fi rostogolite pe covoarele moi ale galonatului sau ale domnului „vice".

Dar nu erai numai autor de colinde...

Te pricepeai, stimate domn, şi la istorie, şi la religie, şi la cânt.

Ba dădeai şi lecţii de citire şi de memorizare.

Numai că acum le dădeai dela o catedră mai înaltă, special construită şi printr'o mică şi nevinovată specificare te-ai proclamat „profesorul numărul unu" al Universităţii Radio.

După chipul şi asemănarea celor mai mari decât dumneata, te-ai proclamat dictatoraş şi ai purces la drum.

Fruntea dumitale, tăiată de cute adânci, părea preocupată de problemele grele ce trebuiau soluţionate. Plătitorii de abonamente cereau dreptate. Dumneata vorbeai despre roadele mănoase ale autarhiei şi erai în căutarea cuvintelor, metaforelor şi comparaţiilor sublime, cu care trebuia împodobit un „cuvânt ătre"..., aşternut pe fond de muzică eroică: „onorul la...".

Ţi-ai ales oamenii, după chipul şi asemănarea dumitale şi te-ai mândrit cu ei, pentrucă ţi-au jucat bine rolurile pe care le-ai încredinţat, şi pentrucă s'au mulţumit cu puţin.

Ai crezut, stimate domn, că acolo, stăpân peste microfoane fiind, vei fi veşnic solicitat şi mereu la preţ.

Asta a fost deviza dumitale şi aşa îmi explic totala indiferenţă cu care ai onorat cererile abonaţilor, ignorând, — vezi cât greşeai! — că din banii plătiţi de abonaţi, se umflau acţiunile dumitale şi mai trăiai şi dumneata şi oameni dumitale, toţi împodobiţi cu salarii pe sprânceană.

Mai mare peste programe, ai adoptat principiile dictatoriceşti, după care nimeni în afară de d-ta nu ştia să organizeze programe radiofonice, pentrucă dumneata erai quintesenţa înţelepciunii, omul atoateştiutor, elementul numărul unu al capacităţii şi superiorităţii întru toate.

Ai vorbit de fiecare prilej, ai făcut de fiecare dată temenele până în pământ şi ai rămas tot de atâtea ori, călare şi pe soclu şi pe situaţie.

Ne-am obicinuit, aşadar, să nu taci, în împrejurări deosebite.

De-aceea, stimate domn, acum şi pe această cale, te asigur că sunt profund nelămurit de atitudinea dumitale retrasă şi timidă: dece nu vorbeşti?

Ori pregăteşti ceva?

C. Constantinescu-Cedec.

Crucea Roşie americană foloseşte pe scară întinsă aviaţia şi radiofonia.

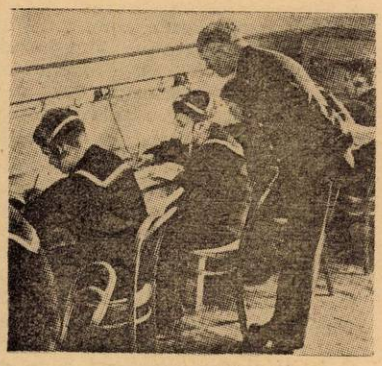

Elevii unei şcoli navale britanice, la lecţia de telegrafie Morse.

In interiorul unui post de radio transportabil, instalat într'un autocamion al armatei engleze.

Un ghişeu poştal original

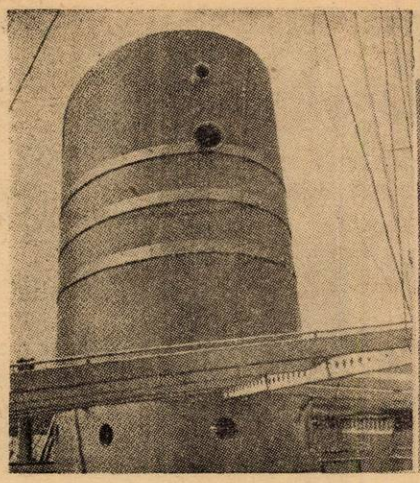

UN COŞ FANTOMĂ
—şi ce se ascunde în el

Noul transatlantic american *Panama* îşi adăposteşte cabina radio-telegrafistului într'un loc puţin obişnuit: în interiorul unui coş. Deşi acest coş, cu o secţiune eliptică, măsoară 6 metri pe 12 metri, o ţeavă de 40 cm. diametru este suficientă pentru evacuarea fumului maşinilor. Spaţiul care rămâne este împărţit în trei etaje, primul dintre ele cuprinzând cabina radio-telegrafistului, o cameră de aşteptare confortabilă, o mică magazie şi o scară în spirală. La al doilea etaj se află turbina unui ventilator şi la al treilea etaj sunt instalate sirenele vasului şi mecanismul care le acţionează.

Fotografia noastră arată pe radio-telegrafistul lui *Panama* la lucru, în interesanta lui cabină.

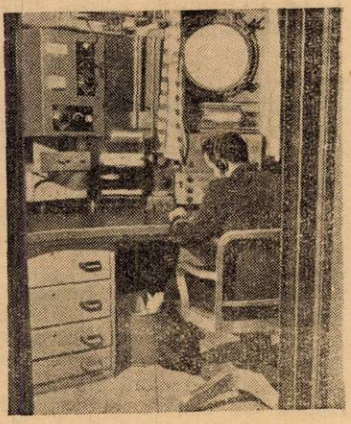

Radiotelegrafistul vasului Panama în cabina lui.

O interesantă dovadă de recepţie primită de amatorul român YR5ML din partea unui amator englez din Cardiff

Imagini din America

KAY FRANCISC
pe care o vom revedea în curând într'un film de mare montare

CLARK GABLE
astăzi ofiţer în aviaţia americană

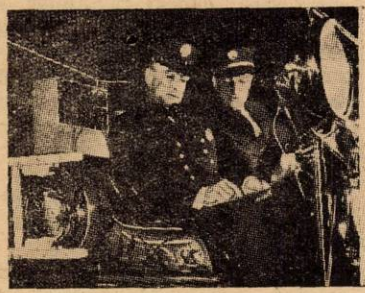

Pompierii din New-York şi din celelalte mari oraşe americane sunt în continuă legătură prin radio cu comandamentul lor

LA LUMINA RAMPEI

BIRLIC IN „CORABIA LUI NOE"

De câteva zile au început în sala teatrului Colorado, repetițiile comediei „Corabia lui Noe" de Pugliese care a cunoscut un răsunător succes pe scenele italiene și elvețiene. Birlic, care alături de Ion Iancovescu deține rolul principal, va apare sub masca unui bătrân lup de mare, în vârstă de 100 de ani. In celelalte roluri au fost distribuiți Niculescu Buzău, George Voinescu, Angela Mateescu și Eugenia Bădulescu.

REDESCHIDEREA OPEREI ROMÂNE

Duminică, 8 Octombrie, Opera Română a deschis seria spectacolelor cu „Papură Impărat" de Lucian Teodosiu, pusă în scenă de d. Panait

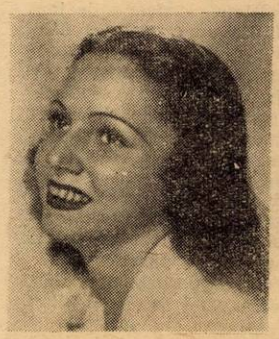

Coca Sasu

Cottescu. In rolurile principale au apărut d-nele Maria Snejina, Nella Dumitriu și d-nii C-tin Niculescu, G. Oprișan, A. Borneanu și N. Dumitrescu. Viitorul spectacol va fi „Tosca", în care va reapare d-na Dora Massini, având ca parteneri pe d-nii Dinu Bădescu și P. Ștefănescu-Goangă. Conducerea muzicală o va avea d. Egizio Massini.

G. CALBOREANU A PĂRĂSIT TEATRUL NAȚIONAL

Cunoscutul actor al primei noastre scene, d. G. Calboreanu, a părăsit cadrele Teatrului Național. Cauzele care au determinat acest senzațional divorț nu se cunosc încă.

Neuitatul interpret al Regelui Lear a ajuns la o înțelegere cu direcțiunea Teatrului Mic, care i-a oferit co-direcția teatrului precum și o egală participare la beneficii.

Rolanda Camin

NOUA STAGIUNE DE OPERETE LA ALHAMBRA

D. Nicolae Vlădoianu pregătește viitoarea premieră a Teatrului Alhambra. Tenorul Ion Dacian este însărcinat să găsească opereta care să constituie spectacolul inaugural și d-sa caută de zor, împreună cu maestrul Egizio Massini, directorul muzical al Alhambrei, lucrarea cea mai perfectă.

Dintre **„Farmecul unui vals", „Orfeu în Infern"** și **„Floarea din Stambul"** de Leo Fall, urmează să se aleagă, până Duminică, opereta a cărei premieră este proectată pentru 20 Noembrie

„ALIAȚII CIOCONDEI" OBȚIN UN SUCCES CATEGORIC

Noul spectacol al Teatrului din Lipscani, „Aliații Ciocondei", obține un succes din cele mai remarcabile.

Scenele care constituie centrul de rezistență ale acestui pretext muzical sunt: „Clar de lună", „Radio Donau" și „Balalaica" cu dansurile rusești.

Mary Theodorescu

In fruntea distribuției sunt d-nii George Groner, Gică Petrescu, Costel Sîncu, Puiu Șerban *și d-nele* Virginica Romanowsky, Sily Popescu, Cornelia Teodosiu, Victoria Medeea, Iuliana Sym și Jeny Socolov.

MIHAIL ZIRRA DIVORȚEAZĂ

Cunoscutul director de scenă al Teatrului Municipal, d. Mihail Zirra a intentat zilele acestea acțiune de divorț împotriva soției sale, Victoria Medeea, frumoasă vedetă a Teatrului Gioconda.

Motivele acestui divorț nu se cunosc încă

*

D. **Jean Bobescu** a fost numit directorul Operei din Cluj.

Nutzi Preda

In locul d-lui **Mihail Jora**, a fost numit director al Academiei de muzică d. Mihail Andricu, iar în locul d-lui Mihai Brediceanu, d. Romulus Vrăbiescu.

*

D. **Egizio Massini** și-a reluat postul de inspector al muzicilor militare cu gradul de colonel.

DINA MIHALCEA PARTENERA LUI POP MARȚIAN

La Studio au început repetițiile piesei „Locandiera" de Goldoni. Primele roluri sunt distribuite mai multor artiști de elită dintre care citâm pe A. Pop Marțian, Ion Fintesteanu, Toma Dimitriu și Dina Mihalcea, care a fost angajată la Teatrul Național.

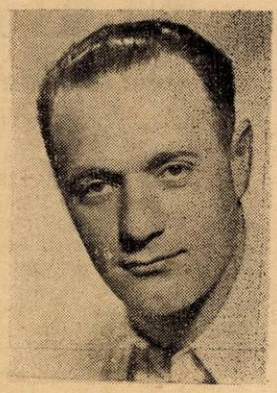

DRAGĂ VASILACHE

Au trecut șase luni de când ai plecat ultima oară de aici, din camera mea, din odaia noastră de lucru... au trecut șase luni de când rămâsese să viu a doua zi la tine la masă... au trecut șase luni și parcă au trecut șase secunde sau șase secole... E fantastic sau nu e nimic. E fantastic pentrucă lipsa persoanei tale fizice dintre noi este de neînțeles... și nu e nimic, pentrucă tu nu poți lipsi o clipă dintre noi. In orice loc, în orice clipă, în orice adiere de vânt, ești printre noi și oricât de crudă este realitatea, noi nu putem să înțelegem și te-așteptăm să te întorci, ca dintr'un turneu lung în care ai plecat... și dacă tu nu mai vii înapoi, vom veni noi la tine. Ne vom întâlni undeva... într'o gară îndepărtată în lumea visurilor...

Aici la București e toamnă iar, și ceeace tu atât de mult ai așteptat... s'a întâmplat...

N Stroe

MUZICA DE JAZZ

ETIMOLOGIA CUVANTULUI JAZZ

Etimologia cuvântului jazz, formează şi astăzi obiectul unor numeroase discuţiuni. Există mai multe teorii în această privinţă. Prima susţine că jazzul s'ar fi născut la Chicago. Un negru, Jasbo Brown, şi alţi 50 de instrumentişti ar fi cântat la o cafenea din susnumitul oraş. Jasbo cânta la cornet şi el cânta în general muzică foarte ortodoxă. Când însă se îmbăta, avea o manieră de a cânta care plăcea atât de mult clienţilor, încât aceştia începură să-l imbie: „Incă, Jasbo?" făcând aluzie la setea lui de băutură, iar după aceea făcând aluzie la muzică „Incă, Jasbo!" şi în fine „Incă jas sau jazz".

O versiune New-yorkeză susţine că un oarecare negru, Jess, ar fi cântat într'un mod atât de sacadat, încât a uimit pe toţi cei care-l ascultau. De atunci s'ar fi spus: „a cânta ca Jess" sau „a cânta Jess" şi înfine, dispreţuind orice regulă de fonetică, „a cânta Jazz".

O a treia versiune susţine că origina cuvântului jazz, ar fi vechiul cuvânt celtic „jasar", care în franceză a dat „jaser" şi în italiană „gazza", şi care vrea să redea ideia unei conversaţii. Ori se ştie că jazzul evocă în mod irezistibil o conversaţie între mai multe instrumente.

Niciuna din versiunile de mai sus nu pare să fie justă. Jazzul nu s'a născut prin cafenele. Originile lui trebuesc căutate în totul alte direcţii. Dar despre asta într'un articol viitor.

CATEVA DEFINIŢII NECESARE

STRAIGHT

Metoda care constă în a urma exact textul muzical se cheamă metoda straight. Cuvântul derivă din latină (strictus). Executantul se conformează în mod strict textului muzical scris de compozitor. Valoarea muzicală al acestei forme a jazzului este limitată. Tipul orchestrei straight, este formaţia lui „Guy Lombardo and his Royal Canadians".

HOT

A doua metodă care constă în a cânta o muzică care nu este scrisă, ar trebui prin urmare desemnată prin contrariul cuvântului straight. Dar nu-este aşa. Se întrebuinţează alt cuvânt. Un cuvânt împrumutat din domeniul senzaţiilor.

Cuvântul „hot", care înseamnă foarte cald. In acest caz executantul numai exprimă ideile unui compozitor, ci ideile sale proprii, respectând tema dată. Totuşi instrumentistul hot, poate s'o improvizeze şi pe aceasta

SWING

Cuvântul e imposibil de definit. E ceva ce se simte foarte bine la audiţie, dar care nu se poate descrie în cuvinte. Când asculţi, o bucată şi simţi ritmul bucăţii în tine însuţi, atunci poţi să spui că bucata e swing.

Swingul e technică. Hot-ul e o atitudine. Straight-ul e o metodă. Poţi să fii hot şi să nu fii swing. Poţi să te limitezi la straight şi să fii totuşi swing. A nu se confunda aceste trei noţiuni.

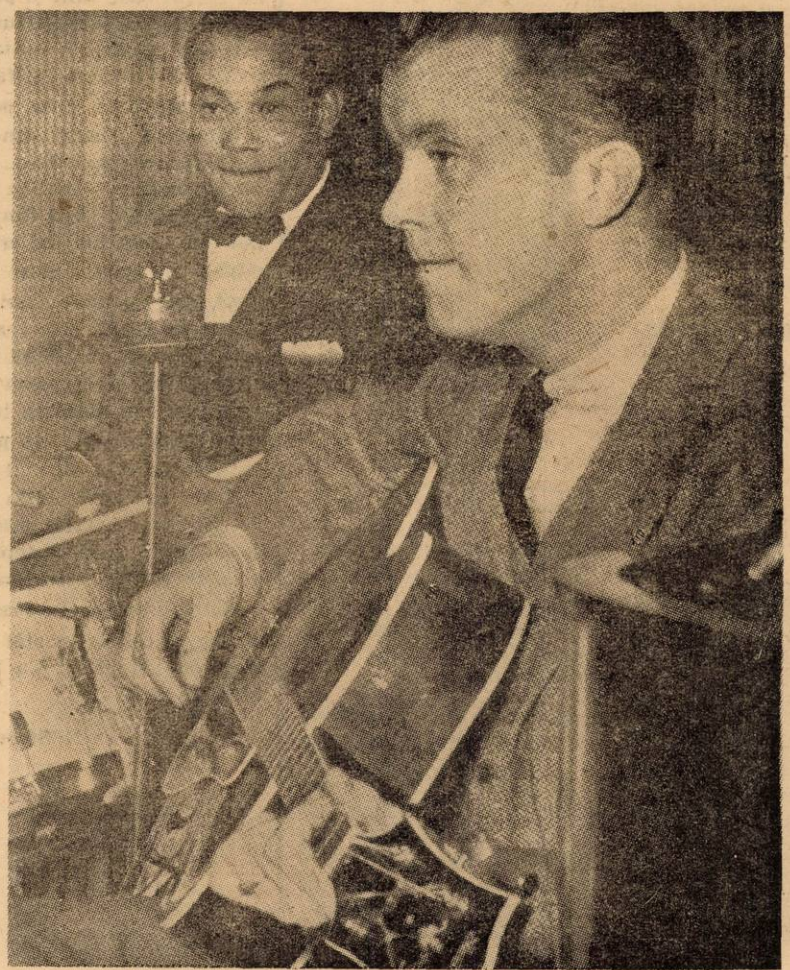

Ştiri şi comentarii

Zilele trecute am avut ocazia să vorbesc cu un ofiţer american, care a asistat la ultimele concerte de jazz dela noi. Iată ce mi-a declarat dânsul, cu privire la atitudinea publicului: „Publicul românesc, amator de muzică de jazz, este foarte nedisciplinat. Ar trebui luate măsuri urgente de îndreptare. La noi, în Statele Unite, nu se admite aşa ceva. In timpul cât se produce orchestra sau cântăreţul, domneşte liniştea cea mai deplină în sală. După ce bucata s'a terminat, publicul are tot timpul şi tot dreptul să-şi dea părerea"..

Rândurile de sus vorbesc dela sine. Mahalagiii, care până eri îşi debitau inepţiile la „Vergu" sau „Cotroceni" n'au ce căuta la un concert de jazz! Să dispară asemenea obiceiuri!

•

Am scris în No. 493 al revistei, despre o nouă serie de discuri hot celebre, care au fost reimprimate, nu de mult, în Statele Unite. Deoarece cenzura a tăiat pe atunci cea mai interesantă parte a articolului, adică titlurile acestor discuri, le voi publica astăzi.

In prima categorie intrau: „Waiting at the en of the road" — un solo de pian înregistrat de Fats Waller în 1929; „Wild Man Blues" — al lui Jelly Roll Morton Trio, şi „Too Tight" executat de Johnny Dodd" Hot Six.

•

Incepând de luna viitoare, „Swing Club Bucureşti", va prezenta fiecare săptămână, la posturile româneşti, o jumătate de oră de muzică de jazz, însoţită de explicaţiile şi comentariile necesare. Soc. de Radio s"a arătat foarte binevoitoare în acest sens, şi îi mulţumim pe această cale.

Sediul virtual al Clubului rămâne deocamdată în Bucureşti, str. Plantelor 23, tel 5.40.15. Data examenului va fi anunţată ulterior.

JOJO

Reproducerea totală sau parţială interzisă

15 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI BUCUREŞTI II
8.30: Poşta Refugiaţilor.
9.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
13.00: Ora oficială.
13.03: Ora Armatei.
13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
14.20: Orchestra Luceafărul.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Muzică românească.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
19.15: Muzică variată.
20.00: Jazz.
21.00: Ora oficială. Selecţiuni din operete.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
22.15: Muzică de balet.
23.00: La Hanul Ancuţei: Muzică românească.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăţi. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj. ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) — Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13 30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază. ■ 18 Emisie pentru soldaţi. ■ 18.50 Conf. ■ 19.05. Varietăţi. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă ■ 22.50. Inf.

16 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
7.30: Deschiderea emisiuii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I POSTUL CARPAŢI
Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI BUCUREŞTI II
8.30: Poşta Refugiaţilor.
9.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
13.00: Ora oficială. 13.03: Muzică variată. 13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
14.00: Ora oficială. Radio Jurnal

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
14.20: Orchestra de café concert Radio, dirijată de d. M. Constantinescu.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.
19.10: Ora Ardealului.

RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL CARPAŢI
20.00: Ora oficială. Concert de masă.
21.00: Ora oficială. Salon muzical.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
22.15: Muzică vocală şi corală rusă.
23.00: Muzică uşoară.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

24.00: Radio Jurnal. Închiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17.30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora ţiilor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19.55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora conică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

17 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI BUCUREŞTI II

8.30: Poşta Refugiaţilor.
9.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

14.20: Orchestra simfonică Radio.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

19.15: Jazz.
20.00: Ora oficială. Cântă Arta Florescu.
20.20: Cântăreţi francezi.
20.40: Cântărei englezi.
21.00: Ora oficială. Concert Grieg.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

22.15: Muzică de cameră.
23.00: Cabaret.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21.50. Concert. 22.50. Inf

18 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI BUCUREŞTI II

8.30: Poşta Refugiaţilor.
3.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Ora oficială.
13.03: Muzică variată.
13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.20: Orchestra de café concert Radio, dirijată de d. M. Constantinescu.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emsiunii. Ora oficială.

18.03: Muzică din filme și Muzică de dans.

RADIO BUCUREȘTI I BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

19.10: Ora Ardealului.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

20.00: Ora oficială. Concert de masă.

21.00: Ora oficială. Concert de muzică franceză.

RADIO BUCUREȘTI I BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Muzică veche sec. 16, 17 și 18.

23.00: Muzică ușoară.

RADIO BUCUREȘTI I BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Reportaj 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații. m.) ■ Știri în franceză.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67

19 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI BUCUREȘTI II

8.30: Poșta Refugiaților.

9.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Ora oficială.

13.03: Concert de masă.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.20: Orchestra simfonică Radio.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

18.03: Muzică românească.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

19.15: Seară de Operă: „Aida" de Verdi.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Mari concerte.

23.00: Cabaret.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Conf ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert de orchestă. ■ 22.50. Inf.

20 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI BUCUREŞTI II
8.30: Poşta Refugiaţilor.
9.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
13.00: Ora oficială.
13.03: Muzică variată.
13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
14.20: Orchestra Radio.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
18.00: Mare concert spiritual.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.
19.10: Ora Ardealului.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
20.00: Café concert.
21.00: Ora oficială. Mare concert de muzică rusă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
22.15: Muzică de la diferite popoare.
23.00: Muzică uşoară.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

ATELIER DE BOBINAJE
SPECIALIST ÎN ORICE FEL DE TRANSFORMATORI

Reparaţii de difuzoare; înlocuirea membranelor; rebobinarea transformatorilor de eşire; transformatori de reţea pentru orice scop; autotransformatori; shasiuri pentru aparate Radio; Radio reparaţiuni execută ireproşabil

„M. GROBOCOPATEL"

Strada Domniţa Anastasia, 12-14. — Et. I, ap. 3. Tel. 5.08.23

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.
18.05. Muzică militară. ■ 18.30. Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.
07,20. Concert. ■ 0,7.50. Informaţii ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.
11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER
08,45. (31.46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna
17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică uşoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

21 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio Jurnal.
Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI BUCUREŞTI II
8.30: Poşta Refugiaţilor.
9.30: Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
13.00: Ora oficială.
13.03: Concert de masă.
13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI
14.00: Publicitate; Ora oficială; Radio jurnal II.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
14.20: Orchestra de salon.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.
18.03: Bande şi fanfare.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI
19.00: Ora oficială; Radio jurnal II; Muzică de jazz.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI
20.00: Seara de sport.
21.00: Ora oficială; Mici capodopere muzicale.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI
22.00: Ora oficială; Radio jurnal IV; Muzică exotică.
23.00: Muzică uşoară.
24.00: Radio jurnal I.
Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

RL 519

Alimentator anodic pentru receptoare și aparate de laborator, la rețeaua de curent alternativ. Dispozitivul lucrează cu dublare de tensiune.

Cititorul nostru, d-l Stelian Apostolescu, ne trimite un montaj simplu, a cărui publicare se încadrează în seria de articole făcând parte din rubrica „Colaborarea cititorilor".

Este un aparat necesar oricărui amator pentru alimentarea aparatelor de recepție, aparatelor de laborator, sau pentru măsuri auxiliare. Lampa CY2 lucrează prin dublare de tensiune, astfel că putem scoate mai mult de 200 volți din rețeaua de 120 volți. Bine înțeles, debitul unui astfel de redresor nu este prea mare El atinge circa 50 m A, astfel că este destinat pentru alimentarea aparatelor mici, cu două, maximum trei lămpi.

Pentru reducerea tensiunei filamentului, cititorul nostru a recurs la o lampă regulatoare. Circuitul filamentului este întrerupt, pentru a face posibilă și încălzirea altor lămpi, bine înțeles nu poate fi vorba decât de lămpi din aceeași serie, adică de lămpi universale cu un consum de 200 m A în circuitul de încălzire. Și acum, iată și scurta descriere a cititorului nostru:

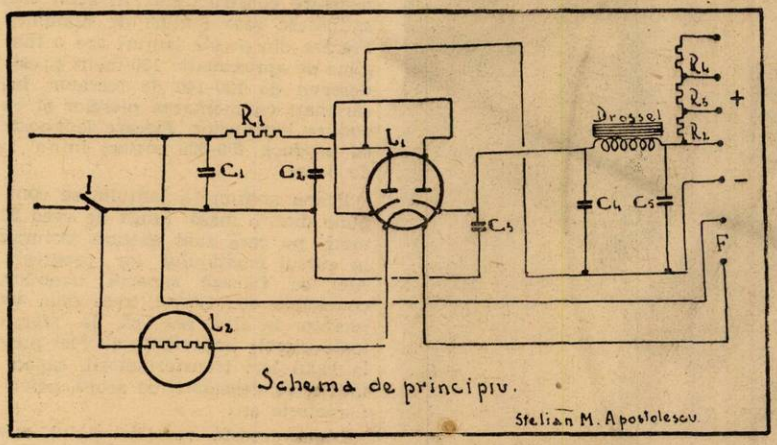

Schema de principiu.

Stelian M. Apostolescu

Avantagiile acestei cutii de alimentare constau în faptul că putem obține o tensiune mai ridicată ca a rețelei, fără să întrebuințăm transformator, o piesă foarte scumpă și deci inaccesibilă amatorilor cu mijloace reduse.

Pentru realizarea acestui aparat vom întrebuința lampa CY2 și o lampă regulatoare de tensiune. Modul de funcționare este următorul:

O alternanță nu poate trece decât prin una din diode și condensatorul respectiv pe care îl încarcă. Ambii condensatori sunt montați în paralel față de rețea și se încarcă succesiv; față de rezistența de utilizare sunt montați în serie. Deoarece condensatorii sunt încărcați la tensiunea rețelei, descărcându-se în serie, produc dublarea tensiunii.

C_1 condensator fix de 50.000 cm.

C_2 C_3 condensatori ficși de 1 microfarad.

C_4 C_5 condensatori electrolitici de 32 microfarazi.

R_1 rezistență fixă de 100 ohmi 1 watt.

R_2, R_3, R_4 rezistențe fixe de 625 ohmi 5 volți.

2 socluri contacte laterale.

Un Drossel pentru 100 miliamperi.

O lampă redresoare Cy_2.

O lampă regulatoare.

Material mărunt de construcție: bucșe, șuruburi, sârmă, etc.

STELIAN APOSTOLESCU
Electro-technician

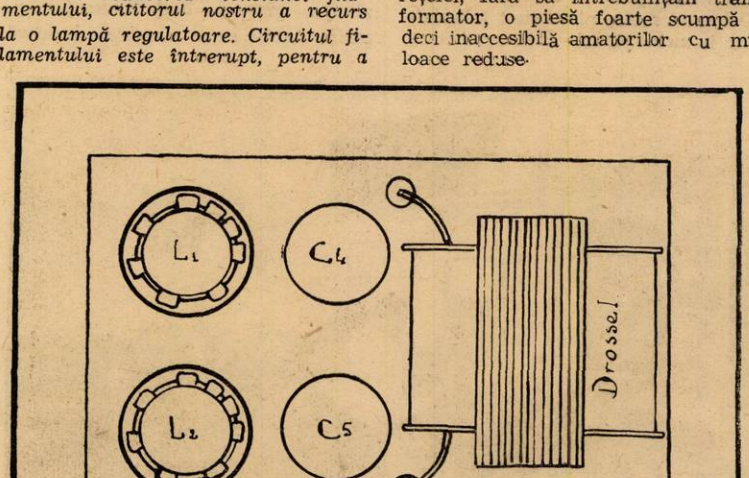

Schema de dimensionare a șasiului.

O rubrică interesantă pentru toți amatorii de radio

Piesele și lămpile de radio s'au rărit pe piață din ce în ce mai mult, până când în cele din urmă au dispărut cu desăvârșire. Astăzi construcția unui aparat de radio ca și a unui amplificator a devenit o problemă din cele mai grele, dacă nu chiar irezolvabilă. Ne gândim bine înțeles la amatorii care au obținut o autorizație pentru păstrarea receptorului. Aceștia sunt nevoiți să-și întrerupă activitatea din lipsă de maerial. Pentru a veni în ajutorul lor, inaugurăm astăzi această rubrică.

In cadrul acestei rubrici vom oferi amatorilor posibilitatea să-și procure piesele de care au nevoe, oferind în schimb o altă piesă sau valoarea corespunzătoare. Pentru îndrumarea cititorilor, dăm mai jos un exemplu pe anunț:

D-l Vasiliu oferă un vorbitor permanent dinamic pentru două lămpi și anume: ECH3 și 6L6G.

Publicăm astăzi primul anunț:

D. Belonii oferă următoarele lămpi: DF21, AZ1 și AK2.

Amatorii interesați de aceste anunțuri vor trece la redacție între orele 17—18½.

Cum se fabrică receptoarele în serie

în Statele-Unite

Un inginer sau un serviciu comercial expune ideia unui receptor. Această idee intră în studiu, care durează două sau trei luni, în care timp se fac toate ameliorările posibile satisfăcând condițiile impuse de serviciul comercial sau nevoile clientelei.

Aceste probleme diverse stau la baza noului tip de aparat. In cadrul

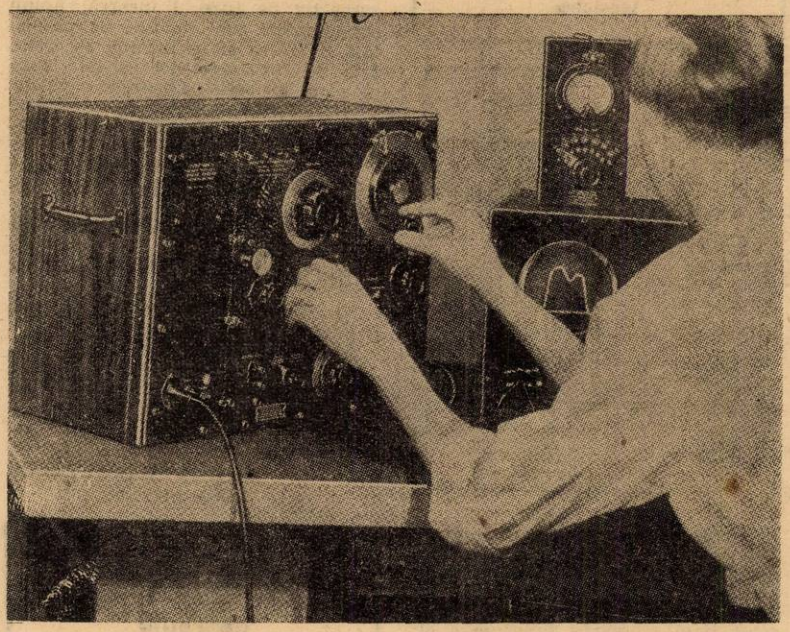

serviciului technic se studiază practic schema, șasiul, haut-parleur-ul, etc. Un serviciu special de studii construește atunci mai multe prototipuri din acel aparat; acest serviciu special face legătura între serviciul technic și laboratoare sau uzine.

După ce s'a terminat construcția prototipurilor și după ce serviciul de studii a făcut toate încercările și au fost puse complect la punct, aceste prototipuri sunt examinate de serviciul de construcțiuni. După ce acest serviciu a făcut toate observațiile și criticile, prototipurile aceste se întorc înapoi la serviciul de construcțiuni și dacă e cazul se fac modificările necesare.

Pe baza acestor observațiuni se construiesc noi prototipuri de încercare. Aceste încercări sunt făcute de specialiști în diferite locuri din țară pentru a se cunoaște exact cum funcționează aparatul în condițiuni diferite după locul de încercare.

Se vede că rostul serviciului de studii este foarte important, pentrucă el hotărăște precis care model întrunește cele mai multe avantaje, pentru a putea fi construit în serie. Această alegere se face înainte de a se comanda utilajul necesar construcțiunii în serie și care este foarte costisitor. Pe baza studiilor acestui serviciu vom cunoaște posibilitățile de funcționare ale noului aparat în orice loc din țară.

Bine înțeles că nu toate aparatele care intră în studiu sunt fabricate în serie; cele cari nu întrunesc anumite condițiuni nu mai ajung a fi puse pe piață.

Acum intrăm în serviciul de fabricație și asamblaj unde găsim cel mai numeros personal și utilajul cel mai important. Aici sunt secțiuni diferite după natura pieselor fabricate.

Cele mai multe piese sunt fabricate chiar în uzină. Unele însă sunt cumpărate din afară și anume, e vorba de piese speciale sau brevetate, cum ar fi: condensatorii variabili, condensatorii electrolitici, rezistențe, comutatori, fire speciale, etc

Montarea șasiurilor după metoda „în serie" constă în aceea că piesele sunt montate și legate una după alta Serviciile acestea ocupă un etaj pe o lungime de aproximativ 120 metri La capătul acestui etaj se găsește o magazie în care se aduc toate piesele necesare construcțiunii. In acest etaj se găsesc șase lanțuri de asamblaj. Fiecare din aceste lanțuri are o lungime de aproximativ 120 metri și este deservit de 120-140 de lucrători însărcinați cu montarea pieselor și cu sudura legăturilor. Fiecare lanț poate să producă 400-800 șasiuri într'o' zi de 8 ore.

Prima secțiune a lanțului se compune dintr'o masă, lungă de vreo 30 metri pe care sunt așezate șasiurile în cursul montajului lor progresiv. Aici se fixează suporții lămpilor, contactele etc. Șasiul trece dela un lucrător la altul așa că la sfârșit toate piesele importante au fost puse la locul lor: transformatorii, capacitățile, condensatorii de acord, potențiometrele etc.

După această operație șasiul este dus și așezat pe lanț care se mișcă cu o viteză constantă. Șasiul trece astfel prin fața fiecărui lucrător care nu face decât o singură și aceeaș manoperă în tot cursul zilei: fixarea unui organ, facerea unei anumite legături etc.

Pentru a mări randamentul acestui sistem, un număr de piese sunt asamblate sau pregătite în altă parte și apoi aduse la lanț și montate pe șasiu. Astfel sunt: circuitele de acord,

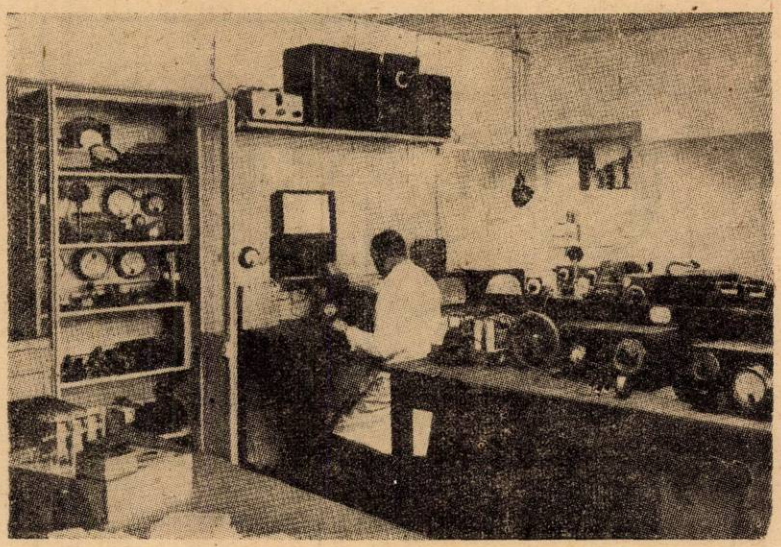

plachetele cu rezistenţe şi condensatori fixi etc.

La prima vedere aceste operaţiuni par foarte simple. Insă o funcţionare normală şi continuă cere precauţiuni foarte mari. Personalul întrebuinţat este aproape exclusiv femenin fiindcă se adaptează mai uşor la o astfel de muncă. Contramaistrul trebuie să-şi cunoască bine personalul şi să ştie exact aptitudinile şi posibilităţile fie căruia în parte. El trebuie să ştie de exemplu că lucrătorul mai rapid este mai dibaciu şi să-i încredinţeze o muncă mai delicată. Pentru un anumit număr de lucrători 15 sau 20 se găseşte un verificator care controlează fiecare operaţie făcută de lucrătorii săi şi acesta ştie care din lucrători este responsabil de fiecare greşală.

La capătul lanţului, se găsesc trei sau patru instalaţii cari verifică dacă circuitul electric nu este întrerupt pe undeva.

Viteza cu care se mişcă lanţul este un factor foarte important, deoarece randamentul întregii fabricaţii este dat de această viteză. S'a arătat în mod experimental că există o viteză optimă, peste şi sub care randamentul scade.

Un dicton francez spune, că lanţul nu poate fi mai tare decât cel mai slab din ochiurile ce-l alcătuesc şi acest dicton se potriveşte foarte bine în cazul de faţă. In tot timpul fabricaţiei e necesar să se menţie alimentarea regulată cu material corect la timpul şi la locul necesar. Cel mai mic incident poate să oprească producţia. Să dăm un exemplu: Presupunem că în timpul lucrului un lucrător a observat că valoarea unei rezistenţe este falşă. Contramaistrul trebuie să alerge la magazie şi la serviciul de recepţie pentru a procura rezistenţele necesare. In tot acest timp lucrătorul respectiv trebuie să scoată depe lanţ toate şasiurile ce-i vin până la aducerea pieselor necesare. Dacă acest lucru trece de o jumătate de oră, lanţul trebuie oprit şi odată cu el stau degeaba şi lucrătorii. Dacă se întâmplă ca stocul rezistenţelor căutate să se fi isprăvit atunci se opreşte întreaga fabricaţie.

Cu toate acestea opririle lanţului sunt foarte rare. Dacă ne gândim că în fiecare an se lucrează atâtea modele diferite şi că fiecare model are importanţa şi greutatea ce se pune piese diferite ne putem da seama de într'o asemenea industrie pe servi-

Asamblarea receptorului cu ajutoarele de aprovizionare şi de control. rul lanţului. La începuturile radiofoniei, asamblarea şasiului se făcea pe loc. Fiecare lucrător primea şasiul pentru cinci sau zece minute, făcea operaţiile cari trebuia el să le facă şi trecea apoi şasiul lucrătorului următor. In acest fel, tot şasiul era montat numai de douăzeci şi cinci de lucrători. Anul trecut s'a reexaminat acest sistem de montaj şi s'a ajuns la concluzia că acest sistem este mai practic şi mai economic pentru comenzile mici (până la 300 aparate pe zi).

Comenzile mai mari (între 400 şi 800 pe zi) sunt făcute cu ajutorul sistemului lanţ. Astfel societatea are şaisprezece echipe auxiliare de asamblaj cari execută comenzi speciale (pentru poliţie, aviaţie, etc.).

ACORDUL

Când s'a terminat asamblajul şi au fost făcute toate legăturile se montează mecanismul de acord; apoi se pun lămpile şi aparatul este dus la serviciul de acord.

Se acordă mai întâiu circuitele de medie frequenţă apoi circuitele de înaltă frequenţă. Frequenţele etalon sunt produse de generatori stabilizaţi cu cuarţ. Se măsoară totodată, sensibilitatea, selectivitatea, fidelitatea, acţiunea regulatorului antifading şi filtrajul.

Acordul făcut, şasiul este trimis într'un punct unde vin şi cutiile şi difuzoarele. Tot aici vin eventual şi motoraşele de phonograph pentru receptorii combinaţi.

Aparatul astfel terminat este transportat într'o cabină specială unde i se face o ultimă încercare.

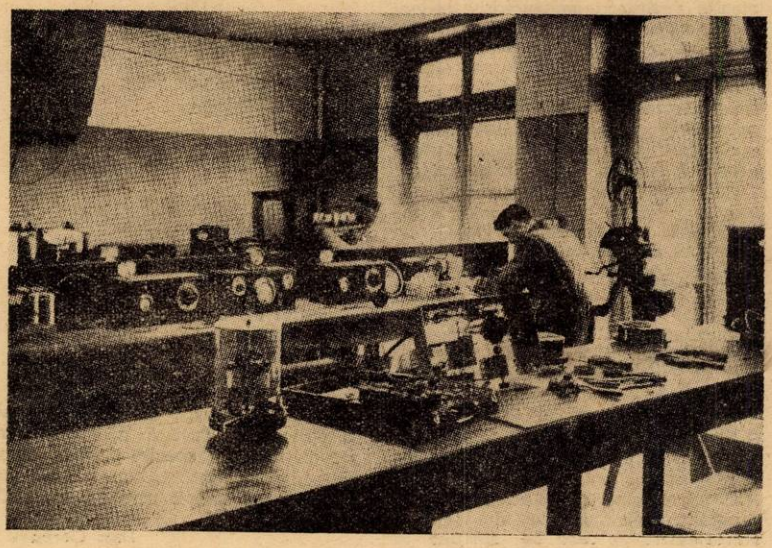

PANE

Se ştie că, în cursul montajului, înlăturarea unui şasiu defect este mai importantă decât în orice altă construcţie electrică. Cu toate acestea şasiurile defecte nu se aruncă ci sunt reparate de nişte specialişti numiţi depănători.

Defectele cele mai obişnuite sunt cele mecanice, din cauza tendinţei actuale de a complica circuitul de acord cu diverşi comutatori, demultiplicatori etc., care complică mult acest mecanism. Alţi constructori, au mers şi mai departe utilizând dispozitive automate de acord, comandate de un buton sau printr'un mecanism de ceasornic.

Se pot produce şi alte defecte mecanice: o asamblare greşită a pieselor, contacte defectuoase ale lămpilor comutatorilor, sudură proastă etc. Un şasiu obişnuit are 300 suduri Dacă sunt 15 suduri greşite la o sută de şasiuri, adică la 30.000 de suduri, s'ar părea că procentul astfel socotit este neglijabil (0,05%), dar, în realitate, se poate întâmpla ca aceste 15 suduri defecte să nu fie la un acelaş aparat, ci la 15 aparate diferite, ceeace face în fond o proporţie de 15% de aparate defecte.

La începutul construcţiilor şasiurilor pentru toate lungimile de undă, defectele electrice erau foarte numeroase. Dar de atunci au fost înlăturate multe din aceste defecte, printr'o construcţie mai raţională Un receptor cu cinci bande are în circuitele de acord şi de oscilaţie locală, trei grupe de câte cinci inductanţe, fiecare cu trimerul ei. Pentru undele cele mai scurte, valorile de inductanţă şi capacitate devin foarte critice. Variaţiuni mici ale valorii respective, la cari se adaogă şi totalul toleranţelor admise, pot afecta sensibilitatea receptorului. Amplasamentul conexiunilor devin de importanţă exidentic, afară de unele cazuri când, o deplasare are rostul tocmai să remedieze un anumit defect.

CALITATEA

In realizarea unui instrument aşa de complicat, inspecţia, verificarea şi încercarea au o importanţă covârşitoare. Un receptor obişnuit cu 8 sau 10 lămpi este supus, între asamblarea pieselor şi încercarea finală, la aproximativ 300 diverse verificări

Cei cari verifică calitatea sunt cei mai activi şi rolul lor este să se asigure că toate piesele pot fi comparate cu cele „Standard". In această muncă verificatorii sunt mult ajutaţi de laboratoare.

După acordul circuitelor şi montarea şasiului în cutie, aparatul este gata. Cu toate acestea lucrători rutinaţi mai fac o încercare individuală.

INCERCAREA FINALĂ

După montaj şi înainte de ambalaj, aparatul trece printr'un loc unde se află o instalaţie complexă pentru încercarea finală. Pentru o verificare cât mai completă se iau 50 până la 100 aparate zilnic

Această verificare nu are rostul să verifice numai funcţionarea normală a aparatului ei şi eficacitatea celorlalte controale

ing. Nic. B.

Instrumente muzicale de concepţie nouă

Desvoltarea nemărginită a tehnicei radiodifuziunii a dus la problema întrebuinţării noilor cunoştinţe electroacustice în construcţia şi perfecţionarea instrumentelor muzicale In domeniul construcţiei progresul acum muzică specială pentru ele, lucru absolut necesar.

In schimb în domeniul perefecţionării instrumentelor muzicale obişnuite, progresul a fost lent. Afară de saxofon instrument nou şi totuşi

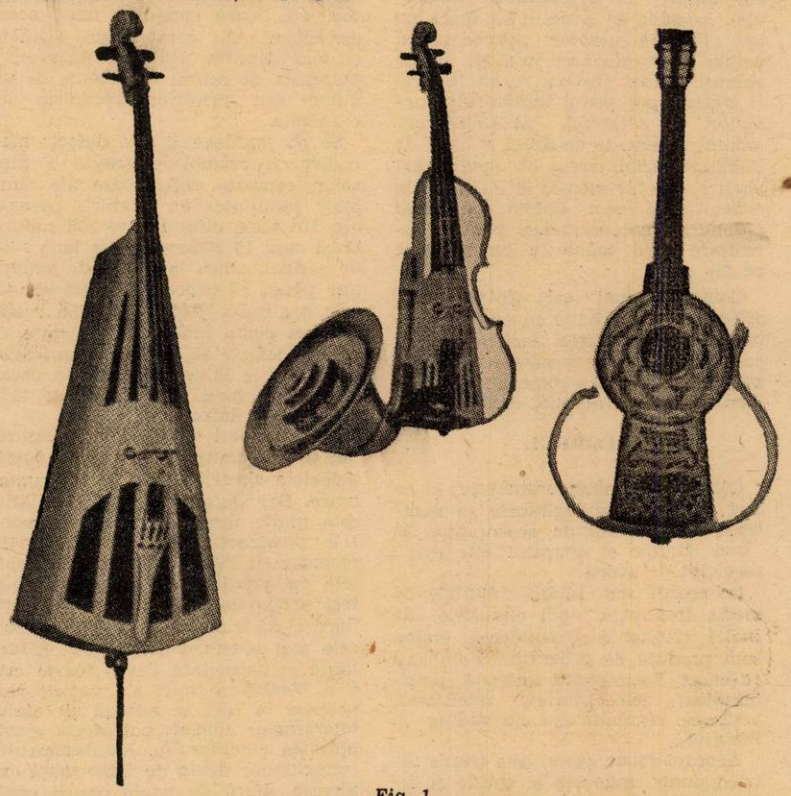

Fig. 1

Violoncel. — Vioară. — Chitară.

este imens dacă punem faţă în faţă vechea liră grecească şi instrumente atât de perfecte ca *trautoniul* sau *selenofonul*. Aceste instrumente moderne nu au în prezent o întrebuinţare prea mare căci nu s'a scris până

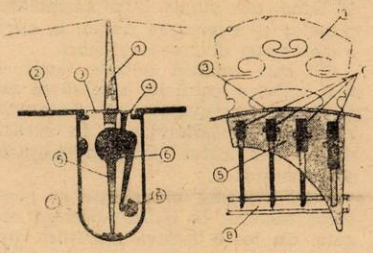

Fig. 2

Dreapta: secţiune perpendiculară pe coardă

Stânga: secţiune dealungul coardei.

1. *Chevaletul viorii.*
2. *Suprafaţa cutiei viorii.*
3. *membrană.*
4. *suport.*
5. *corp vibratoriu.*
6. *ciocănaş.*
7. *cutia microfonului.*
8. *bandă de cristal piezoeletric.*

mult întrebuinţat azi, celelalte au rămas aşa cum erau cu 300 de ani în urmă. Ba mai mult, viorile actuale spre exemplu, nu se pot compara cu viorile vechilor constructori italieni Stradivarius sau Amati. S'a căutat totuşi să se îmbunătăţească calitatea instrumentelor actuale şi mai ales a celor cu coarde cu ajutorul amplificărei electrice, similare celei din aparatele de radio. Greutatea problemei stă în faptul a monta aparatura necesară într'un spaţiu foarte mic.

De curând însă un constructor italian Dr. Nicola Annichiaro a construit trei instrumente, o vioară, un violoncel şi o chitară (fig. I), cu amplificare electrică. Aceste instrumente nu diferă aproape deloc de cele obişnuite astfel încât pot fi uşor întrebuinţate fără o pregătire specială. Doar vioara are o parte în formă de cap de trompetă care conţine difuzorul. Această parte este introdusă între gâtul şi umărul executantului şi nu îl stingherește întru nimic. Mecanismul de amplificare are ca parte principală un nou sistem de microfon, *microfonul cu percuţie*. El se compune dintr'o bandă din cristal piezoelectric pe care se sprijină o serie de ciocănaşe. Fiecărei corzi îi corespunde câte un astfel de ciocănaş. Ciocănaşele sunt fixate de chevaletul viorii şi totul este închis într'o cutie lipsită de vibraţiuni. De chevaletul viorii este prinsă o membrană foarte sensibilă la vibraţiuni (fig. II).

Curentul care pleacă din microfon merge la un amplificator cu lămpi electronice alimentat la reţea, şi de acolo la difuzor. (fig. III).

Funcţionarea acestui microfon este pe cât de simplă, pe atât de ingenioasă. Coarda vibrând la atingerea arcuşului transmite ciocănaşului sau ciocănaşelor respective. Acestea exercită o presiune asupra benzii de cristal piezo-electric. Pierre Curie, a găsit că dacă pe suprafaţa anumitor cristale tăiate convenabil exercităm o presiune, cristalele se încarcă pe ambele feţe cu electricitate de sens contrar şi egală în ceeace priveşte cantitatea. Dacă înlăturăm presiunea, lama cristalină îşi pierde proprietăţile electrice. (efectul piezoelectric).

Ori ciocănaşele vibrând, lovesc lama cristalină şi dau naştere unor curenţi de frecvenţă foarte mare, asemănători celor din antena de radio. Aceştia cum am văzut sunt detectaţi amplificaţi şi trimeşi la difuzor. Cutia ce conţine microfonul fiind lipsită de vibraţiuni, fenomenul de rezonanţă, care ar dăuna clarităţii sunetelor emise, este complect înlăturat.

Rezultatele obţinute cu aceste instrumente au fost foarte bune. O amplificare a sunetului de zece ori mai mare ca la instrumentele obişnuite. In afară de aceasta o claritate şi o preciziune a sunetelor cu totul deosebită.

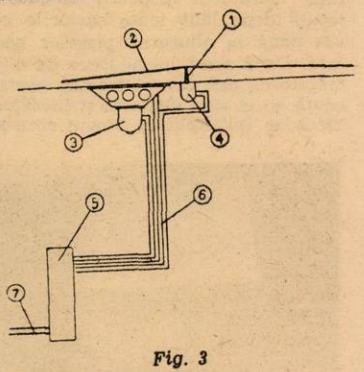

Fig. 3

Montajul electroacustic.

1. *chevaletul viorii.*
2. *coardă.*
3. *difuzor.*
4. *cutia cu microfonul.*
5. *amplificator.*
6. *sârmă de legătură.*
7. *legătură la reţea.*

Va fi interesant de văzut care va fi aplicarea practică a acestor instrumente. In special pentru opere sau concerte date în aer liber este probabil că vor fi utilizate cu mult succes.

Dan Corbaru

SFATURI PRACTICE

Găuri pentru socluri

Mulţi amatori sunt încurcaţi de mărimea găurilor pe care trebue să le practice în şasiu, pentru fixarea soclurilor de lampă. Vom descrie un procedeu simplu, care ne scuteşte de o unealtă specială şi simplifică problema.

Vom lua o bară cilindrică de fer de 8—10 mm. diametru şi 100 mm. lungime şi o crestăm după modelul schiţei alăturate. In şanţul format, introducem o lamă de oţel de 1-2 mm. grosime, decupată conform schiţei.

Dispozitivul astfel format, se ataşează la bara de fer. Intâi facem o gaură de mărimea cilindrului, apoi introducem dispozitivul nostru, decupând în şasiu o rondelă cât gaura prevăzută. Tot timpul operaţiei vom apăsa unealta perpendicular şi vom învârti cu o viteză redusă.

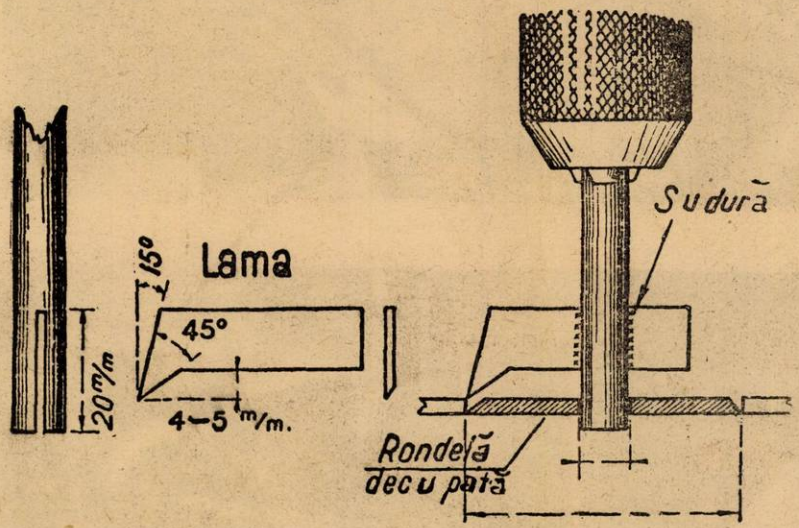

Regularea automată a tensiunilor redresate

La utilizarea amplificatorilor class B larg dimensionaţi, fie în înalta frecvenţă a unui emiţător, fie în joasă frecvenţă, este recomandabil să evităm uzura pilelor de polarizaţie, fixând potenţialul grătarelor prin redresori de tip clasic. Din păcate, tensiunea unor astfel de redresori este departe de a fi constantă şi acest inconvenient devine şi mai acut dacă ţinem seama de variaţia curentului de grătar în timpul funcţionării.

S'ar putea monta o rezistenţă de mică valoare la bornele redresorului, dar această rezistenţă ar lua un curent relativ mare, ceeace ar produce o prea mare dissipaţie de putere. Este deci preferabil să utilizăm un redresor normal, la care vom adăoga un sistem de regulare potrivit.

In absenţa lămpilor speciale regulatoare, ne vom mulţumi cu o lampă de tip normal, montată special pentru a obţine efectul regulator.

In figura alăturată se poate urmări montajul cu pricina. Este vorba de o simplă triodă, al cărei grătar este polarizat automat de curentul de placă. Rezistenţa R_1 are o valoare mare (câţiva megohmi), astfel ca în absenţa sarcinei, lampa este polarizată aprope de punctul zero al curentului de placă. Tensiunea disponibilă este egală în cazul acesta, cu tensiunea totală a redresorului, micşorată cu tensiunea de polarizaţie la bornele lui R_1.

Se ştie că în regim de lucru, în timpul alternanţelor pozitive, ia naştere un curent de grătar de sens invers aceluia de polarizaţie. Astfel, la stabilirea unui curent pozitiv, tensiunea la bornele lămpii regulatoare tinde să crească, ceeace antrenează o micşorare a tensiunei la bornele lui R_1. Cum suma tensiunilor la bornele lămpii şi la bornele lui R_1, egalează tensiunea totală a redresorului când tensiunea la R_1 descreşte polarizaţia se micşorează şi la fel impedenţa lămpii, ceeâce face ca tensiunea să rămâe sensibil constantă. Curentul s'a mărit, dar rezistenţa interioară a lămpii s'a micşorat. O lampă potrivită pentru acest scop, este lampa americană 45.

Pentru tensiuni slabe, este recomandabil să montăm două lămpi în paralel. In orice caz, pentru o tensiune dată, numărul lămpilor variază cu gradul de regulare şi cu curentul de sarcină. Trebue să contăm pe circa 40 m. A de lampă regulatoare.

R_1 nu are o valoare critică şi poate fi de 0,5 M O până la câţiva megohmi. R_2 poate avea câteva mii de ohmi.

Dacă vrem să utilizăm procedeul de mai sus pentru regularea tensiunei de placă, R_1 trebue să fie micşorat astfel, încât curentul prin lămpile regulatoare să fie cel puţin egal cu curentul mijlociu de încărcare. Când sarcina este introdusă, curentul în R_1 tinde să crească, ceeace provoacă o creştere a polarizaţiei în lămpile regulatoare, de unde micşorarea curentului acestor lămpi, comcărcare.

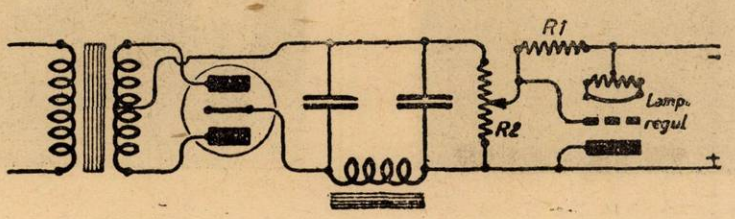

Utilizarea pilelor vechi

Parcurgem o epocă în care utilizarea materialelor vechi trece pe primul plan. Vom descrie mai jos un procedeu eftin şi simplu pentru reconstituirea pilelor uzate.

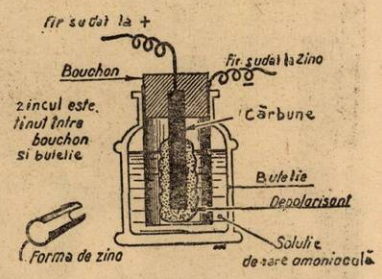

Fiecare element se montează într'o sticlă de cerneală (sticle pentru cerneală de stilou). Din pilele vechi, oprim cărbunii şi polarizanţii care îi înconjoară. Toate detaliile se pot observa în figura alăturată. Montând un număr suficient de pile în serie, se poate obţine o baterie anodică bună şi durabilă.

RADIO IN IMAGINI

Fabricarea în serie a lămpilor de radio

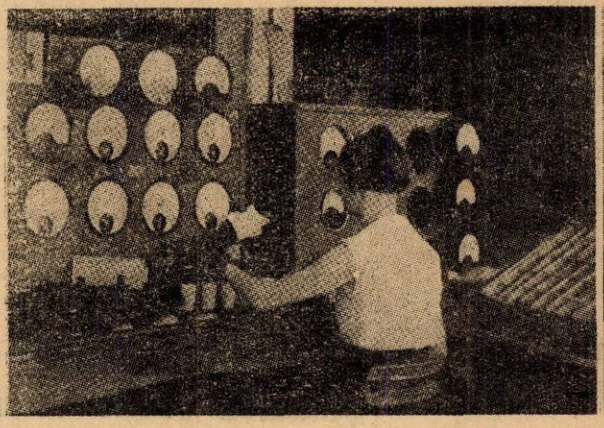

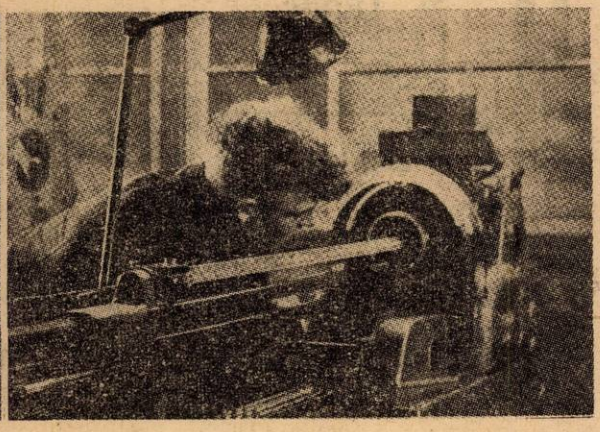

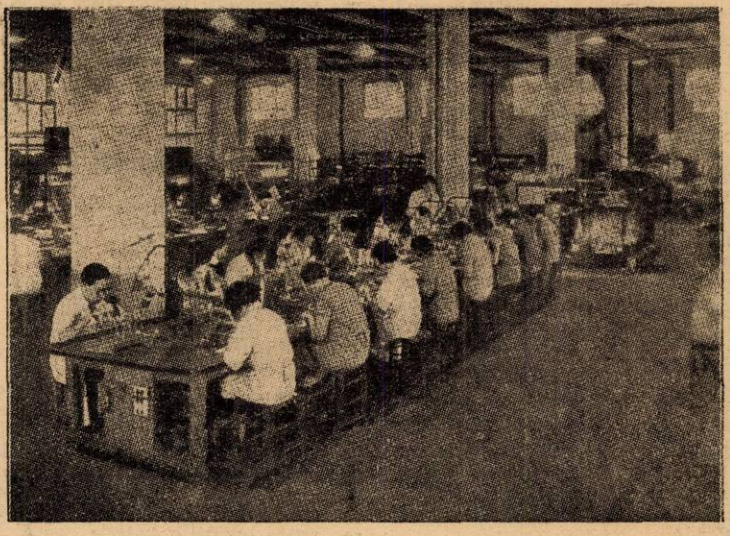

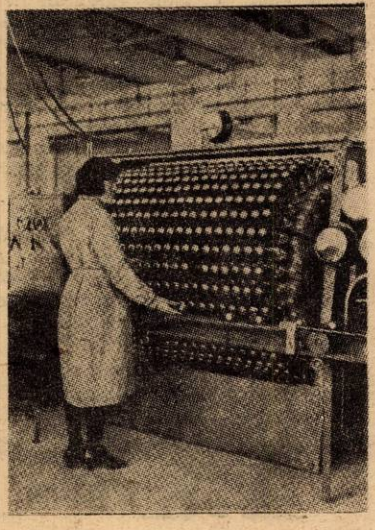

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 București — România

Universul RADIO

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIIU

Nr. 520 - 20 Octomb. 1944 - 24 lei

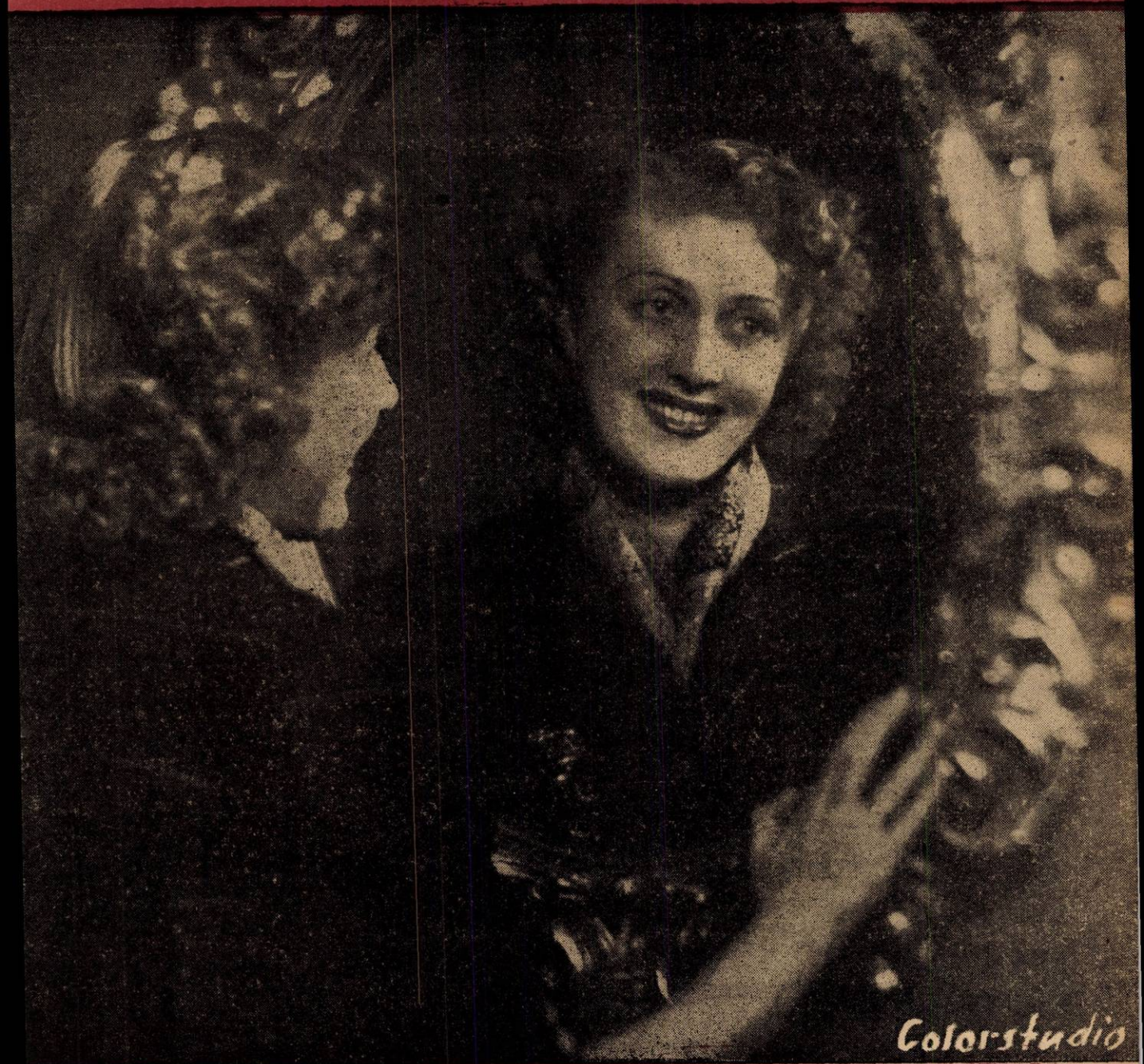

Bombonica Roman

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL
IN LIMBA ROMANA

6.00 : MOSCOVA (22,04 m.).

7.45: NEW-YORK (19 m.).

7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7,25 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

8.00 : MOSCOVA (22,04 m.).

9.10 : LONDRA (25—31—41—49 m.).

10.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).

12.00 : MOSCOVA (22.04 m.).

13.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

13.30 : MOSCOVA 22,04 m.).

14.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

16.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).

18.45 : MOSCOVA (42 m.).

20.00 : NEW-YORK 16; 19 m.).

21.45: ALGER (31 şi 49 m.).

21.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

22.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

22.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).

23.00 : ALGER (49 m.).

23.00 : BARI (283,3 m.).

24.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).

23.15 : BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).

23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.

0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZA

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)

21.00 : LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

20.45 : NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

21.30 : NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

22.15 : LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

23.00: MOSCOVA (43 m.).

23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

(Program comunicat de cititorul nostru d. Const. Muntz).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

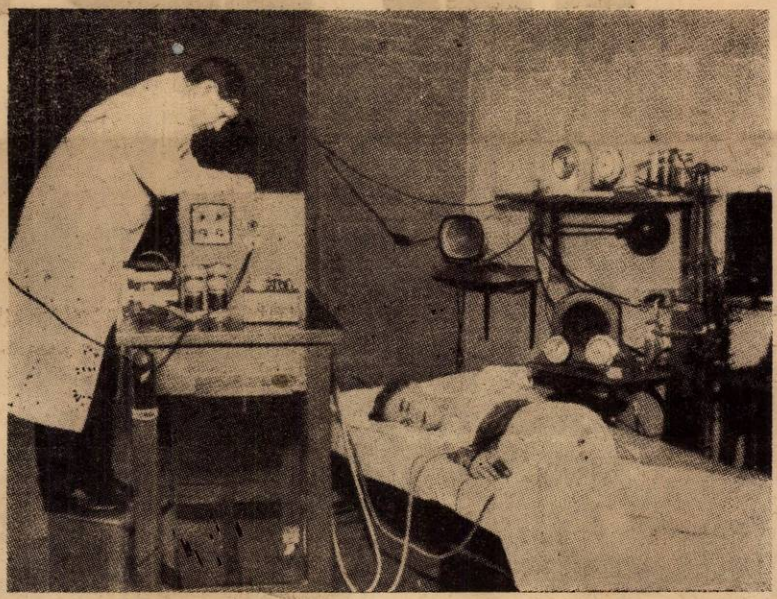

Acest complex aparat electric înregistrează toate fenomenele somnului şi arată că majoritatea oamenilor dorm prea mult...

„PUBLICUL VREA TELEVIZIUNEA"...

● *„Pittsburgh, oraşul nostru, vrea neapărat să aibe o staţiune de televiziune şi entuziasmul cu care au fost primite cele dintâi demonstraţii de televiziune arată care sunt sentimentele marelui public faţă de această minunată invenţie.*

„Din toate rezultă că publicul vrea televiziunea. Care sunt însă şansele pentru ca oraşul nostru să se bucure de ea? O singură piedică stă în calea realizării acestui vis: aparatele sunt încă prea scumpe, mult prea scumpe spre a fi vândute în masă. Va fi însă suficient ca aparatele de televiziune să fie vândute în rate sau cu un preţ mai scăzut şi asaltul cumpărătorilor nu va mai fi o figură de stil". (Dintr'un ziar apărut la Pittsburgh, în August 1944).

FERICIŢI STUDENŢII UNIVERSITĂŢII DIN MICHIGAN !

● *Universitatea din Michigan a introdus, la rândul ei, radiofonia între obiectele de studiu. In acest scop, universitatea a creiat o catedră, un mare laborator, o bibliotecă de specialitate şi un emiţător pe unde scurte.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

TELEVIZIUNEA IN PLINĂ DESVOLTARE

— Ultimele ştiri de peste ocean —

De peste ocean şi din Anglia ne sosesc din ce în ce mai numeroase ştiri asupra pregătirilor în vederea emisiunilor de televiziune, îndată ce războiul se va sfârşi. Publicaţiile de specialitate şi telegramele ne anunţă la intervale dese crearea unor noi laboratoare de cercetări, mari investiţii financiare în firme sau uzine consacrate exclusiv televiziunii, conferinţe şi adunări ale tehnicienilor de specialitate, discuţii în legătură cu viitoarea alcătuire a programelor, cu subvenţionarea acestor programe sau cu durata lor. De pildă, presa americană de specialitate a desbătut pe larg, acum câteva săptămâni, problema deosebit de importantă a finanţării programelor de televiziune. Deoarece emisiunile de televiziune vor fi foarte costisitoare, programele de mari proporţii şi de un nivel artistic ridicat nu vor fi posibile fără ca ele să nu fie susţinute, sub o formă sau alta, printr'o publicitate comercială. Aceasta cu atât mai mult cu cât în America nu se plătesc taxe de recepţie şi deci ascultătorii-privitori nu vor contribui cu nici-o taxă la finanţarea programelor televizate. In cursul acestor discuţiuni prin presă s'a sugerat ca staţiunile de televiziune să primească, în prima perioadă a activităţii lor, un sprijin financiar din partea guvernului. La urma urmelor, — s'a spus, — staţiunile de televiziune nu sunt întreprinderi filantropice şi chiar dacă ele vor obţine beneficii în viitor, nu li se poate cere să ofere programe gratuite pentru o perioadă lungă de timp. In Anglia, — au atras atenţia alţii — programele de televiziune au atins un nivel foarte ridicat mulţumtă sprijinului oficialităţii. In realitate, banii provin din taxele de abonament plătite de ascultători. Dar aceasta nu înseamnă că americanii nu vor găsi o soluţie care să împace nevoile staţiunilor de radio cu interesele ascultătorilor-privitori.

Intre timp, din dorinţa de a populariza cât mai mult radiofonia, mai multe uzine de materiale radiotehnice au început să fabrice kit-uri de televizoare, uşor de montat şi suficient de sensibile spre a recepţiona, în bune condiţiuni, orice emisiune locală.

Clişeul nostru arată, la partea lui superioară un televizor compact cu 21 lămpi; tubul catodic are un diametru de 25 cm., şi imaginea televizată apare în alb şi negru, măsurând 18×24 cm. Partea sonoră a emisiunii este reprodusă de vorbitorul instalat sub tubul catodic. Zece până la douăsprezece persoane pot urmări, confortabil, programul de televiziune recepţionat de acest aparat. El se vinde cu 400 dollari, cu toate lămpile.

La partea inferioară, clişeul nostru reprezintă un receptor de televiziune construit de un amator, din piese detaşate. El are 16 lămpi şi dă o imagine ceva mai mare ca 10×14 cm. Acest kit, inclusiv lămpile, costă 130 dollari.

Orice amator îndemânatec poate realiza, dintr'un kit care costă 130 dollari, televizorul de jos, El are numai 16 lămpi.

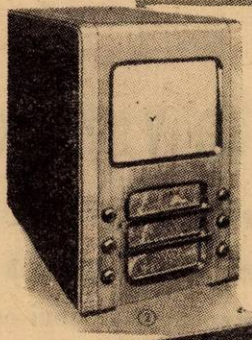

Televizorul din dreapta foarte compact, costă 400 dollari, inclusiv cele 21 lămpi cu care este înzestrat.

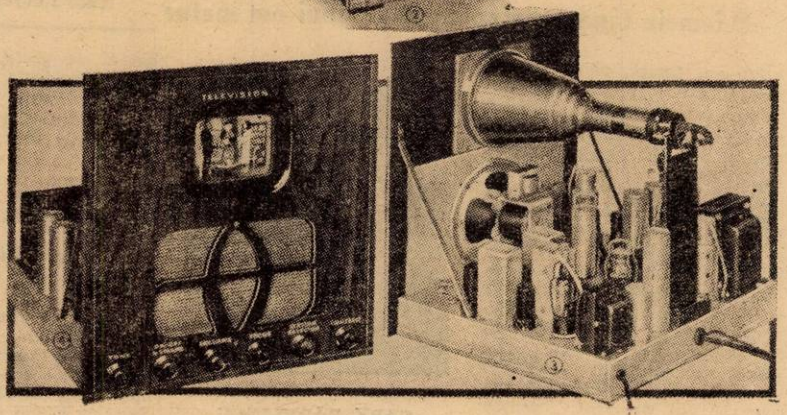

MARI SCHIMBĂRI LA SOC. DE RADIODIFUZIUNE

In momentul când punem sub presă ni se anunţă importante schimbări la Soc. de Radio şi o serioasă epurare a personalului. Vom reveni pe larg în numărul nostru viitor.

CANADA ARE PLANURI MARI PENTRU DUPĂ RĂZBOI

◆ *In clipa de faţă, reţeaua radiofonică a Canadei se compune din zece staţiuni aflate sub controlul companiei C. B. C. şi douăzeci şi şapte staţiuni particulare, afiliate însă companiei C. B. C. In plus, mai funcţionează în Canada aproximativ 50 staţiuni particulare, nici-una dintre ele neavând o putinţă mai mare ca 1 kilowat. De altfel, nicio staţiune particulară nouă construită nu poate folosi o putinţă mai mare ca 1 kilowat.*

Planurile de după război ale companiei „Canadian Broadcasting Company" cu prind construirea unei reţele de posturi de mare putere de acurmezişul ţării. Până acum, C. B. C. are aptru staţiuni de 50 kilowaţi, dar în viitor putinţa lor va spori la 100 kilowaţi.

Un aparat interesant

studiază vocea omenească

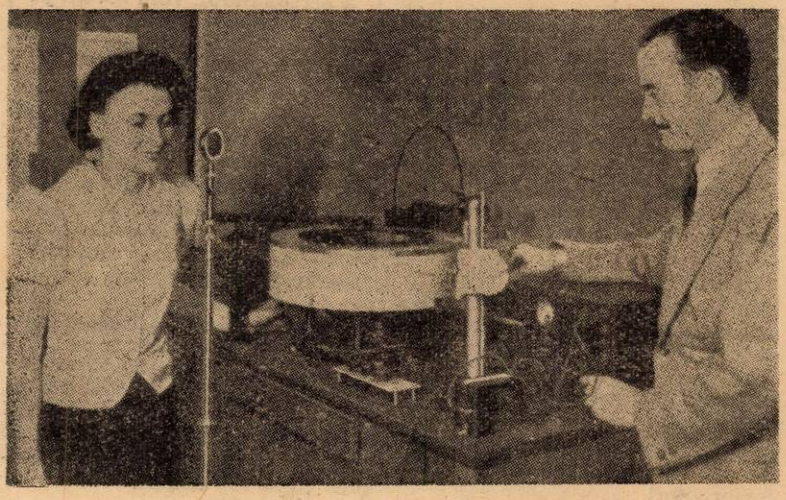

Simplu în aparență, acest aparat deschide perspective dintre cele mai interesante pentru studiul vocii omenești

Unică pe glob, în felul ei, noua mașină electrică de înregistrare inventată de doi medici al clinicei de nas, gât și urechi ai universității din Lafayette (U. S. A.) înregistrează discuri de gramofon, le reproduce, înregistrează muzica sau graiul pe film, sau proectează aceste înregistrări sub formă vizuală, pe un ecran. Aparatul a fost botezat „vibrograf" și el este reprezentat în funcțiune de clișeul nostru. Cu ajutorul lui, cercetătorii adună material asupra efectelor eredității, educației și altor factori care influențează vorbirea copiilor, școlarilor și adulților.

Știri din Franța

Comedia Franceză, după ce a trecut printr'o perioadă de decadență, în timpul ocupației germane, anunță deschiderea stagiunii, sub o nouă conducere și în spiritul Franței eterne.

Numeroși actori de valoare, ce fuseseră îndepărtați de regimul pro-nazist, au fost reintegrați.

După câte se pare, prima piesă ce se va reprezenta pe scena Comediei Franceze va fi comedia lui Molière: „Bolnavul închipuit".

„JUPITER"

piesa lui Robert Boissy, va fi premiera următoare *„Corabia lui Noe"*, la Teatrul Colorado.

Principalii interpreți vor fi d-nii Ion Iancovescu și Vasiliu Birlic.

Decalogul spectatorului

de Tudor Mușătescu

1. Să nu vii la teatru cu bilet de favoare.
2. Să nu râvnești la programul altuia.
3. Cinstește pe plasatorul tău.
4. Să nu dormi sau cel puțin să nu sforăi.
5. Să nu furi numărul dela garderobă.
6. Să nu vorbești de rău dacă nu ți-a plăcut. Lasă să se ardă și alții.
7. Iubește pe aproapele tău și nu-l deranja de o mie de ori până să te așezi.

De vorbă cu Gaby Rădulescu

despre visurile copilăriei și cariera ei de vedetă

—O femeie tânără cu concepțiile unui om matur

„Când aveam 14 ani, visam să ajung vedetă, să fiu sărbătorită, în mijlocul unui parc de flori, urcând trepte de marmoră, spre culmea succesului artistic".

Nimic nu o poate caracteriza mai bine pe Gaby Rădulescu, tânăra și frumoasa vedetă a teatrului „Atlantic", decât această destăinuire sinceră despre dorința sa și împlinirea unui ideal.

Această fată, care a urcat în teatrul de reviste, în ultimii patru ani, treptele unui succes unic, a rămas cu toată tinerețea ei, lipsită de orice ifose de vedetă.

La ora fixată, când m'am prezentat la vila ei din Cotroceni, am găsit-o studiend noul ei rol din mult așteptata premieră teatrală *„Stroe în Atlantic"*.

Dorința noastră de a sta mai îndelung de vorbă cu Gaby Rădulescu, a fost imposibil de realizat. Ultimele probleme teatrale pe care le are de rezolvat, în privința toaletelor cât și preocupările sale casnice, ne-au redus la un interview, care n'a durat decât zece minute:

— *„Când eram mititică, visam să fiu prințesă, artistă sau profesoară!*

Debuturile mele au fost destul de grele, spune d-sa. Nu mi se iarta nimic, nici o greșală. Poate dacă mi s'ar fi încredințat și mie roluri mari dela început, căutând să mă fac cu orice preț vedetă mare, poate n'aș fi avut timp să-mi dau seama de ce înseamnă arta adevărată.

„Mă întrebați dacă am roluri preferate? Nu! Nu am și nici nu vă pot spune acum ce drum va apuca desvoltarea carierei mele artistice, căci sunt încă tânără și plină de neliniște. Un lucru știu: că nu mai visez celebritate și am învățat să-mi dau seama cât de trecătoare sunt succesele".

GABY RĂDULESCU

Cuvintele rostite de Gaby Rădulescu sunt, prin înțelepciunea pe care o conțin, mai degrabă ale unei femei cu experiență, decât ale unei tinere vedete.

Interiorul locuinței încântătoarei artiste — observ — se potrivește cu trăsăturile personalității ei.

Un vas de pe masă nu are flori, ci niște ramuri cu frunze gingașe; perdelele și mobilele se potrivesc cu capul fin al lui Boticelli care privește din perete. Sub tablou: un dulăpior frumos lustruit, ar putea fi și radio și gramofon.

A. R.

LA LUMINA RAMPEI

PREMIERE

După cum am anunțat în numerele noastre trecute, agreații actori Nora Piacentini, N. Stroe, Mircea Șeptilici și compozitorul Elly Roman *s'au constituit într'o asociație și vor prezenta în sala Teatrului Atlantic o serie de spectacole care vor cuceri Capitala.*

Echipa teatrului Atlantic este formată numai din elemente tinere și de talent.

Spectacolul de deschidere se numește „Stroe în Atlantic" iar premiera are loc astă-seară. Acest spectacol se bucură de un text de mare actualitate, cât și de melodiile de frumoasă inspirație pe care le semnează excelentul compozitor Elly Roman.

Dintre scenele care se impun ca viitoare succese notăm sketchul „Napoleon la mormântul lui Hitler", interpretat de N Stroe și I. Brandea, un tablou muzical cu Nora Piacentini și Mircea Septilici, „Puneți grijile în poșetă" un foxtrot de excelentă inspirație cântat de Gaby Rădulescu și întreg ansamblul.

O tânără actriță, Angela Vasilescu, va lansa melodia „Venea o moară pe Siret".

De asemenea Mița Atlantista, va avea o apariție de mare haz în rolul unei „Marchize".

In alte roluri apar D'Ayol, Nina Florescu, Coca Sassu, Niculiță Teodoru, Getta Iliescu, Lucica George.

Șuete... Cancanuri

Matinal, la ora când numai funcționarii se îndreaptă spre slujbe, Ion Iancovescu, se oprise eri dimineață în fața vitrinei unei droguerii, cu fularul răvășit și nebărbierit. Puiu se uita fix la niște cutii cu pudră și fard. Din întâmplare, o actriță căreia nu vrem să-i dăm numele, se îndrepta spre un magazin de coloniale din apropiere. Surprinsă, ea nu se putu opri să nu se adreseze domnului care-o însoțea:

— Mi se pare că Iancovescu vrea să încerce o schimbare la față"!

Înainte de a fi actor, Colea Răutu dela Alhambra era poet, însă numai de ocazie. Intr'o bună zi, editorul la care se ducea să-și plaseze „marfa" îi spuse:

— „Am încercat să-ți citesc manuscrisul, dar scrisul d-tale e groaznic.

De ce nu-ți bați poeziile la mașină înainte de a mi le da?

— Să le bat la mașină? răspunse scandalizat Colea Răutu. Crezi dumneata că mi-aș pierde vremea făcând poezii, dacă aș ști să scriu la mașină?...

DINU ȘERBĂNESCU ȘI „BĂIEȚII TERIBILI"

oferă în fiecare zi concerte de jazz.

In căutarea unei formule ingenioase care să constituie baza unui program de divertisment artistic, Dinu Șerbănescu a găsit soluția ideală.

DINU ȘERBĂNESCU

Cunoscutul dirijor de jazz împreună cu formația renumită a „băieților teribili" organizează în sala barului „Melody" în fiecare zi la orele 5, concerte de jazz la care-și vor da concursul cele mai renumite vedete ale teatrului și care vor lansa șlagăre noi.

„Circul Tănase"

O adevărată lovitură teatrală

Febra pregătirilor noului spectacol al companiei „Cărăbuș" a atins, în ultimul timp, un punct culminant. Directorul Cărăbușului, a cărui pasiune pentru montări de mare amploare este bine cunoscută, a hotărât ca viitoarea revistă să întrecă în lux și eleganță toate marile realizări de până acum ale Cărăbușului.

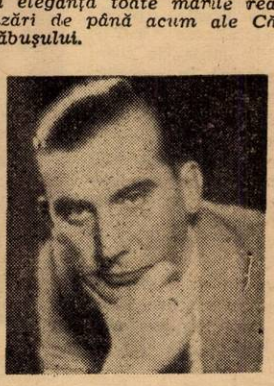

N. ROMAN

Și de data asta, în „Circul Tănase", detaliul anecdotic va alterna cu sentimente comunicative. Un balet de mare proporție este pus acum la punct de maestrul Siomin.

Intâlnind la repetiție pe cunoscutul actor al Cărăbușului, d. Nae Roman, l-am supus unei întrebări foarte delicate:

— Ce părere aveți despre viitorul spectacol și ce rol veți juca?

— *Rolul pe care îl voi juca l-am scris personal, va fi o mare surpriză și sper că va întrece toate succesele mele de până acum.*

Așteptați ziua premierei și veți aprecia viitorul spectacol".

TEATRUL NOSTRU

a luat inițiativa, demnă de toate laudele, de a întemeia un teatru popular, în care să se monteze spectacole pentru muncitori.

S'a închiriat o sală, a cărei nume este ținut în secret, iar piesa de deschidere va „Bava Africanul" de Bernard Zimmer.

MINISTERUL FINANȚELOR

a admis să se adaoge câte 10 lei la fiecare bilet de teatru și 5 lei la bilet de cinematograf, în vederea ajutorării

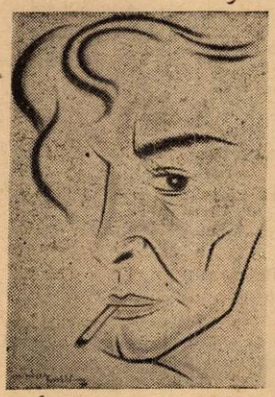

GEORGE VRACA

actorilor săraci, precum și a reclădirii palatului „Sindicatului".

D-L PROFESOR JORGU IORDAN

a fost numit director al Teatrului Național din Iași, iar d. profesor Tiberiu Iliescu, directorul Teatrului Național din Craiova.

TANȚI CĂPĂTÂNĂ

va reapare din nou pe scenă, jucând de astă dată pe scena Teatrului Barașeum; viitoarea premieră va fi o comedie muzicală.

CINEMA

Vești din Hollywood

„CRY HAVOC"

este titlul filmului turnat în studiourile M. G. M. ale cărui roluri principale sunt interpretate numai de femei, film dedicat eroismului infirmierelor americane.

Protagonistele sunt Ann Southern, Fay Beinter, Joan Blondel, Marsa Hunt și Margaret Sullivan.

REGISORUL

Michael Curtiz filmează acum în „Pustiul plictat" din California, exterioarele noii sale producțiuni. Eroll Flynn, Miriam Hopkins și Randolph Scott fac parte din expediție, alături de câteva sute de figuranți, techniceni și specialiști.

ANNABELLA

a revenit după o absență destul de îndelungată în studiourile casei „20-th Centuny Fox". Faptul se datorește pare-se părăsirii în care se găsea de câtăva vreme prin plecarea soțului său Tyrone Power pe front. Primele două filme, ambele de actualitate, se intitulează „Astă seară atacăm Calais" cu John Sutton și „Luna bombardierelor", cu George Montgomery și se anunță ca un preludiu fericit pentru a doua carieră cinematografică a Annabellei.

MAUREEN O'HARA

frumoasa irlandeză pe care am revăzut-o de curând într'o reprezentație specială a filmului „Buffalo Bill", va fi admirată în curând la brațul lui Tyronne Power într'un frumos film colorat intitulat: „The Black Swan".

PRINTRE

actorii francezi evacuați la Hollywood se găsește și tânărul Don Juan, Jean-Pierre Aumont. Cariera sa americană a început prin dublarea lui Robert Taylor, mobilizat, în filmul „Assignement in Brittany". Datorită marelui succes de care se bucură filmul în America, a fost angajat pentru rolul eroului principal dintr'o peliculă de actualitate.

Inspirația în muzica lui Mozart

Goethe afirma undeva că orice poesie este o „poesie ocazională". Această afirmație este bogată în consecințe, fiind valabilă dacă o admitem, ca normă de inspirație artistică. Pornind dela asemenea premize, cercetătorii au încercat să stabilească legături între anumimte trăsături de caracter sau fapte incidentale din viața artistului și opera acestuia. Viața artistului este cercetată în cele

Wolfgang Amadeus Mozart

mai mici amănunte și confruntată cu opera lui. stabilindu-se legături de cauzalitate și explicând-o pe una în raport cu cealaltă. Cercetarea problemei într'un mare număr de cazuri. poate duce la concluzii generale care să răspundă la marea întrebare. care sunt sursele de inspirație ale marilor opere de artă?

Credem că un criteriu unic nu poate fi valabil. inspirația fiind în funcție de temperamentele artistice. De cele mai multe ori, artistul pornește dela o intuiție de ansamblu a viitoarei sale opere. Ea conține în germene toate elementele componente ale operei a cărui viziune de sinteză o intuește creatorul. Intr'una din scrisorile lui, Mozart ne-a lăsat un strălucit exemplu de fermentație o operei de artă. Iată ce scria Mozart :

„Pot vedea totul dintr'o singură căutătură a ochiului meu spiritual, așa cum a-și vedea o pictură sau o frumoasă creatură umană. Atunci, așa cum aș vedea o succesiune, ci o aud oarecum întreagă și în același timp. E o admirabilă delectare!".

Este interesant de remarcat că această intuiție de ansamblu care germinează creația, Mozart o explică folosindu-se de imagini vizuale.

Oricum, credem că în raport cu opera artistului, personalitatea lui este mai importantă decât viața de toate zilele. Viața artistului se deapănă mai mult înăuntru decât în afară. Viața lui Mozart a fost o viață aspră, fără bucurii, fără speranțe; și totuși, muzica lui Mozart este plină de optimism, plină de o molipsitoare exuberanță. In muzică își găsea Mozart fericirea, creând într'o atmosferă de simplitate, de calm. fără sbucium, fără adânciri de istovitoare probleme.

Mozart este prin excelență un intuitiv. Inspirația surprinzător de bogată a lui Mozart părea că este inepuizabilă. Nu el căuta inspirația, ci inspirația îl căuta, îl năpădea în valuri fără sfârșit. El însuși o mărturisește într'o scrisoare rămasă celebră:

„De câte ori sunt bine dispus, împăcat cu mine însumi, de câte ori sunt singur în deplină liniște sufletească și satisfăcut; de pildă, de câte ori mă aflu într'o călătorie cu trăsura, sau când mă plimb pe jos după o masă bună, sau noaptea de câte ori mă culc fără somn, ideile îmi vin și se oferă în valuri spiritului meu. Pe acelea care îmi plac le opresc și chiar le fredonez, cel puțin așa îmi spun alții. Imi este imposibil să spun de unde vin și cum ajung până la mine; ceeace este sigur este că ele nu îmi vin când vreau eu".

Felul acesta de inspirație este dia-

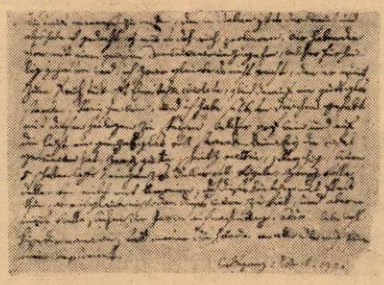

Un fragment dintr'un manuscris de ***Mozart***

metral opus față de tipul de inspirație beethoveniană. Beethoven desfășura o muncă istovitoare, lupta vreme îndelungată cu inspirația, până când reușea s'o cristalizeze într'o formă convenabilă. Ușurința de inspirație este caracteristică în opera lui Mozart. Inspirația lui nu este însoțită de concentrația aproape dureroasă pe care o încerca Beethoven. Dimpotrivă, ea este asemenea unui fruct copt pe care nu-ți rămâne decât să-l savurezi; el însuși este atât de puțin conștient de natura inspirației, încât fredonează temele care îl asaltează, fără să-și dea seama. Mozart nu simte nevoia unei stimulări prin crearea unei atmosfere anumite, ca Cimarosa care simțea nevoia de sgomot și lumină, ca Haydn care nu compunea decât în stare de sărbătoare, ca Haendel care nu disprețuia stimulentul unui pahar cu vin. Personalitatea lui intervenea numai pentru a face ordine în această avalanșă de idei, pentru a le alege pe cele care i se păreau mai bune.

Bogăția incomparabilă a inspirației lui Mozart, rămâne în istoria muzicii un exemplu unic, aproape un miracol.

Se poate traduce muzica în imagini vizuale ? Cel puțin așa crede autorul acestei compoziții care s'a inspirat din muzica lui Debussy

Radio-București!

Bogat în consecințe, actul dela 23 August a provocat un unanim sentiment de ușurare. Numai că aceste consecințe s'au lăsat în parte mult așteptate. Mult trâmbițata epurație a rămas multă vreme un refren pe care îl fredona toată lumea, fără însă ca fapte precise să însoțească promisiunile rămase în faza verbală. Așteptam cu nerăbdare primenirea atmosferei îmbâcsite dela Societatea de Radio-difuziune. Ea s'a produs cam târziu, dar însfârșit, s'a produs. Noul consiliu de administrație cuprinde în sânul lui oameni noui. Numele d-lor G. Macovescu, Radu Cioculescu și Ștefan Voitech sunt pentru noi o garanție că ceva s'a schimbat la Radio, nu numai pe ici pe colo...

Prin munca neprecupețită a tehnicienilor care au restaurat postul distrus de bombele naziste, prin aportul prețios al noului comitet de conducere, sperăm că în curând programele vor fi primenite purtând în eter adevăratele năzuințe ale ascultătorilor noștri. Reorganizarea programelor trebue făcută într'un spirit cu adevăat democratic, programele vorbite să fie curățite de putregaiul mistic pe care unii vorbitori îl mosteniseră dela legionari. Marea massă a abonaților trebue să aibe și ea un cuvânt la alcătuirea programului muzical.

Așteptăm !

Reproducerea totală sau parțială interzisă

22 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI BUCUREȘTI II
8.30: Poșta Refugiaților.
9.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
13.00: Ora oficială.
13.03: Ora Armatei.
13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
14.20: Orchestra.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Muzică românească.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
19.15: Muzică variată.
20.00: Jazz.
21.00: Ora oficială. Selecțiuni din operete.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
22.15: Muzică de balet.
23.00: Muzică românească.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăți. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj. ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 13.45. Program francez. ■ 22 și 23 Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) — Știri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază. ■ 18. Emisie pentru soldați. ■ 18.50. Conf. ■ 19.05. Varietăți. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

23 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
7.30: Deschiderea emisiuii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I POSTUL CARPAȚI
Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI BUCUREȘTI II
8.30: Poșta Refugiaților.
9.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
13.00: Ora oficială. 13.03: Muzică variată. 13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
14.20: Orchestra de café concert Radio.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.
19.10: Ora Ardealului.

RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL CARPAȚI
20.00: Ora oficială. Concert de masă.
21.00: Ora oficială. Salon muzical.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI
22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI
22.15: Muzică vocală și corală rusă.
23.00: Muzică ușoară.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45. Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0.7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15.45. Stiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Stiri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17.30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora pitiilor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19.55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora cronică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

24 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI BUCUREȘTI II

8.30: Poșta Refugiaților.
9.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.20: Orchestra simfonică Radio.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

19.15: Jazz.
20.00: Ora oficială. Cântă Arta Florescu.
20.00: Cântăreți și cântărețe.
21.00: Ora oficială. Concert

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Muzică de cameră.
23.00: Cabaret muzical.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0.7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49.67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21.50. Concert. 22.50. Inf.

25 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI BUCUREȘTI II

8.30: Poșta Refugiaților.
3.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Ora oficială.
13.03: Muzică variată.
13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.20: Orchestra de café concert Radio.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emsiunii. Ora oficială.

18.03: Muzică din filme și Muzică de dans.

RADIO BUCUREȘTI I BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

19.10: Ora Ardealului.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

20.00: Ora oficială. Concert de masă.

21.00: Ora oficială. Concert de muzică franceză.

RADIO BUCURESTI I BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Muzică veche sec. 16, 17 și 18.

23.00: Muzică ușoară.

RADIO BUCURESTI I BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Reportaj 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații. m.) ■ Știri în franceză.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11,30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14.45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67

26 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREȘTI I, BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

Concertul dimineții.

RADIO BUCURESTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCURESTI I ȘI BUCUREȘTI II

8.30: Poșta Refugiaților.

9.00: Muzică variată.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Ora oficială.

13 03: Concert de masă.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

14.20: Orchestra simfonică Radio.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPATI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

18.03: Muzică românească.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

19.15: Seară de Operă.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.

RADIO BUCURESTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

22.15: Mari concerte.

23.00: Cabaret muzical.

RADIO BUCUREȘTI I. BUC. II ȘI POSTUL CARPAȚI

24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30 Conf ■ 19 Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0.7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15.45 Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18 30. Știri în italiană. ■ 19 30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21 30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17 59 Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19 Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert de orchestă. ■ 22.50. Inf.

27 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI BUCUREŞTI II

8.30: Poşta Refugiaţilor.

9.00: Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Ora oficială.

13.03: Muzică variată.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

14.20: Orchestra Radio.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Mare concert spiritual.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

19.10: Ora Ardealului.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

20.00: Café concert.

21.00: Ora oficială. Mare concert de muzică rusă.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

Publicitate.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

22.15: Muzică de la diferite popoare.

23.00: Muzică uşoară.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30. Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11,30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45. (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19 35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică uşoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

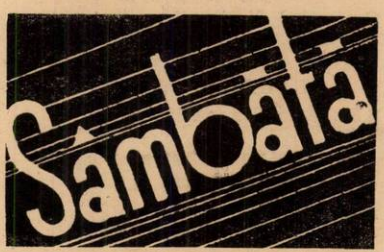

28 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio Jurnal.

Concertul dimineţii.

RADIO BUCUREŞTI I, BUC. II ŞI POSTUL CARPAŢI

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI BUCUREŞTI II

8.30: Poşta Refugiaţilor.

9.30: Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Ora oficială.

13.03: Concert de masă.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

14.00: Publicitate; Ora oficială; Radio jurnal II.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

14.20: Orchestra de salon.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

18.03: Bande şi fanfare.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

19.00: Ora oficială; Radio jurnal II; Muzică de jazz.

RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

20.00: Seara de sport.

21.00: Ora oficială; Mici capodopere muzicale.

RADIO BUCUREŞTI I BUCUREŞTI II ŞI POSTUL CARPAŢI

22.00: Ora oficială; Radio jurnal IV; Muzică exotică.

23.00: Muzică uşoară.

24.00: Radio jurnal I.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15. Conf. ■ 21.40. Cabaret. ■ 22.25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11,30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

RL 5201

Undametru cu indicator optic. Aparat simplu, de mare utilitate pentru laboratorul radio-amatorului.

Trefla catodică EM1 poate fi foarte bine utilizată şi ca indicatoare a unui diametru de observaţie.

După cum de altfel se ştie acest aparat nu este altceva decât un simplu oscilator generator al armonicelor superioare undei fundamentale pe care este acordat circuitul oscilant şi serveşte amatorilor pentru etalonarea receptoarelor.

Iată schema completă a unui asemenea undametru folosind trefla catodică.

In circuitul de grilă se găseşte bocuitul ce avem de studiat (de exembina S, cuplată cât mai slab cu cirplu cel de 80 m.).

Cv, este condensatorul variabil de 100 cm.

Grupul de detecţie este format de un condensator fix de 10 cm. şi de o rezistenţă fixă de 1 megohm.

In fine, lampa EM1 este montată cu o rezistenţă de catodă de 100.000 ohmi filtrată de un condensator electrolitic de 25 MF.

Privind mai departe schema observăm că anoda este alimentată direct din reţeaua de curent alternativ să furnizeze le secundar 250 volţi înaltă tensiune iar pentru încălzirea filamentului lămpei 6,3 volţi; 0,3 amperi.

In consecinţă, ochiul magic nu funcţionează decât în timpul unei scurte părţi din durata perioadei (1/50 din secundă) timp în care anoda este puternic pozitivă în raport cu catoda.

Dată fiind rapiditatea alternanţelor aparatul pare a fi alimentat din curent continuu. Marele avantaj al acestui sistem, este că o eventuală supra încărcare nu poate avea nici un efect distrugător asupra lămpii.

Citirea este foarte uşoară, indicaţiunile fosforescente se măresc pe măsură ce dispare semnalul ce avem de etalonat şi invers. In absenţa semnalului, ecranul este foarte luminat. Aparatul odată construit se va blinda complet, într'o cutie din tablă de fier. Conexiunile se vor face cât mai scurte posibil pe un şasiu de dimensiune mică. Despre etalonarea unui undametru s'a mai vorbit în paginele revistei noastre. Etalonarea celui de faţă se va face după metodele descrise ultima oară în nr. 320 prin bunăvoinţa amatorului YR5VV.

NICOLAE CIOC
— YR5CN —

Lista de materiale

1 lampă europeană EM1.

1 transformator de reţea având următoarele date:

Primar 110 volţi.

Secundar 250 volţi.

6,3 volţi, 0,3 amperi.

1 condensator variabil de 100 cm. izolat pe calit.

1 self de 22 spire, bobinat cu sârmă de 0,2 mm. spiră lângă spiră pe o carcasă de 25 mm. diametru.

1 rezistenţă fixă de 1 Mo.

1 rezistenţă fixă de 100.000 ohmi.

1 rezistenţă fixă de 2 Mo.

1 condensator fix de 100 cm.

1 condensator fix de 250 cm.

1 condensator electric de 25 MF.

1 soclu de lampă EM1, 1 cordon de priză cu steker precum şi celelalte piese mărunte.

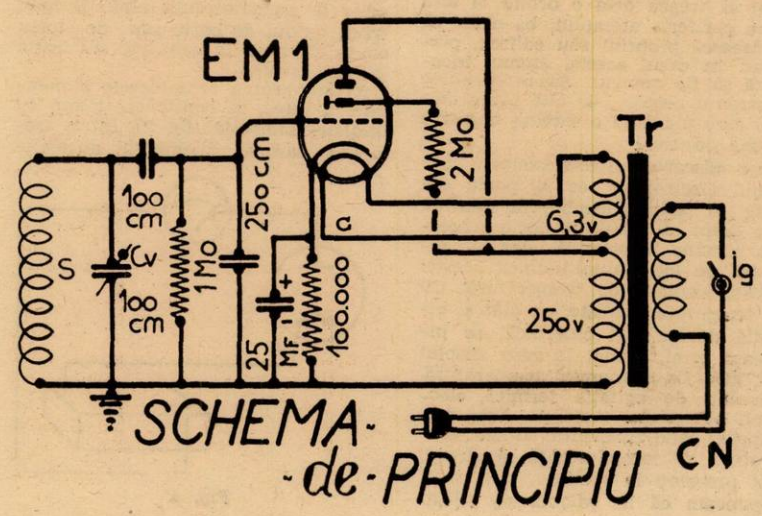

PENTRU RADIO-AMATORI

D-l V. Nacu **oferă două kituri de superheterodină alcătuite din înalta frecvenţă, comutator, condensatorii variabili şi mediile frecvenţe pe 470 K C (pe ferrocart).**

D-l V. Albu **oferă trei lămpi ghindă cu un consum foarte redus (75 mA la filament).**

D-l Nicolae Arnăutu **caută doi condensatori variabili pe un ax cu o capacitate maximă de 200 cm.**

D-l G. Vancea **oferă un alimentator anodic (redresor) şi un încărcător de acumulatori.**

D-l Const. Boncea **oferă un vibrator şi un set de lămpi din seria „D" în schimbul unui tub catodic.**

D-l L. Balaur **oferă două tuburi catodice în perfectă stare.**

D-l A. Vasiliu **oferă următoarele lămpi noui: AK2, AF3 şi AZ1.**

D-l C. Cuţui **caută o lampă Philips EF 50. Eventual oferă în schimb două lămpi ECH 11.**

D-l F. Wolf **cauăt o lampă redresoare cu vapori de mercur şi o celulă foto-electrică.**

D-l S. Croitoru **oferă o celulă foto-electrică, bună pentru un amplificator de cinematograf.**

Am inaugurat această rubrică pentru a creea amatorilor posibilitatea de a-şi procura piesele de care au nevoe. In chipul acesta, amatorii îşi pot face servicii reciproce şi noi avem satisfacţia de a face un serviciu tuturor amatorilor.

Amatorii interesaţi de această rubrică, se pot adresa redacţiei, între orele 17—19 d. a.

Lampa cu doi electrozi

Ce trebue să știe orice ascultător de radio, despre tainele lămpii cu doi electori.

Pentru un profan, o lampă de radio, apare ca un mister de nepătruns. In balonul acela de sticlă sau de metal se ascund minuni pe care nu oricine le poate pătrunde. In realitate, cu puțină atenție, oricine poate înțelege mecanismul unei lămpi de radio. Incercați și urmăriți-ne în expunerea noastră; veți vedea cât este de simplu. Și veți pătrunde astfel, încă una din tainele cu care technica modernă ne-a înzestrat.

Pentru a înțelege ce este și cum funcționează o lampă elestronică; vom pleca dela un exemplu simplu și bine cunoscut: becul electric pentru luminat. Acesta se compune dintr'un balon de sticlă în interiorul căruia se află un filament; înlăuntrul balonului se face în prealabil un vid înaintat. Acesta este becul cu incandescență. Să presupunem că pe lângă filament mai introducem în balonul de sticlă și o placă metalică (fig. 1 a).

Să alimentăm filamentul dintr'o baterie F, iar între placă și filament să punem o baterie A, cu plusul către placă. In circuitul bateriei A să intercalăm și un miliampermetru A (aparat pentru măsura curentului). Intre plusul și minusul bateriei anodice circuitul este întrerupt de spațiul filament placă. Totuși, lucru ciudat: acul miliampermetrului deviază. Așa dar circulă un curent, deși circuitul este aparent întrerupt.

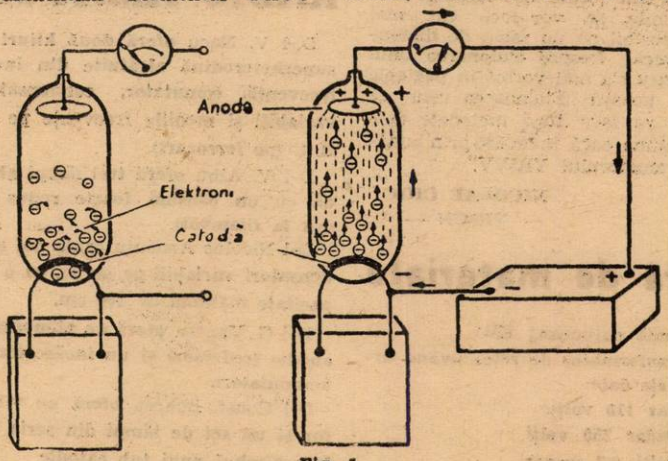

Fig. 1.

Explicația este simplă, dacă facem apel la cunoștințele noastre elementare cu privire la teoria electronilor. Se știe că edificiul unui atom se poate asemăna cu sistemul planetar. Un sâmbure central, asemănător soarelui, guvernează planetele atomului, respectiv electronii. Acestea din urmă nu sunt decât particule de electricitate negativă. Sâmburele central are o sarcină pozitivă, care egalează sarcina negativă totală a electronilor. Electronii nu sunt dispuși la întâmplare; ei gravitează în jurul sâmburelui central, pe orbite regulate și bine determinate. Acesta este un atom neutru, deoarece sarcina pozitivă este egală cu sarcina negativă; ele se anulează reciproc.

Se poate întâmpla însă ca un electron să treacă dela o orbită la alta către periferia atomului, ba chiar să părăsească propriul său edificiu planetar. In cazul acesta, atomul încetează să fie neutru. Avem deoparte electronul negativ, de altă parte atomul care pierzând o sarcină negativă devine pozitiv.

Dar mișcarea nu este exclusiv apanagiul electronilor, ea se poate extinde și asupra sâmburelui central. Este drept că poziția mijlocie a acestuia rămâne invariabilă dar el vibrează pe loc. Amplitudinea acestei vibrații depinde de temperatură. Cu cât temperatura crește, cu atât și vibrația devine mai puternică; ea încetează total, numai la zero absolut (—273°C). La o anumită temperatură, antrenați de agitația termică, electronii pot părăsi metalul. Este deci limpede: când filamentul atinge temperatura de incandescență, electronii sunt proectați în spațiu.

Spuneam că în balonul de sticlă, domnește un vid cât mai perfect. Așa dar, electronii porniți în această plimbare forțată, nu se lovesc de obstacole neprevăzute, cum ar fi o moleculă de gaz.

Totuși drumul lor nu este lipsit de greutăți. Un atom care pierde un electron devine un atom pozitiv, cum i se mai spune, un „ion" pozitiv. Acest ion pozitiv este o sursă de atracție pentru electroul negativ, astfel că după o scurtă traectorie, electronul riscă să recadă pe filament, din cauza atracției sarcinilor pozitive. Numai o mică parte reușește să ajungă la placă (fig. 1 a). Dacă însă, placa este pozitivă (fig. 1 b) electronii ajung în mare număr la placă, fiind atrași de sarcina pozitivă considerabilă a acesteia. Un curent se stabilește între placă și filament; acest curent închide circuitul bateriei A și acul miliampermetrului deviază. Misterul este deslegat!

Efectul produs într'o asemenea lampă, a fost observat pentru prima oară de Edison și deaceea a fost botezat „efectul Edison". Curentul în lampă variază cu distanța între placă și filament, precum și cu natura și temperatura filamentului. Nu toate metalele au aceeași capacitate de emisiune electronică. Tungstenul este în special, un bun producător de electroni. Pentru a emite electroni suficienți tungstenul trebue să fie adus la incandescența albă. Dimpotrivă, oxidul de bariu sau de toriu emite electroni în cantitate suficientă la roșu închis.

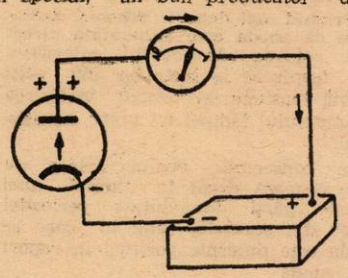

Fig. 3

Astăzi, pentru receptoarele alimentate la rețea, se construesc lămpi cu **încălzire indirectă** (fig. 2). Intr'o asemenea lampă, filamentul nu emite

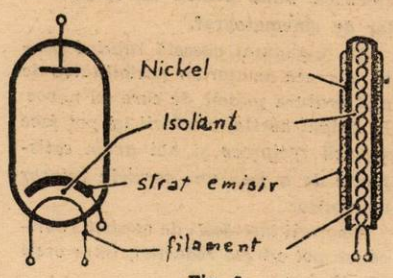

Fig. 2

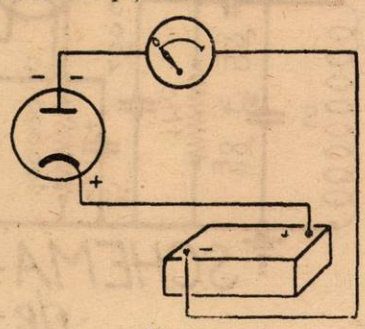

Fig. 4.

electroni. El încălzește un cilindru metalic pe suprafața căruia se află un strat activ emițător de electroni. Acest cilindru este **catoda lămpii**. Placa este **anoda** lămpii. Bine înțeles, înăi se încălzește filamentul, apoi prin influență catoda. Deaceea la receptoarele echipate cu asemenea lămpi, trece un timp oarecare (20-50 secunde) dela deschiderea aparatului.

REDRESAREA CURENTULUI ALTERNATIV

Să reluăm experiența cunoscută sub numele de efectul Edison (fig. 1 a). Filamentul ajuns la incandescență începe să emită electroni. Unii electroni pornesc cu o viteză considerabilă, alții nu pot părăsi decât cu mare greutate suprafața filamentului. Unii

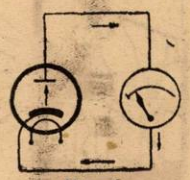

Fig. 4 a

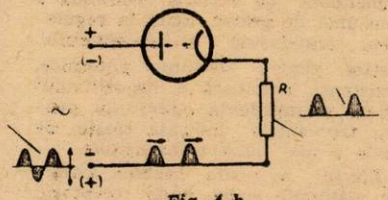

Fig. 4 b

parcurg o traectorie destul de mare înainte de a reveni la edificiul atomic pe care l-au părăsit, alții abia părăsesc... domiciliul. In definitiv electronul nu este altceva decât o sarcină electrică negativă. Ori, se știe că electricitățile de semne contrarii se atrag. Atomul părăsit, lipsit de

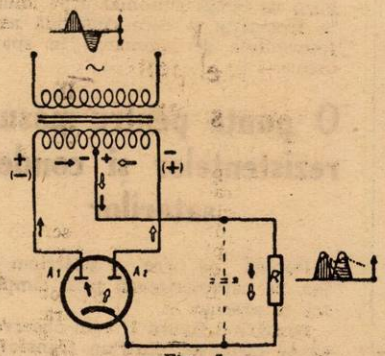

Fig. 5.

sarcina negativă, devine un atom pozitiv; el atrage deci electronii negativi. Cu cât mai mulți electroni părăsesc catoda, cu atât ea devine mai pozitivă. In aceste condițiuni, electronii au de învins o forță din ce în ce mai mare pentru a-și căpăta libertatea. Dacă însă placa este adusă la un puternic potențial pozitiv (fig. 3 a) ea devine lacomă de electroni și le ajută acestora să învingă opoziția catodei. Dacă însă inversăm polaritatea bateriei de placă, punând placa la minus (fig. 3 b) este evident că orice curent încetează. Electronii care se aventurează către placă, sunt respinși de aceasta (electricitățile de același semn se resping) căzând înapoi pe suprafața catodei.

Din cele de mai sus, tragem o concluzie de o deosebită importanță. **Intr'o lampă cu doi electroni (diodă), curentul poate circula numai într'un sens.** Dacă sursa de curent este branșată cu plusul de placă (fig. 3 a) trecerea curentului este liberă. Dimpotrivă, trecerea curentului nu este posibilă dacă placa este negativă (fig. 3 b).

Această observație conține principiul fundamental al **redresării** curentului alternativ, adică al transformării acestuia în curent continuu. Se știe că un curent alternativ este un curent al cărui sens este variabil (își schimbă periodic polaritatea). Curentul alternativ industrial al rețelei care alimentează circuitele noastre de lumină, are o frecvență de 50 perioade pe secunde. Este clar deci, că dacă în circuitul unui curent alternativ introducem o lampă cu doi electrozi, curentul va circula într'un singur sens și numai în acest sens (fig. 4). In perioada când placa devine pozitivă curentul poate circula; el se întrerupe în cealaltă jumătate de perioadă când placa devine negativă.

Așa dar, practic curentul este redresat, în circuitul de utilizare R circulă un curent continuu

In procedeul descris, o singură fază a curentului este utilizată: redresarea este monofazică. Impulsiunile de curent redresat sunt separate prin perioada de pauză. Pentru a suprima acest inconvenient s'au construit lămpi care conțin două plăci în interiorul aceluiași balon. Când o placă este negativă, cealaltă este pozitivă și vice versa și astfel curentul circulă în permanență. Redresarea este bifazică (fig. 5).

DETECȚIA PRIN LAMPĂ DIODĂ

La postul de emisie, oscilațiile muzicale de joasă frecvență sunt modulate (amestecate) cu oscilațiile de înaltă frecvență produse în etajul oscilator al emițătorului. Unda de înaltă frecvență joacă rolul unui tren care poartă la mare distanță frecvențele muzicale. La recepție, frecvențele muzicale urmează să fie separate de înalta frecvență printr'o operație care a primit numele de **detecție.**

Suprimarea înaltei frecvențe este asemănătoare cu operația de redresare. Am văzut că într'o operație de redresare, curentul alternativ este transformat în curent continuu. De fapt, după cum se poate observa din figurile precedente, nu este vorba de un curent perfect continuu, ci mai mult de un curent pulsatoriu. In cazul detecției aceste pulsații reproduc întocmai frecvențele muzicale pe care vrem să le obținem (fig. 6).

Intre dioda redresoare și dioda detectoare există unele deosebiri, mai mult de mărime, decât de principiu. O lampă redresoare este prevăzută

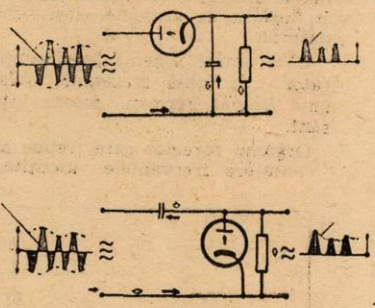

Fig. 6

pentru a debita un curent al cărui ordin de mărire este de 100 m.A. Electronii bombardează cu energie placa redresoare și această energie se transformă în căldură; placa devine fierbinte și radiază căldură. Supra-

(Continuare în pag. 15)

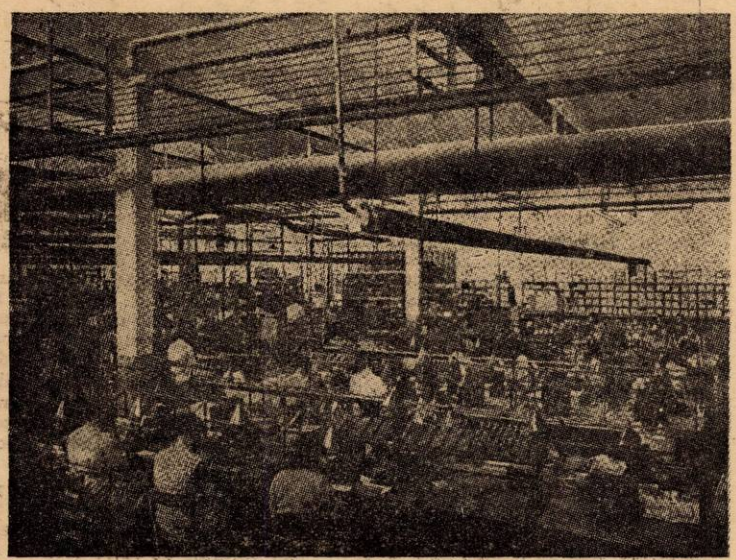

Cum arată o hală dintr'o mare uzină de lămpi

ÎNTRE TEORIE ŞI PRACTICĂ

Un cuplaj de joasă frecvenţă de mare fidelitate

Etajele de înaltă şi medie frecvenţă ale receptoarelor clasice au inconvenientul de a trunchia frecvenţele înalte din cauza rezonanţei ascuţite, alcătuind astfel una din cauzele cele mai importante a lipsei de fidelitate pe care o manifestă un receptor. Frecvenţele ridicate care sunt astfel trunchiate, cuprind nu numai notele fundamentale înalte, dar şi armonicele sunetelor, tocmai ele fiind acelea care alcătuesc timbrul vocei sau al instrumentului, bogăţia oricărei audiţii muzicale. Ele fiind suprimate recepţia capătă un sunet caracterstic de „butoi", devine seacă şi incoloră.

Una din soluţiile acestei probleme, constă în avantajarea frecvenţelor înalte în etajul de joasă frecvenţă, redându-le astfel valoarea reală. Sunetele înalte îşi recapătă amploarea şi bogăţia de armonie, deci timbrul natural.

Dăm astăzi schema unui amplificator de joasă frecvenţă, obiectul unui brevet german foarte interesant.

Organul corector care trebue să avantajeze frecvenţele ascuţite, este intercalat între lampa preamplificatoare de joasă frecvenţă şi lampa finală, în cuplajul respectiv.

Principiul este următorul: un condensator fix C aşezat în derivaţie pe conexiunea de grătar, realizează legătura cu un ansamblu a cărui impedanţă variază cu frecvenţa.

Acest dispozitiv este alcătuit de o lampă triodă al cărei spaţiu placă-filament este intercalat în circuitul de derivaţie. Dar rezistenţa interioară a lămpii este variabilă: ea este comandată de variaţia continuă a tensiunei de grătar, luată la regulatorul anti-fading al receptorului. Astfel pentru staţiunile puternice, rezistenţa interioară a dispozitivului creşte şi inpedenţa circuitului pentru frecvenţele indicate creşte, de unde o mai bună transmisiune.

Efectul se poate rezuma astfel: pe staţiunile slabe, unde receptorul trebue să fie selectiv, se produce o absorbţie a frecvenţelor înalte în joasa frecvenţă; pe staţiunile puternice, această absorbţie este automat suspendată ,pentru a obţine cea mai bună fidelitate.

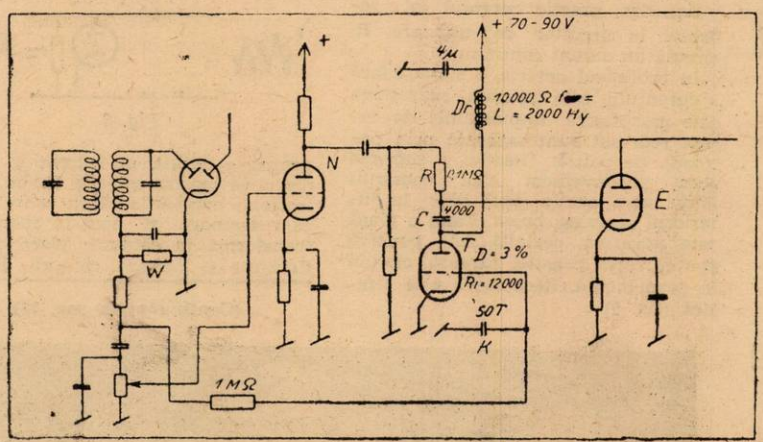

Fig. 1

Relieful acustic şi ameliorarea notelor grave

Se ştie că vibraţiile de joasă frecvenţă care determină reproducerea notelor grave (vibraţiile constând în largi deplasări ale membranei vorbitorului), determină unde sonore reflectate, mai ales pe faţa convexă a membranei. In timp ce fascicolul de unde sonore corespunzând notelor înalte este masat şi difuzat prin centrul membranei, părăsind conul, undele sonore corespunzătoare frecvenţelor grave afectează mai ales massa de aer din partea convexităţii conului.

Mai mult, întârzierea acestor unde reflectate, faţă de undele directe, accentuează efectul de relief. Pavilionul evită socul acestor două masse de aer, precum şi dispersiunea notelor grave.

Aceste proprietăţi sunt totuşi insuficient utilizate, din cauza formei impusă de necesităţi pentru cutia aparatului. Camerele acustice realizate de cutiile uzuale sunt totdeauna deficiente în ce priveşte utilizarea vibraţiilor grave şi în plus au marele defect de a manifesta rezonanţe supărătoare, accentuând în mod neplăcut anumite frecvenţe.

O remarcabilă experienţă pentru utilizarea raţională a undelor reflectate a fost făcută prin realizarea unui nou vorbitor de către o firmă de peste ocean. Vorbitorul este aşezat într'o cutie care formează o cameră acustică specială. Această cameră este închisă şi efectul compresiunii massei de aer, determină unde sonore care sunt reflectate pe pereţi şi trimise către singurele orificii existente.

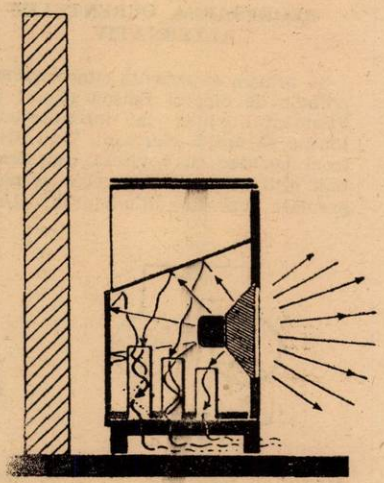

Fig. 2.

O serie de tuburi aşezate în fundul cutiei sunt destinate să transforte undele sonore captate în aerul ambiant.

S'au mai făcut experienţe interesante, plasând în interiorul cutiei un gurp de lămpi sintonizate pe anumite frecvenţe şi care comandă astfel frecvenţele de rezonanţă în spaţiul închis.

O punte pentru măsura rezistenţelor şi condensatorilor

Puntea pe care o descriem mai jos, se caracterizează prin simplitatea şi precizia ei.

Urmărind figura 1, vom observa că ea se compune dintr'un transformator de joasă frecvenţă T_1, de raport ¼ al cărui secundar este legat la reţea în punctele 1 şi 2, dintr'un potenţiometru special de 20.000 ohmi, al cărui cadran permite o citire directă a valorilor măsurate, un comutator cu cinci poziţii, cinci con- 1 uF, (C_2, C_3, C_4, C_5, C_6), un condensator de 1nF (C_1) destinat să împiedice trecerea curentului continuu densatori de comparaţie, fiecare de

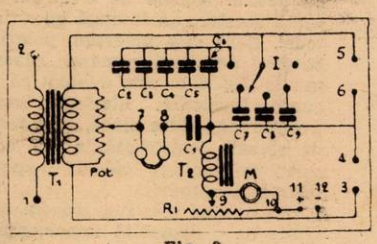

Fig. 3.

prin cască în cazul încercării unui condensator electrolitic, trei condensatori de multiplicare (C_7, C_8, C_9), având respectiv valorile 100.000 pF, 10.000 pF şi 1000 pF, o bobină de soc cu miez de fer de 20 henry (T_2), un reostat de 1 ohm şi un miliampermetru gradat dela 0 la 100 m.A.

Pe cadranul potenţiometrului sunt montate două scări fine circulare (fig. 2), o scară centrală gradată dela 5 la 500 pentru capacităţi şi o scară exterioară dela $^{10}/_{1}$ la $^{1}/_{10}$ pentru raporturi.

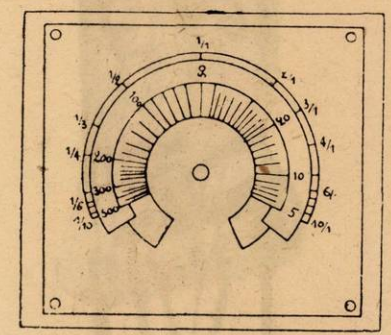

Pentru a măsura capacitatea condensatorilor uzuali cu aer sau hârtie, vom conecta 1 şi 2 cu reţeaua de curent alternativ, vom pune casca în 7 şi 8 şi condensatorul de măsurat în 3 şi 4. Conectăm apoi unul din condensatorii de multiplicare, de pildă C 8 de 10.000 pF şi manevrăm butonul potenţiometrului, până când în receptorul telefonic nu se mai aude nimic. Să presupunem că obţinem această tăcere la gradaţia 50 (scara interioară); valoarea capacităţii de măsurat va fi:

$$50 \times 10.000 = 500.000 \text{ pF}$$

Pentru a măsura condensatorii electrolitici, vom branza condensatorul între 3 şi 4 cu borne negativă la 3. Vom branza o sursă de curent continuu între 11 şi 12, după ce am scurtcircuitat miliampermetrul cu reostatul R_1. Manevrăm reostatul spre stânga pe măsură ce indicaţia miliampermetrului scade. Când R_1 este în afară de circuit şi acul miliampermetului este stabilizat, trecem la manevrarea potenţiometrului şi operaţiunile se reduc la precedentele.

Măsura rezistenţelor se va face aşezând comutatorul la plotul mort. Rezistenţa de măsurat se aşează între 3 şi 4 şi o rezistenţă etalon între 5 şi 6.

Dacă tăcerea se obţine în poziţia ¼ a scării exterioare, rezistenţa necunoscută are o valoare egală cu a patra parte din rezistenţa etalon.

Insfârşit, cu ajutorul acestui aparat se poate măsura raportul de transformare al unui transformator. Vom conecta primarul în 3 şi 4 secundarul în 5 şi 6. Dacă nu putem obţine tăcerea în receptorul telefonic vom inversa conexiunile 5 şi 6. Dacă tăcerea se obţine în punctul ¼ al scării exterioare, raportul transformatorului (primar: secundar) este ¼.

Puntea de mai sus a fost descrisă de F. L. Sprayberry în revista „Radio-Craft".

Un receptor amfibie cu două lămpi

Expresia „amfibie" find la modă, vom reproduce o schemă publicată de revista „Radio-Craft" şi botezată astfel. Aparatul este foarte interesant şi în ce priveşte posibilităţile de utilizare şi în ce priveşte sistemul de alimentare.

El poate fi utilizat ca schimbător de frecvenţă sau aparat cu amplificare directă, în recepţia undelor mijlocii sau a undelor scurte, sau ca adaptor de unde scurte, înaintea altui receptor. Alimentarea o poate face la reţea în curent alternativ sau continuu sau la baterii dacă nu dispunem de o reţea industrială.

Receptorul propriu zis cuprinde două lămpi: o heptodă OA- schimbătoare de frecvenţă şi o pentodă triodă 6F7; pentoda este amplificatoare de medie frecvenţă şi trioda este detectoare în caracteristica de grătar.

Bobinele de acord şi oscilaţie (1) sunt schimbătoare, astfel că putem recepţiona mai multe game de unde. Ele sunt acordate de condensatorii variabili 2. Montajul oscilatoarei este clasic; dimpotrivă, media frecvenţă se cuplează prin impedenţă.

Pentru a funcţiona ca receptor, comutatorul I se pune în poziţia a; un efect de reacţie se poate obţine cu ajutorul condensatorului variabil 25 şi a bobina de soc 29. Pentru a funcţiona ca adeptor, inversorul se aşează în poziţia b.

La intrarea aparatului se găseşte un suport 44 cu şase găuri. După cum dispunem de un rector alternativ sau continuu, se racordează receptorul şi blocul de alimentare cu ajutorul fişei 40.

Blocul de alimentare se compune dintr'o lampă triodă 37 cu încălzire indirectă, montată ca redresoare monofazică (placa şi grătarul sunt reunite).

Filtrajul curentului de înaltă tensiune se face cu ajutorul rezistenţei 36 şi al celor doi condensatori 37 şi 38. In aceste condiţiuni, filamentele celor două lămpi şi acela al redresoarei sunt încălzite în serie (total 20 volţi). Rezistenţa 35 produce o cădere de tensiune egală cu 90 volţi.

In absenţa sectorului, filamentele se alimentează în paralel. In acest scop vom utiliza o baterie de 6 volţi (poate fi una de automobil) 43 şi o cordarea se face cu fişa 41.

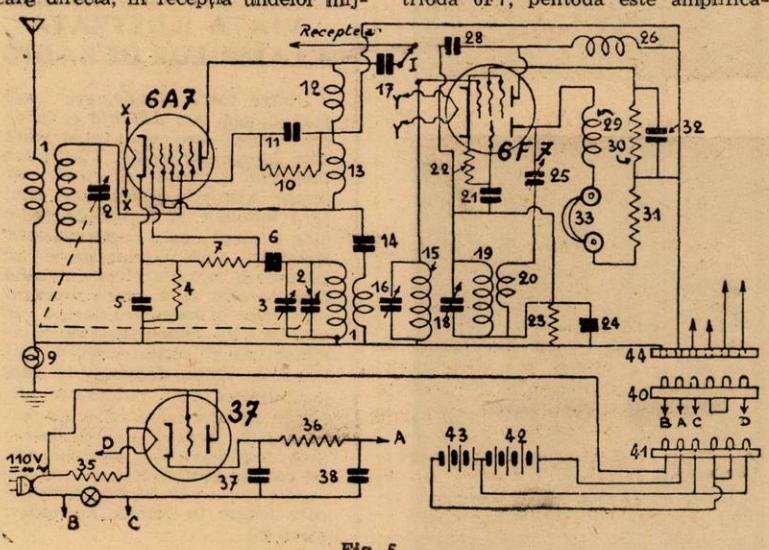

Fig. 5.

Lampa cu doi electrozi

(Continuare din pag. 13)

faţa plăcii trebue să fie suficient de mare pentru a nu se suprafîncălzi

Dacă forţăm lampa să lucreze la un debit excesiv, suprafaţa plăcii se poate încălzi la roşu, emiţând ea însăşi electroni. Se produce o **emisiune secundară** care turbură funcţionarea normală a lămpii.

Lampa detectoare lucrează la un debit de ordinul de mărime al microamperilor (a mia parte dintr'un miliamper). Apare limpede astfel, deosebirea de construcţie între o redresoare şi o detectoare.

Lipsa de inerţie a diodei, face din această lampă o bună detectoare. Detecţia este asigurată, oricât ar fi de rapide variaţiile de curent. Bine înţeles problema detecţiei este mai amplă, dar articolul nostru este destinat începătorilor. Acelora care vor să ştie mai mult, le recomandăm numărul al revistei

A. HILF

RADIO IN IMAGINI

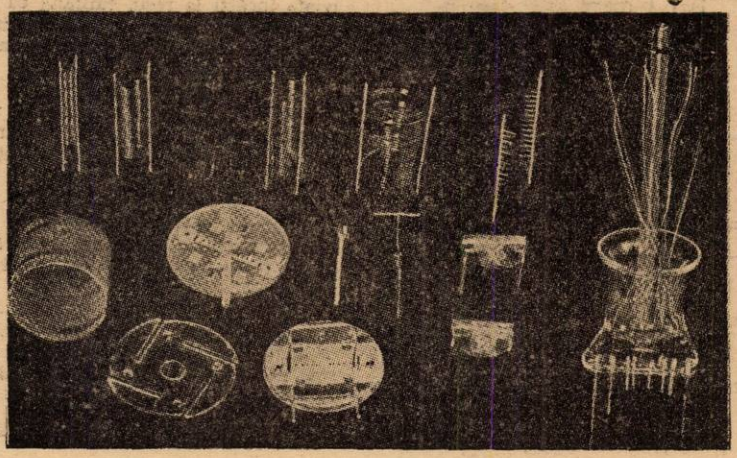

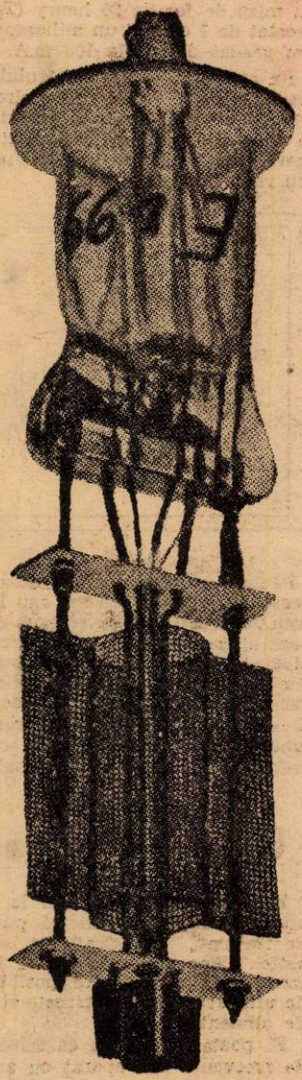

VIAȚA ILUSTRATĂ A LAMPILOR DE RADIO

Dintre toate piesele, cea mai fragilă, cea mai delicată și în același timp cea mai importantă este lampa de radio. Technica modernă a creeat tot soiul de lămpi, una mai diferită de alta; fără îndoială că lampa de radio este o piesă cu... personalitate. Amatorul care o folosește și se bucură de oficiile ei se întreabă însă rareori care este procesul prin care o asemenea lampă ia naștere. Nu cunoaștem mulți amatori să fi vizitat vreo-o fabrică de radio, deaceea le dăm posibilitatea prin publicarea clișeelor noastre să facă o asemenea raită, fără să se deplaseze dela domiciliu. Vor înțelege astfel cât de dificilă este munca depusă pentru construirea lămpilor care trăesc în colivia lor radio-electrică.

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424 1936 București — România

RADIO UNIVERSUL

Nr. 521 — 27 OCT. 1944

Ing Mircea Botez

24 LEI

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ

RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

6.00 : MOSCOVA (22,04 m.).

7.45: NEW-YORK (19 m.).

7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7 25 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

8.00 : MOSCOVA (22,04 m.).

9.10 : LONDRA (25—31—41—49 m.).

10.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).

12.00 : MOSCOVA (22.04 m.).

13.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

13.30 : MOSCOVA 22,04 m.).

14.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

16.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).

18.45 : MOSCOVA (42 m.).

20.00 : NEW-YORK 16; 19 m.).

21.45: ALGER (31 şi 49 m.).

21.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

22.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

22.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).

23.00 : ALGER (49 m.).

23.00 : BARI (283,3 m.).

24.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).

23.15 : BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).

23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.

0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZĂ

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)

21.00 : LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

20.45 : NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

21.30 : NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

22.15 : LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

23.00: MOSCOVA (43 m.).

23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

(Program comunicat de cititorul nostru d. Const. Muntz).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

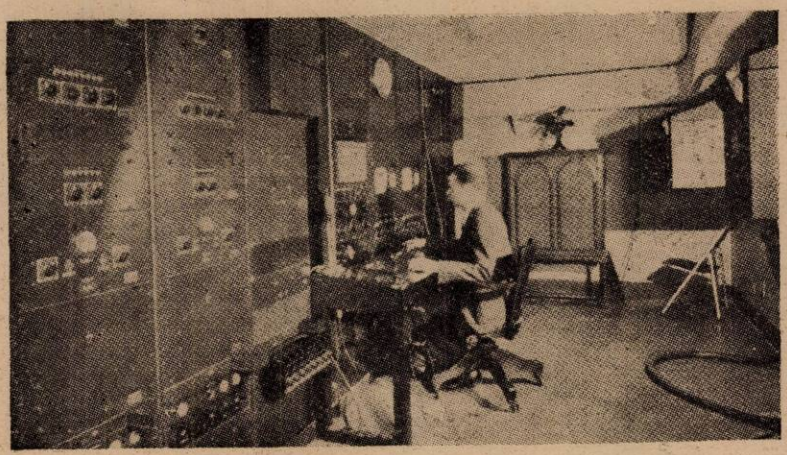

Cabina de control a postului de televiziune instalat în zgârie norul „Empire State Buiding" din New-York

ŞTIRI DE PESTE OCEAN

◆ *Acum zece ani, serviciile pentru lupta contra incendiilor din păduri aveau, în total, 300 emiţătoare-receptoare pe unde scurte; astăzi, ele au 6000. Cele mai utilizate receptoare-emiţătoare sunt portative, cu o greutate care nu depăşeşte 5 kg. Ele au o rază de acţiune de 15—80 km. — „R.C.A. Institute" de pe lângă Universitatea din New-York a început cursuri publice de televiziune. In acelaş timp, specialişti dintre cei mai calificaţi predau cursuri de radio-reportaj. — Cele trei mari companii care stau în fruntea radiofoniei americane îşi vor spori cu 5.000.000 dollari budgetele de programe pentru anul viitor. Intre altele, ele vor întrebuinţa 1000 muzicanţi mai mult decât anul acesta. — La spitalul St. Vincent din New-York pacienţii văd şi ascultă spectacolele lui Metropolitan Opera. Sunetul este transmis pe unde medii, prin metodele obişnuite, în timp ce viziunea este transmisă pe 5 metri lungime de undă.*

UN AMERICAN DESPRE AS CULTATORII ENGLEZI

◆ *Reprezentantul campaniei americane „Columbia Broadcasting System" în Anglia, scrie într'o revistă din New-York: „Publicul englez, chiar dacă nu ascultă radio atât de mult ca publicul american, ascultă în schimb mai sistematic, mai cu grijă, mai atent. Cultivarea obiceiurilor cititorului şi regularitatea programărilor sunt cele două secrete ale succesului radiofoniei britanice. Din punct de vedere artistic, B. B. C. are cel mai echilibrat program din lume".*

APARATELE LA BATERII SUNT INCA POPULARE

◆ *Cititorii noştri vor fi poate surprinşi aflând că, după ultimele statistici, aparatele la baterii reprezintă un sfert din totalul aparatelor cu lămpi din Anglia — aceasta în ciuda extinderii reţelelor de energie electrică până în cele mai îndepărtate colţuri ale Regatului Unit.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

UN APEL „PRO-RADIO"

Revista noastră cheamă pe toți ascultătorii de radio să se grupeze într'o organizație puternică pentru apărarea intereselor lor.

S'au împlinit săptămâna trecută zece ani de când „Radio-Universul" a pornit lupta pentru realizarea unei cât mai bune radiofonii românești și pentru respectul platnicilor de abonamente la radio.

A fost, e drept, un război inegal, forțele adversare fiind susținute de autoritatea de stat, care, la un moment dat, a transformat radiofonia noastră națională într'un oficiu de propagandă străină și de reclamă în favoarea diverselor comitete patronate și matronate.

A fost un timp când domnii dela Radio, înscăunați, — credeau domniile lor, — pe vecie, nu voiau să știe că erau, acolo unde erau, numai datorită faptului că Societatea dela Radio avea și câteva sute de mii de abonați plătitori.

Domniile lor nu țineau seama de singura realitate ce trebuia observată și respectată : marea massă a abonaților, baza financiară a întreprinderii lor comerciale.

Și de câte ori n'am atras atențiunea conducătorilor din str. Gen. Berthelot asupra acestei chestiuni și asupra acestui punct de vedere, dealtfel singurul valabil.

N'am fost nici-odată ascultați.

Și doar revista noastră era singurul mijloc de a aduce, pe cale publică, la cunoștința domnilor dela Radio, doleanțele abonaților.

Iată decе revista „Radio-Universul" primește cu mare satisfacție știrea că, însfârșit, s'a putut pune bazele unei adevărate asociații a abonaților și ascultătorilor de emisiuni radiofonice. O asociație care va putea avea un cuvânt hotărîtor, în viitoarea organizare și activitate a radiofoniei noastre naționale.

Un comitet de inițiativă a căpătat adeziunea celor mai reprezentative personalități ale lumii noastre științifice, culturale și artistice, pentru punerea pe baze temeinice a asociației românești „Pro-Radio".

După exemplul asociațiunilor „Pro-Radio" din occident, noua înjghebare va putea activa în mod fericit, ajutând în mod hotărîtor la desvoltarea și propășirea radiofoniei noastre.

Trebue să știm că radiofonia românească se găsește încă în fașă și că nu vom putea ajunge la rezultate demne de a ne situa pe un plan mai ridicat decât atunci când se va renunța la principiile de autoblindare, adaptate de conducătorii radiodifuziunei noastre.

Dându-se abonatului posibilitatea largă de colaborare, vom cunoaște atâtea realizări frumoase și vom păși în rândul țărilor cu adevărat civilizate.

Când scriem aceste rânduri, ne gândim mai întâi la lumea satelor noastre și ne întrebăm dece, până astăzi, nu s'a făcut nimic pentru ea.

Iată pentruce activitatea pe care asociația radio-ascultătorilor români „Pro-Radio" își propune să o desfășoare, îmi pare atât de utilă și pusă în slujba intereselor fiecăruia dintre noi.

„Pro-Radio" va susține și va contribui la realizarea celor mai presante deziderate, ca :

— organizarea de programe radiofonice de bună calitate, destinate tuturor ascultătorilor (concerte, retransmisiuni teatrale, etc.) ;

— înzestrarea satelor cu aparate receptoare sau stațiuni de ascultare ;

— procurarea de aparate receptoare ieftine, prin intermediul statului ;

— desființarea restricțiilor asupra recepțiilor radiofonice ;

— lupta împotriva paraziților industriali ;

— încurajarea radio-amatorismului de unde scurte (radiotransmisie) ;

— desființarea taxelor și tarifelor radiofonice nejustificate și introducerea, în administrația Soc. de Radio, a unui organ de control și supraveghere, desemnat de radio-ascultători.

Suntem siguri că, fiind vorba de susținerea intereselor abonaților, asociația va porni la drum cu pași siguri și dârji și că toți abonații la radio, plătitori de abonamente și garanții, vor constitui, de aici înainte, un corp organizat, conștient de drepturile pe care le are.

C. Constantinescu-Cedec

In cursul acestui război, radiodifuziunea a fost promovată ca cea mai potrivită și cea mai eficace armă de propagandă. Comunicate oficiale, cifre, mesagii, discursuri în toate limbile pământului, se încrucișau în văzduhul Europei, împlinind uneori goluri pe care armele automate nu le puteau împlini. Războiul se apropie astăzi de sfârșit. Dela propaganda politico-militară, radiodifuziunea se va întoarce la misiunea ei de educatoare a maselor populare.

Nu credem că poate să existe un mijloc mai strălucit pentru răspândirea culturii. Vechea prejudecată după care cultura este apanajul unei caste privilegiate trebue să dispară. Popoarele Europei nu vor fi sângerat zadarnic în cursul acestui cumplit măcel. Vălul întunericului țesut într'adins de clasele privilegiate trebue smuls însfârșit.

Exemplul cel mai strălucit îl găsim în emisiunile posturilor sovietice. Programe muzicale speciale însoțite de exemplificări sunt destinate pentru a face educația muzicală a poporului muncitor. In Rusia Sovietică, arta nu mai lâncezește în saloane; ea a fost dăruită poporului care a primit-o cu multă însuflețire, altoind-o cu sângele lui sănătos. Artistul și-a părăsit adăpostul blindat, înțelegând că misiunea lui este să lupte pentru luminarea poporului.

Luminarea maselor, formarea unui simț muzical, lupta împotriva prejudecăților, iată ce trebue să ne preocupe la alcătuirea programelor de radio. Să înceteze mentalitatea funcționarului care-și îndeplinește datoria mecanic, transformând programul în ore și minute care trebue umplute indiferent cu ce. Programele se adresează abonaților și tocmai deaceea abonații trebue să aibă și ei un cuvânt la alcătuirea lor. Prea ne-am obicinuit în toate ramurile de activitate, ca o mână de oameni să comande și majoritatea să se supună, să primească orice fără să cârtească. Pentru a fi la înălțimea misiunei pe care trebue s'o îndeplinească, Societatea de Radio trebue să ție seama și de cuvântul ascultătorilor. Vom cere cu insistență acest lucru. Iată ce își propune în primul rând asociația „Pro Radio".

„Pro Radio" nu este un club politic, nici o asociație anchilozată, dimpotrivă, ea este un organism viu care își propune să lupte pentru înfăptuirea doleanțelor tuturor ascultătorilor, pentru democratizarea progamelor, pentru luminarea poporului cu ajutorul emisiunilor radiofonice. Facem apel la toți aceia care înțeleg să combată alături de noi, intelectuali, artiști, mânuitori ai condeiului și la miile de abonați care vor să-și spună cuvântul.

A. Hilf

ALLO! ALLO! BUCUREŞTI!...

Printre surprizele pe care ni le rezervă pentru noua stagiune cinematografică „*Balcan-Film*", proprietatea cunoscutului inginer Mircea Botez, se găseşte la loc de frunte şi premiera mult aşteptatului film românesc „Allo Bucureşti".

Aparţia pe ecran în cadrul acestui film a celebrei cântăreţe Rositta Serrano, faimoasa vedetă cu renume mondial, va stârni după cum e şi firesc, o mare vâlvă în cercurile amatorilor de filme româneşti.

Ceeace constituesc însă o veritabilă surpriză este faptul că în noul film Rositta Serrano are ca partener pe... Mircea Botez — care este în acelaş timp şi producătorul filmului.

CUM S'A REALIZAT FILMUL „ALLO BUCUREŞTI!"

A prinde un actor de cinema, pentru un interview de câteva minute, e foarte greu. A prinde, pentru acelaş scop, un regisor sau un producător, e aproape imposibil. Şi totuşi, am avut şansa de a sta de vorbă cu inginerul şi artistul Mircea Botez.

Cunoscutul producător de filme, pe care niciodată n'aş fi putut să-l întâlnesc, fiindcă fuge de gazetari şi de interview-uri, mi-a picat în cursă ca prin minune, într'un vagon de tramvai. Cum în tramvai oamenii se împrietenesc mai uşor decât oriunde — fără să pomenesc măcar de profesiunea mea, am intrat în vorbă cu el.

— *Aţi turnat un film cu Rositta Serrano. N'aţi putea să ne spuneţi şi nouă cum s'a realizat acest film?*

Profitând de prezenţa mea la Stockholm am propus cunoscutei case de filme „*Dansk Film Company*", să turneze un mare film muzical, care să concureze cu ultimele producţii de acest gen. Scenariul întocmit a fost acceptat şi Rosita Serrano s'a oferit să cânte împreună cu orchestra Svand Arnensen, a cărei orgă internaţională a reuşit să

Insfârşit, după câţiva ani de aşteptare, ni se va prezenta un nou film românesc. Când toate ţările din lume au astăzi o serioasă industrie cinematografică, noi mai bâjbâim în obscuritatea începutului.

Scriind acestea, nu putem să nu elogiem sacrificiul iniţiativei particulare, căci tot din iniţiativă particulara ca şi până acum, fără nici un fel de ajutor dela stat, s'a realizat, de către d. Ing. Mircea Botez, noul film românesc „Allo Bucureşti!".

Desigur, filmul este o realizare promiţătoare. Totuşi, aşa cum se prezintă, el arată că dacă s'ar porni la o producţie constantă, adică dacă s'ar realiza câteva filme pe an, s'ar putea ajunge la prezentarea unor filme onorabile din toate punctele de vedere.

Fotografia şi sonoritatea filmului „Allo Bucureşti" sunt tot atât de bune ca şi la un film produs în studiourile străine.

Filmul „Allo Bucureşti" deschide din nou prespectivele unei producţiuni serioase de filme româneşti.

întunece faima celebrelor formaţii de Jazz Yankee.

După ce am angajat special pentru acest film pe surorile Ingelisse şi Lilian Runa, pe celebra cântăreaţă de muzică Arot, duetul vocal Gerda şi Ulrich Neumann şi renumitul cuplu dans Tosy and Harley s'a dat primul tur de manivelă, realizându-se în 14 zile 2100 metri de film.

ROSITTA SERRANO

Intre timp am venit la Bucureşti şi am angajat pe cunoscuţii actori români Mircea Sentilici şi Titi Botez care au turnat special pentru acest film. O parte din muzica acestui film este dirijată de bagheta cunoscuţilor compozitori Jean Ionescu şi Sergiu Malagamba.

Investiţia făcută pentru acest film. a atins aproximativ suma de 10.000.000 lei.

Iată, în puţine cuvinte, cum s'a realizat acest film, socotit din multe puncte de vedere o periculoasă concurenţă pentru benzile româneşti de până acum.

LUMINĂ MAI SĂNĂTOASĂ PRIN VOPSELE CARE NU ABSORB ULTRA-VIOLETELE. — Perfecţionarea lămpilor care emit raze ultra-violete a stimulat pe fabricanţii de vopsele să fabrice vopsele pentru zidurile camerelor, capabile să reflecte o proporţie mai mare din aceste radiaţii. Vopselele obişnuite reflectă sub 10 la sută din razele ultra-violete care cad asupra lor, încât pereţii camerelor obişnuite sunt mai curând „curse" pentru razele ultra-violete emise de lămpi.

Dr. F. Wilcock, care lucrează la Laboratorul de ştiinţe al Universităţii din Cincinati, a preconizat întrebuinţarea unor vopsele albe care reflectă 72 la sută din razele ultra-violete, dându-ne astfel posibilitatea de a avea o lumină sănătoasă.

ŞTIRI TEATRALE

ŞUETE... CANCANURI

La un concert de binefacere s'a produs şi una din cântăreţele noastre, renumită nu atât pentru voce cât pentru formidabila ei auto apreciere.

Intâlnind pe talentatul compozitor Ely Roman, cântăreaţa îi ceru părerea asupra concertului.

— *Ai observat aseară cum vocea mea umplea sala?*

— *Desigur dragă. O umple într'atâta încât ascultătorii s'au retras în fumoar, ca să facă loc.*

*

Birlic era dezolat la un banchet!

Dece singur dintre toţi comesenii fusese servit în loc de şfarţ, cu cafea cu lapte?

— *Ţi-a mers faima că nu eşti beţiv, dragă amice! îi spuse un comesean...*

— *Bine că n'au aflat că joc la curse — a răspuns atunci distinsul comic.*

Mă trezeam cu o porţie de ovăz în farfurie!

*

Un domn impozant, cu o barbă mare şi neagră, îl întâmpină pe Stroe, înainte de începerea spectacolului „Stroe în Atlantic".

— *Ce faci, frate Stroiţă? Ce bine îmi pare că te văd!*

— *Da? Şi mie...*

— *Ia ascultă! N'ai cumva două locuri la tine pe astă-seară?*

— *Păi, eu nici nu vă cunosc!*

— *Se poate, Stroe? N'am fost noi colegi într'a patra primară? Sunt Marinescu, mă! Ce, nu mă mai ţii minte?*

— *Să vezi domnule Marinescu, replică Stroe, moale, privindu-l, nu mi-aduc aminte să fi avut în clasa patra primară un coleg Marinescu cu barbă. Aşa că...*

*

Un tenor fără voce, însă pe cât pretinde el, cu foarte multă... vocaţie, mărturisi într'o zi unui prieten.

— *Eu de câte ori cânt, nu mai sunt în stare să gândesc.*

Prietenul nu răspunse. Tenorul enervat de neatenţia prietenului ridică vocea.

— *Cum, nu spui nimic?*

— *Ba da, îi răspunse prietenul încurcat.*

Voiam să-ţi dau tocmai un sfat: ar fi mai bine să gândeşti mereu...

G. CALBOREANU

va reapare pe scena Teatrului Baraşeum, în puternica dramă „Nuits sans lune", de Steinbeck, în adaptarea d-lui Mihail Sebastian.

LA LUMINA RAMPEI

ULTIME NOUTAȚI

„ALHAMBRA BROADWAY" un spectacol de mare actualitate

Noua fantezie humoristico-muzicală, de la Teatrul Alhambra *„Alhambra Broadway"* dela a cărei premieră au trecut atâtea săptămâni, este pornită pe o lungă serie de spectacole.

Succesul dela premieră a căpătat o confirmare în plus cu fiecare reprezentație ce s'a dat de atunci încoace.

Interpretarea a strâns pe cei mai mari comici, cântăreți și dansatori cari împreună cu un mănunchiu de femei frumoase, înregistrează un succes cu care puține teatre se pot lăuda. In fruntea ansamblului artistic de mari resurse Agnia Bogoslava, talentata Maria Tănase, cântăreața de hot Kiki Marcov precum și A. Nicolaide, Al. Giovani, Al. Grigoriu. Tuți si Fedora Gaberto N. Antoniu R. Rang, St. Glodariu și Louis Jumping.

„CIRCUL TĂNASE" SE APROPIE DE PREMIERĂ

Repetițiile pentru viitoarea premieră a companiei Cărăbuș „Circul Tănase" de N. Stroe și St. Cristodulo, au intrat în faza finală. Solistii repetă acum în sala de sus a restaurantului Modern, iar baletul repetă de zor la Circul Paladium, unde lucrările de amenajare ale arenei în vederea viitorului spectacol sunt aproape terminate.

MIRCEA PREOȚESCU

Iată câteva scene, care au fost distribuite interpreților în ultimele zile: „Fii regina jazz-ului" un tablou extrem de hilariant, unde Tănase va aborda dificilul gen al... muzicii swing, „Dresoarea de lei" cuplet spus de Mia Apostolescu, Elena Burmaz va apare în... duet alături de Trestian, lansând tangoul „Iubesc". Nae Roman și G. Trestian vor lansa un sketch intitulat: „La un prânz la un curcan".

I. STOENOIU
regisorul Teatrului Cărăbuș

D. ION MANOLESCU

directorul Teatrului Municipal. După câte suntem informați, maestrul Manolescu va proceda la o completă reorganizare a cadrelor teatrului, pregătind totodată și un nou repertoriu.

LENNY CALER

Ion Fintești eanu, Marcel Anghelescu și Ion Dacian, fac parte din distribuția operetei *„Farmecul unui vals"*, viitoarea premieră a Teatrului Alhambra. După cum se vede un ansamblu de excepțională valoare artistică, și o operetă de mare răsunet, a cărei direcție de scenă și conducere muzicală o va deține maestrul Egizio Massini. Premiera va avea loc în primele zile ale lunii Decembrie.

UN GRANDIOS

turneu al Teatrelor Alhambra și Barașeum, va începe la 4 Decembrie. Se va juca *„Alhambra Broadway"* cu întreaga montare și distribuție din Capitală.

FLORICA DEMION

excelenta subretă va reapare în fața publicului, în viitoarea premieră a Teatrului Gioconda, *„Gioconda Păcii"*.

TEATRELE

bucureștene așteaptă, dintr'o zi într'alta, ridicarea camuflajului și prelungirea până noaptea târziu a orei de circulație.

„STROE IN ATLANTIC"

Premiera revistei „Stroe în Atlantic" este bine primită de amatorii spectacolelor revuistice.

Scenele de rezistență le constituie: *„Hitler la mormântul lui Napoleon"* interpretat de N. Stroe și I. Brandea, *„Haraşo"*, cuplet spus de Nora Piacentini, *„Pârlit în frac"* interpretat de Mircea Septilici. Un aport prețios aduc deasemeni Gaby Rădulescu, Nina Florescu, D'Ayol, Coca Sasu, Coleai Răutu, Angela Vasilescu, Marianne Goldștein, etc.

INCEPE CĂLĂTORIA CU „CORABIA LUI NOE"

Vineri 27 Octombrie, Teatrul Colorado își inaugurează stagiunea de iarnă cu cunoscuta lucrare a lui Pugliesse *„Corabia lui Noe"*.

In primele roluri vor apare: Ion Iancovescu, Vasiliu Birlic, Niculescu-Buzău, Eugenia Bădulescu, Paula Tudor, George Voinescu și Traian Vrajbă.

VEȘTI DIN HOLLYWOOD

Peste câteva săptămâni casele de filme din Capitală vor primi o serie de filme noi americane din producția 1943 și 1944.

Iată câteva filme care se găsesc în Turcia și care ar putea să ne sosească până la Crăciun :

The road to Marocco, mare film muzical cu Dorothy Lamour, Bing Crosby și Bot Hope.

The amazing Mr. Holiday în care își va face reapariția fermecătoarea Deanna Durbin.

Bootlight Serenade, care ne va face cunoștința cu mult discutata Betty Grabe, secondată în acest film de simpaticul John Payne.

ȘTIAȚI CĂ

...în „Marie Antoinette" Norma Shearer poartă o pereche de mânuși care au fost confectionate după mânușile Reginei Franței.

...Paulette Godard este una dintre cele mai bune jucătoare de golf din cetatea filmului ?

...Jack Dawn, seful machiour al studiourilor Metro Goldwin Mayer a creiat până astăzi 750 000 000 de perucă care au fost utilizate în filme istorice?

NORA PIACENTINI și MIRCEA ȘEPTILICI

Ascultând emisiunile posturilor streine

Moscova. — Dacă există o țară care pare făcută pentru radio, este desigur Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice. Vastele întinderi ale marei noastre vecine cuprind nu mai puțin de 200.000.000 locuitori, în mare parte cultivatori, cu toată industrializarea intensă pe care au întreprins-o conducătorii ei cu o atât de admirabilă putere de muncă, Sovietele care au făcut totul pentru a lupta împotriva ignoranței poporului, au găsit în radiodifuziune un minunat mijloc pentru luminarea milioanelor de țărani și muncitori.

Intregul teritoriu al Rusiei Sovietice a fost bogat înzestrat cu posturi de emisiune, programele acestor posturi fiind întocmite cu o pricepere demnă de admirație. In U. R. S. S. muzica a încetat să fie apanajul unei clase restrânse de ascultători. Radiodifuziunea sovietică și-a propus să ridice nivelul muzical al masselor

Franz Schubert

și a obținut frumoase rezultate. Inainte de declanșarea războiului. Radio Moscova transmitea în fiecare dimineață un program special de muzică clasică. Greutățile războiului au impus desigur modificarea programului, dar astăzi aceste emisiuni au fost reluate.

Zilnic, între orele 10—11 Radio Moscova transmite un program alcătuit din marii compozitori: Bach, Mozart, Debussy, Sostakovici, etc.

Marile opere muzicale sunt însoțite de comentarii explicative. Intrepretările admirabile ale artiștilor sovietici ne arată că nimic nu a fost neglijat pentru promovarea muzicii. Concursurile anuale pentru încurajarea elementelor tinere sunt o mărturie puternică. Demnitatea de „artist al poporului" este o mare cinste în Rusia Sovietică.

Hotărît lucru, mai avem multe de învățat!

Londra. — In cadrul unui concert simfonic condus de Sir Adrian Boult, s'a executat concertul în „la minor" pentru pian și orchestră de Robert Schumann. Nu vom insista asupra acestui concert, bine cunoscut de toți melomanii. Vom sublinia însă că solistul concertului a fost d. Arthur Schnabel, adăugând că d. Schnabel a fost constrâns de teroarea nazistă să-și părăsească țara natală: Germania.

Ascultându-l pe Arthur Schnabel, am înțeles mai bine ca oricând, cât de mare trebue să fi fost valul de ignoranță care a inundat Germania lui Hitler. Desigur, artiștii autentici nu aveau ce căuta acolo unde arta era disprețuită și slujitorii ei batjocoriți.

Schnabel, Busch, Bruno Walter se vor întoarce poate în Germania înodând firul unei vechi tradiții muzicale acolo unde o clică de demenți l-au rupt vremelnic. Se vor întoarce poate, dar entuziasmul ascutătorilor care vor umplea sălile de concert, nu va șterge niciodată amărăciunea din sufletele lor. Ascultătorii germani vor mai avea oare curajul să-i privească drept în ochi?

Berlin — Dela instalarea regimului nazist, concertele transmise la posturile germane au avut o soartă nefericită. Imi amintesc că în urmă cu câțiva ani, ascultam un concert de Haendel Potrivisem aparatul de radio și mă instalasem cât mai bine în fotoliu, savurând plăcerea de a asculta concertul anunțat. După câteva măsuri însă, concertul a fost întrerupt, fiind înlocuit fără o prealabilă justificare cu o avalanșă de răcnete inumane. Comenzi scurte însoțeau răcnetele demente: links, rechts, links rechts, Halt! Se transmitea o defilare a batalioanelor de asalt, desigur mai savuroasă pentru naziști decât concertul lui Haendel. Am avut atunci pentru prima oară viziunea înspăimântătoare a nebuniei colective care cuprinsese un popor întreg. Am închis aparatul de radio și în cameră s'a așternut o tăcere de ghiață. Cadența cismelor prusace îmi răsuna în urechi, înțeleseem că războiul este inevitabil!

Și astăzi concertele transmise de posturile germane sunt întrerupte, dar de astădată nu se mai aud urletele batalioanelor de asalt. Se aude numai o voce care anunță cu îngrijorare noutăți nu prea vesele pentru cămășile brune: Achtung, Achtung; wir geben eine Luftlagemeldung, anunță vocea dela posturile germane.

Răcnetul de victorie al fiarei nu se mai aude, nu se va mai auzi niciodată!

„Albă ca zăpada" în sicriul de cleștar

Berna — Cunoaștem cu toții minunata poveste „Albă ca zăpada și cei șapte pitici". Această poveste care a inspirat admirabila peliculă a lui Walt Disney, a prilejuit și compunerea unei opere de factură romantică, a cărei muzică a fost transpusă după manuscrise muzicale ale lui Schubert Schubert a lăsat o mulțime de manuscrise, mare parte din ele au rămas necunoscute marelui public, deși conțin pagini încântătoare.

Muzicologul elvețian Otto Maag a conceput un libret pe tema „Albă ca zăpada", sugerându-i lui Felix Weingartner să-l ilustreze cu fragmente muzicale extrase din caetele lui Schubert.

Felix von Weingartner

Distinsul muzician — alt mare muzician expatriat din Germania datorită obscurantismului nazist — a realizat o admirabilă partitură cercetând operele puțin cunoscute ale lui Schubert; dar mai mult, Weingartner a reușit să lege între ele temele extrase, fără să recurgă la artificii personale, respectând până în cele mai mici amănunte maniera lui Schubert, căutând legăturile chiar în opera acestuia

Am ascultat la radio Berna transmisiunea acestei opere,, gustând cu deosebită satisfacție farmecul și prospețimea ei.

In ciuda fragmentelor disparate care au inspirat-o, opera se prezintă perfect coherentă și omogenă. Se poate afirma cu deplină conștiință că Schubert nu a fost trădat. D. Alexandru Krannhals care a urmat la pupitru regretatului Weingartner, a dovedit un deosebit simț muzical.

A H.

Reproducerea totală sau parţială interzisă

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime 32.4 emite pentru străinătate.

29 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA şi RADIO BUCUREŞTI I

8.30: **Poşta refugiaţilor.**

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Muzică variată.

11.15: Transmisia Concertului simfonic al Orchestrei Filarmonicei.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora administrativă.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială; **Ora armatei.**

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

14.20: Café concert.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică românească şi variată.

19.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

19.10: **Jazz.**

20.00: Ora oficială; Concert de masă.

21.00: Ora oficială; Selecţiuni din operete.

22.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.** Publicitate.

22.20: „La Moara Roşie": Muzică de cabaret.

23.00: „La hanul Ancuţei": Muzică românească populară.

24.00: **Radio-Jurnal;** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăţi. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calendar muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) — Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază. ■ 18 Emisie pentru soldaţi. ■ 18.50. Conf. ■ 19.05. Varietăţi. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă ■ 22.50. Inf.

30 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA şi RADIO BUCUREŞTI I

8.30: **Poşta refugiaţilor.**

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora administrativă.

9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Ora oficială; Muzică românească.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

18.03: Muzica popoarelor.

19.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

1910: **Ora Ardealului.**

20.00: Ora oficială; Muzică variată.

zical.

21.00: Ora oficială; **Salon muzical.**

22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

22.20: Muzică vocală şi corală.

23.00: Muzică uşoară.

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzicel. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. **Ştiri în italiană.** ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ **Ştiri în germană** şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17.30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora pilor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19.55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert ■ 20.30 Inf. ■ 20.40 Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora cronică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

31 OCTOMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA şi RADIO BUCURESTI I

8.30: **Poşta refugiaţilor.**

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora administrativă.

9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Ora oficială; Concert de masă.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

18.03: Concert de promenadă.

19.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

19.00: **Jazz.**

20.00: Ora oficială; Muzică variată.

21.00: Ora oficială; Concert simfonic.

22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

22.20: Muzică vocală şi corală.

23.00: Muzică uşoară.

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 07.30 Informaţii. ■ 12. **Program de muzică.** ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA

449.1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391.1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203.5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342.1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical ■ Concert ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de solişti. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21.50. Concert. 22.50. Inf.

1 NOEMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.
RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA şi RADIO BUCURESTI I

8.30: **Poşta refugiaţilor.**

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora administrativă.

9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Ora oficială; Muzică românească.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.

18.03: Selecţiuni din opere şi operete.

19.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

19.10: **Ora Ardealului.**

20.00: Ora oficială; Muzică variată.

21.00: Ora oficială; Concert de dansuri.

22.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Publicitate.

22.20: Muzică de cameră.

23.00: Muzică uşoară.

24.00: **Radio-Jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Reportej 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații. m.) ■ Știri în franceză.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30 Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Stiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18,30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30 (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67

2 NOEMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal**; Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI I

8.30: **Poșta refugiaților.**

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora administrativă.
9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Ora oficială. **Ora armatei.**
13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**
14.20: Muzică variată.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; rea oficială.
18.03: Muzică românească.
19.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**
19.10: Muzică de dans.
20.00: Ora oficială; Muzică variată.
21.00: Ora oficială; **Concert simfonic.**
22.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.** Publicitate.
22.20: Mari cântăreți.
23.00: Muzică ușoară.
24 00: **Radio-jurnal.** Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime 32.4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30 Conf ■ 19 Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45 Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică ■ 12.30 și 13.30 Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449.1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391.1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203.5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert ■ 15 45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18 45. Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

DIN LIPSĂ de HÂRTIE
TIRAJUL
REVISTEI NOASTRE ESTE LIMITAT

Ca să fiți siguri că veți găsi revista dv. totdeauna, cumpărați în fiecare săptămână

„Radio-Universul"
dela acelaș chioșcar!

17. Concert de orchestră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19 Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert. de orchestă. ■ 22.50. Inf.

3 NOEMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal**; Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI I

8.30: **Poșta refugiaților.**

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora administrativă.
9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**
14.20: Muzică variată.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Concert spiritual.
19.00: Ora oficială. Radio-jurnal.
19.10: Ora Ardealului.
20.00: Seara de Operă: „Tosca" de Puccini.
22.00: Ora oficială. Radio-jurnal. Publicitate.
22.20: Muzică din secolul al 18-lea.
23.00: Muzică uşoară.
24.00: **Radio-jurnal.** Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime 32.4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30. Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45. (31.46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică uşoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

4 NOEMBRIE 1944

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kH. 150 Kw.

RADIO BUCUREŞTI
364,5 m. 832 kHz. 12 Kw.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; **Radio-Jurnal;** Concertul dimineţii.
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA şi RADIO BUCUREŞTI I

8.30: **Poşta refugiaţilor.**
9.00: Ora administrativă.
9.30: Muzică variată.
13.00: Ora oficială. Concert de masă.
13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; **Radio-Jurnal.**
14.20: Muzică variată.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Muzică românească.
19.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**
19.10: Jazz.
20.00: Ora oficială. Muzică variată.
21.00: Ora oficială. Concert Smetana-Dvorak.
22.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.** Publicitate.
22.20: Muzică vocală şi corală.
23.00: Muzică uşoară.
24.00: **Radio-jurnal.** Inchiderea emisiunii.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15. Conf. ■ 21.40. Cabaret. ■ 22,25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Varietăţi. ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci ■ Conf. ■ 19.58. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.15. Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăţi. ■ 20.45.

Cititi

„Ziarul Ştiinţelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARŢI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 24 lei

CQ DE YR5ML

Odată cu schimbarea vechiului regim şi mai ales cu aspiraţiile tuturor popoarelor spre mult dorita pace, se cuvine ca şi situaţia amatorilor români de unde scurte să ia un nou aspect.

Din 1939 şi până acum, amatorismul din ţara noastră a fost complect înăbuşit, întrucât prin interzicerea emisiunilor de amatori, comunicaţiile unora cu alţii au fost întrerupte şi în acelaş timp, Asociaţia Amatorilor Români de unde scurte (A A. R. U .S.) a întâmpinat mari dificultăţi, serviciul de qs-luri suspendându-se membrii uitând să plătească cotizaţiile, însfârşit ajungând aproape la o completă dezagregare.

Din fericire însă, spiritul amatoricesc, nu a dispărut, vitregia timpurilor, nesdruncinând cu nimic, amiciţia specifică amatorilor.

De aceea, acum, când pe cerul viitorului răsare un soare dătător de noui imbolduri şi noui speranţe, am hotărît — cum era şi normal, cred — ca A. A. R. U. S.ul să reînvie, întocmai ca o pasăre Phoenix. Câţiva din amatorii mai vechi din Bucureşti, au luat iniţiativa reorganizării A. A. R. U.S.ului şi în acest sens, primul pas va fi făcut prin convocarea tuturor amatorilor din România, într'o adunare generală, care se va ţine la data de 5 Noembrie 1944, în amfiteatrul Negreanu, la etajul I, al Facultăţii de Ştiinţe din Bucureşti. La această adunare generală, pe lângă propunerea noului comitete de conducere al asociaţiei se vor discuta şi diverse chestiuni de natură administrativă în legătură cu A. A. R. U. S.-ul, şi natural şi probleme tehnice în legătură cu ultimele progrese ale radiofoniei. Păstrându-se o veche tradiţie a noastră, a amatorilor, probabil ca sfârşitul discuţiilor se va face într'unul din restaurantele atât de bine cunoscute din trecut...

Cu această ocazie, întrucât acum materialele de radio se găsesc foarte greu şi dispersate, sfătuim pe amatorii cari dispun de piese de radio să se prezinte cu liste, pentru a face e ventual schimburi sau a le cumpăra unii dela alţii. Este foarte posibil ca radioemisiunile viitorului să nu se mai rezume la clasicele oscilatoare de tip Hartley sau receptoarele O-V-1, ci la aparate de televiziune, unde decimetrice, emiţătoare Barckhausen-Kurz. etc., etc. Personal mă ocup în deaproape de aceste chestiuni şi anunţ pe amatorii dornici de studierea acestui domeniu atât de vast şi interesant că le pot procura tuburi catodice, lămpi pentru unde decimetrice şi alte articole din categoria aceasta.

Cu ocazia adunării generale, se vor putea prezenta şi simpatizanţii undelor scurte, care dacă doresc se vor putea înscrie printre membri.

Rugăm pe această cale să se prezinte cât mai mulţi amatori, întrucât în decurs de cinci ani, aceasta este prima adunare generală care se ţine, dla suspendarea emisiunilor în România.

Sunt convins însă că şi fără această invitaţie specială, cei molipsiţi de microbul undelor scurte, nu ar fi întârziat să se prezinte în număr destul de impresionant!

73's es... best dx!
YR5ML—LIVIU MACOVEANU

Asociaţia Amatorilor de Unde Scurte A. A. R. U. S.

convoacă pe toţi amatorii de unde scurte, la adunarea generală, care va avea loc Duminică 5 Noembrie 1944, orele 10, în amfiteatrul Negreanu dela Facultatea de Ştiinţe, etajul I.

RL 52110

Receptor cu schimbare de frecvenţă de mare randament ; 11 lămpi, preamplificare de înaltă frecvenţă, două etaje de medie frecvenţă, amplificare push-pull în joasa frecvenţă, dispozitiv de contra-reacţie.

In studiul unui receptor modern, fiecare etaj pune constructorului probleme particulare şi punerea la punct a montaju'ui rezultă dintr'o fructuoasă colaborare între specialişti, fiecare abordând o problemă corespunzătoare cu resortul lui. Asta b'neînţeles în laboratorul unei uzine. Intr'un laborator restrâns, constructorul se mărgineşte însă la materialul disponibil în comerţ, elaborându-şi planul după mijloacele de care dispune. El îşi alege un kit de bobine, un joc de lămpi, un anume d'spozitiv de joasă frecvenţă şi combinându-le după propria sa iniţiativă, reuşeşte să stabilească un receptor. Amatorul nu dspune de obiceiu de toate datele necesare pentru construcţia integrală a unui asemenea receptor. Iată de ce el trebue să respecte întocmai toate indicaţiile montajului, mai ales atunci când este vorba de un montaj care depăşeşte receptoarele elementare.

Receptorul pe care îl prezentăm astăzi, este un receptor de mare sensibi'itate. Circu'ele de înaltă frecvenţă, riguros studiate, îi asigură o selectivitate deosebit de bună. Deasemenea, au fost luate toate măsuri'e pentru a se obţine o fidelitate mai mult decât satisfăcătoare: în acest scop joasa frecvenţă s'a montat în push-pull pe rezistenţe, f'ind prevăzută cu reactie negativă. Un d'spozitiv pentru compensarea reglabilă a notelor grave şi înalte, completează reacţ'a negativă.

Receptorul este echipat cu lămpi din seria roşie. Etajele se pot înşira în ordinea următoare:

1) Un etaj preamplificator de înaltă frecvenţă, echipat cu pentode cu pantă variabi'ă E F 5, comandat de dispozitivul anti-fading şi dublat cu o comandă manuală a volumului în circuitul catodei.

2) Un etaj schimbător de frecvenţă cu octoda E K 2; anumite precauţiuni au fost luate la alimentarea acestei lămpi, pentru a-i oferi o bună stabilitate în gama undelor scurte.

3) Un amplificator de medie frecvenţă echipat cu două pentode E F 5 ; trei transformatori bine chibzuiţi, rectifcă banda undelor trecătoare, aducând-o cât mai aproape de forma ideală dreptunghiulară. Un dispozitiv special ne permite să trecem la recepţia postului local.

4) O detecţie lineară printr'o dub'ă diodă E B 4 unde un element distinct permite realizarea unui efect anti-fading întârziat. Acest antifading comandă înalta frecvenţă, mediile frecvenţe şi schimbătoarea de frecvenţă, aceasta din urmă cu excepţia undelor scurte.

5) Un etaj preamplificator de joasă frecvenţă cu pentode E F 6 montată ca triodă.

6) Un etaj push-pull cu două lămpi E L 3 şi o lampă de defazare E F 6. Un dispozitiv de contrareacţie comp'etează etajul final. Corecţia curbei de fidelitate este reglabilă graţie unei comutări speciale.

7) Un indicator optic de acord cu lampa E M 1.

8) O celu'ă de alimentare prevăzută cu redresarea bifazică E Z 4.

Transformatorul de reţea debitează 120 m A la o tensiune de 2x375 vo'ţi.

Toate circuitele de înaltă frecvenţă sunt centralizate într'un bloc compact, plasat dedesubtul sasiului împreună cu comutatorul de unde.

Amplificatorul de înaltă frecvenţă cuprinde circuitele de intrare pentru cele trei game de unde şi lampa E F 5. Este posibl ca datorită suflajului magnetic, acordul să fie prea ascuţit între 200 şi 250 m., ceeace ar putea antrena o micşorare a fidelităţii şi a sensibilităţii. Deaceea poate fi utilă adăogarea unui condensator de 5– 10 cm. între primar şi secundar în gama undelor mijlocii.

Alimentarea ecranului lămp'i E F 5 se face în acelaşi punct cu ecranele lămpilor de medie frecvenţă. Un potenţiometru de 10.000 ohmi regleaz po'aritatea lămpii de înaltă frecvenţă şi deci amplificarea ei. Acest dispozitiv permite reducerea sgomotului de fond, dacă ne mulţumim cu o sensibilitate redusă. Pe de altă parte, el dozează efectul anti-fad'ng, deci gradul de eficacitate al acordului optic

Amplificarea acestui etaj este remarcabilă, mai ales în gama undelor scurte, aducând receptorului un important aport de sensibilitate.

Schimbătoarea de frecvenţă este o octodă EK2. Vom remarca valorile cuplajului anti-fading : 200.000 ohmi şi 50-000 p F. Anti-fadingul este suprimat pe lampa E K 2 în gama undelor scurte, bobina find pusă la massă.

Osc'latorul este montat în derivaţie : înfăşurarea de placă este legată la anoda oscilatoare printr'un condensator de 1000 p F. Faddingul fiind comun pentru înfăşurarea de placă şi cea de grătar, rezultă un cuplaj static care amel'orează constanta oscilaţiei în lungul gamei care urmează să fie acoperită.

Vom semnala deasemenea o particularitate interesantă : tens'unea anodică a oscilatoarei şi a ecranelor octode nu este luată direct prin rezistentele de 25.000 şi 170.000 ohmi dela înalta tensiune ; o celulă de decup'aj dintr'o rezistenţă de 5000 ohmi şi un condensator de 8 M F este interca'ată în circuit. Un astfel de decuplaj face ca tensiunea electrozilor să fie

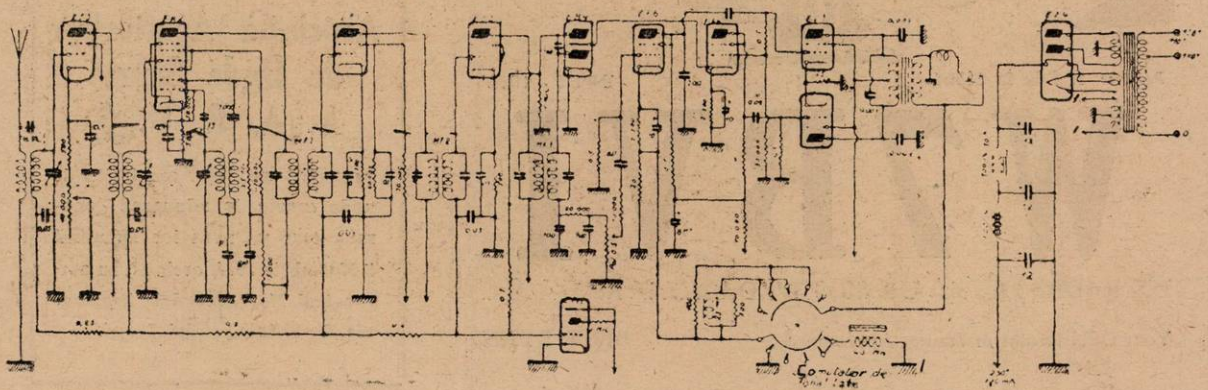

complet independentă de curenții ceruți circuitului de înaltă tensiune; stabilitatea lămpii este asigurată mai ales la recepția undelor scurte.

In circuitul de placă al octodei găsim primarul primului transformator de medie frecvență.

Media frecvență a receptorului este acordată pe 470 K C. Amplificatorul de medie frecvență este compus din două etaje: sunt două pentode E F 5 montate în cascadă, amândouă fiind comandate de tensiunea anti-fading. Curba rezultantă a amplificatorului este astfel determinată încât ea prezintă o selectivitate de 4 kc la o slăbire de 6 db, iar banda trecătoare este de 8 kc la — 22 db. Selecția stațiunilor, chiar a celor puternice, este remarcabilă și totuși nu se produce o slăbire a notelor înalte, până la 3000 perioade. După cum se vede, etajul de înaltă frecvență, ca și cele două etaje de medie frecvență, acordă receptorului o mare selectivitate, fără să compromită puritatea audiției: pe o emisiune puternică, în timpul zilei, receptorul prezintă un nivel de paraziți redus și un suflu foarte mic, putând fi astfel comparat cu oricare receptor de mare lux.

Un comutator special permite trecerea la „recepția locală", destinată posturilor apropiate, pentru a beneficia de maximum de puritate la audiția acestor posturi. In definitiv, acest dispozitiv aduce cu unul de „selectivitate variabilă", deoarece în poziția „loca.", banda este lărgită (fig.) Fidelitatea aparatului devine astfel ireproșabilă, aparatul fiind capabil să reproducă orice concert.

Dar în același timp se scoate din circuit o lampă de medie frecvență, de unde:

1) Amplificare redusă și anularea completă a suflului.

2) Amplificarea fiind redusă, reglul anti-fading nu forțează zona de funcționare a lămpilor la limita maximă de polarizație, ceeace se întâmplă deobicei pe postul local cu receptoarele normale.

Sunetul dezagreabil care însoțește audiția postului local la mai toate receptoarele este înlăturat, audiția făcându-se în cele mai bune condiții.

Așa dar, soluția utilizată se bucură de trei avantaje la recepția postului local:

1) Se lărgește banda frecvențelor muzicale.

2) Se evită supraîncărcarea lămpilor.

3) Emisiunea locală se face în cele mai bune condițiuni, cu o amplificare redusă.

Aceste rezultate se obțin printr'o comutare care scoate din funcție prima lampă E F 5. Fig. 3 reproduce toate detaliile cu privire la această operație. Ea este realizată cu ajutorul a două sectoare ale unui comutator rotativ. Cele două sectoare sunt separate printr'un ecran metalic în contact cu massa. Comutatorul are trei poziții: poziția intermediară evită vecinătatea circuitelor. La capătul cursei, la stânga, ne aflăm în poziția „local", circuitul de placă al lămpii E K 2 fiind legat la a doua medie frecvență, iar acela al lămpii E F 5 fiind tăiat. La celălalt capăt, fiecare lampă își reia funcțiunea normală, schema de principiu fiind restabilită. Montajul trebue executat cu îngrijire, pentru a evita un eventual acroșaj de medie frecvență.

Incă ceva: capacitatea interioară a pentodei E F 5 este mai mică decât aceea a octodei E K2; un foarte ușor dezacord se produce deci la primarul transformatorului M F 2. Deaceea, vom plasa un mic condensator ajustabil între placa primei E F 5 și massă.

Reglajul transformatorilor de medie frecvență se face în primul rând în poziția „local", bine înțeles cu excepția lui M F 1. Apoi, revenim la normal, reglăm ajustabilul pomenit pentru a reface acordul, și trecem la M F 1.

Obținem astfel o constanță perfectă, astfel că nici un dereglaj nu poate fi constatat când trecem dela „local" la „normal", chiar în gama undelor scurte.

Detecția și anti-fadingul se fac prin duo-dioda E B 4. Secundarul ultimului transformator de medie frecvență atacă o diodă a cărei celulă se află la massă. O celulă de decuplaj, alcătuită dintr'o rezistență de 20.000 ohmi și doi condensatori de câte 100 cm. elimină înalta frecvență. Potențiometrul de 500.000 ohmi alcătuește rezistența de sarcină.

Cealaltă diodă primește o parte din energia de înată frecvență, pe calea unui condensator de 100 p F și utilizează acest curent pentru a produce tensiunea anti-fading. Pentru a beneficia de întreaga sensibilitate disponibilă la posturile îndepărtate (cum ar fi cele americane) trebue să realizăm un anti-fading cu întârziere. Pentru aceasta, este suficient să pozitivăm catoda cu 1—2 volți. Am putea fi tentați să obținem această tensiune, legând catoda la aceea a primei amplificatoare de joasă frecvență. Să nu uităm însă că în acest punct se aplică o tensiune de reacție nega-

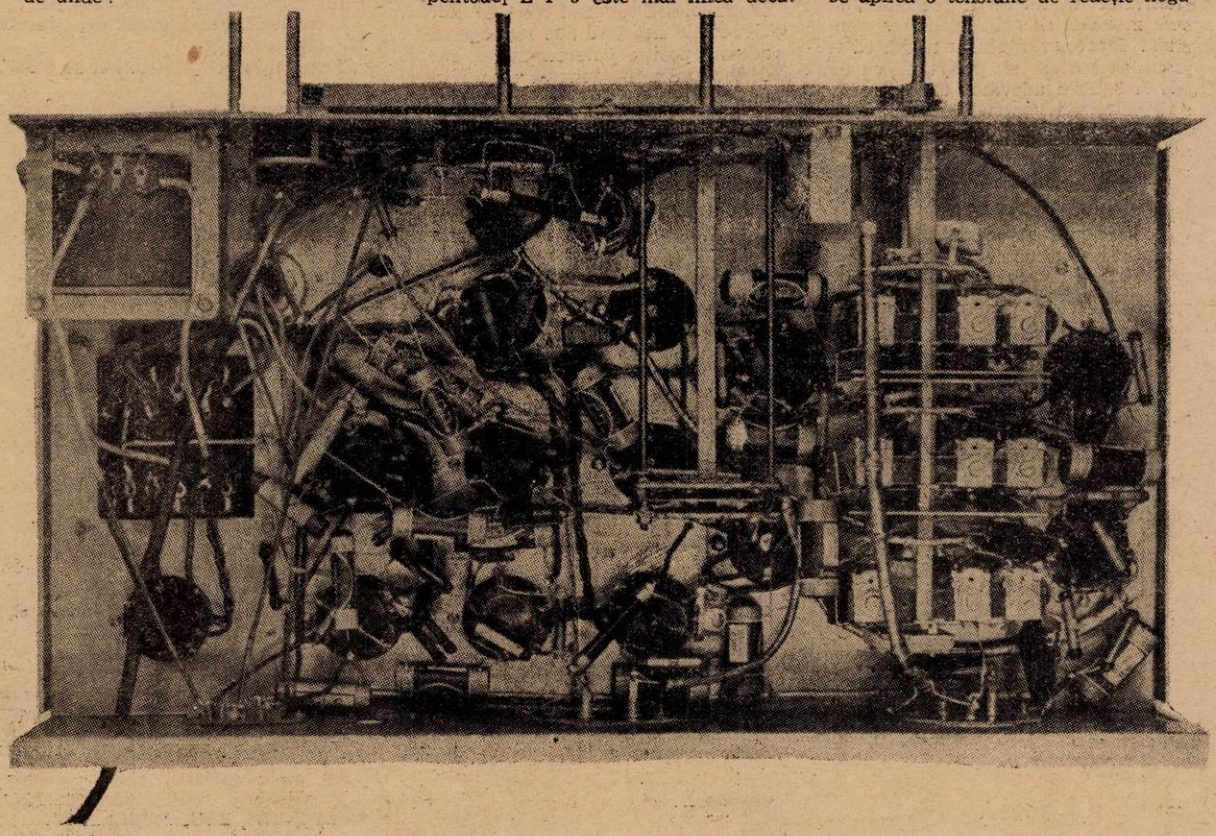

rivă, ceeace ar falsifica intenţiile noastre. Vom alege de preferinţă catoda lămpii de defazare. Eventual putem alege şi o altă soluţie: să luăm această tensiune la o priză potenţiometrică printr'o punte de rezistenţe între + şi — tensiunea anodică. Această priză fiind reglabilă, am putea doza după voe efectul anti-fading.

Bine înţeles că, în faţa unor atât de severe măsuri de fidelitate în circuitele de înaltă frecvenţă, trebue să urmeze un amplificator de joasă frecvenţă riguros studiat.

Preamplificarea necesară este atribuită lămpii E F 6 montată ca triodă, unind placa cu ecranul. Polarizaţia se face printr'o rezistenţă de 2500 ohmi şi o capacitate de 10 M F, rezistenţa de 20 ohmi între massă şi R fiind justificată de reacţia negativă. Rezistenţa de placă are o valoare de 100.000 ohmi. Vom sublinia decuplajul foarte eficace obţinut printr'un

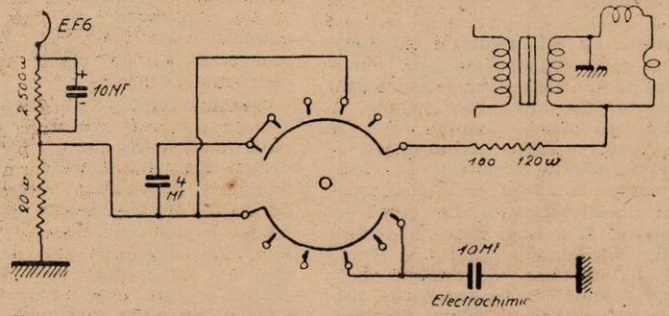

electrolitic de 8 M F, asigurând o perfectă stabilitate acestei celule a amplificatorului.

Cât priveşte montarea lămpii E F 6 ca triodă, problema rămâne deschisă. Intr'adevăr, nu ar fi preferabil oare să montăm această lampă ca pentodă? Intr'adevăr, să nu uităm că trebue să atacăm un push-pull cu două E L 3. Este adevărat că o triodă ar fi suficientă pentru atacul unui asemenea push-pull, dar să nu uităm că în cazul nostru există şi o reacţie negativă la intrarea amplificatorului; amplificarea scade în asemenea proporţii, încât atacul lămpilor E L 3 poate deveni insuficient. Se pare deci că utilizarea unei pentode este justificată, dacă vrem să obţinem maximum de amplficare posibilă. In cazul acesta, rezistenţa de sarcină a plăcii devine 200.000 ohmi şi rezistenţa ecranului 750.000 ohmi.

Bine înţeles, reacţia negativă fiind foarte importantă în acest caz, vom urmări o realizare cât mai corectă pentru a preveni riscurile de nestabilitate (de pildă, motor-boating).

Montajul push-pull este realizat cu rezistenţe, defazarea fiind împlinită de lampa E F 6 montată ca triodă, astfel ca amplificarea acestei lămpi să nu depăşească cifra 17. Cum semnalul trimis la defazaj este luat potenţiometric la circa 1/17 din rezistenţa grătarului prmei E L 3, potenţialul admis la a doua E L 3 este egal cu acela admis la prima: montajul este echilibrat.

Rezistenţa comună de catodă de 75 ohmi, fixează polarizaţia pentru o funcţionare în clasa A.

Să examinăm în câteva cuvinte, dispozitivul de reacţie negativă. Tensiunea de reacţie negativă este luată la bobina mobilă a vorbitorului, dar ea nu este aplicată la catoda preamplificatoarei, decât prin intermediul unei comutări cu ajutorul căreia se pot obţine diferite posibilităţi de muzicalitate.

Acest comutator pune în joc o serie de organe de corecţie, oferind patru posibilităţi deosebite. O poziţie suplimentară suprimă complet efectul de reacţie negativă; se înţelege că în această poziţie puterea creşte, dar şi distorsiunile. In general ea nu va fi utilizată, ci doar ce, mult demonstrativ pentru a scoate în evidenţă diferenţa între audiţia cu reacţie negativă şi audiţia fără acest dispozitiv.

In poziţia 4, reacţia negativă se aplică fără organe corectoare. In poziţia 3, aportul unui self de 25 milihenry, chuntat cu o rezistenţă de 700 ohmi, oferă o deosebită amploare notelor înalte. In poziţia 2, dimpotrivă, amploarea o capătă notele grave graţie selfului de 40 milihenry plasat în derivaţie. Insfârşit, în poziţia 1, cele două elemente corectoare oferă o amplificare admirabilă dela notele cele mai joase, până la cele mai înalte.

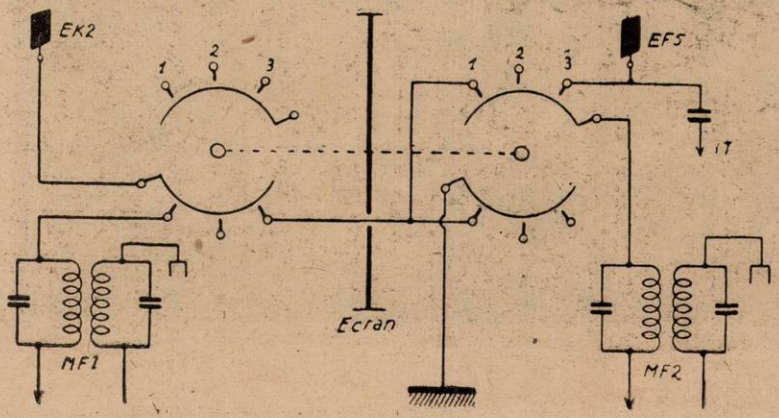

Deoarece utilizarea selfurilor este oarecum critică şi fiindcă selfuri bune cu greu se găsesc, am schiţat în fig. 4 un dispozitiv de corecţie similar cu precedentul, numai că am utilizat capacităţii în locul selfurilor In acest dispozitiv nu figurează poziţia fără contra-reacţie.

Alimentarea receptorului se face după procedeul clasic. Un filtraj dublu este realizat cu ajutorul unui şoc cu miez de fer de 30 henry şi al excitaţiei dinamicului (700 ohmii 120 mA).

Bine înţeles pentru a beneficia de toate calităţile unui astfel de receptor, trebue să utilizăm un vorbitor de cea mai bună calitate.

Putem afirma cu certitudine că aparatul descris mai sus este un receptor într'adevăr remarcabil. Bucurându-se de o sensibilitate excepţională şi de o selectivitate ireproşabilă, receptorul ne oferă în acelaşi timp maximum de muzicalitate pe care îl putem pretinde unui aparat de radio

ing. B. Oancea

LISTA DE MATERIALE

Un kit de superheterodină cu o înaltă frecvenţă şi trei medii frecvenţe.

Condensatorii variabili şi comutatorul de unde fac parte din kitul mai sus pomenit.

4 condesatori fixi de 50.000 pF.
1 condensatorj fixi de 100 pF.
Un condensator fix de 75 pF.
Un condensator fix de 1000 pF.
Cinci condensatori fixi de 0,1 MF.
Un condensator fix de 10.000 pF.
Doi condensatori fixi de 20.000 pF.
Un condensator fix de 3000 pF.
3 condensatori electrolitici de 16 MF (450 v.)
2 condensatori electrolitici de 8 MF. (450 v.)
2 condensatori electrochimici de 10 MF (30 v.)
4 rezistenţe de 500 ohmi.
O rezistenţă de 5000 ohmi.
2 rezistenţe de 2500 ohmi.
O rezistenţă de 250.000 ohmi.
2 rezistenţe de 200.000 ohmi.
O rezistenţă de 100 ohmi.
O rezistenţă de 700 ohmi.
2 rezistenţe de 10.000 ohmi.
3 rezistenţe de 20.000 ohmi.
O rezistenţă de 25.000 ohmi.
O rezistenţă de 30.000 ohmi.
O rezistenţă de 50.000 ohmi.
O rezistenţe de 75 ohmi.
4 rezistenţe de 0,5 MO.
2 rezistenţe de 0,1 MO.
O rezistenţă de 1 MO.
O rezistenţă de 2 MO.
Un potenţiometru de 0,5 MO.
Un potenţiometru de 10.000 ohmi.
Doj comutatori rotativi.
Un self de 25 mh.
Un self de 40 Mh (cu miez de fer).
Un drossej de 300 ohmi, 30 h (120 mA).
Un transformator de reţea cu următoarele date:
Primarul 110, 120, 510, 220 volţi.
Secundarul 1: 2X350 volţi, 130 mA.
Secundarul 2: 6,3 volţi, 4,5 Amp.
Ssecundarul 3: 6,3 volţi, 1 Amp.
Un sasiu metalic, piese mărunte.
Următoarele lămpi: 3XEF5, EK2, 2XEF6, EB4, EM1, 2XEL3, EZ4.

Recepţia cu schimbare de frecvenţă în undele scurte

Receptoarele moderne de unde scurte, utilizează principiul schimbării de frecvenţă. Frecvenţa medie a receptoarelor normale este fie de 450 KC, fie de 120 KC. In cazul unei frecvenţe medii de 120 KC, trebue să utilizăm cel puţin trei circuite oscilante, socotind preselecţia. Transportul de energie dela un circuit la altul, neputându-se face fără pierderi, un asemenea dispozitiv conduce la o micşorare importantă a sensibilităţii. Pe de altă parte, utilizarea unui număr de trei circuite, complică receptorul.

Pentru a ameliora separaţia frecvenţelor supărătoare, se recurge de multe ori la un etaj de preamplificare în înalta frecvenţă, înaintea schimbării de frecvenţă. Practic, amplificarea acestui etaj este slabă; ea este sensibilă numai la unde mai mari de 30 m. In plus se adaogă dificultăţi de aliniere. Se poate întâmpla chiar, ca sub 20 m., în loc de amplificare să înregistrăm o slăbire a semnalului.

Pentru toate aceste motive, este preferabil să renunţăm la orice selecţie înaintea frecvenţei. Circuitul de antenă este alcătuit dintr'o simplă bobină de şoc. Sensibilitatea obţinută este foarte bună şi realizarea mult mai simplă, alinierea nu necesită dispozitive speciale şi gama acoperită este mai întinsă.

Bine înţeles, la construcţia aparatului, nu trebue să uităm un singur moment, că undele scurte corespund unor frecvenţe enorme. Capacitatea parazită cea mai mică, se traduce prin anomalii considerabile. O conexiune de câţiva centimetri are o impedenţă neglijabilă în undele mijlocii, dar valoarea acestei impedenţe atinge cifre considerabile în undele scurte. Rezistenţele de contact pot atinge şi ele valori foarte mari. O priză de massă poate avea o valoare practic nulă în curentul continuu şi totuşi să fie o piedică la funcţionarea aparatului în undele scurte.

Stabilitatea este una din condiţiunile esenţiale, pentru o bună funcţionare în undele scurte. Pentru aceasta, trebue să fim atenţi la amplitudinea şi forma oscilaţiei locale.

Ca exemplu, putem lua un etaj schimbător de frecvenţă montat cu octoda EK2. Se ştie că maximul pantei de conversiune, sau dacă preferaţi al randamentului) corespunde unor condiţiuni de oscilaţie bine definite. In condiţiunile normale de utilizare, trebue ca amplitudinile oscilaţiilor întreţinute între grătarul oscilatoarei şi catodă să fie de ordinul lui 15 volţi.

Realizarea practică a acestei condiţii poate întâmpina dificultăţi. Intr'adevăr, să presupunem că fără să luăm precauţiuni speciale, reglăm cuplajul oscilatorului, pentru a obţine amplitudinea cea mai favorabilă, când circuitul este reglat pe 25 m. Observăm că pentru 35 m., amplitudinea nu depăşeşte 7—8 volţi, dar dimpotrivă, sub 20 m. le devine excesivă. Observăm o funcţionare anormală; se produce fenomenul de **blocaj**. Cu alte cuvinte, oscilaţia locală antrenează circuitul oscilant al receptorului, normal conectat la antenă. Oscilaţiile astfel produse interferează între ele, sunt amplificate şi blochează funcţionarea. Orice recepţie devine imposibilă; fenomenul se traduce urlete, sgomote diverse, şuerături, etc.

Printr'un studiu atent al oscilatorului, putem evita fenomenul de blocaj. Practic, nu vom căuta să atingem o amplitudine de 15 volţi.

Valoarea acestei tensiuni o apreciem cu ajutorul unui miliampermetru; acesta măsoară intensitatea curentului care străbate rezistenţa dintre grătar şi catodă. Cunoscând valoarea acesteia, deducem cu uşurinţă valoarea amplitudinei.

Putem ameliora condiţiunile de stabilitate în undele scurte, reducând valoarea rezistenţei de grătar. Ne oprim în general la 50.000 ohmi pentru undele mijlocii. Putem coborî până la 25.000—20.000 undele scurte. In receptoarele pentru toate gamele, vom păstra totuşi, o rezistenţă de 50.000 ohmi.

Fixând tensiunea anodică a oscilatoarei cu ajutorul unui divizor de tensiune, se ameliorează stabilitatea. Intr'adevăr să presupunem că tensiunea respectivă s'ar obţine printr'o simplă rezistenţă serie. Tendinţa de blocaj este provocată de o amplitudine excesivă a oscilaţiei locale. Intensitatea curentului care traversează rezistenţa de grătar, depăşeşte deci valoarea normală. Tensiunea mijlocie de grătar este deci foarte negativă şi în consecinţă curentul anodic auxiliar foarte slab. In consecinţă, căderea de tensiune în rezistenţa serie este foarte slabă. Rezultă că tendinţa de blocaj este acompaniată de o mărire a tensiunei anodice a oscilaţiei, ceeace este întocmai o circumstanţă favorabilă pentru producerea răului. Pe de altă parte rezistenţa în serie reduce în proporţii sensibile alunecarea de frecvenţă. Soluţia este deci discutabilă.

Obţinem o bună oscilaţie, după indicaţiile care urmează. Pe o carcasă de 25 mm. diametru, bobinăm circuitul pentru întreţinerea oscilaţiilor (circuitul anodic) cu sârmă de 0,15 mm. Circuitul acordat este realizat din sârmă de 0,8—1 mm. cu spire distanţate, spirele circuitului de reacţie, fiind intercalate între spirele circuitului de acord. Cuplajul astfel realizat, este foarte strâns. Cu o lampă EK2 o asemenea bobină înlătură blocajul şi dă o remarcabilă constanţă de amplitudine. Cu un bun condensator de 450 pF, se poate acoperi astfel o gamă care se întinde dela 12 la 35 m. (La o medie frecvenţă de 425 KC).

Cealaltă gamă merge până la 85 m.; cele două bobine (reacţie şi acord) se aşează unul lângă altul. Vom determina înfăşurările astfel ca amplitudinea în josul gamei, să fie cât mai mare.

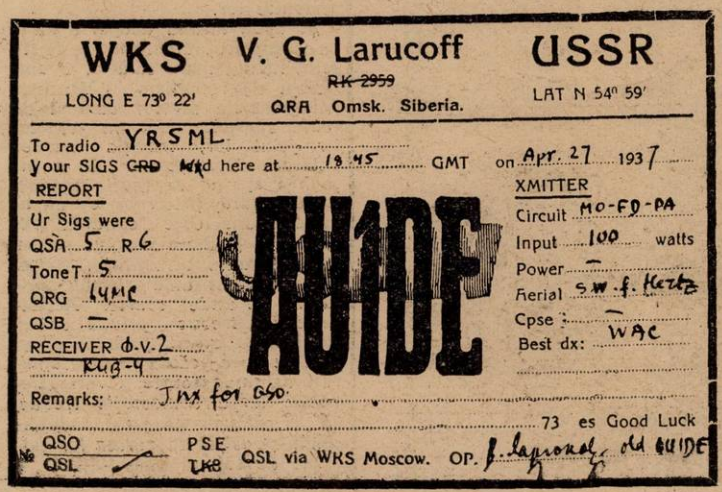

Pentru amatori

D. I. BUICLIU *oferă un tub catodic în perfectă stare.*

D. A. BANEA *oferă un set de lămpi pentru unde decimetrice*

D. V. MAIOREANU *caută un miliampermetru cu scara de 1mA, aparat de precizie.*

D. G. VOINEA *oferă trei cristale de cuarţ.*

Adresaţi-vă redacţiei între orele 17—19 d. a.

UNDE SCURTE

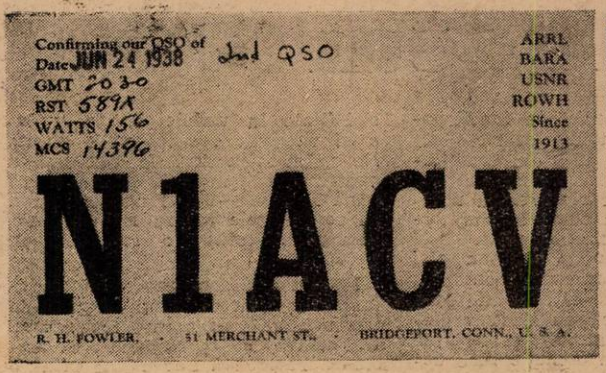

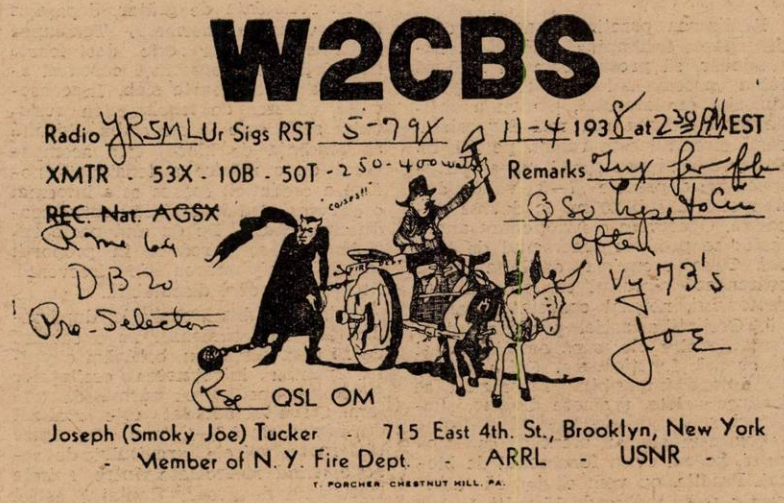

Radio-amatorism

Venind vorba despre radio-amatori, un cunoscut afirma că aceştia ar fi nişte maniaci, asemănându-se cu filatelişii. Să fie oare radio-amatorismul o simplă manie, la acelaşi nivel cu filatelia? Refuzăm să credem acest lucru. Scriitorul acestor rânduri nu este un amator, dar ştie să preţuiască îndeletnicirea admirabilă a acestor credincioşi slujitori ai eterului. Filatelia este într'adevăr o manie care nu cere altceva decât vagi cunoştinţe de geografie. Se poate afirma acelaşi lucru despre radioamatorism? Hotărît, nu!

Radio-amatorul, merge pe urmele oamenilor de ştiinţe, este uneori un simplu ucenic, dar alte ori chiar mai mult în ierarhia oamenilor de ştiinţă. Există amatori care au acumulat cunoştinţe similare cu acelea pe care le posedă un specialist. Mai mult chiar experienţa de fiecare zi a amatorilor a adus aporturi considerabile în progresul emisiunilor şi recepţiilor pe unde scurte, multe inovaţii fiind atribuite lor.

Şi apoi, lăsând deoparte latura ştiinţifică, amatorul este în felul lui un mare călător. O ambianţă de romatism, călăuzeşte peregrinările acestor oameni de toate vârstele, care au reînviat în felul lor, tradiţia marilor călători. Dorinţa lor de a înfrânghiţi spaţiu, depăşeşte spiritul de aventură, prietenia lor cu amatorii din toate colţurile pământului fiind un început pentru fraternizarea umanităţii. Astfel trebue privit amatorismul emiţătorii pe unde scurte. Activitatea lor trebue privită ca un nou misionarism; şovinismul şi ura nu au ce căuta printre amatori de unde scurte. O atmosferă de largă democraţie trebue să le călăuzească paşii îndeplinindu-şi astfel adevărata lor misiune de soli ai umanităţii.

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424/1936 Bucureşti — România

Radio Universul

Nr. 522 4 Noemb. 1944

BIBLIOTECA CENTRALĂ
BUCUREȘTI

Eugenia Bădulescu

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL
IN LIMBA ROMANA

6.00: MOSCOVA (22,04 m.).
7.45: NEW-YORK (19 m.).
7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).
7 25: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
8.00: MOSCOVA (22,04 m.).
9.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
10.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
12.00: MOSCOVA (22.04 m.).
13.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
13.30: MOSCOVA 22,04 m.).
14.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
14.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
16.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).
18.45: MOSCOVA (42 m.).
20.00: NEW-YORK 16; 19 m.).
21.45: ALGER (31 şi 49 m.).
21.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
22.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
22.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).
23.00: ALGER (49 m.).
23.00: BARI (283,3 m.).
24.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).
23.15: BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).
23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.
0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZA

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)
21.00: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
20.45: NEW-YORK (25—31—41—49 m.).
21.30: NEW-YORK (25—31—41—49 m.).
22.15: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
23.00: MOSCOVA (43 m.).
23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

(Program comunicat de cititorul nostru d. Const. Muntz).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

ACUM 35 DE ANI, LEE DE FOREST ERA UN INŞELĂTOR AL BUNEI CREDINŢE...

◆ *In 1913, la şapte ani după ce obţinuse brevetul său pentru lampa cu trei electrozi, Lee de Forest a fost acţionat în judecată sub acuzarea că face o publicitate înşelătoare. In actul său de acuzare, procurorul afirma: „De Forest a făcut să se imprime în ziare, sub propria sa semnătură, că va fi posibil să se transmită vocea omenească peste Atlantic. Impresionat de aceste declaraţii absurde şi rău-intenţionate, publicul a fost convins să cumpere acţiuni ale societăţii care îşi propune să fabrice aceste aparate cu care se va putea vorbi peste ocean".*

Publicaţia americană de specialitate care scoate la lumină acest vimitor act de acuzaţie vrea să arate prin aceasta că şi în secolul nostru, care a văzut atât de multe minuni ale tehnicei, se mai găsesc oameni refractari progresului, ca şi înaintaşii noştri care au crezut că vasele de fier se vor scufunda sau că roţile locomotivelor vor aluneca pe şine fără să înainteze.

UN MICROFON CU SENSIBILILTATE DIRECŢIONALĂ

◆ *Combinând două tipuri de microfoane, inginerii laboratoarelor Bell au realizat un nou microfon a cărui sensibilitate poate fi repede modificată dintr'o direcţie într'alta. Noul microfon a şi fost verificat cu succes în Camera reprezentanţilor, din Washington. El a eliminat, între altele, ecourile pe care le produc pereţii de marmură ai sălii şi din cauza cărora sufereau retransmiterile făcute cu microfoanele obişnuite.*

Şase sensibilităţi diferite sunt posibile cu noul aparat. Intr'un caz, microfonul aude la fel de bine din toate direcţiile, într'alt caz aude numai dintr'o singură direcţie, în altul aude numai din faţă şi din spate, dar nu din părţile laterale, etc.

Noul microfon a fost introdus şi în studiourile radiofonice, unde permite controlarea reverberaţiei. Când trebue să se dea iluzia spaţiului şi a distanţei, reverberaţia poate fi mărită, în timp ce alte-ori ea poate fi redusă sau eliminată.

RADIOFONIA EUROPEANĂ VA CUNOAŞTE ZILE GRELE

◆ *Presa engleză a discutat în ultimele zile situaţia radiofoniei continentale după sfârşitul războiului din Europa. Toate indiciile arată că radiofonia europeană va cunoaşte câţiva ani grei, după care va începe o perioadă de reconstrucţie intensă.*

In toate ţările europene din care au fost goniţi, germanii au distrus staţiunile de radio, atunci când au avut timp s'o facă, sau au avariat grav instalaţiile de emisiune, cablurile şi studiourile. In vestul Europei, bombardamentele aliate care au pregătit debarcarea pe continent au scos din uz numeroase emiţătoare care lucrau pentru germani. Toate aceste distrugeri nu vor putea fi reparate decât cu greu, atâta vreme cât marile uzine europene de materiale electro-tehnice nu-şi vor fi reluat producţia iar uzinele de peste ocean nu vor fi început să exporte produsele lor în Europa.

„RADIO — UNIVERSUL"
Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

PROECTUL DE STATUT
al Asociaţiei radio-ascultătorilor
„PRO-RADIO"

I. Denumirea

Art. 1. — Se înfiinţează în Bucureşti o asociaţie cu denumirea de „Pro-Radio" cu sediul provizoriu la redacţia revistei „Radio-Universul".

II. Scopul

Art. 2. — Scopul acestei asociaţiuni este :

a) apărarea intereselor radio-ascultătorilor români;

b) contribuţia la organizarea unor bune programe radiofonice;

c) lupta pentru introducerea radiofoniei la sate şi în rândurile muncitorimii dela oraşe;

d) desfinţarea restricţiunilor cu privire la receptiile radiofonice ;

e) încurajarea radio-amatorismului;

f) crearea de burse pentru tineretul studios şi facilitarea condiţiunilor de studiu pentru tinerii ce se consacră radiofoniei în scopul ca aceştia să devină folositori radiofoniei româneşti şi radiofoniei în genere ;

g) lupta împotriva paraziţilor industriali şi asigurarea unor bune condiţiuni de recepţie a emisiunilor radiofonice;

h) crearea unui cerc de studii şi participarea activă la opera de culturalizare a masselor.

i) întreţinerea relaţiilor şi colaborarea cu celelalte asociaţii similare din străinătate;

j) organizarea schimburilor de programe radiofonice cu celelalte ţări europene şi transoceanice;

k) editarea şi întreţinerea unei reviste de specialitate, ieftină şi care să se adreseze tuturor radiofoniştilor români;

l) lansarea, cel puţin anual, a unui chestionar radiofonic, după sistemul întrebuinţat în ţările occidentale şi centralizarea sistematică a tuturor doleanţelor radio-ascultătorilor;

m) participarea activă la conducerea Soc. de Radiodifuziune, ţinând seamă că această Societate fiinţează numai din taxele şi garanţiile plătite de radio-abonaţi;

n) organizarea de spectacole, concerte, etc., în scopul ca acestea să fie radio-difuzate.

III. Membrii

Art. 3. — Sunt membri de drept ai asociaţiei „Pro-Radio" toţi radio-abonaţii români, fără nicio excepţie.

Art. 4. — Pot fi primiţi în asociaţie şi radio-ascultătorii care nu sunt abonaţi ai Societăţii Române de Radiodifuziune. Aceştia vor trebui să trimeată scrisori de adeziune şi vor avea aceleaşi drepturi şi obligaţiuni ca şi radio-abonaţii.

Art. 5. — Nu fac parte dintre membrii prevăzuţi la art. 3 şi nici nu pot fi primiţi în asociaţie pe baza art. 4, acele persoane care prin activitatea lor trecută s'au abătut dela principiile democratice.

Art. 6. — Membrii care au luat parte la înfiinţarea asociaţiei „Pro-Radio" se vor numi membri fondatori.

IV. Cotizaţii

Cotizaţiile se stabilesc astfel :

Art. 7. — **a)** Cotizaţiile lunare ce urmează să fie plătite de membrii asociaţiei, vor fi fixate de Adunarea generală. In orice caz cotizaţia lunară nu va fi mai mare de lei 10, sau 120 lei anual pentru anul 1945. Pentru ceilalţi ani, următori, Adunarea generală va decide.

b) Membrii fondatori precum şi ceilalţi membrii, care doresc a o face, vor putea contribui cu sume mai mari, denumite cotizaţiuni de onoare sau de susţinere.

V. Organele de conducere

Art. 8. — Organele de conducere ale asociaţiei „Pra-Radio", sunt :

a) Adunarea generală.
b) Comitetul central de acţiune.
c) Comitetul de onoare.
d) Comisia de cenzori.

VI. Organizaţiuni anexe

Art. 9. — Asociaţia „Pro-Radio" va putea înfiinţa organizaţiuni judeţene şi regionale, cu scopul de a menţine în permanenţă şi în mod organizat legăturile cu toţi membrii săi.

VII. Adunarea Generală

Art. 10. — Adunarea generală este organul superior de conducere al asociaţiei. Ea este alcătuită din toţi membrii activi ai Asociaţiei, care sunt la curent cu plata cotizaţiunilor.

Art. 11. — Adunarea generală se întruneşte în fiecare an, în prima Duminică a lunii Aprilie, în urma convocărilor ce se vor face prin presă sau radio. Dacă la prima adunare nu se poate întruni majoritatea absolută a membrilor, adunarea generală se amână cu şapte zile, în acelaş loc şi la aceeaşi oră, fără a mai fi nevoie de o altă convocare şi se va ţine cu orice număr de membri prezenţi.

Art. 12. — Preşedintele comitetului este de drept preşedintele adunării generale, până la alegerea unui nou comitet.

Art. 13. — Desbaterile adunării generale vor fi consemnate într'un proces verbal.

Art. 14. — Atribuţiunile adunării generale sunt următoarele :

a) alege pe membrii comitetului central de acţiune;

b) dă descărcare gestiunii vechiului comitet;

c) dă descărcare raportului cenzorilor;

d) discută problemele ce privesc activitatea asociaţiunei;

e) discută şi votează modificările eventuale ale statutului ;

f) fixează cotizaţiile ce urmează a fi plătite de membrii asociaţiei ;

g) ia hotărîri în legătură cu tot ce interesează scopul acestei asociaţiuni.

Art. 15.— Adunarea generală poate fi convocată oricând, în afară de datele arătate la art. 11. Această adunare generală se va numi adunare generală extraordinară şi convocarea ei se va face în urma cererii unei treimi din numărul membrilor, în aceleaşi condiţiuni ca şi cele specificate la art. 11.

Art. 16. — Fiecare membru al asociaţiei are drept la un singur vot.

Art. 17. — Votul va fi secret, sau în cazul lipsei de opoziţiune se va putea face şi prin aclamare.

Art. 18. — Candidaturile se fac individual şi înscris, cu cel puţin opt zile înainte de datele fixate pentru adunarea generală.

Art. 19. — Vor fi declaraţi aleşi candidaţii care întrunesc majoritatea absolută de voturi.

Art. 20. — Modificările de statut se vor face cu majoritate de două treimi.

Continuare în pag. 4-a.

LA LUCRU !...

Mult aşteptata înjghebare a radio-ascultătorilor români, asociaţia „Pro-Radio" a luat fiinţă.

Pentrucă sunt atâtea lucruri de făcut şi atâtea situaţiuni de îndreptat în radiofonia noastră, numai forţa unită a radio-ascultătorilor poate porni cu folos la înfăptuirea de lucruri frumoase.

Curajul nostru, avântul nostru, al tuturor nu mai poate fi desconsiderat.

Voinţa noastră, a celor ce nu mai putem accepta o stare anormală de lâncezire, trebue să fie aducătoare de progres şi civilizaţie.

Animaţi de cele mai bune intenţii, radio-ascultătorii români intind Societăţii Române de Radiodifuziune o mână ce doreşte să conlucreze şi să participe la înălţarea radiofoniei noastre, la locul unde ea merită să fie.

Infăţişăm azi, cititorilor noştri, reuniţi în asociaţia „Pro-Radio", un proect de statut, rugându-i să binevoiască a ne trimete, în scris, preţioasele lor observaţiuni şi sugestiuni.

VIII. Comitetul

Art. 21 — Conducerea asociaţiunei este încredinţată unui comitet format din 15 persoane, ales pe timp de un an.

Acest comitet se numeşte Comitetul central de acţiune, spre deosebire de comitetele de judeţ şi regionale ce se vor alcătui în toate judeţele şi regiunile ţării.

Până la alegerea unui comitet pe baza votului adunării generale, un comitet ales de membrii iniţiatori, dintre personalităţile cele mai reprezentative ale culturii, ştiinţei şi artei româneşti, va constitui Comitetul iniţial de acţiune.

Art. 22.—Comitetul alege din sânul său un preşedinte, doi vicepreşedinţi, un secretar general şi un casier.

Art. 23. — Comitetul reprezintă asociaţiunea în toate raporturile ei cu terţii, precum şi în acţiunile faţă de autorităţi, prin delegaţi săi.

Comitetul iniţial de acţiune are aceleaşi atribuţiuni, până la alegerea unui nou comitet.

Art. 24. — Comitetul prezintă adunării generale bugetul, întocmit pe capitole bugetare şi înfăţişează bilanţul exerciţiului expirat.

Art. 25. — Membrii comitetului vor fi în plenitudinea drepturilor civile.

Art. 26. — Comitetul poate desemna, dintre membrii săi, comisii pentru studierea diferitelor probleme ce privesc scopul ei şi poate da delegaţiuni de reprezentare pe lângă instituţiunile cu care conlucrează, sau pe lângă Soc. Română de Radiodifuziune.

Art. 27. — Hotărîrile comitetului se iau cu majoritate absolută a membrilor prezenţi şi şedinţele nu se pot ţine decât cu un număr de cel puţin opt membri.

Art. 28. — Comitetul va organiza administraţia asociaţiei, după cerinţele ce se vor crea şi în conformitate cu legile în vigoare.

Art. 29. — Secretarul general întocmeşte referatele către comitet, semnează corespondenţa curentă fără caracter de gestiune, aprobă cheltuieli mărunte de administraţie până la un cuantum admis de comitet, întocmeşte ordinea de zi a şedinţelor comitetului, se îngrijeşte de ţinerea în ordine a registrelor adunărilor generale şi ale şedinţelor comitetului, şi semnalează comitetului orice fapte care sunt în legătură cu bunul mers şi cu scopul asociaţiei.

Art. 30. — Casierul se îngrijeşte de administrarea financiară a patrimoniului asociaţiei, fiind autorizat a da semnături, alături de preşedinte, pentru toate încasările pe care asociaţia le face.

IX. Comitetul de onoare

Art. 31. — Comitetul de onoare se compune din 5 membri, aleşi de adunarea generală, pe timp de cinci ani.

Aceştia vor fi aleşi dintre personalităţile de seamă ale culturii, ştiinţei şi artei româneşti.

Art. 32. — Comitetul de onoare va putea da sugestii şi îndrumări şi va putea colabora la îndeplinirea scopului acestei asociaţiuni.

X. Comisia de cenzori

Art. 33. — Comisia de cenzori controlează în mod permanent gestiunea asociaţiei, întocmind, cel puţin lunar, procese verbale de consemnare.

Art. 34. — Comisia de cenzori se compune din trei cenzori, aleşi pe timp de un an, de către adunarea generală.

Art. 35. — Cel puţin un membru al comisiei de cenzori va fi expert-contabil sau, în lipsă, contabil autorizat, înscris în Corpul contabililor.

Art. 36. — Comisia de cenzori întocmeşte raportul către adunarea generală, pe care îl va depune la sediul asociaţiei cel mai târziu la data de 1 Aprilie a fiecărui an.

Art. 37 — In caz de descompletare a comisiei de cenzori, se va putea lucra cu ceilalţi membri, rămaşi în comisie.

XI. Veniturile asociaţiei

Art. 38. — Veniturile asociaţiei se compun din :

a) cotizaţiuni;

b) venituri realizate din organizarea de spectacole radio-transmise;

c) subvenţii, legate, donaţiuni.

XII. Disolvare — Lichidare

Art. 39. — Disolvarea şi lichidarea asociaţiei se poate face în urma hotărîrii adunării generale, cu majoritate de două treimi.

Art. 40. — In caz de lichidare, majoritatea statutară va hotărî asupra cedării patrimoniului, unei alte asociaţiuni ştiinţifice, culturale sau literare, fără scop lucrativ.

Art. 41. — Lichidarea se va face de o comisie de lichidare compusă din trei membri, comisie numită de adunarea generală.

---

10 MINUTE CU STROE...

Despre spectacolul „Stroe în Atlantic", despre camarazi, şi... teatru

Dintre spectacolele originale ale acestei stagiuni, acela care a întrunit elogiile criticilor este super revista *„Stroe în Atlantic"*, ce se joacă pe scena teatrului „Atlantic" din str. Academiei.

Acest spectacol a fost scris şi este jucat de Nestor Stroe, excelentul autor, regizor şi actor de reviste, care reprezintă astăzi una din cele mai proeminente figuri în galeria actorilor cu mare priză la public.

Eri, Stroe trecea drept un actoraş oarecare. Stroe se învârtea de două ori în scenă, trecea odată dela pian la rampă, şi apoi dela rampă la pian, şi izbutea să ridice sala în picioare.

Astăzi, Stroe nu mai e un simplu actor. E un actor mare. Joacă, interpretează, trăeşte. Publicul râde, şi încă cu hohote, se entuziasmează cam discret, şi din când în când, mai strivește printre gene şi câte o lacrimă. Căci Stroe ştie să înduioşeze... Intrat definitiv pe linia succeselor durabile, acest apreciat actor s'a dovedit a fi posesorul unei rafinate aptitudini scenice.

Iată actorul.

Credeţi însă că această grasă titulatură, pe care mulţi o poartă cu emfază, a schimbat ceva din felul de a fi al „actorului" de odinioară?

Aşi! Stroe tot jovial, tot boem a rămas...

...Şi iată că am căutat să vorbim cu principalul erou al „articolelor" noastre, popularul N. Stroe.

Dorinţa noastră de a sta mai îndelung de vorbă cu Stroe, a fost imposibil de realizat. Ultimele probleme teatrale, surplusul de muncă ce-l are cu diferitele reviste pe care le pregăteşte, ne-a făcut să ne mulţumim cu un interview care n'a durat decât zece minute...

— *Ce părere aveţi despre spectacolul pe care îl jucaţi?*

„Am impresia că am premieră în fiecare seară. Fiecare public de fiecare seară constituie pentru mine o nouă problemă".

— *Sunteţi mulţumit de trupa pe care v'aţi format-o?*

„Iubesc foarte mult trupa, fiindcă este disciplinată Găsesc că în teatrul de revistă disciplina este tot atât de importantă ca şi într'un regiment".

N. STROE

— *Şi acum, deoarece sunteţi foarte grăbit, o singură întrebare: Câteva cuvinte despre muzica lui Elly Roman.*

„Sunt două feluri de muzici: muzici proaste şi muzicile lui Elly Roman".

Şi Stroe plecă să înfrunte rândurile strânse ale publicului, în majoritate amatori de spectacole bune.

LA LUMINA RAMPEI

EDGARD COSMA

Alhambra Broadway

La Teatrul Alhambra, *„Alhambra-Broadway"* este pornită pe o serie lungă.

Primită cu elogii unanime de întreaga critică dramatică, revista *„Alhambra Broadway"* a reușit să obțină pe lângă un mare succes moral și adeziunea publicului, care s'a declarat în sfârșit... de acord cu presa, recunoscând calitățile incontestabile ale acestei reviste.

Dealtfel *„Alhambra Broadway"* are cele mai sigure atout-uri de succes, având un text și o interpretare de cea mai bună calitate.

Revista cuprinde muzici, sketchuri, cuplete de mare haz și amuzament, cum ar fi de-o pildă „Mussolini și Hitler", excelent interpretat de H. Nicolaide și Al. Giugariu, un cuplet de puternică viziune dramatică „Guvernul", în care Al. Giovani dovedește odată mai mult multilateralul său talent.

In roluri diverse și din cele mai amuzante apar H. Nicolaide, Maria Tănase, Henriette și Fedora Gamberto, Lulu Jumping, Al. Rony, St. Glodariu, Richard Rang, Sandu Fayer și Beny.

Peste 10 milioane lei s'au încasat până acum pentru „Edipos"

Pentru reclădirea Teatrului Național, distrus de furia nazistă, va avea loc în sala cinematografului „Aro", un ciclu de 7 spectacole cu tragedia EDIPOS, *tiran al Tebei, tradusă în versuri de d. Victor Eftimiu, după Sofokles.*

Prima reprezentație va fi în seara zilei de Vineri 3 Noembrie, în cadrul unui spectacol festiv pentru care s'au pus în vânzare și 500 de bilete a lei 100.000 un fotoliu. Cumpărătorii unui astfel de bilet capătă o diplomă de „Ctitori ai Teatrului Național".

Edipos se va reprezenta în următoarea distribuție:

Edipos: *d. George Vraca (N. Brancomir).*

Kreon: *A. Pop Marțian (Emil Botta).*

Tirezias: *Ion Manolescu (H. Polizu).*

Iokasta: *Marioara Voiculescu (Sorana Țopa) etc., etc.*

Baletul a fost aranjat de d-na Penescu Liciu; Muzica: Ion Dumitrescu; Decorurile: Traian Cornescu; Regia: Victor Bumbești.

Un spectacol extraordinar în cinstea Armatei roșii

Ziua de 7 Noembrie, aniversarea revoluției rusești, va fi sărbătorită de teatrele bucureștene printr'un spectacol cu totul original oferit în onoarea Armatei Roșii.

Marți 7 Noembrie la ora 10½ dim. va avea loc în sala Teatrului Alhambra, un festival, organizat din inițiativa d-lui Victor Eftimiu, directorul general al teatrelor.

La acest spectacol, teatrele Alhambra, Gioconda și Atlantic, vor prezenta scenele cele mai actuale din revistele lor.

„Matchul artistic" se anunță deci a fi foarte disputat ca și acela între excelentele orchestre Teodor Cosma, Jean Ionescu-Malagamba și Ely Roman.

PUIU ȘERBU

„CORABIA LUI NOE" ridică ancora mâine seară

Teatrul Colorado prezintă mâine seară, în premieră, mult așteptata piesă a lui Pugliese: *„Corabia lui Noe"*.

In rolurile principale vor apare: Ion Iancovescu (Piedro), Vasiliu Birlic (Giosué), Niculescu-Buzău (Carmello), Angela Mateescu (Marlarossa), Eugenia Bădulescu (Patrizia), Paul Tudor (Ana), George Voinescu (Wartina) și Traian Vrajbă (Luigi).

Cella Voinescu și W. Siegfried semnează decorul, unic în decursul celor trei acte.

Direcția de scenă o girează Ion Iancovescu.

ȘTIRI

FRAȚII KARAMAZOFF

puternica dramă, după cunoscutul roman al lui Dostoiewsky, se va reprezenta pe scena Teatrului Mic.

In primele roluri apar d-nele Eugenia Zaharia, Ninetta Gusti și d-nii G. Calboreanu, Forry Etterle, Petre Nove, Emil Giuan, etc.

ILEANA SIMO

noua angajată a Teatrului din Lipscani, va apare în viitoarea revistă *„Bal la Gioconda"* în două tablouri coreografice, cari vor produce o mare surpriză.

MIHAI POPESCU

cunoscutul june-prim al Teatrului Național, a fost exclus din cadrele acestui teatru. Aceasta ca o consecință a activității sale la Viena.

A. POP MARȚIAN

a fost angajat la Opera Română în calitate de consilier dramatic și literar al primei noastre scene lirice. D-sa se va ocupa printre altele, de dicțiunea artiștilor de operă.

ELENA BURMAZ

și N. Patrichi, cunoscuții artiști ai Cărăbușului, au părăsit cadrele acestui teatru.

NINA FLORESCU

Succesul premierei „Stroe în Atlantic", a desvăluit publicului, din nou, talentul muzical și teatral al d-rei Gina Florescu. Trăsăturile jocului, vocea, cu nuanțări de un colorit și de o gingășie admirabilă, împlinesc într'un tot darul actriței. Prospețimea cu care își interpretează rolul m'a îndemnat s'o conturez în câteva fugare trăsături de condei, prin acest mic portret...

Nina Florescu e liniștită și demnă; înclinată spre solitudine și sfielnică tăcere sufletească. Reținută...

Ochii ei mari privesc în jur cu o blândețe ce se revarsă asupră-ți ca un potop de lumină cerească. Surâsul ei cald și bun și sincer, se risipește înviorător ca o parfumată dimineață de Aprilie...

13 Aprilie 1921.

In București se naște o fetiță care mai târziu se ridică strălucitoare din focurile rampei. Debutează în 1939 la Izbânda, în super revista „Izbânda 1939".

Câteva luni mai târziu trece la Teatrul Alhambra și joacă în „4.12.84".

Un mare succes obține la „Colos" și „Baraseum", iar acum la Teatrul Atlantic.

Aceasta este actrița Nina Florescu, cu glasul acela cald, puțin gângurit, cu tainice inflexiuni de personalitate, care capătă în clipele trăite sub reflectoare un ciudat accent de lirism, aci pătimaș, alintător și plin de gingășie, aci poruncitor, insinuant, sau învăpăiat de mânie...

Deaceea nu este o exagerare să pretindem că Nina Florescu este una din cele mai de seamă vedete ale teatrului de revistă.

Ascultând posturile străine

Londra. — Am ascultat un disc al celebrului pianist Wladimir Horowitz. Fără îndoială că pianul este unul din cele mai desăvârșite instrumente muzicale. Nu am ascultat însă un al doilea artist care să fi scos în evidență atât de strălucitor calitățile acestui instrument. Ne-a încântat desigur și grația Pastoralei de Poulenc și incomparabila virtuozitate a Studiului de Debussy, dar mai ales arta fără egal a marelui Horowitz. Mai mult, se pare că Horowitz manifestă o deosebită înțelegere pentru mecanismul special cerut de executarea unei piese muzicale în fața microfonului. Știe să dozeze sonoritățile și să utilizeze cu precizie pedalele, astfel că audiția este caracterizată nu numai de o incontestabilă calitate artistică, dar și de o calitate fonografică, desul de rară când este vorba de pian. Nici o rezonanță excesivă, niciunul din acele stridențe metalice care însoțesc înregistrările chiar la cei mai iluștri pianiști.

Brazaville. — Un post care se aude destul de bine și ale cărui programe sunt foarte interesante. Știrile în limba franceză ale postului Brazaville sunt totdeauna bine puse la punct și buletinul perfect informat. Emisiunile muzicale dovedesc bun gust și nu au aparența că vin tocmai din Congo.

Radio-France. — Radiodifuziunea franceză s-a revenit mai repede decât radiodifuziunea noastră. Programele franceze au fost reorganizate într'un spirit democratic, emisiunile muzicale sunt alcătuite cu pricepere. Ascultăm cu plăcere Radio-France.

Berna. — Vă mai aduceți aminte de Stan Golestan? Nepăsarea noastră l-a înstrăinat, așa cum se întâmplă deobiceiu cu toate elementele valoroase care trebue să bată la porți străine pentru a li se deschide. Stan Golestan însă, nu ne-a trădat. Uitarea și indiferența noastră l-au înclinat poate mai mult spre nostalgia pământului pe care s'a născut, căutându-și inspirația în folclorul nostru național.

Radio Berna a transmis un concert pentru vioară al maestrului. Am recunoscut în melodiile acestui concert, sufletul nostalgic și pasionat al poporului nostru. Scris într'o formă tradițională, acest concert pune în valoare resursele violonistice ale interpretului. De remarcat mișcătoarea intensitate a melodiei care deschide a doua mișcare și intermediul pastoral care îi succede, în care regăsim ecoul cântecelor de păstori din munții Ardealului. Finalul este construit pe o temă de dans vie și nervoasă, care ne transportă în decorul unei serbări populare.

Formația clasică a lui Golestan, nu îi permite să sacrifice pitorescul tradiției componistice. Concertul de vioară, hrănit de seva națională, este totuși o operă logic construită cu o artă în care recunoaștem pe alocuri influența maeștrilor Paul Dukas și Vincent d'Indy.

Un alt dar pe care l-am făcut străinilor, cu aceeași generozitate, este d. Dinu Lipatti. Vreți să-l ascultați pe d-l Lipatti? Îl puteți auzi uneori la posturile de radio elevețiene. Trebue să știți că în urma unui strălucit succes al d-lui Lipatti la un concert în Geneva, d-sa a fost numit profesor la conservatorul elvețian. Nu ne îndoim că elvețienii sunt mulțumiți de darul nostru.

RADIO BUCUREȘTI

Duminica trecută, stagiunea Filarmonicei a fost inaugurată sub fericite auspicii, direcția concertului fiind încredințată maestrului Enescu. S'a executat o simfonie de Ceaikowsky, poemul pentru vioară de Chausson și Poema Română de George Enescu. Solistul concertului a fost d. Al. Teodorescu. In poemul de Chausson, am fi preferat desigur să-l auzim pe George Enescu, a cărui interpretare este de neuitat.

Retransmiterea săptămânală a concertelor simfonice ale Filarmonicei, este desigur o inițiativă lăudabilă. Deobiceiu aceste concerte au loc Duminica dimineața, uneori însă ele nu au loc, din motive oarecari. In locul lor Societatea de Radio transmite discuri de muzică ușoară. Dacă dimineața zilei de Duminică este rezervată deobiceiu concertelor simfonice și dacă tot se transmit discuri, nu ar fi mai indicat să se transmită discuri simfonice? Asemenea discuri se găsesc și în felul acesta s'ar păstra o continuitate în tradiția programelor (cea bună!) Ascultătorul care este obicinuit ca în fiecare Duminică dimineața să asculte un program de muzică simfonică, este neplăcut impresionat când în locul acesteia aude muzică „swing" sau sârbe și romanțe.

•

Ce se întâmplă la Radio? In urmă cu două săptămâni am semnalat cu bucurie numirea d-lor Macovescu, Voitech și Cioculescu în comitetul de conducere al Societății. Numele noilor membri însemnau pentru noi o garanție că însfârșit se vor deschide drumuri noui la Societatea de Radio, că schimbări îmbucurătoare se vor produce acolo unde ele ar fi atât de necesare. Au trecut de atunci multe zile, dar nu observăm nici o schimbare, dar absolut niciuna.

Ne întrebăm: persoanele pomenite mai sus au venit într'adevăr în fruntea Societății? Dacă este adevărat, atunci care este activitatea lor? Sau, poate că sunt împiedicați să lucreze. In cazul acesta problema ar avea un aspect mult mai grav... Lucrările de primenire cerute de epurație au fost făcute la Radio? Dacă ele au fost făcute, dece nu se observă nici o schimbare în alcătuirea programului vorbit?

Sunt numai câteva întrebări. Ar mai fi desigur și altele, dar le rezervăm pentru altă dată. Până atunci așteptăm!

In urmă cu doi ani, Toscanini a dirijat, pentru prima oară, simfonia „Leningrad", opera marelui compozitor sovietic Schostakovici. Americanii au numit-o, pe drept cuvânt, „Simfonia libertății", simbol viu al acestui război, adevărat imn al victoriei. Leningradul, complect încercuit, a rezistat vreme de doi ani, împotriva asaltului german. Lipsiți de aprovizionare, suportând cele mai grele privațiuni, sub ploaia bombelor și obuzelor germane, locuitorii Leningradului au purtat o luptă cu adevărat epopeică, apărându-și libertatea lor și a tuturor popoarelor europene. După doi ani de lipsuri și bătălii crâncene, Leningradul a fost despresurat.

Compozitorul sovietic a eternizat această epopee într'o simfonie pe care a botezat-o „Leningrad". Posturile de radio engleze și americane au transmis această simfonie. Manuscrisele ei se pot procura. Iată o sugestie pentru direcția muzicală a Societății de Radio.

A.

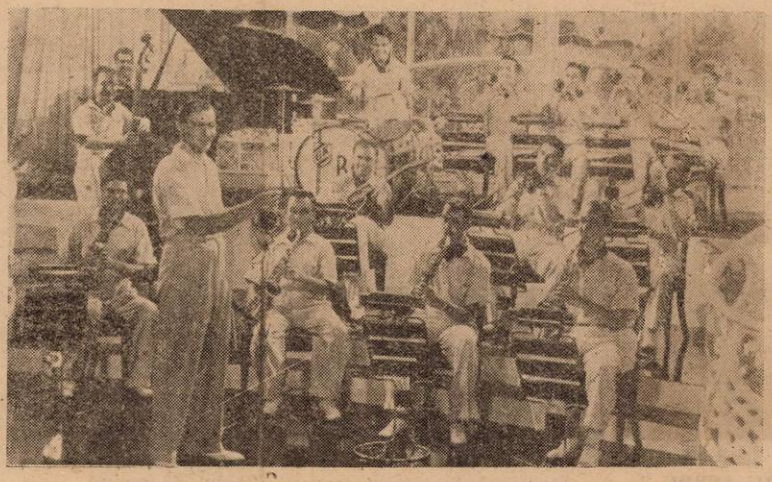

Orchestra de jazz Benny Goodman

Reproducerea totală sau parţială interzisă

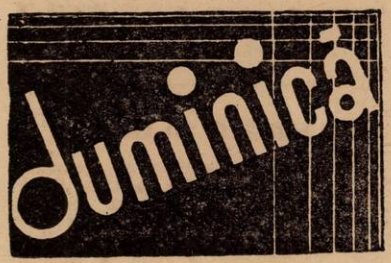

5 Noembrie 1944

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal. Concertul dimineţii.

8.25: **Jurnal recapitulativ.**

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta Refugiaţilor.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora Administrativă.
9.30: Muzică variată.
11.15: Transmisia Concertului Simfonic al Orchestrei Filarmonica, dirijat de Maestrul George Enescu (Sala Aro).
13.00: Ora oficială. Ora Armatei.
13.50: Publicitate. Muzică variată.
14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.
14.20: Muzică variată.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Muzică românească.
19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.
19.10: Muzică modernă de dans.
20.00: Ora oficială. Fapta săptămânii.
20.15: Muzică variată.
21.00: Ora oficială. Fantezii, Potpourri-uri, Selecţiuni.
22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.
22.20: „La moara roşie".
24.00: Radio Jurnal. Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăţi. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen- muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) — Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază. ■ 18. Emisie pentru soldaţi. ■ 18.50. Conf. ■ 19.05. Varietăţi. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

6 Noembrie 1944

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal. Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta Refugiaţilor.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora Administrativă.
9.30: Muzică variată.
13.00: Ora oficială. Muzică variată.
13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.
14.20: Muzică variată.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.
18.03: Muzică variată.
19.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.
19.10: Ora Ardealului.
20.00: Ora oficială; Concert de masă.
21.00: Ora oficială: Salon Muzical.
22.00: Ora oficială; Radio-Jurnal; Publicitate.
22.20: Concert Spaniol.
23.00: Muzică uşoară.
24.00: Radio-Jurnal; Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen- muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31,46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. **Ştiri în italiană.** ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ **Ştiri în germană** şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17 30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora pillor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19 55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora conică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

7 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal. Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta Refugiaţilor.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora Administrativă.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială; Cântece şi jocur româneşti.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică variată.

19.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.

19.10: Jazz.

20.00: Ora oficială; Café concert.

21.00: Ora oficială; Concert Simfonic.

22.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.

22.20: Muzică vocală şi corală.

23.00: Muzică uşoară.

24.00: Radio-Jurnal; Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0.7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.15. Muzică. ■ 16 30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.)■ Ştiri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19,30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19 55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21 50. Concert. 22.50. Inf.

8 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal. Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta Refugiaţilor.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora Administrativă.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială; Cântă Tandin, Julea şi Victor Radu.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.

14.20: Café-Concert.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Concert de promenadă.

19.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.

19.10: Ora Ardealului.

20.00: Ora oficială; Concert de masă.

21.00: Ora oficială; Concert Debussy.

22.00: Ora oficială; Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Muzică de cameră.

23.00: Muzică uşoară.

24.00: Radio-Jurnal; Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Reportaj 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii. m.) ■ Ştiri în franceză.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11,30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67

9 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal. Concertul dimineţii.
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta Refugiaţilor.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora Administrativă.
9.30: Muzică variată.
13.00: Ora oficială; Ora Armatei.
13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.
14.20: Muzică variată.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică românească.
19.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.
19.10: Selecţiuni din Operete.
20.00: Ora oficială; Café Concert.
21.00: Ora oficială; Concert Simfonic.
22.00: Ora oficială; Radio-Jurnal; Publicitate.
23.00: Muzică uşoară.
24.00: Radio-Jurnal; Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Conf ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15 45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59 Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19 Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19,55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert. de orchestă. ■ 22.50. Inf.

10 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal. Concertul dimineţii.
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta Refugiaţilor.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora Administrativă.
9.30: Muzică variată.
13.00: Ora oficială; Cântă Ilie Rădulescu, I. Matache şi P. Moţoi.
13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.
14.20: Café Concert.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială.
18.20: Concert Spiritual.
19.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.
19.10: Ora Ardealului.
20.00: Ora oficială; Seara de Operă: „M-me Butterfly" după operă: Muzică instrumentală.
22.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.
22.20: Mari concerte.
23.00: Muzică uşoară.
24.00: Radio-Jurnal; Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32.4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30 Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45. (31.46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,23 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică uşoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

Pentru amatori

D-l Maior Negrea *caută următoarele lămpi: DF21, DL21, DAC 21, DK21, VCL11 (preferabilă de metal), UY11, RV12, P2000.*

D-l A. Herescu *caută o lampă stabilovolt.*

D-l B. Vancea *oferă un releu în perfectă stare.*

D-l V. Bălan *caută condensatori variabili pe calit, capacităţi mici (50-200 cm.).*

Pentru anunţurile de mai sus, cititorii sunt rugaţi să se adreseze între orele 17-19 d. a.

11 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio Jurnal. Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta Refugiaţilor.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora Administrativă.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială; Muzică variată.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.

14.20: Muzică de compozitori ardeleni.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Concert de promenadă.

19.00: Ora oficială; Radio-Jurnal.

19.10: Muzică populară, italiană şi franceză.

20.00: Ora oficială; Café Concert.

21.00: Ora oficială; Muzică de compozitori ruşi.

22.00: Ora oficială; Radio-Jurnal; Publicitate.

22.20: Muzică de dans.

23.00: Muzică uşoară.

24.00: Radio-Jurnal; Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15 Conf. ■ 21.40. Cabaret. ■ 22.25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

Citiţi

„Ziarul Ştiinţelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARŢI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 24 lei

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m.) ■ Ştiri în germară. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Varietăţi. ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci ■ Conf ■ 19.58. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.15. Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăţi. ■ 20.45.

DIN LIPSĂ de HÂRTIE

TIRAJUL

REVISTEI NOASTRE ESTE LIMITAT

Ca să fiţi siguri că veţi găsi revista dv. totdeauna, cumpăraţi în fiecare săptămână

„Radio-Universul"

dela acelaş chioşcar!

RL 5223

Amplificator de 8 waţi cu alimentare universală. Două pentode finale montate în push-pull.

Montajul pe care îl descriu în numărul de faţă este caracteristic prin faptul că întrebuinţează pentru o amplificare puternică două lămpi finale de tipul CL4. Putinţa modulată maximă pe care ne-o oferă acest montaj este de 8 waţi la ieşire.

Alimentarea aparatului se va face din orice sector de curent continuu sau alternativ, lămpile întrebuinţate fiind cu alimentare universală.

Urmărind schema de principiu, vom observa următoarele caracteristici ale montajului:

Schema de principiu. Ca lampă de atac vom folosi o pentodă de înaltă frecvenţă de tipul CF7. Intrarea dela pick-up se face la grila de comandă a acestei lămpi prin intermediul potenţiometrului P_1 care are şi rolul de a regla intensitatea audiţiei.

Scurgerea la masă a acestui potenţiometru se va face prin intermediul condensatorului fix C_8. Negativarea acestei lămpi se obţine prin intermediul grupului format din rezistenţa R_1 shuntată de condensatorul C_1.

Trecerea între lampa de atac şi cuplul de lămpi finale se va face prin intermediul unui transformator de joasă frecvenţă construit în modul următor:

Pe un miez de fier de 6 cmp., secţiune, se vor bobina pentru primar 1000 spire cu sârmă de 0·15 mm. Pentru secundar se vor bobina spire cu aceeaşi sârmă. Cuplarea lămpii de atac cu acelaşi transformator se va face în modul următor, unul din capetele aceluiaş bobinaj se va lega la placa lămpii de atac, iar celălalt capăt se va lega prin intermediul grupului format din rezistenţa R2 şi condensatorul C9, cu ecranul aceleiaşi lămpi de atac.

Amplificarea finală este de tipul push-pull classa A lămpile finale fiind cuplate cu grilele între ele. Cuplarea cu transformatorul de ieşire se face după sistemul push-pull, fiind legat de cele două plăci ale finalelor, iar fişa-mediană la plusul anodic.

Negativarea primei lămpi finale se va obţine prin grupul de rezistenţă R3 şi condensatorul C2, iar pentru lampa a doua finală prin grupul de rezistenţă R6 şi de condensatorul C3.

Alimentarea ecranelor ambelor lămpi se va face prin rezistenţele respective R4 pentru prima lampă şi R7 pentru cea de a doua lampă

Alimentarea anodică a transformatorului de ieşire se va face din plusul anodic al sectorului, cuplarea făcându-se în punctul 2 al transformatorului de ieşire.

Transformatorul de ieşire se va construi după următoarele date: Pe un miez de fer de 9cmp. secţiune se vor bobina pentru primarul transformatorului 2×2000 spire cu sârmă de 025 mm.

Pentru secundarul aceluiaş transformator se vor bobina 1×4000 spire cu acelaş sârmă. Capetele secundarului transformatorului de ieşire se vor lega la bornele montate pe şasiu pentru difuzor.

Pe una din aceste borne se va cupla un potenţiometru P2 shuntat de condensatorul C4 pentru a regla tonul audiţiei.

Alimentarea întregului montaj se va face prin intermediul unei lămpi redresoare de tipul CY1 dela catoda căreia se va lua plusul anodic. Plusul anodic se va filtra prin selful filtru DR de 2000 spure şi electroliticii C5 şi C6

Alimentarea filamentelor lămpilor se va face în serie tensiunea fiind reglată de lampa regulatoare de tipul C1.

In acelaş circuit se va monta şi un bec de siguranţă de 6,3 volţi şi 0,3 amperi. Intre capetele de intrare ale circuitului de alimentare se va lega condensatorul C7 care are rolul de a înlătura sgomotul de sector

REALIZAREA. Pe un şasiu de tablă de aluminiu sau de fer zincat, cu dimensiunile 300×200×60 m., se vor practica găurile necesare fixării pieselor conform schiţei şi dimensiunilor drn figura 2.

Pe peretele vertical anterior al şasiului se vor monta cei doi potenţiometri P1 şi P2. Pe peretele vertical tical posterior se vor monta două plăcuţe pe hares cu câte 2 bucşe fiecare; prima plăcuţă va servi pentru conectarea pick-up-ului şi a doua pentru conectarea difuzoarelor.

Tot pe acest perete se va monta şi bucşa de trecere a cordonului de alimentare.

Deasupra şasiului se vor monta: soclurile celor cinci lămpi, condensatorii electrolitici C5 şi C6, transformatorul de joasă frecvenţă TJ, transformatorul de ieşire TE, Selful de filtraj, al tensiunii anodice DR, soclul becului de siguranţă S, etc

Infăţişarea şasiului cu piesele astfel montate, va trebui să aibă înfăţişarea ca schemă din figura 3.

Piesele mici ca: condensatori şi rezistenţe, se vor monta sub şasiu asigurându-li-se rezistenţa mecanică, prin însăşi coexiunile lor.

Coexiunile se vor executa cu sârmă de 1—1.5 mm, trecută prin tub izolator (tub Warnisch). Se vor evita cuplaje parazitare sau conexiuni prea lungi Aceste conexiuni se vor executa în conformitate cu schema din figura 4.

REZULTATELE. — Acest amplificator are avantajul că pentru numărul redus de lămpi avem o amplificare de 8 waţi putere modulată ceeace face ca să acţioneze 4 difuzoare cu paletă liberă. Claritatea amplificărei este foarte bună prin reglarea atât a intensităţii audiţiei cât şi a tonului audiţiei cu ajutorul potenţiometrilor P1 şi P2.

LISTA DE MATERIALE. — Pentru construirea acestui amplificator avem nevoie de următoarele materiale:

TE=Transformator de ieşire consruit după datele din text.

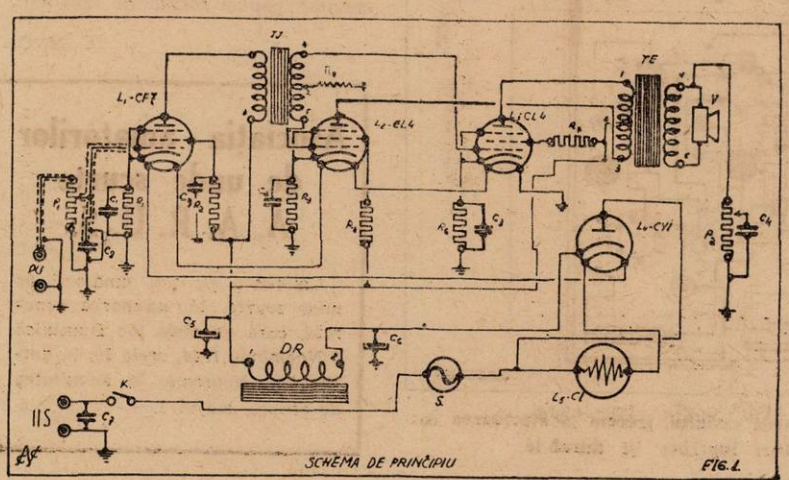

SCHEMA DE PRINCIPIU FIG. 1.

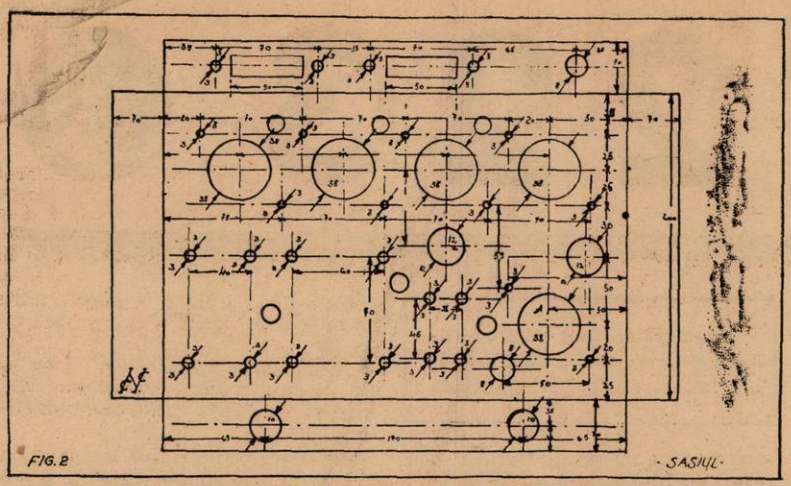

Planul de găurire al șasiului. Șașiul se va confecționa din aluminiu sau în lipsa acestu'a din tablă d ezinc sau de fer

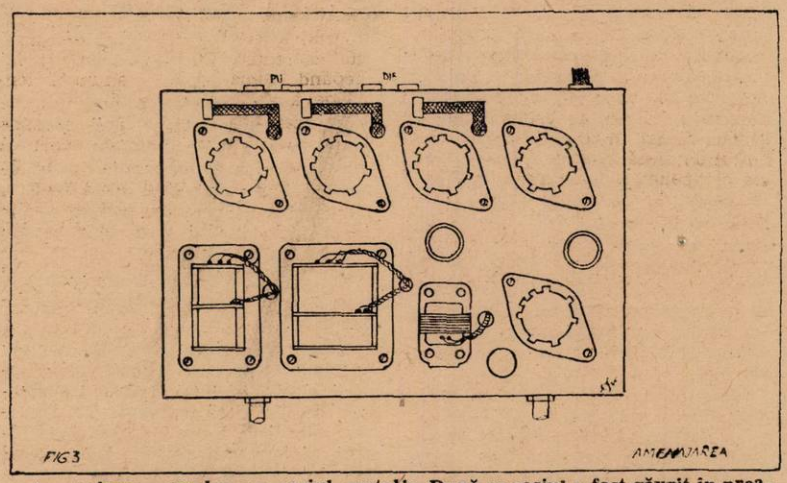

Amenajarea pieselor pe șasiul metalic. După ce șasiul a fost găurit în prealabil conform planului anterior, piesele se fixează pe locurile ind'cate

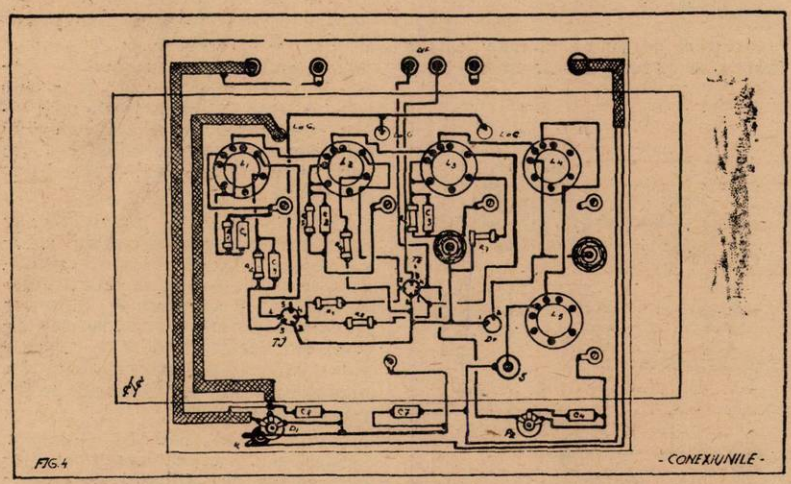

Schema de conexiuni După asamblarea șasiului, trecem la efectuarea conexiunilor, realizând suduri îngrijite și durabile

Tj=Transformator de joasă frecvență construit după datele date în text.

DR=Self filtru cu 2000 spire de 0,10 mm. bobinate pe un miez de 4 cmp. secțiune.

S=Bec de siguranță de 6,3 volți și 0,3 amperi cu soclul respectiv.

C1=Condensator fix de 0,1 MF

C2=Condensator fix de 0,2 MF.

C3=Condensator fix de 0,2 MF.

C4=Condensator fix de 25000 pF.

C6=Condensator electrolitic de 8 MF.

C6=Condensator electrolitic de 8 M

C7=Condensator fix de 50.000 pF.

C8=Condensator fix de 10.000 pF.

C9=Condensator fix de 15.000 pF.

F1=Potențiometru cu întrerupător de 0,5 M0.

P2=Potențiometru de 0,1 M0.

R1=Rezistență fixă de 50.000 osmi (0,25 wați)

R2=Rezistență fixă de 5000 ohmi (0,5 wați).

R3=Rezistență fixă de 1 MO (0,25 wați).

R4=Rezistență fixă de 2000 ohmi (0,25 ohmi).

R5=Rezistență fixă de 250 ohmi (2 wați).

R6=Rezistență fixă de 1 MO (0,25 wați).

R7=Rezistență fixă de 2000 ohmi (0,25 wați).

R8=Rezistență fivă de 250 ohmi (2 wați).

E1=Pentodă de înaltă frecvență de tipul CF7.

L2=Pentodă finală de tipul CL4.

L3=Pentodă finală de tipul CL4.

L4=Redresoare pentru curentul alternativ de tipul CY1.

L5=Lampa regulatoare de tipul 200 RI (sau tipul C1).

In afară de materialul descris mai sus este necesar materialul mărunt indispensabil oricărui montaj cu bucșe, socluri de lămpi albe ,șuruburi de montaj, papuci cositor de lipit, etc.

C. N. C.

Asociația amatorilor de unde scurte A. A. R. U. S.

Convoacă pe toți amatorii de unde scurte, la adunarea generală, care va avea loc Duminică 5 Noembrie 1944, orele 10, în amfiteatrul Negreanu la Facultatea de științe, etajul 1.

NOTE DESPRE DETECȚIE

Studiile specialiștilor s'au orientat vreme îndelungată asupra detecției, pentru a smulge maximum de muzicalitate, la reproducerea audițiilor radiofonice.

Până la apariția diodelor special construite în acest scop, detecția se făcea cu ajutorul lămpilor triode. De fapt, oricare ar fi fost modalitatea detecției, ea se sprijinea tot pe detecția diodă, cel de al treilea electrod îndeplinind numai un rol secundar.

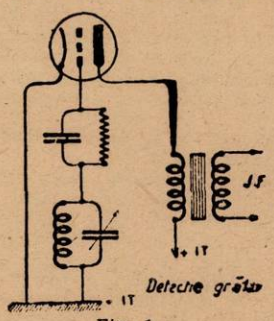

Fig. 1.

Procedee de detecție. O detectoare triodă este în ultimă instanță o detectoare diodă, însoțită de o amplificatoare. Detecția prin caracteristică de grătar se obține în circuitul de grătar, grație regiunei curbe a caracteristicei curent grătar — tensiune grătar. Semnalele de înaltă frecvență aplicate acestui circuit, produc un curent mijlociu datorită curburei caracteristicei pomenite; se produce o „redresare" între catodă și grătar.

Curentul continuu apare în circuitul de grătar, traversează rezistența de grătar și polarizează grătarul. Variațiunile de joasă frecvență ale potențialului de grătar, produc variații corespunzătoare ale curentului anodic. Ansamblul montajului se compune deci dintr'un detector, la care se adaogă un amplificator de joasă frecvență. Este montajul reprezentat de fig. 1 și astfel se explică sensibilitatea lui.

Deoarece există un curent care circulă în circuitul grătarului, detectorul ia energie din circuitul de intrare. Acest transfer de putere, produce o pierdere de selectivitate, deoarece circuitul de intrare al lămpii nu are o impedanță mare. Circuitul oscilant este shuntat de o mică impedență, el este deci amortizat și selectivitatea scade.

Tot cu lampa triodă, se poate realiza detecția prin caracteristica de placă. Grătarul lămpii este polarizat foarte negativ, astfel ca tensiunile aplicate în circuitul de intrare, să fie amplificate într'o regiune curbă a caracteristicei tensiune grătar-curent placă. Detecția apare în circuitul anodic; în acest circuit găsim curenți de înaltă frecvență și curenți detectați de joasă frecvență. Aceștia din urmă traversează rezistența de utilizare R (fig. 2), provocând la trecerea lor, o diferență de potențial corespunzătoare cu modulația undei purtătoare.

Acest montaj poate fi asimilat cu un etaj amplificator de înaltă frecvență asociat cu un detector. Deoarece lampa lucrează în regiunea curbă a caracteristicei, panta ei este slabă și deci și amplificarea în înalta frecvență este redusă. Astfel se explică dece acest montaj este mai puțin sensibil decât precedentul; el are totuși avantajul de a prezenta o mare impedență circuitului de intrare, deoarece lampa este polarizată foarte negativ. In consecință detecția nu cere nici un fel de energie circuitului de intrare. Deaceea, cu un asemenea dispozitiv, acordul circuitului de intrare este foarte ascuțit.

In rezumat, detecția prin caracteristica de grătar, detectează și apoi amplifică, în timp ce detecția prin caracteristica de placă amplifică și apoi detectează. In general primul sistem este mult mai sensibil decât celălalt, cu alte cuvinte pentru un anumit semnal de înaltă frecvență, obținem o mult mai mare tensiune de joasă frecvență; este necesară astfel o amplificare de joasă frecvență mai redusă între detector și vorbitor.

In ambele procedee de detecție, ia naștere un curent continuu: în circuitul de grătar în primul caz și în circuitul de placă în cazul celălalt. Această componență continuă a curentului redresat, variază cu amplitudinea tensiunei semnalului aplicat. Dacă circuitele sunt convenabil determinate, componenta continuă este independentă de modulație. Curentul continuu, traversând o rezistență fixă, produce o cădere de tensiune care variază cu unda purtătoare: o undă purtătoare puternică, produce o mare cădere de tensiune și o undă purtătoare slabă produce o cădere de tensiune redusă. Aceste variații în tensiunea continuă se pot utiliza pentru o comandă automată a volumului, reunind extremitatea negativă a rezistenței la circuitele de grătar ale lămpilor de înaltă frecvență, astfel ca polarizația acestora să fie mărită la audiția posturilor puternice și micșorată la recepția posturilor slabe.

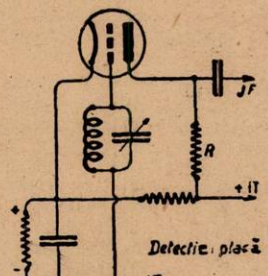

Fig. 2.

Distorsiuni. Lampa detectoare prin caracteristica de grătar nu poate fi atacată convenabil de semnalele de mare amplitudine, ceeace este desigur un inconvenient. Componenta continuă a curentului redresat devine suficientă pentru a provoca o polarizație excesivă a grătarului în contul semnalelor puternice. Rezultă o distorsiune, deoarece lampa lucrează ca amplificatoare, după cum am văzut mai sus. Intr'adevăr, dacă grătarul este puternic polarizat, lampa începe să detecteze în circuitul de placă și se produce astfel o detecție combinată: atât în circuitul de grătar, cât și în circuitul de placă. Curenții detectați rezultanți nu sunt în fază și se produc distorsiuni importante.

Lampa detectoare prin caracteristica de grătar, este foarte sensibilă pentru semnalele slabe. Dacă nu utilizăm o rezistență de grătar cu o valoare suficient de redusă, se poate produce o supraîncărcare, datorită unei polarizații excesive a grătarului. Dimpotrivă, o rezistență mai mică, provoacă un amortisment mare al circuitului de intrare și micșorează selectivitatea: reglajul acordului își pierde precizia.

Lampa detectoare prin caractristica de placă, este capabilă să suporte o puternică excitație în circuitul grătarului, deoarece distorsiunile sunt mai mici pentru semnalele de mare amplitudine decât pentru cele de amplitudine redusă. Curba este lineară, începând numai dela o anumită tensiune a grătarului (fig. 3).

O asemenea lampă oferă o impedență mare care produce numai un slab amortisment în circuitul de intrare. Pentru a obține maximum de randament, trebue să asociem lampa cu un circuit de utilisare a cărui impedență să fie la fel de mare ca impedența proprie a detectorului prin caracteristica de placă. Deaceea, cuplajul ce face deobiceiu prin rezistența și capacitate. Un transformator de joasă frecvență nu ar fi potrivit, deoarece ar avea o impedență mare numai către limita superioară a frecvențelor (note înalte).

Amplificarea în tensiune pe care o produce un transformator este astfel sacrificată, deoarece condițiile de utilizare sunt proaste și nu asigură un bun randament. Deaceea, acest procedeu de cuplaj a fost părăsit. Bine înțeles procedeul de cuplaj prin rezistență și capacitate, nu oferă nici o amplificare proprie, deaceea este recomandabil ca un asemenea circuit detector să fie urmat de cel puțin două joase frecvențe sau de o amplificare simetrică (push-pull).

Detecția lineară. Există o contradicție între definiția detecției și condițiunile ei optime de funcționare: dacă detecția este lineară nu se produc distorsiuni, dar detecția se produce numai în circuite cu caracteri-

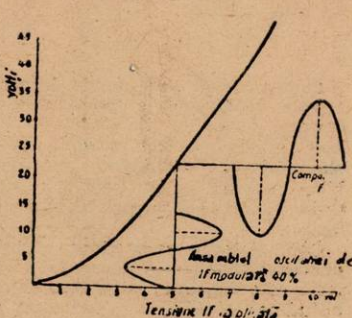

Fig. 3.

COLABORAREA CITITORILOR

ACUMULATORII CU PLACI DE PLUMB

Principii și aplicații

M'am apucat să scriu aceste rânduri, nu pentru un anumit orgoliu, ci ca un simplu radioamator, vreau să răspund și eu la chemarea pe care „Radio-Universul", a făcut-o cititorilor săi.

In cele ce urmează voi căuta să spun în câteva cuvinte care este constituția unui astfel de acumulator și cum trebuește păstrat și îngrijit pentru a dura un timp cât mai îndelungat.

Funcțiunea pe care o îndeplinește un acumulator în electricitate se aseamănă foarte mult cu a vazului care acumulează apă, pentru a pune în mișcare roata morii. Este un rezervor care acumulează energie electrică și pe care ne-o redă atunci când avem nevoie. In fond acumulatorul nu înmagazinează energie electrică ci numai o transformă pe aceasta în energie chimică (aceasta se întâmplă la încărcarea acumulatorului) ca mai târziu energia chimică la rândul său să fie transformată în energie electrică (la descărcare).

Dintre toate tipurile de acumulatori am ales pe cel cu plăci de plumb deoarece este cel mai întrebuințat în prezent.

Un acumulator de tipul acesta se compune dintr'o serie de grătare pozitive și altă serie de grătare sau plăci negative. Ambele sunt introduse într'un vas care de obicei este de sticlă și în care se găsește un electrolit (acid sulfuric sau cum i se mai spune popular vitriol). Aranjamentul plăcilor este în așa fel făcut încât fiecare placă pozitivă să fie între două plăci negative. (Fig. 1).

Pentru a se evita orice atingere între plăcile negative și pozitive, se așează între ele niște diafragme de ebonită, lemn sau sticlă. Toate plăcile pozitive în partea de sus sunt legate printr'o bară formând polul pozitiv, iar cele negative, polul negativ. Compoziția plăcilor este următoarea: cele pozitive sunt făcute din plumb curat având ca parte activă supra oxid de plumb (PbO_2) care se formează prin acțiunea curentului asupra suflatului de plumb (SO_4Pb). Cele negative sunt tot din plumb însă au ca parte activă plumb spanglos. După cum amintirăm mai sus, plăcile pozitive fiind mai delicate se așează totdeauna între cele negative astfel că două din plăcile negative și anume cele dela margine vor avea numai o față activă (cea din interior).

Fiecare acumulator are caracteristicele sale (care sunt scrise de obicei pe eticheta care este lipită de acumulator) privitoare la încărcare și descărcare.

Orice acumulator are o rezistență interioară care depinde întotdeauna de materialul component. Pe preferat ar fi ca un acumulator să aibă o rezistență interioară cât mai mică pentru a putea da la descărcare un curent cât mai mare posibil. Tensiunea acumulatorului depinde de numărul plăcilor. Ați mai auzit că un acumulator mai are și o capacitate care nu este în fond decât produsul dintre curentul debitat și numărul orelor de funcționare. De exemplu un acumulator care poate să debiteze un curent de 1 amper timp de 24 ore, se spune că are o capacitate egală cu 24 amperi ore.

Incărcarea acumulatorilor este una din cele mai dificile și mai importante probleme pentru toți acei care

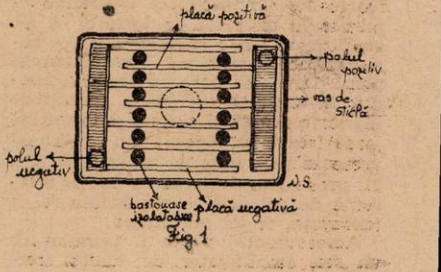

Fig. 1

Note despre detecție

(*continuare din pag. 13*)

stică neliniară. Cum împăcăm această contradicție?

Caracteristica unui detector linear ideal este reprezentată în fig. 4. Nu există de fapt nici un detector cu proprietăți atât de perfecte. O bună caracteristică este în cea mai mare parte liniară, dar se termină cu o regiune curbă în apropiere de origină (punctată în figură).

Să presupunem că o undă purtătoare modulată actionează asupra detectorului care lucrează în condițiunile de funcționare impuse de poziția punctului P, unde curba intersectează axa. Toate alternanțele negative sunt suprimate, în timp ce alternantele pozitive sunt reproduse fidel.

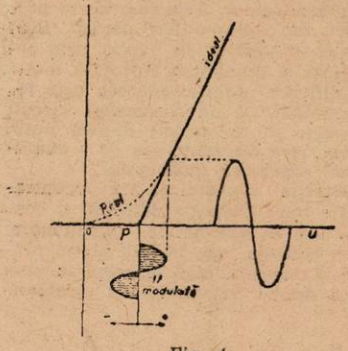

Fig. 4.

Lampa diodă corespunde întocmai acestor condițiuni de funcționare. Eventual, se poate utiliza o triodă al cărei grătar este reunit în placa. Astăzi fabricile de lămpi furnizează lămpi speciale cu una sau două diode special elaborate pentru detecția liniară.

Când detecția se produce, curentul anodic variază și valoarea lui mijlocie este cuprinsă între zero și amplitudinea maximă a alternanței positive. Acest curent mijlociu este reproducerea fidelă a modulației undei purtătoare.

In cazul unei regiuni curbe către originea caracteristicei (cazul practic al lămpii diode), tensiunea de joasă frecvență nu corespunde exact modulației și pentru semnale slabe de atac, se produc distorsiuni. Iată deci, dioda detectoare trebue atacată de o oscilație de mare amplitudine: obținem astfel o detecție perfect liniară evitând regiunea curbă a caracteristice.

Bine înțeles, detectia diodă nu produce nici un fel de amplificare. Dimpotrivă, ea provoacă o sarcină în circuitul ei, cu alte cuvinte ea împrumută energie dela acest circuit Inpedența circuitului va fi deci mai mică decât în cazul detecției prin caracteristica de placă și selectivitatea mai puțin bună. Singurul avantaj al dispozitivului constă în caracteristica liniară și în consecință, în absența distorsiunilor.

In urma detecției, apare în circuitul de utilizare o componentă continuă, proprotională cu amplitudinea undei purtătore. La bornele rezistenței de sarcină, obținem deci o tensiune continuă. Această tensiune redresată o utilisăm la comanda automată a efectului anti-fading polarisând grătarele lămpilor de înaltă frecvență, astfel ca tensiunea de intrare a detectorului să conserve o valoare constantă.

Caracteristicile circuitului de atac ale etajului detector diodă, trebue să fie determinate cu multă îngrijire. In general, acest circuit este alcătuit de un transformator de medie frecvență al unei superheterodine. Oscilația care trebue să fie detectată, este amplificată în prealabil de etajele precedente. Cuplajul transformatorului de medie frecvență care precedează detecția trebue să fie foarte strâns (fig. 5).

LUCIAN

posedă acumulatori. Un acumulator care nu este încărcat la timp şi în condiţiuni bune în scurt timp se va distruge şi va trebui scos din uz şi înlocuit cu un altul care în timpurile de faţă costă destul de mult pe piaţă De aceea să avem grijă când tensiunea acumulatorului a ajuns la 1,8 volţi şi densitatea electrolitului este de 20° Baumé să-l dăm la încărcat sau mai bine să ni-l încărcăm noi.

Dacă încărcarea se face la un curent continu, vom lega polul pozitiv al acumulatorului la polul pozitiv al reţelei şi polul negativ la cel negativ al reţelei, având însă grijă să intercalăm în serie cu acumulatorul în afară de ampermetru, care indică curentul de încărcat, un bec de iluminat de un anumit wataj. Pentru aflarea polarităţii ne vom servi de o hârtie specială (hârtie reactivă pentru poli) Vom uda mai întâi hârtia în apă şi apoi o vom aşeza pe un corp izolator (o bucată de lemn). După aceea vom lua cei doi poli ai reţelei şi vom atinge hârtia sensibilă având grijă ca cele două fire să fie la oarecare distanţă unul de altul (5—6 cm). Vom vedea că polul negativ va lăsa o pată roşiatică.

O metodă şi mai simplă pentru indentificarea polilor este următoarea : luăm un vas cu apă în care am turnat puţină sare de bucătărie şi introducem în el cei doi poli ai sursei. Firul la care se va degaja mai mult gaz (care nu este altceva decât hidrogenul) va fi polul negativ.

Becul de iluminat ce trebue legat în serie cu acumulatorul trebue să fie în aşa fel încât încărcarea acumulatorului să se facă cu un curent egal cu a zecea parte din capacitatea sa, adică :

$$Ci = \frac{Ah}{10}$$

Ci fiind curentul de încărcare iar Ah capacitatea în amperi ore. Spre exemplu : dacă vom încărca un acumulator a cărui capacitate este de 24 amperi ore la o reţea de 120 volţi c. c. va trebui să întrebuinţăm un bec care va lăsa să treacă prin el un curent de 24 = 2,4 amperi. Şi acum pentru aflarea watajului acestui bec ne vom folosi de următoarea formulă :

$$W = E \times I$$

în cazul nostru 120×2,4 adică 288 waţi. Putem folosi tot aşa de bine două becuri de 144 waţi, legate în paralel faţă unul de altul şi în serie cu acumulatorul. (Fig. 2). De multe ori mărimea becurilor este dată în decalumeni. Pentru uşurinţă dăm mai jos un tablou de curentul consumat în amperi şi mărimea în decalumeni a câtorva becuri pentru reţeaua de 120 şi 220 volţi.

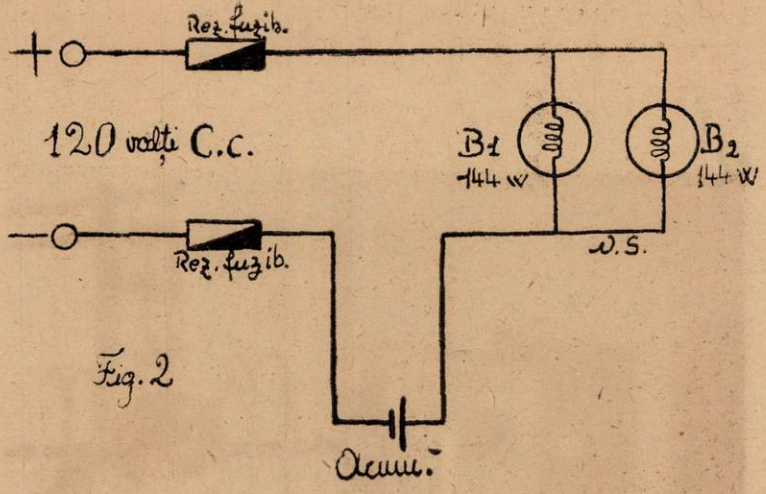

Fig. 2.

Acumulatorul trebueşte lăsat la încărcat până când tensiunea sa a ajuns la 2,6 volţi sau de nu avem la îndemână un voltmetru cel mai bun mijloc este acela de a observa când electrolitul îţi dă impresia că „fierbe" (în realitate acea fierbere nu este altceva decât oxigenul şi hidrogenul care fiind uşoare se ridică la suprafaţa electrolitului.

In cazul că reţeaua este de curent alternativ va trebui mai întâi să redresăm curentul şi apoi să-l folosim pentru încărcarea acumulatorului.

Şi acum câteva sfaturi:

— Niciodată nu trebue să lăsaţi să scadă electrolitul mai jos de plăci ci întotdeauna nivelul său să depăşească marginea de sus a plăcilor cu 15 mm.

— Niciodată să nu turnaţi apă distilată peste vitriol deoarece acidul sulfuric fiind foarte lacom de oxigen, în atingere cu apa produce multă căldură. Întotdeauna să turnaţi picătură cu picătură acid sulfuric peste apa distilată.

— Acumulatorul nu trebueşte lăsat prea mult timp descărcat deoarece se depune atât pe plăcile pozitive cât şi pe cele negative sulfat de Pb (SO_4Pb) cristalin şi atunci facem fără să vrem „cunoştinţă" cu — sulfatarea — acumulatorului

— Acumulatorul trebueşte să fie cât se poate mai ferit de lumină şi aşezat în locuri uscate.

— Niciodată nu trebue să aşezăm acumulatorul în locuri atacabile de acizi (cum ar fi cimentul).

Şi acum ca încheere sper că veţi da mai multă atenţie acumulatorului dumneavoastră care în aceste timpuri costă, repet destul de mult.

NELU STÂNGĂ
— radioamator —

Mărimea decalumeni.	Consumul în Amperi.~	
	Reţeaua 120 V.	Reţeaua 220 V.
15	0,15 amp.	0,08 amp.
25	0,21 amp.	0,13 amp.
40	0,29 amp.	0,18 amp.
65	0,42 amp.	0,26 amp.
100	0,60 amp.	0,37 amp.
125	0,73 amp.	0,44 amp.

V.S.

Fig. 3

Pentru amatori

D. I. BUICLIU *oferă un tub catodic în perfectă stare.*

D. A. BANEA *oferă un set de lămpi pentru unde decimetrice.*

D. V. MAIOREANU *caută un miliampermetru cu scara de 1mA, aparat de precizie.*

D. G. VOINEA *oferă trei cristale de cuarţ.*

Adresaţi-vă redacţiei între orele 17—19 d. a.

RADIO IN IMAGINI

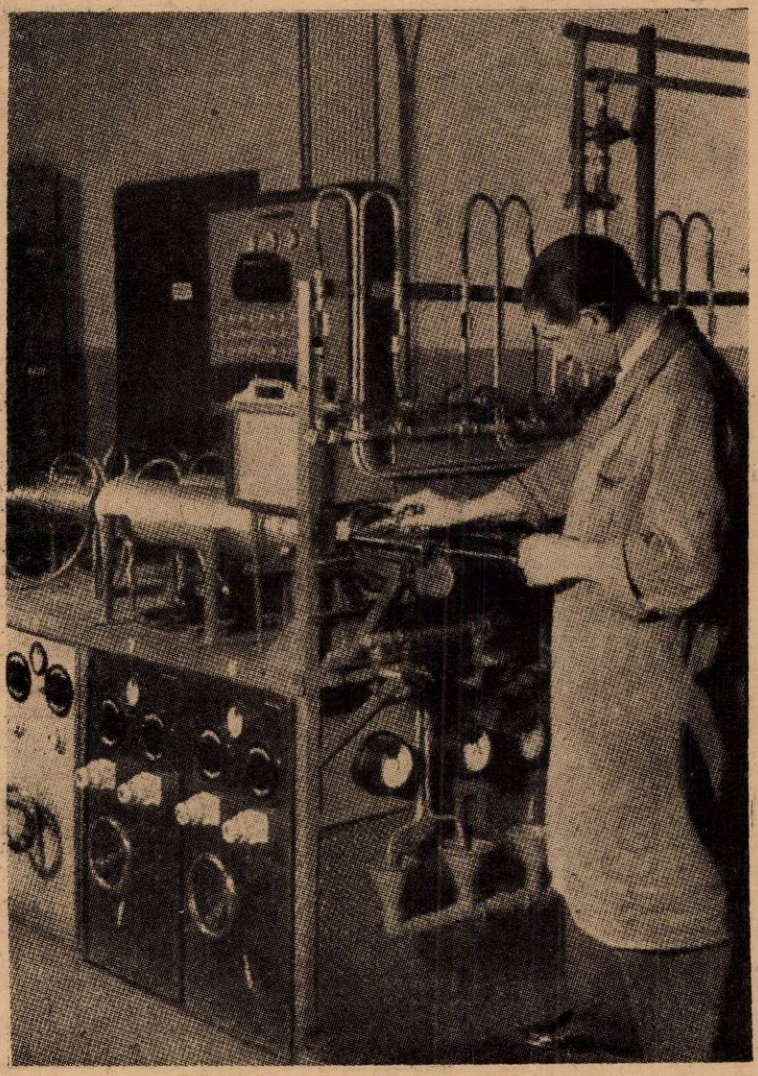

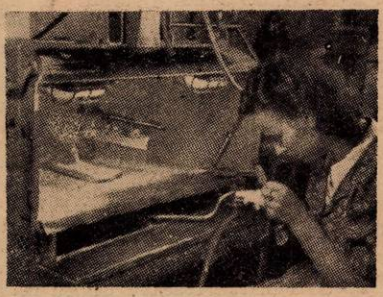

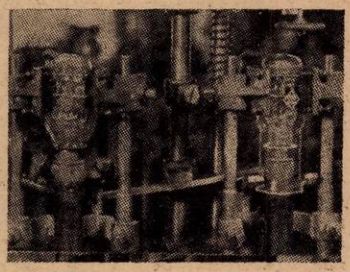

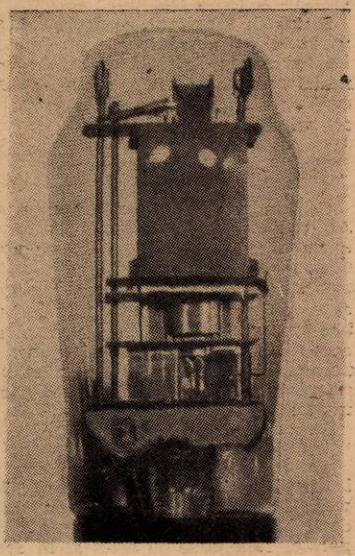

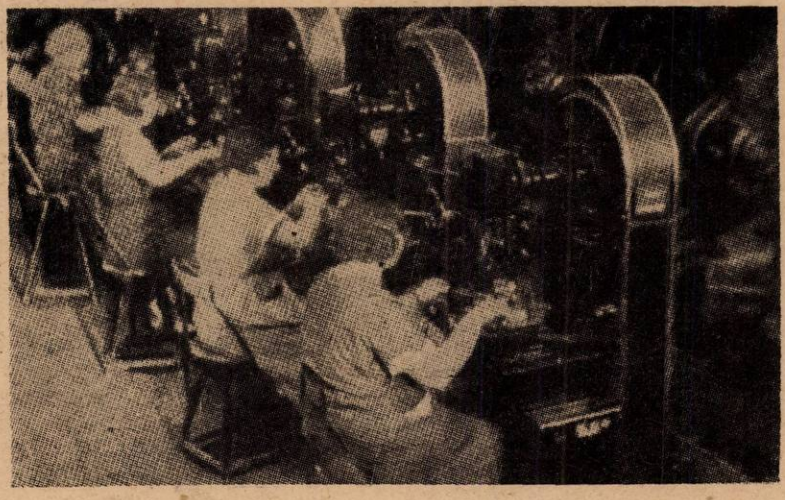

LAMPILE DE RADIO

Condiţionează buna funcţionare a oricărui receptor. Înainte de a fi ambalate pentru vânzare, ele sunt riguros încercate, pentru ca d-stră să nu fiţi nemulţumiţi de funcţionarea lor. Cu un control atât de sever, este desigur foarte greuca o lampă ..bolnavă să poată ajunge pe piaţă. Dacă totuşi vi se întâmplă un asemenea accident, că ştiţi că sunteţi tare ghinionist.

Atelierele ziarului „UNIVERSUL". Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424/1936 Bucureşti — România

RADIO Universul

Nr. 523 - 10 NOEMB. 1944

BIBLIOTECA CENTRALA UNIVERSITARA SIBIIU

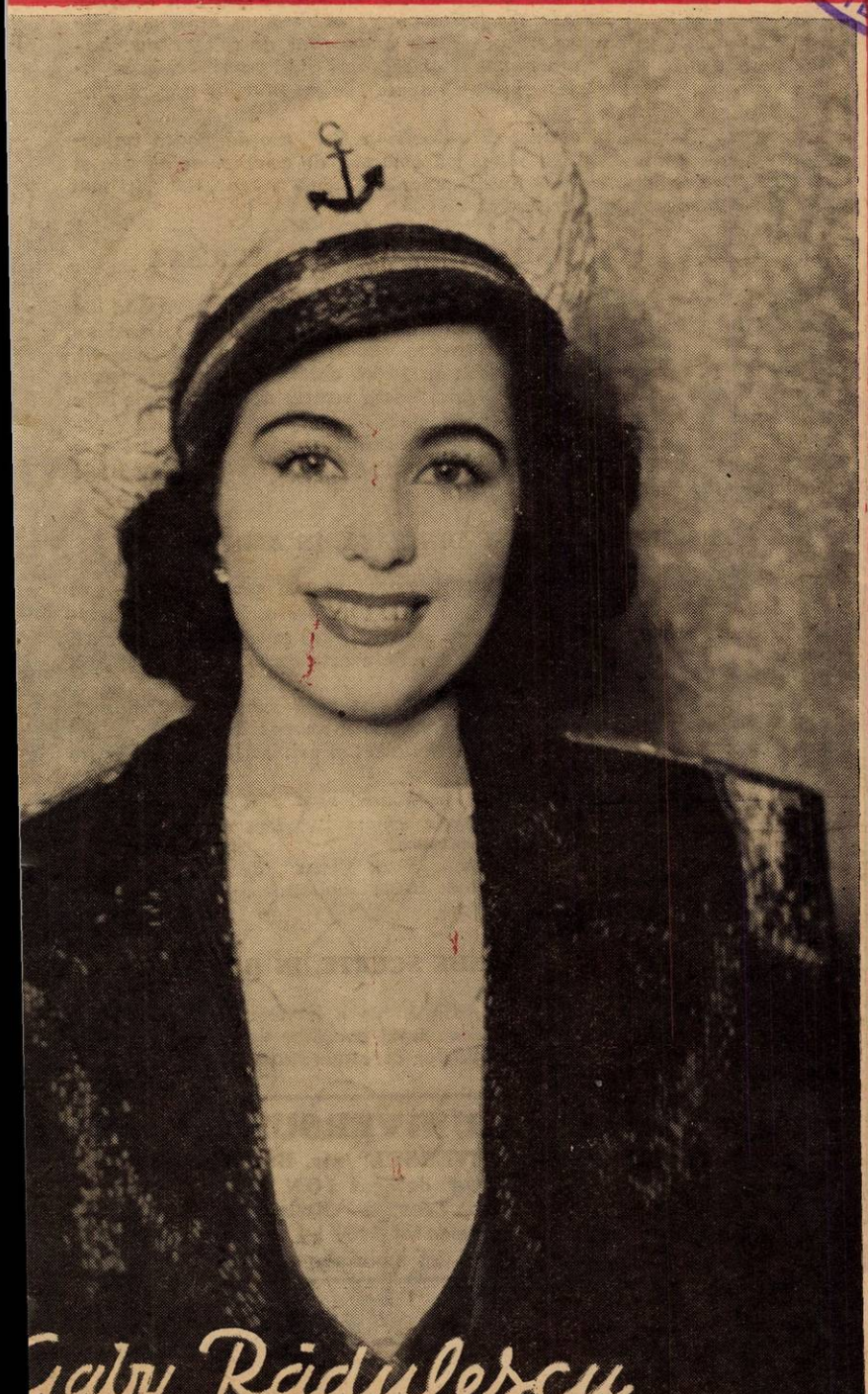

Gaby Rădulescu

24 LEI

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL
IN LIMBA ROMANA

6.00: MOSCOVA (22,04 m.).

7.45: NEW-YORK (19 m.).

7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m —32.4 m.)

7 25: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

8.00: MOSCOVA (22,04 m.).

9.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).

10.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).

12 00: MOSCOVA (22.04 m.).

13 45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

13.30: MOSCOVA 22,04 m.).

14.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m — 32,4 m.).

14.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

16.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).

18.45: MOSCOVA (42 m.).

20.00: NEW-YORK 16; 19 m.).

21.45: ALGER (31 şi 49 m.).

21.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

22.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364.5 m. — 1875 m — 32.4 m.).

22.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).

23.00: ALGER (49 m.).

23 00: BARI (283.3 m.).

24.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).

23.15: BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).

23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.

0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.)

IN LIMBA FRANCEZĂ

19.00: MOSCOVA (37, 40. 45 m.)

21.00: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

20 45: NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

21.30: NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

22.15: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

23.00: MOSCOVA (43 m.).

23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

(Program comunicat de cititorul nostru d. Const. Muntz).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

PĂRERILE AMATORILOR AU MULTĂ IMPORTANŢĂ PENTRU TEHNICIENII AMERICANI

● *Spre a veni în ajutorul posesorilor de aparate de televiziune din raza New-York-ului, care recepţionează emisiunile staţiunii W2XBS, compania „National Broadcasting Company" publică un buletin săptămânal care este distribuit gratis tuturor amatorilor de televiziune. Buletinul dă amănunte asupra progamelor săptămânii şi cuprinde, în supliment, un chestionar spre a obţine comentariile privitorilor asupra programelor recepţionate.*

Tehnicienii lui „National Broadcasting Co." acordă multă importanţă acestor comentarii. Ei roagă pe amatorii de televiziune să dea şi alte calificative programelor decât „excelent" „bun", sau „slab", şi mai ales să exprime opinii personale.

O NOUĂ COMPANIE RADIOFONICĂ AMERICANĂ

● *„Reţeaua albastră" (Blue Network), cumpărată de curând de marele financiar Edward J. Noble, îşi va schimba numele în „American Broadcasting Company" (ABC Network) înainte de sfârşitul acestui an. Se afirmă că Edward Noble a plătit cu 10.000 dollari dreptul de a folosi numele „American Network", care fusese reţinut de o companie care îşi propunea să instaleze o reţea de emiţătoare cu modulaţie de frecvenţă. Se duc deasemeni negocieri pentru achiziţionarea altor titluri care cuprind cuvântul „American" în compoziţia lor, alături de cuvintele „broadcasting" sau „network".*

TELEVIZIUNEA IESE DIN FAŞĂ, IN AMERICA

● *Cea dintâi comedie muzicală jucată special pentru televiziune a fost transmisă la sfârşitul lui Septembrie prin postul WABD din New-York. Ea se numea „The Boys From Boise" şi era presărată cu dansuri, melodii, sketch-uri şi prim-planuri anume create ca să corespundă exigenţelor aparatului de televiziune.*

Ca piesă de teatru, comedia nu a fost prea substanţială, dar ca experienţă pe tărâmul televiziunii a însemnat un pas înainte. Ea a dovedit tuturor, — oameni de teatru, tehnicieni şi privitori — cât de vaste sunt posibilităţile televiziunii.

Din lipsă de spaţiu (studioul fiind mic, spre a fi intens luminat) protagoniştii s'au mişcat cu oarecare dificultate. Din aceleaş motive, baletul n'a cuprins decât şase dansatoare.

Cu toate acestea — scrie „New-York Times", de unde extragem aceste informaţii — „The Boys From Boise" constitue un semn de încurajare că televiziunea a ieşit din faşă.

UN EMIŢĂTOR PE UNDE SCURTE, IN BARODA

● *Guvernul statului Baroda, din India, a încheiat un contract cu compania Marconi pentru construirea unui emiţător de 10 kw. pe unde scurte şi pentru instalarea studiourilor corespunzătoare.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

Asociaţia „PRO RADIO" strânge în jurul ei pe toţi radiofoniştii din România

—Trimiteţi chiar astăzi adeziunea d-voastră la acţiunea „PRO RADIO"—

La redacţia revistei noastre, unde se află provizoriu sediul asociaţiei „PRO RADIO" au început să sosească din toate colţurile ţării numeroase adeziuni la acţiunea atât de folositoare a asociaţiei. Radiofoniştii români, socotiţi atât de multă vreme drept o massă amorfă, fără nici un drept afară de acela de a plăti taxele de abonament, se organizează acum într'o asociaţie menită să le apere interesele şi, în acelaş timp, să contribue la propăşirea şi înălţarea radiofoniei noastre. Sunt atât de multe lucruri de făcut pe tărâmul radiofoniei, la noi, încât numai forţa unită a radio-ascultătorilor poate porni cu folos la realizări durabile şi practice.

Din proectul de statut publicat în numărul trecut al revistei noastre rezultă că scopul asociaţiei „PRO RADIO" este multiplu. Articolul 2 al proectului de statut enumeră toate obiectivele asociaţiei:

a) apărarea intereselor radio-ascultătorilor români ;

b) contribuţia la organizarea unor bune programe radiofonice;

c) lupta pentru introducerea radiofoniei la sate şi în rândurile muncitorimii dela oraşe ;

d) desfiinţarea restricţiilor cu privire la recepţiile radiofonice ;

e) încurajarea radio-amatorismului ;

f) crearea de burse pentru tineretul studios şi facilitarea condiţiunilor de studiu pentru tinerii ce se consacră radiofoniei în scopul ca acesta să devină folositori radiofoniei româneşti şi radiofoniei în genere ;

g) lupta împotriva paraziţilor industriali şi asigurarea unor bune condiţiuni de recepţie pentru emisiunile radiofonice.

i) întreţinerea relaţiilor şi colaborarea cu celelalte asociaţii similare din străinătate ;

j) organizarea schimburilor de programe radiofonice cu celelalte ţări europene şi transoceanice;

k) editarea şi întreţinerea unei reviste de specialitate, ieftină şi care să se adreseze tuturor radiofoniştilor români ;

l) lansarea, cel puţin anual, a unui chestionar radiofonic, după sistemul întrebuinţat în ţările occidentale şi centralizarea sistematică a tuturor doleanţelor radio-ascultătorilor.

m) participarea activă la conducerea Soc. de Radiodifuziune, ţinând seamă că această Societate fiinţează numai din taxele şi garanţiile plătite de radio-abonaţ;

n) organizarea de spectacole, concerte, etc., în scopul ca acestea să fie radio-difuzate.

Cât prveşte membrii asociaţiei, sunt membri de drept ai asociaţiei „Pro-Radio" toţi radio-abonaţii români, fără nicio excepţie.

Pot fi primiţi în asociaţie şi radio-ascultătorii care nu sunt abonaţi ai Societăţii Române de Radodifuziune. Acestia vor trebui să trimeată scrisori de adeziune şi vor avea aceleaşi drepturi şi obligaţiuni ca şi radio-abonaţii.

Nu fac parte dintre membri şi nici nu pot fi primiţi în asociaţie acele persoane care prin activitatea lor trecută s'au abătut de la principiile democratice.

Membrii care au luat parte la înfiinţarea asociaţiei „Pro-Radio" se vor numi membri fondatori.

PENTRU PROPASIREA RADIOFONIEI ROMANEŞTI CU TOTII SA STRANGEM RANDURILE

In cursul acestui război, radiodifuziunea a fost promovată ca cea mai potrivită şi cea mai folositoare armă de propagandă. Comunicate oficiale, cifre, mesagii, discursuri în toate limbile pământului, se încrucişau în văzduhul Europei, împlinind uneori goluri pe care armele automate nu le puteau împlini. Războiul se apropie astăzi de sfârsit. Dela propaganda politico-militară, radiodifuziunea se va întoarce la misiunea ei de educatoare a maselor populare.

Nu credem că poate să existe un mijloc mai strălucit pentru răspândirea culturii. Vechea prejudecată după care cultura este apanajul unei caste privilegiate trebue să dispară. Popoarele Europei nu vor fi sângerat zadarnic în cursul acestui cumplit măcel. Vălul întunericului ţesut într'adins de clasele privilegiate trebue smuls însfârşit.

Exemplul cel mai strălucit îl găsim în emisiunile posturilor sovietice. Programe muzicale speciale însoţite de exemplificari sunt destinate să facă educaţia muzicală a poporului muncitor. In Rusia Sovietică, arta nu mai lâncezeşte în saloane ; ea a fost dăruită poporului care a primit-o cu multă însufleţire, altoind-o cu sângêle lui sănătos. Artistul şi-a părăsit adăpostul blindat, înţelegând că misiunea lui este să lupte pentru luminarea poporului.

Luminarea masselor, formarea unui simţ muzical, lupta împotriva prejudecăţilor, iată ce trebue să ne preocupe la alcătuirea programelor de radio. Să înceteze mentalitatea funcţionarului care-şi îndeplineşte datoria mecanic, transformând programul în ore şi minute care trebue umplute indiferent cu ce. Programele se adresează abonaţilor şi tocmai deaceea abonaţii trebue să aibă şi ei un cuvânt la alcătuirea lor. Prea ne-am obicinuit în toate ramurile de activitate, ca o mână de oameni să comande şi majoritatea să se supună, să primească orice fără să cârtească. Pentru a fi la înălţimea misiunii pe care trebue s'o îndeplinească, Societatea de Radio trebue să ţie seama şi de cuvântul ascultătorilor. Vom cere cu insistenţă acest lucru. Iată ce îşi propune în primul rând asociaţia „Pro Radio".

„Pro Radio" nu este un club politic, nici o asociaţie anchilozată; dimpotrivă, ea este un organism viu care îşi propune să lupte pentru înfăptuirea doleanţelor tuturor ascultătorilor, pentru democratizarea programelor, pentru luminarea poporului cu ajutorul emisiunilor radiofonice. Facem apel la toţi aceia care înţeleg să combată alături de noi, intelectuali, artişti, mânuitori ai condeiului şi la miile de abonaţi care vor să-şi spună cuvântul.

Lămpile de emisie ale postului de televiziune din New-York

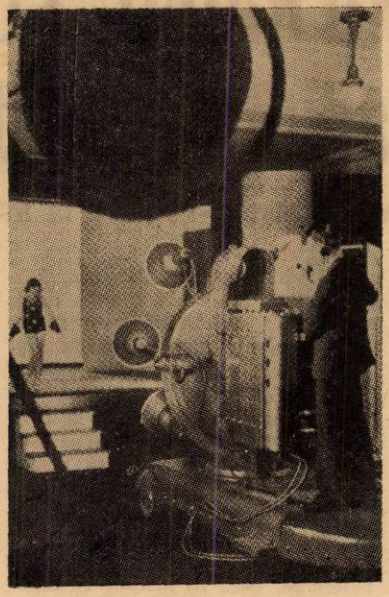

Intr'un studio de emisiune

Televiziunea americană are nevoe de mari capitaluri și de timp

După cum arătăm în altă parte a revistei noastre, posturile de televiziune de peste ocean au început pregătirile de activitate. Marile uzine americane de aparate și materiale radiofonice, din spre partea lor, fac pregătiri pe scară întinsă și experimentează cele mai convenabile montaje și aparate de televiziune. Nu s'ar putea spune că a doua zi după sfârșitul războiului fiecare american va putea să-și cumpere un aparat de televiziune, — pentrucă mai sunt multe obstacole de învins până când televiziunea se va generaliza. Dar televiziunea va ieși, în sfârșit, din laborator, va intra în domeniul public și tehnicienii, încurajați, vor porni la muncă pentru răspândirea ei în toate colțurile țării.

Pentru acoperirea întregului teritoriu al Statelor Unite cu emisiuni de televiziune ar fi nevoe de nu mai puțin ca 2000 emițătoare și de cabluri speciale în valoare de peste un miliard de dollari ! Este de așteptat deci ca televiziunea să progreseze pas cu pas și să se desvolte pe măsură ce se vor investi mari capitaluri.

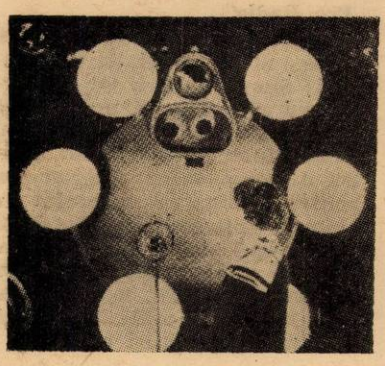

Puternice proectoare luminează scena de televizat

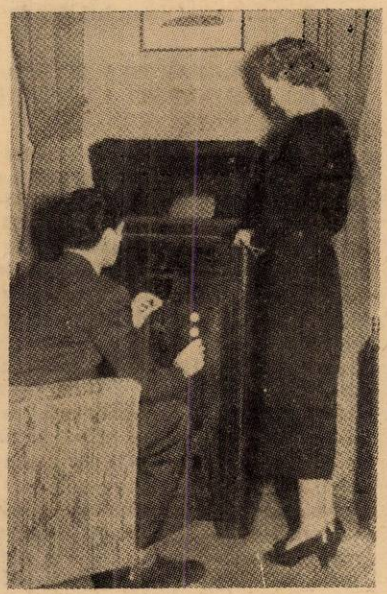

Receptorul de televiziune nu este mai complicat decât un radiofon obișnuit

Cancanuri

Ora prânzului. Tramvaiul Nr. 14.

Lume multă care se înapoiază dela birouri și ia cu asalt vagonul pe care îl așteaptă de un sfert de oră.

Pe platforma dinapoi, nepăsător, calm și transportat simpaticul actor al teatrului Gioconda, Gică Petrescu, fumează. Cei din jurul său fac fețe-fețe, fumul de țigară îi jenează vizibil.

Un domn dă semne de enervare... tușește :

— Ahâ... Ahâ... Ahâ.

Gică Petrscu, nimic.

— Ahâ... Ahâ... Ahâ.

Gică continuă să fumeze

— Nu mai fuma domn'le !... se revoltă domnul cu nervi. D-ta nu știi să citești ? Uite ce scrie colo :

FUMATUL INTERZIS.

— Și, ce-i cu asta? sări ca ars Gică Petrescu. Uite dincolo :

BEȚI URODONAL. *Dumneata bei Urodonal ?*

— Nu beau.

— Păi, atunci ?

*

Două actrițe vorbesc ; vorbesc bineînțeles, despre... a treia.

— Nici n'o cunoaște publicul !

— Te cred ! De unde s'o cunoască ? N'a jucat mai nimic...

— Dar, apropos : unde a jucat ultima oară ?

— Nu mai țin minte în care piesă dela Studio. Juca rolul unei servitoare care bate la ușe când i se răspunde „nu intra".

*

Intre d. Ion Vasilescu și delicioasa subretă Florica Demian, s'au dus câteva tratative serioase de angajament.

Lucrurile au rămas însă baltă, din cauza pretențiilor financiare ale Floricăi, care a cerut, nici mai mult nici mai puțin, decât 300.000 lei pe lună, plus... costumele.

— Nu e mult, domnule Vasilescu, replică prompt exangajata Naționalului. Nu te gândești că mă costă 25.000 25.000 lei o pereche de pantofi ?

— Și pe mine nu mă costă tot atâta ?

— Nu văd nici o legătură...

— Ba e foarte mare legătură. Dacă îți dau eu 300.000 lei pe lună, pe urmă nu mai pot să-mi cumpăr eu pantofi...

LA LUMINA RAMPEI

INTERPRETAREA ESTE LA INALŢIMEA TEXTULUI IN „CORABIA LUI NOE"

Asupra valorii piesei *„Corabia lui Noe"* a scriitorului Pugliese, nimeni nu are motive să se îndoiască. Marile succese obţinute de această piesă în străinătate erau un indiciu. Se punea la noi problema dacă direcţia teatrului „Colorado" va găsi formula care să asigure acestei piese interpretarea adevărată. Şi iată că a reuşit şi în acest domeniu.

Intr'adevăr *„Corabia lui Noe"* se bucură de o interpretare care ştie să scoată în valoare bogăţia textului celebrei piese.

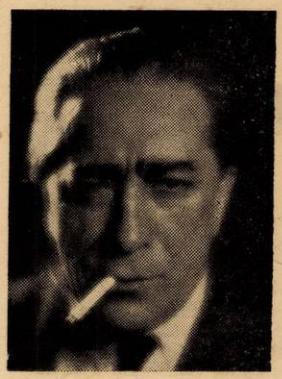

ION IANCOVESCU

D. Vasiliu Birlic, d. Ion Iancovescu, Niculescu-Buzău şi d-nele Angela Mateescu, Eugenia Bădulescu, Paula Tudor, reuşesc câteva mici bijuterii de interpretare care sunt aplaudate la scenă deschisă.

UN SUCCES MEREU CRESCAND : „STROE IN ATLANTIC"

Teatrul Atlantic, din str. Academiei, prezintă un spectacol de bună calitate, astfel că succesul de public înregistrat în fiecare zi este perfect explicabil.

„Stroe în Atlantic" oferă o muzică inspirată, datorită maestrului Elly Roman.

Nu trebue să uităm că ansamblul actual dela Teatrul Atlantic se bucură de concursul următorilor actori şi actriţe: Nora Piacentini, N. Stroe, Mircea Şeptilici, Gaby Rădulescu, Coca Sasu, Nora Florescu, Angela Vasilescu, D'Ayol, Brandea, etc. etc.

NORA PIACENTINI

LENY CALER îşi deschide un teatru propriu

In legătură cu proectele talentatei artiste Leny Caler, au circulat şi circulă fel de fel de svonuri.

După informaţiile noastre, sediul acestei noui formaţii va fi în sala cinematografului „A.R.P.A." din bd. Elisabeta, care va suferi amenajări în vederea transformării sale în teatru.

Stagiunea se va deschide în preajma Crăciunului.

„FRAŢII KARAMAZOFF" IŞI VOR FACE APARIŢIA PESTE 10 ZILE

Interesanta lucrare dramatică a lui Ed. Bourdet „Secretul" se mai reprezintă pe scena Teatrului Mic încă 10 zile. Viitoarea premieră va fi după cum an anunţat *„Fraţii Karamazoff"* care se repetă cu asiduitate sub direcţia de scenă a d-lui Victor Ion Popa. Distribuţia cuprinde pe G. Calboreanu, Eugenia Zaharia, Nineta Gusty, Ovid Brădescu, Fory Etterlé, Petru Nove.

Premiera ei va avea loc în jurul datei de 20 Noembrie.

ST. GLODARIU

CONST. SINCU

EUGENIA WEBER

ALHAMBRA BROADWAY se mai joacă încă două săptămâni

Revista de mare succes *„Alhambra-Broadway"*, ce se reprezintă actualmente la teatrul din dosul Poştei, va mai ţine afişul încă două săptămâni.

In locul său vom asista la o reprezentaţie, în care sunt reluate cele mai bune numere din revista *„Baraşeum 101 Melody"*.

Afară de această revistă, vom asista pe la începutul lunei Decembrie a anului curent, la un spectacol sui-generis: o comedie operetă pentru crearea căreia îşi unesc eforturile d-nii V. Timuş, N. Vlădoianu, J. Fulga şi Nicu.

Spectacolul va fi interpretat de tot ansamblul actual al teatrului la care se vor adauga d-nii: Ion Dacian, Marcel Anghelescu şi d-nele: Virginia Popescu, Maria Vaurina şi Margareta Marian. Baletul va fi organizat de Olga Danovsky.

UN NOU TEATRU IN CAPITALA

In curând se va inaugura un nou teatru de 1200 locuri, în plin centrul Capitalei. In marele pavilion din „Expoziţia Cărţii" dela Podul Senatului, îşi va deschide stagiunea un teatru organizat de Fundaţia Regele Mihai I, al cărei director este d. Octavian Neamţu.

CINEMA

GEORGE BRENT s'a căsătorit la 15 Mai 1942, cu frumoasa Ann Sheridan şi abia acum turnează: *„Luna de miere în trei!"*

SONIA HENIE, despre care svonuri... alarmiste au afirmat că ar fi murit, desminte aceste versiuni, turnând un nou film în technicolor, intitulat *„Cântecul primăverii"*.

ROBERT TAYLOR, care se spune că a căpătat trăsături mai bărbăteşti în ultima vreme, a terminat de turnat două filme: *„Cargobotul inocenţilor"* şi *„Bataan"*, al căror subiect este desprins din actualul război.

SIMONE SIMON, despre care nu se mai auzise nimic de peste doi ani, a reapărut în filmul *„Tahiti Honey"*, realizat în studiourile R. K. O.

Ultimul film al regretatului actor Conrad Veit este *„Absue Suspicion"* şi are printre interpreţii principali pe Joan Crawford şi Fred Mc. Murray.

UN NOU TARZAN a fost turnat în studiourile „Universal Pictures" de Johnny Weismüller, intitulat *„Tarzan's Wife"* (Nevasta lui Tarzan). Principalul rol feminin este deţinut de Maureen O'Sullivan.

BETTE DAVIS a fost premiată pentru ultimul ei film *„Mr. Skoffington"*.

LUPE VELEZ revine în actualitate, turnând pentru R K. O., alături de rivala sa Dolores del Rio, un film de atmosferă exotică.

GENTLEMEN SIM este titlul filmului de acţiune regisat de Raoul Walth şi în care Errol Flynn interpretează pe celebrul boxeur semi-mijlociu Jim Corbett.

ŞTIRI

NUITS SANS LUNE

celebrul roman al lui John Steinbeck se va juca pe scena Teatrului Baraşeum. Din distribuţie fac parte: Romald Bulfinski, V. Lăzărescu, Al. Finţi, R. Lang, Beate Fredanov şi Maria Sandu.

SE REPETA

sub direcţia de scenă a d-lui Maria Iorda, extraordinara comedie „Decanul" cu Timică, în rolul principal.

D. MIŞU FOTINO

a fost numit subinspector general al Teatrelor.

TEATRUL COMEDIA

îşi va deschide porţile în ziua de 15 Decembrie 1944.

ARTURO TOSCANINI

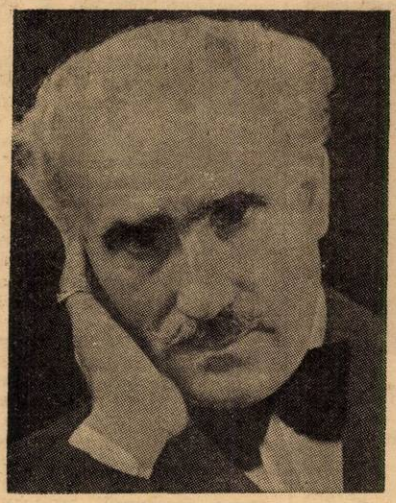

Arturo Toscanini este mai mult decât unul din cei mai străluciți muzicieni; artist autentic, în cel mai deplin înțeles al cuvântului, Toscanini este un luptător. Marele dirijor a înțeles că libertatea este una din condițiile „sine qua non" pentru desăvârșirea unei opere de creație artistică, a înțeles că datoria lui ca artist și ca om, este să înfiereze și să combată fascismul, dușmanul culturii și al libertății. Înzestrat cu o sensibilitate dezvoltată și cu un ochi mai ager decât al semenilor săi, artistul trebue să descindă în mijlocul poporului, să-i cunoască frământările și să ia atitudine împotriva asupritorilor.

Arturo Toscanini se află în Italia într'unul din cele mai tragice momente ale acesteia; folosindu-se de forță și ignorând viața poporului, fascismul mussolinian pusese mâna pe putere, instalându-se la cârma statului. Iubitor de libertate și sensibil la suferințele poporului său, Toscanini își stăpânea cu greu sentimentele sale de scârbă față de „cămășile negre". Nu se putea despărți totuși de poporul său, fiindcă prea mult îl iubea! Intr'o bună zi însă, s'a produs incidentul inevitabil care a dus la expatrierea lui. La un concert, fasciștii i-au cerut să cânte „Giovinezza". Toscanini a refuzat. Nici nu se putea altfel; iubitor al libertății, Toscanini nu-și putea profana bagheta, scăldând-o în sunetele de victorie ale obscurantismului fascist. „Cămășile negre" nu prețuiau însă buna voință, nici respectul unei credințe, mai ales respectul valorilor culturale și artistice: Maestrul a fost bruscat și silit să părăsească sala. A doua zi, cu durere în suflet, Toscanini și-a părăsit pământul natal, fiind primit cu entuziasm în toate țările democratice. Dar peste tot, pe unde trecea, Toscanini purta cu el nostalgia patriei, mâhnirea lui neconsolată pentru suferințele poporului său. Dragostea de libertate a lui Toscanini se înrudește cu aceea a altui mare muzician: Pablo Casals. Isgonit din Spania de teroarea falangiștilor, Casals a luat și el drumul pribegiei, ducând cu el amintirea copiilor uciși la Guernica de avioanele naziste.

Compozitorul Ingelbrecht, vorbind despre Toscani, îl numește cel mai mare șef de orchestră al tuturor timpurilor. Calitățile marelui Toscanini sunt mai ales admirabilul său simț muzical, claritatea, intensitatea, respectul partiției, precizia ritmică și sonoră și incomparabil ca energie. Temperament viu și impulsiv, Toscanini muncește la repetiții cu o răvnă inepuizabilă, înjură uneori, svârle cu ceasul, dar în cele din urmă reușește să vrăjească orchestra, s'o transforme într'o unitate perfectă care răspunde întocmai la comenzile lui.

Dacă am căuta să explicăm geniul de muzician al lui Toscani prin moștenirea unor calități ereditare, ne-am înșela. Tatăl său a fost un croitor lipsit de orice gust muzical. Mama sa a fost o gospodină nu mai puțin nemuzicală. Niciunul din strămoșii săi nu a fost muzician. Niciunul din cei trei copii ai săi nu i-a moștenit geniul muzical. Una din fetele lui i-a adus totuși în familie un muzician, căsătorindu-se cu marele pianist Vladimir Horowitz.

In viața particulară, Toscanini este un om simplu, afectuos și deosebit de simpatic. Ii plac poeții englezi: Keats, Shelley și Shakespeare. Seara ascultă radio, parcurgând toate genurile muzicale. In preajma unui concert este totdeauna foarte agitat. După concert, obicinuește să bea șampanie. Dealtfel, apă nu bea niciodată; preferă un pahar de vin, sau unul de cocktail.

Vântul aspru al războiului nu poate stinge flacăra eternă a unor valori unice ca Arturo Toscanini, Pablo Casals, George Enescu. Această flacără este uneori singura sursă de căldură în atmosfera de ghiață care se face în jurul nostru.

A.

JAZZ

Shakespeare spunea într'un celebru pasagiu din Negustătorul din Veneția: „Omul care nu poartă muzica în el și care nu este mișcat de concertul sunetelor armonioase, este înclinat spre trădare, încelătorie și jaf. Culorile sufletului său sunt posomorîte ca noaptea și negre sunt afecțiunile lui". Este o închinare adusă muzicii și un omagiu melomanilor.

Fără să facem vre-o apropiere între pasagiul citat și anumite stări prezente, vom remarca totuși că melomanul autentic a devenit astăzi o „rara avis". Se face o regretabilă confuzie, atribuindu-se jazzului denumirea de muzică; este ceva asemănător unui furt de firmă. Cutare se pretinde muzical fiindcă se omoară după rumbe, diseuri și tobosari. Este acel domn muzical? Desigur că nu! Ce are aface muzica cu jongleriile unor băeți teribili!

Intre muzică și jazz este aceeași diferență ca între o pânză de Rafael și o caricatură de gazetă humoristică. Amatorii de jazz susțin că jazzul este artă și pretind pentru autorii jazzului acelaș loc de onoare alături de Bach sau Mozart, cântăreții de jazz fiind puși alături de Casals sau Heifetz. Reproducem alăturat fotografia unui ilustru cântăreț de jazz. Priviți-l. Este expresia tipică a epilepsiei în plină criză, întreaga lui atitudine fiind exprimabilă numai cu ajutorul unor cuvinte din dicționarul patologiei. Poate fi acesta un artist? Atitudinea lui poate exprima emotia discretă a artistului care interpretează o mare operă de artă? Hotărît, nu!

In primul rând, opera de artă aspiră la eternitate; este primul atribut care o caracterizează. In jazz nu se poate vorbi de eternitate, nici măcar de durată. Moda este busola jazzului. Gluck se mai cântă și astăzi și se va cânta și peste câteva sute de ani. O bucată de jazz nu trăește mai mult de 2-3 ani. Din lipsă de respect pentru muzică, cineva a transpus în jazz, o fugă din Bach. După câțiva ani, bucata s'a demodat; astăzi nu se mai cântă. Fuga de Bach care a servit ca inspirație se cântă însă și se va cânta totdeauna, oricât ar ignora-o admiratorii lui Louis Armstrong și Artie Shaw.

Opera de creație muzicală, ca orice operă de creație artistică, presupune o anume intuiție a fenomenului vital, o viziune personală a artistului, o adâncire a sentimentelor. Jazzul, născut în cafenele ori în mahalalele negrilor, nu poate îndeplini asemenea condițiuni. Nu este nici măcar muzică populară; din cafenele s'a infiltrat în saloane pentru a face plăcerea feciorilor de bani gata certați cu valorile autentice ale culturii.

Nu avem de gând să cerem suprimarea jazzului, dar credem că prea este mare importanța care i se dă și prea stupide pretențiile de artă care i se atribue. Mărturisim cu mâhnire că această furie a jazzului în totala ignoranță a muzicii clasice, este rezultatul unei deficiențe de cultură în rândurile tineretului. In timp ce Filarmonica este programată odată la două săptămâni, așa zisele concerte de jazz se țin lanț. Dinu Șerbănescu a ajuns la mare preț, în timp ce Dinu (tot Dinu) Lipatti trebue să cânte în Elveția pentru a fi apreciat! Ce vreți, Lipatti nu este destul de... hot!

H.

Reproducerea totală sau parţială interzisă

12 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: **Poşta refugiaţilor.**

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Muzică variată.

13.00: Ora oficială. **Ora Armatei.**

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. **Radio-Jurnal.**

14.20: **Cafe concert.**

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

18.03: Muzică românească.

19.00: Ora oficială; Radio-jurnal.

19.10: Jazz.

20.00: Faptele săptămânii.

20.15: Fantezii, Potpourri-uri, Selecţiuni.

21.00: Ora oficială; Muzică variată.

22.00: Ora oficială; Radio-jurnal; Publicitate.

22.20: „La Moara Roşie"; Muzică de cabaret.

23.00: „La Hanul Ancuţei": Muzică populară românească.

23.50: Radio-jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română. pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăţi. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18 45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) — Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m) ■ Ştiri în germană. ■ 13 30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31.22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49 67-33,48 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază ■ 18. Emisie pentru soldaţi. ■ 18.50 Conf. ■ 19.05. Varietăţi. ■ 19.20 Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20,40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

13 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: **Poşta refugiaţilor.**

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Muzică variată.

12.00: **Poşta Militară.**

13.00: Ora oficială; Cântă V. Julea, I. Cristea şi C. Tandin.

13.50: Publicitate.

14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Concert de promenadă.

19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.

19.10: Muzică de jazz. Ora oficială.

20.00: Prietenii discului.

21.00: Ora oficială. Salon muzical.

22.00: Ora oficială. Radio Jurnal Publicitate.

22.20: Concert italian.

23.00: Muzică variată uşoară.

23 50: Radio Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română. pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20 30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12 30 şi 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17 30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora piilor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19 55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora cronică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

14 Noembrie 1944

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: **Poşta refugiaţilor.**

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Muzică variată.

12.00: **Poşta Militară.**

13.00: Ora oficială. Cântă V. Julea, I. Cristea şi C. Tandin.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

13.00: Ora oficială. Cântăreţi. Muzică din filme. Valsuri. Muzică instrumentală şi uşoară, Jazz.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

14.20: Cafe Concert.

CUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI RADIO ROMÂNIA, RADIO BU-

18.00: Ora oficială. Deschiderea emisiunii. Selecţiuni, Fantezii şi Potpourri-uri.

19.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

19.10: Muzică de jazz.

20.00: Ora oficială. Concert simfonic.

21.00: Ora oficială. Muzică vocală şi corală.

21.30: Valsuri din opere.

22.00: Ora oficială. RadioJurnal. Publicitate.

22.20: Concert spaniol.

23.00: Muzică variată uşoară.

23.00: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română. pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0.7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.15. Muzică. ■ 16 30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17,59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19 55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21 50. Concert. 22.50. Inf.

15 Noembrie 1944

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: **Poşta refugiaţilor.**

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Muzică variată.

12.00: **Poşta Militară.**

13.00: Ora oficială. **Ora Armatei.**

13.00: Ora oficială. Cântă V. Julea, I. Cristea şi C. Tandin.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

18.03: Muzica popoarelor.

19.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

19.10: Muzică veche.

19.40: Ora Ardealului.

20.00: Ora oficială. Rapsodiile noastre.

20.40: Muzică de dans.

21.00: Ora oficială Prietenii discului.

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Concert de muzică nordică.

23.00: Muzică variată uşoară.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

De la ora 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi

13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană.

16 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: **Poșta refugiaților.**

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Muzică variată.
12.00: **Poșta Militară.**
13.00: Ora oficială. Cântă V. Julea, I. Cristea și C. Tandin.
13.00: Ora oficială. **Ora Armatei.**
13.50: Publicitate. Muzică variată.
14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.
14.20: Cafe Concert.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: **Ora Militară Româno-Rusă.**
19.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.
19.10: Muzică de jazz.
20.00: Ora oficială. Concert simfonic.
21.00: Ora oficială. Muzică de jazz.
21.30: Cântăreți.
22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.
22.20: Concert de muzică franceză.
23.00: Muzică variată ușoară.
23.50: Radio Jurnal.
24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română. pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Conf ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15 45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert de orchestă. ■ 22.50. Inf.

17 Noembrie 1944

RADIO ROMÂNIA RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: **Poșta refugiaților.**

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora administrativă.
9.30: Muzică variată.
12.00: **Poșta Militară.**
13.00: Ora oficială. Cântă V. Julea, I. Cristea și C. Tandin.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.03: Ora oficială. Concert de masă.
13.50: Publicitate. Muzică variată.
14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.
14.20: Muzică variată.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Concert spiritual.
19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.
19.00: Seară de Operă „Boema" de Puccini.
21.00: Mari instrumentiști virtuoși.
22.00: Ora oficială. Radio Jurnal. Publicitate.
22.20: Concert de muzică rusă.
23.00: Muzică ușoară.
23.50: Radio Jurnal.
24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română. pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30. Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15 45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18 45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08.45. (31.46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13 30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19 35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică ușoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Varietăți. ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci ■ Conf. ■ 19.58. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.15. Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăți. ■ 20.45.

18 Noembrie 1944

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. **Radio-Jurnal.** Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: **Poșta refugiaților.**

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora administrativă.
9.30: Muzică variată.
12.00: **Poșta Militară.**

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Ora oficială. Cântă V. Julea. I. Cristea și C. Tandin.
13.50: Publicitate. Muzică variată.
14.00: Ora oficială. Radio Jurnal.
14.20: Cafe concert.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.
18.03: Concert de promenadă.
19.00: Ora oficială. Radio Jurnal.
19.10: Muzică variată.
19.40: Ora Ardealului.
20.00: Ora oficială. Cântăreți români: Arta Florescu, Valentina Cretoiu, Evantia Costinescu.
21.00: Ora oficială. Muzică corală. Simfonia IX de Beethoven.
22.00: Ora oficială. Radio Jurnal.
22.20: Concert de muzică engleză.
23.00: Muzică variată ușoară.
23.50: Radio Jurnal.
24.00: Inchiderea emisiunii.

De la ora 20 15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15 Conf. ■ 21 40. Cabaret. ■ 22.25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

Citiți

„Ziarul Științelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARȚI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 24 lei

DIN LIPSA de HÂRTIE

TIRAJUL

REVISTEI NOASTRE ESTE LIMITAT

Ca să fiți siguri că veți găsi revista dv. totdeauna, cumpărați în fiecare săptămână

„Radio-Universul"

dela acelaș chioșcar!

RL 5232

Receptor modern cu două lămpi universale, trei circuite acordate, lămpi din seria „oțel".

Odinioară au fost în mare vogă receptoarele în amplificare directă, cu un etaj de înaltă frecvență înaintea detecției. Este drept că sensibilitatea acestor aparate era uneori mulțumitoare, dar selectivitatea lăsa totuși de dorit, cu numai două circuite acordate.

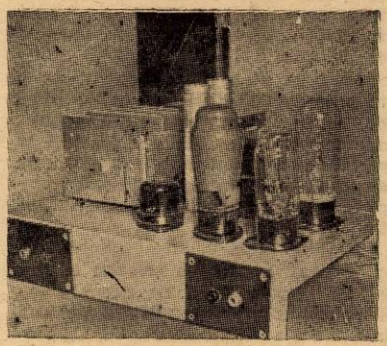

Publicăm astăzi un receptor de o factură oarecum puțin obicinuită: aparatul cuprinde două lămpi, are trei circuite acordate și nu este prevăzut cu clasica reacție. Bine înțeles, selectivitatea încă nu se poate compara cu aceea a unui schimbător de frecvență, ea este totuși mai mult decât mulțumitoare. Chiar în apropierea unui post local, nu se simte nevoia unui selector.

Receptorul cuprinde un etaj de înaltă frecvență, un etaj detector cu diodă, o diodă regulatoare anti-fading, o amplificatoare de joasă frecvență și o lampă finală; toate numai cu două lămpi. Redresorul cuprinde o lampă monofazică și o regulatoare.

Circuitul de intrare alcătuit din selfurile L_7, L_1 și condensatorul variabil C_1, atacă grătarul pentodei UBF11. Sub placa acestei lămpi, energia de înaltă frecvență trece în circuitul L_2 C_2, apoi prin inducție în circuitul L_3 C_3. Cele două circuite acordate alcătuesc de fapt un filtru de bandă. Condensatorii C_7 și C_8 feresc capacitățile C_2, C_3 de tensiunea anodică a lămpii.

O parte din tensiunea de înaltă frecvență aflătoare la bornele bobinei L_3 este prevalată cu ajutorul unei prize intermediare (la două treimi din numărul de spire) ori trimisă prin condensatorul Ck la dioda detectoare a lămpii UBF11. Rezistența R_3 și condensatorul C_6 filtrează tensiunea de înaltă frecvență strecurată în urma detecției.

Rezistența R_{V1} este necesară pentru negativarea potrivită a lămpii UBF11, fiind decuplată de capacitatea C_{V1}. Această din urmă capacitate servește în același timp ca scurt-circuit pentru tensiunea de joasă frecvență care se găsește la bornele lui R_{V1}, deoarece privind montajul se poate vedea că este normal ca la bornele acestei rezistențe să se găsească o parte din tensiunea de joasă frecvență.

După cum am văzut, în circuitul anodic al lămpii pentode, se află circuitul acordat L_6, C_7, C_2. O parte din tensiunea de înaltă frecvență aflătoare la bornele acestui circuit este trimisă prin condensatorul C_4 la a doua diodă a lămpii UBF11. La bornele rezistenței R_6 apare tensiunea redresată necesară pentru controlul automat al fenomenului feding. Această tensiune anti-fading este aplicată la grătarul lămpii pentode prin intermediul rezistenței R_1 și este filtrată de condensatorul C_5.

Tensiunea de ecran a pentodei, trebue să fie cât se poate mai stabilă. Vom renunța deci la sistemul clasic al rezistenței reducătoare, înlocuind-o cu un divizor potențiometric alcătuit din rezistențele Rs și Rs', împreună cu condensatorul de decuplaj C_{S1}.

Acest montaj favorizează controlul automat al lămpii. Bine înțeles, nu ne putem aștepta la rezultatele pe care ni le-ar putea oferi un super cu patru sau cinci lămpi, totuși rezultatele sunt surprinzătoare pentru numărul redus de lămpi.

Tensiunea detectată de joasă frecvență este luată la cursorul potențiometrului P (volum control) și trimisă pe calea condensatorului C_{V1} la grătarul elementului triodă al lămpii UCL11.

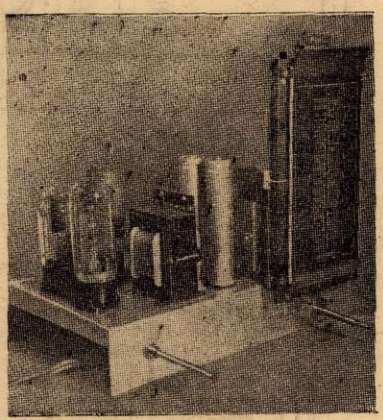

Negativările elementelor triodă și pentodă care compun lampa UCL11 se obțin datorită rezistențelor R_5 și R_6. Întregul curent anodic circulă prin cele două rezistențe, astfel că șasiul se află la un potențial pozitiv. Polarizația finalei se obține direct la minusul general, fiind filtrată de grupul Rg_2, C_{V3}. Căderea de tensiune la bornele rezistenței R_5, negativează trioda, după ce a fost filtrată de grupul $R'g_2$ C_{V2}.

Rezistența de sarcină a triodei este R_1. De aci, oscilațiile de joasă frecvență amplificate, atacă grătarul finalei pe calea condensatorului C_{S2}. În

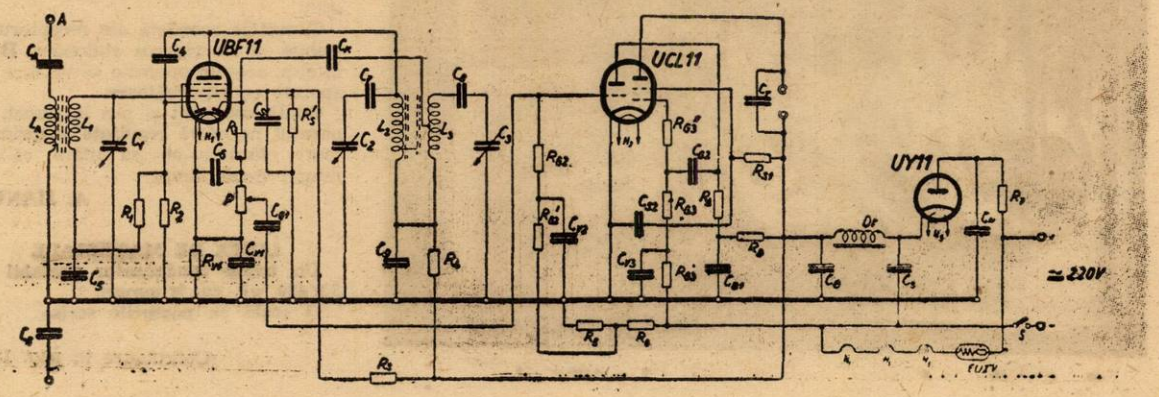

circuitul de grătar intercalăm rezistența R"g2 pentru a evita ca lampa să intre în oscilație.

Celula de alimentare cuprinde o lampă redresoare UY11, necesară în cazul unei rețele de curent alternativ. Filtrarea curentului este îndeplinită de șocul cu miez de fer Dr împreună cu electroliticii C_8, C_5, fiecare de 32 MF. Să nu uităm că Cs se montează izolat de șasiu, altfel lampa finală rămâne fără polarizație.

Pentru protecția lămpii UY11 a fost prevăzută o rezistență R_7 de circa 100 ohmi, 4 wați Această rezistență este necesară și iată de ce La deschiderea aparatului, înainte de încălzirea lămpilor, condensatorii electrolitici se încarcă la tensiunea maximă, astfel că lampa redresoare este amerințată cu descărcarea unui puternic curent în interiorul ei. Rezistența limitează însă valoarea acestui curent.

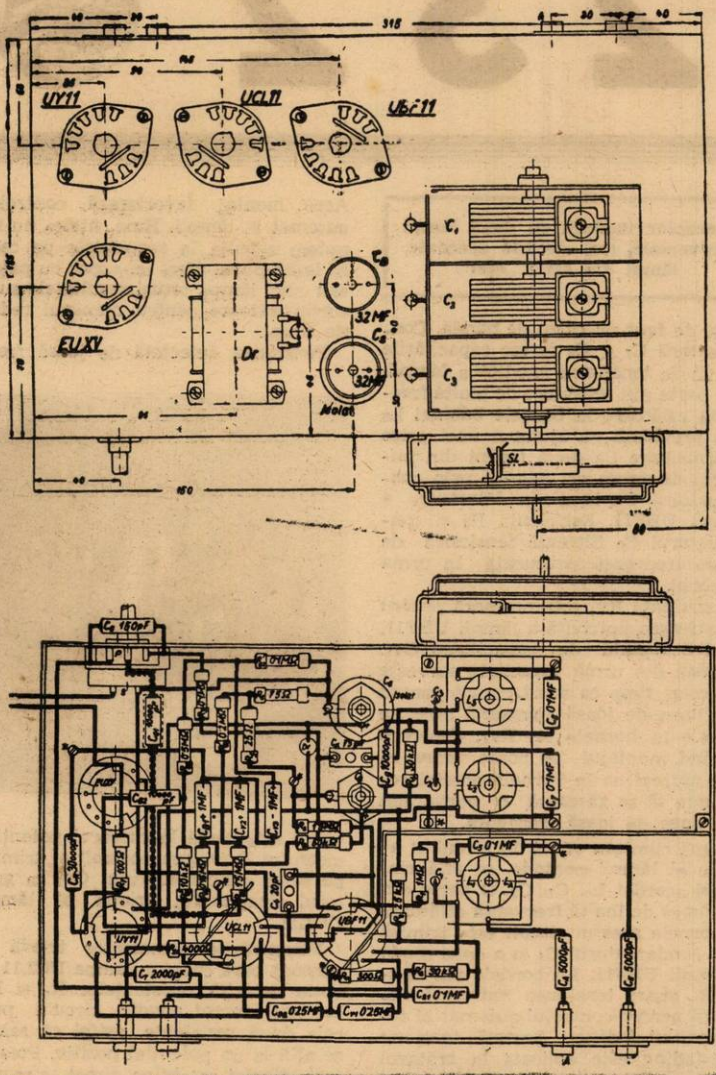

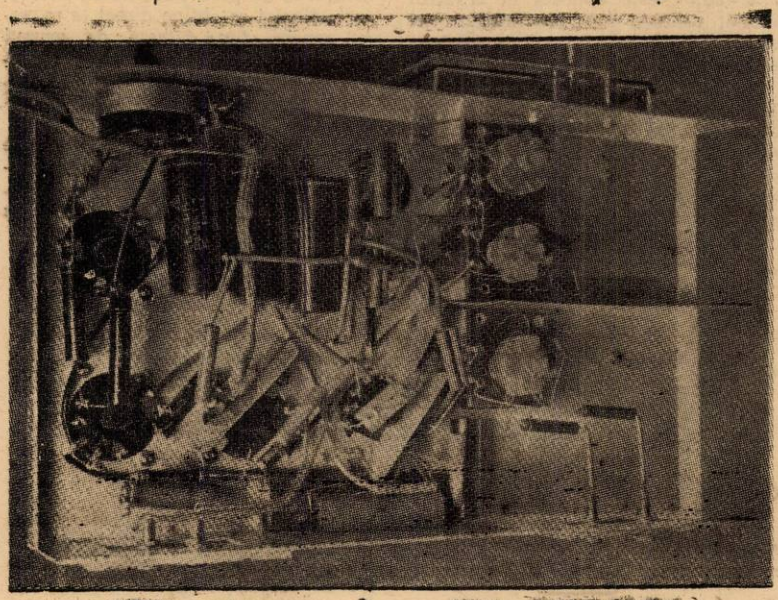

Placa lămpii finale primește întreaga tensiune redresată. Ecranul se alimentează printr'o rezistență. Elementul triodă necesită o tensiune anodică foarte curată, deaceea pentru plata triodei, curentul redresat, după ce a fost filtrat de drosselul Dr, mai trece prin celula de filtraj suplimentară ,alcătuită de rezistența Rb și condensatorul Cb.

Aparatul se montează pe un șasiu metalic de 315×185 mm. Cele două bobine vor fi separate printr'un blindaj metalic. Vom fi foarte atenți la montarea aparatului, astfel ca să nu se producă nici o influență între circuitele de grătar și placă ale lămpii UBF 11.

Schițele anexate sunt suficient de clare pentru așezarea pieselor și stabilirea conexiunilor. La dreapta șasiului montăm condensatorul variabil alcătuit din secțiunile C_1, C_2, C_3, fiecare de 420 pF. Bine înțeles, o scală corespunzătoare cu posturile scrise va fi prevăzută.

La stânga fixăm potențiometrul volum-control P. Lângă blocul condensatorilor variabili montăm cei doi condensatori electrolitici, unul din ei izolat de șasiu, după cum spuneam mai sus.

Lângă electrolitici așezăm drosselul; urmează apoi lampa regulatoare de tipul EUXV. In spate, se găsesc cele două lămpi. Dedesubtul șasiului se montează bobinele, precum și piesi condensatorii.

Bobinele se montează pe o plachetă de hares Ele sunt construite din carcase cu ferrocart tip Haspel și bobinate cu liță de naltă frecvență In cazul unor condensatori variabili de 420 pF, bobinele L_1, L_2, L_3, au fiecare câe 70 spire din liță de înaltă frecvență de 10×0,05 mm. Bobina de antenă cuprinde 8 spire din aceeași liță.

Conexiunile poențiometrului vor fi blindate, blindajul fiind sudat la șasiu.

Circuitele acordate ale receptorului trebue să fie riguros etalonate. Bine înțeles, această operație se va face cu aparate corespunzătoare.

Odată construit și pus la punct, aparatul ne oferă rezultate surprinzătoare, făcându-ne să uităm că are numai două lămpi.

A. JIANU

LISTA DE MATERIALE

Un triplu condensator variabil de 3×420 pF cu trimmeri.

O scală cu posturile scrise.

(Continuare în pag. 15)

COLABORAREA CITITORILOR

ALIMENTAREA IN CURENT ALTERNATIV

Numeroase au fost articolele cari autratat acest subiect, însă nu toate au intrat în amănuntele funcționării, construcției, defectării și depanări lor. De aceia caut să adun în acest articol toate cunoștințele, absolut necesare, unui constructor amator pentru a-și putea confecționa singur sau să depaneze o celulă de alimentare la curent alternativ.

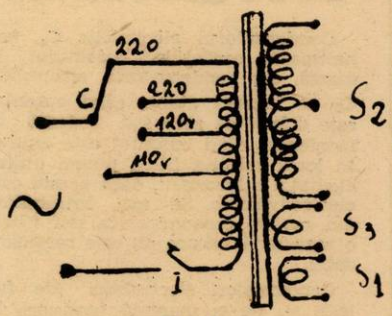

Fig. 1.

Ca orice aparat, redresorul este construit din mai multe piese după cum urmează :

Prima piesă și de cea mai mare importanță cu privire la construcție (și eventual la preț), este transformatorul de rețea. După cum spune și numele, el are menirea să transforme energia electrică a rețelei, modificând tensiunea din circuitul primar în tensiunea necesară alimentării receptorului.

Principiul lui, este principiul inducției. Curentul ce străbate un circuit dă naștere într'un alt circuit vecin, la un alt curent mai slab ca primul și de sens opus cu el. Efectul este mărit, prin introducerea unui miez de fer, în mijlocul bobinelor. Inducția ia naștere numai când stabilim sau întrerupem curentul din primul circuit, adică din circuitul primar al transformatorului. Se știe că în mod obișnuit curentul alternativ industrial are o frecvență de 50 p/sec. Ori aceste schimbări, echivalează cu o întrerupere, astfel că transformatorul funcționează perfect. Transformatorul de rețea are mai multe bobinaje :

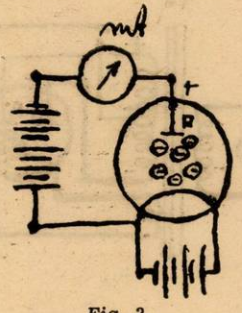

Fig. 2.

Bobinajul primar P. fig. 1 după cum am văzut mai sus se leagă paralel cu rețeaua pentru a primi energia electrică. Se produce un flux magnetic, ale cărui linii de foiță circulă prin miezul de fier al transformatorului. Bobinajele secundare S_1, S_2, S_3, sunt parcurse și ele de fluxul magnetic alternativ și furnizează energia transformată.

In fig. 1 vedem schematizat, bobinajul primar P. prevăzut cu prize la 110 v., 120 v., 220 v., 240 v. bobinajul secundar de înaltă tensiune S_2 necesar alimentării anodice în urma redresării. bobinajul S_1 pentru încălzirea redresoarei și bobinajul S_3 de încălzire a lămpilor din radioreceptor.

Dacă lăsăm să treacă un curent alternativ de o tensiune sp. ex. 110 v. și o intensitate de 0,909 A (adică o putință de 100 w.) prin primar, atunci în bobinajul secundar, nu putem cere sp. ex. 300 v. și 2 A. ori și câte spire am bobina cu sârmă de orice grosime, căci putința cerută ar fi 300×2=600 w. așa că ar trebui să creeze o energie de 600—100=500 w., cea ce nu se poate. Din secundar putem utiliza numai 80% din watajul care l-am consumat, deoarece în transformator avem perderi cca. 20%

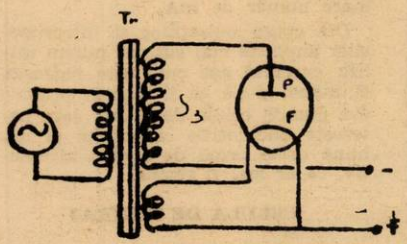

Fig. 3.

datorită curenților (Foucault) efectului histeresis, etc. ce încălzesc într'o oarecare măsură miezul feros.

Bobinajele sunt făcute din sârmă de cupru izolată cu email. Grosimea ei variază după puterea transformatorului. Calculele pentru numărul de spire, grosimea sârmei, precum și grosimea miezului feros, se găsesc deja publicate în revista R. U. 508.

Miezul feros este făcut din mai multe table numite tole. Nu se întrebuințează ferul simplu, căci s'ar încălzi și ar avea o mai mică permeabilitate magnetică. Tolele sunt făcute special din fer cu siliciu pentru a avea o mai mare permeabilitate magnetică, iar pentru a împiedeca formare curenților Foucault, sunt izolate între ele cu hârtie subțire. Grosimea lor variază între 0.2 și 0,5 mm.

Permeabilitatea magnetică se măsoară în „GAUSS". iar la tolele obișnuite are o valoare medie de 10.000 Gauss. Cu cât numărul de Gauss este mai mare, cu atât bobinajele vor avea mai puține spire. deci economie de sârmă.

Carcasa pe care se bobinează sârma, se confecționează din carton presat, iar capetele bobinajelor se prind pe marginea ei cu ajutorul unor oese cu capsă. Vom căuta să vârâm pachetul de tole cât mai strâns în carcasă, ca să nu vibreze. cea ce ar putea produce un sgomot stânjenind auditia. Panele ce le poate avea transformatorul se datorează în primul rând primarului, care se poate întrerupe sau arde în urma aplicării unui voltaj mai mare decât acela pentru care este calculat, sau în urma unui accident mecanic. Pentru a constata acest defect vom conecta primarul la bornele unui ohmetru, care în caz că primarul este bun, trebue să arate o rezistență cuprinsă între 20—150 ohmi. Dacă este ars, se rebobinează cu sârmă de același grosime. același lucru dacă este întrerupt. Se mai poate întâmpla să se scurt circuiteze secundarul de înaltă tensiune. In acest caz defectul se constată măsurând tensiunea acestuia care trebue să fie cam 300—350 volți. In caz că tensiunea este mai mică, scurt circuitul este parțial (numai câteva spire sunt scurt circuitate), iar dacă ensiunea este nulă atunci scurt circuitarea este totală. In amândouă cazurile, remediul este debobinarea secundarului. îndepărtarea scurt circuitului și rebobinarea lui. Intre bobinaje se pune hârtie uleiată ca să evităm eventualele scântei, dintre ele. La unele transformatoare se blindează bobinajul, bobinând un strat de sârmă emaillată, a cărui capăt liber este legat la șasiu. Când întrebuințăm hârtie uleiată. nu trebue să abuzăm de ea căci s'ar putea să nu ne încapă bobinajele în fereastra tolei. Bobinele se vor bobina cât mai strâns.

Transformatorul se montează într'un colț, al aparatului, ca în caz de încălzire, să nu dăuneze altor piese. Când vorbim de încălzire. înțelegem o ușoară încălzire. Nu să scoată fum!

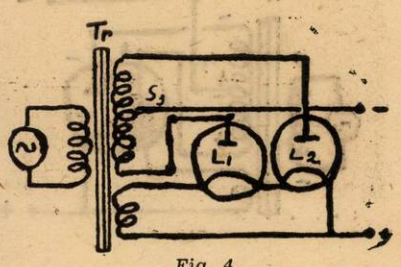

Fig. 4.

Cu aceasta terminăm prima parte a redresorului, adică transformarea tensiunei rețelei, în tensiuni și intensități potrivite lămpilor din radio receptor. (De pildă secundar I. T. 2×350 v., 60 mA, 4 volți 1 amper încălzirea lămpii redresoare, și 4 sau 6,3 volți 3 până la 4 amperi pentru încălzirea lămpilor din receptor).

REDRESAREA

Prin redresare înțelegem transformarea curentului alternativ în curent continuu. Se cunosc mai multe procedee, însă aici ne vom ocupa numai de cel mai uzual în radio.

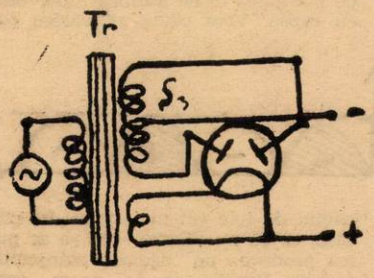

Fig. 5.

și miliampermetrul mA. indică trecerea unui curent dela filament spre anoda. Dacă am inversa legăturile punând anoda sub potențial negativ, curentul numai circulă, de oarece anoda nu mai poate atrage electroni, căci ei sunt sarcini electrice negative și el fiind negativ îi respinge. Dacă întrebuințăm același montaj la curent alternativ. redresarea se face în felul următor :

La alternanța pozitivă, placa P din fig. 3, atrage electroni și prin urmare curentul trece prin lampă, iar când se schimbă alternanțele și vine la placă una negativă. ea nu mai poate atrage electroni, deci curentul nu mai circulă. Când vine alternanța pozitivă la placă ea atrage din nou electroni. Jocul acesta se repetă de 50 ori pe secundă, după frecventa curentului. Redresarea de mai sus se numește monofazică, dar are un inconvenient. căci curentul este întrerupt prin neredresarea alternantelor negative. Aceste întrerupei se manifestă în difuzor, printr'un bâzâit. Felul acesta de a redresa, se mai găsește la unele aparate speciale, sau la aparatele eftine. De menționat că în acest fel obținem un curent plasatoriu (diagrama din fig. 3) întrerupt, însă care aduce cu curentul continuu, fiindcă circulă numai într'un singur sens.

Pentru a scăpa de întreruperile pomenite mai sus. s'a adoptat un sistem foarte simplu de a redresa și alternanțele negative. Montăm două

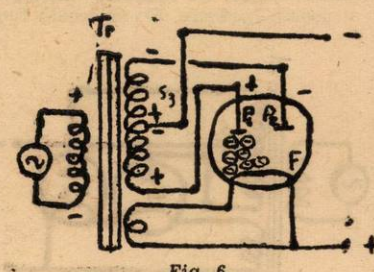

Fig. 6.

De multe ori auzim pe cunoscuți sau prieteni spunând că au un aparat de radio cu 3. 4, 5, plus unu lămpi.

E: bine ! Chiar acest „plus unu" este lampa redresoare (cu emisie termoelectronică) ce redresează curentul. Ea este un fel de supapă electronică, ce lasă să treacă curentul alternativ numai la alternanțele pozitive. astfel că circulă numai într'un singur sens, făcându-l continuu.

Principiul acestei lămpi a fost descoperit de americanul Fleming (1905) și este cam următorul (fig. 2).

Dacă încălzim filamentul F, emite electroni, ce sunt atrași de anodul A lămpi (fig. 4) redresoare sau luăm o singură lampă biplacă (cu două plăci) și atunci obținem redresarea bifazică (a ambelor alternante și negative și pozitive). Pentru a înțelege și mai bine și a mă scuti întru câtva de explicații, priviți fig. 6 și 7, care vă spune foarte clar procedeul redresării bifazice. La prima alternanță când placa P_1 este pozitivă. Ea atrage electroni, iar la a doua alternanță cealaltă placă P_2 este pozitivă și deci ea atrage acum electroni. Astfel curentul circulă în permanență prin lampă. Curentul redresat bifazic este reprezintat grafic în diagrama 2, de unde reese că obținem un curent continuu pulsatoriu fără întreruperi.

Când redresăm cu o lampă bună, pierdem maximul 20 v din tensiunea aplicată la plăci. iar dacă pierdem mai mult, înseamnă că lampa este îmbătrânită și începe să se epuizeze. Pentru a preveni o epuizare prea rapidă a lămpi, trebue să nu o supunem unor tensiuni mai mari de cât celei prescrise de fabricant, și nici să nu-i încărcăm consumul cu un prea mare număr de mA.

Din cauza pulsațiilor și întreruperilor amintite mai sus, nu putem utiliza curentul așa cum este redresat, ci numai după ce îl trecem printr'o așa numită celula de filtraj. care netezește ondulațiile curentului și elimină orice urmă de curent alternativ, ce ar mai fi rămas.

CELULA DE FILTRAJ

Acest filtru este alcătuit din doi condensatori electrolitici fig. 8 C_3 și C4, de câte 8, 16, 26, 32. 36 MF și o bobină de șoc cu miez de fier (self filtru, șoc de filtraj sau „DROSELL") de 20—50 henry și 100 mA, cari se montează în circuitul curentului de redresat. Funcționarea celulei de filtraj este următoarea :

Selful filtru, opune o mare împendanță (rezistență în curentul alternativ) ondulațiilor curentului redresat și lasă ușor să fie străbătută de curentul continuu.

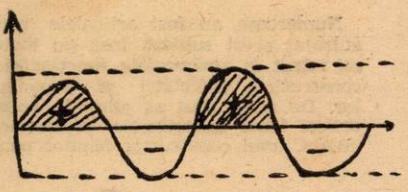

Condensatorul electrolitic C_4, canalizează oscilațiile curentului la massă, iar condensatorul electrolitic C_3. se încarcă atunci când curentul este diferit de zero și-l cedează în momentul când curentul este anulat. In locul selfului filtru putem utiliza excitația difuzorului, dacă acesta este electrodynamic. Se mai întrebuința din motive economice, ca self filtru, o rezistență, ceeace nu este recomandabil.

Condensatori electrolitici (de filtraj) au pe ei marcată tensiunea la care sunt încercați (ca izolament). Dacă este scris izolați la 550 v. noi nu o să filtrăm o tensiune mai mare de cât maximul 350—400 v., căci altfel s'ar claca.

In afară de aceasta ei sunt polarizați. adică au un pol pozitiv și unul negativ. De aceia la montat trebue să luăm seama să nu inversăm legăturile, că s'ar distruge polarizantul și l-am strica.

Pentru a scăpa de eventualii paraziți ce s'ar strecura pe rețea, branșăm paralel cu primarul transformatorului doi condensatori fixi C_1 și C_2 de câte 10.000 pF, în serie, a căror intersecție este legată la massă.

Defectarea celulei de filtraj este datorită. de cele mai multe ori clacării scurt circuitării condensatorilor electrolitici, cari trebue schimbați imediat căci altfel ar produce o supra consumație a redresoarei, ceea ce ar duce la epuizarea ei.

Pentru a elimina eventualele influențe parazitare a transformatorului, față de celelalte piese, îl blindăm electrostatic. Condensatori de filtraj îi așezam în așa fel ca să fie feriți de temperaturi ridicate. cum ar fi în apropierea unei lămpi.

M. D. C.

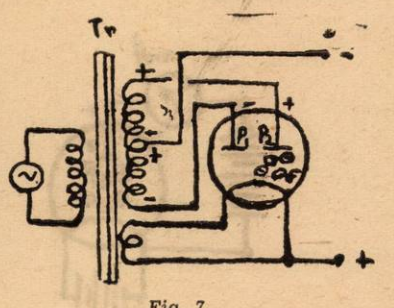

Fig. 7.

Pentru amatori

D-l Rădulescu Mircea *oferă o lampă C BC 1 și caută o lampă AK2.*

D-l Dumitru Popa *caută rezistențe de 10.000 ohmi la 50 wați.*

D-l Adrian Răuțiu *caută condensatori în ulei și condensatori telefonici încercați la 3500 volți (2—4 mF).*

D-l A. Rădulescu *caută un tub catodic; oferă în schimb un set complet de lămpi din seria „D".*

D-l Ortinsky *caută condensatori variabili pe calit pentru unde scurte de 50 și 100 cm; oferă în schimb o lampă 42.*

UN SISTEM DE FILTRAJ ŞI DE REGLARE A TONALITAŢII

Reglarea tonalităţii adoptată de majoritatea receptoarelor, permite favorizarea după voe a amplificării notelor grave şi să recunoaştem, consecinţa este o diminuare a notelor înalte. Pentru a fi complet, sistemul ar trebui să permită în acelaşi timp posibilitatea de a amplifica după voe şi registrul înalt. In orice caz, sistemul este oarecum avantajos deoarece face posibilă atenuarea zgomotelor perturbatoare care însoţesc deobicei registrul înalt.

Un asemenea sistem poate fi adoptat oricărui receptor, chiar dacă el nu a fost prevăzut în construcţia iniţială. Sistemul poate fi însă combinat cu un dispozitiv de filtraj care îi măreşte eficacitatea (fig. 1).

După cum se poate vedea din figură, montajului este foarte simplu el se intercalează între bobinele de eşire şi vorbitor şi se compune dintr'un sistem de filtraj alcătuit de o bobină L, un condensator variabil C, şi doi condensatori fixi C_2 şi C_3.

Dispozitivul pentru reglarea tonalităţii se compune dintr'un condensator fix C_4 şi o rezistenţă variabilă R

Selful L este o bobină de foarte bună calitate cu un coeficient de self-inducţie de un henry. Condensatorul variabil C_1 este o piesă de tip normal cu o capacitate maximă de 500 pF; poate avea dielectric de mică. Doi condensatori fixi, unul C_2 de 500 pF şi altul C_3 de 1000 pF se pot conecta în parabil pe C_1 cu ajutorul comutatorului M. Condensatorul f.x C_4 are o capacitate de 25.000 pF şi se montează în serie cu un potenţiometru de 50.000 ohmi.

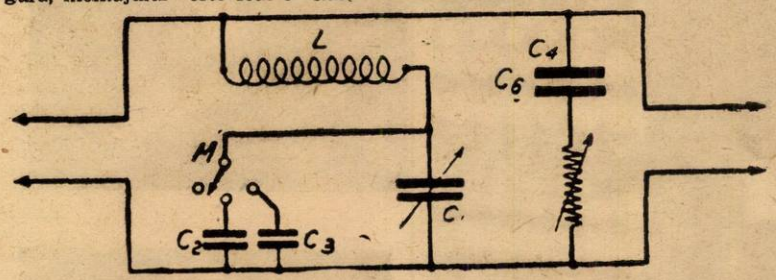

PENTRU A EVITA SUNETELE ASCUŢITE LA O PENTODA FINALA

Se reproşează uneori pentodelor finale că favorizează exagerat amplificarea notelor ascuţite. Acest defect este supărător mai ales dacă vorbitorul este un electromagnetic, sau dacă transformatorul de eşire nu este potrivit.

Audiţia se poate ameliora cu ajutorul dispozitivului schiţat în figura alăturată (fig. 2). Bobina de şoc se shuntează cu un regulator de tonalitate clasic, alcătuit dintr'un condensator de 10.000 pF şi un potenţiometru de 50.000 ohmi.

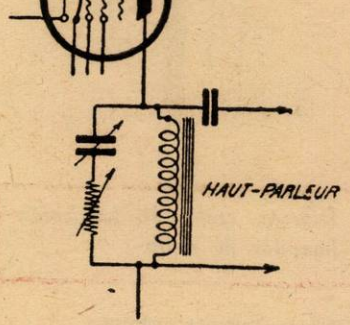

Colaborarea cititorilor

D-l Gh. Cerbu, Bucureşti. Manuscrisul d-vs. a fost însemnat cu „bun de tipar". Aşteptăm altele.

R. U. 5232

(continuare din pag. 12)

Un grup de bobine (vezi textul).

Un drossel de 50 mA. 400 ohmi.

C 4 condensator fix de 20 pF (cu mică).

C_7 condensator fix de 2000 pF. cică).

C_6 condensator fix de 150 pF.

C_7 condensator fix de 2000 pF.

CA, CE condensatori fixi de 5000 pF.

Cg_1, C_7, C_8 condensatori fixi de 10.000 pF.

Cn condensator fix de 30.000 pF.

C_5, C_7 C_8 condensatori fixi de 0,1 MF.

Cs_2 Cv_1 condensatori fixi de 0,25 MF.

Cv_2, Cv_3, Cb_1 condensatori fixi de 1MF.

Cs, Cb condensatori electrolitri de 32 MF.

R_1 rezistenţă de 1 Mo—0,5 w.

R_2, Rg_2 rezistenţe fixe de 0,5 MO—0,5w.

R_g, Rg_3 rezistenţă de 0,1 Mo-0,5 w.

R_4, Rs rezistenţa de 30.000 ohmi—0,5 w.

Rs rezistenţă de 4000 ohmi—0,5 w.

Rs rezistenţă de 25.000 ohmi 0.5 w.

R_7 rezistenţă de 700 ohmi— 4w.

Rv_1 rezistenţă de 300 ohmi—0,5 w.

R_8 rezistenţă de 4000 homi—0,5 w.

Rg''_3 rezistenţă de 10.000 ohmi—0,5 w.

R_8 rezistenţă de 25.000 ohmi-0,5 w.

Ra rezistenţă de 0,15 MO—0 5

Rg'_2 rezistenţă de 0,2 MO—0,5 w.

Rg rezistenţă de 0 5 MO—0 5 w.

RB rezistenţă de 50.000 ohmi—1 w.

Un potenţiometru logaritmic de 0,5 MO (cu întrerupător).

Patru socluri pentru lămpi din seria „11".

Material mărunt.

Lămpile: UBF11, UCL11, UY11 şi Urdox EUX V.

DOUA LAMPI SEPARATE PENTRU DOUA VORBITOARE

Când vrem să obţinem o audiţie de o amploare şi o muzicalitate deosebită, recurgem uneori la două vorbitoare. Cele două vorbitoare vor avea caracteristice diferite din punct de vedere mecanic, pentru a compensa mutual insuficienţele fiecăruia dintre ele.

Aceste două vorbitoare se montează în serie sau în paralel, în circuitul de fire al lămpii finale şi într'un chip deosebit, după tipul şi sistemul de legătură adoptat.

Pentru a obţine rezultate mai bune, putem utiliza două lămpi finale cu caracteristice deosebite. In cazul acesta, vom recurge la un dispozitiv special, indicat de figura alăturată.

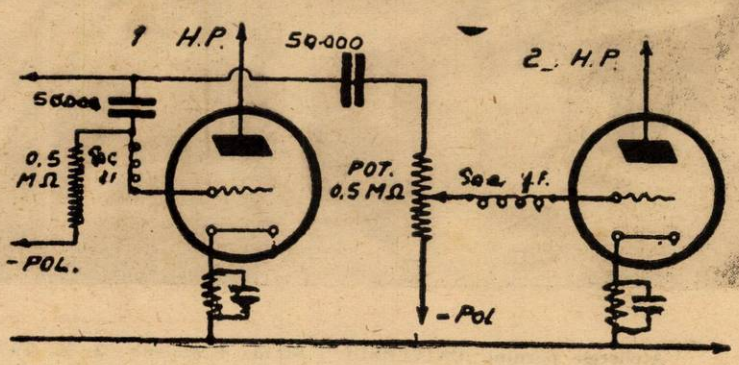

RADIO IN IMAGINI

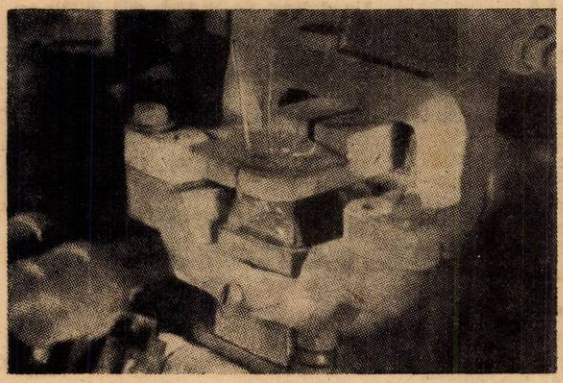

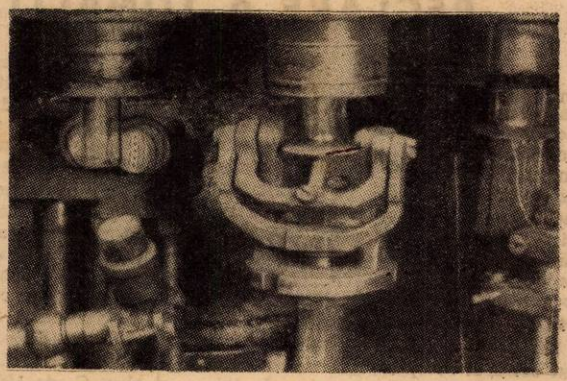

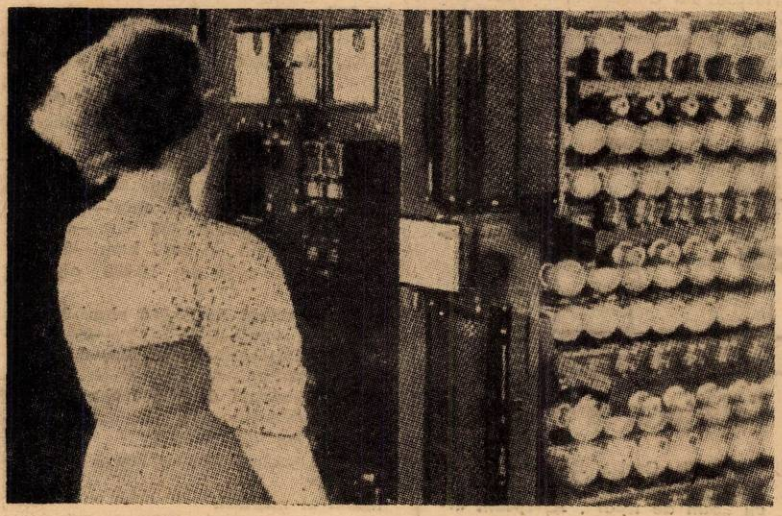

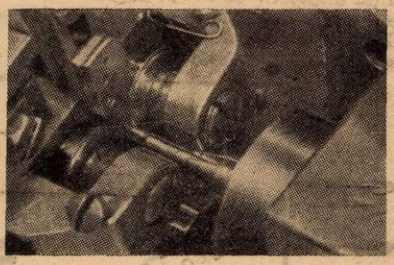

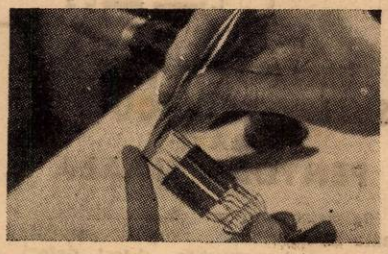

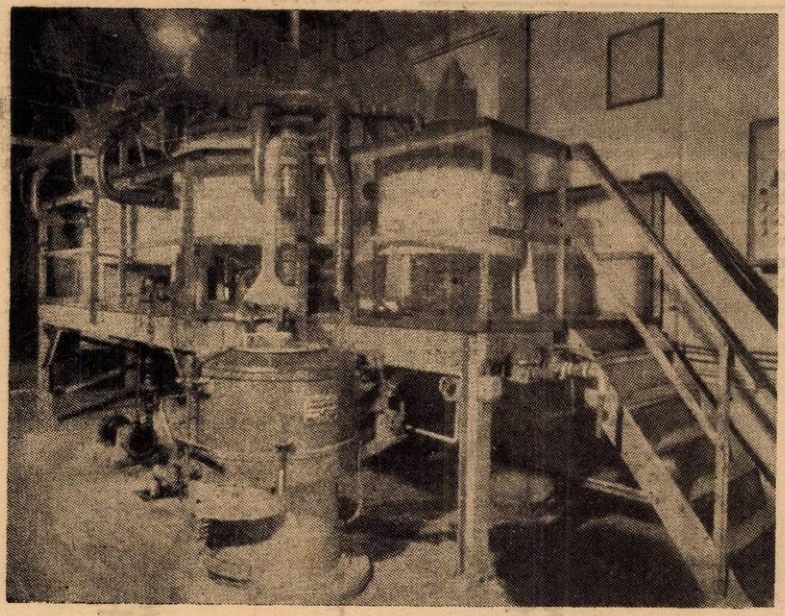

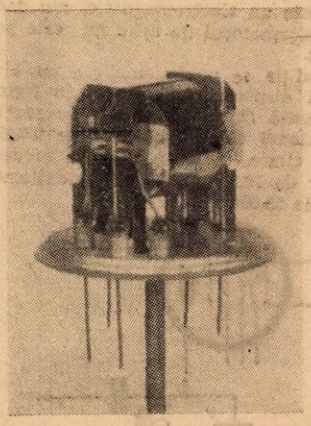

Diverse etape în fabricarea lămpilor de radio

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424/1936 Bucureşti — România

Radio Universul

Nr 524 - 17 NOV. 1944 - 24 lei

BIROU

BIBLIOTECA CENTRALA
„ASTRA"
SIBIU

Victoria Medeea

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ

RADIO-JURNALUL

IN LIMBA ROMANA

6.00 : MOSCOVA (22,04 m.).

7.45: NEW-YORK (19 m.).

7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7.25 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

8.00 : MOSCOVA (22,04 m.).

9.10 : LONDRA (25—31—41—49 m.).

10.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).

12.00 : MOSCOVA (22.04 m.).

13.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

13.30 : MOSCOVA 22,04 m.).

14.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

16.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).

18.45 : MOSCOVA (42 m.).

20.00 : NEW-YORK 16; 19 m.).

21.45: ALGER (31 şi 49 m.).

21.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

22.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

22.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).

23.00 : ALGER (49 m.).

23.00 : BARI (283,3 m.).

24.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).

23.15 : BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).

23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.

0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZA

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)

21.00 : LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

20.45 : NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

21.30 : NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

22.15 : LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

23.00: MOSCOVA (43 m.).

23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

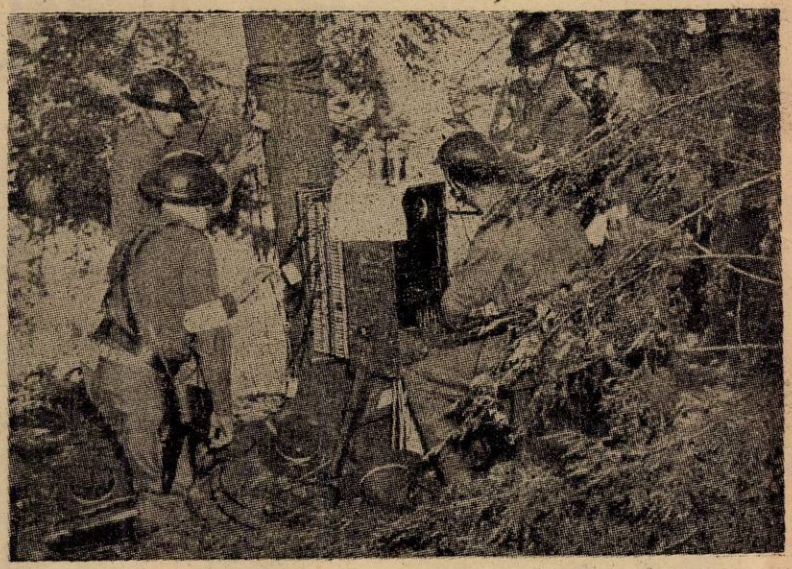

Un post de radio, de campanie, utilizat de o unitate americană, undeva la frontiera Germaniei.

NOUA ZEELANDĂ, UN DEBUŞEU PENTRU INDUSTRIA RADIO-TEHNICA AMERICANĂ

● *Până la începutul acestui război, se număra în Noua Zeelandă un aparat de radio pentru cinci locuitori. Intre 1936 şi 1939 numărul ascultătorilor s'a dublat — după cum s'a dublat şi numărul posturilor de emisiune. Până la începutul războiului, Statele Unite aveau un adevărat monopol al pieţii neo-zeelandeze în ce priveşte materialul şi aparatele radiofonice. Se crede că situaţia aceasta va continua şi după încetarea ostilităţilor. Despre o industrie radio-tehnică australiană nu se poate vorbi încă, dar se crede că ea nu va întârzia să se desvolte.*

DACĂ N'AR FI INTERVENIT RĂZBOIUL...

● *După ultimele date statistice disponibile, 28.000.000 locuinţe din Statele Unite sunt înzestrate cu aparate de radio. Dacă n'ar fi intervenit războiul — afirmă specialiştii — 35.000.000 locuinţe ar fi avut, în 1945, aparate de radio.*

NOI EMIŢATOARE IN AFRICA DE NORD

● *Mai multe noi staţiuni de radio-emisiune vor fi instalate în curând în Maroc, Tunisia şi Algeria. Ele vor fi înzestrate cu material american.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

SCRISOAREA DESCHISĂ
d-lui PIERRE BOURDAIN

Domnule,

Acum câteva seri, am aflat prin glasul crainicilor Londrei că acea minunată armă de însufleţire şi de trezire a conştiinţei de om liber, acel minunat prilej de regăsire al sufletului francez, care era programul „Les français parlent aux français", nu va mai fi difuzat de B. B. C.

Ne pare rău, şi ne pare bine.

Ne pare rău, pentrucă de-aici înainte nu vom mai avea prilejul să trăim, alături de dvs. clipele de entuziasm, momentele de îngrijorare şi toate speranţele ce se desprindeau din inimosul dvs. cuvânt.

Ne pare bine, pentrucă încetarea difuzării acestui program se face acum, după ce aţi obţinut ceeace aţi voit cu atâta tărie, după ce aţi isbutit ceeace aţi hotărît să vedeţi: eliberarea pământului scumpei voastre Patrii.

Poate că ştiţi, domnule, că ţara noastră a fost, în acest război, dusă pe o cale ce nu era aceea pe care noi, poporul românesc, am fi voit să mergem.

Păstrând neatinsă comoara credinţei, poporul nostru a suferit, a nădăjduit şi a triumfat.

A suferit, ducând un război greu şi fals, în care a fost minţit, despuiat şi bonjocorit.

A nădăjduit, căutând calea pe care să vină în mijlocul lumii civilizate, să se bucure din nou de idealurile de libertate şi de dreptate.

A triumfat, venind în rândul aliaţilor săi fireşti şi angajându-se să lupte din răsputeri pentru reîntronarea civilizaţiei, aşa cum în cursul eroicului său trecut, poporul român a ştiut să o facă.

Toate acestea nu, însă, fără sbucium şi suferinţe.

Regimul de dictatură pe care ţara noastră l-a îndurat în aceşti ultimi patru ani, a lăsat unora dintre noi libertatea audiţiilor radiofonice şi, e dela sine înţeles, că prin această măsură s'a căutat să ni se dea posibilitatea recepţionării programelor dela Berlin, dela Donau şi dela Bucureşti, care nu mai conteneau să împrăştie în văzduh miragiile propagandei naziste.

Dictatorii ne indicau Berlinul şi Donau, afirmând din răsputeri că numai de acolo venea adevăratul spirit al unei noui Europe.

Europa culturii şi a înţelepciunii teutone.

Auziţi! A culturii şi înţelepciunii prusace!

Dar noi nu voiam să ştim nici de ordinele, nici de ameninţările trâmbiţate.

Cu orice risc, la orele ştiute, învârteam butoanele receptoarelor şi ascultam Londra.

— Içi Londres!

De-acolo veneau ştirile ce ne interesau. Şi nu era numai atât... La microfoanele B. B. C.-ului se citeau, seară de seară, paginile sbuciumatei soarte, pe care Franţa a îndurat-o în aceşti ultimi negri ani.

„Les français parlent aux français"!

Francezii vorbeau francezilor, dar mai vorbeau şi pentru noi şi pentru popoarele ale căror libertăţi fuseseră răpite.

Zi de zi, seară de seară, pe furiş de iscodirile teutonice, românii făceau să pătrundă în căminurile lor, acordurile Marsseillais-ei.

— Allons enfants!

Câtă însufleţire, cât entuziasm putea să ne inoculeze acest imn al revoluţiei şi al libertăţii!

Cu câtă satisfacţie primeam bunele ştiri, ştirile favorabile Franţei.

Iar începutul desrobirii, ziua debarcării trupelor aliate în Normandia, a fost pentru noi, românii, o zi plină de soare, de veselie şi de nădejde.

Noi urmăream totul, ştiam totul, trăiam alături de francezii dela Radio Londra, împărtăşeam entuziasmul lor, bucuria lor.

Domnia voastră, domnule Bourdain, şi confraţii dvs. dela B. B. C., aţi contribuit, în mare măsură, la menţinerea nădejdilor noastre în viitorul Romîniei, iar exemplul de dârzenie şi de vitejie al patriei voastre ne-a fost un puternic îndemn întru săvârşirea istoricului act prin care, la 23 August, am păşit în rândul celor ce luptă pentru libertate.

Deaceea suntem atât de fericiţi, alături de dumneavoastră, astăzi când Franţa a alungat jugul asupritor şi francezii vorbesc francezilor în ţară la ei, iar „la Marsseillese" răsună din nou pe străzile Oraşului Lumină şi pe câmpiile Franţei, cu acelaş măreţ avânt, sub flamurile victorioase.

— Le jour de glorie est arrivé!

Ziua gloriei, triumful Franţei eterne!...

C. Constantinescu-Cedec

„PRO-RADIO"

primeşte în fiecare zi noi adeziuni

Cu multă satisfacţie putem anunţa că noua asociaţie a radio-ascultătorilor români primeşte, zilnic, numeroase scrisori de adeziune.

Fericita idee de a grupa într'o asociaţie sutele de mii de radio-ascultători, va putea în curând să-şi arate, din belşug, roadele.

◆

Au fost invitate să se alăture noii asociaţii o seamă de personalităţi din lumea noastră literară, culturală şi artistică.

In scurt timp vom da publicităţii amănunte în legătură cu aceste preţioase adeziuni.

◆

Pentru obţinerea personalităţii juridice, asociaţia PRO RADIO va face, zilele acestea, formalităţile necesare.

Va fi întărită astfel, legal, voinţa radio-ascultătorilor de a-şi apăra drepturile, drepturi care până acum nu prea au fost luate în seamă de conducerea radiofoniei româneşti.

In acelaş timp, radio-ascultătorii, constituiţi în asociaţie, vor putea, prin preţioase sugestii şi colaborări, să ajute la propăşirea radiofoniei naţionale.

◆

Incepând cu numărul viitor, inaugurăm „poşta PRO RADIO", rubrică în care vom răspunde cititorilor la diferitele întrebări ce ni se pun, în legătură cu asociaţia PRO RADIO.

Informaţiuni verbale, privind asociaţia PRO RADIO, se pot lua dela sediul provizoriu al asociaţiei, redacţia revistei „RADIO UNIVERSUL" în toate zilele de lucru, între orele 17.30—18.30.

RADIOFONIA IN CAMPANIE

Cele mai mici unităţi americane sunt înzestrate astăzi cu posturi transportabile de emisie-recepţie

CINEMATOGRAF

Simpaticul june prim francez Jean Pierre Aumont, refugiat din cauza teroarei naziste la Hollywood, lucrează pentru studiourile M. G. M., înlocuind în „Assignement Brittany" pe Robert Taylor, care este mobilizat la o escadră de „Liberatoare" pe frontul din Pacific.

*

EROLL FLYNN, *celebrul star american a fost decorat de generalul Mac Arthur pentru vitejia arătată, cu prilejul recentei debarcări americane în Filipine.*

*

Fredy Bartholomew, „copilul minune" de acum patru ani, a fost rănit pe frontul de Vest şi a sosit în Anglia pentru convalescenţă. El a luptat în ultimul timp pe frontul din Olanda, în calitate de locotenent de transmisiuni.

*

„Maria Antoaneta", monumentalul film al studiourilor M. G. M., cu Norma Shearer, va fi reprezentat foarte curând la Bucureşti.

*

Fernandel a părăsit, dar numai provizoriu, ecranul. Aceasta deoarece are cel mai mare succes pe care l-a obţinut vreodată, la A. B. C., cel mai de frunte music-hall din Paris.

Turburătoarea regină a junglei, Dorothy Lamour. va reapare pe ecran în filmul „Road of Singapore".

Bing Crosby cu orchestra sa a fost angajat de Metro-Goldwin Mayer pentru a susţine partea muzicală a filmelor care se turnează acum.

„Effy and Harley" minunatul cuplu american de step, care va fi văzut în filmul românesc „Allo, Bucureşti!"

Cancanuri

Un cunoscut actor este surd ca un felinar.

Se povesteşte că la sfârşitul unei repetiţii generale, cum era la garderoba teatrului gata să-şi îmbrace paltonul de blană, unul dintre prieteni se apropie de el şi ajutându-l, căci operaţia aceasta i se părea cam înceată şi grea, îl întrebă prevenitor :

— Ce mai face doamna ?

Ilustrul răspunse cu un zâmbet de mulţumire :

„O port rar, că e cam bătrână şi a 'nceput să-i cadă părul".

*

Giugariu, marele actor şi băutor dramatic, a fost invitat de curând într'o familie.

La desert, amfitrioana crezând că va face marelui actor o deosebită surpriză, îi oferi un strugure de toată frumuseţea.

Surâzând, invitatul răspunse :

— Mulţumesc, doamnă, din tot sufletul, dar nu obişnuesc niciodată vinul în pilule...

*

Tânăra actriţă M... V... trebue să nască dintr'un moment într'altul. Lângă ea se află o fostă camaradă.

— Dragă, nu 'nţeleg, vezi în ce hal eşti. Da nu chemi un doctor ?

— Să vezi tu, Nicki e de părere că trebue să învăţăm copilul, dela cea mai fragedă vârstă, să se plimbe, singur.

*

Una din cele mai apetisante subrete ale teatrului de revistă, se plângea unei prietene :

— Vai dragă, tare sunt nenorocită !

— Dece ?

— Fiindcă nu mă iubeşte nimeni.

— Bine, dar eşti măritată şi ai un prieten.

— Tocmai asta e nenorocirea. Se lasă unul în nădejdea celuilalt !!

*

Se juca opereta „Vânzătorul de Păsări".

N. Gărdescu, interpretul baronului Webss, avea o scenă în care prezida o comisie profesorală.

Interpretul avea de spus următoarea replică :

— „In *calitate* de preşedinte, etc., etc."

Intr'una din seri însă, distrat, N. Gărdescu a avut o bârfeală extrem de amuzantă :

— „In *cantitate* de preşedinte, etc., etc."

Publicul, uitându-se la... volumul actorului, a găsit că... gura păcătosului adevăr grăeşte şi, bineînţeles, a făcut haz.

LA LUMINA RAMPEI

GETTA ILIESCU

Un succes inepuizabil: „STROE IN ATLANTIC"

Revista „Stroe în Atlantic" întruneşte toate calităţile unui spectacol de bună calitate, astfel că succesul de public înregistrat în fiecare zi este perfect explicabil. Ansamblul dela Teatrul Atlantic se bucură de concursul următorilor actori şi actriţe: Nora Piacentini, N. Stroe, Mircea Şeptilici, D'Ayol, Gaby Rădulescu, D. Brandea, Getta Iliescu, Marianne Goldstein, Coca Sasu, Nina Florescu, Angela Vasilescu, Peggy Grey, Tatiana Nestor, etc.

SILLY POPESCU

VEDETELE GIOCONDEI SE PREPARA PENTRU BAL

Viitorul spectacol al Teatrului „Gioconda" va fi „Bal la Gioconda" care va intra pe afiş în primele zile ale lunii Decembrie.

Spectacolul va fi scris de cunoscuţii autori Nicuşor Constantinescu, Eugen Mirea, H. Mălineanu şi Ioan Vasilescu.

Distribuţia va reuni pe acelaş afiş un impunător lot de vedete format din ansamblul nr. 1 compus din Virginica Romanovsky, Silly Popescu, Cornelia Teodosiu, George Groner, Puiu Şerbu şi Gică Petrescu, la care se adaugă ansamblul nr. 2 în frunte cu Florica Damian, Elisabeta Heneţia, Nic. Gărdescu, Ovid Teodorescu şi Ileana Simo.

„EDIPOS" IN TURNEU

Faimosul spectacol „Edipos" de Sofocle, în traducerea d-lui Victor Eftimiu, va fi prezentat şi publicului provincial. Turneul cu „Edipos", la care se scontează o reţetă record, va vizita numai principalele oraşe ale ţării, şi va începe peste câteva zile.

MARIA MOHOR VA JUCA LA MIC

In distribuţia piesei **„Fraţii Karamazoff"** care se repetă la Teatrul Mic a survenit o schimbare: în rolul Grusenca, în locul d-nei Ninetta Gusty va juca d-na Maria Mohor. Premiera a fost fixată pentru zilele acestea.

SE DESCHIDE TEATRUL NAŢIONAL

In curând se va inaugura noua scenă-anexă a Teatrului Naţional şi anume sala liceului Sf. Sava.

„Norocul" **de I. Valjan s'a pus în repetiţie cu următoarea distribuţie: N. Bălţăţeanu, G. Baldovin, I. Anastasiad, Nicky Atanasiu, Emil Botta, Ileana Brătuianu, Emilia Cruceanu, etc.**

PIERRETTE ABEGG

„CORABIA LUI NOE" succesul Nr. 1 al Capitalei

Comedia **„Corabia lui Noe"** continuă cu succes seria de reprezentaţii, făcând în fiecare zi săli pline.

Interpretarea întruneşte numele câtorva aşi ca Vasiliu Birlic, Iancovescu, Niculescu Buzău, încadraţi de o trupă excelentă compusă din George Voinescu, Eugenia Bădulescu, Paula Tudor şi Traian Vrajbă.

In acelaş timp, direcţiunea teatrului Colorado pune în repetiţie viitoarea premieră care va fi **„Azais"**, cunoscuta comedie a lui Louis Verneuil şi Georges Bery.

TANŢI COCEA LA MUNICIPAL

La Teatrul Municipal se repetă „Medicul în dilemă", de Bernard Shaw.

Pentru prezentarea acestui spectacol, d. Sică Alexandrescu, a reuşit să adune câţiva actori de seamă, în frunte cu G. Storin, G. Demetru, Ion Manolescu, Radu Beligan şi Tanţi Cocea.

C. LUNGEANU

IANCOVESCU PE SCENA CINEMATOGRAFULUI ARO

Peste câteva zile Iancovescu îşi va sărbători jubileul de 30 de ani în slujba teatrului, dând un ciclu de zece reprezentaţii la cinematograful Aro, cu celebra piesă a lui Edmond Rostand „Cyrano de Bergerac".

La primul spectacol îşi vor da concursul interpretând roluri episodice: George Vraca, A. Pop Marţian, Vasiliu Birlic, Ronald Bulfinsky, G. Timică, etc.

Marianne Goldstein

Acum câţiva ani, apărea în ansamblul unui teatru din str. Udricani o tânără debutantă al cărei nume era trecut, în litere minuscule. printre „codaşi".

Dar după câteva luni dela debut candidata la gloria teatrului avea să primească un rol care s'o înscrie, dintr'odată, în categoria vedetelor.

Vedeta era Marianne Goldstein, iar piesa „In farmecul unui vals"... Şi astfel, talentul „steluţei" avu prilejul să îşi croiască, încet dar sigur, drumul spre celebritate...

Marianne Goldstein a văzut lumina zilei în Polonia. Venind prigoana hitleristă, Marianne fuge în România, iar părinţii îi sunt omoriţi de Gestapo.

In vremea aceea, viaţa teatrală a Capitalei era în plină efervescenţă, toate piesele stârnind interesul publicului.

In acest mediu, era firesc că dorinţa Mariannei de a se consacra teatrului, să prindă rădăcini puternice. La un moment dat, în mintea ei nu mai încăpea nicio îndoială asupra carierei pe care avea s'o urmeze. Şi avu noroc. Compozitorul Elly Roman îi descoperă talentul şi o angajează la Baraşeum pentru concertele de jazz. Timp de şapte luni de zile, Marianne Goldstein munci intens şi cu pasiune.

Patru luni mai târziu, debutanta Marianne apărea pentru întâia oară pe o scenă adevărată, într'un rol principal din piesa „Margo".

Astăzi, Marianne Goldstein obţine un frumos succes alături de N. Stroe în revista „Stroe în Atlantic".

Intrebată de noi ce părere are despre ascensiunea ei în teatru, a răspuns:

„Am avut noroc. In primul rând a fost un noroc faptul că mă aflu în România şi într'un ansamblu în care mă simt foarte bine. Apoi un alt noroc al meu a fost că mi s'au dat roluri diferite şi pe măsura posibilităţilor mele. Sper că talentul meu se va consacra definitiv în America, unde am un angajament senzaţional".

PRIN ETERUL EUROPEI

La București

In vremea din urmă, trebue să recunoaștem, că s'au transmis multe discuri bune. Vom remarca totuși că prea se repetă des aceleași discuri. Același trio de Beethoven l-am auzit de două ori într'o săptămână, același quartet de Mozart de trei ori în două săptămâni. Unde este discoteca Societății de Radio? Știam că a fost evacuată; credem că acum ar fi cazul să fie înapoiată. Dacă nu există un studio pentru transmiterea concertelor, cel puțin programul de discuri să fie mai variat.

*

Vineri seara s'a transmis concertul pentru vioară și orchestră de Mendelsohn, solist fiind Fritz Kreisler. Un disc neuzat. Într'adevăr, timp de patru ani, Radio-București, ca și ce-

WLADIMIR HOROWITZ

lelalte posturi de sub tutela Berlinului au oprit difuzarea muzicei lui Mendelsohn, deoarece strămoșii acestuia s'a născut ceva mai la Sud decât legendarul Arminius. Astăzi, această muzică nu mai este... subversivă la noi. Slavă Domnului!

*

Tot săptămâna trecută, am avut o surpriză deosebit de plăcută, ascultând concertul pentru pian de Rachmaninoff. Concertul acesta nu este o piesă strălucită a genului, dar interpretarea ei ne-a produs o deosebită desfătare; solistul a fost Wladimir Horowitz. Nu ascultasem însă un concert întreg cu Horowitz.

Trebue să mulțumim Societății de Radio pentru transmiterea acestui disc. Wladimir Horowitz a atins limita posibilității de execuție a pianului. Technica sa incomparabilă, toucheul său care exprimă toate sentimentele, dela cele ma puternice la cele mai nuanțate, cu o varietate și o sensibilitate uluitoare, cunoștința completă a ceeace s'ar putea numi dinamica pianului, sunt atributele unei personalități muzicale a cărei grandoare ne amintește de Busoni. Unul din cei mai serioși critici americani afirma în urma unui recital: „Câtă vreme în plină tinerețe, Horowitz cânta ca unul care este stăpânit, el cântă astăzi ca unul care stăpânește". Această stăpânire în plină facultate a mijloacelor sale excepționale, fac din Wladimir Horowitz suveranul pianului".

*

Bine alcătuit, programul de discuri transmis Joi seara. S'a transmis uvertura „Don Juan" de Mozart, quintetul No. 3 op. 30 de Mozart și „Ospățul păianenului", poem simfonic de Albert Roussel. La noi, rare ori avem ocazia să-l ascultăm pe Roussel, fie la Radio, fie chiar la Filarmonică. Programarea lui este lăudabilă. Poate că îl vom auzi în curând și la Filarmanică. Ar fi un început bine venit. Muzica nouă franceză este pe nedrept ignorată la noi.

*

Duminică dimineața, s'a transmis concertul Filarmonicei, la pupitru fiind George Enescu, acest mare vraci care face mândria lumii noastre muzicale. Subliniem admirabila interpretare a simfoniei în „Re major" de Cesar Frank și acele minunate pagini din „Daphnis și Cloe" de Ravel.

In ziua de 7 Noembrie, Radio-București a sărbătorit aniversarea Revoluției Sovietice. S'a transmis un program de muzică rusă în care am regretat lispa compozitorilor moderni, lipsă care dealtfel nu putea fi împlinită deoarece nu avem discuri. Programul a început cu noul imn al Uniunei Republicilor Socialiste Sovietice. Ascultătorii care nu zăboveau în fața receptorului la Radio-Moscova, au avut ocazia să-l asculte pentru prima oară. Imnul este plin de o autentică măreție, radiind parcă generozitatea și dragostea de libertate a popoarelor sovietice.

A.

La Posturile străine

Berna. — Ou audiție interesantă prin transmiterea concertului pentru violoncel și orchestră de duard Laslo. Solistul concertului, d. Franz Walter s'a remarcat prin finețea muzicalității și noblețea stilului. Orchestra, sub direcția lui Ernest Anselmet a încheiat concetul cu Simfonia în „fa major" de Johannes Brahms, acea simfonie care începe printr'o explozie de exuberanță, pentru a se termina într'o severitate contemplativă.

◆

In cadrul unui program întitulat „La Touraine", terre d'inspiration musicale et poetique", Radio-Geneve a transmis câteva lieduri de Francis Poulenc. Ariile cântate ale lui Poulenc, au fost inspirate din versurile lui Jean Moréas, versuri pline de romantism, ca :

J'allais dans la campagne, avec le vent d'orage
Sous le pale matin, sous les nuages bas
Un corbeau ténébreuse exortait mon voyage..

Sentimentul sincer și naiv al naturei care este cuprins în aceste poeme, le-au indicat desigur, ca cele mai indicate pentru a figura în programul „la Touraine, terre d'inspiration".

Radio-France. — Ne-a reținut atențiunea o piesă de Debussy pe care n'o auzisem încă : **La Demoiselle élue.** Un cor de voci limpezi și tinere au comunicat acestei opere, inspirată de prerafaelismul lui Rossetti, acea transparență, acea puritate care sunt atât de necesare pentru a pune o asemenea operă în adevărata ei lumină.

Programul a fost completat cu celebrul **Bolero** de Ravel. Această pagină a lui Ravel, considerată de unii ca o glumă de prost gust, nu încetează să stârnească admirația ascultătorilor. Profanii se minunează că atenția lor poate fi reținută cu o singură temă, repetată până la obsedare; muzicienii se apleacă cu un pasionat interes asupra mecanismului perfect care reglează îmbogățirea progresivă a corpului instrumental căruia îi este încredințată „tema unică".

Londra. — Discurile cu Toscanini și Casals pe care le transmite Radio-Londra sunt o adevărată revelație pentru ascultători. Săptămâna trecută l-am ascultat pe Casals, în concertul pentru violoncel și orchestră de Bocherini.

Moscova. — Aniversarea Revoluției a fost sărbătorită prin emisiuni speciale. Astăzi, când Armata Roșie înaintează pe toate fronturile sdrobind rezistența armatelor fasciste, această sărbătoare a căpătat o semnificație deosebită, simbolizând izbânda ideilor de libertate și de fraternitate împotriva urei și obscurantismului.

S'au transmis cântece ale tuturor popoarelor sovietice, cântece pline de farmec și de însuflețire.

Reproducerea totală sau parțială interzisă

19 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-Jurnal; Concertul dimineții.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: POȘTA REFUGIAȚILOR.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora oficială; Ora Administrativă.

9.30: Muzică variată.

11.00: Transmisiunea din sala Aro a concertului simfonic al Soc. Filarmonica dirijat de maestrul George Enescu.

13.00: Ora oficială; Ora Armatei.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; Radio-jurnal.

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică românească.

19.00: Ora oficială; Radio-jurnal.

19.10: Muzică de jazz.

20.00: Ora oficială; Faptele Săptămânii.

20.15: Muzică din filme.

21.00: Ora oficială; Poșta Radio.

21.45: Muzică de dans.

2200: Ora ofcială; Radio-jurnal; Publicitate.

22.20: Muzică variată ușoară.

23.00: „La Hanul Ancuței": Muzică populară franceză.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română, pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăți. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) — Știri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază. ■ 18. Emisie pentru soldați. ■ 18.50. Conf. ■ 19.05. Varietăți. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

20 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-Jurnal; Concertul dimineții.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: POȘTA REFUGIAȚILOR.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora oficială; Ora Administrativă.

9.30: Poșta Prizonierilor.

10.00: Ora oficială; Muzică variată.

12.00: Poșta militară.

13.00: Ora oficială; Muzică variată.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială; Radio-jurnal.

14.20: Jazz.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Promenadă muzică: De la Moscova la San Francisco.

19.00: Ora oficală; Radio-jurnal.

19.10: Muzică variată.

20.00: Ora oficială; Cântă tenorul rus Koslovski și cântăreața Darșova.

20.30: Muzică de balet din opere franceze și ruse.

21.00: Salon muzical.

22.00: Ora oficială; Radio-jurnal; Publicitate.

22.20: Muzică din filme.

2300: Muzică variată ușoară.

23.50: Radio-jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română, pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426.1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.28. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20 30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37.33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 07.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12 30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzicsl. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17 30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora pilor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19 55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora cronică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

21 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-Jurnal; Concertul dimineţii.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: POŞTA REFUGIAŢILOR.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora oficială; Ora Administrativă.
9.30: Poşta Prizonierilor.
10.00: Ora oficială; Muzică variată.
12.00: Poşta militară.
13.00: Ora oficială; Muzică românească: Tarafuri ardeleneşti.
13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; Radio-jurnal.
1420: Café concert.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii.
18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Ora Naţiunilor Aliate: America.
18.30: Muzică corală rusă.
19.00: Ora oficială; Radio-jurnal.
19.10: Muzică grădinilor, apelor şi munţilor.
20.00: Cincert simfonic: Muzică nordică.
21.00: Nocturne, Serenade, Barcarole.
21.30: Balete din opere italiene.
22.00: Ora oficială; Radio-jurnal; Publicitate.
22.20: Muzică din operete.
23.00: Muzică variată.
23.50: Radio-jurnal.
24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română, pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16 30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19 55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21 50. Concert. 22.50 Inf.

22 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-Jurnal; Concertul dimineţii.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: POŞTA REFUGIAŢILOR.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora oficială; Ora Administrativă.
9.30: Poşta Prizonierilor.
10.00: Ora oficială; Muzică variată.
12.00: Poşta militară.
13.00: Ora oficială; Café Concert.
13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; Radio-jurnal.
14.20: Muzică românească cultă.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deeschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică variată.
19.00: Ora oficială; adio-jujrnal.
19.10: Jazz.
19.40: Ora Ardealului; Ora oficială.
20.00: Concert Berlioz; Ora oficială.
21.00: Arii dn opere ruseşti.
21.30: Muzică de dans.
22.00: Ora oficială; Radio-jurnal; Publicitate.
22.20: Selecţiuni, Fantezii, Potpourri-uri.
23.00: Muzică variată uşoară.
23.50: Radio-jurnal.
24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română, pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi

13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18,30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21,30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană.

23 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-Jurnal; Concertul dimineții.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: POȘTA REFUGIAȚILOR.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora oficială; Ora Administrativă.
9.30: Poșta Prizonierilor.
10.00: Ora oficială; Muzică variată.
12.00: Poșta militară.
13.00: Ora ofcială; Ora Armatei.
13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; Radio-jurnal.
14.20: Jazz.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Ora militară Româno-Rusă.
18.30: Cântecelee popoarelor.
19.00: Ora oficială; Radio-jurnal.
19.10: Dansuri din trei secole.
20.00: Ora oficială; Concert simfonic de muzica rusă.
21.00: Ora oficială; Romanțe-Chansons: Cântece spaniole.
21.30: Mari instrumentiști.
22.00: Ora oficială; Radio-jurnal; Publicitate.
22.20: Muzică inspirată de Schakespeare.
23.00: Muzică variată ușoară.
23.50: Radio-jurnal.
24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română, pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA

426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Conf ■ 19 Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC

37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0.7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08.45 (31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză si italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15.45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33.48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert. de orchestă. ■ 22.50. Inf.

24 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-Jurnal; Concertul dimineții.

RADIO ROMANIA SI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: POȘTA REFUGIAȚILOR.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora oficială; Ora Administrativă.
9.30: Poșta Prizonierilor.
10.00: Ora oficială; Muzică variată.
12.00: Poșta militară.
13.00: Ora oficială; Bande și fanfare.
13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; Radio-jurnal.
14.20: Muzică variată.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Concert spiritual.
19.00: Ora oficială; Radio-jurnal.
19.10: Seara de operă: „Faust" de Gounod; La sfârșitul operei muzică americană ușoară.
22.00: Ora oficială; Radio-jurnal; Publicitate.
22.20: Muzică de cameră.
23.00: Muzică ușoară.
23.50: Radio-jurnal.
24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română, pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA

426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30. Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45. (31.46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19 35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică ușoară. ■ 20,15. Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Varietăți. ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci. ■ Conf. ■ 19.58. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.15. Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăți. ■ 20.45.

25 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-Jurnal; Concertul dimineții.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: POȘTA REFUGIAȚILOR.

Citiți

„Ziarul Științelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARȚI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 24 lei

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora oficială; Ora Administrativă.
9.30: Poșta Prizonierilor.
10.00: Ora oficială; Muzică variată.
12.00: Poșta militară.
mânească: Tarafuri muntenești.
13.00: Ora oficială; Muzică ro-
13.50: Publicitate; Muzică variată.
14.00: Ora oficială; Radio-jurnal.
14.20: Muzică variată.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii: Ora oficială; Concert de promenadă.
19.00: Ora oficială; Radio-jurnal.
19.10: Muzică exotică.
19.40: Ora Ardealului.
20.00: Ora oficială; Ora marilor dirijori.
21.00: Ora oficială; Muzică de dans.
22.00: Ora oficială; Radio-jurnal; Publicitate.
22.20: Cântece ajunse universale.
23.00: Muzică variată ușoară.
23.50: Radio-jurnal.
24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la 21.20 Postul de undă scurtă Dacia Română, pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15 Conf. ■ 21.40. Cabaret. ■ 22.25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

DIN LIPSA de HÂRTIE

TIRAJUL

REVISTEI NOASTRE ESTE LIMITAT

Ca să fiți siguri că veți găsi revista dv. totdeauna, cumpărați în fiecare săptămână

„Radio-Universul"

dela acelaș chioșcar!

CQ de YR5ML

Insfârşit, după un interval destul de mare, care a părut o veşnicie celor mai mulţi dintre amatori, Asociaţia Amatorilor Români de Unde Scurte (A.A.R.U.S.), a ţinut Duminică 5 Noembrie, o întrunire amicală, la care s'au prezentat foarte mulţi amatori.

Revederea vechilor cunoştinţe a fost cât se poate de plăcută pentru toţi actualii şi, viitorii membri, ce şi-au prezentat adeziunile cu această ocazie, au fost cuprinşi şi ei de acelaş elan ce stăpâneşte pe adevăraţii amatori de emisie. Printre figurile pe care le-am remarcat acolo, au fost: YR5EB, preşedintele A.A.R.U.S.-ului, care a rostit şi o scurtă cuvântare de bun venit, ocazie cu care îşi manifestă şi speranţele unui viitor cât mai apropiat al reluării emisiunilor de amatori; YR5MG, simpaticul casier care cu toată durerea trebue să constate că în cassa asociaţiei suflă un vânt nemaipomenit de multă vreme; YR5EV, secretarul asociaţiei, care ca întotdeauna are aceeaş figură zâmbitoare şi binevoitoare; YR5IY, care de câtăva vreme şi-a arborat o pipă ce îmi pare veşnic stinsă; YR5VX, unul din aşii manipulatorului; YR5HC reprezentantul amatorilor din Timişoara; YR5IG, care a realizat legături interesante cu putinţe mici, YR5KW, care din dorinţa de a lucra cu puteri cât mai mari şi-a ales şi un indicativ adequat; YR5VV, preşedintele „Swing Club"-ului, şi încă multe alte măreţe figuri ale amatorismului românesc.

Problemele ce s'au discutat au fost mai mult de natură amicalo-personală decât de interes general, întrucât, ceeace interesează în cel mai înalt grad pe amatori — emisia — nu poate fi nicidecum o problemă de actualitate, când, cu totul alte chestiuni, mai vitale, sunt de luat în seamă. S'a ridicat problema eliberării autorizaţiilor de recepţie pentru membrii asociaţiei, întrucât, mulţi dintre amatori, nefiind ingineri şi nici funcţionari de stat, în urma ordonanţei au fost lipsiţi de dreptul de a poseda aparate de radiorecepţie, deşi ei erau membri ai unei asociaţii. In al doilea rând, s'a recomandat amatorilor să se familiarizeze mai bine cu partea teoretică şi cu alfabetul Morse, inclusiv codul Q, întrucât probabil că în Decembrie, se va ţine un examen pentru obţinerea brevetului de radioamatori, fără de care nimeni nu va putea să aibă dreptul de a poseda staţie de radio-emisie. Examenul se va da la Poştă şi va consta în probe scrise şi orale. Cadenţa semnalelor morse este cerută la 50 semnale pe minut, ceeace la drept vorbind nu e deloc mult şi prin urmare abordabil şi amatorilor fonişti (aviz lui YR5 PB, YR5MG şi alţii!...).

Adunarea a luat sfârşit la orele 11.30, după-ce însă amatorii au mai stat de vorbă unii cu alţii. Imi aduc aminte că la alte astfel de adunări, fiecare amator avea obiceiul să-şi spună ultimile legături dx ce a făcut. 73's best dx oms!

LIVIU MACOVEANU

C Q — AMINTIRI

Era prin toamna anului 1937, aproape un an după congresul internaţional de comunicaţii ce a avut loc în Bucureşti şi ne-a creiat satisfacţia de a cunoaşte pe simpaticii reprezentanţi americani, amatorii: Johny Stadler şi James Lamb.

Imi pierdeam noapte de noapte în banda de 20 metri spicuind raritâţi şi reîmprospătând vechi prieteni întru maladia amatorismului — lucram şi atunci cu frica'n sâv şi cu aparatele gata a le camufla.

Pe la 23 orele gmt. îmi răspunde la cq-dx, amatorul VE2BT din Montreal-Quebec.

După obişnuitul schimb de amabilităţi şi controale îl rog să aibe amabilitatea de a mă pune în legătură cu prietenul VE2AP, Johny Stadler. pe care nu-l mai întâlnisem de câteva luni.

Trec pe recepţie şi VE2BT îmi răspunde rugându-mă să aştept (Pse as) şi blocându-şi manipulatorul mă lasă să ascult, pentru ghidaj, unda portantă.

Revine în lucru după cca. 7 minute comunicându-mi, că a telefonat acasă la Johny, soţia răspunzându-i că se află la Soc. de Radio-Difuziune din Montreal; am omis să amintesc că VE2AP era directorul technic al acelei societăţi.

Doamna Stadler, care mă cunoştea prin mijlocirea undelor şi povestirile soţului, comunică însă că-l va chema la telefon la societate şi mai mult ca sigur, că va veni; pentru orice eventualitate domnia-sa urmând să-i telefoneze lui VE2BT rezultatul

Intre timp, staţiile YR5KW şi VE2 BT fac descrierea reciprocă a emiţătoarelor, cu laudele şi complimentele de rigoare.

La un moment dat, partenerul meu îmi dă din nou: PSE ASS şi revine anunţându-mă că VE2AP va fi în maximum 15 minute pe limita inferioară a benzii de 20 metri (14.400 Kc) şi mă va chema.

Termin QSO-ul (legtăura) cu VE2 BT, ne promitem QSL-uri şi fotografii, îi adresez viile mele mulţumiri pentru amabilitatea arătată şi... încep să filez limita benzii unde — într'adevăr — îl găsesc pe amicul Johny chemându-mă.

Stabilim legătura şi încep un QSO pe care nu-l voi uita niciodată, dat fiind: căldura şi durata lui.

Până la urmă, stimatele noastre YL-uri au ajuns şi ele să se cunoască pe calea undelor.

Şi... a durat această legătură, nici mai mult nici mai puţin, decât trei ore adică până la 03,30 gmt. când încheiând i-am propus amicului VE2 AP un rendez-vous pentru două zile mai târziu, când să poată întâlni pe YR5AA, YR5EV şi YR5VC, prieteni buni şi cunoştinţe vechi.

Intr'adevăr, două nopţi mai târziu, ne-am reîntâlnit, ne-am „passat" pe rând tasterul, satisfăcându-ne plăcerea de a-l avea pe VE2AP în mijlocul nostru, dacă nu aevea cel puţin prin posturile noastre emiţătoare.

VE2AP nu mai trăeşte.

Plecând la un Weck-end cu avionul, acesta capotează, ia foc, toţi ocupanţii pierzându-şi viaţa.

Noi nu-l vom uita.

Cât priveşte amatorul James Lamb, W1AL, de când războiul ne-a oprit a mai activa şi a coincis cu confiscarea emiţătoarelor, nu mai ştiu nimic dar... sperăm — sperăm.

Azi, când prin contribuţia Naţiunilor Unite ne recăpătăm libertatea de gândire şi exprimare, credem că într'un viitor nu prea îndepărtat, să putem reînoi prieteniile şi cunoştinţele de peste oceane, contribuind astfel la strânsoarea relaţiilor şi propăşirea ţării noastre,

Amatorii din YR — strângeţi rândurile şi amintiţi conducătorilor noştri de existenţa AARUS-ului.

ALLO YR5EB — YR5AA!! Ne-aţi uitat?!

PANAITIDE

RL 5244

Receptor cu schimbare de frecvenţă, special pentru audiţia undelor scurte. Montaj de mare sensibilitate, echipat cu lămpi de baterie din seria „K". Întregul consum anodic al aparatului nu depăşeşte 8 m. A.

Vom recunoaşte că amatorii de unde scurte care nu dispun de curent electric industrial, sunt oarecum nedreptăţiţi. Montajele de unde scurte la baterie sunt foarte rare în revistele de specialitate sau în cele de popularizare. Gândindu-ne la această categorie de amatori, am hotărît astăzi să publicăm un montaj special destinat lor.

Ne-am gândit la un schimbător de frecvenţă care să ocupe un volum cât mai redus, să poată fi eventual transportabil, să consume cât mai puţin în circuitul de alimentare şi să fie totuşi sensibil, fiind capabil să recepţioneze un mare număr de posturi în cele mai bune condiţiuni.

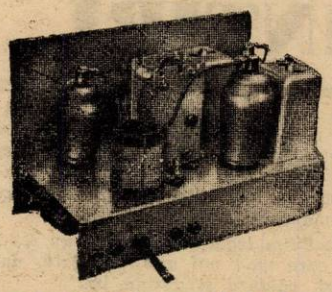

Lampa de putere a fost suprimată, deoarece consumul acestia este mult prea mare pentru scopul propus; audiţia se face în cască. In schimb am pus accentul pe selectivitatea şi sensibilitatea receptorului. Se pot auzi în cască toate continentele, bine înţeles în fonie sau telegrafie modulată. Pentru a recepţiona telegrafia nemodulată, trebue să-i adăogăm un oscilator în media frecvenţă.

Receptorul se compune din patru lămpi şi anume:

1. O lampă octodă KK2 schimbătoare de frecvenţă cu circuitele dimensionate pentru recepţia în gama 10—50 m.

2. Un etaj de medie frecvenţă controlat de sistemul anti-fading, echipat cu pentoda KF3 şi un transformator de medie frecvenţă pe 472 KC.

3. Un etaj detector printr'o dublă diodă cu dispozitiv automat anti-fading.

4. Un etaj de amplificare în joasa frecvenţă cu o pentodă de mare pantă KF4. Această lampă în loc să atace o finală de putere ca deobiceiu, atacă o cască.

Pentru a avea o recepţie puternică în vorbitor, este suficient să-i adăogăm o lampă finală de putere, de pildă KL4.

Aşa cum a fost conceput montajul acesta, cu un singur condensator variabil de acord, cu un potentiometru volum-control, cu un volum redus, este un perfect receptor transportabil: consumul anodic nu depăşeşte 8 m. A, astfel că bateria anodică durează luni de zile, dacă este de bună calitate, spaţiul pe care îl ocupă este foarte mic şi greutatea neînsemnată, totuşi posturile transoceanice se aud perfect.

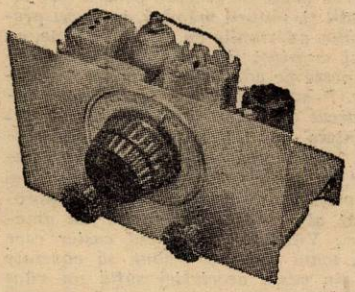

Schema este cum nu se poate mai simplă. Circuitul de intrare aperiodic, cuprinde un şoc S dimensionat pentru gama undelor scurte. Şocul are 150 spire din sârmă emailată de 0,2

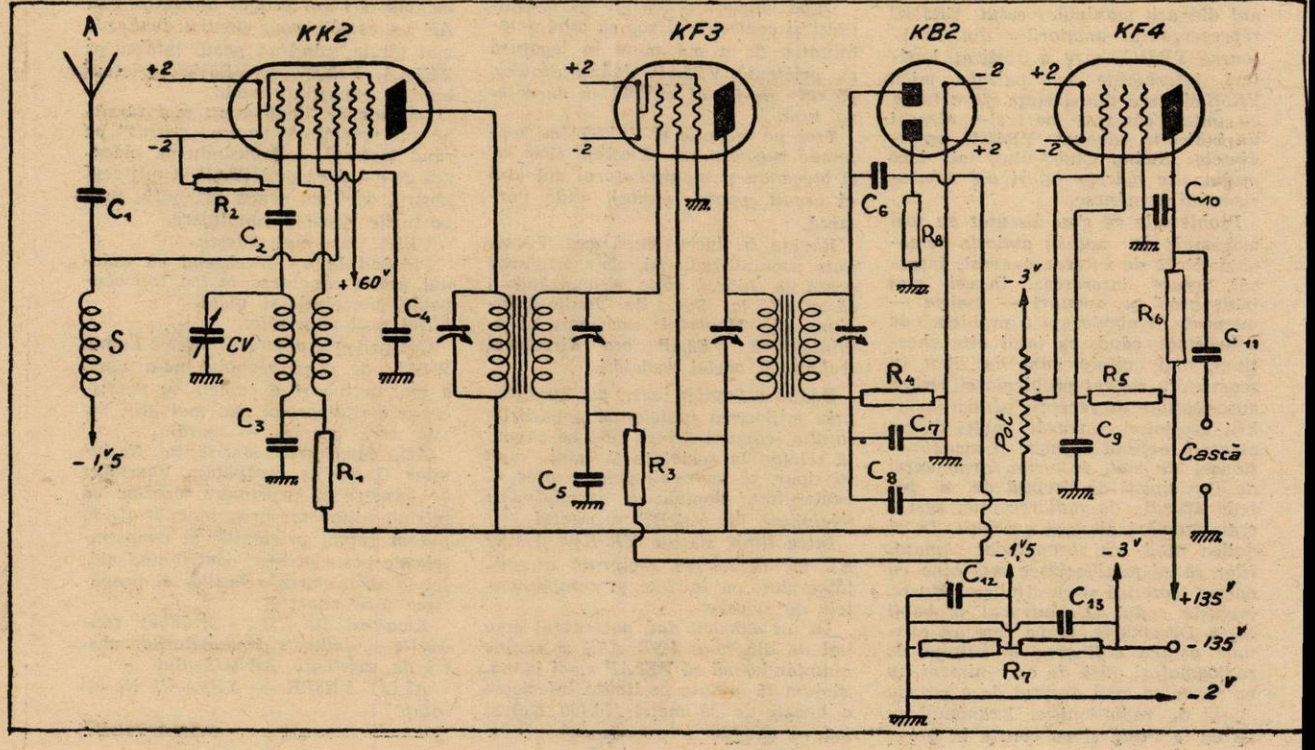

mm. Am scăpat de circuitul acordat, deci de complicații în punerea la punct a aparatului. Printr'un condensator de 50 cm., semnalul este transmis direct la grătarul octodei.

Acordul se face pe circuitul de acord al oscilatorului, cu ajutorul condesatorului CV în valoare de 470 pF. Oscilatorul propriu zis se compune din bobina de acord BA și bobina de reacție BR. Bobina BA se obține bobinând 7 spire din sârmă de 0,5 mm. pe o carcasă de 30 mm. diametru.

Condensatorul de grătar C_2 are o valoare de 50 cm. Capătul rezistenței R_2 în valoare de 50.000 ohmi se montează la —2 volți și nu la + 2 volți. Înfășurarea de placă a oscilatorului este montată în serie, dar este alimentată în înaltă tensiune la + 90

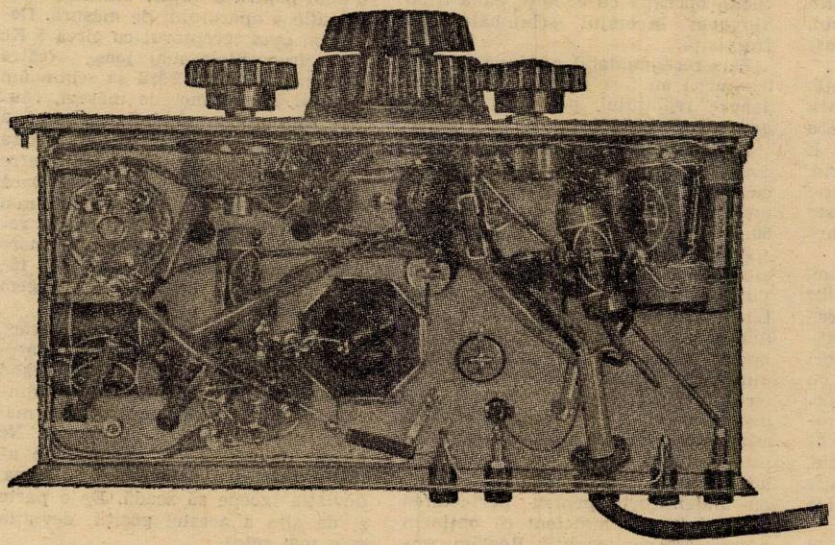

volți, prin intermediul unei rezistențe bobinate de 2500 ohmi. Condensatorul C_3 realizează un cuplaj suplimentar al circuitelor de placă și grătar, această combinație asigurând o oscilație sigură și stabilă.

Ecranul octodei KK2 necesită o tensiune de 60 volți; obținem această tensiune direct la una din prizele bateriei anodice.

Transformatorii de medie frecvență sunt acordați pe 470 KC și vor fi de preferință cu miez de ferocart. Este preferabil să-i procurăm din comerț, gata acordați.

Lampa de medie frecveță este o pentodă KF3. In circuitul de grătar găsim rezistența purtătoare a tensiunei anti-fading R_3 în valoare de 1 MO decuplată de condensatorul C_5 în valoare de 0,1 MF. Ecranul este alimentat direct la priza de 90 volți a bateriei anodice.

Prima diodă a lămpii KB2 asigură detecția semnalului primit dela secundarul celui de al doilea transformator de medie frecvență. Tensiunea detectată o găsim la bornele rezistenței de sarcină R4 în valoare de 0,5 MO; această rezistență este șchuntată de un condensator de 150 cm. Cealaltă diodă, acea care se găsește la extremitatea + 2 volți a filamentului, este însărcinată cu producerea tensiunei anti-fading; se obține în felul acesta un efect de întârziere al efectului anti-fading. Rezistența de utilizare R_9 a acestui circuit are o valoare de 1 MO.

Semnalul de joasă frecvență este aplicat la grătarul lămpii KF4 prin intermediul condensatorului C_8 și al potențiometrului P. Potențiometrul P servește ca volum control și are o rezistență de 500.000 ohmi. Polarizația lămpii KF4 se face montând extremitatea potențiometrului P la —3 volți. Această tensiune se obține cu autorul rezistenței R_7 în valoare de 60 ohmi, așezată între massă și minusul tensiunei anodice. Ecranul lămpii este alimentat prin rezistența R_5 de 800.000 ohmi, decuplată de condensatorul C_9 de 0,1 MF. In circuitul de placă se montează o sarcină de 250.000 ohmi cu un decuplaj de 0,1 MF. Casca se montează între placă și massă prin intermediul unei capacitați de 0,1 MF.

Acesta este tot montajul. Piesele se montează pe un șasiu metalic de dimensiuni reduse. Deasupra se montează lămpile, condensatorul variabil, socul de înaltă frecvență și transformatorii de medie frecvență. Toate celelalte piese se montează dedesubtul panoului. Pe marginea din spatele șasiului se fixează patru bucșe izolate, respectiv antena, pământul și casca. In față se fixează o placă frontală, metalică deasemenea. Pe această placă găsim trei manete de comandă: condensatorul variabil, potențiometrul și un reostat pe care îl montăm în circuitul de încălzire al lămpilor. Pentru rotirea condensatorului variabol vom folosi un cadran demultiplicator de precizie.

Rezultatele aparatului sunt excelente; cu o bună antenă vom asculta toate posturile europene și transoceanice în gama undelor scurte.

LISTA DE MATERIALE

Doi transformatori de medie frecvență pe 470 KC.

Material pentru bobinele de LF. (vezi textul).

Un condensator variabil izolat pe calit de 470 cm. (CV).

Un demultiplicator fin.

C1, C2, C6 condensatori fixi de 50 cm.

C3 condensator fix de 1000 cm.

C4, C, C9, C10, C11 condensatori fixi de 0,1 MF.

C7 condensator fix de 150 cm.

C8 condensator fix de 10.000 cm.

C12, C13 condensatori fixi de 0,1 MF.

R1 rezistență de 2500 ohmi.

R2 rezistență de 50.000 ohmi.

R3, R8 rezistențe de 1 MO.

R4 rezistență de 500.000 ohmi.

R5 rezistență de 800.000 ohmi.

R6 rezistență de 60 ohmi.

P, potențiometru de 500.000 ohmi.

Patru socluri cu contacte laterale.

Un șasiu metalic.

Obaterie anodică de 135 volți.

Un acumulator de 2 volți.

O cască de bună calitate.

Material mărunt.

Lămpile: KK2, F3, KB2, KF4.

O.S.L-uri din toate colțurile lumii

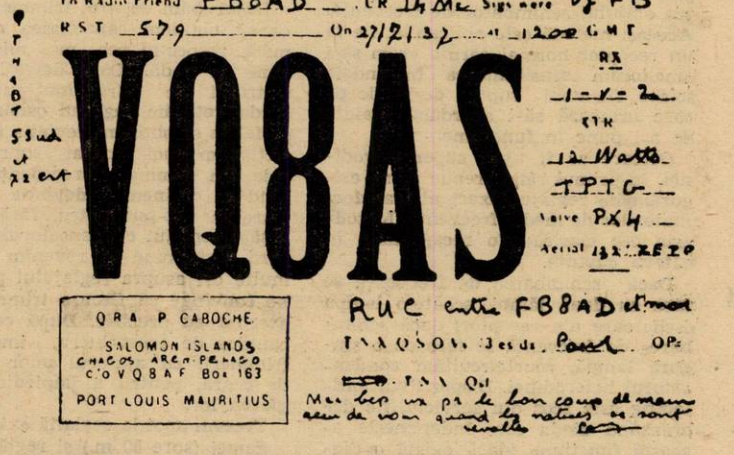

QSL primit de un amator francez din insulele Salomon în timpul unei revolte.

Alinierea schimbătoarelor de frecvență în gama undelor scurte

Se întâmplă de multe ori ca un receptor care ne dă deplină satisfacție în gamele undelor mijlocii și lungi, să ne nemulțumească în gama undelor scurte. Din lipsă de sensibilitate, o mulțime de posturi lipsesc la apelul stațiunilor recepționate.

Deobiceiu este învinuită propagarea undelor scurte, deși acuzația este absurdă, când în aceleași condiții de recepție, un alt receptor dă rezultate excelente. Vinovat este receptorul, care nu are pe unde scurte aceeași sensibilitate ca pe celelalte game.

Lucrurile se explică cu ușurință. Majoritatea aparatelor cu schimbare de frecvență, sunt de fapt receptoare de unde mijlocii și lungi, cărora li s'au adăogat bobine de unde scurte. Această completare se face destul de rudimentar. Circuitul de acord este rareori acordat; oscilatorul nu are nici padding, nici trimmer.

Dimpotrivă, la o superheterodină specială pentru recepția undelor scurte, de pildă la un super de trafic, constatăm că toate circuitele oscilante sunt prevăzute cu condensatori ajustabili, padding și trimmer, cu ajutorul cărora se poate face o aliniere riguroasă. Grație acestui procedeu, cât și construcției speciale, aceste aparate dau excelente rezultate, incomparabil mai bune în comparație cu receptoarele normale pentru toate undele.

Dacă amatorul se află în posesia unui receptor pentru toate undele, îi va fi posibil să mărească sensibilitatea acestuia, montând trimmen și paddingi pentru undele scurte, bine înțeles dacă îi permite construcția blocului. El va reuși să mărească randamentul aparatului, cu condiția desigur ca să procedeze la o aliniere corectă a circuitelor.

Vom expune pe scurt mersul operațiunilor pe care trebue să le executăm, în cazul cel mai complicat, adică în cazul când receptorul este prevăzut cu o înaltă frecvență înaintea etajului schimbător de frecvență. Aceeași metodă este aplicabilă, fie la un receptor normal căruia vrem să-i ameliorăm sensibilitatea în undele scurte, fie unui super de trafic pe care urmează să-l acordăm, înainte de a-l pune în funcțiune.

Oricare ar fi tipul superheterodinei, în primul rând trebue să ne asigurăm de reglajul exact al transformatorilor de medie frecvență. Metoda este cea clasică; s'o recapitulăm în câteva cuvinte.

Dacă schimbarea de frecvență se face cu două lămpi, scoatem lampa oscilatoare din receptor; dacă schimbarea de frecvență se face cu o singură lampă, scurtcircuităm condensatorul heterodinei. Dispozitivul antifading este scos din serviciu, fie debranșând dioda care îndeplinește această funcțiune (dacă există o diodă separată în acest scop), fie prin punerea a massă a liniei anti-fading.

Conectăm heterodina modelată între grătarul modulatoarei și massă. Bine înțeles heterodina este reglată pe media frecvență a receptorului. Reglăm succesiv trimmerii mediilor frecvențe pentru a obține maximul tensiunei de eșire măsurată cu un out-put-metru. Incepem cu trimmerul ultimului circuit de medie frecvență (vecin cu detecția); facem aceeași operație cu ceilalți, până când ajungem la etajul schimbător de frecvență.

Este recomandabil ca după ce toți, trimmerii au fost reglați, să revenim asupra reglajului, pentru a ne asigura de precizia lui.

Să presupunem că receptorul are două game de unde scurte. Incepem cu frecvența cea mai mică, respectiv unda cea mai mare, de pildă 30—80 m.

Așezăm lampa oscilatoare la locul ei sau scoatem legătura care scurtcircuita condensatorul oscilatorului. Linia anti-fading rămâne la massă. Branșăm heterodina de măsuri la borna antenă a receptorului. Heterodina este reglată pe o frecvență de circa 10% mai mică ca aceea a celei mai înalte frecvențe (unda cea mai mică: 27 m. în exemplul ales). Unda este indicată pe cadranul receptorului. Nu este nevoe de o heterodină cu unde scurte pentru perfectarea acordului ;este suficient să obținem o armonică convenabilă. Reglăm condensatorul receptorului pentru a obține maximum de tensiune la out-put-metru; acesta din urmă se branșează la eșirea receptorului, de pildă pe primarul transformatorului de modulație al vorbitorului.

Acționăm apoi asupra trimmerilor care se găsesc în paralel pe diversele bobine de unde scurte, de acord, de înaltă frecvență și de oscilator. Bine înțeles, nu trebue să ne atingem de trimmerii condensatorilor variabili, deoarece aceștia au mai servit odată la acordul în undele mijlocii.

Deșurubăm cei trei trimmeri astfel ca să obținem capacitatea cea mai mică, respectiv cea mai mică lungime de undă. Dacă deviația voltmetrului de eșire (out-put-metru) scade, retușăm reglajul oscilatorului, astfel ca să obținem deviația maximă. Acționăm apoi separat asupra fiecăruia din trimmerii precedenți, căutând să obținem o deviație cât mai mare la out-put-metru, fără să retușăm reglajul condensatorului de acord. Este bine să revenim de mai multe ori asupra reglajului pentru a ne convinge că fiecare trimmer este acordat cu precizie. După ce ne-am convins de acest lucru, imobilizăm trimmerii cu ajutorul unor picături de ceară, pentru a împiedica dereglarea lor.

Trecem apoi la cealaltă extremitate a gamei (spre 80 m.) și reglăm heterodina pe o frecvență cu 10% mai mare față de cea mai mică frecvență a gamei respective (pe 72 m. în exemplul ales). Alnierea este realizată prin acțiunea asupra condensatorului padding în serie cu selful de grătar al oscilatorului.

In timp ce capacitatea trimmerilor era foarte mică (40—50 cm.), condensatorii padding au o capacitate mult mai mare. Reglăm receptorul pe frecvența heterodinei și ajustăm paddingul pentru a obține cea mai mare deviație a aparatului de măsură. Dereglăm apoi receptorul cu circa 5 Kc către frecvențele mai joase (către undele mai mari). Fără să schimbăm reglajul heterodinei de măsuri, căutăm să obținem deviația maximă a out-put-metrului, acționând asupra paddingului. Notăm diferența între această deviație și precedentă. Dacă observăm că a doua deviație este mai mare ca precedenta, vom regla receptorul pe o undă ceva mai mare decât aceea pentru care au fost făcute măsurile, fără să ne atingem de heterodină.

Facem mereu aceleași încercări, deplasând reglajul receptorului către undele mari (spre 80 m.), până când găsim o poziție pentru care paddingul ne permite să obținem cea mai mare deviație la out-put-metru. Ne putem da seama cu ușurință de această poziție, deoarece dincolo de ea, deviația începe să scadă. De o parte și de alta a acestei poziții, deviația este mai mică.

Prima aliniere fiind efectuată, trecem la alinierea celeilalte game de unde scurte, de pildă, la aceea cuprinsă între 18 și 52 m. Procedeul este identic cu precedentul. In primul rând reglăm trimmerii în vecinătatea lui 18 m. Dacă receptorul nu are trimmeri în această gamă, îi putem constitui din condensatori ajustabili de capacitate foarte mică, de pildă 50 cm., folosiți la capacitatea minimă. De remarcat că unele carcase de unde scurte au un miez magnetic reglabil. Deplasând acest miez în interiorul carcasei obținem acelaș efect ca în cazul ajustării unui trimmer.

Trebue să ne asigurăm că dacă blocul bobinelor pentru a două gamă de unde scurte, este prevăzut cu trimmeri, aceștia sunt complet independenți de aceia utilizați la bobinele celeilalte game. Altfel, reglajul lor ar provoca dezacordarea precedentelor. Vom fi atenți la această particularitate, dacă vom adăoga trimmeri la bobinele existente. Fiecare trimmer trebue montat în paralel pe o înfățișare distinctă și comutarea astfel făcută, încât trimmerii inutilizați pentru gama respectivă să fie complet socoși din circuit.

La rigoare, trimmerii singuri pot fi considerați suficienți pentru alinierea bobinelor. Ei vor fi reglați la începutul gamei. La capătul acesteia, deobiceiu alinierea se conservă suficient.

MICRO

Posibilităţi de utilizarea triodelor în undele foarte scurte

Se pot enumăra o seamă de factori care limitează utilizarea triodelor în undele ultra-scurte. Cei mai importanţi sunt :

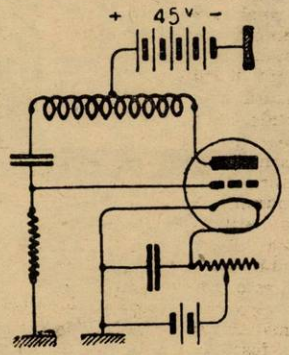

Fig. 1.

1. Capacităţile relativ mari între electrozi.

2. Raportul L/C al circuitului anodic prea slab (de unde amplificare insuficientă).

3. Cablurile de contact din interiorul lămpii prea lungi, astfel că o parte din tensiunea utilă de înaltă frecvenţă, apare în interiorul lămpii, unde nu poate fi utilizată.

4. Inductanţele şi capacităţile proprii ale lămpii, formează un circuit oscilant cu o lungime de undă proprie prea mare.

5. Timpul de parcurs între electrozi, al electronilor, este prea lung (de unde o reducere a eficacităţii).

6. Rezistenţa de înaltă frecvenţă a circuitelor, creşte când λ descreşte (reducerea rezonanţei). Se poate observa că toţi aceşti factori, sunt proporţionali cu dimensiunile geometrice.

Să luăm un exemplu : fie o bobină de 3 mm. lungime, conţinând 5 spire cu sârmă de 0,5 mm. Rezistenţa ei este de 0,37 ohmi şi inductanţa de $5{,}87 \times 10^{-8}$ henry la o lungime de undă de 0,50 m. Pentru a obţine rezonanţa, este suficient să adoptăm o capacitate de $1{,}2 \times 12^{-12}$ farazi, astfel că obţinem la rezonanţă o impedanţă egală cu :

$$\frac{L}{RC} = 132.000 \text{ ohmi}$$

Pentru undele centimetrice, este deci dificil să recurgem la triode, cu excepţia acelora care au dimensiuni foarte reduse. Câteva încercări au fost efectuate în laboratoarele lui „Institute of Radio Engineers". S'au realizat emiţători pe 0,30 m. cu triode în miniatură. Schema clasică este reprodusă în fig. 1.

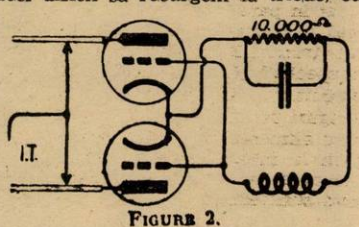

FIGURA 2.

Fig. 2.

Bine înţeles, este vorba numai de experienţe izolate ; este preferabil să lucrăm cu lămpi normale, deoarece numai astfel putem atinge puteri mari (putem ajunge la 1,25 m.).

Se pot experimenta diverse montaje. In fig. 2 se poate vedea un montaj cu lampa dublă americană tip 53. Aparatul oscilează pe 112 MC în circuit acordat placă şi circuit acordat grătar.

Circuitul de placă este alcătuit din două tuburi de cupru de 18 cm. lungime, sudate direct la contactele lămpii ; pe ele poate aluneca o punte alcătuită dintr'o bandă de cupru, ale

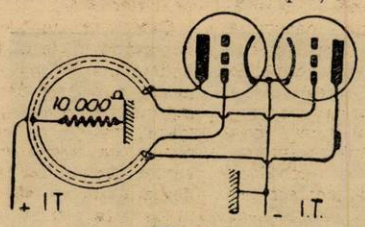

Fig. 3

cărei extremităţi curbate apucă tuburile. Cât priveşte circuitul de grătar, acesta poate fi pur şi simplu alcătuit dintr'un fir de 2-3 mm., curbat în formă de U, ramurile lui având o lungime de 25 mm. Socul se compune din 50 spire de sârmă de 0,8 mm., înfăşurate pe o carcasă de 8 mm (carcasa se elimină apoi).

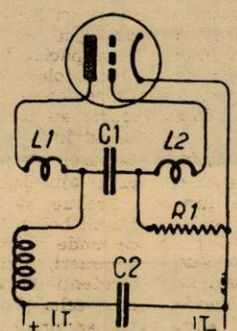

Fig. 4.

Figura 3 ilustrează un alt montaj posibil cu aceeaşi lampă. Observăm că inductanţa grătarului este aşezată în interiorul inductanţei de placă; aceasta este alcătuită dintr'un tub de cupru de 6 mm. diametru, înfăşurat pe un diametru de 50 mm. Pentru a permite acordul cu un condensator, trebue să reducem dimensiunile bobinei şi să aşezăm condensatorul pe o fracţiune a buclei. In cazul acesta nu mai există soc.

In aceste două montaje, nu este neapărat necesar să utilizăm lămpi

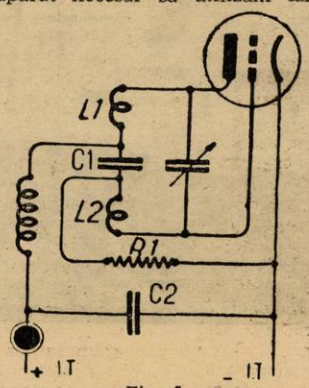

Fig. 5.

duble; putem apela şi la triode normale.

In fig. 4 se poate vedea un montaj cu o singură lampă. Este un oscilator pe 112 MC. Sefurile L_1 şi L_2 sunt alcătuite de o singură spiră de 19 mm., din sârmă de 2 mm. C_1 este un condensator de 100 pF, C_2 are 4000 pF iar R_1 este o rezistenţă de 10.000 ohmi. In unele cazuri este necesar să montăm o capacitate de 100 pF pe bornele lui R_1.

Este foarte uşor să trecem dela emiţător la receptor, deoarece este suficient să intercalăm un receptor telefonic în circuitul de alimentare al plăcii. Pe de altă parte valoarea lui R_1 se va mări până la 50.000 sau chiar 100.000 ohmi. Insfârşit, pentru a permite acordul, la bornele grătar şi placă vom aşeza un mic condensator variabil, alcătuit dintr'o lamă de 5 cmp., deplasându-se în faţa unei alte lame fixe (fig. 5).

Insfârşit, fig. 6 reprezintă un oscilator pe 224 MC. Principiul schemei este acelaşi cu precedentul. Inductanţele L_1 şi L_2 sunt alcătuite însă din plăcile fixe ale condensatorului variabil ; R_1 şi C_1 au aceleaşi valori.

Este recomandabil să experimentăm mai multe tipuri de triode pentru a ajunge la cea mai convenabilă. Tensiunea anodică poate atinge 300-400 volţi, ceeace desigur, obosește lampa.

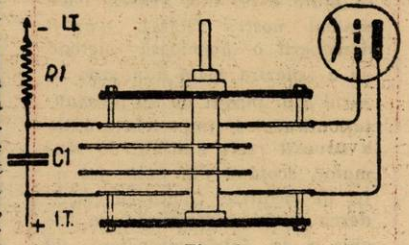

Fig. 6.

UNDE SCURTE

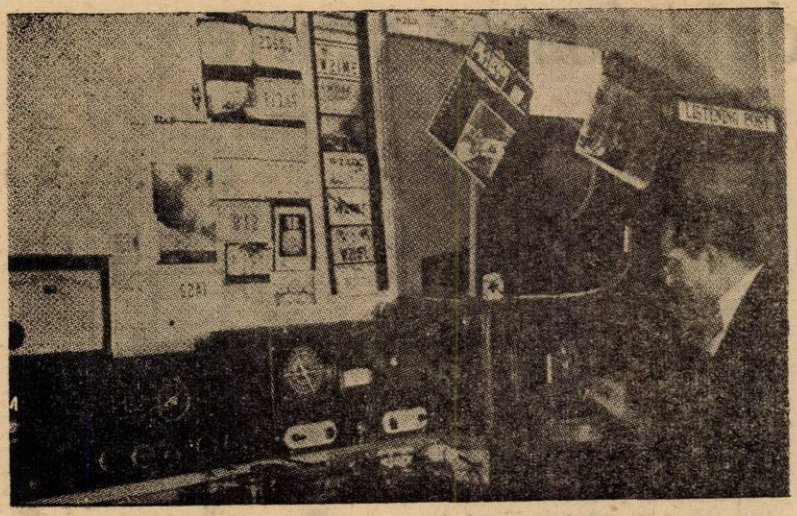

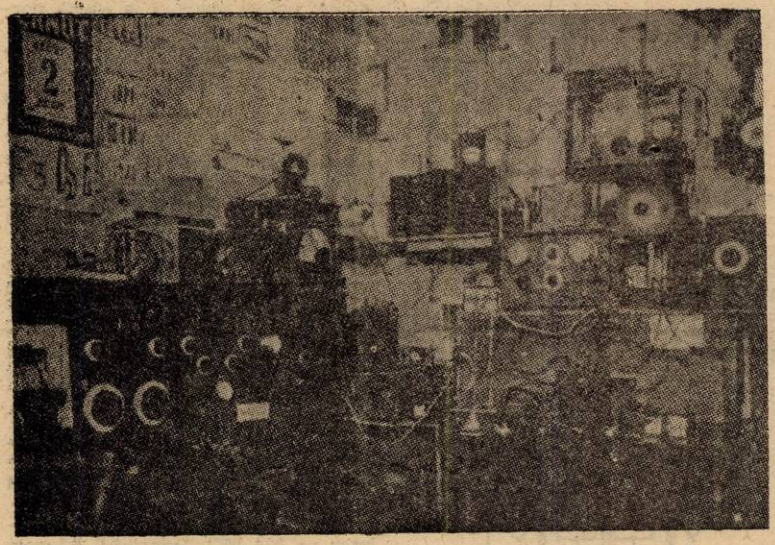

Intâlnirea de Duminică a YR-ilor s'a desfăşurat într'o atmosferă de caldă amiciţie. Poate că s'ar mai fi găsit şi alţi vorbitori în afara d-lui ing. Enescu, dacă amicul nostru YR5ML n'ar fi descoperit o ingenioasă metodă de a polariza toată adunarea în jurul său. Insoţit de un geamantan miraculos simpaticul amator a dovedit reale abilităţi de scamator, scoţând din cutie fel de fel de surprize. Odată cu închiderea cutiei, întrunirea s'a închis şi ea într'o atmosferă de speranţă şi voie bună.

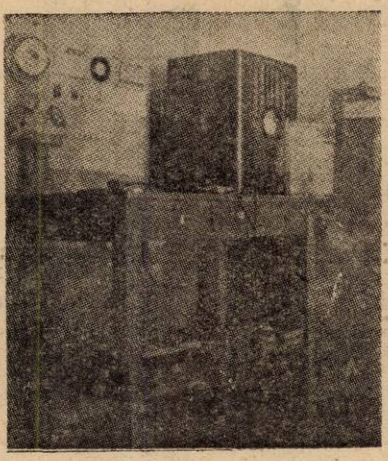

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424/1936 Bucureşti — România

Radio Universul

Nr. 525
24 NOV. 1944

George Voinescu

24 LEI

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL
IN LIMBA ROMANA

6.00 : MOSCOVA (22,04 m.).
7.45: NEW-YORK (19 m.).
7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m —32,4 m.).
7,25 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
8.00 : MOSCOVA (22,04 m.).
9.10 : LONDRA (25—31—41—49 m.).
10.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).
12.00 : MOSCOVA (22.04 m.).
13.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
13.30 : MOSCOVA 22,04 m.).
14.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
14.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).
16.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).
18.45 : MOSCOVA (42 m.).
20.00 : NEW-YORK 16; 19 m.).
21.45: ALGER (31 şi 49 m.).
21.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).
21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
22.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).
22.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).
23.00 : ALGER (49 m.).
23.00 : BARI (283,3 m.).
24.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).
23.15 : BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).
23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).
24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.
0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZA

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)
21.00 : LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
20.45 : NEW-YORK (25—31—41—49 m.).
21.30 : NEW-YORK (25—31—41—49 m.).
22.15 : LONDRA (19—25—31—41—49 m.).
22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).
23.00: MOSCOVA (43 m.).
23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

DE LA POLUL NORD LA POLUL SUD

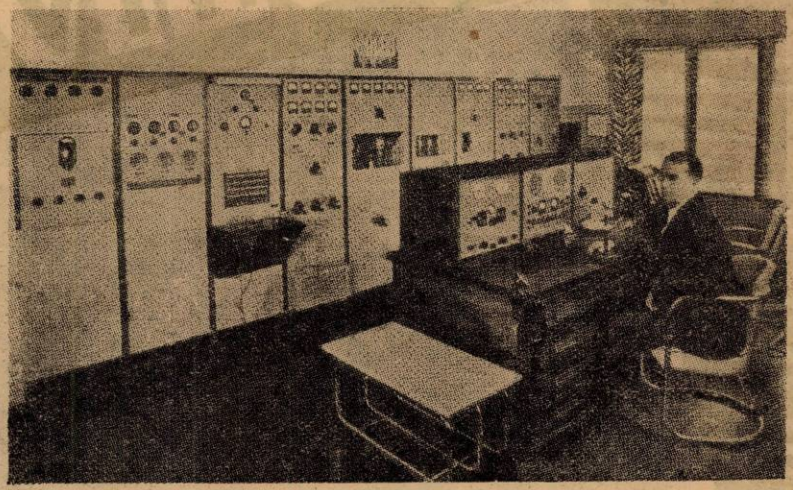

Nu — nu e vorba de o fotografie luată într'o mare staţie de radio-emisie. Aveţi sub ochii d-voastră imaginea emiţătorului de amator american care răspunde la indicativul WGITH !

AUSTRALIENII SE INTERESEAZĂ DE TELEVIZIUNE

● *Deşi va mai trece poate multă vreme până când Australia va fi înzestrată cu o reţea de televiziune, posibilitatea instalărei unei asemenea reţele a şi fost luată în considerare. La Sydney s'au făcut câteva demonstraţii cu aparatură adusă din Anglia; publicul australian s'a arătat foarte interesat de aceste demonstraţii.*

VIITORUL EMIŢĂTOARELOR PE UNDE MEDII

● *Emiţătoarele pe unde medii vor supravieţui? Intrebarea aceasta a fost pusă de curând de o publicaţie americană de specialitate şi mai mulţi tehnicieni au răspuns afirmativ. După părerea lor, numărul emiţătoarelor pe unde medii va trebui să scadă în viitor, prin mutarea multor emiţătoare în gama undelor scurte. Emiţătoarele rămase vor fi separate prin mai mult decât 9 kilocicli, ceeace va fi în avantajul emiţătoarelor regionale, cu mică putinţă.*

IMPERIUL COLONIAL PORTUGHEZ STRÂNGE LEGĂTURILE CU METROPOLA

● *In cadrul unei campanii pentru înzestrarea coloniilor portugheze cu o reţea de emiţătoare moderne, o staţiune pe unde scurte, de 50 kilowaţi, a fost instalată la Lourenço Marques, în Africa portugheză de est.*

UN STUDIU ORIGINAL ŞI INTERESANT

● *La Universitatea din Ohio se studiază, de doi ani, condiţiile în care sunt auzite toate emisiunile pe unde scurte de pe tot globul, recepţionabile în Statele Unite. Rezultatele vor fi consemnate într'un raport ce va apare în primele luni ale anului 1945.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

CE SCHIMBARI?

Am ajuns să ne întrebăm, şi nu fără motive, dacă radiofonia noastră n'a împrumutat ceva caragialesc.

Să ne explicăm :

Gazetele au anunţat, acum câteva saptamâni, că la Radio s'a schimbat ceva, chiar prin părţile esenţiale.

S'a schimbat un speaker, s'a dat afară un portar şi s'a luat măsura ca discurile ce au folosit dictaturii să fie cântate dela fine al capo, pentruca programele să nu mai semene cu cele de ieri.

Frumoase realizări ! Sigur, vor spune cei din partea adversă, ce s'ar fi putut face într'un timp atât de scurt şi mai ales într'o perioadă pe care este nimerit s'o numim „criză radiofonică !"

Cine ar fi avut posiblitatea să facă mai mult pentru binele radioforiei noastre? Ce măsuri mai potrivite s'ar fi putut lua?

Noi nu ne punem asemenea întrebări. Şi odată cu noi, toţi cei ce cunosc întrucâtva ţiele radiodifuziunii româneşti.

In rezumat, modificările făcute pe ici şi pe colo sunt, într'adevăr, lucruri ce pot fi controlate. Inseamnă că s'au făcut.

Dar cu asemenea realizări nu credem că organizaţii de talia Soc. de Radio se încumetă să privească drept în ochii lumii. Fără nicio sfială, fără nici un dram de stângăcie.

Am fost, o spunem răspicat, pentru menţinerea lucrurilor bune şi am fost şi suntem pentru înfăptuirea grabnică a schimbărilor, cu condiţia ca acestea să se facă după matură chibzuinţă.

Este o lege a progresului ca în locul unei cocioabe să clădeşti o casă şi ca în locul unui nepregătit să pui un om priceput.

Acum câteva săptămâni au fost numiţi noi membri în consiliul de administraţie al Soc. de Radio.

Printre aceştia, şi în primul rând, am apreciat numirea ce s'a făcut în persoana d-lui Richard Hillard, căruia am avut cinstea, cu ani de zile în urmă, să-i admirăm priceperea şi puterea de muncă.

Suntem convinşi că domnia-sa nu este străin de problemele, ce se pun astăzi radiofoniei româneşti.

Şi ca domnia-sa, poate, şi ceilalţi consilieri.

Este de neînţeles, însă, pentru ce până acum nu i-am văzut la lucru.

In felul acesta, direcţiile Soc. de Radio au rămas pe aceleaşi mâini şi condamnate la permanentizarea unui trecut static.

Procedeul nu este deloc democratic, atata vreme cat suntem cioclii propriei noastre năzuinţe spre progres.

Radiofonia românească nu este prea tanără şi nu mai poate avea scuza unei perioade de creştere înceată.

Ne dăm seama, aşa după cum oricine poate sa judece, că am mers prea puţin înainte.

Societatea de Radio, această organizaţie investita de Stat cu puteri depline pentru exploatarea văzduhului românesc, n'a luat niciodată lucrurile în serios şi a pornit sa se distreze, crezând că în acest mod produce plăcere abonaţilor şi aduce, în acelaş timp, servicii Statului.

Este concluzia la care se poate ajunge, dacă cercetezi activitata din trecut a Soc. Române de Radiodifuziune.

Nu putem spune, pentrucă am fi nedrepţi dacă nu am recunoaşte, că printre persoanele ce s'au perindat la conducerea radiofoniei noastre nu au fost şi oameni dotaţi cu pricepere destulă şi multă bunăvoinţă şi care au luptat pentru întronarea unor principii sănătoase şi pentru adevărate realizări.

Aceştia au fost, însă, puţini la număr şi, din păcate, nu au putut rezista intrigilor şi intervenţiilor politice, care au impus în posturile de conducere, la Radio, oameni fără alte calităţi decât acelea de a cunoaşte la perfecţie metodele de linguşire permanentă şi de a avea în grijă să programeze la microfoane reclamele dictaturii.

Aşa era ieri !

Astăzi, nu ştim ce s'a modificat, pentrucă nimeni nu poate să înţeleagă în ce constau schimbările anunţate de gazete.

Sau, poate, s'a recurs şi aci la principiul ca schimbări să se facă, dar să nu cumva să se modifice ceva !...

C. CONSTANTINESCU-CEDEC

POŞTA „PRO-RADIO"

Răspundem în această rubrică tuturor cititorilor care ne pun întrebări în legatură cu ceeace priveşte radiofonia românească.

Promitem sa răspundem tuturor, în ordinea în care corespondenţa este primita la redacţie.

Corespondenţa se va adresa după cum urmează :

Asoc. PRO RADIO
Redacţia revistei Radio-Universul
Str. Brezoianu 23—25
pentru Poşta „Pro Radio"

I. POPESCU-PION, *Buc., str. Mitropolitul Melchisedec nr. 1.* — Ne pare bine că aţi fost aşa după cum aţi voit : primul corespondent al Poştei Pro Radio.

După cum aţi citit în statutele asociaţiei, scopul nostru, al radioascultatorilor asociaţi, este sa contribuim, în primul rând, la propăşirea radiofoniei româneşti. Nu facem politica de partid, ci una radiofonica. Dorim sa încetezę vechile sisteme, de a se menţine radiofonia noastră în permanentă stare de înfloţire.

LT. CONSTANTINESCU STELIAN, *Dr. Ziletescu 13 A, Buc.* — Aveţi multa dreptate. Luptam cu greutăţi apreciabile, dar victoria va fi de partea noastră.

Să speram că în foarte scurtă vreme vom avea în comitetele de programe ale Soc. de Radio şi reprezentanţi ai asoc. Pro Radio, recrutaţi dintre radio-abonaţi.

THEODOR LUCESCU, *Buc. str. Caraiman 137.*— Este foarte adevărat că, după ce aţi fost un atât de pasionat ascultător ai emisiunilor radiofonice, vă este îndeajuns de greu să renunţaţi, forţat, la acest privilegiu. Aveţi încredere. Vom susţine şi punctele de vedere formulate de dvs.

SOFIA DUMITRESCU, *Buc. str. Iancu Căpitanul 21.* — Circa două mii de adeziuni, până în prezent. Aţi auzit la Radio Londra un tango de Ion Vasilescu ? Se prea poate ! Intenţionăm chiar să organizăm, în curând, câteva concerte Pro Radio. Pentru concertele de muzică uşoară se duc şi serioase tratative. E mai grav cu muzica... gravă. Luăm notă de celelalte întrebări, la care nu v'am răspuns, deoarece, pentru a vă putea lămuri, trebue să facem oarecare cercetări.

Rugăm pe radio-ascultătorii care îşi trimit adeziunile lor, pentru înscrierea în asoc. PRO RADIO, să nu ne mai trimeată prin curier, sau prin mandat poştal, sume ce reprezintă cotizaţiuni sau contribuţiuni. Chestiunea cotizaţiilor nu este, deocamdată, de actualitate.

Sumele trimise până în prezent sunt ţinute la dispoziţia celor în drept.

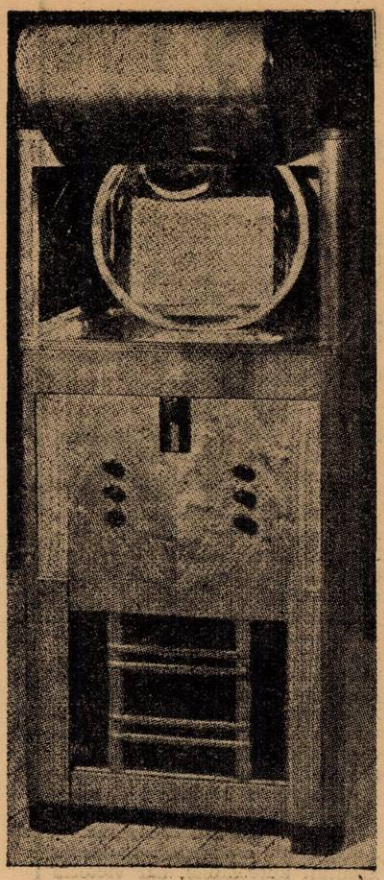

TELEVIZIUNEA FACE PRIMII PAȘI IN AER LIBER

Echipamentul tehnic al posturilor de televiziune de peste ocean este perfecționat acum pentru televizarea scenelor din aer liber.

Clișeul de jos reprezintă un camion special amenajat pentru televizarea matchurilor de foot-ball și altor evenimente sportive.

Clișeul din dreapta reprezintă un avion televizat de instalația care se vede pe sol și modul cum a fost recepționată imaginea pe ecranul unui televizor instalat chiar în acest avion.

In stânga, unul dintre cele mai noi televizoare fabricate de uzinele R. C. A.

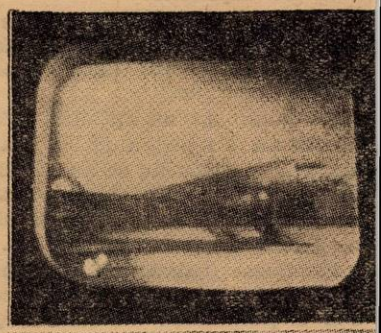

TEATRU

UN SPECTACOL FESTIV LA OPERA ROMANA

Joi 23 Noembrie a avut loc la Opera Română n spectacol de gală cu „Boema" de Puccini. In primele roluri au apărut George Mihail și soprana lirică Claudia Saghin.

O NOUA FORMAȚIE TEATRALA IN CAPITALA

O nouă formație actoricească a apărut în Capitală. In sala fostului cinematograf „Picolo" din Bd. Pache, o echipă de tineri actori conduși de maestrul Vasile Bezeanu, a deschis teatrul A.B.C. pe scena căruia se va reprezenta comedia *„Băiat de viață"*.

ANITTA NICOLINI UN MARE RECITAL DE DANS

La începutul lunei Decembrie va avea loc pe scena unui teatru din Capitală un mare recital de dans dat de apreciata dansatoare Anitta Nicolini. Conegrafia aparține d-lui Romanowski ,maestru de balet al Operei din Varșovia. Tânăra dansatoare va prezenta 11 dansuri de costume proprii.

UN SPECTACOL DE MARE ACTUALITATE: BARAȘEUM 101 MELODY

Teatrul Alhambra prezintă noua premieră „Baraşeum 101 Melody" un spectacol care este compus din scenele interzise de cenzura vechiului regim.

S'au alcătuit de-asemeni două finaluri fastuoase susținute de baletul teatrului Alhambra.

Interpretarea acestei selecțiuni de tablouri, căreia se va adăuga o serie de cupiete și sketchuri inedite, a fost atribuită întregului lot de vedete dela Baraşeum în frunte cu Agnia Bogoslava, surorile Gamberto, Kiky Marcov, Bebe Spitzer, Al. Giovani, Ionel Brănișteanu, Beno Verca, Ronny, Beny. Louis Jumping, precum și excelenții camarazi dela Alhambra, Maria Tănase, H. Nicolaide, R. Rang, Antoniu, Glodariu și Al. Giugariu.

Muzica este condusă de Theodor Cosma iar regia semnată de Sandu Eliad.

DE CRĂCIUN Minunatul cuplu artistic „STROE și VASILACHE" reapare în filmul „BING-BANG"

Criterion-Film va prezenta de Crăciun amatorilor de filme românești filmul „BING-BANG", realizare care a afirmat pe Stroe și Vasilache ca actori de cinema. Acest film a fost turnat în România în 1934, obținând un succes deosebit la premieră.

Acțiunea bine condusă, muzica fermecătoare, cuplete amuzante, gag-urile bine alese și interpretarea perfectă au făcut din această realizare un adevărat succes al filmului românesc. Afișul cuprinde pe următorii actori, afară de Stroe și regretatul său partener Vasilache: Silly Vasiliu, Nora Piacentini, Nutzi Pantazi, Surorile Gamberto, N. Gărdescu, Vasiliu Birlic, R. Rang, Al. Giovani, etc.

TEATRUL ATLANTIC IN PLIN SUCCES

Compania artistică dela Teatrul Atlantic continuă succesul.

Textul este de un humor de actualitate, muzica lui Elly Roman la înălțime și montarea plină de bun gust.

DIMITRIE TOTI

Obțin zilnic aplauze la sce nă deschisă reușitele creiați ale lui N. Stroe, *(Evocarea lu Vasilache)*, Mircea Șeptilic (un pârlit de frac), Nora Pia centini *(Haraşo)* Gaby Rădu lescu *(Pune-ți grijile în pose tă)* Nina Florescu și Cora Sa su *(Texas Sisters)*, Angel Vasilescu *(Vena o moară p Siret)*; Marianne Goldștein *(Un vals de odinioară)*, Nicu liță Teodoru *(Un obsedat d jazz)*, Dimitrie Toti *(Nușa)* D'Ayol într'o creație extraor dinară.

LA LUMINA RAMPEI

ANGELA MATEESCU

„AZAIS"
itoarea premieră a Teatrului Colorado

In timp ce reprezentațiile u „Corabia lui Noe" se ucură de un frumos succes, aloroasa echipă de actori ai eatrului Colorado prepară litoarea premieră.

Este vorba de celebra co-edie a lui Verneuil si Bery Azaïs", care a obținut cu ni în urmă un succes consi-erabil.

Rolul jucat acum 14 ani de on Iancovescu va reveni as-izi talentatului actor Geor-e Voinescu. Din restul dis-ibuției vor face parte: Bir-c. Ion Talianu. Romeo Lăză-escu, Cotty Hociung, Angela ateescu, Paula Tudor si oua achiziție Elena Aramă. Supravizor al spectacolului fi Ion Iancovescu, di-cția de scenă fiind încre-ințată d-lui Ion Talianu.

SE PREGĂTEȘTE
„BAL LA GIOCONDA"

In foayerele teatrului Giocanda se repetă viitorul spectacol, un nou pretext muzical, *„Bal la Gioconda"*, care va depăși în amploare și fast toate realizările precedente ale Giocondei.

LOUIS JUMPING

Unul din punctele de rezistență ale viitoarei premiere va fi un senzațional tablou muzical interpretat de întreg ansamblul feminin, care va constitui o originală formație de jazz. Realizarea acestui tablou de mare efect scenic revine maestrului Ion Manolescu.

„Bal la Gioconda" va fi interpretat de actualul ansamblu, căruia i se vor adăuga și noii angajați: Florica Demion, Elisabeta Henția, N. Gărdescu și Ileana Simo.

TITI și FEDORA GAMBERTO

IONEL ONIGA

„EUGEN ONEGHIN"
se va reprezenta la 1 Decembrie

Cunoscuta operă a lui Ceaikowsky, care se repetă la Opera Română, va vedea lumina rampei în jurul datei de 1 Decembrie. Dată fiind frumusețea partiturei muzicale, premiera acestei opere este așteptată cu multă nerăbdare de amatorii de operă.

DOUA PREMIERE
LA STUDIO

După premiera comediei *Decanul*, următoarele premiere ale Studioului vor fi *„Mama"* și *„Dezertorul"*. In „Dezertorul" va juca și d-na Aglaia Mateaxa.

20.000.000 PENTRU UN
TEATRU

Criza sălilor de spectacole, accentuată în urma ravagiilor produse de bombele naziste, a avut darul să sporească pe „descoperitorii" de săli.

De astădată suntem în măsură să anunțăm că se construește un nou teatru situat în inima Capitalei — între Str. Lipscani și Bd. Elisabeta, și anume pe strada Ion Câmpineanu.

Autorul acestei temerare inițiative este Ion Mircescu, talentatul june-prim muzical, care a reușit să convingă pe un financiar să investească 20.000.000 lei în ridicarea noului teatru. In afara angajaților: Lulu Nicolau, Elena Burnaz, Coca Enescu, Iordănescu, Puiu Sfetescu și Lulu Popescu, a mai făcut o excelentă achiziție în persoana comicului Giovanni. Vom reveni cu amănunte.

CINEMA

VEȘTI DIN HOLLYWOOD

JEANNETTE MAC DONALD va reapare în viața cinematografică. A început zilele acestea turnarea filmului „Cairo" având ca partener pe Robert Young.

CHARLES BOYER, după ce a terminat filmul Tha es of Manhattan, a început turnarea unei producțiuni de mare montare intitluată „Hold Back the Dawn". Idolul femeilor va fi secundat în acest film de Olivia de Havilland, Paulette Godard și Victor Francen.

PRISCILLA CARIE va putea fi revăzută în curând pe ecranele noastre în filmul muzical „New Orleans Blues".

SPENCER TRACY joacă rolul principal masculin din filmul polițist: „dr. Jekyll and Mr. Hyde".

„ALLO AMERICA" este un film în care veți vedea o splendidă evocare a pionierilor americani. Renumitul cuplu Alice Faye — John Payne are un frumos prilej de a se afirma.

FILMUL RUSESC

Ca să vă faceți o idee despre importanța care s'a dat totdeauna cinematografului în U. R. S. S. vom spune că încă de acum 15 ani, Rusia a pus bazele unui Hollywood în Urali. Această uriașă și activă cetate a celei de-a 7 arte, nu și-a încetat nici o clipă lucrul, chiar atunci când armatele germane se găseau la porțile Moscovei.

In Rusia, meseria de actor a fost totdeauna la loc de cinste și actorii s'au bucurat de o deosebită considerație.

Este interesant de remarcat că actorii ruși nu sunt ținuți deoparte de producțiunile străine. Dimpotrivă: regisorii trag folcase din examinarea filmelor străine, scoțând lecțiuni folositoare pentru propriile lor producțe.

Din filmele rusești „Alexandru Newsky", „Petru cel Mare", „Potemkin", „Drumul vieții", „Copiii căpitanului Grant", publicul nostru a putut cunoaste forța de creație artistică a cineaștilor ruși.

Cu ajutorul montajului cinematografic se realizează în depănarea scenariului, stări sufletești, situații greu de redat în alt chip, și mai ales ritmul, ritmul acesta atât de specific filmului sovietic.

Prin Eterul Europei

LA POSTURILE STRĂINE

Londra. — Transmiterea concertului simfonic din săptămâna trecută, ne-a adus o surpriză: o primă audiție a unei opere de Pergolese. Surprinzător lucru cercetările muzicologilor, acești șoareci de bibliotecă, a căror muncă ne prilejuește ascultarea unor concerte ale marilor maeștri ai muzicii, concerte complect necunoscute până atunci. In urmă cu câțiva ani, au fost descoperite câteva piese de clavecin atribuite lui Haendel. Iată că astăzi a fost descoperită și reconstituită o operă de Pergolese; muzică simplă, vie și strălucitoare de spirit, scrisă desigur pentru unul din marile saloane muzicale ale epocii.

Audiția a fost completată prin transmiterea concertului în „do major" de Bethoven. Această operă aparține stilului de primă manieră al lui Beethoven, alăturându-se Simfoniei I-a, primelor șase cvartete și „sonatei patetice". Amintirea lui Mozart și Haydn nu este absentă în concertul acesta. Muzică strălucitoare și exuberantă, întreruptă însă din când în când de acele accente de profunzime și gravitate profund umane care îl trădează pe marele Beethoven.

Berna. — Posturile elveține au transmis selecțiuni din „Hans, le joueur de Flute", operă comică de Louis Ganne.

Este o operă pentru acela care îndrăgesc poveștile cu păpuși, cu zâne și cu feți frumoși. Când microfonul se închide pe ultimele acorduri ale muzicii ascultătorul își spune: acest basm frumos, această legendă o voi povesti desigur și copiilor mei. Asemenea operă stărue multă vreme în amintirea celor mari și a celor mici, dându-le un bogat material de vis, atât cât mai putem visa în zilele noastre.

Intr'un program de operă, s'a transmis opera bufă „L'Amore disprezzato" de Dittersdorf. Deși plină de farmec, muzica lui. Ditternsdorf este mai puțin cunoscută decât aceea a contemporanilor săi, Mozart și Haydn. Ca și aceștia, compozitorul vienez, dovedea surprinzătoare aptitudini de muzician, din cea mai fragedă tinerețe.

„Aveam abia 7 ani, povestește Dittersdorf, când tatăl meu, cedând dorinței mele, mi-a angajat un profesor de muzică. După trei ani, am făcut asemenea progrese, încât maestrul de muzică, pe nume König, mărturisea tatălui meu că nu mai are nimic a mă învăța și că ar fi bine să mă predea unui profesor mai calificat. Tatăl meu a apreciat noblețea acestui gest dezinteresat și drept răsplată l-a primit în căminul nostru, rugându-ne să-l considerăm ca pe un frate".

LA BUCUREȘTI

Miercuri seara s'a transmis un program de muzică populară rusească. Salutăm cu bucurie această inițiativă, considerând-o ca un aport la cunoașterea și prietenia marelui popor dela Răsărit. După câte ne amintim, Miercuri seara se transmitea înainte „ora germană". Credem că s'ar cuveni o oră pe săptămână pentru cunoașterea manifestărilor culturale ale popoarelor sovietice. Ar fi în orice caz mai instructivă și mai bine venită ca „ora germană".

Duminică dimineață s'a transmis primul concert simfonic din „Beethoven" dirijat de maestrul Enescu. Felicităm Societatea de Radio pentru această inițiativă. Transmiterea ciclului Beethoven înseamnă o adevărată binefacere pentru provinciali sau pentru bucureștenii ale căror buzunare nu suportă prețul unui bilet la concert.

Dela Radiodifuziune

Au trecut câteva săptămâni de când noui administratori delegați au fost numiți la Societatea de Radiodifuziune. Dacă numirile nu ar fi apărut în presă, ar fi trecut neobservate, urmărind componența programului sau schimbările în sânul Societății. Intr'adevăr, mare lucru nu s'a schmbat. Domnul „oficial" cu prefăcută voce de povestitor a cărui competență universală se preta la comentarea tuturor programelor artistice, domnul care își potrivea glasul pre lauda tuturor regimurilor politice, ei bine, acel domn a tăcut! Tot e ceva, ne-au spus; cel puțin un început. Am aflat însă cu surprindere că domnul a rămas. De vorbit nu vorbește încă, sau poate că se limitează la prelegeri în sânul familiei. In curând, însă, cine știe?.. N'ar fi exclus să-l auzim ca speacker pentru programele de muzică sovietică. Cu competența d-lui..

*

Funcționarii Societății de Radiodifuziune au înțeles însă că nu trebue să se aștepte la mare lucru din partea vechei conduceri. In urma consfătuirilor ținute, ei s'au unit în Sindicat, pășind astfel pe drumul dreptelor lor revendicări. In prima adunare a sindicatului, s'a propus cooptarea în comitetul de conducere a d-lui Matei Socor. D. Matei Socor nu este numai un distins muzician; luptător neînfricat pentru libertatea poporului, d-sa și-a dat prinosul de suferință sub regimul dictaturii antonesciene. Cooptarea d-sale este o dovadă în plus că sindicatul a pornit pe calea cea bună.

In aceeași adunare s'a dat citire unei moțiuni din care spicuim punctele cele mai importante:

a) Măsuri neîntârziate pentru aducerea Societății Române de Radiodifuziune la situația creată prin actul istoric dela 23 August 1944, pentru ca Radiodifuziunea să corespundă din punct de vedere politic, cultural, social, educativ și informativ, necesităților și ritmului vremurilor actuale;

b) Interventii pentru ridicarea dreptului de audiție a celor dovediți a fi dușmani țării și extinderea de audiție pentru marea masă muncitoare, doritoare de a se educa în spiritul înoitor de azi. Restituirea aparatelor de radio celor din această ultimă categorie;

c) Salarizarea conformă cu indicele vieții;

e) Incadrarea membrilor orchestre Radio, ținând seama de vechime;

f) Reprezentarea unui delegat a sindicatului în Consiliul de administrație;

g) Numirea unui delegat al sindicatului în comisia de epuratie;

h) Respectarea demnității personalului inferior.

Convinși fiind că revendicările funcționarilor sunt drepte si că fără o temeinică organizare în sânul societății nu vom avea programe corespunzătoare momentului, urăm succes noului sindicat.

A.

Reproducerea totală sau parţială interzisă

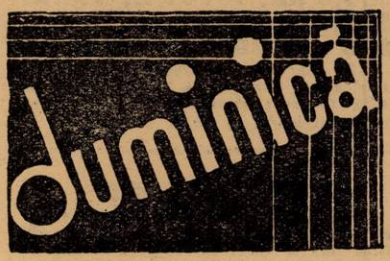

26 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal; Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta refugiaţilor.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora informaţiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

11.55: Transmisie din sala Aro: Concertul simfonic al Orchestrei Filarmonica dirijat de maestrul George Enescu: Ciclul Beethoven.

13 00: Ora oficială; Ora Armatei.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Muzică modernă.

19.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

19.10: Mici capo d'opere muzicale.

20.00: Ora oficială; Faptele săptămânii.

20.15: Muzică de salon.

21.00: Selecţiuni din Mignon.

22.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

22.20: Diseuri şi diseuse.

23.00: La „Hanul Ancuţei"; Muzică românească.

23.50: **Radio-jurnal.**

24.00: Inchiderea emisiunii.

De la orele 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăţi. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) — Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13 30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază. ■ 18. Emisie pentru soldaţi. ■ 18.50. Conf. ■ 19.05. Varietăţi. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

27 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal; Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta refugiaţilor.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora Informaţiilor Administrative.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială; Muzică variată.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

14.20: **Cafe Concert.**

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

18.03: Muzică variată.

19.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

19.10: Cântecele popoarelor.

20.00: Ora oficială; Muzică franceză.

21.00: Ora oficială. **Poşta Radio.**

21.15: **Salon muzical.**

22.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

22.20: Rapsodii şi Suite.

23.00: Muzică variată uşoară.

23.50: **Radio-jurnal.**

De la orele 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21 45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0 7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12 30 şi 13.30. Inf. în franceză ■ 18 45 Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391.1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203.5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31.46-31.22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în

franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. **Știri în italiană.** ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ **Știri în germană** și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17 30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora pilot. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19 55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora cronică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

28 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7 30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal; Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora Informațiilor Administrative.

9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Ora oficială; Muzică variată.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14 00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

14 20: Muzică românească.

15.00 Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora oficială. **Ora Națiunilor Unite.**

22.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

19.10: Seleciuni din opere: arii, balete, coruri.

20.00: **Concert simfonic;** Muzică romantică.

21.00: Ora oficială; Arii din opere rusești.

21.30: Mari instrumentiști.

22.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.** Publicitate.

22.20: Muzică spaniolă și italiană

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: **Radio-jurnal.**

24.00 Inchiderea emisiunii.

De la orele 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0.7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen muzical. ■ Concert. ■ 15.15 Muzică. ■ 16 30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31.22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15.45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18 30. Știri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33.48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21 30 (49,79-49,67-33,48 m) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19 55 Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21 50. Concert. 22.50 Inf.

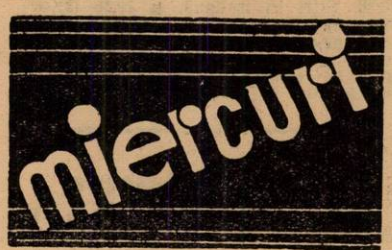

29 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal; Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora Informațiilor Administrative.

9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Ora oficială; Selecțiuni,

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

14.20: Cafe concert.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18 00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială; Concert de promenadă.

19.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

19.10: **Jazz.**

19.40: **Ardealul românesc.**

20.00: Ora oficială. **Mari dirijori:** Toscanini. Mengelgerg. Stokowski.

21.00: Ora oficială. Cântă Lemesev și Raslanova.

22.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.** Publicitate.

22.20: Muzică de cameră.

23 00: Muzică variată ușoară.

23 50: **Radio-jurnal.**

24.00: Inchiderea emisiunii.

De la orele 20.15 până la 21 20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci ■ 20.30. Reportaj 21.05. Concert. ■ 21.45 Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și

13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30 Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08.45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14.45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană.

30 Noembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal; Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora Informațiilor Administrative.

9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Ora oficială. **Ora armatei.** Melodii, potpouri-uri.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

14.20: Muzică de jazz.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică variată.

19.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

19.10: Cântece de pretutindeni.

20.00: Ora oficială. **Concert simfonic.**

21.00: Muzică din filme.

21.30: **Ansamblul coral „Steagul Roșu" al Uniunii Sovietice,** dirijat de Alexandrev.

22.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.** Publicitate.

22.20: Muzică variată.

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: **Radio-jurnal.**

24.00: Inchiderea emisiunii.

De la orele 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30 Conf ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59 Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19 Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert de orchestă. ■ 22.50. Inf.

1 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal; Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora Informațiilor Administrative.

9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Ora oficială. Muzică românească.

13.50: Publicitate; Muzică variată.

14.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

14.20: **Cafe concert.**

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

18.03: **Concert spiritual.**

19.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

19.10: **Seară de operă.** La sfârșitul operei Muzică instrumentală.

22.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.** Publicitate.

22.20: Muzică de cameră.

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: **Radio-jurnal.**

24.00: Inchiderea emisiunii.

De la orele 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30 Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45. (31.46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19 35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică ușoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

2 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii; Ora oficială; Radio-jurnal; Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

Citiți

„Ziarul Științelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARȚI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 24 lei

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora Informațiilor Administrative.

9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

13.00: Ora oficială. Tarafurile noastre.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială.

18.03: Concert de promenadă.

18.30: Cântăreți ruși.

19.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

19.10: Muzică din filme.

19.40: **Ardealul românesc.**

20.00: Ora oficială. Concert de muzică nordică.

21.00: Ora oficială. Muzică de dans.

22.00: Ora oficială. **Radio-jurnal.**

22.20: Muzică exotică.

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: **Radio-jurnal.**

24.00: Inchiderea emisiunii.

De la orele 20.15 până la 21.20 Postul pe undă scurtă Dacia Română pe lungime de undă 32,4 emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15 Conf. ■ 21 40. Cabaret. ■ 22.25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Varietăți. ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci ■ Conf. ■ 19.58. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.15. Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăți. ■ 20.45.

DIN LIPSA de HÂRTIE

TIRAJUL

REVISTEI NOASTRE ESTE LIMITAT

Ca să fiți siguri că veți găsi revista dv. totdeauna, cumpărați în fiecare săptămână

„Radio-Universul"

dela acelaș chioșcar!

RU 5251

Amplificator simplu pentru celule fotoelectrice sau microfoane cu cristal.

Pe măsură ce technica radiofonică progresează, laboratorul amatorului devine şi el mai organizat, mai puţin primitiv. Ferul de sudat şi voltmetrul de buzunar, nu mai sunt astăzi suficiente pentru un laborator, chiar elementar. Manometrul, heterodina modulată, voltmetrul electronic, oscilograful catodic, toate acestea devin din ce în ce mai familiare radiofoniştilor. La rândul ei, celula foto-electrică poate avea importante aplicaţii de laborator.

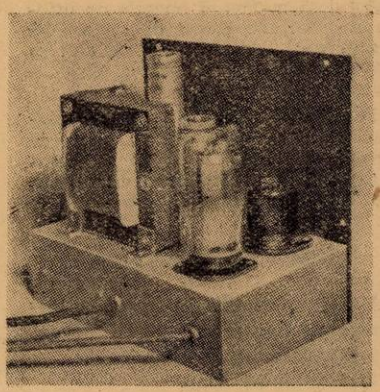

Se ştie că celula foto-electrică este un aparat cu ajutorul căruia putem transforma o variaţie de flux luminos într'o variaţie de curent electric. Se înţelege că aplicaţiile care decurg. sunt numeroase.

Există două feluri de celule: celule în vid şi celule cu gaz. Este drept că celulele cu gaz sunt mai sensibile, dar ele se deteriorează mai lesne şi au o inerţie care nu poate fi neglijabilă. La construcţia celulelor se utilizează metale alcaline cum ar fi: potasiu, radiu, caesiu. Caesiul, folosit astăzi pe scară întinsă face ca celula să fie foarte sensibilă, mai ales pentru radiaţiile infra-roşii.

Pentru o mai bună înţelegere a principiului de funcţionare, să urmărim fig. 1. In perioada de pauză, adică atunci când nici o rază de lumină nu cade pe celulă, rezistenţa ei este foarte mare. Stabilirea unui curent nu este posibilă şi deci la bornele rezistenţei R nu poate să apară o cădere de tensiune. La apariţia unei raze de lumină, catoda începe să emită electroni. Curentul care circulă prin celulă, produce o cădere de tensiune la bornele rezistenţei R. Mărimea acestei tensiuni este proporţională cu lumina care a impresionat celula. Bineînţeles, se presupune că tensiunea U rămâne neschimbată tot timpul. Valoarea acestei tensiuni depinde de construcţia celulei, fabrica indicând cifra respectivă pentru fiecare tip.

Dacă nu cunoaştem tensiunea celulei, procedăm în felul următor: luăm numai o parte din tensiunea de 200 volţi a unei surse, folosindu-ne de un potenţiometru, pentru a încerca tensiunea potrivită. Paralel pe tensiunea prevalată, montăm un voltmetru pe cadranul căruia citim tensiunea respectivă. Presupunem bineînţeles, că este un voltmetru de bună calitate cu o rezistenţă interioară suficient de mare. Pornim dela o tensiune apropiată de zero şi învârtim încet butonul potenţiometrului, până când apare o lumină în interiorul celulei. Citim repede şi scoatem celula din circuit. Tensiunea de lcuru a celulei va fi cu 20% mai mică decât citirea făcută. De pildă, dacă am citit 180 volţi pe cadranul voltmetrului, vom alimenta celula la circa 150 volţi.

Deobiceiu introducerea unui gaz oarecare (neon, argon, eter) măreşte sensibilitatea celulei. In general însă sensibilitatea unei celule este destul de mare, astfel că nu este nevoe de un amplificator mare. Un amplificator cu o lampă este însă necesar. Un asemenea amplificator vom descrie în rândurile următoare.

Amplificatorul conceput în acest scop se potriveşte foarte bine şi pentru amplificarea curenţilor produşi la bornele unui microfon cu cristal. Deaceea, la intrare au fost prevăzute şi două borne pentru microfonul cu cristal.

Principiul amplificatorului este simplu: un preamplificator cu o lampă. Lampa amplificatoare este pentoda de înaltă frecvenţă EF12 din seria de oţel. In locul ei poate fi însă utilizată şi o altă lampă, de pildă EF6 sau AF7.

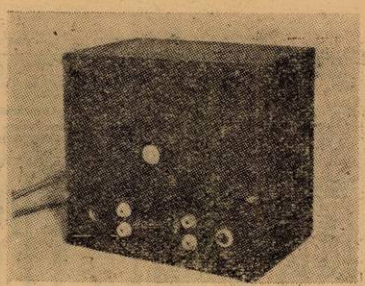

Rezistenţa de grătar RG trebue să aibă o valoare ridicată, cel puţin 3 MO. Borna de microfon este legată direct la grătarul de comandă al pentodei. Legăturile bornelor de microfon vor fi riguros blindate, blindajul fiind pus la massă, eventual vom utiliza chiar bucşe blindate, dacă găsim aşa ceva.

Celula foto-electrică se cuplează cu grătarul de comandă al lămpii prin intermediul unei capacităţi de 150 pF. Această valoare redusă este necesară pentru a micşora preferinţa celulei faţă de frecvenţele joase. Rezistenţa de sarcină R, a celulei are o valoare de 0,5 MO. Să nu uităm că rezistenţele RG, R, şi condensatorul C. se montează, în circuitul de grătar al pentodei. Legăturile lor vor fi cât mai scurte şi blindate dacă este cazul.

Tensiunea de polarizaţie se obţine la bornele rezistenţei catodice Rv1 în valoare de 2000 ohmi: Condensatorul de decuplare Cv1 are o capacitate de 50 MF. Rezistenţa de lucru a circuitului anodic RA măsoară 0,2 MO. Tensiunea anodică a lămpii este trecută printr'un filtru suplimentar, alcătuit din rezistenţa RB şi condensatorul electrolitic CB1.

Celula de alimentare nu prezintă nimic deosebit. Tensiunea necesară se obţine cu ajutorul transformatorului de reţea, fiind apoi redresată de lampa AZ1. In ramura pozitivă se află un drossel Dr. Rezistenţa de sar-

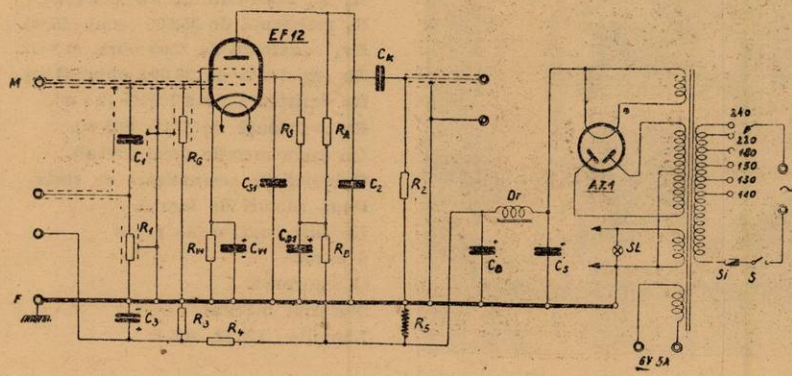

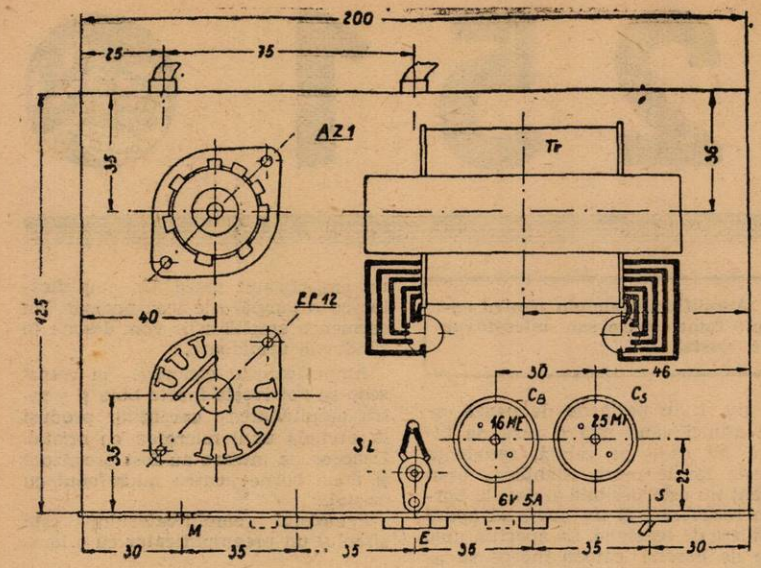

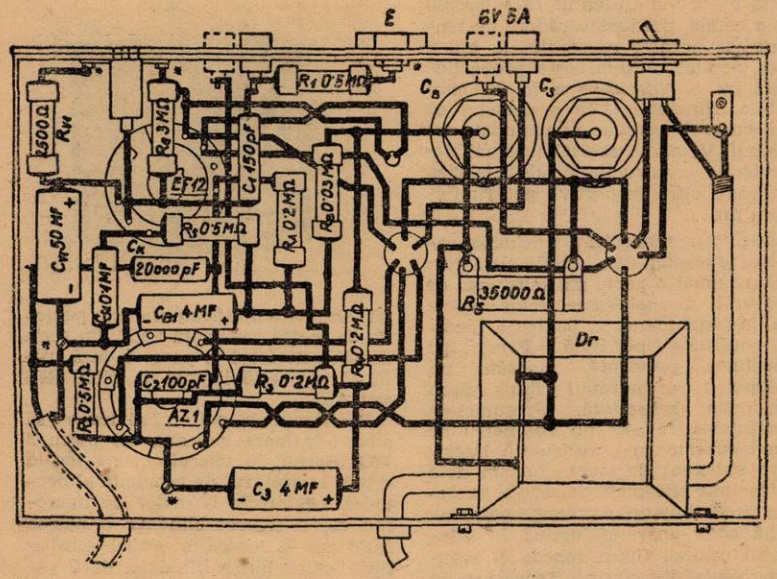

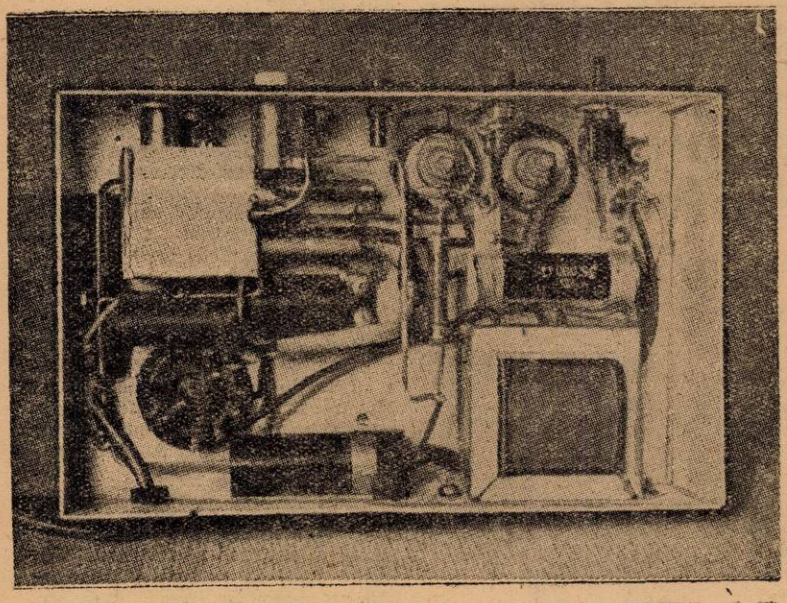

cină RB limitează tensiunea anodică la 280—300 volți. Ea trebue să fie larg dimensionată, altfel se încălzește peste măsură: o valoare de 15 wați este convenabilă.

Condensatorul CK împiedică tensiunea continuă să apară la bornele de eșire ale aparatu u . Rezistența R2 are o valoare de 0,5 MO.

Repetăm, atât intrarea, cât și eșire avor fi îngrijit blindate, fie că utilizăm aparatul la o celulă foto-electrică, fie la un microfon cu cristal.

Aparatul se montează pe un șasiu de metal, conform schițelor anexate. Șasiul propriu zis are dimensiunile 200 x 125 x 11 cu o înălțime de 60 mm. La stânga se montează cele două lămpi: amplificatoarea și redresoarea. La dreapta acestora se montează transformatorul de rețea și în fața acestuia cei doi electrolitici de filtraj. Dedesubtul șasiului se montează drosselul și celelalte piese mărunte. Pe pacheta anterioară a aparatului se montează bucșele de utilizare și întrerupătorul de rețea. Pe marginea posterioară a șasiului se găsesc două treceri pentru eșire și pentru cablul de rețea.

După cum se poate vedea, montarea aparatului este cât se poate de simplă. Multiplele utilizări ale celulei foto-electrice fac din acest preamplificator un aparat deosebit de util.

N. Brad

LISTA DE MATERIALE

Un transformator de rețea cu următoarele înfășurări:

1) 2×250 volți, 20 m. A.
2) 4 volți, 1,1 Amp.
3) 6 volți, 0,2 Amp.
4) 6 volți, 4 Amp.

C_1 condensator fix de 150 pF.
C_2 condensator fix de 100 pF.
Ck condensator fix de 20.000 pF.
Cs condensator fix de 0,1 MF.
Cs condensator electrolitic de 16—25 MF (450 v).
Cb condensator electrolitic de 10—16 MF (450 v).
Cb_1, C_3 condensatori electrolitici uscați de 4MF (400 v).
Cv_1 condensator electrolitic uscat de 50 MF (40 v).
R_1, R_2, R_3, rezistențe de 0,5 MO (0,5 m).
R_3, R_4 rezistențe de 0.2 MO (1w).
R_5 rezistență de 35.000 ohmi (15 w).
Rv_1 rezistență de 2500 ohmi (0,5 w).
Rb rezistență de 30.000 ohmi (1 w).
Ra rezistență de 0,2 MO (0,5 w).
Rb rezistență de 3MO (0,5 w).
Un șasiu metalic (vezi textul).
O lampă de semnalizare cu soclu.
Două socluri de lampă.
Un întrerupător de rețea.
6 bucșe.
O siguranță.
Material mărunt.
Lămpile : EF 12, AZ 1.

Ameliorarea vorbitoarelor dinamice

In definitiv, un vorbitor nu este altceva decât un transformator de energie, care permite transformarea oscilațiilor electrice amplificate în unde sonore; el restituie astfel în frecvență și intensitate, undele inițiale care au impresionat microfonul în studioul postului de emisiune.

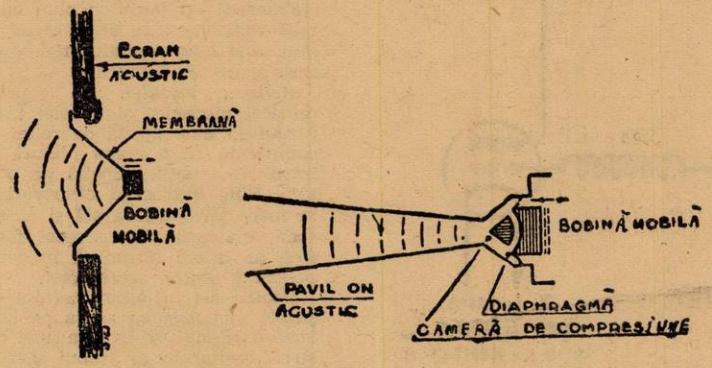

Fig. 1.

Dacă vrem să obținem o audiție de bună calitate muzicală, se impune utilizarea unor vorbitori de cea mai bună calitate. Dacă este cazul, vom recurge la dispozitivul de amplificare special adaptat pentru a ține seama de compensațiile acustice.

Progresul vorbitoarelor dinamice, înregistrat în anii din urmă este un fapt netăgăduit; contrar totuși unei opinii foarte răspândite, utilizarea acestor vorbitoare nu permit o reproducere integrală a frecvențelor muzicale.

Desigură că în fonie, cu toate progresele modulației, banda frecvențelor transmise este de multe ori redusă în registrul înalt, la notele de ordinul a 4500 perioade. Dealtfel, există unele vorbitoare care cu greu reproduc notele mai înalte de 3000—3500 perioade, ceeace face ca audiția să devie lipsită de culoare.

Defecte ale vorbitoarelor. Motorul vorbitorului dinamic comportă o bobină parcursă de curenți muzicali și așezată în câmpul unui puternic magnet (magnet permanent sau electromagnet în cazul vorbitoarelor electrodinamice). Acestă bobină mobilă acționează direct o membrană conică încastrată într'un ecran acustic; scopul ecranului acustic este de a ameliora reproducerea notelor grave, mărind parcursul undelor sonore între fața anterioară și fața posterioară a vorbitorului.

De remarcat că în alte aplicații, cum ar fi muzica mecanică sau cinematografia sonoră, continuă utilizarea unor diafragme ușoare, solidare cu bobina mobilă și combinate cu un pavilion acustic de secțiune exponențială. Sensibilitatea unui vorbitor cu pavilion, este la putere modulată egală, mai mare decât aceea a unui vorbitor cu membrană, deoarece transformarea vibrațiilor mecanice în unde sonore se face oarecum printr'un organ intermediar al cărui randament este mai bun. Membrana vorbitorului dinamic acționează asupra aerului înconjurător printr'o largă suprafață; dimpotrivă, diafragma relativ redusă a vorbitorului cu pavilion, acționează mica massă de aer conținută în camera da compresiune a aparatului și oscilațiile sale pot avea o amplificare mult mai mare (fig. 1). Vom mai adăoga că difuzorul cu membrană, radiază energie sonoră și pe fața posterioară.

Oricum, apariția difuzoarelor dinamice a însemnat un mare progres, deoarece ele permit reproducerea fidelă a notelor grave, ceeace nu era posibil cu vechile vorbitoare electro-magnetice. Majoritatea vorbitoarelor electro-dinamice prost studiate prezintă următorul defect: o rezonanță exagerată pe notele grave. Vorbitoarele de diametre foarte mici utilizate la receptoarele de volum redus,, reproduc deobiceiu notele mai înalte de 200—300 perioade.

Mulți ascultători, s'au obicinuit cu o audiție a cărei tonalitate generală este foarte gravă, avantajul acestei audiții fiind oarecum acelea de a micșora sgomotele parazite care însoțesc frecvențele înalte. Calitatea muzicală a audiției, culoarea ei, depinde însă de armonicele înalte ale instrumentelor muzicale și chiar ale vocei.

Cu toate indiscutabilele sale calități, vorbitorul dinamic rămâne încă relativ imperfect; randamentul mecanic al unui vorbitor de excelentă calitate, nu depășește 25% pentru frecvențele grave și 5% pentru frecvențele ascuțite. Membrana este în mare parte vinovată de acest. Lungimea undei sonore pentru notele grave, este în general foarte mare în raport cu dimensiunile membranelor, astfel că forma acestora este afectată. Invers, pentru notele ascuțite, lungimea de undă este foarte slabă față de înălțimea membranei; diferitele puncte ale membranei nu sunt susceptibile de a se deplasa simultan și în față. După cum se poate vedea, modul de realizare al membranei, condiționează în mare parte rezultatele obținute. Membrana trebue să fie construită dintr'o materie perfect omogen, foarte ușoară, de grosime descrescătoare dela vârf la bază; se realizează astăzi membrane destul de bune, construite în general din pastă de hârtie special mulată prin depresiune.

Pentru reproducerea unei largi game de frecvențe, este totuși destul de dificil în principiu, să aungem la bune rezultate, utilizând un singur vorbitor cu o membrană de diametru mijlociu. Pentru reproducerea notelor grave, acest diametru este prea mic, pentru reproducerea notelor înalte el este prea mare.

Dela 4000 perioade, o membrană de

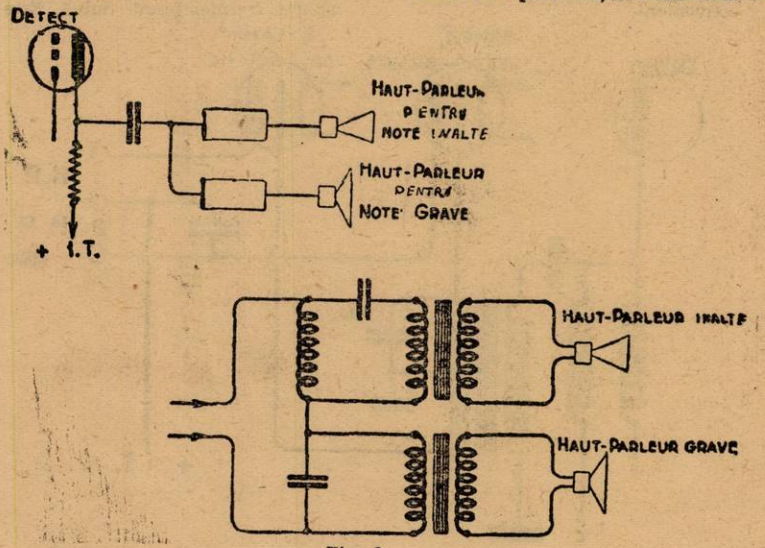

Fig. 2.

dimensiuni mijlocii nu mai convine; ea nu mai este destul de rigidă și produce efecte de interferență; trebue să adoptăm membrane foarte mici și foarte rigide, de câțiva centimetri diametru, pentru a micșora defazarea între diversele elemente. Pentru notele grave, dimpotrivă, avem nevoe de un vorbitor cu diametru mare, de 30—60 cm.

Ameliorări. Constructorii au reușit totuși să fabrice vorbitoare, fie cu membrană, fie cu pavilion, permițând reproducerea mai ales a notelor foarte grave sau foarte înalte de ordinul a 16 per/sec. sau 10.000 per/sec. Asociind mai multe vorbitoare de acest tip și utilizând filtre destul de complicate, pentru a aduce la bornele fiecăruia o gamă de frecvențe determinată, s'au obținut în aparate profesionale rezultate remarcabile.

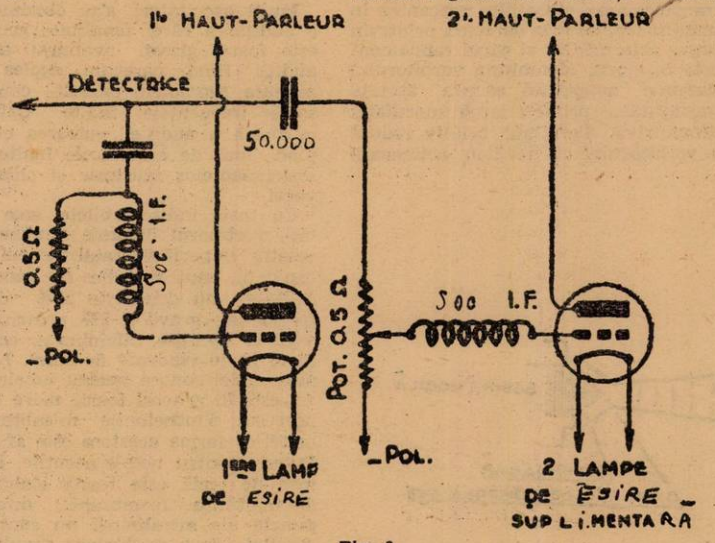

Fig. 3

In principiu, un vorbitor pentru notele grave, nu este capabil să reproducă notele ascuțite, deoarece produce sgomote parazite și distorsiuni, datorite efectelor de rezonanță. Reciproc, un vorbitor pentru notele ascuțite nu poate reproduce notele grave; cursa bobinei mobile nu este suficientă pentru a efectua oscilații de mare amplitudine, astfel că apar distorsiuni.

In general, randamentul unui vorbitor dinamic, devine mic pentru frecvențele înalte, deoarece massa diafragmei și a echipajului mobil, acționând asupra aerului înconjurător, determină un amortisment foarte mare, care micșorează radiația sonoră. Nu există membrane și bobine atât de ușoare și totuși suficient de rezistente, pentru a suprima complet acest inconvenient.

Desigur, și în receptoarele de radio se pot folosi mai multe vorbitoare pentru ameliorarea calității muzicale a audiției. Bine înțeles, soluția este destul de complicată și este preferabil să recurgem la un singur vorbitor de model perfecționat, asigurând el singur o bună reproducere. Fără îndoială că teoretic este imposibil, cu un singur vorbitor să obținem rezultate perfecte în radiofonie, deorece o parte din frecvențele înalte vor fi ciuntite.

Care sunt în definitiv, organele susceptibile de ameliorări la un vorbitor dinamic? Răspunsul este simplu: echipajul mobil și mebrana.

Cercetări speciale au fost făcute în scopul ameliorării. Vom cita astfel un aparat cu membrană dublă. Este un difuzor original cu membrană conică normală și un mic con auxiliar liber, fixat direct la bobina mobilă; acesta permite reproducerea notelor înalte, mai mari de 4000 per/sec.

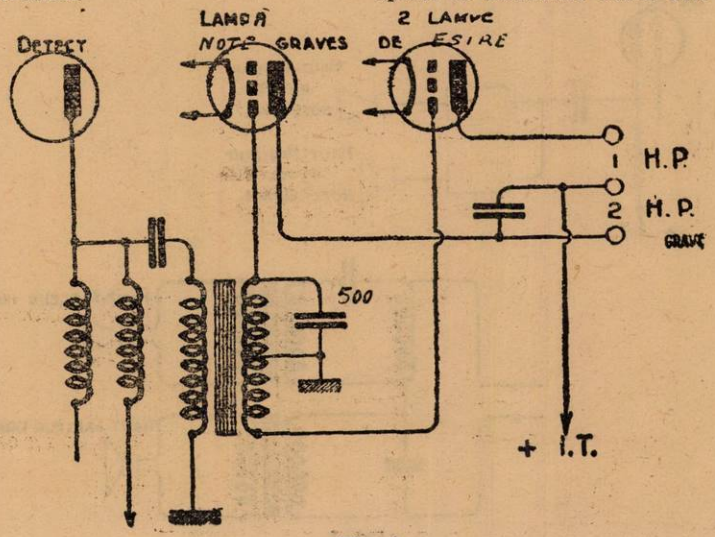

Fig. 4.

Inginerul american Olson a stabilit deasemenea un model de vorbitor în deafragmă plisată, comportând o bobină mobilă în două părți legate printr'un inel elastic. Se pare că această bobină se desfășoară în bloc pentru reproducerea notelor grave, corespunzătoare oscilațiilor luate și de mare amplitudine. In timp ce numai partea cea mai ușoară ar vibra pentru notele ascuțite, corespunzătoare vibrațiilor rapide.

Un inventator francez s'a gândit să stabilească un vorbitor plan cu nervuri radiale, care după el ar permite mai bine reproducerea unei întinse game de frecvențe.

Relieful audiției. Se reproșează muzicei mecanice și a celei radiodifuzate că este lipsită de relief, fiind comparată cu o veche pictură dinaintea Renașterei, lipsită de perspectivă. Bine înțeles că observația este în mare parte adevărată și că o metodă analoagă stereoscopiei fotografice, ar trebui introdusă în acustică, pentru a obține acest efect.

Pentru a-i da ascultătorului o impresie analoagă cu aceea pe care ar avea-o aflându-se în fața unei orchestre veritabile, ar trebui să-i dăm fiecărui instrument valoarea relativă, restitutindu-i poziția spațială pe care o ocupa în orchestră.

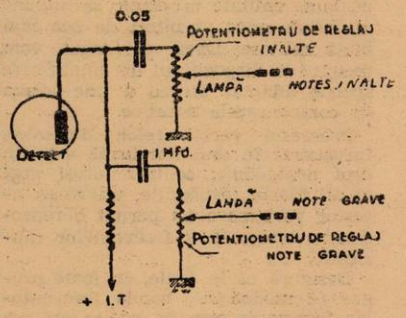

Fig. 5.

Pentru a obține asemenea rezultate, nu este suficient să utilizăm mai multe vorbitoare special studiate pentru diversele game de frecvențe, ci trebue să recurgem la o combinație de mai multe vorbitoare cu efecte directive speciale și să studiăm amplasamentul acestor vorbitoare în spațiu. Asemenea sisteme, presupun realizări, relativ complexe și în consecință costisitoare.

Un mare număr de constructori americani s'au străduit să realizeze aparate numite de ei *stereofonice*, în general echipate cu două vorbitoare dinamice cu ajutorul cărora s'a încercat nu numai lărgirea gamei muzicale, dar și mărirea impresiei de relief sonor.

Două vorbitoare. Utilizarea combinațiilor de vorbitoare este de mult folosită în receptoarele de calitate superioară, fie pentru a atenua efectul de rezistență al diverselor aparate, fie pentru a întinde către cele două extremități spectrul frecvențelor muzicale reproduse. Se pot asocia, fie mai multe vorbitoare dinamice de caracteristici și diametre

diferite, fie un vorbitor dinamic cu un vorbitor de alt tip permiţând în special reproducerea notelor înalte, un model electrostatic, prizoelectric sau chiar electromagnetic.

In modele obicinuite de receptoare cu două vorbitoare, unul din ele este în general utilizat la reproducerea notelor grave şi mijlocii, sau celălalt la reproducerea notelor înalte. Putem alege pentru primul, un vorbitor cu diametrul de circa 30 cm., iar pentru celălalt un vorbitor cu diametrul de 20 cm.

Pentru a obţine un rezultat eficace, nu este suficient în principiu să aşezăm vorbitoarele în serie sau în paralel, ci fiecare din ele trebue să fie acţionat de un sistem de amplificare separat care să-şi transmită în particular şi cu o intensitate reglabilă după voinţă, notele grave sau ascuţite.

Ecranul acestei joacă un rol esenţial în calitatea rezultatelor obţinute, la un vorbitor cu vembrană. Dacă vorbitoarele sunt aşezate în receptor, pereţii cutiei sunt aceia care formează ecranul acustic. Se impune ca această cutie să fie studiată în consecinţă şi ca dispoziţia interioară a vorbitoarelor să nu fie determinată la întâmplare.

Teoretic, putem stabili un sistem de filtre, uneori destul de simplu, care să permită transmiterea în particular a fiecărei game muzicale care convine fiecărei dintre vorbitoare, în cazul general se recurge încă la un sistem dublu de amplificare, aşezat în receptor după lampa detectoare (fig. 2).

Fig. 3 reprezintă un sistem de genul acesta, adoptat de un receptor englez la baterie şi poate fi realizat de orice amator.

Cu un etaj final în push-pull cu două lămpi simetrice, putem acţiona două vorbitoare montate în serie; în teorie, acest dispozitiv trebue să fie perfect simetric, dar practic este posibil printr'un sistem simplu de shunturi capacitive, să favorizăm amplificarea notelor grave printr'una din lămpile etajului, care va fi legată la difuzorul de diametru mai mare (fig. 4).

Dacă stabilim totuşi, un model de receptor şi dacă vrem să obţinem cele mai bune rezultate, este neîndoios că trebue să realizăm un sistem dublu de amplificare, separând notele joase de cele înalte. In urma detectoarei se găsesc astfel, două ansambluri de amplificare muzicală, unul pentru note grave, altul pentru note înalte, fiecare acţionând un vorbitor separat şi comportând un reglaj distinct al intensităţii sonore; asscultătorul poate amplifica după voe tonalităţile grave sau cele ascuţite, imprimând audiţiei un anumit caracter (fig. 5).

Goana după selectivitate, influenţată de moda performanţelor sportive, nu trebue să ne facă să uităm că prima condiţie care se cere unui receptor este: muzicalitatea. Fidelitatea reproducerilor trebue să ne preocupe în primul rând la realizarea unui receptor. Utilizarea combinată a două vorbitoare este una din cele mai bune soluţii pentru realizarea acestui desiderat.

SFATURI PRACTICE

UTILIZAREA UNUI MICROFON ELECTRO-DINAMIC

Microfonul electro-dinamic, alcătuit în principiu după sistemul vorbitorului electro-dinamic reversibil, este un aparat de bună calitate, nu necesită o baterie auxiliară de alimentare şi evită sgomotele de fond dezagreabile care s'ar putea produce la un microfon cu cărbune de proastă calitate.

Putem construi un microfon electro-dinamic cu rezultate destul de bune, dintr'un vorbitor dinamic cu magnet permanent. Magnetul permanent este necesar pentru a evita o sursă specială de excitaţie.

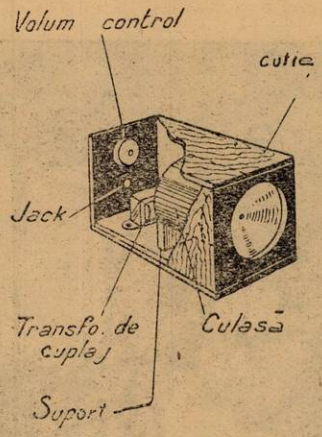

în această cutie, aşezăm transformatorul de cuplaj, jackul şi dacă este cazul, un potenţiometru volum-control.

Dispozitivul va fi închis într'o cutie de dimensiuni reduse (fig. .). Tot

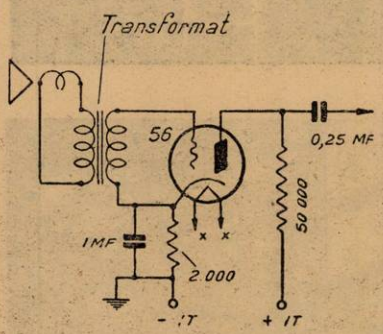

Pentru a realiza legătura între microfon şi amplificator, recurgem la clasicul transformator. Eventual vom construi în acest scop un etaj special de preamplificare (fig. 3).

MONTAREA UNUI VORBITOR CU CRISTAL

Pentru a corecta vorbitorul dinamic care favorizează frecvenţele grave în dauna celor înalte, este indicată adăogarea unui vorbitor piezo-electric, deoarece acesta reproduce foarte bine frecvenţele înalte. Dealtfel se ştie că o reproducere făcută se poate obţine numai cu ajutorul a două vorbitoare: unul pentru frecvenţe grave, altul pentru frecvenţe înalte. Un astfel de dispozitiv mai are un avantaj: evită saturaţia şi deformaţiile care s'ar putea produce la audiţii puternice, cu un singur vorbitor.

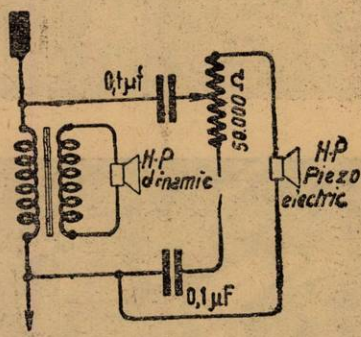

Branşarea unui vorbitor cu cristal este cât se poate de simplă. Prima condiţie este desigur să... avem difuzorul cu cristal. Această condiţie este foarte grea, dar să presupunem că ea este îndeplinită. Este suficient să-l conectăm în paralel cu primarul transformatorului de eşire al dinamicului. Figura alturată reprezintă detaliat schema de utilizare. Potenţiometrul de 50.000 ohmi şi condensatorul de 0,1 MF care sunt în serie, nu sunt indispensabili. Este preferabil să-i menţinem totuşi, pentru a menţine constată încărcarea.

De remarcat că în baza principiului piezo-electricităţii, cele două vorbitoare, dacă sunt fixate pe acelaşi ecran, trebue să fie izolate mecanic cu ajutorul cauciucului, astfel ca vibraţiile dinamicului să nu poată fi transmise vorbitorului cu cristal.

RADIO-ONEGA

ING. CANDREA & Co

STR. VANATORI 20-Tel. 6.36.66

KITURI şi BOBINAJE
pentru PRIZĂ şi BATERIE
MATERIALE şi LĂMPI
LABORATOR AUTORIZAT
pentru REPARAŢIUNI

Nu facem expediţiuni
în provincie

RADIO IN IMAGINI

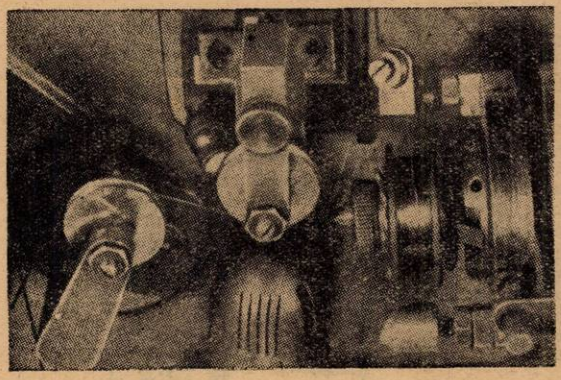

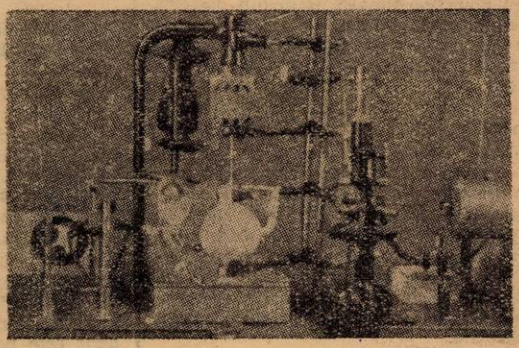

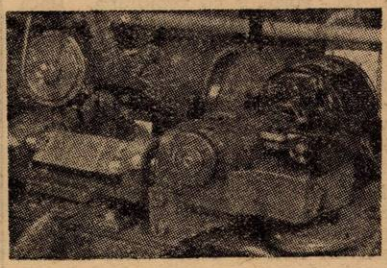

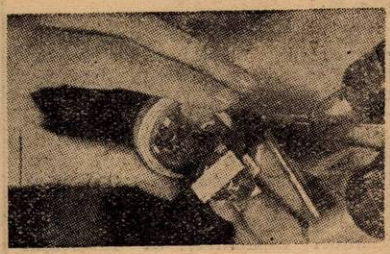

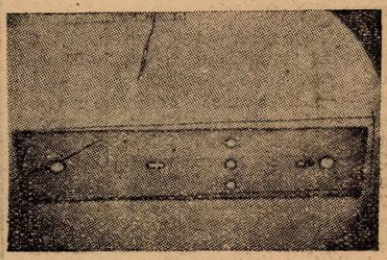

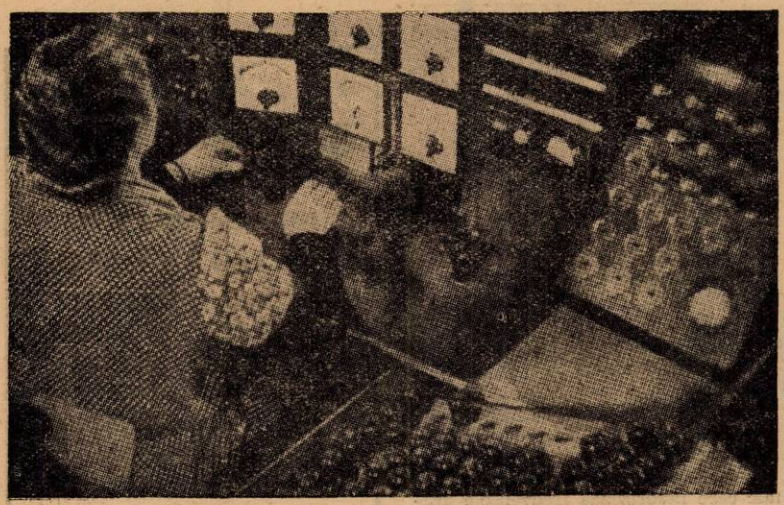

Fabricarea lămpilor de radio nu este chiar atât de simplă. Aparatura complicată a unei uzine de lămpi pare străină radiofonistului, după cum se poate vedea în clişeele alăturate.

Atelierele ziarului „UNIVERSUL". Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424/1936 Bucureşti — România

RADIO Universul

Nr. 526
1 DEC
1944

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Elena Arama

24 LEI

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL
IN LIMBA ROMANA

6.00 : MOSCOVA (22,04 m.).

7.45: NEW-YORK (19 m.).

7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32,4 m.).

7.25 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

8.00 : MOSCOVA (22,04 m.).

9.10 : LONDRA (25—31—41—49 m.).

10.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).

12.00 : MOSCOVA (22.04 m.).

13.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

13.30 : MOSCOVA 22,04 m.).

14.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

14.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

16.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).

18.45 : MOSCOVA (42 m.).

20.00 : NEW-YORK 16; 19 m.).

21.45: ALGER (31 şi 49 m.).

21.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

22.00 : BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32,4 m.).

22.15 : POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 449 m.).

23.00 : ALGER (49 m.).

23.00 : BARI (283,3 m.).

24.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).

23.15 : BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).

23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.

0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZĂ

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)

21.00 : LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

20.45 : NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

21.30 : NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

22.15 : LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

23.00: MOSCOVA (43 m.).

23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

DELA POLUL NORD LA POLUL SUD

Acest amplificator de mare putere, realizat sub un volum mic de un inginer american, a fost premiat la un concurs recent

TELESCOPUL ELECTRONIC VEDE PRIN INTUNERIC

● *Un brevet recent a fost acordat de Oficiul american al brevetelor pentru un telescop electronic care permite mărirea sau micşorarea scenelor depărtate, fără nicio distorsiune.*

Acest telescop electronic este capabil, de-asemeni, să descopere obiectele aflate în întuneric, mulţumită razelor infra-roşii sau calorifice pe care le emite sau le reflectă orice obiect. In felul acesta, avioanele care sboară noaptea pot explora terenul aflat sub ele — după cum la rândul lor, sunt uşor de descoperit din cauza căldurii motoarelor. Pus în legătură cu un aparat de televiziune, telescopul electronic permite televiziunea imaginilor depărtate.

DE PE LISTA SECRETĂ...

● *Un cablu care reduce cu 30% pierderile bateriilor de acumulatori, permite pornirea rapidă a oricărui motor cu explozie, lungeşte viaţa bujiilor şi reduce paraziţii radiofonici, a fost scos de curând de pe lista secretă a marinei americane şi va fi fabricat pentru uzul civil. Noul cablu foloseşte şapte sârme de oţel în loc de tot atâtea sârme de cupru. Formula acestui cablu a fost găsită pe cale matematică.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

PROBLEME VECHI PROBLEME NOI

— *Războiul a lăsat fără soluţie numeroase probleme ale radiofoniei europene. Indată după sfârşitul războiului, toate aceste probleme vor trebui reluate într'un spirit de înţelegere şi bună-voinţă* —

Radiofonia europeană se află de câţiva ani într'o stare anormală, datorită evenimentelor internaţionale, care începând din anul 1938 au influenţat în mod hotărîtor anumite domenii de activitate.

După o perioadă de început, caracterizată prin măsuri impregnate de entuziasm şi libertate de acţiune, adevărata epocă de aur a undelor hertziene, apele radiofoniei au început să iasă din matca lor.

A fost nevoie de intervenţiuni imediate, spre a se împiedica la timp neînţelegeri între state.

După ce posturile de emisiune s'au înmulţit într'o măsură apreciabilă, fiecare stat înţelegând să pună în funcţiune nu numai posturi naţionale, ci şi regionale, iar putinţa de emisiune a fost şi ea majorată pentru ca posturile respective să nu fie jenate de cele aparţinând ţărilor vecine, s'a văzut la un moment dat că din această acţiune, bazată numai pe veleităţi de întâietate şi de întrecere, nu poate să rezulte altceva decât un război al undelor.

O reglementare a emisiunilor radiofonice devenise necesară. Era o chestiune de politică radiofonică, pe care oamenii de specialitate au căutat s'o trateze într'un mod deosebit de atent.

După conferinţa dela Geneva, care nu a soluţionat decât în parte problemele ce se puneau radiofoniei internaţionale, s'a simţit nevoia unei noi întruniri a forului internaţional de specialitate.

Deaceea, acum mai bine de un deceniu, conferinţa de la Lucerna s'a ocupat în amănunţime de o justă repartizare a lungimilor de undă, de înfiinţarea unui birou internaţional de control al emisiunilor, de modalitatea de a se repartiza lungimi de undă şi ţărilor ce aveau să-şi construiască emiţătoare în cursul anilor următori, etc.

Circa 95% dintre emiţătoarele mondiale observau regulele stabilite la Lucerna. Au fost şi state ce nu au aderat la orânduirile introduse de Uniunea Internaţională Radiofonică.

Iată dece, printre altele, la conferinţa ţinută după reuniunea dela Lucerna şi anume la conferinţa dela Amsterdam a Uniunii Internaţionale Radiofonice, s'au studiat şi modalităţile de aplicare ale planului dela Lucerna precum şi situaţia creată prin nesemnarea acestui plan de către cele şapte state care au refuzat să accepte o reglementare, pe baze internaţionale, a emisiunilor proprii.

S'a stabilit atunci de către Uniunea Internaţională Radiofonică, obligativitatea schimbării tuturor emisiunilor conform lungimilor de undă, acordate prin planul dela Lucerna.

După cum declara unor gazetari belgieni chiar preşedintele Uniunii, din acea vreme, d. Braillard, aplicarea planului dela Lucerna nu era decât o mare sarcină a comisiunei technice.

Nu există o greutate în adoptarea planului în ceeace priveşte lungimile de undă sub 1.000 m. Pentru lungimile de undă de peste 1.000 m., — cauza conflictului, — chestiunea era mult mai delicată şi se aştepta ca acest diferend, ce nu intra în posibilităţile de rezolvare ale Uniunii Internaţionale a Radiofoniei, să fie aplanat de un for de jurisdicţie internaţională.

Un asemenea for n'a luat niciodată în discuţie punctul de vedere formulat la Amsterdam, iar speranţa într'o înţelegere amicală s'a spulberat chiar din noaptea de 15 Ianuarie 1934 — la aplicarea planului — când biroul internaţional de control dela Bruxelles a putut

Continuarea în pag. 4-a)

POŞTA „PRO-RADIO"

Bellu Gh., electrician şef, uzina C. P. I. E. Slănic-Prahova. — *Am primit scrisoarea Dvs., precum şi suma trimisă prin mandat poştal.*

Deoarece mai sunt de îndeplinit formalităţi, asociaţia PRO RADIO nu a căpătat încă personalitatea juridică. Sperăm că vom reuşi să devenim o forţă legal consituită, în câteva săptămâni. Pentru aceasta mai trebue încă multă alergătură şi cheltueli destul de însemnate, pentru iniţiatorii asociaţiei, oameni cu multă bunăvoinţă şi destul entuziasm, dar fără sprijin material suficient.

Leontina Nistor Petrescu, studentă, str. Mihail Eminescu 31, Chitila.

Aparatul de radio v'a fost ridicat în mod legal, dvs. nebeneficiind de excepţiunile prevăzute în Ordonanţa Comand. Militar al Capitalei.

Credem că este neplăcută şi nenormală situaţia de a nu mai poseda aparatul de radio, pentru care mai plătiţi încă ratele lunare magazinului de unde l-aţi cumpărat.

N'ar fi rău dacă aţi putea trece pela sediul asociaţiei. Poate v'am putea ajuta sau îndruma.

Gh. Marinescu, str. Ştef. Burcuş, 4 Bucureşti. — *Mulţumim pentru bunele urări. Sperăm să vedem realizate toate doleanţele radio-ascultătorilor. Nu avem nicio legătură cu „poşta-radio", de curând introdusă sau reluată de posturile noastre de emisiune.*

Intr'adevăr, înţelegem să colaborăm cu sugestii, idei şi chiar în alt mod cu Societatea de Radio.

Departe de noi gândul să fim potrivnici unei astfel de instituţiuni, când aceasta se arată dispusă să-şi consulte nu numai „oamenii de specialitate", ci şi abonaţii.

Dealtfel, punctul nostru de vedere vă este, după cum se vede, bine cunoscut.

Il reluăm, după ce revista Radio-Universul l-a susţinut timp de zece ani

Vă înscriem. Comitetul iniţial de conducere al asoc. PRO RADIO este format din personalităţi marcante ale lumii noastre culturale şi artistice. In curând vom publica şi nume, ceeace, credem, va lămuri anumite cercuri, ce însemnătate poate avea asociaţia noastră, a radio-ascultătorilor.

Corespondenţa pentru „Poşta PRO RADIO se va adresa, după cum urmează:

Asoc. PRO RADIO
Redacţia revistei Radio-Universul
Str. Brezoianu 23—25

să constate că cele şapte ţări nesemnatare ale planului dela Lucerna n'au acceptat alte puncte de vedere, decât cele formulate de ele.

Cum spuneam mai sus, prin planul dela Lucerna se atribuiau lungimi de undă — un fel de bonuri rezervate — şi ţărilor ce nu posedau vechime în radiodifuziune şi care, în parte, nu-şi construiseră staţiunile de emisie.

Lungimile de undă destinate acestor ţări puteau fi totuşi folosite de alte state, cu condiţia ca, în momentul când emiţătoarele respective vor fi construite, posturile uzufructuare să facă loc posturilor noi şi legale.

Ceeace nu s'a prea întâmplat însă, mai ales că noi, românii am avut de întâmpinat destule neajunsuri din partea olandezilor, al căror post de emisiune dela Kotwjk a turburat atâta amar de vreme postul nostru dela Bod. (1875 m.).

Trebue să recunoaştem însă că radiodifuziunea internaţională a cunoscut un mare pas spre progres, prin reglementarea emisiunilor radiofonice şi că menţinerea unei bune orânduiri a eterului a fost şi este de mare însemnătate pentru reîntronarea păcii şi a civilizaţiei.

Astăzi, după ce popoarele şi continentele s'au războit cu cele mai grozave arme — şi se mai războesc încă, — şi după ce radiofonia a fost folosită drept instrument de luptă, nimeni nu mai poate spune că totul poate fi aşezat, repede, pe făgaşul normal.

Sunt atâtea probleme pe care radiofonia internaţională urmează să şi le pună, după acest război, încât nu vor fi necesare numai conferinţe şi desbateri, pentru rezolvarea lor, ci va fi mai ales nevoie de mult spirit de înţelegere, de bunăvoinţă şi de frăţie între popoare.

Numai în acest mod nu va trebui să luăm lucrurile dela început.

C. Constantinescu-Cedec

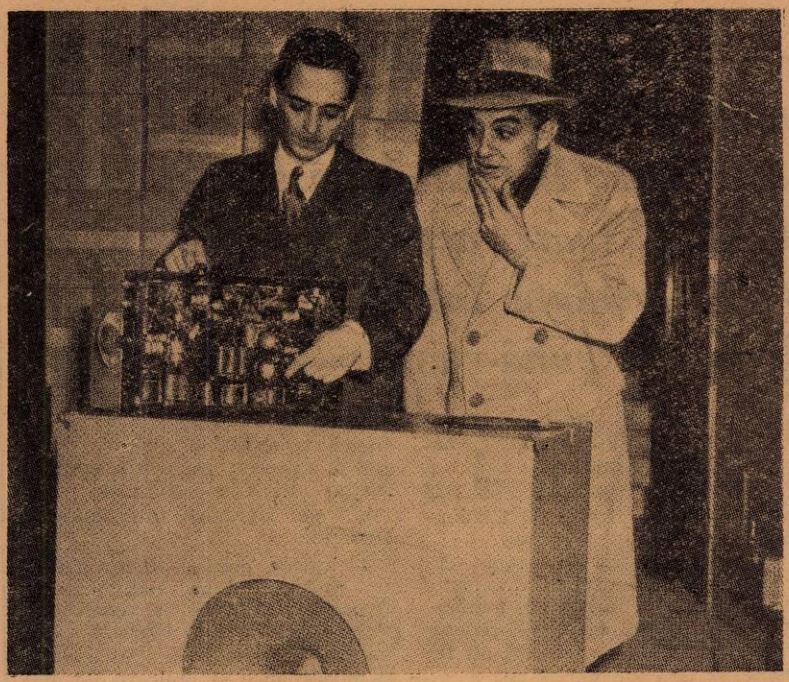

O privire indiscretă în mecanismul amplificatorului din pag. 2-a

TEATRU

„NOPŢI FĂRĂ LUNĂ" la Teatrul Baraşeum

Peste o săptămână Teatrul Baraşeum va prezenta o nouă premieră. Este vorba de piesa „Nuits sans lune", *prelucrată de Mihail Sebastian, după celebrul roman al lui John Steinbeck.*

Piesa „Nuits sans lune" desbate importante probleme sociale rupte din actualul război, proslăvind iubirea de ţară şi rezistenţa în faţa inamicului cotropitor. Acţiunea se petrece în Norvegia ocupată de nazişti.

A. Pop-Marţian şi Marietta Anca parteneri într'o piesă românească

La Studio a intrat în repetiţie o nouă piesă din literatura dramatică autohtonă. Este vorba de lucrarea d-nei Sanda Cocorăscu intitulată *„Oameni".*

In *„Oameni"* rolurile principale vor fi interpretate de A. Pop Marţian, Marietta Anca, Lilly Popovici, etc.

Premiera va avea loc peste câteva zile.

EXPLOZII DE RÂS CONTINUĂ SĂ STĂRNEASCĂ „Stroe în Atlantic"

„Strpe în Atlantic", excelenta revistă pe care o prezintă N. Stroe, Ely Roman şi Aurel Felea la Teatrul Atlantic, constitue în momentul de faţă un punct de atracţie al stagiunii noastre revuistice.

Actuala revistă dela Atlantic întruneşte toate elementele necesare unui spectacol de valoare.

Textul spiritual şi melodiile de frumoasă inspiraţie, prezentate într'o regie dintre cele mai frumoase, datorită excelentului director de scenă care este N. Stroe, face din zi în zi, săli pline.

Interpretarea are în frunte pe N. Stroe, Nora Piacentini, Mircea Şeptilici, Gaby Rădulescu, Nina Florescu, Getta Iliescu, Coca Sasu, Angela Vasilescu, Pegy Grey, Vintilă Teodoru, etc.

D. Ion Sahighian

reputatul director de scenă al Teatrului Naţional, şi-a dat demisia.

„Încă o dragoste pe lume" o comedie muzicală la Tudor Muşatescu, se repetă la Studio. Tânăra actriţă Migri Avram Nicolau susţine rolul principal, lansând câteva melodii antrenante, muzica acestui spectacol find scrisă de maestrul Ely Roman.

TEATRUL MUNICIPAL SE PREGĂTEŞTE DE PREMIERĂ

Sub direcţia de scenă a lui Fernando Cruciatti, teatrul Municipal repetă *„Vălul alb"* de Eugenio Bertoetti şi Sergio Pugliesse.

Distribuţia cuprinde pe d-na Lucia Sturza Bulandra, Ion Manolescu, Margareta Papagoga, Clody Bertola, George Sion, Florence Lupescu şi Cezar Teodosiu.

Intre timp, *„Amantul de carton"* aliat cu *„Omul care a văzut moartea"*, îşi continuă şirul reprezentanţilor. D. Sică Alexandrescu activând intens, pregăteşte *„Medicul în dilemă"* de Bernard Shaw, care se va representa însă probabil pe scena teatrului Comedia.

MIHAIL ZIRRA

„NOAPTEA REGILOR" la Teatrul Nostru

Teatrul nostru, de sub direcţiunea d-nei Dina Cocea, pregăteşte o nouă premieră: „Noaptea Regilor" de W. Shakespeare.

In rolul nebunului, va apare Florin Scărlătescu.

LA LUMINA RAMPEI

CORNELIA TEODOSIU

EDIPOS
pleacă din nou în turneu

In urma marelui succes obținut de spectacolele cu *Edipos* în provincie, d. Victor Efthimiu a hotărît plecarea imediată într'un nou turneu.

De astădată, tragedia lui Sophocles va fi prezentată publicului din Oltenia și Ardeal...

MARIA TĂNASE
va cânta la Barașeum!

După terminarea ciclului de spectacole cu *„Barașeum 191 Melody"*, pe scena Alhambrei, actualul ansamblu în frunte cu Maria Tănase, va fi transbordat la Barașeum, pentru a fi utilizat într'o revistă de mare montare.

Clou-ul acestui spectacol îl va constitui apariția Mariei Tănase într'un cuplet de potpouri de cântece populare evreești.

„BALUL" DELA GIOCONDA E APROAPE GATA

Ofensiva deslănțuită de... „Aliații Giocondei" se apropie de sfârșit, pentru a face loc

OLEG DANOVSKI

noii premiere *„Bal la Gioconda"* ale cărei operațiuni de pregătire sunt în plină desfășurare.

Finalul actului I va reuni toate vedetele Giocondei, în cadrul unui concert senzațional, la care se vor cânta ultimele noutăți din repertoriul anglo-american de muzică de jazz.

COMPANIA N. VLĂDOIANU
a început repetițiile în vederea viitoarei premiere

La Teatrul Alhambra au început de câteva zile repetițiile în vederea viitoarei premiere, cu care va deschide stagiunea compania de operete N. Vlădoianu. Viitorul spectacol pe care îl semnează d-nii N. Vlădoianu, V. Timuș, Nican și Jack Fulga, este o operetă-revistă în două acte.

In fruntea ansamblului de operetă va apare tenorul Ion Dacian, care împreună cu Puia Alexandrescu și Emilia Porumbiță, noile angajate ale Alhambrei, vor cânta arii din operete celebre.

Virginica Popescu, Marcel Anghelescu, surorile Gamberto, Marga Constantinescu, Richard Rang, Benny și St. Glodariu omplectează dstribuția.

UN SPECTACOL DE MARE RĂSUNET
„Barașeum" 101 Melody"

„Alhambra 101 Melody" spectacolul pe care-l semnează d-nii Eugen Mirea, Nican, Jack Fulga și H. Nicolaide cu muzică de H. Hălineanu și Teodor Cosma, la teatrul Alhambra, se bucură de un mare succes de public.

Spectacolul pe care-l prezintă teatrul Alhambra, este un cocktail comico-muzical, constituit din cele mai bune tablouri ale revistelor jucate în ultimii patru ani la Barașeum la care autorii au adăugat sketchuri și cuplete de care actualitate.

Prologul va fi jucat de H. Nicolaide și St. Glodariu, care vor fi și comperii spectacolului.

Una din surprizele acestui spectacol va fi și apariția excelentei Elena Burmaz, care va spune mai multe cuplete de actualitate. Distribuția cuprinde pe Agnia Bogoslava, surorile Gamberto, Kiki Marcov, Bebe Spitzer, Al. Giovanni, Benny, Louis Jumping, Ionel Brănișteanu, Al. Gîugariu, A. Nicolaide, Richard Rang, N. Antoniu, etc.

MIRCEA SEPTILICI

CORABIA LUI NOE
obține un succes desăvârșit

Teatrul Colorado prezintă acum excelenta comedie „Corabia lui Noe", de Sergio Pugliese, în traducerea d-lui N. Carandino.

Această piesă obține un succes desăvârșit datorită textului cât și interpretării în frunte cu Ion Iancovescu, Gr. Vasiliu-Birlic, I. Niculescu-Buzău, George Voinescu și d-nele Angela Mateescu, Eugenia Bădulescu, Paula Tudor.

Viitorul spectacol va fi „Azais", de Louis Verneuil, în care vor juca d-nii Vasiliu-Birlic, Niculescu-Buzău, Ion Talianu, Romeo Lăzărescu, G. Voinescu și d-nele Angela Mateescu, Paula Tudor, Elena Radu, ec.

ELIZA PETRĂCHESCU

va apare pe scena Teatrului Comedia, alături de Radu Beligan în *„Pădurea împietrită"* de Robert Ennek.

Remintim că piesa *„Pădurea împietrită* a fost filmată în America. La noi a rulat doar câteva zile sub titlul *„Suflete împietrite"*, fiind interzis apoi de cenzură.

SILLY POPESCU

ANITTA NICOLETTE

UN MARE RECITAL DE DANS

Duminică 17 Decembrie 1944 ora 10.30 are loc în sala Teatrului Alhambra un mare recital de dans dat de Annitta Nicolett.

Talentata dansatoare va executa 11 dansuri cu costume proprii.

Coregrafia aparține maestrului Romanovschy, maestru de balet al Operei din Varșovia.

CINEMA

Dans împrejurul vieții este filmul care va prilejiui reapariția lui Melvyn Douglas după înapoerea sa de pe front.

Deana Durbin este partenena inegalabilului Charles Laughton în filmul *„It Started With Ere"*.

Robert Taylor se dovedește un demn partener pentru Vivian Leigh în *„Podul Waterloo"*, film pe care l'a scris cu multă delicatețe Melwyn Le Roy.

Bette Davis a terminat un film senzațional: *„Scrisoarea"* Ea va interpreta rolul de frunte în *„Mireasa a venit ramburs"* o excelentă comedie.

Sylvia Sidney ne va fi prezentată într'un film al casei Warner Bros, intitulat: *„The wagons roll at night"*. Exotica vedetă va avea ca parteneri pe Humphrey. Bogart și Joan Leslie.

O serie de momente impresionante din viața fostului președinte al Statelor Unite, Woodrow Willson, realizează casa Fox, în regia lui Henry King.

MUZICĂ ȘI RADIO

Primele încercări de reproducere mecanică a muzicii, au condus la rezultate dezastruoase din punct de vedere artistic. Același lucru se poate afirma atât despre fonograf, cât și despre primele transmisiuni radio-telefonice. Pentru un muzician, o transmisiune mecanică a muzicii, însemna un adevărat supliciu. Instrumentele se pierdeau cu desăvârșire în orchestră, vioara nu se putea deosebi de violoncel sau uneori chiar de trompetă, audiția fiind însoțită de o hârâială permanentă. Progresele considerabile realizate de technica modernă, au transformat vechile aparate fonografice, în aparate de o admirabilă fidelitate, capabile să satisfacă gusturile cele mai exagerate.

Epoca audițiilor radiofonice care puneau la grea încercare bietele noastre urechi, a trecut și ea. Aparatele moderne ne oferă audiții impecabile sub raportul fidelității. Bine înțeles, aceste aparate nu pot corecta erorile comise de posturile emițătoare. Se poate întâmpla ca un instrument să capete o preponderență supărătoare asupra celorlalte instrumente. De vină este dispoziția greșită a instrumentelor în studioul postului de emisiune, față de microfon.

Este drept că înainte vreme, unii muzicieni au refuzat să cânte în fața microfonului, motivând tocmai că reproducerea nu ar fi îndeplinit condițiunile artistice. Astăzi, refuzul marilor artiști nu mai are motiv, condițiile reproducerii fiind suficient de bune pentru a garanta fidelitatea emisiunii.

Bine înțeles, nu este suficient un receptor de bună calitate, oricât de fidelă ar fi reproducerea acestuia. Muzica radio-difuzată trebue să îndeplinească anumite condițiuni. Acustica sălilor care adăpostesc studiourile trebue studiată cu o deosebită îngrijire. Statele Unite posedă la New-York, în centrul Rockfeller, o clădire de 102 etaje ocupată de Radiodifuziunea americană. Acest building adăpostește studiourile cele mai perfecționate din punct de vedere radio-acustic. Fiecare colțișor este studiat în vederea unei emisiuni cât mai fidele.

Noi nu avem astăzi studio. Tocmai deaceea, înainte de amenajarea unui studio definitiv, ar fi cazul ca această problemă să fie examinată cu toată seriozitatea și rezolvată în acord cu toate progresele înregistrate de știință în vremea din urmă.

In studiourile moderne ale posturilor străine, emisiunile marilor opere muzicale, sunt controlate de un muzician care urmărește partitura în sala de audiție și rectifică sonoritățile orchestrei, deoarece șeful orchestrei nu le poate sesiza. La noi controlul îl face un electrician sau un mecanic, ignorând tot ce este în legătură cu muzica.

Compoziția programelor .i executarea lor, merită și ele o atenție mai mare decât le-o acordă „șefii" Radiodifuziunei noastre.

La Londra, toate eforturile care privesc direcțiunea generală a muzicii radiodifuzate, le coordonează un distins muzician, specializat în emisiunile muzicale radiofonice. La noi, lucrurile se petrec alt fel. Un fost director general al Societății de Radio, hotărît să facă economii în bugetul Societății, a concediat odinioară pe unul din membrii quartetului Radio. La protestul acestuia, venerabilul președinte ajuns mai târziu subsecretar de Stat, a obiectat că în definitiv, quartet. Directorul general al Societății de Radio, se cuvine să fie un muzician, nu un om cu totul străin de această artă; în definitiv trebue să recunoaștem că muzica formează osatura principală a programelor radiofonice.

Nu este atât de greu să compui un program muzical; materialul nu lipsește. Să nu uităm însă că scopul cel mai de seamă al unei asemenea emisiuni este educarea auditoriului. Pentru ca acest scop să fie îndeplinit, trebue să se renunțe la acele programe în care o simfonie de Mozart sau o suită de Bach sunt încredințate spre masacrare unui șef de orchestră incompetent. Deasemenea, studiourile să fie amenajate pentru o cât mai bună transmisiune. Posturile de răspundere să nu mai fie încredințate unor personalități improvizate. Menirea directorilor este nu numai să încaseze jetoane de prezență dar mai ales să vegheze la calitatea transmisiunilor.

RADIO BUCUREȘTI

Au trecut aproape două luni de când Societatea de Radio a anunțat instalarea provizorie a unui studio în sala de recepție a liceului Sf. Sava. Am apreciat eforturile depuse de conducerea Societății și ne-am bucurat: însfârșit vom avea un studio! Programele vor suferi desigur o ameliorare, instrumentiștii români se vor produce din nou în fața microfonului, undele nevăzute vor purta din nou acordurile orchestrelor românești prin eterul Europei. Așteptările noastre au fost însă înșelate. Studioul nu a fost instalat nici până în ziua de astăzi, în oric caz, emisiuni din studio nu avem. Poate că sala pe care sorții căzuseră în vremea aceea nu este potrivită sau nu este disponibilă. Socotim însă că oricât ar fi de grea găsirea unei săli în condițiunile de astăzi, totuși, ar fi totuși ar fi fost timpul ca această fost timpul ca această problemă să fie rezolvată.

In actualul local care adăpostește serviciile Societății de Radio, se găsește o încăpere foate spațioasă. Socotim că această încăpere este prea mare pentru un director, fie el chiar director general. S'ar putea amenaja în această încăpere un mic studio. Bine înțeles, nu poate fi vorba de un studio pentru o orchestră mare, ba nici chiar pentru una mijlocie. Camera este bună totuși pentru o orchestră de cameră, pentru quartete. pentru instrumentiști, cântăreți sau chiar mici formațiuni de jazz. Amenajarea încăperii pentru a face să corespundă scopului, s'ar putea face într'un timp destul de scurt. Domnii care ocupă astăzi încăperile s'ar mai putea restrânge; nu este timpul birourilor somptuoase. Ar fi bineînțeles, dacă nu o soluție, dar cel puțin un sfert de soluție. Tot mai mult, decât nimic!

Lipsa unui studio nu implică însă și lipsa programelor. Majoritatea ascultătorilor nu ascultă radio din întâmplare, dispuși să digereze orice li se oferă la deschiderea receptorului. Ei obișnuesc, sau mai bine zis obișnuiau, să se orienteze după programul anunțat înainte. Astăzi însă nu avem programe. Este adevărat că emisiunile muzicale se limitează la discuri, dar cu atât mai mult nu vedem ce se poate opune la anunțarea prealabilă a discurilor emise! Mai degrabă am fi înțeles dacă ar fi fost vorba de emisiunile din studio; s'ar fi putut întâmpla ca diva capricioasă să renunțe în ultimul moment la microfon, sau cutare cântăreț să se îmbolnăvească subit. Discurile însă nu au o personalitate cu atribuții atât de întinse; ele rămân în permanență la discreția celui care le mânuește.

In seara zilei de Joi, programul anunță un concert simfonic. Care este programul acestui concert? Mister! In seara zilei de Vineri găsim în același program: seară de operă. Despre ce operă este vorba nu ni se spune, deși discurile se află în discoteca Societății și la compunerea programului ele s'ar putea anunța fără să fie nevoe de prea mulă bună-voință. Sau, poate că alegerea se face abia în seara emisiunei respective: cu câteva minute mai înainte, un funcționar al Societății răvășește discoteca în căutarea unor discuri potrivite cu natura programului. Ne place să credem că nu este așa; altfel ar fi mai grav decât ne închipuim.

Lăsând însă discurile la locul lor, să ne oprim asupra concertelor simfonice de Duminică. Reransmiterea ciclului Beethoven, sub conducerea maestrului Enescu, este desigur lăudabilă; am spus-o și o repetăm. Nu înțelegem însă dece nu se anunță programul lor dinainte, cu atât mai mult cu cât acest program este cunoscut din vreme, ocupând afișul Filarmonicei.

Este ceva putred la Radiodifuziune!

A.

Reproducerea totală sau parțială interzisă

3 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficiaă. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugaților.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora informaților administrative.

9.30: Muzică variată.

11.15: Transmisiunea din sala Aro a concertului simfonic al archestrei Filarmonica, dirijat de maestrul George Enescu. Ciclul Beethoven: Uvertura la „Coriolan"; Simfonia V-a, în do minor; Simfonia VI-a, în fa major (Pastorala). In pauză, Emanoil Ciomac: Prezentarea concertului simfonic.

13.00: Ora oficială. Ora armatei.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

14.20: Muzică românească.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică variată.

19.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

19.10: Jazz

20.00: Ora oficială. Faptele săptămânii.

20.15: Mici capodopere muzicale.

21.00: Ora oficială. Muzică de dans.

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Muzică variată ușoară.

23.00: „La hanul Ancuței" — muzică românească.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă Dacia Română. pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăți. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj. ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) — Știri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18,30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49 67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază. ■ 18. Emisie pentru soldați. ■ 18.50. Conf. ■ 19.05. Varietăți. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

4 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugaților.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora informațiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială. Cafe concert.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

14.20: Muzică românească.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Muzică variată.

19.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

19.10: Concert spaniol.

20.00: Ora oficială. Arii vechi, arii din opere franceze și coruri.

21.00: Ora oficială. Poșta Radio.

21.15: Salon muzical.

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Uverturi de opere și operete.

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă Dacia Română. pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în

franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. **Ştiri în italiană.** ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ **Ştiri în germană** şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17 30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora pitiilor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19 55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora conică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

5 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-Jurnal. Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta refugiaţilor.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora informaţiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială. Muzică variată.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

14.20: Muzică de jazz.

115.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Ora Naţiunilor-Unite. Rusia. Cântece ucrainiene.

18.30: Mari pianişti.

19.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

19.10: Muzică din filme.

19.35: Potpuriuri.

20.00: Ora oficială. Concert simfonic — Beethoven.

21.00: Ora oficială. Cântece.

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Muzică exotică.

23.00: Muzică variată uşoară.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă Dacia Română. pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian. ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30 Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 şi 23. Informaţii

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen muzical. ■ Concert. ■ 15.15. Muzică. ■ 16 30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Ştiri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în engleză, franceză şi italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în germană. ■ 13.30. ■ Ştiri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Ştiri în italiană. ■ 15,45. Ştiri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Ştiri în italiană. ■ 18.30. Ştiri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Ştiri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Ştiri în germană şi italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-32,48 m) ■ Ştiri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Ştiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de soliști. ■ 19. Conf. ■ 19.30. Plăci. ■ 19.35. Conf. ■ 19 55. Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21 50. Concert. 22,50 Inf.

6 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-Jurnal. Concertul dimineţii.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ŞI RADIO BUCUREŞTI I

8.30: Poşta refugiaţilor.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

9.00: Ora informaţiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială. Muzică variată.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

14.20: Muzică românească — tarafuri.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI I ŞI POSTUL CARPAŢI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. oncert de promenadă.

19.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

19.10: Jazz.

19.40: Ardealul românesc.

20.00: Ora oficială. Muzică franceză : Faure, Debussy, Ravel.

21.00: Ora oficială. Cântece spaniole, franceze şi italiene.

21.30: Muzică instrumentală.

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Concert de valsuri.

23.00: Muzică variată uşoară.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă Dacia Română. pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă. ■ 18.30. Recitări. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. 21.05. Concert. ■ 21.45. Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informaţii. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. şi

13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană.

7 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora informațiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială. Muzică variată.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

14.20: Jazz.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ȘI POSTUL CARPAȚI

16.10: Transmisie dela Opera Română.

19.30: Muzică variată.

20.00: Ora oficială. Concert spiritual.

21.00: Ora oficială. Muzică de Chopin, Smetana și Dvorak.

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Muzică din operete.

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă Dacia Română. pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Conf ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19. Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert. de orchestă. ■ 22.50. Inf.

8 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora informațiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială. Ora armatei.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Fantezii și selecțiuni.

18.30: Offenbach și Iohann Strauss.

19.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

19.10: Vocile noastre.

19.35: Muzică corală rusă.

20.00: Ora oficială. Concert simfonic.

21.00: Ora oficială. Selecțiuni din Donizetti. Rossini, Verdi și Puccini.

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Muzică de cameră.

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă Dacia Română. pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30. Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15 Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45. (31.46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora copiilor. ■ 19.30. Plăci. ■ 19 35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică ușoară. ■ 20,15. Conf. ■ Concert de orchestră. ■ 21.50. Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Conf. ■ 18.15. Varietăți. ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci. ■ Conf. ■ 19.58. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20.15. Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăți. ■ 20.45.

9 Decembrie 1944

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora informațiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora oficială. Cafe concert.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

14.20: Cântă Dinicu. Fănică Luca și Tandin.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMÂNIA, RADIO BUC. I ȘI POSTUL CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora oficială. Concert de promenadă.

19.00: Ora oficală. Radio-Jurnal.

19.40: Ardealul românesc.

20.00: Ora oficială. Concert Glazounow.

21.00: Ora oficială. Muzică de dans.

22.00: Ora oficială. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Poeme.

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 până la ora 21.20 Postul pe undă ușoară mână, pe lungime de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15 Conf. ■ 21.40. Cabaret. ■ 22.25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

Citiți

„Ziarul Științelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARȚI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 24 lei

RADIO-OMEGA

ING. CANDREA & Co

STR. VANATORI 20-Tel. 6.36.66

KITURI și BOBINAJE pentru PRIZĂ și BATERIE

MATERIALE și LĂMPI

LABORATOR AUTORIZAT pentru REPARAȚIUNI

Nu facem expediții în provincie

RL 526

Lampmetru portativ pentru verificarea rapidă a lămpilor uzuale europene şi americane. Un instrument simplu şi puţin costisitor, indispensabil tuturor amatorilor şi profesioniştilor.

Lămpile sunt desigur cele mai importante organe ale unui receptor. Controlul lămpilor este astfel o absolută necesitate, dela cel mai mic până la cel mai mare laborator.

A controla o lampă nu înseamnă numai a verifica validitatea filamentului. Filamentul unei lămpi poate să fie întreg şi totuşi puterea emisivă a acestuia să fie nulă. Ori tocmai această putere emisivă trebue s'o măsurăm noi, fie aplicând tensiunile normale pur şi simplu o anumită tensiune alternativă între catodă şi placă.

Aparatele construite pentru controlul lămpii se pot grupa în două categorii, după alimentarea pe care o utilizează.

Prima categorie cuprinde aparatele care permit măsura lămpilor în condiţiunile normale de funcţionare. Cu ele putem măsura caracteristicile statice ale lămpilor şi trasa curbele caracteristice ale acestora. Fără îndoială că aceste aparate prezintă un deosebit interes pentru un laborator bine organizat. Realizarea lor necesită însă un mare număr de piese (lămpi, celule de filtraj, potenţiometri, etc.), montajul este mai complicat deoarece lămpile sunt alimentate în curent continuu, şi costul este mult mai ridicat.

In a doua categorie intră lampmetrele care utilizează curentul alternativ al reţelei, tensiunea fiind mărită prin intermediul unui transformator simplu. Un asemenea instrument nu permite analiza completă a lămpilor, ele permit totuşi indicaţii suficiente cu privire la calitatea lor astfel că putem deosebi cu certitudine o lampă validă de una defectuoasă. Lămpile sunt încercate ca şi când ar fi diode, respectiv redresoare monofazice.

Funcţionarea acestor instrumente este simplă. Se ştie că dacă filamentul diodelor este încălzit la o valoare convenabilă, după calitatea catodei şi a vidului, se produce emisiune de electroni şi un curent se stabileşte dela anodă la catodă, dacă circuitul este închis. Pentru a verifica existenţa puterii emisive a unei lămpi este suficient să încălzim filamentul şi să aplicăm între catodă şi placă o anumită tensiune, care poate fi alternativă. Curentul rezultant este limitat la o valoare care nu poate dăuna

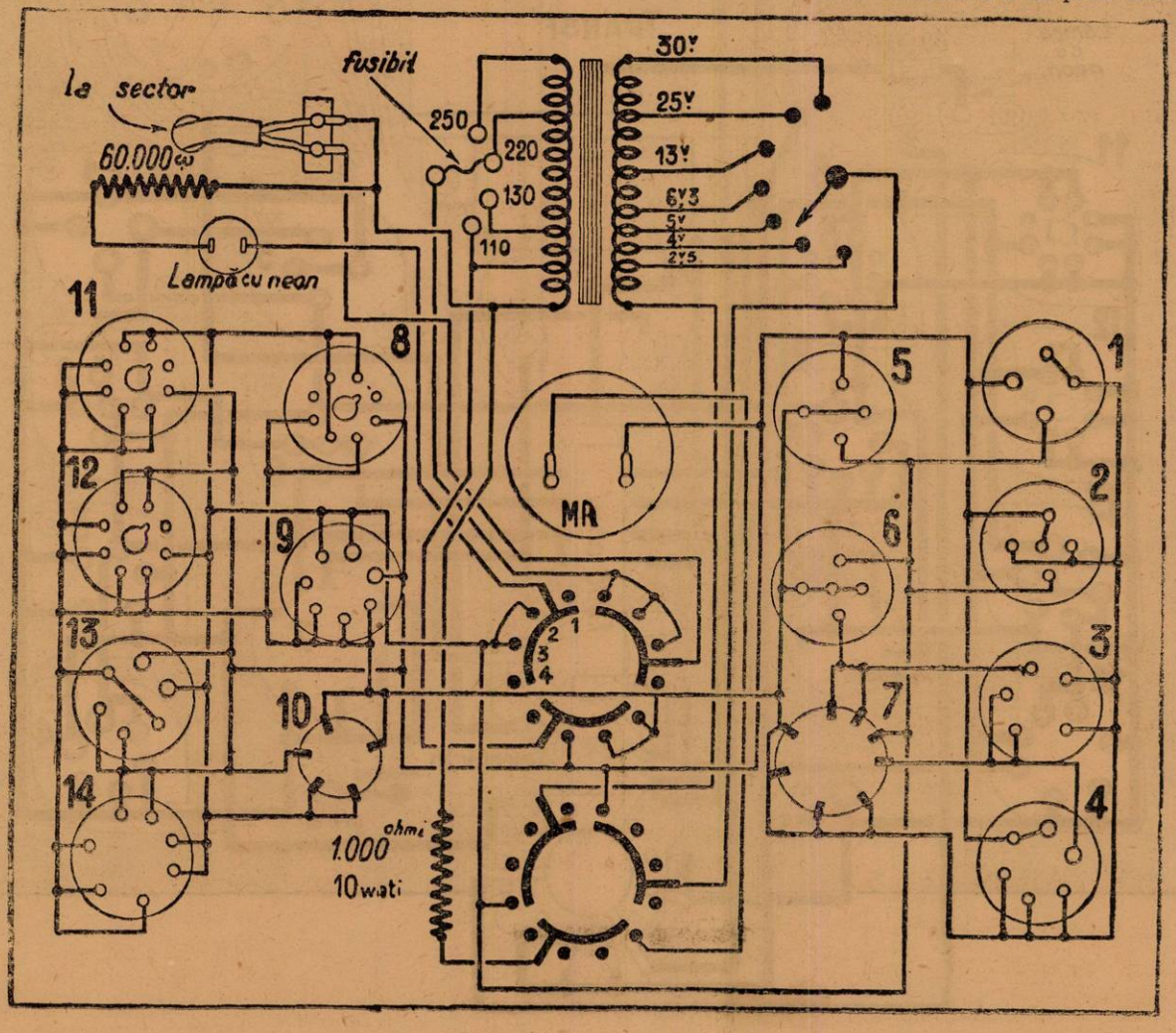

lămpii, datorită unei rezistențe care se montează în serie cu circuitul. El se măsoară cu ajutorul unui miliampermetru intercalat în serie.

Acul miliampermetrului va devia proporțional cu puterea emisivă a lămpii, ceeace ne va da suficiente indicații cu privire la calitatea lămpii, deși valorile găsite nu sunt în raport direct cu caracteristicile de funcționare ale lămpii. Controlul se va face prin comparația valorii găsite cu aceea a unor lămpi etalon cu ajutorul cărora se poate stabili un tablou de comparație și orientare. In general se admite că o lampă este bună, dacă intensitatea curentului nu este mai mică cu 2% decât valoarea etalon. Nu trebue să conchidem că pentru aceasta, avem nevoe de un impresionant număr de lămpi pentru stabilirea tabloului. Ne putem orienta după deviația înregistrată la o lampă analoagă. După o oarecare experiență, vom fi în măsură să punem diagnosticul unei lămpi, fără să mai fie nevoe de tabloul de comparație.

Acesta este pe scurt principiul aparatului. Nu este un instrument de precizie, este totuși un aparat de mare utilitate și satisfăcător pentru nevoile practice ale radiofonistului.

Pe lângă aprecierea puterii emisive, aparatul este prevăzut și cu alte dispozitive: măsura izolamentului între catodă și filament și între filament și ceilalți electrozi ai lămpii. Aceste perfecționări sunt de mare importanță, deoarece cu ajutorul lor putem descoperi unele defecte care fac imposibilă funcționarea normală a unei lămpi.

Să examinăm schema aparatului. Se vede că piesa cea mai importantă este transformatorul de rețea Acest transformator micșorează tensiunea rețelei, secundarul fiind utilizat pentru încălzirea filamentelor. Primarul este prevăzut pentru tensiunile uzuale ale sectorului. La secundar se obțin tensiunile de încălzire cele mai întâlnite, respectiv: 2, 5; 4; 6, 3; 13; 25 și 30 volți.

Priza de 2,5 volți va fi utilizată pentru lămpile americane din seria de 2, 5 volți (35, 47 etc..) și pentru lămpile europene cu încălzire directă de 2 volți (seria „K"). In cazul acestora din urmă la un sector de 110 volți, vom pune primarul transformatorului pentru poziția 130 volți.

Priza de 4 volți va servi pentru lămpile europene cu picioruşe (seria veche), pentru lămpile europene din seria „A" (AK2, AF7, ect.») și pentru vechile lămpi europene de baterie.

Priza de 5 volți este destinată lămpilor americane și unor redresoare europene.

Priza de 6,3 volți va fi desigur cea mai utilizată atât la lămpile europene, cât și la cele americane.

Priza de 13 volți este indicată pentru lămpile europene de tip universal, pentru lămpile ghindă RV12 sau pentru lămpile americane de 12 volți (12A7). In cele două cazuri din urmă, primarul se pune la 130 volți pentru o rețea de 110 volți.

Priza de 25 volti va fi utilizată la lămpile americane (25A6 etc.) sau pentru lămpile europene universale

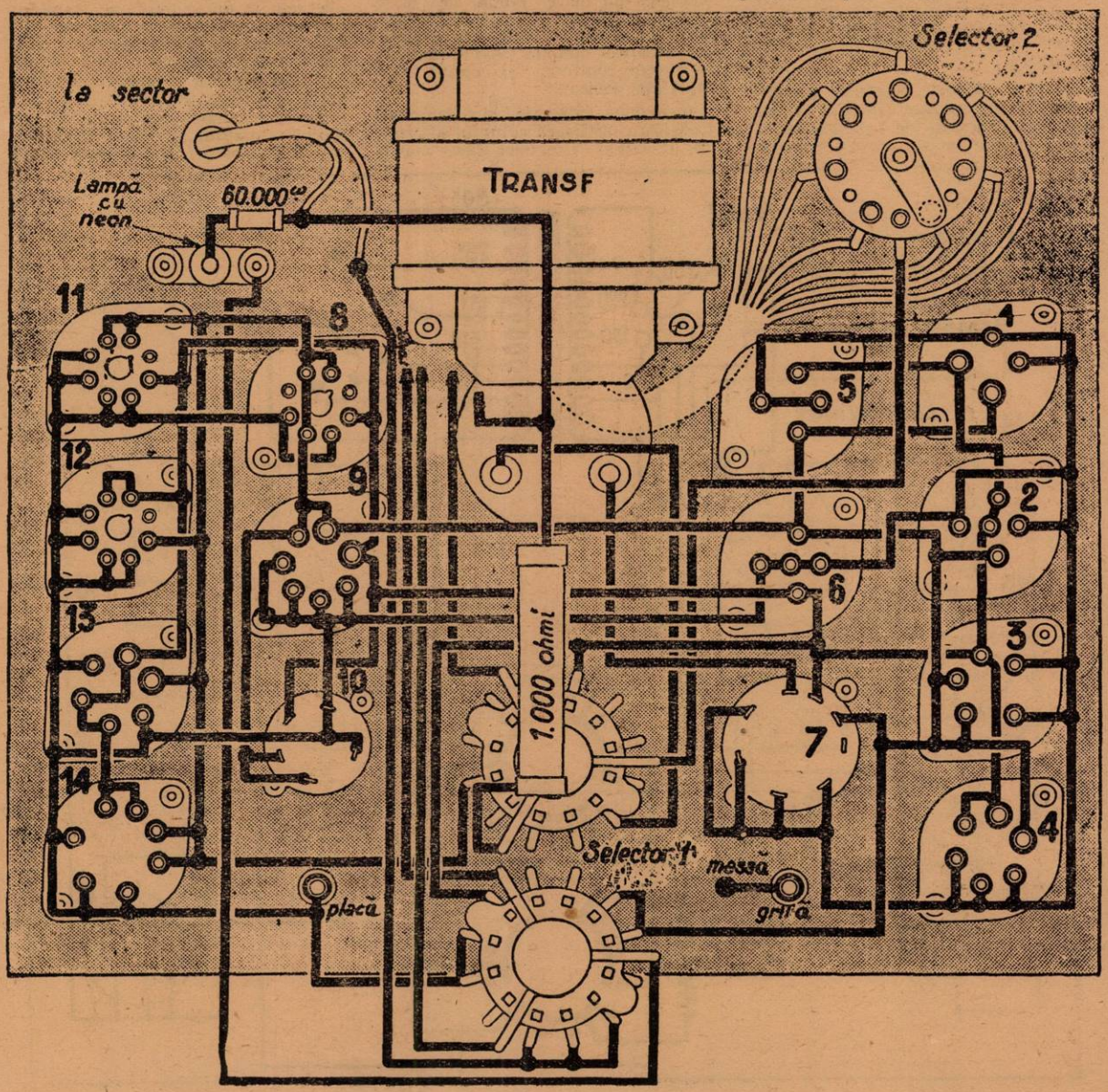

(CK1, CL2) așezând primarul în poziția 130 volți.

Insfârșit, priza de 30 volți, este utilă pentru lămpile americane de tipul 48 și la rigoare pentru lămpile europene CL4 și CL6.

Aceste diverse prize sunt legate la ploturile unui comutator, care le pune în legătură cu linia purtătoare de curent care merge spre contactele filamentelor. Prin simpla răsucire a comutatorului, putem aplica lămpii tensiunea cerută de funcționarea ei

Tensiunea anodică necesară pentru placa lămpii se ia direct la rețeaua de 110 volți. Dacă sectorul este de 220 volți, primarul joacă rolul unui autotransfomator și tensiunea de placă rămâne tot 110 volți. Trebue deci să fim atenți la executarea montajului, să luăm totdeauna tensiunea de placă între 0 și 110 volți. Instrumentul utilizat trebue să fie sensibil și robust, fiind capabil să suporte curentul maximum cerut de lămpi. Vom folosi în acest scop un miliampermetru pentru curent continuu, deoarece după cum am văzut este vorba de un curent redresat de lampa care urmează a fi controlată.

In serie cu circuitul de înaltă tensiune se găsește o rezistență de 1000 ohmi care servește la limitarea curentului redresat. Această rezistență care pentru încercarea unor anumite lămpi este tranversată de un curent important, trebue să fie prevăzută pentru o încărcare de 10 wații deaceea vom recurge la o rezistență bobinată.

Pentru încercarea tuturor lămpilor europene și americane, au fost montate 14 socluri. Toate contactele de placă, ecran și grătar sunt reunite împreună la linia de înaltă tensiune. Aplicarea acestei tensiuni este comandată de un comutator cu patru poziții, a cărui manevră permite efectuarea rapidă a tuturor măsurilor.

Circuitele pentru controlul izolamentului este alcătuit dintr'o lampă cu neon, în serie cu o rezistență de protecție de 60.000 ohmi. Tensiunea de izolament luată la 110 volți este aplicată între filament și catodă și între filament și toți ceilalți electrozi, cu ajutorul comutatorului.

Realizarea aparatului este foarte simplă, ea poate fi urmărită după schițele anexate. Pe o placă metalică se montează cele 14 socluri, miliampermetrul și butonii de comandă. Lampa cu neon este astfel montată încât ea este ușor observată. Sub șasiu se montează, transformatorul rezistențele și comutatorii.

Conexiunile se vor face din sârmă izolată fără alte precauțiuni decât acelea de a asigura contactele prevăzute în schițele anexate. După terminarea conexiunilor, ansamblul este motat într'o cutie amenajată în vederea acestui scop.

Verificarea unei lămpi se poate face cu ușurință. Comutatorul cuprinde patru poziții și anume:

Poziția 1: corespunde poziției de repaos, circuitul rețelei este întrerupt.

Poziția 2: ce poate verifica isolamentul între catodă și filament.

Poziția 3: se poate încerca isolamentul între filament și ceilalți electrozi.

Poziția 4: Se poate măsura debitul catodic, cu ajutorul miliampermetrului care se găsește în circuit pentru această poziție.

Incercările se fac în ordinea următoare: înainte de a pune fișa în priză, ne asigurăm că comutatorul se află în poziția 1, apoi cu ajutorul celuilalt comutator, alegem tensiunea de încălzire corespunzătoare. Trebue să fim foarte atenți la această manevră deoarece nu este permis să aplicăm filamentului o tensiune prea mare. Așezăm apoi lampa în soclul corespunzător și începem încercările propriu zise.

Trecem pe poziția 2 și 3 și ne asigurăm că lampa cu neon nu se aprinde, sau în orice caz se aprinde foarte slab, apoi trecem pe poziția 4. Dacă lampa este mută, miliampermetrul nu deviază. Dacă lampa este încă bună, acul miliampermetrului ne indică o deviație pe care o comparăm cu acea a lămpii etalon, citită pe tabloul în prealabil întocmit. Dacă valoarea indicată de instrument este inferioară cu mai mult de 20% din valoarea etalon, lampa nu mai este bună.

Vom adăuga că încercările cu privire la isolament, nu sunt suficiente. Dacă vrem să fim siguri de rezultate, trebue să permitem lămpii să atingă temperatura de lucru, adică s'o lăsăm circa 15 minute în aparat, sub tensiune. Este foarte posibil ca defectele de izolament să fie provocate de mărirea temperaturii, care poate ocaziona dilatarea electrozilor. Așa dar, după ce am verificat debitul catodic, mai lăsăm lampa sub tensiune circa un sfert de oră, apoi facem din nou probele de isolament, trecând pe pozițiile 2 și 3. La sfârșit, revenim la poziția 1, înainte de a face o altă verificare.

Lămpile, astfel verificate, prezintă o garanție suficientă, pentru a putea fi utilizate cu încredere. Aparatul descris mai sus este ușor de construit, lesne transportabil și poate aduce servicii importante constructorului său.

M. BUCUR

LISTA DE MATERIAL

Un transformator de rețea (vezi textul).
Un comutator cu 7 ploturi.
Un miliampermetru cu scara de 100—200 m A.
Un comutator cu două secțiuni și patru poziții.
O lampă cu neon la 110 volți tensiune de aprindere.
14 socluri de lampă europene și americane.
Un cordon de rețea.
Un șasiu conform planului.
Material mărunt.

SFATURI PRACTICE

SUDURI ELECTRICE

Aparatele de sudură electrică echipate cu un simplu electrod de cărbune, devin uneori insuficiente, când este vorba de o sudură mai importantă. In cazul acesta, creionul de cărbune poate fi substituit avantajos cu un port cărbune analog ferului de sudat normal, construit precum urmează :

Mânerul isolant este un simplu mâner de porcelan pe care îl putem scoate dela un aparat casnic de încălzit scos din lucru. Acest mâner este traversat de o tijă filetată de 5 mm. din aluminiu, fixată cu piulițe și rondele. Firul prin care intră curentul este legat la capătul A. Portcărbunele este alcătuit dintr'un tub de aramă de un diametru exterior suficient de mare. Acest tub este găurit și filetat interior, astfel că se înșurubează pe celălalt capăt al tijei filetate. Cărbunele est astfel strâns, dulia sa fiind fixată la tije.

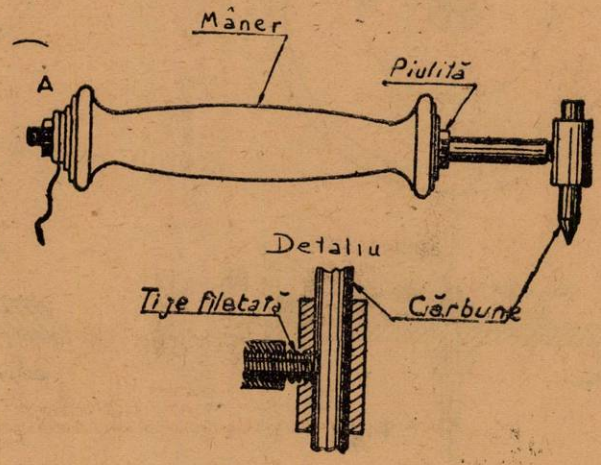

Dispozitive de tăiere a șanțurilor pentru imprimarea pe discuri

Imprimarea pe discuri nu este altceva decât înscrierea unei spirale care comportă, săpat în margini, o sinusoidă de diferite amplitudini. Toată grija pe care trebue s'o avem este ca spirala imprimată să aibă un traseu riguros și să fie o distanță între spire așa fel ca modulațiile a două șanțuri să nu se atingă. Pentru aceasta se cere ca înaintarea pik-up-ului să fie cât se poate de regulată, iar pasul spiralei riguros stabilit dela început. Dacă pasul spiralei variază, deși la reproducere va merge regulat, discul va plânge !

Dispozitivele pe care le dau acuma sunt din aceste puncte de vedere tocmai cele care mențin condițiile.

Principiul este următorul: La fiecare tură a platanului purtător de disc, capul de tăiat înaintează cu o distanță egală cu pasul spiralei.

Primul dispozitiv este cel mai simplu. (fig. 1) Ne servim pentru conducerea capului de tăiat de un disc mamă care are tăiate șanțuri fără imprimare. El va avea ca rază, raza discului mic plus o distanță egală cu porțiunea pe care vrem s'o imprimăm. După cum se vede din figură, se așează pe platan discul mamă, apoi discul de imprimat după care se strânge sistemul cu ajutorul piuliței de fixare. Pe brațul capului de tăiat, chiar lângă cap, e așezată o tijă care susține falsul cap ce poartă un ac ce urmărește șanțurile discului mamă; același drum pe care îl face falsul cap, îl va pargurge și acul de tăiat. Se va imprima astfel o spirală asemenea celeia depe discul mamă și deci tocmai ceace aveam nevoie. Adâncimea se va regla cu ajutorul greutății mobile ce se mișcă în lungul brațului. După câteva încercări, se stabilește poziția optimă și astfel se vor putea imprima oricâte discuri. Spanul pe care îl tae acul, va fi adunat de firele așezate radial în jurul piuliței de fixare.

Dispozitivul al doilea este tot atâta de simplu. (fig. 2). Sub brațul capului tăiat, se află o roată dințată, care angrenează cu un șurub fără sfârșit; porțiunea dințată a roții va fi corespunzătoare unui unghi la centru egal cu unghiul pe care-l fac cele două poziții extreme ale Pik-up-ului, într'o cursă completă. Porțiunea dințată va avea un număr de dinți egal cu numărul șanțurilor depe porțiunea pe care vrem s'o imprimăm. Turația normală este de 78 ture pe minut; pentru un disc care să aibă 3 minute vor fi necesare 78 × 3 șanțuri, deci porțiunea dințată a roții va avea 234 dinți. La fiecare învârtire a platanului, cablul flexibil va învârti odată șurubul fără sfârșit și acesta va mișca cu un dinte roata dințată care va transimte mișcarea brațului de tăiat. Ca și în cazul precedent, adâncimea șanțului va fi dată prin reglarea greutății depe brat. Cablul flexibil care transmite mișcarea șurubului fără sfârșit este montat solidar pe piulița de fixare care are și peria pentru strângerea spanului rezultat prin tăiere.

Dispozitivul al treilea este similar celui de-al doilea deosebindu-se doar prin felul transmiterii mișcării la șurubul fără sfârșit. (fig. 3).

In locul unei roți dințate complete, de data aceasta am utilizat numai un sector de cerc cu centrul pe axul brațului pik-up-ului. Pe acest arc de cerc se angrenează un șurub fără sfârșit — ca și în cazul precedent — care la o tură completă împinge un dinte. Mișcarea acestui șurub este dată de un angrenaj constituit dintr'o roată dințată și un al doilea șurub melc. Aici survine o demultiplicare; dacă roata dințată are 10 dinți, la 10 ture ale platanului șurubul fără sfârșit se învârte odată și deci se mișcă un singur dinte. In cazul acesta în loc să avem pe arcul de cerc 234 dinți, vom avea nevoe numai de aprox. 24. Aceștia vor fi cu pasul mai mare și deci mai ușor de realizat. Prin alegerea unei roți dințate, anumite, putem obține orice demultiplicare voim și deci orice distanță între spirale. Din figură se poate vedea foarte bine tot sistemul astfel că orice lămurire în afara celor date e de prisos.

Al patrulea dispozitiv utilizează un mic banc de strung. Punctul de sprijin al brațului capului de tăiat este pe un ax filetat sprijinit în două lagăre. Imbinarea brațului la axul filetat se face cu două piulițe care țin între ele brațul și urmăresc spirele

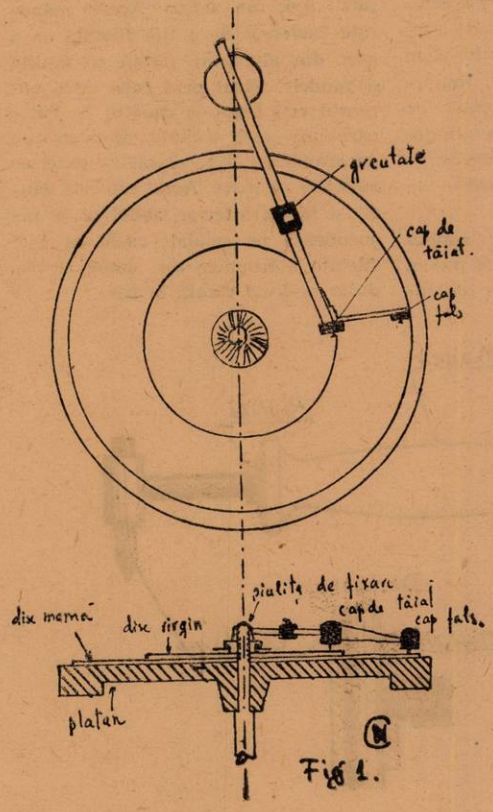

Fig 1.

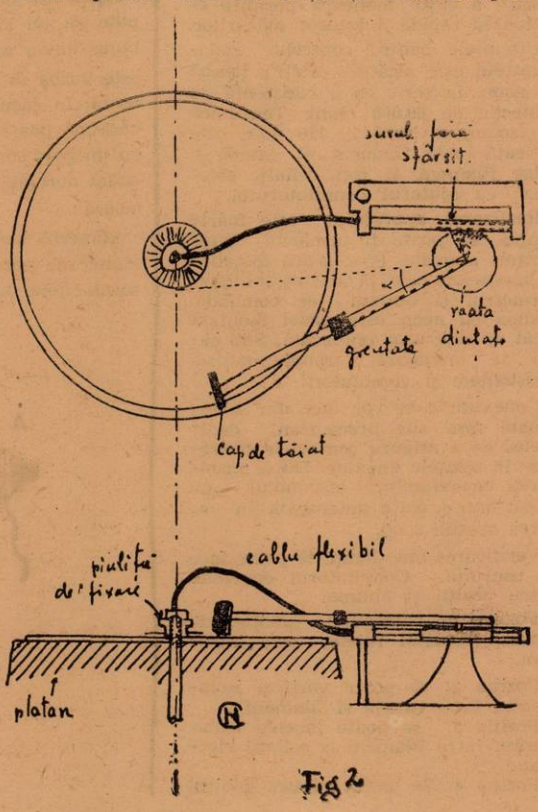

Fig 2.

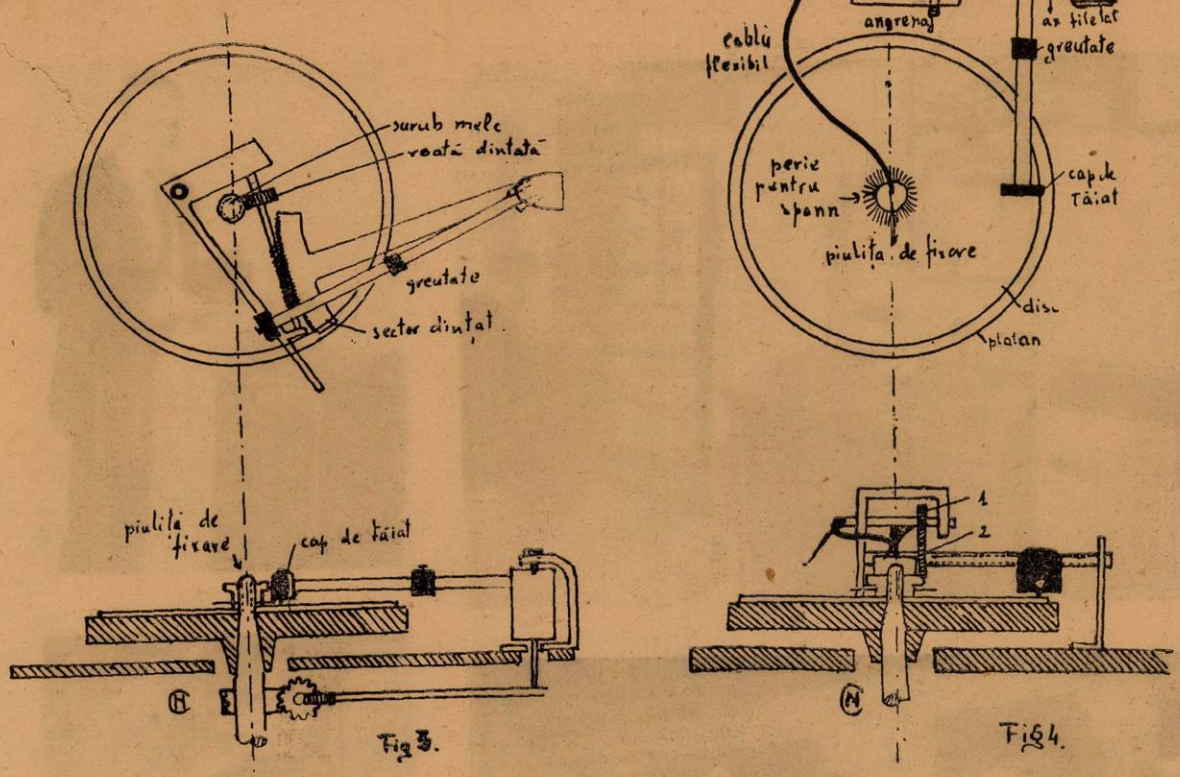

giventului, transmitând astfel mișcarea capului de tăiat. Mișcarea capului de tăiat este dela margine către interior păstrând brațului o poziție paralelă cu poziția inițială. Această mișcare combinându-se cu mișcarea circulară a platanului, dă o rezultantă de forma unei spirale. Pasul regulat este menținut de axul filetat. Transmisiunea mișcării la ax se face prin intermediul unui cablu flexibil — dela piulița de fixare — și a unui angrenaj convenabil care să asigure o demultiplicare anumită. O imprimare normală are un pas de cca. 0,3 mm. ori dacă axul filetat are un pas de 1 mm., trebue ca raportul dintre numărul dinților roții 1 și al roții 2 să fie 1/3. Dacă roata 1 va avea 10 dinți, roata 2 va avea 30. Dacă vrem un alt pas pentru imprimare. cu un acelaș ax, vom avea nevoie de un alt raport pntru roți. Dacă facem un filet fin, ne putem lipsi de angrenaj și în acest caz numărul dinților filetului va fi egal cu numărul șanțurilor imprimării.

Amatorul poate să-și construiască oricare dintre dispozitivele descrise și va fi mulțumit de rezultatele obținute, dacă va lucra cu îngrijire.

In toate cazurile se va avea în vedere ca turația motorului să fie perfect constantă căci altfel viteza unghiulară variind, va varia și viteza de imprimare și discul va plânge.

O altă grije pe care trebue s'o aibe oricine este reglarea greutății pentru tăierea șanțului. Un șanț prea adânc va avea un nivel sonor mai ridicat, dar în acelaș timp va avea o viață mai scurtă, iar unul prea superficial va avea defectul unui nivel sonor scăzut. Vom căuta deci media.

Cu aceste dispozitive se pot imprima orice fel de discuri, cu condiția ca celelalte părți ale instalației — microfon și amplificator să fie adequate. Considerând aceste sisteme drept principii, amatorul poate imagina și alte montaje.

Student inginer N. COJOCARU
Iași

COLABORAREA, CITITORILOR

D. M. Șerbănescu-București. — *Revista noastră slujește popularizarea radiofoniei. Nu putem publica articole cu o atât de complicată instrumentație matematică, cu atât mai mult cu cât calculele d-strâ nu sunt exacte. Vă ținem manuscrisul la dispoziție.*

D. Barbu Stavrică-Craiova. — *Orice cititor poate colabora în coloanele revistei noastre. Condiția? Articolele să fie publicabile, adică bine scrise, corecte și pe înțelesul tuturor.*

D. M. D. C. — *Am publicat articolul d-strâ pentru a vă încuraja. Vă atragem însă atenția asupra unui lucru important: desenele trebue să fie executate cu mai multă îngrijire. Pe viitor nu vom mai publica nici un articol, dacă desenele nu sunt făcute în tuș, cu rigla și compasul.*

D. Cojocaru-Sarmisegetuza. — *Vom publica articolele d-strâ.*

A APĂRUT!

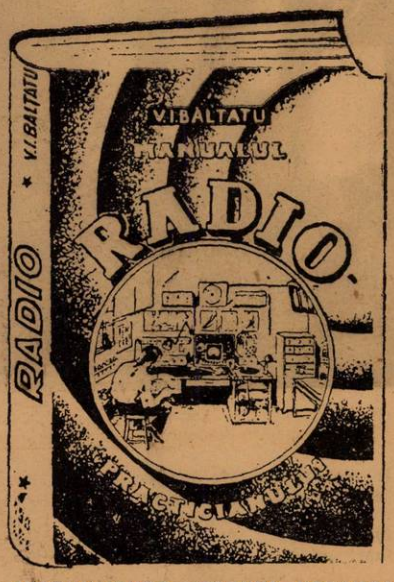

INSTRUMENTE • MASURI • DEPANAJ

Un manual prețios care întrece

RADIO-A. B. C.-ul

Ramburs lei 475, Librăria ziarului „UNIVERSUL"

București — Str. Brezoianu 23 — 25

RADIO IN IMAGINI

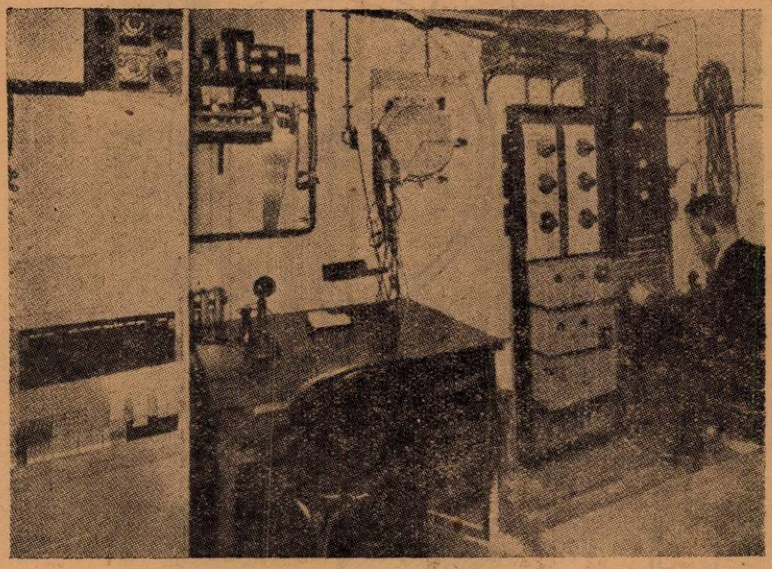

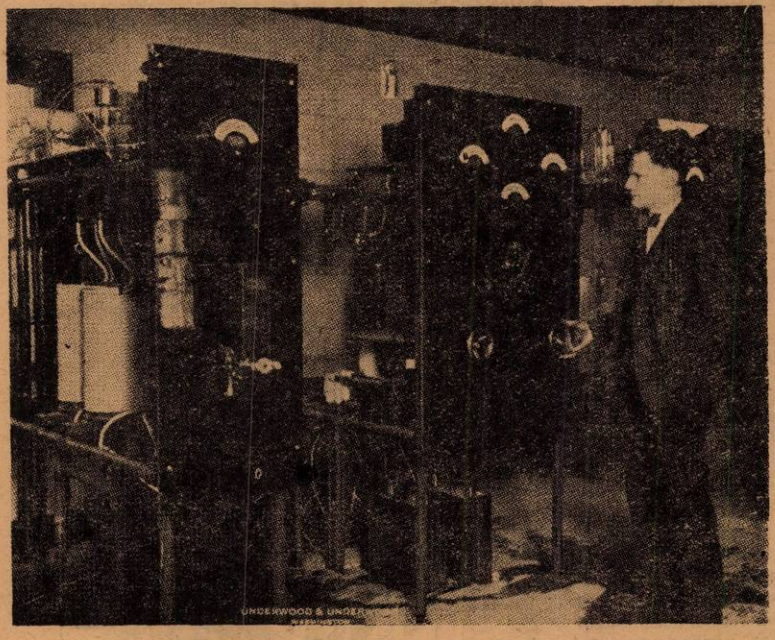

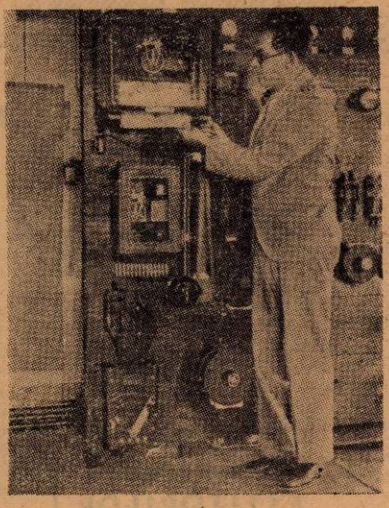

1) *Aşa se prezintă interiorul unei centrale radio-electrice pe bordul unui mare transatlantic*

2) *Un aspect din interiorul unei mari staţii de emisie a statului New-York*

3) *Intr'un viitor apropiat, vom primi la domiciliu ziarul, cu ajutorul transmisiunilor foto-electrie. Iată un cetăţean paşnic care îşi recepţionează de dimineaţa ziarul ilustrat. Comod, nu?*

4) *Peste ocean se lucrează cu multă râvnă la perfecţionarea modulaţiei în frecvenţă. Iată un tehnician care controlează cu atenţie unul din dispozitivele auxiliare ale acestui sistem care va revoluţiona technica emisiei şi a recepţiei*

5) *Amatorul care apare în clişeul alăturat, a imaginat un dispozitiv ingenios şi util. Aparatul conceput de el declanşează un dispozitiv automat la audiţia semnalelor S. O. S. Acest dispozitiv declanşează la rândul lui o staţie de emisie care anunţă posturile oficiale de recepţie*

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Taxa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424/1936 Bucureşti — România

RADIO Universul

BIBLIOTECA CENTRALĂ
ASOCIAȚIUNII
SIBIIU

Nr. 527 - 8 DEC. 1944

Jenny Socolinsky

24 LEI

DACĂ VĂ INTERESEAZĂ
RADIO-JURNALUL
IN LIMBA ROMANA

6.00: MOSCOVA (22,04 m.).

7.45: NEW-YORK (19 m.).

7.30: BUCUREŞTI şi RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. —32.4 m.)

7 25: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

8.00: MOSCOVA (22,04 m.).

9.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).

10.10: LONDRA (25—31—41—49 m.).

12 00: MOSCOVA (22.04 m.).

13.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

13.30: MOSCOVA 22,04 m.).

14.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA (364,5 m. — 1875 m. — 32.4 m.)

14.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (25; 31 m.).

16.15: LONDRA (25—31—41—49 m.).

18.45: MOSCOVA (42 m.).

20.00: NEW-YORK 16; 19 m.).

21.45: ALGER (31 şi 49 m.).

21.45: LONDRA (25—31—41—49 m.).

21.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

22.00: BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMÂNIA 364,5 m. — 1875 m — 32,4 m.).

22.15: POSTUL BRITANIC MEDITERANEAN (31; 42, 49 şi 149 m.).

23.00: ALGER (49 m.).

23 00: BARI (283.3 m.).

24.00: LONDRA (25—31—41—49 m.).

23.15: BRAZAVILLE (Africa ecuatorială franceză (25,06 m.).

23.30: MOSCOVA (41, 42 m.).

24.00: BUCUREŞTI I, BUCUREŞTI II şi CARPAŢI.

0.30: MOSCOVA (42 şi 1724 m.).

IN LIMBA FRANCEZA

19.00: MOSCOVA (37, 40, 45 m.)

21.00: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

20.45: NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

21.30: NEW-YORK (25—31—41—49 m.).

22.15: LONDRA (19—25—31—41—49 m.).

22.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

23.00: MOSCOVA (43 m.).

23.30: NEW YORK (25—31—41—49 m.).

DE LA POLUL NORD LA POLUL SUD

RADIO BRAZZAVILLE SE MUTĂ LA PARIS

◆ *Din isvor autorizat se anunţă că marele post de emisiune de 50 kilowaţi Radio Brazzaville va fi mutat în curând la Paris, împreună cu personalul său de treizeci de persoane.*

Fostul emiţător din Brazzaville, de 7,5 kilowaţi, îşi va relua emisiunile.

CUM S'A NĂSCUT POSTUL DE EMISIUNE „OLANDA LIBERĂ"

◆ *Când primul ministru olandez, de curând înapoiat în patria sa venind de la Londra, s'a adresat pentru întâia oară prin radio compatrioţilor săi, a folosit postul de radio „Olanda liberă", construit şi instalat sub ochii invadatorilor germani de un mănunchi de tehnicieni curagioşi. Sub ocupaţia germană, aceşti tehnicieni au construit postul în trei fragmente, în trei părţi izolate ale ţării. In ciuda vigilenţei Gestapo-ului şi a lipsei de materiale, postul de emisiune a fost gata la timp şi perfect pus la punct pentru ca primul ministru olandez să poată vorbi în faţa microfonului său, îndată ce s'a înapoiat în patrie.*

„VERBA VOLANT, SCRIPTA MANENT"?

◆ *De când vorbele se pot imprima pe discuri, ele nu mai sboară — cum spuneau cei vechi — ci devin documente cu aceiaş valoare ca şi arhivele scrise. De acest adevăr şi-au dat seama colaboraţioniştii francezi judecaţi în ultimele zile de tribunalele din Paris. Atunci când aceşti trădători au încercat să se apere de acuzaţia de pactizare cu inamicul, procurorul a reprodus, în instanţă, discurile pe care se aflau înregistrate discursurile lor, rostite la microfonul pus în serviciul germanilor. Aceste discuri au fost înregistrate de serviciul tehnic al mişcării franceze de rezistenţă şi păstrate cu grijă pentru ziua socotelilor.*

UZINELE DE RADIO DIN SUEDIA FAC AFACERI STRĂLUCITE

◆ *Faţă de sporirea generală a preţurilor pe piaţa suedeză, preţurile aparatelor de radio au rămas destul de stabile: ele n'au crescut decât cu 25—30% faţă de preţurile dinainte de război, ceeace se explică şi prin faptul că aparatele de radio n'au fost atinse de impozitul pe lux.*

Inainte de război se vindeau anual în Suedia 250.000 aparate de radio — astăzi se vând 150.000. Cu toate acestea, industria de radio suedeză este în plină înflorire, de oarece importurile din Anglia şi din America au încetat. De curând au început să se fabrice în Suedia şi lămpi de radio.

UN EMIŢĂTOR „SUI GENERIS"

◆ *Teatrul „Colon"' din Buenos Aires a fost înzestrat cu un emiţător de 50 kilowaţi, care nu are altă misiune decât să retransmită pe unde scurte, pentru amatorii de muzică din America de Sud, reprezentaţiile faimoase ale acestei scene. Teatrul este susţinut de mai mulţi financiari şi industriaşi argentineni.*

„RADIO — UNIVERSUL"

Proprietar Soc. Anon. „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25, Bucureşti. — Director şi ad-tor delegat ION LUGOSIANU Inscrisă sub nr. 166 la Trib. Ilfov. — Redactor responsabil Ing. I. C. FLOREA. — Abonamente: 1000 lei pe un an; 600 lei pe 6 luni; 24 lei exemplarul.

TRISTE ACTUALITAȚI...

Citeam, într'una din serile trecute, câteva din numeroasele scrisori pe care le primim, săptămânal, dela cititorii noștri. Fie că este vorba de lucruri în legătură cu noua asociație a radio-ascultătorilor români, fie că ni se pun întrebări asupra chestiunilor pe care în mod curent le tratează o revistă radiofonică, cititorii ne scriu, cerându-ne sfaturi și păreri.

Este semnul cel mai concludent că cetățeanul nostru nu se desinteresează de soarta radiofoniei românești și s'ar putea spune că atari manifestări, din partea radio-ascultătorilor români, dovedesc voința tuturor de a se ajunge la un progres vizibil și le a îndruma radiofonia românească pe drumul de progres cunoscut de alte țări.

Nu e nevoe să mai accentuăm că în ce privește radiofonia țara noastră se află într'un greu impas. Restrângeri asupra recepțiilor, lipsă de material radiofonic, distrugeri de studio-uri și emițătoare, micșorarea numărului abonaților plătitori, toate acestea sunt răni profunde, ale căror dureri sunt simțite de fiecare dintre noi.

Restricțiile asupra recepțiilor, ordonate desigur din cauze de interes general și de siguranță a Statului, constitue una dintre loviturile cele mai severe pe care radio-ascultătorii români le-au încercat.

Lipsit de un instrument care îi asigura o cotă de distracție, una de cultură și una de informație, atât orășeanul cât și săteanul suportă o micșorare simțitoare a posibilităților sale de viață civilizată.

Dacă la orașe absența din casă a unui aparat de radio mai poate fi compensată prin răsfoirea gazetelor sau a revistelor, ori prin frecventarea unor spectacole, apoi la sate situația se prezintă mult mai defavorabilă.

Chiar dacă ar mai exista un aparat, două, de fiecare sat, lipsa mijloacelor de transport face imposibilă menținerea în stare de funcțiune a aparatelor de radio, nemai putându-se duce acumulatoarele, spre încărcare, la orașe, bateriile anodice nemai putându-se înlocui, etc.

Și când ne gândim că la sate gazetele nu isbutesc să sosească decât cu mare întârziere, iar despre alt mijloc de informație și distracție nu poate fi vorba...

Cam astfel ni se plâng cititorii, rugându-ne să arătăm mai departe suferințele lor.

Ce le putem răspunde mai mult decât împărtășindu-le încrederea pe care o avem în autoritățile competente, care veghează deasupra noastră, a tuturor, și care nu vor întârzia — dacă interesul superior al statului nu cere altfel —, să soluționeze și această problemă.

O altă mare pierdere pe care a cunoscut-o radiofonia noastră, a fost aceea provocată de bombardamentele aeriene. Studiourile Societății de Radiodifuziune, din str. Gen. Berthelot nr. 60, au fost complet distruse de bombele germane.

Nici până astăzi nu avem un studio de unde să se transmită programe demne de acest nume, iar instalațiunile actuale sunt cam de valoarea fierului vechi.

Lipsa de posibilități financiare pe care o încearcă în timpurile de față Soc. de Radio, lipsă datorită enormei scăderi de venituri în urma introducerii restricțiunilor radiofonice, se face simțită în toate acțiunile întreprinse.

Poate se va veni cu o majorare de tarife de abonament.

Poate se vor introduce noui sisteme de publicitate, care să asigure un venit apreciabil.

Este sigur însă că Statul va trebui să intervină grabnic și prin sprijinul său temeinic să înlăture grelele dificultăți cu care radiodifuziunea românească se luptă de câtăva vreme.

Și trebue să recunoaștem că forțele nu sunt deloc egale.

C. Constantinescu-Cedec

Un joc de inițiere în tainele radiofoniei pasionează astăzi pe copiii americani.

Pentru Societatea de Radiodifuziune

In numele radio-ascultătorilor români, rugăm Soc. de Radio, să binevoiască a reduce la tăcere actualii cranici care nu au nimic comun cu această profesiune.

Solicităm urgenta instituire a unui concurs, pentru recrutarea celor mai bune elemente.

◆

In urma reluării „poștei- radio" la microfoanele românești, acest oficiu a fost transformat într'un prilej de dovedire a lipsei de stimă pe care Soc. de Radio o arată față de abonații ei, prin neseriozitatea și ușurința cu care sunt primite și comentate doleanțele radio-ascultătorilor. Pentru acest motiv atragem atențiunea Societății de Radiodifuziune asupra celor ce urmează:

— Abonații și radio-ascultătorii Radiodifuziune asupra celor ce urmează doleanțele lor.

— Răspunsurile pe care Soc. de Radio este în drept să le dea radio-ascultătorilor nu pot fi redactate în termeni jignitori.

— Orice act de neseriozitate comis la microfon de către un slujbaș al Radiodifuziunii, este menit a compromite întreaga instituție.

ASOC. „PRO-RADIO"

POȘTA „PRO-RADIO"

DUMITRU M. CIOCĂNESCU, com. Bărăștii de Vede-Olt. *Proectul de statut al asoc. „Pro-Radio" a apărut în nr. 523 din „Radio - Universul". Dvs. aveți o misiune specială, acolo în satul dvs., înjghebând un grup al radio-ascultătorilor locali. Așteptăm și alte vești.*

ELENA THEODORU, profesoară, Zimnicea - Teleorman. *V'am înscris. Ridicarea aparatelor de radio s'a făcut în urma unor ordine superioare și organele din localitate au procedat normal. Omenește ar fi fost ca aparatele de radio să fie depozitate într'o cameră uscată și să fie ferite de tot ceeace le-ar cauza stricăciunii. Vom stărui pe lângă autoritățile de resort pentru luarea de măsuri în consecință. Abonamentul trebuia plătit până la data când aparatul a fost depus, iar nu pentru tot trimestrul, după cum arătați.*

Ne-a plăcut totdeauna să ținem cumpăna dreaptă — să facem loc în coloanele revistei noastre nu numai marilor actori, care au ajuns sus, ci și acelora care sunt încă pe povârniș și deși au talent, întâlnesc încă multe piedici în calea grea ce au de străbătut până să urce culmea.

Prezența tinerelor elemente actoricești a animat totdeauna foaierele și sălile de repetiții. Aceasta pentrucă în teatru, un tânăr constituie totdeauna o speranță pentru directorii de scenă și totdeauna un stimulent pentru tinerii îmbătrâniți prea din vreme în așteptarea rolurilor care să-i lanseze.

OFENSIVA... INDISCREȚIILOR

Capitala are o nouă debutantă în teatrul de revistă, în persoana d-rei Angela Vasilescu, care obține un frumos succes pe scena Teatrului Atlantic.

— Cum ești la începutul carierii de prim solistă, firește că nu ai să-mi spui nimic încă „din cariera d-tale", cum obișnuesc artiștii cu veche experiență. În schimb ai putea să-mi povestești multe despre tinerețea d-tale, bucuriile și speranțele tinereții — am început interviw-ul.

— Cum v'ați făcut debutul în teatru ?

— Nu pot spune că a fost un debut propriu zis, deoarece dela vârsta de 11 ani jucam teatru...

— ? ! ? ! ?

De vorbă cu Angela Vasilescu

— „Bineînțeles nu pe o scenă publică ci în liceu. Eram una din cele mai iubite interprete.

— Bine, dar cum ați ajuns în teatru?

— Pe când eram încă în clasa 4-a primară, cunoșteam toate tangourile și romanțele

Mai târziu însă, când am intrat în liceu, am început să fac figurație pe la diferite piese școlare, spuneam cuplete și sketchuri ,iar târziu de tot am început să obțin și eu diferite roluri mai mărișoare.

Toți îmi preziceau un viitor strălucit.

De aci s'a ivit gândul și voința fermă să cânt într'un teatru mare. Până la 20 de ani n'am prea avut noroc.

După doi ani de activitate în baletul teatrului Gioconda, întâmplător m'a auzit cântând maestrul Elly Roman, care imedat m'a angajat pentru ansamblul de revistă dela teatrul Atlantic.

E drept că aș fi voit să cânt la operetă. Dar știind că și în Apus cântărețe mari n'au desconsiderat revista, pentru vraja ei de melodii multe, care corespunde cu gustul publicului, am acceptat să fac revistă, și apoi să fac un pas mai departe spre operetă. A venit seara debutului la „Atlantic". Emoție mare dar și succes mare. Mulțumesc pe această cale publicului și presei pentru calda primire ce mi-au făcut.

Aci intervine un alt coleg de presă :

— „Să știi domnișoară că ai străbătut vertiginos o cale pe care alte artiste, azi cu prestigiu, abia în 5 ani au făcut-o.

— Vai — exclamă Angela Vasilescu. Să aștepți 5 ani până să fii artistă apreciată ?

— D-ta ai vrea în doi ani să devii mare cântăreață ?

— Nu în doi ani, ci într'un an, în șase luni, în trei luni. Râdem cu toții.

— Ce ideal mai ai în viață?

— Unul singur !

— Anume ?

— Să joc teatru! Și Angela Vasilescu a punctat cu un surâs luminos sfârșitul convorbirii noastre.

A. R.

LUCIA STURZA BULANDRA ȘI ION MANOLESCU JOACA IN „VALUL ALB"

La Teatrul Municipal continuă cu febrilitate repetițiile cu „Vălul Alb" de Eugenio Barbette și Sergio Pugliesse.

Distribuția se sprijină pe nume de rezonanță în teatrul românesc : Lucia Sturza Bulandra și Ion Manolescu. Cei doi protagoniști vor fi secondați de C. Bărbulescu, Margareta Papagoga, Clody Bertola, Florece Lupescu și Cezar Teodoru.

Regisorul Fernando De Crudatte semnează direcția de scenă a acestei piese.

SE REDESCHIDE TEATRUL COMEDIA

Teatrul Comedia se află în ultima fază a renovării sale și se pregătește să-și deschidă stagiunea.

Pentru această sărbătorească inaugurare, d. Sică Alessandrescu a ales una din cele mai puternice lucrări dramatice ale repertoriului modern.

Piesa cu care se va deschide stagiunea Teatrului Comedia este „Medicul în dilemă", de G. Bernard Shaw.

Iată lista interpreților : Ion Manolescu, G. Storin, G. Timică, Ion Finteșteanu, C. Antoniu, G. Demetru, Radu Beligan, Ion Gheorghiu, Tanți Cocea, Silvia Dumitrescu și Nineta Gusti.

Direcția de scenă poartă semnătura Sică Alexandrescu, iar inaugurarea a fost fixată pentru data de 18 Decembrie

N. VLĂDOIANU și ION DACIAN

O PREMIERĂ DE MARE RĂSUNET: „AZAÏS"

La Teatrul Colorado de sub conducerea comicului Gr. Vasiliu-Birlic, are loc astăseară premiera comediei „Azaïs", de Louis Verneuil și George Berr.

Această lucrare este o comedie frumoasă, care nu se sprijină pe o tematică prea complicată, ci mizează în primul rând pe replici. Este o comedie cum de 20 de ani nu s'a mai reprezentat pe scenele bucureștene.

MARCEL ANGHELESCU

Unul din punctele originale ale acestuti spectacol va fi Birlic care va cânta o romanță de Dinu Șerbănescu.

Interpretarea are în frunte pe Ion Talianu, Niculescu Buzău, Coty Hociung, Ion Cobilovici, George Voinescu, Romeo Lăzărescu, Angela Mateescu, Paula Tudor și Eugenia Bădulescu.

ION IANCOVESCU PLEACA IN TURNEU

Cu începere din prima zi de Crăciun, excelentul comedian Ion Iancovescu va pleca în turneu, cu celebra comedie a lui Alfred Savoir, „Le dompteur" („Imblânzitorul").

Repetițiile au loc în sala Teatrului Mic.

Partenera maestrului Iancovescu va fi Elena Aramă, o tânără actriță înzestrată cu un talent demn de remarcat.

COMEDIA „GLORIA"

reprezentată anul trecut cu un deosebit succes de public pe scena Națională, va fi reluată de noul teatru al „Victoriei".

Rolul titular creiat de Marietta Deculescu va fi jucat de Leny Caler.

LA LUMINA RAMPEI

LENY CALER şi GEORGE VRACA prezintă în curând „FEMEIA INDĂRĂTNICĂ".

Teatrul „Victoria", cel mai tânăr teatru din Capitală, îşi deschide în curând porţile.

Situat în sala fostului restaurant „Picadilly", complet transformată, va adăposti unul din spectacolele cele mai interesante ale stagiunii de iarnă. Piesa de deschidere va fi „Femeea îndărătnică".

George Vraca, care va juca rolul lui Petruchio, Leny Caler, N. Soreanu, G. Timică, Ion Manu şi Sylvia Dumitrescu, vor asigura tânărului teatru un succes de mari proporţii.

STROE IŞI CONTINUĂ SUCCESUL

ELLY ROMAN

Continuă succesul revistei **„Stroe în Atlantic"**, 2 acte şi 34 de tablouri de N. Stroe, Aurel Felea şi Elly Roman.

Sketchurile, cupletele şi muzicile interpretate de numerosul ansamblu fac deliciul tuturor. Intreaga trupă, în frunte cu N. Stroe, Nora Piacentini, Mircea Şeptilici, Gaby Rădulescu, Nina Florescu, D'Ayol, Getta Iliescu, I. Brandea, Coca Sasu, Angela Vasilescu, Lucian Georgescu, Tatiana Nestor, Dimitrie Totti, Gigi Munteanu, Niculiţă Teodoru şi Miţa Atlantista, sunt aplaudaţi la scenă deschisă de numerosul public.

UN SPECTACOL CU O DISTRIBUŢIE SENZAŢIONALĂ: „BAL LA GIOCONDA"

Pregătirile pentru noua premieră „Bal la Gioconda" *continuă cu febrilitate.*

Până în momentul când scriem aceste rânduri au fost puse în repetiţie următoarele tablouri: Miss Europa, Plecarea legaţiilor, *şi* Te las cu bine Bucureşti *interpretate de Florica Demion;* „Dama cu camelii" *o spirituală parodie după lucrarea lui Dumas jucată de George Groner, Virginica Romanovski şi N. Gărdescu,* „Pe cine n'aş fi iubit", „Garoafă albă", *melodii de Ion Vasilescu.*

Cornelia Teodosiu va lansa o melodie intitulată „Gândim la fel", „Un vals din Mexico" *şi* „Congoli-Congolita" *sunt două scene muzicale... exotice interpretate de Elisabeta Henţia.*

Finalul actului I va reuni într'un senzaţional concert de jazz toate vedetele Giocondei, care vor executa ultimele noutăţi din repertoriul anglo-american de muzică de jazz.

„101 MELODY" SE BUCURĂ DE UN MARE SUCCES

Pe scena Teatrul Alhambra se joacă cocktailul comico-muzical „101 Melody", revista d-lor Jack Fulga, Eugen Mirea, Nican şi A. Nicolaide, cu muzicile d-lui Th. Cosma şi N. Mălineanu.

Spectacolul se bucură de un succes rar întâlnit în analele teatrelor de revistă.

MARGA CONSTANTINESCU

De altfel, spectacolul de Duminică seara a fost onorat cu prezenţa d-lui Andrei Ianuarevici Vâşinsky, vice comisar al poporului pentru afacerile străine al U. R. S. S.-ului.

Sketch-urile, cupletele, muzicile interpretate de cel mai numeros ansamblu de vedete în frunte cu Elena Burmaz, Agnia Bogoslava, Kiki Marcov, Surorile Gamberto, H. Nicolaide, Al. Giovani, Al. Giugariu, Louis Jumping, R. Rang şi St. Glodariu.

TRIO CĂRĂBUŞ: RADU ZAHARESCU, C. PĂRĂU, MIRCEA PREOŢESCU

CINEMA

UN MARE FILM AMERICAN PREZENTAT IN CADRUL UNEI REPREENTAŢII DE GALĂ

Luni 4 Decembrie, la orele 11 dim, a avut loc în sala cinematografului Aro o reprezentaţie de gală, organizată de Misiunea Americană,

După câteva jurnale, care au pasionat asistenţa, a rulat filmul de mare anvergură **„Air Force"** (Aviaţia), realizat de Howard Hawks în 1941 şi adus special în Capitală cu avionul. Acţunea filmului **„Air Force"** se petrece în preajma declarării războiului cu Japonia, când niponii au deslănţuit lasul atac asupra portului Pearl Harbour şi insulei Wake.

CĂŢI SCENARIŞTI SUNT LA HOLLYWOOD

După o statistică recentă, la Hollywood sunt 749 scenarişti care lucrează regulat şi cari, în fiecare Sâmbătă, trec pe la casierie. Cei mai puţin favorizaţi încasează 1.000 de dolari, iar ceilalţi, cari au oarecare notorietate, sunt plătiţi până la 5.000 dolari. Hollywood produce anual 200 de filme.

Unii scenarişti scriu 8, 10, 12 filme, din Ianuarie până în Decembrie. Mulţi nu scriu nimic: 92.000 de dolari pentru a nu face nimic!

UN NOU FILM AL LUI WALT DISNEY

Ultimul film al inegalabilului Walt Disney, în care rolul principal îl joacă Donald Răţoiul, se numeşte **„Three Cavio"**. Filmul se desfăşoară într'o atmosferă sud-americană, iar Donald, care-şi face cu această ocazie debutul în filmul de lung metraj, s'a transformat într'un... ambasador argentinian.

ŞTIRI

● Pentru prima oară, sprinţara Claudette Colbert apare alături de John Payne, în **„Remember the Day"**, film realizat de Henry King.

● **Don Ameche**, alături de Joan Benett, este un temerar **„Corespondent de război"** trimis pe front de... casa 20-the Century-Fox!

● Fred Astaire şi Bing Crosby se întâlnesc în cadrul aceleiaşi pelicule: **„Holiday Fun"**.

Nu trageţi asupra Speakerului!

Faţă de marele public al ascultătorilor, speakerul este de obicei vinovat de tot ce debitează în faţa microfonului. Speakerul este vinovat de textul stupid al reclamelor. Dacă autorul sau interpretul unui disc nu este anunţat, speakerul este de vină. Dacă ora exactă nu este exactă, tot speakerul este vinovat.

Să ne înţelegem! Nu speakerul este vinovat, ci direcţia Societăţii de Radio. Speakerii primesc ordine: ei citesc numai ceeace primesc dela direcţia programelor. Povestea se repetă în alte ramuri de activitate; taxatorul de tramway este acuzat de scumpirea biletelor, acarul Ion Păun de deraerea trenurilor, etc.

Nu! Speakerul nu este marele vinovat. Singura lui vină este uneori că citeşte ceace i se dă. In orice caz, de ceeace citeşte nu este vinovat. Nu s'ar putea spune acelaşi lucru despre cum citeşte. Când speakerul citeşte „generalul Peltin" închipuindu-şi că pronunţă numele cu un accent specific englez, când pronunţă „safe" aşa cum se scrie (decc oare n'o fi citind Paton), când spune „indentitate" şi pronunţă „Foraigen Office" ,desigur atunci da, speakerul este vinovat!)

Şi totuşi, nici în cazul acesta vina speakerului nu este atât de mare. Datoria conducătorilor postului de Radio este să angajeze în acest serviciu oameni corespunzători: un speaker trebue să aibă o oarecare cultură; să ştie că în româneşte nu există cuvântul „indentitate" şi să cunoască cel puţin pronunţarea limbilor străine de mare circulaţie. Auzim mereu aceleaşi cuvinte scâlciate la microfonul radioului nostru şi totuşi nimeni nu se sesizează la Societatea de Radio. Oare d-l director al Societăţii nu ascultă Radio Bucureşti?

Cu tot menajamentul nostru pentru prestigiul acestui funcţionar, trebue să recunoaştem că speakerul îndeplineşte o funcţiune subalternă, care depăşeşte uneori posibilităţile sale. Speakerul este un haut-parleur viu prin care conducerea postului se adresează abonaţilor. Deasupra speakerului se găsesc nu ştiu câţi secretari, directori şi un venerabil director general!

Este drept totuşi, că speakerul se bucură de o deosebită favoare, o favoare care îi aduce nu numai înjurături. De multe ori corespondenţa lui poate rivaliza în bogăţie cu aceea a unei stele de cinematograf, toţi ascultătorii sunt curioşi să-i cunoască mutra şi uneori primeşte chiar propuneri serioase de căsătorie.

Oricum, speakerul este condamnat să citească în permanenţă buletinele oficiale, titlurile discurilor sau reclamele unor produse pe care bugetul nu-l permite să le cumpere.. Nu poate adăoga nimic dela el, nu poate schimba nimic din ceeace i se dă să citească. Personalitatea lui este deadreptul vexată. Ar vrea uneori să svârle cât colo filele bătute la maşină şi să se adreseze direct ascultătorilor.

— Doamnelor şi Domnilor! Iubiţi ascultători! Nu v'aţi plictisit încă ascultându-mi vocea monotonă cu care anunţ concertele lui Bach? Apropos, vă place Bach? Mie nu! Complimente la toată lumea, şi acum vă rog să mă scuzaţi. Mă duc să beau un pahar în sănătatea dv. Huraaa! Trăiască libertatea cuvântului....

In fapt, speakerul rămâne însă aceiaşi voce oficială. El nu este obligat să gândească, ba s'ar putea spune chiar că contrariul este obligatoriu. Orice ar citi speakerul, el nu este de vină. Nu-l acuzaţi în zadar, altfel va fi nevoit să anunţe în fiecare zi, după sistemul afişelor care apără pianiştii din cârciumile mexicane:

— Nu trageţi asupra speakerului! Face şi el ce poate.

A. Hifl

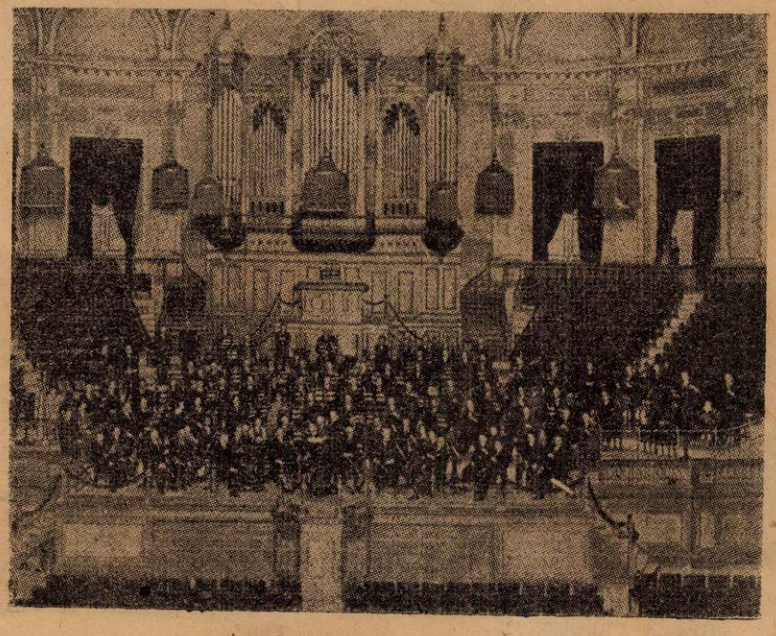

ECOURI

O adiere de epuraţie străbate întreaga ţară, numai la Societatea de Radio, barometrul indică un calm desăvârşit. Se vede treaba că acolo a fost tot timpul o cetăţue a democraţiei. Ora germană era un straşnic mijloc de propagandă democratică, tiradele anti-sovietice ascundeau de fapt a caldă admiraţie pentru vecinul nostru dela Răsărit şi osanalele adresate fascismului erau destinate numai să maschezee atitudinea curat democratică a conducerii.

Liniştea dela Radio (maliţioşii îi spun nepăsare) este grandioasă, s'ar putea spune în adevăr, o insulă în mijlocul epuraţiei.

*

Simtindu-se astfel atât de sigur în fotoliul directorial, ocupantul acestuia şi-a anexat postul de radio pentru scopuri personale.

Mare ne-a fost surprinderea, ascultând cum directorul Societăţii polemizează la microfon cu un mare cotidian din Capitală. Să precizăm: nu era vorba de o chestiune de interes general pentru Societate; chestiunea îl privea personal pe directorul acestei.

Intr'adevăr, mare lucru să ai la dispoziţie un post de emisiune, şi încă unul oficial. Nu ne-ar prinde mirarea să auzim într'o bună zi: „Atenţiune, aici Radio Bucureşti. Directorul nostru precizează că d-l Cutare cu are s'a certat aseară este un imbecil şi că îi rupe picioarele dacă-l mai prinde pe strada D-sale".

*

Dar există şi conferenţiari cari uzează de microfon mai mult decât le este permis. In urmă cu câtiva ani, poetul Davidescu (astăzi foarte epurabil şi totuşi neepurat) în timpul unei conferinţe la Radio a început să tuşească, lucru dealtfel permis, chiar în faţa microfonului. Nemulţumit de această tuse, poetul făcând abstracţie de onoratul auditoriu (nevăzut dealtfel) i-a tras o înjurătură curat naţională, ceeace desigur nu era prevăzut în textul original. Oratorul şi-a continuat conferinţa cu cel mai desăvârşit calm şi din fericire, n'a mai tuşit până la sfârşit.

*

Posturile de radio franceze au deschis de curând un concurs original. Odată pe săptămână, se întâlnesc în faţa microfonului patru dintre cei mai talentaţi desenatori. Ei discută până în cele mai mici amănunte compoziţia unui desen al cărui text rămâne să fie comnus de ascultători după indicaţiile transmise.

*

Poliţia australiană a pus în practică o idee originală. Câinii poliţişti au fost prevăzuţi cu câte un receptor minuscul şi un vorbitor. Bietele patrupede comandate dela distanţă au fost foarte surprinse la început auzind „vocea stăpânului", dar s'au obicinuit destul de repede. Inventia a adus servicii importante, nu numai la urmărirea infractorilor, dar şi la conducerea călătorilor rătăciti prin ceaţă. Desigur, mare trebue să fi fost spaima australienilor când auzeau câinii vorbind cu grai omenesc.

Am propune sistemul pentru urmărirea epurabililod. Dar într'un sat fără câini...

Reproducerea totală sau parțială interzisă

10 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora exactă. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

9.00: Ora informațiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

11.15: Transmisiunea din sala Aro a Concertului simfonic al orchestrei Filarmonica, dirijat de maestrul George Enescu. Ciclul Beethoven. Uvertura la „Fidelio"; Simfonia a saptea, în „La major"; Simfonia a opta, în „Fa major". In pauză, Emanoil Ciomac: Prezentarea concertului simfonic.

13.00: Ora exactă. Ora armatei.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora exactă. Radio-Jurnal.

14.20: Café concert.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii. Ora exactă. Muzică variată.

19.00: Ora oficială. Radio-Jurnal.

19.10: Muzica popoarelor unite.

20.00: Ora exactă. Faptele săptămânii. Muzică de scenă și balete.

21.00: Ora exactă. Dansuri — De la menuet la dansurile de azi.

22.00: Ora exactă. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Muzică de cabaret.

23.00: Muzică țărănească: Cântec și joc.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 — până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă, Dacia Română, pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

16.30. Muzică distractivă. ■ 17. Muzică populară. ■ 17.30. Recitări ■ 18.05. Plăci. ■ 19. Varietăți. ■ 20.30. Concert. ■ 21.10. Reportaj ■ 21.45. Concert de orchestră. ■ 22.40. Reportaj.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 07.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică

RADIO ALGER

08.45 (31.46 m.) ■ Stiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) — Stiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31.22 m.) ■ Stiri în germană. ■ 13.30. ■ Stiri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Stiri în italiană ■ 14.45 (31.46-31.22 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 15.45. Stiri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Stiri în italiană. ■ 18.30. Stiri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Stiri în franceză. ■ 20.30. (49.79-33.48). ■ Stiri în germană și italiană. ■ 21.30 (49.79-49.67-33.48 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 22.30 (49.79-49.67 m.) ■ Stiri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de după amiază ■ 18. Emisie pentru soldați. ■ 18.50. Conf. ■ 19.05. Varietăți. ■ 19.20. Concert de orchestră. ■ 20.20. Plăci. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Sport. ■ 20.45 Conf. ■ 21. Concert. ■ 21.30. Quartet vocal. ■ 21.50. Conf. ■ 22.10. Muzică aleasă. ■ 22.50. Inf.

11 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora exactă. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

9.00: Ora informațiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

13.00: Ora exactă. Concert de masă.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora exactă. Radio-Jurnal.

14.20: Jazz.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora exactă; Selecțiuni din opere, fantezii și potpuriuri.

19.00: Ora exactă. Radio-Jurnal.

19.10: Muzică variată.

19.40: Acte hotărîtoare în actualul război: **Charta Atlanticului.**

20.00: Ora exactă: Concert Fauré

21.00: Ora exactă. **Poșta Radio.**

21.15: Salon Muzical.

22.00: Ora exactă. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Muzică exotică.

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 — până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă. Dacia Română, pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică distractivă ■ 18.25. Conf. ■ 18.45. Plăci. ■ 19.45 Conf. ■ 20.30. Muzică militară ■ 21.15. Conf. ■ 21.45. Concert. ■ 22.30. Piesă radiofonică.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 07.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30 Cronică.

RADIO ALGER

08.45 (31.46 m.) ■ Stiri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11.15 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Stiri în italiană. ■ 13,15 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în

franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15.45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Muzică de cameră. ■ 17.30. Duet de opere. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Ora pitiilor. ■ 19.20. Muzică populară. ■ 19.55. Inf. 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Cronică. ■ Piesă radiofofemeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19. Ora cronică. ■ 21.50. Muzică de cameră. ■ 22.30. Conf. ■ 22.50. Inf.

20.00: Ora exactă. Concert simfonic.
21.00: Ora exactă. Arii din opere.
21.30: Muzică corală.
22.00: Ora exactă. Radio-Jurnal. Publicitate.
22.20: Muzică instrumentală.
23.00: Muzică ușoară.
23.50: Radio-Jurnal.
24.00: Inchiderea emisiunii.
Dela ora 20.15 — până la ora cia Română, pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Pentru copii. ■ 18.40. Conf. ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Cabaret. ■ 21. Melodii moderne. ■ 21.45. Reportaj. ■ 22.15. Concert la pian ■ 23. Inf. ■ 23.15. Concert de orchestră.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calenmuzical. ■ Concert. ■ 15.15 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

06.45 (31.46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11.15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13.15 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14.45 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15.45 Știri în italiană ■ 17.30. (31.46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49.79-33.48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49.79-49.67-33.48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49.79-49.67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lausana. ■ 17.59. Meteor. ■ 18. Concert de solisti ■ 19. Conf. ■ 19.30 Plăci ■ 19.35. Conf. ■ 19.55 Inf. ■ 20. Muzică distractivă. ■ 20.30 Inf. ■ 20.40. Conf ■ 21.15. Concert de orchestră. ■ 21.30. Conf ■ 21.50. Concert. 22.50 Inf.

12 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora exactă. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA SI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

9.00: Ora informațiilor administrative.
9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora exactă. **Ora Națiunilor Unite: Anglia.**
18.30: Muzică de salon.
19.00: Ora exactă. Radio-Jurnal.
19.10: Muzică din filme.
19.45: **Ziua Votului în Rusia.**

RADIO MAROC
37,33 m. 21.48 m.

07.20. Concert. ■ 0.7.30 Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

13 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora exactă. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

9.00: Ora informațiilor administrative.
9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

13.00: Ora exactă. Orchestra Gr. Dinicu, Ionel Cristea, Petrică Moțoi și Vasile Julea.
13.50: Publicitate. Muzică variată.
14.00: Ora oficială. Radio-jurnal.
14.20: Jazz.
15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora exactă. Muzică variată.
18.30: Muzică rusă de dans.
19.00: Ora exactă. Radio-Jurnal.
19.10: Uverturi.
19.40: **Ardealul Românesc.**
20.00: Ora exactă. Concert Chopin.
21.00: Ora exactă. Muzică vocală rusă.
21.30: Muzică de dans — Dela menuet la vals.
22.00: Ora exactă. Radio-Jurnal. Publicitate.
22.20: Muzică de cameră.
23.00: Muzică variată ușoară.
23.50: Radio-Jurnal.
24.00: Inchiderea emisiunii.
Dela ora 20.15 — până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă. Dacia Română. pe lungimea de undă 32.4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426.1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05 Muzică distractivă ■ 18.30. Recitări ■ 19. Plăci ■ 20.30 Reportaj 21.05 Concert ■ 21.45 Comedie radiofonică. ■ 22.30. Concert coral.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și

13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14.45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană.

14 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora exactă. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

9.00: Ora informațiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

13.00: Ora exactă. **Ora Armatei.**

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora exactă. Radio-jurnal.

14.20: Muzică variată.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora exactă. **Scriitori ruși de astăzi.**

18.15: Muzică variată.

19.00: Ora exactă. Radio-Jurnal.

19.10: Recital vocal.

19.40: **Acte hotărîtoare în acest război: Conferința dela Dumbarton Oaks.**

20.00: Ora exactă. Concert simfonic. (Comemorarea lui Rimski Korsacoff)

21.00: Ora exactă. Cântece populare din Franța, Spania, Italia, Rusia, Anglia și România.

21.30: Muzică de balet.

22.00: Ora exactă. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Muzică din filme.

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 — până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă, Dacia Română, pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Conf ■ 19. Plăci. ■ 20.30. Concert vocal. ■ 20.45. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07.20. Concert. ■ 0.7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30 și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45. Program francez. ■ 22 și 23. Informații

LONDRA

449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203.5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15 45 Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45. Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45 (31,46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31,46-33.48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21 30 (49,79-49.67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert de orchestră. ■ 17.59 Meteor. ■ 18. Ora bolnavilor. ■ 19 Conf. ■ 19.15. Muzică de jaz. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Conf. ■ 20.20. Concert. ■ 20.30. Inf ■ 20.40. Muzică instrumentală. ■ 21. Concert. de orchestă. ■ 22.30. Inf.

15 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora exactă. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.

8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI POSTUL CARPAȚI

9.00: Ora informațiilor administrative.

9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

13.00: Ora exactă. Muzică variată.

13.50: Publicitate. Muzică variată.

14.00: Ora exactă. Radio-jurnal.

14.20: Muzică românească.

15.00: Inchiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii;

16.10: **Transmisie dela Opera Română.**

19.30: Muzică variată.

19 40: **Acte hotărâtoare în acest război: Stalingrad.**

20.00: Ora exactă. Concert spiritual — Messias de Haendel.

22.00: Ora exactă. Radio-Jurnal. Publicitate.

22.20: Muzică de cameră.

23.00: Muzică variată ușoară.

23.50: Radio-Jurnal.

24.00: Inchiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 — până la ora 21.20 Postul pe unda scurtă, Dacia Română, pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Muzică militară. ■ 18.30. Recitări. ■ 18.50. Plăci. ■ 20.30. Reportaj. ■ 20.40. Conf. ■ 21.15. Concert. ■ 22. Reportaj. 22.35. Plăci.

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18.45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203,5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08,45. (31,46 m.) ■ Știri în germană. ■ 10.30 Program italian. ■ 11,15. (31,46-31,22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31,46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13,15 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14,45 (31,46-31,22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15,45. Știri în italiană ■ 17.30. (31,46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană ■ 19.30 (31,46-33,48 m.) Știri în franceză. ■ 20.30. (49,79-33,48). ■ Știri în germană și italiană. ■ 21.30 (49,79-49,67-33,48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49,79-49,67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Din Lugano. ■ 17.59. Meteor. ■ 18 Ora femeii. ■ 18.45. Concert. ■ 19 Ora copiilor. ■ 19.30 Plăci. ■ 19 35. Conf. ■ 19.55. Inf. ■ 20. Muzică ușoară. ■ 20.15. Conf. ■ Concert de orchestră ■ 21 50 Piesă radiofonică. ■ 22.40. Muzică populară. ■ 22.50 Inf.

16 Decembrie 1944

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

7.30: Deschiderea emisiunii. Ora exactă. Radio-Jurnal. Concertul dimineții.
8.25: Jurnal recapitulativ.

RADIO ROMÂNIA ȘI RADIO BUCUREȘTI I

8.30: Poșta refugiaților.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

9 00: Ora informațiilor administrative.
9.30: Muzică variată.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

13.00: Ora exactă. Tarafuri țărănești.
13 50: Publicitate. Muzică variată.
14.00: Ora exactă. Radio-Jurnal.
14 20: Muzică variată.
15 00: Închiderea emisiunii.

RADIO ROMANIA. RADIO BUCUREȘTI I ȘI RADIO CARPAȚI

18.00: Deschiderea emisiunii; Ora exactă. **Ora Scriitorilor români.**
18 30: Piese mici simfonice.
19 00: Ora exactă. Radio-Jurnal.
19 10: Recital instrumental.
19.40: Personalități politice cari au condus războiul de eliberare și democratizare: **Roosevelt.**
20 00: Ora exactă. Jazz.
20 30: Voci celebre.
21.00: Ora exactă. Muzică de dans.
22 00: Ora exactă. Radio-Jurnal. Publicitate.
22 20: Uverturi de operete.
23.00: Muzică variată ușoară.
23 50: Radio-Jurnal.
24 00: Închiderea emisiunii.

Dela ora 20.15 — până la ora 21 20 Postul pe unda scurtă, Dacia Română, pe lungimea de undă 32,4 m. emite pentru străinătate.

STOCKHOLM-MOTALA
426,1 m. 704 kHz. 55 Kw.

18.05. Concert. ■ 18.30. Ora copiilor. ■ 19. Conf. ■ 19.10. Plăci. ■ 20.30. Muzică distractivă. ■ 21.15 Conf. ■ 21 40. Cabaret. ■ 22.25. Muzică de dans veche ■ 23. Inf. ■ 23.15. Muzică modernă de dans.

Citiți

„Ziarul Științelor"

o revistă interesantă pentru toată lumea

Apare în fiecare MARȚI în 20 pag.

coperta în culori

un exemplar 24 lei

RADIO MAROC
37,33 m. 21,48 m.

07,20. Concert. ■ 0,7.30. Informații. ■ 12. Program de muzică. ■ 12.30. și 13.30. Inf. în franceză. ■ 18 45 Program francez. ■ 22 și 23. Informații.

LONDRA
449,1 m.; 668 kc.; 70 kw.
391,1 m.; 767 kc.; 70 kw.
203.5 m.; 1474 kc.; 50 kw.
342,1 m.; 877 kc.; 70 kw.
296 m.; 1013 kc.; 70 kw.

11.30. Serviciu religios ■ 13. Calen-muzical. ■ Concert. ■ 15.45. Muzică. ■ 16.30. Concert simfonic. 18.45 Comentarii religioase. ■ 20.30. Cronică.

RADIO ALGER

08.45 31.46 m.) ■ Știri în germană ■ 10.30 Program italian. ■ 11.15 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în engleză, franceză și italiană. ■ 12.30 (31.46 m.) ■ Știri în italiană. ■ 13.15 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în germană. ■ 13.30. ■ Știri în franceză. ■ 13.45 (31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 14.45 (31.46-31.22 m.) ■ Știri în italiană. ■ 15.45. Știri în italiană ■ 17.30 (31.46). ■ Știri în italiană. ■ 18.30. Știri în italiană. ■ 19.30 (31.46-33.48 m.) Știri în franceză ■ 20.30. (49.79-33.48). ■ Știri în germană și italiană ■ 21.30 (49.79-49.67-33.48 m.) ■ Știri în italiană. ■ 22.30 (49.79-49.67 m.) ■ Știri în franceză.

Zürich-Basel-Berna

17. Concert. ■ 17.59. Meteor ■ 18. Conf. ■ 18.15 Varietăți ■ 18.50. ■ Ora copiilor. ■ 19.20. Plăci ■ Conf ■ 19.58. Inf. ■ 20. Concert. ■ 20 15. Cronică ■ 20.30. Inf. ■ 20.40. Varietăți. ■ 20.45.

DIN LIPSA de HÂRTIE

TIRAJUL

REVISTEI NOASTRE ESTE LIMITAT

Ca să fiți siguri că veți găsi revista dv. totdeauna, cumpărați în fiecare săptămână

„Radio-Universul"

dela același chioșcar!

RL 5278

Reluarea relaţiilor de prietenie cu aliaţii e un motiv care mă face să cred că pe piaţă, vor apărea în curând lămpile americane, ale căror posibilităţi multiple m'au determinat să dau montajul de faţă.

Amplificarea celor două căi de intrare e asigurată de cele două triode 6C5. Cei doi potenţiometri P1 şi P2, oferă pe lângă posibilitatea de mixaj.

Urmează apoi heptoda 6L7, care, împreună cu duodioda 6H6 şi pentoda cu pantă fixă 6J7, asigură reglajul automat al expansiunii dinamice.

Explicarea dispozitivului e următoarea :

Lampa 6J7 ia o parte din tensiunea disponibilă dată de etajul preamplificator şi o aplică diodei 6H6. Pe rezistenţele de sarcină apar tensiuni proporţionale cu curentul aplicat. Acestea suprapunându-se peste tensiunea constantă aplicată grilei 3 din 6L7, modifică amplificarea semnalelor aplicate pe grila 1. Mărirea amplificării e datorită micşorării polarizării lămpii. In felul acesta, prin

Amplificator de mare randament, cu dispozitiv „A. V. E." (expansiune dinamică), două intrări cu amplificare separată, montaj pe rezistenţe cu lampă de defazare şi etaj final în push-pull.

variaţia automată a polarizării, se obţine mărirea constrastelor sonore, rezultat pe care tocmai l-am urmărit.

In intervalele când nu este nici un semnal incident, amplificarea se reduce mult, deoarece pe rezistenţa de sarcină a diodei nu apar tensiuni. Constanta de timp a sistemului e foarte importantă, deoarece de ea depinde eficacitatea lui. Ea se poate rectifica cu ajutorul potenţiometrului P4 din grila lămpii 6J7.

Curentul culeş pe placa lui 6L7 îl trecem mai departe, prin intermediul unui condensator de cuplaj de 0,5 MF., primei triode a lămpii 53. In grila acestei lămpi se află potenţio-

Cuplajul între acest etaj „Driver" şi etajul final se face prin doi condensatori de cuplaj de 1 MF, conectaţi la grilele primei triode din lămmetrul volum-control P3. A doua triodă din 53 este utilizată ca lampă de defazare. Grila ei este conectată la ieşirea primei triode, după condensatorul de cuplaj cu etajul următor şi între rezistenţele ce asigură negativarea dublei triode 2B6.
pile 2B6.

In fiecare lampă, grila triodei a doua e conectată cu catoda primei lămpi. In felul acesta, aceleaşi rezistenţe asigură şi polarizarea primei triode şi negativarea celei de a doua.

Polarizarea celor două triode finale e asigurată de rezistenţele din circuitul de catodă. N'am utilizat condensatori de decuplaj pe rezistenţele de polarizare pentru a obţine şi un slab efect corector de reacţie negativă.

Faptul că am utilizat lămpi triode în acest montaj, ne garantează că vom avea o amplificare fără distorsiuni.

Transformatorul de ieşire cu pri-

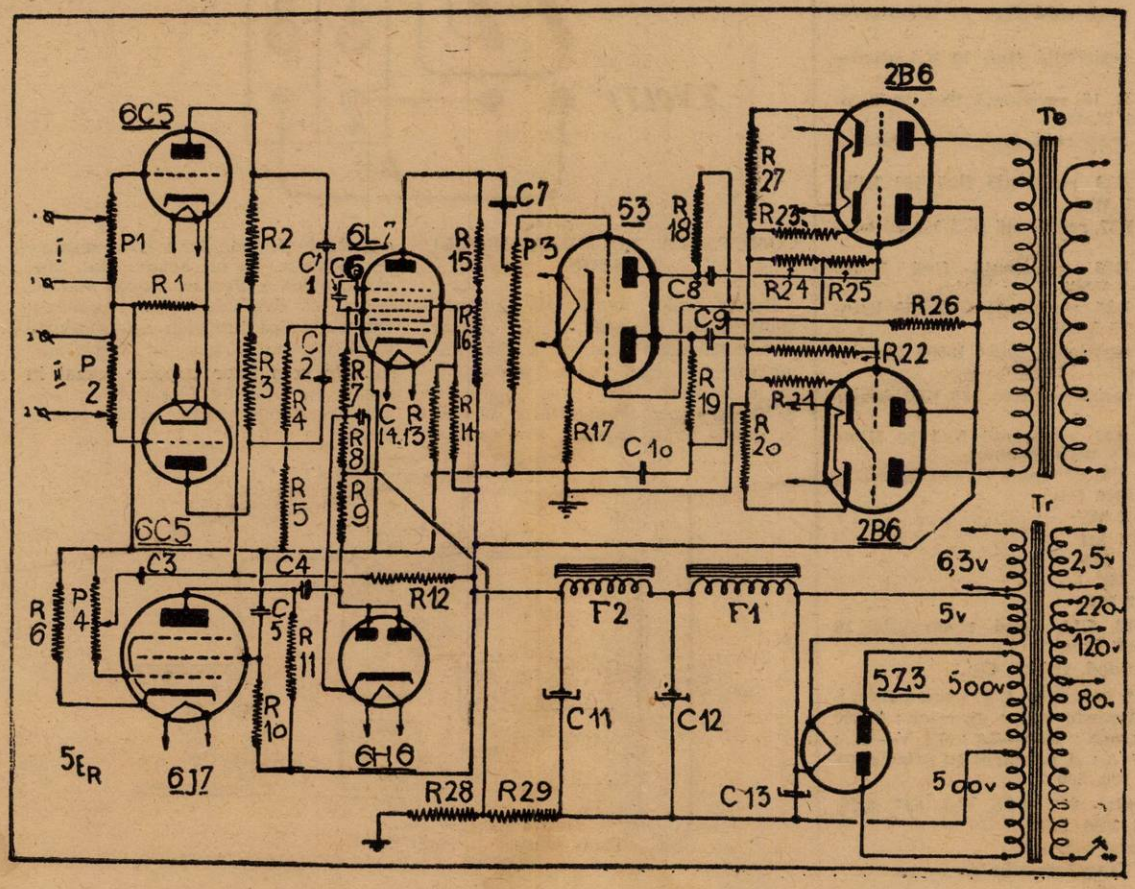

marul simetric va avea un secundar adecvat difuzorului pe care-l utilizăm.

Un al doilea bobinaj secundar cu o rezistență ohmică de cca. 600—700 ohmi, poate face ca amplificatorul nostru să fie utilizat ca modulator în cazul unei modulări în fază.

Alimentarea sistemului se face dintr'un redresor echipat cu o lampă 5Z3, comportând două celule de filtraj. Condensatorii de filtraj vor avea o capacitate de 16 MF pentru a avea un filtraj riguros. In felul acesta, când nu există modulații, amplificatorul nostru nu va avea nici cel mai mic sgomot de fond. Transformatorul de rețea utilizat, va avea la primar prize pentru diferite tensiuni, putând astfel a fi utilizat pe diferite rețele.

St. ing. Cojocaru

LISTA DE MATERIALE

P1, P2, P3, P4, Potențiometri de 0,5 Megohmi.
R1, rezistență fixă 1500 Ohmi—1 Watt.
R2, rezistență fixă 20 Kiloohmi—0,5 Wați.
R3, rezistență fixă 20 Kiloohmi—0,5 W.
R4, R5, rezistență fixă 500 Kiloohmi—0.25 W.
R6, rezistență fixă 50 Ohmi—0,5 W.
R7, R8, R9, rezistență fixă 0,5 Megohmi—0,5 Ws
R10, rezistență fixă LIXX—1 Megohm.
R11, rezistență fixă 0,25 Megohmi.
R12, rezistență fixă 50 Kiloohmi—0,5 Wați.
R13, rezistență fixă 25 Kiloohmi—0,5 W.
R14, rezistență fixă 20 Kiloohmi—0,5 W.
R15, R. 16, rezistență fixă, 50 Kiloohmi—1 Watt.
R17, rezistență fixă 3000 Ohmi—1 Watt.
R18, R19, rezistență fixă 100 Kiloohmi—1 Watt.
R20, R27, rezistență fixă 365 Ohmi—4 Wați.
R21, R23, rezistență fixă 10.000 Ohmi—2 Wați.
R22, R25, rezistență fixă 250 Kiloohmi—0,5 Wați.
R24, rezistență fixă 10000 Ohmi—0,5 Wați.
R26, rezistență fixă 100 Kiloohmi—1 Watt.
R28, R29, rezistență fixă 50 Kiloohmi—0,5 Wați.
C1, C2, C8, C9, cond. fixi—1 MF.
C3, 10000 Cm.
C4, 0,5 MF.
C5, 0,1 MF.
C6, 0.5 MF.
C7, 0,5 MF
C10, 2 MF.
C11, C12, C13, Cond. electrolitici 16 MF.—500 Volt.
C14, Cond. 100.000 Cm.
F1, F2, șocuri de J. F. pentru filtraj.
Tr., Transformator de rețea: 2x400 V.—200 mA; 25 v—2A; 6,3 V—4A.; 5 V.—1 A: și primarul cu prize pentru 80, 120, 220 V.
Lămpile: 6C5, 6C5, 6L7, 6J7, 6H6, 53, 2B6, 2B6, 5Z3.
Material mărunt.
T. s. Transformator de ieșire.

SFATURI PRACTICE

UTILIZAREA UNUI ACUMULATOR DE 4 VOLȚI PENTRU LĂMPI DE 2 VOLȚI

A B este bara de plumb care unește cele două bacuri. In A, sudăm un șurub de cupru prin capul său. Facem același lucru în B, apoi cu un fer de sudat bine încălzit, topim bara A B în mijlocul ei. (Eventual o tăiem cu un ferăstrău).

Să presupunem că operația a fost făcută asupra unui acumulator de 30 amperi ore. Avem:

1) Acumulatorul primitiv de 4 volți și 30 amperi ore, legând cu un fir bornele A și B.

2) Doi acumulatori separați de câte 2 volți și 30 amperi ore.

3) Un acumulator de 2 volți și 60 amperi ore, punând celle două bacuri în paralel.

Procedeul este foarte util pentru amatorii care mai posedă încă acumulatori de 4 volți în bună stare și vor să-i folosească la alimentarea lămpilor din seria „K". Putem alimenta receptorul sub 2 volți și să încărcăm acumulatorul sub 4 volți. Cu ajutorul unui inversor bipolar (fig.) putem trece 2 volți (paralel) la 4 volți (serie).

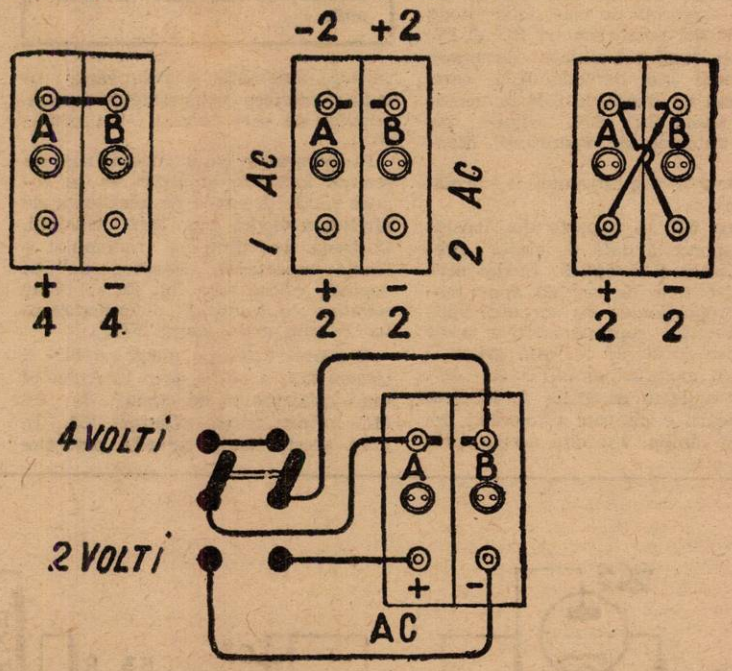

COMUTAREA ACUMULATORULUI TAMPON

Receptoarele vechi de baterie, transformate în aparate de sector prin construcția separată a unor alimentatori special de tensiune anodică, și încălzire, dar totuși un sforăit de sector detsul de supărător. Sforăitul poate fi atribuit mai ales tensiunei de încălzine. Shuntând bornele de încălzire cu un acumulator, sforăitul dispare. Pentru a avea audiție, trebue să deschidem întrerupătorul aparatului, să branșăm acumulatorul și să branșăm și la rețea alimentatorul. Un comutator tripolar așezat în aparat în locul întrerupătorului simplu, poate face singur aceste operațiuni.

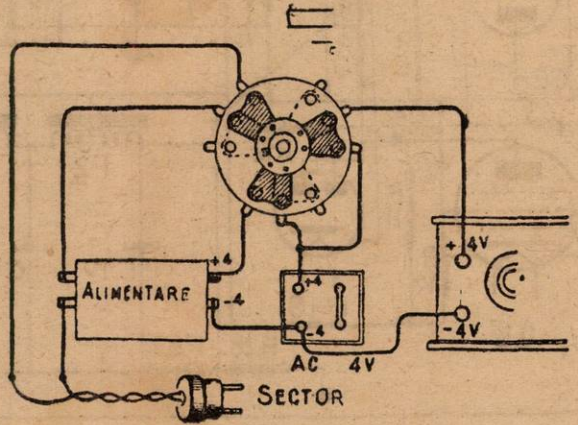

Pik-upuri foto-electrice şi piezo-electrice

In revista noastră am mai vorbit despre pick-up şi utilizarea lui. In articolul acesta vor da câteva indicaţii suplimentare privind câteva modele noi de pick-up şi mai ales pick-up-ul piezoelectric.

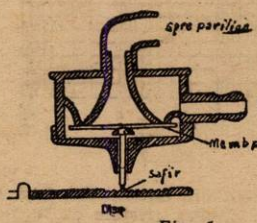

Fig. 1.

Pick-up-ul este un dispozitiv care permite transformarea înregistrărilor imprimate pe suprafaţa unui disc phonographic sub formă de şanţuri în spirală cu variaţiuni transversale şi adâncime constantă sau cu variaţiuni verticale în adâncimea şanţului.

Vibraţiile mecanice primite de acul reproducător determină oscilaţii electrice de frequenţă muzicala, cari sunt apoi amplificate. Acest sistem este invers celui al haut-parleur-ului, apropiindu-se mai mult de microphon, care transformă vibraţiile mecanice ale diafragmei provocate de undele sonore, în curenţi electrici de frequnţă muzicală.

După cum există numeroase sisteme de microphoane şi haut-parleur-uri tot aşa există numeroase sisteme de pick-up-uri. Tipul cel mai răspândit, se ştie că este cel electromagnetic, însă nu este singurul utilizat şi vom arăta în acest articol alte tipuri a căror importanţă nu o putem neglija; dimpotrivă importanţa lor creşte pe zi ce trece.

UN PICK-UP ACUSTICO-MECANIC

Dacă pick-up-ul electric este, în principiu, singurul cunoscut de amatori, se pot imagina totuşi dispozitive de pick-up după un principiu mecanic-acusitc fără intermediul curentului electric. Aceste sisteme au fost utilizate înainte de apariţia modelelor actuale însă ele nu şi-au pierdut interesul şi noi le vom indica principiul fiindcă pot fi utilizate la construcţia unor reproducători de foarte mare putere.

In diafragmele reproducătorilor obişnuiţi ai phonographului mecanic, vibraţiile mecanice ale acului fac să vibreze o membrană metalică sau o membrană de mică ; această membrană comprimă şi dilată alternativ aerul conţinut în capsula acustică ; se formează astfel unde sonore cari sunt transmise braţului acustic şi apoi pavilionului, însă intensitatea sunetelor astfel produse este relativ slabă.

Problema amplificării sunetelor primite de diafragmă s'a pus înainte de apariţia lămpii cu vid şi a amplificatorilor de joasă frequenţă, mai ales în cinematograful sonor. Principiul adoptat în acel moment a fost acela al amplificării cu ajutorul aerului comprimat. Principiul acesta fusese indicat mai de mult de către Edison prin realizarea „Aerophonului" său, aparat care servea la amplificarea vocii umane cu ajutorul aerului comprimat.

In acest dispozitiv, undele sonore făceau să vibreze o membrană legată la o mică supapă pe unde intra aer sub presiune obţinut printr'un dispozitiv destul de rudimentar.

Diafragmele cu aer comprimat erau făcute dintr'un vârf care vibra, legat în acelaş fel la o supapă care închidea un orificiu pe unde venea aer comprimat sau vapori.

Aerul comprimat urma mişcările supapei şi cantitatea de aer ce trecea prin oficiu era cu atât mai mare cu cât era şi amplitudinea vibraţiilor. Această massă de aer care intra prin pulsaţiuni în pavilionul acustic, producea sunete şi, în principiu, era suficient ca să măreşti presiunea aerului pentru a mări în acelaşi timp şi

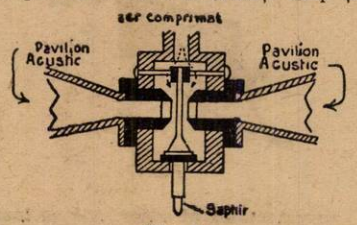

Fig. 2.

intensitatea sunetelor produse.

Astfel într'un model cu safir realizat în Anglia, port-safirul lucrează asupra unei membrane de aluminiu permiţând trecerea unei coloane de aer modulat fig. 1.

De asemenea în unele aparate de cinematograf sonor făcute la începuturile acestei invenţiuni dispozitivele utilizate reproduceau sunetele înregistrate pe discuri cu safir şi cu amplificarea obţinută fără ajutorul aparatelor cu lămpi de T. F. F. Safirul urma şanţurile discului şi coman-

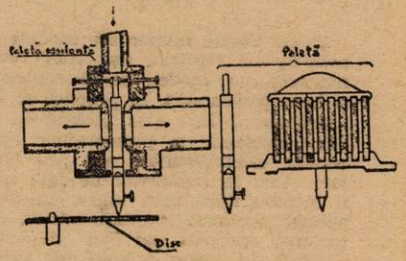

Fig. 3.

da o supapă. Această supapă acţiona asupra unui curent de aer comprimat care trecea prin camera de modulare; intrarea aerului în camera de modulare se făcea prin partea superioară a dispozitivului. Curentul de aer astfel modulat eşia prin două orificii laterale şi era condus în pavilioane acustice corespunzătoare, (fig. 2). Aparate de acestea de o precizie mecanică absolută au fost realizate mai ales în Statele-Unite la Uzinele Gaumont. Acul era legat la o armătură oscilantă pe care era fixat un număr anumit de palete paralele dispuse vertical, fiecare acţionând asupra unui curent de aer comprimat (fig. 3).

Cu toate că între timp a apărut sistemul amplificări prin lămpi, interesul pentru vechiul sistem mecanic nu a dispărut, căci auditiile de putere foarte mare în actualul stadiu al techniceĭ nu se pot obţine decât tot cu ajutorul acestor dispozitive cu aer comprimat.

Astfel pentru a construi haut-parleur-uri cari să poată fi auzite pe mare la o distanţă foarte mare, de câţiva kilometri, a trebuit să se recurgă nu numai la sistemele electrice ci şi la cele cu aer comprimat. In adevăr, difuzorul obişnuit n'are o su-

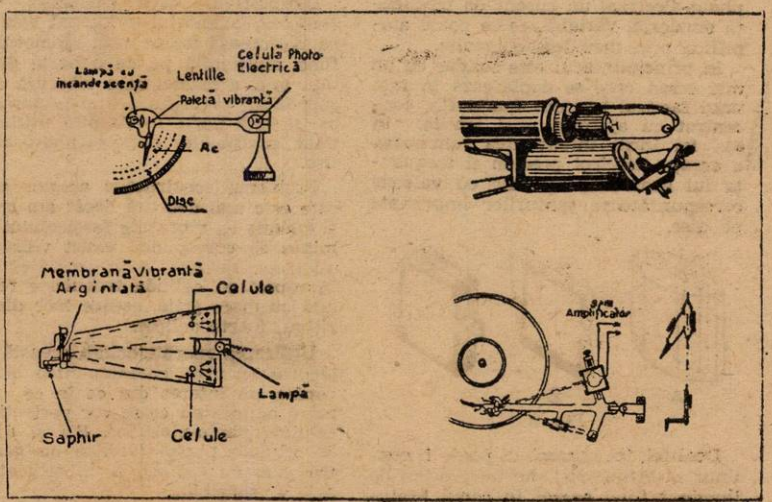

Fig. 4.

prafață și o amplitudine de vibrație suficiente pentru a acționa cu intensitate suficientă massa de aer dimprejur pentru a tedermina o mișcare corespunzătoare a straturilor de aer.

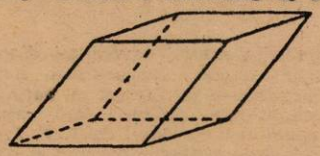

Fig. 5.

Există foarte numeroase modele de pick-up-uri electrice așa cum sunt numeroase și modele de microphoane și haut-parleur-uri. In practică se întrebuințează mai ales pick-up-ul electro-magnetic și piezoelectric aparetelor electro-statice sau „cu contact" cari în momentul de față n'au o întrebuințare prea mare, cu toate acestea pot avea avantaje într'un viitor mai apropiat sau mai depărtat.

Afară de aceste sisteme mai există altele analoage tuturor tipurilor de microfoane fiindcă am văzut asemănarea principială care există între un pick-up și un microfon; în special dispozitivul photo-electric recent pe care-l vom arăta imediat.

Dealtfel ca și la microfoane se poate stabili o clasificare a diferitelor modele separând modelele reversibile de cele ireversibile.

In adevăr orice pick-up, are în esență un sistem care transformă vibrațiile mecanice în oscilații electrice corespunzătoare. In sistemul reversibil, făcând să acționeze asupra acestui dispozitiv de transformare curenți electrici de frequență muzicală se obțin vibrații mecanice cari nu pot fi transmise apoi la un difusor producând astfel unde sonore. Sistemul, în acest caz joacă rolul unui motor de haut-parleur. Printre pick-up-urile reversibile avem modelele electro-magnetice, electro-dinamice, piezo-electrice și electro-statice.

Printre modelele ireversibile avem de exemplu sistemele photo-electrice și cele cu contact.

In acest aparat curios, vibrațiile acului nu produce direct oscilații electrice; ele modulează numai un fascicol luminos care acționează o celulă photo-electrică.

Se obține astfel la bornele celulei photo-electrice un curent de frequență muzicală, variabil, ce se poate amplifica prin metodele obișnuite.

In principiu, acul este solidar cu un mic ecran care se deplasează în fața unui fascicol luminos foarte fin, concentrat cu ajutorul unei lentile, în așa fel încât intensitatea luminoasă a acestui fascicol precum și frequența lui sunt proporționale cu valorile corespunzătoare șanțurilor imprimate pe disc.

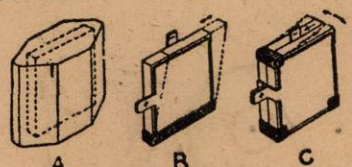

Fig. 6.

Dealtfel, tot ansamblul poate fi conținut în brațul pick-up-ului, becul de iluminat fiind așezat în capul brațului și celula photo-electrică în cealaltă extremitte care (fig. 4 a și b)

Intr'un model englezesc mai complex acul lucrează asupra unei diafragme acoperită cu un strat lucios de argint și joacă rolul unei oglinzi. Un fascicol luminos este concentrat pe această placă cu ajutorul unui bec și a unei lentile și lumina este reflectată pe un grup de celule photo-electrice dispuse în același plan cu becul (fig. 4 c).

In sfârșit într'un aparat american, paleta vibratoare foarte ușoară și solidară cu acul poartă o oglindă reflectoare. Un fascicol luminos, obținut cu ajutorul unui bec și a unui dispozitiv optic cade pe această oglindă. Fascicolul reflectat este trimis în camera unei fante așezată pe peretele anterior al unei cutii optice conținând o celulă photo-electrică. Intensitatea luminoasă care acționează asupra celulei variază astfel cu poziția prin urmare cu deplasările oglinzii spațiului luminos față de fantă și solidare cu peleta (fig. 4 d).

Un asemenea dispozitiv prezintă în principiu inconvenientul că nu produce decât un curent de intensitate slabă față de cel obținut în aparatele

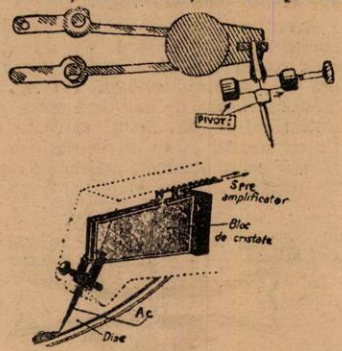

Fig. 7.

de cinematograf sonor. Așa că înainte de amplificatorii de putință sunt necesari preamplificatori suplimentari. Sistemul prezintă însă avantajul că permite utilizarea unui sistem vibratoriu foarte ușor, prin urmare cu o inerție mică, putând vibra ușor cu o frequență de 6000-8000 perioade pe secundă fără vibrații proprii accentuate; evită în același timp o uzură rapidă a șanțurilor discului.

Dimpotrivă, dacă sistemul este complex, avantajul principal este că se micșorează foarte mult sgomotul de fond mulțumită pe de o parte greutății mici a massei care vibrează deci a presiuni reduse a acului în șanțuri, pe de altă parte mulțumită utilizării unui intermediar optic și photo-electric.

Problema construcției acestor aparate este mai delicată decât am crede și trebuie ca vibrațiile fascicolului luminos să corespundă exact vibrațiunilor sonore. Așa că în aceste oglinzi în raport cu oglinda trebuiește regulată cu mare grijă, ceeace face dispozitivul foarte delicat.

Utilizarea aparatelor din această categorie, cu toată complexitatea or vor căpăta un interes din ce în ce mai mare pe măsură ce se vor perfecționa celulele photo-electrice. S'a și ajuns la celulele photo-electrice cu gaz și mai ales cu vid din ce în ce mai fidele și sensibile.

Funcționarea pick-up-ului, de altfel ca și a microfonului, piezo-electric e bazată pe legile piezo-electricității. Se ne lămurim:

Pyro-electricitatea, adică proprietatea ce o au unele cristale de a se electriza prin căldură este un feno-

Fig. 8.

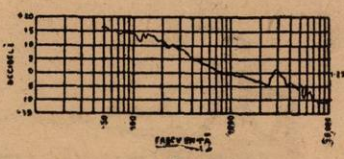

Fig. 9.

men cunoscut din antichitate, însă electrizarea câtorva cristale ca turmalina și quartul sub acțiunea căldurii onstituie un fenomen diferit de acela constatat în mod normal prin frecare. Se constată în adevăr pe cristalul în cauză, apariția sercinei negative ca în cazul unei pile electrice sau thermo electrice și nu o simplă deplasare de sarcini.

S'a recunoscut dealtfel, pe la sfârșitul secolului al XIV-lea că fenomenele de pyro-electricitate constau în realitate în dungiri și contracțiuni de ale cristalului; frații Curie au putut să demonstreze în 1880 proprietățile piezo-electrice ale quartului, și au constatat în 1883, după Lippmann dealtfel, reversibilitatea acestor fenomene.

Tensiunea și compresiunea unui cristal de quart provoa a efec . zarea lui, și o tracțiune exercitată într'o direcție convenabilă are același efect ca și o încălzire, iar o presiune corespunde la o răcire a cristalului.

Corpurile în stare de cristali prezintă de astfel proprietăți fizice foarte caracteristice și mai ales din punct de vedere optic, însă aceste proprietăți sunt vătămătoare pentru toți cristalii. Ele sunt de o însemnătate deosebită în cazul turmalinei și a cuarțului.

Cristalele de turmalină au forma de prizmă romboedrică cu 6 sau 9 fețe, de culoare variabilă și chiar diferită pentru un același cristal. Quartul este și el un cristal de siliciu tot romboedric și care are numeroase varietăți (fig. 5).

Aceste cristale sunt hemiedrice adică nu sunt simetrice. Cristalele de turmalină au aspectul unor coloane prismatice terminate la vârf și la bază prin fețe asimetrice.

Aceste cristale diferite pot produce astfel degajări curioase de electricitate sub acțiunea presiunei. Ele prezintă de altfel axe electrice determinate diferite de axa optică și după cari trebuie să se exercite presiunea pentru a obține maximul de efect.

Pe fețele cristalului se strâng cantități egale de electricitate de semn contrar. Aceste cantități de electricitate sunt proporționale cu suprafața, cu presiunea și cu un coeficient variabil pentru fiecare cristal numit „constanta piezo-electrică (fig. 6).

Cantitățile de electricitate sunt foarte mici, și variază evident după alegerea cristalului întrebuințat.

Fenomenul este reversibil. Dacă supunem cristalii de o sarcină electrică, ei se deformează, se comprimă după axa electrică şi se dilată după o direcţie perpendiculară pe ea. Dacă aplicăm cristalului un curent alternativ de freyuenţă muzicală, cristalul intră în vibraţie; amplitudinea şi acestor vibraţii variază cu sarcina electrică, iar frequenţa lor cu frequenţa curentului.

Avem aşa dar în principiu un sistem care permite transformarea oscilaţiilor mecanice în oscilaţii electrice şi invers oscilaţiile electrice în oscilaţii mecanice. Se pot realiza astfel microfoane, haut-parleur-uri şi însfârşit pick-up-uri.

Pentru ultima întrebuinţare, e suficient să legăm acul reproducător la cristal; vibraţiile mecanice determină apariţia tensiunilor alternative de frequenţa şi de amplitudine corespunzătoare. Le putem amplifica şi cum ar fi vorba de cele obţinute dela un pick-up electro-magnetic.

Construcţia practică a pick-up-ului piezo electric.

Cristalele cu cari s'a obţinut până în prezent cele mai bune rezultate în construcţia aparatelor piezo electrice sunt făcute din sare de Seignette sau sare La Rochelle, un compus al bitartratului dublu de potasiu şi sodiu cristalizat în patru molecule de apă.

Se obţine fierbând douăsprezece părţi de apă la care se adaogă patru părţi de bitartrat de potasiu şi trei părţi de carbonat de sodiu. Se filtrează amestecul, se evaporă, se lasă la răcit şi se obţin astfel cristali mari cari se pot purifica şi apoi se lasă la uscat.

Aceşti cristali de formă hemiedrică, polarizează lumina şi pot fi obţinuţi uşor într'un volum important. Cristalii de 100 grame se obţin uşor.

Constanta piezo electrică este de o mie de ori mai mare decât aceea a quarţului şi proprietăţile piezo electrice a acestor cristale sunt deci remarcabile. Se utilizează elementele uscate în alcool, apoi în cuptor, şi după un timp anumit pot fi montate între două plăci metalice, în general de aluminiu.

De altfel nu se utilizează un singur cristal, ci totdeauna cel puţin două plăci tăiate astfel ca să putem stabili un element bimorf după principiul arătat în 1931 de către Sawyer, ceeace permite să mărim senzibilitatea sistemului şi să evităm influenţa variaţiunilor de temperatură (fig. 7).

Plăcile de cristal destinate la fabricarea pick-up-urilor piezo-electrice sunt tăiate în planul secţiunii principale perpendicular pe axa electrica, formand un unghiu de 45° cu axa optică.

Elementele bimorfe au deci două lamele de cristal, montate aşa cum se vede pe figură şi nu poate vibra decât un singur capăt. Când sistemul se deformează mecanic sub acţiunea acului, se produce o diferenţă de potenţial între doi electrozi metalici legaţi la plăcile de cristal. Se pot imediat transmite aceste tensiuni alternative la bornele pick-up-ului şi aplica la lampa de intrare a amplificatorului de putinţă.

Pick-up-ul de cristal este deci foarte simplu, fiindcă e compus dintr un bloc de două lamele de cristal montate aşa cum am arătat mai sus şi aşezat într'un braţ-suport uşor.

Blocul cristalilor are dimensiuni mici, aşa că capul pick-up-ului piezo-electric are o lărgime redusă şi nu prezintă deformarea obişnuită a pick-up-ului electro-magnetic, braţul fiind pe aceeaş linie cu capul.

Din punct de vedere mecanic pick-up-ul piezo-electric este deci un aparat uşor, iar efortul exercitat de ac pe pereţii şanţurilor discului este relativ mic; greutatea pe care o suportă acul este aproximativ 75 grame.

Curba de fidelitate a unui pick-up de acest fel pare satisfăcătoare, neregularităţile de rezonanţă mai ales sunt foarte puţin accentuate. Vibraţiile proprii ale echipajului mobil sunt în adevăr atenuate de elementul dublu de cristali care intră în vibraţie. Efectul mecanic al acestor vibraţii compensează vibraţiile echipajului. Aici nu există, prin urmare, problema unui sistem special de amortizare, cum este cazul modelelor electro-magnetice. Fig. 8.

Elementul dublu de cristal, în realitate constitue un condensator a cărui capacitate lasă să treacă mai mult sau mai puţin curenţii alternativi după frequenţa lor. Impedanţa creşte când frequenţa descreşte şi căderea de tensiune obţinută la borne creşte cu impedanţa.

Ne putem da seama aşa dar că pe curba de fidelitate a sistemului tensiunea obţinută este mai mare în cazul notelor grave decât în cazul notelor ascuţite. Acest lucru prezintă un avantaj în cazul când înregistrarea discului însuşi este nesatisfăcătoare pe această gamă de frequenţă; în caz contrar putem face să varieze tonalitatea cu ajutorul unui montaj foarte simplu.

Curba aceasta este deci satisfăcătoare pentru frequenţele cuprinse între 30—5.000 perioade pe secundă cu o amplificare avantajoasă în frequenţele inferioare. Tensiunea de eşire este aproximativ 2 volţi. Sistemul este deci sensibil, lucru care ne scuteşte să întrebuinţăm numeroase etaje de amplificare.

Impedanţa sistemului este mare: aproximativ 80.000 ohmi pentru 50 perioade, ceeace uşurează şi mai mult adaptarea sistemului.

ing. Nic. B.

RADIO-OMEGA

ING. CANDREA & Co

STR. VANATORI 20-Tel. 6.36.66

KITURI şi BOBINAJE
pentru PRIZĂ şi BATERIE
MATERIALE şi LĂMPI
LABORATOR AUTORIZAT
pentru REPARAŢIUNI

Nu facem expediţiuni
în provincie

Amatorii de unde scurte deplâng moartea lui Seymour Panaitide, tatăl cunoscutului amator YR5KW Cristian Panaitide.

COLABORAREA, CITITORILOR

Nicolae Zalău-Turnu Severin. *Vă mulţumesc pentru frumoasele D-stră cuvinte. Fiţi fără teamă; nu ne vom abate niciodată dela îndatoririle noastre faţă de amatori. Ideea d-stră o găsim bună şi va fi luată în discuţie. Cât despre înscrierea în asociaţia „Pro Radio", adresaţi-vă direct. O simplă carte poştală este sificient pentru a intra în rândurile acestei asociaţii.*

Alecu Panaitescu-Bucureşti. *Am citit cu atenţie articolul D-stră şi l-am găsit relativ corect. In zadar am cautat însă figurile pe care le pomeniţi în text; ele sunt inexistente. Aşteptăm deci să ne trimeteţi figurile. Cel mai potrivit ar fi sa treceţi pe la redacţie între 17-19 după amiază.*

Horia Predescu-Craiova. *Sub nici un motiv nu putem publica clişeele trimise de D-stră. Am spus de nenumărate ori că orice clişeu trebue să fie desenat cu ingrijire, în tuş, cu rigla şi compasul. Figurile D-stră nu îndeplinesc niciuna din condiţiunile noastre.*

Ing. M. Bucur-Braşov. *Montajul D-stră a apărut, după cum desigur aţi constatat. Primim cu plăcere şi alte articole, mai ales articole de popularizare. Cât despre serviciul pe care ni-l solicitaţi, vă promitem deplină satisfacţie.*

B. Ardeleanu-Ploeşti. *Protestul D-stră nu este justificat. Noi nu am primit nici un manuscris cu semnatura D-stră. Vă înţelegem nerăbdarea de a vă vedea tipărit, dar noi nu avem nici o vină.*

Dar dacă am fi primit totuşi manuscrisul, sunteţi sigur că l-am fi declarat bun de imprimat?

Al. Ciucă-Buzău. *Nu suntem atât de pretenţioşi în condiţiunile pe care trebue să le îndeplinească colaboratorii noştri recrutaţi din rândurile cititorilor. Noi cerem numai, exactitate în tratarea subiectului de popularizare, claritate în expunere, respectarea gramaticei şi desene curate. Certificatele colaboratorului nu ne interesează.*

I. Bălan-Bucureşti. *Din cele două articole trimese de D-stră reţinem unul; celălalt este departe de a îndeplini una din condiţiunile noastre: subiect de popularizare. Mai puteţi trimite şi alte articole în genul aceluia pe care l-am reţinut. Manuscrisul nepublicat îl puteţi ridica în orice zi dela redacţia noastră.*

Sioni Beloiu-Giurgiu. *Subiectul tratat de D-vtră nu are nici o legătură cu radiofonia. Vă sfătuim să vă adresaţi ziarului Ştiinţelor. Pentru a vă scuti de complicaţii, vă vom face noi acest serviciu.*

Sioni Beloiu-Giurgiu. *Subiec- Nu primim spre publicare articolele cu urmare. Este preferabil chiar ca articolele primite să nu ocupe un spaţiu mai mare de o pagină de revistă.* A.

RADIO IN IMAGINI

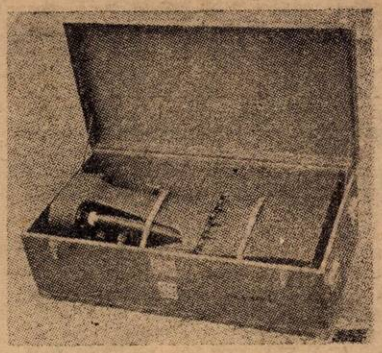

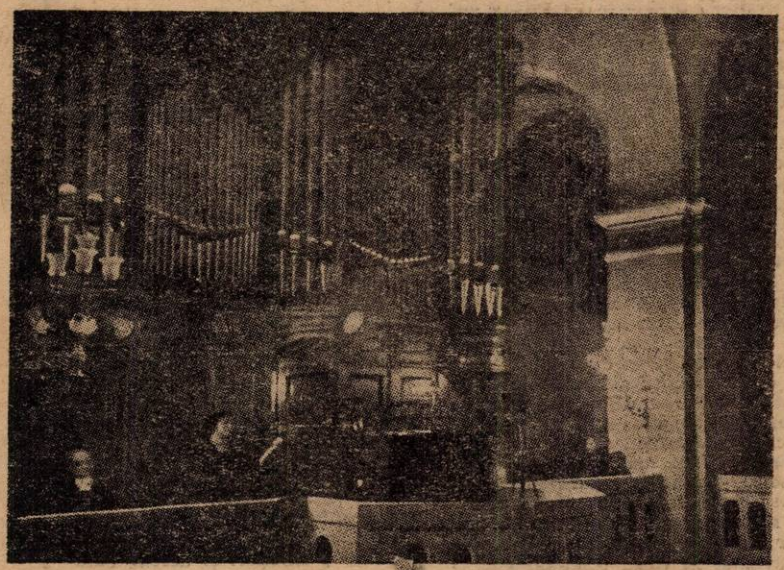

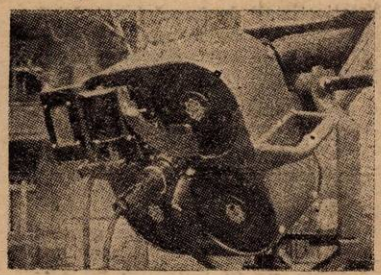

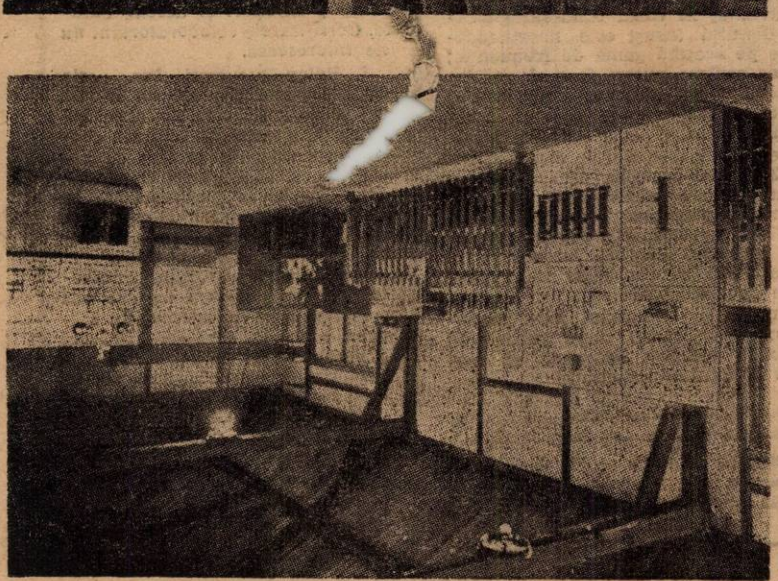

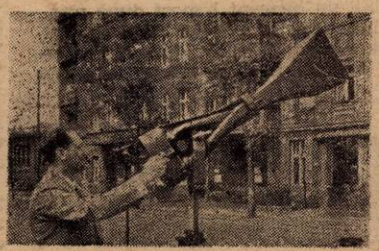

1) *Fabricarea condensatorilor electrolitici.*
2) *Microfonul a pătruns şi în biserică.*
3) *O sală a unui post de emisiune american.*
4-7) *Instalaţiile de amplificare în aer liber sunt furnizate sub forma unei truse complete, de către o uzină europeană. In clişeele alăturate se pot vedea: trusa complectă, montarea pe teren, microfoanele şi sistemul de difuzare.*

Atelierele ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 23—25. Ta xa plătită în numerar conform aprobării Nr. 2424/1936 Bucureşti — România